

Bundel van de Gemeenteraad van 25 juni 2015

Agenda documenten

agenda raad 25062015b

LIJST VAN INGEKOMEN STUKKEN

Besluitenlijst gemeenteraad 25 juni 2015

- 1 Agenda vaststellen en inventariseren
- 2 Notulen van de openbare vergadering van 12 mei 2015
8e vergadering, 21 mei 2015 avond
- 3 Vragenuurtje / Actuele motie(s)
mv1 onverzekerde dakloze patiënten
Actuele Motie Onverzekerde dakloze patienten 150625
- 4 Op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet de geheimhouding bekrachtigen van de geheime bijlagen behorende bij agendapunt 11 en 16.
- 5 Opdrachtbevestiging Controlewerkzaamheden 2015 externe accountant
Opdrachtbevestiging Controlewerkzaamheden 2015 externe accountant
004+opdrachtbevestiging+controle+2015
rvs getekend raadsbesluit nr 44
- 6 Zienswijze concept begroting 2016 GGD regio Utrecht
Voorstel_3651
Begeleidend schrijven ontwerpbegroting 2016u
Ontwerpbegroting 2016 GGDrU
Bijlage B Berekening verhoging Utrecht en Midden-Nederland
Bijlage C Toelichting op taken GGDrU tbv gemeente Utrecht
Brief BW met zienswijze gemeente Utrecht op ontwerpbegroting GGDrU (aangepast)
rvs getekend raadsbesluit nr 45
- 7 Vaststelling bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord
Voorstel_3115
Link naar RO Publiceer
Verbeelding De Woerd, de Meern Noord
Het bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord in pdf
Vaststellingsrapport De Woerd De Meern Noord
rvs getekend raadsbesluit nr 46
- 8 Aanpassen Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten STREKT TER VERVANGING
Voorstel_1899
conclusie commissie rvs Havenverordening
argument 1.3
strekt ter vervang wijzigingsverordening - 19-6-2015
brief+toelichting+havenverordening+19-6-2015 (1)
rvs getekend raadsbesluit nr 48
- 9 Plan Gemeentelijke watertaken Utrecht

Voorstel_3035

400.1.VJN GUT_Nota Watertaken_LR

raadsbrief_Nadere+toelichting+Plan+Gemeentelijke+watertaken

rsv getekend raadsbesluit nr 49

10 Regionale Huisvestingsverordening Utrecht 2015

Voorstel_3383

Bijlage 1 Regionale huisvestingsverordening versie Utrecht

Bijlage 2 Beleidsregels Lokaal woonbeleid gemeente Utrecht

Bijlage 3 20141031 Schaarste in de regio Utrecht

Bijlage 4 Wijzigingen t.o.v huidige verordening

rsv getekend raadsbesluit nr 53

11 Herontwikkeling De Gaard en omgeving

Voorstel_3876

bijlage 1 SPVE_De_Gaard

bijlage 2 Strabo, rapportage De Gaard Effectenanalyse 2014

Bijlage 3 Inrichtingsplan VO Openbare ruimte

bijlage 6 Tweekolommenstuk De Gaard Januari 2015

Bijlage 7 Tweekolommenstuk Tafelgesprekken De Gaard

Bijlage 8 Huidige omvang Winkelcentrum De Gaard (mei 2015)

Bijlage 9 Omvang De Gaard vergeleken met gemeentelijke stukken en marktonderzoeken (mei 2015)

Bijlage 10 Verslagen Tafelgesprekken De Gaard 8-4-2015

Bijlage 11 Parkeerplaatsen op het dek

Bijlage 12 Groene Kop

rsv getekend raadsbesluit nr 54

12 Utrechtse onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie

Voorstel_3406

Beleidsregel Utrechtse onderwijsimpuls

Beleidskader Utrechtse onderwijsimpuls

rsv getekend raadsbesluit 50

13 Initiatievenfonds

Voorstel_3320

notitie initiatievenfonds

Initiatievenfonds wijkverdeling 13 april 2015

beleidsregel initiatievenfonds concept-16 april 2015

Uitslag stemming stadsgesprek linitiatievenfonds, 28 jan. 2015

Raadsbrief+toezeggingen+ciebehandeling+iniatievenfonds

rsv getekend raadsbesluit nr 51

14 Inkoopstrategie Aanvullende zorg 2016 Meedoen naar Vermogen

Voorstel_3653

Notitie inkoopstrategie 2016 MnV

raadsbrief+aanvullende+informatie+bij+inkoopstrategie+MnV

15 Inkoopstrategie jeugdhulp 2016

Voorstel_3385

ruimte-voor-jeugdhulp (bijlage bij Inkoopstrategie jeugdhulp 2016)

Inkoopstrategie jeugdhulp 2016 (versie 10 juni def)

16 Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen Hart van De Meern Zuid

Voorstel_3005

Reactienota SPvE HvDM Zuid

SPVE Hart van de Meern Zuid

rvs getekend raadsbesluit nr 56

17 Perspectief Toerisme 2020

Voorstel_3188

Toerisme Utrecht Meerjarenstrategie 2015-2020 20150104

Perspectief Toerisme 2020

rvs getekend raadsbesluit nr 57

18 Inzet krachtwijkenbudget 2016-2017

Voorstel_3384

Bijlage 1 Inzet Krachtwijkenbudget 2016 2017

Bijlage 2 Onderbouwing programmering 2016-2017

19 Afval is Grondstof. Beleidsnota 2015-2018 STREKT TER VERVANGING

Voorstel_3317

Nota afval is Grondstof 23-4

20 Toekomstvisie centrum fase 2 Stationsgebied (strekt ter vervanging)

Voorstel_3004

Besluitenhistorie Westpleintunnel

2015 03 30 Visiedocument bij bestuursadvies fase 2

Besluitenhistorie Jaarbeurs

De burgemeester van Utrecht roept de gemeenteraad bijeen op donderdag **25 juni 2015 van 14.00 – 17.30, 20.00 – 23.00 uur en op 9 juli van 20.00 – 23.00 uur** in de Raadzaal van het Stadhuis, Korte Minrebroederstraat 2, ter behandeling van:

* beëdiging nieuw raadslid voor de fractie van D66.

1. Agenda vaststellen en inventarisatie.
2. Notulen van de openbare raadsvergadering van 21 mei 2015.
3. Vragenuurtje/Actuele motie(s).
4. Bekrachtiging geheimhouding
Op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet de geheimhouding bekrachtigen van de geheime bijlagen behorende bij agendapunten 11 en 16.
5. Voorstel inzake opdrachtbevestiging Controlewerkzaamheden 2015 van de externe accountant.
(Jaargang 2015, nr. 44) vz. Presidium
mr. R.W. Rollingswier **A**
6. Voorstel inzake zienswijze ontwerpbegroting 2016 GGD regio Utrecht.
(Jaargang 2015, nr. 45) weth. Everhardt **A**
7. Voorstel tot vaststelling bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord.
(Jaargang 2015, nr. 46) weth. Jansen **A**
8. Voorstel tot vaststelling van de Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten.
(Jaargang 2015, nr. 48) weth. Geldof **B**
9. Voorstel inzake het Plan Gemeentelijke watertaken Utrecht.
(Jaargang 2015, nr. 49) weth. Geldof **B**
10. Voorstel inzake de Regionale Huisvestingsverordening Utrecht 2015.
(Jaargang 2015, nr. 53) weth. Jansen **B**
11. Voorstel inzake de herontwikkeling De Gaard en omgeving.
(Jaargang 2015, nr. 54) weth. Jansen **B**
12. Voorstel inzake Utrechtse onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie.
(Jaargang 2015, nr. 50) weth. Kreijkamp **B**
13. Voorstel inzake Initiatievenfonds Participatie.
(Jaargang 2015, nr. 51) weth. Jongerius **B**
14. Voorstel inzake inkoopstrategie aanvullende zorg 2016 Meedoen naar Vermogen.
(Jaargang 2015, nr. 52) weth. Jongerius **B**
15. Voorstel inzake inkoopstrategie Jeugdhulp 2016.
(Jaargang 2015, nr. 55) weth. Everhardt **B**
16. Voorstel tot vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen Hart van De Meern Zuid.
(Jaargang 2015, nr. 56) weth. Jansen **B**

Gemeente Utrecht

17.	Voorstel inzake Perspectief Toerisme 2020.
(Jaargang 2015, nr. 57)	weth. Kreijkamp	B
18.	Voorstel inzake de Inzet krachtwijkenbudget 2016–2017.
(Jaargang 2015, nr. 58)	weth. Jansen	B
19.	Voorstel inzake afval is Grondstof Beleidsnota 2015–2018.
(Jaargang 2015, nr. 59)	weth. Geldof	B
20.	Voorstel inzake de Toekomstvisie centrum fase 2 Stationsgebied.
(Jaargang 2015, nr. 47)	weth. Everhardt	B

Utrecht, 18 juni 2015
De burgemeester voornoemd,
mr J.H.C. van Zanen

Gemeente Utrecht

DEFINITIEVE LIJST VAN INGEKOMEN STUKKEN (raadsvergadering van 25 juni 2015)

1. Een ingekomen brief d.d. 29 mei 2015, van de Provincie Utrecht, alhier, over de beslissing op bezwaar afwijzing aanvraag vaststelling inpassingsplan windpark Lage Weide, gemeente Utrecht (15.005833).

Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouder, ter afdoening.

2. Een ingekomen brief d.d. 3 juni 2015, van de VCOC, te De Meern, over de integrale centrumvisie stadsbrede visie in relatie tot de visie Stationsgebied fase 2 (15.006037).

Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouder, ter afdoening en in afschrift naar de commissie Stad en Ruimte.

3. Een ingekomen brief d.d. 4 juni 2015, van J.K en W.S., alhier over de uitstel behandeling evaluatie woningomzetting en- splitsing in RIA 2 juni 2015 (15.001215).

Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van de Procedurecommissie, ter afdoening.

4. Een ingekomen brief d.d. 25 mei 2015, van T.B, H.H., J.d.S., M.O, E.V en R.R., alhier, over het voorstel van Centrummanagement t.a.v. de 2^e fase Stationsgebied (15.001244).

Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouder, ter afdoening en in afschrift naar de commissie Stad en Ruimte.

5. Een ingekomen brief d.d. 4 juni 2015 van Deloitte, alhier, over de Fractiekosten 2011 en 2012 (15.001242).

Voorgesteld wordt deze brief voor kennisgeving aan te nemen.

6. Een ingekomen brief d.d. 15 juni 2015, van L.W. V., te Wijk bij Duurstede, over de Jaarrekening 2014 van de gemeente Utrecht (15.006543).

Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouder, ter afdoening.

7. Een ingekomen brief d.d. 13 juni 2015, van C.v.O, alhier, over betalingsverzoek dwangsom (15.001267).

Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouder, ter afdoening.

8. Een ingekomen brief d.d. 12 juni 2015, van het Bestuur Regio utrecht, alhier, over de ontwerp Jaarstukken 2014 (15.001272).

Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouder, om advies.

9. Een ingekomen brief d.d. 16 juni 2015, van de Winkeliersvereniging winkelcentrum Terwijde, alhier, over het voornemen van de gemeente voor het toestaan van een Jumbo Foodmarkt in Leidsche Rijn Centrum.

Voorgesteld wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouder, ter afdoening.

PROVINCIE UTRECHT

Ingekomen d.d.
29 MEI 2015

15.005833

Raad van de gemeente Utrecht
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

DATUM 28 mei 2015
NUMMER 8153D1D1
UW BRIEF VAN
UW NUMMER
BIJLAGE 1

TEAM SRO
REFERENTIE Dorien van Cooten
DOORKIESNUMMER 3535
E-MAILADRES dorien.van.cooten@provincie-utrecht.nl
ONDERWERP Beslissing op bezwaar afwijzing
aanvraag vaststelling inpassingsplan
windpark Lage Weide, gemeente
Utrecht

Geachte raad,

Hierbij doen wij u een afschrift toekomen van de beslissing op bezwaar tegen de afwijzing aanvraag vaststelling inpassingsplan windpark Lage Weide, gemeente Utrecht.

Mocht u nog vragen hierover hebben, dan kunt u contact opnemen met de heer R. Buis (rudolf.buis@provincie-utrecht.nl), telefoonnummer 030 – 258 3397).

Met vriendelijke groeten,
Gedeputeerde staten van Utrecht,
Namens hen,

Dorien van Cooten

Weidewind B.V.
p/a Energie-U
Potgieterstraat 26
3532 VS Utrecht

DATUM 26 mei 2015
NUMMER 8150FE38/PS2015RGW06
UW BRIEF 19 januari 2015
VAN
UW
NUMMER
BIJLAGE 1

TEAM SRO/MEC
REFERENTIE Dorien van Cooten en Henk de Vries
DOORKIESNU 030-2583535
MMER
E-MAILADRES dorien.van.cooten@provincie-utrecht.nl
ONDERWERP Beslissing op bezwaar afwijzing aanvraag vaststelling inpassingsplan windpark Lage Weide, gemeente Utrecht.

Besluit van provinciale staten van Utrecht d.d. 26 mei 2015, nr. 8150FE38/PS2015RGW06 op het bezwaarschrift van Weidewind B.V. te Utrecht tegen de afwijzing van haar aanvraag een inpassingsplan ten behoeve van de realisering van een windpark van 6 windturbines op industrieterrein Lage Weide in de gemeente Utrecht.

I Beslissing

In onze vergadering van 26 mei 2015 hebben wij besloten uw bezwaren d.d. 19 januari 2015, ingekomen bij de provincie op 20 januari 2015 en geregistreerd onder nummer 8115B71E ongegrond te verklaren.

II Motivering beslissing

Voor de overwegingen die tot onze beslissing hebben geleid, verwijzen wij, met toepassing van artikel 3:49 van de Algemene wet bestuursrecht, naar het bijgevoegde advies d.d. 10 april 2015, nr. 814F75C2, van de Awb adviescommissie van PS en GS. Wij zijn van mening dat het aan het advies ten grondslag liggende onderzoek van de bezwaren op een zorgvuldige wijze heeft plaatsgevonden en stemmen in met het advies. De overwegingen uit het advies moeten als de onze worden beschouwd.

III Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de datum van bekendmaking tegen dit besluit beroep in stellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS), Kneuterdijk 22, 2514 EN Den Haag.

Voor het in behandeling nemen van het beroep is een griffierecht verschuldigd.

Indien beroep is ingesteld, kan ook om een voorlopige voorziening worden gevraagd als er tijdelijk maatregelen nodig zijn waarmee niet tot de uitspraak op het beroepschrift kan worden gewacht. Het verzoek moet worden gedaan bij de Voorzitter van de ABRvS. Voor het in behandeling nemen van het verzoek om een voorlopige voorziening is ook een griffierecht verschuldigd.

IV Afschrift

Een afschrift van dit besluit met het bijbehorende advies van de Awb adviescommissie van PS en GS wordt gezonden aan:

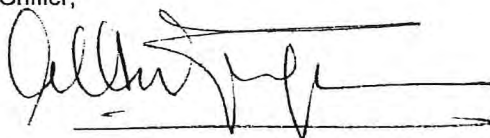
- de raad van de gemeente Utrecht, Postbus 16200, 3500 CE Utrecht;
- de voorzitter en leden van de Awb adviescommissie van PS en GS.

Provinciale Staten van Utrecht,

Voorzitter,

Griffier,

AWB-ADVIESCOMMISSIE VAN PS EN GS

Aan: Provinciale Staten van Utrecht
Onderwerp: Advies inzake het bezwaarschrift van Weidewind B.V. d.d. 19 januari 2015
Datum: 10 april 2015
Nummer: 814F75C2

1. Samenvatting

Weidewind B.V. heeft op 28 oktober 2014 een aanvraag ingediend tot het vaststellen van een Provinciaal Inpassingsplan voor het realiseren van een windpark van 6 windturbines op industrieterrein Lage Weide in Utrecht. Bij besluit van 9 december 2014 is de aanvraag door Provinciale Staten afgewezen. Weidewind B.V. heeft tegen voormeld besluit een bezwaarschrift ingediend. De adviescommissie adviseert het bezwaarschrift ongegrond te verklaren.

2. Procedurele aspecten

Weidewind B.V. heeft op 28 oktober 2014 een aanvraag ingediend tot het vaststellen van een Provinciaal Inpassingsplan (hierna: PIP) voor het realiseren van een windpark van 6 windturbines op industrieterrein Lage Weide in Utrecht.

Bij besluit van 9 december 2014, geregistreerd onder nummer 810E9CCD/PS2014RGW10, is voornoemde aanvraag door u afgewezen.

Mevrouw S. Maase (van Coöperatie Energie-U U.A.) heeft namens Weidewind B.V. (hierna: bezwaarmaker) (Potgieterstraat 26, 3532 VS te Utrecht) op 19 januari 2015 digitaal en per post op 20 januari 2015 (geregistreerd onder nummer 8115B71E) een bezwaarschrift ingediend tegen het besluit van 9 december 2014.

Op 12 februari 2015 heeft de directeur van de provincie Utrecht namens Gedeputeerde Staten (hierna: GS) een verweerschrift overgelegd. Een kopie van het verweerschrift is op 17 februari 2015 aan bezwaarmaker verzonden.

Met inachtneming van afdeling 7.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) heeft de Awb-adviescommissie van PS en GS (hierna: "de commissie") bezwaarmaker tijdens de op 12 maart 2015 gehouden hoorzitting in de gelegenheid gesteld zijn bezwaar nader toe te lichten. Ook is het college uitgenodigd voor de hoorzitting. Het verslag van de hoorzitting is bij dit advies gevoegd.

Naar aanleiding van het verhandelde ter zitting, heeft bezwaarmaker bij mail van 19 maart 2015 de commissie van aanvullende informatie voorzien. In de betreffende mail geeft bezwaarmaker te kennen dat GS bezwaarmaker ter zitting heeft geadviseerd om een verzoek tot bestemmingsplanwijziging bij de gemeente Utrecht in te dienen. Dit met het oog op het ontlokken van een afwijzing zoals bedoeld in artikel 9e, tweede lid, Elektriciteitswet 1998. Naar aanleiding daarvan heeft bezwaarmaker navraag gedaan bij de gemeente Utrecht. Daaruit blijkt volgens bezwaarmaker dat voor een dergelijk verzoek leges verschuldigd zijn, ook als de aanvraag geweigerd zou worden. Voor een windpark van 6 windturbines zou het gaan om leges ter hoogte van 47.066 euro. Een dergelijk bedrag is voor een windcoöperatie als die van bezwaarmaker te hoog, aldus bezwaarmaker.

Naar aanleiding van voornoemde mail heeft de commissie haar onderzoek heropend. In dat kader is GS verzocht te reageren op de betreffende mail. In het bijzonder heeft de commissie de vraag aan GS voorgelegd of een afwijzende beslissing op een principeverzoek door de gemeente Utrecht voor de provincie Utrecht zou volstaan om toepassing te geven aan artikel 9e, tweede lid, Elektriciteitswet 1998. Dit met het oog op het feit dat het mogelijk is om doormiddel van een principeverzoek de kansen in een dergelijke procedure vooraf in te schatten en daarmee de kosten te beperken.

Bij brief van 26 maart 2015 heeft GS gereageerd op het verzoek van de commissie. Kort en wel komt GS tot de conclusie dat de afwijzing van een principeverzoek juridisch niet voldoende is om het regime van de

Elektriciteitswet van toepassing te verklaren. Een principeverzoek is juridisch niet gelijk te stellen met een officiële aanvraag. De tekst van artikel 9e, tweede lid van die wet biedt daarvoor geen aanknopingspunten.

De commissie heeft, naar aanleiding van de mail van bezwaarmaker, bezwaarmaker de vraag voorgelegd om bewijs te leveren waaruit blijkt dat de gemeenteraad van Utrecht daadwerkelijk een legesbedrag ter hoogte van 47.066 euro in rekening zal brengen wanneer een verzoek tot wijziging van het bestemmingsplan wordt afgewezen. Dit met de reden dat het betreffende bedrag niet genoemd is in de mail van de gemeente Utrecht waarin gereageerd is op het verzoek van bezwaarmaker tot nadere informatie.

In reactie op de vraag van de commissie heeft bezwaarmaker de relevante pagina's uit de Legesverordening van 12 december 2013 van de gemeente Utrecht overlegd. Bezwaarmaker licht toe dat op pagina 3, in artikel 6 en 7, de wijze van heffing van de leges en de betaaltermijn is opgenomen. Op pagina 51 en 52 staat onder punt 9 het volgende: "Indien op verzoek ten behoeve van een project een bestemmingsplan moet worden ontwikkeld (wijziging of uitwerking hieronder mede begrepen) bedragen de voor de ontwikkeling van het bestemmingsplan in rekening te brengen kosten, bij een investering nodig voor de uitvoering:" vervolgens volgt een aantal categorieën met het daarbij behorende tarief. Aangezien het in het plan om een 15 MW park gaat en er volgens bezwaarmaker vanuit gegaan moet worden dat de gemiddelde investering 1,5 miljoen euro per MW bedraagt, komt dit neer op een totale investering van 22,5 miljoen euro. Daardoor zou bezwaarmaker in categorie E vallen. De leges bedragen dan 47.066 euro.

3. De bezwaren

Bezwaarmaker brengt de volgende bezwaren naar voren:

1. De door u in overweging 5.2 van uw schrijven d.d. 9 december 2014 getrokken conclusie dat artikel 9e, tweede lid, van de Elektriciteitswet niet op de aanvraag tot vaststelling van inpassingsplan Lage Weide van toepassing is, is volgens bezwaarmaker onjuist. Voor de juridische onderbouwing hiervan verwijst zij naar de zienswijze van Energie-U ten aanzien van de 2^e partiële herziening PRS/PRV en de brief van wethouder drs. L.H.L. van Hooijdonk van de gemeente Utrecht d.d. 11 november 2014.
2. Voor de argumentatie tegen de door u in de overwegingen 5.3 en 5.4 aangehaalde argumenten voor het door Provinciale Staten op 8 december 2014 genomen besluit om niet over te gaan tot vaststelling van inpassingsplan windpark Lage Weide verwijst bezwaarmaker naar de eerder door bezwaarmaker en Energie-U ingediende zienswijzen op de 2^e partiële herziening PRS/PRV en het door bezwaarmaker ingediende inpassingsplan.

Bezwaarmaker verzoekt het bezwaar gegrond te verklaren en te besluiten het inpassingsplan windpark Lage Weide alsnog vast te stellen.

4. Toelichting uwerzijds

De inhoud van het namens u ingediende verweerschrift d.d. 12 februari 2015 dient hier te worden beschouwd als woordelijk herhaald en ingelast.

5. De overwegingen van de commissie

5.1 Ontvankelijkheid

Op grond van artikel 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) bedraagt de termijn voor het indienen van een bezwaarschrift zes weken. In artikel 6:8 lid 1 Awb is bepaald dat voornoemde termijn aanvangt met ingang van de dag na die waarop het besluit op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt. Het bestreden besluit is gedateerd op 9 december 2014, een stempel met verzenddatum ontbreekt. De adviescommissie bezwaarschriften PS en GS (hierna: de commissie) gaat er vanuit dat het besluit op 9 december 2014 aan bezwaarmaker is verzonden. Daarmee is de indieningstermijn voor het bezwaarschrift op 10 december 2014 aangevangen en geëindigd in de nacht van 20 op 21 januari 2015. Het bezwaarschrift is gedateerd op 19 januari 2015 en bij de provincie op 19 januari 2015 digitaal ingekomen. Derhalve is het bezwaarschrift binnen de wettelijke termijn ingediend. Overigens is het bezwaarschrift per post op 20 januari 2015 door de provincie ontvangen.

Omdat het bezwaar ook aan de overige voorwaarden voor ontvankelijkheid voldoet, moet het ontvankelijk worden verklaard.

5.2 Beoordeling van het bezwaar

Toetsingskader

- Wet op de ruimtelijke ordening, met name artikel 3.26 eerste lid en artikel 4.1.
- Provinciewet, artikel 158, eerste lid, onder b;
- Elektriciteitswet 1998, artikel 9^e eerste en tweede lid;
- Voorbereidingsbesluit d.d. 25 november 2013;
- Voorbereidingsbesluit d.d. 14 april 2014;
- Tweede partiële herziening Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028;
- Tweede partiële herziening Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013.

Inhoudelijke beoordeling

Op basis van de stukken in het dossier en het verhandelde tijdens de hoorzitting van 12 maart 2015, overweegt de commissie het volgende.

Op grond van artikel 9e, eerste lid, Elektriciteitswet 1998 (hierna: Ew) zijn Provinciale Staten (hierna: PS) bevoegd voor de aanleg of uitbreiding van een productie-installatie voor opwekking van duurzame elektriciteit met behulp van windenergie met een capaciteit van ten minste 5 maar niet meer dan 100 MW, met inbegrip van de aansluiting van die installatie op een net, gronden aan te wijzen en daarvoor een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.26, eerste lid van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) vast te stellen. Uit het tweede lid van voornoemd artikel volgt dat Provinciale Staten in ieder geval toepassing geven aan de bevoegdheid op grond van het eerste lid indien een producent een voornemen tot de aanleg of uitbreiding van een productie-installatie als bedoeld in het eerste lid schriftelijk bij hen heeft gemeld en de betrokken gemeente een aanvraag van die producent tot vaststelling dan wel wijziging van een bestemmingsplan ten behoeve van de realisatie van dat voornemen heeft afgewezen.

Bezwaarmaker heeft verzocht een PIP vast te stellen ten behoeve van de realisatie van een windpark (van zes windturbines) op de locatie Lage Weide in Utrecht. Uit het verzoek volgt dat bezwaarmaker zich beroept op toepassing van artikel 9e, tweede lid, Ew.

Provinciale Staten hebben de aanvraag om vaststelling van een PIP afgewezen. Deze afwijzing steunt, blijkens de stukken en het gestelde ter zitting, op een tweetal gronden.

De eerste weigeringsgrond betreft de constatering dat artikel 9e, tweede lid, Ew niet van toepassing is op de aanvraag. Om die reden kan er volgens verweerder geen verplichting voor de provincie bestaan om voor de onderhavige locatie een inpassingsplan vast te stellen.

De commissie constateert dat voor de toepasselijkheid van artikel 9e, tweede lid, van de Ew, het een voorwaarde is dat er sprake is van een besluit van de gemeenteraad waarbij een aanvraag van een producent is afgewezen om een bestemmingsplan vast te stellen of te herzien.

Niet in geschil is dat bezwaarmaker nimmer een aanvraag tot bestemmingsplanvaststelling dan wel bestemmingsplanherziening heeft ingediend.

Uit de stukken en het verhandelde ter zitting is de commissie duidelijk geworden dat de gemeenteraad van Utrecht tijdens een raadsvergadering op 30 januari 2014 heeft besloten de structuurvisie Windmolens Lage Weide niet vast te stellen. Bezwaarmaker is de mening toegedaan dat de gemeenteraad door dit besluit formeel heeft geweigerd medewerking te verlenen aan de benodigde ruimtelijke procedures om windmolens op de locatie Lage Weide mogelijk te maken. Deze mening wordt gesterkt door een door bezwaarmaker overgelegde brief van de wethouder voor Verkeer en Mobiliteit, Duurzaamheid en Milieu van de gemeente Utrecht waaruit volgens bezwaarmaker valt op te maken dat er sprake is van een officiële weigering. In de brief verklaart de betreffende wethouder dat de gemeenteraad van Utrecht op 30 januari 2014 het voorstel van burgemeester en wethouders om de structuurvisie Windmolens Lage Weide vast te stellen heeft verworpen en dat dat betekent dat de bestemmingsplanwijziging niet tot stand gebracht kan worden.

De commissie is van oordeel dat de weigering een structuurvisie vast te stellen niet gelijk gesteld kan worden met een besluit als bedoeld in artikel 9e, tweede lid, van de Ew. Dit omwille van de volgende redenen.

Allereerst heeft de wetgever in artikel 9e, tweede lid, Ew expliciet de woorden "het bestemmingsplan" opgenomen. Had de wetgever beoogd dat de weigering een structuurvisie vast te stellen onder de werkingssfeer van artikel 9e, tweede lid van de Ew zou vallen, dan had de wetgever die woorden vervangen voor woorden als "een ruimtelijk plan". Nu dit niet het geval is, kan naar het oordeel van de commissie de weigering een structuurvisie vast te stellen niet gelijk gesteld worden aan een formele weigering van de raad om een bestemmingsplan vast te stellen als bedoeld in artikel 9e, tweede lid van de Ew. Dat een grammaticale uitleg van een wetsartikel boven een wetshistorische interpretatie gaat, volgt uit een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 29 juli 2011¹.

Artikel 9e, tweede lid, van de Ew ziet - gelet op de tekst van de bepaling - op een appellabel besluit. Van een appellabel besluit van het gemeentebestuur is in het onderhavige geen sprake omdat het besluit van de raad van 30 januari 2014, inhoudende de weigering om de structuurvisie Windmolens Lage Weide vast te stellen, niet vatbaar is voor bezwaar en beroep. Het één en ander volgt uit artikel 6:2 van de Awb, in samenhang met artikel 7:1 en artikel 1 van bijlage 2, onderdeel Wet ruimtelijke ordening, onder a, van de Awb.

Het hiervoor uiteengezette in overweging genomen, stelt de commissie zich op het standpunt dat u terecht van oordeel bent dat artikel 9e, tweede lid, van de Ew, niet op de aanvraag van bezwaarmaker van toepassing is.

Omdat voor u niet helder was of de aanvraag tevens een verzoek inhoudt om een inpassingsplan vast te stellen los van de bepalingen van de Ew, is als tweede weigeringsgrond in het bestreden besluit opgenomen dat het al dan niet mogelijk maken van een windpark op Lage Weide niet een provinciaal belang is als bedoeld in artikel 4.1 van de Wro. U refereert daarbij naar het besluit van 3 november 2014. Daarbij is besloten de ontwikkeling van een dergelijk windpark op de betreffende locatie te schrappen uit Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013 - 2028 (hierna: PRS) en de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 (hierna: PRV). U stelt dat aan het besluit van 3 november 2014 geen zogenoemde eerbiedigende werking is toegekend, waarmee het beslissend is voor de vraag of de ontwikkeling van een windpark op Lage Weide een provinciaal belang is.

Bezwaarmaker is de mening toegedaan dat u de locatie Lage Weide niet had mogen schrappen. Aangezien bezwaarmaker zich daarmee richt tegen andere besluiten dan het onderhavige besluit van 9 december 2014 (het betreft een tweetal voorbereidingsbesluiten en de partiële herziening van de PRS 2013 - 2028 en de PRV 2013), valt dit buiten de reikwijdte van deze bezwaarprocedure. Overigens zijn voornoemde besluiten niet appellabel.

Ten aanzien van de procedurele aspecten van de behandeling van de onderhavige aanvraag van bezwaarmaker merkt de commissie het volgende op. De commissie is de mening toegedaan dat GS haar onderzoeksplicht ten aanzien van de vraag of de gemeenteraad van Utrecht al dan niet expliciet een besluit heeft genomen op een aanvraag van bezwaarmaker om het voor Lage Weide geldende bestemmingsplan te wijzigen, te summier heeft ingevuld. Dit met de reden dat GS enkel burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht bij brief en mail van 6 november 2014 heeft verzocht aan te geven of de raad nu al dan niet een expliciet besluit heeft genomen op een aanvraag van bezwaarmaker om het bestemmingsplan te wijzigen. Afgezien van het feit dat de commissie de mening is toegedaan dat GS de gemeenteraad om nadere informatie had moeten vragen, is de commissie van mening dat GS niet genoeg had mogen nemen met het antwoord zoals verkregen bij brief van 14 november 2014. Zoals GS ook in haar verweerschrift onderkent, is in de betreffende brief enkel het gemeentelijk besluitvormingsproces beschreven: de door GS gestelde vragen zijn niet beantwoord. Het had op de weg van GS gelegen daartoe een kritischere houding aan te nemen. Voorts had het op de weg van GS gelegen om bezwaarde na indiening van de onderhavige aanvraag zo spoedig mogelijk te wijzen op het bij het besluit voorgeworpen vereiste om eerst een officiële aanvraag tot bestemmingsplanwijziging in te dienen bij de gemeenteraad van Utrecht.

¹ ECLI:NL:RVS:2011:BR4025

Ten overvloede adviseert de commissie bezwaarmaker bij de gemeenteraad van Utrecht alsnog een aanvraag in te dienen voor de herziening van het voor Lage Weide geldende bestemmingsplan om de realisering van een windpark van 6 windturbines mogelijk te maken. Wanneer de gemeenteraad deze weigert wegens strijd met een goede ruimtelijke ordening als bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van de Wro, dan wel wegens een gebrek aan uitvoerbaarheid als bedoeld in artikel 3.1.6, onder f, van het Besluit ruimtelijke ordening, kan bezwaarmaker twee paden simultaan bewandelen:

- 1). Uit artikel 3.9, eerste lid, van de Wro volgt dat afdeling 3.4 van de Awb – de uniforme openbare voorbereidingsprocedure – niet van toepassing is op de afwijzing van een aanvraag om een bestemmingsplan vast te stellen. Om deze reden dient eerst de bezwaarschriftprocedure te worden doorlopen, alvorens beroep ingesteld kan worden bij de Afdeling bestuursrechtspraak. De gemeenteraad is derhalve bevoegd om te beslissen op een bezwaarschrift tegen de weigering om (een herziening van) een bestemmingsplan vast te stellen. Tegen een beslissing op bezwaar kan vervolgens op grond van artikel 8.2, eerste lid, aanhef en onder a, van de Wro beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
- 2) Het opnieuw indienen van een aanvraag tot het vaststellen van een PIP. Provinciale Staten moeten, wanneer de gemeenteraad heeft besloten de aanvraag af te wijzen, toepassing geven aan artikel 9e, tweede lid, Ew.

Overigens merkt de commissie het volgende op ten aanzien van het door bezwaarmaker gestelde inzake de hoogte van de leges. De commissie heeft bezwaarmaker verzocht bewijs te overleggen dat de gemeenteraad van Utrecht daadwerkelijk 47.066 euro aan leges zal vorderen in verband met de behandeling van een aanvraag tot wijziging van het relevante bestemmingsplan. Gelezen de legesverordening van de gemeente Utrecht (nr. 20, Verordening Legesverordening 2015, alsmede de daarbij behorende tarieventabel 2015 (raadsbesluit van 6 november 2014)) constateert de commissie dat bezwaarmaker zich baseert op artikel 9.1 (ontwikkeling, wijziging en uitwerking bestemmingsplan) waarin is opgenomen dat:

"Indien op verzoek ten behoeve van een project een bestemmingsplan moet worden ontwikkeld (wijziging of uitwerking hieronder mede begrepen) bedragen de voor de ontwikkeling van het bestemmingsplan in rekening te brengen kosten, bij een investering nodig voor de uitvoering:

- a. Categorie A: > EUR 0,00 en ≤ 100.000,00 EUR 7.070,00*
- b. Categorie B: > EUR 100.000,00 en ≤ 1.000.000,00 EUR 12.726,00*
- c. Categorie C: > EUR 1.000.000,00 en ≤ 10.000.000,00 EUR 22.422,00*
- d. Categorie D: > EUR 10.000.000,00 en ≤ 20.000.000,00 EUR 33.128,00*
- e. Categorie E: > EUR 20.000.000,00 en ≤ 50.000.000,00 EUR 47.066,00*
- f. Categorie F: > EUR 50.000.000,00 EUR 54.338,00"*

Afgezien van het feit dat ten aanzien van de hoogte van de leges het één en ander niet is bevestigd door de gemeente Utrecht, maakt de commissie uit voorgaand artikel niet op dat bij een aanvraag tot wijziging bestemmingsplan leges moeten worden voldaan ter hoogte van 47.066 euro. Voornoemde legesbedragen zien immers op de daadwerkelijke ontwikkeling, wijziging of uitwerking van een bestemmingsplan. Voorts constateert de commissie dat de mail van de gemeente Utrecht zoals bezwaarmaker die als bijlage heeft opgenomen bij de op 19 maart 2015 verzonden mail, waaruit volgens bezwaarmaker zou blijken dat er 47.066 euro aan leges wordt geheven voor het indienen van de aanvraag tot wijziging bestemmingsplan, enkel ziet op een reactie op een verzoek tot vooroverleg. Uit de mail blijkt enkel dat de leges van een vooroverleg ook verschuldigd zijn als er geen medewerking wordt verleend aan het wijzigen van het bestemmingsplan. Het één en ander doet niks af aan de vraag of er 47.066 euro aan leges moet worden betaald voor een aanvraag tot het wijzigen van het bestemmingsplan.

Conclusie

Gelet op het bovenstaande is de commissie van oordeel dat het bezwaarschrift ongegrond verklaard dient te worden.

6. Het advies van de commissie

Gelet op het bovenstaande adviseert de commissie u om:

1. het besluit d.d. 9 december 2014, geregistreerd onder nummer 810E9CCD/PS2014RGW10, in stand te laten;
2. voor de motivering van uw beslissing op het bezwaar, met toepassing van artikel 3:49 van de Awb, te verwijzen naar dit advies van de commissie.

Aldus vastgesteld door mr. S.P. Madunic (voorzitter), mr. M. Dirkzwager en A. Kalmann.

Namens de Awb-adviescommissie van PS en GS,

I. van der Zee L.L.M.
(secretaris)

provincie Utrecht

Postbus 80300, 3508 TH Utrecht

TNT Post
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

ovincie Utrecht
chimedestlaan 6, 3584 BA UTRECHT

R Aangetekend

G-A-1

ecommandé

IL

3SDQVC700000886

Raad gemeente Utrecht
Postbus 16200
3500CE UTRECHT

3SDQVC700000886

E53

Vereniging van Commercieel Onroerend goeder eigenaren
Utrecht Centrum

03 JUN 2015

De gemeenteraad van Utrecht
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Datum: 1 juni 2015
Betreft: Integrale centrumvisie en stadsbrede visie in relatie tot de visie Stationsgebied fase 2

Geachte dames en heren,

In oktober 2014 hebben wij ons eerder tot u en tot het college van burgemeester en wethouders gericht. Wij hebben het bestuur en het gemeentelijk apparaat toen uitgenodigd samen met ons en andere betrokken partijen in het centrum van Utrecht een integrale toekomstvisie op het centrum van onze stad te ontwikkelen. Alle partijen die belang hebben in het Utrechtse centrum hebben behoefte aan zo'n visie; zo'n stip aan de horizon, omdat het voor iedereen belangrijk is te weten in welke richting het centrum zich dient te ontwikkelen en welke investeringen daarvoor noodzakelijk zijn. Potentiële investeerders hebben behoefte aan kaders op basis waarvan zij hun investeringsrisico's kunnen managen.

Helaas hebben wij tot op heden geen enkele reactie op ons schrijven mogen ontvangen.

Geen integrale centrumvisie, wel visie Stationsgebied 2^e fase?

Om die reden waren wij onaangenaam verrast dat in april van dit jaar wel de visie Stationsgebied 2^e fase gepresenteerd werd zonder dat deze visie ook maar enige relatie heeft met een visie op het toekomstige centrum. Genoemde visie Stationsgebied 2^e fase heeft zuiver betrekking op de (on)bereikbaarheid van het Utrechtse centrum aan de oostzijde van het spoor. Ons inziens is goede bereikbaarheid met alle vervoermiddelen van dit voor Utrecht zo belangrijke gebied (18% van de werkgelegenheid) een randvoorwaarde voor de ambities die betrokken partijen hebben met het centrum. Daarbij refereren wij aan de enorme investeringen die o.a. Klepierre, MN, ASR en Syntrus Achmea Real Estate & Finance B.V. op dit moment plegen om het centrumgebied van Utrecht nóg sterker en aantrekkelijker te maken voor bezoekers en mensen die er wonen en werken. Al deze organisaties zijn lid van de VCOC en maken zich ernstige zorgen over de gepresenteerde visie Stationsgebied fase 2. Het lijkt er op dat het streven naar duurzaamheid tot enig doel verheven is ten koste van de economische functie van het centrum.

Voorstander duurzaamheid

De VCOC is een groot voorstander van het stimuleren van duurzaamheid bij de economische ontwikkeling van het centrum, maar niet ten koste van dit centrum. Als vastgoedeigenaren is het voor ons ook van groot belang dat wij ons vastgoed op korte, middellange en lange termijn in goede staat kunnen houden, niet in de laatste plaats vanwege de monumentale waarde van veel van de gebouwen die onze leden in bezit hebben. Monumentale gebouwen vragen monumentaal onderhoud en dat is kostbaar, zeer kostbaar. Dat onderhoud kan alleen plaatsvinden als betreffende gebouwen voldoende financiële middelen opbrengen.

Vereniging van Commercieel Onroerend goed eigenaren
Utrecht Centrum

Samenwerking

Wij hebben niet de indruk dat de visie Stationsgebied fase 2 tot gevolg heeft dat onze panden de waarde houden die ze nu hebben. Wij betwijfelen verder of de economische belangen deel uitgemaakt hebben van de overwegingen om betreffende visie tot stand te brengen. Noch hebben wij de indruk dat het bestuur en het gemeentelijk apparaat uit zijn op een gezonde samenwerkingsrelatie met de economische belanghebbende partijen in het centrum van de stad. De moeilijke toegankelijkheid van het centrum per auto zorgt voor een afnemende attractiviteit van het centrum waardoor panden voor commerciële functies minder aantrekkelijk zijn en er meer leegstand zal ontstaan. De leegstand wordt nog groter omdat in Utrecht op verschillende andere plaatsen winkelmeters uitgebreid en toegevoegd worden, die wél goed bereikbaar zijn met de auto en andere vervoermiddelen. Bovendien liggen de bestedingen van autobezoekers hoger dan die van bezoekers die op andere wijze naar het centrum komen.

Onbalans

Wij zijn ervan overtuigd dat de economische potentie in relatie tot de bereikbaarheid, zoals die is vastgelegd in de visie Stationsgebied fase 2, niet in balans zijn wanneer genoemde visie verder uitgewerkt en uitgevoerd wordt en dat baart ons ernstige zorgen.

Om die reden nodigen wij u opnieuw uit om samen met ons en andere belanghebbenden een centrumvisie tot stand te brengen, waar (auto)bereikbaarheid, (auto)parkeergelegenheid en toegankelijkheid een logisch onderdeel van uitmaken. Graag werken wij het komende jaar samen met u aan het formuleren van centrumambities in de brede zin van het woord. Dat betekent dat we kijken naar culturele, commerciële en onderwijs functies, naar wonen, werken en recreëren én naar de bereikbaarheid die daarbij hoort. De bereikbaarheid per auto, met auto's die de komende jaren steeds milieuvriendelijker worden, maakt hier deel van uit, naast bereikbaarheid te voet, met de fiets en met het OV. Basis vormen de binnenstedelijke functies die het Utrechtse centrum gemaakt hebben wat het nu is: een bruisend centrum van grote economische waarde voor de stad en de omliggende regio.

Wij onderschrijven de inhoud van de brief die u onlangs ontvangen heeft van het Centrummanagement Utrecht (zie bijlage) en verwijzen hier naar alle vragen die in betreffende brief gesteld zijn, waarop alle antwoorden samen de basis leggen voor een heldere toekomstvisie op het centrum. Wij verzoeken u niet in te stemmen met de vaststelling van genoemde visie, voordat er meer zicht bestaat op de (economische) consequenties.

Wij zien uw reactie graag tegemoet.

Hoogachtend,

Jorine de Soet
Voorzitter VCOOC

c.c. college van B&W

Aan de Gemeenteraad van de gemeente Utrecht
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Onderwerp: Uitstel behandeling evaluatie woningomzetting en -splitsing in RIA 2 juni

Utrecht, 4 juni 2015

Geacht college,

Tot onze verbazing en teleurstelling vernamen wij, de leden van buurtcomité MAMBO, donderdagmiddag 28 mei jl. dat het onderwerp "Evaluatie woningomzetting en -splitsing", dat stond geagendeerd voor de RIA te houden op 2 juni 2015, niet in die vergadering behandeld zou worden, maar later dit jaar in september of oktober.

Op 1 december 2014 is een aan u gerichte brief afgegeven op het stadhuis, ondertekend door meer dan 80 bewoners en bedrijven die in onze buurt (Maliestraat, Adelaarstraat, deel Mgr. Van de Weteringstraat, deel Biltstraat en Oorsprongpark) zijn gevestigd. In deze brief werd u gevraagd maatregelen te nemen, op grond waarvan in onze buurt geen vergunningen meer zouden kunnen worden verleend, inhoudende de splitsing of omzetting van panden.

Hierbij willen wij nogmaals bij u onder de aandacht brengen dat er urgent maatregelen van u nodig zijn om te voorkomen dat er nog meer bewoners in onze buurt bijkomen door het splitsen en omzetten van woningen, het ombouwen van kantoren, scholen etc. tot woningen en vergroten van panden met op- en aanbouwen. De leefbaarheid in onze buurt wordt intussen immers alleen maar slechter en wij vrezen dat er juist in de komende vakantieperiode veel vergunningaanvragen zullen worden ingediend.

Wij menen dat door het niet behandelen van het onderwerp "Evaluatie woningomzetting en -splitsing" op de RIA van 2 juni jl onze belangen worden geschaad. Wij verzoeken u dan ook te bewerkstelligen dat dit onderwerp wordt geagendeerd op de na 2 juni eerstvolgende RIA, en in ieder geval niet pas in september of oktober en dat u op korte termijn maatregelen neemt om de leefbaarheid in onze buurt te beschermen.

In de RIA van 2 juni 2015 zou het evaluatierapport 'Splitsen en Omzetten' aan de orde komen, dat door wethouder Jansen met een commissiebrief d.d. 24 maart 2015 naar u is toegestuurd. Bijgevoegd de notitie met onze kanttekeningen bij het evaluatierapport, die wij hebben opgesteld ter voorbereiding van de bespreking in de RIA. Wij vinden dat het evaluatierapport geen recht doet aan de woonsituatie in buurten zoals die van MAMBO. Wij vertrouwen dat u van de inhoud van deze notitie kennis zult willen nemen.

Graag vernemen wij per omgaande van u een reactie op de door ons gedane verzoeken.

Met vriendelijke groet,

Mede namens de bewoners die de petitie hebben ondertekend,
Het buurtcomité MAMBO

Bijlage 1 bij Brief

Kanttekeningen MAMBO bij Evaluatierapport 'Splitsen en Omzetten'

Notitie buurtcomite d.d. 26 mei 2015

De leden van het buurtcomite MAMBO hebben met belangstelling het evaluatierapport 'Splitsen en Omzetten' gelezen en zijn van mening dat het rapport onzorgvuldig is opgezet, dat er feitelijke onjuistheden in staan en dat het onvolledig is. Deze notitie dient ertoe om de gemeenteraadsleden ervan op de hoogte te stellen wat de kanttekeningen zijn van MAMBO, zodat zij daar bij hun besluitvorming rekening mee kunnen houden.

OPZET EVALUATIE

- Het rapport is deels gebaseerd op interviews met 13 sleutelfiguren in drie wijken (waarin 1 waar een facetbestemmingsplan geldt) en de gemeente. Volgens bijlage 2 bij het rapport waren dit 9 personen van de gemeente, politie e.d. en slechts 4 bewoners, waarvan 1 uit Oost. Verder werden er telefonische interviews gehouden met 10 aanvragers van omzettings- en splitsingsvergunningen. Dit is geen evenwichtige samenstelling van het team van geïnterviewden, waardoor vraagtekens moeten worden gezet bij de uitkomst van het onderzoek.
- Gekeken is naar het aantal aanvragen voor vergunningen voor omzettingen en woningsplitsingen. Er is niet gekeken naar gecreeerde wooneenheden, dan wel de toename in een buurt/wijk van het aantal bewoners. Hierdoor wordt geen juist beeld gegeven van de problematiek.
- Het aantal bewoners kan ook toenemen doordat kantoren, scholen, kerken etc. worden omgebouwd tot woningen (veelal appartementen), of door uitbreidingen van panden, zoals aan- en opbouwen. Dit wordt niet genoemd in het rapport, laat staan dat dit inzichtelijk wordt gemaakt.
De stippenkaarten bij de evaluatie laten zien welke panden in de periode 2011 tot medio 2014 zijn omgezet, en welke panden in de periode 2012 tot medio 2014 zijn gesplitst. Volgens de stippenkaart Oost zijn dat in de Maliestraat, Mgr. Van de Weteringstraat en de Adriaanstraat maar een paar panden, terwijl het aantal inwoners in de periode 2011 tot en met 2014 in die straten met 73 is toegenomen van 797 tot 870. Dit lijkt niet met elkaar te rijmen c.q. bewijst het belang van het monitoren van gecreeerde wooneenheden, in plaats van louter aantallen omgezette en gesplitste panden.
- De evaluatie gaat tot medio 2014. De inhoud is derhalve al verouderd voordat deze wordt besproken in de Gemeenteraad.
- In het evaluatierapport wordt geen beeld gegeven van het aantal reeds eerder gesplitste en omgezette panden, noch de illegaal gesplitste en omgezette panden en daarin bestaande wooneenheden.

Het evaluatierapport is in grote lijnen op te delen in de volgende beleidsonderdelen:

Woningsplitsingen/facetbestemmingsplannen

Omzettingen/leefbaarheidstoets

Omzettingen/aanpassing grens WOZ-waarde

Omzettingen/intrekken omzettingsvergunning

Conclusie van het evaluatierapport is, dat de doeleinden van het splitsings- en omzettingsbeleid op nagenoeg alle onderdelen zijn gehaald. Dit is niet juist.

WONINGSPLITSINGEN/FACETBESTEMMINGSPANNEN

- In het rapport staat dat de meest interessante wijken worden beschermd door facetbestemmingsplannen (blz 49). Het gaat er echter niet om, om de meest interessante wijken te beschermen, maar die wijken waar de leefbaarheid in het geding is.
- Het beleid van de gemeente is om wijken waar de leefbaarheid in het geding is te beschermen tegen omzettingen met een facetbestemmingsplan. Conclusie van het rapport is dat die doelstelling is gehaald. Wellicht dat het gemeentebestuur in de wijken waar een facetbestemmingsplan geldt effectief is, maar dat geldt niet voor de overige wijken. Daar kan de leefbaarheid zo onder druk staan dat de gemeente op grond daarvan een aanvraag voor een omzettingsvergunning weigert, terwijl de gemeente wel verplicht is WABO-vergunningen voor woningsplitsingen af te blijven geven. Deze situatie doet zich thans voor in de MAMBO-buurt.
- Het rapport stelt dat door de grote afname van het totaal aantal splitsingen sinds 2012, geen sprake is van een waterbede-effect. Dit kan eventueel pas worden geconstateerd nadat de woningmarkt is aangetrokken. Of er al dan niet een waterbede-effect zal optreden, is op dit moment niet bekend.
- Het rapport beveelt aan de situatie te monitoren en zo nodig het splitsingsbeleid te versoepelen en aan te passen. Grote vraag daarbij is: Kan dat wel? Zo ja, hoe dan?

OMZETTINGEN/LEEFBAARHEIDSTOETS

- Een omzettingsvergunning wordt verleend voor vijf jaar. Indien pas na enkele jaren van de vergunning gebruik wordt gemaakt, kan de leefbaarheid in de straat inmiddels dermate verslechterd zijn dat de leefbaarheidstoets nu niet meer gehaald kan worden. Dat is een ongewenste situatie die zich ook bij MAMBO voordoet. Van deze problematiek wordt in het rapport geen melding gemaakt.
- Door het invoeren van het weerbaarheidscriterium bij de leefbaarheidstoets, wordt meer maatwerk geboden. Dit doel van het omzetbeleid zou dus zijn behaald. Echter in het rapport staat dat de leefbaarheidstoets moeilijk/niet kan worden uitgevoerd door het ontbreken van een goede klachtenadministratie. Zolang en geen goede klachtenadministratie is, faalt het omzetbeleid.
- Voor de uitgebreidere leefbaarheidstoets wordt een stippenkaart gemaakt waarmee een eventuele clustering van splitsingen en omzettingen in de buurt inzichtelijk wordt gemaakt. Vraag is of deze kaart dan juist is. Weet de gemeente precies welke panden ooit zijn gesplitst? Verder zeggen stippen, zoals eerder opgemerkt, niets over het aantal wooneenheden/bewoners en ontbreken omgebouwde kantoren en uitbreidingen van panden.
- Het aantal omzettingen in de gemeente is stabiel. Dat wil niet zeggen zoals het rapport stelt, dat er geen sprake is van een toenemend probleem. Bij iedere omzetting in een buurt waar de leefbaarheid in het geding is, is sprake van een toenemend probleem.

OMZETTINGEN/AANPASSING GRENS WOZ-WAARDE

- Conclusie van de evaluatie is dat 'voor zover te beoordelen' de aanpassing van de WOZ-grens succesvol is geweest. Deze conclusie is weinig overtuigend.
- De aanpassing was volgens het rapport ingegeven om het aantal omzettingen te vergroten. Dat is niet juist. Vergroot werd in feite het aantal omzetten dat kon plaatsvinden zonder compensatie.
- Door nieuwe wetgeving worden aanvragen voor omzetten van woningen beneden euro 280.000 geweigerd. Hierdoor zullen relatief meer grotere panden worden omgezet in ook grotere aantallen wooneenheden. Grotere studentenhuizen hebben eerder een nadelig effect op de leefbaarheid dan kleinere studentenhuizen. Zolang de klachtenadministratie bij de gemeente niet op orde is, zullen er dus ook in buurten waar de leefbaarheid onder druk staat, voornamelijk grotere studentenhuizen bijkomen.

OMZETTINGEN/INTREKKEN OMZETTINGSVERGUNNING

Volgens het rapport (blz 19) is naar aanleiding van de notitie 'Splitsen reguleren' van 13 december 2011 per 1 juli 2012 de mogelijkheid geïntroduceerd om een omzettingsvergunning in te trekken in geval van ernstige overlast. In het rapport staat dat dit middel door de gemeente vijf keer is ingezet en dat het is volgens de gemeente effectief is. Daar waar het is ingezet, was het kennelijk effectief, vraag is of het middel vaak genoeg is ingezet.

Tijdens een gesprek op 21 april 2015 van MAMBO-buurtcomiteleden met mevrouw E. van der Lubbe, casemanager Woonoverlast Utrecht Zuid & Oost, beweerde zij dat zij *begin 2015* door de gemeente van dit middel/nieuwe beleid op de hoogte is gesteld en dat de gemeente eerder dit middel inzette, was haar niet bekend en volgens haar niet juist.

Tijdens een hoorzitting op 15 april 2015 inzake bezwaren tegen een afgegeven omzettingsvergunning werd door de aanwezige ambtenaar van VTH (de heer W. van Bentum) gesteld dat het college per 1 juli 2013 heeft besloten dat een verleende omzettingsvergunning kan worden ingetrokken.

REFERENTIEGEMEENTEN

Het beleid van de Gemeente Utrecht is vergeleken is met het gemeentebestuur inzake omzettingen en splitsingen van Amsterdam en Groningen.

- Amsterdam werd gekozen omdat Amsterdam volkshuisvestelijke doelen ten grondslag heeft liggen aan het splitsingsbeleid; Amsterdam kent geen omzettingsbeleid. Conclusie in het rapport is vervolgens dat het splitsingsbeleid van Amsterdam lastig is te vergelijken met dat van Utrecht omdat leefbaarheidsaspecten in Amsterdam geen rol spelen. Daarom was Amsterdam toch gekozen? Naar het effect van het hebben van geen omzettingsbeleid is niet gekeken.
- Ten opzichte van Groningen kent de aanpak van Utrecht volgens het rapport meer maatwerk. Dat geldt echter alleen voor omzettingen mits de klachtenadministratie op orde is, en niet voor splitsingen. De conclusie in het rapport is onjuist.

Bijlage: brief CMU

Aan de gemeenteraad van Utrecht

Utrecht, 25 mei 2015

Geachte dames en heren,

Op 22 april j.l. heeft de eerste in een serie van drie Raadsinformatieavonden plaatsgevonden naar aanleiding van de door Burgemeester en Wethouders op 1 april gepresenteerde visie voor de ontwikkeling van de 2^e fase van het Stationsgebied. Voor deze Raadsinformatieavond waren stakeholders uitgenodigd die eerder bij het proces betrokken zijn geweest. De reacties van de stakeholders laat zien dat er nogal wat haken en ogen zitten aan de gepresenteerde plannen en er thans onvoldoende draagvlak is voor de visie van Burgemeester en Wethouders.

De 2^e fase van het stationsgebied is voor ons allen te belangrijk om in kritiek te blijven steken. Utrecht heeft hier de unieke kans om zich te onderscheiden als toplocatie in het land. Daar is ambitie, visie en lef voor nodig.

De hieronder genoemde organisaties ondersteunen het voorstel van Centrummanagement Utrecht (CMU) om *de besluitvorming over de visie van Burgemeester en Wethouders uit te stellen*. Doel van dit uitstel moet zijn om te komen tot een breed gedragen en functionele visie met een goede balans tussen gastvrijheid voor bezoekers en een prettig leefgebied met economisch perspectief. Wij roepen de gemeenteraad op om onder leiding van een externe procesbegeleider te gaan werken aan de uitwerking van een breed gedragen en onderscheidende visie voor de 2^e fase van het stationsgebied die het centrum van Utrecht als geheel versterkt. Onderwerpen die daarbij in ieder geval aan de orde moeten komen zijn wat ons betreft:

- De gewenste ontwikkeling van de centrumfunctie van Utrecht in de periode 2015 – 2040: wat wil Utrecht met haar centrumfunctie bereiken?
- Welke bezoekersdoelgroepen horen daarbij: lokaal, regionaal, landelijk, internationaal.
- Welk (nieuw en/of gewijzigd) aanbod is nodig voor deze ontwikkeling: retail, horeca, leisure, evenementen, toerisme, dagbezoekers e.d.
- Welke benodigde toevoegingen t.o.v. het bestaande aanbod zijn nodig en waar moeten die worden gerealiseerd?
- Wat moet dan de toegevoegde waarde van de 2^e fase van het stationsgebied zijn? Zorg ervoor dat deze 2^e fase onderscheidend is, de aantrekkingskracht van Utrecht versterkt en zo het centrum als geheel versterkt.
- Welke is de bereidheid onder ontwikkelaars en investeerders om dit mogelijk te maken?
- Hoe wordt de doorstroming van bezoekers georganiseerd, zodanig dat bezoekers van buiten de stad het centrum vanaf de randen van de stad in 15 minuten kunnen bereiken en vanaf de rand van het centrum hun bestemming in 5 minuten? Idem met het verlaten van het centrum.
- Is de aanvoer en afvoer van goederen naar het grotere en drukker centrum toereikend mogelijk?
- Zijn er voldoende voorzieningen voor toeristische bezoekers, bijvoorbeeld opstelplaatsen voor touringcars in de nabijheid van toeristische objecten?

- Houdt rekening met de expansie van de stad: aantal inwoners. Maar ook met de toenemende nationale en internationale mobiliteit, leidend tot grotere bezoekersaantallen.
- Welke zijn de economische gevolgen voor het reeds bestaande centrumgebied?

Wij denken in ieder geval aan de inbreng van:

- Vastgoeddeskundigen
- Verkeersadviseur (extern)
- Stedenbouwkundige
- Landschapsarchitect
- Vertegenwoordiging bewoners Lombok, Dichterswijk, Binnenstad
- Ondernemers
- Beleggers/investeerders (w.o. Klepierre, v/h Corio)
- Jaarbeurs
- Toerisme Utrecht/Musea
- Centrummanagement (CMU)
- Platform Ondernemend Utrecht (POU)
- Gemeente

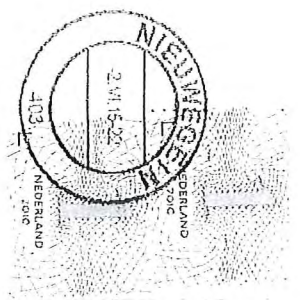
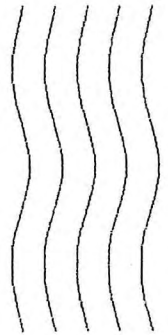
Wij zijn ervan overtuigd dat langs deze weg een breed gedragen en duurzame ontwikkeling voor de 2^e fase van het stationsgebied kan ontstaan.

Met vriendelijke groet,

C.C. Burgemeester en Wethouders

10558 35000E300

15 JUN 2015

Gemeenteraad van
gemeente Utrecht
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Betreft: Jaarrekening 2014 van gemeente Utrecht

Geachte Raad,

Voor u als gemeenteraad is de jaarrekening van uw gemeente een belangrijk document: hiermee legt het college van burgemeester en wethouders rekening en verantwoording aan u af over het gevoerde (financiële) beheer en verder is de jaarrekening voor u een belangrijk toetsingsmiddel voor de betrouwbaarheid van de begrotingen. Op basis van deze jaarrekeningen en begrotingen beslist u over de hoogte van de gemeentelijke belastingen en over het wel of niet doorgaan van belangrijke activiteiten. Ook voor de (geïnteresseerde) burgers is de jaarrekening een belangrijk document: d.m.v. de jaarrekening legt het gemeentebestuur al dan niet met uw instemming aan de burgers rekening en verantwoording af over de besteding van de belastinggelden en het gevoerde (financiële) beheer. Het is dus erg belangrijk dat de jaarrekening en de begroting betrouwbaar zijn.

Ik doe al enige jaren onderzoek naar jaarrekeningen van gemeenten en provincies. Mijn conclusie is dat de jaarrekeningen van veel gemeenten en provincies onbetrouwbaar en dus misleidend zijn. Ondanks de goedkeurende accountantsverklaringen daarbij die het tegendeel beweren.

Veelal geldt dat voor de presentatie van de baten en de lasten en het saldo daarvan. Het geldt veelal ook voor de presentatie van de financiële positie. Het geldt ook voor de jaarrekening 2014 van gemeente Utrecht.

De rekening van baten en lasten over 2014 sluit met een voordelig saldo van opbrengsten en kosten van € 60 miljoen. In werkelijkheid leed de gemeente een verlies van € 4 miljoen. Er wordt dus € 64 miljoen verzwegen.

En al eerder:

De rekening van baten en lasten over 1999 sloot met een voordelig saldo van € 12 miljoen. Het werkelijke saldo was € 111 miljoen. Er werd dus € 99 miljoen verzwegen.
De rekening van baten en lasten over 2000 sloot met een voordelig saldo van € 30 miljoen. Het werkelijke saldo was € 105 miljoen. Er werd dus € 75 miljoen verzwegen.
De rekening van baten en lasten over 2001 sloot met een voordelig saldo van € 72 miljoen. Het werkelijke saldo was € 37 miljoen. Er werd dus € 35 miljoen verzwegen.
De rekening van baten en lasten over 2002 sloot met een nadelig saldo van € 30 miljoen. Het werkelijke saldo was nadelig € 11 miljoen. Er werd dus € 19 miljoen verzwegen.
De rekening van baten en lasten over 2003 sloot met een voordelig saldo van € 23 miljoen. Het werkelijke saldo was € 260 miljoen. Er werd dus € 237 miljoen verzwegen.
De rekening van baten en lasten over 2004 sloot met een voordelig saldo van € 53 miljoen. Het werkelijke saldo was € 65 miljoen. Er werd dus € 12 miljoen verzwegen.
De rekening van baten en lasten over 2005 sloot met een voordelig saldo van € 37 miljoen. Het werkelijke saldo was nadelig € 19 miljoen. Er werd dus € 56 miljoen verzwegen.
De rekening van baten en lasten over 2006 sloot met een voordelig saldo van € 117 miljoen. Het werkelijke saldo was € 67 miljoen. Er werd dus € 50 miljoen verzwegen.
De rekening van baten en lasten over 2007 sloot met een voordelig saldo van € 91 miljoen. In werkelijkheid hield de gemeente € 124 miljoen over. Er werd dus € 33 miljoen verzwegen.
De rekening van baten en lasten over 2008 sloot met een voordelig saldo van € 68 miljoen. In werkelijkheid was er een nadelig saldo van € 44 miljoen. Er werd dus € 112 miljoen verzwegen.
De rekening van baten en lasten over 2009 sloot met een nadelig saldo van € 51 miljoen. In werkelijkheid leed de gemeente een verlies van € 127 miljoen. Er werd dus € 76 miljoen verzwegen.
De rekening van baten en lasten over 2010 sloot met een voordelig saldo van € 96 miljoen. Het werkelijke voordelig saldo was slechts € 3 miljoen. Er werd dus € 93 miljoen verzwegen.

De rekening van baten en lasten over 2011 sloot met een voordelig saldo van € 16 miljoen. In werkelijkheid leed de gemeente een verlies van € 64 miljoen. Er werd dus € 80 miljoen verzwegen.

De rekening van baten en lasten over 2012 sloot met een voordelig saldo van € 86 miljoen. In werkelijkheid hield de gemeente zelfs € 93 miljoen over. Er werd dus € 7 miljoen verzwegen.

De rekening van baten en lasten over 2013 sloot met een voordelig saldo van € 91 miljoen. In werkelijkheid hield de gemeente "slechts" € 19 miljoen over. Er werd dus € 72 miljoen verzwegen.

Opvallend:

Over de afgelopen zeven jaar (periode 2008-2014) werd telkens, met uitzondering van 2012, een hoger saldo van opbrengsten en kosten gepresenteerd dan het werkelijke saldo. Er werd over deze periode een voordelig saldo gepresenteerd van € 366 miljoen. In werkelijkheid leed de gemeente in deze periode een verlies van € 124 miljoen. Een verschil van € 490 miljoen.

Bovenstaande cijfers krijgen reliëf als men bedenkt dat de opbrengst van de Onroerende-zaakbelasting in 2014 een bedrag was van € 84 miljoen.

Ook de weergave van de financiële positie is verre van juist. In de balans bijvoorbeeld zijn de vaste activa te laag weergegeven, onder de verplichtingen komen bedragen voor die in het geheel geen verplichtingen zijn, en anderzijds ontbreken wel bestaande verplichtingen. Het betekent ook dat de hiermee samenhangende kosten (zoals afschrijvingskosten, personeelskosten, verschillende onderhoudskosten) verkeerd in de rekening zijn opgenomen. Aan de jaarrekening zelf is dus wel te ontnemen dat het saldo van de baten en de lasten niet het gesuggereerde bedrag van € 59 miljoen is, maar stelt niet in staat te zien wat dan het saldo van de baten en de lasten wel is.

Wat als saldo van baten en lasten wordt gepresenteerd, is niet het werkelijke saldo, verschillende baten en lasten worden verkeerd gepresenteerd, en wat als financiële positie wordt gepresenteerd, is niet de werkelijke financiële positie. Dat betekent dat de jaarrekening totaal onbruikbaar is als verantwoordings- en sturingsinstrument en dus alleen maar bruikbaar is in de openhaard.

In de jaarrekening en het jaarverslag 2014 komt ook heel veel onzin voor, bijvoorbeeld waar het gaat over reserves, over voorzieningen, over een "resultaat" dat het resultaat niet is (er is maar één resultaat en dat is het resultaat, i.c. het saldo van de baten en de lasten), over paragrafen die geen paragrafen zijn, over zoiets als "weerstandsvermogen" en "weerstands-capaciteit" met zelfs een berekening van de nonsens, over "uitzettingen" met een of andere "rentetypische looptijd", over treasury, over zoiets als "investeringen met een economisch nut" en "investeringen met een maatschappelijk nut", en een onzinnige bijlage met "verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen". Dit soort onzin zet alleen maar de lezer op het verkeerde been en leidt af van waar het werkelijk over zou moeten gaan. Overigens adviseer ik u sterk tot het opheffen van alle reserves, deze samen te voegen tot één Algemene reserve, en alle baten en alle lasten op te nemen in waar ze thuishoren, namelijk in de begroting respectievelijk in de rekening van baten en lasten. Dat zal het inzicht in waar het echt over moet gaan, aanmerkelijk verbeteren.

U wordt om instemming gevraagd met een bestemming/besteding van een voordelig saldo van € 60 miljoen. Echter, bij gebrek aan een voordelig saldo valt er niets te bestemmen/besteden!

U leest er heel veel meer over op de website www.leoverhoef.nl, te beginnen met: "Boekhoudfraude bij gemeenten en provincies schering en inslag". Op de website treft u mijn bevindingen over de jaarrekeningen van Utrecht aan in de lijst "Uw gemeente en provincie". Deze brief en mijn eerdere correspondentie met u als gemeenteraad over de misleidende jaarrekeningen treft u aan in "Dossier: Utrecht".

Volgens BBV artikel 3 moeten de jaarstukken met name voor gemeenteraadsleden goed te begrijpen zijn. U kunt het beste zelf beoordelen of aan deze eis is voldaan. Volgens uw accountant heeft u hem gezegd dat u het allemaal prima begrijpt. Hoe kan hij anders beweren dat u de jaarrekening goed begrijpt?

Burgemeester en Wethouders

Datum 21 april 2015
Ons kenmerk 15.504152

Het gebruik van e-formulieren is echter een betrouwbare wijze van indiening en wordt inmiddels door een groot deel van de Wob-verzoekers gebruikt voor het indienen van Wob-verzoeken. Wij verzoeken u dan ook om voortaan uw wob-verzoeken via het e-formulier in te dienen.

Uw Wob-verzoek heeft het kenmerk E15.000673 gekregen en de ontvangst is op 10 maart 2015 bevestigd.

Ontvankelijkheid

Op grond van artikel 3 lid 1 en lid 2 Wob is nagegaan of uw verzoek betrekking heeft op een bestuurlijke aangelegenheid en daarin voldoende duidelijk omschreven is welke documenten/gegevens worden gevraagd. Uw verzoek voldoet aan alle vereisten van artikel 3 lid 1 en lid 2 Wob en is in behandeling genomen.

Resultaten

Wij hebben uw verzoek ruim geïnterpreteerd en niet alleen de kosten van de invoering, maar ook kosten tijdens de uitvoering meegenomen. In de volgende documenten zijn de kosten voor u inzichtelijk gemaakt:

- Ad a) Kosten invoering milieuzone personen- en bestelverkeer;
- Ad b) Kosten invoering milieuzone vracht;
- Ad c) Er zijn geen documenten aangetroffen.

Verstrekkingsvorm

In uw verzoek heeft u niet aangegeven hoe u de documenten wilt ontvangen. De gevonden documenten zijn digitaal beschikbaar en zullen wij u toezenden.

Ingebrekestelling

Op 6 februari 2015 (door ons ontvangen op 4 maart 2015, kenmerk E15.00674) heeft u de gemeente in gebreke gesteld wegens het niet tijdig nemen van een besluit op uw verzoek.

Bij overschrijding van de wettelijke beslistermijn resteren ons, na formeel in gebreke te zijn gesteld, vanaf dat moment nog maximaal twee weken om een besluit te nemen zonder dat wij een dwangsom aan u (zouden) zijn verschuldigd. Volgens artikel 4:17 lid 3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is de dag waarop de dwangsom verschuldigd is, de dag waarop twee weken, na ontvangst van de ingebrekestelling, zijn verstreken. Nu wij op 21 april 2015 een besluit hebben genomen zijn wij u de maximale dwangsom verschuldigd van 1260 euro.

Leges

Op grond van de Verordening op de heffing en invordering van leges 2015, evenals de daarbij behorende tarieventabel 2015, (raadsbesluit van 6 november 2014) bent u geen leges verschuldigd

Contactpersoon

Mocht u vragen hebben naar aanleiding van deze brief of de behandeling van dit Wob-verzoek dan kunt u telefonisch contact opnemen met de heer A.M.M. Baggen, telefoonnummer 2864463.

Hoogachtend,
Namens burgemeester en wethouders

De raden (raadsgriffier) van de deelnemende gemeenten
Van Bestuur Regio Utrecht (BRU)

Datum: 12 juni 2015
Kenmerk: 2015-03122
Contactpersoon: R. van Ravenswaay
Telefoon: 030-2862509

Onderwerp: ontwerp Jaarstukken 2014

Geachte heer, mevrouw,

Zoals u gewend bent, bieden we alle gemeenteraden van de BRU-gemeenten in deze periode van het jaar, ter oordeelsvorming, de jaarrekening van Bestuur Regio Utrecht aan. In de bijlagen vindt u de ontwerp-jaarstukken 2014. Het dagelijks bestuur heeft in haar vergadering van 8 juni 2015 kennis genomen van de ontwerp-jaarstukken 2014. Het voornemen is de jaarrekening, ter vaststelling, voor te leggen aan het algemeen bestuur in de vergadering van 8 juli a.s.. U wordt tot deze datum in de gelegenheid gesteld om uw reactie te geven. De eventuele zienswijzen van de gemeenteraden worden gebundeld aan het algemeen bestuur voorgelegd bij de behandeling van de documenten.

We willen u graag wijzen op een aantal bijzondere omstandigheden betreffende deze jaarstukken.

Zienswijzeperiode

In de gemeenschappelijke regeling BRU is opgenomen dat het algemeen bestuur voor 1 juli de begroting voor komend jaar en de jaarrekening van het afgelopen jaar vaststelt. Daarnaast dient de gemeenschappelijke regeling voor 15 juli de vastgestelde jaarrekening aan Provinciale Staten aan te bieden.

Gewoonlijk worden de jaarstukken zes weken voor vaststelling door het algemeen bestuur, naar de gemeenteraden gestuurd. Na een succesvolle transitie van een groot deel van de BRU-organisatie naar de provincie Utrecht is er sprake van bijzondere omstandigheden die vragen om maatwerk in de besluitvorming. De transitie is in hoog tempo gerealiseerd, wat onvermijdelijk leidde tot enige administratieve nasleep. Het opstellen van de jaarrekening en de accountantscontrole vergden hierdoor meer tijd.

De provincie Utrecht laat een due diligence-onderzoek uitvoeren naar BRU. In fase 1 van dit onderzoek, een risicoanalyse, heeft de accountant in zijn bevindingen aangegeven dat de provincie met de binnenkomst van BRU een solide organisatie (inclusief financiën) ontvangt en dat het onderzoek kan worden afgerond als de jaarrekening 2014 is vastgesteld. Daarom is het van belang de jaarstukken toch zo snel mogelijk vast te stellen, dus voor de zomer. Hierdoor wordt de zienswijzeperiode korter dan gebruikelijk. Op deze manier kunnen wij de afronding van fase 2 van het accountantsonderzoek van de provincie afronden en is de overdracht een feit.

Postbus 14107
3508 SE Utrecht
Rabobank
NL03RABO0394554000
info@regioutrecht.nl
www.regioutrecht.nl

Bezoekadres:
Archimedeslaan 6
3584 BA Utrecht
T (030) 286 25 25
F (030) 286 25 00

In Bestuur Regio Utrecht werken negen gemeenten samen aan de bereikbaarheid, de leefbaarheid en de economische ontwikkeling van de regio Utrecht. Het gaat om: Bunnik, De Bilt, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Vianen en Zeist.

Onderdeel van deze transitie is de gesplitste balans waarbij er per 1 januari sprake zal zijn van de overdracht van een groot deel van de balans van BRU.

Controleverklaring

De Controleverklaring was bij het opstellen van deze brief nog niet beschikbaar. De controle van de jaarrekening 2014 is in een afrondende fase. De controle vergt meer tijd o.a. vanwege de aanscherping door de Autoriteit Financiële Markten en de samenstelling van het dossier van de transitie van de verkeer en vervoertaken aan de provincie. Na verwachting wordt de controleverklaring in de week van 15 juni 2015 door de accountant afgegeven. Na ontvangst van de verklaring zal deze zo spoedig mogelijk aan u worden nagezonden.

Een extra inhoudelijke toets wordt gedaan door de Rekeningcommissie. De commissie bespreekt de jaarstukken 2014 op 22 juni met de portefeuillehouder Financiën en de accountant. De Rekeningcommissie brengt aanvullend haar advies uit aan het algemeen bestuur in de vergadering van 8 juli 2015.

Over de Jaarstukken 2014

Graag nemen we u ook kort mee betreffende bijzonderheden uit de jaarrekening 2014.

Resultaat 2014

De programmarekening 2014 sluit met een voordelig resultaat van € 49.000. Het resultaat betreft het voordelig saldo van de regiobijdrage 2014.

Voorstel bestemming resultaat 2014

Voorgesteld wordt het voordelig jaarresultaat 2014, groot € 49.000 toe te voegen aan de algemene reserve.

Nieuw bestemmingsreserve

In verband met de omvorming van de gemeenschappelijke regeling wordt voorgesteld om een nieuwe bestemmingsreserve "Transitie GR" te vormen en deze te voeden met € 1,4 mln. uit de bestemmingsreserve "Rentebaten BDU". De aard van deze bestemmingsreserve heeft te maken met de verwachte opheffing van de gemeenschappelijke regeling en de liquidatie. Voor deze fase zijn er risico's en kosten te verwachten. Om de deelnemende gemeenten niet met extra kosten te belasten wordt voorgesteld hiervoor middelen te reserveren. In het nog door het algemeen bestuur vast te stellen liquidatieplan zal nader invulling worden gegeven aan de begroting van dit budget.

U wordt verzocht uw eventuele zienswijze(n) uiterlijk 8 juli 2015 via de post (postadres hieronder) of via de mail aan het directiesecretariaat via m.standaert@regioutrecht.nl kenbaar te maken. Wij zien uw reactie met belangstelling tegemoet en graag tot ziens in de AB-vergadering van 8 juli.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van Bestuur Regio Utrecht,
namens deze,

drs. P.C.M. van Elteren
secretaris-directeur

9

AAN:

College van Burgemeester en Wethouders en de voltallige Raad
Stadsplateau 1
3521 AZ UTRECHT

16 JUN 2015

Terwijde, 12 juni 2015

Geachte leden van het college Burgemeesters & Wethouders,

Geachte raadsleden,

Namens alle kleine zelfstandige ondernemers en groot winkelbedrijven sturen wij u namens de Winkeliersvereniging winkelcentrum Terwijde, deze bezwaarbrieven en tevens een noodkreet op het voornemen van de gemeente voor het toestaan van een 6.000 m² Jumbo Foodmarkt in Leidsche Rijn Centrum.

Met dit voornemen stevent ons winkelcentrum Terwijde af op een regelrechte Retailramp!

Inmiddels heeft u per brief van meerdere hard werkende ondernemers uit winkelcentrum Terwijde een noodkreet ontvangen, wij willen u behoeden voor een catastrofe die gaat ontstaan voor alle ondernemers en hun gezinnen met een eventuele komst van deze Jumbo Foodmarkt.

Aanleiding

Wij hebben vanuit diverse kanalen en (kranten) berichten vernomen dat er een reguliere Albert Heijn en Lidl supermarkt waren voorzien op een andere plek in het winkelgebied Leidsche Rijn Centrum dan de locatie die nu is toegewezen aan een 6.000 m² Jumbo Foodmarkt. Deze laatste locatie was in eerste instantie bestemd voor een warenhuis.

Met het voornemen tot de Jumbo Foodmarkt van 6.000 m² verbreekt de gemeente alle afspraken die met ons ondernemers zijn gemaakt. Tezamen met onze verhuurder, de gemeente, ontwikkelaar MAB en een brancheadvies commissie (waar de gemeente deel van uit heeft gemaakt) zijn aan ons ondernemers in de aanhuur fase nadrukkelijk toezeggingen gedaan omtrent de branchering en parkeren in winkelcentrum Terwijde en omgeving.

In de "detailhandelsnota" en "ontwikkelingskader detailhandel 2012" zijn juist voldoende uitgangspunten aangegeven vanuit de gemeente om in Leidsche Rijn Centrum nadrukkelijk geen bestemming en mogelijkheid op te nemen voor een dermate grote supermarkt.

Het verbreken van deze toezeggingen aan ons ondernemers zien wij als een aantasting van de integriteit van de gemeente en wij spreken u daarop aan. Tevens zou de gemeente hiermee vergaande financiële en persoonlijk leed voor ons ondernemers veroorzaken doordat wij kapot

Winkeliersvereniging winkelcentrum Terwijde
p/a Doyennepereenlaan 60
3452 EE VLEUTEN
Tel: 06 - 22 04 89 35

zouden worden geconcurrereerd. Deze oneerlijke concurrentie wordt namelijk veroorzaakt door het niet houden aan de afspraken over parkeren en de vergroten food/ supermarkt functie in Leidsche Rijn Centrum. Leidsche Rijn Centrum zou een kleine binnenstad van Utrecht worden en niet een regionaal wijkwinkelcentrum met een supermarktfunctie van 6.000 m².

Parkeren

De gemeente heeft nadrukkelijk winkelcentrum Terwijde als Unique Selling Point het gratis parkeren gegeven, Leidsche Rijn Centrum zou namelijk betaald parkeren worden. Door het gratis parkeren zouden de bezoekers van winkelcentrum Terwijde een lange verblijfsduur gegund worden, hetgeen een USP zou zijn.

Nu merken wij op dat in Leidsche Rijn Centrum, de eerste 2 uur gratis parkeren wordt voorgesteld. Hiermee wordt een keiharde afspraak met ons verbroken. Volgens onze informatie is dat tijdens de aanbesteding ook als verplichte eis gesteld juist vanwege het type winkelcentrum. Voor 2 uur parkeren heeft een consument voldoende tijd om boodschappen te doen, kortom gezien de korte reisafstand tussen Terwijde en Leidsche Rijn Centrum is de door de gemeente toegezegde Unique Selling Point voor winkelcentrum Terwijde weg.

Supermarkten

Wij weten dat onze verhuurder altijd heeft aangedrongen op een compact winkelcentrum Terwijde van ongeveer 8.000m². Op verzoek van de ontwikkelaar MAB en gemeente is, vanwege de financiële belangen vanuit u als gemeente tezamen met de ontwikkelaar, een te groot winkelcentrum Terwijde ontstaan waar wij ondernemers nu de dupe van zijn. U denkt dus niet aan ons of de bewoners.

Heden staat nog steeds 30% van de oppervlakte van het winkelcentrum leeg en bijna 50% van het aantal winkelunits. Daarbij verloopt de verhuur zéér moeizaam, kortom wij maken ons op dit moment al zéér grote zorgen. Laat staan als de gemeente deze Jumbo Foodmarkt zal toelaten, dan is ons bestaan als ondernemer en inwoners van Terwijde nagenoeg over.

Naar onze informatie is juist in overleg met de gemeente, omdat de gemeente het winkelcentrum niet wilde verkleinen, en de branche advies commissie gekozen heeft voor 3 supermarkten om de leegstand verder te beperken.

Kortgeleden is er ook een ambulante vishandel gekomen, terwijl de onderhandelingen voor een viswinkel in een van de winkelunits nog steeds gaande zijn. Deze handelwijze bevordert de verhuurgesprekken ook niet.

In het totale gebied, Parkwijk, Vleuterwijde en Vleuten-de Meern is tezamen met de brancheadvies commissie rekening gehouden met de locatie van supermarkten. In Leidsche Rijn Centrum was een supermarkt voorzien maar niet van deze omvang en op een locatie welke verder weg ligt dan de locatie waar Jumbo nu plannen heeft.

Wij snappen niet waarom de gemeente haar ondernemers in de steek laat om achter onze rug om een deal voor te bereiden wat weer over geld gaat ten koste van ons hardwerkende ondernemers. Het economische verlies wat u veroorzaakt met deze keuze is vele malen groter en treft ons ondernemers en haar medewerkers direct in het voortbestaan. En dan nog maar niet te spreken over de vele gezinnen die hier achter zitten.

Wij als winkeliersvereniging doen nadrukkelijk een beroep op u als gemeente en college van B&W en op de toezeggingen die u heeft gedaan aan ons ondernemers. Het is cruciaal voor het overleven van winkelcentrum Terwijde en haar ondernemers dat de Jumbo Foodmarkt geen doorgang kan vinden.

Wij verzoeken u om gehoor te geven aan deze brief en vernemen graag binnen 5 dagen na dagtekening een uitnodiging om persoonlijk deze brief toe te lichten. Bij dit gesprek nodigen wij ook graag MAB als ontwikkelaar en ASR als eigenaar uit.

Wij verblijven in afwachting van uw spoedige reactie.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur
De heer T. Oostveen

Openbare besluitenlijst Gemeenteraad van 25 juni 2015

1. Opdrachtbevestiging Controlewerkzaamheden 2015 externe accountant

Besluit

- 1 De 'Opdrachtbevestiging Controlewerkzaamheden 2015' aan de externe accountant' vaststellen.

Argumenten

- 1.1 De opdrachtbevestiging aan de externe accountant met betrekking tot de controlewerkzaamheden 2015 dient door de raad te worden vastgesteld.
2. De subcommissie Controle en Financiën belasten met de uitvoering van de opdrachtverlening.

Argumenten

- 2.1 De subcommissie was betrokken bij de opdrachtformulering en is gezien de daarin aanwezige expertise te belasten met de uitvoering van de opdrachtverlening.

2. Zienswijze concept begroting 2016 GGD regio Utrecht

Besluit

- 1 In de zienswijze op te nemen dat de Raad in de verantwoording over de begroting graag op transparante wijze terugziet wat er geleverd is voor de door gemeente Utrecht ingezette middelen per taak (o.m. infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding, etc). De voorliggende bijlage C dient hiervoor de juiste informatie te bieden, waarbij ook inzicht wordt geboden in de kostenontwikkeling in de jaren 2014 tot en met 2018.

Argumenten

- 1.1 Het is voor de raad van belang om op basis van transparantie op ingezette middelen en levering van diensten voor gemeente Utrecht te sturen op de in de Gemeenschappelijke Regeling opgenomen taken.
- 2 In de zienswijze op te nemen dat de gemeente Utrecht het belang van een sterke GGD onderschrijft en daarmee ook belang hecht aan een transparante en onderbouwde versterking van de bedrijfsvoering, passend binnen het huidige budgettaire kader.

Argumenten

- 2.1 Zij hecht eraan dat in de uitvoering van de bij GGDrU belegde taken de continuïteit is gewaarborgd.
 - 2.2 De gemeente Utrecht hecht eraan dat ook vanaf 2018 de nodige middelen binnen bestaande budgetten worden gevonden.
 - 2.3 Transparantie op gemaakte keuzes in uitbreiding van formatie en zicht op mogelijke scenario's mist.
- 3 In de zienswijze op te nemen dat de raad eraan hecht op korte termijn, maar in ieder geval in 2015 de uitkomsten te vernemen van de evaluatie van de overhead methodiek.

Argumenten

- 3.1 De overheadkosten dienen eenduidig, transparant en naar verhouding te worden verdeeld.
 - 3.2 Daarmee wordt voldaan aan een toezegging van GGDrU gedaan in de begroting van 2015.
 - 3.3 De resultaten van de evaluatie kunnen leiden tot aanpassingen in de begrotingen van 2016 en verder.
- 4 In de zienswijze op te nemen dat gemeente Utrecht niet akkoord gaat met het toegepaste indexatiepercentage van 1,74% en GGDrU te verzoeken een lager indexatiepercentage te hanteren.

Argumenten

- 4.1 Binnen gemeente Utrecht is het gebruikelijk dat elders belegde producten meebewegen met het indexatiebeleid van Utrecht.
- 5 De bijgevoegde conceptbrief van B&W aan de GGDrU vast te stellen als definitieve zienswijze van de gemeenteraad van Utrecht op de ontwerpbegroting GGDrU 2016 en B&W te verzoeken de brief na vaststelling in de raad te laten ondertekenen en verzenden.

3. Vaststelling bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord

Besluit

- 1 Het bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord dat is vastgelegd in het bestand NL.IMRO.0344.BPDEWOERDDEMEERN-VA01.gml vast te stellen met de wijzigingen die in het vaststellingsrapport zijn aangegeven.

Argumenten

- 1.1 Het bestemmingsplan zorgt voor een nieuw actueel juridisch planologisch kader.
- 1.2 Het vaststellingsrapport gaat gemotiveerd in op de zienswijzen.
- 1.3 Er is geen exploitatieplan nodig.

4. Aanpassen Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten STREKT TER VERVANGING

Besluit

- 1 De verordening tot wijziging van de Havenverordening Utrecht 2006 vast te stellen, waarbij 1) de werkingssfeer van de Havenverordening wordt aangevuld met opstapplaatsen voor alle vaartuigen, en een verplichting tot exploitatievergunning voor vaartuigen met bemanning en maximaal 12 passagiers, 2) luchtkwaliteit en veiligheid expliciet een plaats krijgen, en 3) enkele definities worden verbeterd.

Argumenten

- 1.1 De bepalingen in de huidige verordening staan nieuwe initiatieven in de weg
- 1.2 Dit past in Utrecht: Goed Geregeld
- 1.3 De aanpassingen maken meer flexibiliteit mogelijk in het gebruik van opstap- en ligplaatsen
- 1.4 De definities in de verordening zijn soms onvolledig

Kanttekeningen

- 1.1 Een vaarverbod op de Oudegracht voor vaartuigen zonder motor is niet haalbaar

- 1.2 Claims van bestaande exploitanten zijn niet uit te sluiten
- 1.3 Handhaving vormt een aandachtspunt voor de korte en lange termijn

5. Plan Gemeentelijke watertaken Utrecht

Besluit

- 1 Het Plan gemeentelijke watertaken Utrecht vast te stellen

Argumenten

- 1.1 Elke gemeente dient op grond van de Wet milieubeheer en gemeentelijke financiële verordening een dergelijk plan te hebben.
- 1.2 De looptijd van het vorige Gemeentelijke Rioleringsplan is verlopen

- 2 Het tarief voor de rioolheffing in de planperiode te stabiliseren

Argumenten

- 2.1 Dit is een doelstelling uit het coalitieakkoord
- 2.2 Hiermee wordt voldaan aan de in september 2014 afgesproken besparingsambitie binnen het samenwerkingsverband Winnet.
- 2.3 Door het tarief te stabiliseren lossen we versneld oude leningen af

- 3 De stad te vergroenen door de doelstelling m.b.t. afkoppelen van regenwater te verbreden

Argumenten

- 3.1 Dit is de invulling van de motie 2014/M118 Van de goot in de sloot

- 4 Samen met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden een waterbank op te richten om noodzakelijke watercompensatie daar te realiseren waar het effect het grootst is en de meeste ruimtelijke kwaliteit aanwezig is.

Argumenten

- 4.1 Watercompensatie vindt nu bij voorkeur binnen een specifiek, te ontwikkelen plangebied plaats en dit leidt in praktijk niet altijd tot effectieve en ruimtelijk aantrekkelijke oplossingen

- 5 Bij lozingen uit de riolering naar oppervlaktewater over te gaan naar meer effectgericht beleid

Argumenten

- 5.1 Hiermee wordt hetzelfde effect bereikt, maar dan tegen lagere kosten

- 6 De financiële middelen voor verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit daar in te zetten waar we de grootste effecten kunnen realiseren.

Argumenten

- 6.1 De te realiseren waterkwaliteit in stedelijk gebied wordt voor een groot deel bepaald door de chemische kwaliteit van het water dat Utrecht inkomt en de inrichting en doorstroming van watergangen.

6. Regionale Huisvestingsverordening Utrecht 2015

Besluit

- 1 De Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015 – gemeente Utrecht vast te stellen.

Argumenten

- 1.1 Sociale huurwoningen zijn schaars
- 1.2 Omdat er sprake is van een regionale woningmarkt is het wenselijk om in de hele regio te werken met dezelfde regels

- 1.3 De verordening geldt voor alle huurwoningen onder de huurprijsgrens (prijspeil 2015: € 710,68), ook van woningen van niet-corporaties
- 1.4 Het tijdelijke huurcontract is nu nog niet in de verordening opgenomen

7. Herontwikkeling De Gaard en omgeving

Besluit

- 1 Het SPvE voor de herontwikkeling van winkelcentrum de Gaard vast te stellen, met een correctie waarbij de uitbreidingsruimte in het SPvE wordt verlaagd van 4.800 m2 bvo naar 4.064 m2 bvo.

Argumenten

- 1.1 Het voorliggende bouwplan van TOP Vastgoed gaat uit van een uitbreiding van 4.064 m2 bvo.
- 1.2 Met de vaststelling van het SPvE kan de volgende fase aanvangen om te komen tot een vernieuwd winkelcentrum en heringerichte omgeving.
- 1.3 Recent uitgevoerd onafhankelijk distributie planologisch onderzoek bevestigt de noodzaak voor vernieuwing van het winkelcentrum de Gaard.
- 1.4 In het SPvE wordt rekening gehouden met de verwachte verkeersaspecten en maatregelen om het sluipverkeer te ontmoedigen.
- 1.5 Opdracht om uitvoering te geven aan de herinrichting van de rest van de Kapteynlaan draagt bij aan het doel om doorgaand verkeer door dit deel van de wijk verder te ontmoedigen.
- 1.6 Er is een procesvoorstel opgenomen voor eventueel aanvullende maatregelen tegen sluipverkeer voor de Winklerlaan, Lamerislaan en het Kouwerplantsoen.

Kanttekeningen

- 1.1 Als besloten wordt tot een verkleining van de uitbreiding van het winkelcentrum met circa 250 m2 bvo, dan kunnen de kosten voor deze verkleining worden gedekt vanuit de middelen die voor winkelcentrum De Gaard gereserveerd zijn in de Reserve Stedelijke Herontwikkeling.
- 1.2 Als besloten wordt tot een verkleining van de uitbreiding van het winkelcentrum met circa 500 m2 bvo, dan zal extra dekking gevonden moeten worden.

- 2 De verbeteringsvoorstellen die zijn voortgekomen uit de tafelgesprekken en zoals vertaald in het aangepaste inrichtingsplan, vast te stellen.

Argumenten

- 2.1 Extra gesprekken met bewoners hebben geleid tot planoptimalisatie.
- 2.2 Extra gesprekken met de bewoners hebben geleid tot de volgende verbeteringen.
- 2.3 Procesvoorstel maakt omzetting naar een langzaamverkeersroute Valetonlaan mogelijk.
- 2.4 Inzet bij de herinrichting van de openbare ruimte is meer ruimte voor verblijf en een goede aansluiting op de rest van het centrumgebied te realiseren.

- 3 In afwijking van het uitgiftebeleid voor gemeentegrond, in te stemmen met de verkoop van gemeentegrond in eigendom aan TOP Vastgoed.

Argumenten

- 3.1 Nevo Vastgoed is al eigenaar van de grond van het (bestaande) winkelcentrum.
-
- 4 Goedkeuring te geven aan de verplichting voor TOP Vastgoed dat de grondopbrengsten voor de gemeente, na aftrek van o.a. de gemeentelijke plankosten, door de ontwikkelaar worden aangewend voor de uitvoering van het inrichtingsplan.

Argumenten

- 4.1 In de grondovereenkomst (bijlage 4) zijn afspraken vastgelegd, waaronder TOP Vastgoed en Nevo Vastgoed naast de verbouw en uitbreiding van het winkelcentrum ook de aanleg van de infrastructuur en de inrichting van de openbare ruimte uitvoert.
- 4.2 Om de uitwerking van de plannen in goede banen te leiden zal de ontwikkelaar een BLVCplan opstellen, dat aan bewoners en belanghebbenden zal worden toegelicht.
- 4.3 Om de uitvoeringsrisico's te beperken is de overeenkomst ook afgesloten met eigenaar Nevo B.V. van het winkelcentrum.

- 4.4 In de grondovereenkomst is als inspanningsverplichting de wens van de gemeente opgenomen om bij de realisatie van het project de lokale werkgelegenheid te stimuleren.

Kanttekeningen

- 4.1 Voor goedkeuring van de overeenkomst is een bestemmingsplanwijziging nodig en moet het definitief ontwerp voor het inrichtingsplan door de gemeente zijn goedgekeurd.
- 4.2 Afhankelijk van de keuze om de uitbreidingsruimte te verkleinen, moet de uitgifteovereenkomst hierop worden aangepast.

- 5 Voor het optimaal functioneren van het winkelcentrum "betaald parkeren gedurende de venstertijden 6.00-11.00 in de ochtend" in te voeren binnen de plangrenzen van het project en daarmee het totaal aantal parkeerplaatsen te baseren op een betaald parkeerregime.

Argumenten

- 5.1 Voor het functioneren van het winkelcentrum is het essentieel dat het parkeerterrein niet vol staat met 'vreemd' parkeeders.

Kanttekeningen

- 5.1 In het Coalitieprogramma is vastgelegd dat voor de invoering van betaald parkeren niet alleen de parkeerdruk leidend is, maar ook het draagvlak onder bewoners.
- 5.2 Besluiten voor een gemengd parkeeraanbod voor winkelcentrum De Gaard, betekent dat in plaats van 266 parkeerplaatsen 273 parkeerplaatsen gerealiseerd moeten worden.
- 5.3 Besluiten voor een verkleining van de winkeluitbreiding leidt tot vermindering van de parkeerbehoefte
- 6 De door het college opgelegde geheimhouding van de grondovereenkomst (bijlage 4) en de Business case conform (bijlage 5) artikel 25 lid 3 Gemeentewet te bekrachtigen.

Argumenten

- 6.1 Geheimhouding van de bijlage (overeenkomst) is noodzakelijk om schade aan de financiële belangen van de gemeente te voorkomen, en om te voorkomen dat bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen onevenredig worden bevoordeeld of benadeeld (artikel 10 lid 1 sub c en lid 2 sub b en g Wet Openbaarheid van Bestuur).

Aangenomen amendement A31:

Besluit aan beslispunt 1 van het raadsvoorstel toe te voegen:

- De uitbreidingsruimte in het gecorrigeerde Stedenbouwkundig Programma van Eisen wordt met ruim 200 m² BVO verlaagd ten behoeve van een verkleining aan de zijde Valetolaan, waarmee de uitbreidingsruimte wordt gemaximeerd op 3864 m² BVO en de oorspronkelijke passage over verlaging naar 4064 m² BVO te schrappen.
- Financiële dekking wordt gevonden door de aanwending van het voor De Gaard gereserveerde budget uit de reserve Stedelijke Herontwikkeling (MPSO).

Aangenomen Amendement A32:

Besluit aan de verbetervoorstellen toe te voegen:

- Het aanbrengen van een groene gevel aan de kant van de Eykmanlaan en Kapteynlaan.
- Het plaatsen van zonnepanelen op het dak van het winkelcentrum.

Aangenomen amendement A33:

Besluit :

- Beslispunt 5 van het raadsvoorstel te schrappen, waardoor wordt afgezien van het invoeren van betaald parkeren voor het parkeerterrein Kapteynlaan/Lamérislaan (ten noorden Kapteynlaan).

8. Utrechtse onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie

Besluit

- 1 Het beleidskader Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie vast te stellen als kader voor de subsidieregeling Utrechtse Onderwijsimpuls.

Argumenten

- 1.1 Het beleidskader 'Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie' geeft mogelijkheden om initiatieven te ondersteunen die de kwaliteit en excellentie van het Utrechtse onderwijs verbeteren en vergroten.
- 1.2 De thema's van de 'Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie' zijn gebaseerd op de stadstafels Onderwijs.
- 1.3 Het beleidskader 'Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie' sluit aan bij de wensen van het onderwijs.

- 2 In te stemmen met de subsidieregeling Utrechtse Onderwijsimpuls, als een open subsidieregeling.

Argumenten

- 2.1 Met de subsidieregeling Utrechtse onderwijsimpuls stellen we 'iedereen' in staat om met aanvragen te komen die aansluiten bij actuele wensen en vraagstukken in het onderwijs.

Kanttekeningen

- 2.1 De subsidieregeling biedt wellicht onvoldoende mogelijkheden om een aanvraag af te wijzen op de mate van prioriteit binnen het gemeentelijke beleid.
- 2.2 Als het subsidieplafond is bereikt kunnen nieuwe aanvragen niet worden gehonoreerd.

- 3 De in het coalitieakkoord gereserveerde middelen van €1,2 miljoen per jaar vanaf 2015 in te zetten ter dekking van de subsidieregeling die wordt genoemd in het beleidskader Utrechtse Onderwijsimpuls.

Argumenten

- 3.1 Met de inzet van de voor de Onderwijsimpuls (intensivering kwaliteit en excellentie) gereserveerde middelen kan begonnen worden met de uitvoering van de regeling.

9. Initiatievenfonds

Besluit

- 1 De notitie "Het Initiatievenfonds: ondersteuning op maat" vast te stellen als kader voor het Initiatievenfonds.

Argumenten

- 1.1 De notitie beschrijft de essentie van het Initiatievenfonds
- 1.2 De notitie is gebaseerd op de uitkomsten van het participatieve proces met de

belanghebbenden

- 2 Met ingang van 1 juli 2015 het Initiatievenfonds in te stellen met als doelstelling “Het ondersteunen van initiatieven waarbij mensen zich inzetten voor elkaar en/of voor hun leefomgeving”.

Argumenten

- 2.1 De geformuleerde doelstelling sluit aan bij het coalitieakkoord en kreeg 78% van de stemmen tijdens het stadsgesprek
- 2.2 De vorming van een Initiatievenfonds maakt ondersteuning op maat mogelijk.
- 2.3 De ingangsdatum van 1 juli maakt het mogelijk nog dit jaar initiatieven vanuit de nieuwe regeling te ondersteunen.

Kanttekeningen

- 2.1 De ingangsdatum valt in de zomerperiode
-
- 3 De budgetten van het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn per 1 juli 2015 over te hevelen naar het Initiatievenfonds.

Argumenten

- 3.1 Voor het initiatievenfonds is een budget nodig.
-
- 4 Het budget voor het Initiatievenfonds per 1 juli 2015 onder te brengen in het programma Bewoners en Bestuur.

Argumenten

- 4.1 Het initiatievenfonds past in het programma Bewoners en bestuur.

10. Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen Hart van De Meern Zuid

Besluit

- 1 Het SPvE Hart van De Meern Zuid vast te stellen.

Argumenten

- 1.1 Het SPvE geeft een kader voor initiatieven en ontwikkelingen in het hart van De Meern.
- 1.2 Het SPvE is tot stand gekomen met inbreng van bewoners en ondernemers.
- 1.3 De ontwikkelingen in het SPvE Hart van De Meern Zuid zijn financieel haalbaar en de toekomstige beheerkosten zijn gedekt.

Kanttekeningen

- 1.1 Zowel een groot aantal bewoners van Nyevelt als de eigenaar van Rhenomare stelt een andere bouwhoogte voor Rhenomare voor.

- 2 De herontwikkeling van het zuidoostkwadrant nu nog niet actief te starten.

Argumenten

- 2.1 Vanuit de ambitie voor een levendig dorpshart ligt de prioriteit bij het plein, het noordwestkwadrant en Rhenomare.
- 2.2 Het parkeerterrein in het zuidoostkwadrant voorziet nu nog in een behoefte.
- 2.3 Dit biedt kansen om bij de herontwikkeling van het zuidoostkwadrant in te spelen op de actualiteit.

Kanttekeningen

- 2.1 De herontwikkeling van het zuidoostkwadrant moet binnen de financiële kaders van de grondexploitatie passen.

- 3 De door het college opgelegde geheimhouding met betrekking tot de bijlage Grondexploitatie Hart van De Meern te bekrachtigen conform artikel 25 lid 3 Gemeentewet.

Argumenten

- 3.1 Openbaar maken van de betreffende informatie schaadt de financiële belangen van de gemeente bij verkoop van gemeentelijk eigendom en toekomstige aanbestedingen en kan derden onevenredig bevoordelen.

11. Perspectief Toerisme 2020

Besluit

- 1 Het Perspectief Toerisme 2020 vast te stellen, waarin wordt ingezet op versterking van het toeristisch imago van de stad, het stimuleren van meer toeristisch bezoek en meer toeristische bestedingen ten behoeve van de thema's kenniscongressen, erfgoed, evenementen en fietsstad.

Argumenten

- 1.1 Uitvoering van het Perspectief Toerisme 2020 draagt bij aan 890 voltijdbanen in toerisme en recreatie in 2020.
- 1.2 Toerisme levert de stad jaarlijks € 1,1 miljard aan bestedingen op, zakelijk toerisme is de kurk waarop de sector drijft.
- 1.3 De toeristische vraag ontwikkelt zich de komende jaren gunstig en levert groeikansen om te verzilveren.
- 1.4 Het motto 'Live like a local' is onderscheidend, passend bij de stad en is inhoudelijk afgestemd met de citymarketing opgave.
- 1.5 Inzet op thema's kenniscongressen, erfgoed, evenementen en fietsstad brengt scherpste in het toeristisch profiel aan.
- 1.6 Stichting Toerisme Utrecht heeft de Meerjarenstrategie Vrijtijdseconomie 2015-2020 opgesteld die inhoudelijk aansluit op het Perspectief Toerisme 2020.
- 1.7 Bijdragen voor toerisme worden voor een groot deel gedekt uit de toeristenbelasting

Kanttekeningen

- 1.1 Er is potentie om meer banen (bovenop de beoogde 890 nieuwe banen), bestedingen en bezoekers te realiseren.

Gemeente Utrecht

2 0 1 5

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

8^e vergadering – 21 mei 2015, avond

Openbare vergadering van de gemeenteraad, gehouden op donderdag 21 mei 2015 te 19.30 uur.

Voorzitter: de heer mr. J.H.C. van Zanen, burgemeester; de heer drs. S. van Waveren, gedurende enige momenten in de vergadering.

Aanwezig zijn de leden: Baş, De Boer, Bollen, Bos, Bouazani, Brussaard, Buunk, Van Corler, Dibi, Eggermont, Van Esch, Ferket, Fokke, Gilissen, Haage, Işık, Kleuver, Knip, Koelmans, Koning, Meijer, Metaal-Froon, Van Ooijen, Oostveen, Paardekooper, Podt, Post, Rajkowski, De Regt, Rollingswier, Roodenburg, Scally, Van Schie, Schipper, Scholten, Sienot, Uringa, Verschuure, De Vries, Van Waveren, Weistra en Zwanenberg.

Tevens zijn aanwezig de wethouders: Everhardt, Geldof, Van Hooijdonk, Jansen, Jongerius en Kreijkamp.

Griffier: de heer M. Kiewik.

Opening van de vergadering door de voorzitter.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Hierbij open ik de vergadering van de gemeenteraad van Utrecht.

Ik bekijk vanavond de publieke tribune zeer speciaal. Hartelijk welkom medewerkers, andere belangstellenden en leden van het college. Het is goed dat u hier bent.

In memoriam oud-raadsleden de heer G. Hoogenberg (CPN/GroenLinks) en de heer F. Grit (VVD).

(Het in memoriam wordt door de aanwezigen staande aangehoord.)

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Leden van de gemeenteraad, oud collega's, familie en vrienden en leden van het college.

Voordat wij ons buigen over de agenda, wil ik met u stilstaan bij twee markante oud-raadsleden die ons in de afgelopen weken zijn ontvallen.

Op 30 april jl. overleed op 86-jarige leeftijd de heer Feike Grit. Vele jaren lang heeft de heer Grit onder meer hier in de stad zijn opticienbedrijf geleid, ooit aan de Oudegracht, nabij de Zandbrug, maar inmiddels al weer vele jaren in de Bakkerstraat. Tussen maart 1977 en september 1978, zeventien maanden lang, was de heer Grit namens de VVD-fractie lid van de gemeenteraad als vervanger van de heer Bode. Bij zijn afscheid noemde burgemeester Vonhoff het vertrekkende raadslid een markant man.

Zijn tijdelijke raadswerk moest hij doen naast zijn werk en brede activiteiten als ondernemer in de binnenstad, bijvoorbeeld zoals dezer dagen in het AD/UN werd vastgesteld als oprichter van de ondernemersvereniging Centrum Utrecht en als voorvechter van het voetgangersgebied.

Hij was een geboren ondernemer, maar dat nam niet weg dat de heer Grit ook als raadslid indruk maakte met zijn grondige bijdragen tot het langdurige en belangrijke debat in de zomer van 1978 over de nota Werkgelegenheid. Het was een debat waarin hij onder meer het belang van huisvesting en van her- en omscholing voor werkgelegenheid benadrukte.

Ook in latere jaren liet de heer Grit zich van tijd tot tijd horen, zoals tijdens het maatschappelijke debat over de koopzondagen. Ik ben dat niet vergeten, zeker de bijdragen van Feike niet, net als al zijn mooie brieven en kaarten. Ik vermoed dat velen van u zijn statige gestalte tot voor kort nog zijn tegengekomen, ergens in zijn geliefde binnenstad, bijvoorbeeld tijdens de ochtendwandeling die hij nog tot op hoge leeftijd maakte.

Enkele dagen na de heer Grit, op 4 mei jl., stierf een ander zeer markant oud-raadslid, Ger Hoogenberg, nadat hij op 30 april jl. was getroffen door een hersenbloeding. De heer Hoogenberg werd 83 jaar. Hij is net zo min als de heer Grit uit de geschiedenis van onze stad weg te denken. Zoals de heer Grit een thuisbasis had bij de ondernemers in de binnenstad, had de heer Hoogenberg die bijvoorbeeld bij de bewoners van Kanaleneiland.

Tussen 1970 en 1997 is de heer Hoogenberg lid geweest van deze raad. Dat het aantal jaren dat hij gemeenteraadslid niet 27 is, maar 23, komt doordat de CPN, die hij vertegenwoordigde, na de verkiezingen van 1974 niet terugkwam. Wethouder Harteveld merkte bij Hoogenbergs afscheid in 1974 op dat hij het idee had dat de heer Hoogenberg het raadswerk zou missen. Iedereen had kunnen waarnemen met hoeveel inzet en plezier hij dat werk had gedaan. Dat plezier was er nog steeds toen hij vanaf 1978 nog eens 19 jaar lang volksvertegenwoordiger was namens de CPN en sinds 1990 namens GroenLinks. Verschillende sprekers stelden bij zijn afscheid vast dat de heer Hoogenberg als eenmansfractie zich nog het meest op zijn gemak leek te voelen. Dat was ook zo. Ik was daarbij. Het was namelijk zijn grote passie om zich met zo veel mogelijk aspecten van het gemeentebestuur bezig te houden. Zelf beschouwde Hoogenberg zijn latere optreden in de veel grotere GroenLinks-fractie in alle eerlijkheid inderdaad als "afkicken". Ik citeer hem letterlijk.

Bij zijn afscheid in 1997 roemde de toenmalige burgemeester Opstelten hem omdat hij gedurende zijn raadslidmaatschap "consequent en principieel heeft gekozen voor de mensen aan de onderkant van de samenleving". De heer Hoogenberg kon, aldus burgemeester Opstelten, worden beschouwd als de rode draad van de gemeenteraad.

Tot de kracht van zijn optreden als raadslid behoorde het feit dat hij nooit een blad voor de mond nam, geen confrontatie uit de weg ging, het altijd over de zaak en nooit over de mensen ging en dat hij zeer hoor- en zichtbaar was. Tot zijn kracht behoorde ook zijn geheel eigen taalgebruik. Dat blijkt uit een zin als: "Laten wij de koe bij de staart vatten." Hij begreep niet wat daar verkeerd aan was. Zelf beschouwde hij discussie en debat als een fundament van de democratie. Hij zei dat juist in een verscheidenheid van meningen de vooruitgang zit.

Tijdens zijn lange lidmaatschap van onze raad was de heer Hoogenberg lid van vele commissies en besturen. De lijst van zijn functies beslaat drie volle A4'tjes. Speciaal genoemd mogen worden: zijn bijdragen tot het ouderenbeleid, zijn rol in het bestuur van de UW-bedrijven en zijn bijdrage in de toenmalige wijkcommissie Zuidwest. Nog altijd is zijn naam verbonden aan het vinden van een tippelzone.

Bekend was Hoogenbergs tekentalent. Niet voor niets was hij ooit technisch tekenaar bij Werkspoor. Ik bezocht Werkspoor enkele weken voor zijn overlijden samen met Ger en met oud-raadslid en oud-wethouder Dirk Schuurman. Hij werkte daar. Hij vertelde daarover met veel liefde. Hij had foto's meegebracht van hoe het er toen uitzag. Hij reed nog en deed nog van alles.

Hij maakte tijdens de raad, debatten en discussies vele tekeningen om zich beter te kunnen concentreren. Wie weet hebben de schetsen van Ger voor het nieuwe stadhuis architect Miralles mogelijk beïnvloed. Misschien spreekt Hoogenbergs idee voor een kabelbaan over het Amsterdam-Rijnkanaal nog steeds tot de verbeelding. Die is er nog niet gekomen, zou Ger zeggen.

Bij zijn afscheid in 1997 noemde de toenmalige nestor, mevrouw Riet Snel, Ger Hoogenberg een goede collega, een fijn mens en een betrokken raadslid. De algemene waardering werd kracht bij gezet door de uitreiking aan hem van de zilveren stadsmedaille.

De heer Hoogenberg bleef ook na zijn raadslidmaatschap actief in de stad en in de wijk, bijvoorbeeld bij de huurdersvereniging Kanaleneiland. Hij was een graag geziene gast bij de vereniging Oud-raadsleden. Hij heeft als fervent supporter van FC Utrecht nog lang de voetbalwedstrijden van ons raadsselftal georganiseerd, zoals hij bij zijn afscheid had beloofd.

Dames en heren, leden van de raad, familie en vrienden. Twee markante oud-leden van deze raad zijn overleden. Een moment van stilte ter herinnering aan de heer Hoogenberg en de heer Grit. Twee mannen die elk op hun eigen manier kleur hebben gegeven aan onze gemeenteraad en aan onze stad.

(Hierna worden enkele ogenblikken van stilte in acht genomen.)

De voorzitter schorst daarop de vergadering om de aanwezigen gelegenheid te geven tot condolance.

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

PROCESVERBAAL VAN DE ZITTING VAN DE COMMISSIE TOT ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN VAN NIEUWBENOEMDE LEDEN VAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE UTRECHT.

De commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven van het nieuwbenoemde lid van de raad van de gemeente Utrecht, bestaande uit de leden Gilissen, Meijer en Bos, heeft op 21 mei 2015 onderzocht de geloofsbrieven van het op 23 april 2015 benoemd verklaarde lid van de gemeenteraad, de heer Eggermont, als vervanger van mevrouw Van Gemert tijdens haar zwangerschapsverlof.

Door geen der leden werden bezwaren ingebracht, zodat de commissie heeft besloten de raad te adviseren om de heer Eggermont toe te laten als lid van de raad der gemeente Utrecht.

Z.h.o. wordt besloten overeenkomstig het advies van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven.

De voorzitter dankt de leden van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven voor de verrichte werkzaamheden en ontbindt haar.

Beëdiging nieuw raadslid voor de SP-fractie.

De heer Eggermont legt daarop in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven belofte af.

(Applaus.)

De **VOORZITTER**: U bent nu beëdigd lid van deze raad, mijnheer Eggermont. Gefeliciteerd!

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

Agenda vaststellen en inventarisatie.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De heer Menke is vanwege familieomstandigheden verhinderd. Voorts is bericht van verhindering ingekomen van de heer Wijnhuizen.

Mede namens u wens ik onze griffier, de heer Smits, van harte beterschap.

Ik benoem tot leden van het stembureau de heren Meijer en Buunk en mevrouw Bouazani.

De agenda wordt hierna z.h.o. ongewijzigd vastgesteld.

Lijst van ingekomen stukken.

1. Een ingekomen brief d.d. 23 april 2015, van C.v.O., alhier, over de kosten invoering milieuzone bestel- en personenauto's (15.001 075).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, ter afdoening.

2. Een ingekomen brief d.d. 8 mei 2015, van C.v.O., alhier, over een Wob-verzoek en ingebrekestelling (15.001077).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, ter afdoening.

3. Een ingekomen brief d.d. brief d.d. 4 mei 2015, van de GGD regio Utrecht, te Zeist, over de Ontwerpbegroting 2016(15.001 078).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, ter afdoening en ter behandeling in de commissie van Mens en Samenleving op 4 juni a.s.

4. Een ingekomen brief d.d. 1 mei 2015, van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden, alhier, over de jaarrekening 2014 van het recreatieschap Stichtse Groenlanden (15.001080).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, om advies.

5. Een ingekomen brief d.d. 8 mei 2015, van de Christelijke Buitenschoolse Opvang, te Waddinxveen, over GG&GD inspectie Chris. BSO lev.(15.0051 83).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, ter afdoening.

6. Een ingekomen brief d.d. 15 mei 2014, van A.G, te Papendrecht, over Hondenpoep problematiek (15.005338).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, ter afdoening.

7. Een ingekomen brief d.d. 11 mei 2015, van het Bestuur Regio Utrecht, alhier, over het proces m.b.t. Programmabegroting 2015 (15.001103).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, ter afdoening.

Bekrachtiging geheimhouding.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet, verzoek ik u de geheimhouding te bekrachtigen van de geheime bijlagen behorende bij het voorstel Jaargang 2015, nr. 32.

Z. h. o. wordt overeenkomstig het verzoek van de voorzitter besloten.

1. Voorstel tot vaststelling van de verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2015 (Jaargang 2015, nr. 31).

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Dit voorstel is een B-punt omdat het via het presidium is binnengekomen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De voorliggende verordening bevat voor de VVD-fractie een aantal overbodige bepalingen, zoals de mogelijkheid tot deelname van raadsleden aan het fietsenplan en de royale hoogte van de vergoeding voor raadsleden. Wij weten hoe een meerderheid van de raadsleden over deze voorzieningen denkt. Dat bleek al tijdens de bespreking in het presidium. Toch zijn wij blij dat met deze verordening een einde komt aan de aanspraak op een tegemoetkoming voor de internetverbinding bij raadsleden en wethouders thuis. Met lichte tegenzin zal de VVD-fractie akkoord gaan met deze actualisatie in de verordening.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Wij sluiten ons graag aan bij de opmerking van de VVD-fractie over de hoogte van de raadsvergoedingen.

Hierna wordt z. h. o. overeenkomstig het voorstel besloten.

2. Voorstel tot vaststelling van de Horecaverordening Utrecht 2015 (Jaargang 2015, nr. 33).

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Dit voorstel staat als een B-punt op de agenda, maar ik stel voor om het als een A-punt te behandelen.

De VVD-fractie bedankt de burgemeester voor de brief met de nadere toelichting op de indeling van de categorieën paracommerciële horeca. Daarmee is veel verhelderd.

Wat de VVD-fractie betreft, staat een gelijk speelveld centraal. Het kan niet zo zijn dat paracommerciële horeca bedoeld of onbedoeld zal concurreren met de reguliere horecaondernemers. Wij zullen de uitwerking van deze verordening met veel interesse blijven volgen en waar nodig aan de bel trekken. Wij zullen met het voorstel instemmen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Sportclubs en verenigingen zijn wat ons betreft buurthuizen nieuwe stijl.

Die moeten worden gefaciliteerd door de overheid en niet worden ingeperkt. De Stadsbelang Utrecht-fractie vindt dat het college te ver gaat bij de inperking van de sportclubs en verenigingen bij het opleggen van sluitings- en schenktijden. Veel clubs hebben de inkomens nodig om te kunnen overleven omdat ze minder of geen subsidie krijgen vanwege het feit dat ze de contributie voor sportdeelname laag willen houden. Het college ontzegt ze hierbij de mogelijkheid daartoe. Het college verhoogt hiermee de contributietarieven en maakt meedoen aan sport een stuk minder toegankelijk. Dat willen wij niet. Daarom zal de Stadsbelang Utrecht-fractie niet met het voorstel kunnen instemmen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! In de commissievergadering heb ik de sluitingstijden van horeca in woonbuurten aangekaart. De burgemeester heeft toegezegd dat hij daarover in een later stadium nieuwe inzichten presenteert. Wij zullen met belangstelling daarvan kennisnemen. Wij vinden dit een belangrijk punt en zullen dat in het vervolg meenemen. Wij stemmen met de nota in.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Er is al veel gezegd. Er is een uitgebreide commissievergadering geweest. Wij zijn blij met deze aanpassing van de verordening. Hiermee wordt oneerlijke concurrentie tegengegaan. Wij zullen met de verordening instemmen.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Wij zijn blij dat de burgemeester op vragen van ons in de commissievergadering heeft aangegeven om ten aanzien van de paracommerciële instellingen dit gedeelte van de verordening naar de geest te handhaven en niet naar de letter. De GroenLinks-fractie kan met veel instemming "voor" stemmen.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ook de PvdA-fractie kan met de horecaverordening instemmen. Wij zijn blij met de toezeggingen die in de commissievergadering zijn gedaan over de evaluatie van de categorisering en het terrassenbeleid. Wij zijn heel benieuwd naar de dromen van de burgemeester die hij over de sluitingstijden heeft geuit. Wij hopen op een brief waarin goede afwegingen staan en waarin wij kunnen zien of sluitingstijden in de wijken een optie zijn en een verbeterde handhaving opleveren ten aanzien van de rotte appels.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! De CDA-fractie zal met de verordening instemmen. Wij zijn blij met de toezeggingen die in de commissievergadering zijn gedaan alsmede met het feit dat de verordening naar de geest van de wet wordt gehandhaafd en dat er derhalve ruimte blijft voor het verenigingsleven en de sportclubs. Wij zien zeer uit naar de droomwerkelijkheden van de burgemeester tot nog toe en naar de tijd waarin die werkelijkheid worden.

Hierna wordt z.h.o. overeenkomstig het voorstel besloten.

De leden van de fractie van Stadsbelang Utrecht verkrijgen op hun verzoek aantekening in de notulen dat zij zich met de genomen beslissing niet hebben verenigd.

3. Voorstel inzake besluitvorming regionale samenwerking (Jaargang 2015, nr. 35).

De heer **BUUNK** (VVD): Voorzitter! Dit is een raadsvoorstel waarmee wij zeer gelukkig zijn.

De VVD-fractie heeft al ruim een jaar geleden aangegeven dat het haar erg verstandig lijkt om bij het aangaan van een nieuwe regionale samenwerking het oude huis van het BRU te liquideren en om onszelf in de regio uit te dagen om een nieuwe vorm van lichte bestuurlijke samenwerking van de gemeenten rond Utrecht te bewerkstelligen.

In deze stemverklaring past een woord van waarschuwing, ook aan het adres van de burgemeester. Wij hebben gemerkt dat in de bijlage een voorstel wordt gedaan voor een eerste afstemmingsoverleg over verkeer en vervoer. Wij waren ontriefd om te zien dat daarin op geen enkele manier democratische verantwoording was geregeld en op geen enkele manier in terugkoppeling tussen bestuurlijk overleg en gemeenteraden was voorzien. Wij hebben de wethouder met klem verzocht om dat te veranderen voordat hij het convenant tekent. Wij hebben ook begrepen dat het de voorloper is van de nieuwe vorm voor de overige U10 afstemmingsoverleggen en samenwerkingsverbanden. De burgemeester is daarvan de trekker. Wij willen hem met klem verzoeken om bij volgende voorstellen nadrukkelijk de gemeenteraden bij de afspraken een plek te geven zodat voor nieuwe samenwerking in een fatsoenlijke democratische legitimiteit kan worden voorzien.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ook mijn fractie zal instemmen met het raadsvoorstel. Wij hebben begrepen dat de raad na de zomer een voorstel wordt gedaan over hoe wij met de U10 moeten verdergaan. Ik sluit mij aan bij de hartenkreet van de heer Buunk over de noodzaak de democratische legitimiteit glashelder te regelen. Wij zien daarnaar zeer uit.

In de commissievergadering heb ik namens mijn fractie aangegeven dat wij moeite hebben met de aparte voorziening die in de bijlage wordt voorgesteld voor de wethouders Verkeer en vervoer van de BRU-gemeenten. Dat lijkt ons onnodig. Dat kan binnen de U10 straks echt gebeuren. Hetzelfde geldt voor de extra bijdrage van € 0,30 per inwoner die ook in de bijlage wordt genoemd. Ik begrijp dat wij op die bijdrage nog terugkomen. Ik wil daarvoor echter nu al waarschuwen.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Wij zijn buitengewoon blij met de liquidatie van het BRU die wij het algemene bestuur zullen voorstellen. Wij steunen het voorstel volledig. Ik kan mij verder aansluiten bij de opmerkingen van de heren Buunk en Post over de democratische legitimiteit, het budgetrecht van de raad en de zaken die wij tijdens de voorjaarsnota nog nader zullen bespreken.

De heer **KONING** (D66): Voorzitter! De D66-fractie kan zich korthedshalve aansluiten bij de inbreng van de heer Buunk.

Hierna wordt z. h. o. overeenkomstig het voorstel besloten.

Vragenuurtje.

1. Vragen van de GroenLinks-fractie over de regulering van de productie en handel in en van softdrugs.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! De Tweede Kamer heeft dinsdag jl. motie nr. 104 aangenomen. Deze motie verzoekt de regering, "gemeenten geen enkele ruimte te geven om onderzochte plannen naar gereguleerde wietteelt ook daadwerkelijk in de praktijk te realiseren". Gelukkig heeft het college inmiddels aangegeven gewoon te blijven doorgaan met zijn experiment, maar het lijkt de fracties van GroenLinks, D66, Student & Starter, PvdD en SP goed om ook andere mogelijkheden te verkennen. Naar aanleiding van het aannemen van de motie door de Tweede Kamer hebben wij de volgende vragen:

1. Wat is de reactie van het college op het aannemen van de motie?

- In het afgelopen jaar zijn verschillende gerechtelijke uitspraken gedaan waarin geen straffen zijn opgelegd tegen producenten en handelaren in en van softdrugs.
2. Deelt het college het standpunt van de fracties van GroenLinks, D66, Student & Starter, PvdD en SP dat op basis van de ontstane jurisprudentie in bepaalde gevallen strafvervolging door het OM jegens producenten en handelaren in en van softdrugs niet langer opportuun is? Zo neen, waarom niet?
 3. Is het college bereid om in overleg te treden met het OM, zodat op basis van de genoemde jurisprudentie gekomen kan worden tot duidelijke normen waaronder de handel en productie in en van softdrugs in Utrecht niet leidt tot strafvervolging? Zo nee, waarom niet?

Wethouder **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Het is bekend dat de gemeente Utrecht haar experiment normaal voortzet. Daar is geen woord Frans bij. Het valt ons op dat bij de constatering van de genoemde motie staat dat er sprake is van gemeentelijke wietteelt. De plannen die het college voorstaat, zijn bekend. Er is zeker geen sprake van gemeentelijke wietteelt. Als men de motie goed leest, kan men daarin misschien nog ruimte vinden.

Er moet worden geconstateerd dat een zeer krappe meerderheid de motie heeft gesteund. Ik wil wijzen op het feit dat de Nederlandse bevolking en een meerderheid van de gemeenten die coffeeshops op hun grondgebied hebben absoluut oog hebben voor volksgezondheid, overlast en criminaliteit. Men wil experimenten aangaan om te bekijken of vraagstukken kunnen worden opgelost.

Wij gaan met de experimenten verder. Er zijn veel gemeenten die deze lijn steunen. Wij zullen bekijken of wij een juridisch onderzoek kunnen laten uitvoeren door dezelfde hoogleraar die voor de voormalige minister van Justitie Opstelten een rapport heeft geschreven – waarin wordt geconstateerd dat de juridische ruimte er is – om te bekijken of daarvoor ook in de mensenrechtenverdragen ruimte is.

In vraag 2 wordt verwezen naar de uitspraak van de rechtbank in Groningen. Dat is een zeer heldere uitspraak. Echter, de jurisprudentie wordt uiteindelijk vastgesteld door de Hoge Raad. Eventueel wordt voor een definitieve uitspraak terugverwezen naar een hof.

Ik moet constateren dat het OM tegen de uitspraak van de rechtbank in beroep is gegaan. Wij moeten afwachten wat daarvan de uitkomst is. Jurisprudentie op het niveau van de rechtbank moet aantonen of de houdbaarheidsdatum van het systeem is gepasseerd.

Wij zijn bezig met het voorbereiden van het overleg met het OM. Wij zien mogelijkheden om op een bestuurlijk mooie en ordelijke manier wietteelt in de stad voor te bereiden. Vanzelfsprekend is het belangrijk om dat met het OM te bespreken. Het antwoord op vraag 3 is "ja".

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Klopt het dat zolang Utrecht in Nederland ligt, de gemeente zich aan de nationale wet- en regelgeving moet houden? Welke andere onwettige activiteiten wil de wethouder eveneens met belastinggeld betalen?

Als het OM "nee" zegt, stopt de wethouder dan met de wietteelt?

Wethouder **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Op de eerste vraag van mevrouw Rajkowski is het antwoord "ja". Deze wethouder houdt zich vanzelfsprekend aan de wet.

De tweede vraag van mevrouw Rajkowski heeft wellicht dezelfde achtergrond als de motie die in de Tweede Kamer is ingediend. Deze motie roept het kabinet op om zich te houden aan de eigen afspraken. De PvdA-fractie in de Tweede Kamer heeft de motie niet gesteund, maar maakt volgens mij nog steeds deel uit van het kabinet. Daarmee geeft de fractie aan dat ook zij ziet dat in het rapport van de voormalige minister Opstelten ruimte aanwezig is, namelijk via het gedoogbeleid. Er hoeft niet strafrechtelijk worden gehandhaafd. Dat staat letterlijk in het rapport. Voor gemeenten is er ruimte om daarvan gebruik te maken. Dat moet gebeuren in goed overleg met het OM. Die stappen zullen wij zetten.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Er is een duidelijke vraag gesteld. Stopt de wethouder met de wietteelt als het OM aangeeft ...

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Er mag per fractie maar één vraag worden gesteld. U bent zelf terecht altijd zeer strikt. Er mag alleen een punt van orde worden gemaakt. Daarvoor onderbreek ik.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Deze voorbereidende fase en het bekijken van mogelijkheden duurt al een aantal jaren. Er is nog steeds niet echt iets van de grond gekomen. Elke keer stokken de activiteiten vanwege de regelgeving. Samen met de VVD-fractie heb ik in maart jl. vragen gesteld die nog niet zijn beantwoord. Komt dat vanwege de spoed waarmee de wethouder dit dossier behandelt? In dat geval juich ik dat wel toe en kan de wethouder nog wachten met het beantwoorden van de vraag.

Wethouder **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! De antwoorden op de vragen komen naar het college toe. Ze kunnen snel naar de raad worden gestuurd. Ik vind het ordentelijk om dat met de CDA-fractie te delen.

Over de uitkomsten van de gesprekken met het OM zal ik de raad nader informeren. Ik zal dan ook het standpunt van het college bepalen.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik ben blij om te kunnen vaststellen dat de wethouder geen enkele belemmering ziet om met het experiment door te gaan. Ik wil hem aanmoedigen om daarmee met veel enthousiasme en snelheid door te gaan.

Ik heb een vraag gesteld over de jurisprudentie. De wethouder verwijst naar een uitspraak van de rechtbank in Groningen. Die is nog niet onherroepelijk.

Ik wil de wethouder ook wijzen op een uitspraak van de rechtbank in Amsterdam over een coffeeshop in Terneuzen. Die uitspraak is volgens mij wél onherroepelijk geworden. Ik wil de wethouder vragen om die te bekijken en om schriftelijk bij de raad terug te komen over de kansen die hij in die uitspraak ziet om het OM lokaal te bewegen om de mogelijkheden te verruimen.

Wethouder **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Dat zeg ik toe. Ik zal de genoemde uitspraak specifiek bekijken. Ik zal sowieso alle uitspraken die hierover gaan op een rijtje zetten voordat ik het gesprek erover met het OM aanga.

2. Vragen van de PvdA-fractie "zorg voor kwetsbare 18-jarigen moet beter".

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Vandaag heeft de kinderombudsman zijn rapport "Ik kan het (niet) zelf" gepubliceerd.

De kinderombudsman heeft onderzoek gedaan naar het voortzetten van de jeugdhulp aan jongeren nadat zij achttien jaar zijn geworden. Het gaat hier om jongeren die jeugdhulp ontvangen en vaak niet in staat zijn om zelfstandig te functioneren. Dit kunnen jongeren zijn uit de residentiële jeugdzorg dan wel uit een pleeggezin of jongeren die een (licht) verstandelijke beperking dan wel een psychische stoornis hebben. Het kunnen ook zwerfjongeren zijn.

Deze jongeren krijgen in veel gevallen niet de juiste hulp omdat ze er niet voor openstaan en er niet toe kunnen worden gedwongen om hulp te accepteren. Daarnaast blijkt dat een goede overdracht van de jeugdhulp naar de volwassenenhulp vaak ontbreekt. Dit heeft als gevolg dat de jongeren geen of onjuiste hulp krijgen, met alle gevolgen van dien.

De PvdA-fractie heeft al verscheidene keren aandacht gevraagd voor de hulp aan deze kwetsbare jongeren, onder andere voor de zwerfjongeren. Ook nu blijkt weer dat door gemeenten te weinig vooruitgang is geboekt om deze knelpunten op te lossen.

Wij maken ons zorgen en willen van het college weten wat het zal doen om de hulp voor deze jongeren beter te organiseren.

1. Is het college bekend met het rapport van de Ombudsman en de geschetste problemen?
2. Heeft het college deze groep jongeren in beeld? Zo ja, om hoeveel jongeren gaat het in Utrecht? Zo nee, is het bereid om deze groep in beeld te brengen?
3. Zijn met organisaties in Utrecht concrete afspraken gemaakt (ook financieel) rondom de hulpverlening en overdracht van deze groep kwetsbare jongeren? Zo ja, welke afspraken zijn dit? Zo nee, waarom niet en is het college bereid om hierover alsnog afspraken te maken?
4. Spelen de buurtteams Jeugd & Gezin een rol in deze problematiek en zo ja, welke rol hebben zij hierin? Welke afspraken zijn hierover met de buurtteams gemaakt?
5. De kindermobadsman doet in het rapport een aantal aanbevelingen. Hij adviseert onder andere om al bij het 16e levensjaar te starten met een hulpvoortzettingplan, om een grondige risicotaxatie uit te voeren en om indien nodig voor de jongeren een bewindvoerder of curator aan te stellen. Is het college bereid om de aanbevelingen over te nemen? Zo ja, wil het de raad hierover schriftelijk informeren? Zo nee, waarom niet?

Wethouder **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Het college is bekend met het rapport en de inhoud ervan.

Het betreft jongeren met zeer uiteenlopende achtergronden. De groep is heel divers. Er is geen sprake van een vast omlijnde groep. Er zijn geen totaalcijfers bekend. Er zijn wél cijfers bekend over diverse onderdelen of van groepen die daarvan deel uitmaken.

Met de aanbieders van de aanvullende zorg is afgesproken dat zij niemand tussen de wal en het schip laten vallen. Organisaties werken hiervoor samen met de buurtteams, SAVE en andere partners. Wij sturen hierop. Er zijn geen signalen dat in Utrecht jongeren buiten de boot vallen.

Wij hebben nadrukkelijk met de buurtteams Jeugd en Gezin en Sociaal afgesproken dat wordt samengewerkt op het snijvlak van 18- en 18+. De buurtteams geven daaraan invulling.

Het is niet bij elke jongere op 16-jarige leeftijd al helder of meerjarige steun echt nodig is. Als het op voorhand zeer aannemelijk is dat hulp nodig is ook nadat de jongere 18 jaar is, is het verstandig om daarop al vroeg te anticiperen. Dat gebeurt vooral met maatwerk. Dat is ter beoordeling van de betrokken professionals.

De heer **MEIJER** (D66): Voorzitter! Ik maak mevrouw Dibi een compliment omdat zij dit onderwerp aan de orde stelt. Mevrouw Dibi schetst de problematiek van de gedwongen hulpverlening en van kinderen die als zij jonger zijn dan 18 jaar vanuit het gedwongen kader hulp kan worden opgelegd. Hoe kijkt de wethouder aan tegen de hulpverlening in het vrijwillige kader op leeftijd van 18 t/m 23 jaar? Daarna is de Jeugdwet niet langer van toepassing.

Wethouder **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Los van de wetgeving en van een dwingend dan wel vrijwillig kader waarin jongeren begeleiding kunnen krijgen, moet vanuit een professioneel standpunt van buurtteams en aanvullende zorg altijd ongeacht de leeftijd van de betrokkene worden bekeken wat passende steun is. Misschien is als men volwassen is geen steun meer nodig of moet die op een andere manier worden vormgegeven. Een professional moet begeleiding blijven bieden totdat hij of zij samen met de betrokkene concludeert dat andere steun dan wel zelfstandigheid passend is.

Mevrouw **KOELMANS** (SP): Voorzitter! De wethouder gaf net aan dat de buurtteams daaraan invulling geven en dat er samenwerkingsafspraken zijn. Kan de wethouder concreet zeggen welke afspraken dat zijn? Kunnen wij die op papier krijgen?

Wethouder **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Dat staat gewoon in de opdrachtformule van de buurtteams. Die moeten sowieso samenwerking zoeken met de aanvullende zorg. Dat is geborgd.

Als een jongere van onder de 18 jaar onder de hoede is van een buurtteam Jeugd en Gezin en 18 jaar wordt, gaat hij of zij naar het buurtteam Sociaal. Daarover worden door de organisaties afspraken gemaakt. Dan wordt duidelijk wie op welk moment begeleiding houdt of op wie die wordt overgedragen. Dat is vrij eenvoudig te realiseren. De buurtteams zijn vaak in hetzelfde gebouw ondergebracht. Voor de Utrechter heeft het buurtteam maar één voordeur.

Actuele moties.

Actuele motie inzake het cannabisbeleid van de fracties van D66 en GroenLinks.

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Wij dienen de volgende motie in.

"Motie 36.

Naar een werkend cannabisbeleid.

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 21 mei 2015;

Constateerend dat:

- De Tweede Kamer op 19 mei met een minimale meerderheid een motie aan heeft genomen die de regering oproept 'gemeenten geen enkele ruimte te geven om onderzochte plannen naar gereguleerde wietteelt ook daadwerkelijk in de praktijk te realiseren'.
- Utrecht een van de initiatiefnemers is van het Joint Manifest, dat oproept een landelijk stelsel van gecertificeerde en gereguleerde wietteelt in te voeren. Een initiatief dat is ondertekend door 56 gemeenten die gezamenlijk meer dan 80% van de coffeeshops binnen hun gemeentegrenzen hebben.
- 60% van de Nederlandse bevolking een initiatief om te komen tot een alternatief voor het huidige improductieve cannabisbeleid ondersteunt.

Overwegende dat:

- Het feit dat cannabis in Nederland verkocht mag worden, maar niet legaal ingekocht kan worden, ook in Utrecht grote gevolgen heeft voor de veiligheid en volksgezondheid.
- Nederlandse rechters eerder niet van zins bleken coffeeshophouders straf op te leggen voor het zelf organiseren van hun 'achterdeur'.
- De Tweede Kamer met haar motie geen enkel idee geeft hoe dan wél om te gaan met de problemen die voortvloeien uit het huidige gedoogbeleid.

Roept het college op:

- Te blijven zoeken naar mogelijkheden experimenten met gereguleerde wietteelt voort te zetten in Utrecht.
- Hierin samen op te trekken met andere gemeenten die met vergelijkbare problemen worstelen.
- De Minister van Veiligheid en Justitie (opnieuw) uit te nodigen voor een op feiten gebaseerde dialoog ten aanzien van regulering van cannabis en voor een cannabisbeleid dat werkt in de gemeenten die ermee te maken hebben.

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Menke, de heer De Vries en mijzelf.

Voorzitter! Mijn collega van de GroenLinks-fractie gaf zojuist een aardige samenvatting van de motie die enkele dagen geleden met een krappe meerderheid in de Tweede Kamer is aangenomen. Motie 36 gaat daarover. De D66-fractie – enkele andere fracties delen die mening – vond de motie die in de Tweede Kamer werd ingediend vrij vreemd. Die lost niets op en biedt geen alternatieven. Wij hopen dat motie 36 een steuntje in de rug van het college is nu wij de wethouder zojuist over hetzelfde onderwerp hebben horen spreken. Motie 36 wordt ingediend namens de fracties van D66, Student & Starter, GroenLinks, SP, PvdA en PvdD.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik moet vaststellen dat de heer Menke moet worden doorgestreept, want die is niet aanwezig.

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Ik wilde hem toch graag even noemen.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Hoeveel geld zijn de fracties bereid om in dit verhaal te stoppen? € 2 miljoen? Dan kan ik nu uitrekenen wanneer deze show ophoudt.

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Wij wachten gewoon op de volgorde der dingen. Dat betekent dat als de wethouder inzake dit onderwerp grote uitgaven wil doen, hij bij ons terugkomt. Ik ben daar niet zo bang voor.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Is mevrouw Podt het met de GroenLinks-fractie eens dat het reguleren van productie en handel in softdrugs tot een aanzienlijke kostenbesparing kan leiden?

Mevrouw **PODT** (D66): Great minds think alike.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik weet dat de D66-fractie de gewoonte heeft om tegen moties te stemmen als die overbodig zijn. Ik weet niet welke punten van motie 36 de wethouder nog niet heeft toegezegd, maar volgens mij kan hij er zelf nog wel zeven punten bij noemen. Ik weet niet wat het nut van motie 36 is. Of mevrouw Podt moet zeggen dat zij voortaan in de raad ook de andere overbodige moties zal steunen.

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Ik heb zojuist al uitgelegd dat wij het prettig vinden om de wethouder een steuntje in de rug te geven. Wij hopen dat hij daarmee zijn voordeel doet.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! U kent mij als iemand die altijd wijst op het reglement van orde, maar actuele moties bieden enige ruimte tot het voeren van een debat. Derhalve mogen per fractie verscheidene vragen worden gesteld.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Deze scène ken ik. Volgens mij heb ik voor mij liggen wat wij hebben afgesproken. Dat is één vraag per fractie. Ik houd mij daar strikt aan. Ik wil alles wijzigen, maar niet nadat het reglement van orde is gewijzigd. De heer Verschuure mag zijn vraag stellen, maar dan is het weer over.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik heb geen vraag, maar in het presidium is de afspraak gemaakt dat actuele moties ruimte geven tot debat omdat wij vinden dat actuele moties verscheidene mogelijkheden bieden.

De **VOORZITTER**: Volgens mij hebben wij dat ingeperkt op de wijze die ik zojuist heb aangegeven, maar als u het debat wenst zoals u dat aangeeft, doen wij dat vanzelfsprekend. Ik geef het woord aan mevrouw Van Esch.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! In de vorige raadsvergadering bood u per fractie gelegenheid tot het stellen van twee vragen. Ik kan mij dat nog goed herinneren. Ik mocht maar twee vragen stellen. Toen hield het op.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Is dit een punt van orde? Dan zullen wij dat zo doen. Wie is er voorstander van om bij actuele moties per fractie twee vragen toe te staan? Wij zullen dit in het presidium aan de orde stellen.

Dames en heren, dit is niet verstandig. Wat u nu leuk vindt, vindt u de volgende keer niet meer leuk. Dat mag allemaal. U hebt een punt van orde. U stelt voor om per fractie twee vragen mogelijk te maken. Wie is het daarmee niet eens? Ik constateer dat een meerderheid van de raad het daarmee niet eens is.

Mevrouw Van Esch, u mag één vraag stellen. Ik zeg toe om hierover in het presidium te spreken. Dit soort verwarring, die ongetwijfeld door mij wordt veroorzaakt, wil ik u niet aandoen.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! In de onderhavige motie wordt gesteld dat de motie in de Tweede Kamer met een zeer krappe meerderheid is aangenomen. Daarmee wordt de suggestie gewekt dat dit feit de legitimiteit van de motie aantast. Ik wil graag weten – in verband met toekomstige besluitvorming in de raad – welke meerderheid voor de D66-fractie wél legitiem is? Kan een stemverhouding van 22–23 voortaan worden uitgelegd als niet geldig?

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Als mevrouw Metaal goed heeft geluisterd, dan hoorde zij dat ik het woord "legitiem" niet heb gebruikt. De stemverhouding is wél een teken des tijds. De wethouder heeft hetzelfde gezegd. Uit verschillende enquêtes blijkt dat inmiddels 60% van de bevolking voorstander is van een ander systeem, een systeem dat meer lijkt op wat de D66-fractie voorstaat. Wij hopen dat ook het kabinet dat zal inzien.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Het college krijgt 2 minuten de tijd om op de motie te reageren. Dat is op 31 oktober 2014 zo afgesproken.

Wethouder **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Het college kan motie 36 overnemen, inclusief de oproep die daarin wordt gedaan. Het is niet alleen belangrijk om met de minister van Justitie het gesprek aan te gaan, maar ook met de staatssecretaris van Volksgezondheid. De Opiumwet ressorteert uiteindelijk onder zijn regime.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De raad heeft nu gelegenheid om korte aanvullende vragen te stellen of om te vragen om nadere duiding.

Ik constateer dat wij tot stemming kunnen overgaan.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Aangezien het dictum van de motie ziet op mijn werkgever, zal ik de raadszaal verlaten en niet aan de stemming deelnemen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat de heer Gilissen de vergadering heeft verlaten.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Dit is opnieuw een voorbeeld van een kansloze motie die strandt bij de onderhandelingen met het OM. Wij kunnen deze motie niet steunen. Die is lichtelijk pathetisch.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de strekking van de stemverklaring van de Stadsbelang Utrecht-fractie.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Wij doen er heel lollig over, maar de problemen zijn niet niks. Nog steeds zorgt het huidige coffeeshopbeleid ervoor dat er veel overlast en criminaliteit is. Dat zorgt voor nare en onveilige situaties, ook in onze stad. Dat zorgt ook voor situaties waarin vooral jongeren gezondheidsrisico's lopen. Ik hoop daar wat aan te doen. Daarom steunt de PvdA-fractie de motie.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! De GroenLinks-fractie vindt het jammer om te moeten constateren dat dit kabinet inzake het softdrugsbeleid met haar rug naar de samenleving en de gemeente toe staat. Wij moeten helaas constateren dat wij de wethouder opnieuw een steuntje in de rug moeten geven. Wij wensen hem veel succes.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Motie 36 is een voorbeeld van symboolpolitiek van de bovenste plank. Dat is de eerste reden om deze motie niet te steunen. De tweede reden is dat wij er absoluut van overtuigd zijn dat het wietexperiment waarmee de wethouder bezig is niet de oplossing is voor de genoemde problemen. De problemen die mevrouw Haage noemt, zijn er zeker.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Ook de CDA-fractie is er op geen enkele manier van overtuigd dat gereguleerde wietteelt drugshandelaren zal overhalen om voortaan belasting te betalen en op het rechte pad te komen. Wij zullen de motie daarom niet steunen.

Hierna wordt de motie bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de fracties van PvdD, GroenLinks, PvdA, SP, D66 ervoor hebben gestemd en de leden van de fracties van ChristenUnie, CDA, Stadsbelang Utrecht en VVD ertegen hebben gestemd.

Actuele motie inzake festivals in het Gagelbos van de fracties van PvdD, ChristenUnie, Stadsbelang Utrecht en SP.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Wij dienen de volgende motie in.

"Motie 37.

Festivals in het Gagelbos.

21 mei 2015

Constaterende dat:

- Het festival Zomerkriebels op 5 juli 2014 plaatsvond in het Gagelbos en in een deel in het beschermd natuurgebied (EHS) waar recreanten normaal gesproken niet mogen komen

vanwege bescherming van de natuur;

- Het festival niet overeenstemde met de natuurgerichte, extensieve recreatie waar het Gagelbos voor bedoeld is;
- Er voor, tijdens en na het festival grote schade is aangericht aan de natuur in het Gagelbos. Niet alleen aan de flora, maar ook aan de fauna;
- Eventuele kolonisatie van vlinders vanuit de omgeving op den duur niet meer te verwachten valt, omdat er door herhaling van het festival geen waard- en nectarplanten meer zullen zijn.
- Ook andere insecten, zoals bijen, ondervinden hier grote schade van;
- In de evaluatie van Staatsbosbeheer staat: 'In 2014 is er bij de vergunningverlening geen rekening gehouden met het nabijgelegen Stillegebied'. De richtwaarden voor geluidsoverlast zijn tijdens Zomerkriebels tevens met 11 dB overschreden (46 dB);
- Staatsbosbeheer geen bezwaar heeft tegen een nieuwe editie van Zomerkriebels in het Gagelbos op 27 juni 2015.

Overwegende dat:

- Natuur- en Milieugroep Overvecht bij diverse monitoringsbezoeken aan het gebied constateerde dat bij herhaling van een festival in dit gebied de natuur onherstelbaar beschadigt: 'De waardevolle natuur in dit gebied kan op deze plek dan als verloren worden beschouwd';
- In de randvoorwaarden en voorschriften voor festivals in het Gagelbos, opgesteld door de gemeente, blijkt niet staat aangegeven dat de beschermde natuur (EHS) 'off limits' is;
- Het college zelf aangeeft dat het houden van een evenement in het Gagelbos strijdig is met het bestemmingsplan, maar er blijkt toch ruimte is voor jaarlijks terugkerende festivals;
- Er nog geen vergunning is verleend voor Zomerkriebels 2015 in het Gagelbos, dus er nog mogelijkheden zijn voor andere locaties, zoals de evenementenlocatie van Central Studios op de Gietijzerstraat;
- De gemeente Utrecht herhaaldelijk aangeeft de bescherming van bijen, vlinders en het groen in de stad zeer belangrijk te vinden.

Verzoekt het college:

- Te handhaven op het feit dat Zomerkriebels niet overeenstemt met de bestemming van het Gagelbos waarbij alleen natuurgerichte, extensieve recreatie is toegestaan;
- Daarom geen vergunning meer te verlenen aan festival Zomerkriebels of andere festivals in het Gagelbos die niet overeenstemmen met de natuurgerichte, extensieve recreatie waar het Gagelbos voor bedoeld is.

En gaat over tot de orde van de dag"

Deze motie is ondertekend door de fracties van PvdD, ChristenUnie, Stadsbelang Utrecht en SP.

Voorzitter! Extensieve op natuur gerichte recreatie. Laat ik eerst dat begrip maar eens uitleggen.

Dat is recreatie met weinig dynamiek die nauwelijks druk uitoefent op de omgeving. Hieronder kan worden verstaan: wandelen, fietsen of natuurkamperen. Er zijn weinig of geen gebouwen nodig. Het aantal recreanten is beperkt. Tevens is het gericht op vormen van openluchtrecreatie waarbij in het algemeen het verlangen naar rust vooropstaat. Het is een vorm van dagrecreatie die niet verstorend is voor de natuur en de bewoners van het gebied en waarvoor nauwelijks voorzieningen hoeven worden geregeld.

Zomerkriebels, waar motie 37 over gaat, is een underground house en hardbeatfestival voor 10.000 mensen.

(Hierna wordt muziek ten gehore gebracht.)

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Als men de extensieve op natuur gerichte recreatie van het Gagelbos bekijkt, kan men onomstotelijk vaststellen dat die niet overeenstemt met de muziek die u zojuist hoorde. De gemeente heeft het Gagelbos bestemd voor extensieve op natuur gerichte recreatie.

Er is nog een aantal andere argumenten waarom Zomerkriebels daar niet thuishoort. Dat festival vindt ook dit jaar plaats in een deel van de ecologische hoofdstructuur waar normaal gesproken recreanten niet mogen komen vanwege de bescherming van de natuur. Tevens heeft de natuur- en milieugroep Overvecht bij diverse bezoeken aan het gebied geconstateerd dat bij herhaling van dit festival de natuur onherstelbaar beschadigt. Deze milieugroep geeft aan dat "de waarde voor de natuur in dit gebied kan op deze plek dan als verloren worden beschouwd".

Er is voor Zomerkriebels 2015 in het Gagelbos nog geen vergunning verleend. Er zijn nog mogelijkheden om andere locaties te bekijken, zoals de evenementenlocatie van de organiserende partij Central Studios in de Gietijzerstraat. Bovengenoemde argumenten hebben daarom de fracties van ChristenUnie, SP, Stadsbelang Utrecht en PvdD-fractie aanleiding gegeven om motie 37 in te dienen.

De heer **SIENOT** (D66): Voorzitter! Ik hoor zojuist dat 45 dB het geluid van een vaatwasser is.

Utrecht bruist aan alle kanten, zojuist zelfs in de raad. Wij willen dat graag zo houden. Zo spreiden wij festivals over de stad. Hoe houden wij dat vol als wij festivals verbieden? Er is altijd wel ergens een plek waar een festival niet kan doorgaan.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! In het Gagelbos is een stiltegebied waar alleen geluid mag worden geproduceerd dat veel zachter is dan dat van een vaatwasser. Ongeacht de hoeveelheid mag in de buurt van een stiltegebied geen geluid worden gemaakt. Ik ben benieuwd hoe men een festival wil creëren als dat 32 dB geluid maakt. Het gaat erom dat het gebied is gericht op natuurgerichte recreatie. Ik pleit niet voor het verbieden van alle festivals in het Gagelbos. Dat staat niet in motie 37. Er mogen festivals worden georganiseerd die zich houden aan de lijn ten behoeve van natuurgerichte recreatie. Er zijn festivals die zich daarvoor prima lenen.

De heer **İŞİK** (PvdA): Voorzitter! Ik begrijp de zorgen van mevrouw Van Esch. Zij spreekt over geluidsnormen. De gemeente hanteert bij de toekenning van een vergunning de officieel geformuleerde geluidsnormen. Als de evenementenorganisatie zegt zich aan de geluidsnormen te houden, is dat voor mevrouw Van Esch dan voldoende?

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Nee, dat vinden wij niet voldoende. Wij vinden dat daar best festivals mogen worden georganiseerd, daar gaat het ons niet om, maar dat moeten festivals zijn die zich houden aan de gemeentelijke richtlijnen. Dat is een ander soort festivals dat beter rekening houdt met het feit dat op die plek een natuurgebied is waar extensief op de natuur gerichte recreatie kan plaatsvinden. Het is mij niet te doen om het genoemde festival tegen te gaan, maar dat festival past niet in de doelstellingen die de gemeente voor het gebied heeft bepaald.

De heer **GELDOLF** (wethouder): Voorzitter! Ik heb helaas geen filmpje bij mij.

Voor het festival Zomerkriebels is inderdaad een vergunning aangevraagd. Die is in behandeling. Staatsbosbeheer is eigenaar van het terrein. Aan de hand van een evaluatie die ik de commissie enkele weken geleden heb toegestuurd, is een aantal voorwaarden gegeven die in de aanvraag allemaal worden nageleefd.

Daarmee heeft Staatsbosbeheer niet alleen geen bezwaar tegen het evenement, maar werkt er zelfs graag aan mee, ook vanwege de inkomsten die door de grondverhuur worden gegenereerd. De inkomsten dragen er aan bij dat de recreatieve voorziening Gagelbos voor de rest van het jaar open en toegankelijk kan blijven voor de inwoners van de stad en de regio.

Staatsbosbeheer heeft een flora- en faunatoets gedaan. Het geeft zelf aan dat geen ontheffing is vereist voor de Flora- en faunawet. In de evaluatie van Staatsbosbeheer is als gevolg van Zomerkriebels 2014 een significante verstoring van de aanwezige fauna waargenomen. Er is door Staatsbosbeheer in het grasland enige verstoring van de vegetatie geconstateerd. Gezien de beperktheid is die volgens Staatsbosbeheer niet bezwaarlijk.

De ecologische hoofdstructuur begint in het gebied met een weiland. Vorig jaar was een klein deel van het festivalterrein op dat weiland. Dat is een soort bufferzone voor het beschermde reservaatgebied dat erachter begint. Dit jaar wordt in de vergunningaanvraag een kleiner beslag op het weiland gedaan dat gewoonlijk wordt beweide. In de vergunningaanvraag wordt een kleiner deel als festivalterrein genoemd. De rest ligt niet in de ecologische hoofdstructuur.

Door de herhaling van het festival zal voor bepaalde soorten insecten waarschijnlijk minder geschikt leefgebied overblijven. Dat heeft de evaluatie uitgewezen, maar Staatsbosbeheer compenseert dat in de directe omgeving door meer gefaseerd maaibeheer, het opnieuw geschikt maken van andere delen van het Gagelbos en in de Gagelpolder door insectvriendelijker beheer en compensatie met luwteplekken voor insecten en omvorming tot bloemrijk grasland.

Bovenstaande en andere elementen worden meegenomen bij de beoordeling van de in behandeling zijnde omgevingsvergunning die een vereiste is voor het verkrijgen van de evenementenvergunning. Alles overwegende, is er voor het college, mede gezien het standpunt van Staatsbosbeheer, geen reden om op voorhand tegen dit evenement handhavend op te treden. Dat zou een wat rare figuur zijn. Er is een vergunningaanvraag ingediend. Wij hebben daarvoor kaders. Die worden uiteraard gehanteerd. Wij zullen echter op de naleving van de voorwaarden streng toezien, mocht de vergunning worden verleend en het festival doorgaan.

Mevrouw **PAARDEKOOPER** (GroenLinks): Voorzitter! De GroenLinks-fractie heeft gezien het precedent van vorig jaar twee heldere wensen ten aanzien van de vergunningverlening aan Zomerkriebels. Wij willen graag dat geen vuurwerk wordt afgestoken. Dat is namelijk één van de punten waarop het vorig jaar is fout gegaan. Wij zien graag dat dit punt in de voorwaarden wordt opgenomen.

Ook willen wij dat het festival niet plaatsvindt in de ecologische hoofdstructuur. Die is daar niet voor. Dat heeft mevrouw Van Esch zojuist uitgelegd. Ook Staatsbosbeheer geeft aan daaraan niet de voorkeur te geven. Als daaraan wordt voldaan, naast de stevige handhaving van hetgeen al eerder in commissieverband is afgesproken, dan zouden wij Zomerkriebels nog wel één keer willen aanzien. Is de wethouder ertoe bereid om deze twee zaken in de voorwaarden voor de vergunning op te nemen?

De heer **GELDOP** (wethouder): Voorzitter! Ik heb begrepen dat voor vuurwerk bij de provincie een vergunningaanvraag is ingediend. De provincie is daartoe het bevoegde gezag. Dat is de gemeente niet. Het stiltegebied ligt verderop. Dat is in een andere gemeente. Ik ben bereid om erover met de organisatie van Zomerkriebels te spreken, maar ik kan dat voor een evenementenvergunning niet als voorwaarde stellen. Dat zou een rare figuur zijn. Ik ben echter wél bereid om daarover te overleggen om te bekijken of de organisatie ervan wil afzien. Dit is echter iets anders dan het opnemen ervan als vergunningvoorwaarde. Voor een vergunning zijn er kaders.

Ik heb al uitgelegd dat de ecologische hoofdstructuur begint bij een weiland zonder bijzondere beschermde natuurwaarde. Dat heeft men kunnen lezen in de evaluatie van Staatsbosbeheer.

Het oude Gagelbos begint een stuk verderop. Het weiland is een soort buffer. Het maakt formeel deel uit van de ecologische hoofdstructuur. Daar was vorig jaar een klein deel van het festivalterrein. Van het weiland wordt nu een kleiner deel gebruikt.

De aanvraag is ingediend. Wij moeten die gewoon beoordelen aan de hand van de kaders die wij hebben.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik ben blij met de opmerking van de wethouder over de insecten en het maaibeheer. Wij weten dat dit soort dingen bij wethouder Geldof in goede handen is. De CDA-fractie maakt zich vooral zorgen over de fauna aan de andere kant van de NRU die 's avonds in haar bed probeert te slapen. De opmerking in de constatering van motie 37 over het overschrijden van de richtwaarden voor geluidsoverlast baart onze fractie meer zorgen. Kan de wethouder zeggen of dat een problematische overschrijding is, en zo ja, of daar handhavend of extra handhavend tegen wordt opgetreden.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Uit de evaluatie is gebleken dat een paar keer een overschrijding van de geluidswaarden is voorgekomen, maar vervolgens is het geluid terstond zachter gezet. Vanwege het feit dat in de buurt een stiltegebied is – vorig jaar is daarmee in de vergunning geen rekening gehouden, maar dat zal dit jaar wél gebeuren – nemen wij de geluidsbelasting mee bij de maxima die voor evenementen gelden. Wij zullen daar de hand aan houden. Wij zullen in de vergunningsvoorwaarden opnemen dat de geluidsnormen niet mogen worden overschreden. Wij zullen daarop monitoren.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! De wethouder geeft aan dat vorig jaar een verstoring van de fauna heeft plaatsgevonden. Hij geeft ook aan dat dit wordt gecompenseerd. Is compensatie dan een onderdeel van de vergunningverlening? Bij behoud van natuurwaarden gaat het er volgens mij in eerste instantie om dat zaken niet worden verstoord, en niet dat die later worden gecompenseerd.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! De verstoring kwam omdat op een bepaalde plek bloemrijke zaden waren ingezaaid. Staatsbosbeheer – de eigenaar van het terrein – compenseert juist op een andere plek met grasland, waar het festival de fauna niet verstoort.

De heer **İŞİK** (PvdA): Voorzitter! De PvdA-fractie zit niet te wachten op geluidsoverlast of andere beschadiging van de locatie. Als de actuele motie wordt aangenomen, betekent dat dan dat het voorgestelde evenement niet kan plaatsvinden?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Er ligt een vergunningaanvraag. Wij hebben daar kaders voor. Die moeten bij een vergunningaanvraag worden gehanteerd. De kaders worden door een motie niet terzijde gesteld. De beoordeling zal gewoon moeten plaatsvinden. Daarop kan ik niet vooruitlopen.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! De natuurbeheerder van het natuurgebied, die ook de expertise heeft, zegt dat het deel dat voor het festival zal worden gebruikt geen enkele invloed heeft op de ecologische waarde van het gebied of voor de fauna die daarvan gebruik moet maken. Als ik de wethouder goed interpreteer, zeggen de deskundigen dat het een verantwoord kleine uitzondering is om voor een deel in de ecologische hoofdstructuur aanwezig te zijn, maar dat dit de natuur niet verstoort.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Staatsbosbeheer geeft in de evaluatie aan dat qua vegetatie over het desbetreffende weiland geen bijzonderheden te melden zijn. Het is een weiland dat verpacht is aan een boer die het beweide. De soorten die in het weiland voorkomen, betreffen algemene soorten die binnen de ecologische hoofdstructuur geen extra bescherming hebben.

Het Gagelbos, het beschermde natuurgebied, begint een stuk verderop.

De heer **SIENOT** (D66): Voorzitter! Begrijp ik het goed dat het aannemen van motie 37 geen consequenties heeft voor de doorgang van het festival? Als dat klopt, vraag ik mij af waarover wij nu spreken.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Wij hebben kaders en er is een vergunningaanvraag ingediend. De kaders worden door een motie niet terzijde gesteld. De beoordeling moet gewoon plaatsvinden. Aan de hand daarvan moet een besluit worden genomen. Mensen kunnen vanzelfsprekend zienswijzen indienen. Er is vanavond in Overvecht een bijeenkomst waar mensen kunnen worden gehoord. De overheid is verplicht om als men een vergunning aanvraagt daarover een besluit te nemen. Dat betekent dat het besluit gewoon moet worden genomen. De vergunningaanvraag kan niet zomaar terzijde worden gelegd.

Mevrouw **PAARDEKOOPER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik wil de vergadering graag vijf minuten schorsen om met de fractie te overleggen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De wethouder zegt dat het festival zal voldoen aan de kaders, maar daarover gaan het pleidooi en de motie juist. De gemeente heeft vastgesteld dat het gebied is bestemd voor extensieve natuurgerichte recreatie, maar als wij een vergunning verlenen, schuiven wij ons eigen beleid, dat inzake dat gebied is vastgesteld, terzijde. De wethouder gaat daarop eigenlijk niet in. Ik ben daar echter wél benieuwd naar, want daarover gaat motie 37 juist. De gemeente heeft zelf besloten dat het betrokken gebied is bestemd voor een ander soort recreatie dan Zomerkriebels.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Het bestemmingsplan bevat vanzelfsprekend een ontheffingsmogelijkheid. Daarop doet men een beroep. Men vraagt of dit festival daar mag plaatsvinden. Er zijn kaders voor om die vraag te beoordelen. Daarbij spelen factoren als geluid, flora en fauna een rol. Aan de hand daarvan zal de beoordeling moeten plaatsvinden. Motie 37 zet de kaders niet terzijde,

De voorzitter schorst hierna de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan mevrouw Paardekooper.

Mevrouw **PAARDEKOOPER** (GroenLinks): Voorzitter! De wethouder heeft toegezegd dat hij een maximale inspanning zal leveren om de organisatie ervan te overtuigen dat het vuurwerk niet is gewenst en dat hij ervoor zal zorgen dat het er niet komt. Ook zal hij erover in gesprek gaan of het podium tot buiten de ecologische hoofdstructuur kan worden opgeschoven.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik ben bij de tijdens de schorsing gevoerde bespreking niet aanwezig geweest. Kan het resultaat daarvan aan de gehele raad worden medegedeeld?

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik heb een punt van orde. Als er derde termijn komt, wil ik de wethouder graag op die toezegging bevragen. Het lijkt mij handig als de wethouder plaatsneemt op het spreekgestoelte en wij hem allemaal een vraag mogen stellen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik denk dat wij dit experiment in de geest van de heer Verschuure gewoon aangaan. Wij laten de wethouder kort aan het woord. Dat mag hij ook vanachter de collegetafel doen.

Mevrouw Paardekooper geeft aan wat haar uit de schorsing is gebleken. Misschien kan de wethouder daarna nog een enkele korte vraag worden gesteld.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Ik heb aangegeven dat ik over het vuurwerk met de organisatie wil praten. Ik heb het gevoel dat het vuurwerk er eigenlijk niet bij hoort. Ik zal overleggen of men daarvan wil afzien. Ik zal mij daarvoor maximaal inspannen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Is dit een nieuwe standaardkoers? Zal de wethouder bij elk festival, dat het afsteken van vuurwerk beoogt, overleggen of mensen dat niet willen afsteken? Zal hij met oud en nieuw de deuren langsgaan om te vragen of de mensen geen vuurwerk willen afsteken?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Dat laatste niet, maar op dit festival is vorig jaar veel geluid geweest omdat het stiltegebied, dat een stuk verderop ligt, niet bij de vergunningverlening was betrokken. Dat gebied ligt in een andere gemeente. Dat heeft het nodige aan onrust en onvrede veroorzaakt. Ik vind het in dit geval terecht om vanwege de nabijheid van een stiltegebied te bespreken of het festival ook zonder vuurwerk kan.

De heer **İŞIK** (PvdA): Voorzitter! Wat zal de wethouder doen als de organisatie zijn wens niet honoreert?

De wethouder erkent dat er vorig jaar problemen zijn geweest. Ik erken dat ook. Straks zal ook op de onderhavige locatie sprake zijn van geluidsoverlast. Wat zal de wethouder daarmee doen? Zal hij het evenement in de toekomst op deze locatie niet langer toestaan?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Ik zal mij maximaal inspannen en zal daarover terugkoppelen. Ik zal de raad melden wat de resultaten zijn van de onderhandelingen over het al dan niet doorgaan van het vuurwerk.

Bij geluidsoverlast gaat het erom dat bij de vergunningvoorwaarden waarden worden aangegeven die zullen worden gemeten. Wij houden het geluid in beeld. Daarop wordt gemonitord.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Het lijkt erop alsof de wethouder één van de twee toezeggingen inwilligt die de GroenLinks-fractie wil. De GroenLinks-fractie heeft ook gevraagd of de wethouder zich wil inzetten voor de ecologische hoofdstructuur. Zal de wethouder zich ook daarvoor inzetten?

De **VOORZITTER**: U leert het vak snel.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! De ecologische hoofdstructuur, het weiland dat ik zojuist heb toegelicht, zal ik zeker onder de aandacht brengen. Het is de vraag of gezien het beschikbare oppervlak het festival kan doorgaan. Ik zal dat aan de orde stellen omdat dit punt gevoelig ligt.

Ik heb goed geproefd dat het vuurwerk voor de raad een belangrijk punt is. Ik zal dat duidelijk meenemen.

De heer **SIENOT** (D66): Voorzitter! Ik wil de wethouder danken voor het feit dat hij deze nadrukkelijke stap wil zetten. Wij delen de mening van de GroenLinks-fractie dat vuurwerk net een boem te veel is. Het is hartstikke goed dat daaraan wat gebeurt. Wij hopen dat dit signaal duidelijk overkomt. Utrecht is echter ook een festivalstad. Bedankt dat de wethouder daarvan op deze manier werk wil maken.

Aan de orde is de stemming over motie 37.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik ben voor mijn werkgever, het ministerie van Economische Zaken, de contactpersoon voor Staatsbosbeheer, de eigenaar van het Gagelbos. Om die reden zal ik mij onttrekken aan de besluitvorming over motie 37.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat de heer Post de zaal verlaat.

Mevrouw **PAARDEKOOPE** (GroenLinks): Voorzitter! Met de toezegging van de wethouder over het vuurwerk en de ecologische hoofdstructuur kunnen wij akkoord gaan. Dan hoeven wij niet met motie 37 akkoord te gaan.

De heer **İŞİK** (PvdA): Voorzitter! Wij zullen motie 37 wél steunen. Wij willen een duidelijk signaal geven dat het nodig is dat men rekening houdt met de geluidsoverlast en de ecologische waarde van de locatie.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Hoewel de ChristenUnie-fractie het jammer vindt dat wij twintig minuten van dit debat hebben moeten missen omdat wij daarvoor geen uitnodiging hebben gekregen, zijn wij er niet van overtuigd dat deze actuele motie niet heel hard nodig is. Daarom zullen wij ermee instemmen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Mijn fractie gaat graag met wethouder Geldof mee om te bekijken hoe hij met zijn laarzen aan het weiland ingaat om te zeggen dat er geen vuurwerk mag worden afgestoken. Wij zijn in zoverre teleurgesteld dat motie 37 zegt het festival op die plek niet te laten doorgaan. Het resultaat van deze avond is misschien een festival met housemuziek, maar zonder vuurwerk. Dat is precies omgekeerd van wat het zou moeten zijn. Desalniettemin zullen wij motie 37 niet steunen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Wij vinden de toezeggingen van de wethouder boterzacht. Wij kunnen daar niets mee. Wij zullen motie 37 absoluut steunen.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Wij hadden graag willen zien wat de toezegging van de wethouder oplevert. Wij zouden het mooi hebben gevonden als men de motie had kunnen aanhouden. Nu worden wij geconfronteerd met een motie die zal worden verworpen. Dat vinden wij richting organisatoren een verkeerd signaal. Het maakt weinig uit hoe wij zullen stemmen als motie 37 door de raad wordt afgewezen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Een stemverklaring is erop gericht dat men aangeeft hoe men zal stemmen en niet op het schetsen van dilemma's.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Wij hadden in een volgende vergadering graag met motie 37 willen instemmen. Wij hadden graag gezien dat de motie was aangehouden. Nu wij met dit dilemma zijn geconfronteerd, zullen wij tegen de motie stemmen.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie zal tegen motie 37 stemmen. Wij willen graag ruimte geven aan initiatieven voor festivals. Wij hebben er vertrouwen in dat het de wethouder zal lukken om de vuurwerkshow af te gelasten. Anders kunnen wij de organisatie vragen om die een beetje uit te stellen, bijvoorbeeld tot 31 december a.s. Dan valt het niemand op.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Men kan zich voorstellen dat de PvdD-fractie de motie handhaaft en ermee zal instemmen. Wij hadden graag de twintig minuten die elders is vergaderd in deze vergadering zien gebeuren in plaats van te zien dat die in een volgende vergadering wordt herhaald.

Hierna wordt motie 37 bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, ChristenUnie, PvdA en Stadsbelang Utrecht ervoor hebben gestemd en de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, CDA, D66, SP en VVD ertegen hebben gestemd.

4. Voorstel inzake huisvesting UW (Jaargang 2015, nr. 34).

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Men moet gewoon "nee" durven verkopen. Zonder iets af te doen aan UW en de bijzondere positie en meerwaarde die het bedrijf biedt voor de stad en haar inwoners, vraagt de Stadsbelang Utrecht-fractie zich serieus af wat het college bezielt om de raad dit voorstel voor te leggen.

De Stadsbelang Utrecht-fractie is blij met de transparantie die wordt gegeven in plaats van de raad voor het lapje te houden zoals recentelijk nog bij de Jaarbeurspleingarage. Eindelijk transparantie over de kosten en baten, investering versus onderpandswaarde. De boodschap bevat ons echter allerminst.

Wij hebben waardering voor de duidelijkheid. Het college wil dat Utrecht garant zal staan voor een verbouwingslening van € 9 miljoen die uiteindelijk resulteert in een waardeinstijging van het onderpand naar € 1,8 miljoen. Het pand van UW-bedrijven wordt in plaats van € 5,2 miljoen € 7 miljoen waard. Wij gooien dus € 7,2 miljoen verbouwingsgeld weg. Het pand zal in totaal voor € 11 miljoen worden belast met garantstellingen. Wij hebben een onderpandswaarde van € 7 miljoen. Deze garantielening staat dus vet onder water. Dit is overkreditering Utrecht-style. Het lijkt wel op de hypotheek van het Stadskantoor of van het Muziekpaleis. Als wij de kwaliteit van de gebruiker bekijken – ik zou er graag op UW-bedrijven een creditcheque willen loslaten – dan kan ik alleen maar tot de conclusie komen dat het een zwakke broeder is met dito exploitatie. Het risico op wanbetaling is te groot, zeker omdat de toekomst ongewis is en het UW-bedrijf weinig blijkt gegeven van echt ondernemerschap. Het is geen aanval, maar een constatering. Men moet zichzelf afvragen of men deze ondernemersrol bij het UW-bedrijf wil neerleggen.

Historisch besef geeft ons de overtuiging dat het merendeel van de raad kan instemmen met een dergelijk construct. Men heeft laten zien dat men ook in het verleden niet vies was van een risicootje. Een slecht pand of een slechte huurder, men heeft er in de regel vertrouwen in. De Stadsbelang Utrecht-fractie is niet overtuigd van nut en noodzaak van het verstrekken van deze garantie. De toekomst van UW-bedrijven is naar onze mening te ongewis. De risico's zijn te groot.

Aan de voorgestelde kapitaalvernietiging doet de Stadsbelang Utrecht-fractie alleen mee als die voor dit project gebeurt in de vorm van subsidie.

De Stadsbelang Utrecht-fractie is van mening dat het UW-bedrijf opnieuw op zoek moet gaan naar passende huisvesting in het huursegment. Laat het op zoek gaan naar één of twee locaties. Niet alles hoeft 100% te kloppen om een betere huisvesting te realiseren dan nu. Dat aan de Niels Bohrweg nu sprake is van slechte huisvesting, is zeker.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik denk dat elke fractie hetzelfde dilemma kent. De heer Bos zegt dat UW op zoek moet gaan naar een ander pand of naar twee panden. Hoe lang denkt hij dat dit zal duren? Wat is dan in de tussentijd het perspectief van de mensen die onder deze slechte omstandigheden werken?

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Zij moeten maar even blijven zitten waar zij zitten, ook in het geval van renovatie van het pand aan de Niels Bohrweg. Zij zitten daar in een puinhoop. Er verandert in principe niets.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! De heer Bos zegt huren. Het voorstel is op twee tijdselementen uitgewerkt: zowel recent als jaren eerder. In beide scans komt naar voren dat de kale huursom eigenlijk maar net in de begroting van UW past. Als verbouwingen worden gedaan, sluit de begroting helemaal niet meer. Het voorstel van de heer Bos om in het huursegment te zoeken, is uitgewerkt. Die optie is niet relevant.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik heb een tegenvraag. De heer Van Ooijen stelt voor om te kiezen voor kapitaalvernietiging. Hij stelt voor om € 7,2 miljoen te verbranden. Hij stelt voor om een kansloze exercitie te doen waarbij alleen de exploitatie van deze gebruiker voordeel heeft en wij zeer grote risico's lopen. Ik wil in dit verband de recente ontwikkelingen bij de Sint Willibrordus Stichting noemen. Ook daar hebben wij een fantastische financiële zekerheid geboden, maar wij lopen daar waarschijnlijk grote klappen op. Is dat wat de heer Van Ooijen voorstelt?

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik wil dadelijk een en ander vertellen. Ik zal dan op de vraag van de heer Bos ingaan. Ik heb hem echter een vraag gesteld, namelijk over de huurscans die door UVO zijn gemaakt. De heer Bos stelt als alternatief voor om te gaan huren. Ik vraag hem echter waar dan? In de huurscan staat dat huren niet kan, of het gaat extreem buiten de begroting.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik ben ervan overtuigd dat dit niet het geval is. Men moet beter zoeken. Dan komt vanzelf een partij naar boven die de huurprijs omlaag doet. Er staat meer dan voldoende leeg. In Utrecht is sprake van een enorme leegstand aan kantoren en bedrijventerreinen. Het komt allemaal goed. Wij moeten nog even zoeken.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik ben benieuwd hoe de heer Bos de stukken bekijkt die hij door het college krijgt aangeleverd over de wijze waarop UVO en makelaarpartijen functioneren. Als hij het uit de losse pols beter weet, kunnen wij op geen enkele manier een opdracht versturen en ons met die informatie een oordeel vormen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Wij hebben gegevens uit 2013. De markt is compleet veranderd. Het ziet er een stuk beter uit.

De huidige exploitanten van vastgoed zijn bereid de pijn te pakken. In 2013 was daarvan nog geen sprake. De huur kan naar beneden.

De heer **ROLLINGSWIER** (D66): Voorzitter! De heer Van Ooijen wijst op het feit dat een geactualiseerde huurscan is gemaakt. Daarover hoor ik de heer Bos niet. Ik hoor wat hij vindt van het risico van het huurscenario. Ook daarvan is een kredietrisico opgesteld.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Dat is wensrekenen.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Passie en betrokkenheid. Die twee dingen voel ik telkens als ik op werkbezoek ben bij UW-bedrijven op Lage Weide. Het is keer op keer inspirerend om de werkbegeleiders te horen en bezig te zien met UW'ers en het werk. De mensen bij UW gun ik een fijne en plezierige werkomgeving. Vanavond gaat het debat niet over de menselijke kanten van werken en UW. Vanavond spreken wij over harde zaken: bakstenen en euro's.

Het college vraagt de raad om in te stemmen met een raadsvoorstel om garant te staan voor de investering die UW wil doen in het pand in hun eigendom aan de Niels Bohrweg. De VVD-fractie beschouwt dit voorstel niet alleen als potentieel garantiesteller, maar ook als 100% aandeelhouder van UW-bedrijven. Dat is de gemeente immers.

De VVD-fractie is bekend vanwege het belang dat ze hecht aan het verstandig omgaan met gemeenschapsgeld door de gemeente, met andere woorden, wat zouden wij doen als het ons eigen geld was? Dat vind ik van € 9 miljoen moeilijk voorstelbaar, maar dit terzijde.

Voorzitter, wat zou u doen als het uw geld was?

De heer **POST** (PvdA): Voordat de voorzitter deze vraag misschien beantwoordt, stel ik mevrouw Tielen naar aanleiding van de eerste regels die zij uitsprak de volgende vraag. Zij maakt een onderscheid tussen mensen en stenen. Volgens mij gaat het gesprek vanavond helemaal niet alleen over bakstenen. Het gaat over goede arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden – veilige omstandigheden – voor de mensen. Dat is mevrouw Tielen hopelijk met de PvdA-fractie eens.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Volgens mij was ik daarover duidelijk. Ik gun de mensen een fijne en plezierige werkomgeving. Dat heeft met stenen te maken, maar ook met veel andere dingen. Het gaat zeker over de werkomgeving. Ik geef de heer Post daarover gelijk.

UW is van plan om € 9 miljoen te investeren in achterstallig onderhoud en verduurzaming. Daarmee wordt het pand in totaal ongeveer € 7 miljoen waard. De heer Bos zei dat al. Dat is de taxatie.

UW bevindt zich in onzekere en woelige tijden. UW heeft transitieplannen met een horizon van vier jaar. Hoe de organisatie over vijf jaar er daadwerkelijk uitziet, is onvoorspelbaar. Daarop zijn veel omgevingsfactoren van invloed, laat staan dat UW ervan verzekerd kan zijn dat ze over een jaar of vijftien in een financieel gezonde positie verkeert. UW heeft op dit moment een eigen vermogen van ongeveer € 2 miljoen, maar ook een lopende schuld van € 2 miljoen. In combinatie met de onzekere toekomst is er geen verstandige kredietverlener voor het benodigde krediet. De VVD-fractie denkt dat dit terecht is.

Wat heeft men aan een pand ter waarde van € 7 miljoen als men een schuld heeft die groter is? Niets. UW heeft daar niets aan en de gemeentelijke garantiesteller ook niet. Deze cijfers en het onzekere toekomstperspectief zorgen ervoor dat de VVD-fractie niet enthousiast is over een investering in het huidige pand van € 9 miljoen. Daar komt nog bij de vraag of de investering doelmatig is. Is het mogelijk om het pand op een hoger kwaliteitsniveau te brengen?

De VVD-fractie is ervan overtuigd dat het gebouw plezieriger en duurzamer kan worden dan het nu is, maar ze heeft er een hard hoofd in dat het werkelijk plezierig en onderhoudsarm wordt.

Huren kan vanzelfsprekend ook. Huren is vandaag het advies van de VVD-fractie. Geen grote schulden en verplichtingen over onvoorspelbaar lange termijnen, een huurbaas die kan worden aangesproken op onderhoud en veel minder risico's voor UW en de gemeente.

De huurscan die wij afgelopen vrijdag ontvingen, trok de conclusie dat niets geschikts te vinden is.

De heer **ROLLINGSWIER** (D66): Voorzitter! Mevrouw Tielen zegt dat huren lage risico's hebben, maar als wij het kredietrisico bekijken, dan gaat die bij het huurscenario omhoog. Wat vindt mevrouw Tielen daarvan?

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Het kredietrisico gaat iets omhoog, maar het verschil weegt op tegen de voordelen die huren biedt.

De heer **ROLLINGSWIER** (D66): Voorzitter! Hoe groot is het acceptabele verschil precies?

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Dat bedrag heb ik niet paraat. Ik kan daar echter best induiken als de heer Rollingswier dat graag wil weten.

De heer **ROLLINGSWIER** (D66): Voorzitter! In scenario 1, waar de wethouder voor gaat, is het bedrag € 500.000,--, maar bij huren is het € 1.500.000,-- tot € 2.200.000,-- afhankelijk van de door de marktpartijen gevraagde huurgarantie.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Dat risico moeten wij afzetten tegen de termijn die de leningen van € 9.000.000,-- stellen en het onzekere toekomstperspectief van de komende 5 tot 20 jaar. De VVD-fractie vindt dat die niet tegen elkaar opwegen, zodat wij het verhoogde kredietrisico best kunnen nemen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Behalve het kredietrisico zullen de lasten van UW hoger zijn. Dat betekent dat de begroting van UW de komende jaren niet zal sluiten. Betekent dit dat mevrouw Tielen dan bereid is om voor UW meer geld uit te trekken?

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Men heeft de afgelopen tijd kunnen horen dat ik behoorlijk en gezond kritisch ben over de transitie van UW-bedrijven. Wij hebben vorig jaar een gedeelte van de begroting van UW vooruit genomen. Ik vind dat voor op de lange termijn het risico dat wij nu dreigen te nemen onaanvaardbaar is. Ik wil dat zeker tegen elkaar afwegen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Daar is het een beetje te laat voor. Mevrouw Tielen stuurt aan op het niet instemmen met het voorstel. Dat betekent dat UW de bezuinigingen niet zal halen. Dat betekent dat de lasten voor UW hoger zullen zijn dan begroot. Dat betekent dat wij volgend jaar bij de voorjaarsnota zullen moeten bijpassen. Is mevrouw Tielen bereid om als zij nu "nee" zegt ook die consequentie in te zien?

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Ik denk dat het te vroeg is om op die vraag "ja" of "nee" te zeggen. Daarvoor is aanvullend onderzoek nodig. Ik begon over de huurscan waarover wij vrijdag jl. informatie kregen. Ik wil vragen om extra onderzoek te doen om te bekijken of er andere locaties zijn en of onderhandelingen mogelijk zijn met eigenaren van panden.

Dan kunnen wij een meer precieze blik krijgen op het financiële plaatje.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! De heer Van Ooijen kletst. Volgend jaar maakt men nog steeds gebruik van verscheidene panden. Er wordt gerenoveerd en verduurzaamd. In principe verandert niets. De stelling van de heer Van Ooijen dat wij volgend jaar moeten bijplussen, is niet waar.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik klets zo nu en dan. Ik wil de heer Bos vragen om eens een wijntje te komen drinken. Dan weet hij hoe ik kan kletsen.

De huisvestingslasten voor UW van dit scenario zijn over de komende jaren het kleinst. Dat betekent dat als wij niet voor dit scenario kiezen, wij hogere huisvestingslasten krijgen. Dat betekent dat UW buiten de begroting zal lopen. Ik vind het prima als men daarvoor kiest, maar dan moet men inderdaad daarvoor kiezen. Dan moet men bereid zijn om daarvan de consequenties te accepteren.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Afgelopen vrijdag kregen wij de uitkomst van de huurscan te zien. Er is niets geschiks te vinden. De VVD-fractie vindt dat deze conclusie veel te snel wordt getrokken. Ze roept de wethouder op om de uitgangspunten nog eens kritisch te bekijken. Natuurlijk is het ideaal om alle werkzaamheden in één pand samen te voegen. Natuurlijk is een kantine van 400 m² gewenst. Natuurlijk is alles het liefst binnen de gemeentegrenzen gesitueerd, maar als wij ons dat niet kunnen veroorloven, is het niet vreemd om de uitgangspunten bij de hand te nemen, kritisch tegen het licht te houden en wellicht naar beneden bij te stellen om meer mogelijk te maken. Met een paar maanden extra tijd en misschien wat frisse creatieve blikken erbij moet huren mogelijk zijn. De vraag aan het college is hoe urgent de gewenste garantiestelling voor UW is, met andere woorden, wat gaat mis als wij de beslissing een aantal maanden uitstellen en de tijd gebruiken voor de punten die ik zojuist heb genoemd? Kan de wethouder daarop antwoord geven? Met meer tijd kunnen wij de huisvestingscriteria kritisch bekijken: het aantal locaties, het aantal vierkante meters en de verdeling van de ruimten.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Mevrouw Tielen vraagt hoe lang UW nog kan wachten. Mevrouw Tielen is net als ik en een aantal collega's verscheidene keren bij UW op bezoek geweest. Wij hebben met eigen ogen kunnen zien in welke omstandigheden de mensen werken. Hoe lang moeten zij nog wachten?

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Het liefst zo kort mogelijk, maar een jaar geleden was de situatie hetzelfde. Het is de verwachting dat de situatie over een jaar nog niet is zoals die moet zijn. De verbouwing die € 9 miljoen zal kosten, is niet in een paar weken klaar. Liever steken wij er aan de voorkant extra tijd in, zodat wij een wellicht fijne huurlocatie hebben waar de mensen binnen afzienbare tijd terecht kunnen.

De heer **ROLLINGSWIER** (D66): Voorzitter! Wat ik niet begrijp, is waarom de VVD-fractie bij het transitieplan, toen de kaders werden geformuleerd, heeft gezegd dat wordt bekeken wat mevrouw Tielen nu voorstelt. Wij hebben toen gekozen voor één locatie. Mevrouw Tielen zegt echter verscheidene locaties te willen zien. Als men die route wil openhouden, dan moet men dát kader meegeven en het college ermee op pad sturen.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Een deel van de kaders die wij hebben meegegeven, zijn gezonde financiële uitgangspunten. Die waren toen al redelijk moeilijk, optimistisch en ambitieus ingesteld. Daarover ben ik heel kritisch geweest.

De VVD-fractie hoeft niet per se één of verscheidene locaties te zien, de VVD-fractie wil dat wij op een verstandige manier invulling geven aan de opdracht die wij UW meegeven. Als wij bij nader inzien vaststellen dat één locatie te veel geld kost en waarin wij niet bereid zijn om te investeren, dan moeten wij weer teruggaan naar de uitgangspunten. Dan bekijken wij hoe erg het is om twee of drie locaties te hebben. Dat doet men in andere steden ook.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik vraag de heer Rollingswier of als men een onderzoek laat doen op basis van uitgangspunten en schrijft welke consequenties dat heeft qua kosten, is het dan niet logisch om ook te bekijken of er alternatieven zijn?

De heer **ROLLINGSWIER** (D66): Voorzitter! Volgens mij is de huurscan gedaan als alternatief, maar wél op basis van één locatie. Die heeft bepaalde voordelen. Daarop is het transitieplan mede gebaseerd. Als men verscheidene locaties een optie vindt, dan had men dat toen moeten zeggen. Dan stuurt men het college daarmee op pad. Men zegt dat het nu niet in de financiële kaders past, maar de huisvestingslasten kunnen met dit plan door UW binnen de begroting worden gedragen.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Ik vraag de wethouder of het mogelijk is om aan de voorkant extra tijd te nemen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Het is duidelijk dat ingrijpen in de omstandigheden en de huisvesting van UW nodig is. Daarover is in de raad weinig discussie. De omstandigheden nu zijn niet goed. Voor ons zijn arbeidsomstandigheden altijd belangrijk, zeker als het bij UW om een groep mensen gaat die zelf weinig mogelijkheden heeft om daarover iets te zeggen. Het is in elk geval voor ons belangrijk dat er iets gebeurt.

In het plan zien wij dat er een garantstelling is voor € 9,1 miljoen. Wij hopen natuurlijk dat geld niet uit te geven, maar wij moeten dat toch op de plank hebben liggen voor het geval het nodig is. Dan is het toch een fors bedrag. Het plan behelst geen investering, maar het financiële risico dat de gemeente loopt en hoe groot men denkt dat het is.

Wij weten dat de financiële situatie van UW de afgelopen jaren niet uitblonk door stabiliteit. Wij zien dat UW op een keerpunt staat. De samenleving is bezig met transities. Wij willen eigenlijk dat mensen die werkzaam zijn in de sociale werkvoorziening zoveel mogelijk bij gewone bedrijven worden ondergebracht. Men kan zich derhalve afvragen tot hoe lang in de toekomst een locatie ver weg op een industrieterrein daar nog bij past. Dat maakt de afweging lastig.

Er werd gezegd dat het pand nadat het is gerenoveerd € 7 miljoen waard is. Dat is een stuk minder dan de € 9 miljoen die wij daarin willen investeren of die de gemeente op de plank moet hebben liggen. In dat kader ligt de garantstelling van € 9,1 miljoen de GroenLinks-fractie zwaar op de maag. Daarom hebben wij in de commissievergadering gevraagd of er geen alternatieven zijn, zoals de huurscenario's die zijn uitgezocht. Naar ons gevoel lopen wij daarmee minder risico's. Wij hebben daarover informatie gekregen. De GroenLinks-fractie is ervan overtuigd dat op basis van de huidige eisen dit op de korte of middellange termijn geen alternatief is. Er zijn geen locaties die geschikt zijn voor wat in het transitieplan is afgesproken. Ook zien wij weinig rek in de eisen inzake het aantal vierkante meters. Die zijn gebaseerd op wat wij in het transitieplan hebben gewild. Die zijn ook gebaseerd op het aantal trajecten dat er is. Er is rekening gehouden met de mogelijkheid dat in de toekomst de sociale werkvoorziening wordt afgebouwd en dat het pand dermate flexibel wordt ingericht dat wij ruimten kunnen verhuren.

Het enige dat overblijft, is de vraag of kan worden bekeken of wij voor twee of drie locaties kunnen kiezen. Dat vinden wij niet ideaal. Dat is in het transitieplan niet als randvoorwaarde gesteld.

Echter, omdat wij aanhikken tegen de garantstelling van € 9,1 miljoen, wil ik de wethouder vragen wat de consequenties zijn van het loslaten van de ene locatie en van het opnieuw zoeken. Wat zijn de consequenties daarvan? Wij hebben het gevoel dat het een of anderhalf jaar moet duren voordat wij weten wat wij zullen doen. De situatie is urgent. Als het in twee maanden kan, dan zouden wij voorstander zijn van het voorstel van de VVD. Echter, als de wethouder dat niet ziet gebeuren, dan trekken wij een andere conclusie.

Mevrouw **KOELMANS** (SP): Voorzitter! Ik wil mevrouw De Boer graag dezelfde vraag stellen die zijzelf zojuist aan de VVD-fractie stelde: hoe lang is voor haar het maximum? Twee maanden?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Het is belangrijk om vóór de zomer duidelijkheid te hebben. Dat betekent anderhalve maand of twee maanden.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Als wij over de huurprijs onderhandelen en echt willen weten wat een verhuurder wil hebben, dan zullen wij met hem gaan praten. Dan blijkt vaak dat onder invloed van marktomstandigheden de prijs veel lager is dan op het bord staat. Hoe kunnen wij via een huurscan zeggen dat het bedrag dat wordt betaald het bedrag is dat op het papiertje staat?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Dat ben ik helemaal met de heer Bos eens. Ik denk dat als alleen de prijs wordt bekeken er echt nog wat valt af te halen van de prijzen die nu op de huurscan staan. Ik ben daarvan overtuigd. Op de huurscan heb ik echter vooral gezien dat de panden niet voldoen aan de eisen die wij aan het transitieplan hebben gesteld en dat veel panden daarvoor binnen afzienbare tijd geschikt te maken zijn. Dan kunnen wij nog wat aan de prijs morrelen, maar dan is er nog steeds geen plan dat is geschikt voor wat wij daar willen doen.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Mevrouw De Boer vraagt of wij niet kunnen bekijken wat er gebeurt als wij de eis van één gebouw loslaten. Er is echter voor dat ene gebouw niet alleen om inhoudelijke redenen gekozen, maar juist vanwege de prijs. Wij kunnen efficiencyvoordelen behalen door gebouwen samen te voegen. Ik vraag mij af wat het voordeel is van verscheidene gebouwen. Volgens mij wordt het plan daarvan alleen maar duurder. Wat vindt mevrouw De Boer daarvan?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Dat is juist het inzicht dat wij graag willen hebben. Ik ben in eerste instantie ook bij het opstellen van de transitieplannen aanwezig geweest. Wij hebben voorgesteld dat als wij alles in één pand concentreren dat financieel voordelen heeft. Wij zijn geschrokken van het bedrag dat nu in het ene pand moet worden geïnvesteerd. Daarom wil ik graag op korte termijn een beeld hebben van de consequenties – ook financieel – als wij daarvan afstappen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik ga nog één stap verder. Mevrouw De Boer spreekt over noodzakelijke aanpassingen aan een pand. Weet zij hoe vaak het voorkomt dat een verhuurder om een pand verhuurd te krijgen noodzakelijke aanpassingen voor een specifieke huurder doorvoert en die investeringen doet in gebouwgebonden installaties tot aan de vloerbedekking aan toe?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Bijna altijd, maar dat maakt nog steeds dat de meeste panden die op die scans staan niet geschikt te maken zijn.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Van de € 9 miljoen is ongeveer € 3 miljoen bestemd voor een interne verbetering, flexibilisering, waardoor men een efficiëncyslag kan maken. Die levert € 200.000,-- per jaar op. Als wij dat met 20 vermenigvuldigen, dan is dat € 4 miljoen. De € 3 miljoen levert in twintig jaar € 1 miljoen op. Men kan een scenario krijgen – als de wethouder dan op pad wordt gestuurd – waarin de € 3 miljoen er af gaat en de interne flexibilisering niet langer doorgaat. Dan hebben wij nu minder kredietrisico, maar op termijn een langere en grotere exploitatie. Is dat het perspectief waar mevrouw De Boer naar zoekt? Ik vraag mij af wat wenselijker is. Men maakt de exploitatie van UW alleen maar dikker.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Het sommetje van de heer Van Ooijen levert over twintig jaar geld op, eigenlijk al iets eerder. Het probleem is echter dat wij denken dat over twintig jaar de wereld van SW en re-integratie er heel anders uitziet. Het is dus niet realistisch om te veronderstellen dat UW over twintig jaar nog in het pand dezelfde dingen doet als nu. Daarom maken wij ons nu veel zorgen over de garantstelling. Wij zijn blij dat het een lineaire lening is. Het bedrag dat wij op de lat moeten hebben staan, wordt steeds kleiner, juist met het oog op de onzekere toekomst. Dat maakt ook dat wij graag willen weten of het nog enigszins realistisch is om dat alternatief uit te zoeken.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Het gebouw van UW piept en kraakt in zijn voegen, is voor het personeel niet fijn en voldoet niet aan de eisen. Daaraan moet iets worden gedaan. De opties die in het stuk voorliggen, zijn volgens ons slecht en matig. Wij delen de kritiek van de fracties van VVD en GroenLinks. Wij maken ons zorgen over de toekomst van UW. Wij vragen ons af of wij een dermate lange verplichting moeten aangaan.

Zowel in de stukken als in de huurscan is sterk gedacht in de richting van de voorgestelde optie en van de eisen die wij hebben vastgesteld. Bij het vaststellen van de eisen is niet aan de orde geweest dat wij een garantstelling van € 9 miljoen moeten aangaan – in totaal € 11 miljoen – terwijl wij dan een pand hebben dat € 7 miljoen waard is.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Als mevrouw Metaal had geweten dat er een garantstelling van € 9 miljoen aan te pas zou komen en als zij had geweten dat een investering zou moeten worden gedaan in renovatie en verduurzaming die uiteindelijk een waardeverhoging van € 1,8 miljoen oplevert, maar ook een groot risico voor de gemeente, had zij dan dezelfde voorwaarden gesteld als waar iedereen zich op beroept?

(Burgemeester Van Zanen draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Waveren.)

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Volgens mij heb ik zojuist aangegeven dat toen wij de kaders en de eisen aan het gebouw hebben vastgesteld het een ideale situatie leek te zijn, maar als wij toen wisten dat wij daar mogelijk veel geld op zouden moeten toelagen, waren de afwegingen mogelijk anders geweest.

Hoewel de onderhavige optie de beste is, is die wat ons betreft niet goed genoeg. Over twintig jaar kan de positie van UW totaal anders zijn. Dan is een garantstelling van € 11 miljoen een hele kluif, zeker omdat het pand naar schatting slechts € 7 miljoen waard is.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Mevrouw Metaal zegt dat wij er mogelijk veel geld op moeten toelagen, maar zij gaat er dan vanuit dat het bedrag niet aan de bank wordt terugbetaald en dat wij de garantstelling moeten aanspreken. Of hoor ik dat verkeerd?

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Gezien het pand en hoe dat er eventueel na het opknappen zal uitzien, vind ik het best mogelijk dat het niet helemaal zal worden voldaan. Er is sprake van een afschrijving van twintig jaar. Mevrouw De Boer heeft zojuist gezegd dat UW over twintig jaar niet meer dezelfde rol heeft als nu, misschien al veel eerder niet meer. Het pand kan al veel eerder niet meer voldoen. Zie het dan maar eens te verkopen. Ik acht het mogelijk dat de gemeente dan een deel van het budget kwijtraakt.

In het voorstel staat dat er eventueel huurders zullen zijn voor het pand als UW moet krimpen. Dat zou mooi zijn, maar dat staat allerm minst vast. Is het mogelijk om deze beslissing nog enige tijd uit te stellen zodat meer kan worden gezocht naar een oplossing die voor de gemeente financieel minder riskant is en die een minder lange termijn kent zodat gemakkelijker kan worden ingespeeld op de ontwikkelingen van UW?

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Zoals bekend verdienen de werknemers van UW een gerenoveerde en nieuwe arbeidsplek. Dat is urgent, zeker nu. Echter, de omgeving van UW is zeer uitdagend. De subsidie bij Wsw neemt af. UW heeft zelf een ambitieus bezuinigingsplan – het transitieplan; al eerder gememoreerd – en de gemeente wil meer ruimte voor andere aanbieders zien. Kortom, het is een complexe situatie en tegelijkertijd een urgente situatie. De gemeente moet handelen. Voor ons zijn er drie financieel-technische redenen waarom het voorliggende voorstel het beste is.

Ten eerste de totale huisvestingslasten. In elk scenario, ongeacht hoe dat wordt doorgerekend, zijn de huisvestingslasten in dit scenario het laagst. Het scheelt € 2 miljoen tot € 3 miljoen in de gehele periode.

Ten tweede neemt UW juist in de eerste periode de hoogste huisvestingslasten, waarvan wij weten dat de begroting het meest realistisch is. Over die jaren kan men meer plannen dan over tien of vijftien jaar. Juist dan zijn de huisvestingslasten het hoogst, dus daarvan zijn wij het meest zeker. Ook voor de eerste jaren zijn er financieel-technische redenen om voor dit plan te kiezen.

Ten derde zijn er de kredietrisico's. Er wordt vaak gesproken over huren, maar juist de kredietrisico's zijn bij huren hoger. Kortom, dit is geen formidabel plan. Inderdaad zien ook wij kapitaalvernietiging als men € 9 miljoen investeert en het pand wordt € 1,9 miljoen meer waard, zeker, maar het is hetzelfde als met democratie: wij hebben nu eenmaal niets beters. Daarom doen wij het.

Alleen de kale huurprijzen, zoals opgenomen in de huurscan, passen in de begroting van UW. De verbouwingen zijn daarbij niet meegeteld. Bovendien zijn er hogere lasten dan in de voorliggende scenario's. De verbouwingen die de heer Bos voorstelt, gaan altijd gepaard met meerjarige contracten. Denk maar niet dat met een contract voor vijf jaar een verbouwing kan worden gerealiseerd. Dus ook met huren zit men vast. De gemeente zal in dat geval waarschijnlijk ook een garantstelling moeten afgeven. Kortom, huren is lang niet zo idyllisch en idealistisch als wordt voorgesteld.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik ben een beetje dazzled. Zegt de heer Van Ooijen hiermee eigenlijk dat als UW het eigen pand zal verbouwen, het bedrijf niet vastzit aan dergelijke contracten en dat het niet vastzit aan de investering omdat het na vijf jaar zomaar kan vertrekken?

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Nee, dat zeg ik niet. Ik reageer op het alternatief dat wordt geschetst, met name door de VVD-fractie, dat een betere huurscan moet worden gemaakt.

Ik zeg dat huren niet zo idyllisch is als men voorstelt. Ook dan zullen een garantstelling en een verbouwing nodig zijn. Dan zal ook een meerjarig huurcontract worden afgesloten. Dan is men ook twintig jaar gebonden aan een situatie.

In de commissievergadering heb ik een aantal voorstellen gedaan. Ik ben niet helemaal blij met de manier waarop de wethouder daarop heeft gereageerd. Wij gunnen het voorstel ons vertrouwen. Er blijft één punt over: de dubbelrol van de gemeente. De gemeente speelt straks twee rollen. Enerzijds wil de gemeente andere aanbieders van leer/werkplekken behalve UW ruimte geven: geen monopolie van UW, innovatie en nieuwe initiatieven; maar anderzijds heeft ze veel baat bij een toestroom van Wsw'ers richting UW zodat UW aan de verplichtingen kan blijven voldoen zodat ze de lening kan blijven betalen etc. Kortom, de gemeente wil enerzijds iets anders dan anderzijds. Een klassieke dubbelrol. Dat komt bij de overheid wel vaker voor. Enerzijds wil het Rijk het roken tegengaan, maar anderzijds wil het graag de belastingen op rookwaren innen. Enerzijds wil het Rijk duurzame auto's stimuleren, maar anderzijds wil het graag de belasting op benzine en diesel blijven innen. Kortom, een dubbelrol is ook de gemeente niet vreemd. Echter, in het geval van UW is die extreem verdiept. De gemeente is niet alleen aandeelhouder, maar ook garantsteller van een lening van dik € 9 miljoen. Ik zal geen voorstellen doen om de dubbelrol in één keer op te lossen. Simpele oplossingen zijn er helaas niet. Ik vraag de wethouder wél om volledige openheid van zaken te geven als dit dilemma zich voordoet. Dat gebeurt in ieder geval als voorstellen worden gedaan voor leer/werkbedrijven ten behoeve van deze doelgroep en dat gebeurt ook als UW in betalingsproblemen komt. Dan vragen wij expliciet om de raad over deze rollen te informeren.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! De heer Van Ooijen zal dat expliciet vragen, maar wat dan? Wat zullen wij dan doen? Zullen wij dan besluiten om UW in zijn kracht te zetten of om de stekker eruit te trekken en dan de financiële gevolgen op ons bordje te krijgen? Zeg het maar.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Op die vragen kan ik onmogelijk antwoord geven. Ik weet niet wat dan de situatie is. Ik weet niet hoe groot de lening is. Ik weet niet hoe groot de garantstelling moet zijn. Ik kan onmogelijk zien hoe de wereld er over tien jaar uit ziet en dan zeggen wat ik dan zal doen.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! De heer Van Ooijen stelt de dubbele rol van de gemeente aan de orde. Dat is op zichzelf een wezenlijk punt. Dat is echter meer een kwestie die wij bij het transitieplan hadden moeten bespreken. Ik was toen zelf even weg. Onze fracties hebben daar natuurlijk aan meegedaan. Volgens mij heeft de heer Van Ooijen daarmee ingestemd. Toen is niet gezegd dat wij af moeten van het 100% aandeelhouderschap van de gemeente. Volgens mij heeft de heer Van Ooijen een punt, maar wij moeten ervoor waken om nu de wezenlijke discussie over UW te voeren die wij eigenlijk vorig jaar al hadden moeten voeren.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Dat ben ik helemaal met de heer Post eens. Het punt is echter dat de gemeente nu vuistdiep UW ingaat. De gemeente wil garant staan voor € 9 miljoen. Als de garantstelling wordt aangevraagd, moet men van goeden huize komen. Er was al sprake van een dubbelrol van de gemeente, maar die wordt een stuk extremer. Dat is wat nu gebeurt. Daarom stel ik deze vraag.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Als men die vuist eruit trekt, doet dat erg veel pijn. Wij lopen in een fuik als wij ons nu committeren aan deze garantstelling. Is de heer Van Ooijen dat met ons eens?

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Laten wij het niet te grafisch maken.
Ik wijs de heer Van Ooijen erop dat hij nog maar veertig seconden spreektijd heeft.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik gebruik die om af te sluiten. UW staat voor een grote uitdaging. Die uitdaging wordt alleen maar groter in zeer uitdagende context. Dat vraagt veel van de bestuurders, de wethouder en de raad als aandeelhouder. Ik heb vertrouwen in een solide toekomst.

De heer **ROLLINGSWIER** (D66): Voorzitter! In het door de gemeenteraad goedgekeurde transitieplan voor UW is de keuze gemaakt om verschillende UW-locaties samen te brengen, bijvoorbeeld in de vestiging aan de Niels Bohrweg. Dit pand moet dan wel toekomstbestendig, duurzaam en multifunctioneel te worden. Dat vereist een forse investering. Verscheidene fracties hebben daaraan vandaag al gerefereerd.

Voor de financiering vraagt UW om een garantstelling van de enige aandeelhouder, de gemeente. Aan deze garantie kleeft een kredietrisico. Het is de vraag – die is al door verscheidene fracties gesteld – of wij dat risico willen accepteren of niet. De D66-fractie is van mening dat het acceptabel is, met als belangrijkste reden dat er een voorziening voor is getroffen van € 500.000,--, het risico daalt de komende jaren door de lineaire aflossing en UW kan de huisvestingslasten dekken binnen de begroting. Uit de jaarstukken van 2014 van de gemeente, die vandaag openbaar zijn geworden, blijkt dat UW binnen het budget is gebleven.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Ik hoor de heer Rollingswier praten als garantiesteller over kredietrisico's en dergelijke. Wat vindt de heer Rollingswier als 100% aandeelhouder van UW van dit voorstel?

De heer **ROLLINGSWIER** (D66): Voorzitter! Het college – de gemeente – is aandeelhouder. Wij moeten dit goedkeuren. Daarmee moeten wij de afweging maken of wij dit risico verantwoord vinden.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Wat vindt de heer Rollingswier als hij zelf € 9 miljoen zou investeren in het pand dat dan van hem is?

De heer **ROLLINGSWIER** (D66): Voorzitter! Dat vind ik appels met peren vergelijken. Dan ben ik een privé-investeerder. Dit gaat over UW die voor de gemeente dingen doet. Wij zijn daar anders bij betrokken.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Betekent dit dat de heer Rollingswier geen antwoord op mijn vraag zal geven?

De heer **ROLLINGSWIER** (D66): Nee, want die vraag doet niet ter zake. Die behelst een loze vergelijking.

Wij lopen met het verstrekken van deze garantie een risico. Daarover kan geen misverstand bestaan. Het is echter een verantwoord risico. De D66-fractie zal het voorstel steunen met de opmerking dat de gemeente als aandeelhouder van UW de zaken nauwlettend moet blijven monitoren en indien nodig tijdig moet ingrijpen.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Goed werk is een van de sociaaldemocratische waarden die onze fractie als richtsnoer hanteert bij het politieke handelen.

Dat geldt zeker voor de medewerkers van ons sociale werkbedrijf UW. Zij hebben recht op een veilige, gezonde en prettige werkomgeving. Dat is nu – de vorige sprekers zeiden hetzelfde – zeker niet het geval. Wij hebben bij UW een informatieve rondleiding gehad. Wij zijn zeer de diepte ingegaan met de mensen van UW. Mijn fractie is ervan overtuigd dat echt iets moet gebeuren.

Het is in ieder geval nodig om grondig te investeren in het gebouw aan de Niels Bohrweg. De heer Rollingswier heeft gelijk. Die keuze is al gemaakt. Dat zijn de kaders die wij eerder hebben vastgesteld. Bovendien worden alle werklocaties op die plek samengevoegd. Volgens mij betekent dat een kostenbesparing.

Het voorstel om een garantstelling te verlenen van € 9,1 miljoen kan de steun van de PvdA-fractie wegdragen.

Wij zijn per brief nader geïnformeerd over de optie huur. Verschillende panden zijn onderzocht, ook al in 2013. Geen enkele blijkt financieel interessant te zijn. Daarbij legt de PvdA-fractie zich neer. Het is grappig dat de VVD-fractie nu op de bres staat voor huur. Dat is een politiek relevant feit. Vaak is het andersom. Wij hebben de lijst van panden bekeken. Wij vertrouwen erop dat die informatie klopt. Ik wijs op het verhaal van de heer Van Ooijen. Deze optie komt er financieel als beste uit. Dat betekent niet dat de PvdA-fractie zich geen zorgen maakt over de risico's die er nog steeds zijn. Het risico van het niet terugbetalen van 12% is nog steeds reëel.

Er is veel onzekerheid over de toekomst van de sociale werkbedrijven. Wij roepen het college op om de vinger goed aan de pols te houden en om gebruik te maken van de extra sturingsmogelijkheden die er sinds de meest recente statutenwijziging zijn. De gemeente kan bij grote investeringen daarover haar zegje doen en moet daaraan haar goedkeuring geven. In de statuten is een aantal zaken veranderd dat ons het vertrouwen geeft dat de gemeente kan sturen. Rest natuurlijk het punt dat de gemeente en het college moeten sturen en de raad adequaat over de voortgang moeten informeren als daartoe aanleiding bestaat.

(De heer Van Waveren draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan burgemeester Van Zanen.)

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Ik hoor de PvdA-fractie zeggen dat het college bij UW de vinger aan de pols moet houden. De D66-fractie sprak over het nauwlettend in de gaten houden van UW. Ik vraag mij af wat men daarmee precies bedoelt. Waarop moet worden gelet? Wat zijn de interventies die de fracties van PvdA en D66 voor ogen staan?

De heer **POST** (PvdA): Heel basaal. Het voorstel behelst het afsluiten van een lening voor 20 jaar. Wij moeten in de gaten houden of de lening op tijd en in het juiste ritme wordt terugbetaald. Zo niet, dan moet dat aan de orde worden gesteld.

De heer **ROLLINGSWIER** (D66): De VVD-fractie stelt eigenlijk een vraag over de sturingsmiddelen. Een voorbeeld daarvan dat redelijk verstrekkend is, is het feit dat de gemeente als aandeelhouder het bestuur kan ontslaan en een nieuw kan aanwijzen als duidelijk is dat de exploitatie niet gaat zoals die moet gaan. Dat is het laatste middel, maar daarmee kunnen wij nog tijdig ingrijpen.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Als dat vanzelfsprekend is, dan vraag ik mij af waarom daar expliciet om wordt geroepen. Is het niet verstandig om voordat wij een lange termijn commitment met veel onzekerheden en grote bedragen aangaan een pas op de plaats te maken, de vinger aan de pols te houden en met elkaar dit debat te voeren en om het tot een andere uitkomst te laten leiden?

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! De statuten zijn veranderd. Wij zijn daarover geïnformeerd ten tijde van het transitieplan. Ook de heer Rollingswier noemt de vergaande en wezenlijke bevoegdheid. Ik noemde de bevoegdheid van de investeringen. Er zijn er nog een paar. Dat zijn zeer belangrijke sturingsmiddelen waardoor de gemeente als aandeelhouder inderdaad kan ingrijpen als het nodig is. Wij hebben vertrouwen in dit voorstel, met alle risico's van dien. Wij spreken het college aan op zijn sturende bevoegdheid om als het nodig is daarvan optimaal gebruik te maken.

Mevrouw **KOELMANS** (SP): Voorzitter! Ik wil mij korthedshalve aansluiten bij de betogen van de heren Van Ooijen en Post.

Wethouder **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Ik dank de fracties voor hun inbreng.

In de commissievergadering heeft een uitvoerige bespreking plaatsgevonden. Wij hebben terecht nog een aantal zaken kunnen ophelderen inzake de huur. Dat is een belangrijk item.

Eigenlijk is het college maar één vraag gesteld, namelijk of het nog mogelijk is om een nieuwe zoektocht te maken. Er komen daarbij twee locaties in beeld. De werknemers verdienen een veel betere werkomstandigheid. Wij zijn het traject al een aantal jaar geleden ingegaan. De raad heeft met het transitieplan een belangrijke stap gezet. Wij zullen dat nauwgezet blijven volgen. Over huisvesting is gesproken als onderdeel van het kunnen slagen van het transitieplan. Het "onder één dak" is letterlijk genoemd, net als het flexibel maken van het gebouw. Het terugbrengen van de drie locaties naar één locatie brengt een voordeel met zich mee. Dat klopt allemaal. Dat past in de bestaande begroting. Daarmee is het mogelijk om opnieuw allerlei alternatieven te bekijken, ook het alternatief van twee locaties. Echter, daarmee zal de raad de eigen kaders ter discussie stellen. Wij hebben in vergelijkbare gevallen, zoals bij een vrijwilligershuis en Skaeve Huse, één ding geleerd. Wij moeten vooraf goed de tijd nemen om vast te stellen wat wij precies van de zoektocht verwachten en onder welke condities de afwegingen worden gemaakt. Los van de zoektocht zelf, die zeker vier of vijf maanden duurt, moeten wij die goed voorbereiden om met de uitkomsten ervan tot een ordentelijke besluitvorming te komen. Dan hebben wij indachtig de ervaring die wij met elkaar de afgelopen jaren hebben opgedaan al gauw een jaar nodig voor een zorgvuldig besluitvormingsproces.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Is de wethouder met de kennis van nu en de cijfers die er liggen blij met de kaders die zijn meegegeven – een investering van € 9 miljoen voor een waardestijging van € 1,8 miljoen – alsmede met de risico's die daaraan kleven,?

Wethouder **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Het is aan het college om binnen de door de raad opgestelde kaders te bekijken wat gezien de situatie een goede oplossing is. Wij kunnen de tijd niet terugdraaien. Het is met de kennis van nu gemakkelijk om over het verleden te oordelen. De raad wordt binnen de gestelde kaders een voorstel gedaan waarbij rekening wordt gehouden met de opgave van UW en de werkomstandigheden van haar medewerkers. Wij hebben daarin fors tijd geïnvesteerd. Er is een garantiestelling van de raad nodig om deze stap te kunnen zetten. Het is in deze tijd een gedegen voorstel. Het college staat ervoor. Daarom leggen wij het voorstel in deze vorm aan de raad voor.

De enige vraag die is gesteld, is hoeveel tijd het kost. Wij moeten er de tijd voor nemen als wij tot een goede uitkomst willen komen. De zoektocht alleen kost vier á vijf maanden. Inclusief het proces eromheen schieten wij snel door naar 9, 10 of 11 maanden. Dan is een jaar tijd nodig.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Hoeveel tijd heeft de huurscan gekost die wij vrijdag jl. kregen?

Wethouder **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Dat was een update van een huurscan die eerder is gedaan. Omdat de parameters duidelijk waren, is het een snelle scan geweest. Als wij met nieuwe randvoorwaarden, een nieuw kader en nieuwe voorwaarden een opdracht formuleren, hebben wij de tijd echt nodig. Het is duidelijk hoeveel tijd wij hebben genomen om dit voorstel naar de raad te brengen. De tijd is met name nodig voor het goed kaderstellend neerzetten van de zoektocht.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Als ik de wethouder goed beluister, zegt hij niet nog een jaar te willen verliezen, dus hij neemt het grote risico dat in de voorstellen is geformuleerd.

Wethouder **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! De woorden die de heer Bos kiest, zijn de zijne. Wij leggen het voorstel voor aan de raad. Wij staan daar achter. De garantiestelling is de stap die wij willen zetten.

De heer Van Ooijen noemde de dubbelrol en de transparantie. Het is vanzelfsprekend dat het college als er majeure zaken spelen die vooraf met de raad deelt. Ik draag daarvoor de verantwoordelijkheid. Daarover zijn goede afspraken gemaakt. Indachtig de bijdrage van de ChristenUnie-fractie kunnen wij nader over deze beide rollen spreken. De PvdA-fractie heeft terecht gewezen op de statuten en de wijzigingen daarvan. Wij moeten een vol jaar nemen om te bekijken wat wij daarvan vinden en om daarin als dat nodig is verbeteringen aan te brengen.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Ik vraag om vijf minuten schorsing om even na te denken.

De voorzitter schorst hierna de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan mevrouw Tielen.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie heeft goed nagedacht over de antwoorden van de wethouder alsmede over haar eigen afwegingen. Wij denken dat het pessimistisch is om er een jaar over te doen, maar wij begrijpen dat het meer is dan twee weken. Meer dan twee weken is nodig om na te denken over de uitgangspunten en de huurscan.

Haastige spoed is zelden goed. Wij denken dat men met een huurlocatie netto beter uit kan zijn en eerder in een goede werkomgeving kan zijn. De VVD-fractie zal met tegenzin "nee" zeggen tegen dit voorstel. De VVD-fractie houdt er niet van om achter een "nee" een punt te zetten. Wij zijn liever oplossingsgericht. Wat ons betreft, valt dat nu onder de verantwoordelijkheid van het college en de directie van UW.

De VVD-fractie zegt ook met tegenzin "nee" tegen het voorstel omdat wij het de mensen van UW gunnen om zicht te hebben op een echt plezierige werklocatie. Wij hopen dat dit dossier het komende jaar geen jeukende moedervlek blijkt te zijn.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de woorden van mevrouw Tielen. Ook wij zullen niet met het plan instemmen, hoezeer wij de mensen een goede en veilige werkomgeving gunnen. Wij denken dat het minder riskant had kunnen zijn en dat het binnen een jaar duidelijk had kunnen zijn. Wij hopen samen met mevrouw Tielen en het overige deel van de raad dat de garantstellingen straks gewoon in het gemeentebudget kunnen worden opgenomen.

Aan de orde is de stemming over het voorstel.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij hebben de wethouder horen zeggen dat wij, als wij een zoektocht doen naar een alternatief dat wél haalbaar, al gauw een jaar verder zijn. Zelfs als dat driekwart jaar is, vinden wij dat te lang duren, vooral omdat wij niet weten of uiteindelijk een plaatje ter tafel komt dat minder kost dan de garantstelling waarvoor wij nu staan. Om de ChristenUnie-fractie te citeren: "Wij hebben nu eenmaal niet beter. Daarom doen wij het."

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie kan zich bijna volledig aansluiten bij de woorden die door mevrouw Metaal in haar tweede termijn zijn aangegeven. Ook de PvdD-fractie vindt het financiële risico te groot. Wij vinden het te veel geld om een pand van 15 tot 20 jaar te behouden. Wij zullen daarom tegen het voorstel stemmen.

Hierna wordt het voorstel bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van ChristenUnie, PvdA, GroenLinks, SP en D66 ervoor hebben gestemd en de leden van de fracties van PvdD, CDA, Stadsbelang Utrecht en VVD ertegen hebben gestemd.

5. Benoeming van twee leden voor de Raad van Toezicht van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Utrecht (Jaargang 2015, nr. 32).

Benoeming de heer B. Noy.

Uitgebracht zijn 43 stemmen uitgebracht, waarvan 1 in blanco en 42 op de heer Noy, zodat deze is benoemd.

Benoeming de heer B. Lubbinge.

Uitgebracht zijn 43 stemmen, waarvan 3 in blanco en 40 op de heer Lubbinge, zodat deze is benoemd.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik wens beide heren veel succes bij hun werkzaamheden in de Raad van Toezicht.

Hierna dankt de voorzitter de leden van het stembureau voor de verrichte werkzaamheden en ontbindt het.

De voorzitter sluit hierna, aangezien niets meer aan de orde is, de vergadering.

INHOUD:

Opening van de vergadering	Pag. 1
In memoriam oud raadsleden G. Hoogenberg en F. Grit	Pag. 1
Beëdiging nieuw raadslid voor de SP-fractie	Pag. 3
Agenda vaststellen en inventariseren	Pag. 4
Ingekomen stukken	Pag. 4
Bekrachtiging geheimhouding	Pag. 5

AAN DE ORDE:

1. Voorstel tot vaststelling van de Verordening rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2015 (Jaargang 2015, nr. 31)	Pag. 5
2. Voorstel tot vaststelling van de Horecaverordening Utrecht 2015 (Jaargang 2015, nr. 33)	Pag. 5
3. Voorstel inzake besluitvorming regionale samenwerking (Jaargang 2015, nr. 35)	Pag. 6
Vragenuurtje	Pag. 7
Actuele moties	Pag. 11
4. Voorstel inzake huisvesting UW (Jaargang 2015, nr. 34)	Pag. 22
5. Benoeming van twee leden voor de Raad van Toezicht van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Utrecht (Jaargang 2015, nr. 32)	Pag. 36

INGEKOMEN 24 JUNI 2015

Mondelinge vragen onverzekerde dakloze patiënten

Afgelopen weekend berichtte het programma Nieuwsuur over de enorme toename aan onverzekerde, met name dakloze, patiënten. Straatdokters zien steeds meer onverzekerde patiënten op hun spreekuur. Die hebben onderzoek, behandeling of medicijnen nodig, maar kunnen dit niet zelf betalen en ziekenhuizen behandelen alleen bij acute of levensbedreigende situaties.

Het ministerie van Volksgezondheid zegt daarop dat gemeenten en zorgverzekeraars hun systemen zo moeten inrichten dat mensen de zorg krijgen die zij nodig hebben en dat zij samen met de partijen een plan van aanpak gaat maken.

1. Is er een stijging in het aantal onverzekerde (dakloze) personen in Utrecht?
2. Wat betekent dit op dit moment voor de medische zorg aan daklozen? En voor de Utrechtse aanbieders van zorg aan daklozen?
3. In hoeverre is er al multidisciplinair overleg tussen de betrokken partijen (gemeente, ggz, nacht- en dagopvang, straatdokters, politie)?
4. Is de wethouder bereid de regie op dit dossier te nemen, in samenwerking met de Utrechtse aanbieders te komen tot een oplossing die deze groep voorziet van adequate zorg zolang er geen landelijk plan van aanpak is en de raad hiervan op de hoogte te houden? Zo nee, waarom niet?

Anne-Marijke Podt (D66), mede namens de fracties van GroenLinks, VVD, SP, PvdA, CDA, CU en S&S.

Motie “Onverzekerde dakloze patiënten”

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 25 juni 2015;

Constaterende dat:

- Onderzoek onder straatdokters en andere zorgverleners van het programma “Nieuwsuur” wijst op een enorme toename van het aantal onverzekerde, dakloze patiënten.

Overwegende dat:

- Het ministerie van Volksgezondheid aangeeft dat gemeenten en zorgverzekeraars hun systemen zo moeten inrichten dat mensen de zorg krijgen die zij nodig hebben.
- Straatdokters onverzekerde patiënten op hun spreekuur krijgen die onderzoek, behandeling of medicijnen nodig hebben, maar die deze niet zelf kunnen betalen.
- Ziekenhuizen alleen behandelen bij acute of levensbedreigende situaties.
- Deze kwetsbare groep niet zonder medicijnen of behandeling mag komen te zitten.
- De problematiek van onverzekerden op meerdere terreinen ligt: volksgezondheid, maatschappelijke opvang en werk & inkomen.
- Dat een landelijk plan van aanpak wordt gemaakt, maar dat het probleem intussen voortduurt.

Roept de wethouder op:

- De regie op dit dossier te nemen en in samenwerking met de Utrechtse aanbieders te komen tot een oplossing die deze groep voorziet van adequate zorg - in elk geval zolang er geen landelijk plan van aanpak is.
- De raad op de hoogte te houden van de voortgang op dit dossier.

En gaat over tot de orde van de dag.

Anne-Marijke Podt (D66)

Voorstel van het Presidium

Opgesteld door	Presidium
Vergadering	gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 nr. 44
Geheim	Nee

Opdrachtbevestiging Controlewerkzaamheden 2015 externe accountant

Op advies van de subcommissie Controle en Financiën stelt het presidium stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 De 'Opdrachtbevestiging Controlewerkzaamheden 2015' aan de externe accountant' vaststellen.
- 2 De subcommissie Controle en Financiën belasten met de uitvoering van de opdrachtverlening.

Het presidium,

De griffier,

drs. A.A.H. Smits

De voorzitter het Presidium,

mr. R.W. Rollingswier

Conclusie commissie

De commissie stemt in met het raadsvoorstel.

Status: A

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3752

Eerdere besluitvorming

Context

Op grond van Artikel 3, lid 1 van de 'Verordening op de subcommissie Controle en Financiën van de commissie Mens en Samenleving van de gemeente Utrecht' adviseert de subcommissie de raad jaarlijks over de opdrachtverlening aan de accountant. Naast de wettelijk verplichte controle, kunnen dit ook bijzondere controleopdrachten zijn.

Beslispunt

- 1 1. De 'Opdrachtbevestiging Controlewerkzaamheden 2015' aan de externe accountant' vaststellen.

Argumenten

- 1.1 De opdrachtbevestiging aan de externe accountant met betrekking tot de controlewerkzaamheden 2015 dient door de raad te worden vastgesteld.
In opdracht van de gemeenteraad voert de accountant de jaarrekeningcontrole uit. De accountant geeft zijn bevindingen n.a.v. de interim-controle weer in de boardletter (najaar) en n.a.v. de eindcontrole in een rapport van bevindingen en met een controleverklaring bij de jaarrekening (voorjaar).

De gemeente Utrecht heeft voor de jaarrekeningcontrole op de boekjaren 2015 t/m 2017 een overeenkomst met BDO accountants. Jaarlijks wordt deze overeenkomst uitgewerkt met een opdrachtbevestiging c.q. dienstverleningsplan, die de accountant afstemt met de subcommissie. Zo heeft de subcommissie in het overleg met de accountant in mei jl. enkele speerpunten voor de controle 2015 benoemd, die zijn opgenomen in de opdrachtbevestiging. De subcommissie adviseert met de opdrachtbevestiging 2015 (zie bijlage) in te stemmen.

Beslispunt

- 2 2. De subcommissie Controle en Financiën belasten met de uitvoering van de opdrachtverlening

Argumenten

- 2.1 De subcommissie was betrokken bij de opdrachtformulering en is gezien de daarin aanwezige expertise te belasten met de uitvoering van de opdrachtverlening.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Presidium
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015, nr. 44

Opdrachtbevestiging Controlewerkzaamheden 2015 externe accountant

Besluit

1. De 'Opdrachtbevestiging Controlewerkzaamheden 2015' aan de externe accountant' vaststellen.
2. De subcommissie Controle en Financiën belasten met de uitvoering van de opdrachtverlening.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

Aan de gemeenteraad van de gemeente Utrecht
T.a.v. de raadsgriffier, de heer drs. A.A.H. Smits
Postbus 16200
3500 CE UTRECHT

Utrecht, 2 juni 2015

Kenmerk : RHB/MvA/DMA/1044495/004
Betreft : Opdrachtbevestiging en dienstverleningsplan controle jaarrekening 2015

Geachte leden van de raad,

In overeenstemming met het besluit dat door de gemeenteraad is genomen in de vergadering van 20 november 2014 heeft u ons verzocht de jaarrekening 2015 van de gemeente Utrecht te controleren.

Het doet ons genoeg door middel van deze opdrachtbevestiging / dienstverleningsplan de aanvaarding van deze opdracht nader uit te werken. In deze opdrachtbevestiging hebben wij de formele aspecten opgenomen, zoals voorgeschreven door de beroepsorganisatie van accountants (NBA) voor de uitvoering van de wettelijke controleopdracht bij uw gemeente. Daarnaast hebben wij een aantal specifieke afspraken vastgelegd ten aanzien van onze controleaanpak, het team, de planning en communicatie, onze rapportages, de ontwikkelingen en uw aandachtspunten.

Wij verzoeken u één exemplaar van de opdrachtbevestiging te voorzien van ondertekening namens de gemeenteraad en aan ons te retourneren, ter bevestiging dat deze brief een correcte weergave is van hetgeen wij overeenkomen, inclusief de specifieke werkzaamheden die wij hebben afgesproken te zullen uitvoeren.

Wij zien als nieuwe accountant van de gemeente Utrecht uit naar een plezierige en constructieve samenwerking. Mocht u nog vragen hebben, aarzel dan niet contact op te nemen met Rob Bouman (06-23 48 45 50) of Micha van Arkel (06-46 89 50 48).

Hoogachtend,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

drs. R.H. Bouman RA

Bijlagen:

- Twee exemplaren van de opdrachtbevestiging / dienstverleningsplan
- Retourenvelop

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Opdracht	3
3	Verantwoordelijkheid van de accountant	3
4	Onze aanpak / dienstverleningsplan voor 2015	4
4.1	Initieel onderzoek als startpunt	4
4.2	Controleaanpak BDO	5
4.3	Uw aandachtspunten.....	6
4.4	Planning en communicatie	7
4.5	Controleteam.....	8
5	Onafhankelijkheid	8
6	Verantwoordelijkheid van het college van B en W	9
7	Publicatie van persberichten	9
8	Fraude	10
9	Naleving specifieke wet- en regelgeving	11
10	Single information Single Audit	11
11	Rapportage.....	11
12	Inzage in onze dossiers door toezichthouders en andere instanties	12
13	Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme	13
14	Honorarium en voorwaarden	13
15	Elektronische communicatie.....	13
16	Ten slotte	13

OPDRACHTBEVESTIGING CONTROLE JAARREKENING 2015

1 INLEIDING

Deze opdrachtbevestiging is een nadere uitwerking van het raadsbesluit 'Gunning aanbesteding accountantscontrole BDO' d.d. 20 november 2014 en de overeenkomst "Accountantscontrole van de jaarrekening 2015 e.v." d.d. 15 januari 2015 (kenmerk 14.RO.079, contractnummer 14.035913).

Middels deze opdrachtbevestiging / dienstverleningsplan bevestigen wij de formele aspecten ten aanzien van de wettelijke controleopdracht en leggen wij eveneens een aantal specifieke afspraken vast ten aanzien van het team, planning, communicatie, rapportages, ontwikkelingen en aandachtspunten.

2 OPDRACHT

Wij zullen voor boekjaar 2015 fungeren als accountant van de gemeente Utrecht met het doel te onderzoeken of de jaarrekening het door de wet in artikel 213, lid 2 Gemeentewet vereiste inzicht geeft. De uitslag van ons onderzoek zullen wij weergeven in een controleverklaring, welke aangeeft of:

- de jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en lasten als de grootte en samenstelling van het vermogen en is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- de baten en lasten, alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dat wil zeggen dat deze in overeenstemming zijn met de begroting en van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder de gemeentelijke verordeningen en collegebesluiten die een nadere uitwerking zijn van externe regelgeving dan wel van raadsbesluiten of door u vastgestelde verordeningen. Dit kader is door of namens het college nader gespecificeerd en is door uw raad vastgesteld. De rechtmatigheidscontrole van de accountant richt zich alleen op de financiële beheershandelingen als gevolg van deze wet- en regelgeving;
- het jaarverslag met de jaarrekening verenigbaar is.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie, zoals door de raad vastgesteld, bedraagt voor tekortkomingen 1% en voor onzekerheden 3% van de voor het jaar 2015 voor uw gemeente begrote totale lasten (inclusief stortingen in de reserves). De met de raad afgesproken rapporteringstolerantie bedraagt € 500.000. Daarbij is afgesproken dat de fouten en onzekerheden die kleiner zijn dan de rapporteringstolerantie, maar wel bestuurlijk relevant zijn, wel gerapporteerd mogen worden.

De uitslag van ons onderzoek zullen wij weergeven in een verklaring omtrent de getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de totstandkoming van in de jaarrekening opgenomen baten en lasten en balansmutaties.

3 VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE ACCOUNTANT

Wij zullen onze controle verrichten in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften. Indien u prijs stelt op een exemplaar van de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA) kunnen wij u die toesturen.

Voorts zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door ons toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen nemen wij de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het door de gemeente opmaken van de jaarrekening, de rechtmatigheid en het getrouwe beeld daarvan. Deze risico-inschattingen zijn gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden, maar hebben niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente gemaakte schattingen alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij willen er de aandacht op vestigen dat als gevolg van het toepassen van deelwaarnemingen en andere beperkingen die inherent zijn aan een controle, gevoegd bij de beperkingen die inherent zijn aan elk systeem van interne beheersing, er een onvermijdbaar risico bestaat dat zelfs indien een controle naar behoren is gepland en uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden een afwijking van materieel belang onontdekt blijft.

In paragraaf 4 werken wij onze aanpak en afspraken verder uit.

4 ONZE AANPAK / DIENSTVERLENINGSPLAN VOOR 2015

4.1 INITIEEL ONDERZOEK ALS STARTPUNT

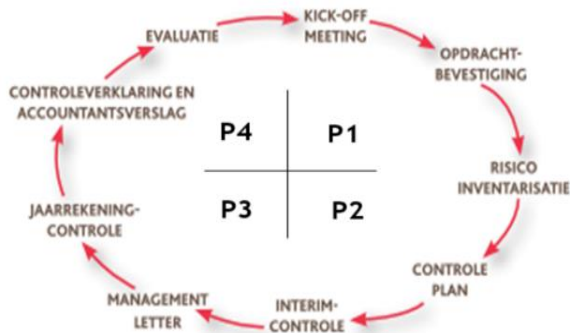
In onze controleaanpak 2015 voeren wij eenmalig een initieel onderzoek / nulmeting uit. Met een dergelijke uitgebreidere interim controle zorgen wij dat wij in een kort tijdsbestek de gemeente Utrecht goed leren kennen. Dat doen wij multidisciplinair, met de inzet van onder meer IT-specialisten en fiscalisten. Doel van deze nulmeting is om goed inzicht te krijgen in de status van de interne beheersing en verbetermogelijkheden te identificeren. Concreet zullen bij deze nulmeting de volgende werkzaamheden worden uitgevoerd:

- beoordelen opzet interne beheersing;
- beoordelen opzet verbijzonderde interne audits;
- beoordelen Planning- & Controlcyclus;
- uitvoeren IT-audit general computer controls;
- uitvoeren fiscale scan (BTW, VPB en loonheffing);
- beoordelen opzet processen Sociaal Domein;
- verkrijgen inzicht in grondexploitatieprojecten;
- verkrijgen inzicht in de treasuryfunctie;
- verkrijgen inzicht in verbonden partijen.

Wij zullen onze bevindingen en aanbevelingen rapporteren in combinatie met onze managementletter/boardletter 2015.

4.2 CONTROLEAANPAK BDO

Onze controleaanpak bestaat uit vier fasen:

Fase	Werkzaamheden
1	Beoordeling kwaliteit bedrijfsvoering (opzet en bestaan)
2	Toetsen interne controle (werking)
3	Controle risicovolle posten, SiSa en rechtmatigheid
4	Controle jaarrekening

Fase 1: Risico inventarisatie en beoordeling bedrijfsvoering

Tijdens de eerste fase van de controle stellen wij allereerst een risicoanalyse op. In gesprekken met de ambtelijke organisatie, de wethouder financiën en de subcommissie Controle & Financiën bespreken wij onze controleaanpak, opdrachtbevestiging en dienstverleningsplan. Deze aanpak zal, na deze bespreking, worden aangevuld met de specifieke ontwikkelingen die binnen uw organisatie speelt en eventuele aandachtspunten vanuit de subcommissie Controle & Financiën en/of gemeenteraad.

Vervolgens beoordelen wij de opzet van de interne beheersing. In het eerste jaar zal dit deels samenvallen met het initieel onderzoek.

Onze risicoanalyse is top-down ingericht, omdat het onze opdracht is om een controleverklaring bij de jaarrekening van de gemeente Utrecht af te geven. Daarbij maken wij onderscheid tussen significante posten en niet-significante posten. De belangrijkste significante posten die wij tot dusver in de jaarrekening van de gemeente Utrecht hebben geïdentificeerd zijn:

- materiële vaste activa;
- financiële vaste activa;
- voorraden (Niet in exploitatie genomen bouwgrond en onderhanden werk / grondexploitatie);
- liquide middelen;
- reserves en voorzieningen;
- een aantal programma's en kostensoorten;
- een aantal opbrengstsoorten zoals belastingen en heffingen, de algemene uitkering, parkeren.

Voor de significante posten wordt bepaald uit welke processen zij voortkomen. Voor deze processen wordt vastgesteld welke interne beheersingsmaatregelen zijn getroffen om de processen effectief en adequaat te laten verlopen. Als significante processen voor de gemeente Utrecht zijn tot dusver geïdentificeerd:

- begroting- en budgetbeheer, inclusief de bijbehorende afsluitprocedures;
- inkopen/betalingsverkeer;
- personeel en salarissen (inclusief verwerking);
- subsidieverstrekking;
- uitkeringen in het kader van het Sociale Domein;
- het proces van het verstrekken van uitkeringen (WWB, WSW);

- parkeren;
- grondexploitatie en grote projecten;
- belastingen;
- treasury.

Indien een significante post uit een routinematig proces voortkomt, wordt er naar gestreefd om bij de accountantscontrole op het proces te steunen (systeemgerichte controle). Ontstaat een significante post uit een niet-routinematig proces (bijvoorbeeld bij reserves en het schatten van voorzieningen), dan wordt de post door middel van gegevensgerichte detailcontroles gecontroleerd. De geïdentificeerde interne beheersingsmaatregelen kunnen zowel handmatige als geautomatiseerde beheersings- en controlemaatregelen zijn. Tijdens het initieel onderzoek en de eerste fase werken wij bovenstaande risicoanalyse verder uit.

Fase 2: Toetsen werking interne controle

Tijdens de interim controle testen we aan de hand van het opgestelde risicoprofiel de binnen uw organisatie aanwezige administratieve organisatie en de kwaliteit van de interne beheersingsinstrumenten. Hierbij sluiten wij aan bij de aanwezige interne controleomgeving van uw gemeente. De belangrijkste bevindingen worden opgenomen in de managementletter / boardletter.

Fase 3: Controle risicovolle posten, SiSa en rechtmatigheid

In deze fase (december/januari) richten wij ons op de risicovolle posten in de jaarrekening. Dit betreffen onder meer de (waardering van de) materiële vaste activa, de grondexploitatie, de voorzieningen, de SiSa-bijlage en rechtmatigheid. Samen met de gemeente kijken wij dus in een vroeg stadium kritisch naar de door u gehanteerde uitgangspunten ten aanzien van deze jaarrekeningposten met een hoog “schattingselement” (grondexploitatie, voorzieningen en materiële vaste activa). Eventuele knelpunten kunnen hierdoor eerder worden signaleerd en opgelost.

Fase 4: Controle jaarrekening

In maart 2016 zullen wij de controle van de jaarrekening uitvoeren. Na afronding van het controleproces ontvangt u het accountantsverslag en de controleverklaring. Het accountantsverslag wordt eerst in concept besproken met de ambtelijke organisatie waarbij gewerkt wordt met ‘hoor en wederhoor’. Daarna wordt dit verslag uitgebracht aan de volledige raad en in afschrift aan het college.

4.3 UW AANDACHTSPUNTEN

Wij vinden het van groot belang onze controle af te stemmen op de specifieke situatie en ontwikkelingen van de gemeente Utrecht en de wensen van de raad als onze opdrachtgever. Een belangrijke doelstelling van dit dienstverleningsplan is daarom te waarborgen dat onze dienstverlening overeenkomt met de verwachting en wensen van raad, college en organisatie.

De belangrijkste specifieke aandachtspunten die wij tot dusver voor 2015 in onze aanpak voor de gemeente Utrecht onderkennen en zullen meenemen zijn:

- decentralisaties Sociale Domein (jeugdzorg, participatiewet en WMO);
- grondexploitatie en projecten (o.a. Leidsche Rijn, Stationsgebied (POS), Peilstokrapportages / MPG);
- invoering Vpb en Wet Markt & Overheid;
- verbonden partijen (UW Holding / WOM / BghU/ etc.).

In overleg met de raad en de subcommissie Controle & Financiën worden jaarlijks eveneens specifieke aandachtspunten bepaald. Deze kunnen zowel bij de interim- als jaarrekeningcontrole worden meegenomen.

Door de leden van de subcommissie Controle & Financiën is besloten de volgende aandachtspunten aanvullend mee te geven:

- follow-up aanbevelingen voorgaande jaren;
- facturen 3D's;
- risicomanagement;
- rol en positie concern;
- regie en toezicht BghU;
- EMU-saldo (vanuit rechtmatigheid);
- verplichtingenadministratie (tijdigheid);
- actuele beschrijvingen interne beheersingsmaatregelen;
- SAP beheersingsmaatregelen;
- ingezette verbetering subsidies met SI-U;
- ingezette verbetering inkoopfacturen.

De uitkomsten van onze bevindingen op deze punten zullen wij – voor zover voor uw raad relevant – opnemen in onze tussentijdse rapportage, dan wel in het verslag van bevindingen.

4.4 PLANNING EN COMMUNICATIE

Om goede afspraken te maken over de planning en communicatie geven wij in deze opdrachtbevestiging / dienstverleningsplan een overzicht van de belangrijkste rapportages en afgesproken data.

Rapportage / onderwerp	Gemeente Utrecht	Datum
Globaal dienstverleningsplan	Subcommissie Controle & Financiën	9 maart 2015
Opdrachtbevestiging / definitief dienstverleningsplan	Subcommissie Controle & Financiën	18 mei / 1 juni 2015 (18 mei afronding Deloitte)
Managementletter / boardletter	• Ambtelijk • College / portefeuillehouder • Subcommissie C&F	Week 34 (24 augustus) 2015 Week 35 / 36 Week 38 (28 september) 2015
Optioneel rapportage aandachtspunten	Nader in te vullen	Februari / Maart
Accountantsverslag	• Ambtelijk • College / portefeuillehouder • Subcommissie C&F	Week 12 / 21 maart 2016 Week 13 / 28 maart 2016 April / Mei 2016

4.5 CONTROLETEAM

Ten behoeve van onze controle zetten wij een ervaren controleteam in. Het controleteam heeft ruime ervaring in uw sector en waarborgt een hoge mate van continuïteit. Het overzicht van de bij de controle van de gemeente Utrecht betrokken partners en managers ziet er als volgt uit:

Naam	Rol	Aanspreekpunt
Rob Bouman 06-23484550 rob.bouman@bdo.nl	Partner	• Subcomm. C&F / raad / griffier • Portefeuillehouder • Ambtelijke organisatie
Micha van Arkel 06-46895048 micha.van.arkel@bdo.nl	Senior manager	• Subcomm. C&F / raad / griffier • Portefeuillehouder • Ambtelijke organisatie
Peter Stevens 06-51036380 Peter.stevens@bdo.nl	Senior manager tevens IT	• Subcomm. C&F / raad / griffier • Portefeuillehouder • Ambtelijke organisatie
Jim van der Borg / Jaap van Herwijnen	Junior managers	• Ambtelijke organisatie
Erik Bakx	Fiscalist	• Fiscalisten / controllers
Frank van der Lee / Jaap Kleijwegt / Martijn Hin	Consultants	• Specifieke werkzaamheden t.b.v. het initieel onderzoek

5 ONAFHANKELIJKHEID

Nederlands recht vereist dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Dit betekent dat op een aantal vormen van overige dienstverlening aanvullende voorwaarden van toepassing zijn en dat voor sommige soorten van overige dienstverlening beperkingen gelden. Wij zullen in voorkomende gevallen deze voorwaarden en/of eventuele beperkingen met u bespreken en het college van Burgemeester en Wethouders.

Als partners of professionals van onze organisatie het voornemen hebben in dienst te treden bij een controlecliënt, gelden randvoorwaarden om onze onafhankelijkheid te kunnen waarborgen. Zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming zult u daarom geen aanbiedingen doen tot het aangaan van een dienstverband in een financiële verslaggevingsrol, aan huidige of voormalige partners of andere professionals van onze organisatie, indien de betreffende partner of professional betrokken was bij de jaarrekeningcontrole, totdat de van toepassing zijnde afkoelingsperiode volgens de onafhankelijkheidsvoorschriften is verstreken.

Voorts zult u zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming geen relaties aangaan met partners of andere professionals van onze organisatie waarbij sprake is van een gemeenschappelijk commercieel of financieel belang. In voorkomend geval zullen wij beoordelen of deze relatie past in het kader van de gewone bedrijfsuitoefening en of de samenloop met de controleopdracht een eventuele bedreiging vormt voor onze onafhankelijkheid.

6 VERANTWOORDELIJKHEID VAN HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS

Door middel van het ondertekenen van deze opdrachtbevestiging erkent en begrijpt u dat het college van Burgemeester en Wethouders verantwoordelijkheid draagt voor:

- het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten;
- het rechtmatigheidsbeheer; in dat kader dient ook intern binnen uw organisatie met de nodige periodiciteit en diepgang te worden vastgesteld dat dit beheer toereikend is en in het dienstjaar heeft gefunctioneerd;
- een zodanige interne beheersing als noodzakelijk wordt geacht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of van fouten;

en voorts voor het aan ons:

- toegang verschaffen tot alle informatie waarvan het college zich bewust is dat deze relevant is voor het opmaken van de jaarrekening, zoals de vastleggingen, documentatie en andere aangelegenheden;
- verstrekken van aanvullende informatie die wij kunnen vragen voor het doel van de controle;
- onbeperkte toegang verschaffen tot personen binnen de organisatie van de gemeente van wie wij vaststellen dat het noodzakelijk is controle-informatie te verkrijgen.

Het college van Burgemeester en Wethouders dient erop toe te zien dat de rechten en verplichtingen van de gemeente op toereikende wijze in de jaarrekening tot uitdrukking worden gebracht, met inbegrip van die rechten en verplichtingen die reeds bestaan maar niet via de normale administratieve procedures zijn vastgelegd. In sommige gevallen kunnen deze rechten en verplichtingen niet door accountantscontrole worden ontdekt. Reeds bekende en/of te verwachten gebeurtenissen en omstandigheden zullen tevens op adequate wijze in de jaarrekening tot uitdrukking moeten worden gebracht.

Wij zullen in verband met deze aspecten het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente verzoeken de mededelingen die in dat kader aan ons zijn gedaan schriftelijk te bevestigen. Voorts zullen wij het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente vragen schriftelijk te bevestigen dat het van oordeel is dat het effect van eventuele ongecorrigeerde afwijkingen in de jaarrekening, zowel afzonderlijk als in totaal, niet van materieel belang is voor de jaarrekening als geheel.

Een overzicht van deze posten zal in de schriftelijke mededeling worden opgenomen of eraan worden gehecht. Wij hebben er alle vertrouwen in te kunnen rekenen op volledige medewerking van uw personeel en vertrouwen erop dat men alle vastleggingen, documentatie en andere informatie die in het kader van de controle benodigd is beschikbaar zal stellen.

7 PUBLICATIE VAN PERSBERICHTEN

Bij het openbaar maken van persberichten met jaarcijfers heeft het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente de taak te vermelden hoe de strekking luidt van de bij de jaarrekening afgegeven controleverklaring, dan wel informatie te geven over het nog niet beschikbaar zijn van de controleverklaring.

Gelet op de raakvlakken tussen de verantwoordelijkheid van het college van Burgemeester en Wethouders en onze werkzaamheden als controlerend accountant zult u voorafgaand aan de openbaarmaking van persberichten over de jaarcijfers ons in de gelegenheid stellen van de jaarcijfers kennis te kunnen nemen en waar nodig te kunnen voorzien van op- en/of aanmerkingen.

8 FRAUDE

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij zowel het toezichthoudend orgaan als het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude. Door de kenmerken van fraude, vooral wanneer gebruik wordt gemaakt van verhulling door samenspanning en vervalste documentatie, is het mogelijk dat een controle, ook al is die opgezet en uitgevoerd in overeenstemming met algemeen aanvaarde controlestandaarden, een fraude van materieel belang niet ontdekt. Daar onze controle is opgezet om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, richt onze controleopdracht zich niet specifiek op het ontdekken van fraude. Indien bij de uitvoering van de controleopdracht aanwijzingen van fraude worden verkregen, zullen wij, ongeacht de mogelijke omvang en de aard van de vermoedelijke fraude, aanvullend onderzoek verrichten, afgestemd op het vaststellen van de aard en omvang van de fraude in relatie tot de jaarrekening. Indien wij een aanwijzing voor - of een redelijk vermoeden van - fraude verkrijgen zullen wij hierover communiceren met het college van B en W en/of toezichthoudend orgaan.

Indien sprake is van een redelijk vermoeden van fraude van materieel belang ten aanzien van de jaarrekening zullen wij tevens handelen conform artikel 26 lid 2 van de Wet Toezicht Accountantsorganisaties en derhalve deze materiële fraude melden aan een opsporingsambtenaar als bedoeld in artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering.

In het kader van de Nederlandse Standaard 240, "De verantwoordelijkheid van de accountant met betrekking tot fraude in het kader van een controle van financiële overzichten" zullen wij het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente vragen de volgende punten schriftelijk te bevestigen:

- a. het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente erkent zijn verantwoordelijkheid voor het opzetten, implementeren en onderhouden van de interne beheersing gericht op het voorkomen en ontdekken van gevallen van fraude;
- b. het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente heeft ons de resultaten gemeld van de inschatting door het management van het risico dat de financiële overzichten afwijkingen van materieel belang zouden kunnen bevatten die het gevolg zijn van fraude;
- c. het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente heeft aan ons zijn kennis verstrekt met betrekking tot fraude en vermoede fraude die op de gemeente van invloed zijn en waarbij betrokken zijn:
 - het management;
 - werknemers die een belangrijke rol spelen bij de werking van de interne beheersing; of
 - anderen in het geval dat de fraude een effect zou kunnen hebben dat van materieel belang is voor de financiële overzichten;
- d. het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente heeft ons op de hoogte gesteld van alle aantijgingen van fraude of van vermoede fraude die op de financiële overzichten van de gemeente van invloed zijn en waarvan zij kennis heeft verkregen via werknemers, voormalige werknemers, analisten, regelgevers of toezichthouders of via anderen.

9 NALEVING SPECIFIEKE WET- EN REGELGEVING

Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente en het toezichthoudend orgaan zijn ook verantwoordelijk voor de naleving van wettelijke en andere voorschriften. Een controleopdracht zal in het algemeen niet leiden tot ontdekking van overtredingen van alle wet- en regelgeving.

Ontdekking van overtredingen, ongeacht de materialiteit, zal leiden tot een overweging van de implicaties voor de integriteit van het management of de werknemers en het mogelijke effect op andere aspecten van onze controle. Wij zullen het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente verzoeken schriftelijk te bevestigen dat het alle inlichtingen heeft verstrekt omtrent alle hem bekende werkelijke of mogelijke overtredingen van wet- en regelgeving, waarmee bij de opstelling van de jaarrekening rekening moet worden gehouden.

Ons onderzoek richt zich mede op de rechtmatigheid van de totstandkoming van in de jaarrekening verwerkte baten, lasten en balansmutaties. Het interne beheersingsinstrumentarium ter borging van de juiste naleving van wet- en regelgeving zullen wij daartoe mede in ons onderzoek betrekken. Daarbij nemen wij de uitgangspunten en aanwijzingen in acht die zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), alsmede de uitgangspunten en standpunten van de commissie BBV en de aanwijzingen en beroepsvoorschriften van Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). De wet- en regelgeving die als norm geldt voor het rechtmatigheidscontrole is door u vastgelegd in het normenkader met het bijbehorende toetsingskader. Ook kan het toetsingskader worden geoperationaliseerd door het direct inrichten en vertalen van de van toepassing zijnde bepalingen vanuit de normenkader in de beheersorganisatie van uw gemeente middels processen, procedures, richtlijnen of checklists waaruit expliciet duidelijk is en wordt gemaakt aan welke bepalingen financiële rechtmatigheidsconsequenties worden verbonden.

10 SINGLE INFORMATION SINGLE AUDIT

Voor een aantal benoemde rijksbijdrageregelingen moet op basis van Single information Single audit (SiSa) verantwoording worden afgelegd via een specifieke afzonderlijke bijlage in de jaarstukken. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) heeft in een aantal notities aangegeven welke voorwaarden hierop van toepassing zijn. Belangrijke informatie met betrekking tot de achtergronden van deze regeling is te raadplegen op de SiSa-website van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK):

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gemeenten/gemeentelijke-financien/specifieke-uitkeri>.

11 RAPPORTAGE

Wij zullen over de uitkomsten van onze werkzaamheden aan u rapporteren in de vorm van een controleverklaring bij de jaarrekening. Er kunnen omstandigheden zijn waarin het, op basis van onze controlebevindingen, noodzakelijk kan zijn de vorm en inhoud van onze rapportage aan te passen.

Onze controleverklaring is bestemd om aan de gemeenteraad te worden overgelegd bij de opgemaakte jaarrekening en te worden opgenomen in de openbaar te maken stukken, te weten de jaarrekening, het jaarverslag en de overige gegevens. U verstrekt ons daartoe concepten van de openbaar te maken stukken. Onze controleverklaring mag eerst openbaar worden gemaakt na schriftelijke toestemming onzerzijds. Indien de jaarrekening niet volledig openbaar wordt gemaakt, zullen wij u waar mogelijk een aangepaste controleverklaring doen toekomen.

Onze voorafgaande schriftelijke toestemming is vereist voor elke nieuwe openbaarmaking van de jaarrekening. Dit geldt ook voor publicatie op internet, het openbaar maken of verzenden aan derden van een ander financieel verslag waarin onze naam wordt genoemd, alsmede ten aanzien van het gebruik van onze naam in elk ander document dat openbaar wordt gemaakt of ter beschikking wordt gesteld aan derden. In al deze gevallen dient u ons tijdig een concept van het document te verstrekken voordat het wordt verspreid.

Het verslag conform artikel 213 lid 4 Gemeentewet is bestemd voor de gemeenteraad en het college van Burgemeester en Wethouders en zal betrekking hebben op de hoofdlijnen van de bevindingen uit ons onderzoek waarvan kennisneming door de gemeenteraad en het college van Burgemeester en Wethouders door ons noodzakelijk wordt geacht.

Daarnaast zullen wij een managementletter / boardletter met bevindingen en aanbevelingen samenstellen, gericht aan college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente, waarin wij de eventueel geconstateerde tekortkomingen en mogelijke verbeteringen in de administratieve organisatie van uw gemeente, met name ter zake van de daarin besloten interne beheersingsmaatregelen, aangeven.

12 INZAGE IN ONZE DOSSIERS DOOR TOEZICHTHOUDERS EN ANDERE INSTANTIES

Alle werkpapieren en dossiers, andere materialen, rapporten en zaken gecreëerd, ontwikkeld of uitgevoerd door BDO Audit & Assurance B.V. als onderdeel van ons onderzoek zijn eigendom van BDO Audit & Assurance B.V.

Wij kunnen verplicht worden om aan derden, bijvoorbeeld toezichthouders en FIOD-ECD, op grond van wettelijke bepalingen of andere voorschriften informatie te verschaffen of toegang tot onze werkpapieren en dossiers te verschaffen. Daarnaast kunnen wij door derden verzocht worden informatie te verstrekken of inzage in onze werkpapieren en dossiers te verschaffen. Op grond van geheimhoudingsregels zijn wij in sommige gevallen verplicht uw schriftelijke toestemming voor inzage te verkrijgen. Indien een dergelijk verzoek ons bereikt, zullen wij hierover zo spoedig mogelijk contact met u opnemen over de voorwaarden waaronder aan dit verzoek kan worden voldaan en om uw toestemming te vragen voor zover noodzakelijk.

Tevens komt het voor dat subsidiërende instanties reviews uitvoeren op een te verstrekken of verstrekte subsidiebijdrage. Een review wordt bijvoorbeeld uitgevoerd om vanuit de subsidieverstrekker aanvullend de rechtmatigheid van de bestedingen vast te stellen of de uitvoering van de regeling nader te controleren. Een dergelijke review kan onder mee inhouden dat de betreffende subsidieverstrekker vragen heeft aan ons of inzage wenst in het betreffende controledossier. Voor een beperkte review brengen wij u geen kosten in rekening. Bij een uitgebreide review zullen wij u hiervan in kennis stellen en u een afzonderlijke kostenopgave doen toekomen. De kosten van eventuele uitgebreidere reviews zijn derhalve niet opgenomen in de huidige kostenopgave. De in deze paragraaf genoemde reviews hebben alleen betrekking op de SiSa dossiers, aangezien de controle van overige verantwoordingen niet onder deze opdrachtbevestiging vallen.

Mocht u in een concrete situatie uw instemming onthouden, dan zullen wij op grond van onze gedragsregels de redenen nagaan waarom u uw instemming niet geeft.

13 WET TER VOORKOMING VAN WITWASSEN EN FINANCIEREN VAN TERRORISME

Ingevolge de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) dienen wij cliëntonderzoek te verrichten alvorens wij de opdracht kunnen aanvaarden. Voorts zijn wij op grond van de Wwft verplicht een verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transactie van of ten behoeve van een cliënt, voor zover die wordt gesignaleerd in het kader van onze normale werkzaamheden, te melden aan de Financial Intelligence Unit Nederland te Zoetermeer.

14 HONORARIUM EN VOORWAARDEN

De accountantskosten voor de controle van jaarrekening van de gemeente Utrecht inclusief de SiSa-bijlage en de daarbij afgesproken voorwaarden zijn vastgelegd in het contract (zie inleiding).

De inhoud van deze opdrachtbevestiging zal van kracht blijven totdat de opdracht wordt beëindigd, gewijzigd of vervangen door een andersoortige opdracht.

15 ELEKTRONISCHE COMMUNICATIE

Tijdens de uitvoering van de opdracht kunnen u en wij door middel van elektronische middelen met elkaar communiceren. U en wij zijn jegens elkaar niet aansprakelijk voor schade die eventueel voortvloeit bij één of ieder van hen ten gevolge van het gebruik van elektronische middelen van communicatie, waaronder - maar niet beperkt tot - schade ten gevolge van niet-aflevering of vertraging bij de aflevering van elektronische communicatie, onderschepping of manipulatie van elektronische communicatie door derden of door programmatuur/apparatuur gebruikt voor verzending, ontvangst of verwerking van elektronische communicatie, overbrenging van virussen en het niet of niet goed functioneren van het telecommunicatienetwerk of andere voor elektronische communicatie benodigde middelen, behoudens voor zover de schade het gevolg is van opzet of grove schuld.

Zowel u als wij zullen al hetgeen redelijkerwijs van ieder van hen verwacht mag worden doen of nalaten ter voorkoming van het optreden van voornoemde risico's. De data-uittreksels uit de computersystemen van verzender leveren dwingend bewijs op van (de inhoud van) de door verzender verzonden elektronische communicatie tot het moment dat tegenbewijs is geleverd door de ontvanger.

16 TEN SLOTTE

Met groot genoegen aanvaarden wij de opdracht. Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet contact met ons op te nemen.

Wij verzoeken u het bijgevoegde tweede exemplaar van deze brief te voorzien van ondertekening namens de gemeenteraad en te retourneren, ter bevestiging dat deze brief een correcte weergave is van hetgeen wij overeenkwamen, inclusief de specifieke werkzaamheden die wij hebben afgesproken te zullen uitvoeren.

Voor akkoord getekend,
namens de gemeente Utrecht

Naam : de heer mr. J.H.C. van Zanen
Functie : Burgemeester
Plaats : Utrecht
Datum :

Hoogachtend,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'R.H. Bouman', with a long horizontal stroke extending to the right.

drs. R.H. Bouman RA

Bijlagen:

- Tweede exemplaar van deze brief
- Retour envelop

Voorstel van het Presidium

Opgesteld door	Presidium
Vergadering	gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 nr. 44
Geheim	Nee

Opdrachtbevestiging Controlewerkzaamheden 2015 externe accountant

Op advies van de subcommissie Controle en Financiën stelt het presidium stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 De 'Opdrachtbevestiging Controlewerkzaamheden 2015' aan de externe accountant' vaststellen.
- 2 De subcommissie Controle en Financiën belasten met de uitvoering van de opdrachtverlening.

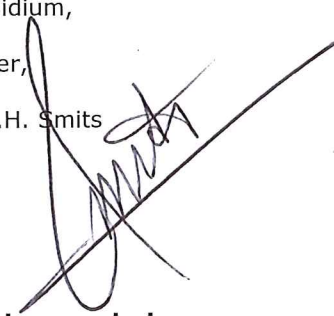
Het presidium,

De griffier,

drs. A.A.H. Smits

De voorzitter het Presidium,

mr. R.W. Rollingswier

Conclusie commissie

De commissie stemt in met het raadsvoorstel.

Status: A

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3752

Eerdere besluitvorming

Context

Op grond van Artikel 3, lid 1 van de 'Verordening op de subcommissie Controle en Financiën van de commissie Mens en Samenleving van de gemeente Utrecht' adviseert de subcommissie de raad jaarlijks over de opdrachtverlening aan de accountant. Naast de wettelijk verplichte controle, kunnen dit ook bijzondere controleopdrachten zijn.

Beslispunt

- 1 1. De 'Opdrachtbevestiging Controlewerkzaamheden 2015' aan de externe accountant' vaststellen.

Argumenten

- 1.1 De opdrachtbevestiging aan de externe accountant met betrekking tot de controlewerkzaamheden 2015 dient door de raad te worden vastgesteld.
In opdracht van de gemeenteraad voert de accountant de jaarrekeningcontrole uit. De accountant geeft zijn bevindingen n.a.v. de interim-controle weer in de boardletter (najaar) en n.a.v. de eindcontrole in een rapport van bevindingen en met een controleverklaring bij de jaarrekening (voorjaar).

De gemeente Utrecht heeft voor de jaarrekeningcontrole op de boekjaren 2015 t/m 2017 een overeenkomst met BDO accountants. Jaarlijks wordt deze overeenkomst uitgewerkt met een opdrachtbevestiging c.q. dienstverleningsplan, die de accountant afstemt met de subcommissie. Zo heeft de subcommissie in het overleg met de accountant in mei jl. enkele speerpunten voor de controle 2015 benoemd, die zijn opgenomen in de opdrachtbevestiging. De subcommissie adviseert met de opdrachtbevestiging 2015 (zie bijlage) in te stemmen.

Beslispunt

- 2 2. De subcommissie Controle en Financiën belasten met de uitvoering van de opdrachtverlening

Argumenten

- 2.1 De subcommissie was betrokken bij de opdrachtformulering en is gezien de daarin aanwezige expertise te belasten met de uitvoering van de opdrachtverlening.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Presidium
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015, nr. 44

Opdrachtbevestiging Controlewerkzaamheden 2015 externe accountant

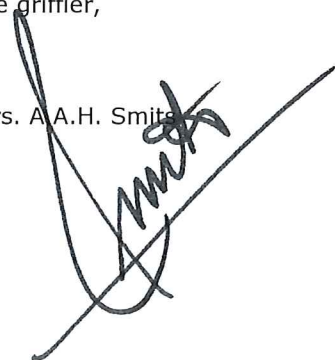
Besluit

- 1 1. De 'Opdrachtbevestiging Controlewerkzaamheden 2015' aan de externe accountant' vaststellen.
- 2 2. De subcommissie Controle en Financiën belasten met de uitvoering van de opdrachtverlening.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

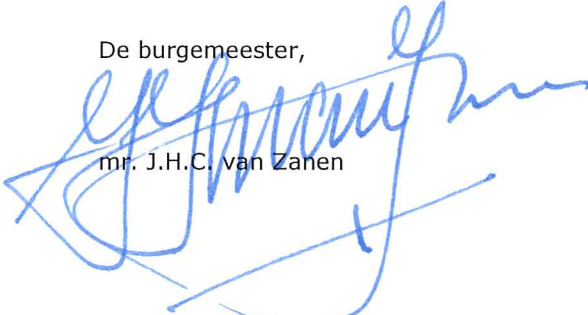
De griffier,

drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Volksgezondheid Langevoort, M. (Marja)
Kenmerk	15.505054
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 45
Geheim	Nee

Zienswijze concept begroting 2016 GGD regio Utrecht

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 In de zienswijze op te nemen dat de Raad in de verantwoording over de begroting graag op transparante wijze terugziet wat er geleverd is voor de door gemeente Utrecht ingezette middelen per taak (o.m. infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding, etc). De voorliggende bijlage C dient hiervoor de juiste informatie te bieden, waarbij ook inzicht wordt geboden in de kostenontwikkeling in de jaren 2014 tot en met 2018.
- 2 In de zienswijze op te nemen dat de gemeente Utrecht het belang van een sterke GGD onderschrijft en daarmee ook belang hecht aan een transparante en onderbouwde versterking van de bedrijfsvoering, passend binnen het huidige budgettaire kader.
- 3 In de zienswijze op te nemen dat de raad eraan hecht op korte termijn, maar in ieder geval in 2015 de uitkomsten te vernemen van de evaluatie van de overhead methodiek.
- 4 In de zienswijze op te nemen dat gemeente Utrecht niet akkoord gaat met het toegepaste indexatiepercentage van 1,74% en GGDrU te verzoeken een lager indexatiepercentage te hanteren.
- 5 De bijgevoegde conceptbrief van B&W aan de GGDrU vast te stellen als definitieve zienswijze van de gemeenteraad van Utrecht op de ontwerpbegroting GGDrU 2016 en B&W te verzoeken de brief na vaststelling in de raad te laten ondertekenen en verzenden.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Toezeggingen wethouder Everhardt:

- De wethouder zegt toe in de reactiebrief bij het raadsvoorstel nog een passage te wijden aan de effectmeting.

Status: A

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3651

Bijlage: Begeleidend schrijven ontwerpbegroting 2016u

Bijlage: Ontwerpbegroting 2016 GGDrU

Bijlage: Bijlage B Berekening verhoging Utrecht en Midden-Nederland

Bijlage: Bijlage C Toelichting op taken GGDrU tbv gemeente Utrecht

Bijlage: Brief BW met zienswijze gemeente Utrecht op ontwerpbegroting GGDrU (aangepast)

Bijlage: rvs getekend raadsbesluit nr 45

Eerdere besluitvorming

- gemeenschappelijke regeling gemeentelijke gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU) 2014, kenmerk 13.060002, dd 3 december 2013

- Uitvlechting publieke gezondheidstaken tbv GGDrU, kenmerk 13.097761, dd 12 december 2013

- Zienswijze begroting 2014, kenmerk 14.006380, IDnr 408, dd 15 mei 2014

- Zienswijze begroting 2015, kenmerk 14.039693, IDnr 966, dd 25 september 2014

- Zienswijze concept kadernota 2016 GGDrU, kenmerk 2615510, IDnr 2962, dd 2 april 2015

Uitvoering

- Brief met zienswijze dient uiterlijk 9 juli 2015 in bezit te zijn van GGD regio Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Volksgezondheid
Kenmerk	15.505054
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 45

Zienswijze concept begroting 2016 GGD regio Utrecht

Besluit

- 1 In de zienswijze op te nemen dat de Raad in de verantwoording over de begroting graag op transparante wijze terugziet wat er geleverd is voor de door gemeente Utrecht ingezette middelen per taak (o.m. infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding, etc). De voorliggende bijlage C dient hiervoor de juiste informatie te bieden, waarbij ook inzicht wordt geboden in de kostenontwikkeling in de jaren 2014 tot en met 2018.
- 2 In de zienswijze op te nemen dat de gemeente Utrecht het belang van een sterke GGD onderschrijft en daarmee ook belang hecht aan een transparante en onderbouwde versterking van de bedrijfsvoering, passend binnen het huidige budgettaire kader.
- 3 In de zienswijze op te nemen dat de raad eraan hecht op korte termijn, maar in ieder geval in 2015 de uitkomsten te vernemen van de evaluatie van de overhead methodiek.
- 4 In de zienswijze op te nemen dat gemeente Utrecht niet akkoord gaat met het toegepaste indexatiepercentage van 1,74% en GGDrU te verzoeken een lager indexatiepercentage te hanteren.
- 5 De bijgevoegde conceptbrief van B&W aan de GGDrU vast te stellen als definitieve zienswijze van de gemeenteraad van Utrecht op de ontwerpbegroting GGDrU 2016 en B&W te verzoeken de brief na vaststelling in de raad te laten ondertekenen en verzenden.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

Sinds 2014 maakt de gemeente Utrecht deel uit van de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU). Het bestuur van GGDrU draagt hiermee zorg voor de uitvoering van een aantal publieke gezondheidstaken. De taken die bij GGDrU zijn ondergebracht zijn de infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding, liaison gezondheidsonderzoek, liaison gezondheidsbevordering, eerstelijns medische milieukunde, technische hygiënezorg, GGD Rampen Opvang Plan, forensische gezondheidszorg en reizigersvaccinatie. Voor een aantal van deze taken heeft de gemeente Utrecht een intensiteitssurplus afgesproken met GGDrU. Dit betreft technische hygiënezorg, medische milieukunde en infectieziektebestrijding.

Bij toetreding is de randvoorwaarde gesteld dat gemeente Utrecht en ook de andere gemeenten niet voor hogere uitgaven komen te staan dan toen de gemeente Utrecht deze taken nog zelf uitvoerde.

De basis voor de ontwerpbegroting die nu voorligt voor zienswijze wordt gevormd door de kadernota 2016. De GGDrU heeft ervoor gekozen om deze kadernota niet aan te passen op basis van de door de verschillende raden ingediende zienswijzen. Ze heeft ervoor gekozen de zienswijzen waar mogelijk te verwerken in de ontwerpbegroting. Hoe zij dit heeft gedaan, wordt beschreven in de aanbestedingsbrief.

De twee belangrijkste ontwikkelingen in de ontwerpbegroting 2016 zijn het nieuwe indelingsprincipe van de verschillende taken in de begroting en de versterking van de organisatie van GGDrU door uitbreiding van de bedrijfsvoering. Hieronder daarover de belangrijkste informatie.

De indeling van de begroting is veranderd, zoals in de kadernota is beschreven. Om de raad van gemeente Utrecht inzicht te geven in de begroting van de bij GGD regio Utrecht belegde taken, ten einde haar controlerende taak goed te kunnen vervullen, is bijlage C toegevoegd. In deze bijlage staat een toelichting op de taken die GGDrU uitvoert voor de gemeente Utrecht met de daarvoor begrote bedragen. Hierin zijn ook de taken waarop een intensiteitssurplus is afgesproken beschreven. De begroting van de basistaken is weergegeven in één bedrag. Beslispunt 1 heeft betrekking op deze bijlage C.

Verder zijn in de begroting de consequenties van de versterking in bedrijfsvoering doorgevoerd. GGDrU heeft al eerder aangegeven dat ze in toenemende mate niet meer kan voldoen aan alle wettelijke verplichtingen. Dit is ook door de accountant gesignaleerd. Voor de versterking van de bedrijfsvoering wordt een toename van de formatie van 9,86 fte voorgesteld. De kosten voor deze uitbreiding bedragen structureel in totaal € 700.000. De financiering hiervan is ten eerste gevonden in scherper begroten van de baten (€ 400.000). Ten tweede wordt de inwonerbijdrage verhoogd voor een bedrag van in totaal € 300.000. Deze extra inwonerbijdrage wordt verdeeld over de taken die alle gemeenten afnemen. De maatwerkproducten worden hierbij buiten beschouwing gelaten. De verhoging van de inwonerbijdrage is structureel, maar wordt de eerste twee jaren (2016 en 2017) niet geïnd; in plaats daarvan wordt deze gedekt uit het resultaat over 2014. Beslispunten 2 en 3 hebben betrekking op dit onderdeel van de begroting.

Tot slot heeft het DB van GGDrU besloten om de datum voor vaststelling van de begroting aan te passen, waardoor de periode voor indienen van een zienswijze door de raden iets is verruimd. Wettelijk is deze periode 8 weken. Met het verschuiven van het AB naar 9 juli is de zienswijze procedure nu ruim 9 weken geworden.

Beslispunt

- 1 In de zienswijze op te nemen dat de Raad in de verantwoording over de begroting graag op transparante wijze terugziet wat er geleverd is voor de door gemeente Utrecht ingezette

middelen per taak (o.m. infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding, etc). De voorliggende bijlage C dient hiervoor de juiste informatie te bieden, waarbij ook inzicht wordt geboden in de kostenontwikkeling in de jaren 2014 tot en met 2018.

Argumenten

- 1.1 Het is voor de raad van belang om op basis van transparantie op ingezette middelen en levering van diensten voor gemeente Utrecht te sturen op de in de Gemeenschappelijke Regeling opgenomen taken.

Beslispunt

- 2 In de zienswijze op te nemen dat de gemeente Utrecht het belang van een sterke GGD onderschrijft en daarmee ook belang hecht aan een transparante en onderbouwde versterking van de bedrijfsvoering, passend binnen het huidige budgettaire kader.

Argumenten

- 2.1 Zij hecht eraan dat in de uitvoering van de bij GGDrU belegde taken de continuïteit is gewaarborgd.
- 2.2 De gemeente Utrecht hecht eraan dat ook vanaf 2018 de nodige middelen binnen bestaande budgetten worden gevonden.
Een bijdrage hieraan kan plaatsvinden door scherper te begroten op o.m. personeelskosten (namelijk op maximum van de schaal-1 i.p.v. maximum van de schaal). De argumentatie voor begroten op maximum van de schaal wordt niet onderschreven.
De versterking van de bedrijfsvoering wordt de eerste twee jaren gedekt uit het resultaat van 2014, zodat aan de voorwaarde dat binnen het budgettaire kader moet worden gewerkt de eerste jaren is voldaan.
- 2.3 Transparantie op gemaakte keuzes in uitbreiding van formatie en zicht op mogelijke scenario's mist.
De gemeente Utrecht wil dat dat GGDrU streeft naar een voldoende maar zo laag mogelijke overhead. Daarom zou keuze voor een best-of-class norm voor de hand liggend zijn.

Beslispunt

- 3 In de zienswijze op te nemen dat de raad eraan hecht op korte termijn, maar in ieder geval in 2015 de uitkomsten te vernemen van de evaluatie van de overhead methodiek.

Argumenten

- 3.1 De overheadkosten dienen eenduidig, transparant en naar verhouding te worden verdeeld.
In de ontwerp begroting wordt de oorspronkelijke formatie voor bedrijfsvoering van 35,70 fte verdeeld volgens de reguliere overheadverdeling. Daarnaast wordt van de extra overheadkosten € 400.000 structureel gevonden door reëlere baten te begroten; informatie over welke taken dit betreft ontbreekt. Tot slot wordt voor de resterende € 300.000 een verhoging van de inwonerbijdrage voorgesteld. De verdeling hiervan vindt onevenredig plaats over de totale kosten.
- 3.2 Daarmee wordt voldaan aan een toezegging van GGDrU gedaan in de begroting van 2015.
- 3.3 De resultaten van de evaluatie kunnen leiden tot aanpassingen in de begrotingen van 2016 en verder.

Beslispunt

- 4 In de zienswijze op te nemen dat gemeente Utrecht niet akkoord gaat met het toegepaste indexatiepercentage van 1,74% en GGDrU te verzoeken een lager indexatiepercentage te hanteren.

Argumenten

- 4.1 Binnen gemeente Utrecht is het gebruikelijk dat elders belegde producten meebewegen met het indexatiebeleid van Utrecht.

Er zijn een aantal factoren waardoor het indexatiepercentage nog onduidelijk is, waaronder een aflopende cao gemeenten. Gemeente Utrecht hanteert zelf een best guess raming van 1%. Bij bepaling hiervan zijn ledenbrieven van de VNG betrokken.

Beslispunt

- 5 De bijgevoegde conceptbrief van B&W aan de GGDrU vast te stellen als definitieve zienswijze van de gemeenteraad van Utrecht op de ontwerpbegroting GGDrU 2016 en B&W te verzoeken de brief na vaststelling in de raad te laten ondertekenen en verzenden.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Volksgezondheid Langevoort, M. (Marja)
Kenmerk	15.505054
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 45

Zienswijze concept begroting 2016 GGD regio Utrecht

Besluit

- 1 In de zienswijze op te nemen dat de Raad in de verantwoording over de begroting graag op transparante wijze terugziet wat er geleverd is voor de door gemeente Utrecht ingezette middelen per taak (o.m. infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding, etc). De voorliggende bijlage C dient hiervoor de juiste informatie te bieden, waarbij ook inzicht wordt geboden in de kostenontwikkeling in de jaren 2014 tot en met 2018.
- 2 In de zienswijze op te nemen dat de gemeente Utrecht het belang van een sterke GGD onderschrijft en daarmee ook belang hecht aan een transparante en onderbouwde versterking van de bedrijfsvoering, passend binnen het huidige budgettaire kader.
- 3 In de zienswijze op te nemen dat de raad eraan hecht op korte termijn, maar in ieder geval in 2015 de uitkomsten te vernemen van de evaluatie van de overhead methodiek.
- 4 In de zienswijze op te nemen dat gemeente Utrecht niet akkoord gaat met het toegepaste indexatiepercentage van 1,74% en GGDrU te verzoeken een lager indexatiepercentage te hanteren.
- 5 De bijgevoegde conceptbrief van B&W aan de GGDrU vast te stellen als definitieve zienswijze van de gemeenteraad van Utrecht op de ontwerpbegroting GGDrU 2016 en B&W te verzoeken de brief na vaststelling in de raad te laten ondertekenen en verzenden.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

mr. J.H.C. van Zanen

Aan de Raad van de gemeente Utrecht
door tussenkomst van het college van B&W

Kenmerk : Uit-2015/04863/PB/RvW/DR
Doorkiesnr. : 030-6086031
Bijlagen : 3
Datum : 4 mei 2015
Onderwerp : Ontwerpbegroting 2016

Geachte Raad,

Bijgevoegd ontvangt u de ontwerpbegroting 2016 van de gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht (GGDrU) (bijlage A). Basis voor het opstellen van deze ontwerpbegroting 2016 vormt de kadernota 2016, zoals deze op 4 december 2014 aan het algemeen bestuur is voorgelegd en met uw zienswijzen op 26 maart 2015 door het algemeen bestuur is besproken.

In deze brief nemen wij u mee in de opbouw van de begroting en gaan we achtereenvolgens in op de opzet van de nieuwe begroting, uw zienswijzen op de kadernota 2016, de inhoudelijke uitgangspunten voor de begroting en tot slot de procedure tot vaststelling van de begroting.

Opzet begroting

Ten opzichte van de vorige begroting is een groot aantal aanscherpingen en verbeteringen doorgevoerd. Het geheel leidt tot een begroting waarin de opbouw van de baten en lasten veel nauwkeuriger is weergegeven. Vanaf 2016 is de begroting van de GGDrU integraal opgebouwd. Een belangrijk nieuw indelingsprincipe in de begroting is enerzijds het onderscheid tussen wettelijk verplicht door de GGD uit te voeren taken en niet-wettelijk verplicht door de GGD uit te voeren taken. Anderzijds het onderscheid tussen taakuitvoering voor het collectief en taakuitvoering voor individuele gemeenten.

Doel van deze indeling is meer inzicht te bieden in het takenpakket, in de financieringsstromen, het daarmee vergroten van het inzicht voor de gemeenten en het beter kunnen beheersen van de bedrijfsvoering door de GGDrU. Met deze integrale opbouw volgt de begroting GGDrU 2016 de kadernota voor het begrotingsjaar 2016, zoals aan de gemeenten toegezonden.

Zienswijzen Kadernota 2016

Naar aanleiding van uw zienswijzen zijn de uitgangspunten uit de kadernota op een aantal onderdelen nader ingevuld en waar nodig aangevuld. Uw zienswijzen zijn als volgt verwerkt:

- Niet alle raden geven een zienswijze ten aanzien van de indexering en van hen die dit doen, lopen de zienswijzen uiteen: onderschrijven het uitgangspunt in de kadernota; adviseren de gemeentecirculaire te volgen; beperken van de indexering tot een half procent, compenseren de loonontwikkeling, adviseren de indexering in zijn geheel op te vangen in de bedrijfsvoering. De meerderheid van de raden (vijf) die een zienswijze ten aanzien van de indexering geeft, raadt aan de indexering uit de circulaire te volgen. Het dagelijks bestuur kiest in de voorliggende ontwerpbegroting voor een reële indexering zoals voorgesteld in de kadernota 2016. Immers, niet indexeren betekent de facto een bezuinigende taakstelling, een taakstelling waarvoor inhoudelijk geen aanknopingspunten worden gevonden.
- Meerdere raden refereren aan de in de kadernota genoemde risico's ten aanzien van de GGDrU en manen het bestuur hieraan tegemoet te komen. De grootste risico's worden geadresseerd in hoofdstuk 2 van deel B van deze begroting. In de loop van 2015 worden deze verder uitgewerkt in een uitgebreidere risicoanalyse waarbij een inschatting gemaakt wordt van de financiële gevolgen van deze risico's, ten behoeve van een realistische opbouw van het weerstandsvermogen. In de kadernota 2017, die aan het einde van dit jaar voor zienswijze wordt voorgelegd, komt een verscherpte en verbeterde versie beschikbaar.
- Een innovatieve aansluiting door de GGDrU bij ontwikkelingen in het sociaal domein achten meerdere raden belangrijk. Innovaties in het sociaal domein spelen zich af op lokaal niveau. De GGDrU zet voor 2016 in de verschillende taakvelden in op innovaties. Zo voert zij in 2015 reeds voor een aantal gemeenten het calamiteitentoezicht in het kader van de Wmo uit en start een pilot voor andere vormen van toezicht. Ook start voor gemeenten in de regio's Vallei, Zuidoost Utrecht en Lekstroom de invlechting van de JGZ 0-4, een belangrijke stap naar de inrichting van een integrale JGZ. In samenwerking met de gemeenten in de regio Eemland wordt concreet en actief gezocht naar aansluiting bij de wijkteams. De GGDrU gaat hierbij expliciet met gemeenten in gesprek over de lokale invulling.
- De raden die een zienswijze over een verschuiving van het productenaanbod naar het collectieve domein geven, verschillen hierover van mening. Een aantal raden onderschrijft de noodzaak, anderen staan individuele keuzevrijheid en autonomie voor. Het bestuur herkent dit als een ingewikkeld thema met meerdere invalshoeken en is van mening dat meer tijd nodig is om te komen tot een gezamenlijke visie. In het najaar bij de voorbereiding op de kadernota 2017 besteedt het bestuur nader aandacht aan een evenwichtige verdeling tussen collectieve en de individuele taken van de GGDrU.
- Het merendeel van de raden geeft in hun zienswijzen aan dat ze de noodzaak van een versterking van de bedrijfsvoering onderschrijven. Wij gaan hier onderstaand nader op in.

Taken

In de begroting GGDrU 2015 werd nog een onderscheid gemaakt naar A- en B-taken. Dit vloeide voort uit de afspraken in het transitiearrangement 'Een arrangement voor publieke gezondheid in de regio Utrecht'. Het begrotingsjaar 2015 was in die zin een overgangsjaar. Kort gezegd kwam de verdeling tussen A en B er op neer dat alle collectieve taken die niet voor de gemeente Utrecht werden uitgevoerd werden gegroepeerd als categorie B-taken. De A-taken werden voor alle 26 gemeenten uitgevoerd. Dit vloeide zoals genoemd voort uit het arrangement, waarin ten aanzien van de gemeente Utrecht twee bijzonderheden zijn opgenomen.

Gemeente Utrecht, B-taken

Enerzijds is bepaald dat de gemeente Utrecht enkel de wettelijk verplicht door de GGD uit te voeren taken door de GGDrU laat uitvoeren, met een intensivering daar waar zij dat nodig acht. Anderzijds is afgesproken dat de gemeente Utrecht de wettelijk verplicht door de GGD uit te voeren taken 'gezondheidsbevordering' en 'epidemiologie' in eigen beheer uitvoert, met gebruik van de constructie van een liaisonfunctie. U vindt in bijlage C een toelichting op de taken die de gemeente Utrecht bij de GGDrU belegd. In de begroting in paragraaf 1.1 van deel B. zijn deze bijzondere afspraken in beeld gehouden door weer te geven welke taken, met welke intensiteit, voor de gemeente Utrecht worden uitgevoerd. Op deze wijze blijven de condities waaronder de toetreding van de gemeente Utrecht tot de GGDrU heeft plaatsgevonden voor alle partijen ook in de begroting transparant.

Jeugdgezondheidszorg

In 2015 hebben gemeenten uit de regio's Vallei, Zuidoost Utrecht en Lekstroom de intentie uitgesproken de Jeugdgezondheidszorg 0-4 jarigen bij de GGDrU te beleggen. De GGDrU voert deze taak al uit voor de gemeenten in de regio's Eemland en West Utrecht als integrale Jeugdgezondheidszorg. Deze ontwikkeling is nog niet in de begroting 2016 opgenomen maar zal, wanneer duidelijk is wat de consequenties van deze taak voor de begroting 2016 zijn, middels een wijziging van de begroting worden toegevoegd.

In de kadernota is aangekondigd dat met ingang van 1 januari 2015 het basispakket jeugdgezondheidszorg wijzigt. Op het moment van het opstellen van de kadernota waren de consequenties van deze wijzigingen nog niet inzichtelijk, de wet moest nog gewijzigd worden. Ook nu biedt de wet nog onvoldoende houvast voor concrete aanpassing in de samenstelling en uitvoering van het basispakket. Bij het opstellen van deze ontwerpbegroting is daarom nog onvoldoende duidelijk wat de financiële consequenties van deze wijzigingen zijn. Omdat de wetgever geen duidelijkheid geeft kiest de GGDrU ervoor in 2015 het huidige basispakket JGZ en het individuele maatwerk aan te houden en in 2016 toe te werken naar het nieuwe basispakket JGZ.

Ontwikkelingen sociaal domein

De ontwikkelingen in het sociaal domein hebben ook hun impact op het werk van en door de GGDrU. Waar dit kan en past, sluit de GGDrU aan in het sociaal domein en ontwikkelt op verzoek van gemeenten nieuwe taken. De GGDrU zoekt samen met gemeenten naar vernieuwing, innovatie en verandering. Voorbeelden hiervan vindt u in de openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) en de toezichthoudende taken.

Op dit moment voert de GGDrU gesprekken met gemeenten over de rol van OGGZ-medewerkers in het ondersteunen en adviseren van sociale wijkteams om OGGZ-gerelateerde problemen te herkennen en aan te pakken. Daarnaast is de GGDrU met gemeenten in gesprek over de mogelijke ondersteuning van de GGDrU in de samenwerking tussen de eerstelijnszorg, buurtzorgstructuren, welzijnsorganisaties en zorgverzekeraars ten behoeve van preventie op buurniveau.

Naar aanleiding van vragen in het algemeen bestuur voert de GGDrU sinds 2015, op basis van individuele dienstverleningsovereenkomsten, de toezichthoudende taak in het kader van de Wmo voor gemeenten uit. In eerste instantie betreft dit het calamiteitentoezicht Wmo voor enkele gemeenten. Tegelijkertijd voert de GGDrU met belangstellende gemeenten een pilot uit waarin ook andere vormen van toezicht verkend worden. Mogelijk vloeien hier, op basis van de uitkomsten van deze pilot, in 2016 nieuwe taken uit voort.

Versterking bedrijfsvoering

In de kadernota voor de begroting 2016 is aangegeven dat een onderbouwd voorstel zal worden gedaan voor de noodzakelijke versterking van de bedrijfsvoering. Deze onderbouwing is terug te vinden in de Ontwerpbegroting GGDrU 2016 onder deel B paragraaf 1.3. Het blijkt dat de bedrijfsvoeringsfunctie van de GGDrU naar soorten formatie onvoldoende op orde is om te voldoen aan wettelijke richtlijnen (onvolledig functiebestand). Daarnaast is de bedrijfsvoeringsfunctie naar aantallen formatie onvoldoende groot om de bedrijfsvoering zonder risico's te kunnen blijven managen (te sober functiebestand). Een en ander mede ondersteund door de accountant in zijn rapportages over 2013 en 2014.

De bekostiging van de beargumenteerde noodzakelijke versterking van de bedrijfsvoering bedraagt €700.000 structureel. Deze is gevonden door enerzijds realistischer te begroten en anderzijds het voorstel te doen om de gemeentelijke bijdrage te verhogen. Dit tegen de achtergrond van de gevoerde discussie in de vergadering van het algemeen bestuur van 26 maart jongstleden, waarin de noodzaak van de versterking van de bedrijfsvoering door het overgrote deel van de vergadering werd onderschreven. De zienswijzen bij de kadernota voor de begroting 2016 geven een zelfde beeld.

De voorgestelde structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage betreft een bedrag van €300.000, gemiddeld €0,24 per inwoner. Gezien de afspraken met betrekking tot de verdeling van de taakuitvoering voor de gemeente Utrecht en de Midden-Nederland gemeenten dient tot een naar rato verdeling van deze verhoging te worden besloten. Deze berekening (bijlage B) leidt tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor Utrecht van €0,14 per inwoner en voor de Midden-Nederland gemeenten van €0,28 per inwoner.

Heffing

De jaarrekening 2014 laat een positief resultaat zien dat tot stand is gekomen binnen het aan de Midden-Nederland gemeenten toe te rekenen deel van de begroting. De vraag rijst of het verhoogd heffen van de gemeentelijke bijdrage reeds in 2016 zou moeten plaatsvinden. De gemeenten worden immers al geconfronteerd met de decentralisaties en daardoor begrotingsdruk.

Door het resultaat van 2014 grotendeels in te zetten ter dekking van de structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage kunnen de gemeenten in de gelegenheid worden gesteld om de verhoging op termijn in de eigen begroting te verwerken. De omvang van het resultaat over 2014 is toereikend om de structurele verhoging voor de jaren 2016 en 2017 te dekken. Dat geeft de mogelijkheid om de gemeentelijke bijdrage weliswaar te verhogen met ingang van 2016 (met voorliggende ontwerpbegroting 2016), maar tegelijkertijd af te zien van het feitelijk innen van die verhoging in 2016 en 2017. De noodzakelijke versterking van de bedrijfsvoering vanaf 2016, waar op termijn alle gemeenten naar rato aan bijdragen, rechtvaardigt deze bestemming van het resultaat.

Procedure ten aanzien van de vaststelling van de begroting (art. 34 en 35 Wgr)

- Het dagelijks bestuur biedt de ontwerpbegroting op 30 april 2015 aan de raden van de deelnemende gemeenten aan.
- De ontwerpbegroting wordt door de zorg van de besturen van de deelnemende gemeenten voor een ieder te inzage gelegd en, tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar gesteld.

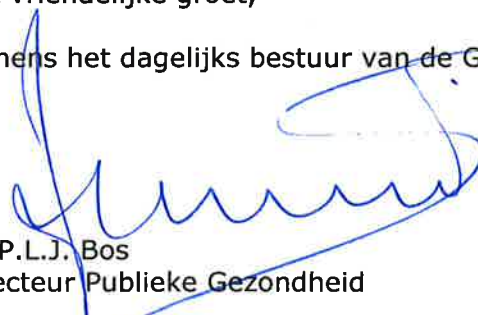
- De raden van de deelnemende gemeenten kunnen bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
- Het dagelijks bestuur legt in de vergadering van 9 juli 2015 de begroting ter vaststelling voor aan het algemeen bestuur.
- Nadat deze is vastgesteld verzendt het dagelijks bestuur de begroting vóór 1 augustus aan gedeputeerde staten en aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Indien u dit wenst is voor toelichting een vertegenwoordiger namens het dagelijks bestuur in de gelegenheid de raadsvergadering waarin u de ontwerpbegroting bespreekt bij te wonen.

Met belangstelling zien wij uw zienswijze, voor de vergadering van het algemeen bestuur van 9 juli 2015, tegemoet.

Met vriendelijke groet,

namens het dagelijks bestuur van de GGD regio Utrecht,

dr. P.L.J. Bos
Directeur Publieke Gezondheid

Bijlagen:

- (A) Ontwerpbegroting 2016
- (B) Berekening ophoging gemeentelijke bijdrage gemeente Utrecht en Midden-Nederland gemeenten
- (C) Toelichting op taken GGDrU t.b.v. gemeente Utrecht

Ontwerp begroting 2016

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	5
A. INLEIDING	6
1. Algemeen	6
2. Ontwikkelingen.....	6
3. Bestuur	7
3.1 Doelstelling van GGD regio Utrecht	8
3.2 Visie	8
3.3 Missie.....	8
3.4 Taken.....	9
3.4.1 Wettelijke taken	9
3.4.2 Taken op grond van andere wetgeving	10
3.4.3 Relatie tot de veiligheidsregio.....	10
3.4.4 Productenmatrix	11
3.5 Bestuurlijke organisatie	13
3.6 Ambtelijke organisatie.....	14
4. Algemene toelichting.....	14
4.1 Financiële en beleidsbegroting	14
4.2 Uitgangspunten	15
B. BELEIDSBEGROTING	17
1. Programmaverantwoording per productgroep (taakveld)	17
1.1 Productgroep 1 – Algemene Publieke Gezondheid (APG)	17
1.2 Productgroep 2 –Jeugdgezondheidszorg (JGZ).....	23
1.3 Productgroep 3 – Bedrijfsvoering	28
1.4 Productgroep 4 - Projecten en bijzondere activiteiten	31
2. Paragrafen	33
2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	33
2.1.1 Risico's.....	33
2.1.2 Productgroep 1 – Algemene Publieke Gezondheid	33
2.1.3 Productgroep 2 – Jeugdgezondheidszorg	35
2.1.4 Productgroep 3 – Bedrijfsvoering	35
2.1.5 Productgroep 4 – Projecten en bijzondere activiteiten.....	36
2.1.6 Reserves en voorzieningen.....	36
2.2 Verzekeringen	40
2.3 Bedrijfsvoering	40
2.4 Verbonden partijen	41
2.5 Onderhoud kapitaalgoederen.....	41
2.6 Financiering en treasury	42
2.6.1 Inleiding	42
2.6.2 Renterisiconorm	42
2.6.3 Renteontwikkeling	43
2.6.4 Kasgeldlimiet	43
2.6.5 EMU-saldo	44
C. FINANCIËLE BEGROTING	45
1. Programmabegroting	45
2. Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage	45
2.1 Gemeentelijke bijdragen 2016.....	45
2.2 Bijdragen per gemeente	47
2.3 Autorisatie vervanging activa	49
2.4 Meerjarenraming 2016-2019.....	49
2.5 Overzicht van incidentele baten en lasten	49
3. Begrotingskader en uitgangspunten	51
3.1 Kader 2016.....	51
3.2 Indexering	51

D.	OVERIGE TOELICHTINGEN OP DE BEGROTING	53
D1.	Cijfermatig overzicht van Lasten en Baten	53
D2.	Afkortingenlijst.....	55
E.	VASTSTELLING.....	56

VOORWOORD

Graag bieden wij u de begroting 2016 van de GGD regio Utrecht (hierna: GGDrU) aan. Deze begroting markeert een nieuwe koers voor de financiële huishouding en bedrijfsvoering van de GGDrU. Na de eerste GGDrU-begroting in 2015 van de toen net gevormde gemeenschappelijke regeling GGDrU, wordt met de begroting van 2016 een eerste stap gezet met een begroting die transparanter, meer op resultaten gericht en inzichtelijker voor gemeenten is.

In de eerste Kadernota voor de GGDrU-begroting 2016 hebben wij reeds uitgangspunten voor deze begroting benoemd. Met deze begroting borduren wij daarop voort. Voor het jaar 2016 willen wij vooral inzetten op het verder versterken van een solide basisinfrastructuur met een eenduidig takenpakket. Daarbij hoort een degelijke organisatie, met een solide bedrijfsvoering die zicht heeft op (financiële) risico's.

De GGDrU ziet zich voor het begrotingsjaar 2016 geconfronteerd met een aantal belangrijke ontwikkelingen.

Ten eerste de invoering van het nieuwe Basistakenpakket en de verdere ontwikkeling van de integrale Jeugdgezondheidszorg binnen het jeugdgezondheidsdomein. Ten tweede zal zeer waarschijnlijk het merendeel van de gemeenten in de regio's Lekstroom, Utrecht Zuidoost en Vallei de uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg 0-4 bij de GGDrU beleggen. Ten derde zal de GGDrU naar verwachting op verzoek van gemeenten een taakonderdeel van de nieuwe gemeentelijke taak op het gebied van het Wmo-toezicht gaan uitvoeren. Een en ander is vanzelfsprekend nog niet doorgevoerd in deze begroting, maar wordt op een later moment na genomen besluiten met een wijziging op de begroting verwerkt.

De in de begroting benoemde taken en activiteiten zijn er op gericht de verbinding met de gemeenten verder te versterken. Daartoe is in 2015 reeds een aanzet gegeven door ontvankelijk te reageren op de verzoeken ter uitvoering van het WMO-toezicht, het uitvoeren van de JGZ 0-4 en de goed bezochte raadsinformatieavonden. De GGDrU zal dit in het begrotingsjaar 2016 doorzetten, en in afstemming met gemeenten en de regio's extra aandacht besteden aan zijn rol ter advisering en ondersteuning van het gemeentelijk gezondheidsbeleid. Onder meer daartoe stelt de GGDrU, gegeven de ambities die in de Kadernota voor de begroting 2016 zijn geformuleerd, alsnog een meerjarenbeleidsplan 2016-2019 op.

drs. J.J. Eijbersen, lid van het Dagelijks Bestuur GGDrU, portefeuillehouder financiën
dr. P.L.J. Bos, Directeur Publieke Gezondheid

A. INLEIDING

1. Algemeen

De begroting 2016 staat in het licht van een verdere ontwikkeling van de GGDrU als solide en betrouwbare organisatie. In 2015 heeft de GGDrU conform de wijzigingen op de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) voor het eerst een Kadernota uitgebracht, waarin de uitgangspunten voor de begroting van 2016 zijn geformuleerd. Deze Kadernota is voor zienswijzen aan de gemeenteraden aangeboden.

Nieuw aan de indeling van deze begroting is een indeling volgens een helder onderscheid in enerzijds wettelijk en niet-wettelijk verplicht door de GGDrU uit te voeren taken en anderzijds collectieve taken en individueel voor gemeenten uit te voeren taken (zie paragraaf 2.4).

Alle taken vallen onder één programma; het programma Publieke Gezondheid. Onder dit programma is een viertal productgroepen benoemd, die samenvallen met de verschillende taakvelden, namelijk:

- Productgroep 1: Algemene Publieke Gezondheid
- Productgroep 2: Jeugdgezondheidszorg
- Productgroep 3: Bedrijfsvoering
- Productgroep 4: Projecten en bijzondere activiteiten

Daarnaast is met deze begroting een eerste stap gezet in de ontwikkeling van het formuleren van een heldere output in de vorm van resultaten. Hierbij sluit deze begroting per productgroep aan bij de onder gemeenten bekende 3 W-vragen: wat willen we bereiken, wat gaan we er voor doen en wat mag het kosten?

2. Ontwikkelingen

Voor deze begroting gaat de GGDrU inhoudelijk uit van een op hoofdlijnen ongewijzigd beleid. Er is een aantal ontwikkelingen die van invloed zijn op de GGDrU maar er zijn op dit moment inhoudelijk geen vastgestelde grote inhoudelijke veranderingen die aanleiding geven voor het bijstellen van de uitgangspunten anders dan een realistische indexering. Wel is ten aanzien van de bedrijfsondersteuning een beleidsaanpassing verwerkt. Het bestuur acht naar aanleiding van rapportages van de accountant versterking op deze functies noodzakelijk.

Sociaal domein

De transformaties in het sociaal domein vormen nu de belangrijkste ontwikkeling voor gemeenten en daarmee voor de GGD regio Utrecht. De gevolgen van de herinrichting van het sociaal domein van gemeenten worden als eerste gevoeld in de uitvoering en inrichting van de jeugd(gezondheids)zorg en de openbare geestelijke gezondheidszorg.

Voor wat betreft de jeugdgezondheidszorg (JGZ) maken de gemeenten de keuze voor een integrale JGZ (0-18 jaar), bij de GGD of elders, of staan zij aan de vooravond hiervan. Gezien het volume van de JGZ zijn deze keuzes van wezenlijk belang voor het bestaan en de organisatie van de GGD. Enige keuze over de JGZ brengt een sterke toename of afname van volume en de risico's die daarmee samenhangen met zich mee.

Voor wat betreft de openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) is het nu nog moeilijk de gevolgen van de individuele keuzes van gemeenten te overzien. Iedere gemeente is zelfstandig of in enig samenwerkingsverband op zoek naar nieuwe manieren om deze in te richten.

Nieuw basispakket JGZ

De vaststelling van een nieuw basispakket voor de jeugdgezondheidszorg is voor GGDrU een belangrijke wetswijziging die rechtstreeks ingrijpt in het werk van de GGD. Wat het nieuwe basispakket JGZ precies inhoudt, is nog niet duidelijk. Vanuit het Rijk zijn er vooralsnog geen "harde" rekenmodellen/kaders meegegeven om te kunnen bepalen wat de inzet van de JGZ op dit gebied is. Duidelijk is wel dat er geen taken verdwijnen uit het huidige basispakket en dat er een verschuiving zal plaatsvinden van het huidige maatwerk naar het basispakket.

Marktontwikkelingen

De GGD voert tenminste één taak uit die tot de markttaken gerekend kan worden, dit betreft reizigersadvisering. De landelijke tendens laat een afname in het aantal klanten zien. Vooralsnog lijkt dit voor de GGDrU beperkt van invloed te zijn. Met de inrichting van een flexibel en vast deel van de organisatie kan snel op ontwikkelingen worden ingespeeld.

Kwetsbaar op bedrijfsvoering

De GGDrU groeide de afgelopen jaren sterk in omvang. Daarbij is de formatie op de ondersteunende functies niet evenredig meegegroeid en is feitelijk sprake van een relatieve afname. Deze afname aan formatie op de bedrijfsvoeringsfuncties is goed merkbaar; de GGD is in toenemende mate niet meer in staat om aan alle wettelijke verplichtingen te voldoen. Dit komt mede door de sterke groei van de GGD waardoor aan andere wet- en regelgeving, zoals aanbestedingsregels, moet worden voldaan. Maar ook door autonome ontwikkelingen, zoals meer wet- en regelgeving en strengere financiële vereisten.

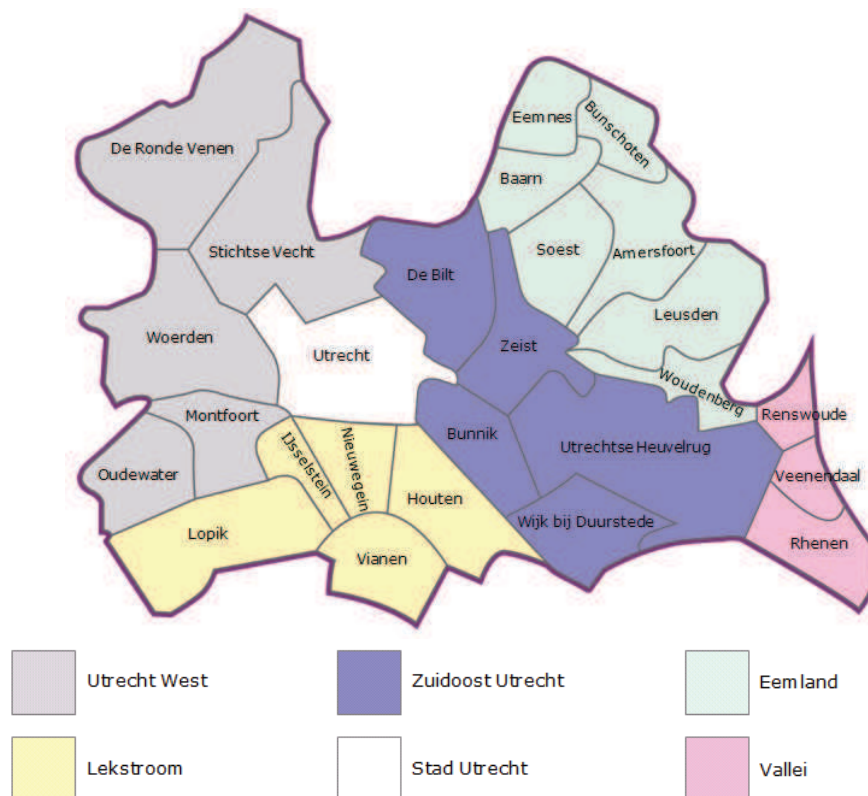
Om de bedrijfsvoering weer op peil te krijgen, is in deze begroting een versterking van de bedrijfsvoering opgenomen van 9,86 fte.

In paragraaf 1.3 uit deel B van de begroting wordt weergegeven welke versterking noodzakelijk is en op welke wijze deze in deze begroting is opgenomen.

3. Bestuur

De gemeenschappelijke regeling GGDrU is aangegaan door de gemeenten Amersfoort, Baarn, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Stichtse Vecht, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vianen, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist. De GGDrU functioneert sinds 1 januari 2014.

Grafisch ziet het werkgebied van de regio Utrecht er als volgt uit:

3.1 Doelstelling van GGD regio Utrecht

De GGDrU dient ter uitvoering van de Wet Publieke Gezondheid (Wpg). Voor deze begroting is uitgegaan van de vigerende wet. Op grond van deze wet en de aanwijzingen van het bestuur van de regio, is de volgende doelstelling voor de GGD geformuleerd:

De GGDrU geeft uitvoering aan en ondersteunt bij de gemeentelijke taken zoals vastgelegd in de Wet Publieke Gezondheid.

3.2 Visie

De visie van de GGDrU is als volgt:

De GGDrU werkt met raad en daad aan preventie, gezondheidsbescherming en -bevordering voor de inwoners van de gemeenten in de regio Utrecht, in een sterk veranderende omgeving.

3.3 Missie

De GGDrU is van en voor de 26 gemeenten. De GGDrU wil de kwaliteit van haar producten en diensten nauw laten aansluiten bij de veranderende maatschappelijke omgeving waarin de gemeenten, die zich geconfronteerd zien met de transitie in het sociale domein, als eigenaren en opdrachtgevers van de GGD voor hun inwoners zorgen. In deze veranderende omgeving zal in toenemende mate een beroep worden gedaan op de zelfredzaamheid van de burger. Ook daarbij wil de GGDrU de gemeenten

ondersteunen, onder meer door nog beter aan te sluiten bij netwerkstructuren met ketenpartners uit het sociale en private domein.

3.4 Taken

De GGDrU kent diverse soorten taken: wettelijke verplicht bij de GGD te beleggen taken, wettelijke taken die niet verplicht bij de GGD belegd hoeven te worden en overige taken met een wettelijke grondslag. Hierna komen deze taken uitgebreider aan bod.

3.4.1 Wettelijke taken

De wettelijke taakopdracht van de regionale gezondheidsdienst (GGDrU) is het uitvoeren van de bij of krachtens de Wpg aan de colleges van burgemeester en wethouders opgedragen taken (art. 14 lid 1 Wpg). Het gaat dus expliciet om een uitvoeringsdienst die slechts collegebevoegdheden kan hebben. De bevoegdheden van de gemeenteraad worden niet ondergebracht in de GGDrU. Dat kan ook niet, gelet op het feit dat de gemeenschappelijke regeling moet worden getroffen door de colleges van burgemeester en wethouders (art. 14 lid 1 Wpg). Bij een gemeenschappelijke regeling die uitsluitend getroffen is door colleges van burgemeester en wethouders mogen geen raadsbevoegdheden worden overgedragen, ook niet vrijwillig (art. 30 lid 1 Wgr).

De algemene taak van het college van burgemeester en wethouders is het bevorderen van de totstandkoming en de continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg en de afstemming daarvan met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (art. 2 lid 1 Wpg).

De GGDrU moet dit dus voor het college uitvoeren, en moet daartoe in elk geval zorg dragen voor:

- epidemiologisch onderzoek (art. 2 lid 2 onder a Wpg);
- informatieverzameling voor advisering voor de nota gezondheidsbeleid (art. 2 lid 2 onder b Wpg);
- bewaken van gezondheidsaspecten in beslissingen van het bestuur van de regionale GGD, maar ook in besluiten van de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders of de voorstellen die zij aan de raden doen (art. 2 lid 2 onder c Wpg);
- preventieprogramma's en gezondheidsbevordering (art. 2 lid 2 onder d Wpg);
- medisch milieukundige zorg (art. 2 lid 2 onder e Wpg);
- technische hygiënezorg (art. 2 lid 2 onder f Wpg);
- psychosociale hulp bij rampen (art. 2 lid 2 onder g Wpg);
- prenatale voorlichting van aanstaande ouders (art. 2 lid 2 onder h Wpg);
- jeugdgezondheidszorg (art. 5 Wpg);
- ouderengezondheidszorg (art. 5a Wpg);
- infectieziektenbestrijding (art. 6 Wpg), waaronder:
 - algemene preventie;
 - bestrijden tuberculose;
 - bestrijden seksueel overdraagbare aandoeningen;
 - bron- en contactopsporing.

Hoofdregel is dat al deze taken, die bij de Wpg zijn opgedragen aan de colleges van burgemeester en wethouders, door de regionale gezondheidsdienst i.c. de GGDrU worden uitgevoerd (art. 14 lid 1 Wpg). De prenatale voorlichting en het grootste deel van de jeugdgezondheidszorg moeten in beginsel ook regionaal worden opgepakt, tenzij het college van burgemeester en wethouders anders beslist (art. 14 lid 4 Wpg). Het college van burgemeester en wethouders kan dus zelfstandig beslissen dat deze taken

door een ander worden uitgevoerd, zoals door een eigen gemeentelijke dienst of een (ander) lichaam op grond van een gemeenschappelijke regeling.

3.4.2 Taken op grond van andere wetgeving

In de Wet kinderopvang zijn enkele taken opgenomen die van belang zijn in relatie tot de regionale gezondheidsdienst.

In artikel 1.61 Wet kinderopvang is opgenomen dat het college van burgemeester en wethouders de directeur van de GGD als toezichthouder moet aanwijzen ten aanzien van de kwaliteit van kindercentra, de voorzieningen voor gastouderopvang en gastouderbureaus. Dit lijkt een vrije keuze in te houden om dat ook de directeur van een 'eigen gemeentelijke' GGD te laten zijn. Artikel 1.61 behoort echter tot hoofdstuk 1 van de Wet kinderopvang. Op grond van artikel 1.1 Wet kinderopvang moet in dat hoofdstuk onder de GGD worden verstaan de GGD bedoeld in artikel 14 Wpg. Dat is dus verplicht de regionale gezondheidsdienst die op grond van dat artikel moet worden ingesteld. De directeur publieke gezondheid is dus, als directeur van de regionale gezondheidsdienst, de toezichthouder. Het is daarmee een taak die wordt uitgeoefend onder aansturing van het bestuur van de regionale gezondheidsdienst.

Op grond van artikel 2.19 Wet kinderopvang wordt de directeur van de GGD ook aangewezen als toezichthouder ten aanzien van peuterspeelzalen. In hoofdstuk 2 wordt onder de GGD verstaan de gemeentelijke gezondheidsdienst bedoeld in artikel 14 Wpg. Dat is dus verplicht de regionale gezondheidsdienst, de Wpg kent immers geen andere gezondheidsdiensten meer.

Uit vorenstaande volgt, dat de taken uit de Wet kinderopvang in eerste instantie behoren tot de wettelijk verplichte taken van de regionale gezondheidsdienst. Het bestuur van de regionale gezondheidsdienst kan daarover dan ook instructies afgeven (art. 10:22 en 10:23 Awb). Dat laat onverlet dat de directeur publieke gezondheid, als bevoegd ambtenaar, kan beslissen de uitvoering onder zijn verantwoordelijkheid te laten uitvoeren door derden. Hierop zijn de aanbestedingsrechtelijke regels en vereisten wel van toepassing. Wanneer hiervoor wordt gekozen betekent dit dat verantwoordelijkheid en uitvoering van elkaar worden gescheiden.

3.4.3 Relatie tot de veiligheidsregio

Het college van burgemeester en wethouders is belast met de organisatie van de geneeskundige hulpverlening (art. 2 onder c Wvr). De bevoegdheid tot het instellen en in stand houden van een Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (hierna: GHOR), belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening en met de advisering van andere overheden en organisaties op dat gebied, moet echter verplicht worden overgedragen aan het bestuur van de veiligheidsregio (art. 10 aanhef en onder f jo. art. 1 Wvr). Het is dus formeel een taak van het bestuur van de veiligheidsregio die onder eigen verantwoordelijkheid wordt uitgeoefend (art. 10:13 Awb). De colleges van burgemeester en wethouders beschikken niet langer over die bevoegdheden (art. 10:17 Awb).

De veiligheidsregio kan zijn bevoegdheid tot het instellen en in stand houden van de GHOR niet overdragen aan een ander orgaan, zoals het bestuur van de regionale gezondheidsdienst. Voor overdracht van bevoegdheden is immers een wettelijke grondslag nodig (art. 10:15 Awb); deze ontbreekt. Het bestuur van de veiligheidsregio is zodoende altijd bevoegd tot het instellen en in stand houden van de GHOR.

De GHOR staat onder (ambtelijke) leiding van de directeur publieke gezondheid die dus ook directeur van de regionale gezondheidsdienst is (art. 32 lid 1 Wvr). Deze directeur wordt (politiek) aangestuurd door het bestuur van de veiligheidsregio op de GHOR-taken zoals in de wet beschreven. De directeur publieke gezondheid heeft in dezen geen eigen

publiekrechtelijke bevoegdheden, anders dan de operationele leiding bij geneeskundige hulpverlening (art. 32 lid 2 Wvr). Het bestuur van de veiligheidsregio heeft ook nog wat andere bevoegdheden (zie art. 33 en 34 Wvr).

Gelet op het bovenstaande gaat de Wvr ervan uit dat de GHOR ook echt in stand wordt gehouden door het bestuur van de veiligheidsregio. Het onderbrengen bij een regionale gezondheidsdienst lijkt zich hiertegen te verzetten, omdat dan immers het bestuur van de regionale gezondheidsdienst de GHOR-organisatie in stand houdt. Ook de wetgever gaat hiervan uit, juist vanwege de dubbele positie van de directeur publieke gezondheid die volgens de wetgever twee heren dient, zowel het bestuur van de veiligheidsregio als van de gezondheidsdienst.

3.4.4 Productenmatrix

Voorgaande begrotingen, die van 2013 en 2014, waren ingericht volgens de principes van het GGD-Huis. In de begroting 2015 was gekozen voor een indeling langs A- en B-taken, door de toetreding van de gemeente Utrecht. Deze verschillende indelingen leidden tot een diversiteit aan benamingen die niet bijdroeg aan een inzichtelijke begroting. Voor deze begroting is daarom, zoals aangekondigd in de Kadernota voor de begroting 2016, gekozen om een eenduidige indeling te maken in de vorm van een productenmatrix. Deze productenmatrix geeft daarmee tevens inzicht in de wijze van financiering en risico's van de GGDrU. Dit is belangrijk voor de bedrijfsvoering en het vermogen tot risicomanagement.

Startpunt van deze productenmatrix is datgene dat bij *wet verplicht* belegd moet worden bij een GGD of onder de verantwoordelijkheid van de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) valt. Deze taken worden voornamelijk gefinancierd uit een gemeentelijke inwonerbijdrage. Daartegenover staan de taken die de GGDrU uitvoert, maar die niet wettelijk door de GGD uitgevoerd hoeven te worden.

Een tweede dimensie, de horizontale as, wordt aangebracht door de taken te verdelen in taken, die vanuit het collectief van de gemeenten in de regio Utrecht bij de GGDrU zijn belegd en taken die op individuele basis (dus door één of meer gemeenten) door de GGDrU worden uitgevoerd. Door de toepassing van deze indeling ontstaan vier kwadranten, waarin voor de transparantie en duidelijkheid ook de wijze van bekostiging is opgenomen:

Wettelijk verplicht uit te voeren door GGD en/of
onder de verantwoordelijkheid van de DPG

Figuur 1: Productenmatrix GGDrU

- *basistaken*: wettelijk uit te voeren door de GGD en vanuit een collectief opdrachtgever-schap;
- *intensivering*: wettelijk uit te voeren door de GGD maar waarbij één of meer gemeenten hierop een extra inzet aan de GGD vraagt;
- *basistaken-plus*: niet wettelijk door de GGD uit te voeren taken maar door het collectief van gemeenten toch bij de GGD belegd;
- *maatwerk*: niet wettelijk door de GGD uit te voeren taken maar waarbij één of meer gemeenten hierop inzet aan de GGD vraagt.

In de productenmatrix zijn alleen de taken die de GGDrU in opdracht van gemeenten uitvoert opgenomen. Daarnaast voert de GGD ook een aantal taken, die in het verlengde van haar takenpakket liggen, uit voor derden. Dit zijn taken in het kader van publieke gezondheid van asielzoekers in opdracht van het COA, de TBC-screening en =-behandeling van gedetineerden in opdracht van de Dienst Justitiele inrichtingen en ten behoeve van bedrijven en projectmanagement gezondheidsbevordering in de regio gefinancierd door derden.

Daarnaast kent de GGDrU een wettelijke verplichte rol bij crisis en rampen. De GGD dient volgens de wet te beschikken over een GGD Rampenopvangplan (GROP). De GGD en GHOR werken samen bij grootschalige infectieziektebestrijding. Het activeren van het GROP vindt plaats wanneer als gevolg van een ramp of crisis coördinatie en/of extra capaciteit nodig is. Het GROP bestaat uit vier processen: psychosociale hulpverlening, medische milieukunde, infectieziektebestrijding en gezondheidsonderzoek na rampen.

Wijze van financiering

De wijze van financiering verschilt per product in de matrix. De GGDrU onderscheidt de volgende vier financieringsbronnen:

- Gemeentelijke bijdrage (GB): collectieve bijdragen van gemeenten, op basis van de inwonerbijdrage.
- Subsidie (SU): subsidie van gemeenten, rijk of andere overheidsinstantie
- Factuur Gemeente (FG): facturatie op basis van een dienstverleningsovereenkomst of andere afspraken.
- Factuur Derden (FD): facturatie aan derden.

Voor de producten in het kwadrant 'Basistaken' geldt dat deze hoofdzakelijk worden gefinancierd op basis van een gemeentelijke bijdrage (GB), met uitzondering van 'Seksuele gezondheid' en 'Inspecties Kinderopvang'. Deze taken worden respectievelijk gefinancierd op basis van een Rijkssubsidie (SU), Sense, en op basis van facturatie (FG) op grond van een DVO of aantallen inspecties.

De producten in het kwadrant 'Intensivering basistaken' worden gefinancierd op basis van een dienstverleningsovereenkomst door middel van facturatie aan gemeenten. Dit zelfde geldt voor de producten in het kwadrant 'Maatwerk'. De 'Basistaken-plus' producten worden gefinancierd op basis van zowel subsidies, facturatie aan gemeenten of derden of op basis van de inwonerbijdrage (JGZ 4-18).

3.5 Bestuurlijke organisatie

De bestuurlijke organisatie van de GGDrU ziet er als volgt uit:

Bestuursorganen

De GGDrU kent drie bestuursorganen:

- het algemeen bestuur;
- het dagelijks bestuur;
- de voorzitter.

Bestuurscommissies

Het algemeen bestuur heeft ingevolge artikel 34 van de gemeenschappelijke regeling GGDrU een bestuurscommissie ingesteld, aan welke de bevoegdheden bedoeld in artikel 4, tweede lid en derde lid onder b van deze gemeenschappelijke regeling zijn overgedragen.

Adviescommissies

In het reglement tot instelling van de regionale adviescommissies is vastgelegd dat er regio's zijn met ieder een commissie die het algemeen bestuur van de GGDrU adviseert over zaken aangaande de regio. De GGDrU kent de volgende vijf regio's:

- Regio Eemland bestaande uit de gemeenten: Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes, Leusden, Soest en Woudenberg.
- Regio Zuidoost Utrecht bestaande uit de gemeenten: De Bilt, Bunnik, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist.
- Regio West Utrecht bestaande uit de gemeenten: Montfoort, Oudewater, De Ronde Venen, Stichtse Vecht en Woerden.
- Regio Vallei bestaande uit de gemeenten: Renswoude, Rhenen en Veenendaal.
- Regio Lekstroom bestaande uit de gemeenten: Houten, IJsselstein, Lopik, Nieuwegein en Vianen.

Het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGDrU kent de adviescommissie 'Financiën en Bedrijfsvoering'.

3.6 Ambtelijke organisatie

De GGDrU wordt geleid door de Directeur Publieke Gezondheid (DPG). De DPG werkt voor de dagelijkse leiding samen met een managementteam, dat bestaat uit een adjunct-directeur en de managers van Algemene Publieke Gezondheid, Jeugdgezondheidszorg, Bedrijfsondersteuning en Human Resource Management.

4. Algemene toelichting

4.1 Financiële en beleidsbegroting

De begroting van de GGDrU is ingericht conform de eisen van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

In overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) geeft de begroting per productgroep antwoord op de drie W-vragen:

Begroting	Jaarstukken
<i>Wat willen we bereiken?</i> Hier wordt aangegeven welke doelen (maatschappelijke effecten) bereikt moeten worden. Daarbij worden indicatoren met bijbehorende normwaarden opgenomen.	<i>Wat hebben we bereikt?</i> Er wordt uitgelegd in hoeverre beoogde doelen feitelijk zijn gerealiseerd: de realisatie van doelen wordt dus afgezet tegen de voornemens in de begroting. De indicatoren worden met de gerealiseerde waarden opgenomen.
<i>Wat gaan we daarvoor doen?</i> Op deze plaats wordt aangegeven welke activiteiten moeten worden uitgevoerd om de gestelde doelen te bereiken.	<i>Wat hebben we daarvoor gedaan?</i> Er wordt uitgelegd in hoeverre beoogde activiteiten feitelijk hebben plaatsgevonden: de realisatie van activiteiten wordt dus afgezet tegen de voornemens uit de begroting.
<i>Wat gaat dat kosten?</i> Hier wordt aangegeven welke lasten (maar ook baten) aan de orde zijn voor de uitvoering van de activiteiten.	<i>Wat heeft dat gekost?</i> Er is verantwoord over de lasten en baten afzonderlijk; het verschil met de begroting wordt uitgelegd.

Tevens zijn de paragrafen weerstandsvermogen en risicobeheersing, verzekeringen, bedrijfsvoering, verbonden partijen, onderhoud kapitaalgoederen, financiering en treasury opgenomen.

De paragrafen lokale heffingen en grondbeleid (conform BBV eveneens verplichte paragrafen) zijn niet in de begroting van de GGDrU opgenomen, daar deze onderwerpen voor de gemeenschappelijke regeling GGDrU niet van toepassing zijn.

4.2 Uitgangspunten

Hieronder worden de uitgangspunten opgesomd die gehanteerd zijn voor het opstellen van de begroting:

1. Voor de loonaanpassing worden de CAO-wijziging als uitgangspunt genomen. Voor de prijsaanpassing wordt uitgegaan van de cijfers van het CPB. Jaarlijks vindt een correctie plaats op basis van de gecorrigeerde cijfers over de voorliggende twee jaar.
2. De voorgestelde indexering wordt ook toegepast op de maatwerk-afspraken respectievelijk de dienstverleningsovereenkomsten met de betreffende deelnemende gemeenten.
3. De begroting wordt inclusief BTW opgesteld. De gemeenten krijgen na afloop van het begrotingsjaar een opgave van het bedrag aan BTW, dat kan worden doorgeschoven naar het BTW-compensatiefonds.
4. De loonkosten worden begroot op basis van het maximum van de schaal.
5. Er wordt geen interne rekenrente gehanteerd. Dat betekent dat de kapitaallasten, berekend op basis van de omvang van de activaposten, alleen bestaan uit afschrijvingslasten.
6. De begrote rentelasten zijn gebaseerd op de aanwezige leningenportefeuille.
7. Voor de vaststelling van de inwoneraantallen wordt uitgegaan van de stand per 1 januari 2014. Als bron hiervoor wordt het CBS gehanteerd. Er vindt gedurende het begrotingsjaar geen bijstelling plaats op basis van het werkelijk aantal inwoners per 1 januari 2016.
8. De omvang van de plus- en extra taken in de begroting 2016 is gebaseerd op een inschatting. Voor deze inschatting wordt gebruik gemaakt van de verwachte afname over 2015, zoals deze in de maand januari 2015 bij de GGDrU bekend is. De uiteindelijke werkelijke afname van plus- en extra taken voor het boekjaar 2016 kan dus afwijken van de bedragen, zoals nu opgenomen worden in de begroting 2016.
9. In de begroting worden alleen bestuurlijk genomen besluiten verwerkt, voor zover deze vóór 1 februari 2015 zijn vastgesteld. Alle bestuurlijke besluiten, die na deze datum zijn vastgesteld, worden middels een begrotingswijziging op de primitieve begroting 2016 technisch verwerkt.
10. De begroting wordt opgesteld conform de richtlijnen uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en andere financiële wetgeving.

Toelichting uitgangspunt maximum van de schaal

Ten aanzien van het bepalen van de omvang van het budget voor de loonkosten kunnen verschillende methodieken gekozen worden. De GGDrU heeft de keuze gemaakt om de loonkosten op het maximum van de functionele schaal te begroten. Argumenten voor deze methodiek zijn:

- De gemiddelde leeftijd van het personeel van de GGDrU ligt relatief hoog waardoor het merendeel van de medewerkers het maximum van de schaal heeft bereikt.
- Het personeel van de GGDrU heeft over het algemeen een specialistische functie waardoor het verloop lager is. Daardoor is de aanwas van jonger personeel kleiner en bereiken de zittende medewerkers bij de GGDrU het maximum van de schaal.
- Aan een medewerker kan eventueel binnen de vigerende arbeidsvoorwaarden van de GGDrU de schaal boven de functionele schaal worden toegekend. De GGDrU schat in dat deze extra loonkosten binnen de marges van het loonkostenbudget kunnen worden opgevangen.

Overheadtoerekening

De methodiek voor de overhead in de begroting 2016 is nog conform de methodiek van de begroting van het voorgaande jaar. Ten tijde van het opstellen van de begroting 2016 heeft nog geen (bestuurlijk) besluit plaatsgevonden voor eventueel aan andere methodiek. In de begroting 2015 waren de onderstaande afspraken aangaande de toerekening van de overheadkosten gemaakt:

1. er wordt een onderscheid gemaakt in algemene en specifieke overhead, waarbij de specifieke overhead toegewezen wordt aan de (overheids)taken, en de algemene overhead conform de equivalentiemethode wordt verdeeld over alle taken. Hierdoor wordt een integrale kostprijs per taak verkregen;
2. van de algemene overheadkosten wordt 1/3 van de overheadkosten verdeeld over de taken uit de inwonerbijdrage, waarna 2/3 van de overheadkosten over alle taken wordt verdeeld.

B. BELEIDSBEGROTING

1. Programmaverantwoording per productgroep (taakveld)

De begroting 2016 van de GGDrU kent één programma: Publieke Gezondheid. Daarbinnen worden de volgende productgroepen (taakvelden) onderkend:

1. Algemene Publieke Gezondheid (APG; voorheen AGZ/GBE);
2. Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
3. Bedrijfsvoering (Directie / GHOR / Bedrijfsondersteuning / HR)
4. Projecten en bijzondere activiteiten.

Per 1 januari 2014 zijn ook de wettelijke taken op het terrein van de publieke gezondheid voor de gemeente Utrecht overgedragen aan de GGDrU. Dit houdt in dat de wettelijke taken op het terrein van de publieke gezondheid binnen de geografische regio Utrecht volledig wordt verzorgd door de GGDrU.

1.1 Productgroep 1 – Algemene Publieke Gezondheid (APG)

A. Wat wil APG bereiken?

Algemene Publieke Gezondheid heeft tot doel de gezondheid van de inwoners van de regio Utrecht te beschermen, te bevorderen en te bewaken.

Wij doen dat door de risico's voor de volksgezondheid te signaleren, te voorkomen, snel in te grijpen als er gevaar dreigt en door gemeenten te ondersteunen om de zelfredzaamheid en gezondheid van alle inwoners te bevorderen.

De GGD wil een significante rol spelen in het verbinden van het sociale domein met de publieke gezondheid gezien de belangrijke rol van preventie in beide domeinen. Dit doet de GGD door kennis te verzamelen over de gezondheid, het welzijn, de zelfredzaamheid en de omgeving van burgers op het niveau van gemeenten en wijken. Vanuit deze kennis adviseert en ondersteunt de GGD gemeenten bij het beleid in het sociale domein.

APG streeft naar een goede samenwerking met alle belangrijke partners die op lokaal en regionaal niveau een rol spelen in de public health, bijvoorbeeld met de ROS; de Regionale Ondersteuningsstructuur voor eerstelijns-disciplines.

Dit krijgt vorm door drie type hoofdtaken:

- **Gezondheidsbeschermende taken:** waaronder de infectieziektebestrijding, de tuberculosebestrijding en medisch milieukundige zorg.
- **Gezondheidsbevorderende taken:** zoals het monitoren, signaleren en adviseren ten aanzien van gezondheidsbeleid, gezondheidspreventie, seksuele gezondheidsbevordering en openbare geestelijke gezondheidszorg.
- **Toezicht- en adviestaken:** zoals de inspecties op de kinderopvang en tattoo- en piercingshops, reizigersadvisering en Wmo toezichthoudende taak.

B. Wat gaat APG daarvoor doen?

Per kwadrant van de productenmatrix is hierna weer gegeven wat APG gaat doen in 2016.

Wettelijk verplicht uit te voeren door GGD en/of
onder de verantwoordelijkheid van de DPG

In aansluiting op het rapport 'Een arrangement voor publieke gezondheid in de regio Utrecht, voorstel en impactanalyse' is onderstaand weergegeven welke taken de gemeente Utrecht van de GGDrU afneemt:

Taken gemeente Utrecht		[x €1.000]
Basistaken		1.202
1.1	Infectieziektebestrijding (IZB) [GB]	1.100
1.2	TBC-bestrijding (TBC) [GB]	
1.3	Medisch Milieukundige Zorg (MMK) [GB]	
1.4	Technische Hygiëne Zorg (THZ) [GB]	
1.5	Seksuele gezondheid: soa-bestrijding [GB]	
1.6	Gezondheidsbeleid (liaison functie) [GB]	51
1.7	Onderzoek: gezondheidsmonitor (liaison functie) [GB]	51
Intensivering basistaken		153
2.1	Medische Milieukundige zorg [FG]	67
2.2	Technische Hygiëne Zorg (THZ) : advisering publieksevenementen [FG]	23
2.3	Infectieziektebestrijding [FG]	63
Basistaken-plus		72
3.1	Seksuele gezondheid: Sense [SU]	Nvt
3.2	Forensische zorg (beschikbaarheid) [GB]	21
	Forensische zorg (verrichtingen) [FG]	51
3.3	Reizigersvaccinaties [FD]	nvt
3.4	Inspecties tatoeage- en piercingshops [FG]	Financieel onderdeel van 2.2
Maatwerk		P.M
4.7	Inspecties seks- en relaxinrichtingen [FG]	p.m.

NB. Op pagina 48 van de begroting is de inwonerbijdrage van onder meer de gemeente Utrecht vermeld. Deze bedraagt vóór correctie van de reserve (en daarmee inclusief de versterking van de bedrijfsvoering) €1.121.000 (afgerond) betreffende het begrotingsjaar 2016. Dit betreft de som van de vergoeding voor de taken 1.1 tot en met 1.5 en 3.2 (voor wat betreft de beschikbaarheidsfunctie van forensische zorg).

In onderstaande tabellen wordt nader ingegaan op het beoogde resultaat per taak. Daar waar de gemeente Utrecht een taak afneemt, is dit met een '*' aangegeven.

I. APG: Basistaken

Gezondheidsbescherming

	Taken	Beoogd resultaat
1.1	Infectieziektebestrijding (IZB) *	
		Alle benodigde werkzaamheden worden verricht en alle activiteiten worden ondernomen om (verspreiding van) infectieziekten te voorkomen, waarbij de GGD tevens is voorbereid en 7x24 uur beschikbaar is om adequaat op te treden in geval van (ernstige) infectieziekte-uitbraken.
1.2	TBC-bestrijding (TBC) *	
		Alle benodigde werkzaamheden worden verricht om (verspreiding van) TBC te voorkomen en adequaat op te treden in geval van uitbraken.
		Patiënten met TBC of personen die besmet zijn met TBC worden behandeld.
1.3	Medisch Milieukundige Zorg (MMK) *	
		Alle benodigde activiteiten worden uitgevoerd om het contact van burgers met schadelijke stoffen in hun fysieke leefomgeving te beperken.
		In crisissituaties en bij blootstelling aan schadelijke stoffen worden gemeenten en burgers geïnformeerd over risico's, mogelijke gevolgen en te nemen maatregelen.
1.4	Technische Hygiëne Zorg (THZ) *	
		Alle benodigde werkzaamheden worden verricht om te voorkomen dat infectieziekten uitbreken of zich verspreiden in instellingen met een verhoogd risico op het voorkomen van een infectie.
1.5	Seksuele gezondheid: soa-bestrijding *	
		Zorg wordt verleend om de verspreiding van soa en hiv te voorkomen.

Gezondheidsbevordering

	Taken	Beoogd resultaat
1.6	Gezondheidsbeleid *	
		Gemeenten ontvangen op maat, lokaal toegesneden, gevraagd en ongevraagd advies over methoden en beleidsmaatregelen om de gezondheid en zelfredzaamheid van burgers te bevorderen zodat zij zo lang mogelijk gezond en zelfstandig functioneren en een actieve en positieve bijdrage kunnen leveren aan de maatschappij.
		Gemeenten ontvangen ondersteuning bij de opzet van preventieve gezondheidsprogramma's.
1.7	Onderzoek: Gezondheidsmonitor *	
		Via diverse vormen van onderzoek en dataverzameling worden die gegevens verzameld die nodig zijn om gemeenten inzicht te geven in de gezondheidssituatie van hun burgers, inclusief deelname aan de landelijk uniforme gegevensverzameling elke 4 jaar voorafgaand aan de opstelling van het lokale gezondheidsbeleid.

Toezicht & Advies

	Taken	Beoogd resultaat
1.8	Inspecties Kinderopvang	
		• Toezicht wordt uitgevoerd op de kwaliteit van kindercentra, gastouders en peuterspeelzalen, gericht op hygiëne, veiligheid, pedagogisch beleid en omgang met ouders en personeel.

II. APG: Intensivering Basistaken

Gezondheidsbescherming

	Taken	Beoogd resultaat
2.1	Medische Milieukundige zorg (intensivering) *	
		• Advisering op het gebied van de ruimtelijke ordening
2.2	Technische Hygiëne Zorg (THZ): Advisering publieksevenementen (intensivering) *	
		• Gemeenten krijgen advies over maatregelen om de hygiëne bij evenementen te waarborgen.
2.2	Infectieziektebestrijding (intensivering) *	
		• Aanvullende advisering op het gebied van de infectieziektebestrijding (waaronder evenementen)

Gezondheidsbevordering

	Taken	Beoogd resultaat
2.3	Lokaal onderzoek	
		• Thematisch onderzoek wordt uitgevoerd om inzicht te verkrijgen in een specifieke doelgroep of gezondheidsprobleem.

Toezicht & Advies

	Taken	Beoogd resultaat
2.4	Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen en lichte handhaving	
		• De centra die aan de wettelijke kwaliteitseisen voldoen worden geregistreerd in het landelijke kwaliteitsregister. • 'Lichte' handhavingstaken binnen de kinderopvang worden uitgevoerd, te weten het geven van waarschuwingen en het nemen van aanwijzingsbesluiten.

III. APG: Basistaken-plus

Gezondheidsbevordering

	Taken	Beoogd resultaat
3.1	Seksuele gezondheid: Sense *	
		• Deze activiteiten vallen onder Productgroep 4 "Projecten en bijzondere activiteiten." (zie paragraaf 1.4 onder B)

Toezicht & Advies

	Taken	Beoogd resultaat
3.2	Forensische zorg *	
		Alle medische verrichtingen worden uitgevoerd t.b.v. gemeenten, politie, justitie en begrafenisondernemers om te voldoen aan de wetgeving betreffende Lijkbezorging.
3.3	Reizigersvaccinaties *	
		Reizigers naar risicolanden worden geadviseerd en gevaccineerd om zodat wordt voorkomen dat zij een ernstige infectieziekte oplopen, en deze meenemen naar Nederland.
3.4	Inspectie tattoo en piercingshops*	
		Toezicht wordt uitgevoerd op de kwaliteit van tattoo en piercingshops, gericht op hygiëne.

IV. APG: Maatwerk

Gezondheidsbevordering

	Taken	Beoogd resultaat
4.1	OGGZ Woonhygiënische problematiek (WHP)	
		Na melding van een ernstige woningvervuiling van een burger wordt de regie gevoerd over de aanpak van de schoonmaak en over het toeleiden naar zorg of hulpverlening van de burger.
4.2	OGGZ Voorkomen huisuitzetting (VIA)	
		Na melding door gemeenten of samenwerkingspartner worden alle noodzakelijke acties verricht om huisuitzetting en dakloosheid van burgers of gezinnen (met meervoudige problemen en huisvestingsproblemen) te voorkomen.
4.3	OGGZ Meldpunt & Overlast; Casusoverleg	
		Meldingen van burgers en professionals over zorgwekkende zorgmijders en/of overlastgevers worden geïnventariseerd en gewogen en indien nodig worden de cliënten toegeleid naar passende hulpverlening (Meldpunt) of wordt een integraal plan van aanpak opgesteld in het casusoverleg en een casemanager aangewezen.
4.4	OGGZ Beleidsadvies Huiselijk Geweld	
		De Klankbordgroep 'Veilig Thuis' wordt voorbereid en ondersteund en er wordt gezorgd voor afstemming tussen de betrokken ketenpartners.
4.5	Seksuele gezondheid: collectieve preventie	
		Activiteiten en campagnes worden uitgevoerd die erop zijn gericht om de seksuele gezondheid van kinderen, jongeren en volwassenen te bevorderen en problemen op het gebied van soa, ongewenst seksueel gedrag en ongewenste zwangerschappen te voorkomen.

Toezicht & Advies

	Taken	Beoogd resultaat
4.6	Toezicht WMO	
		Er worden inspecties uitgevoerd bij calamiteiten in de voorzieningen binnen de WMO.
		Met de gemeenten wordt gewerkt aan de verdere invulling van de toezichtstaak zoals risico-indicatoren toezicht, handhaving en thematisch toezicht.
4.7	Inspectie seks- en relaxinrichtingen *	
		Toezicht wordt uitgevoerd op de kwaliteit van seks- en relaxinrichtingen, gericht op hygiëne.

C. Wat gaat APG kosten?

Hieronder is de gecomprimeerde productgroep-begroting weergegeven (alle bedragen x €1.000).

Productgroep (x €1.000)	Realisatie 2014			Raming 2015			Raming 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene Publieke Gezondheid	11.748	12.659	911	11.910	11.910	0	12.348	12.348	0
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	11.748	12.659	911	11.910	11.910	0	12.348	12.348	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamde resultaat	11.748	12.659	911	11.910	11.910	0	12.348	12.348	0

Op basis van het kwadrantenmodel is in onderstaande tabel een nadere verdeling gemaakt van de productgroep Algemene Publieke Gezondheid voor de jaren 2015 en 2016:

Productgroep APG (x €1.000)	Raming	
	2015	2016
Kwadrant I: Basistaken	7.015	7.378
Infectieziektebestrijding	2.135	2.171
Technische hygiënezorg (preventie)	126	128
Tuberculose	1.651	1.772
Medische Milieukunde	439	447
Epidemiologie	631	622
Gezondheidsbevordering	839	844
Kenniscentrum	1.194	1.394
Kwadrant II: Intensivering basistaken	383	421
Technische hygiënezorg (adviesgeving publieke evenementen)	35	35
Medische Milieukunde	139	141
Gezondheidsbevordering	90	133
Epidemiologie	50	51
Inspectie kindercentra (LRKP)	69	61
Kwadrant III: Basistaken-plus	3.198	3.127
Infectieziektebestrijding (seksuele gezondheid)	255	259
Reizigersvaccinatie	2.544	2.412
Forensische zorg	370	427
Technische hygiënezorg (inspectie tattoo en piercingshops)	29	29
Kwadrant IV: Maatwerk	848	917
OGGZ	830	797
Technische hygiënezorg (inspectie seks en relaxinrichting)	18	18
Technische hygiënezorg (toezicht WMO)	0	102
Overhead	466	505
Algemene Publieke Gezondheid	466	505
Geraamde resultaat	11.910	12.348

1.2 Productgroep 2 –Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

A. Wat wil JGZ bereiken?

Een goede start voor kinderen (zo gezond en veilig mogelijk) om individueel en maatschappelijk optimaal te kunnen functioneren.

B. Wat gaat JGZ daarvoor doen?

De JGZ stimuleert gezond gedrag en ondersteunt kinderen en ouders, zodat zij zelf regie kunnen nemen over hun eigen gezondheid. De jeugdverpleegkundige of de jeugdarts heeft daarbij oog voor de ontwikkelingsbehoeften van het kind, de opvoedcapaciteit van de ouders en de interactie met de omgeving.

De JGZ biedt preventieve zorg, kijkt integraal naar de lichamelijke, sociaal- en emotionele ontwikkeling van kinderen, signaleert waar problemen ontstaan en heeft oog voor de dingen die goed gaan.

De JGZ heeft aandacht voor de beleving van het individuele kind en ook voor aspecten die een collectieve aanpak vragen. Waar nodig biedt de JGZ (toeleiding naar) (preventieve) ondersteuning, hulp of zorg voor kinderen en hun ouders.

Samengevat:

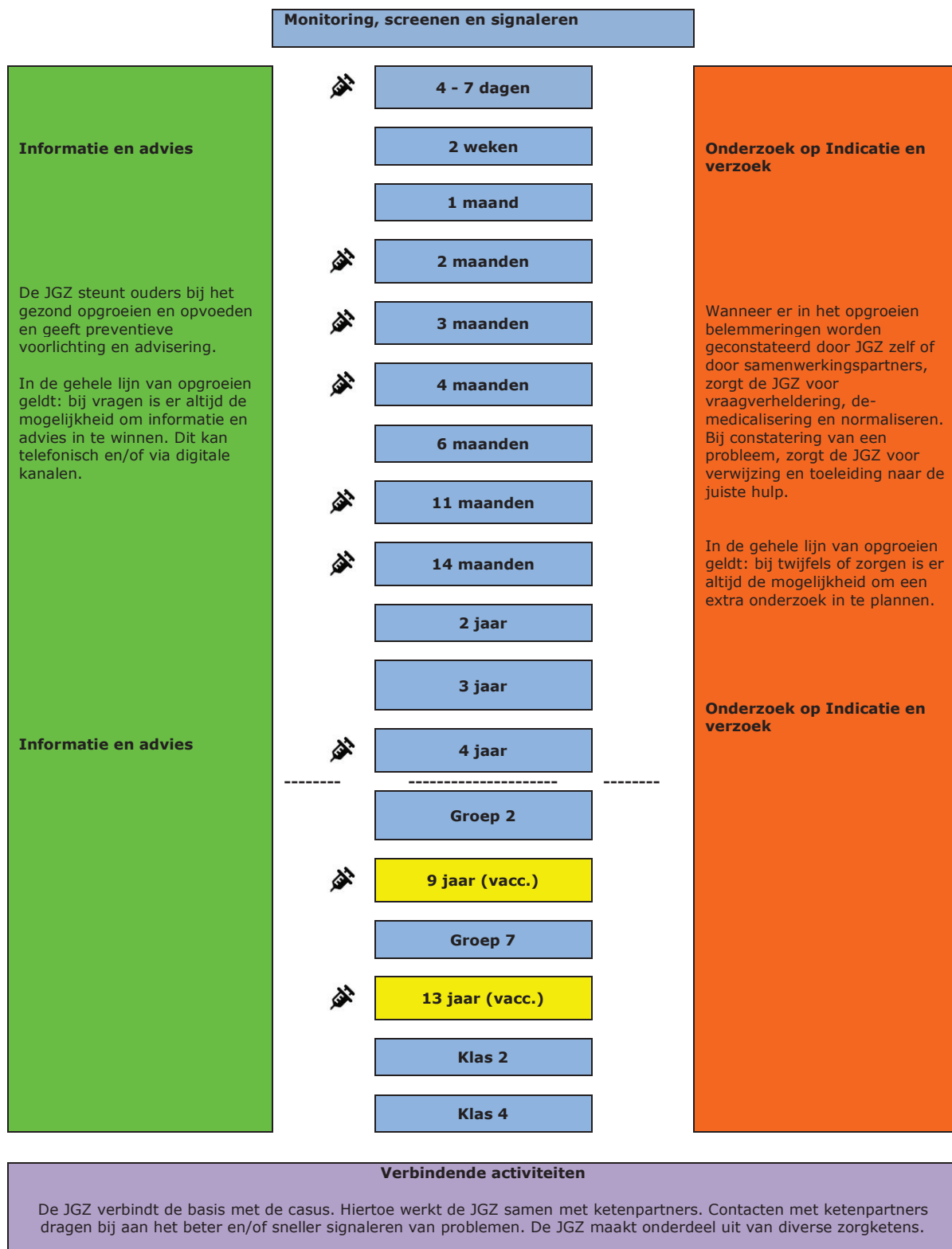
- De JGZ heeft de gezondheid en de ontwikkeling van alle kinderen in beeld
- De JGZ vaccineert
- De JGZ normaliseert en versterkt de kracht van ouders en jongeren
- De JGZ signaleert problemen en behoeften en schakelt tijdig extra hulp in
- De JGZ levert beleidsinformatie en advies aan gemeenten en andere professionals
- Daartoe werkt de JGZ nauw samen met gemeenten en andere partners

In tegenstelling tot wat in de kadernota is aangekondigd zijn in deze begroting 2016-0 de wijzigingen voortvloeiend uit het Nieuwe Basispakket nog niet doorgevoerd. De voornaamste reden hiervoor is dat het sociale domein nog volop in ontwikkeling is en er tussen gemeenten grote onderlinge (tempo) verschillen zijn en er vanuit het Rijk voorsnog geen "harde" rekenmodellen/kaders meegegeven zijn om te bepalen wat de inzet van de JGZ op dit gebied is. Bij het proces van de integrale JGZ per 2016 zal dit opnieuw aandacht krijgen. Verder betekent het onder meer dat het adolescenten contactmoment nog steeds als maatwerk aangeduid wordt.

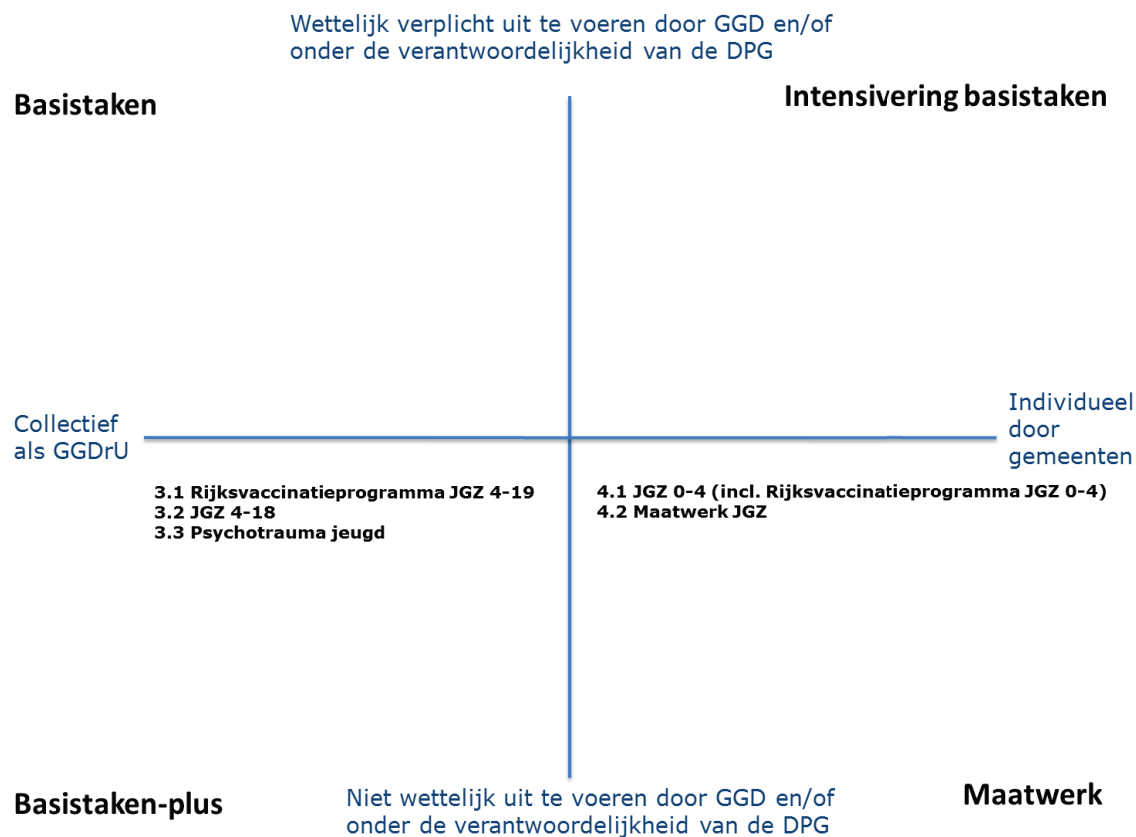
De JGZ voert conform de gemeenschappelijke regeling GGDrU de JGZ 4-18 uit voor alle 25 Midden-Nederland gemeenten. Daarnaast voert de GGDrU de JGZ 0-4 (samen met de JGZ 4-18 is dit de integrale JGZ) uit voor de 12 gemeenten in de regio's Eemland en Utrecht-West. Het voornemen van de andere drie regio's; Lekstroom (met uitzondering van de gemeente Vianen), Vallei en Zuid Oost Utrecht, is om ook de JGZ 0-18 (de integrale JGZ) door de GGDrU per 1-1-2016 uit te laten voeren. Omdat de besluitvorming hierover op dit moment nog niet is afgerond, zijn de financiële consequenties niet opgenomen in deze begroting.

Om een en ander praktisch weer te geven volgt hierna het 'contactmomentenschema' Integrale JGZ (nu in 12 gemeenten in de regio's Eemland en Utrecht West). Voor de uitvoering van de JGZ 0-4 (voor 12 gemeenten) en het overige 0-18 maatwerk wordt verwezen naar aparte dienstverleningsovereenkomsten met individuele gemeenten.

Contactmomentenschema Integrale Jeugdgezondheidszorg

Per kwadrant van de productenmatrix is hierna weer gegeven wat JGZ gaat doen in 2016.

I. JGZ: Basistaken

Niet van toepassing.

II. JGZ: Intensivering basistaken

Niet van toepassing.

III. JGZ: Basistaken-plus

	Taken	Beoogd resultaat
3.1	Rijksvaccinatieprogramma JGZ 4-19	
		De JGZ vaccineert om ziektes te voorkomen. In de leeftijdscategorie 4-19 worden jaarlijks zo'n 30.000 vaccinaties gegeven (BMR, DTP op 9-jarige leeftijd en HPV voor de meisjes).

	Taken	Beoogd resultaat
3.2	JGZ 4-18	
1.	De JGZ heeft de gezondheid en de ontwikkeling van alle kinderen in beeld.	
		Daartoe ziet de JGZ jaarlijks: • 11.000 5/6 jarigen • 12.000 10/11 jarigen • 12.000 13/14 jarigen • 1.800 kinderen in het speciaal onderwijs
2.	De JGZ normaliseert en versterkt de kracht van ouders en jongeren	
		Dit doen de jeugdverpleegkundigen- en artsen in alle face-to-face contacten, maar ook op andere manieren: • Via het telefonisch spreekuur • Via de twitterende schoolarts • Via email • Via de websites • Via chatten met jongeren • Via inloopsprekuren • Op school en via CJG's • Via collectieve gezondheids-bevorderende activiteiten.
3.	De JGZ signaleert problemen en behoeften en schakelt tijdig extra hulp in.	
		Daartoe vinden zo'n 12.000 verhelderende, motiverende en/of versterkende contactmomenten plaats op verzoek van: • Ouders • Jongeren zelf • School, peuterspeelzaal, kinderdagverblijven • Overige ketenpartners, bijv. huisarts of wijkteam • De JGZ zelf (vervolg) • MBO: verzuimbegeleiding
4.	De JGZ levert beleidsinformatie en advies aan gemeenten en andere professionals.	
		Dit betreft zowel reguliere beleidsinformatie maar ook de meer spontane advisering op geleide van signalen in de dagelijkse praktijk of samenleving en vragen uit gemeenten. Bronnen zijn : • Het Digitaal Dossier waarin de JGZ medewerkers een schat aan gegevens bijhouden • Vragenlijstgegevens • Jeugdmonitors, waaronder schoolkracht • Ogen en oren professionals • Dit alles wordt voortdurend geordend en geduid door epidemiologen en JGZ professionals samen.
5.	Daartoe werkt de JGZ nauw samen met gemeenten en andere partners	
		De meest intensieve contacten zijn er met: • Het onderwijs • Andere partijen in het sociale domein • Huisartsen en kinderartsen • Verloskundigen, kraamzorg(vooral 0-4) Doel van de contacten is vroegsignaleren,

	samenwerken in één gezin, één plan, terugkoppelen ten behoeve van monitoren, elkaar consulteren en in afstemming doorverwijzen.
--	---

IV. JGZ: Maatwerk

	Taken	Beoogd resultaat
4.1	JGZ 0-4 jaar	
		Uitvoeren van de dienstverleningsovereenkomsten met de betreffende gemeenten, die deze taken hebben belegd bij de GGDrU.
4.2	Maatwerk JGZ	
		Uitvoeren van de maatwerkafspraken JGZ 0-4 en JGZ 4-18 met de betreffende gemeenten, die dit bij de GGDrU hebben belegd.

C. Wat gaat JGZ kosten?

Hieronder is de gecombineerde productgroep-begroting weergegeven (alle bedragen x €1.000).

Productgroep (x €1.000)	Realisatie 2014			Raming 2015			Raming 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Jeugdgezondheidszorg	18.799	18.977	178	18.087	18.087	0	18.485	18.485	0
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	18.799	18.977	178	18.087	18.087	0	18.485	18.485	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamde resultaat	18.799	18.977	178	18.087	18.087	0	18.485	18.485	0

Op basis van het kwadrantenmodel is in onderstaande tabel een nadere verdeling gemaakt van de productgroep Jeugdgezondheidszorg voor de jaren 2015 en 2016:

Productgroep JGZ (x €1.000)	Raming	
	2015	2016
Kwadrant I: Basistaken	0	0
Kwadrant II: Intensivering basistaken	0	0
Kwadrant III: Basistaken-plus	8.379	8.770
JGZ (algemeen)	526	550
Servicecenter JGZ	108	109
Subregio Eemland 4-18 jaar	2.473	2.644
Subregio Lekstroom 4-18 jaar	1.446	1.397
Subregio Utrecht West 4-18 jaar	1.484	1.514
Subregio Vallei 4-18 jaar	713	730
Subregio Zuid-Oost Utrecht	1.219	1.388
Rijksvaccinatieprogramma	410	438
Kwadrant IV: Maatwerk	7.725	7.715
Subregio Eemland 0-4 jaar	4.530	4.575
Subregio Utrecht West 0-4 jaar	3.195	3.140
Overhead	1.983	2.000
JGZ (algemeen)	545	549
Servicecenter JGZ	1.438	1.451
Geraamde resultaat	18.087	18.485

1.3 Productgroep 3 – Bedrijfsvoering

A. Wat wil Bedrijfsvoering bereiken?

De productgroep Bedrijfsvoering bestaat uit de organisatie-onderdelen directie, crisisfunctie, bedrijfsondersteuning en HR. Deze directie heeft tot taak de GGDrU aan te sturen. De organisatie-onderdelen Bedrijfsondersteuning en HR ondersteunen de GGDrU proactief het aansturen en beheersen van de bedrijfsvoering. Dit betreft het management, HR, organisatieontwikkeling, arbeidsomstandigheden en milieu, facilitaire zaken, ICT, financiën, inkoop, verzekeringen.

B. Wat wil Bedrijfsvoering daarvoor doen?

Activiteit	Beoogd resultaat
Leiding, aansturing en ontwikkeling	Een efficiënt functionerende en zich op basis van een gedragen visie doorontwikkende organisatie, waarin wordt gestuurd volgens duidelijke procedures en richtlijnen, op integer personeelsmanagement, op integriteit van handelen, en op kwaliteitsmanagement.
Secretaris bestuur	Goed voorbereide bestuurlijke besluitvorming en kwalitatief hoogwaardige adviesondersteuning van de bestuurlijke besluitvorming.
Control	Een effectieve en efficiënte sturing en beheersing van de organisatie, alsmede optimale transparantie in de bedrijfsvoering en informatievoorziening naar alle niveaus in de organisatie.
HR / Bedrijfsondersteuning	Een optimale ondersteuning van de directie en het management voor de taken HR, financiën, I&A, DIV en FZ.

C. Wat gaat Bedrijfsvoering kosten?

Hieronder is de gecomprimeerde productgroep-begroting weergegeven (alle bedragen x €1.000).

Productgroep (x €1.000)	Realisatie 2014			Raming 2015			Raming 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bedrijfsvoering	4.942	4.743	-199	4.295	4.295	0	5.028	4.728	-300
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	4.942	4.743	-199	4.295	4.295	0	5.028	4.728	-300
Mutaties reserves	0	133	133	0	0	0	0	300	300
Geraamde resultaat	4.942	4.876	-66	4.295	4.295	0	5.028	5.028	0

Op basis van het kwadrantenmodel is in onderstaande tabel een nadere verdeling gemaakt van de productgroep Bedrijfsvoering voor de jaren 2015 en 2016:

Productgroep Bedrijfsvoering (x €1.000)	Raming	
	2015	2016
Kwadrant I: Basistaken	156	185
Crisisfunctie	156	185
Kwadrant II: Intensivering basistaken	0	0
Kwadrant III: Basistaken-plus	67	68
Psycho trauma Jeugd	67	68
Kwadrant IV: Maatwerk	0	0
Overhead	4.072	4.775
Overhead ondersteuning	4072	4.775
Geraamde resultaat	4.295	5.028

Versterking bedrijfsvoering

De noodzakelijke versterking van de bedrijfsvoering ziet er voor de onderdelen Automatisering, Facilitair, Financien en HR als volgt uit:

Automatisering	Formatie 2016	Formatie 2015	Mutatie	Mutatie loonkosten
Coordinator DIV	0,89	0,89	0,00	-
Coördinator I&A	0,67	0,67	0,00	-
Coördinator DDJGZ	1,00	1,00	0,00	-
Medewerker DIV	1,40	1,40	0,00	-
Senior Systeembeheerder	1,50	1,00	0,50	31.674
Systeembeheerder	2,00	2,00	0,00	-
Medewerker applicatiebeheer	1,67	1,67	0,00	-
Teamleider ICT	1,00	0,80	0,20	12.670
Technisch beheerder DIV	1,00		1,00	55.999
Totaal Automatisering	11,13	9,43	1,70	100.343

Facilitair	Formatie 2016	Formatie 2015	Mutatie	Mutatie loonkosten
Medewerker Beheer	2,00	2,00	0,00	-
Inkoop/contractmanagment	1,00	0,00	1,00	70.499
Senior medewerker Beheer	1,00	1,00	0,00	-
Teamleider Facilitair	1,00	0,60	0,40	16.348
Telefoniste/Receptioniste	3,18	3,18	0,00	-
Totaal Facilitair	8,18	6,78	1,40	86.847

Financiën	Formatie 2016	Formatie 2015	Mutatie	Mutatie loonkosten
Administrateur	1,50	1,00	0,50	31.674
Manager Financien & Facilitair	1,00	1,00	0,00	-
Manager Financiën	1,00	0,00	1,00	96.337
Medewerker Financiële Administratie	2,00	1,86	0,14	6.407
Projectadministrateur	2,80	2,00	0,80	44.799
Totaal Financiën	8,30	5,86	2,44	179.217

Human Resource Management	Formatie 2016	Formatie 2015	Mutatie	Mutatie loonkosten
Beleidsmedewerker	0,80	0,00	0,80	65.058
HR- Adviseur	2,67	2,67	0,00	-
HR- medewerker	2,20	1,40	0,80	36.610
Manager Human Resources	1,00	1,00	0,00	-
Preventiemedewerker	0,22	0,00	0,22	15.510
Totaal HR	6,89	5,07	1,82	117.178

De noodzakelijke versterking van de bedrijfsvoering ziet er voor de onderdelen Directie en de sectoren APG en JGZ als volgt uit:

Directie	Formatie 2016	Formatie 2015	Mutatie	Mutatie loonkosten
Adjunct-directeur Publieke Gezondheid	1,00	1,00	0,00	-
Administratief Medewerker	0,53	0,53	0,00	-
Beleidsmedewerker	1,80	0,80	1,00	81.323
Communicatieadviseur	0,80	1,50	-0,70	-44.344
Directiesecretaresse	1,00	1,00	0,00	-
Directeur Publieke Gezondheid	0,33	0,33	0,00	-
Informatiespecialist	0,67	0,67	0,00	-
Kwaliteitsfunctionaris	1,20	1,00	0,20	16.265
Strategisch beleidsadviseur	1,00	0,00	1,00	81.323
Totaal Directie	8,33	6,83	1,50	134.567

Sectoren	Formatie 2016	Formatie 2015	Mutatie	Mutatie loonkosten
Beleidsmedewerker P&C (APG)	0,50	0,00	0,50	40.662
Beleidsmedewerker P&C (JGZ)	0,50	0,00	0,50	40.662
Totaal Sectoren	1,00	0,00	1,00	81.323

Hiermee komt de totale versterking van de bedrijfsvoering uit op een totaal van 9,86 fte. De totale formatie voor de bedrijfsvoeringsfuncties (inclusief 1,73 fte voor de OR) neemt hiermee toe van 35,70 fte naar 45,56 fte.

De totale toename van de loonkosten voor de 9,83 fte aan bedrijfsvoeringsfuncties komt hiermee op €700.000 (afgerond). Ten aanzien van de bijstelling van het materieel deel heeft de GGDrU geconstateerd dat de bestaande middelen toereikend zouden moeten zijn.

Door de baten (en daarmee de lasten) binnen de begroting 2016 reëler te calculeren, mede op basis van de jaarcijfers 2014, kan van de totale lastenstijging ad €700.000 een bedrag ad €400.000 aan dekkingsmiddelen worden gevonden. Het overblijvende deel ad €300.000 (zijnde het verschil tussen €700.000 en €400.000) vraagt om een aanvullende bijdrage van de deelnemende gemeenten.

1.4 Productgroep 4 - Projecten en bijzondere activiteiten

A. Wat wil de GGD met Projecten en bijzondere activiteiten bereiken?

De productgroep projecten en bijzondere activiteiten heeft tot doel alle projecten en bijzondere activiteiten die in de GGDrU bij een van de andere productgroepen zijn ondergebracht bedrijfsvoeringstechnisch goed en juist te kunnen beheersen.

Binnen deze productgroep vallen de volgende producten:

- **Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg (DDJGZ)**

Gemeenten zijn wettelijk verplicht om in de Jeugdgezondheidszorg patiëntgegevens digitaal vast te leggen. Het systeem ondersteunt bij het uitvoeren van de verschillende zorgtaken, medische protocollen en bij de bedrijfsvoering en dienstverlening. Ook maakt het systeem het mogelijk om de vraag te kunnen beantwoorden of alle kinderen daadwerkelijk 'in beeld' zijn. Een belangrijke ontwikkeling die in 2016 van belang wordt, is het aflopen van het huidige contract met de leverancier van het digitale systeem, Allegro Sultum, per 1 januari 2017. 2016 is daarom het jaar om zowel qua organisatie en financiering als inhoud en functionaliteit een overweging te maken over de inrichting van het digitaal dossier JGZ.

- **Soa Sense**

Gemeenten zijn volgens de Wet Publieke Gezondheid verantwoordelijk voor de collectieve preventie van soa in risicogroepen. De rijksoverheid vult beide taken aan met een extra stimulans voor het verbeteren van de seksuele gezondheid in Nederland, inclusief de soa-bestrijding. De subsidieregeling Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg (ASG) van het Ministerie van VWS biedt ruimte aan de GGD soa poliklinieken om mensen uit risicogroepen anoniem en gratis te testen en behandelen op soa en maakt het mogelijk dat jongeren tot en met 24 jaar naar anonieme en gratis (Sense) spreekuren over seksualiteit bij de GGD kunnen gaan.

B. Wat gaan we daarvoor doen?

Activiteit	Beoogd resultaat
DDJGZ	
Contractbeheer	Het DD JGZ voldoet aan contractbepalingen en het Service Level Agreement, die met de leverancier zijn overeengekomen.
Functioneel beheer	De functionaliteit van het DD JGZ is aangepast aan de eisen en wensen van de gebruikers.
Applicatiebeheer	De inrichting en inhoud van het DD JGZ is up to date.

Activiteit	Beoogd resultaat
Soa Sense	
Testen, behandelen en bron- en contactopsporing van soa op polikliniek	Mensen met en soa worden zo snel mogelijk gevonden en behandeld, zodat de verspreiding van soa wordt tegengegaan
Voorlichting over seksuele gezondheid	Jongeren en risicogroepen ontvangen seksuele voorlichting, zodat zij een gezonde seksuele relatie ontwikkelen waardoor seksueel misbruik wordt voorkomen. Zij krijgen voorlichting over voorbehoedsmiddelen/mogelijkheden en soa, waardoor ongewenste zwangerschappen en soa worden voorkomen.

C. Wat gaat het kosten?

Hieronder is de gecomprimeerde productgroep-begroting weergegeven (alle bedragen x €1.000).

Productgroep (x €1.000)	Realisatie 2014			Raming 2015			Raming 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Projecten & bijzondere activiteiten	2.281	2.537	256	745	745	0	2.202	2.202	0
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	2.281	2.537	256	745	745	0	2.202	2.202	0
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamde resultaat	2.281	2.537	256	745	745	0	2.202	2.202	0

Op basis van het kwadrantenmodel is in onderstaande tabel een nadere verdeling gemaakt van de productgroep Projecten en bijzondere activiteiten voor de jaren 2015 en 2016:

Productgroep Projecten en bijzondere activiteiten (x €1.000)	Raming	
	2015	2016
Kwadrant I: Basistaken	0	0
Kwadrant II: Intensivering basistaken	0	0
Kwadrant III: Basistaken-plus	745	2.202
DDJGZ	745	693
Soa Sense		1.509
Kwadrant IV: Maatwerk	0	0
Overhead	0	0
Geraamde resultaat	745	2.202

2. Paragrafen

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.1.1 Risico's

In deze paragraaf wordt per productgroep nader ingegaan op de actualiteit van de risico's. Eventuele nieuwe risico's zullen worden meegenomen in de eerste bestuurlijke rapportage van 2016.

Daarnaast is de GGDrU bezig met het maken van een inschatting van de financiële gevolgen van de risico's.

2.1.2 Productgroep 1 – Algemene Publieke Gezondheid

Nr.	Risico	Toelichting	Beheersingsmaatregel
1.1	Vermindering aantal verrichtingen door lijkschouwers	De Politie besteedt het forensisch onderzoek thans aan. Als voorwaarde is gesteld dat de uitvoerende arts ook gemeentelijk lijkschouwer is. De GGDrU heeft op de aanbesteding als onderaannemer via een andere GGD ingeschreven.	Gemeenten benoemen uitsluitend gemeentelijk lijkschouwers in dienst van de GGD regio Utrecht
1.2	Daling afname kinderopvang	Ondernemers in de kinderopvang worden getroffen door de huidige (slechte) economische situatie. De verwachting voor de komende jaren is dan ook dat meer ondernemers in de kinderopvang failliet gaan. Het is niet goed in te schatten met welke daling we te maken gaan krijgen ten aanzien van het aantal inspecties. Als de afgelopen twee jaar een weerspiegeling is van de toekomst hebben we 9 locaties minder dan in het jaar 2014.	Er kan geen invloed op uitgeoefend worden. Verlagen van de kosten (onder meer formatie).
1.3	Grote uitbraak (epidemiologie)	Infectieziektebestrijding is een reactieve taak. Bij grote uitbraken wordt het team overmatig belast. Binnen de formatie is er naast het dagelijkse werk rond meldingen van infectieziekten geen ruimte voor het bestrijden van langdurige grote en complexe uitbraken. De formatie is dekkend voor de reguliere bestrijding. Door de preventieve taken bij een grote uitbraak te laten liggen, voldoen wij niet aan de eisen die de wet op Publieke gezondheid aan ons stelt.	herprioriteren van taken, hulp vragen van andere GGD's en het RIVM
1.4	Minder bezoekers reizigersvacinatie	Oorlogsdreiging en geweld in landen in Afrika en Azië kan toeristen afschrikken om te gaan reizen, waardoor er minder bezoekers zullen zijn.	Geen, er kan geen invloed op uitgeoefend worden.
1.5	Minder inkomsten door afspraken zorgverzekeraars	Afspraken met of door ziekenfondsen kunnen ervoor zorgen dat het product tegen een te lage prijs moet worden verkocht, dan wel dat verzekerden naar andere aanbieders overgaan.	Afspraken maken met zorgverzekeraar
1.6	Behoud van bekwaamheid en bevoegdheid van professionals	Door dalende incidentie van actieve tuberculose komt het behoud van bekwaamheid en bevoegdheid van professionals onder druk te staan. Dit leidt daarmee tot het niet meer voldoen aan de	De eenheid heeft op basis van landelijke normen en de werklust de organisatie aangepast. Voor het behoud van kennis en kunde wordt er

Nr.	Risico	Toelichting	Beheersingsmaatregel
		professionele normen en efficiënt gebruik van mensen en middelen.	samengewerkt met andere GGDen. De eenheid heeft voldoende omvang en voldoet aan professionele en landelijke normen.
1.7	Contracten met COA en dienst Justitiële inrichtingen (DJI)	De contracten met COA en dienst Justitiële inrichtingen (DJI), de normen en methoden voor deze risico screening worden in 2015 geëvalueerd. De contracten kunnen dan veranderen of stoppen.	Opbouwen van weerstandsvermogen voor de contracten De mobiliteit en brede inzetbaarheid van medewerkers wordt gestimuleerd om te komen tot doorstroom in de formatie.
1.8	Asielzoekers en screenings	Het aantal asielzoekers en screenings neemt toe (uit landen met hoog risicoprofiel voor TBC). Er is onvoldoende capaciteit en kennis om op te schalen.	Door samenwerking met andere taken en GGDen wordt de flexibiliteit en het opschalen geoptimaliseerd
1.9	Opbrengsten verzekerde zorg	De opbrengsten uit verzekerde zorg zijn nog onzeker. De NZA richtlijn wordt momenteel geïmplementeerd.	Realistisch begroot in 2014 en 2015. Monitoren resultaat.
1.10	Immigranten betalen zelf voor de screening; omstreden	Toelichting risico: Deze kostendekking is omstreden, beleid van 6 van de 8 TBC GGDen is dat deze screening valt onder PG en kosteloos voor de burger is.	In 2015 wordt een juridische analyse gemaakt om te komen tot een standpunt over de rechtmatigheid en wenselijkheid van deze kostendekking. Voorbehoud in de begroting van 2016.
1.11	Maatwerk	De exploitatie van de maatwerkproducten omvat in beginsel een aanmerkelijk groter risico dan de exploitatie van de producten die door de inwonerbijdrage worden gedekt. Het risico kent feitelijk twee dimensies. Ten eerste gaat het om de mate waarin de GGDrU in staat is aan te sluiten op de behoefte van de gemeenten. Ten tweede kunnen de gemeenten onder druk van de bezuinigingen besluiten minder maatwerk af te nemen.	Bepalen wat een gezonde verhouding is tussen de vaste (inwoner)bijdrage en de maatwerk-opbrengsten, zodat de GGDrU een gezonde financierings-structuur kent om een eventuele daling van maatwerk te kunnen opvangen. Vaststellen of de 25% eenmalige vergoeding bij opzegging voldoende is. Daarnaast (voor zover mogelijk) aanhouden van een flexibele schil en opbouwen weerstands-vermogen.

2.1.3 Productgroep 2 – Jeugdgezondheidszorg

Nr.	Risico	Toelichting	Beheersingsmaatregel
2.1	Maatwerk	De exploitatie van de maatwerkproducten omvat in beginsel een aanmerkelijk groter risico dan de exploitatie van de producten die door de inwonerbijdrage worden gedekt. Het risico kent feitelijk twee dimensies. Ten eerste gaat het om de mate waarin de GGDrU in staat is aan te sluiten op de behoefte van de gemeenten. Ten tweede kunnen de gemeenten onder druk van de bezuinigingen besluiten minder maatwerk af te nemen.	Bepalen wat een gezonde verhouding is tussen de vaste (inwoner)bijdrage en de maatwerk-opbrengsten, zodat de GGDrU een gezonde financierings-structuur kent om een eventuele daling van maatwerk te kunnen opvangen. Vaststellen of de 25% eenmalige vergoeding bij opzegging voldoende is. Daarnaast (voor zover mogelijk) aanhouden van een flexibele schil en opbouwen weerstands-vermogen.

2.1.4 Productgroep 3 – Bedrijfsvoering

Nr.	Risico	Toelichting	Beheersingsmaatregel
3.1	Europese aanbesteding	De GGDrU is in de afgelopen jaren in omvang aanzienlijk gegroeid. Daardoor is de kans om verplicht aan de regels rondom Europees aanbesteden van diensten en leveringen waarschijnlijker geworden. Niet naleven van de aanbestedingsregels leidt tot onrechtmatigheid, dat kan leiden tot niet verkrijgen van een goedkeurende rechtmatigheidsverklaring bij de jaarstukken.	Dit vraagt naast een procedurele borging ook om een cultuurwijziging en beschikbaar budget om de inkoopfunctie structureel vorm te kunnen geven. Mogelijk kan de dekking plaatsvinden binnen de bestaande begrotingsmiddelen.
3.2	Verbijzonderde interne controle(VIC)	Binnen GGDrU vindt gedurende het boekjaar geen verbijzonderde interne controle plaats. Dit vanwege het ontbreken van formatie om dit aspect op te kunnen pakken. Hierdoor is het risico groter dat onder meer onjuiste toepassing van wet- en regelgeving niet of niet tijdig wordt gesignaleerd c.q. aanleiding wordt gegeven tot frauduleus handelen binnen de GGDrU.	Opstellen van een intern controleplan voor de VIC en structureel capaciteit beschikbaar stellen voor de uitvoering van de VIC. Mogelijk kan de dekking plaatsvinden binnen de bestaande begrotingsmiddelen.
3.3	Kwetsbaarheid	De GGDrU is op bepaalde functies in onvoldoende mate formatief begroot. Daardoor ontstaat een te hoge werkdruk bij de bestaande medewerkers, met het risico dat deze medewerkers de werkdruk niet langer volhouden en uitvallen. Daarmee is de bezetting, met name op de bedrijfsvoeringsfuncties, beperkt gehouden. Gevolg hiervan is dat bij het wegvallen van dergelijke functionarissen de organisatie erg kwetsbaar is.	De formatie op orde brengen zodat het risico tot aanvaardbaar niveau is gebracht. Mogelijk kan de dekking plaatsvinden binnen de bestaande begrotingsmiddelen.
3.4	Taakstellingen	De begroting van de GGD komt verder onder druk te staan indien de gemeenten besluiten tot het opleggen van een aanvullende taakstelling. De beleidsruimte van de directie is onvoldoende van omvang om nog tot efficiëntere uitvoering van de taken te komen. Een verdere taakstelling leidt tot negatieve financiële resultaten. Ook kan dit leiden tot	Bij een taakstelling neerwaarts bijstellen van de te realiseren productie en dienstverlening.

Nr.	Risico	Toelichting	Beheersingsmaatregel
		langdurig ziekteverzuim en/of disfunctioneren van medewerkers.	
3.5	Wetgeving HR	In de CAO 2011-2012 zijn afspraken gemaakt over de modernisering en flexibilisering van de werktijden. De implementatie ervan moet binnen de GGDrU nog plaatsvinden.	Uitwerken van de nieuwe wetgeving.
3.6	Risico-inventarisatie en Evaluatie (RI&E)	De GGDrU beschikt niet over een actuele RI&E. Op dit moment wordt de actualisatie met hulp van een externe medewerker opgepakt. De opzet van de RI&E en borging van de regie/ sturing erop in de organisatie moet binnen de GGDrU nog geformaliseerd worden (de GGDrU beschikt niet over een arbo-coördinator), alsmede de uitvoering van de in het plan van aanpak genoemde activiteiten.	Uitwerken van de RI&E.
3.7	Implementatie CAO-wijzigingen/ Wet Werk en Zekerheid	De CAO-wijzigingen per 1 oktober 2014 en deels in 2015 moeten nog geïmplementeerd worden als ook de effecten van de nieuwe wet Werk en Zekerheid (2015). Als gevolg daarvan moet onder meer de gehele personele administratie op de nieuwe regelingen worden aangepast als ook moeten ongeveer 75% van de huidige regelingen binnen de GGDrU worden geactualiseerd. Actualisatie is ook nodig omdat de meeste regelingen van de voormalige GGD Midden-Nederland afkomstig zijn.	Uitwerken van de wets- en CAO-wijzigingen.
3.8	Boventallige medewerkers	Het sociaal statuut en het CAR-UWO 'Van werk naar werk-traject' moet voor de zes boventallige medewerkers worden toegepast.	Vinden van alternatief werk.
3.9	Wet Verbetering Poortwachter	De Wet Verbetering Poortwachter moet worden toegepast voor langdurig zieken, anders kunnen loonsancties van bijvoorbeeld een jaar volgen.	Uitwerken consequenties Wet VP.

2.1.5 Productgroep 4 – Projecten en bijzondere activiteiten

Er zijn binnen productgroep 4 – Projecten en bijzondere activiteiten geen relevante risico's.

2.1.6 Reserves en voorzieningen

Hierna is een overzicht opgenomen van de reserves en voorzieningen die per 1 januari 2015 aanwezig zijn bij de GGDrU (op basis van de voorlopige jaarstukken 2014 exclusief resultaatbestemming 2014). Vervolgens wordt hiervan een het verwachte verloop in 2015 en 2016 gegeven. Onderaan het overzicht volgt een korte toelichting per reserve respectievelijk voorziening.

Reserves

Op basis van de aanwezige algemene reserve heeft de GGDrU een geprognosticeerd weerstandsvermogen van 503.000 (afgerond) per 1 januari 2016. Daarin is een bedrag opgenomen ter grootte van €36.000 (afgerond), dat betrekking heeft op het nog te bestemmen jaarrekeningresultaat van 2014. Dit vermogen dient om eventuele (onverwachte) tegenvallers op te kunnen vangen.

In onderstaande tabel is het geprognosticeerde saldo van de algemene reserve als ook de bestemmingsreserves over de jaren 2015-2019.

Omschrijving	Saldo 1 januari 2015	Saldo 1 januari 2016	Bestemming resultaat 2015	Onttrekking	Saldo 31 december 2016	Saldo 31 december 2017	Saldo 31 december 2018	Saldo 31 december 2019
<i>A. Algemene reserve</i>								
Publieke Gezondheid	698	503			503	503	503	503
<i>Totaal algemene reserves</i>	<i>698</i>	<i>503</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>503</i>	<i>503</i>	<i>503</i>	<i>503</i>
<i>B. Bestemmingsreserves</i>								
Risicofonds Reizigersadvisering	163	227			227	227	227	227
Zeist	174	174			174	174	174	174
Samengaan GGD-en Utrecht	121	-			-	-	-	-
DDJGZ	270	526			526	526	526	526
Epidemiologisch onderzoek	58	58			58	-	-	-
Doorontwikkeling JGZ	200	-	-		-	-	-	-
Doorontwikkeling APG	200	-	-		-	-	-	-
Reserve DJI TBC	48	57	8		65	73	81	89
bedrijfsvoering		600		300-	300	-	-	-
Risicofonds inspecties THZ		143			143	-	143	143
<i>Totaal bestemmingsreserves</i>	<i>1.235</i>	<i>1.785</i>	<i>8</i>	<i>300-</i>	<i>1.493</i>	<i>1.000</i>	<i>1.151</i>	<i>1.159</i>
<i>Geraamd resultaat</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Totaal generaal	1.934	2.288	8	300-	1.996	1.503	1.654	1.662

Onderstaand volgt per reserve een korte toelichting:

Algemene reserve

Algemene reserve Publieke Gezondheid

Deze algemene reserve is bestemd voor de egalisatie van incidentele, niet voorziene tegenvallers binnen de GGDrU. Op basis van de nota 'Reserves en voorzieningen, weerstandsvermogen en risicomanagement' zou de algemene reserve maximaal €594.715, zijnde 5% van de inwonerbijdrage van de gemeenten (in 2016 €11.894.310), mogen bedragen en minimaal €148.678 (zijnde 25% van €594.715).

Het geprognosticeerde saldo van de algemene reserve bedraagt ultimo 2016 €503.000. De daling van het geprognosticeerde saldo per 1 januari 2016 in relatie tot 1 januari 2015 wordt verklaard dat de aftopping van de algemene reserve voor dat deel, dat gevormd is door de MN-gemeenten, reeds is verwerkt. De inbreng van de gemeente Utrecht (€50.000) in verband met de overdracht van de taken per 1 januari 2014 komt hiermee in balans met de resterende saldo van de algemene reserve. Het saldo van €503.000 ligt tussen het minimum en maximum gedefinieerd norm.

Bestemmingsreserves

Risicofonds reizigersadvisering

Voor reizigersadvisering is een risicofonds ingesteld waarmee onverwachte terugval in de omzet van het spreekuur kan worden opgevangen. De hoogte van dit fonds is vastgesteld op 10% van de jaaromzet (en een minimum van 25% van het maximale bedrag). Op basis van de nota 'Reserves en voorzieningen, weerstandsvermogen en risicomanagement' zou het risicofonds reizigersadvisering maximaal €241.100, zijnde

10% van de omzet reizigersvaccinaties (in 2016 €2.411.000), mogen bedragen en minimaal €60.275 (zijnde 25% van €251.100).

Het geprognosticeerde saldo van het Risicofonds Reizigersadvisering bedraagt ultimo 2016 €227.000. In dit saldo is de bijdrage van de gemeente Utrecht (€100.000) verdisconteerd (in verband met de overdracht van de taken per 1 januari 2014). Met het saldo van €227.000 ligt tussen het minimum en maximum gedefinieerd norm.

Tekortkoming afschrijving De Dreef

De vastgestelde afschrijvingstermijnen op het hoofdgebouw geven na 30 jaar een afschrijvingstekort te zien van €174.000 (afgerond). In 2016 worden geen mutaties geprognosticeerd. Het geprognosticeerde saldo bedraagt ultimo 2016 €174.000.

DDJGZ

De bestemmingsreserve DDJGZ is onder meer bedoeld ter dekking van de kosten voor de aansluiting Landelijk Schakelpunt. Vóór 31 december 2016 zal een nieuwe aanbesteding voor DDJGZ moeten plaatsvinden, omdat dan de huidige overeenkomst afloopt. Het saldo van deze reserve wordt hiervoor gereserveerd. Het geprognosticeerde saldo bedraagt ultimo 2016 €526.000.

Epidemiologisch onderzoek

Deze bestemmingsreserve is bedoeld ter dekking van de kosten van een vierjaarlijks terugkerend landelijk uit te voeren volwassenenonderzoek. Dit bedrag zal in 2017 worden aangewend. Het geprognosticeerde saldo bedraagt ultimo 2016 €58.000.

Innovatiefonds doorontwikkeling JGZ

Uit de resultaatbestemming bij de jaarstukken 2013 is een bedrag van €200.000 beschikbaar gesteld voor innovatie bij JGZ. Dit fonds wordt in 2015 vooralsnog volledig ingezet, zodat ultimo 2015 het saldo nihil is.

Innovatiefonds doorontwikkeling APG

Uit de resultaatbestemming bij de jaarstukken 2013 is een bedrag van €200.000 beschikbaar gesteld voor innovatie bij APG. Het saldo van deze reserve is per ultimo 2015 volledig ingezet.

Reserve DJI TBC

De reserve is overgekomen vanuit de overdracht van de taken van de voormalige GG&GD naar de GGDru. Van de opbrengst DJI (Dienst Justitiële Inrichtingen) wordt conform afspraak jaarlijks voor eventuele wachtgeldverplichtingen €4,82 per gemaakte foto gereserveerd. De toevoeging aan de reserve is gebaseerd op het gerealiseerde aantal foto's over het jaar 2014.

Reserve versterking bedrijfsvoering

Door het resultaat van 2014 grotendeels in te zetten ter dekking van de structurele verhoging van de gemeentelijke bijdrage kunnen de gemeenten in de gelegenheid worden gesteld een aanloop te nemen om de verhoging in de eigen begroting te verwerken. Alsdus redenerend kan de periode 2016-2017 worden gedekt uit het positieve resultaat 2014. Dat geeft de mogelijkheid een constructie aan te gaan waarbij de gemeentelijke bijdrage weliswaar wordt verhoogd met ingang van 2016 (met voorliggende (ontwerp)begroting 2016), maar tegelijkertijd af te zien van het feitelijk innen in de periode 2016-2017.

Risicofonds inspecties THZ

Ook voor inspectie Technische Hygiënzorg wordt bij de agendering van de jaarstukken 2014 voorgesteld om uit het positief jaarresultaat 2014 een bedrag van €143.000 te storten in deze reserve. Dit om een buffer te hebben voor onverwachte terugval in de omzet van inspecties.

Voorzieningen

In onderstaande tabel is het geprognosticeerde saldo van de algemene reserve als ook de bestemmingsreserves over de jaren 2015-2019.

Omschrijving	Saldo 1 januari 2015	Saldo 1 januari 2016	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31 december 2016	Saldo 31 december 2017	Saldo 31 december 2018	Saldo 31 december 2019
<i>1. Voorziening ter egalisering van kosten</i>									
Groot onderhoud De Dreef (Zeist)	357	375	18		20-	373	391	409	427
Groot onderhoud Poststede (Nieuwegein)	87	88	12		54-	46	53	28	40
<i>Totaal voorziening ter egalisering van kosten</i>	<i>444</i>	<i>463</i>	<i>30</i>	<i>-</i>	<i>73-</i>	<i>420</i>	<i>445</i>	<i>437</i>	<i>467</i>
<i>2. Door derden bekleemde middelen met specifiek aanwendingsrichting</i>									
<i>3. Voorziening voor verplichtingen en risico's</i>									
Logopedie	465	261			185-	77	-	-	-
Voormalig personeel	64	37			27-	10	-	-	-
Loopbaanbudget	208	-				-	-	-	-
Reorganisatie reizigers	52	-				-	-	-	-
Voorziening monitor 0-4 jr	50	63	13			75	-	13	25
Voorziening monitor Volwassenen	113	150	38		150-	38	75	113	150
<i>Totaal voorziening voor verplichting en risico's</i>	<i>951</i>	<i>511</i>	<i>50</i>	<i>-</i>	<i>362-</i>	<i>199</i>	<i>75</i>	<i>125</i>	<i>175</i>
Totalen	1.395	974	80	-	435-	619	520	562	642

Onderstaand volgt per voorziening een korte toelichting:

Voorziening groot onderhoud De Dreef (Zeist)

Jaarlijks wordt voor het gebouw aan De Dreef 5 te Zeist, dat eigendom is van de GGDrU, een bedrag gedoteerd van €18.000. Dit bedrag is gebaseerd op de Meerjaren Onderhouds Programma (MJOP) voor de komende tien jaar. Dit bedrag komt ten laste van de exploitatie. In 2016 is de aanwending begroot op €20.000 (afgerond). Per 31 december 2016 bedraagt het begrote saldo €373.000 (afgerond).

Voorziening groot onderhoud Poststede 5 (Nieuwegein)

Jaarlijks wordt voor het gebouw aan de Poststede 5 te Nieuwegein, dat eigendom is van de GGDrU, een bedrag gedoteerd van €12.000. Dit bedrag is gebaseerd op de Meerjaren Onderhouds Programma (MJOP) voor de komende tien jaar. Dit bedrag komt ten laste van de exploitatie. In 2016 is de aanwending begroot op €54.000 (afgerond). Per 31 december 2016 bedraagt het begrote saldo €46.000 (afgerond).

Logopedie

In 2012 is een voorziening opgenomen voor de frictiekosten logopedie omdat steeds minder gemeenten gebruik maken van de keuzetaak 'Logopedie'. Per 1 augustus 2014 voert de GGDrU deze taak niet meer uit. Deze voorziening dekt de salarislsten voor een periode van twee jaar, de scholingskosten en de lasten van aanvullende uitkeringen tot en met 31 december 2017. In 2016 is de aanwending begroot op €185.000 (afgerond). Per 31 december 2016 bedraagt het begrote saldo €77.000 (afgerond). Er is geen rekening gehouden met uitkeringslasten na 31 december 2017. Deze uitkeringslasten bedragen maximaal circa €260.000.

Voormalig personeel

Deze voorziening is gevormd voor een oud-medewerker waarbij de GGDrU de verplichting heeft een suppletie te verlenen op haar huidige loon bij derden tot het niveau van het voormalig loon bij de GGDrU. Per 31 december 2016 bedraagt het begrote saldo €10.000 (afgerond).

Loopbaanbudget

Deze voorziening is vanaf 1 januari 2016 niet meer noodzakelijk, omdat de toekenning van het loopbaanbudget eindigt (conform de CAO).

Reorganisatie reizigers

Deze voorziening is vanaf 1 januari 2016 niet meer noodzakelijk, omdat de lasten uit de reorganisatie in 2015 zijn afgewikkeld.

Monitoring 0-4 jaar

Eens per vier jaar wordt een gezondheidsmonitor onder de kinderen in de leeftijdscategorie van 0-4 jaar in de regio Utrecht gehouden. De kosten van een dergelijke monitor worden geraamd op €50.000. Dat betekent dat er jaarlijks €12.500, zijnde €50.000 gedeeld door vier, gereserveerd moet worden. Gegeven de landelijke ontwikkelingen wordt de monitor in 2017 voor een grotere doelgroep (0-12 jarigen) in uitgevoerd. De verwachte kosten in 2017 bedragen €88.000 (afgerond). Per 31 december 2016 bedraagt het begrote saldo €75.000.

Monitor volwassenen

Eens per vier jaar wordt een gezondheidsmonitor onder volwassenen in de regio Utrecht gehouden. De kosten van een dergelijke monitor worden geraamd op €150.000. Dat betekent dat er jaarlijks €37.500, zijnde €150.000 gedeeld door vier, gereserveerd moet worden. De monitor staat gepland voor 2016, zodat de voorziening dan voor €150.000 wordt aangewend. Per 31 december 2016 bedraagt het begrote saldo €38.000 (afgerond).

2.2 Verzekeringen

De GGDrU voert het beheer van haar verzekeringen in eigen beheer uit.

Het pakket van de GGDrU bestaat uit de volgende verzekeringen:

- brand-en exploitatieverzekering;
- aansprakelijkheidsverzekering;
- WABM verzekering;
- wagenparkverzekering.
- rechtsbijstandverzekering.

2.3 Bedrijfsvoering

Formatie

De totale formatie van de GGDU, zoals opgenomen in de begroting 2016, komt uit op 329,33 fte (begroting 2015 315,35 fte). De toename van de formatie heeft met name betrekking op de versterking van de bedrijfsvoering (9,86 fte). Daarnaast is de toename het gevolg van het actualiseren van het maatwerk (werk voor derden) en de coördinatiefunctie op de subsidie Soa-Sense binnen de productgroepen Algemene Publieke gezondheid en Jeugdgezondheidszorg.

Ziekteverzuim

De GGDrU streeft ernaar om het ziekteverzuimpercentage onder de 5% te houden. Het ziekteverzuimpercentage over 2014 bedroeg 3,8%.

Planning & Control

De GGDrU voert een eigenstandige financiële huishouding. In de begroting is het programma Publieke Gezondheid onderverdeeld in productgroepen. Elke productgroep heeft een of meer bij de productgroep behorende kostenplaatsen. Hierdoor kan op elk niveau van leidinggevende (met budgetverantwoordelijkheid) inzicht worden gegeven in de financiële huishouding.

De begroting inclusief begrotingswijzigingen worden geactualiseerd nadat deze bestuurlijk zijn vastgesteld.

De financiële overzichten worden gegenereerd via de softwareapplicatie Cognos. Financiële data zal real-time aanwezig zijn. Er zal periodiek afstemming plaatsvinden met de budgethouders.

HKZ-certificering

De GGDrU wil met haar beleid de garantie bieden aan gemeenten, klanten, instellingen, ketenpartners, relaties en personeel dat geïnvesteerd wordt in een professionele organisatie waar kwaliteit en klantgerichtheid centraal staat. Gewerkt moet worden volgens de nieuwste HKZ-normen, die landelijk zijn vastgesteld en vanuit de Inspectie Volksgezondheid worden vereist. De GGDrU is door KIWA gecertificeerd op basis van dit nieuwe HKZ schema.

2.4 Verbonden partijen

De GGDrU is als gemeenschappelijke regeling een verbonden partij voor de deelnemende gemeenten in de regio Utrecht.

Via het RIVM wordt uitvoering gegeven aan het rijksvaccinatieprogramma. Deze organisatie zorgt voor doorbetaling van de AWBZ-gelden.

De GGDrU heeft zelf geen verbonden partijen.

2.5 Onderhoud kapitaalgoederen

De GGDrU heeft kapitaalgoederen in de vorm van gebouwen, dienstauto's, automatisering en (kantoor)inventarissen. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten geeft aan dat gemeenten o.a. met betrekking tot wegen en gebouwen onderhoudsplanningen moeten hebben vanwege de soms grote bedragen en risico's die aan kapitaalgoederen zijn verbonden.

De GGDrU heeft in 2004 het gebouw De Dreef 5 in Zeist in eigendom verkregen als hoofdgebouw. Toevoeging aan de voorziening voor onderhoud is onderbouwd door middel van een meerjaren onderhoudsplan (MJOP) uit december 2012. De vestiging Poststede 5 Nieuwegein is in 2006 gerenoveerd. Daarvoor is in 2010 een MJOP opgesteld.

2.6 Financiering en treasury

2.6.1 Inleiding

De treasury paragraaf is voor de begroting en de jaarrekening verplicht gesteld. Dit vloeit direct voort uit de Wet financiering decentrale overheden 2001 (Wet fido). In deze treasury paragraaf wordt aan de hand van de begrippen, renteontwikkeling kasgeldlimiet, renterisico en financieringspositie de belangrijkste zaken beschreven. De GGDrU beschikt over een actueel treasury statuut.

Wet verplicht Schatkistbankieren (Wet vSB)

De wet vSB (zonder leenfaciliteit) houdt in dat decentrale overheden en door hen opgerichte gemeenschappelijke regelingen, al hun overtollige liquide middelen en beleggingen moeten aanhouden bij het ministerie van Financiën. Er is een (kleine) vrijstellingsgrens voor het afstorten van overtollige liquide middelen. Het bedrag dat buiten het schatkistbankieren mag worden gehouden. Als het gemiddelde kwartaal bedrag van de positieve tegoeden minder is dan 0,75% van het begrotingstotaal (met een minimum van €250.000), mag dit op de eigen bankrekeningen blijven staan. Voor 2016 is dit gemiddelde kwartaalbedrag voor de GGDrU op basis van het begrotingstotaal afgerond €235.500 (0,75% van €31,4 miljoen). Dit bedrag ligt onder de minimumnorm zodat het bedrag van €250.000 leidend is. De verwachting voor 2016 is dat de GGDrU binnen de vrijstellingsgrens blijft.

Daarboven wordt een bedrag aangehouden voor de afgegeven bankgaranties (zijnde €33.782 ten tijde van het opstellen van de begroting).

2.6.2 Renterisiconorm

Het renterisico op de lange financiering wordt wettelijk begrensd door de renterisiconorm op 20% van de omzet in de begroting. Als lange financiering wordt volgens de Wet Fido alle financieringsvormen met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar aangemerkt. Het renterisico wordt gedefinieerd als het minimum van de netto nieuw aangetrokken schuld en de betaalde aflossingen, vermeerderd met het saldo van de contractuele renteherzieningen op de opgenomen en uitgezette geldleningen.

In onderstaande tabel is het renterisico voor de jaren 2016 tot en met 2019 opgenomen.

(x€1.000)				
Variabelen	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
<i>Berekening renterisiconorm</i>				
Begrotingstotaal	31.427	32.017	32.506	33.062
Maximum percentage	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm	6.285	6.403	6.501	6.612
<i>Berekening renterisico</i>				
Renteherzieningen (1)	-	-	-	-
Aflossingen (2)	126	130	135	139
Renterisico (1) + (2)	126	130	135	139
Ruimte onder de rente risiconorm	6.159	6.273	6.367	6.473

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de GGDrU binnen de gestelde norm blijft.

2.6.3 Renteontwikkeling

De GGDrU heeft op haar twee eigendomspanden een drietal hypotheekleningen afgesloten. Van twee leningen ligt de rentevervaldatum in 2021. De renteherziening van de derde lening valt in 2024.

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de rente en aflossingen over de jaren 2016 tot en met 2019.

Leningnr.	Instelling	Eerste jaar overeenkomst	Rente %	Rente/aflossing frequentie	Saldo 31 december 2015	Opgenomen in 2016	Aflossingen 2016	Rentelasten 2016	Saldo 31 december 2016
40.76970.01	BNG	1991	3,85%	1x pj	159.734		24.173	6.150	135.562
40.98570.01	BNG	2004	3,05%	12x pj	2.440.037		101.952	73.004	2.338.085
40.98688.02	BNG	2004	2,89%	12x pj	3.350.000		-	96.815	3.350.000
Totaal					5.949.772	-	126.125	175.969	5.823.647

Leningnr.	Instelling	Eerste jaar overeenkomst	Rente %	Rente/aflossing	Saldo 31 december 2016	Opgenomen in 2017	Aflossingen 2017	Rentelasten 2017	Saldo 31 december 2017
40.76970.01	BNG	1991	3,85%	1x pj	135.562		25.103	5.219	110.458
40.98570.01	BNG	2004	3,05%	12x pj	2.338.085		105.296	69.847	2.232.789
40.98688.02	BNG	2004	2,89%	12x pj	3.350.000		-	96.815	3.350.000
Totaal					5.823.647	-	130.400	171.881	5.693.247

Leningnr.	Instelling	Eerste jaar overeenkomst	Rente %	Rente/aflossing	Saldo 31 december 2017	Opgenomen in 2018	Aflossingen 2018	Rentelasten 2018	Saldo 31 december 2018
40.76970.01	BNG	1991	3,85%	1x pj	110.458		26.070	4.253	84.388
40.98570.01	BNG	2004	3,05%	12x pj	2.232.789		108.553	66.590	2.124.236
40.98688.02	BNG	2004	2,89%	12x pj	3.350.000		-	96.815	3.350.000
Totaal					5.693.247	-	134.623	167.657	5.558.624

Leningnr.	Instelling	Eerste jaar overeenkomst	Rente %	Rente/aflossing	Saldo 31 december 2018	Opgenomen in 2019	Aflossingen 2019	Rentelasten 2019	Saldo 31 december 2019
40.76970.01	BNG	1991	3,85%	1x pj	84.388		27.074	3.249	57.314
40.98570.01	BNG	2004	3,05%	12x pj	2.124.236		111.911	63.232	2.012.325
40.98688.02	BNG	2004	2,89%	12x pj	3.350.000		-	96.815	3.350.000
Totaal					5.558.624	-	138.984	163.296	5.419.639

De betaling van rente en aflossing van de lening met leningnummer 40.76970.01 vindt op 31 mei van elke boekjaar. De betalingen van rente en aflossing van de lening met leningnummer 40.98570.01 en leningnummer 40.98688.02 vinden op de 2^e van elke maand plaats.

2.6.4 Kasgeldlimiet

Het renterisico op de korte financiering wordt wettelijk begrensd door de kasgeldlimiet. Hiertoe behoren alle rekening-courant saldi en kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar. De kasgeldlimiet wordt in de Wet Fido bepaald als percentage van de omzet in de begroting. Dit percentage is voor gemeenschappelijke regelingen gesteld op 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten vóór bestemming, dus met uitzondering van de stortingen in reserves.

Voor de GGDrU bedraagt deze limiet voor 2016 €31,4 miljoen, zijnde 8,2% van €2,58 miljoen met een minimum van €250.000 voor gemeenschappelijke regelingen. De huidige financiële positie geeft geen aanleiding om voor 2016 maatregelen voor te stellen.

2.6.5 EMU-saldo

Conform de voorschriften van de BBV wordt een overzicht opgenomen van het berekende EMU-saldo van de GGDrU. Dit voor het jaar voor het begrotingsjaar, als het begrotingsjaar zelf en het jaar volgend op het begrotingsjaar.

(x€1.000)				
	Variabelen	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
1	Exploitatiesaldo vóór verrekening met reserves	-	-	-
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	807	813	827
+3	Bruto dotaties aan voorzieningen t.l.v. exploitatie	30	30	30
-4	Uitgaven aan investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-448	-448	-450
+5	De in mindering op onder 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bijdrage van het Rijk, de Provincies, de Europese Unie en overigen	-	-	-
+6a	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)	-	-	-
-6b	Boekwinst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	-	-	-
-7	Uitgaven aan verkoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijpmaken e.d.	-	-	-
+8a	Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	-	-	-
-8b	Boekwinsten op grondverkoop	-	-	-
-9	Betalingen ten laste van de voorzieningen	-501	-435	-179
-10	Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de andere genoemde posten	-	-	-
-11b	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	-	-	-
	<i>Vrijval ten gunste van algemene middelen van niet meer benodigde middelen in reserves</i>			
	Berekend EMU-saldo	-112	-40	228

C. FINANCIËLE BEGROTING

1. Programmabegroting

De GGDrU kent één programma Publieke Gezondheid. Binnen het programma worden productgroepen onderkend. Onderstaand wordt eerst het overzicht van baten en lasten in de begroting gepresenteerd en daarna de uitsplitsing naar de diverse productgroepen.

Productgroep (x €1.000)	Realisatie 2014			Raming 2015			Raming 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke Gezondheid	30.400	31.546	1.146	28.452	28.452	0	31.427	31.127	-300
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	30.400	31.546	1.146	28.452	28.452	0	31.427	31.127	-300
Mutaties reserves	0	133	133	0	0	0	0	300	300
Geraamde resultaat	30.400	31.679	1.279	28.452	28.452	0	31.427	31.427	0

Zonder eliminatie van de interne doorbelastingen bedraagt het totaal van de begrote baten en lasten van het programma Publieke Gezondheid aangaande het boekjaar 2016 €38,063 miljoen.

De begroting gesplitst naar de te onderscheiden productgroepen (inclusief interne doorbelastingen) geeft het volgende beeld:

Productgroep	Realisatie 2014			Raming 2015			Raming 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene Publieke Gezondheid	11.748	12.659	911	11.910	11.910	0	12.348	12.348	0
Jeugdgezondheidszorg	18.799	18.977	178	18.087	18.087	0	18.485	18.485	0
Bedrijfsvoering	4.942	4.743	-199	4.295	4.295	0	5.028	4.728	-300
Projecten & bijzondere activiteiten	2.281	2.537	256	745	745	0	2.202	2.202	0
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	37.770	38.916	1.146	35.037	35.037	0	38.063	37.763	-300
Mutaties reserves									
Algemene Publieke Gezondheid	0	0	133	0	0	0	0	0	0
Jeugdgezondheidszorg	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsvoering	0	133	133	0	0	0	0	300	300
Projecten & bijzondere activiteiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	0	133	266	0	0	0	0	300	300
Geraamde resultaat	37.770	39.049	1.412	35.037	35.037	0	38.063	38.063	0

2. Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

2.1 Gemeentelijke bijdragen 2016-2019

In de begroting 2016 wordt voorgesteld om de totale gemeentelijke inwonerbijdrage ingaande het boekjaar 2016 structureel te verhogen met €300.000. Dit bedrag is technisch gezien niet direct in een bedrag per inwoner uit te drukken (ongeveer €0,25 per inwoner). Dit omdat de gemeente Utrecht niet alle taken van de GGDrU afneemt. Dit heeft dan met name betrekking op de taken van Jeugdgezondheidszorg.

Rekening houdende met de huidige overheadmethodiek komt de bijdrage per inwoner van de gemeente Utrecht uit €0,14 per inwoner en voor de MN-gemeenten op €0,28 cent per inwoner.

Daarnaast is de in de kaderbrief aangegeven indexering van 1,74% toegepast.

Taken gemeente Utrecht

Vanaf 2016 is de begroting van de GGD integraal opgebouwd, waarbij de taken die de gemeente Utrecht afneemt zichtbaar in de begroting zijn opgenomen. De gemeente Utrecht kiest er voor enkel de wettelijk bij de GGD verplicht te beleggen taken bij de GGDrU te beleggen met een intensivering daar waar zij dit nodig acht. De taken gezondheidsbevordering en epidemiologie voert zij uit in eigen beheer in een liaisonfunctie.

Ten opzichte van de systematiek van het voorgaande jaar kan de verschuiving van A taken en B taken teruggevonden worden in de bijdrage APG en bijdrage JGZ. De enige uitzondering op dit uitgangspunt betreft een zeer klein onderdeel van het programma van de GGDrU, namelijk de bijdrage voor leskisten (€0,04 per inwoner). Dit was in de begroting 2015 het enige onderdeel wat in de B taken was opgenomen voor de productgroep APG.

Rekening met het bovenstaande ontwikkelt de inwonerbijdrage zich als volgt:

Inwonersbijdrage				2015-0	2016 - 0 excl versterking bedrijfsv.	Versterking bedrijfsvoering	2016-0
	2015 - 0	Correctie					
Bijdrage A Taak	€ 4,68	€ 0,04	Bijdrage APG	€ 4,72	€ 4,80	€ 0,18	€ 4,98
Bijdrage B Taak	€ 6,82	€ -0,04	Bijdrage JGZ	€ 6,78	€ 6,89	€ 0,10	€ 6,99
Totaal Bijdrage MN gemeenten	€ 11,49	€ -	Totaal	€ 11,49	€ 11,69	€ 0,28	€ 11,97
Bijdrage gemeente Utrecht	€ 3,22		Bijdrage APG	€ 3,22	€ 3,28	€ 0,14	€ 3,42

De kolom '2016-0 excl versterking' betreft de indexering van de inwonerbijdrage, zoals opgenomen in de begroting 2015-0, maar nog exclusief het financieel effect op de gemeentelijke bijdrage als gevolg van de versterking van de bedrijfsvoering. Deze financiële consequentie op de gemeentelijke bijdrage is seperaat zichtbaar gemaakt.

Tevens is onderstaand het meerjarenperspectief middels een cijfermatige opstelling zichtbaar gemaakt, zowel uitgedrukt in een bedrag per inwoner als het verwachte bedrag per gemeente. Daarbij zijn de gehanteerde inwoneraantallen voor het bepalen van de bijdrage voor 2016 ook gebruikt voor de jaren 2017-2019 (indicatief).

			Ten laste van		Bijdrage	Bijdrage	Bijdrage	Bijdrage
			Totaal	reserve	2016	2017	2018	2019
Inwonerbijdrage MN gemeenten	€	11,97	€	-0,28	€ 11,69	€ 11,89	€ 12,38	€ 12,59
Inwonerbijdrage Utrecht	€	3,42	€	-0,14	€ 3,28	€ 3,34	€ 3,53	€ 3,59

x€1.000							
Gemeente	Aantal inwoners	Totaal	Ten laste van reserve	Bijdrage 2016	Bijdrage 2017	Bijdrage 2018	Bijdrage 2019
[2014]							
Amersfoort	150.897	€ 1.805	€ -42	€ 1.764	€ 1.794	€ 1.868	€ 1.900
Baarn	24.314	€ 291	€ -7	€ 284	€ 289	€ 301	€ 306
Bunschoten	20.492	€ 245	€ -6	€ 240	€ 244	€ 254	€ 258
Eemnes	8.779	€ 105	€ -2	€ 103	€ 104	€ 109	€ 111
Leusden	28.997	€ 347	€ -8	€ 339	€ 345	€ 359	€ 365
Soest	45.493	€ 544	€ -13	€ 532	€ 541	€ 563	€ 573
Woudenberg	12.422	€ 149	€ -3	€ 145	€ 148	€ 154	€ 156
Houten	48.421	€ 579	€ -13	€ 566	€ 576	€ 599	€ 610
Lopik	13.999	€ 167	€ -4	€ 164	€ 166	€ 173	€ 176
Nieuwegein	61.038	€ 730	€ -17	€ 713	€ 726	€ 756	€ 768
Vianen	19.596	€ 234	€ -5	€ 229	€ 233	€ 243	€ 247
IJsselstein	34.275	€ 410	€ -9	€ 401	€ 407	€ 424	€ 431
Utrecht	328.164	€ 1.121	€ -45	€ 1.076	€ 1.094	€ 1.159	€ 1.179
De Ronde Venen	42.642	€ 510	€ -12	€ 498	€ 507	€ 528	€ 537
Montfoort	13.639	€ 163	€ -4	€ 159	€ 162	€ 169	€ 172
Oudewater	9.873	€ 118	€ -3	€ 115	€ 117	€ 122	€ 124
Stichtse Vecht	63.856	€ 764	€ -18	€ 746	€ 759	€ 790	€ 804
Woerden	50.577	€ 605	€ -14	€ 591	€ 601	€ 626	€ 637
Renswoude	4.924	€ 59	€ -1	€ 58	€ 59	€ 61	€ 62
Rhenen	19.116	€ 229	€ -5	€ 223	€ 227	€ 237	€ 241
Veenendaal	63.252	€ 757	€ -17	€ 739	€ 752	€ 783	€ 796
Bunnik	14.626	€ 175	€ -4	€ 171	€ 174	€ 181	€ 184
De Bilt	42.036	€ 503	€ -12	€ 491	€ 500	€ 520	€ 529
Utrechtse Heuvelrug	47.951	€ 574	€ -13	€ 560	€ 570	€ 594	€ 604
Wijk bij Duurstede	23.043	€ 276	€ -6	€ 269	€ 274	€ 285	€ 290
Zeist	61.250	€ 733	€ -17	€ 716	€ 728	€ 758	€ 771
		€ 12.194	€ -300	€ 11.894	€ 12.098	€ 12.615	€ 12.831
UTR Epidemiologie		€ 51	€ -	€ 51	€ 52	€ 53	€ 54
UTR gezondh bevordering		€ 51	€ -	€ 51	€ 52	€ 53	€ 54
		12.296	-300	11.996	12.201	12.720	12.938

2.2 Bijdragen per gemeente 2016

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de verwachte gemeentelijke bijdrage voor 2016, gesplitst in inwonerbijdrage, APG maatwerk, JGZ basistakenpakket (0-4 jaar), JGZ maatwerk en JGZ Digitaal dossier (gemeenschappelijk deel). De bijdrage van de gemeente Utrecht inzake epidemiologie en gezondheidsbevordering (beiden in een liaison functie) is separaat vermeld.

Aantal Inwoners	Inwoner- bijdrage 2016	APG Intensivering / Maatwerk	JGZ Basis- takenpakket	JGZ Maatwerk	JGZ digitaal dossier (gemeensch. kosten)
Gemeente					
Amersfoort	1.763.835 €	176.068	2.048.231	648.762	121.007
Baarn	284.206 €	22.933	257.570	71.472	15.961
Bunschoten	239.531 €	18.836	282.214	73.632	16.735
Eemnes	102.618 €	6.016	102.264	32.756	6.706
Leusden	338.946 €	22.965	343.053	78.319	20.833
Soest	531.768 €	53.507	505.699	114.163	32.265
Woudenberg	145.200 €	6.561	160.901	41.534	10.318
Houten	565.993 €	31.840	-	49.828	40.693
Lopik	163.634 €	9.259	-	13.514	11.412
Nieuwegein	713.474 €	46.404	-	61.048	39.715
Vianen	229.058 €	13.865	-	31.806	14.137
IJsselstein	400.640 €	29.790	-	37.259	27.286
Utrecht	1.076.049 €	152.604	-	-	-
De Ronde Venen	498.442 €	33.499	443.598	200.911	30.491
Montfoort	159.426 €	3.920	170.455	86.937	11.068
Oudewater	115.405 €	3.866	105.306	68.980	7.440
Stichtse Vecht	746.413 €	43.717	727.805	338.922	45.338
Woerden	591.195 €	21.498	615.989	339.014	39.292
Renswoude	57.556 €	173	-	5.279	4.372
Rhenen	223.447 €	173	-	20.465	14.674
Veenendaal	739.353 €	39.320	-	57.305	49.833
Bunnik	170.963 €	8.951	-	24.163	10.762
De Bilt	491.359 €	16.552	-	44.766	29.504
Utrechtse Heuvelrug	560.499 €	38.367	-	41.408	32.879
Wijk bij Duurstede	269.349 €	14.543	-	19.178	16.711
Zeist	715.951 €	66.245	-	110.897	44.068
Subtotaal Algemeen	€ 11.894.310	€ 881.472	€ 5.763.085	€ 2.612.318	€ 693.500
Utr Epidemiologie	50.870				
Utr Gezondh bevordering	50.870				
Subtotaal Specifiek	€ 101.740	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 11.996.050	€ 881.472	€ 5.763.085	€ 2.612.318	€ 693.500

2.3 Autorisatie vervanging activa

Idealiter beschikt een organisatie over een uitgewerkt meerjarig investeringsplan. De GGDrU beschikt hier nog niet over. In de afgelopen jaren is het beschikbare budget aan kapitaallasten in de begroting gekapitaliseerd om daarmee de investeringsruimte te bepalen. Deze methodiek is voornamelijk ook voor deze begroting toegepast.

Dit leidt tot het onderstaande kredietoverzicht:

Activagroep	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Gronden en terreinen	-	pm	-	-
Gebouwen	10.000	10.000	10.000	10.000
Installaties	40.000	40.000	41.000	41.000
Inventaris	58.000	58.000	59.000	59.000
Apparatuur	24.000	24.000	24.000	25.000
Automatisering	300.000	302.000	305.000	307.000
Vervoermiddelen	16.000	16.000	16.000	16.000
Totaal	448.000	450.000	455.000	458.000

2.4 Meerjarenraming 2016-2019

Hieronder is de gecomprimeerde meerjarenraming van het programma Publieke Gezondheid van de GGDrU weergegeven. Dit is gebaseerd op de bestuurlijke uitgangspunten van de begroting 2016. Er is nog geen rekening gehouden met toekomstige ontwikkelingen.

Productgroep (x €1.000)	Raming 2016			Raming 2017			Raming 2018			Raming 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke Gezondheid	31.427	31.127	-300	32.017	31.667	-350	32.506	32.514	8	33.062	33.070	8
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	31.427	31.127	-300	32.017	31.667	-350	32.506	32.514	8	33.062	33.070	8
Mutaties reserves	0	300	300	8	358	350	8	0	-8	8	0	-8
Geraamde resultaat	31.427	31.427	0	32.025	32.025	0	32.514	32.514	0	33.070	33.070	0

Zonder eliminatie van de interne verrekeningen leidt dit tot onderstaande opstelling:

Productgroep (x €1.000)	Raming 2016			Raming 2017			Raming 2018			Raming 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke Gezondheid	38.063	37.760	-303	38.767	38.414	-353	39.430	39.438	8	40.104	40.112	8
Geraamde totaal saldo van baten en lasten	38.063	37.760	-303	38.767	38.414	-353	39.430	39.438	8	40.104	40.112	8
Mutaties reserves	0	300	300	8	358	350	8	0	-8	8	0	-8
Geraamde resultaat	38.063	38.060	-3	38.775	38.772	-3	39.438	39.438	0	40.112	40.112	0

2.5 Overzicht van incidentele baten en lasten

De begroting 2016 is hoofdzakelijk gebaseerd op structurele baten en lasten. Daarbij is het uitgangspunt genomen dat de maatwerkafspraken van de betreffende gemeenten als structureel worden gecategoriseerd. Uiteraard hoeft dit niet het geval te zijn omdat de gemeenten autonoom zijn in het bepalen van de omvang van het maatwerk. Uiteraard dit binnen de vigerende spelregels, die hieromtrent bestuurlijk zijn vastgesteld.

Binnen de productgroep Projecten en bijzondere activiteiten is de subsidie van SOA-Sense opgenomen. Ook ten aanzien van deze subsidie is het uitgangspunt genomen dat deze als structureel gecategoriseerd mag worden.

De opgenomen incidentele baten heeft betrekking op de onttrekking van €300.000 uit de reserve versterking bedrijfsvoering. Deze onttrekking is voor de jaren 2016 en 2017.

Vanaf 2018 is rekening gehouden met de inning van de €300.000 via een gemeentelijke bijdrage.

Daarnaast is rekening in 2017 gehouden met een onttrekking van €58.000 uit de bestemmingsreserve Epidemiologisch onderzoek ten behoeve van de uitvoering van de monitor.

Productgroep (x €1.000)	Raming 2016			Raming 2017			Raming 2018			Raming 2019		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<i>Productgroep Algemene Publieke Gezondheid</i>												
Uitvoering monitor				58		-58						
<i>Productgroep Jeugdgezondheidszorg</i>												
<i>Productgroep Bedrijfsvoering</i>												
<i>Reserves</i>												
Onttrekking reserve epidemiologisch onderzoek					58	58						
Onttrekking reserve versterking bedrijfsvoering		300	300		300	300						
Geraamde resultaat	0	300	300	58	358	300	0	0	0	0	0	0

3. Begrotingskader en uitgangspunten

3.1 Kader 2016

Financiële consequenties wijziging basistakenpakket

De financiële consequenties van de wijziging van het basispakket zijn ten tijde van het opstellen van de begroting 2016 nog niet in volledigheid bekend. Naar verwachting zijn de effecten wel bekend bij het opstellen van een (ontwerp) gewijzigde begroting 2016.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 geldt de vennootschapsbelastingplicht voor lokale oerheden voor zover zij een materiële onderneming drijven. Dit betekent dat een activiteit als reizigeradvisering onder de heffing van de vennootschapsbelasting (VPB) gaat vallen. De VPB wordt geheven over een positief resultaat, waarbij de vigerende fiscale regels omtrent de VPB ook van toepassing zijn. Een voorbeeld daarvan is de verliescompensatie. De begroting is budgettair neutraal van opzet waardoor geen VPB-last is opgenomen. De invoering van de VPB betekent met name ook een administratieve lastenverzwaring.

Omslagrente

Er wordt, conform voorgaande begrotingsjaren, geen methodiek van omslagrente toegepast binnen de GGDrU.

3.2 Indexering

In de begroting 2015-0 is gebruik gemaakt van de CAO-loonindex voor gesubsidieerde instellingen voor de ontwikkeling van de loonkosten en de dienstprijnsindex voor de ontwikkeling van materiële kosten. Daarbij werd de uiteindelijke indexering van de gemeentelijke bijdrage bepaald door 70% gewicht tot te kennen aan de CAO-loonindex en 30% aan de dienstprijnsindex.

Voor de begroting 2016 wordt voorgesteld om voor de indexering zo dicht mogelijk aan te sluiten bij de systematiek van de gemeenten. Deze hanteren voor de loonaanpassing de CAO-wijzigingen als uitgangspunt en voor de prijsaanpassing de cijfers van het CPB. Dit cijfer staat vermeld in de circulaire van het gemeentefonds.

Aansluitend wordt de systematiek van de Veiligheidsregio Utrecht gevolgd. De indexering wordt nog gecorrigeerd op basis van de gecorrigeerde cijfers over de voorliggende twee jaren. Zo worden grote schommelingen in de jaarlijkse indexatie voorkomen. Deze methode komt ook overeen met de werkwijze van gemeenten.

Loonindexering

De nieuwe CAO betreft de periode van 1 januari 2013 tot 1 januari 2016. Daarin heeft de 1% loonverhoging per april 2014 en de €50 verhoging per 1 april 2015 een structureel karakter naar 2016. De overige afspraken hebben een incidenteel karakter voor de betreffende jaren (2014 en 2015). Op basis van deze CAO-aanpassing had de indexering van de loonkosten in de begroting 2014 op 1,75% (in plaats van de gehanteerde 1,00%) moeten plaatsvinden. Voor de begroting 2015 is het effect op de loonkosten 2,08% (in plaats van 1,70%). De CAO-aanpassing vraagt voor de begroting 2016 een indexering van 2,54% op de loonsom, zoals deze loonsom is opgenomen in de begroting 2015. Daarmee vindt tevens een reparatie plaats voor de te lage indexering van de voorgaande jaren.

Voorgesteld wordt om dit percentage ook te handhaven voor de jaren 2017-2019.

Zodra de CAO voor de periode vanaf 1 januari 2016 bekend is, kan bepaald worden welke consequenties hieraan verbonden zijn voor de begroting. Eventuele wijzigingen kunnen dan middels een begrotingswijziging worden voorgelegd.

Prijsindexering

Voor de verwachte indexering van de prijzen vanaf 2016 wordt de prijsontwikkeling van het bruto binnenlands product gevolgd, zoals dit is opgenomen in de circulaire van het gemeentefonds. Daarbij is de prijsindexering voor 2016 gesteld op 0,75% en de jaren 2017 tot en met 2019 op 0,5%.

Op basis van de septembercirculaire 2014 resulteert de volgende bijstelling voor de prijsindexering:

	Oud	Nieuw	Saldo
Prijsindex 2014	1,00%	0,50%	-0,50%
Prijsindex 2015	0,70%	1,25%	0,55%
Bijstelling prijsindex 2014-2015	1,70%	1,75%	0,05%

Voor de begroting 2016 leiden deze uitgangspunten per saldo tot de volgende mutaties in de indexering:

	Lonen (70%)	Prijzen (30%)	Gewogen
Indexering 2014	1,75%	0,50%	1,38%
Indexering 2015	2,08%	1,25%	1,83%
Verwachting 2016	2,54%	0,75%	2,00%
Voorgestelde indexering 2016	2,12%	0,83%	1,74%

Op basis van bovenstaande berekening wordt voorgesteld de gemeentelijke (inwoner)bijdrage van het begrotingsjaar 2015 te indexeren met 1,74% om de gemeentelijke bijdrage voor het begrotingsjaar 2016 te kunnen bepalen.

Voor de meerjarenbegroting 2017 tot en met 2019 wordt de gemeentelijke bijdrage van 2015 geïndexeerd met het onderstaande percentage:

	Lonen (70%)	Prijzen (30%)	Gewogen
Indexering 2014	1,75%	0,50%	1,38%
Indexering 2015	2,08%	1,25%	1,83%
Verwachting 2017-2019	2,54%	0,50%	1,93%
Voorgestelde indexering 2017-2019	2,12%	0,75%	1,71%

D. OVERIGE TOELICHTINGEN OP DE BEGROTING

D1. Cijfermatig overzicht van Lasten en Baten

CIJFERMATIG OVERZICHT VAN LASTEN EN BATEN

BATEN	2015-0	2016-0	verschil
Totaal baten	-35.037.628	38.063.638	73.101.266
06 Doorbelasting	-6.185.046	-6.636.749	-451.703
Algemene doorbelastingen	-6.185.046	-6.636.749	-451.703
07 Externe inkomsten	-28.852.582	-31.126.889	-2.274.307
DD JGZ	-1.066.415	-1.020.185	46.230
Diensten aan derden	-5.632.563	-5.561.554	71.009
Inwonerbijdrage	-11.776.577	-11.996.049	-219.472
Keuzetaak gemeenten	-4.634.836	-5.277.227	-642.391
Opbrengst Rijk	-	-1.508.790	-1.508.790
JGZ 0-4 jaar	-5.742.191	-5.763.084	-20.893
09 Ontrekking reserve		-300.000	-300.000
Onttrekking reserves		-300.000	-300.000

LASTEN	2015-0	2016-0	verschil
Totaal lasten	35.037.628	38.063.638	3.026.010
01 Directe personeelskosten	20.878.854	22.104.025	1.225.171
Flexibele schil kosten	505.311	433.982	- 71.329
Loonsom	19.692.597	20.996.210	1.303.613
Piketvergoedingen	131.575	134.365	2.790
Uitkeringen USZO e.d.	-45.000	-45.954	-954
Vervangingskosten	594.372	585.422	-8.950
02 Indirecte personeelskosten	1.440.230	1.296.839	-143.391
ARBO-zorg	44.006	44.371	365
Externe advisering	116.267	117.238	971
Forensenvergoeding	131.812	132.910	1.098
Kosten personeelswerving	20.507	20.676	169
Opleiding en bijscholing	722.877	573.521	-149.356
Overige personeelskosten	81.228	81.905	677
Reis- en verblijfkosten	263.314	265.499	2.185
Salarisverwerking en rechtsposi	52.112	52.545	433
Verzekering personeel	8.106	8.174	68
03 Huisvestingskosten	2.017.712	2.034.455	16.743
Energie/water	244.569	246.599	2.030
Huur gebouwen	1.436.716	1.448.640	11.924
Inkomsten uit verhuur	-36.800	-37.106	-306
Onderhoud gebouwen	39.799	40.129	330
Overige huisvestingskosten	96.447	97.246	799
Schoonmaakkosten	138.277	139.425	1.148
Verzekering/belasting	68.704	69.274	570
Voorziening groot onderhoud	30.000	30.248	248
04 Kapitaallasten	807.078	813.484	6.406
Afschrijving apparatuur	77.363	78.006	643
Afschrijving automatisering	211.697	213.454	1.757
Afschrijving bestelauto's	11.598	11.694	96
Afschrijving gebouwen	132.093	133.189	1.096
Afschrijving installaties	22.342	22.527	185
Afschrijving inventaris	86.453	87.170	717
Rente gebouwen	230.265	232.176	1.911
Rente lasten/baten	35.267	35.268	1
05 Algemene kosten	3.708.709	5.178.086	1.469.377
Aanschaf Vaccin reizigers	861.885	869.039	7.154
Accountantskosten	47.905	48.303	398
Bestuurskosten/representatie	5.611	5.657	46
Contr/abonn./documentatie	160.079	161.410	1.331
Drukwerk/kopieerkosten	146.500	147.717	1.217
Kantoorartikelen	44.000	44.365	365
Medische adviezen	-	1.221.424	1.221.424
Onderhoud automatisering	732.406	780.984	48.578
Overige algemene kosten	103.716	104.577	861
Portokosten	110.500	111.419	919
Taakgebonden kosten	1.243.496	1.428.483	184.987
Telefoon/data	252.611	254.708	2.097
06 Doorbelasting	6.185.045	6.636.749	451.704
Algemene doorbelastingen	3.735.466	4.128.253	392.787
Specifieke doorbelastingen	2.449.579	2.508.496	58.917

D2. Afkortingenlijst

AGZ/GBE:	Algemene Gezondheidszorg/Gezondheidsbevordering, Beleidsadvisering en Epidemiologie
APG:	Algemene Publieke gezondheid
Arts M&G:	Arts Maatschappij en Gezondheid
ASG:	Aanvullende subsidie Seksuele Gezondheid
BBV:	Besluit begroting en verantwoording
Burap:	Bestuurlijke rapportage
BO:	Basisonderwijs
BRMO:	Bijzonder Resistent Micro-organisme
Cib:	Centrum Infectieziektebestrijding
COA	Centraal Opvang Asielzoekers
COI:	Contactmoment op indicatie
CJG:	Centrum voor Jeugd en gezin
DJI	Dienst Justitiële inrichtingen
DVO:	Dienstverleningsovereenkomst
GG&GD:	Gemeentelijke Geneeskundige & Gezondheidsdienst (gemeente Utrecht)
GGZ:	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR:	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio
HKZ:	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
HMPV:	Humaan Metapneumovirus
IVVU:	Instellingen voor Verpleging en Verzorging in Utrecht
IGZ:	Inspectie voor de Gezondheidszorg
IZB:	Infectieziektenbestrijding
JGZ:	Jeugdgezondheidszorg
KNMG:	Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering van de geneeskunst
LCHV:	Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid
LTBI:	Latente Tuberculose Infectie
MMK:	Medische Milieukunde
MJOP:	Meerjaren onderhoudsplan
MRSA:	Methicilline Resistente Staphylococcus Aureus (bacterie)
MSM:	Mannen die seks hebben met mannen
NVWA:	Nederlandse Voedsel- en Waren autoriteit
NZA:	Nederlandse Zorg autoriteit
PGJ:	Publieke gezondheid Jeugd
ROC:	Regionaal opleidingscentrum
RI&E:	Risico-inventarisatie en Evaluatie
RIVM:	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
TBC:	Tuberculosebestrijding
THZ:	Technische Hygiëne zorg
UMCU:	Universitair Medisch centrum Utrecht
VIC:	Verbijzonderde Interne Controle
VO:	Voortgezet onderwijs
WABM:	Werkgevers aansprakelijkheidsverzekering Bestuurders Motorrijtuigen
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
Wpg	Wet publieke gezondheid
Wmo:	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wet fido:	Wet financiering decentrale overheden
WNT:	Wet normering topinkomens

E. VASTSTELLING

Dagelijks bestuur

Als ontwerpbegroting vastgesteld en aangeboden aan het algemeen bestuur op 30 april 2016.

Het dagelijks bestuur van de Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht

de secretaris,

de voorzitter,

dr. P.L.J. Bos

mr. V. Everhardt

Algemeen bestuur

Vastgesteld door het algemeen bestuur van de Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht in de openbare vergadering van 9 juli 2015.

de secretaris,

de voorzitter,

dr. P.L.J. Bos

mr. V. Everhardt

GGD regio Utrecht

Postbus 51
3700 AB Zeist

T 030 608 608 6

E info@ggdru.nl

I www.ggdru.nl

Uitgave

© GGD regio Utrecht
april 2015

Bijlage B Berekening verhoging Utrecht – Midden-Nederland

Inwonerbijdrage programma Publieke Gezondheid (x €1.000)

Bijdrage gemeente Utrecht inwonerbijdrage excl JGZ	€	1.122
Bijdrage MN gemeenten inwonerbijdrage excl JGZ	€	4.695
Subtotaal IWB exclusief JGZ	€	5.817

Bijdrage gemeente Utrecht inwonerbijdrage JGZ	€	
Bijdrage MN gemeenten inwonerbijdrage JGZ	€	6.379
Subtotaal IWB JGZ	€	6.379

Totaal	€	12.196
---------------	---	---------------

Dekking deel structurele versterking bedrijfsvoering door verhoging inwonerbijdrage € 300.000

Aandeel APG (1/3 x €300.000)	€	100.000
Resterend deel (2/3) over totaal (2/3 x €300.000)	€	200.000
- waarvan APG	€	95.392
- waarvan JGZ	€	104.608

Aandeel APG (1/3 x €300.000)
Resterend deel (2/3) over totaal (2/3 x €300.000) : deel APG
Resterend deel (2/3) over totaal (2/3 x €300.000) : deel JGZ

		Gemeente		
MN gemeente		Utrecht		Totaal
€	73.824	€	26.176	€ 100.000
€	76.992	€	18.399	€ 95.392
€	104.608	€	-	€ 104.608
€	255.424	€	44.576	€ 300.000

Aantal inwoners	925.508	328.164	1.253.672
Bedrag per inwoner structurele versterking Bedrijfsvoering	€ 0,28	€ 0,14	
Gemiddeld bedrag per inwoner structurele versterking Bedrijfsvoering			0,24

Bijlage C. Toelichting op taken GGDrU ten behoeve van de gemeente Utrecht

In het arrangement 'Een arrangement voor publieke gezondheid in de regio Utrecht, voorstel en impactanalyse' is destijds voor de gemeente Utrecht een onderscheid gemaakt in cluster A- en cluster B-taken. De begroting 2016 kent een nieuwe indeling volgens een onderscheid in enerzijds wettelijk en niet-wettelijk verplicht door de GGDrU uit te voeren taken en anderzijds collectieve taken en individueel voor gemeenten uit te voeren taken. Daarbij zijn de 'A- en B- taken' conform deze nieuwe indeling opgenomen.

Hieronder wordt een toelichting gegeven op welke wijze de A-taken uit het arrangement ten behoeve van de gemeente Utrecht in de begroting 2016 zijn opgenomen. Per taak is aangegeven wat de financieringsbasis is voor de betreffende taak:

- De taken 1.1. t/m 1.5 en 3.2 (forensische zorg: beschikbaarheid) zijn basistaken die worden gefinancierd op basis van een gemeentelijke inwonerbijdrage [GB] die voor alle 26 gemeenten hetzelfde is.
- De taken gezondheidsbevordering en epidemiologie voert Utrecht uit in eigen beheer in een *liaisonfunctie* (taken 1.6 en 1.7) voor een vaste gemeentelijke bijdrage [GB] van de gemeente Utrecht (zie begroting onder: C onderdeel 2.2)
- De taken 2.1 t/m 2.3, 3.2 (forensische verrichtingen) en 4.7 zijn intensiveringen op de basistaken die worden gefinancierd door middel van facturatie aan de gemeente [FG].
- Taak 3.1 (Seksuele gezondheid) wordt gefinancierd door middel van een Rijkssubsidie [SU].
- Taken 3.3 (Reizigersvaccinaties) en 3.4 (Inspectie tattoo- en piercingshops) worden gefinancierd door tarieven in rekening te brengen bij respectievelijk cliënten en tattoo- en piercingshops [FD].

In de tweede tabel zijn de taken opgenomen die de GGDrU uitvoert maar die niet door de gemeente Utrecht bij de GGDrU zijn belegd.

I. Taken die door de gemeente Utrecht bij de GGDrU zijn belegd

	Begroting 2016	A-taken	[x €1.000]
	<i>Algemene Publieke gezondheid</i>		
	Basistaken		1.202
1.1	Infectieziektebestrijding (IZB) [GB]	A-taak	1.100
1.2	TBC-bestrijding (TBC) [GB]	A-taak	
1.3	Medisch Milieukundige Zorg (MMK) [GB]	A-taak	
1.4	Technische Hygiëne Zorg (THZ) [GB]	A-taak	
1.5	Seksuele gezondheid: soa-bestrijding [GB]	A-taak	51
1.6	Gezondheidsbeleid (liaisonfunctie gezondheidsbevordering) [GB]	A-taak	
1.7	Onderzoek: gezondheidsmonitor (liaisonfunctie) [GB]	A-taak	
	Intensivering basistaken	Intensivering A-taken	153
2.1	Medische Milieukundige zorg [FG]	De intensiteit betreft de opsomming van ervaren ongemakken zoals ruimtelijke ordening, verkeer (en daarmee geluid en luchtkwaliteit), wonen en (ge)bouwen en tenslotte veiligheid en incidenten. Een van de medewerkers MMK verzorgt daarvoor metingen en adviseert de Utrechters ter plekke.	67

2.2	Technische Hygiëne Zorg (THZ) : advisering publieksevenementen [FG]	De begroting 2014 van de GGD Midden-Nederland leert dat technisch hygiënezorg voor de gemeente Utrecht een grotere intensiteit kent dan voor de andere gemeenten. Het legitimeert vanuit deze optiek dat de gemeente Utrecht dit ziet als een specifieke taak. Van daar dat de gemeente Utrecht en de GGDrU afgesproken hebben dat de specialistische inzet bij technisch hygiënezorg via een vaste specialistische veldmedewerker die de stad goed kent en adviseert waar dat nodig is, wordt gecontinueerd. Evenementen advisering en tattoo en piercingshops zijn vaste onderdelen. Daarnaast worden risico-instellingen, studentenverenigingen, Afrikaanse feesten ook steeds meer van adviezen voorzien. De advisering is een onderdeel van de integrale gemeentelijke advisering voor evenementen. Betrokken specialistische veldmedewerker participeert dan ook in dit ambtelijk overleg.	23
2.3	Infectieziektebestrijding [FG]	De gemeente Utrecht omarmt het belang van het thema "One Health". Dit gaat ervan uit dat veel opkomende gezondheidsproblemen zijn gekoppeld aan het verhogen van het contact tussen mensen en dieren, intensivering en integratie van de voedselproductie, en de uitbreiding van de internationale reizen. "One Health" is één van de speerpunten bij de EBU. De GGDrU en de gemeente Utrecht spreken af dat de huidige betrokken infectieziekteartsen op inhoud vanuit de GGDrU hun bijdrage blijven leveren aan dit thema. Dit beschouwt de gemeente Utrecht als een onderdeel van het dagelijkse professionele werk.	63
	Basistaken-plus		72
3.1	Seksuele gezondheid: Sense [SU]	A-taak , vervlochten met Seksuele gezondheid- Soa bestrijding. Rijkssubsidie op basis Besluit Publieke Gezondheid	nvt
3.2	Forensische zorg (beschikbaarheid) [GB]	A-taak	21
	Forensische zorg (verrichtingen) [FG]	A-taak	51
3.3	Reizigersvaccinaties [FD]	A-taak	nvt
3.4	Inspectie tattoo- piercingshops [FD]	A-taak (THZ) , obv Warenwetbesluit en –regeling tatoeëren en piercen. Financieel onderdeel van 2.2; kostendekkend op basis tarieven.	nvt
	Maatwerk		P.M.
4.7	Inspecties seks- en relaxinrichtingen [FG]	A-taak	p.m.

II. Taken die de gemeente Utrecht niet bij de GGDrU heeft belegd

	Begroting 2016
	<i>Algemene Publieke gezondheid (APG)</i>
	Intensivering basistaken APG
1.8	Inspecties Kinderopvang
2.3	Lokaal onderzoek
2.4	Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzalen en lichte handhaving
	Maatwerk APG
4.1	OGGZ Woonhygiënische problematiek (WHP)
4.2	OGGZ Voorkomen huisuitzetting (VIA)
4.3	OGGZ Meldpunt & Overlast; Casusoverleg
4.4	OGGZ Beleidsadvisering Huiselijk Geweld
4.5	Seksuele gezondheid: collectieve preventie
4.6	Toezicht WMO
	<i>Jeugdgezondheidszorg (JGZ)</i>
	Basistaken-plus JGZ
3.1	Rijksvaccinatieprogramma JGZ 4-19
3.2	JGZ 4-18
	Maatwerk JGZ
4.1	JGZ 0-4 jaar
4.2	Maatwerk JGZ

GGD regio Utrecht
T.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 51
3700 AB ZEIST
3700AB51

Behandeld door	M. Langevoort	Datum	26 juni 2015
Doorkiesnummer	030 – 28 63513	Ons kenmerk	15.505431
E-mail	m.langevoort@utrecht.nl	Onderwerp	Zienswijze gemeente Utrecht op ontwerpbegroting 2016
Bijlage(n)	Geen	Verzonden	Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden
Uw kenmerk			
Uw brief van			

Geachte heer Bos,

In uw brief van 4 mei 2015 verzoekt u de Raad om haar zienswijze kenbaar te maken op de ontwerpbegroting 2016 van de GGDrU. Deze treft u hierbij aan.

Zoals ook in onze zienswijze op de kadernota is aangegeven, hecht de raad aan voor gemeente Utrecht inzichtelijke informatie op de door haar bij GGDrU belegde taken. Zij vindt het van belang om op transparante wijze terug te kunnen zien wat er geleverd is voor de door de gemeente Utrecht ingezette middelen. Zij stelt het daarom op prijs dat voor dit doel een bijlage met informatie hierover bij de ontwerpbegroting is gevoegd. Om haar controlerende taak echter goed uit te kunnen voeren ziet zij graag een uitbreiding van deze bijlage met begrotingsinformatie per taak en een beeld over de hoogte van de bijdragen door de jaren heen (2014 tot en met 2018). Daarnaast vraagt zij GGDrU om ook effect- en prestatie-indicatoren toe te voegen, aan de hand waarvan de raad kan beoordelen of de beoogde resultaten zijn behaald.

Verder geeft de raad aan dat zij hecht aan een sterke GGD, zodat de continuïteit van de uitvoering gewaarborgd is. Zij ondersteunt daarmee ook een versterking op de bedrijfsvoering, mits deze transparant en goed onderbouwd tot stand komt en deze past binnen het huidige budgettaire kader. De gemeente Utrecht vraagt de GGDrU daarom, om ook vanaf 2018 de nodige middelen binnen bestaande budgetten te vinden, zonder verlies aan dienstverlening. Zij dringt er dan ook op aan om kosten scherper te begroten, bijvoorbeeld door personeelskosten niet op het maximum van de schaal te begroten. De argumentatie die GGDrU in de ontwerpbegroting geeft om hiervan af te zien, wordt door de gemeente Utrecht niet onderschreven. Wat betreft de mate van versterking van de overhead formatie mist de raad van de gemeente Utrecht zicht op de scenario's waaruit is gekozen. Gemeente Utrecht zou graag zien dat er een streven is van GGDrU naar een voldoende maar zo laag mogelijke overhead (best-of-class norm).

Derde punt waarvoor de raad van de gemeente Utrecht, GGDrU vraagt aandacht te hebben is de toerekening van de overheadkosten. Zij hecht eraan de uitkomsten van de evaluatie van de overheadmethodiek op zo kort mogelijke termijn te vernemen, in ieder geval nog dit jaar. De raad is van mening dat toerekening van de overheadkosten eenduidig, transparant en naar verhouding gedaan dient te worden. In de ontwerpbegroting worden verschillende manieren van toerekening gebruikt, waarbij een deel van de producten buiten beschouwing wordt gelaten en waarvoor de motivatie niet helder is. Dit is ongewenst. De gemeente Utrecht verwacht dat de uitkomsten van de evaluatie worden verwerkt in de begrotingen van 2016 en verder.

Tot slot hanteert u voor de bepaling van het indexatiepercentage een in de concept kadernota 2016 voorgestelde methode. De gehanteerde systematiek is niet goed te doorgronden op basis van de gegeven informatie. Wij vragen u deze methode bij de kadernota 2017 te herzien. Daarnaast zijn wij van mening dat de gebruikte percentages voor loonindexatie (te) hoog zijn. Ook wordt het aanzienlijk positieve effect van de werkgeverslasten in 2015 (-1,6%) buiten beschouwing gelaten. Dit alles in overweging nemend lijkt ons een indexering voor 2016 van maximaal 1,0 % redelijk.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Volksgezondheid
Kenmerk	15.505054
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 45
Geheim	Nee

Zienswijze concept begroting 2016 GGD regio Utrecht

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 In de zienswijze op te nemen dat de Raad in de verantwoording over de begroting graag op transparante wijze terugziet wat er geleverd is voor de door gemeente Utrecht ingezette middelen per taak (o.m. infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding, etc). De voorliggende bijlage C dient hiervoor de juiste informatie te bieden, waarbij ook inzicht wordt geboden in de kostenontwikkeling in de jaren 2014 tot en met 2018.
- 2 In de zienswijze op te nemen dat de gemeente Utrecht het belang van een sterke GGD onderschrijft en daarmee ook belang hecht aan een transparante en onderbouwde versterking van de bedrijfsvoering, passend binnen het huidige budgettaire kader.
- 3 In de zienswijze op te nemen dat de raad eraan hecht op korte termijn, maar in ieder geval in 2015 de uitkomsten te vernemen van de evaluatie van de overhead methodiek.
- 4 In de zienswijze op te nemen dat gemeente Utrecht niet akkoord gaat met het toegepaste indexatiepercentage van 1,74% en GGDrU te verzoeken een lager indexatiepercentage te hanteren.
- 5 De bijgevoegde conceptbrief van B&W aan de GGDrU vast te stellen als definitieve zienswijze van de gemeenteraad van Utrecht op de ontwerpbegroting GGDrU 2016 en B&W te verzoeken de brief na vaststelling in de raad te laten ondertekenen en verzenden.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Toezeggingen wethouder Everhardt:

- De wethouder zegt toe in de reactiebrief bij het raadsvoorstel nog een passage te wijden aan de effectmeting.

Status: A

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3651

Bijlage: Begeleidend schrijven ontwerpbegroting 2016u

Bijlage: Ontwerpbegroting 2016 GGDrU

Bijlage: Bijlage B Berekening verhoging Utrecht en Midden-Nederland

Bijlage: Bijlage C Toelichting op taken GGDrU tbv gemeente Utrecht

Bijlage: Brief BW met zienswijze gemeente Utrecht op ontwerpbegroting GGDrU (aangepast)

Eerdere besluitvorming

- gemeenschappelijke regeling gemeentelijke gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU) 2014, kenmerk 13.060002, dd 3 december 2013
- Uitvlechting publieke gezondheidstaken tbv GGDrU, kenmerk 13.097761, dd 12 december 2013
- Zienswijze begroting 2014, kenmerk 14.006380, IDnr 408, dd 15 mei 2014
- Zienswijze begroting 2015, kenmerk 14.039693, IDnr 966, dd 25 september 2014
- Zienswijze concept kadernota 2016 GGDrU, kenmerk 2615510, IDnr 2962, dd 2 april 2015

Uitvoering

- Brief met zienswijze dient uiterlijk 9 juli 2015 in bezit te zijn van GGD regio Utrecht

Raadsbesluit

Opgesteld door	Volksgezondheid
Kenmerk	15.505054
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 45

Zienswijze concept begroting 2016 GGD regio Utrecht

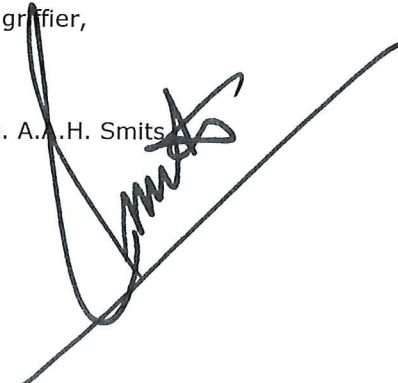
Besluit

- 1 In de zienswijze op te nemen dat de Raad in de verantwoording over de begroting graag op transparante wijze terugziet wat er geleverd is voor de door gemeente Utrecht ingezette middelen per taak (o.m. infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding, etc). De voorliggende bijlage C dient hiervoor de juiste informatie te bieden, waarbij ook inzicht wordt geboden in de kostenontwikkeling in de jaren 2014 tot en met 2018.
- 2 In de zienswijze op te nemen dat de gemeente Utrecht het belang van een sterke GGD onderschrijft en daarmee ook belang hecht aan een transparante en onderbouwde versterking van de bedrijfsvoering, passend binnen het huidige budgettaire kader.
- 3 In de zienswijze op te nemen dat de raad eraan hecht op korte termijn, maar in ieder geval in 2015 de uitkomsten te vernemen van de evaluatie van de overhead methodiek.
- 4 In de zienswijze op te nemen dat gemeente Utrecht niet akkoord gaat met het toegepaste indexatiepercentage van 1,74% en GGDrU te verzoeken een lager indexatiepercentage te hanteren.
- 5 De bijgevoegde conceptbrief van B&W aan de GGDrU vast te stellen als definitieve zienswijze van de gemeenteraad van Utrecht op de ontwerpbegroting GGDrU 2016 en B&W te verzoeken de brief na vaststelling in de raad te laten ondertekenen en verzenden.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

Sinds 2014 maakt de gemeente Utrecht deel uit van de gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU). Het bestuur van GGDrU draagt hiermee zorg voor de uitvoering van een aantal publieke gezondheidstaken. De taken die bij GGDrU zijn ondergebracht zijn de infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding, liaison gezondheidsonderzoek, liaison gezondheidsbevordering, eerstelijns medische milieukunde, technische hygiënezorg, GGD Rampen Opvang Plan, forensische gezondheidszorg en reizigersvaccinatie. Voor een aantal van deze taken heeft de gemeente Utrecht een intensiteitssurplus afgesproken met GGDrU. Dit betreft technische hygiënezorg, medische milieukunde en infectieziektebestrijding.

Bij toetreding is de randvoorwaarde gesteld dat gemeente Utrecht en ook de andere gemeenten niet voor hogere uitgaven komen te staan dan toen de gemeente Utrecht deze taken nog zelf uitvoerde.

De basis voor de ontwerpbegroting die nu voorligt voor zienswijze wordt gevormd door de kadernota 2016. De GGDrU heeft ervoor gekozen om deze kadernota niet aan te passen op basis van de door de verschillende raden ingediende zienswijzen. Ze heeft ervoor gekozen de zienswijzen waar mogelijk te verwerken in de ontwerpbegroting. Hoe zij dit heeft gedaan, wordt beschreven in de aanbestedingsbrief.

De twee belangrijkste ontwikkelingen in de ontwerpbegroting 2016 zijn het nieuwe indelingsprincipe van de verschillende taken in de begroting en de versterking van de organisatie van GGDrU door uitbreiding van de bedrijfsvoering. Hieronder daarover de belangrijkste informatie.

De indeling van de begroting is veranderd, zoals in de kadernota is beschreven. Om de raad van gemeente Utrecht inzicht te geven in de begroting van de bij GGD regio Utrecht belegde taken, ten einde haar controlerende taak goed te kunnen vervullen, is bijlage C toegevoegd. In deze bijlage staat een toelichting op de taken die GGDrU uitvoert voor de gemeente Utrecht met de daarvoor begrote bedragen. Hierin zijn ook de taken waarop een intensiteitssurplus is afgesproken beschreven. De begroting van de basistaken is weergegeven in één bedrag. Beslispunt 1 heeft betrekking op deze bijlage C.

Verder zijn in de begroting de consequenties van de versterking in bedrijfsvoering doorgevoerd. GGDrU heeft al eerder aangegeven dat ze in toenemende mate niet meer kan voldoen aan alle wettelijke verplichtingen. Dit is ook door de accountant gesignaleerd. Voor de versterking van de bedrijfsvoering wordt een toename van de formatie van 9,86 fte voorgesteld. De kosten voor deze uitbreiding bedragen structureel in totaal € 700.000. De financiering hiervan is ten eerste gevonden in scherper begroten van de baten (€ 400.000). Ten tweede wordt de inwonerbijdrage verhoogd voor een bedrag van in totaal € 300.000. Deze extra inwonerbijdrage wordt verdeeld over de taken die alle gemeenten afnemen. De maatwerkproducten worden hierbij buiten beschouwing gelaten. De verhoging van de inwonerbijdrage is structureel, maar wordt de eerste twee jaren (2016 en 2017) niet geïnd; in plaats daarvan wordt deze gedekt uit het resultaat over 2014. Beslispunten 2 en 3 hebben betrekking op dit onderdeel van de begroting.

Tot slot heeft het DB van GGDrU besloten om de datum voor vaststelling van de begroting aan te passen, waardoor de periode voor indienen van een zienswijze door de raden iets is verruimd. Wettelijk is deze periode 8 weken. Met het verschuiven van het AB naar 9 juli is de zienswijze procedure nu ruim 9 weken geworden.

Beslispunt

- 1 In de zienswijze op te nemen dat de Raad in de verantwoording over de begroting graag op transparante wijze terugziet wat er geleverd is voor de door gemeente Utrecht ingezette

Gemeente Utrecht

middelen per taak (o.m. infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding, etc). De voorliggende bijlage C dient hiervoor de juiste informatie te bieden, waarbij ook inzicht wordt geboden in de kostenontwikkeling in de jaren 2014 tot en met 2018.

Argumenten

- 1.1 Het is voor de raad van belang om op basis van transparantie op ingezette middelen en levering van diensten voor gemeente Utrecht te sturen op de in de Gemeenschappelijke Regeling opgenomen taken.

Beslispunt

- 2 In de zienswijze op te nemen dat de gemeente Utrecht het belang van een sterke GGD onderschrijft en daarmee ook belang hecht aan een transparante en onderbouwde versterking van de bedrijfsvoering, passend binnen het huidige budgettaire kader.

Argumenten

- 2.1 Zij hecht eraan dat in de uitvoering van de bij GGDrU belegde taken de continuïteit is gewaarborgd.
- 2.2 De gemeente Utrecht hecht eraan dat ook vanaf 2018 de nodige middelen binnen bestaande budgetten worden gevonden.
Een bijdrage hieraan kan plaatsvinden door scherper te begroten op o.m. personeelskosten (namelijk op maximum van de schaal-1 i.p.v. maximum van de schaal). De argumentatie voor begroten op maximum van de schaal wordt niet onderschreven.
De versterking van de bedrijfsvoering wordt de eerste twee jaren gedekt uit het resultaat van 2014, zodat aan de voorwaarde dat binnen het budgettaire kader moet worden gewerkt de eerste jaren is voldaan.
- 2.3 Transparantie op gemaakte keuzes in uitbreiding van formatie en zicht op mogelijke scenario's mist.
De gemeente Utrecht wil dat dat GGDrU streeft naar een voldoende maar zo laag mogelijke overhead. Daarom zou keuze voor een best-of-class norm voor de hand liggend zijn.

Beslispunt

- 3 In de zienswijze op te nemen dat de raad eraan hecht op korte termijn, maar in ieder geval in 2015 de uitkomsten te vernemen van de evaluatie van de overhead methodiek.

Argumenten

- 3.1 De overheadkosten dienen eenduidig, transparant en naar verhouding te worden verdeeld.
In de ontwerp begroting wordt de oorspronkelijke formatie voor bedrijfsvoering van 35,70 fte verdeeld volgens de reguliere overheadverdeling. Daarnaast wordt van de extra overheadkosten € 400.000 structureel gevonden door reëlere baten te begroten; informatie over welke taken dit betreft ontbreekt. Tot slot wordt voor de resterende € 300.000 een verhoging van de inwonerbijdrage voorgesteld. De verdeling hiervan vindt onevenredig plaats over de totale kosten.
- 3.2 Daarmee wordt voldaan aan een toezegging van GGDrU gedaan in de begroting van 2015.
- 3.3 De resultaten van de evaluatie kunnen leiden tot aanpassingen in de begrotingen van 2016 en verder.

Beslispunt

- 4 In de zienswijze op te nemen dat gemeente Utrecht niet akkoord gaat met het toegepaste indexatiepercentage van 1,74% en GGDrU te verzoeken een lager indexatiepercentage te hanteren.

Argumenten

- 4.1 Binnen gemeente Utrecht is het gebruikelijk dat elders belegde producten meebewegen met het indexatiebeleid van Utrecht.

Er zijn een aantal factoren waardoor het indexatiepercentage nog onduidelijk is, waaronder een aflopende cao gemeenten. Gemeente Utrecht hanteert zelf een best guess raming van 1%. Bij bepaling hiervan zijn ledenbrieven van de VNG betrokken.

Beslispunt

- 5 De bijgevoegde conceptbrief van B&W aan de GGDrU vast te stellen als definitieve zienswijze van de gemeenteraad van Utrecht op de ontwerpbegroting GGDrU 2016 en B&W te verzoeken de brief na vaststelling in de raad te laten ondertekenen en verzenden.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Volksgezondheid
Kenmerk	15.505054
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 45

Zienswijze concept begroting 2016 GGD regio Utrecht

Besluit

- 1 In de zienswijze op te nemen dat de Raad in de verantwoording over de begroting graag op transparante wijze terugziet wat er geleverd is voor de door gemeente Utrecht ingezette middelen per taak (o.m. infectieziektebestrijding, tuberculosebestrijding, etc). De voorliggende bijlage C dient hiervoor de juiste informatie te bieden, waarbij ook inzicht wordt geboden in de kostenontwikkeling in de jaren 2014 tot en met 2018.
- 2 In de zienswijze op te nemen dat de gemeente Utrecht het belang van een sterke GGD onderschrijft en daarmee ook belang hecht aan een transparante en onderbouwde versterking van de bedrijfsvoering, passend binnen het huidige budgettaire kader.
- 3 In de zienswijze op te nemen dat de raad eraan hecht op korte termijn, maar in ieder geval in 2015 de uitkomsten te vernemen van de evaluatie van de overhead methodiek.
- 4 In de zienswijze op te nemen dat gemeente Utrecht niet akkoord gaat met het toegepaste indexatiepercentage van 1,74% en GGDrU te verzoeken een lager indexatiepercentage te hanteren.
- 5 De bijgevoegde conceptbrief van B&W aan de GGDrU vast te stellen als definitieve zienswijze van de gemeenteraad van Utrecht op de ontwerpbegroting GGDrU 2016 en B&W te verzoeken de brief na vaststelling in de raad te laten ondertekenen en verzenden.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling Tijbosch, T.L. (Tessa)
Kenmerk	15.502554
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 46
Geheim	Nee

Vaststelling bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 Het bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord dat is vastgelegd in het bestand NL.IMRO.0344.BPDEWOERDDEMEERN-VA01.gml vast te stellen met de wijzigingen die in het vaststellingsrapport zijn aangegeven.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

De commissie stemt in met het raadsvoorstel.

Status: A

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3115

Bijlage: Link naar RO Publiceer

Bijlage: Verbeelding De Woerd, de Meern Noord

Bijlage: Het bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord in pdf

Bijlage: Vaststellingsrapport De Woerd De Meern Noord

Bijlage: rvs getekend raadsbesluit nr 46

Eerdere besluitvorming**Uitvoering**

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	15.502554
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 46

Vaststelling bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord

Besluit

- 1 Het bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord dat is vastgelegd in het bestand NL.IMRO.0344.BPDEWOERDDEMEERN-VA01.gml vast te stellen met de wijzigingen die in het vaststellingsrapport zijn aangegeven.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

De burgemeester,

Drs. A.A.H. Smits

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

Aanleiding en doel

De hoofddoelstelling van het bestemmingsplan is het actualiseren van het nu geldende bestemmingsplan De Woerd uit 2005.

Het bestemmingsplan De Woerd uit 2005 vormde de grondslag voor de realisatie van ruim 550 nieuwe woningen. Nu de woningen gerealiseerd zijn, ontstaat vanuit het beheer de behoefte aan een meer gedetailleerde regeling. De actualisatie van het bestemmingsplan richt zich dan ook op het beheer van de bestaande situatie en het vastleggen van de functionele en ruimtelijke structuur. Er zijn geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt in het plangebied.

Ligging

Het plangebied is gelegen aan de westzijde van Utrecht in het gebied Leidsche Rijn, tussen deelgebied De Hoge Woerd (beschermd archeologisch monument), Langerak en de Leidsche Rijn.

Zienswijzen

Het ontwerp bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen van 5 december 2014 tot en met 15 januari 2015. In die periode zijn 2 zienswijzen ingediend.

Beslispunt

- 1 Het bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord dat is vastgelegd in het bestand NL.IMRO.0344.BPDEWOERDDEMEERN-VA01.gml vast te stellen met de wijzigingen die in het vaststellingsrapport zijn aangegeven.

Argumenten

- 1.1 Het bestemmingsplan zorgt voor een nieuw actueel juridisch planologisch kader.
Met de vaststelling van het bestemmingsplan wordt voldaan aan de actualisatieplicht van de Wet ruimtelijke ordening.
- 1.2 Het vaststellingsrapport gaat gemotiveerd in op de zienswijzen.
In het vaststellingsrapport is gemotiveerd ingegaan op de zienswijzen
Het ontwerpbestemmingsplan heeft vanaf 5 december 2014 tot en met 15 januari 2015 ter inzage gelegen. Er zijn twee zienswijzen ingediend. Deze hebben geleid tot kleine aanpassingen in het bestemmingsplan. Er is in de groenbestemming een zone opgenomen voor wadi's om de waterberging te beschermen. Alle kleine parkeerlocaties de woonbestemming gekregen. Daarnaast zijn er kleine technische aanpassingen gedaan in de regeling voor bijbehorende bouwwerken.
Er is ook een ambtshalve wijziging in het plan aangebracht. In artikel 20 was in de ontwerpversie ten onrechte de algemene regel opgenomen voor het realiseren en veranderen van geluidsgevoelige bestemmingen. Daar is in dit geval geen sprake van. Het artikel is uit de planregels verwijderd.
- 1.3 Er is geen exploitatieplan nodig.
Het bestemmingsplan bevat geen bouwplan als bedoeld in artikel 6.12, tweede lid, van de Wet ruimtelijke ordening.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling Tijbosch, T.L. (Tessa)
Kenmerk	15.502554
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 46

Vaststelling bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord

Besluit

- 1 Het bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord dat is vastgelegd in het bestand NL.IMRO.0344.BPDEWOERDDEMEERN-VA01.gml vast te stellen met de wijzigingen die in het vaststellingsrapport zijn aangegeven.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

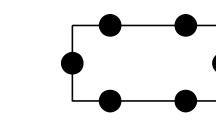
link naar RoPubliceer

In dit programma is **bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord** in een beveiligde omgeving digitaal raadpleegbaar.

- links 'alle bijbehorende documenten tonen'
- rechts kunt u dan de pdf-documenten inzien.

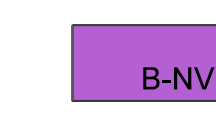
Link naar plan [De Woerd](#)

Plangebied

Plangebiedsgrens

Bestemmingen

Bedrijf - Nutsvoorziening

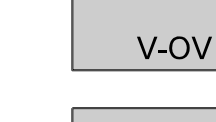
Gemengd

Groen

Verkeer

Verkeer - Openbaar vervoer

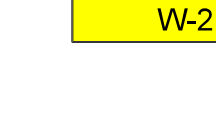
Verkeer - Verblijfsgebied

Water

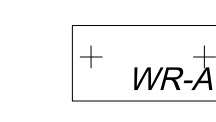

Wonen - 1

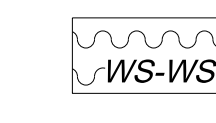

Wonen - 2

Dubbelbestemmingen

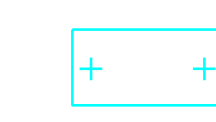

Waarde - Archeologie

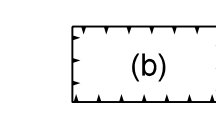
Waterstaat - Waterstaatkundige functie

Gebiedsaanduidingen

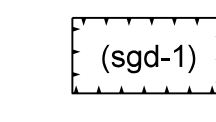

vrijwaringszone - straatpad

Functieaanduidingen

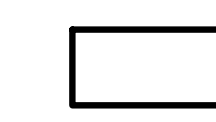

bedrijf

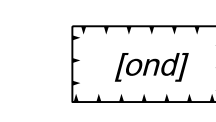
specifieke vorm van gemengd - 1

Bouwvlak

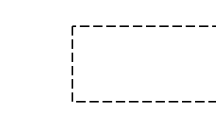
bouwvlak

Bouwaanduidingen

onderdoorgang

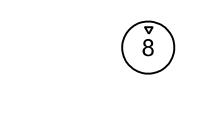
Maatvoeringsaanduidingen

maatvoeringsvlak

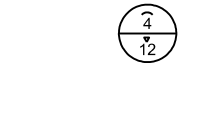
maximum goothoogte (m)

maximum bouwhoogte (m)

maximum bebouwingspercentage (%)

maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)

stand van zaken d.d. 10-03-2015

Bestemmingsplan
De Woerd, De Meern Noord

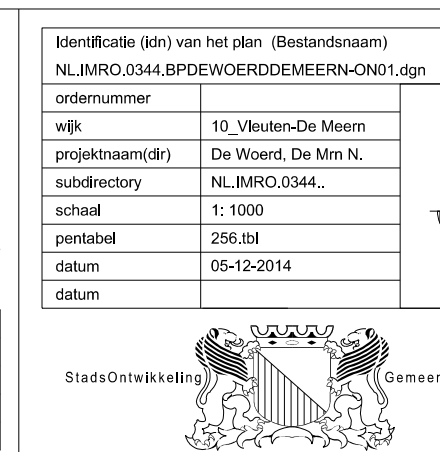
Verbeelding

BLAD 7

Hierbij horen de regels van De Woerd, De Meern Noord

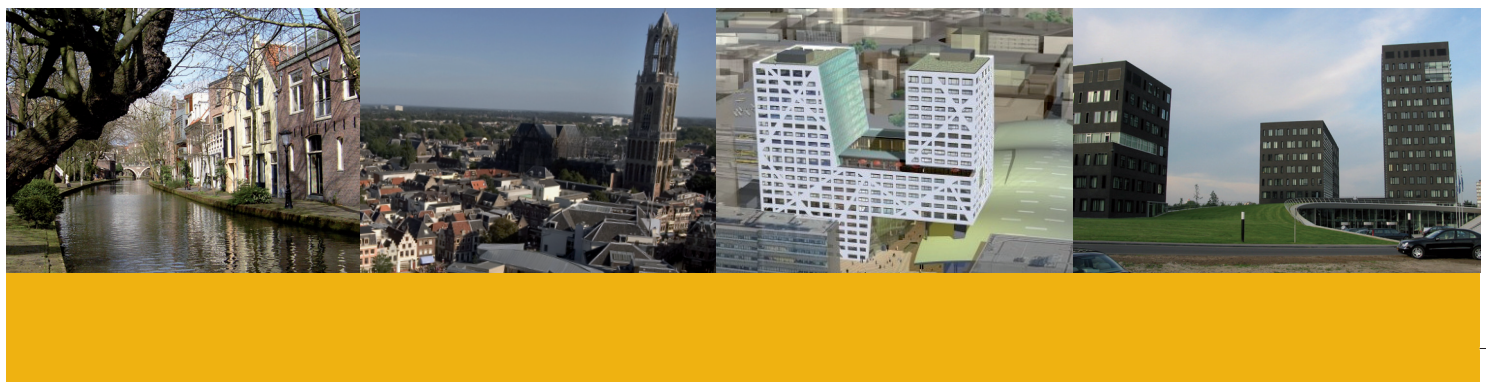
Planraam	Planfase	Datum	Planraam	Planfase	Datum
bestemmingsplan	Plan 1	2014	bestemmingsplan	Plan 2	2014
voorziening	Plan 2	05-12-2014	voorziening	Plan 3	2014
voorziening	Plan 3	05-12-2014	voorziening	Plan 4	2014

Gemeente Utrecht / StadsOntwikkeling / Ravallaan 1 / Postbus 8406 / 3503 RK / Utrecht / Tel. 030-2864802

[illegible]

vastgesteld april, 2015

De Woerd, De Meern Noord

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	7
1.1	Doelstelling	7
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	7
1.3	Vigerende plannen	7
1.4	Leeswijzer	8
Hoofdstuk 2	Relevante beleidskaders	9
2.1	Inleiding	9
2.2	Rijksbeleid en provinciaal beleid	9
2.3	Provinciaal en regionaal beleid	11
2.4	Gemeentelijk beleid	11
2.5	Conclusie	15
Hoofdstuk 3	Bestaande situatie	17
3.1	Inleiding	17
3.2	Ruimtelijke structuur	17
3.3	Functionele structuur	19
Hoofdstuk 4	Planbeschrijving	21
4.1	Algemeen	21
4.2	Ruimtelijke structuur	21
4.3	Wonen	21
4.4	Functiemenging	21
4.5	Nieuwe ontwikkelingen	21
Hoofdstuk 5	Onderzoek en randvoorwaarden	23
5.1	Milieu-effectrapportage en Strategische Milieu Beoordeling	23
5.2	Geluidhinder	23
5.3	Milieuhinder bedrijvigheid	25
5.4	Externe veiligheid	25
5.5	Luchtkwaliteit	26
5.6	Bodem	26
5.7	Flora en fauna	27
5.8	Water	27
5.9	Archeologie	37
5.10	Kabels en leidingen	39
5.11	Gezondheid	39
Hoofdstuk 6	Uitvoerbaarheid	41
6.1	Economische uitvoerbaarheid	41
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	41
Hoofdstuk 7	Juridische plantoelichting	43
7.1	Inleiding	43
7.2	Planvorm	43
2 bestemmingsplan "De Woerd, De Meern Noord" (vastgesteld)		

7.3	Opbouw Regels	43
7.4	Regeling bijbehorende bouwwerken	43
7.5	Systematiek van de bestemming Wonen	44
7.6	Nadere eisen	45
7.7	Artikelsgewijze toelichting	45
7.8	Handhaving	49
Hoofdstuk 1	Inleidende regels	51
Artikel 1	Begrippen	51
Artikel 2	Wijze van meten	55
Hoofdstuk 2	Bestemmingsregels	56
Artikel 3	Bedrijf – Nutsvoorziening	56
Artikel 4	Gemengd	56
Artikel 5	Groen	58
Artikel 6	Verkeer	59
Artikel 7	Verkeer – Openbaar vervoer	59
Artikel 8	Verkeer – Verblijfsgebied	60
Artikel 9	Water	61
Artikel 10	Wonen – 1	61
Artikel 11	Wonen – 2	64
Artikel 12	Waarde – Archeologie	65
Artikel 13	Waterstaat – Waterstaatkundige functie	65
Hoofdstuk 3	Algemene regels	67
Artikel 14	Anti-dubbeltelregel	67
Artikel 15	Algemene bouwregels	67
Artikel 16	Algemene gebruiksregels	67
Artikel 17	Algemene aanduidingsregels	67
Artikel 18	Algemene afwijkingsregels	68
Artikel 19	Algemene wijzigingsregels	68
Hoofdstuk 4	Overgangs- en slotregels	69
Artikel 20	Overgangsrecht	69
Artikel 21	Slotregel	69
Bijlagen regels		71
Bijlage 1	Lijst van Bedrijven functiemenging	72

Toelichting

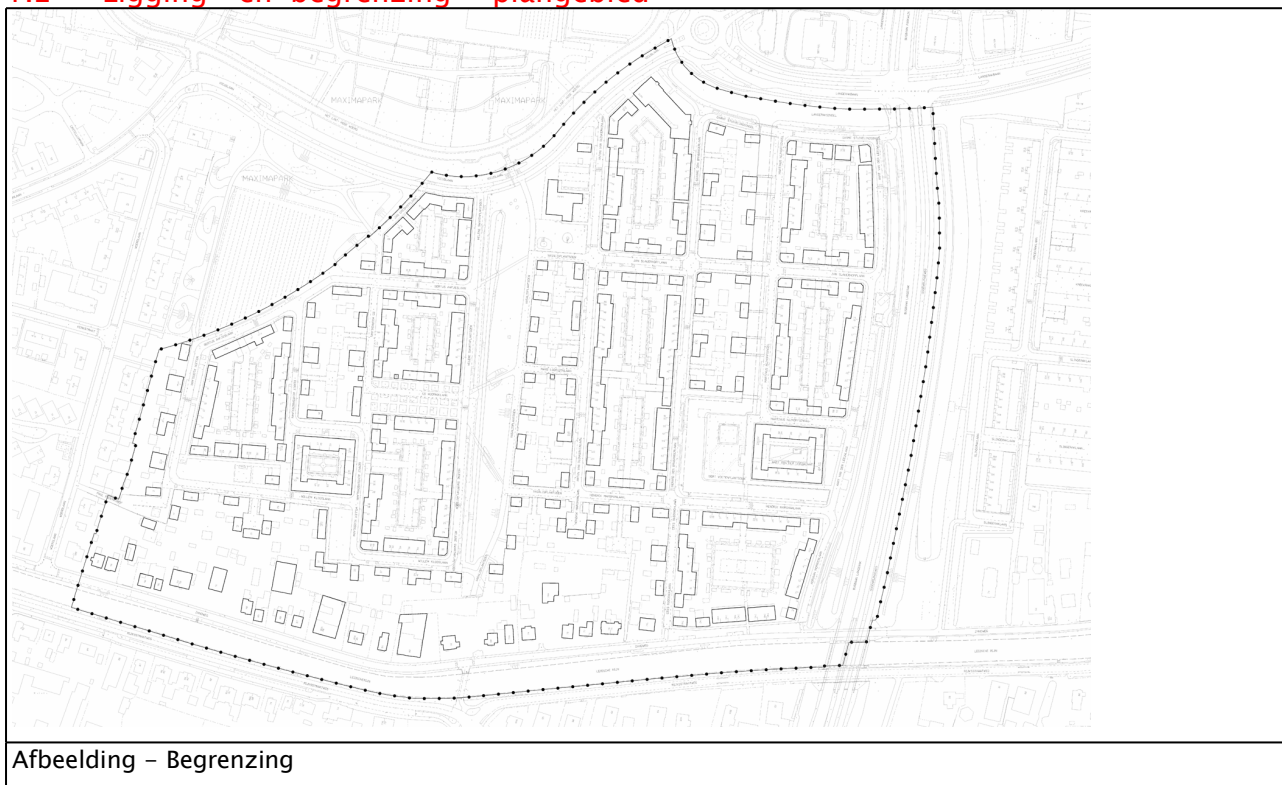
Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Doelstelling

De woonwijk De Woerd maakt deel uit van Leidsche Rijn. Voor de realisatie van de woonwijk is in 2005 het bestemmingsplan De Woerd vastgesteld, met een grotendeels uit te werken woonbestemming. Inmiddels zijn de woningen gerealiseerd. Dit nieuwe bestemmingsplan richt zich op het beheer van de bestaande situatie en het vastleggen van de functionele en ruimtelijke structuur. Er zijn geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt in het plangebied.

In dit bestemmingsplan zijn de wijzigingen in de wet- en regelgeving en het beleid van de verschillende overheden op het gebied van de ruimtelijke ordening, die zich in de loop van de tijd hebben voorgedaan, verwerkt. Met dit bestemmingsplan is aansluiting gezocht bij recent tot stand gekomen bestemmingsplannen binnen de gemeente, om de uniformiteit van bestemmingen en regelgeving te bevorderen.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Afbeelding – Begrenzing

Het plangebied is gelegen aan de westzijde van Utrecht in het gebied Leidsche Rijn, tussen deelgebied De Hoge Woerd (beschermde archeologisch monument), Langerak/Parkwijk en de Leidsche Rijn. Het plangebied wordt globaal begrensd door de Zandweg, de Oudenrijnseweg, Langerakbaan, Bertus Aafjeslaan en de bestaande bebouwing langs de Woerdlaan.

De plangrenzen van het bestemmingsplan volgen de bestaande bebouwing en sluiten aan op de structuur van de wijk. Het plangebied is hierboven weergegeven.

1.3 Vigerende plannen

Binnen het plangebied is een tweetal bestemmingsplannen van kracht.

Bestemmingsplan	Vastgesteld door raad	Goedgekeurd door GS
De Woerd	03-05-2005	30-06-2005
De Woerd, 1e herziening	22-11-2006	02-02-2007

Het bestemmingsplan De Woerd uit 2005 vormde de grondslag voor de realisatie van ruim 550 nieuwe woningen. Dit bestemmingsplan wordt gekenmerkt door een zeer globale regeling op de verbeelding en in de planregels. Nu de woningen gereed zijn, ontstaat vanuit het beheer de behoefte aan een meer gedetailleerde regeling. Hierbij wordt aangesloten op de standaardregels die voor de gehele gemeente Utrecht worden gehanteerd.

Het bestemmingsplan De Woerd, 1e herziening uit 2006 had specifiek de betrekking op de wijze van bestemmen van de bestemming bijzondere doeleinden 1 en 2 aan een aantal percelen aan de Zandweg.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een samenvatting van de relevante beleidskaders van rijk, provincie, regio en gemeente. Hoofdstuk 3 bevat de beschrijving van de bestaande situatie. Onder andere de ruimtelijke structuur, de historische ontwikkeling van het gebied en de beschrijving van de aanwezige functies heeft hier een plek. In dit hoofdstuk worden in 4 Planbeschrijving de mogelijkheden die het plan biedt voor de toekomst beschreven. De diverse noodzakelijke onderzoeken ten aanzien van onder meer milieuaspecten komen in Hoofdstuk 5 Onderzoek en randvoorwaarden aan bod. Hoofdstuk 6 bevat de verantwoording van de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid en in Hoofdstuk 7 wordt de juridische planopzet toegelicht.

Hoofdstuk 2 Relevante beleidskaders

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de gevolgen van relevante beleidskaders van nationaal tot lokaal niveau voor het plangebied besproken. Voor het plangebied zijn diverse beleidsstukken van belang. Het gaat hierbij om gemeentelijk, regionaal en nationaal beleid. Specifiek voor de stad Utrecht is een structuurvisie vastgesteld. Deze visie werkt door in de bestemmingsplannen. Daarnaast zijn er diverse sectorale beleidsnota's die relevant zijn voor bestemmingsplannen. De belangrijkste conclusies hiervan zijn in deze paragraaf weergegeven.

2.2 Rijksbeleid en provinciaal beleid

2.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vastgesteld. De structuurvisie vervangt onder meer de Nota Ruimte, de Nota Mobiliteit, de Structuurvisie Randstad 2040 en de Mobiliteitsaanpak.

Het Rijk wil dat de van nature aanwezige economische groeikracht maximaal benut wordt. De ambitie voor 2040 draait in dat licht om leefbaarheid, bereikbaarheid en veiligheid. De hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid voor de middellange termijn (2028) zijn:

- het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland, waarbij door het rijk vooral wordt ingezet op mainports, brainports en greenports;
- het verbeteren, in stand houden en ruimtelijk zeker stellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

De stad Utrecht maakt deel uit van de MIRT-regio Utrecht (Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport). Deze regio beslaat de provincie Utrecht en is onderdeel van het gebied 'Noordvleugel van de Randstad'. Opgaven van nationaal belang in dit gebied zijn:

- het goed laten functioneren van de 'draaischijf' Nederland (weg, spoor- en vaarweg);
- realiseren van de waterveiligheidsopgave langs de Lek en Neder-Rijn (Hoogwaterbeschermingsprogramma, Ruimte voor de Rivier, deelprogramma Rivieren van het Deltaprogramma) en zoetwatervoorziening via het hoofdwatersysteem;
- het tot stand brengen en beschermen van de (herijkte) EHS, inclusief de Natura 2000 gebieden;
- het robuust en compleet maken van het hoofdenergienetwerk (380kV) en het accommoderen van de inzet van de regio op geothermie en warmte-koudeopslag;
- op lange termijn stimuleren van regionale ontwikkeling van de A12-zone.

2.2.2 Ladder voor duurzame verstedelijking (Bro 3.1.6 tweede lid) (2012)

De 'ladder voor duurzame verstedelijking' is in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geïntroduceerd en vastgelegd als procesvereiste in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Het Bro bepaalt dat overheden op grond van het Bro een nieuwe stedelijke ontwikkeling standaard moeten motiveren met behulp van drie opeenvolgende stappen: de treden. Deze drie stappen borgen dat tot een zorgvuldige ruimtelijke afweging en inpassing van die nieuwe ontwikkelingen wordt gekomen. De stappen schrijven geen vooraf bepaald resultaat voor, omdat het optimale resultaat moet worden beoordeeld door het bevoegd gezag dat de regionale en lokale omstandigheden kent. Dit gezag draagt de verantwoordelijkheid voor de ruimtelijke afweging over die ontwikkeling. De ladder voor duurzame verstedelijking is kaderstellend voor alle juridisch verbindende ruimtelijke plannen van de decentrale overheden, waaronder het bestemmingsplan.

De drie treden van de 'ladder voor duurzame verstedelijking'

Eerste trede

Op de eerste trede van de ladder voor duurzame verstedelijking wordt de regionale ruimtevraag (kwantitatief én kwalitatief) bepaald voor wonen, werken, detailhandel en overige voorzieningen. Het gaat om de ruimtevraag waarin elders in de regio nog niet is voorzien: eventuele andere initiatieven in de regio, zoals geplande woningbouwlocaties of een binnenstedelijke herstructurering, dekken immers al (deels) de regionale ruimtevraag. Ook leegstand speelt een rol in de bepaling van de vraag. De vraag is gelijk aan de behoefte minus het aanbod (in plannen én in de bestaande voorraad met eenzelfde kwaliteit als de gevraagde kwaliteit). Wanneer de regionale ruimtevraag in beeld is, kan worden beoordeeld of een voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele regionale behoefte. Alleen wanneer de behoefte in trede 1 is aangetoond, is trede 2 aan de orde.

Tweede trede

Op de tweede trede wordt bekeken of binnen het bestaand stedelijk gebied in de behoefte, zoals aangegeven in trede 1, kan worden voorzien. Oftewel: kan de beoogde ontwikkeling plaatsvinden binnen het stedelijk gebied door een andere bestemming van een gebied, door herstructurering van bestaande terreinen of door transformatie van bestaande gebouwen of gebieden. Hiertoe moet worden bepaald wat de beschikbare ruimte is (kwantiteit) en wat de (financiële) haalbaarheid van de intensivering is (kwaliteit).

De ruimtevraag moet dus bij voorkeur worden opgevangen in het bestaand stedelijk gebied. Het zal nodig zijn om op basis van de gebiedspecifieke situatie te bepalen wat ervaren wordt als stedelijk gebied. In het algemeen kan het bestaand stedelijk gebied worden gedefiniëerd als het bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur. Sommige provincies hebben in een verordening de afbakening van het bestaand stedelijk gebied in woord en/of kaartbeeld vastgelegd, waaronder de provincie Utrecht.

Derde trede

Als herstructurering of transformatie van bestaand stedelijk gebied onvoldoende mogelijkheden biedt om aan de regionale, intergemeentelijke vraag te voldoen, is trede 3 aan de orde.

De gebruiker wordt geholpen om de meest duurzame ruimte te vinden voor verstedelijking buiten het (bestaand) stedelijk gebied. Het (potentiële) aanbod aan modaliteiten is sturend. De beantwoording van twee vragen staat centraal:

1. welke plekken zijn of worden op korte termijn multimodaal ontsloten op een wijze die past bij de schaal van de ontwikkeling?
2. wat is een optimale afstemming tussen de resterende regionale vraag en het aanbod aan passende (in potentie) multimodaal ontsloten of op korte termijn te ontsluiten locaties?

Het antwoord op deze vragen is het eindresultaat van de toepassing van de ladder: zicht op (in potentie) multimodale locaties die passen bij de schaal en de omvang van de ontwikkeling.

Gebiedsontwikkeling per regio (betekenis voor Utrecht)

Het kabinet heeft voor 9 regio's in Nederland opgaven van nationaal belang uitgewerkt. Het gaat hierbij om doelen die voor Rijk en regio van belang zijn. Voor Utrecht geldt daarbij dat Utrecht belangrijk is als het gaat om de verbinding van autowegen, spoorwegen en vaarwegen. Station Utrecht Centraal heeft daarbij een centrale rol. Ook speelt de regio Utrecht een belangrijke rol bij de verdere ontwikkeling van de topsectore Life Sciences.

Het voorliggende bestemmingsplan 'De Woerd, De Meern Noord' beoogt zoals reeds aangegeven geen nieuwe stedelijke ontwikkeling. Er is sprake van een actualisering van verouderde bestemmingsplannen. Het bestemmingsplan legt de hiermee met name de bestaande woonfunctie vast. Op grond van het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat aangezien geen sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling de ladder voor duurzame verstedelijking niet van toepassing is op dit bestemmingsplan.

2.3 Provinciaal en regionaal beleid

2.3.1 Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie, de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013 – 2028 & de Ontwikkelingsvisie van NV-Utrecht

Het provinciale en regionale beleid dat van toepassing is op dit plangebied zijn de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2013– 2028 (2013) en de Ontwikkelingsvisie van NV-Utrecht (samenwerkingsverband tussen Hilversum, Amersfoort, Utrecht en omliggende regio).

De bovenvermelde nota's vullen elkaar aan: er wordt gekozen voor een beheerste groei door verdere verdichting van het stedelijke gebied om zo de landschappen te sparen. Via het ruimtelijk beleid wil de provincie bijdragen aan een kwalitatief hoogwaardige fysieke leefomgeving, waarin het ook in de toekomst plezierig wonen, werken en recreëren is. De twee belangrijkste beleidsopgaven van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRS) richten zich op het aantrekkelijk houden van de provincie Utrecht als vestigingsplaats. Het accent ligt op de binnenstedelijke opgave. De provincie wil ten minste 2/3 van de woningbouwopgave binnenstedelijk realiseren. Dit sluit aan bij de vraag, vergroot het draagvlak voor voorzieningen en openbaar vervoer, en vermindert de druk op het landelijk gebied. Volgens de provinciale structuurkaart behoort De Woerd tot het binnenstedelijk woongebied waarbij naar duurzaam bodemgebruik wordt gestreefd. Daarnaast maakt het plangebied De Woerd deel uit van de cultuurhistorische hoofdstructuur van de provincie (CHS). De cultuurhistorische en archeologische waarden geven een beeld van de ontstaansgeschiedenis van de provincie. Dit betekent voor De Woerd dat bijgedragen moet worden aan het behouden, versterken en beleefbaar maken van cultuurhistorie in de provincie Utrecht. Daarbij is 'behoud door ontwikkeling' het uitgangspunt.

2.3.2 Waterstructuurvisie en waterbeheerplan, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Het Waterbeheersplan van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden '(2010–2015) beschrijft de doelstellingen en het beleid voor zowel het waterkwaliteits- als het waterkwantiteitsbeheer. Het beleid is vooral gericht op het minimaliseren van wateroverlast en watertekort, het zoveel mogelijk voorkomen van het inlaten van gebiedsvreemd water van minder goede kwaliteit, het tegengaan van verdroging en het bestrijden van eutrofiëring. In de Waterstructuurvisie (2002) is een langetermijnvisie (voor 2050) en een middellangetermijnvisie (tot 2015) ontwikkeld voor een duurzamer waterbeheer in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen die aan de orde zijn. In het plangebied speelt het ontwikkelen van een duurzaam stedelijk waterbeheer. Het gaat dan met name om schoon water schoonhouden en zo lang mogelijk vasthouden, infiltreren, afkoppelen, daar waar mogelijk aanleggen van een verbeterde gescheiden riolering en het realiseren van voldoende waterberging. Zie paragraaf 5.8 Water voor een uitgebreide toelichting.

2.4 Gemeentelijk beleid

2.4.1 Structuurvisie 2015–2030

In de Structuurvisie Utrecht 2015–2030 wordt de gewenste toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen van de stad Utrecht beschreven, aan de hand van drie perspectieven: De Markt, het Podium en de Binnentuin. De Markt: Utrecht als Randstedelijk centrum in een economisch dynamische en hoogstedelijke omgeving. De opgave van De Markt valt uiteen in:

- een hoogstedelijke ontwikkeling van de centrale zone langs de A2 en deels A12: voor het versterken van de nationale positie van Utrecht, en
- het herontwikkelen van een aantal locaties in de stadsrand om een compleet aanbod te kunnen bieden van de verschillende vestigingsmilieus, zowel voor wonen als werken.

Het Podium: Utrecht als ontmoetingsplaats voor winkelen, cultuur, onderwijs en recreatie. De opgaven van Het Podium zijn te verdelen in:

- de (her)ontwikkeling van de Utrechtse ontmoetingsplaatsen en podia en het verbeteren van het trage netwerk als verbinding tussen de podia: water, groen- en fietsverbindingen.

De Binnentuinen: Utrecht als de grote stad met kleinschaligheid en sociale cohesie in de wijken. De twee ruimtelijke opgaven voor De Binnentuinen zijn:

- het onderhouden van de wijken als eenheden, met hun eigen identiteit en dynamiek en wijkvoorzieningen;
- het onderhouden, vernieuwen en versterken van de kenmerkende structuren binnen een wijk.

Op dit plangebied is het ontwikkelperspectief 'De binnentuin' van toepassing. Het plangebied grenst aan de Noordkant aan de Hoge Woerd wat deel uitmaakt van het Leidsche Rijn Park. De opgave voor het ontwikkelingsperspectief 'De Binnentuin' ligt vooral in het onderhouden, vernieuwen en versterken van de kenmerkende wijkstructuren. De woonfunctie domineert. Afhankelijk van de situatie kan er sprake zijn van intensivering of juist extensivering. Maatvoering en wijkenmerken zijn hierbij leidend. Er is een basispakket aan voorzieningen nodig en ook kleinschalige functiemenging is mogelijk. De Leidsche Rijn wordt in het ontwikkelperspectief 'Het Podium' als ook 'De Binnentuin' als waterstructuur aangemerkt. Deze structuren komen overeen met de bestaande water, groen- en fietsverbindingen in De Woerd.

2.4.2 Hoogbouwvisie

In de Hoogbouwvisie wordt een toetsingskader gegeven voor hoogbouwplannen. De indeling is grotendeels gebaseerd op de ontwikkelingsperspectieven uit de Structuurvisie Utrecht. Een accent in De Binnentuinen vervult een rol op het niveau van de wijk of buurt en niet van de stad. Accenten moeten daarom altijd passen in de context van de wijk of buurt en hebben tot doel een bijzondere plek in de wijk of buurt te markeren. De vraag waar accenten in De Binnentuinen gezet kunnen worden, blijft te allen tijde maatwerk. Uitgaande van de 'menselijke maat' kan in woongebieden waar veel laagbouw aanwezig is, af en toe een hoger gebouw worden toegestaan. De Hoogbouwvisie gaat uit van een basismaat van 9 meter met incidentele accenten tot het dubbele van de omliggende bebouwing.

Het hoogbouwregime van De Binnentuinen is op het gehele plangebied De Woerd van toepassing. Voor 'De Binnentuin' geldt voor 'laag' een basis van 9 meter en voor 'hoog' een basis van 15 meter. Beide hebben de mogelijkheid tot incidentele accenten tot (in principe) het dubbele van de omliggende bebouwingshoogte. In enkele binnentuinen kan een buurt voorkomen waarvan de gemiddelde bouwhoogte deze 15 meter overstijgt.

Het stedenbouwkundig plan is een verzameling van continue bouwblokken van verschillende dichtheid waar tussen in interessante ruimtes overblijven in de vorm van straten en plantsoenen die uitlopen in pleinen. De bouwblokken zijn steeds een totaalcompositie van verschillende woningtypes die recht doen aan de specifieke stedenbouwkundige situatie zoals hoeken, poorten, etcetera.

Het gemiddelde aantal bouwlagen van de bouwblokken ligt bij 2 a 3 lagen hoog. De verdichte bouwblokken aan de noordrand zijn 3 tot 4 lagen hoog. Ten slotte zijn er hoekwoningen, de poorten en de woningen die met hogere accentpunten van maximaal 5 bouwlagen worden benadrukt. De woningen zijn zo ontworpen dat zij op natuurlijke wijze aansluiten bij de bestaande bebouwing van De Meern.

2.4.3 Welstandsnota (2004)

In de Welstandsnota Utrecht van juli 2004, getiteld 'De schoonheid van Utrecht', is geformuleerd op welke wijze het welstandsbeleid van de gemeente Utrecht uitgevoerd zal worden. Dit betreft de welstandstoetsing van omgevingsvergunningplichtige bouwwerken en toetsing op basis van de loketcriteria. Voor omgevingsvergunningplichtige bouwwerken geldt het volgende:

- op basis van een gebiedsgerichte analyse per buurt of wijk worden in hoofdlijnen een ruimtelijke karakteristiek gegeven;
- ambities worden vertaald in beleidsniveaus per gebied; deze beleidsniveaus zijn: Behoud, Respect en Open; de drie niveaus onderscheiden zich onderling in mate van vrijheid in omgaan met de bestaande structuur en architectuur;
- algemeen geldende beoordelingscriteria verschillen alleen per beleidsniveau en niet per gebied.

De Welstandsnota is per gebied raadpleegbaar, de welstandscriteria en richtlijnen vormen een apart onderdeel.

Zowel de bestaande lintbebouwing langs de Zandweg als de inmiddels gerealiseerde woningbouw behoren tot de gebiedstype 'Respect'. Voor het gebiedstype 'Respect' geldt dat essentiële eigenschappen van de aanwezige bebouwing- en omgevingskarakteristiek worden gerespecteerd.

In de respectgebieden geldt dat ondanks de ruimte voor vernieuwing en verandering de essentie van de bestaande stedenbouwkundige structuur, de architectonische verschijningsvorm dient te worden

gehandhaafd. Daarnaast betekent 'Respect' dat het streven gericht is om een harmonieus evenwicht te vinden tussen de bebouwde en onbebouwde omgeving.

2.4.4 Woonvisie 2009–2019

In de Woonvisie 2009–2019 zijn kaders geschetst van het woonbeleid van de gemeente Utrecht op de lange termijn. In de woonvisie geeft de gemeente haar visie op het Utrechtse woonbeleid van de komende tien jaar. De visie geeft aan hoe vanuit het wonen kan worden bijgedragen aan het behouden en versterken van de kracht van de stad. Naast verruiming van het aanbod door nieuwbouw in Leidsche Rijn en Rijnenburg, wil de gemeente ook de kwaliteit van de woningen in de bestaande stad verbeteren. Daarnaast wordt er veel nadruk gelegd op het in beweging krijgen van de verstopte woningmarkt. De woningbehoefte in Utrecht is veel hoger dan het aanbod. Uit zowel woningbehoefte-onderzoeken in het kader van de Ontwikkelingsvisie Noordvleugel Utrecht 2015–2030 als de woonvisies is gebleken dat nieuwbouw in de stad zich vooral moet richten op het realiseren van 'centrumstedelijke' en 'dorpsrand/landelijke' woonmilieus.

De Woerd maakt deel uit van het woningbouwproductie voor Leidsche Rijn. Er zijn in het plangebied geen verdere kavels meer uit te geven.

2.4.5 Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (2005)

Het verkeers- en vervoersbeleid van de gemeente is voor de periode 2005–2020 vastgelegd in het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP). Om een goede balans tussen bereikbaarheid, veiligheid en leefmilieu te realiseren, worden de economisch belangrijke gebieden, de kerngebieden, via een aantal verkeersassen goed bereikbaar gemaakt. In de overige gebieden, de verblijfsgebieden, en de gebieden rond de overige verkeersassen krijgen veiligheid en leefmilieu prioriteit. De gemeente wil groei van mobiliteit selectief faciliteren. In de piekuren wil de gemeente de groei van met name de automobility afvlakken door het totale vervoersnetwerk beter te benutten. Buiten de piekuren zorgt de gemeente dat de groeiende vraag naar mobiliteit kan worden verwerkt. Dit beleid is vertaald naar een aantal netwerken voor auto, openbaar vervoer, goederenvervoer en fiets.

De Woerd is aangesloten op de secundaire assen van het autonetwerk en of belangrijke wegen buiten bebouwde kom. De oostelijke as wordt gevormd door de Langerakbrug/Oudenrijnsweg. De noordelijke as, dat voor een deel aan het plangebied De Woerd grenst, vormt de Langerakbaan. Deze twee assen zijn verbonden met de primaire assen van Leidsche Rijn. De primaire assen zijn verbonden met opknooppunten van de snelwegen A2 en A12, het centrum van Leidsche Rijn en met primaire assen van de bestaande stad. De woonbuurten zijn met uitzondering van de wijkontsluitingswegen ingericht als 30 km/uur gebied, met uitzondering de Vicuslaan die voor een deel ook als 50km/uur gebied geldt.

Fiets

In het GVVP is het bestaande fietsbeleid opgenomen. Het hoofdfietsnetwerk uit de nota 'Verder met de fiets' (2002) en het regionale kernfietsnet uit het RVVP zijn overgenomen. In het plangebied De Woerd maakt slechts de Zandweg deel uit van het kernfietsnetwerk. Om de fietsrecreatie te faciliteren en verder te stimuleren is een samenhangend netwerk van recreatieve fietsroutes in de stad, regio en provincie gewenst. Momenteel is er al een netwerk van recreatieve lange afstand fietsroutes vastgelegd, waartoe ook de fietsroute langs de Leidsche Rijn behoort.

Openbaar vervoer

Het plangebied De Woerd is niet direct ontsloten met het OV-netwerk. De Woerd grenst wel aan de Langerakbrug/Oudenrijnseweg (buiten plangebied). Deze weg maakt deel uit van de OV-as naar het station Leidsche Rijn.

2.4.6 Ambitiedocument 'Utrecht aantrekkelijk en bereikbaar' 2012

Het Ambitiedocument 'Utrecht aantrekkelijk en bereikbaar', vastgesteld door de gemeenteraad op 3 juli 2012, geeft de hoofdlijnen aan waarlangs de doelen een aantrekkelijk en bereikbaar Utrecht kunnen worden bereikt. De ambities voor een aantrekkelijke en bereikbare stad zijn neergelegd in zeven beleidsprincipes:

1. de gebruiker centraal in het mobiliteitsbeleid;
2. kwaliteit in de openbare ruimte centraal stellen;
3. levendige centra op knooppunten;

4. de plaats bepaalt de mobiliteitskeuze;
5. RSS en HOV (tram) als basis OV-systeem;
6. de fiets als primair vervoermiddel in de stad;
7. de stedelijke verdeelring wordt stadsboulevard.

Fiets

De Leidsche Rijn maakt deel uit van de snelfietsroute Utrecht Centraal richting Vleuten. Hiermee wordt naar een goede en snelle verbinding van de verschillende stadszones onderling en vanuit de regio gestreefd. Onder een snelfietsroute wordt verstaan bij voorkeur een tweerichtingenpad met relatief weinig verstoring door kruisend verkeer. Daarnaast zijn er in het netwerk dragende fietsroutes waar het verkeer van en naar de woongebieden zich verzamelt, zoals de Leidsche Rijn in het plangebied De Woerd. Deze routes vormen de dragende fietsroutes waar ingezet wordt op een betere herkenbaarheid, een betere oorstroming en een hogere belevingswaarde.

Openbaar vervoer

Volgens het ambitiedocument zal de HOV/RSS-verbinding vanaf Utrecht Centraal naar Vleuten via De Meern worden ontsloten. Het plangebied De Woerd ligt vlak langs het aangewezen en toekomstige knooppunt Tram/HOV-knooppunt De Meern. De tangentiële (bus)verbindingen worden versterkt, waaronder ook de snelle doorgaande lijnen naar Leidsche Rijn.

De hierboven genoemde routes vormen de uitgangspunten voor de ontsluiting van het fiets- en OV-verkeer van De Woerd.

2.4.7 Nota Stallen en Parkeren

De gemeenteraad heeft op 28 maart 2013 de Nota Stallen en Parkeren vastgesteld. Het beleid in die nota is vertaald in normen voor auto- en fietsparkeren in de nota Parkeernormen Fiets en Auto.

Het beleid in deze nota is erop gericht om ter verbetering van de veiligheid, leefbaarheid en aantrekkelijkheid en om meer ruimte te geven aan voetgangers en fietsers. Dit betekent dat er waar dat mogelijk is op straat minder ruimte komt voor het parkeren van auto's. De gemeente stimuleert auto's om aan de rand van de in één van de drie herkenbare grote P+R terreinen stad te parkeren of bij stations en andere knooppunten van openbaar vervoer.

Als stimulans voor binnenstedelijke ontwikkelingen, en daarmee voor een aantrekkelijke en bereikbare stad, zijn de autoparkeernormen in gebieden met betaald parkeren verlaagd.

In de nota wordt de verplichting ingevoerd om bij nieuwbouw, uitbreiding van bestaande gebouwen of in het geval van een functiewijziging ook fietsenstallingen te realiseren.

De nota biedt flexibiliteit en daarmee ruimte voor maatwerk door geen strakke norm maar een bandbreedte te geven en door de mogelijkheid te bieden om af te wijken van de normen.

2.4.8 Ontwikkelingskader Detailhandel 2012 (2012)

Het Ontwikkelingskader Detailhandel 2012 beschrijft de wijze waarop de gemeente nu en in de komende jaren de totstandkoming van detailhandelsplannen wil begeleiden, faciliteren en toetsen. In het plangebied De Woerd wordt geen detailhandelconcentratie voorzien. Bewoners zijn aangewezen op winkels en andere voorzieningen in de nabijgelegen omgeving zoals Parkwijk en De Meern. Dat betekent dat er in het plangebied van De Woerd dan ook geen nieuwe detailhandel kan worden gevestigd.

Voor internetwinkels in of bij woningen is in het ontwikkelingskader Detailhandel aangegeven dat de vestiging van een webwinkel bij een woonhuis waar alleen een elektronische transactie tot stand komt, en die dus verder geen ruimtelijke uitstraling als winkel heeft, kan worden aangemerkt als de uitoefening van een bedrijf aan huis en past binnen de woonbestemming. Het betreft hier de administratieve handeling die de bewoner aan huis verricht. Er mag geen sprake zijn van een toonzaal of afhaalbaarheid.

2.4.9 Vitale Stadswijken, functiewijziging in woonwijken

Met het vaststellen (2013) van het beleidskader 'Vitale stadswijken, functiemenging in woonwijken' optimaliseert het college de flexibiliteit voor kleinschalig ondernemerschap in de Utrechtse stadswijken. Dit met het doel de economische levendigheid in de Utrechtse wijken te vergroten en flexibiliteit en ruimte te bieden aan kleinschalig ondernemerschap in de wijk.

Het is de bedoeling dat functiemenging overal mogelijk is, mits het geen overlast voor de (woon)omgeving oplevert. Aangezien het plangebied De Woerd een buurt is waarin de woonfunctie domineert en daardoor functiemenging voor overlast zou kunnen zorgen, is alleen beroep/of bedrijf aan huis wenselijk/mogelijk.

2.4.10 Groen en ecologie

Het Groenstructuurplan en het Meerjaren Groenprogramma (2006, 2007) heeft als centrale doelstelling het verhogen van de kwaliteit van het stedelijk groen ten behoeve van de leefbaarheid van de stad. Gebleken is dat een gevarieerde natuur- en soortendiversiteit in flora en fauna een grote bijdrage levert aan een positieve waardering van het groen en de openbare ruimte door de bewoners. Om de natuurwaarden in het stadsgroen te behouden en te verbeteren is het noodzakelijk dat er groene verbindingen zijn tussen het groene buitengebied en het groen in de stad, en tussen groene kerngebieden onderling.

In het Groenstructuurplan zijn de bestaande en wenselijke groenstructuren (ecologisch, recreatief en cultuurhistorisch) vastgelegd. Deze zones moeten in principe groen blijven. Bij de (her)inrichting moet rekening worden gehouden met de ecologische functie. Functieverandering is alleen toegestaan na bestuurlijke afweging. Afname in omvang en/of kwaliteit moet gecompenseerd worden.

Het Groenstructuurplan heeft tot doel het behoud en de ontwikkeling van de kwaliteiten van het stedelijk groen. Tot en met 2011 liggen de prioriteiten bij:

- het aanleggen van recreatiegebieden aan de rand van de bebouwde kom;
- de realisatie van de 1e fase van het Maximapark;
- het versterken van de groenstructuur in stedelijke wijken.

Op de stedelijke groenstructuurkaart staat een wenselijke verbinding aangegeven tussen De Hoge Woerd en de Zandweg. Deze verbinding is met de nieuwbouw van de woonwijk reeds gerealiseerd in vorm van een groene zone. In de paragrafen 3.2.2 en 5.7 is aangegeven hoe met deze structuren wordt omgegaan. Daarnaast maakt de Leidsche Rijn ook deel uit van een groenstructuur-verbinding.

Bomenbeleid

Naar aanleiding van het Groenstructuurplan is een afzonderlijk beleid voor de bomen en bomenlanen in Utrecht ontwikkeld, omdat bomen een eigen ruimtelijke dimensie hebben en een aparte problematiek kennen. Dit is het Bomenbeleid Utrecht, Verbeterde regelgeving voor beheer, behoud en ontwikkeling van bomen (2009). Eén van de belangrijkste doelen van het Utrechtse bomenbeleid is een samenhangende bomenstructuur voor de stad, gebaseerd op cultuurhistorische, ruimtelijke en ecologische uitgangspunten en milieu. Voor 2030 zet de gemeente in op het behoud en de ontwikkeling van de bomenstructuur. Dit zal gebeuren door waar mogelijk ontbrekende bomen in de bomenstructuur aan te vullen om zo een samenhangende structuur te creëren en door het verder verbeteren van de bomenstructuur door middel van extra zorg voor beheer en onderhoud.

De meeste bomen in het plangebied zijn jonge bomen en geplant rond 2007, toen de woonwijk werd gerealiseerd. De bomen aan het lint langs de Leidsche Rijn Zandpad variëren tussen 1970 en 2007 en behoren tot de stedelijke groenstructuur van de gemeente Utrecht.

2.5 Conclusie

Het bestemmingsplan legt de huidige situatie van het plangebied De Woerd vast: een inmiddels volledig gerealiseerde woonwijk. In het gemeentelijk beleid zijn de ruimtelijke structuren en kenmerken van de woonwijk benoemd die de uitgangspunten vastleggen voor dit bestemmingsplan. Deze uitgangspunten komen overeen met het landelijke en provinciale beleid.

Hoofdstuk 3 Bestaande situatie

3.1 Inleiding

Het bestemmingsplan is voor een belangrijk deel consoliderend van aard. Dit hoofdstuk geeft inzicht in de huidige situatie in het plangebied en analyseert de wijk in ruimtelijk en functioneel opzicht.

3.2 Ruimtelijke structuur

3.2.1 Historisch-geografische ontwikkeling

De structuur van het oorspronkelijke landschap is bepaald door de loop van de rivier de Oude Rijn. De rivier heeft in het verleden zijn bedding herhaaldelijk verlegd. Daarbij is een min of meer vervlochten stelsel ontstaan van stroomruggen en komgronden. De thans afgesneden rivierloop is binnen het gebied van Leidsche Rijn nog terug te vinden als slingerende waterloop. De stroomruggen liggen in een vrij brede zone aan weerszijden van de oude rivierloop en ook aan de weerszijden van de huidige rivier de Leidsche Rijn. Deze rivier is dwars door de stroomrug gegraven en vormde de eerste ontginningswetering ten zuiden van de Oude Rijn.

Aan de Leidsche Rijn is De Meern ontstaan. De restanten van het kasteel Nyvelt, de omgrachte boerderij 't Klooster en andere boerderijen wijzen er op dat dit gebied ook daarvoor al bewoond werd. Door het graven van de Leidsche Rijn kreeg de Oude Rijn ter hoogte van Harmelen een verbinding met het Amsterdam-Rijnkanaal.

In de structuur van het dorp De Meern is de oorspronkelijke ligging aan de Leidsche Rijn terug te vinden door de ligging van de historische kern langs het water en de kenmerkende verkavelingen. De kruisstructuur van De Meern is ontstaan door de situering van de lintbebouwing van de Meerndijk haaks op de Leidsche Rijn. De Leidsche Rijn verbindt nog steeds De Meern met de oeverwal aan de noordzijde en met de dorpen langs de Hollandsche IJssel aan de zuidzijde.

Tot het moment dat is begonnen met de werkzaamheden ten behoeve van Leidsche Rijn is er niet veel veranderd. De Woerd had een overwegend agrarische functie met een beperkte woonfunctie langs de Zandweg. De grond was oorspronkelijk voor een belangrijk deel in gebruik als gras- en bouwland. Een deel was in gebruik als boomgaard. In de loop van de twintigste eeuw zijn de boomgaarden en weilanden in toenemende mate vervangen door glastuinbouw waarvan in de omgeving ook een aantal grote kassen heeft gestaan.

Door de bouw van Leidsche Rijn is het open en agrarische landschap getransformeerd naar een nieuwe stad waarbij in het ontwerp rekening is gehouden met archeologische en cultuurhistorische waarden. De Woerd is gerealiseerd vanaf 2005. Alle woningen zijn inmiddels opgeleverd.

3.2.2 Ruimtelijke opzet

3.2.2.1 De Woerd

Het plangebied bestaat uit een grotendeels recent gerealiseerde wijk. In het plangebied is de woonfunctie verreweg het belangrijkste. De woonbebouwing kent een grote variatie aan woningtypes en woonmilieus. In het gebied zijn vrijstaande woningen, rijenwoningen, twee-onder-één-kapwoningen en appartementengebouwen aanwezig.

Afbeelding – luchtfoto

De opzet van het plangebied laat zich het beste vergelijken met die van de oude tuinstad. De structuur van de openbare ruimte bestaat uit een heldere structuur van straten en pleinen. Kenmerkend voor het gebied is de sterke noord-zuid gerichte verkavelingswijze en de bestaande bebouwing langs de linten. De bebouwing kenmerkt zich door een afwisseling van gesloten en open bouwblokken, verspringende gevelwanden, hoogteverschillen, poorten en kleine voortuinen.

In dit bestemmingsplan wordt de bestaande bebouwingsstructuur vastgelegd. De hierboven beschreven afwisseling wordt hiermee geborgd.

3.2.2.2 Lintbebouwing

Het bebouwingslint langs de Zandweg is een karakteristiek overblijfsel uit de periode waarin dit gebied nog werd gebruikt voor agrarische en tuinbouwdoeleinden. Vanwege het verdwijnen van de agrarische functie is de woonfunctie in de linten dominant geworden en is nog weinig bedrijfsbebouwing aanwezig. De woningen zijn met de representatieve zijde naar de weg gekeerd en eventuele bedrijfsbebouwing staat op afstand daarachter. De bebouwing wordt gekenmerkt door kleinschaligheid en diversiteit in omvang, hoogte en architectuur. Ook nu nog is de voormalige functie als waterkering te herkennen door de verhoogde ligging ten opzichte van de omgeving en de aanwezigheid van water. Hier zijn landschappelijke kwaliteiten zoals bomenrijen, sloten en grote tuinen beeldbepalend. Behoud van deze specifieke kwaliteiten is uitgangspunt van dit plan.

Om de karakteristieken en kwaliteiten van het lint te behouden, zijn regels opgenomen ten aanzien van het bouwvolume, de bouwhoogte, de breedte van bebouwing en de afstanden tot perceelsgrenzen. De aanwezige variatie in het lint maakt het leveren van maatwerk in bepaalde gevallen noodzakelijk. De bestaande situatie is het uitgangspunt. Voor maatwerk zijn afwijkingsregels opgenomen. Dit betekent in bepaalde gevallen een nadere afweging van de eerder ingezette koers voor de linten in eerdere bestemmingsplannen voor dit woongebied, waaronder het bestemmingsplan De Woerd uit 2005.

Zandweg

De Zandweg is samen met de waterloop de Leidsche Rijn en de aan de overzijde gelegen Rijksstraatweg van oudsher een belangrijke transportroute geweest tussen Utrecht en Leiden. Vandaag de dag heeft de Rijksstraatweg voornamelijk een verkeersfunctie (waaronder het HOV-tracé tussen Utrecht en Vleuten). De smallere Zandweg is bestemd voor bestemmingsverkeer, fietsers en voetgangers. De waterkant is toegankelijk via een grastalud.

3.2.2.3 Openbare ruimte, water en groen

De openbare ruimte buiten de wegen is grotendeels autoluw en wordt als verblijfsruimte gebruikt. Veel van de nieuwe woningen zijn op zeer korte afstand van de openbare weg gerealiseerd.

Het water in het plangebied wordt gevormd door de waterlopen langs de Langerakbaan en binnen het oostelijk deel van het plangebied. Deze waterlopen maken deel uit van een groter netwerk van waterlopen in de omgeving die van belang is voor de waterhuishouding binnen de Leidsche Rijn. De waterlopen zijn geïntegreerd in het woongebied. Een aantal woningen aan de Martinus Nijhoffsingel zijn enkel via een brug bereikbaar. De Leidsche Rijn maakt deel uit van het plangebied.

De groenstructuur van het plangebied wordt in belangrijke mate gevormd door het Visalisplantsoen en het Hélene Swartplantsoen. De plantsoenen vormen ruimtelijk gezien een belangrijke verbinding tussen het Máximapark als onderdeel van het Leidsche Rijnpark en het Meentpark. De plantsoenen hebben een aantal deelfuncties, zoals langzaamverkeersroute, speel- en ontmoetingsplek en een uitlaatplek voor honden. Verspreid door het plangebied zijn groenvoorzieningen gerealiseerd met speelvoorzieningen. Verder bestaat het groen uit groene oevers langs de waterlopen en de berm langs de HOV-busbaan.

3.2.2.4 Monumenten

Binnen het plangebied is een gemeentelijke monument aanwezig. Het betreft Huize Overvliet, een herenhuis aan de Zandweg 82. Het pand, naar schatting daterend uit de 17e eeuw, wordt een grote architectonische waarde (neo-classicisme) toegekend en een grote waarde voor de nederzettingsgeschiedenis van De Meern. In het pand is momenteel een orthodontie-praktijk gevestigd.

Het pand betreft een wit gepleisterd laaghuis met rechte kroonlijst en is van eenvoudige doch harmonische architectuur en van oudheidkundige waarde. Het pand is iets verhoogd gelegen en bestaat uit een begane grond met zadeldak evenwijdig aan de weg. Haaks op de achtergevel is een uitbouw aanwezig van identieke vorm en proportie. De zadeldaken hebben een topgevelbeëindiging met schoorsteenmotieven. De voorgevel kent een symmetrische indeling en heeft vier 6-ruits schuifvensters met luiken en voorts is een tweevensterbreed licht middenrisaliet aan, met erboven een dakkapel met twee 4-ruits openslaande ramen. De rechterzijgevel heeft een waranda met zuilen onder een hoofdgestel.

Het pand wordt op basis van de gemeentelijke monumentenverordening voldoende beschermd. Aanvullende bescherming door het bestemmingsplan is niet nodig.

3.3 Functionele structuur

3.3.1 Wonen

De Woerd is in hoofdzaak gerealiseerd als woonwijk. De woningen bestaan voor het merendeel uit grondgebonden eengezinswoningen en voor een deel uit meergezinswoningen (appartementen, maisonnettes en beneden-/bovenwoningen).

3.3.2 Detailhandel, horeca en dienstverlening

Voor de dagelijkse voorzieningen zijn de bewoners van De Woerd aangewezen op de bestaande voorzieningen in Parkwijk/Langerak en De Meern. In het plangebied zelf zijn dergelijke voorzieningen niet gerealiseerd en ook niet mogelijk.

3.3.3 Bedrijven en kantoren

De zelfstandige bedrijven in het plangebied zijn van oudsher vooral te vinden in de oude lintbebouwing langs de Zandweg. Het betreft een rijopleiding en twee medische praktijken. Het gaat om kleinschalige vormen van bedrijven, dienstverlening en maatschappelijke voorzieningen die goed passen in het bestaande gemengde lint langs de Zandweg.

Verspreid over het plangebied zijn ten behoeve van een beroep- of praktijk aan huis diverse nieuwe woon-/werkwoningen gerealiseerd en woningen voorzien van een praktijkruimte.

3.3.4 Maatschappelijke voorzieningen

Maatschappelijke voorzieningen, zoals onderwijs, religie en openbare orde en veiligheid zijn in De Woerd niet aanwezig. Ook hier zijn de bewoners aangewezen op de bestaande voorzieningen in de omliggende wijken Parkwijk/Langerak en De Meern. De overige maatschappelijke voorzieningen zoals welzijn, volksgezondheid, kinderopvang en buitenschoolse opvang komen wel voor in dit plan.

3.3.5 Verkeer (Auto, langzaam verkeer, openbaar vervoer en parkeren)

De auto-ontsluiting van het plangebied wordt gevormd door twee aansluitingen via de Vicuslaan op de Langerakbaan (de zuidelijke stadsas). Vanaf de aansluiting op de stadsas is het gebied aangewezen als verblijfsgebied. Het stratenpatroon is afgestemd op een maximum snelheid van 30 km/uur. De straten zijn uitsluitend bestemd voor bestemmings- en fietsverkeer. De Oudenrijnseweg en de Vicuslaan zorgen voor een veilige en vlotte verkeersafwikkeling van het autoverkeer binnen Leidsche Rijn. Langs de Oudenrijnseweg ligt een vrije busbaan ten behoeve van het openbaar vervoer (HOV). Binnen het plangebied zijn geen halteplaatsen aanwezig.

De fietsers en voetgangers in het plangebied krijgen ruim baan. De verbindingen in het plangebied zijn heel direct en er zijn, met uitzondering van de HOV-baan, geen barrières in het gebied aanwezig. Zo zijn de Zandweg en de Woerdlaan met de fiets en te voet wel direct bereikbaar vanuit De Woerd. Er is zorg gedragen voor een goede aansluiting op het fietsnetwerk Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern.

Parkeren is op twee manieren ingepast. Het parkeren door bewoners vindt zoveel mogelijk plaats door middel van gezamenlijk parkeren op centrale binnenplaatsen (binnen de bouwblokken) en waar mogelijk individueel op eigen terrein. Op een aantal plaatsen zijn parkeergarages gerealiseerd. Het bezoekersparkeren vindt plaats op openbare parkeerstroken langs de weg en in halfopen openbare 'parkeerkoffers'.

Hoofdstuk 4 Planbeschrijving

4.1 Algemeen

Het plangebied bestaat uit een recent gerealiseerde wijk. In het plangebied is de woonfunctie verreweg het belangrijkste. In het plangebied is de lintbebouwing langs de Zandweg ingepast in de nieuwe stedenbouwkundige invulling. Het plangebied betreft dus een bestaand stedelijk gebied en er zijn geen nieuwe ruimtelijke plannen die in dit bestemmingsplan zijn opgenomen.

Het bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord heeft een consoliderend karakter. Het doel van dit bestemmingsplan is dan ook om de bestaande situatie zoveel mogelijk vast te leggen en te koppelen aan een passende regeling. Daarbij staat het behoud en het versterken van de bestaande kwaliteiten, die beschreven zijn in hoofdstuk 3 van deze toelichting, op de eerste plaats.

4.2 Ruimtelijke structuur

De ruimtelijke structuur wordt vastgelegd door de bestaande bebouwing op de verbeelding aan te geven. Met de bebouwingsmaten van de woningen wordt uitgegaan van de bestaande situatie. In de planregels wordt binnen de woonbestemming een onderscheid gemaakt tussen het zij- en achtererf en de voortuin.

De inrichting van de openbare ruimte wordt op de verbeelding en in bijbehorende planregels geborgd.

4.3 Wonen

Het grootste deel van het plangebied heeft de functie wonen. Het is dan ook gewenst om de huidige woonfunctie in het plangebied te handhaven.

Aanpassingen aan de woning

Over het algemeen kan worden gesteld dat bij het ouder worden van de woning de wens tot verandering in en aan de woning zal toenemen. Deze veranderingen hebben over het algemeen betrekking op het uitbreiden van de woonruimte, het luxer maken van de woning of een grotere of nieuwe berging/garage op het zij- of achtererf.

Dit bestemmingsplan dient mogelijkheden te bieden voor veranderde verbouw- en gebruikswensen. Dit betekent echter niet dat de uitbreiding van de woningen ongelimiteerd kan zijn. De ruimte is doorgaans beperkt. Uitbreidingen aan de woning kunnen namelijk ook hinderlijk zijn voor de burens.

Voor zover voor de aanpassingen een omgevingsvergunning voor het bouwen nodig is, worden deze niet alleen getoetst aan het bestemmingsplan, maar ook aan de gemeentelijke welstandsnota.

4.4 Functiemenging

Steeds vaker wordt een sterkere verwevenheid van wonen en werken bepleit; functiemenging binnen een woonomgeving. Met functiemenging kan enerzijds een bijdrage worden geleverd aan het plaatselijke voorzieningenniveau. Anderzijds kan het werken-aan-huis een stimulans geven aan de economische ontwikkelingen. Veel startende ondernemers zijn op deze manier begonnen. Bij de uitbreiding van de activiteiten dient vanzelfsprekend uitgezien te worden naar meer passende huisvesting.

In principe staat de gemeente positief tegenover deze ontwikkeling, echter zonder de mogelijke nadelen uit het oog te verliezen. Bij het toestaan van nieuwe functies bij de woonfunctie dient voorkomen te worden dat overlast voor de omgeving ontstaat, omdat bijvoorbeeld het verkeerssysteem, parkeervoorzieningen en de verkaveling niet inspelen op andere functies en de gevolgen van die andere functies. In de planregels zijn derhalve voorwaarden opgenomen waarmee voorkomen wordt dat dergelijke functies hinder veroorzaken voor de woonomgeving.

4.5 Nieuwe ontwikkelingen

In het plangebied zijn geen nieuwe ontwikkelingen voorzien.

Hoofdstuk 5 Onderzoek en randvoorwaarden

In toenemende mate wordt de milieukwaliteit van belang bij de ontwikkeling van functies in het landelijk en stedelijk gebied. Het milieubeleid heeft zich in de loop van enkele decennia ontwikkeld tot een complexe materie, die er in de praktijk toe leidt dat bij ruimtelijke ontwikkelingen met verschillende milieuaspecten rekening moet worden gehouden. In dit hoofdstuk is een overzicht gegeven van de relevante (milieu)aspecten in het plangebied en de diverse onderzoeken die zijn uitgevoerd.

De volgende aspecten zijn van belang:

- Geluidhinder;
- Milieuhinder bedrijvigheid;
- Externe veiligheid;
- Luchtkwaliteit;
- Bodem;
- Flora en fauna;
- Water;
- Archeologie;
- Kabels en leidingen.

Dit hoofdstuk gaat in op deze verschillende (milieu)aspecten.

5.1 Milieu-effectrapportage en Strategische Milieu Beoordeling

Het doel van een milieu effect rapportage (m.e.r.) is om vooraf de mogelijke milieueffecten van plannen en besluiten in beeld te brengen en deze een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming van plannen en besluiten. Het maken van een milieueffectrapport (MER) of m.e.r.-beoordeling is verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten van de overheid over initiatieven en activiteiten van publieke en private partijen die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben

In het Besluit m.e.r. staat omschreven welke activiteiten MER-plichtig (C-lijst) dan wel m.e.r.-beoordelingsplichtig (D-lijst) zijn. Echter op grond van een uitspraak van het Europese Hof (van 17/10/2009(C-255/08) dienen ook initiatieven die niet voldoen aan de drempelwaarde van het Besluit m.e.r. kritisch bekeken te worden of deze milieueffecten kunnen hebben. Indien dit het geval is dient hiervoor ook een MER of m.e.r.-beoordeling te worden opgesteld.

Plansituatie

Het bestemmingsplan 'De Woerd, De Meern Noord' is een consoliderend plan, er worden dus geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Er vinden dan ook geen nieuwe activiteiten plaats die de geldende drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. overschrijden. Tevens zijn er, zoals blijkt uit navolgende beschrijving van de milieuaspecten, geen andere factoren aanwezig die aanleiding kunnen geven tot het opstellen van een MER. Gezien de aard, omvang en ligging van het project wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van aanzienlijke nadelige milieugevolgen. Er hoeft voor dit bestemmingsplan geen MER of m.e.r.-beoordeling te worden gemaakt.

5.2 Geluidhinder

Geluid beïnvloedt vaak de kwaliteit van de leef- en woonomgeving. De belangrijkste geluidsbronnen die in het kader van de ruimtelijke ordening van belang zijn, zijn wegverkeer, railverkeer en bedrijven. De mate van acceptatie en hinder is onder meer afhankelijk van de functie van het geluidsbelaste object. Hiervoor kent de wet het begrip 'geluidsgevoelige bestemmingen' (onder andere woningen, onderwijs en zorg).

De regels van de Wet geluidhinder zijn van toepassing bij het vaststellen van een bestemmingsplan. De normen uit die wet zijn van toepassing bij:

- bestemmen van gronden voor nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen;
- bestemmen van gronden voor aanleg van nieuwe (gezoneerde) wegen (niet bij woonerven of wegen

- waarvoor een maximum snelheid van 30 km/u geldt);
- wijzigen van (spoor)wegen;
- wijzigen van geluidsgezoneerde industrieterreinen.

5.2.1 Wegverkeerslawaaï

De Wet geluidhinder kent een voorkeursgrenswaarde en een maximale ontheffingswaarde. De normering voor wegverkeer loopt tussen de 48 dB en 58 dB, de normering voor spoorweglawaaï loopt tussen de 55 en 68 dB. Bij een geluidsbelasting onder de voorkeursgrenswaarde gelden er geen voorwaarden voor het bestemmen van geluidsgevoelige bestemmingen. Bij een geluidsbelasting boven de maximale ontheffingswaarde zijn geluidsgevoelige bestemmingen niet toegestaan (uitzondering voor zogenaamde "dove gevels"). Bij een geluidsbelasting tussen de voorkeursgrenswaarde en de maximale ontheffingswaarde kan ontheffing hogere waarde worden verleend.

Bij een geluidsbelasting tussen de voorkeursgrenswaarde en de maximale ontheffingswaarde dient een akoestisch onderzoek uitsluitend te geven over de te verwachten geluidsbelasting en de doeltreffendheid van maatregelen om een overschrijding van grenswaarden te voorkomen. Onder bepaalde voorwaarden, die zijn vastgelegd in de gemeentelijke geluidnota, kan door burgemeester en wethouders een hogere waarde voor de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting worden vastgesteld. De procedure voor het verlenen van een ontheffing loopt parallel met de ruimtelijke orderingsprocedure, bestemmingsplanprocedure of de procedure van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Op grond van de Geluidnota Utrecht 2007 gelden de volgende voorwaarden:

1. er dient een reden te zijn om van de voorkeursgrenswaarde af te wijken, die past binnen de ontheffingscriteria;
2. er dient te worden voldaan aan een aantal voorwaarden;
3. iedere woning dient te beschikken over een geluidsluwe gevel;
4. de woning bevat voldoende verblijfsruimten aan de geluidsluwe gevel, te weten 30% van het aantal verblijfsruimten of 30% van de oppervlakte van het verblijfsgebied;
5. indien de woning beschikt over een buitenruimte, dan is deze bij voorkeur gelegen aan de geluidsluwe zijde. Het geluidsniveau mag er in ieder geval niet meer dan 5 dB hoger zijn dan op de geluidsluwe gevel.

Plansituatie

Voor De Woerd zijn de relevante geluidsbronnen de Langerakbaan, de Oudenrijneweg en de HOV-baan. De geluidsemissies van omliggende autosnelwegen A12 en A2, de spoorlijn Utrecht-Gouda en de bedrijventerreinen Lageweide/De Wetering, Oudenrijn en Groenedijk zijn vanwege de grote afstand of de bestaande afscherming in het plangebied niet relevant.

De Woerd is één van de woonwijken in Leidsche Rijn. De ontwikkeling van De Woerd is mogelijk geweest op grond van het bestemmingsplan 'De Woerd' uit 2005. In dit bestemmingsplan was ook het aspect geluid geregeld.

Dit bestemmingsplan maakt geen realisatie van nieuwe of uitbreiding van bestaande geluidsgevoelige bestemmingen mogelijk of de aanleg van of de wijziging van infrastructuur, waardoor de Wet geluidhinder niet van toepassing is.

5.2.2 Railverkeerslawaaï

Het plangebied ligt niet binnen de onderzoekszone van een spoorweg. Voor dit bestemmingsplan is railverkeerslawaaï niet relevant.

5.2.3 Industrielawaai

Van Industrielawaai kan ook hinder worden ondervonden. Het optreden van hinder als gevolg van Industrielawaai kan worden voorkomen en beperkt door afstand te bewaren tussen geluidsbron en ontvanger.

Bij industrieterreinen waar 'grote lawaaimakers' zijn toegestaan zijn geluidszones vanwege de Wet geluidhinder vastgesteld. Buiten deze zone mag de geluidsbelasting niet hoger zijn dan 50 dB(A). Voor geluidsgevoelige bestemmingen binnen een geluidszone kan ook een hogere waarde worden vastgesteld. De normering loopt hier van 50 dB(A) tot 55 dB(A) en hiervoor gelden dezelfde voorwaarden als bij ontheffingen vanwege verkeerslawaaai.

Plansituatie

Het plangebied ligt niet in de zone van een gezoneerd industrieterrein. Voor het dit bestemmingsplan is Industrielawaai dus niet relevant.

5.3 Milieuhinder bedrijvigheid

Er wordt gestreefd naar een situatie waarin wonen en werken in de stad op een goede manier samengaan. Beide functies zijn zeer belangrijk voor Utrecht, maar er dient te worden voorkomen dat milieuhinder van bedrijven een negatieve invloed heeft op de woonomgeving. Het kan gaan om de mogelijke hinder van een nieuw te vestigen bedrijf op bestaande woningen zowel als om nieuwe woningen naast een bestaand bedrijf.

Plansituatie

In het plangebied zijn geen bedrijven aanwezig die (geluid)hinder veroorzaken op aangrenzende woningen. De bedrijven kennen een maximum categorie van B1 – functiemenging. Ook in de aangrenzende gebieden bevinden zich geen bedrijven die geluidhinder veroorzaken.

Het nabijgelegen bedrijventerrein Oudenrijn is een gezoneerd industrieterrein, waar van de geluidszone aan de noordzijde ligt op de Rijksweg. Daarbuiten mag de geluidsbelasting van de bedrijven niet meer bedragen dan 50 dB(A).

5.4 Externe veiligheid

Bij bestemmingsplannen wordt aandacht besteed aan de veiligheidsrisico's die zware bedrijven kunnen veroorzaken. Daarnaast kan transport van gevaarlijke stoffen risico's opleveren (transport over weg, spoor en water en door buisleidingen). In de stad ligt een vastgestelde route waarover transport van gevaarlijke stoffen plaats mag vinden. De normen en richtlijnen voor externe veiligheid komen uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), uit de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (Rnvg) en het Besluit externe veiligheid buisleidingen. Kwetsbare bestemmingen moeten voldoende afstand houden tot bedrijven en transportroutes. Ook kunnen er beperkingen aan de bebouwingsdichtheid gewenst zijn.

Plansituatie

Het onderhavige bestemmingsplan 'De Woerd, De Meern Noord' is een consoliderend bestemmingsplan. Het plan maakt geen realisatie van nieuwe of uitbreiding van bestaande (beperkt) kwetsbare bestemmingen of de wijziging van infrastructuur mogelijk:

- **Bedrijvigheid:**
Er liggen geen kwetsbare of beperkt kwetsbare bestemmingen binnen de invloedzone van een bedrijf (binnen of buiten het plangebied) dat onder de Bevi-regeling valt.
- **Transport:**
In de nabijheid van de planlocatie is geen spoorlijn waterweg, buisleiding of rijksweg aanwezig die qua plaatsgebonden risico en groepsrisico invloed heeft op het plan.

5.5 Luchtkwaliteit

In artikel 5.16 Wet milieubeheer (Wm, luchtkwaliteitseisen) staat een limitatieve opsomming van de bevoegdheden waarbij luchtkwaliteitseisen een directe rol spelen. Het gaat in ieder geval om ruimtelijke besluiten, zoals bestemmingsplannen, die direct gevolgen voor de luchtkwaliteit hebben en daardoor kunnen bijdragen aan overschrijding van een grenswaarde.

Luchtkwaliteitseisen spelen in beginsel geen belemmering voor het vaststellen van een bestemmingsplan, als ten minste aan minimaal één van de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. aannemelijk is gemaakt dat geen sprake is van feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- b. de voorgenomen ontwikkeling leidt – al dan niet per saldo – niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- c. aannemelijk is gemaakt dat de ontwikkelingen niet in betekenende mate (NIBM) bijdragen aan de concentratie PM₁₀ (fijn stof) en NO₂ (stikstofdioxide) in de buitenlucht;
- d. de voorgenomen ontwikkeling is genoemd of is niet in strijd met het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL).

Het NSL is een samenwerkingsprogramma tussen Rijk, provincies en gemeenten, dat erop is gericht om in gebieden waar de normen voor luchtkwaliteit niet worden gehaald (overschrijdingsgebieden) de luchtkwaliteit te verbeteren.

Plansituatie

De gerealiseerde woningen en bijbehorende voorzieningen en dergelijke in de woonwijk De Woerd passen binnen het in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) genoemde "In Betekende Mate – project" (IB-nr. 1310 "Ontwikkeling Leidsche Rijn").

Daarnaast is in 2010 een onderzoek uitgevoerd naar de luchtkwaliteit in dit gebied (rapport "Beoordeling luchtkwaliteit Leidsche Rijn-parkwijk (koepelrapport)" 22 maart 2010). Op basis van de uitgevoerde berekeningen is geconcludeerd dat in de wijk De Woerd geen overschrijding van de grenswaarden voorkomen.

Dit bestemmingsplan is een consoliderend bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan heeft daarmee geen verkeersaantrekkende werking tot gevolg en daarmee kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat dit plan tot een verslechtering van de luchtkwaliteit zal leiden.

Op grond van artikel 5.16, lid 1 onder respectievelijk d, a en b van de Wet milieubeheer kan gesteld worden dat luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering vormen. Daarnaast worden er geen gevoelige bestemmingen gerealiseerd in de nabijheid van drukke binnenstedelijke, rijks- of provinciale wegen voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

5.6 Bodem

Het gemeentelijk bodembeleid gaat uit van de volgende algemene uitgangspunten uit de Wet bodembescherming:

- bij nieuwe bodemverontreiniging moet worden voorkomen en indien er toch bodemverontreiniging ontstaat moet de bodem direct worden gesaneerd;
- gevallen van ernstige bodemverontreiniging moeten worden gesaneerd als er tevens sprake is van milieuhygiënische risico's. Dit gebeurt functiegericht en kosteneffectief. Tevens is nieuwbouw op een geval van ernstige bodemverontreiniging niet toegestaan zonder saneringsmaatregelen;
- hergebruik van (schone of licht verontreinigde) grond kan bij onverdachte terreinen plaats vinden op basis van de bodemkwaliteitskaart en het bodembeheerplan.

Als er geen recent bodemonderzoek beschikbaar is moet bij een aanvraag om omgevingsvergunning een bodemonderzoek conform de NEN 5740 worden uitgevoerd. Op basis van dit onderzoek wordt beoordeeld of de locatie geschikt is voor de geplande functie of dat er nog een nader onderzoek of een bodemsanering noodzakelijk is voordat de locatie geschikt is voor de geplande functie.

Als er voor de bouwwerkzaamheden een grondwateronttrekking nodig is, moet rekening gehouden worden met nabij gelegen grondwaterverontreinigingen. Als er in de invloedssfeer van de onttrekking een

verontreiniging aanwezig is moeten hiervoor in een saneringsplan voldoende tegenmaatregelen worden beschreven.

Plansituatie

Voor 2005 zijn er diverse bodemonderzoeken uitgevoerd in deelgebied De Woerd–Zandweg en heeft er plaatselijk een bodemsanering (koper, bestrijdingsmiddelen) plaatsgevonden. Bij een controle onderzoek voorafgaand aan de nieuwbouw van 26–10–2005 (verkennend bodemonderzoek, CSO Adviesbureau, 05.R266) zijn licht verhoogde gehalten aan metalen en EOX aangetroffen. Langs de Zandweg zijn enkele ondergrondse tanks aanwezig. Er zijn geen gevallen van ernstige bodemverontreiniging bekend. Buiten de Woerd, aan de westkant, bevinden zich de boringsvrije zone en het waterwingebied De Meern.

Dit bestemmingsplan is een consoliderend plan, er worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Dit bestemmingsplan genereert daarmee geen directe initiatieven die gevolgen kunnen hebben voor de kwaliteit van bodem en het grondwater.

5.7 Flora en fauna

De Flora en Faunawet legt een zorgplicht op ten aanzien van natuur, planten en dieren. Indien een ontwikkeling mogelijk de bestaande natuurwaarden kan verminderen moet de initiatiefnemer aangeven hoe dat beperkt en/of gecompenseerd gaat worden. Wanneer bij planvorming de bestemming in een gebied verandert moet er, bij kans op voorkomen van beschermde diersoorten, middels een flora–fauna inventarisatie de huidige waarde worden bekeken en moet er inzicht worden gegeven in het voorkomen van beschermde planten en diersoorten.

De Flora en Faunawet beschermt inheemse diersoorten en plantsoorten, en onderscheidt deze in verschillende beschermingscategorieën. Voor algemeen voorkomende beschermde soorten (tabel 1) geldt vrijstelling van verbodsbepalingen. Soorten van Tabel 2 zijn zwaarder beschermd, voor deze soorten kan ontheffing worden aangevraagd. Ontheffing op grond van het belang ruimtelijke ontwikkeling en inrichting is niet mogelijk voor soorten van Tabel 3, die zijn opgenomen in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Voor deze soorten geldt dat overtreding van verbodsbepalingen voorkomen dient te worden door het treffen van mitigerende maatregelen. Het bevoegd gezag voor de Flora en Faunawet is het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

Gemeente Utrecht beschikt over een vastgestelde Gedragscode Flora en Faunawet. Eventuele werkzaamheden zullen worden uitgevoerd conform deze 'Gedragscode Flora en Faunawet' van de gemeente Utrecht (goedkeuringsbesluit ministerie LNV d.d. 7 september 2010, ref DR/210/3379).

Plansituatie

Met dit bestemmingsplan worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Dit plan genereert daarmee geen directe initiatieven die gevolgen kunnen hebben voor de aanwezige beschermde flora en fauna. Bij aanvragen van omgevingsvergunningen zal getoetst worden aan de voorwaarden van de Flora en Faunawet.

5.8 Water

5.8.1 Aanleiding

Het doel van de 'Watertoets' is het waarborgen van watergerelateerd beleid en beheer door ruimtelijke ontwikkelingen vroegtijdig, expliciet en evenwichtig te toetsen aan de relevante ruimtelijke plannen en besluiten van Rijk, provincies en gemeenten.

Ruimtelijke plannen moeten wettelijk voorzien zijn van een 'Waterparagraaf', een ruimtelijke onderbouwing van de huidige en toekomstige waterhuishoudkundige situatie. Met de watertoets worden de waterhuishoudkundige gevolgen van een plan vroegtijdig inzichtelijk gemaakt, de afwegingen expliciet en toetsbaar vastgelegd en het wateradvies van de waterbeheerder opgenomen. Door afstemming met de waterbeheerder(s) wordt voorkomen dat door een ruimtelijke ontwikkeling de kansen voor de waterhuishouding niet worden benut en de bedreigingen niet worden herkend. Door de bestaande (geo)hydrologische situatie en randvoorwaarden, de geplande ontwikkeling en de ruimtelijke consequenties ten aanzien van de waterhuishouding te analyseren, kan het streven naar een duurzaam en robuust watersysteem vroegtijdig in het ontwerpproces worden geïntegreerd.

Deze waterparagraaf beschrijft de bestaande waterhuishoudkundige- en rioleringsituatie van 'De Woerd'

zodat strategisch en operationeel wijkbeleid op het lokale watersysteem kan worden afgestemd.

5.8.2 Beleidskader

In het algemeen is het beleid van het Rijk, de provincie Utrecht, de gemeente Utrecht en het waterschap HDSR gericht op een duurzaam en robuust waterbeheer. Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden (indien doelmatig) de waterkwaliteitstrits 'gescheiden inzamelen–gescheiden afvoeren–gescheiden verwerken' en de waterkwantiteitstrits 'water vasthouden–bergen–vertraagd afvoeren' gehanteerd. Dit beleid is per overheidsniveau in de onderstaande beleidsdocumenten verankerd:

- Rijksbeleid: Nationaal Waterplan, WB21, NBW, Waterwet, etc.;
- Provinciaal beleid: Nota Planbeoordeling, Waterhuishoudingsplan, Beleidsplan Milieu en Water, Streekplan, etc.;
- Gemeentelijk beleid: Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2011–2014;
- Waterschapsbeleid: Waterbeheerplan 2010–2015, Beleidsregels 2010 Keur 2009, Keur.

De gemeente heeft de zorgplicht voor de inzameling en het transport van afvalwater, het inzamelen en verwerken van overtollig hemelwater en het voorkomen van structurele grondwateroverlast. Het actuele beleid hiervoor is vastgelegd in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2011–2014.

De ontwerpeisen zijn opgenomen in het Handboek Inrichting Openbare Ruimte, onderdeel riolen, rioolgemalen en drainage (versie 18 april 2013, www.utrecht.nl). Daarnaast stelt de gemeente eisen aan het ontwerp van watergangen waarvan zij eigenaar of beheerder is of wordt.

Het waterschap Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) heeft de zorg voor het kwantiteits- en kwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater in het plangebied. Het beleid en de regels van het waterschap zijn vastgelegd in diverse wetten en verordeningen. De belangrijkste verordening is de keur (www.hdsr.nl).

5.8.3 Waterhuishouding

Oppervlaktewater

In het plangebied bevinden zich twee belangrijke oppervlaktewaterstructuren:

- de 'M. Nijhoffsingel' in het oostelijk deel van het plangebied langs de H. Marsmanlaan, de G. den Brabanderlaan en de M. Nijhoffsingel. Dit betreft een tertiaire watergang met een flexibel peil van NAP 0.00/+0.15 m, het vaknummer is TN30576;
- de Langeraksingel aan de noordoostzijde van het plangebied langs de Langerakbaan. Dit betreft een primaire watergang met een flexibel peil van NAP 0.00/+0.15 m, het vaknummer is PN01464;
- de Leidsche Rijn ten zuiden van het plangebied. De Leidsche Rijn is een primaire watergang en heeft een streefpeil van NAP –0.40 m, het vaknummer is PN02468.

Historie

De structuur van het oorspronkelijke landschap is gevormd door de historische loop van de Oude Rijn, hierdoor is een vervlochten stelsel ontstaan van stroomruggen en komgronden. De voormalige rivierloop is binnen het gebied van Leidsche Rijn nog terug te vinden in het meanderende landschapspatroon. De stroomruggen liggen in een vrij brede zone aan weerszijden van de oude en de huidige rivierloop. Om de afwatering van de omliggende polders te verbeteren, is in de 19e eeuw de huidige Leidsche Rijn gegraven. Deze ontginningswetering is door de stroomrug heen gegraven.

Afbeelding – ligging oppervlaktewater en beschermingszones De Woerd eo (bron: HDSR, digitale legger)

Watergang - TN30576	
Algemene informatie	
Vaknummer	TN30576
Categorie	Tertiair
Breedte beschermingszone	2 meter
Onderhoudsvaarwater	Nee
Profielinformatie	
Status	Watervoerend
Waterdiepte/droge slootdiepte:	0,60 meter
Onderhoudsdiepte:	0,20 meter
Taludhelling:	1 : 1,5
Onderhoudsplichtige (artikel 4)	
Gewoon onderhoud natte profiel - verwijderen voorwerpen (artikel 5, lid 1, sub a)	Aangeland
Gewoon onderhoud natte profiel - schonen, maaien en verwijderen begroeiingen (artikel 5, lid 1, sub b)	Aangeland
Buitengewoon onderhoud droge en natte profiel (artikel 5, lid 2)	Aangeland
Gewoon onderhoud droge profiel (artikel 5, lid 3)	Aangeland

Tabel – kenmerken M. Nijhoffsingel

Watergang - PN01464	
Algemene informatie	
Vaknummer	PN01464
Categorie	Primair
Breedte beschermingszone	5 meter
Onderhoudsvaarwater	Ja
Profielinformatie	
Status	Watervoerend
Waterdiepte/droge slootdiepte:	1,50 meter
Onderhoudsdiepte:	0,50 meter
Taludhelling:	1 : 2
Onderhoudsplichtige (artikel 4)	
Gewoon onderhoud natte profiel - verwijderen voorwerpen (artikel 5, lid 1, sub a)	Waterschap
Gewoon onderhoud natte profiel - schonen, maaien en verwijderen begroeiingen (artikel 5, lid 1, sub b)	Waterschap
Buitengewoon onderhoud droge en natte profiel (artikel 5, lid 2)	Waterschap
Gewoon onderhoud droge profiel (artikel 5, lid 3)	Aangeland

Tabel – kenmerken Langeraksingel

Watergang - PN02468	
Algemene informatie	
Vaknummer	PN02468
Categorie	Primair
Breedte beschermingszone	5 meter
Onderhoudsvaanwater	Ja
Profielinformatie	
Status	Watervoerend
Waterdiepte/droge slootdiepte:	2,00 meter
Onderhoudsdiepte:	0,50 meter
Taludhelling:	1 : 4
Onderhoudsplichtige (artikel 4)	
Gewoon onderhoud natte profiel - verwijderen voorwerpen (artikel 5, lid 1, sub a)	Waterschap
Gewoon onderhoud natte profiel - schonen, maaien en verwijderen begroeiingen (artikel 5, lid 1, sub b)	Waterschap
Buitengewoon onderhoud droge en natte profiel (artikel 5, lid 2)	Waterschap
Gewoon onderhoud droge profiel (artikel 5, lid 3)	Aangeland

Tabel – kenmerken Leidsche Rijn

Functioneren

De Langeraksingel is onderdeel van het peilgebied Langerak (NAP +0.0/−0.3 m) en maakt als primaire watergang onderdeel uit van het 'Hoge stelsel' dat het noordelijke en zuidelijke deel van het watercirculatiesysteem van Leidsche Rijn met elkaar verbindt. De doorvoer van water geschiedt globaal van oostelijke naar westelijke en zuidelijke richting: via de Langeraksingel naar het gebied rondom de Alendorperweg en via de sifon onder de Leidsche Rijn naar het oppervlaktewater rondom het Meentpark. Het is ook mogelijk om de watergang door de wijk, de 'M. Nijhoffsingel', door te spoelen vanuit de Langeraksingel richting Oudenrijn.

Bij hevige neerslaggebeurtenissen mag het waterbezwaar leiden tot een peilstijging van 0,3 m.

Watersysteem Leidsche Rijn

In het oorspronkelijke waterhuishoudkundige plan voor Leidsche Rijn, getiteld 'Nieuwe stad, schoon water' uit 1997, was een omvangrijk zelfstandig functionerend watersysteem voorzien. Door hemelwater lokaal op te vangen en vast te houden in het lokale grond- en oppervlaktewatersysteem, zou aan- en afvoer van gebiedsvreemd en fosfaat/nutriëntenrijk water vanuit het Amsterdam-Rijnkanaal en de Leidsche Rijn in een normaal hydrologisch jaar vrijwel niet nodig zijn. Uitgangspunt hierbij was dat door variatie in waterpeil en het rondpompen van oppervlaktewater stilstaand water (en zuurstofloosheid en muggenoverlast) vrijwel zou worden voorkomen.

Beheer

Het plangebied ligt in het beheergebied van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, dit waterschap is bevoegd gezag voor de waterkeringen en het primaire oppervlaktewater en is verantwoordelijk voor het functionele kwantiteits- en kwaliteitsbeheer ervan (betreft de Langeraksingel en Leidsche Rijn). De gemeente Utrecht is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van het tertiaire oppervlaktewater (betreft de 'M. Nijhoffsingel' en de westelijke bermsloot van de Oudenrijnseweg).

Het is onbekend bij wie de watergang tussen de percelen Zandweg 74L en 75 in beheer is.

Ruimtelijke consequenties

Het functioneren van ondergrondse en bovengrondse voorzieningen ten behoeve van de inzameling en het transport van afvalwater, de inzameling en verwerking van overtollig hemelwater en het voorkomen van structurele grondwateroverlast, dient te zijn gewaarborgd.

De mate van functioneren is afhankelijk van de conditie en de dimensies van de voorzieningen. Het huidige ruimtebeslag en afmetingen van bijvoorbeeld riolering, rioolgemaal, persleidingen, watergangen, wadi's en infiltratievoorzieningen is dus essentieel voor een goede systeemwerking. Verkleining of aanpassing hiervan (bijvoorbeeld het verwijderen van een greppel of wadi) heeft directe consequenties voor het functioneren van de voorzieningen en is niet toegestaan zonder compenserende maatregelen.

Status wadi's

De wadi's langs het H. Swarthplantsoen (voorziening voor berging en infiltratie van hemelwater) waarop de overstorten van het Infiltratie-Transportstelsel van De Woerd lozen, hebben geen formele ruimtelijk juridische status. De groenstroken waarin deze wadi's aangelegd zijn, hebben enkel de bestemming 'Groen'. Hierdoor zijn de wadi's niet specifiek voor hun functie bestemd als 'Groen-Water' of 'Water'.

De ervaring leert dat wadi's bij herinrichting van de openbare ruimte vaak moeten wijken, bv. voor

parkeerplaatsen. Door het dempen van wadi's komt de noodzakelijke verwerking van hemelwater en de robuustheid en duurzaamheid van het watersysteem echter ernstig onder druk te staan.

Beschermingszone watergangen

De status van watergangen is van belang voor de breedte van de beschermingszone. Een beschermingszone beoogt te voorkomen dat de stabiliteit van het profiel en/of de veiligheid wordt aangetast en de aan/afvoer en berging van water dan wel het onderhoud wordt gehinderd. Om het goed functioneren van de waterhuishouding te kunnen waarborgen, voert het waterschap onderhoudstaken uit en toetst of bij de aanleg van werken ter plaatse van oppervlaktewatergangen en in beschermingszones voldaan is aan de algemene en specifieke criteria.

De breedte van de beschermingszone aan weerszijden van oppervlaktewater bedraagt voor primaire watergangen 5 m en voor tertiaire watergangen 2 m vanuit de insteek. Deze beschermingszone's worden als een dubbelbestemming ('waterstaat-waterstaatkundige functie') bestemd. Indien er werkzaamheden in de beschermingszone plaatsvinden, dan dient een watervergunning te worden aangevraagd.

Kaderrichtlijn Water

In het plangebied bevindt zich de Leidsche Rijn. Dit oppervlaktewater is in het kader van de Europese Kaderrichtlijn Water (EKRW) aangewezen als waterlichaam van het type M6b (Grote ondiepe Kanalen met scheepvaart) en heeft de EKRW-code NL14_16.

De Leidse Rijn wordt door het HDSR gekarakteriseerd als een kunstmatig, groot, ondiep kanaal dat vooral bestaat uit oppervlaktewater waarbij de herkomst wisselend is en de stromingsrichting gedurende het jaar kan omkeren. Periodiek is er zichtbare stroming, vooral in de buurt van gemalen. Er is sprake van een belangrijke scheepvaartfunctie, het water heeft een bakvormige inrichting met abrupte overgangen van land naar water.

5.8.4 Waterkeringen

Afbeelding – ligging beschermingszone waterkering Leidsche Rijn in plangebied (bron: HDSR, digitale legger)

'Regionale waterkering (genormeerd)'

In het plangebied ligt de noordelijke kade van de Leidsche Rijn (zie figuur 6, rode lijn met lichtblauwe zone). Deze kade is aangemerkt als waterkering met de status 'Regionale Waterkering (genormeerd)'. Waterkeringen met een belangrijke waterstaatkundige functie worden door de provincie –via de provinciale verordening en conform de IPO-richtlijn– aangewezen als genormeerde regionale waterkering. Daarbij wordt tevens het maatschappelijk gewenste beschermingsniveau vastgesteld (de veiligheidsnorm).

Dit beschermingsniveau wordt weergegeven in een veiligheidsklasse, die uitgedrukt wordt in de verwachte overschrijdingsfrequentie van inundatie van het door de waterkering beschermde gebied. Deze veiligheidsklasse wordt door de provincies bepaald op basis van een inschatting van de economische schade na het bezwijken van de waterkering. Hoe groter de gevolgen, hoe hoger de veiligheidsklasse.

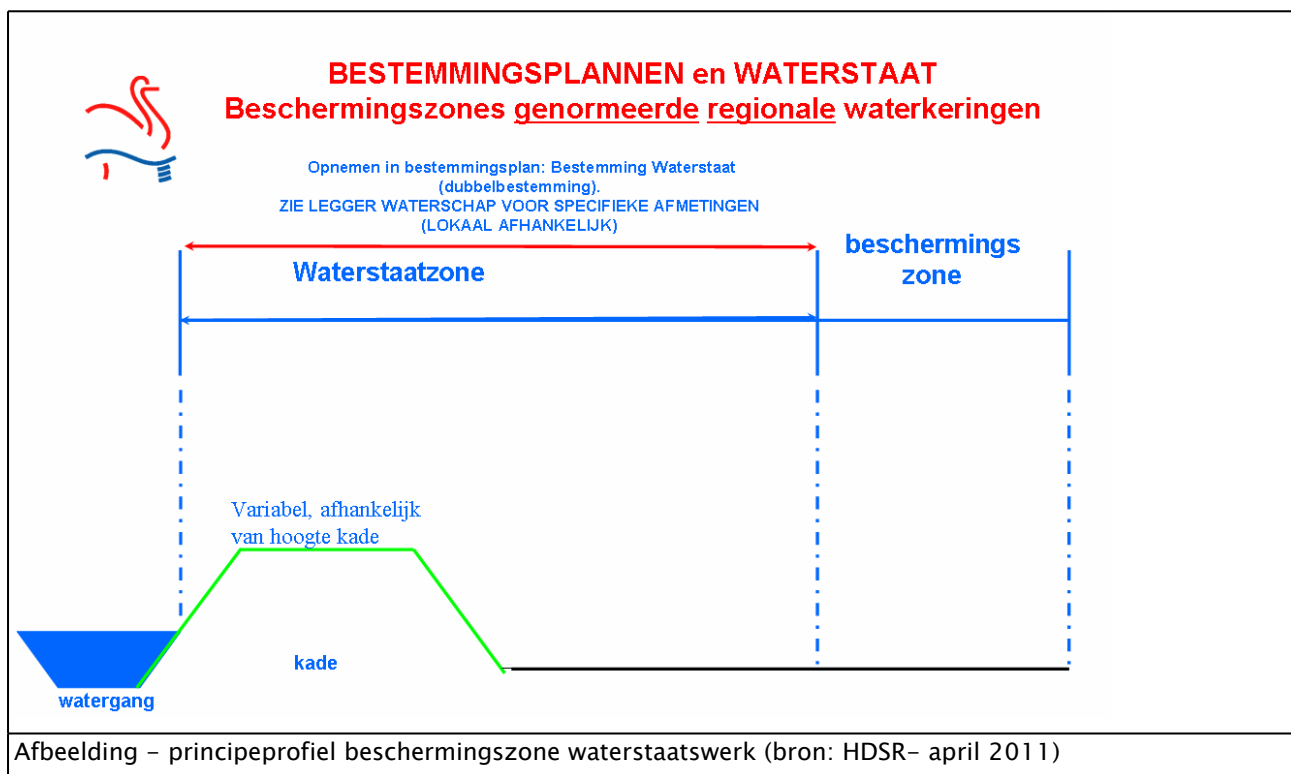
In december 2008 is door HDSR het hoofdrapport 'Veiligheidstoetsing regionale waterkeringen – 1e Toetsronde genormeerde regionale waterkeringen HDSR' gepubliceerd. Hieruit blijkt dat de waterkering aan de zuidzijde van de Leidsche Rijn ('Leidsche Rijnkade Zuid') veiligheidsnorm I heeft met een overschrijdingsfrequentie van 1/10 jaar.

Dubbelbestemming

De waterkering 'Leidsche Rijnkade Noord' heeft een kernzone (waterstaatszone) van 12 m (6 m aan weerszijden van as kering) en een beschermingszone van 50 m (zie figuur 6). De kernzone dient in het bestemmingsplan als 'waterstaat- waterstaatkundige functie' (dubbelbestemming) te worden aangemerkt.

Begripsbepaling

Een waterstaatswerk is een waterkering die als zodanig in de legger is aangegeven. In de beleidsregels wordt het waterstaatswerk onderscheiden in het dijklichaam en de aangrenzende zones (zie afbeelding). Het dijklichaam is gedefinieerd als “de kruin en de wederzijdse taluds van de waterkering met inbegrip van de bermen tot aan de teen van de waterkering of tot aan de bodem van de naastliggende watergangen en de daarin of daaraan aangebrachte werken”. Wanneer geen sprake is van een talud is het dijklichaam gelijk aan het waterstaatswerk. Het leggerprofiel is het minimale profiel waaraan een waterkering in elk geval dient te voldoen en dat in de legger is vastgelegd.

In de keur wordt uitgegaan van een systeem van kernzones (de fysieke kering), beschermings- en buitenbeschermingszones (zie afbeelding). De kernzone is de zone waarin de waterkering zelf ligt, daar gelden de strengste regels. De (buiten)-beschermingszones bevinden zich bezijden de kernzone, in de beschermingszone gelden minder strenge regels.

Binnen de beschermingszones mag zonder ontheffing van het hoogheemraadschap niets worden gebouwd en opgeslagen worden. Voorkomen moet worden dat de stabiliteit van het profiel en/of de veiligheid ervan wordt aangetast, de berging (incl. aan- en afvoer) van de watergang wordt verminderd of het onderhoud wordt gehinderd. Ter bescherming van het waterstaatswerk waterkering zijn voorschriften krachtens de keur van

toepassing.

Tussen 1 oktober en 1 april mogen er geen werkzaamheden plaatsvinden die mogelijk het waterkerende vermogen van een waterkering negatief beïnvloeden. Het betreft met name werkzaamheden waarbij in of naast de waterkering wordt gegraven of waarbij de bekleding van het dijklichaam wordt veranderd.

5.8.5 Waterwet

Op 22 december 2009 is de Waterwet in werking getreden. De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater, en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. De Waterwet kent één watervergunning. Bij ruimtelijke ontwikkelingen met consequenties voor het watersysteem dient vooraf contact met de gemeente (als het overheidsloket) of direct met het bevoegde gezag (Rijkswaterstaat, waterschap of provincie) te worden opgenomen.

Niet elke activiteit in het watersysteem is vergunningsplichtig. Vaak is voor minder ingrijpende activiteiten een melding voldoende, maar de melder moet wel voldoen aan algemene regels zoals opgenomen in het Waterbesluit, de Waterregeling of een verordening van het waterschap (de keur) of de provincie. Een watermeldingsplicht kan ook voortvloeien uit bijvoorbeeld het Activiteitenbesluit, het Besluit lozing afvalwater huishoudens (Blah) of het Besluit lozen buiten inrichtingen (Blib). Veel activiteiten vallen onder algemene regels, waardoor geen watervergunning nodig is en veelal met een melding kan worden volstaan.

Keur HDSR 2009

Het beleid en de regels van het waterschap zijn vastgelegd in diverse wetten en verordeningen. Aanpassingen aan het bestaande waterhuishoudingsstelsel moeten door het Hoogheemraadschap worden vergund. Er geldt een vergunningsplicht op grond van de belangrijkste verordening, de "Keur" (ex artikel 77 en 80 van de Waterschapswet).

In de Keur van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2009 staan verboden en geboden die betrekking hebben op oppervlaktewatergangen, waterkeringen en grondwater. De verboden betreffen die handelingen en gedragingen die in principe onwenselijk zijn voor de constructie of de functie van oppervlaktewatergangen, waterkeringen of grondwatergangen. De geboden geven de verplichtingen aan om deze waterstaatswerken in stand te houden. Een gebod kan bijvoorbeeld betrekking hebben op een onderhoudsverplichting.

Eventuele vergunningen worden alleen verleend als waterstaatkundige belangen niet in het gedrang komen. Bij het verlenen van een vergunning worden deze belangen altijd afgewogen. Daarnaast moet rekening gehouden worden met de verbrede doelstellingen van de Waterwet te weten de samenhang met chemische en ecologische aspecten en de vervulling van maatschappelijke functies van watersystemen.

Algemene regels

In principe zijn alle activiteiten die van invloed (kunnen) zijn op waterstaatswerken volgens de Keur verboden. Onder bepaalde voorwaarden kunnen, voor specifieke activiteiten, ontheffingen van die verboden worden verleend. De ervaring leert dat bepaalde, regelmatig voorkomende activiteiten weinig invloed hebben op de staat van oppervlaktewaterlichamen en/of waterkeringen in het beheersgebied van De Stichtse Rijnlanden. Door het stellen van algemene regels zijn de betreffende activiteiten niet langer vergunningsplichtig, maar moeten ze wel worden gemeld. De algemene regels behorend bij de Keur van De Stichtse Rijnlanden 2009 hebben betrekking op de kern- en beschermingszones van primaire, secundaire en tertiaire oppervlaktewaterlichamen en waterkeringen.

Watervergunning

Ten behoeve van het dempen en graven, aanleggen van vlonders en steigers en bouwen in en langs water is een Watervergunning van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden noodzakelijk. Alle wateraspecten (inclusief de Keur-aspecten) worden in de watervergunning geregeld. Ook tijdelijke onttrekkingen van grondwater tijdens bouwwerkzaamheden zijn vergunningsplichtig, evenals tijdelijke lozing van bemalingswater op oppervlaktewater. Ook rechtstreekse afvoer van hemelwater naar oppervlaktewater is vergunning- of meldingsplichtig in het kader van de Waterwet. Het toepassen van uitlogende materialen (lood, koper, zink en bitumen) zonder KOMO-keurmerk voor verhardingen die rechtstreeks lozen op oppervlaktewater is niet toegestaan.

5.8.6 Grondwater

Zorgplicht

De gemeente heeft per 1 januari 2008, voortkomend uit de nieuwe wet 'Verankering en bekostiging gemeentelijke watertaken', de zorgplicht om in openbaar gemeentelijk gebied maatregelen te treffen om "structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of beperken". Dit is alleen zo als het nemen van maatregelen doelmatig is en het niet onder de verantwoordelijkheid van het waterschap of de provincie valt. Het stelt de gemeente Utrecht beter in staat een bijdrage te leveren aan de aanpak van grondwaterproblemen in het bebouwd gebied.

Verantwoordelijkheden

De zorgplicht heeft het karakter van een inspanningsplicht. Dat wil zeggen dat de gemeente niet verantwoordelijk is voor handhaving van het grondwaterpeil in bebouwd gebied. De wetgeving geeft aan dat de burger met grondwateroverlast bij de gemeente met zijn probleem terecht moet kunnen: de gemeente is het eerste aanspreekpunt voor de burger.

De perceelseigenaar is op eigen terrein zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen tegen grondwateroverlast. Deze verantwoordelijkheid geldt ook voor de gemeente als eigenaar van de openbare ruimte. De perceelseigenaar is verantwoordelijk voor de staat van zijn woning en perceel, voor zover deze problemen niet aantoonbaar worden veroorzaakt door onrechtmatig handelen of nalaten van de buur (overheid of particulier). Bij grondwaterproblemen mag dus in de eerste plaats van de perceelseigenaar worden verwacht, dat hij de vereiste waterhuishoudkundige en/of bouwkundige maatregelen neemt.

Criterium

Een droge ondergrond is een belangrijke randvoorwaarde voor het faciliteren van een bestemming van een gebied. Voldoende drooglegging en ontwateringsdiepte in een plangebied is van groot belang om overstroming (inundatie) en grondwateroverlast te voorkomen. Grondwater wordt in de openbare ruimte door de gemeente als overtollig beschouwd indien het ontwateringscriterium van 0,7 meter beneden de as van de weg gedurende meerdere jaren langer dan vijf aaneengesloten dagen per jaar wordt overschreden en als dit daadwerkelijk als grondwateroverlast wordt ervaren.

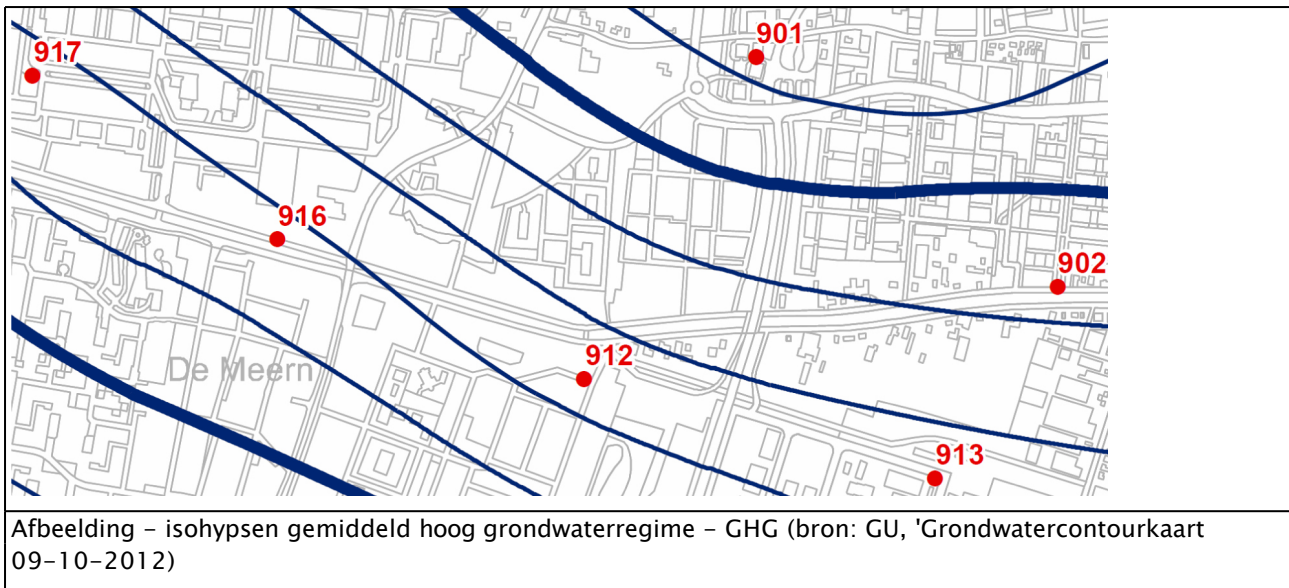
Onttrekkingen

De provincie Utrecht stelt met het strategisch grondwaterbeleid de kaders vast voor de uitvoering van het grondwaterbeheer door de waterschappen. Het waterschap is bevoegd gezag voor het verstrekken van vergunningen of het behandelen van meldingen ten behoeve van grondwateronttrekkingen (afhankelijk van hoeveelheden). In Leidsche Rijn bevindt zich de waterwinlocatie De Meern (Leidsche Rijn). Het plangebied ligt echter buiten het grondwaterbeschermingsgebied en de Boringsvrije zone van deze waterwinlocatie.

1e watervoerend pakket

Het langjarige grondwaterregime in de diepere ondergrond wordt gereguleerd door de grondwaterstroming in het eerste watervoerend pakket (1WVP). De gemeente Utrecht beschikt sinds 1962 over een peilbuizenmeetnet. Sinds 2002 worden de grondwaterstanden automatisch opgeslagen door dataloggers die tweemaal per dag het grondwaterpeil registreren. Het doel van het meetnet is om informatie over de stijghoogten en stromingsrichting van het grondwater te verkrijgen.

De gemiddelde, langjarige grondwaterstanden van het 1WVP zijn afgeleid uit de dichtstbijzijnde peilbuizen en vastgelegd in de 'Grondwatercontourkaart gemeente Utrecht' (09-10- 2012). Op basis van deze kaart wordt voor het plangebied (van noord naar zuid) de volgende gemiddelde grondwaterstanden en seizoensvariatie verondersteld (zie figuur 7 voor een uitsnede ervan): droge periode (GLG) = NAP -0.35/-0.65 m, natte periode (GHG) = NAP +0.1/-0.3 m en gemiddeld (GGG) = NAP -0.2/-0.5 m. De grondwaterstroming is zuid/zuidwestelijk gericht als gevolg van de laaggelegen polders ten zuiden van de A12.

Freatisch pakket

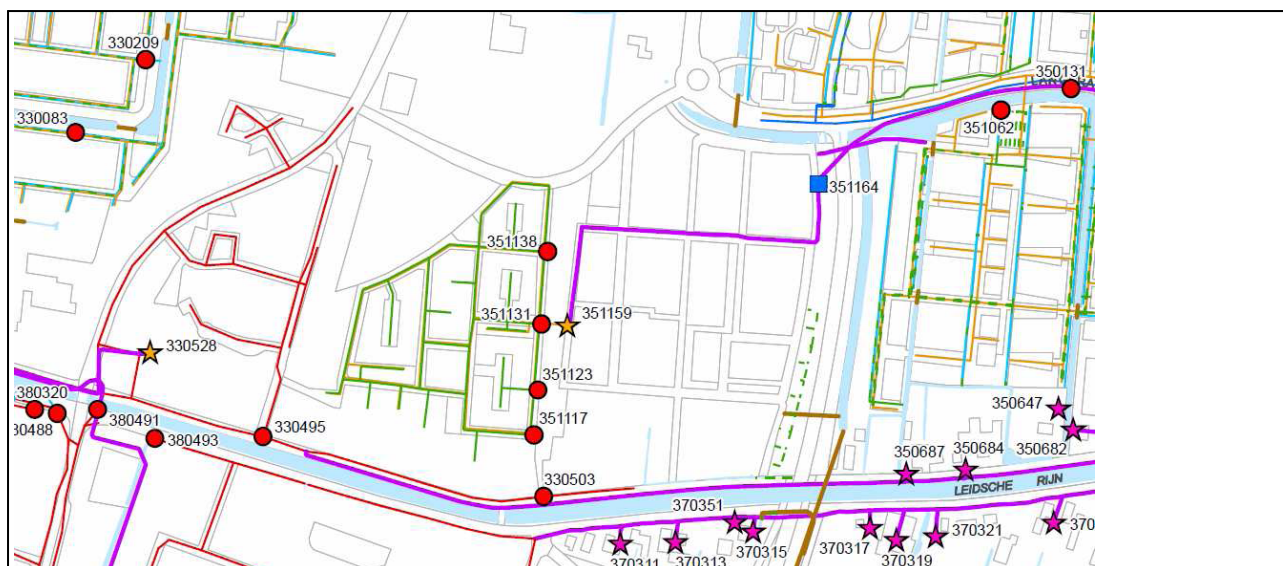
De momentane, freatische grondwaterstand is afhankelijk van het neerslagverloop, de bodemopbouw en de aard en omvang van afwatering- en ontwateringsvoorzieningen. Slecht doorlatende lagen als klei en veen belemmeren de interactie met het 1WVP en kunnen een lokale schijngrondwaterstand creëren.

5.8.7 Riolering

Stelseltype

De riolering in het plangebied is in twee periodes aangelegd, volgens de voor die tijd gangbare systeemkeuze. In figuur 8 zijn de essentiële objecten (gemalen en overstorten) van de stelsels weergegeven. Op basis van stelseltype en functioneren, kan de riolering in het plangebied op de volgende wijze onderverdeeld worden:

- Zandweg: gemengd stelsel (jva 1957) dat bij normale weerconditie afvoert naar gemaal 'Castellum' t.h.v. Zandweg nr. 116D. Bij hevige neerslag treden de overstorten t.h.v. Zandweg nr. 80/81 en nr. 100/101 in werking. In het talud van de noordelijke oever van de Leidsche Rijn bevindt zich tussen de Oudenrijneweg en Zandweg nr. 75 de lozingsleiding van het drukrioleringssysteem Zandweg.
- Vinexwijk: een 'duurzaam' gescheiden stelsel (jva 2006–2009) dat het vuilwater separaat afvoert naar gemaal 'Vasalisplantsoen' t.h.v. nr. 10 en het ingezamelde hemelwater van daken en verhardingen verwerkt via een ondergrondse infiltratievoorziening (Infiltratie-Transportstelsel). Het overschot aan hemelwater wordt via overstorten op de wadi's langs het H. Swarthplantsoen en de bermsloot langs de Oudenrijneweg geloosd.

Afbeelding – kenmerken riolering De Woerd westzijde eo (bron: GU, SB)

Het rioolgemaal halverwege het Vasalisplantsoen verpompt het afvalwater via een persleiding langs de J. Slauerhofflaan, de A. van der Leeuwlaan, de Langerakbaan en de Pepermuntstraat naar hoofdrioolgemaal 'Schoenlappervlinder' (HDSR) die het doorperst naar de RWZI Leidsche Rijn aan de Prooswetering.

Nieuwe aansluitingen

Alle nieuwe vuil- en hemelwaterlozers dienen een aparte huisaansluiting te krijgen. Sinds 1 oktober 2012 wordt het aspect rioolaansluiting geregeld in de Omgevingsvergunning Bouw. Het aansluiten van het riool valt als activiteit onder het Bouwbesluit 2012 (waarin alle technische voorschriften voor riolering zijn overgeheveld vanuit de Bouwverordening en de Aansluitverordening) en daarmee onder de Wabo.

Wateropgave

Uitvoering van de doelstellingen uit het gemeentelijke Afval-, hemel- en grondwaterplan komt in de praktijk neer op het gescheiden, duurzaam en robuust inzamelen, transporteren en verwerken van afvalwater en hemelwater. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dienen (indien doelmatig) de waterkwaliteitstrits 'gescheiden inzamelen-gescheiden afvoeren-gescheiden verwerken' en de waterkwantiteitstrits 'water vasthouden-bergen-vertraagd afvoeren' gehanteerd te worden.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen is de benodigde watercompensatie afhankelijk van de toename aan verhard, afvoerend oppervlak. Om de waterhuishouding op orde te houden en wateroverlast te voorkomen, zijn bij een verhardingstoename van meer dan 500 m² (de ondergrens voor watercompensatie binnen de bebouwde kom) maatregelen vereist. De kosten voor de compensatie zijn voor rekening van de ontwikkelaar.

5.9 Archeologie

5.9.1 Wettelijke kader

Kader

In 1992 heeft Nederland het Europese Verdrag van Malta ondertekend en in 1998 geratificeerd. Doel van dit verdrag is een betere bescherming van het Europese archeologische erfgoed door een structurele inpassing van de archeologie in ruimtelijke ordeningstrajecten. Eén van de belangrijkste uitgangspunten van het Verdrag van Malta is dat archeologische waarden zoveel mogelijk in situ in de bodem bewaard dienen te blijven. Alleen als behoud in situ niet mogelijk is, wordt overgegaan tot behoud van de archeologische informatie ex situ, door middel van opgraven en bewaren in depot. Een ander uitgangspunt is dat het onderzoek naar de aanwezigheid van archeologische waarden in een zo vroeg mogelijk stadium dient plaats te vinden, zodat hiermee bij de planontwikkeling rekening gehouden kan worden. Een derde uitgangspunt is het 'de verstoorder betaalt principe'. Alle kosten die samenhangen met archeologisch onderzoek dienen worden betaald door de initiatiefnemer van de geplande bodemingrepen. Ten slotte richt het Verdrag van Malta zich tevens op een toename van kennis, herkenbaarheid en beleefbaarheid van het archeologische erfgoed.

Het Verdrag van Malta heeft in Nederland geresulteerd in een ingrijpende herziening van de Monumentenwet uit 1988, die op 1 september 2007 met de Wet op de Archeologische Monumentenzorg van kracht is geworden. Hiermee zijn de uitgangspunten van het Verdrag van Malta in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. In de nieuwe wetgeving is de bescherming van het archeologische erfgoed, de inpassing hiervan in de ruimtelijke ontwikkeling en de financiering van het archeologische onderzoek geregeld. Op grond van artikel 38a van de Monumentenwet 1988 moet een bestemmingsplan rekening houden met de archeologische resten in de grond. Om te kunnen bepalen op welke wijze de bestemmingsregeling rekening moet houden met de archeologie (artikel 38a Monumentenwet 1988) moet onderzoek, veelal bureauonderzoek, worden gepleegd. De resultaten daarvan worden beschreven in de toelichting van het bestemmingsplan, waarbij wordt aangegeven hoe het bestemmingsplan bij moet dragen aan de bescherming van de archeologie.

Verordening en bestemmingsplan

De gemeente Utrecht heeft ervoor gekozen ter bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen een verordening op te stellen voor het hele grondgebied van de gemeente. In de verordening op de archeologische monumentenzorg is een vergunningstelsel opgenomen ter bescherming van het archeologische erfgoed, waarmee de wettelijk vereiste bescherming kan worden geboden. In bestemmingsplannen wordt verwezen naar de verordening en een regel opgenomen (dubbelbestemming Waarde – Archeologie). In deze dubbelbestemming is opgenomen dat de voor Waarde – archeologie aangewezen gronden mede zijn bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachting. Met deze specifieke gebruiksregel wordt geregeld dat onder een met het bestemmingsplan strijdig gebruik in ieder geval wordt begrepen het handelen in strijd met de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg. Door de verordening en de daarbij behorende archeologische waardenkaart is de bescherming van de archeologische waarden en verwachtingen in de bodem van de gemeente Utrecht gewaarborgd en zijn verstoringen van de bodem vanaf een op de archeologische waardenkaart aangegeven oppervlakte en diepte vergunningplichtig.

Gemeentelijke archeologische waardenkaart

De Archeologische Waardenkaart van de gemeente Utrecht ligt ten grondslag aan de verordening op de archeologische Monumentenzorg. Deze waardenkaart is geënt op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarde (IKAW) van de provincie en op de kennis en ervaring opgedaan in tientallen jaren archeologisch onderzoek in de stad. Hij geeft inzicht in de ligging van beschermde archeologische rijksmonumenten, gebieden van hoge archeologische waarde, gebieden van hoge archeologische verwachting en gebieden van archeologische verwachting en bij welk te verstoren oppervlakte en diepte een vergunningsplicht geldt. In de op de waardenkaart aangeduide gebieden waar een vergunningplicht geldt zal van toekomstige initiatiefnemers tot bodemverstorende activiteiten een inspanning vereist worden om resten uit het verleden op te sporen en zo nodig veilig te stellen.

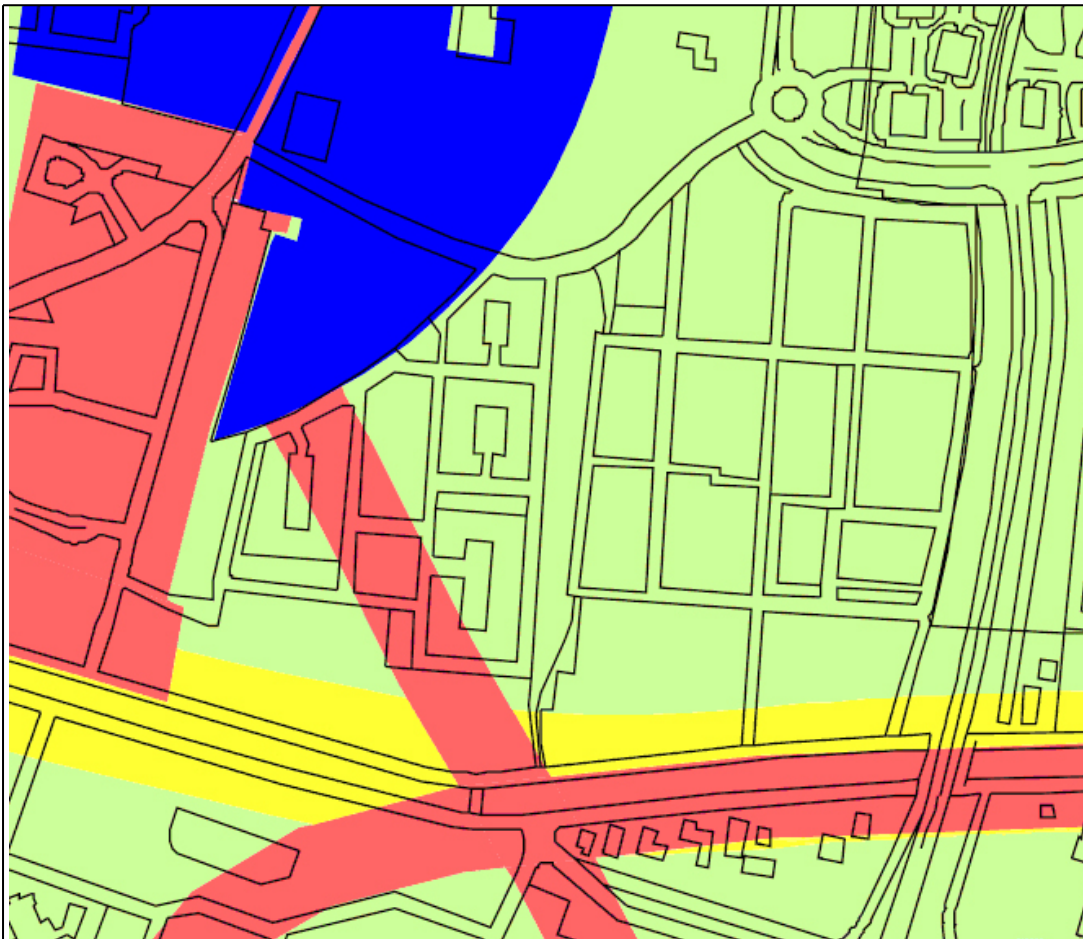
Beschermde archeologische rijksmonumenten zijn volgens de Monumentenwet 1988 beschermde archeologische monumenten. Aantasting van de beschermde archeologische monumenten is niet toegestaan. Eventueel dubbel ruimtegebruik is mogelijk, mits de gekozen bestemming zich duurzaam verhoudt met de in

het terrein aanwezige archeologische waarden. Voor dubbel ruimtegebruik is een vergunning krachtens de Monumentenwet vereist.

Gebieden van hoge archeologische waarde zijn gebieden waarvan bekend is dat er archeologische waarden zijn, maar die niet beschermd zijn als archeologisch rijks- of gemeentelijk monument. Gebieden van hoge archeologische waarde zijn gebieden waarvan bekend is dat er archeologische waarden in de bodem aanwezig zijn, maar die niet beschermd zijn als archeologisch rijksmonument. Voor deze gebieden en voor gebieden van hoge archeologische verwachting en archeologische verwachting geldt de gemeentelijke verordening op de archeologische Monumentenzorg.

5.9.2 Archeologie in het plangebied

Het plangebied De Woerd, de Meern Noord bevindt zich op de gemeentelijke archeologische waardenkaart deels in een gebied met een hoge archeologische waarde, deels in een gebied met een hoge archeologische verwachting en deels in een gebied met een archeologische verwachting. De hoge archeologische waarde is gebaseerd op de ligging van de Romeinse weg en een geassocieerd crematiegrafveld. De hoge archeologische verwachting is gebaseerd op een Oude Rijnloop en de daarmee geassocieerde stroomrug waar bewoningsresten uit de Middeleeuwen verwacht kunnen worden. De archeologische verwachting is gebaseerd op de aanwezigheid van fysisch geografische fenomenen geassocieerd met de stroomgordel van de Rijn die van ouds als markant punt in het landschap aanwezig waren.

	Beschermde archeologisch Rijksmonument
	Gebied van hoge archeologische waarde
	Gebied van hoge archeologische verwachting
	Gebied van archeologische verwachting
	Vergunning vanaf 30 cm diepte ten opzichte van maaiveld

Oppervlakte te verstoren	Hoge archeologische waarde	Hoge archeologische verwachting	Archeologische verwachting	Geen verwachting
50 - 100m ²	Vergunning	Geen vergunning	Geen vergunning	Geen vergunning
100 - 1000 m ²	Vergunning	Vergunning	Geen vergunning	Geen vergunning
> 1000 m ²	Vergunning	Vergunning	Vergunning	Geen vergunning

Afbeelding – Uitsnede gemeentelijke archeologische waardenkaart De Woerd, de Meern Noord

5.9.3 Conclusie

Het plangebied De Woerd, de Meern Noord, bevindt zich op de gemeentelijke archeologische waardenkaart in een gebied met hoge archeologische waarde (rood), hoge archeologische verwachting (geel) en archeologische verwachting (groen). Voor het gebied met een hoge archeologische waarde geldt dat verstoringen van de bodem vanaf 50 m² en dieper dan 50 cm archeologievergunningplichtig zijn. Voor het gebied met een hoge archeologische verwachting geldt dat verstoringen van de bodem vanaf 100 m² en dieper dan 50 cm archeologievergunningplichtig zijn. Voor het gebied met een archeologische verwachting geldt dat verstoringen van de bodem vanaf 1.000 m² en dieper dan 50 cm archeologievergunningplichtig zijn.

Volgens de gemeentelijke verordening op de Monumentenzorg, moet de initiatiefnemer indien hij deze ondergrenzen overschrijdt door een archeologisch onderzoeksrapport moeten aantonen of er al dan niet sprake is van de aanwezigheid van archeologische waarden. Voor het totale plangebied geldt dat indien bij uitvoering van de werkzaamheden onverwacht toch archeologische zaken worden aangetroffen er conform artikel 53 en 54 van de Monumentenwet 1988 (herzien 2007) melding van de desbetreffende vondsten dient te worden gedaan bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. de afdeling Erfgoed van de Gemeente Utrecht (archeologie@utrecht.nl of 030-2863990)

5.10 Kabels en leidingen

Door het plangebied lopen geen ondergrondse kabels en leidingen die specifieke regeling in het bestemmingsplan behoeven.

Boven het plangebied loopt in oost-westrichting op een hoogte van 30 meter een straalpad over het plangebied. Binnen deze vrijwaringszone is geen bebouwing toegestaan hoger dan 30 m.

5.11 Gezondheid

Zoals in de inleiding is aangegeven is voor de realisatie van de woonwijk is in 2005 het bestemmingsplan De Woerd vastgesteld. Op grond van de Wet ruimtelijke ordening dient een bestemmingsplan na tien jaar te worden geactualiseerd. Inmiddels zijn de woningen gerealiseerd. Dit nieuwe bestemmingsplan richt zich op het behoud en beheer van de bestaande situatie. Er worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt in het plan, waardoor er geen sprake is van een negatief effect op de gezondheid en de leefomgeving.

Hoofdstuk 6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Consoliderend karakter

Dit bestemmingsplan heeft tot doel om de bestaande situatie te actualiseren. De kosten voor het opstellen van dit bestemmingsplan komen voor rekening van de gemeente.

Planschade

De enige kosten die uit dit plan kunnen voortvloeien, zijn planschadekosten. Deze zijn op voorhand niet uit te sluiten. De gemeente zal daarom bij iedere aanvraag bezien of er planschade kan ontstaan. Indien dit het geval kan zijn, zal met de belanghebbende aanvrager een overeenkomst worden gesloten, zoals bedoeld in artikel 6.4a van de Wro. Daarmee kan worden voorkomen dat de gemeenschap de planschadekosten moet betalen in het belang van de aanvrager.

Geen exploitatieplan

Gezien het voorgaande is een exploitatieplan voor dit bestemmingsplan vooralsnog niet nodig.

Mochten er in de toekomst toch ontwikkelingen voorkomen waarbij de gemeente kosten moet maken dan zal eerst worden bezien of er een kostenverhaalovereenkomst kan worden gesloten. In het uiterste geval kan worden overwogen om bij wijzigingsbevoegdheid een exploitatieplan op te stellen. Dat is geen uitgangspunt en gezien de ontwikkelingsmogelijkheden niet de verwachting.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Overleg ex artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening

Het plan is getoetst aan de vraag of er met dit plan aspecten aan de orde zijn die relevant zijn voor de nationale belangen die de inspectie voor ruimtelijke ordening behartigt. In de brief van 26 mei 2009 aan alle colleges van burgemeester en wethouders heeft de minister van VROM aangegeven over welke nationale belangen uit de Realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk Beleid (RNRB, TK 2007–2008, 31500 nr. 1) gemeenten altijd overleg moeten voeren met het Rijk. Met dit bestemmingsplan zijn geen van de genoemde nationale belangen in het geding, in die zin dat geen van de nationale belangen aan de orde zijn. Deze herontwikkeling van een bestaande functie is niet in strijd met rijksbelangen. Er is daarom geen aanleiding om afzonderlijk vooroverleg te voeren met het ministerie.

In het kader van het overleg ex artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening is het concept van het ontwerpbestemmingsplan De Woerd, de Meern Noord toegezonden naar de overlegpartners. Van de volgende instanties is een reactie ontvangen:

Provincie

De Provincie heeft laten weten dat het bestemmingsplan geen aanleiding geeft opmerkingen te plaatsen in het kader van het provinciaal belang zoals dat is opgenomen in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013–2028 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening, Provincie Utrecht 2013.

VRU

De veiligheidsregio Utrecht heeft positief geadviseerd over het plan. Na bestudering van het ontwerpbestemmingsplan en uit eigen onderzoek stellen zij vast dat alle relevante zaken ten aanzien van externe veiligheid zijn meegenomen in het ontwerpbestemmingsplan. Binnen het plangebied zijn geen risicobronnen aanwezig waarvoor een verantwoordingsplicht geldt voor het groepsrisico. VRU ziet dan ook geen aanleiding om u te adviseren over het nemen van eventuele aanvullende maatregelen ter bevordering van de zelfredzaamheid of de voorbereiding op de rampenbestrijding.

HDSR

Bij de ontwikkeling van het bestemmingsplan is het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden betrokken geweest (HDSR). In overleg met de HDSR is de watertoets opgesteld en akkoord bevonden.

HDSR adviseert positief over het plan. Het plan voldoet aan onze belangrijkste minimale voorwaarde:

"het standstill beginsel". Dit beginsel houdt in dat door het plan geen verslechtering van de waterhuishouding mag ontstaan. In het kort gaat het om:

- Het bestemmingsplan is grotendeels conserverend van karakter;
- De primaire watergang en de bijbehorende beschermingszone zijn correct op de verbeelding opgenomen;
- De waterstaatswerkzone van de regionale waterkering langs de Leidsche Rijn is correct op de verbeelding opgenomen.

Wel is het verzoek om de dubbelbestemming Waterstaat – Waterstaatkundige functie op te nemen. HDSR constateert dat beschermingszones van de primaire watergang op de verbeelding zijn bestemd als "Waterstaat – Waterkering". De beschermingszone gaat over de bescherming van watergangen en niet van waterkeringen. Zij adviseren u om de dubbelbestemming "Waterstaat – Waterstaatkundige functie" te gebruiken. Dit is verwerkt op de verbeelding en in Artikel 13 in de planregels.

6.2.2 Advies wijkraad

Het bestemmingsplan is tegelijkertijd met het vooroverleg (zie hierboven) om advies voorgelegd aan de wijkraad Leidsche Rijn. Op dit verzoek is geen reactie binnengekomen.

Hoofdstuk 7 Juridische plantoelichting

7.1 Inleiding

Het bestemmingsplan is opgesteld volgens de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2012). De SVBP 2012 maakt het mogelijk om bestemmingsplannen te maken die op vergelijkbare wijze zijn opgebouwd en op eenzelfde manier worden verbeeld. Vergelijkbare bestemmingsplannen leiden tot een betere leesbaarheid, raadpleegbaarheid en helderheid voor de gebruiker en draagt zo bij aan een effectiever en efficiëntere dienstverlening.

7.2 Planvorm

Het onderhavige bestemmingsplan 'De Woerd, De Meern Noord' is een consoliderend beheerplan. Er is gekozen voor directe, gedetailleerde bestemmingen, in overeenstemming met de bestaande situatie. De bestemmingen zijn zo opgenomen dat voldoende rechtszekerheid bestaat voor omwonenden en andere gebruikers van het gebied en de omliggende gebieden.

Dit bestemmingsplan bestaat uit een Verbeelding, Regels en een Toelichting. De verbeelding en de regels vormen tezamen het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen dienen in de onderlinge samenhang te worden gezien en toegepast. Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouwregels en regels betreffende het gebruik gekoppeld.

De toelichting heeft geen rechtskracht, maar vormt niettemin een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting van dit bestemmingsplan geeft een weergave van de beweegredenen, de onderzoeksresultaten en de beleidsuitgangspunten die aan het bestemmingsplan ten grondslag liggen. Tot slot is de toelichting van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan.

7.3 Opbouw Regels

De juridische regeling bestaat uit vier hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk bevat de definities van begrippen, die voor het algemene begrip, de leesbaarheid en uitleg van het plan van belang zijn en de wijze van meten. In hoofdstuk 2 wordt op de bestemmingen en hun gebruik ingegaan. Het derde hoofdstuk gaat in op de algemene regels, zoals een algemene regel voor het gebruik van de gronden, procedureregels en algemene ontheffings- en wijzigingsbevoegdheden die op vrijwel alle bestemmingen van toepassing zijn. De overgangs- en slotregels maken onderdeel uit van het vierde hoofdstuk.

7.4 Regeling bijbehorende bouwwerken

7.4.1 Inleiding

Utrecht hanteert regels voor erfbouw. Deze worden in alle bestemmingsplannen opgenomen. Hierbij wordt uitgegaan van uniforme regels voor de hele stad die, waar nodig, aan specifieke situaties en gebiedskarakteristieken kunnen worden aangepast. Uitgangspunten voor deze regels zijn:

- het waarborgen van een goed woon- en leefklimaat. Dit houdt onder andere in dat op alle erven voldoende licht, lucht en ruimte aanwezig kan zijn, en dus ook dat erfbouw op het ene perceel geen onevenredig grote negatieve gevolgen heeft voor de naastgelegen percelen;
- het mogelijk maken van groen (bomen, tuinen) op erven;
- het waarborgen van goede verhoudingen in maat en schaal tussen hoofd- en bijgebouwen;
- voor de grotere percelen: het in stand houden en versterken van bestaande landschappelijke structuren.

7.4.2 Aanleiding

De tot nu toe gehanteerde erfbouwregels voldoen in de meeste situaties. Op een aantal punten moeten ze echter worden aangepast:

- de bestaande regeling vertoont een discontinuïteit in bebouwingsmogelijkheden op de overgang van

- kleine naar middelgrote percelen;
- voor de grote en zeer grote percelen is er momenteel geen eenduidige uniforme regeling, maar is sprake van verschillende onderling afwijkende regelingen;
- de bestaande regeling houdt geen rekening met de mogelijkheden om zonder vergunning bijbehorende bouwwerken op te richten.

De nieuwe opzet van de erfbebouwingsregels sluit qua bouwmogelijkheden in verreweg de meeste gevallen aan op de bestaande regels, maar voorziet tevens in een oplossing voor de hierboven vermelde punten.

7.4.3 De regeling

Voor de nieuwe regeling zijn de mogelijkheden om op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) onder de daarbij gestelde voorwaarden, vergunningvrij te bouwen als uitgangspunt genomen. Voor de meeste percelen in stedelijk gebied zijn deze mogelijkheden voldoende, maar voor de grotere percelen niet. De nieuwe erfbebouwingsregeling voorziet hiervoor in meer bebouwingsmogelijkheden.

De basisregels van de nieuwe erfbebouwingsregeling voor bijbehorende bouwwerken, zijn de volgende:

- uitsluitend op het achtererf, minimaal 1 meter achter de voorgevelrooilijn;
- de erfzone* grenzend aan het hoofdgebouw mag volledig worden bebouwd;
- de diepte van bijbehorende bouwwerken (aan achtergevel en/of zijgevel) bedraagt maximaal 3 meter bij woningen in het lint en 4 meter bij de overige woningen.

* Erfzone is de zone van 2,5 meter direct grenzend aan de achterkant en de zijkant van een hoofdgebouw op het achtererfgebied. Het achtererfgebied is het erf aan de achterkant en de niet naar het openbaar toegankelijk gebied gekeerde zijkant, op meer dan 1 meter van de voorkant van een hoofdgebouw (overgenomen uit de Wabo).

In aanvulling op deze basisregels is een uitsplitsing gemaakt naar de grote van het achtererf:

1. Een achtererf tot 300 m²:

- bijbehorende bouwwerken mogelijk tot maximaal 50 % van het achtererfgebied, inclusief de erfzone, tot maximaal 30 m² naast hetgeen is toegestaan in de erfzone;
- goothoogte vrijstaande bijbehorende bouwwerken maximaal 3 meter;
- nokhoogte vrijstaande bijbehorende bouwwerken maximaal 4,5 meter

2. Een achtererf tussen 300–1500 m²:

- bijbehorende bouwwerken mogelijk tot maximaal 10% van het achtererfgebied, inclusief erfzone, tot maximaal 75 m² naast hetgeen is toegestaan in de erfzone;
- goothoogte vrijstaande bijbehorende bouwwerken maximaal 3 meter;
- nokhoogte vrijstaande bijbehorende bouwwerken maximaal 4,5 meter.

3. Een achtererf groter dan 1.500 m²:

- bijbehorende bouwwerken mogelijk tot maximaal 5 % van het achtererfgebied, inclusief erfzone, tot maximaal 125 m² naast hetgeen is toegestaan in de erfzone;
- goothoogte vrijstaande bijbehorende bouwwerken maximaal 3 meter;
- nokhoogte vrijstaande bijbehorende bouwwerken maximaal 6 meter;
- aangebouwde bijbehorende bouwwerken (aan achtergevel en/of zijgevel) maximaal 3 meter diep.

Deze nieuwe erfbebouwingsregels zijn vertaald in de regels van de woonbestemming(en) en de bestemmingen waar de functie wonen met bijbehorende bouwwerken mogelijk wordt gemaakt.

7.5 Systematiek van de bestemming Wonen

Aan-huis-verbonden beroep of bedrijf

Een ander belangrijk onderdeel van de bestemming Wonen is de regeling van de aan-huis-verbonden

beroepen of –bedrijven als ondergeschikte functie bij het wonen. Zoals de naam al aangeeft, gaat het bij een aan–huis–verbonden beroep of –bedrijf om een beroeps– of bedrijfsuitoefening in combinatie met wonen en dus door één van de bewoners van de woning. De maximale oppervlakte die daarvoor is toegestaan is 1/3 deel van het vloeroppervlak van de woning met een maximum van 60 m² in Leidsche Rijn. Het beroep of bedrijf mag zowel in de woning als in de aanbouwen en bijgebouwen worden uitgeoefend. Via een aantal nadere voorwaarden is bepaald dat geen hinder (milieucategorie A of B1 van de LvB als maximum) en geen verkeersaantrekkende werking of parkeerdruk mogen ontstaan voor de omgeving. Ook mag bij een aan–huis–verbonden beroep– of bedrijf geen sprake zijn van detailhandel, horeca, afhaalzaken of beluizen.

Er is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen voor het toestaan van milieucategorie B2 voor een aan–huis–verbonden beroep of bedrijf, echter onder de voorwaarde dat de bedrijfsactiviteit in kwestie naar aard en invloed op de omgeving gelijk kan worden gesteld met bedrijfsactiviteiten in milieucategorie A of B1 van de Lijst van bedrijfsactiviteiten.

7.6 Nadere eisen

Op basis van artikel 3.6, lid 1 onder d van Wro, kan worden bepaald dat burgemeester en wethouders met inachtneming van de bij het plan te geven regels, nadere eisen kunnen stellen ten aanzien van in het plan omschreven onderwerpen of onderdelen. Het stellen van nadere eisen kan betrekking hebben op een heel scala van onderwerpen. Zo kan bijvoorbeeld worden bepaald dat de nadere eisen betrekking hebben op de situering of afmetingen van gebouwen en/of bouwwerken, of op het stellen van eisen aan parkeergelegenheid op eigen terrein, maar evenzeer kunnen nadere eisen betrekking hebben op het treffen van bouwkundige voorzieningen en/of aanpassingen die van belang zijn voor een goede ruimtelijke ordening.

In hoofdzaak vindt een goede ruimtelijke ordening plaats door het toekennen van bestemmingen en daarbij bouwmogelijkheden aan percelen. Hoewel daarmee op hoofdlijnen de gewenste ruimtelijk inrichting van een perceel (qua functie en bebouwingsvolume) is vastgelegd, kan er echter op detailniveau aanleiding zijn of behoefte bestaan om specifieke ruimtelijke belangen op een juiste manier af te stemmen. Hiervoor is het instrument van nadere eisen in de wet opgenomen.

Om nadere eisen te kunnen opnemen, wordt in de toelichting een beschrijving gegeven van bijvoorbeeld de relevante te beschermen karakteristiek van een plangebied, de parkeersituatie, de cultuurhistorische waarden die beschermd kunnen worden door middel van andere eisen enz.

Nadere eisen dienen er voor om binnen de toegekende bestemming en bouwmogelijkheden maatwerk te kunnen leveren op perceelsniveau. De noodzaak voor dit maatwerk is gelegen in de specifieke ruimtelijke omstandigheden van het betreffende (of het aangrenzende) perceel, die niet op voorhand te regelen zijn in de algemeen geformuleerde bestemmingsregeling.

Deze specifieke ruimtelijke omstandigheden kunnen de volgende aspecten betreffen:

- Stedenbouwkundige aspecten;
- Landschappelijke en of ecologische aspecten;
- Milieukundige aspecten;
- Cultuurhistorische aspecten;
- Verkeersaspecten;
- Sociale veiligheid;
- De gebruiksmogelijkheden van naastgelegen percelen/bouwwerken.

7.7 Artikelsgewijze toelichting

Op een aantal artikelen is in deze paragraaf een nadere toelichting opgenomen.

7.7.1 Bestemmingsregels

Artikel 3 Bedrijf – Nutsvoorziening

De grotere nutsgebouwen, zoals gebouwen ten behoeve van elektriciteitsvoorzieningen, gebouwen van de stadsverwarming en dergelijke zijn in deze bestemming ondergebracht, inclusief de ontsluitingsverhardingen. Deze nutsgebouwen zijn groter dan de nutsgebouwtjes die op grond van de algemene afwijkingsregels kunnen worden toegelaten en zijn dan ook vanwege hun omvang apart bestemd op de verbeelding.

Artikel 4 Gemengd

Een aantal panden aan de Zandweg wordt ook voor andere functies gebruikt. Door een dergelijke menging van functies blijft het gemengde karakter van de Zandweg behouden. In het bestemmingsplan hebben deze panden dan ook een bestemming gekregen die menging van functies mogelijk maakt. Naast wonen zijn bijvoorbeeld ook de bestaande maatschappelijke voorzieningen, publieke dienstverlening (kappers, reisbureaus, kantoren met baliefunctie) toegelaten en een kantoor bij de aanduiding 'specifieke vorm van gemengd –1'.

Artikel 5 Groen

De verschillende soorten groenvoorzieningen (met uitzondering van het snippergroen) zijn opgenomen in één bestemming. Een groot deel van het groen heeft alleen een functie als plantsoen of als speelplek. Binnen de bestemming Groen is ook waterbeheer, waterberging en sierwater toegestaan. De kleinere watergangen zijn dan ook niet apart bestemd. Daarnaast mogen er binnen deze bestemming ook voet- en fietspaden worden gerealiseerd.

Artikel 6 Verkeer

Deze bestemming is van toepassing op de wegen waar de nadruk ligt op de afwikkeling van het doorgaande verkeer. Dit betreft de Vicuslaan en de Oudenrijnseweg. Er zijn kleine gebouwtjes toegestaan zoals fietsenstallingen.

Artikel 7 Verkeer – Openbaar vervoer

De Busbaan Langerak is specifiek bestemd voor openbaarvervoer. Ook hier zijn kleine gebouwtjes toegestaan voor het realiseren van een fietsenstalling of een bushalte.

Artikel 8 Verkeer – Verblijfsgebied

De meeste wegen in het plangebied zijn opgenomen in de bestemming 'Verkeer- Verblijfsgebied'. Dit zijn de wegen met hoofdzakelijk een functie voor het bestemmingsverkeer. Ook de pleinen, de bermen van wegen en het snippergroen maken hier deel van uit. Er zijn kleine gebouwtjes toegestaan bijvoorbeeld voor het realiseren van fietsenstallingen.

Artikel 9 Water

Water is in het plangebied een structurerend element. De grotere watergangen zijn in de bestemming 'Water' opgenomen. De regeling uit de keur blijft onverkort naast het bestemmingsplan van kracht. Kruisingen met verkeerswegen (bruggen) zijn toegestaan in de bestemmingsomschrijving. In de meeste andere bestemmingen zijn waterbeheer, waterberging en sierwater eveneens toegestaan, in het belang van waterbeheer en waterberging.

Artikel 10 Wonen – 1

Deze woonbestemming is toegekend aan de van oudsher in het gebied aanwezige woningen en woongebouwen met bijbehorende tuinen aan de Zandweg. Ten opzichte van de nieuw toegevoegde woningen onderscheiden deze woningen zich doordat zij behoren tot de oorspronkelijke lintbebouwing langs de wegen die door dit voormalige agrarisch (kassen)gebied liepen. De woningen zijn veelal gelegen op grotere percelen en er zijn vaak grote bijgebouwen aanwezig.

Omdat de voormalige lintbebouwing enerzijds structuurbepalend is en anderzijds zorgt voor een eigen waardevolle karakteristiek in het gebied is hiervoor een speciaal toegesneden woonbestemming in de

planregels opgenomen, die de ruimtelijke karakteristiek van de lintbebouwing beschermd. Diverse regels zijn opgesteld voor de maatvoering en situering van deze bebouwing.

Voor dit gebied geldt het bestaande volume van de woning als uitgangspunt.

Artikel 11 Wonen – 2

Het overgrote deel van de het plangebied betreft de nieuwbouwwoningen. De regeling voor de nieuwe woningen verschilt van die van de bestaande lintbebouwing. Voor de nieuwe woning is dan ook een eigen regeling opgenomen in de vorm van Wonen-2.

In deze bestemming zijn de daarbij behorende tuinen geregeld en is bepaald in welke mate bijbehorende bouwwerken zijn toegestaan. In deze bestemming is ook onder bepaalde voorwaarden de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf toegestaan.

Onderdoorgangen zijn middels een aanduiding op de verbeelding opgenomen. Het betreffen onderdoorgangen van de openbare weg naar veelal centrale parkeerhoven of groen dan wel speelvoorzieningen.

Artikel 12 Waarde – Archeologie

De archeologische waarden en verwachtingen in het plangebied zijn door de dubbelbestemming Waarde-Archeologie en de specifieke gebruiksregel die verwijst naar de Verordening op de Archeologische Monumentenzorg beschermd. Overtreding van het bestemmingsplan is een strafbaar feit. Op deze manier houdt het bestemmingsplan rekening met de archeologische waarden en verwachtingen conform de Monumentenwet.

Artikel 13 Waterstaat – Waterstaatkundige functie

Deze dubbelbestemming beschermt de watergangen met een waterstaatkundige functie langs de Leidsche Rijn door middel van een bouwbeperking. Er mag alleen worden gebouwd als de belangen van de waterstaatsdoeleinden in acht worden genomen.

7.7.2 Algemene regels

Artikel 14 Anti-dubbeltelregel

Deze bepaling is opgenomen om te voorkomen dat een stuk grond dat al eens was betrokken bij het verlenen van een omgevingsvergunning bij de beoordeling van latere bouwplannen nogmaals wordt betrokken.

Artikel 15 Algemene bouwregels

Een algemene bouwregel is opgenomen om kleine overschrijdingen mogelijk te maken. Daarbij dient gedacht te worden aan ondergeschikte bouwdelen, zoals stoeptreden, trappenhuizen, hellingbanen, entreeportalen, veranda's en afdaken.

In de bouwverordening zijn ook voorschriften opgenomen. Het bestemmingsplan gaat vóór deze bepalingen, maar in dit artikel is bepaald welke voorschriften uit de bouwverordening naast het bestemmingsplan van kracht blijven. Het gaat daarbij om voorschriften van stedenbouwkundige aard, zoals de bereikbaarheid van bouwwerken van werkverkeer en brandblus-voorzieningen, bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten, de ruimte tussen bouwwerken en parkeergelegenheid bij gebouwen.

Artikel 16 Algemene gebruiksregels

16.1 Voorwaardelijke verplichting over parkeren.

Dit lid regelt dat de parkeergelegenheid voor auto's en fietsen moet voldoen aan het gemeentelijke beleid. Het artikel neemt de functie over van de stedenbouwkundige bepaling in de bouwverordening die een zelfde voorwaarde aan het gebruik stelt.

Bij het toetsen van omgevingsvergunningen aan het bestemmingsplan, wordt onderzocht of de aanvraag aan de voorwaarde om voldoende parkeergelegenheid te regelen voldoet. De normen die voortvloeien uit het

gemeentelijke parkeerbeleid zijn bepalend voor wat als voldoende moet worden beschouwd. Het beleid biedt ruimte om in bijzondere situaties, bijvoorbeeld als er onvoldoende ruimte is voor parkeervoorzieningen of als er acceptabele alternatieven zijn, af te wijken van de norm.

16.2 Strijdig gebruik

Deze bepaling geeft aan dat het verboden is om een bouwwerk te gebruiken, te doen of te laten gebruiken in strijd met de bestemmingen. Dat betreft onder meer het gebruik van vrijstaande bijgebouwen voor bewoning en onbebouwde gronden voor opslag, voor staan- of ligplaats voor onderkomens of als kampeerterrein.

In het plangebied van dit bestemmingsplan zijn geen prostitutiebedrijven gevestigd met een vergunning op basis van de APV. Gezien het in Utrecht gehanteerde maximumstelsel zijn nieuwe prostitutiebedrijven niet toegestaan en zijn prostitutiebedrijven uitgesloten in de gebruiksbepaling en in de begripsbepaling "aan huis verbonden beroep en bedrijf". Gelet op het binnen de gemeente gehanteerde maximumstelsel betekent de regeling in dit bestemmingsplan geen algeheel verbod, maar wel een verbod op seksinrichtingen binnen dit plangebied.

Artikel 17 Algemene aanduidingsregels

In de algemene aanduidingsregels is de hoogtebeperking ter plaatse van de 'Vrijwaringszone –straalpad' opgenomen.

Artikel 18 Algemene afwijkingsregels

Dit artikel regelt afwijkingsmogelijkheden voor het college van burgemeester en wethouders. Dit heeft primair tot doel enige flexibiliteit in de regels aan te brengen. Ze kunnen worden toegepast als er niet op grond van de bestemmingsregelingen in hoofdstuk 2 al afgeweken kan worden. Het gaat dan om een afwijking van maten, afmetingen en percentages, het plaatsen van objecten van beeldende kunst, het realiseren van kleine nutsgebouwtjes.

Artikel 19 Algemene wijzigingsregels

In een aantal gevallen kan de bestemmingsgrens worden overschreden met een wijzigingsbevoegdheid als dat van belang is voor bijvoorbeeld een technisch betere realisering van een bestemming.

Het aantal wijzigingsbevoegdheden is beperkt gehouden, om te voorkomen dat bij herhaling bijzondere procedures moeten worden gevoerd met het daarbij behorende capaciteitsbeslag op zowel het gemeentelijk apparaat als het bestuur.

Verder is er een algemene wijzigingsbevoegdheid opgenomen ten behoeve van het vestigen van een kinderdagverblijf, mits deze geen onevenredige nadelige gevolgen voor de omgeving heeft, in de vorm van geluids-, verkeers- of parkeeroverlast en is aangetoond dat er voor de realisatie van het kinderdagverblijf geen milieutechnische belemmeringen zijn van de milieuaspecten luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering en verkeerslawaaai.

7.7.3 Overgangs- en slotregels

Artikel 20 Overgangsrecht

Deze regeling heeft tot doel een regeling te creëren voor bebouwing die afwijkt van het plan. In principe mag die bebouwing worden gehandhaafd en zelfs gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd. Alleen als deze bebouwing door een calamiteit verloren gaan, is algehele herbouw mogelijk. Voorwaarde daarbij is wel, dat de aanvraag om omgevingsvergunning binnen 2 jaar na het teniet gaan van het bouwwerk wordt ingediend. Burgemeester en wethouders kunnen ontheffing verlenen voor een eenmalige vergroting van de inhoud van een bestaand bouwwerk dat afwijkt van het plan. Deze vergroting is echter beperkt tot maximaal 10 % van de inhoud.

Van de overgangsbepaling zijn die bouwwerken uitgezonderd die bestaan op het moment van ter inzage legging van het ontwerp van dit bestemmingsplan maar die zijn gebouwd in strijd met het voorgaande bestemmingsplan en waartegen nog wordt of kan worden opgetreden. Het overgangsrecht is dus niet van toepassing op illegale bebouwing.

Daarnaast heeft deze bepaling tot doel een regeling te creëren voor gebruik dat afwijkt van het plan. Het tijdstip waarop gebruik als bestaand gebruik in de zin van deze bepaling wordt aangemerkt is, op grond van

vaste jurisprudentie, de datum van inwerkingtreding van het bestemmingsplan. In principe mag het afwijkende gebruik worden gehandhaafd en mag er zelfs een wijziging in worden aangebracht. Die wijziging moet dan wel leiden tot een vermindering van de gebruiksfwijking, zowel naar aard als naar omvang. Dit betekent, dat in gevallen van afwijkend gebruik een intensivering van dat afwijkende gebruik niet is toegestaan.

Ook hier is een uitzondering op. Het gebruik dat al in strijd was met het voorgaande bestemmingsplan en waartegen nog wordt of kan worden opgetreden, valt niet onder deze overgangsregeling.

Artikel 21 Slotregel

In dit artikel is de naam van het bestemmingsplan, de citeertitel, omschreven.

7.8 Handhaving

Wat is handhaving?

In Utrecht verstaan we onder handhaven elke gemeentelijke handeling die gericht is op het bevorderen van de naleving van de rechtsregels of het beëindigen van overtredingen. Om te kunnen handhaven is het nodig om toezicht uit te oefenen. Onder toezicht verstaan we het observeren en constateren of er wel of niet voldaan wordt aan de regels. De handhaving zoals deze plaats vindt binnen de sector Publieke Diensten, richt zich in hoofdzaak op het observeren van gebeurtenissen, het bepalen of deze gebeurtenissen al dan niet in strijd zijn met de daarop van toepassing zijnde wet- en regelgeving en het handelend optreden wanneer sprake is van strijdigheid. Zo handhaaft de afdeling Toezicht en Handhaving van de Sector Publieke Diensten namens het college onder andere de voorschriften van het voorliggende bestemmingsplan.

Dit betekent dat de voorschriften voor wat betreft het gebruik en de bebouwingsbepalingen door het bouwtoezicht gehandhaafd worden. Dit gebeurt veelal door toepassing tijdens het behandelen van de aanvragen om omgevingsvergunning, maar kan ook gebeuren als gevolg van toezicht tijdens de uitvoering van de bouw of op grond van een eigen constatering indien een bouwwerk of een perceel in strijd met het bestemmingsplan wordt gebruikt.

Doel handhavend optreden

Doel van het bestemmingsplan is om een actueel kader te bieden waarbinnen bouwen en gebruiken kan worden gereguleerd.

Het doel van het handhavend optreden van de gemeente is direct gekoppeld aan de noodzaak van een actueel bestemmingsplan. Voor bewoners van het plangebied is duidelijk waar zij aan toe zijn (qua bouwen, zoals bijvoorbeeld uitbreiding van de woning, en qua gebruik), maar het niet handhaven haalt de effectiviteit van een actueel bestemmingsplan onderuit. De toegevoegde waarde van het verlenen van een omgevingsvergunning voor een bijbehorende bouwwerk is niet groot indien er op andere plaatsen – zonder vergunning – bijgebouwen zijn geplaatst. Dit wordt nog eens problematischer zodra een omgevingsvergunning geweigerd wordt, terwijl diverse vergelijkbare bouwwerken reeds illegaal zijn geplaatst. In dit laatste geval is de roep om handhavend op te treden dan ook het grootst.

Hoe wordt er gehandhaafd?

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht heeft het college een tweetal instrumenten tot haar beschikking, te weten bestuursdwang en dwangsom. Bij het toepassen van bestuursdwang wordt de overtreding (het geconstateerde illegale bouwwerk c.q. gebruik) ongedaan gemaakt op kosten van de overtreder. Dit kan betekenen dat een bouwwerk door de gemeente afgebroken wordt en de kosten van bijvoorbeeld de aannemer en de gemeentelijke (voorbereidings)kosten op de overtreder worden verhaald. Maar het is bijvoorbeeld ook mogelijk om (indien er zonder omgevingsvergunning gebouwd wordt en de bouw stilgelegd wordt d.m.v. een bouwstop) de bouwmaterialen weg te slepen en elders op te slaan.

Een tweede optie is het opleggen van een last onder dwangsom. Dit betekent bijvoorbeeld dat het illegale gebruik gestaakt moet worden binnen een door het college gestelde termijn. Overschrijdt men de termijn, dan zal de dwangsom in rekening gebracht worden aan de overtreder. Doel van de dwangsom is het onaantrekkelijk maken van het voortzetten van de geconstateerde overtreding. De dwangsom zal dan ook in relatie moeten staan aan (en zal derhalve altijd hoger zijn dan) het voordeel dat een overtreder heeft bij het voortzetten van de illegaliteit.

Wat betekent dit voor dit bestemmingsplan?

In het plangebied zal er gehandhaafd worden op het illegale gebruik van bouwwerken en percelen en op de onderhoudsstaat van bouwwerken. Verder zal er qua bouw gecontroleerd worden op de uitvoering van verleende bouwvergunningen en omgevingsvergunningen.

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 aan-huis-verbonden beroep of bedrijf:

beroep of bedrijf dat in een woning wordt uitgeoefend waarvan de ruimtelijke uitwerking of uitstraling met de woonfunctie verenigbaar is en waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en degene die het beroep of het bedrijf uitoefent ook bewoner van de woning is;

hieronder wordt in ieder geval niet verstaan: een detailhandelsvestiging, een afhaalzaak, een horecabedrijf, een belhuis en een (raam)prostitutiebedrijf; hieronder wordt onder andere wel verstaan: een kleinschalige voorziening ten behoeve van kinderopvang.

1.2 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.3 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.4 achtererfgebied:

erf aan de achterkant en de niet naar de openbaar toegankelijk gebied gekeerde zijkant, op meer dan 1 meter van de voorkant, van het hoofdgebouw.

1.5 antenne-installatie:

installatie bestaande uit een antenne, een antennedrager, de bedrading en de al dan niet in een of meer techniekkasten opgenomen apparatuur, met de daarbij behorende bevestigingsconstructie.

1.6 antennedrager:

Antennemast of andere constructie bedoeld voor de bevestiging van een antenne.

1.7 archeologisch onderzoek:

onderzoek verricht door of namens een dienst of instelling die over een opgravingsvergunning op grond van de Monumentenwet 1988 beschikt.

1.8 archeologische waarde:

de aan een gebied toegekende waarde in verband met de in dat gebied voorkomende overblijfselen uit oude tijden.

1.9 bebouwing:

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.10 bebouwingspercentage:

het met een aanduiding of in de regels aangegeven percentage, dat aangeeft hoeveel van het desbetreffende bouwperceel ten hoogste mag worden bebouwd met gebouwen en bijbehorende bouwwerken.

1.11 bed & breakfast:

het tegen betaling verstrekken van logies met ontbijt binnen de (bedrijfs) woning.

1.12 bedrijf:

een onderneming waarbij het accent ligt op het vervaardigen, produceren, bewerken/herstellen, installeren en verhandelen van goederen, waarbij eventueel detailhandel uitsluitend plaatsvindt als ondergeschikt onderdeel van de onderneming in de vorm van verkoop en/of levering van ter plaatse vervaardigde, bewerkte of herstellende goederen, dan wel goederen die in rechtstreeks verband staan met de uitgeoefende handelingen.

1.13 bedrijfsploeroppervlak:

de totale vloeroppervlakte van een kantoor, winkel of bedrijf met inbegrip van de daartoe behorende magazijnen en overige dienst ruimten en met uitzondering van gebouwde (ondergrondse of halfverdiept gelegen) parkeervoorzieningen.

1.14 bestaand bouwwerk:

een bouwwerk, dat op het tijdstip van het in werking treden van het bestemmingsplan is of wordt gebouwd met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en/of de Woningwet.

1.15 bestaand gebruik:

het op het tijdstip van het in werking treden van het bestemmingsplan aanwezige legale gebruik.

1.16 bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak.

1.17 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0344.BPDEWOERDDEMEERN-VA01 met de bijbehorende regels (en eventuele bijlagen).

1.18 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.19 bijbehorend bouwwerk:

uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak.

1.20 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk.

1.21 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak.

1.22 bouwlaag:

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op (nagenoeg) gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw, kap en/of bijzondere bouwlaag.

1.23 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.24 bouwperceelsgrens:

een grens van een bouwperceel.

1.25 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten.

1.26 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

1.27 brutovloeroppervlak:

de totale binnen een gebouw beschikbare vloeroppervlakte, inclusief de verdiepingen.

1.28 dak:

een bovenbeëindiging van een gebouw.

1.29 dienstverlening:

dienstverlening door een bedrijf of instelling dat in hoofdzaak baliewerkzaamheden verricht of andere diensten verleent, gericht op het publiek, zoals stomerijen, wasserettes, kappers, pedicures, makelaars, reis- en uitzendbureaus e.d.. Hieronder worden niet verstaan beluizen.

1.30 erfzone:

de zone van 2,5 meter direct grenzend aan de achterkant en de zijkant van een hoofdgebouw in het achtererfgebied.

1.31 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.32 hoofdgebouw:

een gebouw, dat op een bouwperceel door zijn aard, functie, constructie of afmetingen dan wel gelet op de bestemming als belangrijkste bouwwerk valt aan te merken.

1.33 kantoor:

een gebouw of een gedeelte van een gebouw dat dient voor de bedrijfsmatige uitoefening van administratieve werkzaamheden en voor zakelijke dienstverlening.

1.34 kap:

een gesloten en (gedeeltelijk) hellende bovenbeëindiging van een bouwwerk.

1.35 kelder:

het doorlopende gedeelte van een gebouw, dat door op gelijke of vrijwel gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen wordt begrensd en dat geheel onder het (straat)peil is gelegen.

1.36 Lijst van Bedrijven 'functiemenging':

de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' die onderdeel uitmaakt van deze regels, die een onderverdeling van bedrijfsactiviteiten aangeeft, die een gelijke of nagenoeg gelijke invloed hebben op een nabij gelegen of omringende woonomgeving.

1.37 maatschappelijke voorzieningen:

voorzieningen inzake welzijn, volksgezondheid, religie, onderwijs, kinderopvang, buitenschoolse opvang, openbare orde en veiligheid en daarmee gelijk te stellen sectoren.

1.38 nutsvoorzieningen:

voorzieningen ten behoeve van het openbare nut, zoals transformatorhuisjes, gasreducerstations, schakeluisjes, duikers, bemalingsinstallaties, gemaalgebouwtjes, voorzieningen ten behoeve van (ondergrondse) afvalinzameling en apparatuur voor telecommunicatie.

1.39 peil:

- a. voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang grenst aan de weg: de hoogte van de kruin van de weg;
- b. voor andere gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde: de gemiddelde hoogte van het aansluitende afgewerkte maaiveld;
- c. voor gebouwen die grenzen aan een dijk: de hoogte van de kruin van de dijk ter plaatse van het bouwwerk.

1.40 plan:

het bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord van de gemeente Utrecht.

1.41 (raam)prostitutiebedrijf:

een prostitutiebedrijf waar het werven van klanten gebeurt vanuit de werkruimte door prostituees die zichtbaar zijn vanaf een openbare plaats;

1.42 seksinrichting:

de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte, dan wel meerdere besloten ruimten in elkaars directe nabijheid, waarin bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was seksuele handelingen, al dan niet met een ander, tegen vergoeding worden verricht. Hieronder wordt in ieder geval verstaan een prostitutiebedrijf, raamprostitutiebedrijf of sekstheater, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.43 Verordening op de Archeologische Monumentenzorg:

de sedert 22 december 2009 van kracht zijnde Verordening op de Archeologische Monumentenzorg van de gemeente Utrecht.

1.44 voorgevel:

de gevel van het hoofdgebouw die door zijn aard, functie, constructie dan wel gelet op uitstraling ervan als belangrijkste gevel kan worden aangemerkt.

1.45 voorgevelrooilijn:

De lijn die wordt bepaald door de naar het openbaar toegankelijk gebied (zoals de weg, openbaar groen of water) gekeerde voorgevel of het verlengde daarvan, van een hoofdgebouw.

1.46 woning:

een complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.2 de dakhelling:

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.3 de goothoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.4 de hoogte van een kap:

vanaf de bovenkant goot, c.q. de druiplijn, boeiboord of daarmee gelijk te stellen constructiedeel tot het hoogste punt van de kap.

2.5 de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.6 de oppervlakte van een bouwwerk:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of hart van de scheidsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Bedrijf – Nutsvoorziening

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Bedrijf – Nutsvoorziening aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. nutsvoorzieningen;
- b. de bij de bestemming behorende verkeers-, parkeer- en groenvoorzieningen, water, tuinen, erven en terreinen.

3.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

3.2.1 Gebouwen

- a. gebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd;
- b. de bouwhoogte ter plaatse van de aanduiding maximum bouwhoogte mag niet worden overschreden.

3.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

- a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde mag niet meer dan 3 meter bedragen;
- b. in afwijking van het gestelde onder a. mag de bouwhoogte van palen en masten maximaal 6 meter bedragen;
- c. het onder lid a. bepaalde geldt niet voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde ter geleiding, begeleiding en regeling van het verkeer.

Artikel 4 Gemengd

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Gemengd aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. maatschappelijke voorzieningen, met uitzondering van religie, onderwijs en openbare orde en veiligheid;
- b. ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van gemengd-1' tevens voor kantoren;
- c. dienstverlening;
- d. bedrijven in maximaal categorie A of B1 van Lijst van Bedrijven functiemenging en bedrijfsactiviteiten waarvoor geen omgevingsvergunning voor de activiteit milieu is vereist;
- e. woningen, al dan niet in combinatie met een aan-huis-verbonden-beroep of bedrijf dan wel een bed & breakfast;
- f. de bij de bestemming behorende verkeers-, parkeer- en groenvoorzieningen, nutsvoorzieningen, water, tuinen, erven en terreinen.

4.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

4.2.1 Gebouwen

- a. gebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd;
- b. het bebouwingspercentage ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage (%)', mag niet worden overschreden;
- c. de bouwhoogte van gebouwen ter plaatse van de aanduiding maximum bouwhoogte mag niet worden overschreden;
- d. in afwijking van het bepaalde onder a. mogen gebouwen van ondergeschikte aard, zoals een fietsenstalling tot een oppervlakte van 6 m² per bouwperceel, buiten het bouwvlak worden gebouwd;
- e. bestaande gebouwen die niet voldoen aan het bepaalde vermeld onder a t/m d mogen worden

gehandhaafd en/of vernieuwd, maar de afwijkingen mogen niet worden vergroot.

4.2.2 Bijbehorende bouwwerken, behorend bij de functie wonen

- a. bijbehorende bouwwerken mogen uitsluitend op een afstand van ten minste 1 meter achter de voorgevelrooilijn van het hoofdgebouw worden gebouwd;
- b. de diepte van een aangebouwd bijbehorende bouwwerk aan het hoofdgebouw mag, gemeten vanuit (het verlengde van) de achtergevel van het hoofdgebouw, maximaal 3 meter bedragen;
- c. de breedte van een aangebouwd bijbehorende bouwwerk aan de zijgevel van het hoofdgebouw mag, gemeten vanuit (het verlengde van) de zijgevel van het hoofdgebouw, maximaal 3 meter bedragen;
- d. de bouwhoogte van een aangebouwd bijbehorende bouwwerk mag maximaal de hoogte van de eerste bouwlaag van het hoofdgebouw bedragen, vermeerderd met 0,3 meter;
- e. de bouwhoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag maximaal 3 meter bedragen; indien het vrijstaande bijbehorende bouwwerk wordt afgedekt met een kap mag de bouwhoogte maximaal 4,5 meter bedragen;
- f. de afstand van een aangebouwd bijbehorende bouwwerk en/of vrijstaand bijbehorende bouwwerk tot de zijdelingse perceelsgrens bedraagt minimaal 5 meter;
- g. de afstand van een bijbehorend bouwwerk tot het hoofdgebouw mag maximaal 10 meter bedragen;
- h. de erfzone mag volledig worden bebouwd met bijbehorende bouwwerken;
- i. indien het achtererfgebied een oppervlakte heeft van 300 m² of minder, mag maximaal 50% van het achtererfgebied met bijbehorende bouwwerken worden bebouwd, met een maximum van 30 m² naast hetgeen is toegestaan in de erfzone;
- j. indien het achtererfgebied een oppervlakte heeft van 300 m² tot 1500 m², mag maximaal 10% van het achtererfgebied met bijbehorende bouwwerken worden bebouwd, met een maximum van 75 m² naast hetgeen is toegestaan in de erfzone;
- k. indien het achtererfgebied een oppervlakte heeft van meer dan 1500 m², mag maximaal 5% van het achtererfgebied met bijbehorende bouwwerken worden bebouwd, met een maximum van 125 m² naast hetgeen is toegestaan in de erfzone;
- l. voor vrijstaande bijbehorende bouwwerken die worden afgedekt met een kap op percelen zoals bedoeld onder k, mag de goothoogte maximaal 3 meter en de bouwhoogte maximaal 6 meter bedragen;
- m. bestaande bijbehorende bouwwerken die niet voldoen aan het bepaalde genoemd onder a t/m l mogen worden gehandhaafd en/of vernieuwd, maar de afwijkingen mogen niet worden vergroot.

4.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

- a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen, met uitzondering van erf- en terreinafscheidingen welke niet meer dan 2 meter hoog mogen zijn achter de voorgevelrooilijn en 1 meter hoog voor de voorgevelrooilijn;
- b. in afwijking van het gestelde onder a. mag de bouwhoogte van palen en masten niet meer dan 6 meter bedragen;
- c. het gestelde onder a. geldt niet voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ter geleiding, begeleiding en regeling van het verkeer;
- d. bestaande bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die afwijken van het bepaalde onder a t/m c mogen worden gehandhaafd en vernieuwd, mits de afwijkingen niet worden vergroot.

4.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders kunnen nadere eisen stellen aan de afmeting en de plaats van de bebouwing, ten behoeve van:

- a. een samenhangend straat en bebouwingsbeeld;
- b. de verkeersveiligheid;
- c. de milieusituatie;
- d. de sociale veiligheid;
- e. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
- f. de handhaving van de oorspronkelijke parcellering;
- g. de handhaving van de diversiteit van het bebouwingsbeeld;
- h. de situering van het laden en lossen op het perceel.

4.4 Specifieke gebruiksregels

4.4.1 Aan-huis-verbonden beroep of bedrijf

De uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of -bedrijf in samenhang met wonen is uitsluitend toegestaan indien:

- de vloeroppervlakte ten behoeve van de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of -bedrijf niet groter is dan 1/3 deel van het vloeroppervlak van de woning, tot een maximum van 60 m², inclusief bijbehorende bouwwerken;
- de vloeroppervlakte ten behoeve van een aan-huis-verbonden beroep of -bedrijf, maximaal 60 m² bedraagt, indien het beroep of bedrijf aan huis in een vrijstaand bijbehorend bouwwerk wordt uitgeoefend;
- het, in geval van bedrijfsactiviteiten, bedrijfsactiviteiten betreft in maximaal categorie A of B1 van Lijst van Bedrijven functiemenging en bedrijfsactiviteiten waarvoor geen omgevingsvergunning voor de activiteit milieu is vereist;
- er geen sprake is van verkeersaantrekkende activiteiten die kunnen leiden tot een nadelige beïnvloeding van de normale afwikkeling van het verkeer dan wel tot een onevenredige parkeerdruk in het openbaar gebied.

4.4.2 Bed & breakfast

De uitoefening van een bed & breakfast in samenhang met wonen is uitsluitend toegestaan indien de hoofdbewoner minimaal 50% van de woning in gebruik houdt voor wonen.

4.5 Afwijken van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd af te wijken van het bepaalde in:

- artikel 4.1 onder d en 4.4.1 onder c voor bedrijfsactiviteiten in categorie B2 van de Lijst van Bedrijven functiemenging, indien en voorzover deze naar aard en invloed op de omgeving geacht kunnen worden gelijk te zijn aan categorie A of B1 van de Lijst van Bedrijven functiemenging.

Artikel 5 Groen

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Groen aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- groenvoorzieningen, gazons en beplantingen;
- fiets- en voetpaden;
- nutsvoorzieningen;
- speelvoorzieningen;
- water, waterbeheer en waterberging;
- onderhoudspaden en -stroken ten behoeve van de aangrenzende bestemmingen Water, Verkeer, Verkeer – Openbaar vervoer en Verkeer – Verblijfsgebied;
- de bij de bestemming behorende voorzieningen zoals kunstwerken waaronder duikers, bruggen en faunapassages.

5.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

5.2.1 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

- de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen, met uitzondering van erf- en perceelafscheidingswerken welke niet meer dan 1 meter hoog mogen zijn;
- de bouwhoogte van speelvoorzieningen mag in afwijking van het bepaalde vermeld onder a., niet meer bedragen dan 4 meter;
- het gestelde onder a. geldt niet voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ter geleiding, begeleiding en regeling van het verkeer.

5.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

- a. Een omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 2.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, is vereist voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden:
 1. het verwijderen, aanleggen of verharden van wegen, paden of parkeergelegenheden, en het aanbrengen van eventuele andere oppervlakteverhardingen (al dan niet tijdelijk);
 2. het ontginnen, afgraven, ophogen, opvullen of egaliseren van de bodem waaronder begrepen het ophogen met bagger- of grondspecie;
 3. het dempen van sloten of wadi's;
 4. het, al dan niet tijdelijk, opslaan en/of storten van bouw- en afvalmateriaal;
- b. De omgevingsvergunningsplicht als bedoeld in artikel 5.3 onder a is niet van toepassing op werken of werkzaamheden die:
 1. betrekking hebben op het normaal onderhoud en beheer;
 2. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
 3. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
- c. De werken of werkzaamheden als bedoeld in artikel 5.3 onder a zijn slechts toelaatbaar voor zover geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de waterhuishoudkundige functie van de groenden ten behoeve van infiltratie van (regen)water.

Artikel 6 Verkeer

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Verkeer aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. rijwegen;
- b. fiets- en voetpaden;
- c. parkeervoorzieningen;
- d. water en kruisingen met water;
- e. waterbeheer en waterberging;
- f. geluidwerende voorzieningen;
- g. de bij de bestemming behorende verkeers- en groenvoorzieningen, nutsvoorzieningen, fietsenstallingen, reclame-uitingen en kunstwerken.

6.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

6.2.1 Gebouwen

- a. de oppervlakte van gebouwen mag niet meer bedragen dan 6 m² per gebouw;
- b. de bouwhoogte van gebouwen mag niet meer bedragen dan 2 meter.

6.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

- a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen;
- b. de bouwhoogte van speelvoorzieningen mag in afwijking van het bepaalde vermeld onder a., niet meer bedragen dan 4 meter;
- c. de bouwhoogte van palen en masten mag in afwijking van het bepaalde vermeld onder a., niet meer bedragen dan 6 meter;
- d. het gestelde onder a. geldt niet voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ter geleiding, begeleiding en regeling van het verkeer;
- e. bestaande bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die niet voldoen aan hetgeen hier is bepaald, mogen worden gehandhaafd en vernieuwd, maar de afwijkingen mogen niet worden vergroot.

Artikel 7 Verkeer – Openbaar vervoer

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Verkeer – Openbaar vervoer aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. hoogwaardige openbaarvervoerbaan (HOV-baan) in de vorm van een bus- en/of trambaan, gelegen op maaiveld;
- b. fiets- en voetpaden;
- c. parkeervoorzieningen;
- d. halteplaatsen;
- e. water, waterbeheer en waterberging;
- f. kruisingen met water en wegen;
- g. onderhoudswegen, -paden en -stroken ten behoeve van openbaar vervoer;
- h. calamiteitenverkeer;
- i. geluidwerende voorzieningen;
- j. nutsvoorzieningen;
- k. de bij de bestemming behorende verkeers- en groenvoorzieningen, nutsvoorzieningen, fietsenstallingen, en kunstwerken, waaronder bruggen, faunapassages en duikers.

7.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

7.2.1 Gebouwen

- a. de oppervlakte van gebouwen mag niet meer bedragen dan 6 m² per gebouw;
- b. de bouwhoogte van gebouwen mag niet meer bedragen dan 2 meter.

7.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

- a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer dan 3 meter bedragen;
- b. de bouwhoogte van palen en masten mag in afwijking van het gestelde onder a., niet meer bedragen dan 6 meter;
- c. het gestelde onder a. geldt niet voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ter geleiding, begeleiding en regeling van het verkeer;
- d. bestaande bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die niet voldoen aan hetgeen hier is bepaald, mogen worden gehandhaafd en vernieuwd, maar de afwijkingen mogen niet worden vergroot.

Artikel 8 Verkeer – Verblijfsgebied

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Verkeer – Verblijfsgebied aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. verkeers- en verblijfsgebied voor gemotoriseerd verkeer en langzaam verkeer;
- b. water, waterbeheer, waterberging en kruisingen met water;
- c. groenvoorzieningen;
- d. parkeervoorzieningen;
- e. speelvoorzieningen;
- f. bij de bestemming behorende verkeers- en groenvoorzieningen, nutsvoorzieningen, fietsenstallingen, kunstwerken en geluidwerende voorzieningen.

8.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen uitsluitend in de bestemming passende bouwwerken worden gebouwd onder de volgende voorwaarden:

8.2.1 Gebouwen

- a. de oppervlakte van gebouwen mag niet meer bedragen dan 6 m² per gebouw;
- b. de bouwhoogte van gebouwen mag niet meer bedragen dan 2 meter.

8.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

- a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 3 meter;
- b. in afwijking van het bepaalde onder a. mag de hoogte van speelvoorzieningen niet meer dan 4 meter bedragen;
- c. in afwijking van het bepaalde onder a. mag de bouwhoogte van palen en masten niet meer dan 6 meter bedragen.
- d. het gestelde onder a. geldt niet voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ter geleiding, begeleiding en

regeling van het verkeer;

- e. bestaande bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die niet voldoen aan hetgeen hier is bepaald, mogen worden gehandhaafd en vernieuwd, maar de afwijkingen mogen niet worden vergroot.

8.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van het bepaalde in artikel 8.2 onder a en artikel 8.2 onder b voor:

- a. afwijkingen van de maximale oppervlakte van een gebouw tot ten hoogste 20 m².
- b. afwijkingen van de maximale bouwhoogte van een gebouw tot maximaal 3 meter.

Artikel 9 Water

9.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Water aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. waterlopen met bijbehorende taluds en oevers;
- b. waterhuishouding;
- c. waterbeheer en waterberging;
- d. kruisingen met wegverkeer;
- e. (vis)steigers;
- f. de bij de bestemming behorende groenvoorzieningen, kunstwerken, bruggen en kademuren.

9.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen uitsluitend in de bestemming passende bouwwerken worden gebouwd onder de volgende voorwaarden:

9.2.1 Gebouwen

Binnen deze bestemming mogen geen gebouwen worden gebouwd.

9.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van deze bestemming worden gebouwd waarvan de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten hoogste 3 meter mag bedragen, waarbij de oppervlakte van een (vis)steiger niet meer mag bedragen dan 20 m².

Artikel 10 Wonen – 1

10.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Wonen – 1 aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. woningen met de daarbij behorende tuinen en erven en in samenhang daarmee voor de uitoefening van aan-huis-verbonden beroep of bedrijf dan wel een bed & breakfast;
- b. ter plaatse van de aanduiding 'bedrijf' is tevens een bedrijf toegestaan zoals opgenomen in de categorieën A en/of B1 van de bij dit bestemmingsplan behorende Lijst van Bedrijven functiemenging;
- c. de bij de bestemming behorende parkeervoorzieningen, water, tuinen, erven en terreinen, met dien verstande dat per woning ten hoogste één inrit is toegestaan.

10.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

10.2.1 Hoofdgebouwen

- a. het bestaande aantal woningen mag niet worden uitgebreid;
- b. per bouwperceel mag slechts één hoofdgebouw/woning worden gebouwd;
- c. de inhoud van een woning, exclusief bijbehorende bouwwerken, mag niet meer bedragen dan 600 m³;
- d. de maximale goothoogte mag 3,50 meter bedragen, tenzij een andere goothoogtemaat is aangegeven;
- e. de bouwhoogte mag maximaal 7 meter bedragen, tenzij een andere bouwhoogtemaat is aangegeven;

- f. bij woningen die zijn afgedekt met een kap mag de maximale bouwhoogte 11 meter bedragen;
- g. de goothoogte ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte', mag niet worden overschreden;
- h. de bouwhoogte ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte', mag niet worden overschreden;
- i. ter plaatse van de functieaanduiding 'bedrijf' mag de bouwhoogte niet meer bedragen dan is aangegeven;
- j. de afstand tussen de perceelsgrens grenzend aan de bestemming Verkeer-verblijfsgebied of Groen en de voorgevel van een hoofdgebouw mag niet minder dan 4 meter en niet meer dan 15 meter bedragen;
- k. de afstand van een hoofdgebouw tot de zijdelingse perceelsgrens en de achterste perceelsgrens mag niet minder dan 5 meter bedragen;
- l. bestaande hoofdgebouwen die niet voldoen aan het bepaalde vermeld onder a t/m k mogen worden gehandhaafd en/of vernieuwd, maar de afwijkingen mogen niet worden vergroot.

10.2.2 Bijbehorende bouwwerken

- a. bijbehorende bouwwerken mogen uitsluitend 1 meter achter de voorgevelrooilijn worden gebouwd;
- b. de diepte van een aangebouwd bijbehorend bouwwerk aan het hoofdgebouw mag, gemeten vanuit (het verlengde van) de achtergevel van het hoofdgebouw niet meer dan 3 meter bedragen;
- c. de breedte van een aangebouwd bijbehorend bouwwerk aan de zijgevel van het hoofdgebouw mag, gemeten vanuit (het verlengde van) de zijgevel van het hoofdgebouw niet meer dan 3 meter bedragen;
- d. de (bouw)hoogte van een aangebouwd bijbehorend bouwwerk mag niet meer bedragen dan de hoogte van het vloerpeil van de eerste verdieping van het hoofdgebouw, vermeerderd met 0,30 meter;
- e. de bouwhoogte van vrijstaande bijbehorende bouwwerken mag niet meer dan 3 meter bedragen, indien het vrijstaande bijbehorende bouwwerk wordt afgedekt met een kap mag de maximale bouwhoogte niet meer dan 4,5 meter bedragen;
- f. de afstand van een bijbehorend bouwwerk tot de zijdelingse perceelsgrens moet minimaal 5 meter bedragen;
- g. de afstand van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk tot het hoofdgebouw mag niet meer dan 10 meter bedragen;
- h. de erfzone mag volledig worden bebouwd met bijbehorende bouwwerken;
- i. indien het achtererfgebied een oppervlakte heeft van 300 m² of minder, mag maximaal 50% van het achtererfgebied met bijbehorende bouwwerken worden bebouwd, met een maximum van 30 m² naast hetgeen is toegestaan in de erfzone;
- j. indien het achtererfgebied een oppervlakte heeft van 300 m² tot 1.500 m², mag maximaal 10% van het achtererfgebied met bijbehorende bouwwerken worden bebouwd, met een maximum van 75 m² naast hetgeen is toegestaan in de erfzone;
- k. indien het achtererfgebied een oppervlakte heeft van meer dan 1.500 m², mag maximaal 5% van het achtererfgebied met bijbehorende bouwwerken worden bebouwd, met een maximum van 125 m² naast hetgeen is toegestaan in de erfzone;
- l. voor vrijstaande bijbehorende bouwwerken die worden afgedekt met een kap op percelen zoals bedoeld onder k, mag de goothoogte maximaal 3 meter en de bouwhoogte maximaal 6 meter bedragen;
- m. bestaande bijbehorende bouwwerken die niet voldoen aan het bepaalde vermeld onder a t/m l mogen worden gehandhaafd en/of vernieuwd, maar de afwijkingen mogen niet worden vergroot.

10.2.3 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

- a. de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidings mag vóór de voorgevelrooilijn niet meer dan 1 meter bedragen; de bouwhoogte van overige erf- of perceelafscheidings mag niet meer dan 2 meter bedragen;
- b. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer dan 6 meter bedragen en van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, niet meer dan 3 meter;
- c. bestaande bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die afwijken van het bepaalde onder a en b mogen worden gehandhaafd en vernieuwd, mits de afwijkingen niet worden vergroot.

10.3 Nadere eisen

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd nadere eisen te stellen met betrekking tot:

- a. de situering van bebouwing ten opzichte van een zijdelingse perceelsgrens, indien dit noodzakelijk is in verband met de bebouwingskarakteristiek van de omgeving en/of de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden en bouwwerken;
- b. het handhaven van parkeergelegenheid op het betreffende bouwperceel.

10.4 Afwijken van de bouwregels

- a. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde vermeld in artikel 10.2.1 onder f. en g. voor de uitbreiding van een hoofdgebouw op een kortere afstand:
 1. tot de zijdelingse perceelsgrens en/of de achterste perceelsgrens, indien de bestaande afstand van het hoofdgebouw tot de zijdelingse perceelsgrens reeds kleiner is dan 5 meter, onder de voorwaarde dat de afstand niet kleiner wordt dan de bestaande afstand tot de zijdelingse perceelsgrens, of;
 2. tot de achterste perceelsgrens indien de bestaande cultuurhistorische waarden of de bebouwingskarakteristiek van de omgeving niet worden aangetast, of;
 3. tot de zijdelingse perceelsgrens indien het bouwperceel smaller dan 16 meter is en op een kortere afstand tot de achterste perceelsgrens indien het bouwperceel minder diep is dan 20 meter, mits de bestaande cultuurhistorische waarden of de bebouwingskarakteristiek van de omgeving niet worden aangetast;
- b. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde vermeld in artikel 10.2.2 onder f. voor de voor het bouwen van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk op een kortere afstand tot de zijdelingse perceelsgrens indien:
 1. de bestaande cultuurhistorische waarden of de bebouwingskarakteristiek van de omgeving niet worden aangetast, of;
 2. de bestaande afstand van het hoofdgebouw tot de zijdelingse perceelsgrens reeds kleiner is dan 5 meter, onder de voorwaarde dat de afstand niet kleiner wordt dan de bestaande afstand tot de zijdelingse perceelsgrens.

10.5 Specifieke gebruiksregels

10.5.1 Aan-huis-verbonden beroep of bedrijf

De uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf in samenhang met wonen is uitsluitend toegestaan indien:

- a. de vloeroppervlakte ten behoeve van de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf niet groter is dan 1/3 deel van het vloeroppervlak van de woning, tot een maximum van 60 m², inclusief bijbehorende bouwwerken;
- b. de vloeroppervlakte ten behoeve van een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf, maximaal 60 m² bedraagt, indien het beroep of bedrijf aan huis in een vrijstaand bijbehorend bouwwerk wordt uitgeoefend;
- c. het, in geval van bedrijfsactiviteiten, bedrijfsactiviteiten betreft in maximaal categorie A of B1 van Lijst van Bedrijven functiemenging en bedrijfsactiviteiten waarvoor geen omgevingsvergunning voor de activiteit milieu is vereist;
- d. er geen sprake is van verkeersaantrekkende activiteiten die kunnen leiden tot een nadelige beïnvloeding van de normale afwikkeling van het verkeer dan wel tot een onevenredige parkeerdruk in het openbaar gebied.

10.5.2 Bed & breakfast

De uitoefening van een bed & breakfast in samenhang met wonen is uitsluitend toegestaan indien de hoofdbewoner minimaal 50% van de woning in gebruik houdt voor wonen.

10.6 Afwijken van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

- artikel 10.1 onder b en
- artikel 10.5.1 onder c

voor bedrijfsactiviteiten in categorie B2 van de Lijst van Bedrijven functiemenging, indien en voor zover deze naar aard en invloed op de omgeving geacht kunnen worden gelijk te zijn aan categorie A of B1 van de Lijst van Bedrijven functiemenging.

Artikel 11 Wonen – 2

11.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Wonen – 2 aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. wonen, al dan niet in combinatie met een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf dan wel een bed & breakfast;
- b. ter plaatse van de aanduiding 'onderdoorgang': tevens voor een onderdoorgang;
- c. de bij de bestemming behorende parkeervoorzieningen, water, tuinen, erven en terreinen.

11.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

11.2.1 Hoofdgebouwen

- a. hoofdgebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd;
- b. de goothoogte ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m)', mag niet worden overschreden;
- c. de bestaande kapvorm of afdekking moet worden gehandhaafd;
- d. bestaande hoofdgebouwen die niet voldoen aan het bepaalde vermeld onder a, b en c mogen worden gehandhaafd en/of vernieuwd, maar de afwijkingen mogen niet worden vergroot.

11.2.2 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

- a. de bouwhoogte van erf- of perceelafscheidings mag vóór de voorgevelrooilijn niet meer dan 1 meter bedragen; de bouwhoogte van overige erf- of perceelafscheidings mag niet meer dan 2 meter bedragen;
- b. de bouwhoogte van palen en masten mag niet meer dan 6 meter bedragen en van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, niet meer dan 3 meter;
- c. bestaande bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die afwijken van het bepaalde onder a en b mogen worden gehandhaafd en vernieuwd, mits de afwijkingen niet worden vergroot.

11.2.3 Bijbehorende bouwwerken

- a. bijbehorende bouwwerken mogen uitsluitend 1 meter achter de voorgevelrooilijn worden gebouwd;
- b. de diepte van een aangebouwd bijbehorende bouwwerk aan het hoofdgebouw mag, gemeten vanuit (het verlengde van) de achtergevel van het hoofdgebouw, niet meer dan 4 meter bedragen;
- c. de breedte van een aangebouwd bijbehorende bouwwerk aan de zijgevel van het hoofdgebouw mag, gemeten vanuit (het verlengde van) de zijgevel van het hoofdgebouw, niet meer dan 4 meter bedragen;
- d. de bouwhoogte van een aangebouwd bijbehorende bouwwerk mag niet meer dan de hoogte van de eerste bouwlaag van het hoofdgebouw bedragen, vermeerderd met 0,3 meter, met dien verstande dat indien een aangebouwd bijbehorende bouwwerk wordt afgedekt met een kap de bouwhoogte niet meer dan 5,5 meter mag bedragen;
- e. de bouwhoogte van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk mag niet meer dan 3 meter bedragen; indien het vrijstaande bijbehorende bouwwerk wordt afgedekt met een kap mag de bouwhoogte niet meer dan 4,5 meter bedragen;
- f. de erfzone mag volledig worden bebouwd met bijbehorende bouwwerken;
- g. indien het achtererfgebied een oppervlakte heeft van 300 m² of minder, mag maximaal 50% van het achtererfgebied met bijbehorende bouwwerken worden bebouwd, met een maximum van 30 m² naast hetgeen is toegestaan in de erfzone;
- h. indien het achtererfgebied een oppervlakte heeft van meer dan 300 m², mag maximaal 10% van het achtererfgebied met bijbehorende bouwwerken worden bebouwd, met een maximum van 75 m² naast hetgeen is toegestaan in de erfzone;
- i. bestaande bijbehorende bouwwerken die niet voldoen aan het bepaalde vermeld onder a t/m i mogen worden gehandhaafd en/of vernieuwd, maar de afwijkingen mogen niet worden vergroot.

11.3 Specifieke gebruiksregels

11.3.1 Aan-huis-verbonden beroep of bedrijf

De uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf in samenhang met wonen is uitsluitend toegestaan indien:

- a. de vloeroppervlakte ten behoeve van de uitoefening van een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf niet groter is dan 1/3 deel van het vloeroppervlak van de woning, tot een maximum van 60 m², inclusief bijbehorende bouwwerken;
- b. de vloeroppervlakte ten behoeve van een aan-huis-verbonden beroep of bedrijf, maximaal 60 m² bedraagt, indien het beroep of bedrijf aan huis in een vrijstaand bijbehorend bouwwerk wordt uitgeoefend;
- c. het, in geval van bedrijfsactiviteiten, bedrijfsactiviteiten betreft in maximaal categorie A of B1 van Lijst van Bedrijven 'functiemenging' en bedrijfsactiviteiten waarvoor geen omgevingsvergunning voor de activiteit milieu is vereist;
- d. er geen sprake is van verkeersaantrekkende activiteiten die kunnen leiden tot een nadelige beïnvloeding van de normale afwikkeling van het verkeer dan wel tot een onevenredige parkeerdruk op de openbare ruimte.

11.3.2 Bed & breakfast

De uitoefening van een bed & breakfast in samenhang met wonen is uitsluitend toegestaan indien de hoofdbewoner minimaal 50% van de woning in gebruik houdt voor wonen.

11.4 Afwijken van de gebruiksregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 11.3.1 onder c voor bedrijfsactiviteiten in categorie B2 van de Lijst van Bedrijven functiemenging, indien en voorzover deze naar aard en invloed op de omgeving (gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm alsmede getoetst aan de aangegeven maatgevende milieuaspecten) geacht kunnen worden gelijk te zijn aan categorie A of B1 van de Lijst van Bedrijven functiemenging.

Artikel 12 Waarde – Archeologie

12.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waarde – Archeologie aangewezen gronden zijn mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachting.

12.2 Specifieke gebruiksregels

Onder met het bestemmingsplan strijdig gebruik wordt in ieder geval begrepen, het handelen in strijd met de bij deze regels behorende Verordening op de Archeologische Monumentenzorg.

Artikel 13 Waterstaat – Waterstaatkundige functie

13.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Waterstaat – Waterstaatkundige functie aangewezen gronden zijn behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en) primair bestemd voor de waterhuishouding en het in stand houden en het onderhoud van de waterkering.

13.2 Bouwregels

Binnen deze bestemming mogen bouwwerken ten dienste van deze bestemming worden gebouwd met inachtneming van de volgende bepalingen:

- a. in afwijking van het bepaalde bij de andere bestemming mag niet worden gebouwd, anders dan ten behoeve van deze bestemming;
- b. op deze gronden mogen ten behoeve van de in artikel 13.1 bedoelde primaire dubbelbestemming uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd tot een bouwhoogte van maximaal 2 meter;
- c. ten behoeve van de andere daar voorkomende gronden aangewezen bestemming mag met inachtneming van de voor die bestemming geldende bouwregels, uitsluitend worden gebouwd indien het betreft vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bouwwerken, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt vergroot.

13.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 13.2 voor het bouwen en/of vergroten van bouwwerken volgens de bestemming, mits geen onevenredige aantasting plaats vindt van het doelmatig functioneren van de primaire waterkering en de waterhuishouding en toestaan dat de gronden gebruikt worden conform de bestemming, gehoord de beheerder van de waterkering.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 14 Anti-dubbelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 15 Algemene bouwregels

- a. Bouwgrenzen, niet zijnde bestemmingsgrenzen, mogen in afwijking van aanduidingsgrenzen, aanduidingen en bestemmingsregels worden overschreden door tot gebouwen behorende stoepen, stoeptreden, trappenhuisen, hellingbanen, entreeportalen, veranda's en afdaken en andere ondergeschikte bouwdelen van gebouwen, mits de overschrijding niet meer bedraagt dan 1,5 meter;
- b. Burgemeester en wethouders kunnen afwijken van het bepaalde vermeld onder a. voor het overschrijden van bouw- en/of bestemmingsgrenzen in afwijking van aanduidingsgrenzen, aanduidingen en bestemmingsregels door tot gebouwen behorende balkons, afdaken, erkers en dergelijke, mits de overschrijding niet meer bedraagt dan 1,5 meter en waarbij de vrije hoogte tot aan het peil minimaal 2,2 meter bedraagt;
- c. de regels van de Bouwverordening ten aanzien van onderwerpen van stedenbouwkundige aard blijven overeenkomstig het gestelde in artikel 9 lid 2 van de Woningwet buiten toepassing, behoudens ten aanzien van de volgende bepalingen:
 1. de bereikbaarheid van gebouwen voor wegverkeer;
 2. de bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten;
 3. het bouwen bij hoogspanningsleidingen en ondergrondse hoofdtransportleidingen;
 4. de parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden;
 5. de ruimte tussen bouwwerken.

Artikel 16 Algemene gebruiksregels

16.1 Voorwaardelijke verplichting over parkeren

Het gebruik op grond van de regels in hoofdstuk 2 is slechts toegestaan onder de voorwaarde dat voldoende parkeergelegenheid voor auto's en fietsen wordt gerealiseerd of in stand gehouden.

16.2 Strijdig gebruik

Onder met het bestemmingsplan strijdig gebruik wordt in ieder geval begrepen het gebruik van of het laten gebruiken van:

- a. onbebouwde gronden als staan- of ligplaats voor onderkomens;
- b. onbebouwde gronden en/of bouwwerken ten behoeve van seksinrichtingen;
- c. stacaravans en recreatiewoningen voor permanente bewoning;
- d. onbebouwde gronden als kampeerterrein;
- e. vrijstaande bijbehorende bouwwerken voor bewoning;
- f. onbebouwde gronden als opslagplaats voor onklare voer-, vlieg- en vaartuigen of onderdelen daarvan;
- g. onbebouwde gronden als stortplaats voor puin en afvalstoffen, voor zover dit niet betreft het storten of opslaan in bij gebouwen behorende tuinen van geringe hoeveelheden afvalstoffen die afkomstig zijn van het onderhoud van die tuinen.

Artikel 17 Algemene aanduidingsregels

17.1 Vrijwaringszone –straatpad

17.1.1 Aanduidingsomschrijving

De gronden ter plaatse van de aanduiding 'Vrijwaringszone –straatpad' zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor een straatverbinding.

17.1.2 Bouwregels

In afwijking van het bepaalde bij de andere bestemmingen mag niet hoger worden gebouwd dan 30 meter ten opzichte van NAP.

17.1.3 Afwijken van de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in artikel 17.1.2 voor het bouwen overeenkomstig de andere bestemmingen, mits vooraf advies is verkregen van de beheerder van de straalverbinding.

Artikel 18 Algemene afwijkingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, afwijken van:

- a. de bij recht in de regels gegeven maten, afmetingen, percentages tot niet meer dan 10% van die maten, afmetingen en percentages;
- b. de bestemmingsregels voor het toestaan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen onderling in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid en/of -intensiteit daartoe aanleiding geven;
- c. de bestemmingsregels voor het plaatsen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van vlucht- en/of noodtrappen;
- d. het overschrijden van de maximale bouwhoogte van gebouwen voor het plaatsen van hekwerken of borstweringen ten behoeve van dakterrassen, met dien verstande dat de maximale bouwhoogte niet meer dan 1,50 meter mag worden overschreden;
- e. de bestemmingsregels voor het bouwen met een geringe mate van afwijking van de plaats en richting van de bestemmingsgrenzen indien dit noodzakelijk is in verband met afwijkingen of onnauwkeurigheden ten opzichte van de feitelijke situatie of in die gevallen waar een rationele verkaveling van de gronden een geringe afwijking verparkgt;
- f. de bestemmingsregels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10 meter;
- g. de bestemmingsregels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten behoeve van zend-, ontvang- en/of sirenemasten, wordt vergroot tot niet meer dan 55 meter;
- h. het bepaalde ten aanzien van de maximale bouwhoogte van gebouwen en toestaan dat de bouwhoogte van de gebouwen wordt verhoogd ten behoeve van plaatselijke verhogingen, zoals liftkokers, trappenhuizen, lichtkappen.

Artikel 19 Algemene wijzigingsregels

- a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de in het plan opgenomen bestemmingen te wijzigen ten behoeve van overschrijding van bestemmingsgrenzen, voor zover zulks van belang is voor een technisch betere realisering van bestemmingen of bouwwerken dan wel voor zover zulks noodzakelijk is in verband met de werkelijke toestand van het terrein; de overschrijdingen mogen niet meer dan 3 meter bedragen en het bestemmingsvlak mag met niet meer dan 10% worden vergroot;
- b. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de in het plan opgenomen bestemmingen te wijzigen ten behoeve van het vestigen van een kinderdagverblijf, mits deze geen onevenredige nadelige gevolgen voor de omgeving heeft in de vorm van geluids-, verkeers- of parkeeroverlast en is aangetoond dat voor de realisatie van het kinderdagverblijf geen milieutechnische belemmeringen zijn van de milieuaspecten luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering en verkeerslawaaai.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 20 Overgangsrecht

20.1 Overgangsrecht bouwwerken

1. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
 - a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
 - b. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan;
2. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het eerste lid een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10 %;
3. het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

20.2 Overgangsrecht gebruik

1. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;
2. het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;
3. indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatte;
4. het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 21 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord.

Bijlagen regels

Bijlage 1 Lijst van Bedrijven functiemenging

Toelichting regeling toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten

Om de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten in dit bestemmingsplan vast te leggen is gebruikgemaakt van een milieuzonering. Een milieuzonering zorgt ervoor dat milieubelastende functies (zoals bedrijven) en milieugevoelige functies (zoals woningen) waar nodig ruimtelijk voldoende worden gescheiden. De gehanteerde milieuzonering is gekoppeld aan een Staat van Bedrijfsactiviteiten.

Een Staat van Bedrijfsactiviteiten is een lijst waarin de meest voorkomende bedrijven en bedrijfsactiviteiten, al naar gelang de te verwachten belasting voor het milieu, zijn ingedeeld in een aantal categorieën. Voor de indeling in de categorieën zijn de volgende ruimtelijk relevante milieuaspecten van belang:

- geluid;
- geur;
- stof;
- gevaar (met name brand- en explosiegevaar).

Daarnaast kan de verkeersaantrekkende werking van een bedrijf relevant zijn.

Toepassing Lijst van Bedrijven "functiemenging"

Algemeen

In de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (2009) zijn twee Voorbeeldstaten voor milieuzonering opgenomen, namelijk de 'Voorbeeldstaat van Bedrijfsactiviteiten voor bedrijventerreinen' en de 'Voorbeeldstaat van Bedrijfsactiviteiten functiemenging'.

De aanpak van milieuzonering en de in dit plan gebruikte Lijst van Bedrijven 'functiemenging' (LvB 'functiemenging') is gebaseerd op de tweede VoorbeeldStaat in de VNG-publicatie Bedrijven en milieuzonering (2009). De LvB 'functiemenging' wordt gehanteerd in gebieden waar bedrijven of andere milieubelastende functies verspreid zijn gesitueerd tussen woningen en/of andere gevoelige functies. Onderstaand wordt hier meer in detail op ingegaan. Het gaat in dergelijke gebieden in het algemeen om relatief kleinschalige bedrijvigheid die op korte afstand van woningen kan worden toegestaan. De toelaatbaarheid van activiteiten wordt voor dergelijke gebieden in de VNG-publicatie (en de LvB 'functiemenging') bepaald met behulp van op deze situaties toegesneden toelatingscriteria.

Functiemengingsgebieden

In bestaande gebieden waar in enige vorm sprake is van functiemenging, of in gebieden waar bewust functiemenging wordt nagestreefd (bijvoorbeeld om een grotere levendigheid tot stand te brengen), wordt de LvB 'functiemenging' toegepast. Zoals in de VNG-publicatie reeds is aangegeven kan bij functiemengingsgebieden gedacht worden aan:

- stadscentra, dorpskernen en winkelcentra;
- horecaconcentratiegebieden;
- zones met functiemenging langs stedelijke toegangswegen en in lintbebouwingen;
- (delen van) woongebieden met kleinschalige c.q. ambachtelijke bedrijvigheid.

Daarnaast kan ook in (delen van) woongebieden waar enige vorm van bedrijvigheid aanwezig of gewenst is de LvB 'functiemenging' worden toegepast.

Kenmerken van de activiteiten

De activiteiten in dergelijke gebieden verschillen in het algemeen qua aard en schaal sterk van de activiteiten op een bedrijventerrein. Behalve in historisch gegroeide situaties gaat het in hoofdzaak om:

- kleinschalige, meest ambachtelijke bedrijvigheid;
- bedrijven waarbij de productie en/of laad- en loswerkzaamheden alleen in de dagperiode plaatsvindt;
- activiteiten die hoofdzakelijk in pandig geschieden.

De toegepaste Lijst van Bedrijven 'functiemenging'

De bovengenoemde criteria liggen mede ten grondslag aan de selectie van activiteiten die zijn opgenomen in de Lijst van Bedrijven 'functiemenging'. In de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' zijn de aspecten geluid, geur, stof en gevaar en de index voor verkeersaantrekkende werking (zoals aangegeven onder het kopje 'Regeling toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten met behulp van milieuzonering') in de categorisering opgenomen. Deze Lijst is samengesteld volgens dezelfde methodiek als de betreffende Voorbeeldstaat uit de VNG-publicatie. Op twee punten is een andere werkwijze toegepast:

1. In dit plan wordt alleen de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten gekoppeld aan de Lijst. In de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' zijn daarom alleen de activiteiten opgenomen die passen binnen de definitie van bedrijf volgens de begripsbepalingen in de regels van dit bestemmingsplan. De toelaatbaarheid van andere functies wordt in dit plan indien nodig op een andere wijze in de regels en op de plankaart van dit bestemmingsplan geregeld (bijvoorbeeld horecabedrijven via een afzonderlijke Lijst van Horeca-activiteiten). Toegevoegd zijn enkele regelmatig voorkomende bedrijfsactiviteiten die in de lijst van de VNG-publicatie niet specifiek zijn opgenomen, maar wel aan de genoemde criteria voldoen zoals een ambachtelijke glas-in-loodzetterij en caravanstalling. Voor aannemers, SBI-code 45, heeft een nadere specificatie van de activiteiten plaatsgevonden met bijbehorende categorie-indeling die is afgestemd op de verwachte milieueffecten van deze activiteiten.
2. In de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' is in de categorie-indeling een nader onderscheid gemaakt tussen categorie B1 en B2. Voor de toepassing in dit bestemmingsplan blijkt het onderscheid tussen categorie A en categorie B zoals beschreven in de VNG-publicatie te groot om de toelaatbaarheid van activiteiten voldoende af te kunnen stemmen op de kenmerken van de functiemengingsgebieden en het daarin te volgen beleid.

Categorie-indeling

Zoals in de VNG-publicatie is aangegeven kan, vanwege de bijzondere kenmerken van gebieden met enige vorm van functiemenging, niet worden gewerkt met een systematiek van richtafstanden en afstandsstappen: vanwege de zeer korte afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies is een dergelijke systematiek niet geschikt voor functiemengingsgebieden. De Lijst van Bedrijven 'functiemenging' hanteert vier categorieën A, B1, B2 en C met specifieke criteria voor de toelaatbaarheid die onderstaand uiteen zijn gezet.

Categorie A

Bedrijfsactiviteiten die direct naast of beneden woningen/andere gevoelige functies zijn toegestaan, desgewenst in daarvoor omschreven zones binnen rustige woongebieden. De activiteiten zijn zodanig weinig milieubelastend dat de eisen uit het Bouwbesluit toereikend zijn.

Categorie B1

Bedrijfsactiviteiten die direct naast of beneden woningen/andere gevoelige functies in een daarvoor omschreven gebied met functiemenging zijn toegestaan. De activiteiten zijn zodanig weinig milieubelastend dat de eisen uit het Bouwbesluit toereikend zijn.

Categorie B2

Bedrijfsactiviteiten die in een gemengd gebied kunnen worden uitgeoefend, echter bouwkundig afgescheiden van woningen/andere gevoelige functies. Bouwkundig afgescheiden betekent dat de panden los van elkaar dienen te staan. Uitzondering hierop vormen binnenterreinen omringd door voornamelijk woningen: ook al zijn bedrijven bouwkundig afgescheiden van woningen, op deze locaties zijn hooguit categorie B1 bedrijven toegestaan.

Categorie C

Activiteiten genoemd onder categorie B2, waarbij vanwege relatief grote verkeersaantrekkende werking een directe ontsluiting op hoofdinfrastructuur gewenst is.

Flexibiliteit

De Lijst van Bedrijven 'functiemenging' blijkt in de praktijk een relatief grof hulpmiddel te zijn om hinder door bedrijfsactiviteiten in te schatten. De inschalingen gaan uit van een gemiddeld bedrijf met een moderne bedrijfsvoering. Het komt in de praktijk voor dat een bepaald bedrijf als gevolg van een geringe omvang van hinderlijke deelactiviteiten, een milieuvriendelijke werkwijze of bijzondere voorzieningen minder hinder

veroorzaakt dan in de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' is verondersteld. In de regels is daarom bepaald dat het college van burgemeester en wethouders een dergelijk bedrijf toch kan toestaan, indien dit bedrijf niet binnen de algemene toelaatbaarheid past. Bij de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' is deze mogelijkheid beperkt tot maximaal 1 categorie (dus bijvoorbeeld categorie B1 in plaats van A of categorie B2 in plaats van B1). Om te kunnen afwijken moet worden aangetoond dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving (gelet op de specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm) vergelijkbaar is met andere bedrijven uit de desbetreffende lagere categorie.

Daarnaast is het mogelijk dat bepaalde bedrijven zich aandienen, waarvan de activiteiten in de Lijst van Bedrijven 'functiemenging' niet zijn genoemd, maar die qua aard en invloed overeenkomen met bedrijven die wel zijn toegestaan. Met het oog hierop is in de regels bepaald dat het college van burgemeester en wethouders kan afwijken en vestiging van een dergelijk bedrijf kan toestaan. Om te kunnen afwijken moet op basis van milieutechnisch onderzoek worden aangetoond dat het bedrijf naar aard en invloed op de omgeving vergelijkbaar is met direct toegelaten bedrijven.

Lijst van afkortingen in de Lijst van Bedrijven "functiemenging"

– niet van toepassing of niet relevant < kleiner dan > groter = gelijk aan cat. categorie e.d. en dergelijke kl. klasse n.e.g. niet elders genoemd		o.c. p.c. p.o. b.o. v.c. u d w j	opslagcapaciteit productiecapaciteit productieoppervlak bedrijfsoppervlak verwerkingscapaciteit uur dag week jaar	
SBI-CODE 1993	SBI-CODE 2008		OMSCHRIJVING	
		nummer		CATEGORIE
01	01	–	LANDBOUW EN DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN DE LANDBOUW	
014	016	0	Dienstverlening ten behoeve van de landbouw:	
014	016	2	– algemeen (onder andere loonbedrijven), b.o. < 500 m ²	B1
014	016	4	– plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven, b.o. < 500 m ²	B1
15	10, 11	–	VERVAARDIGING VAN VOEDINGSMIDDELEN EN DRANKEN	
151	101, 102	0	Slachterijen en overige vleesverwerking:	
151	101	6	– vleeswaren- en vleesconservenfabrieken, p.o. < 200 m ²	B2
1552	1052	2	Consumptie-ijsfabrieken, p.o. < 200 m ²	B1
1581	1071	1	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen, v.c. < 7.500 kg meel/week	B1
1584	10821	0	Verwerking cacaobonen en vervaardiging chocolade- en suikerwerk:	
1584	10821	3	– cacao- en chocoladefabrieken, vervaardigen van chocoladewerken met p.o. < 200 m ²	B1
1584	10821	6	– suikerwerkfabrieken zonder suiker branden, p.o. < 200 m ²	B1
1593 t/m 1595	1102 t/m 1104		Vervaardiging van wijn, cider en dergelijke	B1
17	13	–	VERVAARDIGING VAN TEXTIEL	

174, 175	139		Vervaardiging van textielwaren	B2
176, 177	139, 143		Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen en artikelen	B2
18	14	-	VERVAARDIGING VAN KLEDING; BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT	
181	141		Vervaardiging kleding van leer	B2
20	16	-	HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING ARTIKELN VAN HOUT, RIET, KURK EN DERGELIJKE	
203, 204, 205	162	1	Timmerwerfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout, p.o. < 200 m ²	B2
205	162902		Kurkwaren-, riet- en vlechtwerfabrieken	B1
22	58	-	UITGEVERIJEN, DRUKKERIJEN EN REPRODUCTIE VAN OPGENOMEN MEDIA	
2222.6	18129		Kleine drukkerijen en kopieerinrichtingen	B1
2223	1814	A	Grafische afwerking	A
2223	1814	B	Binderijen	B1
2224	1813		Grafische reproductie en zetten	B1
2225	1814		Overige grafische activiteiten	B1
223	182		Reproductiebedrijven opgenomen media	A
24	20	-	VERVAARDIGING VAN CHEMISCHE PRODUCTEN	
2442	2120	0	Farmaceutische productenfabrieken:	
2442	2120	2	- verbandmiddelenfabrieken	B1
26	23	-	VERVAARDIGING VAN GLAS, AARDEWERK, CEMENT-, KALK- EN GIPSPRODUCTEN	
2615	231		Glasbewerkingsbedrijven	B2
262, 263	232, 234	0	Aardewerfabrieken:	
262, 263	232, 234	1	- vermogen elektrische ovens totaal < 40 kW	B1
267	237	0	Natuursteenbewerkingsbedrijven:	
267	237	2	- zonder breken, zeven en drogen indien p.o. < 2.000 m ²	B2
2681	2391		Slijp- en polijstmiddelen fabrieken	B2
28	25	-	VERVAARDIGING EN REPARATIE VAN PRODUCTEN VAN METAAL (EXCLUSIEF MACHINES/ TRANSPORTMIDDELEN)	
281	251, 331	1 a	- gesloten gebouw, p.o. < 200 m ²	B2
284	255, 331	B1	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen en dergelijke, p.o. < 200 m ²	B2
2852	2562, 3311	2	Overige metaalbewerkende industrie, in pandig, p.o. < 200 m ²	B2
287	259, 331	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.; in pandig, p.o. < 200 m ²	B2
30	26, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN KANTOORMACHINES EN COMPUTERS	
30	26, 28, 33	A	Kantoormachines- en computerfabrieken, inclusief reparaties	B1
33	26, 32, 33	-	VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN	
33	26, 32, 33	A	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten en dergelijke, inclusief reparaties	B

36	31	-	VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN OVERIGE GOEDEREN N.E.G.	
361	9524	2	Meubelstoffeerderijen b.o. < 200 m²	A
362	321		Fabricage van munten, sieraden en dergelijke	B1
363	322		Muziekinstrumentenfabrieken	B1
3663.1	32991		Sociale werkvoorziening	B1
40	35	-	PRODUCTIE EN DISTRIBUTIE VAN STROOM, AARDGAS, STOOM EN WARM WATER	
40	35	C0	Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen:	
40	35	C1	- < 10 MVA	B1
40	35	D0	Gasdistributiebedrijven:	
40	35	D3	- gas: reduceer-, compressor-, meet- en regelinstallaties categorie A	A
40	35	D4	- gasdrukregel- en meetruimten (kasten en gebouwen), categorie B en C	B1
40	35	E0	Warmtevoorzieningsinstallaties, gasgestookt:	
40	35	E2	- blokverwarming	B1
41	36	-	WINNING EN DISTRIBUTIE VAN WATER	
41	36	B0	Waterdistributiebedrijven met pompvermogen:	
41	36	B1	- < 1 MW	B1
45	41, 42, 43	-	BOUWNIJVERHEID	
45	41, 42, 43	3	Aannemersbedrijf met werkplaats, b.o. < 1.000 m²	B1
50	45, 47	-	HANDEL/REPARATIE VAN AUTO'S, MOTORFIETSEN; BENZINESERVICESTATIONS	
501, 502, 504	451, 452, 454		Handel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven	B1
5020.4	45204	B	Autobeklederijen	A
5020.5	45205		Autowasserijen	B1
503, 504	453		Handel in auto- en motorfietsonderdelen en -accessoires	B1
51	46	-	GROOTHANDEL EN HANDELSBEMIDDELING	
5134	4634		Groothandel in dranken	C
5135	4635		Groothandel in tabaksproducten	C
5136	4636		Groothandel in suiker, chocolade en suikerwerk	C
5137	4637		Groothandel in koffie, thee, cacao en specerijen	C
514	464, 46733		Groothandel in overige consumentenartikelen	C
5148.7	46499	0	Groothandel in vuurwerk en munitie:	
5148.7	46499	1	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag < 10 ton	B1
5153	4673	0	Groothandel in hout en bouwmaterialen:	
5153	5153	1	- algemeen	C
5153	4673	2	- indien b.o. < 2.000 m²	B1
5153.4	5153.4	4	Zand en grind:	
5153.4	46735	6	- indien b.o. < 200 m²	B1
5154	4674	0	Groothandel in ijzer- en metaalwaren en verwarmingsapparatuur:	
5154	5154	1	- algemeen	C
5154	4674	2	- indien b.o. < 2.000 m²	B1

5156	4676		Groothandel in overige intermediaire goederen	C
52	47	-	DETAILHANDEL EN REPARATIE TEN BEHOEVE VAN PARTICULIEREN	
527	952		Reparatie ten behoeve van particulieren (exclusief auto's en motorfietsen)	A
60	49	-	VERVOER OVER LAND	
6022	493		Taxibedrijven	B1
6024	494	0	Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks), b.o. < 1.000 m²	C
603	495		Pomp- en compressorstations van pijpleidingen	B1
63	52	-	DIENTSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN HET VERVOER	
64	53	-	POST EN TELECOMMUNICATIE	
641	531, 532		Post- en koeriersdiensten	C
71	77	-	VERHUUR VAN TRANSPORTMIDDELEN, MACHINES, ANDERE ROERENDE GOEDEREN	
711	7711		Personenautoverhuurbedrijven	B2
712	7712, 7739		Verhuurbedrijven voor transportmiddelen (exclusief personenauto's)	C
713	773		Verhuurbedrijven voor machines en werktuigen	C
72	62	-	COMPUTERSERVICE- EN INFORMATIETECHNOLOGIE	
72	62	A	Computerservice- en informatietechnologiebureaus en dergelijke	A
72	58, 63	B	Datacentra	B1
73	72	-	SPEUR- EN ONTWIKKELINGSWERK	
732	722		Maatschappij- en geesteswetenschappelijk onderzoek	A
74	63, 69 t/m 71, 73, 74, 77, 78, 80 t/m 82	-	OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING	
7481.3	74203		Foto- en filmontwikkelcentrales	C
7484.4	82992		Veilingen voor huisraad, kunst en dergelijke	A
90	37, 38, 39		MILIEUDIENSTVERLENING	
9001	3700	B	Rioolgemalen	B1
93	96	-	OVERIGE DIENSTVERLENING	
9301.3	96013	A	Wasverzendinginrichtingen	B1

Bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord

Vaststellingsrapport, behorende bij het vaststellingsbesluit

Gemeente Utrecht

Ruimtelijke en Economische ontwikkeling
Afdeling Gebiedsontwikkeling, maart 2015

1. Terinzagelegging

Het ontwerpbestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord heeft op grond van het bepaalde in artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening met ingang van 5 december 2014 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage gelegen. De periode waarbinnen zienswijzen konden worden ingediend eindigde op 15 januari 2015.

Naar aanleiding van de ter inzage ligging zijn zienswijzen ingediend door:

Naam	Adres	Plaats	Datum brief
Reclamant 1	3454 LT	Utrecht	13 januari
Reclamant 2	3454 VN	Utrecht	14 januari

2. Ontvankelijkheid

De zienswijzen van de reclamanten zijn binnen de termijn van ter inzage legging bij de raad ingekomen dan wel tijdig aan dit bestuursorgaan verzonden.

3. Zienswijzen

Onderstaand zijn de zienswijzen samengevat en direct aansluitend, per onderdeel, cursief van beantwoording voorzien. Per zienswijze is afgesloten met een conclusie of de zienswijze aanleiding geeft tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Indeling zienswijzenrapportage

I	Samenvatting van de ingediende zienswijzen	4
	Reclamant 1	4
	Reclamant 2	6
II	Overzicht van de wijzigingen in het bestemmingsplan.....	8
A.	Wijzigingen naar aanleiding van de ingebrachte zienswijzen	8
1.	Wijzigingen in de toelichting van het bestemmingsplan	8
2.	Wijzigingen in de regels	8
3.	Wijzigingen op de verbeelding(en)	9
B.	Ambtshalve wijzigingen	9
III	Conclusie.....	10
IV	Integraal overzicht van de ingediende zienswijzen.....	11

I Samenvatting van de ingediende zienswijzen

Reclamant 1

Straatnaam Viscuslaan

Reclamant geeft aan dat in paragraaf 3.3.5 Poëzielaan staat vermeld. Dit is ooit de conceptnaam geweest voor (een gedeelte van) deze straat, echter deze is bij de definitieve vaststelling voor de gehele straat Vicuslaan geworden.

Reactie:

Dit is juist. De toelichting van het bestemmingsplan zal op dit punt aangepast worden.

Paragraaf 5.8.3 Status Wadi's

Met name de zin "De ervaring leert.... Parkeerplaatsen". Voor zover ik de rest van het ontwerpbestemmingsplan goed interpreteer bestaat er voor deze groenzone geen mogelijkheid voor het aanleggen van parkeerplaatsen. Deze zin werkt alleen verwarrend en het lijkt erop alsof er aanspraak gemaakt zou kunnen worden op het realiseren van parkeerplaatsen in deze groenzones. Er wordt ook duidelijk aangegeven dat de wadi is gekenmerkt als een Groen zone en niet als Groen/Water of Waterzone. Reclamant adviseert om de zones waar geen speelvoorzieningen zijn ondergebracht op Vasalisplantsoen, onder te brengen in een Groen/Water zone. Het deel met de speelvoorzieningen, aan de noordzijde van het Vasalisplantsoen met de 3 bergjes en de voetbaldoeltjes en ten oosten daarvan de Piratenschip speeltuin, zou reclamant wel als exclusief Groen zone aanmerken.

Dit heeft enerzijds te maken met het goed kunnen functioneren van de wadi waarvoor deze is bedoeld en anderzijds het voorkomen van speelvoorzieningen in het overgrote deel van de wadi (Vasalisplantsoen). Het op andere plaatsen creëren van speelvoorzieningen dan de huidige plaatsen doet direct afbreuk aan uitzicht van bewoners, algemene beeld van het plantsoen (het plantsoen is gezichtsbepalend voor de wijk) en de waarde van omliggende huizen, etc.

Reactie:

Reclamant verwijst hier naar een tekst uit de waterparagraaf. Deze tekst in het bestemmingsplan wordt in overleg met het waterschap opgesteld. In het verleden is het voorgekomen bij herinrichting van het openbaar gebied, dat wadi's werden omgezet naar parkeerplaatsen. Daarom is de huidige bestemmingsplanregeling zodanig geformuleerd dat in de bestemming 'Groen' geen parkeerplaatsen kunnen worden aangelegd.

Ter bescherming van de wadi, zal het artikel voor de groenbestemming worden voorzien van een vergunningstelsel, dat het verhard en/of dempen van wadi's verbiedt indien dat leidt tot een onevenredige aantasting van de infiltratiefunctie van het groen.

Het gaat echter te ver om speelvoorzieningen te fixeren op hun huidige locatie. De gemeente wil flexibiliteit behouden voor wat betreft het situeren van speelvoorzieningen in het groen. Dergelijke voorzieningen zijn prima te combineren met de infiltratiefunctie van het groen. Daarnaast zijn wij van mening dat dergelijke voorzieningen geenszins leiden tot een onevenredige afbreuk van uitzicht of aantasting van het groen en of een aantasting van de waarde van omliggende woningen.

Groenstrook Vasalisplantsoen Paragraaf 5.8.7

Bij de tweede bullet staat: wadi's langs H. Swarthsingel. Deze singel bestaat niet en er zal dan worden bedoeld H. Swarthplantsoen. Overigens wordt de groenstrook tussen het H. Swarthplantsoen en Vasalisplantsoen meestal aangegeven als het Vasalisplantsoen.

Reactie:

De toelichting wordt op dit punt aangepast.

Speelvoorzieningen in de groenzone

Paragraaf 7.7.1 Art 5 Groen (zie ook regels artikel 5.1)

Binnen de groenzone worden ook als mogelijkheid aangegeven: speelvoorzieningen.

Gezien de eerder vermelde punten zou ik er voor pleiten dat de speelvoorzieningen alleen op de huidige plaatsen kunnen worden gerealiseerd, zonder verder uitbreiding op andere plekken in Groenzones. Of zoals eerder vermeld een verschil te maken tussen de Groen zone en Groen / Water zone bij de wadi('s). Waarbij dan de Groen / water zones niet mogen worden voorzien van speelvoorzieningen.

Reactie:

Zoals reeds aangegeven wordt ter bescherming van de wadi een aanlegvergunningstelsel opgenomen en gaat het te ver om de locatie van speelvoorzieningen in het groen te fixeren. Verwezen wordt naar de beantwoording bij het tweede punt van deze zienswijze..

Regels 4.2.2

De regels die hierin staan genoemd zijn beperkter dan genoemd in paragraaf 7.4.3. Echter in Regels 11.2.3 worden de in paragraaf 7.4.3 genoemde punten wel weer correct vermeld. Dit werkt verwarrend.

Reactie:

Er wordt in het bestemmingsplan voor wat betreft de diepte van aangebouwde bijgebouwen bouwwerken aan de achtergevel onderscheid gemaakt tussen woningen in het lint en overige woningen. Bij woningen in het lint bedraagt die diepte 3 meter bij overige woningen 4 meter. Een en ander hangt samen met de wens het specifieke ruimtelijke/stedenbouwkundige karakter van de woningen aan het lint te behouden. De woningen in de gemengde bestemming zoals beschreven in artikel 4.2.2 liggen in het lint en daarom is voor de aangebouwde bijgebouwen dezelfde regeling van toepassing als voor woningen in het lint.

Conclusie:

De zienswijze leidt tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

In de toelichting worden in paragraaf 3.3.5. en 5.8.7 de naamgevingen van de betreffende plekken in de wijk als volgt verbeterd:

- Poëzielaan wordt Vicuslaan;
- H. Swarthsingel wordt H. Swartplantsoen.

Aan artikel 5 Groen wordt een lid 5.3: Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden, toegevoegd ter bescherming van de wadi.

Reclamant 2

Bestemming doorgang naar privéparkeerplaatsen

Tussen de woningen Willem Klooslaan 35 en 37 is een doorgang naar privéparkeerplaatsen van de woningen Willem Klooslaan 33, 35, 37 en 39. De weg tussen de uitrit naar de openbare weg Willem Klooslaan en de privéparkeerplaatsen is als bestemming Wonen aangegeven en niet als verkeersbestemming. Het valt ons op dat een aantal overige doorgangen naar privéparkeerplaatsen in het ontwerpbestemmingsplan – bijvoorbeeld bij de Gerrit Achterberglaan – wel als Verkeersbestemming wordt aangegeven. Hoewel wij ons afvragen of een verkeersbestemming hier terecht is (het betreft immers privé opritten) verzoekt reclamant dit op een eenduidige manier te regelen.

Reactie:

De regeling zoals opgenomen in het bestemmingsplan is inderdaad niet eenduidig. De kleine opritten bij woningen hebben een woonbestemming gekregen. Parkeren is mogelijk in deze bestemming. De grote locaties met een duidelijk gezamenlijk binnenterrein ten behoeve van parkeerplaatsen hebben een verkeers- en verblijfsbestemming behouden. Dit gelet op de omvang van dit semi openbaar gebied en het behoud van de parkeerplaatsen.

Onderdeel van het hoofdbouw niet in bouwvlak opgenomen

Op de bestemmingsplankaart is een onderdeel van het hoofdbouwwerk niet opgenomen. Hierdoor wordt het onterecht als bouwwerk niet zijnde hoofdbouw aangeduid. Dit deel maakte echter reeds in het oorspronkelijke plan deel uit van de hoofdbouw. Alle huizen in deze zone hebben een L-vorm. Ook qua maatvoering valt het niet binnen de definitie van aanbouw (nokhoogte circa 5,5 m, goothoogte circa 3,5 meter). Hoewel qua volume kleiner, is het architectonisch ook duidelijk geen ondergeschikt deel van de woning. Het zou dan ook terecht zijn en in lijn met het ontwerp om dit deel van de woning ook als hoofdbouw aan te merken. Reclamant verzoekt dit onderdeel van het hoofdbouwwerk in het bouwvlak op te nemen. Hierdoor blijft het mogelijk om op termijn achter het gehele huis eventueel een aanbouw neer te zetten. Dit is bij andere woningen in onze wijk al toegestaan, en zou op grond van de bepalingen in het ontwerpbestemmingsplan niet meer mogelijk zijn.

Reactie:

Het feit dat de bestaande aanbouw tegelijkertijd met het hoofdbouw is opgeleverd doet aan de bestemmingsplan technische status van bijbehorend bouwwerk niet af. Het betreft hier wel degelijk een ondergeschikt bouwwerk ten opzichte van het hoofdvolume. In het bestemmingsplan is het een bijbehorend bouwwerk gedefinieerd als een uitbreiding van een hoofdbouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdbouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak. Het bijbehorende bouwwerk (aanbouw) is door de kleinere afmetingen bouwkundig te onderscheiden van het hoofdbouw. In ruimtelijk opzicht is het ondergeschikt. In functioneel opzicht is het bijbehorende bouwwerk (aanbouw) verbonden met het hoofdbouw.

Het klopt dat de goot- en bouwhoogte van veel voorkomende aanbouwen in een aantal gevallen hoger is dan 5 meter. De bouwhoogte worden aangepast naar 5,5 meter. De maximale goothoogte is niet geregeld voor bijbehorende bouwwerken.

De regeling zoals opgenomen in het bestemmingsplan betekent niet dat er geen verdere aanbouwen meer mogelijk zijn, e.e.a is namelijk afhankelijk van de grootte van het perceel. Het gaat er om dat er voor de toekomst een goede verhouding tussen bebouwd en onbebouwd oppervlakte op het perceel over blijft.

Het bestemmingsplan biedt mogelijkheden voor het bouwen van een aanbouw aan de achterzijde van het huis. Daarnaast zijn er mogelijkheden om aan de achterzijde van het huis vergunningvrij te bouwen.

Locatie bijbehorende bouwwerken

Reclamant geeft aan dat hun perceel 35 meter diep is. In het oorspronkelijke bouwplan is een garage voorzien (die is ook gebouwd) op 19,5 meter afstand van het hoofdbouwwerk. Dit is in strijd met het ontwerpbestemmingsplan artikel 11.2.3.f. Dit is

ook niet zonder reden. Het stedenbouwkundig bureau dat de Woerd ontworpen heeft, meende dat het het aardigst zou zijn als de massa van bijgebouwen juist achterop het perceel zou worden geplaatst. Dat past ook bij het oorspronkelijke karakter van de bebouwing in De Meern, zie bijvoorbeeld de bebouwing aan de Zandweg waar veel bijgebouwen achterop het erf zijn gesitueerd. De bepaling in het eerder genoemde artikel is hiermee in strijd en verhindert op termijn een logische positionering van een eventueel extra bijgebouw achterop het erf. Reclamant verzoekt in het bestemmingsplan een uitzondering op te nemen vanwege de diepe kavel op deze bepaling voor hun perceel.

Reactie:

De constatering van reclamant is juist. De bepaling dat de afstand van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk tot het hoofdgebouw niet meer dan 10 meter mag bedragen wordt uit de planregels verwijderd.

Conclusie:

De zienswijze leidt tot een aanpassing van het bestemmingsplan.

De kleine parkeerlocaties worden opgenomen in de woonbestemming in plaats van de bestemming verkeer- en verblijfsgebied.

Artikel 11.2.3 Bijbehorende bouwwerken: sub f. wordt uit de planregels geschrapt.

Artikel 11.2.3 Bijbehorende bouwwerken: de maximale bouwhoogte voor aangebouwde bijbehorende bouwwerken die worden afgedekt met een kap 5,5 meter wordt in plaats van 5 meter.

II Overzicht van de wijzigingen in het bestemmingsplan

A. Wijzigingen naar aanleiding van de ingebrachte zienswijzen

1. Wijzigingen in de toelichting van het bestemmingsplan

De naamgeving van een aantal locaties was niet goed beschreven in de toelichting van het bestemmingsplan. Dit wordt als volgt verbeterd in paragraaf 3.3.5. en 5.8.7

- Poëzielaan wordt Vicuslaan;
- H. Swarthsingel wordt H. Swartplantsoen.

2. Wijzigingen in de regels

A. Ter bescherming van wadi's wordt in artikel 5 een aanlegvergunningstelsel opgenomen. Aan artikel 5 wordt toegevoegd:

5.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

- a. Een omgevingsvergunning, als bedoeld in artikel 2.2 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, is vereist voor de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden:
 1. het verwijderen, aanleggen of verharderen van wegen, paden of parkeergelegenheden, en het aanbrengen van eventuele andere oppervlakteverhardingen (al dan niet tijdelijk);
 2. het ontginnen, afgraven, ophogen, opvullen of egaliseren van de bodem waaronder begrepen het ophogen met bagger- of grondspecie;
 3. het dempen van sloten of wadi's;
 4. het, al dan niet tijdelijk, opslaan en/of storten van bouw- en afvalmateriaal;
- b. De omgevingsvergunningsplicht als bedoeld in artikel 5.3 onder a is niet van toepassing op werken of werkzaamheden die:
 1. betrekking hebben op het normaal onderhoud en beheer;
 2. reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
 3. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning;
- c. De werken of werkzaamheden als bedoeld in artikel 5.3 onder a zijn slechts toelaatbaar voor zover geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de waterhuishoudkundige functie van de groenden ten behoeve van infiltratie van (regen)water.

B. In artikel 11.2.3 Bijbehorende bouwwerken wordt de maximale bouwhoogte Voor aangebouwde bijbehorende bouwwerken die worden afgedekt met een kap 5,5meter in plaats van 5 meter.

11.2.3 Bijbehorende bouwwerken

d. de bouwhoogte van een aangebouwd bijbehorende bouwwerk mag niet meer dan de hoogte van de eerste bouwlaag van het hoofdgebouw bedragen, vermeerderd met 0,3 meter, met dien verstande dat indien een aangebouwd bijbehorende bouwwerk wordt afgedekt met een kap de bouwhoogte niet meer dan 5,5 meter mag bedragen;

C. In de planregels is een maximale afstand voor vrijstaande bijbehorende bouwwerken opgenomen. De afstand is niet passend en gelet op de opzet van wijk overbodig. Sub f van artikel 11.2.3 dat luidt:

11.2.3 Bijbehorende bouwwerken

f. de afstand van een vrijstaand bijbehorend bouwwerk tot het hoofdgebouw mag niet meer dan 10 meter bedragen;
wordt geschrapt.

3. Wijzigingen op de verbeelding(en)

Niet alle parkeerlocaties hadden een Verkeers- en verblijfsbestemming in het ontwerpbestemmingsplan. Om de regeling eenduidig te maken hebben alle kleine parkeerlocaties de woonbestemming gekregen, maar blijven de grotere parkeervoorzieningen op binnenterreinen aangeduid met de bestemming Verkeer verblijfsgebied.

B. Ambtshalve wijzigingen

In artikel 20 was in de ontwerpversie ten onrechte een algemene regel opgenomen voor het realiseren en veranderen van geluidsgevoelige bestemmingen. Daar is in dit geval geen sprake van. Dit artikel is uit de planregels verwijderd en de daarna volgende artikelen zijn vernummerd.

III Conclusie

Op grond van de hoofdstukken I en II wordt voorgesteld:

1. Het bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord dat is vastgelegd in het bestand NL.IMRO.0344.BPDEWOERDDEMEERN-VA01.gml vast te stellen met de wijzigingen die in het vaststellingsrapport zijn aangegeven.

V Integraal overzicht van de ingediende zienswijzen

De gemeenteraad van Utrecht
Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling,
afdeling Gebiedsontwikkeling
T.a.v. T. Tijbosch
Postbus 8406
3503 RK Utrecht

De Meern, 10 januari 2015

Betreft: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord

Geachte heer Tijbosch,

Door middel van deze brief wil ik u mijn zienswijze omtrent het ontwerpbestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord indienen.

De volgende opmerkingen heb ik over het ontwerpbestemmingsplan.

Paragraaf 3.3.5. Hierin staat aangegeven de Poëzielaan. Dit is ooit de conceptnaam geweest voor (een gedeelte van) deze straat, echter deze is bij de definitieve vaststelling voor de gehele straat Vicuslaan geworden.

Paragraaf 5.8.3 Status Wadi's

Met name de zin "De ervaring leert.... Parkeerplaatsen". Voor zover ik de rest van het ontwerpbestemmingsplan goed interpreteer bestaat er voor deze groenzone geen mogelijkheid voor het aanleggen van parkeerplaatsen. Deze zin werkt alleen verwarrend en het lijkt erop alsof er aanspraak gemaakt zou kunnen worden op het realiseren van parkeerplaatsen in deze groenzones.

Er wordt ook duidelijk aangegeven dat de wadi is gekenmerkt als een Groen zone en niet als Groen / Water of Water zone. Mijn advies zou zijn om de zones waar geen speelvoorzieningen zijn ondergebracht op Vasalisplantsoen, onder te brengen in een Groen/Water zone. Het deel met de speelvoorzieningen, aan de noordzijde van het Vasalisplantsoen met de 3 bergjes en de voetbaldoeltjes en ten oosten daarvan de Piratenschip speeltuin, zou ik wel als exclusief Groen zone aanmerken.

Dit heeft enerzijds te maken met het goed kunnen functioneren van de wadi waarvoor deze is bedoeld en anderzijds het voorkomen van speelvoorzieningen in het overgrote deel van de wadi (Vasalisplantsoen). Het op andere plaatsen creëren van speelvoorzieningen dan de huidige plaatsen doet direct afbreuk aan uitzicht van bewoners, algemene beeld van het plantsoen (het plantsoen is gezichtsbepalend voor de wijk) en de waarde van omliggende huizen, etc.

Paragraaf 5.8.7

Bij de tweede bullet staat: wadi's langs H. Swarthsingel. Deze singel bestaat niet en er zal dan worden bedoeld H. Swarthplantsoen. Overigens wordt de groenstrook tussen het H. Swarthplantsoen en Vasalisplantsoen meestal aangegeven als het Vasalisplantsoen. Het Vasalisplantsoen zou ik dan op die wijze opnemen in dit deel van het ontwerpbestemmingsplan.

Paragraaf 7.7.1 Art 5 Groen (zie ook regels artikel 5.1)

Binnen de groenzone worden ook als mogelijkheid aangegeven: speelvoorzieningen.

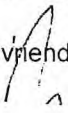
Gezien de eerder vermelde punten zou ik er voor pleiten dat de speelvoorzieningen alleen op de huidige plaatsen kunnen worden gerealiseerd, zonder verder uitbreiding op andere plekken in Groenzones. Of zoals eerder vermeld een verschil te maken tussen de Groen zone en Groen / Water zone bij de wadi('s). Waarbij dan de Groen / water zones niet mogen worden voorzien van speelvoorzieningen.

Regels 4.2.2

De regels hierin staan genoemd zijn beperkter dan genoemd in paragraaf 7.4.3. Echter in Regels 11.2.3 worden de in paragraaf 7.4.3 genoemde punten wel weer correct vermeld. Dit werkt verwarrend.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u dat wenst, kan ik u een mondelinge toelichting geven.

Met vriendelijke groet,

De gemeenteraad van Utrecht
Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling, afdeling Gebiedsontwikkeling
T.a.v. T. Tijbosch
Postbus 8406
3503 RK Utrecht

Onder vermelding van: zienswijze ontwerpbestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord

De Meern, 14 januari 2014

Geachte heer, mevrouw Tijbosch,

Hierbij dienen wij graag onze zienswijze in op het ontwerpbestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord, NL.IMRO. 0344. BPDEWOERDDEMEERN-ON01.

Bestemming doorgang naar privéparkeerplaatsen

Tussen de woningen Willem Klooslaan 35 en 37 is een doorgang naar privéparkeerplaatsen van de woningen Willem Klooslaan 33, 35, 37 en 39. De weg tussen de uitrit naar de openbare weg Willem Klooslaan en de privéparkeerplaatsen is als bestemming Wonen aangegeven en niet als bestemming Verkeer.

Het valt ons op dat een aantal overige doorgangen naar privéparkeerplaatsen in het ontwerpbestemmingsplan – bijvoorbeeld bij de Gerrit Achterberglaan - wel als Verkeersbestemming wordt aangegeven. Hoewel wij ons afvragen of een verkeersbestemming hier terecht is (het betreft immers privé opritten) verzoeken wij u dit op een eenduidige manier te regelen. Ter informatie treft u bijgaand het deel van de bestemmingsplankaart aan van het ontwerpbestemmingsplan met aanduiding van de specifieke locatie.

Onderdeel van het hoofdgebouw niet in bouwvlak opgenomen.

In de bestemmingsplankaart is een onderdeel van het hoofdbouwwerk niet opgenomen. Hierdoor wordt het onterecht als bouwwerk niet zijnde hoofdgebouw aangeduid. Dit deel maakte echter reeds in het oorspronkelijke plan deel uit van de hoofdgebouw. Alle huizen in deze zone hebben een L-vorm. Ook qua maatvoering valt het niet binnen de definitie van aanbouw (nokhoogte circa 5,5 m,

goothoogte circa 3,5 meter). Hoewel qua volume kleiner, is het architectonisch ook duidelijk geen ondergeschikt deel van de woning. Het zou dan ook terecht zijn en in lijn met het ontwerp om dit deel van de woning ook als hoofdgebouw aan te merken.

Wij verzoeken u dit onderdeel van het hoofdbouwwerk in het bouwvlak op te nemen. Hierdoor blijft het voor ons mogelijk om op termijn achter het gehele huis eventueel een aanbouw neer te zetten. Dit is bij andere woningen in onze wijk al toegestaan, en zou op grond van de bepalingen in het ontwerpbestemmingsplan niet meer mogelijk zijn.

Artikel 11.2.3.f

Ons perceel is 35 meter diep. In het oorspronkelijke bouwplan is een garage voorzien (die is ook gebouwd) op 19,5 meter afstand van ons hoofdbouwwerk. Dit is in strijd met het ontwerpbestemmingsplan artikel 11.2.3.f.

Dit is ook niet zonder reden. Het stedenbouwkundig bureau dat de Woerd ontworpen heeft, meende dat het het aardigst zou zijn als de massa van bijgebouwen juist achterop het perceel zou worden geplaatst. Dat past ook bij het oorspronkelijke karakter van de bebouwing in De Meern, zie bijvoorbeeld de bebouwing aan de Zandweg waar veel bijgebouwen achterop het erf zijn gesitueerd. De bepaling in het eerder genoemde artikel is hiermee in strijd en verhindert op termijn een logische positionering van een eventueel extra bijgebouw achterop het erf.

Wij verzoeken in het bestemmingsplan een uitzondering op te nemen vanwege de diepe kavel op deze bepaling voor ons perceel.

Graag lichten wij onze zienswijze mondeling toe zodat wij kunnen bespreken op welke wijze onze bezwaren het beste verwerkt kunnen worden,

Met vriendelijke groet,

Bijlage: Bestemmingsplankaart met aanduiding specifieke locatie

Bijlage bestemmingsplankaart met aanduiding specifieke locatie

7

RAAD 25 JUNI 2015

zho
z.h.o. cfm gewijzigd

Gemeente Utrecht

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	15.502554
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 46
Geheim	Nee

Vaststelling bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 Het bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord dat is vastgelegd in het bestand NL.IMRO.0344.BPDEWOERDDEMEERN-VA01.gml vast te stellen met de wijzigingen die in het vaststellingsrapport zijn aangegeven.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

De commissie stemt in met het raadsvoorstel.

Status: A

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3115

Bijlage: Link naar RO Publiceer

Bijlage: Verbeelding De Woerd, de Meern Noord

Bijlage: Het bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord in pdf

Bijlage: Vaststellingsrapport De Woerd De Meern Noord

Eerdere besluitvorming

Uitvoering

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	15.502554
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 46

Vaststelling bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord

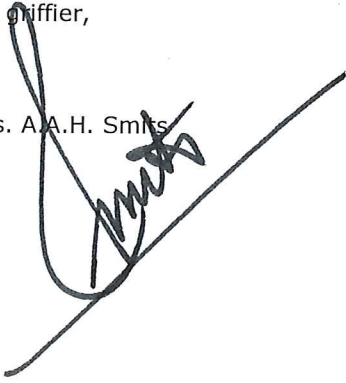
Besluit

- 1 Het bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord dat is vastgelegd in het bestand NL.IMRO.0344.BPDEWOERDDEMEERN-VA01.gml vast te stellen met de wijzigingen die in het vaststellingsrapport zijn aangegeven.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

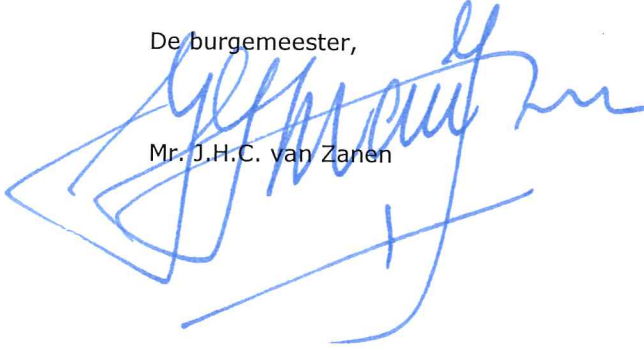
De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

Aanleiding en doel

De hoofddoelstelling van het bestemmingsplan is het actualiseren van het nu geldende bestemmingsplan De Woerd uit 2005.

Het bestemmingsplan De Woerd uit 2005 vormde de grondslag voor de realisatie van ruim 550 nieuwe woningen. Nu de woningen gerealiseerd zijn, ontstaat vanuit het beheer de behoefte aan een meer gedetailleerde regeling. De actualisatie van het bestemmingsplan richt zich dan ook op het beheer van de bestaande situatie en het vastleggen van de functionele en ruimtelijke structuur. Er zijn geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt in het plangebied.

Ligging

Het plangebied is gelegen aan de westzijde van Utrecht in het gebied Leidsche Rijn, tussen deelgebied De Hoge Woerd (beschermd archeologisch monument), Langerak en de Leidsche Rijn.

Zienswijzen

Het ontwerp bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen van 5 december 2014 tot en met 15 januari 2015. In die periode zijn 2 zienswijzen ingediend.

Beslispunt

- 1 Het bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord dat is vastgelegd in het bestand NL.IMRO.0344.BPDEWOERDDEMEERN-VA01.gml vast te stellen met de wijzigingen die in het vaststellingsrapport zijn aangegeven.

Argumenten

- 1.1 Het bestemmingsplan zorgt voor een nieuw actueel juridisch planologisch kader.
Met de vaststelling van het bestemmingsplan wordt voldaan aan de actualisatieplicht van de Wet ruimtelijke ordening.
- 1.2 Het vaststellingsrapport gaat gemotiveerd in op de zienswijzen.
In het vaststellingsrapport is gemotiveerd ingegaan op de zienswijzen
Het ontwerpbestemmingsplan heeft vanaf 5 december 2014 tot en met 15 januari 2015 ter inzage gelegen. Er zijn twee zienswijzen ingediend. Deze hebben geleid tot kleine aanpassingen in het bestemmingsplan. Er is in de groenbestemming een zone opgenomen voor wadi's om de waterberging te beschermen. Alle kleine parkeerlocaties de woonbestemming gekregen. Daarnaast zijn er kleine technische aanpassingen gedaan in de regeling voor bijbehorende bouwwerken.
Er is ook een ambtshalve wijziging in het plan aangebracht. In artikel 20 was in de ontwerpversie ten onrechte de algemene regel opgenomen voor het realiseren en veranderen van geluidsgevoelige bestemmingen. Daar is in dit geval geen sprake van. Het artikel is uit de planregels verwijderd.
- 1.3 Er is geen exploitatieplan nodig.
Het bestemmingsplan bevat geen bouwplan als bedoeld in artikel 6.12, tweede lid, van de Wet ruimtelijke ordening.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	15.502554
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 46

Vaststelling bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord

Besluit

- 1 Het bestemmingsplan De Woerd, De Meern Noord dat is vastgelegd in het bestand NL.IMRO.0344.BPDEWOERDDEMEERN-VA01.gml vast te stellen met de wijzigingen die in het vaststellingsrapport zijn aangegeven.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Stadswerken Schwachofer, J.H.M. (Jan)
Kenmerk	14.060288
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 48
Geheim	Nee

Aanpassen Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten STREKT TER VERVANGING

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 De verordening tot wijziging van de Havenverordening Utrecht 2006 vast te stellen, waarbij
1) de werkingssfeer van de Havenverordening wordt aangevuld met opstapplaatsen voor alle vaartuigen, en een verplichting tot exploitatievergunning voor vaartuigen met bemanning en maximaal 12 passagiers, 2) luchtkwaliteit en veiligheid expliciet een plaats krijgen, en 3) enkele definities worden verbeterd.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Status: B

Bijlages

Voorstel: Voorstel_1899

Bijlage: conclusie commissie rvs Havenverordening

Bijlage: argument 1.3

Bijlage: strekt ter vervang wijzigingsverordening - 19-6-2015

Bijlage: brief+toelichting+havenverordening+19-6-2015 (1)

Bijlage: rvs getekend raadsbesluit nr 48

Eerdere besluitvorming**Uitvoering**

Nadat het college akkoord is gegaan met de voorgestelde benadering, wordt de de exploitanten van fluisterbootjes zorgvuldig uitgelegd dat zij geen nadeel ondervinden van de wijziging. Verwachting is dat dit voldoende is om eventuele onrust weg te nemen bij betrokkenen.

Na besluitvorming door de raad wordt de aangepaste verordening gepubliceerd en opgenomen in de regelgeving van Utrecht op de internetsite overheid.nl

Vervolgens kunnen ook de beleidsregels gepubliceerd worden.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Stadswerken
Kenmerk	14.060288
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 48

Aanpassen Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten STREKT TER VERVANGING

Besluit

- 1 De verordening tot wijziging van de Havenverordening Utrecht 2006 vast te stellen, waarbij
1) de werkingssfeer van de Havenverordening wordt aangevuld met opstapplaatsen voor alle vaartuigen, en een verplichting tot exploitatievergunning voor vaartuigen met bemanning en maximaal 12 passagiers, 2) luchtkwaliteit en veiligheid expliciet een plaats krijgen, en 3) enkele definities worden verbeterd.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

De burgemeester,

Drs. A.A.H. Smits

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

We willen de Havenverordening beter laten aansluiten op de ontwikkelingen op het gebied van verhuurboten en luchtkwaliteit. Ook willen we de exploitatievergunning in het kader van de deregulering "light" maken, waarbij we tegelijkertijd rekening houden met luchtkwaliteit en veiligheid op het water. De afbakening van opstapplaatsen willen we verduidelijken. Bovendien willen we onduidelijkheden over exploitatievergunningen in relatie tot concessiehouders fluisterbootjes verhelderen.

In 2006 is de Havenverordening Utrecht vastgesteld. Op basis hiervan heeft de raad onder meer beleid vastgesteld voor het varen en liggen in de Utrechtse wateren. Ter uitvoering van enkele bepalingen in de Verordening heeft het college de Havenatlas vastgesteld. De Havenatlas bevat alle uitwerkingen van bestuurlijke besluiten, weergegeven in kaartvorm met toelichting (locaties voor woonboten, recreatievaartuigen, bedrijfsvaartuigen enz.). De atlas wordt aan de hand van genomen besluiten geactualiseerd en is voor een ieder te raadplegen op internet (www.utrecht.nl/havens/havenatlas).

We dragen nu een oplossing aan voor een drietal knelpunten uit de uitvoeringspraktijk van de Havenverordening sinds 2006.

1. "Light" vergunning voor verhuur van boten, met of zonder bemanning, met waarborging van luchtkwaliteit en veiligheid.

In de achter ons liggende periode is ruimte geboden voor nieuwe bedrijfsmatige initiatieven, zij het terughoudend. Zo kwamen er naast de gesloten passagiersschepen ook open boten. In 2014 kwamen daar de zogenoemde fluisterbootjes bij, kleine huurvaartuigen die elektrisch worden aangedreven waarmee ca. 6-10 personen kunnen varen. zonder bemanning. Er komen steeds nieuwe initiatieven op het gebied van watersport en waterrecreatie.

In beginsel staan wij daar welwillend tegenover, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Op basis van de huidige regels is het inspelen op dit soort initiatieven in Utrecht niet of zeer moeilijk mogelijk. Dit heeft te maken met de verplichting in de Havenverordening om over een exploitatievergunning te moeten beschikken in de Utrechtse wateren. Utrecht wil meer ruimte creëren om nieuwe initiatieven op het water ruimte te geven, waarbij uitdrukkelijk rekening wordt gehouden met het beleid voor de luchtkwaliteit. Emissies willen we dan ook voorkomen. Daarnaast is de veiligheid van de personen te water voor ons een uitgangspunt. In de huidige verordening zijn deze belangen niet, of onvoldoende, geborgd.

2. Onduidelijke afbakening opstapplaatsen e.d.

In de bestaande verordening worden alleen opstapplaatsen e.d. voor passagiersschepen opgenomen. Toch hebben ook andere typen vaartuigen die verhuurd worden (al dan niet met bemanning) plaats nodig langs de waterkant om passagiers of huurders op te nemen.

3. Onduidelijkheden exploitatievergunningen

Bij de instelling van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) is onder meer vastgelegd dat het vaarwegbeheer over de Kromme Rijn bij dit waterschap berust. In bestuurlijke afspraken daterend van 2000 en 2002 tussen HDSR en de gemeente Utrecht is vastgelegd dat het nautisch vaarwegbeheer over het stedelijk deel van de Kromme Rijn bij de gemeente Utrecht ligt en daarbuiten bij HDSR. De grens ligt bij de Waterlinieweg. Voor het deel van de Kromme Rijn tussen de Waterlinieweg en de gemeentegrens met Bunnik (de A27) is HDSR bevoegd gezag. De splitsing tussen HDSR als bevoegd gezag in relatie tot de huidige havenverordening heeft gezorgd voor onduidelijkheid over het wel of niet nodig hebben van een exploitatievergunning. De voorgestelde wijzigingen in de havenverordening verhelderen dit.

Beslispunt (referendabel)

- 1 De verordening tot wijziging van de Havenverordening Utrecht 2006 vast te stellen, waarbij 1) de werkingssfeer van de Havenverordening wordt aangevuld met opstapplaatsen voor

alle vaartuigen, en een verplichting tot exploitatievergunning voor vaartuigen met bemanning en maximaal 12 passagiers, 2) luchtkwaliteit en veiligheid expliciet een plaats krijgen, en 3) enkele definities worden verbeterd.

Argumenten

1.1 De bepalingen in de huidige verordening staan nieuwe initiatieven in de weg

Voor nieuwe initiatieven op het water is in Utrecht een exploitatievergunning vereist. Artikel 2.4.2 van de Havenverordening stelt dat voor het bedrijfsmatig verhuren van verhuurboten (waaronder kleine vaartuigen) een exploitatievergunning is vereist. Op dit moment worden echter geen nieuwe vergunningen verleend omdat een exploitant ook moet beschikken over een locatie van waaruit de activiteit mag plaatsvinden. Bij nieuwe initiatieven weten de initiatiefnemers zelf het beste waar die kunnen plaats vinden. Door de exploitatievergunning eenvoudiger te maken (vergunning light), kunnen de ondernemers zelf bepalen welke locatie het meest geschikt is voor activiteiten. Een locatie aan de Oudegracht is daarbij vanwege de drukte te water en de daarmee samenhangende veiligheid, niet aan de orde. Bestaande vergunningshouders aan de Oudegracht blijven wel gewoon hun vergunning houden. Uiteraard moet men wel voldoen aan andere eisen zoals het bestemmingsplan, de APV en de Havenatlas.

1.2 Dit past in Utrecht: Goed Geregeld

Verminderen of wegnemen van overbodige regeldruk en bureaucratie is een doelstelling van onze gemeente. De Havenverordening grondig tegen het licht houden stemt overeen met de aanpak uit het coalitieakkoord, Utrecht: goed geregeld.

Het "light" maken van de exploitatievergunning dient de mens (en zijn leefomgeving), en niet andersom. De rechtsgrond daartoe wordt gelegd in de Havenverordening (nieuw artikel 4.4.1 lid 2). Om eenduidigheid te hebben voor alle categorieën vaartuigen willen we de light vergunning ook verplicht stellen voor het exploiteren van vaartuigen met bemanning met maximaal 12 passagiers. Dan wordt het mogelijk ook emissies uit dit type vaartuigen te voorkomen. Net als bij verhuurboten willen we hierbij onderscheid maken tussen vaartuigen voortbewogen door een motor of door spierkracht (zoals bij voorbeeld de gondelier). De uitwerking vindt plaats in een beleidsregel van het college, waarin gesteld wordt dat vergunningaanvragen voor initiatieven waarbij emissie plaats vindt naar water en/of lucht, worden geweigerd.

Een nieuw in te stellen vaarverbod in de Oudegracht voor door spierkracht aangedreven boten is overwogen, en vanaf gezien. Enerzijds omdat het niet past in het verminderen van regelgeving, anderzijds omdat het niet leidt tot het beoogde effect, te weten: de veiligheid vergroten. Zie daartoe de eerste kanttekening.

1.3 De aanpassingen maken meer flexibiliteit mogelijk in het gebruik van opstap- en ligplaatsen

Dit argument is als bijlage bij het raadsvoorstel gevoegd. De tekst was te groot voor het kader.

1.4 De definities in de verordening zijn soms onvolledig

De Havenverordening geeft voor de Havenatlas de volgende definitie:

"Havenatlas: het geheel van kaarten en daarbij horende voorschriften en aanwijzingen, vastgesteld overeenkomstig artikel 2.1.1 van onderhavige verordening".

Dit artikel 2.1.1. regelt echter alleen de locaties waar de verschillende soorten vaartuigen een ligplaats mogen innemen. Er zijn nog andere bepalingen waarvan de uitkomsten opgenomen moeten worden in de Havenatlas. Feitelijk gebeurt dit al maar de juridische grondslag is nu niet aanwezig.

Dit gaat dan o.a. over:

- De aanduiding van afvaarplaatsen, opstapplaatsen en stallingplaatsen voor meer dan alleen passagiersschepen (artikel 2.4.1.)
- wat wordt verstaan onder een verhuurboot en wat onder het begrip "aanmeren".

Kanttekeningen

1.1 Een vaarverbod op de Oudegracht voor vaartuigen zonder motor is niet haalbaar

Door spierkracht aangedreven vaartuigen leveren de meeste veiligheidsrisico's op. Om de veiligheid te vergroten hebben we daarom overwogen een vaarverbod in te stellen in de Oudegracht voor dit type vaartuigen. We hebben daar echter van afgezien.

Aan bestaande vergunninghouders voor exploitatie van dit type vaartuigen (waterfietsen, kano's) zouden we, op grond van uitgebreide jurisprudentie, een ontheffing moeten verlenen. Dat betreft het overgrote deel van de aanwezige vaartuigen. Doorgaand verkeer met door spierkracht aangedreven vaartuigen komt relatief weinig voor.

De enigen die onder een dergelijk vaarverbod zouden vallen zijn de bewoners van de Oudegracht. Een klein aantal van hen heeft een roeiboot, en juist zij zouden niet meer mogen varen. De wijkraad heeft na consult, te kennen gegeven de maatregel niet te steunen.

1.2 Claims van bestaande exploitanten zijn niet uit te sluiten

Voor het hebben van ligplaatsen ten behoeve van de verhuur van fluisterbootjes heeft de gemeente een exclusief recht gegeven aan twee exploitanten aan de Wittevrouwensingel en het Hooghiemstraplein. Deze exploitanten verkeren in de veronderstelling dat zij een alleenrecht hebben voor het exploiteren van fluisterboten op de Utrechtse wateren en dat andere exploitanten, waaronder die aan de Kromme Rijn, zouden stoppen met hun fluisterbootactiviteiten omdat de gemeente handhavend zou optreden tegen deze verhuurbedrijven. De eerdergenoemde onduidelijkheden over de verantwoordelijkheden over het nautisch vaarwegbeheer tussen HDSR en de gemeente doen ons beseffen dat de antwoorden op de schriftelijke vragen van 2014, nr. 33 hieraan bij hebben gedragen. Deze antwoorden hadden anders geformuleerd dienen te worden. Door de nieuwe beleidsregel wordt de situatie verhelderd. Ook de exploitanten aan de Kromme Rijn hebben inmiddels een exploitatievergunning aangevraagd. De bootjes en locaties voldoen aan de beleidsregel en er is in die zin dus geen aanleiding voor handhaving.

Op grond van de aanbestedingsstukken, waaronder de concessieovereenkomst, is altijd duidelijk geweest dat de exclusiviteit betrekking heeft op de betreffende ligplaats locaties. Alleen de concessiehouders mogen van deze locaties gebruik maken.

1.3 Handhaving vormt een aandachtspunt voor de korte en lange termijn

Het handhaven van de naleving van emissievrij varen met rondvaartboten vormt een aandachtspunt. Er is geen (volledig) inzicht in het aantal exploitanten dat rondvaarten aanbied in vaartuigen voor maximaal 12 passagiers. Voor zover er aanbidding plaats vindt via internet of anderszins, kan de gemeente deze exploitanten attent maken op de vergunningplicht en de noodzaak tot emissievrij varen. Stickers zullen helpen bij het constateren van varen zonder vergunning. In dat geval zal gewezen worden op de verplichting om alsnog een vergunning aan te vragen.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Stadswerken Schwachofer, J.H.M. (Jan)
Kenmerk	14.060288
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 48

Aanpassen Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten STREKT TER VERVANGING

Besluit

- 1 De verordening tot wijziging van de Havenverordening Utrecht 2006 vast te stellen, waarbij
1) de werkingssfeer van de Havenverordening wordt aangevuld met opstapplaatsen voor alle vaartuigen, en een verplichting tot exploitatievergunning voor vaartuigen met bemanning en maximaal 12 passagiers, 2) luchtkwaliteit en veiligheid expliciet een plaats krijgen, en 3) enkele definities worden verbeterd.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

Toezeggingen wethouder:

1. Wethouder Geldof komt, met betrekking tot agendapunt 16, Raadsvoorstel Aanpassen Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten, met een strekt ter vervanging raadsvoorstel met aanpassingen op een aantal in de vergadering genoemde punten.
2. Wethouder Geldof bespreekt, met betrekking tot agendapunt 16, Raadsvoorstel Aanpassen Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten, nog voor raadsbehandeling, in overleg met de roeiverenigingen onder meer over de mogelijkheid tot het bespreken van de venstertijden.
3. Wethouder Geldof gaat, met betrekking tot agendapunt 16, Raadsvoorstel Aanpassen Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten, in een commissiebrief of in het strekt ter vervanging raadsvoorstel in op de punten bestickering, op- en afstapplaatsen voor de gondelier, aanmeren aan de Oudegracht en het (alsnog) stellen van beperkingen aan verleende vergunningen voor onbepaalde tijd.
4. Wethouder Geldof komt, met betrekking tot agendapunt 16, Raadsvoorstel Aanpassen Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten, binnen nu en driekwart jaar met een brief naar de commissie met daarin de stand van zaken met betrekking tot een beleidskader voor de lange termijn.
5. Wethouder Geldof komt, met betrekking tot agendapunt 16, Raadsvoorstel Aanpassen Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten, in de brief bij het strekt ter vervanging raadsvoorstel, terug op de vraag of vergunningen voor onbepaalde tijd tussentijds aangepast kunnen worden.

Terug in de Raad:

Fracties wachten het aangepaste voorstel van de wethouder af en het resultaat van het gesprek met de roeivereniging.

Argument 1.3

De aanpassingen maken meer flexibiliteit mogelijk in het gebruik van opstap- en ligplaatsen

Wij willen dat de bestaande opstapplaatsen en nieuwe ligplaatsen meervoudig gebruikt kunnen worden door meerdere typen vaartuigen. En zo nodig willen we het gebruik ook weer kunnen beperken.

Bij opstapplaatsen denken we aan snel in/uitstappen van klanten van nieuwe exploitanten. Opstapplaatsen die hiervoor geschikt zouden kunnen zijn, zijn de Oosterkade, Catharijnesingel, Veilinghaven, bij de sluis en de steiger bij het Centraal Museum en bij het Spoorwegmuseum

De nieuwe singel (in het POS-gebied) biedt mogelijkheden tot aanleg van een nieuwe opstapplaats. Dit heeft onze aandacht binnen de planvorming van dit gebied.

Tot nu toe werden ligplaatsen altijd aangewezen voor één specifieke categorie vaartuigen. Het is echter ook denkbaar om zones aan te wijzen waar meerdere categorieën boten mogen liggen (bijvoorbeeld rondvaartboten en recreatievaartuigen). Deze mogelijkheden kunnen er ook toe leiden dat het voor passanten en toeristen aantrekkelijker wordt van de Utrechtse wateren te genieten. Waar mogelijk en gewenst zullen we een dergelijke meervoudige aanwijzing gebruiken. De raad wordt volgens de bestaande procedure hierover vooraf gehoord.

Door artikel 2.1.3 wordt het eveneens mogelijk om het opstappen te verbinden aan bepaalde tijden (venstertijden). Daardoor kan rekening worden gehouden met de belangen van de verschillende doelgroepen, zoals bij voorbeeld roeiverenigingen.

Onderdeel van de landelijke regels is de bebording voor vaarwegen. Deze moet niet alleen door de beroepsvaart worden begrepen maar ook door incidentele recreanten. Het verduidelijken van een verkeersbord, zoals met een -voor leken te begrijpen-onderbord, is toegestaan en zal waar nodig door ons worden uitgevoerd. De taak om huurders van verhuurboten te wijzen op bepaalde verkeersregels ligt bij de exploitant, bijvoorbeeld de plaatselijke verkeersregel als het afmeerverbod in de Oudegracht die een incidentele recreant niet zal kennen. Ook zijn er borden die aan het begin van een watergang staan (bij voorbeeld verboden in te varen) maar niet steeds worden herhaald. De exploitant zal een recreant hier op moeten attenderen. Wij spelen hierin ook een rol door de eerder genoemde verklarende borden te plaatsen.

VERORDENING tot wijziging van de Havenverordening Utrecht 2006

Artikel I

De Havenverordening Utrecht 2006 vastgesteld door de raad op 9 februari 2006 (Gemeentebld van Utrecht 2006, nr. 13), voor de eerste keer partieel gewijzigd op 8 februari 2007, ondergaat de wijzigingen aangegeven in artikel II.

Artikel II

Artikel 1.1.1 (begripsomschrijvingen), onderdeel k komt te luiden:

k. passagiersschip: een schip dat is ingericht en hoofdzakelijk wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van meer dan twaalf personen, de bemanning daaronder niet begrepen;

Artikel 1.1.1. (begripsomschrijvingen), onderdeel l komt te luiden:

l. verhuurboot type 1: een door spierkracht voortbewogen vaartuig, dat hoofdzakelijk wordt gebruikt voor bedrijfsmatige verhuur zonder bemanning aan wisselende personen gedurende korte perioden; verhuurboot type 2: klein motorisch aangedreven vaartuig voor maximaal 12 personen, dat hoofdzakelijk wordt gebruikt voor bedrijfsmatige verhuur zonder bemanning aan wisselende personen gedurende korte perioden.

Artikel 1.1.1 (begripsomschrijvingen), onderdeel s komt te luiden:

s. Havenatlas: het geheel van kaarten en daarbij horende voorschriften en aanwijzingen, vastgesteld overeenkomstig artikelen 2.1.1, 2.4.1 lid 2 2.1.3 en 4.3.3.3 van onderhavige verordening;

Artikel 1.1.1 (begripsomschrijvingen), onderdeel v komt te luiden:

v. aanmeren: het stil leggen van een vaartuig langs de oever, kade of beschoeiing.

Artikel 1.1.1 (begripsomschrijvingen), onderdeel aa komt te luiden:

aa. rondvaartboot type 1: een door spierkracht voortbewogen vaartuig dat is ingericht en hoofdzakelijk wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van maximaal twaalf personen, de bemanning daaronder niet begrepen; rondvaartboot type 2: een motorisch voortbewogen vaartuig dat is ingericht en hoofdzakelijk wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van maximaal twaalf personen, de bemanning daaronder niet begrepen.

Artikel 2.1.2 (ligplaatsverbod) komt te luiden:

Onverminderd het bepaalde in het Binnenvaartpolitiereglement en in de overige artikelen van dit hoofdstuk is het zonder vergunning van het college verboden een ligplaats te hebben of in te nemen met een vaartuig op een plaats, welke niet voor dat soort vaartuig is aangewezen en opgenomen in de Havenatlas.

Paragraaf 2.4 Passagiersschepen, Verhuurboten en Bedrijfsvaartuigen komt te luiden:

Paragraaf 2.4 Passagiersschepen, Verhuurboten, rondvaartboten en Bedrijfsvaartuigen.

Artikel 2.4.1 lid 1 (limiet) komt te luiden:

Het college van Burgemeester en Wethouders kan bij afzonderlijk besluit het maximale aantal passagiersschepen, rondvaartboten (type 1 en 2), bedrijfsvaartuigen en verhuurboten (type 1 en 2), waarvan de exploitatie zich richt tot de openbare wateren binnen de gemeente Utrecht, vaststellen, dat in het openbaar water mag worden geëxploiteerd.

Artikel 2.4.1 lid 2 komt te vervallen en wordt vervangen door een nieuw Artikel 2.1.3. (afvaartplaatsen, opstapplaatsen en stallingsplaatsen) dat luidt als volgt:

1. Bestaande afvaartplaatsen, opstapplaatsen en stallingsplaatsen voor passagiersschepen en verhuurboten zijn vastgelegd in de Havenatlas

2. Het college kan nieuwe openbare afvaart- en opstapplaatsen aanwijzen, en daaraan nadere eisen stellen.

3. Het college kan aan nieuwe en bestaande afvaart- en opstapplaatsen nadere eisen stellen aanwijzen voor meervoudig gebruik, en omgekeerd.

Artikel 2.4.2. lid 1 (exploitatievergunning) komt te luiden:

1. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van het college van Burgemeester en Wethouders een passagiersschip, verhuurboot (type 1 of 2), rondvaartboot (type 1 of 2), of bedrijfsvaartuig te exploiteren.

Artikel 2.4.2. lid 3 komt te vervallen en wordt vervangen door artikel 4.4.1 (weigering) dat komt te luiden:

1. Een vergunning wordt geweigerd in geval van :

- a. strijdigheid met de Havenatlas;
- b. strijdigheid met een bestemmingsplan dat van kracht is geworden na de ingangsdatum van de Havenatlas;
- c. de gestelde voorschriften en/of beperkingen aan de voorafgaande vergunning niet of niet volledig zijn nagekomen.

2. Het college kan een vergunning naast de in het eerste lid genoemde redenen weigeren indien dit in het belang is van de goede regeling van de vlotte en veilige doorvaart, de openbare orde, het milieu of dit vanwege de overige doelen van deze verordening noodzakelijk is.

Artikel III

De verordening treedt in werking op de dag volgend waarop deze is bekendgemaakt.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad, gehouden op
..... 2015.

De griffier,

De burgemeester,

Drs. A.A.H. Smits

Mr. J.H.C van Zanen

Toelichting
verwijderd

Drs C.A. Geldof

Wethouder voor Organisatievernieuwing, Publieksdienstverlening,
Openbare Ruimte en groen, Grondzaken, Leidsche Rijn, Erfgoed en
Monumenten, Wijken Vleuten – De Meern en Binnenstad
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 030 – 286 11 10
www.utrecht.nl

Leden van de gemeenteraad

Behandeld door	J.H.M. Schwachofer	Datum	19 juni 2015
Doorkiesnummer	030 – 28 64861	Ons kenmerk	
E-mail	j.schwachofer@utrecht.nl	Onderwerp	Toelichting bij strekt ter vervanging wijzigingsverordening
Bijlage(n)	-gewijzigde wijzigingsverordening -gewijzigde raadsvoorstel -havenverordening in geheel na wijzigingen.		
Uw kenmerk		Verzonden	
Uw brief van			Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte dames en heren,

In de commissie voor Stad en Ruimte van 21 mei jl. heb ik de leden toegezegd een aantal zaken nader toe te lichten en voor de besluitvorming een aangepaste wijzigingsverordening toe te sturen. In bijgevoegde documenten zijn de wijzigingen ten opzichte van wat u eerder heeft ontvangen gemarkeerd.

Toegevoegde categorie vaartuigen

In de commissie is een extra categorie vaartuigen aan de orde gekomen, te weten vaartuigen met bemanning waarmee maximaal 12 passagiers worden rondgevoerd (definitie rondvaart). Daarvan hebben we twee typen, voortbewogen door spierkracht (bijvoorbeeld De Gondelier) of mechanisch aangedreven. Mede tegen de achtergrond van uw wens van emissievrije exploitatie van vaartuigen worden deze twee typen toegevoegd aan de verordening. Voor spierkracht voortbewogen vaartuigen kan dan ook de opstapplaats bij de Gaardbrug mogelijk worden gemaakt. Consequentie is wel dat voor vaartuigen met bemanning tot maximaal 12 passagiers ook een light-vergunning moet worden aangevraagd. Gezien recente voorbeelden van vaartuigen op het water wordt met deze light-vergunning echter wel beperking gesteld aan de emissie. Na vaststelling van de Havenverordening wordt de beleidsregel, waarin ondermeer het vereiste van emissievrij is opgenomen, aangepast. Overal waar nu staat "verhuurboten" wordt dan vermeld "verhuurboten en rondvaartboten".

Op- en afstapplaatsen met venstertijden

Oorspronkelijk hadden we een aanpassing van de Havenverordening opgenomen met de mogelijkheid om op- en afstapplaatsen aan te wijzen voor meervoudig gebruik. De aanpassing naar meervoudig gebruik vullen we nu aan met de mogelijkheid om nadere eisen te verbinden aan het gebruik van op- en afstapplaatsen. Dat betekent dat de opstapplaats Gaardbrug ook aangewezen kan worden voor vaartuigen voortbewogen op spierkracht die maximaal 12 passagiers vervoeren (zoals de Gondelier). Daarnaast biedt deze aanvulling ook mogelijkheden om venstertijden in te stellen.

Na overleg met de roeiverenigingen hebben we besloten om de opstapplaats in de Veilinghaven voorsnog niet voor meervoudig gebruik aan te wijzen. Die opstapplaats blijft dus uitsluitend bestemd voor passagiersboten met meer dan 12 passagiers. Overigens wordt van deze opstapplaats nagenoeg geen gebruik gemaakt.

Overleg met roeiverenigingen

Drs C.A. Geldof

Wethouder voor Organisatievernieuwing, Publieksdienstverlening,
Openbare Ruimte en groen, Grondzaken, Leidsche Rijn, Erfgoed en
Monumenten, Wijken Vleuten – De Meern en Binnenstad

Datum **19 juni 2015**

Ik heb overleg gehad met de besturen van de roeiverenigingen. De ligplaats bij de Socratesbrug die de gemeente gebruikt in noodgevallen voor woonboten die tijdelijk hun eigen ligplaats niet kunnen gebruiken (bij baggeren of vervanging beschoeiing), zal zoals het er nu uitziet opgeheven worden. De gemeente zoekt een alternatieve locatie elders, in overleg met Rijkswaterstaat.

Bestickering

Op dit moment moeten houders van een ligplaatsvergunning een sticker op hun vaartuig aanbrengen. De verplichting ook opleggen aan houders van een exploitatievergunning vinden we een nuttige suggestie. Met ingang van het nieuwe vaarseizoen voeren we dit in. De stickers (of het ontbreken er van) helpen tegelijkertijd bij het controleren of een exploitant vaart met de verplichte vergunning.

Aanmeren in/buiten oudegracht

In de Oudegracht geldt een aanmeerverbod. Dat wil zeggen dat men er met de boot niet stil mag liggen langs de werven, ook niet kortstondig om, bij voorbeeld, een pizza te halen of te eten. In de overige stadswateren geldt geen aanmeerverbod, dus daar mag dat wel.

De bierboot heeft bij de introductie in 1996 reeds speciale toestemming gekregen. Voor de beroepsvaart geldt ook nu al dat ontheffing kan worden verleend waar dat nodig is.

Vergunningen onbepaalde tijd

Vergunningen op grond van de Havenverordening kunnen voor bepaalde en onbepaalde tijd verleend worden (artikel 4.3.4). Verlening gebeurde tot nu toe nagenoeg altijd voor onbepaalde tijd. Echter, voor de verhuur van fluisterboten werd de duur van de vergunning logischerwijs gelijk gesteld aan de duur van de concessie op de ligplaatsen.

Binnen de huidige Havenverordening zijn er aangrijpingspunten om aan bestaande vergunningen nadere eisen te verbinden. Zoals ik u in de commissie al heb aangegeven vergt het uitzoeken in hoeverre dit ook geldt voor de bestaande passagiersschepen met meer dan 12 passagiers meer tijd. Dit betrekken we daarom bij het te ontwikkelen beleidskader dat ik u heb toegezegd.

Concessiehouders

Zoals aangegeven in de commissie vindt tussen de gemeente en de concessiehouders nog een overleg plaats om te kijken of partijen nader tot elkaar kunnen komen. Overigens heeft inmiddels één van de concessiehouders ook een kort geding aangevraagd.

Lange termijn

U heeft mij gevraagd de emissiebeperking van vaartuigen te voorzien van een beleidskader. Dit gaan we ontwikkelen en opstellen samen met alle betrokken partijen. Hierbij betrekken we ervaringen in andere havensteden. Over c.a. $\frac{3}{4}$ jaar informeer ik u per brief over de voortgang met betrekking tot de onderwerpen: uitbreiden m.b.t. emissievrij varen, financieel gelijk kader, en vergunningen voor bepaalde en onbepaalde tijd.

Resumerend:

Met de nu voorgestelde aanpassing van de Havenverordening kunnen nieuwe initiatieven op het water makkelijker worden ontplooid en wordt de emissie beperkt, ook voor de rondvaart met maximaal 12 passagiers. De onduidelijkheid rond op- en afstapplaatsen wordt weg genomen.

Op uw aangeven hebben we aanvullende acties ondernomen ten aanzien van knelpunten zoals de ligplaats Socratesbrug en venstertijden, onduidelijkheid rondom initiatieven als de Gondelier verholpen en besloten tot het aanbrengen van stickers ter verhoging van de herkenbaarheid van vaartuigen.

Ik vertrouw er op dat u met deze toelichting de wijzigingsverordening Havenverordening Utrecht kan vaststellen.

Met vriendelijke groet,

Kees Geldof

Gemeente Utrecht

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Stadswerken
Kenmerk	14.060288
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 48
Geheim	Nee

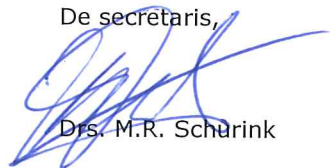
Aanpassen Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten STREKT TER VERVANGING

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 De verordening tot wijziging van de Havenverordening Utrecht 2006 vast te stellen, waarbij
 - 1) de werkingssfeer van de Havenverordening wordt aangevuld met opstapplaatsen voor alle vaartuigen, en een verplichting tot exploitatievergunning voor vaartuigen met bemanning en maximaal 12 passagiers, 2) luchtkwaliteit en veiligheid expliciet een plaats krijgen, en 3) enkele definities worden verbeterd.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Status: B

Bijlages

Voorstel: Voorstel_1899

Bijlage: conclusie commissie rvs Havenverordening

Bijlage: argument 1.3

Bijlage: strekt ter vervang wijzigingsverordening - 19-6-2015

Bijlage: brief+toelichting+havenverordening+19-6-2015 (1)

Eerdere besluitvorming**Uitvoering**

Nadat het college akkoord is gegaan met de voorgestelde benadering, wordt de de exploitanten van fluisterbootjes zorgvuldig uitgelegd dat zij geen nadeel ondervinden van de wijziging. Verwachting is dat dit voldoende is om eventuele onrust weg te nemen bij betrokkenen.

Na besluitvorming door de raad wordt de aangepaste verordening gepubliceerd en opgenomen in de regelgeving van Utrecht op de internetsite overheid.nl. Vervolgens kunnen ook de beleidsregels gepubliceerd worden.

Argument 1.3

De aanpassingen maken meer flexibiliteit mogelijk in het gebruik van opstap- en ligplaatsen

Wij willen dat de bestaande opstapplaatsen en nieuwe ligplaatsen meervoudig gebruikt kunnen worden door meerdere typen vaartuigen. En zo nodig willen we het gebruik ook weer kunnen beperken.

Bij opstapplaatsen denken we aan snel in/uitstappen van klanten van nieuwe exploitanten. Opstapplaatsen die hiervoor geschikt zouden kunnen zijn, zijn de Oosterkade, Catharijnesingel, Veilinghaven, bij de sluis en de steiger bij het Centraal Museum en bij het Spoorwegmuseum

De nieuwe singel (in het POS-gebied) biedt mogelijkheden tot aanleg van een nieuwe opstapplaats. Dit heeft onze aandacht binnen de planvorming van dit gebied.

Tot nu toe werden ligplaatsen altijd aangewezen voor één specifieke categorie vaartuigen. Het is echter ook denkbaar om zones aan te wijzen waar meerdere categorieën boten mogen liggen (bij voorbeeld rondvaartboten en recreatievaartuigen). Deze mogelijkheden kunnen er ook toe leiden dat het voor passanten en toeristen aantrekkelijker wordt van de Utrechtse wateren te genieten. Waar mogelijk en gewenst zullen we een dergelijke meervoudige aanwijzing gebruiken. De raad wordt volgens de bestaande procedure hierover vooraf gehoord.

Door artikel 2.1.3 wordt het eveneens mogelijk om het opstappen te verbinden aan bepaalde tijden (venstertijden). Daardoor kan rekening worden gehouden met de belangen van de verschillende doelgroepen, zoals bij voorbeeld roeiverenigingen.

Onderdeel van de landelijke regels is de bebording voor vaarwegen. Deze moet niet alleen door de beroepsvaart worden begrepen maar ook door incidentele recreanten. Het verduidelijken van een verkeersbord, zoals met een -voor leken te begrijpen-onderbord, is toegestaan en zal waar nodig door ons worden uitgevoerd. De taak om huurders van verhuurboten te wijzen op bepaalde verkeersregels ligt bij de exploitant, bijvoorbeeld de plaatselijke verkeersregel als het afmeerverbod in de Oudegracht die een incidentele recreant niet zal kennen. Ook zijn er borden die aan het begin van een watergang staan (bij voorbeeld verboden in te varen) maar niet steeds worden herhaald. De exploitant zal een recreant hier op moeten attenderen. Wij spelen hierin ook een rol door de eerder genoemde verklarende borden te plaatsen.

Toezeggingen wethouder:

1. Wethouder Geldof komt, met betrekking tot agendapunt 16, Raadsvoorstel Aanpassen Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten, met een strekt ter vervanging raadsvoorstel met aanpassingen op een aantal in de vergadering genoemde punten.
2. Wethouder Geldof bespreekt, met betrekking tot agendapunt 16, Raadsvoorstel Aanpassen Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten, nog voor raadsbehandeling, in overleg met de roeiverenigingen onder meer over de mogelijkheid tot het bespreken van de venstertijden.
3. Wethouder Geldof gaat, met betrekking tot agendapunt 16, Raadsvoorstel Aanpassen Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten, in een commissiebrief of in het strekt ter vervanging raadsvoorstel in op de punten bestickering, op- en afstapplaatsen voor de gondelier, aanmeren aan de Oudegracht en het (alsnog) stellen van beperkingen aan verleende vergunningen voor onbepaalde tijd.
4. Wethouder Geldof komt, met betrekking tot agendapunt 16, Raadsvoorstel Aanpassen Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten, binnen nu en driekwart jaar met een brief naar de commissie met daarin de stand van zaken met betrekking tot een beleidskader voor de lange termijn.
5. Wethouder Geldof komt, met betrekking tot agendapunt 16, Raadsvoorstel Aanpassen Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten, in de brief bij het strekt ter vervanging raadsvoorstel, terug op de vraag of vergunningen voor onbepaalde tijd tussentijds aangepast kunnen worden.

Terug in de Raad:

Fracties wachten het aangepaste voorstel van de wethouder af en het resultaat van het gesprek met de roeivereniging.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Stadswerken
Kenmerk	14.060288
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 48

Aanpassen Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten STREKT TER VERVANGING

Besluit

- 1 De verordening tot wijziging van de Havenverordening Utrecht 2006 vast te stellen, waarbij
1) de werkingssfeer van de Havenverordening wordt aangevuld met opstapplaatsen voor alle vaartuigen, en een verplichting tot exploitatievergunning voor vaartuigen met bemanning en maximaal 12 passagiers, 2) luchtkwaliteit en veiligheid expliciet een plaats krijgen, en 3) enkele definities worden verbeterd.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

De burgemeester,

Drs. A.A.H. Smits

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

We willen de Havenverordening beter laten aansluiten op de ontwikkelingen op het gebied van verhuurboten en luchtkwaliteit. Ook willen we de exploitatievergunning in het kader van de deregulering "light" maken, waarbij we tegelijkertijd rekening houden met luchtkwaliteit en veiligheid op het water. De afbakening van opstapplaatsen willen we verduidelijken. Bovendien willen we onduidelijkheden over exploitatievergunningen in relatie tot concessiehouders fluisterbootjes verhelderen.

In 2006 is de Havenverordening Utrecht vastgesteld. Op basis hiervan heeft de raad onder meer beleid vastgesteld voor het varen en liggen in de Utrechtse wateren. Ter uitvoering van enkele bepalingen in de Verordening heeft het college de Havenatlas vastgesteld. De Havenatlas bevat alle uitwerkingen van bestuurlijke besluiten, weergegeven in kaartvorm met toelichting (locaties voor woonboten, recreatievaartuigen, bedrijfsvaartuigen enz.). De atlas wordt aan de hand van genomen besluiten geactualiseerd en is voor een ieder te raadplegen op internet (www.utrecht.nl/havens/havenatlas).

We dragen nu een oplossing aan voor een drietal knelpunten uit de uitvoeringspraktijk van de Havenverordening sinds 2006.

1. "Light" vergunning voor verhuur van boten, met of zonder bemanning, met waarborging van luchtkwaliteit en veiligheid.

In de achter ons liggende periode is ruimte geboden voor nieuwe bedrijfsmatige initiatieven, zij het terughoudend. Zo kwamen er naast de gesloten passagiersschepen ook open boten. In 2014 kwamen daar de zogenoemde fluisterbootjes bij, kleine huurvaartuigen die elektrisch worden aangedreven waarmee ca. 6-10 personen kunnen varen. zonder bemanning. Er komen steeds nieuwe initiatieven op het gebied van watersport en waterrecreatie.

In beginsel staan wij daar welwillend tegenover, mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Op basis van de huidige regels is het inspelen op dit soort initiatieven in Utrecht niet of zeer moeilijk mogelijk. Dit heeft te maken met de verplichting in de Havenverordening om over een exploitatievergunning te moeten beschikken in de Utrechtse wateren. Utrecht wil meer ruimte creëren om nieuwe initiatieven op het water ruimte te geven, waarbij uitdrukkelijk rekening wordt gehouden met het beleid voor de luchtkwaliteit. Emissies willen we dan ook voorkomen. Daarnaast is de veiligheid van de personen te water voor ons een uitgangspunt. In de huidige verordening zijn deze belangen niet, of onvoldoende, geborgd.

2. Onduidelijke afbakening opstapplaatsen e.d.

In de bestaande verordening worden alleen opstapplaatsen e.d. voor passagiersschepen opgenomen. Toch hebben ook andere typen vaartuigen die verhuurd worden (al dan niet met bemanning) plaats nodig langs de waterkant om passagiers of huurders op te nemen.

3. Onduidelijkheden exploitatievergunningen

Bij de instelling van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) is onder meer vastgelegd dat het vaarwegbeheer over de Kromme Rijn bij dit waterschap berust. In bestuurlijke afspraken daterend van 2000 en 2002 tussen HDSR en de gemeente Utrecht is vastgelegd dat het nautisch vaarwegbeheer over het stedelijk deel van de Kromme Rijn bij de gemeente Utrecht ligt en daarbuiten bij HDSR. De grens ligt bij de Waterlinieweg. Voor het deel van de Kromme Rijn tussen de Waterlinieweg en de gemeentegrens met Bunnik (de A27) is HDSR bevoegd gezag. De splitsing tussen HDSR als bevoegd gezag in relatie tot de huidige havenverordening heeft gezorgd voor onduidelijkheid over het wel of niet nodig hebben van een exploitatievergunning. De voorgestelde wijzigingen in de havenverordening verhelderen dit.

Beslispunt (referendabel)

- 1 De verordening tot wijziging van de Havenverordening Utrecht 2006 vast te stellen, waarbij
1) de werkingssfeer van de Havenverordening wordt aangevuld met opstapplaatsen voor

Gemeente Utrecht

alle vaartuigen, en een verplichting tot exploitatievergunning voor vaartuigen met bemanning en maximaal 12 passagiers, 2) luchtkwaliteit en veiligheid expliciet een plaats krijgen, en 3) enkele definities worden verbeterd.

Argumenten

1.1 De bepalingen in de huidige verordening staan nieuwe initiatieven in de weg

Voor nieuwe initiatieven op het water is in Utrecht een exploitatievergunning vereist. Artikel 2.4.2 van de Havenverordening stelt dat voor het bedrijfsmatig verhuren van verhuurboten (waaronder kleine vaartuigen) een exploitatievergunning is vereist. Op dit moment worden echter geen nieuwe vergunningen verleend omdat een exploitant ook moet beschikken over een locatie van waaruit de activiteit mag plaatsvinden. Bij nieuwe initiatieven weten de initiatiefnemers zelf het beste waar die kunnen plaats vinden. Door de exploitatievergunning eenvoudiger te maken (vergunning light), kunnen de ondernemers zelf bepalen welke locatie het meest geschikt is voor activiteiten. Een locatie aan de Oudegracht is daarbij vanwege de drukte te water en de daarmee samenhangende veiligheid, niet aan de orde. Bestaande vergunningshouders aan de Oudegracht blijven wel gewoon hun vergunning houden. Uiteraard moet men wel voldoen aan andere eisen zoals het bestemmingsplan, de APV en de Havenatlas.

1.2 Dit past in Utrecht: Goed Geregeld

Verminderen of wegnemen van overbodige regeldruk en bureaucratie is een doelstelling van onze gemeente. De Havenverordening grondig tegen het licht houden stemt overeen met de aanpak uit het coalitieakkoord, Utrecht: goed geregeld.

Het "light" maken van de exploitatievergunning dient de mens (en zijn leefomgeving), en niet andersom. De rechtsgrond daartoe wordt gelegd in de Havenverordening (nieuw artikel 4.4.1 lid 2). Om eenduidigheid te hebben voor alle categorieën vaartuigen willen we de light vergunning ook verplicht stellen voor het exploiteren van vaartuigen met bemanning met maximaal 12 passagiers. Dan wordt het mogelijk ook emissies uit dit type vaartuigen te voorkomen. Net als bij verhuurboten willen we hierbij onderscheid maken tussen vaartuigen voortbewogen door een motor of door spierkracht (zoals bij voorbeeld de gondelier). De uitwerking vindt plaats in een beleidsregel van het college, waarin gesteld wordt dat vergunningaanvragen voor initiatieven waarbij emissie plaats vindt naar water en/of lucht, worden geweigerd.

Een nieuw in te stellen vaarverbod in de Oudegracht voor door spierkracht aangedreven boten is overwogen, en vanaf gezien. Enerzijds omdat het niet past in het verminderen van regelgeving, anderzijds omdat het niet leidt tot het beoogde effect, te weten: de veiligheid vergroten. Zie daartoe de eerste kanttekening.

1.3 De aanpassingen maken meer flexibiliteit mogelijk in het gebruik van opstap- en ligplaatsen

Dit argument is als bijlage bij het raadsvoorstel gevoegd. De tekst was te groot voor het kader.

1.4 De definities in de verordening zijn soms onvolledig

De Havenverordening geeft voor de Havenatlas de volgende definitie:

"Havenatlas: het geheel van kaarten en daarbij horende voorschriften en aanwijzingen, vastgesteld overeenkomstig artikel 2.1.1 van onderhavige verordening".

Dit artikel 2.1.1. regelt echter alleen de locaties waar de verschillende soorten vaartuigen een ligplaats mogen innemen. Er zijn nog andere bepalingen waarvan de uitkomsten opgenomen moeten worden in de Havenatlas. Feitelijk gebeurt dit al maar de juridische grondslag is nu niet aanwezig.

Dit gaat dan o.a. over:

- De aanduiding van afvaarplaatsen, opstapplaatsen en stallingplaatsen voor meer dan alleen passagiersschepen (artikel 2.4.1.)
- wat wordt verstaan onder een verhuurboot en wat onder het begrip "aanmeren".

Kanttekeningen

Gemeente Utrecht

1.1 Een vaarverbod op de Oudegracht voor vaartuigen zonder motor is niet haalbaar

Door spierkracht aangedreven vaartuigen leveren de meeste veiligheidsrisico's op. Om de veiligheid te vergroten hebben we daarom overwogen een vaarverbod in te stellen in de Oudegracht voor dit type vaartuigen. We hebben daar echter van afgezien.

Aan bestaande vergunninghouders voor exploitatie van dit type vaartuigen (waterfietsen, kano's) zouden we, op grond van uitgebreide jurisprudentie, een ontheffing moeten verlenen. Dat betreft het overgrote deel van de aanwezige vaartuigen. Doorgaand verkeer met door spierkracht aangedreven vaartuigen komt relatief weinig voor.

De enigen die onder een dergelijk vaarverbod zouden vallen zijn de bewoners van de Oudegracht. Een klein aantal van hen heeft een roeiboot, en juist zij zouden niet meer mogen varen. De wijkraad heeft na consult, te kennen gegeven de maatregel niet te steunen.

1.2 Claims van bestaande exploitanten zijn niet uit te sluiten

Voor het hebben van ligplaatsen ten behoeve van de verhuur van fluisterbootjes heeft de gemeente een exclusief recht gegeven aan twee exploitanten aan de Wittevrouwensingel en het Hooghiemstraplein. Deze exploitanten verkeren in de veronderstelling dat zij een alleenrecht hebben voor het exploiteren van fluisterboten op de Utrechtse wateren en dat andere exploitanten, waaronder die aan de Kromme Rijn, zouden stoppen met hun fluisterbootactiviteiten omdat de gemeente handhavend zou optreden tegen deze verhuurbedrijven. De eerdergenoemde onduidelijkheden over de verantwoordelijkheden over het nautisch vaarwegbeheer tussen HDSR en de gemeente doen ons beseffen dat de antwoorden op de schriftelijke vragen van 2014, nr. 33 hieraan bij hebben gedragen. Deze antwoorden hadden anders geformuleerd dienen te worden. Door de nieuwe beleidsregel wordt de situatie verhelderd. Ook de exploitanten aan de Kromme Rijn hebben inmiddels een exploitatievergunning aangevraagd. De bootjes en locaties voldoen aan de beleidsregel en er is in die zin dus geen aanleiding voor handhaving.

Op grond van de aanbestedingsstukken, waaronder de concessieovereenkomst, is altijd duidelijk geweest dat de exclusiviteit betrekking heeft op de betreffende ligplaats locaties. Alleen de concessiehouders mogen van deze locaties gebruik maken.

1.3 Handhaving vormt een aandachtspunt voor de korte en lange termijn

Het handhaven van de naleving van emissievrij varen met rondvaartboten vormt een aandachtspunt. Er is geen (volledig) inzicht in het aantal exploitanten dat rondvaarten aanbied in vaartuigen voor maximaal 12 passagiers. Voor zover er aanbieding plaats vindt via internet of anderszins, kan de gemeente deze exploitanten attent maken op de vergunningplicht en de noodzaak tot emissievrij varen. Stickers zullen helpen bij het constateren van varen zonder vergunning. In dat geval zal gewezen worden op de verplichting om alsnog een vergunning aan te vragen.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Stadswerken
Kenmerk	14.060288
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 48

Aanpassen Havenverordening ter facilitering van initiatieven verhuurboten STREKT TER VERVANGING

Besluit

- 1 De verordening tot wijziging van de Havenverordening Utrecht 2006 vast te stellen, waarbij
1) de werkingssfeer van de Havenverordening wordt aangevuld met opstapplaatsen voor alle vaartuigen, en een verplichting tot exploitatievergunning voor vaartuigen met bemanning en maximaal 12 passagiers, 2) luchtkwaliteit en veiligheid expliciet een plaats krijgen, en 3) enkele definities worden verbeterd.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Stadswerken Schwachofer, J.H.M. (Jan)
Kenmerk	15.502990
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 49
Geheim	Nee

Plan Gemeentelijke watertaken Utrecht

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 Het Plan gemeentelijke watertaken Utrecht vast te stellen
- 2 Het tarief voor de rioolheffing in de planperiode te stabiliseren
- 3 De stad te vergroenen door de doelstelling m.b.t. afkoppelen van regenwater te verbreden
- 4 Samen met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden een waterbank op te richten om noodzakelijke watercompensatie daar te realiseren waar het effect het grootst is en de meeste ruimtelijke kwaliteit aanwezig is.
- 5 Bij lozingen uit de riolering naar oppervlaktewater over te gaan naar meer effectgericht beleid
- 6 De financiële middelen voor verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit daar in te zetten waar we de grootste effecten kunnen realiseren.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Toezeggingen wethouder:

1. Voor de raadsbehandeling een toelichting te geven op een aantal financiële aspecten (afschrijving kapitaallasten, egalisatie reserve etc.)

Terug in de Raad:

Verstening, uittreepplaatsen dieren, financiële aspecten

Status: B

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3035

Bijlage: 400.1.VJN GUT_Nota Watertaken_LR

Bijlage: raadsbrief_Nadere+toelichting+Plan+Gemeentelijke+watertaken

Bijlage: rvs getekend raadsbesluit nr 49

Eerdere besluitvorming

Uitvoering

Raadsbesluit

Opgesteld door	Stadswerken
Kenmerk	15.502990
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 49

Plan Gemeentelijke watertaken Utrecht

Besluit

- 1 Het Plan gemeentelijke watertaken Utrecht vast te stellen
- 2 Het tarief voor de rioolheffing in de planperiode te stabiliseren
- 3 De stad te vergroenen door de doelstelling m.b.t. afkoppelen van regenwater te verbreden
- 4 Samen met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden een waterbank op te richten om noodzakelijke watercompensatie daar te realiseren waar het effect het grootst is en de meeste ruimtelijke kwaliteit aanwezig is.
- 5 Bij lozingen uit de riolering naar oppervlaktewater over te gaan naar meer effectgericht beleid
- 6 De financiële middelen voor verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit daar in te zetten waar we de grootste effecten kunnen realiseren.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

De burgemeester,

Drs. A.A.H. Smits

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

Het plan Gemeentelijke watertaken Utrecht 2016-2019 beschrijft hoe we de komende jaren de drie gemeentelijke zorgplichten invullen op het gebied van het stedelijk waterbeheer. Tevens beschrijft het plan welke kosten daarmee samenhangen en welke invloed dit heeft op de ontwikkeling van de gemeentelijke rioolheffing.

De eerste zorgplicht gaat over de vraag hoe we jaarlijks de circa 18 miljard liter afvalwater inzamelen en afvoeren naar de rioolwaterzuivering, zonder dat dit leidt tot gezondheidsrisico's, overlast voor bewoners en verontreiniging van bodem en oppervlaktewater.

De tweede zorgplicht gaat het om de vraag hoe we jaarlijks de ruim 80 miljard liter regenwater verwerken die binnen de gemeentegrenzen valt, zonder dat er overlast optreedt voor bewoners en bezoekers van Utrecht. Afgelopen zomer waren het gemeentelijke rioolstelsel en de openbare ruimte goed in staat om de extreme buien te verwerken. Toch ontstond er op een aantal locaties forse overlast bij woningen en bedrijfspanden met vloerpeilen en tuinen die lager liggen dan de openbare weg. De verwachting van het KNMI is dat extreme buien in de toekomst steeds vaker en met een steeds hogere intensiteit gaan voorkomen. Gemeente en woning- en bedrijfseigenaren hebben ieder hun eigen verantwoordelijkheid om Utrecht ook in de toekomst droog en daarmee leefbaar te houden. Het plan Gemeentelijke Watertaken beschrijft deze verantwoordelijkheden en de te volgen strategie.

Naast de extremere buien in de zomer, is ook de verwachting van het KNMI dat de winters in Nederland steeds natter worden. Dit leidt tot hogere grondwaterstanden in de winter met mogelijk toenemende grondwateroverlast. De derde zorgplicht van de gemeente is om deze structurele grondwateroverlast tegen te gaan. Dit kan de gemeente niet alleen. Net als bij hemelwateroverlast is dit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, waterschappen en eigenaren van woningen en bedrijven. Dit plan beschrijft de verantwoordelijkheden en de te volgen strategie. Het gemeentelijk oppervlaktewater is een belangrijk onderdeel van het systeem om regenwater af te voeren en te bergen en om de grondwaterstand te reguleren. Daarom gaat dit plan ook in op de functies van en de ambities met het oppervlaktewater dat wij als gemeente in beheer en onderhoud hebben.

Het zorgdragen voor de gemeentelijke watertaken kost geld. Hiervoor betalen alle burgers van Utrecht een speciale heffing, de rioolheffing. Met de in het Plan Gemeentelijke Watertaken voorgestelde maatregelen houden we vast aan onze ambities, terwijl we door efficiënter te werken en scherpe keuzes te maken de kosten verder omlaag brengen. We stabiliseren de rioolheffing en gebruiken de extra financiële ruimte om oude leningen versneld af te lossen. Hiermee zadelen we toekomstige generaties bewoners van de stad niet meer op met lasten uit het verleden.

Beslispunt (referendabel)

- 1 Het Plan gemeentelijke watertaken Utrecht vast te stellen

Argumenten

- 1.1 Elke gemeente dient op grond van de Wet milieubeheer en gemeentelijke financiële verordening een dergelijk plan te hebben.

De Wet milieubeheer stelt het opstellen van een rioleringsplan voor alle gemeenten verplicht. De financiële verordening van Utrecht bepaalt dat er drie nota's onderhoud kapitaalgoederen moeten worden opgesteld. Een er van betreft rioleringen. Het plan Gemeentelijke Watertaken Utrecht 2016-2019 geeft invulling aan de planverplichting.

- 1.2 De looptijd van het vorige Gemeentelijke Rioleringsplan is verlopen

Het vorige verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan had een looptijd van 2011-2014. In mei 2013 is de raad per brief (13.023839) geïnformeerd dat in 2015 een nieuw plan aangeboden zou worden, tegelijk met de nota Onderhoud Kapitaalgoederen Openbare Ruimte, waarmee de looptijd van beide gelijk wordt.

Beslispunt (referendabel)

- 2 Het tarief voor de rioolheffing in de planperiode te stabiliseren

Argumenten

- 2.1 Dit is een doelstelling uit het coalitieakkoord

- 2.2 Hiermee wordt voldaan aan de in september 2014 afgesproken besparingsambitie binnen het samenwerkingsverband Winnet.

In 2011 hebben het Ministerie van Infrastructuur & Milieu (I&M), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Unie van Waterschappen (UvW) en de Vereniging van waterbedrijven in Nederland (Vewin) het Bestuursakkoord Water gesloten. Dit akkoord heeft als doel het beheer van de waterketen te verbeteren ten aanzien van kosten, kwaliteit en kwetsbaarheid.

In het bestuursakkoord is afgesproken dat via regionale samenwerking tussen gemeenten, waterschappen en waterleidingbedrijven invulling wordt gegeven aan de opgaven. Landelijk zijn hiervoor circa 50 regio's gevormd. In de regio Utrecht is dit het Water Innovatie Netwerk (Winnet), een bestuurlijk platform van 14 Utrechtse gemeenten en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.

De landelijke besparingsopgave is binnen Winnet vertaald in een regionale opgave.

Concreet betekent dit voor de regio dat de kostenstijging van 2010 naar 2020 niet van € 110 miljoen in 2010 naar € 150 miljoen in 2020 mag stijgen, maar tot maximaal € 135 miljoen in 2020. De kosten van de gemeente Utrecht bepalen voor bijna 30% de totale kosten binnen Winnet. Voor Utrecht betekent de ambitie een maximale stijging van de rioleringskosten van € 32,7 miljoen in 2010 naar maximaal € 37,9 miljoen in 2020 (prijsspeil 2010). Door de kosten te verlagen en het tarief komende planperiode te stabiliseren maken wij deze ambitie waar.

- 2.3 Door het tarief te stabiliseren lossen we versneld oude leningen af

Met het voorgestelde beleid houden we vast aan de uitgangspunten van het Basisrioleringsplan (1984) om rioolvervanging direct te financieren en niet te activeren waardoor kapitaallasten ontstaan. Door efficiënter te werken en scherpere keuzes te maken brengen we de kosten omlaag. We stabiliseren de rioolheffing en gebruiken de financiële ruimte om oude leningen versneld af te lossen. Hiermee lossen we oude leningen niet in 2053, maar in 2024 af. Dit is van belang, gelet op het feit dat vanaf 2030 de verwachting is dat het aantal jaarlijks te vervangen kilometers riool zal toenemen.

Beslispunt (referendabel)

- 3 De stad te vergroenen door de doelstelling m.b.t. afkoppelen van regenwater te verbreden

Argumenten

- 3.1 Dit is de invulling van de motie 2014/M118 Van de goot in de sloot

Voor het robuuster maken van de bestaande riolering tegen extreme buien is het verstandig om naast het afkoppelen (het scheiden van de systemen voor afval- en hemelwater) ook in te zetten op vergroening door het verminderen van niet functionele verharding. Hiermee bereik je hetzelfde effect (minder regenwater in het riool), het kost minder en de maatregel draagt tevens bij aan vermindering van hittestress en een aantrekkelijker openbare ruimte. Het aanleggen van aparte systemen voor afvalwater en hemelwater is kostbaar en is eigenlijk alleen rendabel als er ook een andere reden is om het riool te vervangen. Om toch te kunnen afkoppelen zonder rioolvervanging is in de vorige planperiode fors ingezet op de aanleg van waterpasserende verharding. Dit zijn klinkers met extra brede voegen en een goed doorlatende wegfundering, waardoor regenwater goed kan infiltreren. Feitelijk gebruik

je de wegverharding en wegfundering als systeem voor de afvoer van hemelwater, zelfs bij zware buien. Hoewel de waterpasserende verharding goed functioneert in de verwerking van hemelwater, blijkt deze tot op heden niet zo robuust als gehoopt. Daar waar flink gereden wordt trillen de stenen los en gaan ze klapperen. Voor de komende planperiode blijven we onderzoeken hoe we dit probleem kunnen oplossen. Tot die tijd beperken we de inzet van waterpasserende verharding tot de plekken met weinig verkeersbewegingen, zoals parkeervakken en goten van waterpasserende stenen aan de randen van asfaltwegen. We verwachten nog 2 ha per jaar te kunnen afkoppelen via waterpasserende verharding. Het budget wat beschikbaar was voor de aanleg van waterpasserende verharding in de rijbaan gebruiken we voor het verwijderen van niet functionele verharding en het aanbrengen van groen.

Jaarlijks hebben we 1 miljoen euro beschikbaar, waarmee we jaarlijks in totaal circa 4 ha kunnen vergroenen of afkoppelen.

Beslispunt

- 4 Samen met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden een waterbank op te richten om noodzakelijke watercompensatie daar te realiseren waar het effect het grootst is en de meeste ruimtelijke kwaliteit aanwezig is.

Argumenten

- 4.1 Watercompensatie vindt nu bij voorkeur binnen een specifiek, te ontwikkelen plangebied plaats en dit leidt in praktijk niet altijd tot effectieve en ruimtelijk aantrekkelijke oplossingen
Door het realiseren van extra verharding neemt de regenwaterafvoer bij extreme buien toe. Beleid van waterschap en gemeente is om daar waar de verharding met meer dan 500 m2 toeneemt, de extra regenwaterafvoer te compenseren door de aanleg van extra waterberging. De kosten voor deze extra waterberging komen voor rekening van de ontwikkelaar en de compensatie dient binnen het plangebied of minimaal hetzelfde peilgebied plaats te vinden. Deze compensatie is bij relatief kleine ontwikkelingen kostbaar en lastig in te passen en leidt daardoor vaak tot flinke discussie tussen ontwikkelaar, gemeente en het waterschap. Ook leidt de plicht om te compenseren binnen het plangebied lang niet altijd tot een effectieve en ruimtelijke aantrekkelijke oplossing.
We zetten ons de komende planperiode in om via de regionale samenwerking samen met Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden een waterbank en zo mogelijk een verhardingsbank op te richten. Deze bank biedt ontwikkelaars en initiatiefnemers de mogelijkheid om watercompensatie en zo mogelijk verhardingscompensatie binnen de gemeente te kunnen afkopen. Met dit geld kan de gemeente dan op plekken waar een grotere noodzaak ligt en betere inpassing mogelijk is, extra waterberging realiseren of bestaande verharding verminderen door deze te vergroenen.
Bij de verdere uitwerking van de waterbank wordt ook onderzocht of het wenselijk en haalbaar is om via de waterbank gebruikers van (verontreinigd grondwater) te laten betalen voor noodzakelijke beheermaatregelen. Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan het nieuwe gebiedsplan Wet Bodembescherming.

Beslispunt (referendabel)

- 5 Bij lozingen uit de riolering naar oppervlaktewater over te gaan naar meer effectgericht beleid

Argumenten

- 5.1 Hiermee wordt hetzelfde effect bereikt, maar dan tegen lagere kosten
Een gemengd rioolstelsel, waarbij regenwater en afvalwater via dezelfde buis worden afgevoerd is bij hevige neerslag niet in staat al het regenwater te bergen. Om te voorkomen

dat er dan wateroverlast ontstaat, beschikt dit type rioolstelsel over nooduitlaten, de zogenaamde riooloverstorten. Deze lozen het overtollige verdunde afvalwater op oppervlaktewater, wat kan leiden tot overlast voor het milieu.

Sinds 1993 gold voor de riooloverstorten wettelijk een brongerichte aanpak waarbij lozingen met 50% teruggebracht moesten worden. Dit kostte soms miljoenen per te saneren overstort (bouw van bergbezinkbassins).

Utrecht heeft de afgelopen 10 jaar circa 40 miljoen geïnvesteerd om lozingen terug te dringen. Daarbij was de omvang van de lozing leidend en in mindere mate het effect op de kwaliteit van het water waarop overgestort werd.

Nu nagenoeg aan de wettelijke doelstelling is voldaan, hebben het Hoogheemraadschap en de gemeente afgesproken om bij toekomstige saneringen voortaan het effect op de kwaliteit van het ontvangende water leidend te laten zijn. We nemen voortaan alleen nog maatregelen bij lozingen uit de riolering als deze leiden tot een zichtbare verbetering van het watersysteem of een aantoonbare vermindering van risico's voor de volksgezondheid of voor planten en dieren. Bij de afweging worden alle emissies naar het watersysteem meegenomen en niet alleen die uit de riolering.

De afspraken die in 2007 zijn gemaakt over de sanering van de lozingen in de stad Utrecht laten we hiermee los. Deze worden vervangen door de afspraken in het afvalwaterakkoord dat in december 2014 is gesloten met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR). Omdat alle in 2007 afgesproken maatregelen in de beheergebieden van Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht en Rijkswaterstaat al zijn gerealiseerd, hoeven met deze partijen geen nieuwe afspraken gemaakt te worden. Met deze nieuwe aanpak besparen we minimaal € 1 miljoen op de aanleg van zuiverende voorzieningen.

Beslispunt (referendabel)

- 6 De financiële middelen voor verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit daar in te zetten waar we de grootste effecten kunnen realiseren.

Argumenten

- 6.1 De te realiseren waterkwaliteit in stedelijk gebied wordt voor een groot deel bepaald door de chemische kwaliteit van het water dat Utrecht inkomt en de inrichting en doorstroming van watergangen.

Op de kwaliteit van het water dat de stad instroomt heeft de gemeente geen invloed. En bij de inrichting zijn cultuurhistorische kades en oevers, aanwezige bomen en andere gebruiksfuncties beperkende factoren voor de maximaal te realiseren waterkwaliteit. We blijven een goede ecologische waterkwaliteit nastreven. Daarom zetten we komende planperiode via de wijkwaterplannen vooral in op maatregelen waarbij we de grootste en zichtbaarste effecten kunnen realiseren. We investeren vooral in maatregelen als zichtbare waterkwaliteitsproblemen zich voordoen, zoals overmatig kroos en algen, vissterfte, botulisme, stank, blauwalg en overmatig zwerfvuil. De resterende financiële middelen investeren we in wateren met hoge ecologische potentie of daar waar we in combinatie met vervangingen en groot onderhoud ook de ruimtelijke en ecologische kwaliteit van watergangen kunnen verbeteren.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Stadswerken Schwachofer, J.H.M. (Jan)
Kenmerk	15.502990
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 49

Plan Gemeentelijke watertaken Utrecht

Besluit

- 1 Het Plan gemeentelijke watertaken Utrecht vast te stellen
- 2 Het tarief voor de rioolheffing in de planperiode te stabiliseren
- 3 De stad te vergroenen door de doelstelling m.b.t. afkoppelen van regenwater te verbreden
- 4 Samen met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden een waterbank op te richten om noodzakelijke watercompensatie daar te realiseren waar het effect het grootst is en de meeste ruimtelijke kwaliteit aanwezig is.
- 5 Bij lozingen uit de riolering naar oppervlaktewater over te gaan naar meer effectgericht beleid
- 6 De financiële middelen voor verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit daar in te zetten waar we de grootste effecten kunnen realiseren.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

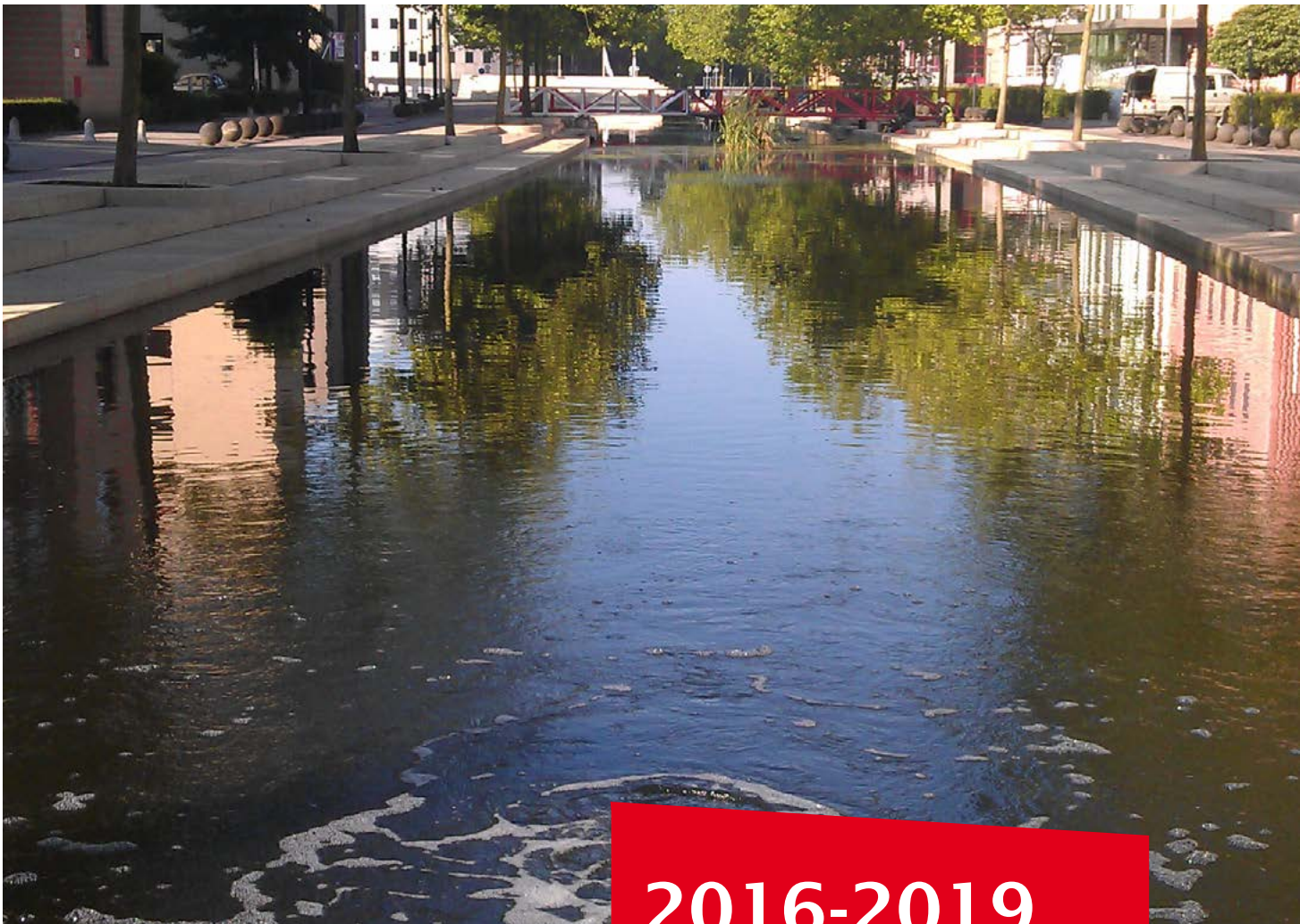
De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

Plan Gemeentelijke Watertaken Utrecht

2016-2019

Gemeente Utrecht

Utrecht.nl

Foto omslag: Vijver Euclideslaan (Rijnsweerd) met op de voorgrond
nieuwe beluchtingspomp om zuurstofgehalte op niveau te houden.

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Ontwikkelingen	8
3	Gemeentelijke Watertaken	14
3.1	Zorgplicht afvalwater	15
3.2	Zorgplicht hemelwater	19
3.3	Zorgplicht structurele grondwateroverlast	25
3.4	Oppervlaktewater	29
4	Instrumentarium en middelen	35
4.1	Systemen en objecten	35
4.2	Kosten	37
5	Kostendekking en rioolheffing	41
	Bijlagen	44
	Bijlage 1 Afkortingen en begrippen	46
	Bijlage 2 Terugblik planperiode 2011-2014	49
	Bijlage 3 Bestemmingskaart ontwatering	52
	Bijlage 4 Overzicht systemen en objecten	53
	Bijlage 5 Meerjarenraming kosten en inkomsten	56

Wadi's in de wijk Vleuterweide

1 Inleiding

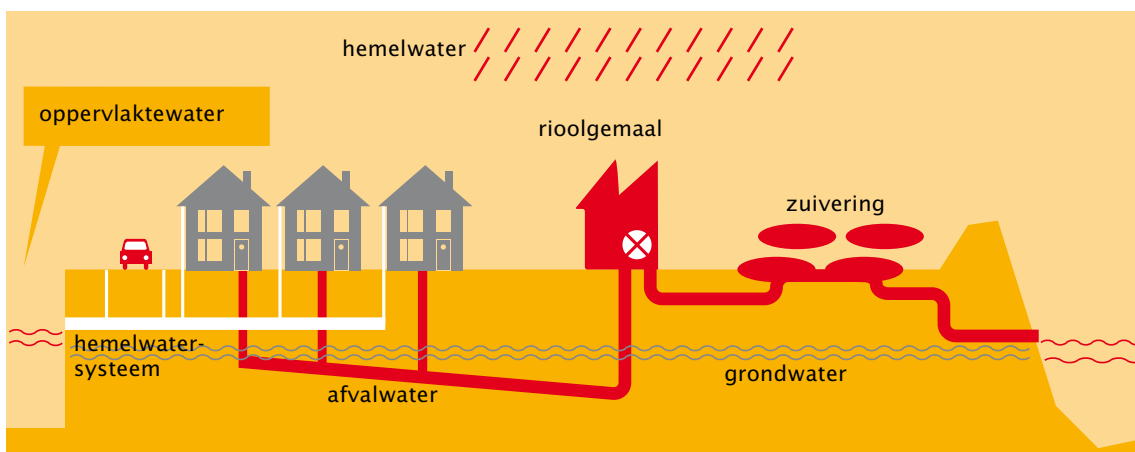
Aanleiding

Het Plan Gemeentelijke Watertaken Utrecht 2016-2019 beschrijft de invulling van de wettelijke gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Ook de wijze van beheer van het gemeentelijke oppervlaktewater in Utrecht wordt beschreven, omdat het oppervlaktewater een belangrijke bijdrage levert aan de afvoer en verwerking van hemelwater en het reguleren van de grondwaterstand. Het plan vormt het Gemeentelijk Rioleringsplan, zoals elke gemeente die dient te hebben conform artikel 4.22 van de Wet Milieubeheer. Tevens wordt met dit plan voldaan aan artikel 17 van de gemeentelijke Financiële verordening, waarin staat opgenomen dat elke vier jaar een Nota kapitaalgoederen riolering moet worden voorgelegd aan de raad. Het plan is de opvolger van het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2011-2014.

Doelstelling

De gemeente draagt zorg voor een schone, functionele en veilige openbare ruimte. Goed onderhoud van de openbare ruimte is belangrijk omdat het de publieke ruimte betreft die directe invloed heeft op het woon-, leef- en werkklimaat van de stad. Daarnaast heeft de gemeente voor water wettelijk een aantal specifieke zorgplichten toegewezen gekregen. Op basis van deze zorgplichten heeft de gemeente op het gebied van water de volgende taken:

1. een veilige inzameling en transport van afvalwater, zonder risico's voor de volksgezondheid en het milieu;
2. het inzamelen en verwerken van hemelwater zonder dat er wateroverlast optreedt;
3. het voorkomen en verminderen van structurele grondwateroverlast;
4. het samen met de waterschappen realiseren van veilig, gezond en aantrekkelijk oppervlaktewater waarlangs het goed wonen, werken en recreëren is.

Dit plan beschrijft het beleidskader om de doelstellingen vorm te geven en de te volgen strategie voor de planperiode 2016-2019. Het bijbehorende uitvoeringsprogramma wordt separaat uitgewerkt en jaarlijks vastgesteld.

Procedure

De gemeenteraad stelt het Plan Gemeentelijke Watertaken vast. De Wet milieubeheer vereist betrokkenheid van gedeputeerde staten en waterbeheerders en zuiveringsbeheerders bij het plan. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht en Rijkswaterstaat beheren watergangen en de rioolwaterzuiveringen en vormen het bevoegd gezag met betrekking tot het oppervlaktewater in de gemeente Utrecht. Deze partijen en de provincie Utrecht hebben dan ook het plan ter commentaar ontvangen. Waar nodig zijn onderdelen van het plan met partijen voor besproken. De reacties worden opgenomen in de bijlage van de definitieve versie van het Plan.

Geldigheidsduur

In Utrecht is de planperiode voor het Gemeentelijk Rioleringsplan op vier jaar gesteld, in het ritme van de bestuursperioden. Dit plan geldt van 2016 tot en met 2019. Het vorige plan liep van 2011-2014. Het vorige college heeft in mei 2013 besloten het plan met één jaar te verlengen, zodat de looptijd van het Plan Gemeentelijke Watertaken voortaan synchroon loopt met de Nota onderhoud kapitaalgoederen openbare ruimte.

Hoofdpunten beleid en beleidswijzigingen

Dit plan bevat beleid wat wordt voortgezet en een aantal beleidswijzigingen. De belangrijkste zijn hieronder samengevat.

Hoofdpunten voortzetting huidig beleid

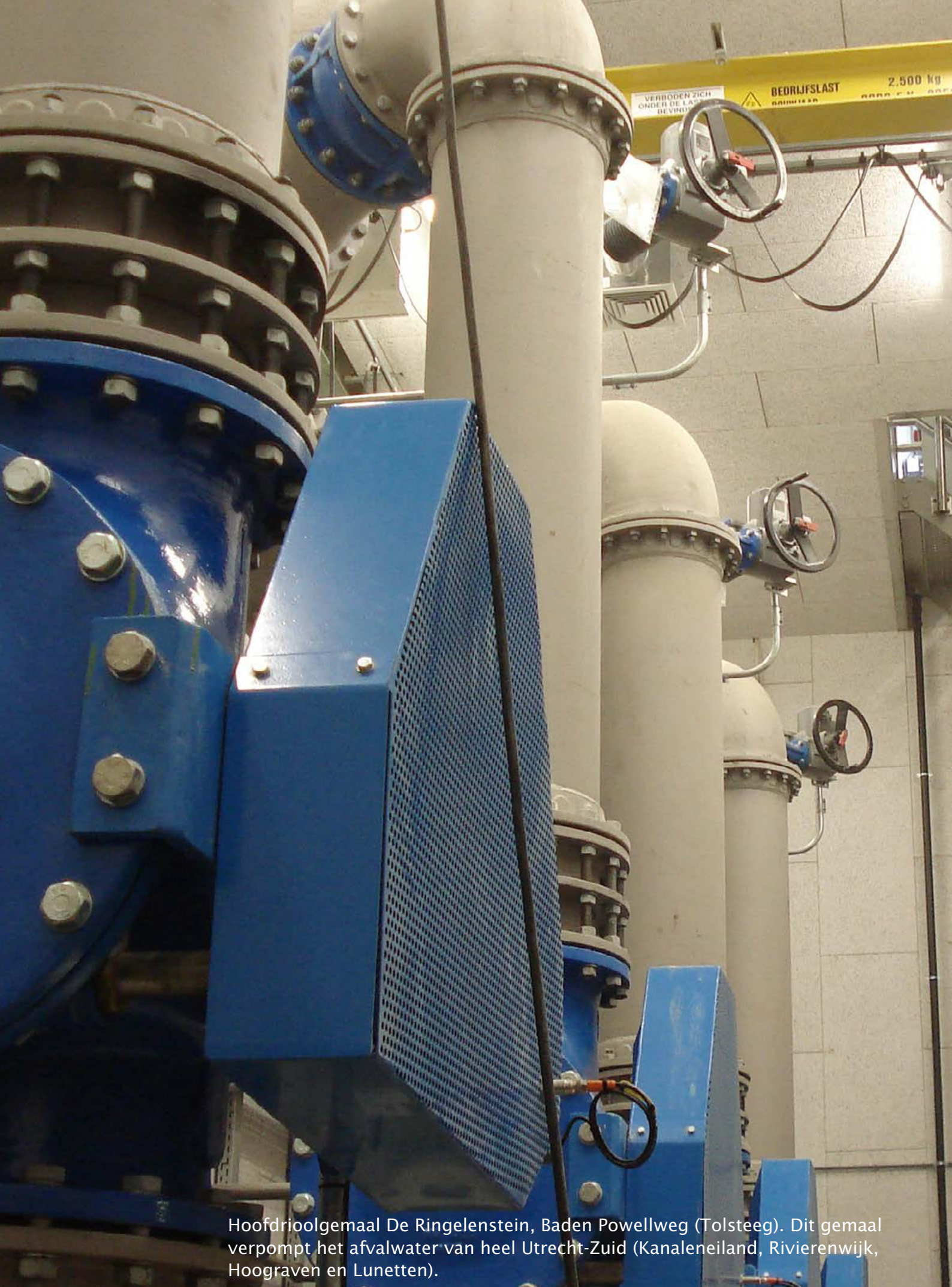
1. Het voortzetten van het huidige vervangingstempo van verouderde of onvoldoende functionerende riolering van 5 km per jaar.
2. Het voortzetten van de huidige strategie voor het omgaan met extreme neerslag, zowel qua verantwoordelijkheden als qua fysieke maatregelen.
3. Het voortzetten van de huidige strategie voor het aanbrengen en verbeteren van ontwatering om grondwateroverlast te voorkomen. Vanwege doelmatigheid en beperking van overlast doen we dit komende planperiode alleen in combinatie met rioolvervanging of als lokaal maatwerk mogelijk is.
4. Het voortzetten van de huidige financiële strategie. Hierbij brengen we, door efficiënter te werken en scherpe keuzes te maken, de kosten verder omlaag. We stabiliseren de rioolheffing en gebruiken de financiële ruimte om oude leningen versneld af te lossen. Hiermee lossen we oude leningen niet in 2053, maar in 2024 af. Dit is van belang, gelet op het feit dat vanaf 2030 de verwachting is dat het aantal jaarlijks te vervangen kilometer riool toeneemt.

Belangrijkste beleidswijzigingen

5. We dragen bij aan het vergroenen van de stad door het verbreden van de afkoppeldoelstelling. We zetten het budget niet alleen in voor het ontvlechten van afvalwater en hemelwatersystemen, maar ook voor het vervangen van niet functionele verharding door groen en/of oppervlaktewater. Hiermee

bereik je hetzelfde effect (minder regenwater in het riool), het kost minder en de maatregel draagt tevens bij aan vermindering van hittestress in de stad en een aantrekkelijkere openbare ruimte. Tevens geven we hiermee invulling aan de motie Van de Goot in de sloot, zoals door de gemeenteraad aangenomen op 6 november 2014.

6. We richten samen met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden een waterbank op. Deze bank biedt gemeente en Hoogheemraadschap de mogelijkheid om watercompensatie te realiseren daar waar het effect en de bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit het grootst is.
7. Nieuw beleid voor het omgaan met lozingen uit de riolering op het oppervlaktewater. We gaan naar meer effectgericht beleid. Hiermee bereiken we hetzelfde effect, maar dan tegen lagere kosten. We nemen alleen nog maatregelen bij lozingen uit de riolering als deze leiden tot een zichtbare verbetering van het watersysteem of een aantoonbare vermindering van risico's voor de volksgezondheid of voor planten en dieren.
8. We zetten de financiële middelen voor verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit daar in waar we de grootste effecten kunnen realiseren. We investeren vooral in maatregelen als zichtbare waterkwaliteitsproblemen zich voordoen, zoals overmatig kroos en algen, vissterfte, botulisme, blauwalg en overmatig zwerfvuil.

Hoofdringolgemeel De Ringelstein, Baden Powellweg (Tolsteeg). Dit gemeel verpompt het afvalwater van heel Utrecht-Zuid (Kanaleneiland, Rivierenwijk, Hoograven en Lunetten).

2 Ontwikkelingen

In dit hoofdstuk gaan we in op voor de planperiode 2016-2019 belangrijke ontwikkelingen, zoals het bestuursakkoord Waterketen en het omgaan met weersextremen.

Bestuursakkoord water

In 2011 hebben het Ministerie van Infrastructuur & Milieu (I&M), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Unie van Waterschappen (UvW) en de Vereniging van waterbedrijven in Nederland (Vewin) het Bestuursakkoord Water gesloten. Dit akkoord heeft als doel het beheer van de waterketen te verbeteren ten aanzien van kosten, kwaliteit en kwetsbaarheid.

Kostenbesparing

De doelstelling van het bestuursakkoord op het gebied van kosten is om in 2020 landelijk een jaarlijkse, structurele kostenbesparing te realiseren van € 380 mln. voor de (afval-)waterketen (rioolvervanging, hemelwaterafvoer en waterkwaliteit, waterzuivering, voorkomen grondwateroverlast). De besparingsopgave is als volgt verdeeld: gemeentelijke riolering (€ 140 mln.), zuivering waterschap (€ 100 mln.) en integratie riolering en zuivering (€ 140 mln.). De besparing betekent niet dat de kosten niet meer mogen stijgen, maar wel dat ze minder hard mogen stijgen dan de oorspronkelijk voorziene stijging tussen 2010 en 2020 als gevolg van nieuwe opgaven (waterkwaliteitsverbetering en klimaatadaptatie) en autonome stijging van de vervangingsinvesteringen. Concreet betekent de besparing dat de kosten niet meer mogen stijgen met € 600 mln. (25% van de kosten in 2010) van € 2,4 miljard (prijspeil 2010) naar € 3,0 miljard, maar met € 220 miljoen van € 2,4 naar ruim € 2,6 miljard in 2020.

In het bestuursakkoord is afgesproken dat via regionale samenwerking tussen gemeenten, waterschappen en waterleidingbedrijven invulling wordt gegeven aan de opgaven. Landelijk zijn hiervoor circa 50 regio's gevormd. In de regio Utrecht is dit het Water Innovatie Netwerk (Winnet), een bestuurlijk platform van 14 Utrechtse gemeenten en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. De landelijke besparingsopgave is binnen Winnet vertaald in een regionale opgave. Concreet betekent dit voor de regio dat de kostenstijging van 2010 naar 2020 niet van € 110 miljoen in 2010 naar € 150 miljoen in 2020 mag stijgen, maar tot maximaal € 135 miljoen in 2020 (prijspeil 2010).

De kosten van de gemeente Utrecht bepalen voor bijna 30% de totale kosten binnen Winnet. Voor Utrecht betekent de ambitie een maximale stijging van de rioleringskosten van € 32,7 miljoen in 2010 naar maximaal € 37,9 miljoen in 2020 (prijspeil 2010).

De gemeente Utrecht heeft in september 2014 bestuurlijk ingestemd met de regionale besparingsambitie. De gemeenteraad is hierbij betrokken via de voorhangprocedure (Brief aan commissie Stad en Ruimte van 24 september 2014).

Verhogen kwaliteit

Naast de gezamenlijke kostenambitie heeft de regionale samenwerking tot nu toe gerealiseerd in uitgebreide kennisuitwisseling en een gezamenlijk meerjarenprogramma (Regionaal Afvalwaterketenbeleid) om de kwaliteit te verbeteren en de kwetsbaarheid te verminderen. Hoewel het meerjarenprogramma formeel nog niet is vastgesteld, hebben diverse onderdelen een plek gekregen in dit plan Gemeentelijke Watertaken.

Verminderen kwetsbaarheid

De gemeente Utrecht heeft als grootste gemeente in de regio niet direct baat bij de schaalvergroting die samenwerking kan bieden. Toch is besloten om ambtelijk actief participeren, omdat kennisdeling in de regio ook in Utrecht leidt tot verbetering van beleid en besluitvorming. Daarnaast ziet Utrecht het als taak van een grote gemeente om met haar kennis kleinere gemeenten te ondersteunen.

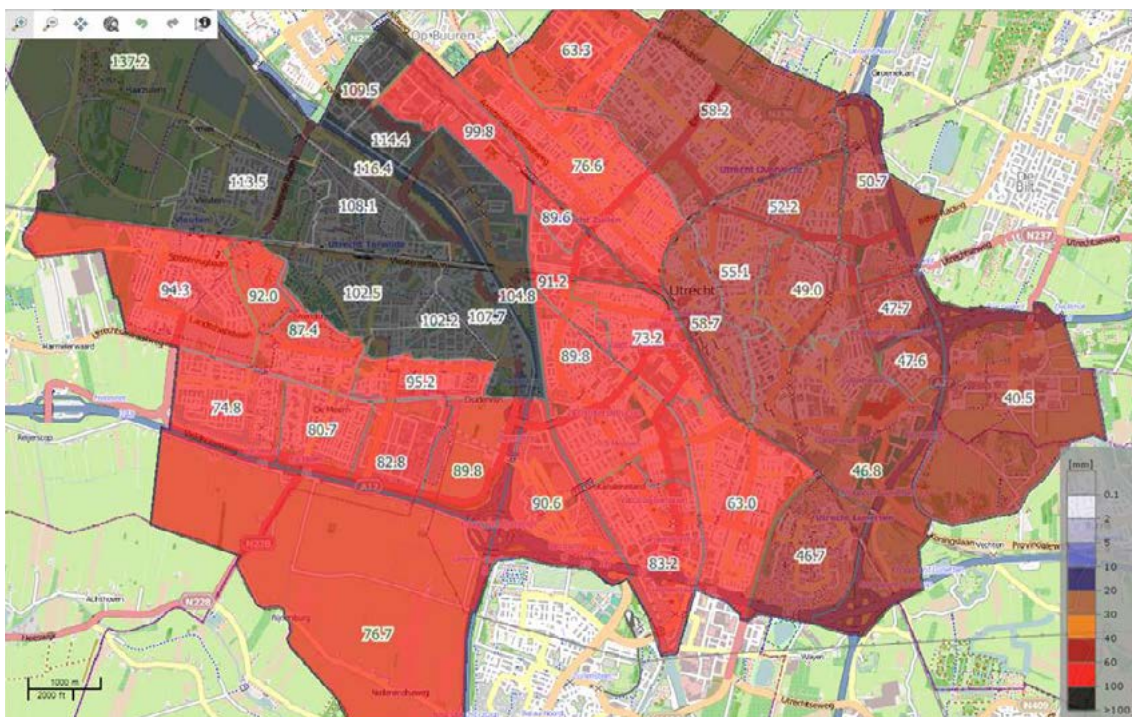
Verdere samenwerking

Samenwerking tussen het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en de gemeente De Bilt heeft gerealiseerd in een gezamenlijke organisatie voor de inning van belastingen en heffingen (waaronder de rioolheffing), de BghU. Met ingang van 1 januari 2015 hebben de gemeenten Bunnik, Houten, Lopik, Nieuwegein en Zeist zich bij deze samenwerking aangesloten.

Omgaan met extremen

Hogere temperaturen, een sneller stijgende zeespiegel, nattere winters, heftigere buien en kans op drogere zomers. Daar moeten we volgens de klimaatscenario's van het KNMI uit 2014 in de toekomst in Nederland rekening mee houden. De verwachting van het KNMI is dat het klimaat in Nederland in 2050 ongeveer overeen zal komen met het huidige klimaat in Bordeaux (Frankrijk) of Noord-Italië.

De afgelopen planperiode hebben we al kennis gemaakt met natte winters en extreme buien. Zo waren er binnen een jaar tijd drie neerslaggebeurtenissen waarbij op één dag meer dan 50 mm neerslag viel. Op twee van die dagen, 28 juli en 2 augustus 2014, vielen er buien met een maximale intensiteit van circa 30 mm in één uur.

Neerslaghoeveelheid op 28 juli 2014 in Utrecht. De meeste neerslag viel in een periode van drie uur.

De hevige neerslag van 13-14 oktober 2013 werd gevolgd door een zeer natte maand. Hierdoor bereikte het grondwater de hoogste grondwaterstanden in de afgelopen 10 jaar. Het gevolg was een record aantal meldingen van grondwateroverlast, veelal van locaties waar anders geen meldingen vandaan komen.

Water op straat op 28 juli 2014: Spoortunnel Bleekstraat (l) en Albatrosstraat (r)

De hevige buien van juli en augustus 2014 zorgden vooral voor hinder in de openbare ruimte, zoals op de foto's zichtbaar is. De riolering en de openbare ruimte waren goed in staat deze heftige buien te verwerken, zonder dat er regenwater via het maaiveld woningen en/of bedrijven in liep (enkele uitzonderingen daargelaten). Wel ontstond er grootschalige wateroverlast in panden en tuinen waarvan het niveau van de vloeren en de tuinen lager liggen dan het straatniveau. Een groot aantal souterrainwoningen had last van terugstromend water uit de riolering. Het aantal woningen met overlast afgelopen zomer

wordt nu geschat op 500 - 1.000, verspreid over diverse locaties binnen de gemeente.

Nationaal is er veel aandacht voor de klimaatverandering en de toename van extremen. Via het landelijke Deltaprogramma wordt gewerkt aan het verbeteren van de veiligheid tegen overstroming vanuit de zee en de grote rivieren en het waarborgen van voldoende water in droge periodes.

De gemeente Utrecht heeft op 9 oktober 2014 twee intentieverklaringen ruimtelijke adaptatie getekend. Een landelijke en een regionale. Met de landelijke ondertekening onderschrijft de gemeente Utrecht de volgende landelijke doelstellingen:

1. De stad Utrecht is ook in 2050 nog aantrekkelijk om te leven, omdat de stad bestand is tegen wateroverlast door heviger neerslag, langduriger droogte en hogere temperaturen.
2. Uiterlijk in 2020 worden alle ruimtelijke ingrepen integraal getoetst op hun klimaatbestendigheid.
3. De periode tot 2020 wordt benut om voldoende kennis en een aanpak te ontwikkelen om de eerste twee doelstellingen concreet te kunnen invullen.

In de regionale verklaring beloven zeven gemeenten, het waterschap, de provincie Utrecht en de veiligheidsregio in de regio Utrecht de komende jaren samen te werken om de regio nog klimaatbestendiger te maken. De samenwerking moet eind 2015 resulteren in een gezamenlijk plan van aanpak voor die problemen die het beste regionaal aangepakt kunnen worden. Naast het regionale plan van aanpak werken we momenteel aan een lokaal plan van aanpak ruimtelijke adaptatie.

Ondertekening landelijke intentieverklaring ruimtelijke adaptatie op 9 oktober 2014 te Utrecht

Aanleg riolering Veemarktterrein

3 Gemeentelijke Watertaken

In dit hoofdstuk beschrijven we de invulling van de gemeentelijke watertaken. Per taak beschrijven we het volgende:

- Het wettelijk kader: De gemeentelijke zorgplicht.
- De Utrechts invulling van de zorgplicht en welk effect we daarmee op de lange termijn willen bereiken.
- Het meten van de effecten.
- De te volgen strategie in de komende planperiode.

3.1 Zorgplicht afvalwater

Wat moeten we doen?

De wettelijke zorgplicht

De gemeenteraad of burgemeester en wethouders dragen zorg voor de inzameling en het transport van stedelijk afvalwater dat vrijkomt bij de binnen het grondgebied van de gemeente gelegen percelen, door middel van een openbaar vuilwaterriool naar een zuiveringsinrichting (Wet milieubeheer artikel 10.33).

Hierbij houden we rekening met de voorkeursvolgorde zoals genoemd in artikel 10.29a in de Wet Milieubeheer.

De Utrechtse invulling van de zorgplicht

We zorgen ervoor dat:

- Elk perceel en woonboot binnen 40 m van de erfgrans via een vrijvervalriool of een pomp kan aansluiten op de openbare riolering. Daar waar nog geen openbare riolering ligt, leggen we die aan. Als aanleg van riolering te kostbaar wordt, krijgt het perceel van een aparte zuiveringsunit voor de individuele behandeling van afvalwater (iba).
- Er zo min mogelijk overlast of risico's voor de volksgezondheid optreden door riolen of huisaansluitingen die verstopt raken of rioolgemalen in storing raken.
- Als er toch verstoppingen of storingen optreden in het openbare afvalwatersysteem, bewoners binnen 24 uur na melding weer kunnen lozen en afvoeren.

- Als er storingen of verstoppingen optreden, er zo min mogelijk lozingen van onverdund rioolwater in het oppervlaktewater en in de bodem plaatsvinden.
- We zo min mogelijk schoon hemelwater, oppervlaktewater en grondwater via het rioolstelsel afvoeren naar de rioolwaterzuiveringsinrichting. Dit zogenaamde rioolvreemde water is zo schoon, dat zuivering eigenlijk onnodig is. We nemen echter alleen maatregelen als de kosten in verhouding staan tot de baten.

Het meten van de effecten

We hanteren de volgende indicatoren:

- Het registreren van het aantal meldingen van overlast en storingen van rioolgemalen.
- Het registreren van het aantal storingen en meldingen, waarbij niet binnen 24 uur geloozd kan worden.
- Het registreren van het aantal lozingen van verdund oppervlaktewater en in de bodem als gevolg van storingen.
- Het onderzoeken van de hoeveelheid rioolvreemd water richting de zuivering (eenmaal per planperiode samen met het waterschap).
- Het monitoren van het functioneren van het systeem via 400 meetinstrumenten.

Strategie komende planperiode

Nieuwe rioolaansluitingen

Jaarlijks worden er in Utrecht bijna 600 nieuwe rioolaansluitingen gemaakt. Bij nieuwe rioolaansluitingen worden nu de werkelijke kosten voor de aansluitleiding in openbaar gebied in rekening gebracht bij de initiatiefnemer (ontwikkelaar of eigenaar). Dit is een tijdrovend en daarom kostbaar proces, waarover in de praktijk vaak discussie ontstaat. Het voornemen is dit proces te vereenvoudigen door de kosten van de rioolaansluiting standaard onderdeel te laten zijn van de grondexploitatie. Een kleine deel van de nieuwe aansluitingen (circa 50 per jaar) is geen onderdeel van een grondexploitatie. Het betreft hoofdzakelijk aansluitingen voor tijdelijke bouwwerken zoals bouwketen en gewijzigde aansluitingen door verbouwingen. Het voornemen is om in die gevallen de kosten voor de aansluitleiding in openbaar gebied te dekken uit de rioolheffing. Het betreft een bedrag tussen de € 50.000 tot € 100.000 per jaar. De verwachting is dat dit kostenneutraal kan, ofwel de extra kosten voor deze aansluitleidingen worden terugverdiend door de vermindering aan gemeentelijke administratieve lasten. Een uitgewerkt voorstel wordt op korte termijn ter besluitvorming voorgelegd.

Dagelijks onderhoud

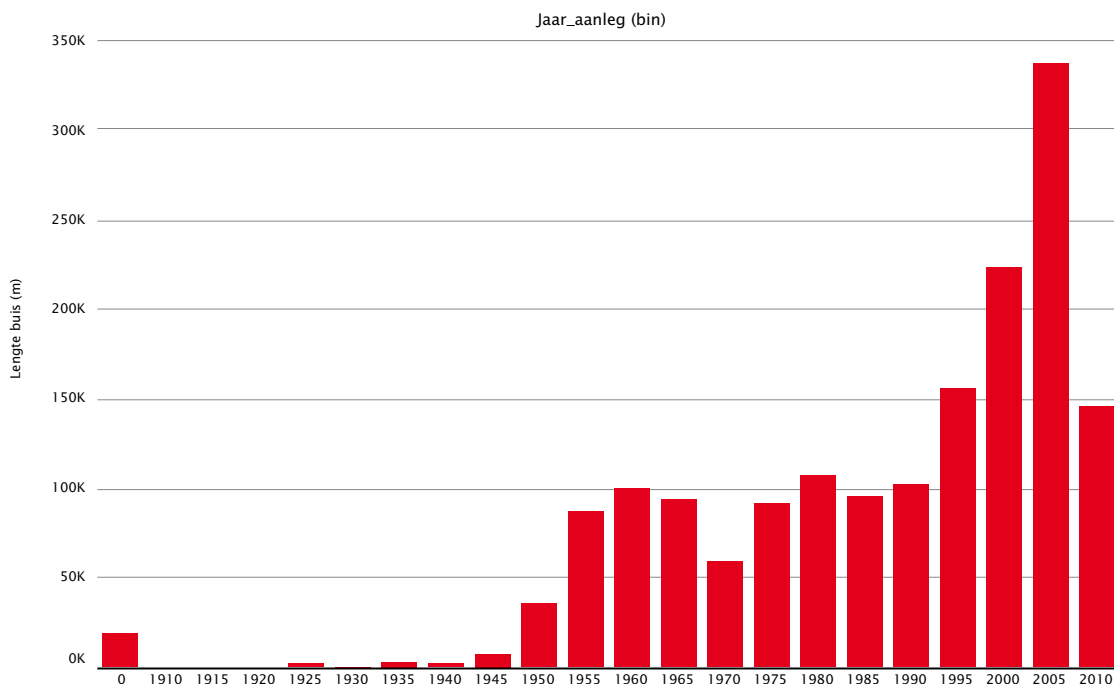
Om de gewenste effecten te realiseren moeten we meldingen, verstoppingen en storingen zo registreren en analyseren dat we daar de goede conclusies uit trekken. Het huidige gemeentelijke meldingssysteem is daarvoor niet specifiek genoeg. Daarom gaan we meldingen voortaan ook vastleggen in het nieuwe landelijke standaardformaat SUF-MELD voor rioleringsmeldingen.

De afgelopen planperiode hebben we fors geïnvesteerd in een nieuw rioolgemalen-besturingssysteem, waarmee we centraal informatie beschikbaar krijgen over het aantal en type gemaalstoringen. Van de 689 gemalen en pompen resteren er nog 220 waarvan de besturing aangepast moet worden. Als dit gerealiseerd is, is van alle gemalen permanent informatie beschikbaar, zodat het onderhoud veel efficiënter kan worden uitgevoerd. Om hier meer inzicht in te krijgen wordt bij vijf verschillende typen rioolgemalen, die al op de centrale gemaalbesturing zijn aangesloten, gestart met een proef met een nieuwe onderhoudsstrategie. We verwachten dat we met bovenstaande aanpak op de langere termijn het dagelijks onderhoud aan de rioolgemalen goedkoper kunnen uitvoeren. Voor de komende planperiode hebben we echter nog geen besparing ingeboekt.

Groot onderhoud en vervanging vrijverval riolering

Bij het vorige GRP 2011-2014 bleek op basis van uitgebreide inspecties dat de actuele toestand van veel riolen in de stad veel beter was dan verwacht op basis van de theoretische levensduur. Op basis hiervan is de gemiddelde theoretische levensduur verhoogd van 60 naar 70 jaar en is de jaarlijks te vervangen lengte riolering teruggebracht van 6,5 naar 5 km.

Anno 2015 is slechts 8 km riolering ouder dan 70 jaar. Er is dus geen sprake van achterstallig onderhoud (zie figuur leeftijdsopbouw).

Aanlegjaar vrijverval riolering gemeente Utrecht

We zetten de huidige vervangingsstrategie door waarbij we jaarlijks circa 5 km verouderde of slecht functionerende riolering vervangen. Op basis van de huidige leeftijdsopbouw van de gemeentelijke riolering en een gemiddelde levensduur van 70 jaar verwachten we dat we pas vanaf 2030 jaarlijks weer meer moeten gaan vervangen, omdat er vanaf de periode 1955-1960 veel meer riolering is aangelegd dan in de periode daarvoor. Mogelijk is de constructieve

kwaliteit van de huidige riolen nog beter dan nu gedacht en komt dit moment nog later. Ook kan het zijn dat er de komende jaren riolering wordt vervangen als onderdeel van en gefinancierd uit sloop-nieuwbouwplannen. Ook in dat geval kan de vervangingstoename verder worden uitgesteld.

Daar staat tegenover dat het ook regelmatig voorkomt dat we riolen eerder moeten vervangen dan de theoretische levensduur. Zo vervangen we nu al enkele jaren riolering van circa 15 jaar oud in de wijk Veldhuizen (De Meern), omdat deze door zettingen in combinatie met kleine diameters niet meer goed functioneert.

Recent is duidelijk geworden dat de fundering van de riolering gelegen in de Oude en Nieuwe gracht in veel slechtere staat is dan gedacht. De kosten voor dit herstel worden nu geraamd op 5 miljoen euro. Deze kosten komen bovenop de geraamde kosten in het project Herstel wal- en kluismuren. Het herstel van de fundering van de riolering in de grachten wordt gedekt uit het vervangingsbudget voor de riolering en daarmee de rioolheffing. Vooralsnog gaan we er van uit dat we deze tegenvaller binnen het huidige vervangingsbudget kunnen opvangen, door deze te spreiden over de gehele komende planperiode.

In veel gevallen volstaat de ligging en afvoercapaciteit van de huidige riolering. Alleen om constructieve redenen is dan vervanging nodig. In die gevallen zullen we veel vaker kiezen voor relinen (het inbrengen van een kous aan de binnenzijde van een rioolbuis die zorgt voor extra stevigheid) dan voor vervanging. Bij relinen hoeft de straat ook niet open, wat zorgt voor minder overlast en lagere kosten.

Voor de kostenraming is uitgegaan van een jaarlijkse vervanging van 5 km met een gemiddelde prijs van € 1.200 per meter ofwel € 6 miljoen per jaar.

Groot onderhoud en vervanging rioolgemalen

De afgelopen planperiode is gestart met de renovatie van de hoofdrioolgemalen. Deze gemalen zijn constructief nu 60-70 jaar oud. De pompen dateren uit de jaren negentig van de vorige eeuw en zijn aan vervanging toe. De renovatie wordt de komende planperiode voortgezet. Voor de afronding van het centrale gemaalbesturingssysteem en de renovatie van de rioolgemalen is jaarlijks € 2,6 miljoen begroot.

Verminderen rioolvreemd water

Komende planperiode willen we onderzoeken of we een andere belangrijke oorzaak van rioolvreemd water kunnen terugdringen, namelijk de lozing van grondwater op de riolering dat wordt opgepompt om bouwputten droog te houden. Het betreft circa 2 miljard liter water op jaarbasis. Ten opzichte van de kleine 30 miljard liter water die jaarlijks naar de zuiveringen wordt afgevoerd is dit een substantiële hoeveelheid. Het terugdringen willen we bevorderen door deze lozingen te gaan beprijzen. Zie verder ook hoofdstuk 5.

3.2 Zorgplicht hemelwater

Wat moeten we doen?

De wettelijke zorgplicht

De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders dragen zorg voor een doelmatige inzameling van het afvloeiend hemelwater, voor zover van degene die zich daarvan ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen, redelijkerwijs niet kan worden geleverd het afvloeiend hemelwater op of in de bodem of in het oppervlaktewater te brengen. Onder het verwerken van hemelwater kunnen in ieder geval de volgende maatregelen worden begrepen: de berging, het transport, de nuttige toepassing, het, al dan niet na zuivering, terugbrengen op of in de bodem of in het oppervlaktewater van ingezameld hemelwater, en het afvoeren naar een zuiveringstechnisch werk. (artikel 3.5 Waterwet)

De Utrechtse invulling van de zorgplicht

Openbaar gebied

Wij vinden de inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater doelmatig als we in het openbaar gebied:

Bij buien met relatief beperkte intensiteit (kleiner dan 20 mm per uur)

- Al het water kunnen inzamelen en afvoeren via het gemeentelijk hemelwatersysteem, zonder dat er water op straat optreedt.
- Waarborgen dat de openbare ruimte gebruikt kan worden als waarvoor die bedoeld is.
- In situaties waar water op straat staat of de openbare ruimte niet functioneert door verstopping van kolken, riolen en/of duikers, maar waarbij geen veiligheidsrisico of overlast optreedt, dit binnen uiterlijk één week oplossen.

Bij buien met een hoge intensiteit (groter dan 20 mm per uur):

- Voorkomen dat hemelwater dat tijdelijk op het maaiveld wordt geborgen vanuit de openbare ruimte rechtstreeks woningen en gebouwen kan instromen, mits het vloerpeil van woningen en gebouwen hoger ligt dan de kruin van de weg. Bij woningen en gebouwen die lager liggen dan de kruin van de weg hangt dit af van de kosten van de benodigde maatregelen. Hierover vindt per situatie besluitvorming plaats;
- Voorkomen dat water op straat een ernstige belemmering voor het verkeer en hulpdiensten op hoofdverkeerroutes veroorzaakt;
- Voorkomen dat er veiligheids- of gezondheidsrisico's ontstaan door opdrijvende putdeksels of door afvalwater dat door terugstuwung uit het riool op het maaiveld terecht komt.
- In bovenstaande situaties waarbij verstoppingen van kolken, riolen en/of duikers de oorzaak vormen, deze zo snel mogelijk na melding worden verholpen.

Toelichting

In Utrecht is de theoretische afvoercapaciteit van de riolen nog niet overal zo dat bij een bui van 20 mm per uur (ontwerpbui 6 volgens de Leidraad Riolerings) in het rioleringsmodel geen water op straat ontstaat. De ervaring leert echter dat het rioleringsmodel een ongunstiger weergave geeft dan wat in de praktijk werkelijk wordt waargenomen. Om tot het daadwerkelijk vervangen en vergroten van riolen over te gaan, zijn alleen modelberekeningen daarom onvoldoende. We willen dat ook met praktijkwaarnemingen (foto's, metingen, meldingen) onderbouwen. Als deze onderbouwing aanwezig is, gaan wij zo snel mogelijk over tot vergroting van de gemeentelijke riolering.

Het aanleggen van riolen die zo groot zijn dat ze alle extreme neerslag af kunnen voeren, vinden wij in de meeste gevallen niet doelmatig. Het is veel goedkoper om extreme neerslag die tijdelijk niet via het riool kan worden afgevoerd, even op maaiveld te bergen zonder dat overlast ontstaat. Berging kan plaatsvinden op straat tussen de stoepranden, in groenstroken en wadi's of via het versneld infiltreren van neerslag in de bodem via waterpasserende verharding.

Particulier terrein

Wat verwachten we van de perceeleigenaar?

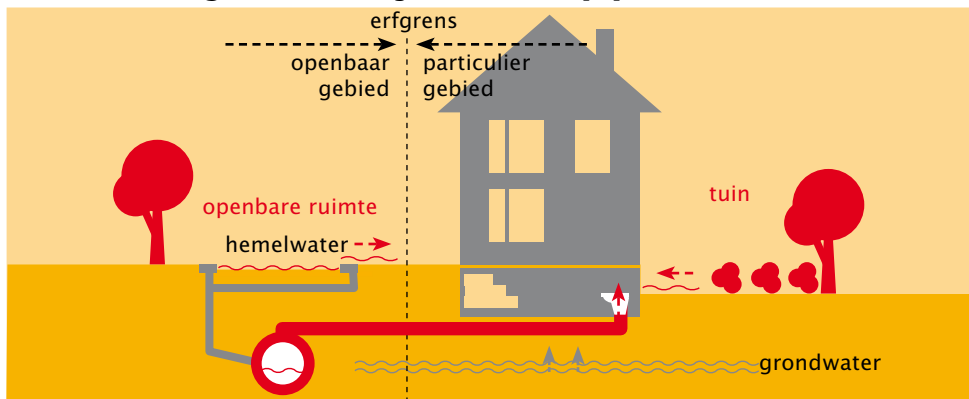
We verwachten van perceeleigenaren dat zijn woning of pand voldoet aan de geldende bouwregelgeving. In hoofdzaak betekent dit dat verblijfsruimten waterdicht zijn en lozingstoestellen die lager liggen dan 15 cm boven de kruin van de openbare weg zijn voorzien van een terugslagklep of pomp. Dit laatste geldt ook voor lozingspunten in de tuin.

Verder verwachten wij van een perceeleigenaar dat vloerpeilen van nieuwe bebouwing aanzienlijk hoger liggen dan het straatniveau en dat zijn perceel zo is ingericht dat zoveel mogelijk neerslag op het perceel wordt verwerkt en er geen neerslag wordt afgewenteld richting de burens. Daarnaast verwachten wij dat burgers in gebieden met gescheiden rioolssystemen voor de inzameling van afvalwater en van hemelwater of bij nieuwbouw hun hemelwater gescheiden aanleveren.

Bij ontwikkelingen waarbij de verharding met meer dan 500 m² toeneemt, verwachten wij dat de toename gecompenseerd wordt door elders verharding weg te halen of door de aanleg van extra waterberging. De kosten voor de extra waterberging komen voor rekening van de ontwikkelaar, tenzij hierover andere afspraken worden gemaakt.

Bij sommige ontwikkelingen kan tegen geringe meerkosten meer hemelwater binnen het plangebied worden verwerkt of ook de bestaande verharding worden afgekoppeld van de riolering. Hierover worden tijdens het vooroverleg in het kader van het bestemmingsplan of de bouwvergunning aparte maatwerkafspraken gemaakt tussen ontwikkelaar en rioolbeheerder. De meerkosten zijn dan voor rekening van de gemeente.

Wat doet de gemeente bij overlast op particulier terrein?

*Wateroverlast
openbaar gebied
verantwoordelijkheid
gemeente,
particulier terrein
verantwoordelijkheid
perceeleigenaar.*

De gemeente is eerste aanspreekpunt bij overlast waarbij sprake kan zijn van water dat vanaf openbaar terrein particulier terrein op stroomt of water dat via de gemeentelijke riolering terug de woningen instroomt. De gemeente zoekt uit wat de oorzaak is en neemt maatregelen in de openbare ruimte in die situaties dat de overlast is ontstaan doordat de inrichting van de openbare ruimte of de riolering niet aan de gemeentelijke norm voldoen.

We verwachten nergens van een perceeleigenaar dat hij al het hemelwater op zijn perceel volledig zelf kan verwerken. De bodem in de gemeente Utrecht is zo slecht doorlatend dat het niet haalbaar is om van een particulier te verlangen dat hij al het hemelwater infiltreert in de bodem op het eigen perceel. Consequentie is dat we een particulier overal binnen 40 m van de perceelgrens de mogelijkheid geven overtollig regenwater via een leiding of pomp te lozen op een hemelwatervoorziening in openbaar gebied, te weten een goot, riool, straat, greppel of sloot.

Het meten van de effecten

We hanteren de volgende indicatoren:

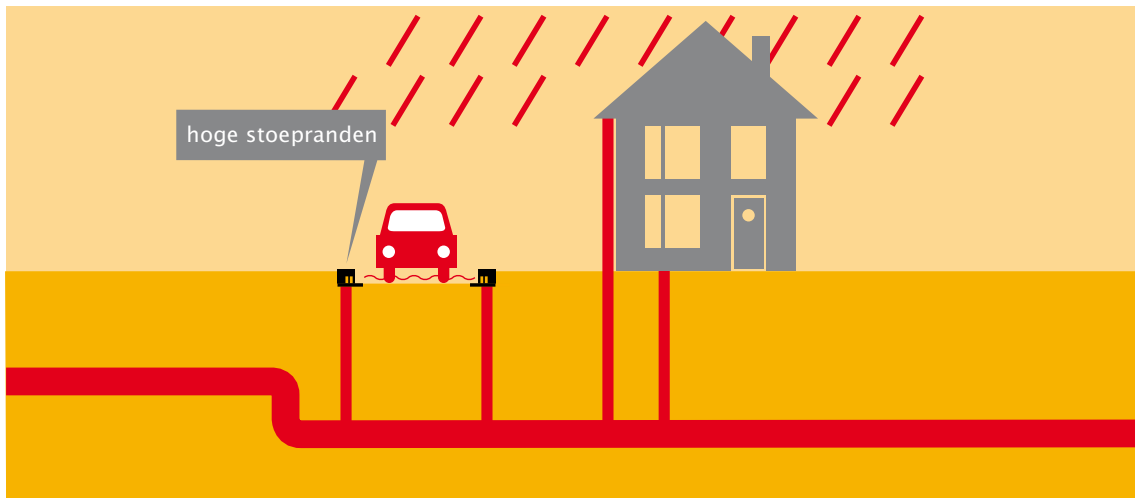
- Het registreren van het aantal meldingen van wateroverlast.
- Het toetsen van de afvoercapaciteit van het gemeentelijke hemelwaterstelsel met behulp van het rekenmodel van de gemeentelijke riolering.
- Het toetsen van de totale bergingscapaciteit van openbare ruimte en hemelwatersysteem met behulp van het hiervoor beschikbare instrumentarium.
- Het registreren van de hoeveelheid op het hemelwatersysteem aangesloten verhard oppervlak.
- Het meten van het functioneren van het hemelwatersysteem via het rioleringsmeetnet van de gemeente en het oppervlaktewatermeetnet van de waterschappen.

Strategie komende planperiode

Meer tijdelijke waterberging op maaiveldniveau

De huidige afvoercapaciteit van de gemeentelijke riolering ligt tussen de 20 tot 30 mm per uur. Gemiddeld één keer per jaar regent het harder, zodat het riool het aanbod van regenwater niet geheel kan verwerken. Er moet dan tijdelijk water op straat geborgen worden. Als gevolg van de klimaatverandering zal

extreme neerslag vaker voorkomen. Hierdoor zal vaker tijdelijk water op het maaiveld geborgen moeten worden. Daarmee wordt de inrichting en bergingscapaciteit van het maaiveld steeds belangrijker.

Het verhogen van stoepranden, een maatregel om meer neerslag tijdelijk op maaiveldniveau te kunnen bergen.

Om te kunnen bepalen en toetsen of een maaiveld waterrobuust is ingericht, is het belangrijk om de bergingscapaciteit van het maaiveld te kunnen berekenen en toetsen. Met de komst van nieuwe technieken (rekenmodellen, nauwkeurige hoogtekarten) en de invoering van de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) per 1 januari 2016 komt modellering van waterstroming en -berging op het maaiveld binnen bereik. Ook biedt een dergelijk model de mogelijkheid om een goed inzicht te krijgen in de verstening in de gemeente Utrecht, zowel op particulier als openbaar terrein. We stellen ons ten doel om het aan het einde van de planperiode een modelinstrumentarium en werkwijze te hebben, waarmee de waterberging op maaiveldniveau voor de gehele gemeente kunnen bepalen en toetsen. Tevens moet het haalbaar zijn om dit model tegen beperkte kosten en inspanning actueel te kunnen houden.

Gericht vergroten van de huidige riolering

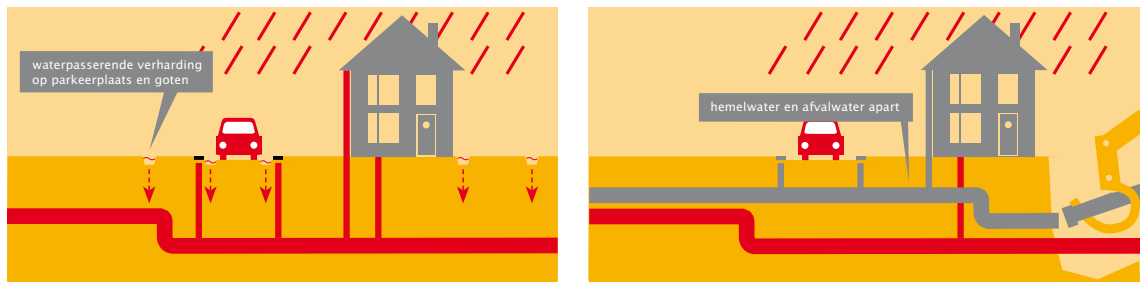
Naast aandacht voor de waterberging op maaiveld, zetten we de huidige strategie voort, waarbij we riolen waar nodig vergroten als ze vervangen moeten worden

of als er daadwerkelijk sprake is van wateroverlast door te kleine riolering. De hiermee gemoeide kosten worden gedekt uit het vervangingsbudget voor de vrijvervalriolering. Vooralsnog gaan wij ervan uit dat we hiervoor komende planperiode geen extra budget nodig hebben. Of dit haalbaar is, hangt af van de lopende onderzoeken en daaruit voortkomende maatregelen naar de wateroverlast van afgelopen zomer bij diverse souterrainwoningen en woningen met laag vloerpeil. Denk aan de omgeving Leidsekade-JP Coenstraat, de Zeeheldenbuurt en de Kantonnale weg in Utrecht en de Schoolstraat in Vleuten. Hierover vindt separaat besluitvorming plaats.

Vervangen verharding door groen of oppervlaktewater

Voor het robuuster maken van de bestaande riolering tegen extreme buien is het verstandig om naast het afkoppelen (het scheiden van de systemen voor afval- en hemelwater) ook in te zetten op vergroening door het verminderen van niet functionele verharding. Hiermee bereik je hetzelfde effect (minder regenwater in het riool), het kost minder en de maatregel draagt tevens bij aan vermindering van hittestress en een aantrekkelijkere openbare ruimte. Tevens geven we hiermee invulling aan motie Van de goot in de sloot van 6 november 2014.

Het aanleggen van aparte systemen voor afvalwater en hemelwater is kostbaar en is eigenlijk alleen rendabel als er ook een andere reden is om het riool te vervangen. Om toch te kunnen afkoppelen zonder rioolvervanging is in de vorige planperiode fors ingezet op de aanleg van waterpasserende verharding. Dit zijn klinkers met extra brede voegen en een goed doorlatende wegfundering, waardoor regenwater goed kan infiltreren. Feitelijk gebruik je de wegverharding en wegfundering als systeem voor de afvoer van hemelwater, zelfs bij zware buien. Hoewel de waterpasserende verharding goed functioneert in de verwerking van hemelwater, blijkt deze tot op heden niet zo robuust als gehoopt. Daar waar flink gereden wordt trillen de stenen los en gaan ze klapperen. Voor de komende planperiode blijven we onderzoeken hoe we dit probleem kunnen oplossen. Tot die tijd beperken we de inzet van waterpasserende verharding tot de plekken met weinig verkeersbewegingen, zoals parkeervakken en goten van waterpasserende stenen aan de randen van asfaltwegen. We verwachten jaarlijks nog 2 ha te kunnen afkoppelen via waterpasserende verharding.

Het budget wat beschikbaar was voor de aanleg van waterpasserende verharding in de rijbaan gebruiken we ook voor het verwijderen van niet functionele verharding en het aanbrengen van groen.

Jaarlijks hebben we € 1 miljoen beschikbaar, waarmee we jaarlijks in totaal circa 4 ha kunnen vergroenen of afkoppelen. Gezien de beperkte stedelijke ontwikkelingen waar we de komende jaren mee kunnen liften, is het niet de verwachting dat we via synergie meer kunnen realiseren.

Verbeteren watercompensatie door oprichting waterbank

Tot slot zetten we ons in om komende planperiode samen met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden een waterbank op te richten om noodzakelijke watercompensatie daar te realiseren waar het effect en de meeste ruimtelijke kwaliteit het grootst is. Door het realiseren van extra verharding neemt de regenwaterafvoer bij extreme buien toe. Beleid van waterschap en gemeente is om daar waar de verharding met meer dan 500 m² toeneemt, de extra regenwaterafvoer te compenseren door de aanleg van extra waterberging. De kosten voor deze extra waterberging komen voor rekening van de ontwikkelaar en de compensatie dient binnen het plangebied of minimaal hetzelfde peilgebied plaats te vinden. Deze compensatie is bij relatief kleine ontwikkelingen kostbaar en lastig in te passen en leidt daardoor vaak tot flinke discussie tussen ontwikkelaar, gemeente en het waterschap. Ook leidt de plicht om te compenseren binnen het plangebied lang niet altijd tot een effectieve en ruimtelijke aantrekkelijke oplossing.

We zetten ons de komende planperiode in om via de regionale samenwerking samen het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden een waterbank en zo mogelijk een verhardingsbank op te richten. Deze bank biedt ontwikkelaars en

initiatiefnemers de mogelijkheid om watercompensatie en zo mogelijk verhardingscompensatie binnen de gemeente te kunnen afkopen. Met dit geld kan de gemeente dan op plekken waar een grotere noodzaak ligt en betere inpassing mogelijk is, extra waterberging realiseren of bestaande verharding verminderen door deze te vergroenen.

De strategie samengevat:

1. Klimaatrobuust inrichten van de openbare ruimte en vooral het straatprofiel (handhaven stoepranden) en het ontwikkelen van een instrumentarium en werkwijze om dit te bepalen en toetsen
2. Gericht vergroten van de systeemcapaciteit van de riolering op die locaties, waar de capaciteit nu onvoldoende is of die cruciaal zijn voor de waterafvoer in de toekomst bij toename van de neerslagintensiteit. Vergroting doen we in combinatie met reguliere vervanging, bij daadwerkelijke overlast of in combinatie met groot wegonderhoud of bij stedelijke herontwikkeling.
3. Doorgaan met afkoppelen en het afkoppelbudget ook inzetten voor het actief vervangen van niet functionele verharding door groen en/of water. Prioriteit ligt bij de stenige buurten.
4. De huidige waterbergingscapaciteit niet verminderen. Toename van verharding en demping van waterberging dus altijd compenseren door extra waterbergingscapaciteit (conform huidig beleid waterschap).
5. Het samen met Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden opzetten van een waterbank en zo mogelijk verhardingsbank waar watercompensatie-opgaven afgekocht of gecompenseerd kunnen worden en de gemeente met dit geld op plekken waar een grotere noodzaak ligt en betere inpassing mogelijk is, extra waterberging kan realiseren of bestaande verharding kan verminderen door deze te vergroenen.

3.3 Zorgplicht structurele grondwateroverlast

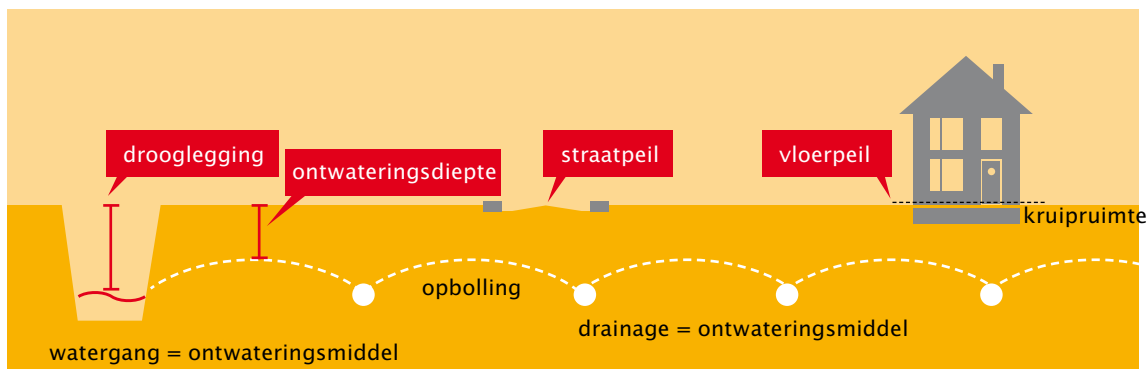
Wat moeten we doen?

De wettelijke zorgplicht

De gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders dragen zorg voor het in het openbaar gemeentelijke gebied treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, voor zover het treffen van die maatregelen doelmatig is en niet tot de zorg van de beheerder of de provincie behoort.

*De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, omvatten mede de verwerking van het ingezamelde grondwater, waaronder in ieder geval worden begrepen de berging, het transport, de nuttige toepassing en het, al dan niet na zuivering, op of in de bodem of in het oppervlaktewater brengen van ingezameld grondwater, en het afvoeren naar een zuiveringstechnisch werk.
(artikel 3.6 Waterwet).*

De Utrechtse invulling van de zorgplicht

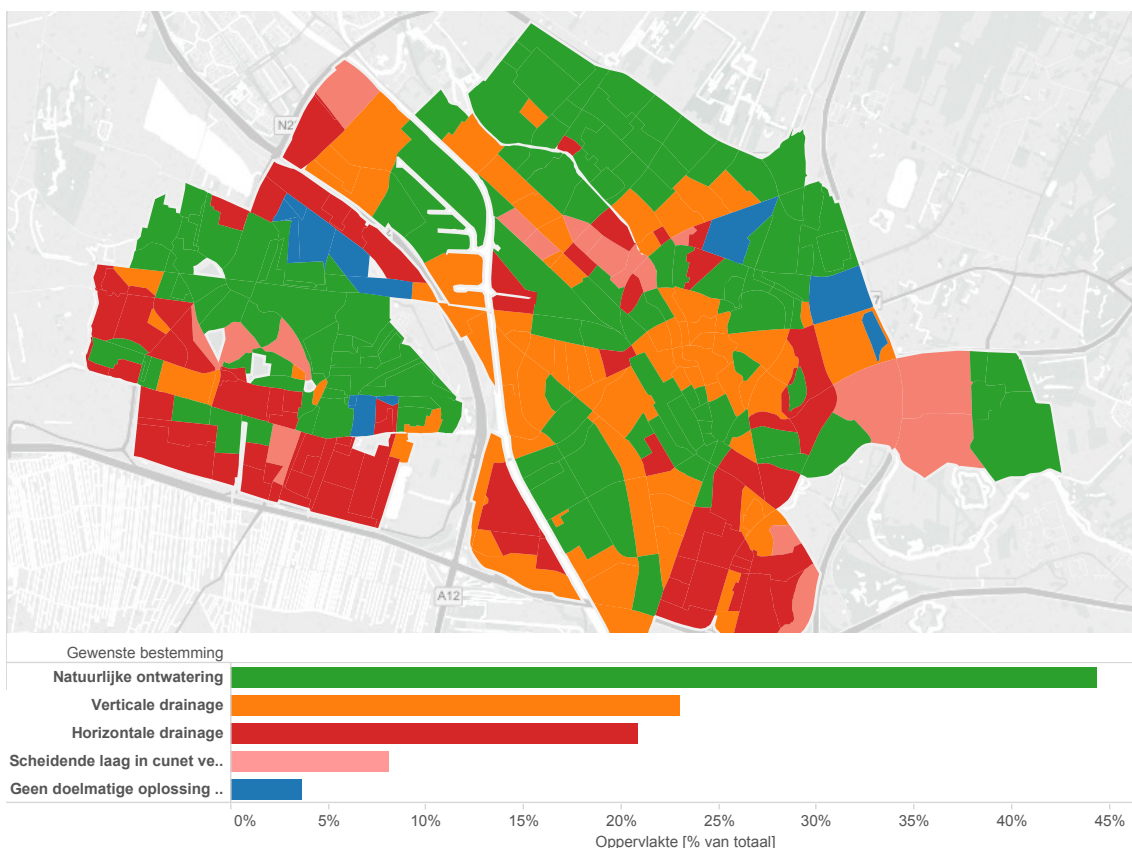
Openbaar gebied

Wij vinden grondwateroverlast structureel als het ontwateringscriterium gedurende meerdere jaren langer dan vijf aaneengesloten dagen per jaar wordt overschreden.

Ontwateringscriterium

Utrecht hanteert een ontwateringscriterium van 0,7 m ten opzichte van de kruin van de openbare weg. Is de ontwateringdiepte in praktijk groter dan het ontwateringscriterium dan is de aanwezige ontwatering voldoende en zijn er geen reden om ontwateringsmiddelen aan te leggen in de openbare weg.

De gemeente heeft onderzocht in hoeverre de grondwatersituatie in openbaar gebied voldoet aan haar eigen ontwateringscriterium. En als dit niet zo is, welke maatregel dan nodig is om de ontwateringssituatie wel aan het criterium te laten voldoen. Het resultaat is weergegeven in onderstaande kaart en grafiek:

Uit de kaart blijkt dat in 45% van het openbare bebouwde grondgebied wordt voldaan aan het ontwateringscriterium. Dit is het groene gebied met natuurlijke ontwatering. In de resterende 55% van het openbare grondgebied zijn maatregelen nodig om de ontwatering te verbeteren, waarbij de voorkeursmaatregel op de kaart is aangegeven. In 4% van het gebied blijken er eigenlijk geen goede technische maatregelen beschikbaar te zijn om de openbare ruimte te laten voldoen aan het ontwateringscriterium. Hier ligt het maaiveldniveau te laag ten opzichte van het diepere grondwaterpeil om een ontwateringscriterium van 0,7 m te halen.

Hoewel bij 55% van de openbare ruimte aanvullende ontwateringsmaatregelen nodig zijn, vinden wij het niet doelmatig om deze maatregelen ook direct uit te voeren. Het solo aanleggen van ontwatering is namelijk erg kostbaar, circa 2,5 keer zo duur dan als je kan meeliften met rioolvervanging. Vandaar dat we het solo aanleggen van ontwatering zoveel mogelijk willen vermijden.

De gemeente vindt aanleg van extra ontwatering daarom alleen doelmatig als:

- Via lokaal maatwerk de situatie verbeterd kan worden (aanleg verticale drainage)
- Meegelift kan worden met andere ingrepen in de openbare ruimte (rioolvervanging of grootschalige herstructurering). Afgelopen planperiode is in drie gebieden met deze aanpak gestart (Hoograven, De Meern en Veldhuizen).

Particulier terrein

Wat verwachten we van de perceeleigenaar?

De perceeleigenaar is op eigen terrein zelf verantwoordelijk voor het treffen van maatregelen tegen grondwateroverlast. We verwachten van perceel-eigenaren dat zijn woning of pand voldoet aan de geldende bouwregelgeving. In hoofdzaak betekent dit dat verblijfsruimten waterdicht zijn. De perceel-eigenaar is verantwoordelijk voor de staat van zijn woning en perceel, voor zover grondwaterproblemen niet aantoonbaar worden veroorzaakt door onrechtmatig handelen of nalaten van de buur (overheid of particulier).

De gemeente verwacht dat de perceeleigenaar in de gebieden waar de natuurlijke ontwatering voldoende is het overtollig grondwater op eigen terrein verwerkt. Alleen in die gebieden waar ook de openbare ruimte zonder aanvullende ontwateringsmiddelen niet aan het gemeentelijke ontwateringscriterium voldoet, kan de bewoner overtollig grondwater aanbieden aan de gemeente. In die gebieden zal de gemeente een particulier binnen 40 m van de perceelgrens de mogelijkheid geven overtollig grondwater te lozen via een voorziening, te weten een horizontale drain, een hemelwaterriool, het wegcunet, een greppel of een sloot. Het kan zijn dat nog niet in alle gebieden de gemeente een dergelijke voorziening heeft voor het inzamelen en verwerken van overtollig grondwater. In dat geval mag tijdelijk overtollig grondwater geloosd worden op het gemengde riool.

Bij nieuwe ontwikkelingen willen wij dat de bij een gebied behorende hydrologische situatie zo veel mogelijk wordt gehandhaafd. Dit betekent het gebruik

van zo min mogelijk technische voorzieningen om de ontwatering te verbeteren. Het verhogen van het maaiveldniveau, de aanleg van meer open water of waterrobuust bouwen heeft dan ook altijd de voorkeur boven de aanleg van drainage of het op een andere manier structureel verlagen van de grondwaterstand. In bestemmingsplannen geven we daarom een advies voor een minimum te hanteren vloerpeil.

Wat doet de gemeente bij grondwateroverlast op particulier terrein?

De gemeente is eerste aanspreekpunt bij grondwateroverlast die mogelijk veroorzaakt wordt door te hoge grondwaterstanden in openbaar gebied. De gemeente zoekt uit wat de oorzaak is en neemt zo nodig maatregelen als de oorzaak ligt in hoge grondwaterstanden op openbaar terrein en als maatregelen passen binnen het eerder geschetste afwegingskader.

Het meten van de effecten

We hanteren de volgende indicatoren:

- Het registreren van het aantal meldingen van grondwateroverlast.
- Het registreren van het aantal meldingen van grondwateroverlast die leiden tot maatregelen in de openbare ruimte.
- We meten het functioneren van de huidige ontwateringsmiddelen en de ontwikkeling van de grondwaterstand via een meetnet van 400 peilbuizen.

Strategie komende planperiode

Aanleg en verbetering ontwatering

We zetten de huidige strategie met betrekking tot de aanleg van nieuwe ontwateringsmiddelen voort, zoals bij de invulling van de zorgplicht beschreven. Komende planperiode wordt de gebiedsgerichte aanpak van De Meern en Veldhuizen voortgezet en afgerond. In andere gebieden is het rioolvervangingsprogramma leidend voor de aanleg van nieuwe ontwatering. Als een nieuw openbaar ontwateringstelsel wordt aangelegd, dan moet gebruik worden gemaakt van robuuste ontwateringsmiddelen, die een minimaal onderhoud vereisen en waarvan de levensduur gelijkwaardig is aan het riool. Jaarlijks wordt € 0,5 miljoen begroot voor de aanleg en verbetering van ontwatering.

*IJzerafzetting in en bij het uitstroompunt van een drain.
De belangrijkste oorzaak van verstopping*

Onderhoud en vervanging bestaande ontwatering

Voor het onderhoud van bestaande ontwatering geldt de volgende strategie:

- Alleen structureel onderhoud daar waar sprake is van sterke ijzer-ontwikkeling
- We vervangen ontwateringsmiddelen pas als de risico's op overlast, verstoppingen of instorting onacceptabel worden. Dit is in de komende planperiode vooralsnog niet voorzien.

3.4 Oppervlaktewater

Wat moeten we doen?

Oppervlaktewater en de zorgplicht

Het oppervlaktewater vervult diverse functies, die hieronder worden beschreven. Een aantal van die functies heeft betrekking op de gemeentelijke zorgplichten. Het beleid voor deze functies wordt dan ook in dit plan uitgewerkt.

Functie	Relatie zorgplicht	Verantwoordelijke	Uitwerking in dit plan?
Afvoer en berging overtollig hemelwater	Zorgplicht hemelwater	Rijk: Rijkswater Regionaal (=primair): Waterschappen Lokaal (=tertiair) gemeente	Ja, voor zover invloed op zorgplicht en het tertiaire watergangen betreft
Regulering grondwaterstand	Zorgplicht structurele grondwateroverlast	Waterpeilen: Waterschap. Ontwateringsmiddelen: gemeente	Ja, voor zover invloed op zorgplicht en watergangen ontwateringsfunctie hebben en in eigendom/beheer zijn bij gemeente
Leefomgeving mensen, planten en dieren	Zorgplicht afvalwater (i.v.m. lozingen)	Rijk: Flora en faunawet Provincie: Functietoekenning Waterschap: Bevoegd gezag waterkwaliteit Gemeente: openbare ruimte	Ja, ambities lokale waterkwaliteit en relatie lozing afvalwater
Vaarweg	Geen, tenzij strijdig met andere functies	Rijk (Rijkswater) Provincie (Functietoekenning) Gemeente: vaarweg-beheerder stad (Gemeentelijke Haven-atlas en verordening)	Nee
Recreatie, denk aan zwemmen, vissen etc.	Zorgplicht afvalwater i.v.m. invloed lozingen afvalwater op zwemwaterkwaliteit	Provincie (functietoekenning) Gemeente (openbare veiligheid en openbare ruimte)	Ja, m.b.t. effect lozingen op zwemwaterkwaliteit
Ruimtelijke drager	Geen, tenzij strijdig met andere functies	Gemeente	Nee, wel aandachtspunt bij andere functies

De Utrechtse invulling van de zorgplicht

Afvoer en berging overtollig hemelwater

De afvoer en bergingscapaciteit van het oppervlaktewatersysteem moet zodanig zijn dat in stedelijk gebied niet vaker dan eenmaal per honderd jaar wateroverlast optreedt doordat watergangen buiten hun oevers treden (landelijke norm Nationaal Bestuursakkoord Water). Bij landbouwgronden mag vaker overlast optreden. Vanuit deze eis volgen eisen voor de afvoer- en bergingscapaciteit van de diverse objecten van het watersysteem. Deze eisen worden gesteld door de waterschappen, het bevoegd gezag voor oppervlaktewater. De gemeente zet zich in om de afvoercapaciteit en waterberging van oppervlaktewater in stedelijke groengebieden als parken, sportparken en volkstuinen zodanig te laten zijn, dat deze voldoen aan de norm voor stedelijk gebied.

Regulering grondwaterstand

Voor minder dan 4% van het gemeentelijk grondgebied geldt dat het gemeentelijke ontwateringscriterium alleen is te realiseren als gelijktijdig de oppervlaktewaterpeilen ter discussie worden gesteld. De gemeente participeert actief bij het tot stand komen van een peilbesluit van de waterschappen, zodat dit aspect volwaardig wordt meegenomen in de keuze van het oppervlaktewaterpeil.

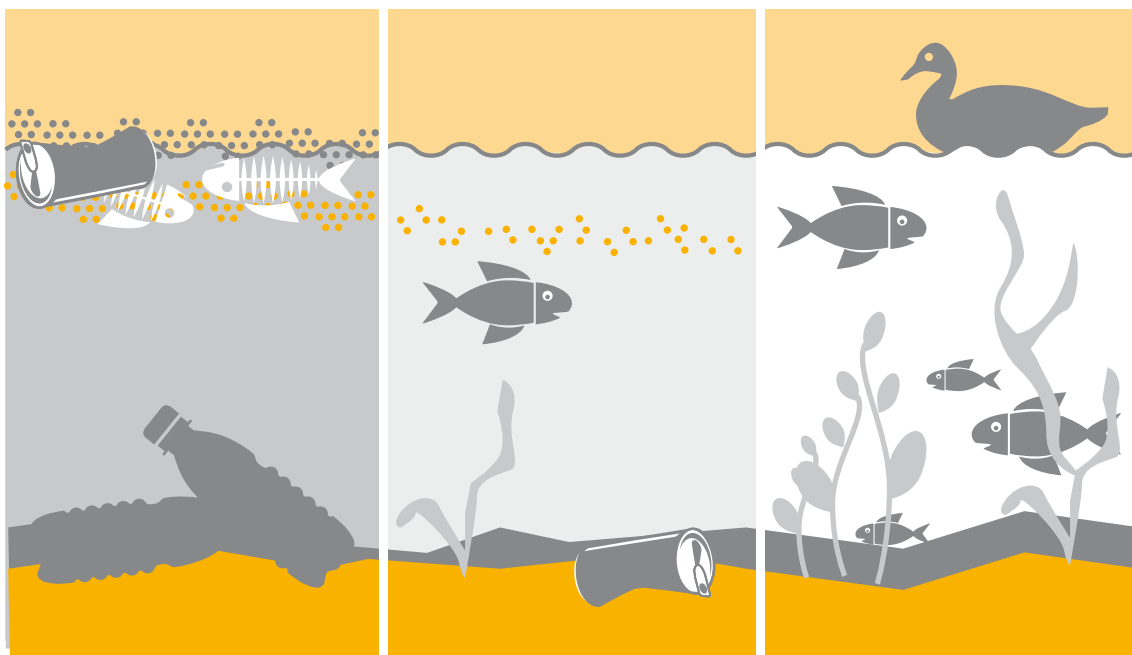
Leefomgeving mensen, planten en dieren

De gemeente streeft conform het landelijk beleid in de Kaderrichtlijn Water naar een goede ecologische en chemische oppervlaktewaterkwaliteit. We streven via watersysteemanalyses naar inzicht in de factoren die de waterkwaliteit in stad en dorp bepalen.

De te realiseren waterkwaliteit in stedelijk gebied wordt bepaald door de chemische kwaliteit van het water dat Utrecht inkomt en de inrichting en doorstroming van watergangen. Op de kwaliteit van het de stad instromende water heeft de gemeente geen invloed. En bij de inrichting zijn cultuurhistorische kades en oevers, aanwezige bomen en andere gebruiksfuncties beperkende factoren voor de maximaal te realiseren waterkwaliteit.

Hoewel we op de lange termijn een goede ecologische waterkwaliteit blijven nastreven, zetten we via de wijkwaterplannen vooral in op maatregelen waarbij we de grootste en zichtbaarste effecten kunnen realiseren. We investeren vooral in maatregelen als zichtbare waterkwaliteitsproblemen zich voordoen, zoals overmatig kroos en algen, vissterfte, botulisme, stank, blauwalg en overmatig zwerfvuil. Hiermee zorgen we ervoor dat alle wateren minimaal een basis waterkwaliteit hebben (zie figuur). Mochten er toch meldingen komen van vissterfte, botulisme en blauwalg, dan worden binnen 24 uur vissen en vogels verwijderd en worden in overleg met de waterschappen waarschuwingsbordjes geplaatst.

De resterende financiële middelen investeren we komende planperiode alleen in wateren met hoge ecologische potentie of gebruiken we om bij noodzakelijke vervangingen en groot onderhoud iets extra's te doen om de ruimtelijke en ecologische kwaliteit van watergangen te verbeteren.

Mogelijke toestanden oppervlaktewaterkwaliteit. Van links naar rechts: Zichtbare waterkwaliteitsproblemen, Basis kwaliteit en Goede kwaliteit. Ambitie is overal minimaal Basis kwaliteit te hebben.

Lozingen uit de riolering naar oppervlaktewater

Sinds 1993 gold voor de riooloverstorten wettelijk een brongerichte aanpak waarbij lozingen met 50% teruggebracht moesten worden. Dit kostte soms miljoenen per te saneren overstort, door bijvoorbeeld de bouw van berg-bezinkbassins. De gemeente Utrecht heeft de afgelopen 10 jaar circa 40 miljoen geïnvesteerd om lozingen terug te dringen. Daarbij was met name de omvang van de lozing leidend en in mindere mate het effect op de kwaliteit van het water waarop overgestort werd.

Nu nagenoeg aan de wettelijke doelstelling is voldaan, hebben het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en de gemeente afgesproken om bij eventuele toekomstige saneringen voortaan het effect op de kwaliteit van het ontvangende water leidend te laten zijn. We nemen voortaan alleen nog maatregelen bij lozingen uit de riolering als deze leiden tot een zichtbare verbetering van het watersysteem of een aantoonbare vermindering van risico's voor de gezondheid van de mens, planten en dieren. Bij de afweging worden alle emissies naar het watersysteem in ogenschouw genomen en niet alleen de betreffende lozing uit de riolering.

De afspraken die in 2007 zijn gemaakt met de waterschappen en Rijkswaterstaat over de sanering van de lozingen in de stad Utrecht laten we hiermee los. Deze worden vervangen door de afspraken in het afvalwaterakkoord dat in december 2014 is gesloten met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR). Omdat alle in 2007 afgesproken maatregelen in de beheergebieden van Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht en Rijkswaterstaat al zijn gerealiseerd, hoeven met deze partijen geen nieuwe afspraken gemaakt te worden. Met deze nieuwe aanpak besparen we minimaal € 1 miljoen op de aanleg van zuiverende voorzieningen.

Het meten van de effecten

We hanteren de volgende indicatoren:

- Het registreren van het aantal meldingen van overmatig kroos en algen, vissterfte, botulisme, stank en blauwalg.
- Het meten van de ecologische en chemische waterkwaliteit via het vaste (jaarlijks) en roulerende (zes jaarlijks) meetnet van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.

Strategie komende planperiode

Beheer en onderhoud

- Het dagelijks onderhoud van oevers bevatte tot en met 2014 veel maatwerk. In het nieuwe maaibestek zijn veel meer typen oevers gedefinieerd en is het bijbehorende werkpakket gestandaardiseerd. Dit moet leiden tot meer eenduidigheid in het onderhoud en daarmee verbetering van de gewenste ruimtelijke kwaliteit. Uitgangspunt is dat dit budgetneutraal wordt uitgevoerd.
- Voor het baggeren van watergangen zijn we afgelopen planperiode overgegaan van frequentie gestuurd onderhoud naar onderhoud op basis van de werkelijke bagger aangroei. We zetten deze aanpak voort. Nu het achterstallig onderhoud is weggewerkt verwachten we voor het regulier onderhoud nog € 0,5 miljoen per jaar nodig te hebben. We onderzoeken of het jaarlijkse baggerwerk via een raambestek op de markt kunnen zetten in plaats van op projectbasis.
- Door samen te werken streven gemeente en waterschap naar één aannemer in de wijk. Dit verhoogt de kwaliteit van het onderhoud, vermindert de overlast voor burgers en vermindert de kosten. Bij het baggeren is deze samenwerking meestal al gangbare praktijk. Het streven is om komende planperiode minimaal te starten met een proef voor het gezamenlijk maaien van alle watergangen in één wijk.
- We handhaven het huidige calamiteitenonderhoud bij duikers. Dit is goedkoop en heeft ook bij de hevige buien van de zomer 2014 niet tot noemenswaardige problemen geleid.
- Vervangingen en verbeteringen daar uitvoeren waar werkzaamheden gecombineerd kunnen worden met andere werkzaamheden. Bijvoorbeeld het vervangen van duikers in combinatie met gepland onderhoud aan de weg.

Verbeteren waterhuishouding en waterkwaliteit

Het gemeentelijke oppervlaktewater is een belangrijk en vaak gewaardeerd element in de leefomgeving van bewoners. Met een relatief kleine financiële meerinspanning is het mogelijk om bij gepland groot onderhoud of vervangingen de inrichting zo te verbeteren dat de ruimtelijke en gebruikskwaliteit toeneemt. Daarom hanteren we bij groot onderhoud en vervangingen de volgende uitgangspunten:

- Bij baggeren kijken we of het mogelijk en/of gewenst is de watergang te herprofilen.
- Bij vervanging van de oeverconstructie kijken we of tegen geringe meerkosten een meer natuurvriendelijke of recreatieve inrichting van de oever mogelijk is.
- Bij vervanging van een duiker zorgen we ervoor dat deze minimaal 0,5 meter in doorsnede wordt en niet helemaal onder water ligt. Hiermee verbe-

teren we de afvoercapaciteit, de kans op verstopping en de passeerbaarheid voor vissen en watervogels. Daarnaast onderzoeken we of we tegen relatief geringe meerkosten de duiker kunnen vervangen door een brug. Dit vanwege de extra ruimtelijke kwaliteit, de betere doorstroming dan bij een duiker en de nog betere passeerbaarheid voor diverse soorten fauna.

- Bij andere waterkwaliteitsmaatregelen kijken we ook naar verbetering van de ruimtelijke en gebruikskwaliteit.

Bij watercompensatie willen we geen compensatie meer per planontwikkeling, maar compensatie alleen daar waar ook ecologische en ruimtelijke meerwaarde wordt verkregen. Daartoe richten we samen met het Hoogheemraadschap een waterbank op.

Voor de vervanging van duikers, beschoeiingen en de verbetering van de waterhuishouding en waterkwaliteit is jaarlijks € 1,3 miljoen begroot. Hiernaast is voor het baggeren € 0,5 miljoen per jaar gereserveerd.

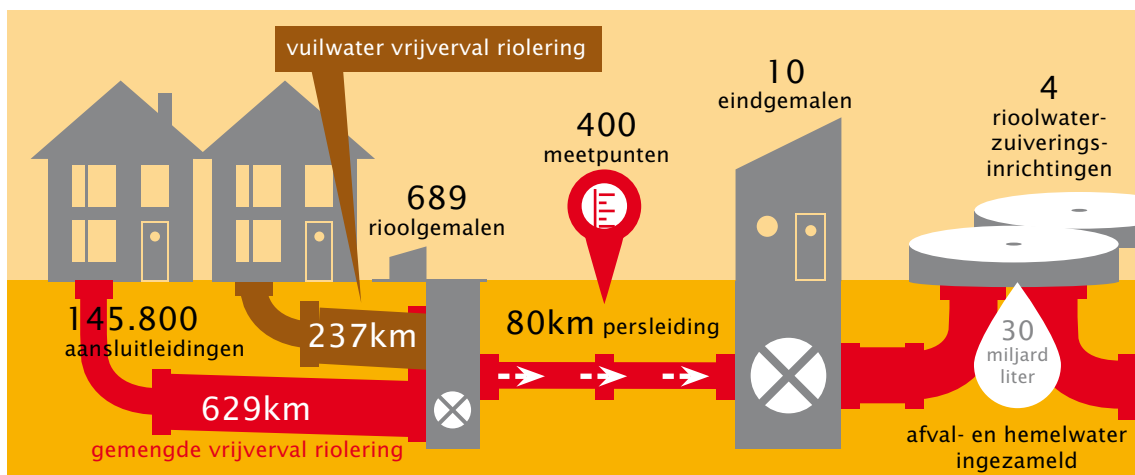
Uitzetten van mosselen in de Lek. Deze mosselkratten zijn later geplaatst in de noordelijke fortengracht van Fort De Bilt om de waterkwaliteit te verbeteren.

4 Instrumentarium en middelen

4.1 Systemen en objecten

Voor de gemeentelijke watertaken gebruiken we een drietal systemen, bestaande uit een groot aantal stelsels en objecten.

Afvalwatersysteem

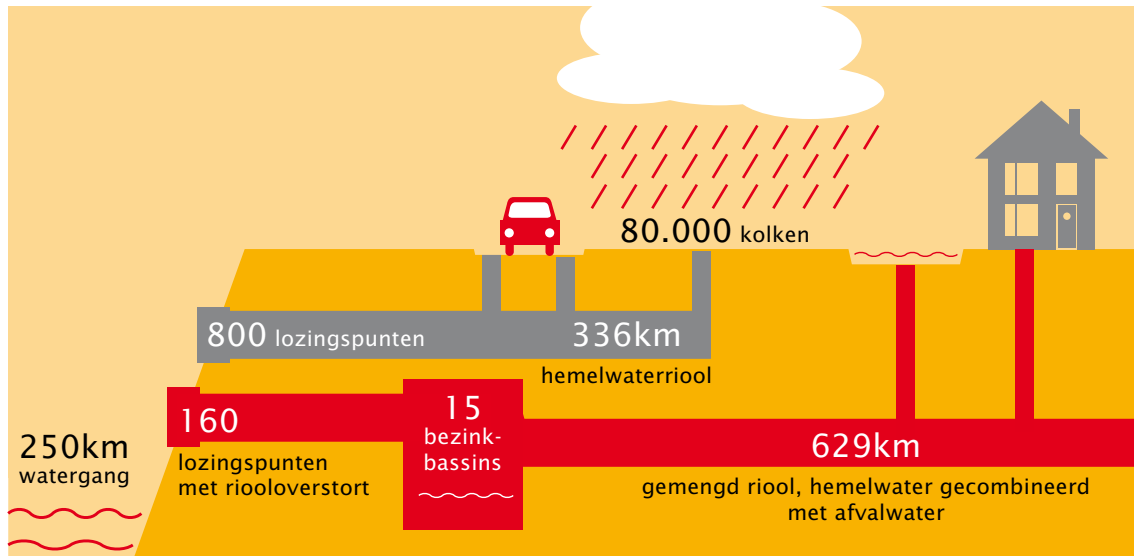

We zamelen in Utrecht het afvalwater in via 145.800 aansluitleidingen (2015). We voeren het vervolgens af via 866 km vrijval riolering, 689 rioolgemalen en pompunits en 80 km persleiding. Uiteindelijk wordt het afvalwater via 10 eindgemalen (laatste gemaal voor zuivering) afgevoerd naar de 4 rioolwater-waterzuiveringsinrichtingen (rwzi's) binnen de gemeente Utrecht. Daarnaast beschikken 6 woningen over een installatie voor de individuele behandeling van afvalwater (iba). We volgen het functioneren van het systeem, de rioolgemalen en de riooloverstorten via een meetnet bestaande uit ruim 400 meetpunten. Jaarlijks wordt circa 18 miljard liter afvalwater ingezameld en afgevoerd naar de rwzi's. Daarnaast voeren we jaarlijks nog circa 12 miljard liter regen- en grondwater af naar de rwzi's. Zie voor een overzichtstekening van het afvalwatersysteem bijlage 4a.

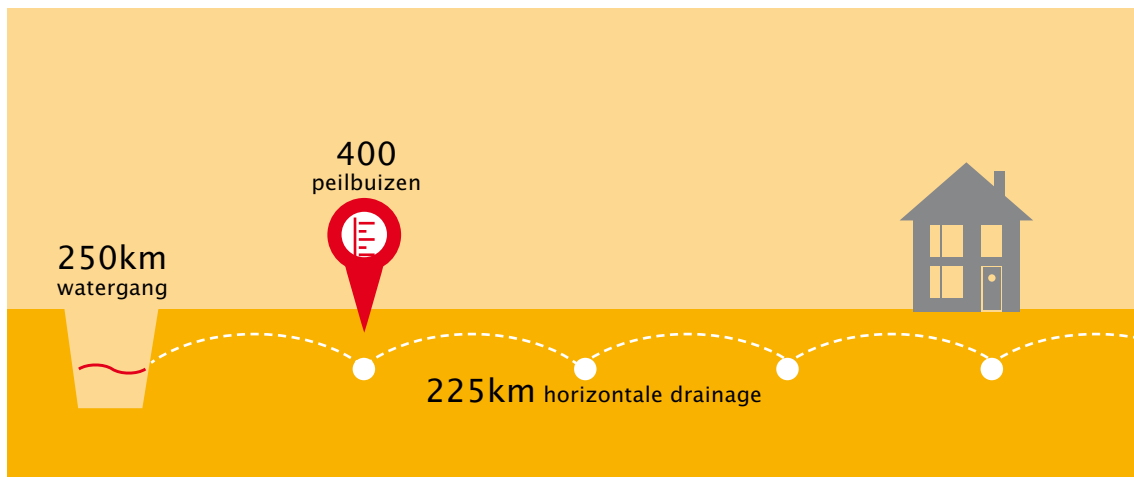
Hemelwatersysteem

Jaarlijks valt er binnen de gemeentegrenzen ruim 80 miljard liter regenwater, dat verwerkt moet worden zonder dat er overlast ontstaat. Het gemeentelijke hemelwatersysteem bestaat feitelijk uit de gehele openbare ruimte en dan

vooral uit de delen die niet verhard en/of doorlatend zijn (groen, waterpasserende verharding). Voor de afvoer van regenwater van verharding gebruiken we een hemelwaterstelsel bestaande uit circa 80.000 straatkolken, 965 km hemelwaterriolering (waarvan 629 km gecombineerd met afvalwater) en circa 400 km watergangen, waarvan 250 km in beheer van de gemeente Utrecht. Vanuit de gemengde riolering zijn er circa 160 lozingspunten (riooloverstorten) naar oppervlaktewater en vanuit de hemelwaterriolering circa 800. Voor de zuivering van de riooloverstorten gebruiken we 15 bergbezinkbassins. Zie voor een overzicht van het gemeentelijke hemelwatersysteem bijlage 4b.

Ontwateringssysteem

Het huidige ontwateringssysteem bestaat uit 225 km horizontale drainage, 250 km gemeentelijke watergangen en 325 verticale drainageputten. We meten de ontwikkeling van de grondwaterstand en het functioneren van het systeem met behulp van 400 peilbuizen. Zie voor een overzicht van het gemeentelijke ontwateringssysteem bijlage 4c.

Strategie komende planperiode

De komende planperiode zetten we in op het beter ontsluiten van alle beschikbare informatie over de systemen en objecten. Hiertoe nemen we een nieuw

integraal beheersysteem in gebruik (GISIB), waarin straks ook het wegbeheer, het beheer van de openbare verlichting en het groenbeheer wordt opgenomen. Dit beheersysteem moet het ook mogelijk maken om via het systeem onderhouds- en investeringsprogramma's op te stellen, iets wat met het huidige beheersysteem RIOB nog niet mogelijk is.

4.2 Kosten

Afschrijving investeringen en bestaande kapitaallasten

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording 2003 mogen sinds 2008 vervangings- en verbeteringsinvesteringen voor riolering niet meer direct ten laste van de exploitatie worden gebracht. De betreffende investeringen dienen te worden geactiveerd en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten mogen wel ten laste van de exploitatie worden gebracht. De regelgeving staat echter toe dat de te activeren investeringsbedragen verminderd mogen worden met een speciaal hiervoor in een spaarvoorziening ondergebracht van derden ontvangen bedrag. Sinds 2008 kent de gemeente Utrecht daarom een spaarvoorziening voor vervangingsinvesteringen riolering die jaarlijks wordt aangevuld uit opbrengsten rioolheffing. Zolang de vervangingsinvesteringen in de pas blijven lopen met de jaarlijkse aanvullingen van de spaarvoorziening uit de opbrengsten rioolheffing, ontstaan geen nieuwe kapitaallasten. Indien in enig jaar meer vervangingsinvesteringen zijn uitgevoerd dan er saldo in de spaarvoorziening aanwezig is, dan ontstaan voor dat meerdere deel van de investeringen wel kapitaallasten.

In 1984 heeft de gemeente Utrecht besloten in principe geen nieuwe kapitaallasten meer op te bouwen. Alleen incidenteel zijn nog nieuwe kapitaallasten ontstaan als gevolg van een eenmalige bijdrage aan de realisatie van Leidsche Rijn in 1997, de overname van kapitaallasten van Vleuten- De Meern, Nieuwegein en Maarssen bij de herindeling in 2002 en een uitgavenpiek in de jaren 2011 t/m 2013 als gevolg van de sanering van de lozingen uit de gemengde riooloverstorten.

De totale schuld waarover kapitaallasten worden betaald bedraagt eind 2015 naar verwachting nog 28 miljoen euro. In 2016 kost deze schuld bijna € 3 miljoen aan jaarlijkse rente en aflossing. Zonder extra aflossen daalt de schuld als volgt:

- 2026: Kapitaallasten van voor 1984 afgelost. Resterend, jaarlijks bedrag aan rente en aflossing € 1,3 miljoen
- 2038: Kapitaallasten Leidsche Rijn afgelost. Resterend, jaarlijks bedrag aan rente en aflossing € 0,9 miljoen
- 2053: Alle schulden afgelost

Vanaf 2014 dalen de investeringskosten doordat de sanering van de gemengde riooloverstorten nagenoeg is afgerond. Bij de vaststelling van het vorige GRP 2011-2014 is afgesproken de lagere investeringskosten niet te vertalen in een lagere rioolheffing, maar om het tarief te stabiliseren en de financiële ruimte te gebruiken om de bestaande leningen versneld af te lossen.

Strategie komende planperiode

Het voorstel voor de komende planperiode is de huidige aflossingsstrategie voort te zetten, zoals toegepast in 2014 en 2015. Deze aanpak heeft als voordeel dat de oude leningen in plaats van in 2053 in 2024 volledig zijn afgelost. Hiermee creëren we financiële ruimte voor als de kosten vanaf 2030 naar verwachting omhoog gaan door de voorziene toename van de vervangingsinspanning. Ook hebben we dan financiële ruimte om mogelijke toekomstige maatregelen te financieren om wateroverlast door extreme neerslag tegen te gaan.

Kostentoerekening

In Utrecht worden relatief veel kosten gedekt uit de rioolheffing die veel andere gemeenten uit de algemene middelen dekken. Uit onderzoek blijkt dat het gaat om een bedrag van circa € 6,5 miljoen per jaar, ofwel circa € 45,- per rioolaansluiting. Deze kosten bepalen naast de kosten voor het extra aflossen grotendeels waarom de rioolheffing in Utrecht hoger is dan in andere grote gemeenten.

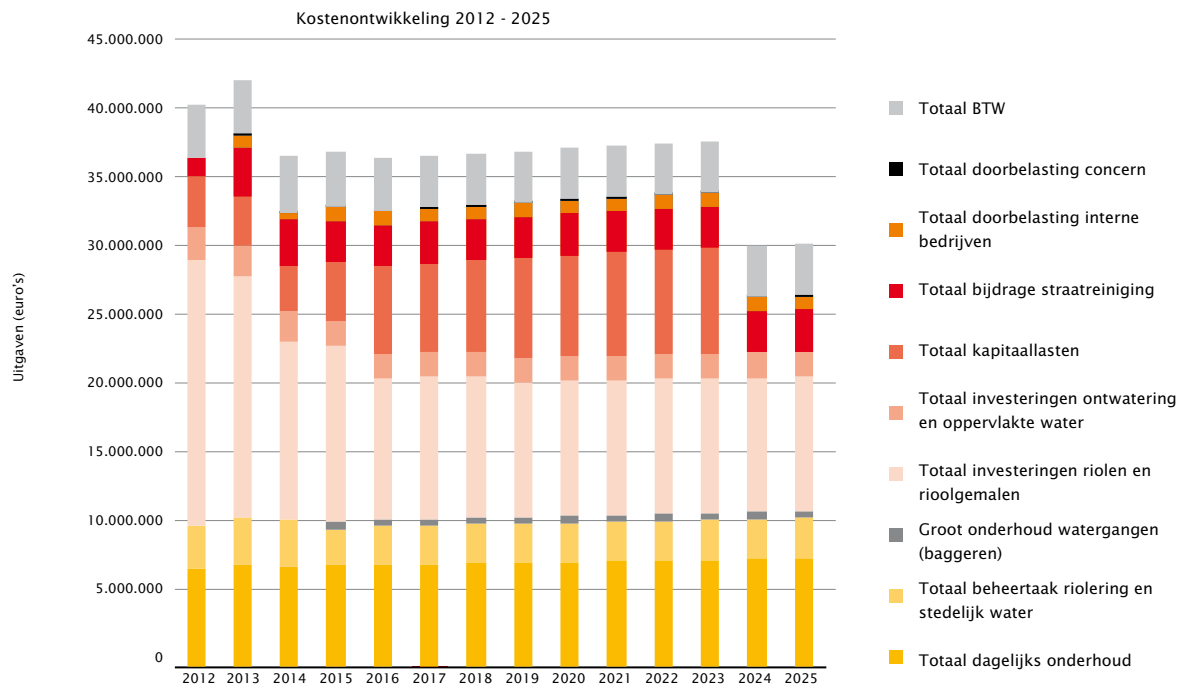
In hoofdzaak betreft het de volgende kostenposten:

1. Het herstel van de wegverharding bij rioolvervanging. Bij rioolvervanging wordt niet de verharding boven de sleuf, maar de gehele wegbreedte aan de riolering toegerekend.
2. Bijdrage in de kosten voor de straatreiniging. Sinds 2007 wordt een deel van de straatreinigingskosten gedekt uit de rioolheffing. Met ingang van 2012 bedraagt het toegerekende aandeel 28,6% van de jaarlijkse kosten voor de gemeentelijke straatreiniging.
3. Het onderhoud van en verbeteringen aan het gemeentelijke oppervlaktewater. Vanwege de functie voor de afvoer van hemelwater en het reguleren van de grondwaterstand wordt het gemeentelijke oppervlaktewater gezien als onderdeel van het gemeentelijke hemelwater- en ontwateringssysteem. Alle bijbehorende kosten (maaïen, baggeren, onderhoud en vervanging duikers, waterkwaliteitsmaatregelen) worden sinds 2012 gedekt uit de rioolheffing en niet meer uit de algemene middelen.

Het voornemen is de huidige wijze van kostendekking komende planperiode ongewijzigd te laten.

Kostenontwikkeling

De verwachte kostenontwikkeling tot 2025 is weergegeven in onderstaande figuur en in bijlage 5. De ontwikkeling is inclusief de versnelde aflossing van oude lening en de verwachte extra kosten door toename van het te beheren areaal aan systemen en objecten en exclusief inflatiecorrectie.

Uit de figuur blijkt dat de kosten vanaf 2014 dalen en komende planperiode verder zullen dalen. Dit komt hoofdzakelijk omdat vanaf 2016 niet meer jaarlijks € 1 miljoen aan crisisimpuls terugbetaald hoeft te worden en omdat er komende planperiode nauwelijks nog investeringen zijn voorzien om de lozingen uit de riooloverstorten terug te dringen. De financiële ruimte wordt opgevuld door conform huidig beleid extra af te lossen op de oude leningen. Met de verwachte kostenontwikkeling wordt ruimschoots voldaan aan de Utrechtse besparingsambitie van Winnet van € 37,9 miljoen in 2020 (zie hoofdstuk 2).

Gestuurde boring voor aanleg nieuw transportriool Kardinaal de Jongweg. Via dit riool wordt al het afvalwater van Utrecht-Oost en Utrecht-Zuid afgevoerd naar de rioolwaterzuivering aan het Zandpad.

5 Kostendekking en rioolheffing

Systematiek kostendekking

Het uitvoeren van de gemeentelijke watertaken kost geld. Op grond van artikel 228a van de Gemeentewet (Gw) kunnen de kosten van de verschillende watertaken verhaald worden op burgers en bedrijven. Dit geld wordt door de burgers en bedrijven in de gemeente Utrecht opgebracht door betaling van de rioolheffing.

De rioolheffing is in Utrecht opgebouwd uit een heffing voor eigenaren en een heffing voor gebruikers. De eigenarenheffing betreft een vast bedrag per jaar per rioolaansluiting (in 2015 € 231,08). De gebruikersheffing betreft een bedrag per kubieke meter water en wordt opgelegd aan bedrijven die jaarlijks meer dan 250 m3 afvalwater op de riolering lozen, de zogenaamde grootverbruikers (in 2015 gemiddeld € 1,70 per m3).

De huidige toedeling tussen eigenaren- en gebruikersheffing is gebaseerd op de verdeling in hoeveelheden afgevoerd afvalwater bij klein- en grootverbruik. Daarbij worden alleen de kostenposten waarbij de kosten daadwerkelijk afhankelijk zijn van de hoeveelheid afgevoerd afvalwater naar rato toegerekend aan de gebruikersheffing. Kosten die geen relatie hebben met de hoeveelheid afvalwater, zoals de kapitaallasten, de kosten voor het reinigen van straatkolken, verbetering ontwatering, het oppervlaktewaterbeheer en de straatreiniging worden volledig toegerekend aan de eigenarenheffing. De verdeelsleutel wordt jaarlijks aangepast op basis van het aantal inwoners en het verwachte klein- en grootverbruik.

In 2011 is op verzoek van de gemeenteraad onderzoek gedaan naar andere heffingsgrondslagen voor de rioolheffing. De resultaten van dit onderzoek zijn op 18 juni 2012 aangeboden aan de gemeenteraad. Uit dit onderzoek blijkt dat de Utrechtse systematiek goed voldoet en een aantal voordelen kent ten opzichte van andere heffingsgrondslagen. Zo is de systematiek transparant, zijn de perceptiekosten laag en is de handhaving eenvoudig. Op basis daarvan is besloten de heffingsgrondslag ongewijzigd te laten.

Aandachtspunten

Het grootverbruik stijgt in Utrecht al jaren niet meer en is de afgelopen planperiode zelfs gedaald. Het aantal aansluitingen en de te beheren systemen en

objecten nemen echter nog steeds toe. Het gevolg is dat de kosten nog wel stijgen, maar verdeeld moeten worden over een dalend of gelijkblijvend aantal kubieke meters grootverbruik. Dit heeft tot gevolg dat het grootverbruikers-tarief de afgelopen 10 jaar procentueel veel sneller is gestegen dan het eigenarentarief. Mocht deze trend zich blijven doorzetten dan is het wenselijk de verdeelsleutel tussen eigenaren- en gebruikerstarief te herzien.

Een ander aandachtspunt is dat niet alle grootverbruikers momenteel rioolheffing betalen. De grootverbruikers die niet betalen zijn de bemalingen bij bouwputten en bouwsleuven. De geschatte omvang van deze lozingen op de riolering bedraagt 1,5 tot 2 miljard liter per jaar. Dat is substantieel vergeleken met de 2,4 miljard liter per jaar die de huidige grootverbruikers lozen.

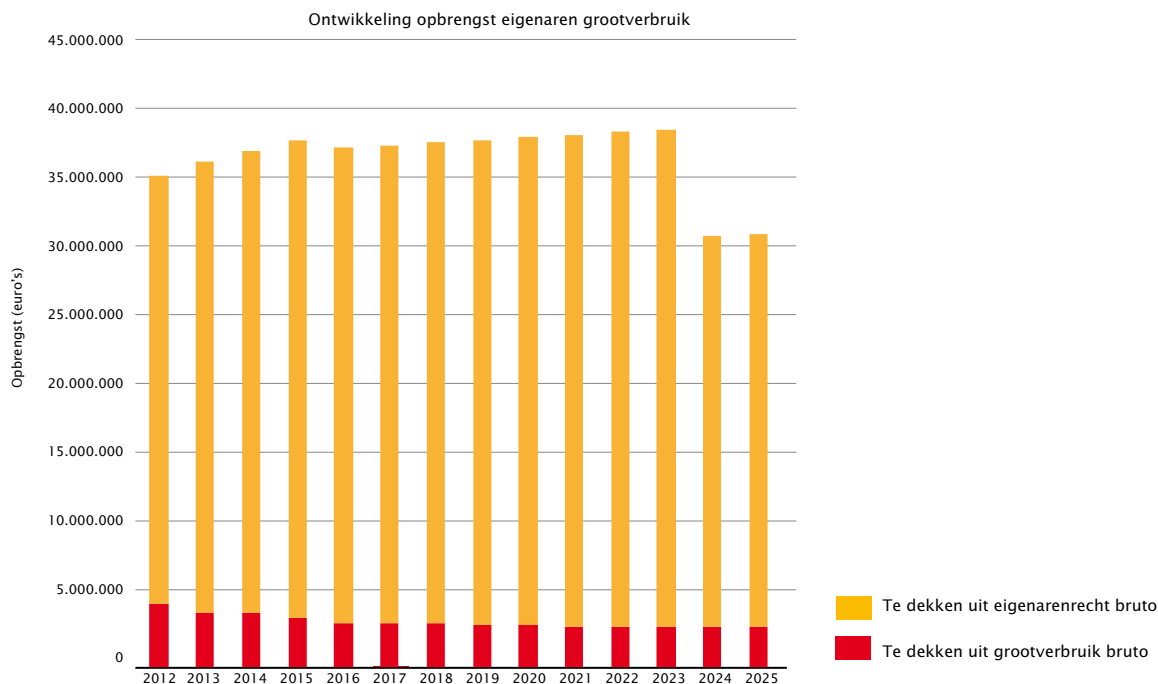
Strategie komende planperiode

We onderzoeken of het haalbaar en wenselijk is grootverbruikers die grondwater lozen op de riolering ook rioolheffing te laten betalen. Door deze groep ook te gaan belasten wordt lozing van schoon water op de riolering ontmoedigd, wat een besparing oplevert voor gemeente en waterschap op de kosten voor energie en zuivering. Tevens kunnen de aan het grootverbruik toegerekende kosten dan verdeeld worden over veel meer m3, waarmee het grootverbruikers-tarief substantieel omlaag kan.

Ontwikkeling rioolheffing

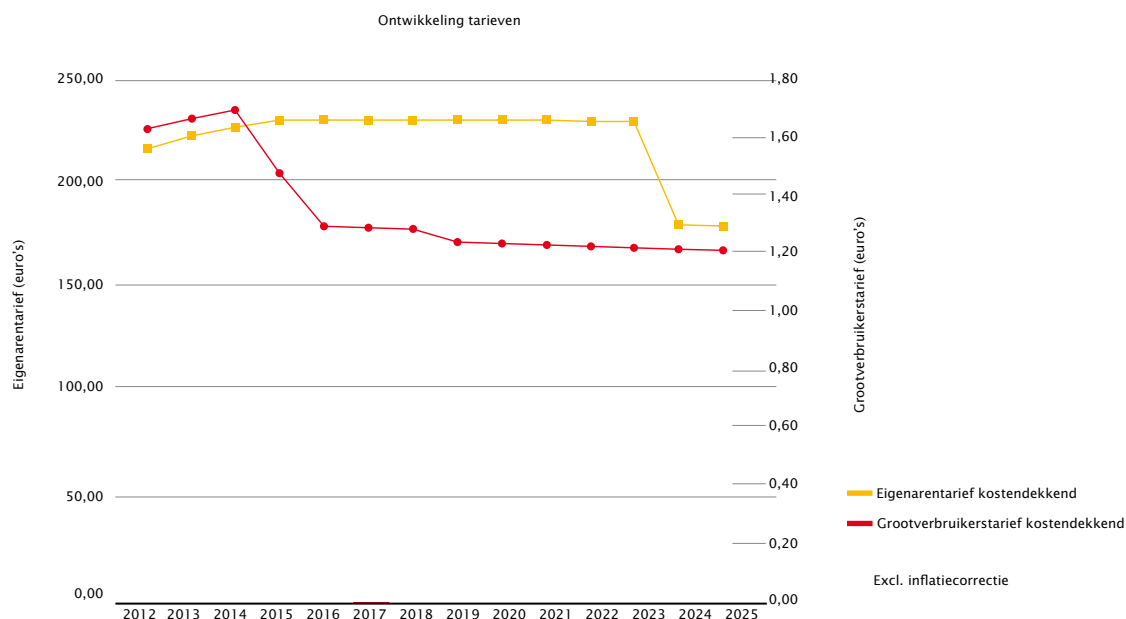
Benodigde opbrengsten

De benodigde opbrengsten in de komende planperiode zijn weergegeven in onderstaande figuur.

Tarief ontwikkeling 2016-2025

Voor de tariefontwikkeling is vooruitgekeken tot 2025. Bij ongewijzigd beleid en bij volledige kostendekking ontwikkelen de eigenaren- en gebruikersheffing zich als volgt.

Door de versnelde aflossing van de bestaande leningen blijft het eigenarentarief komende planperiode stabiel op het huidige tarief van € 231,- (exclusief inflatiecorrectie) totdat in 2024 alle oude leningen zijn afgelost. Daarna kan het tarief naar verwachting fors omlaag tot circa € 180,- (exclusief inflatiecorrectie).

Het grootverbruikerstarief kan de komende jaren al wel fors omlaag tot circa € 1,30 per m³. Dit komt omdat de extra aflossingen van oude leningen volledig worden toegerekend aan het eigenarentarief. Door het grootverbruikersstarief nu al te laten dalen wordt de procentueel sterkere stijging van dit tarief de afgelopen 10 jaar gecompenseerd. Deze daling kan nog groter worden als mogelijk in de toekomst ook lozingen vanuit bemalingen op de riolering onder het grootverbruikerstarief worden gebracht.

Nieuwe hemelwateruitlaat Veemarktterrein.

Bijlagen

Bijlage 1 Afkortingen en begrippen

Afkortingen

AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
bbb	Bergbezinkbassin
BRP	Basisrioleringsplan
CZV	Chemisch Zuurstof Verbruik, maat voor vuilozing uit riolering op oppervlaktewater
GRP	Gemeentelijk Rioleringsplan
HAGV	Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht
HDSR	Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden
IBA	Individueel systeem voor de behandeling van afvalwater
KRW	Kaderrichtlijn Water
NBW	Nationaal Bestuursakkoord Water
RWZI	Rioolwaterzuiveringsinrichting
Wm	Wet milieubeheer

Begrippen

Afvalwater	Alle water waarvan de houder zich – met het oog op de verwijdering daarvan – ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.
Afvoerend oppervlak	Het naar de riolering afwaterend oppervlak (daken, straten, wegen).
Baggeren	Het verwijderen van slib en vuil uit watergangen, waardoor de watergang weer op diepte wordt gebracht, zodat goede doorstroming en scheepvaart mogelijk blijft.
Basisrioleringsplan	Dit is een plan dat de grondslagen voor de aanleg, de verbetering of de vervanging van riolering in een bestaand of nieuw rioleringsgebied aangeeft. Het plan bevat o.a. een beschrijving en aanduiding op tekening van de onderdelen waaruit de riolering bestaat of zal bestaan, hydraulische berekeningen en vuiluitworp-berekeningen en een opsomming van de maatregelen die zullen worden getroffen om de riolering te laten voldoen aan de gestelde eisen.
Bedrijfsafvalwater	Afvalwater dat vrijkomt bij door de mens bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, ondernomen bedrijvigheid, dat geen huishoudelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater of grondwater is.
Bemalingsgebied	Een rioleringsgebied waaruit het afvalwater door eenemaal wordt afgevoerd.
Bergbezinkbassin	Bassin voor de tijdelijke opslag van afvalwater waarin ook slibafzetting plaatsvindt, met een voorziening om het slib te kunnen verwijderen en waaruit overstortingen kunnen plaatsvinden.
Bergbezinkleiding	Riool voor de tijdelijke opslag van afvalwater waarin ook slibafzetting plaatsvindt met een voorziening om het slib te kunnen verwijderen en waaruit overstortingen kunnen plaatsvinden.

Berging	De inhoud van de riolering uitgedrukt in kubieke meters of in millimeters ten opzichte van het afvoerend oppervlak.
Drainage	Het versneld afvoeren van overtollig grondwater door het aanleggen van ontwateringsmiddelen zoals greppels of geperforeerde buizen (drainagebuizen) die op ongeveer 1 m. diepte in de grond worden gelegd en op oppervlaktewater afwateren.
Drempelbreedte	De lengte van de overlaat waarover het water overstort, gemeten haaks op de stroomrichting.
Drempelpeil	De hoogte van de bovenkant van de drempel ten opzichte van een referentiepeil (i.c. in meter NAP).
Droogweerafvoer	De hoeveelheid afvalwater die per tijdseenheid in een droogweersituatie via het rioolstelsel wordt afgevoerd.
Overstort	Rioolput voorzien van een overstortdrempel die loost buiten het in beschouwing genomen rioolstelsel, meestal op oppervlaktewater.
Gemengd rioolstelsel	Een rioolstelsel bestemd voor gezamenlijk transport van vuilwater en van hemelwater.
Gescheiden rioolstelsel	Een rioolstelsel bestemd voor gescheiden transport van vuilwater en van hemelwater, in twee van elkaar gescheiden leidingstelsels.
Huishoudelijk afvalwater	Afvalwater afkomstig van particuliere huishoudens.
Monitoren	Het door de tijd blijven volgen van het verloop van de waarde van een of meer grootheden volgens een vastgestelde werkwijze
Nooduitlaat	Constructie voor de lozing van vuilwater op het oppervlaktewater bij calamiteiten, zoals langdurige storing van een rioolgemaal.
Ontwateringsdiepte	De afstand tussen het maaiveld en de hoogste grondwaterstand.
Oppervlaktewater	Een samenhangend en functionerend geheel van oppervlaktewater, waterbodems, oevers en technische infrastructuur, met inbegrip van de daarin voorkomende levensgemeenschappen en alle bijbehorende fysische, chemische en biologische kenmerken en processen
Overstort	Kunstwerk waarmee rioolwater op het oppervlaktewater wordt geloosd, indien het riool door te grote neerslag niet al het water kan verwerken.
Riolering	Het geheel aan voorzieningen voor de inzameling en het transport van afvalwater, met uitzondering van zuiveringstechnische werken.
Riool	Samenstel van buizen tussen twee putten, bestemd voor de inzameling en/of transport van afvalwater.
Rioolgemaal	Een inrichting voor het verpompen van afvalwater.
Rioolstelsel	Samenhangend geheel van riolen, rioolputten en bijbehorende voorzieningen voor inzameling en transport van afval- of hemelwater.

Rioolvreemd water	Naast afvalwater en regenwater wordt ander water met de riolering afgevoerd naar rwzi's. Dit water wordt rioolvreemd water genoemd en bestaat vooral uit grondwater en oppervlaktewater.
Stedelijk afvalwater	Huishoudelijk afvalwater of een mengsel daarvan met bedrijfsafvalwater.
Uitlaat	Constructie waar uitstroming van uit het rioolstelsel of de drainage naar het oppervlaktewater zonder drempel mogelijk is.
Verbeterd gescheiden rioolstelsel	Gescheiden rioolstelsel met voorzieningen, waardoor een deel van de neerslag naar het vuilwaterriool wordt afgevoerd.
Vuilemissie	Het totaal aan stoffen (niet zijnde water) geloosd uit een rioolstelsel in het oppervlaktewater via overstorten en/of uitlaten.
Vuilwaterriool	Riool dat alleen bestemd is voor inzameling en transport van huishoudelijk en bedrijfsafvalwater, niet zijnde neerslag.
Waterketen	Het samenhangend geheel van drinkwater, riolering en zuivering.

Bijlage 2 Terugblik planperiode 2011-2014

Terugdringen lozingen uit de riolering op oppervlaktewater

Het landelijk beleid voor het terugdringen van lozingen uit de riolering op oppervlaktewater bestond uit een emissiespoor en een waterkwaliteitsspoor. Het emissiespoor was een brongerichte aanpak waarbij de lozingen met 50% teruggebracht moesten worden ten opzichte van de situatie in 1985. Bij het waterkwaliteitsspoor werd vervolgens gekeken of er nog aanvullende maatregelen nodig waren om de resterende effecten op de oppervlaktewaterkwaliteit acceptabel te maken. Het beleid is later onderdeel geworden van de Kaderrichtlijn Water (KRW).

Pas in 2007 is het de gemeente Utrecht gelukt om over de noodzakelijke maatregelen definitieve afspraken te maken met de waterkwaliteitsbeheerders, resulterend in een maatregelpakket van circa € 40 miljoen. Dit pakket bestond onder andere uit het realiseren van 11.350 m³ aan bergbezinkbassins, het afkoppelen van 72 ha verhard oppervlak van de gemengde riolering en diverse rioolverzwaringen. Afspraak was deze maatregelen te realiseren voor 1 januari 2013. De afgelopen planperiode is hard gewerkt aan de uitvoering van alle maatregelen. Op 1 januari 2013 was 85% van de maatregelen gerealiseerd.

In de periode 2012-2013 is het pakket maatregelen geactualiseerd en herzien. De afspraken hierover zijn vastgelegd in het afvalwaterakkoord dat december 2014 is afgesloten met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. Anno 2015 resteren als maatregelen nog de aanleg van een bergbezinkbassin in de Catharijnesingel ter hoogte van het Stationsgebied en het aanpassen van de gemaalbesturing van een beperkt aantal rioolgemalen, zodat er minder regenwater naar de rioolwaterzuivering wordt afgevoerd.

Aanleg bergbezinkbassin Springerpark

Verminderen rioolvreemd water

Rioolvreemd water is water dat zo schoon is dat zuivering op een rioolwaterzuivering niet nodig en daarmee ongewenst is. Het gaat hier om intredend grondwater via lekke rioolbuizen, intredend oppervlaktewater via laag gelegen overstortdrempels en lozingen van bemalingswater op de riolering.

In 2011 is een onderzoek uitgevoerd naar de hoeveelheid rioolvreemd water dat wordt afgevoerd naar de vier rioolwaterzuiveringen binnen de gemeente Utrecht. Uit onderzoek bleek dat vooral op de rioolwaterzuivering op het Zandpad sprake was van een zeer grote aanvoer van rioolvreemd water, soms wel 85%. HDSR en de gemeente Utrecht hebben zich vervolgens ten doel gesteld de hoeveelheid rioolvreemd water op de zuivering met minimaal 25 % te reduceren. In 2010 en 2011 zijn bij 50 riooloverstorten maatregelen genomen om de hoeveelheid instromend oppervlaktewater terug te dringen. Deze maatregelen zijn succesvol, want vanaf 2011 wordt er op jaarbasis gemiddeld 25% minder rioolwater afgevoerd naar de rioolwaterzuivering aan het Zandpad. We praten hier over een reductie van bijna 8 miljard liter per jaar. Dit levert de gemeente en het Hoogheemraadschap een structurele besparing op van circa € 400.000, - per jaar aan energie- en zuiveringskosten, tegen een investering van ruim € 100.000,-.

Aanpak structurele grondwateroverlast

Sinds 1 januari 2008 hebben gemeenten de zorgplicht gekregen voor 'het in openbaar gemeentelijke gebied treffen van maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of te beperken'.

Afgelopen planperiode zijn voor de buurten De Meern-Zuid, Nijvevelt, Hoograven-Noord en Veldhuizen plannen opgesteld voor de verbetering van de ontwatering via de aanleg van horizontale en verticale drainage. Deze plannen zijn en worden uitgevoerd in combinatie met de geplande reguliere rioolvervangings. De afgelopen planperiode is jaarlijks gemiddeld 2-3 km aan nieuwe ontwateringsmiddelen aangelegd. Ook is bij een aantal groenzones met structurele wateroverlast de ontwatering sterk verbeterd.

Groenstrook in park de Koppel (Lunetten) met structurele wateroverlast (februari 2013). In de zomer van 2013 is hier de ontwatering sterk verbeterd door de aanleg van drainage en het ophogen van het terrein.

Verbeteren stedelijke waterkwaliteit

HDSR en de gemeente hebben eind 2008 besloten om de ambities voor het kleinere oppervlaktewater in de stedelijke omgeving uit te werken via wijkwaterplannen. In 2011 zijn de eerste plannen gereed gekomen en vanaf dat

moment volgen er twee per jaar. In 2013 heeft de Utrechtse gemeenteraad besloten om bij de laatste vier plannen bewoners nauw te betrekken bij de planvorming (conform de wijkgroenplannen). Sindsdien worden de wijkwaterplannen weer samen met de wijkgroenplannen opgesteld. Begin 2015 zijn van acht wijken de wijkwaterplannen gereed en in uitvoering. Voor de wijkwaterplannen voor Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern loopt het planproces.

In 2011 hebben gemeente en HDSR bestuurlijk afgesproken de maatregelen uit de wijkwaterplannen met hoge prioriteit binnen vier jaar uit te voeren. Voor de eerste wijkwaterplannen Zuid en Noordoost zijn anno 2015 nagenoeg alle maatregelen met prioriteit Hoog gerealiseerd. Succesvolle projecten zijn de vervanging van een duiker door een brug in het Inundatiekanaal in Lunetten, het verbeteren van de waterhuishouding op een groot aantal volkstuincomplexen en de bestrijding van blauwalg door het gebruik van mosselen in de noordelijke fortgracht van fort De Bilt.

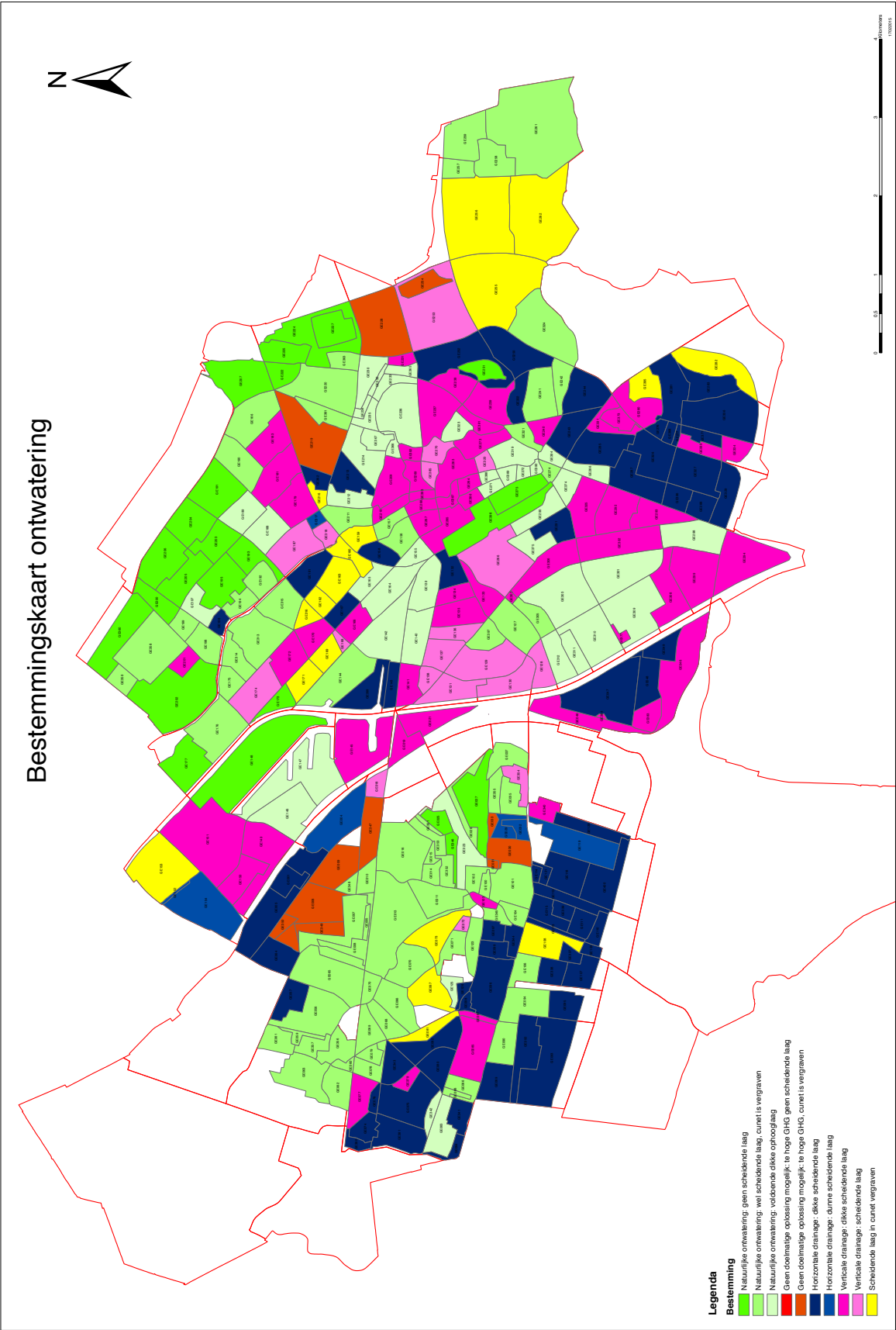

Opening nieuwe brug Inundatiekanaal Lunetten 4 juli 2013 door wethouder Mirjam de Rijk en Hoogheemraad Els van der Vorm

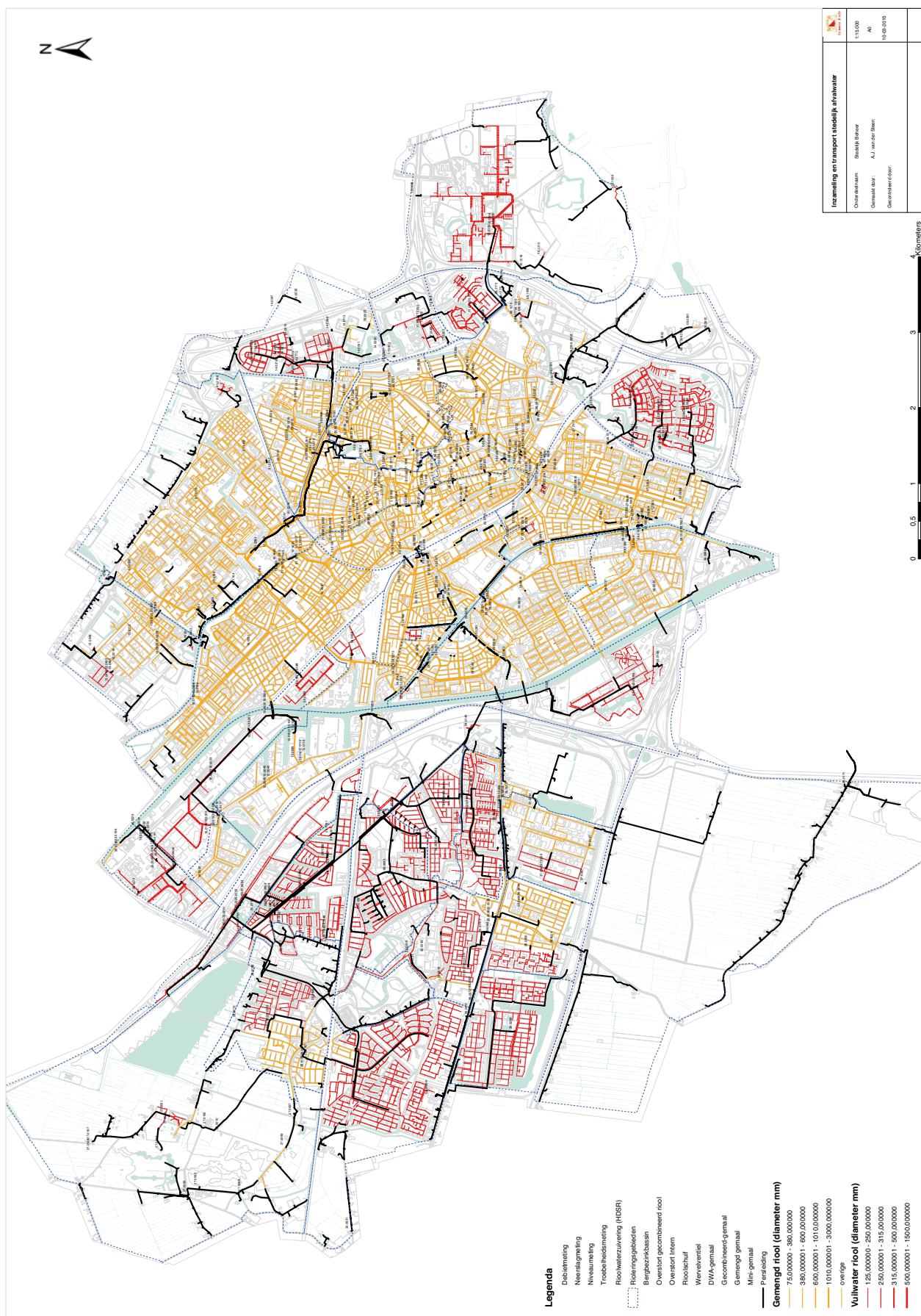
Van theoretisch functioneren naar werkelijk functioneren

De rioleringszorg is van oudsher een sector waar veel maatregelen worden uitgevoerd op basis van ervaringskennis (we deden het altijd zo en het werkt toch goed), berekeningen en computersimulaties. De afgelopen planperiode hebben we hard gewerkt om de omslag te maken van een onderhouds- en vervangingsstrategie gebaseerd op theoretische levensduur naar een strategie gebaseerd op de daadwerkelijke toestand en het daadwerkelijke functioneren. We hebben fors geïnvesteerd in de benodigde architectuur (nieuw beheersysteem, nieuw gemaalbesturingssysteem, extra dataopslag en extra meetinstrumenten) om het beheer en onderhoud van riolering en stedelijk water te kunnen uitvoeren op basis van data over de actuele toestand en het werkelijk functioneren. Zo hebben we besloten om het reinigen van riolen en het baggeren van watergangen niet meer op basis van frequentie te doen (bijvoorbeeld elke 10 jaar), maar alleen als toestandsinspecties daar daadwerkelijk aanleiding toe geven. Hetzelfde geldt voor het vervangen van riolen. Dedden we dat vroeger standaard na 60 jaar, tegenwoordig doen we dit alleen als de toestand van de riolering daar aanleiding toe geeft. Het nieuwe beheersysteem en het nieuwe gemaalbesturingssysteem worden naar verwachting in 2015 gereed en worden de komende jaren verder in gebruik genomen. Hiermee verwachten we het beheer en onderhoud nog efficiënter uit te kunnen voeren en investeringen beter te kunnen onderbouwen.

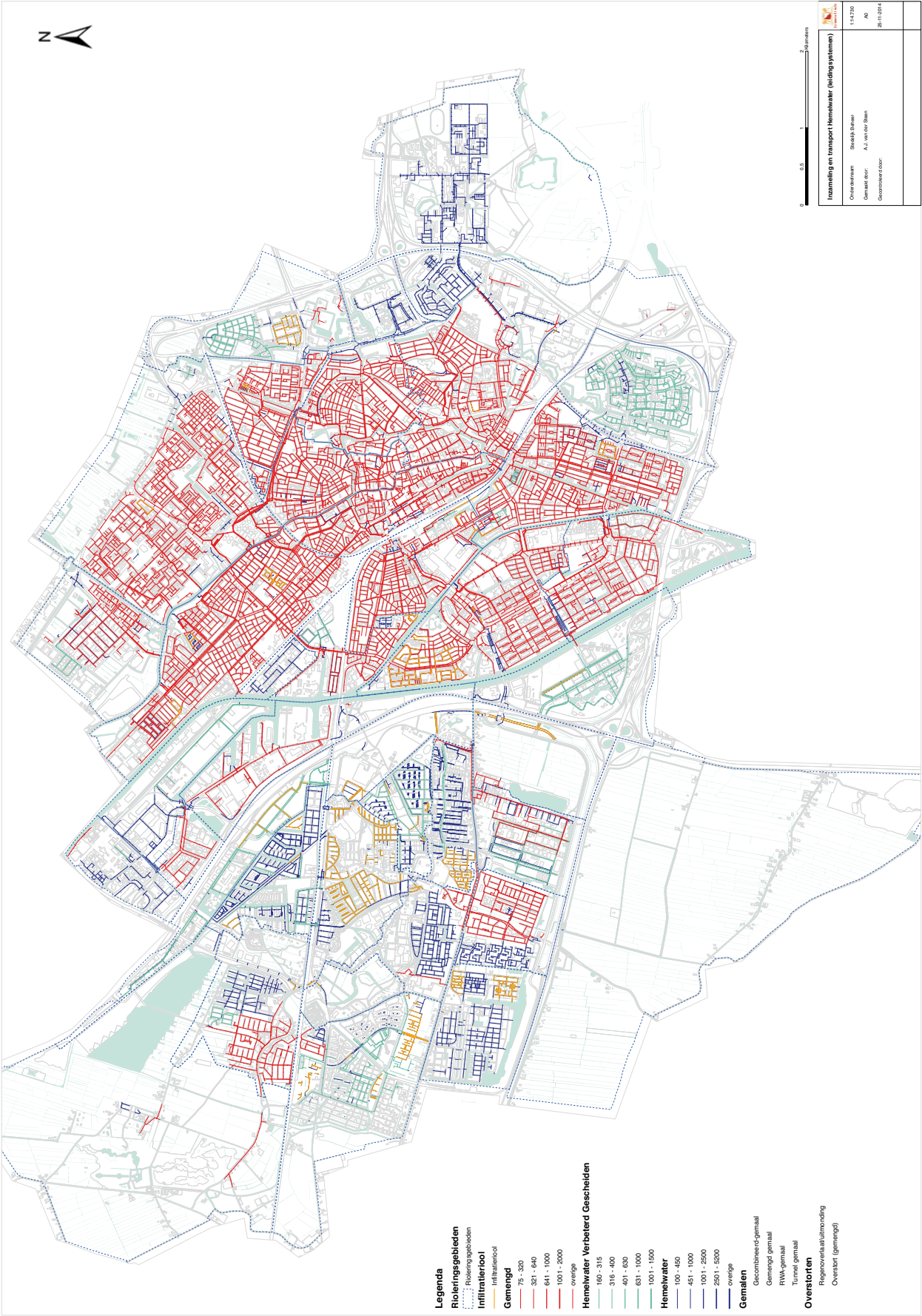
Bijlage 3 Bestemmingskaart ontwatering

a. Afvalwatersysteem en rioleringsmeetnet

b. Hemelwatersysteem

c. Ontwateringssysteem

[illegible]

Colofon

Uitgave:
Gemeente Utrecht
Stadswerken

Tekst:
Stadswerken

Ontwerp en opmaak:
Taluut.nl

Fotografie:
Gemeente Utrecht

April 2015

Meer informatie
www.utrecht.nl/waterloket

Drs C.A. Geldof

Wethouder voor Organisatievernieuwing, Publieksdienstverlening,
Openbare Ruimte en groen, Grondzaken, Leidsche Rijn, Erfgoed en
Monumenten, Wijken Vleuten – De Meern en Binnenstad
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 030 – 286 11 10
www.utrecht.nl

De leden van raad

Behandeld door	E.W. Rebergen	Datum	22 juni 2015
Doorkiesnummer	030 – 28 64332	Ons kenmerk	15.506504
E-mail	e.rebergen@utrecht.nl	Onderwerp	Nadere toelichting Plan Gemeentelijke watertaken 2016– 2019
Bijlage(n)	1	Verzonden	
Uw kenmerk			
Uw brief van			Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte leden van de raad,

In uw vergadering van 9 juni 2015 hebben meerdere van uw leden nadere toelichting gevraagd op de financiële aspecten van het Plan Gemeentelijke Watertaken 2016–2019. Middels deze brief geef ik een toelichting op de onderstaande punten.

- Ontwikkeling vervangingsachterstand op de lange termijn en de financiering daarvan
- Verdeling kapitaalslasten tussen eigenaren en grootverbruikerstarief en ontwikkeling grootverbruikerstarief (SP)

Ontwikkeling vervangingsachterstand op de lange termijn

Bij de behandeling in de commissie ontstond de vraag of het nu extra aflossen voldoende financiële middelen vrijmaakt om op termijn de extra vervangingsinspanning te kunnen financieren. Tevens ontstond er discussie over de vraag op welk moment de vervangingsinspanning omhoog moet.

In figuur 1 in de bijlage is de huidige leeftijdsopbouw aangegeven van het Utrechtse rioolstelsel. Dit is een meer gedetailleerde weergave van de leeftijdsopbouw dan in de figuur op blz. 17 van het Plan Gemeentelijke Watertaken. De 20 km riolering met leeftijd 0 is riolering waarvan het aanlegjaar niet bekend is. Deze 20 km blijft in de verdere figuren verder buiten beschouwing.

Figuur 2 beschrijft de leeftijdsontwikkeling van de riolering bij een jaarlijks vervangingsstempo van 5 km. In de figuur is per jaar de lengte riolering aangegeven die een leeftijd heeft groter dan de gemiddelde leeftijd van 70 jaar. Uit de grafiek blijkt dat bij vervanging van 5 km per jaar pas vanaf 2028 er weer riolering ontstaat met een leeftijd groter dan 70 jaar. Daarna loopt het aantal km riolering met een leeftijd van 70 jaar vrij snel op richting de 200 km in 2040. Consequentie is dat vanaf 2030 de vervangingsinspanning omhoog zal moeten om de hoeveelheid riolering van 70 jaar en ouder niet te groot te laten worden. De vervangingsinspanning eerder dan 2030 omhoog brengen heeft op basis van deze figuur niet zoveel zin, omdat we dan riolen moeten gaan vervangen die eigenlijk nog goed zijn.

Daarnaast zijn er nog twee belangrijke factoren die ervoor zorgen dat het moment om de vervangingsinspanning te verhogen waarschijnlijk nog later komt dan 2030:

Drs C.A. Geldof

Wethouder voor Organisatievernieuwing, Publieksdienstverlening,
Openbare Ruimte en groen, Grondzaken, Leidsche Rijn, Erfgoed en
Monumenten, Wijken Vleuten – De Meern en Binnenstad

Datum **22 juni 2015**
Ons kenmerk 15.506504

- Er wordt jaarlijks zeker nog 2–3 km riolering vervangen / verlegd als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen. Deze kosten komen in Utrecht ten laste van de betreffende ontwikkeling en niet ten laste van de rioolheffing. In werkelijkheid ligt de jaarlijkse vervangingsinspanning dus hoger dan 5 km.
- De kwaliteit van de riolering uit de jaren 70–80 van de vorige eeuw is beter dan de kwaliteit van de naoorlogse riolering. Deze riolering kan mogelijk wel 80 tot 100 jaar mee. Hiermee vlakkt figuur 2 verder af.

Onderstaande tabel geeft weer hoeveel er bij stabilisatie van het huidige tarief jaarlijks wordt besteed aan het afbetalen van en de rentelasten van eerdere leningen.

	2016	2017	2018	2019
Reguliere jaarlijkse aflossing en rentelasten	€2,7 miljoen	€2,5 miljoen	€ 2,3 miljoen	€ 2,0 miljoen
Extra jaarlijkse aflossing	€ 3,5 miljoen	€ 3,8 miljoen	€ 4,1 miljoen	€ 5,1 miljoen
Totaal jaarlijkse aflossing en rentelasten	€ 6,2 miljoen	€ 6,3 miljoen	€ 6,4 miljoen	€ 7,1 miljoen

Het betreft een bedrag van € 6,2 miljoen in 2016 dat oploopt tot € 7,1 miljoen in 2019. Het bedrag loopt op doordat de milieu investeringen komende planperiode steeds lager worden en er dus steeds meer ruimte komt om af te lossen. Als in 2024 de kapitaalslasten volledig wegvallen komt daarmee een bedrag van circa € 8 miljoen per jaar vrij om toekomstige extra vervangingen te kunnen financieren. Voor dit bedrag kan jaarlijks bijna 12 km riolering worden vervangen. Stel dat besloten wordt om vanaf 2030 jaarlijks 12 km riolering te vervangen, dan is in figuur 3 het effect weergegeven op de lengte riolering ouder dan 70 jaar. Deze lengte ligt rond 2040 dan op circa 130 km ofwel 10% van het totaal, wat zeer acceptabel lijkt.

Uit voorgaande exercitie blijkt dat bij handhaving van het huidige tarief er voldoende financiële middelen zijn om na aflossing van alle schulden jaarlijks 12 km riolering te vervangen. Hiermee lukt het zeker om tot 2040 te voorkomen dat er een grote vervangingsachterstand ontstaat.

Ik adviseer u daarom voor komende planperiode te volstaan met het jaarlijks vervangen van 5 km riolering en nu naast het versneld aflossen van eerdere leningen geen extra financiële maatregelen te nemen zoals het instellen een spaarvoorziening voor toekomstige vervangingen.

Verdeling kapitaalslasten tussen eigenaren en grootverbruikerstarief en ontwikkeling grootverbruikerstarief

In de jaren negentig van de vorige eeuw heeft Utrecht ervoor gekozen om het eigenaren- en grootverbruikerstarief van een individuele kostenonderbouwing te voorzien en in beginsel op 100% kostendekkendheid vast te stellen. Conform de toen bekende uitleg van de kostentoedelingsregeling heeft Utrecht de kapitaalslasten van eerdere investeringen in de riolering volledig ten laste te laten komen van het eigenarentarief. In die tijd was de rioolheffing nog een retributie en was de directe relatie een harde voorwaarde om deze kosten ook door te belasten aan het grootverbruikerstarief.

Het Plan Gemeentelijke Watertaken 2016–2019 schetst in de figuur op bladzijde 43 de mogelijke ontwikkeling in de periode 2016–2025 van het eigenarentarief en het grootverbruikerstarief. De geschetste ontwikkeling is exclusief inflatiecorrectie en gebaseerd op de huidige systematiek van doorbelasting van de kosten naar het eigenaren- en grootverbruikerstarief. Hieruit volgt dat de kapitaalslasten volledig worden doorbelast aan het eigenarentarief. Omdat we komende jaren extra inzetten op aflossing van de leningen (kapitaalslasten) betekent dit dat het eigenarentarief ongeveer

Drs C.A. Geldof

Wethouder voor Organisatievernieuwing, Publieksdienstverlening,
Openbare Ruimte en groen, Grondzaken, Leidsche Rijn, Erfgoed en
Monumenten, Wijken Vleuten – De Meern en Binnenstad

Datum **22 juni 2015**

Ons kenmerk 15.506504

gelijk zou blijven en het grootverbruikerstarief zou kunnen dalen. Conform deze verdeling is de extra aflossing van oude leningen in de figuur op bladzijde 43 daarom volledig toegerekend aan het eigenarentarief.

Het college stelt in de voorjaarsnota echter voor om – in tegenstelling tot de aangegeven ontwikkeling op bladzijde 43 van het Plan Gemeentelijke Watertaken 2016–2019 – voor in ieder geval 2016 het grootverbruikerstarief te handhaven op het huidige niveau (en alleen te corrigeren voor inflatie).

Dit geeft de mogelijkheid om te onderzoeken of de huidige kostenverdelingssystematiek tussen eigenarentarief en grootverbruikerstarief nog wel toereikend is nu er extra afgelost gaat worden op de oude leningen. Daarnaast zijn wij momenteel aan het onderzoeken of het mogelijk is de lozingen van bronbemaalingswater op de riolering te belasten als grootgebruik. Het is logischer om eventuele tariefaanpassing van het grootverbruikerstarief te bezien in samenhang met de uitkomsten van dit onderzoek.

Ik vertrouw erop u hiermee voor nu voldoende te hebben geïnformeerd.

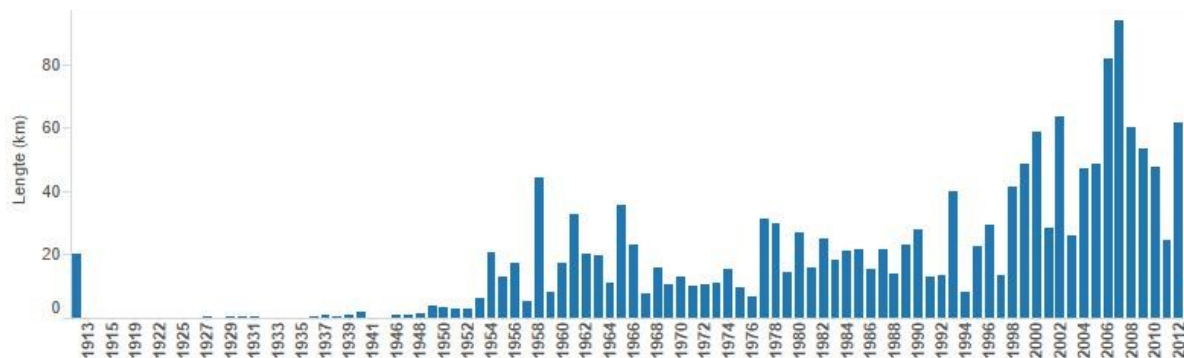
Met vriendelijke groet,

Kees Geldof

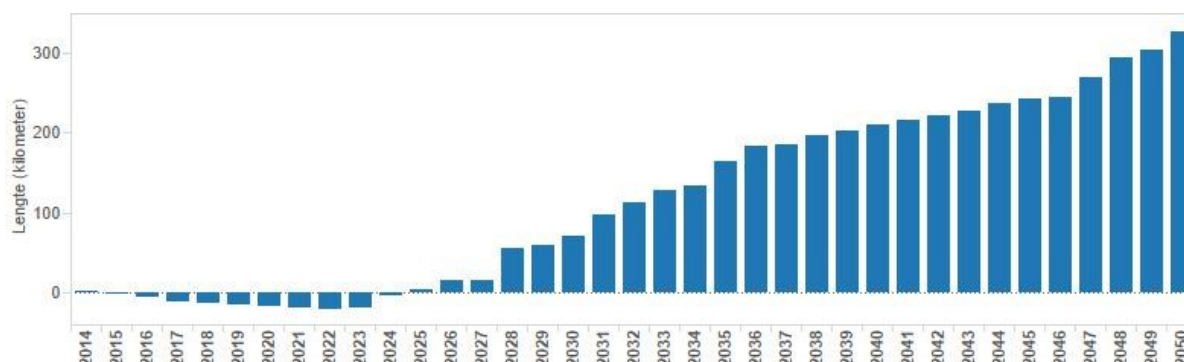
Datum **22 juni 2015**

Ons kenmerk 15.506504

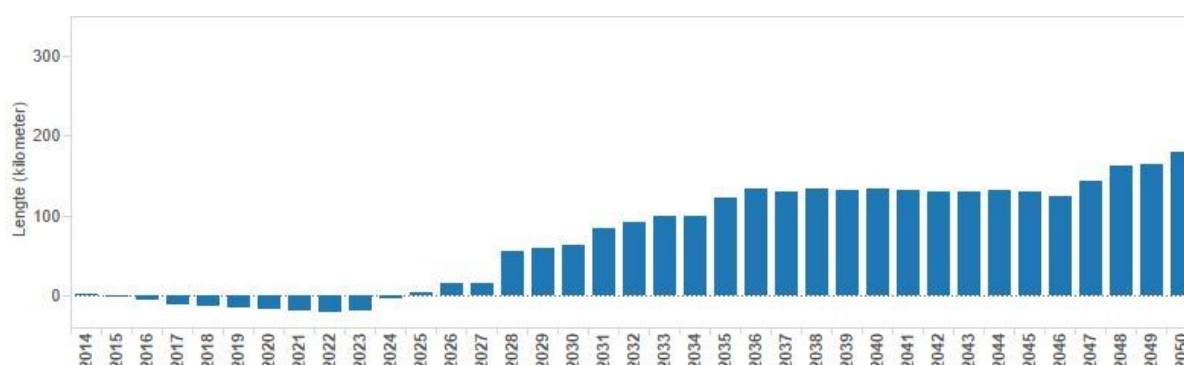
Bijlage bij ontwikkeling vervangingsinspanning:

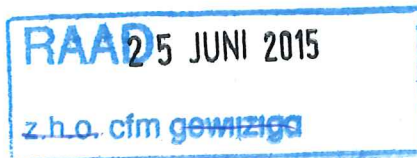
Figuur 1: Lengte riolering per jaar van aanleg

Figuur 2: De ontwikkeling van de hoeveelheid riolering met een leeftijd groter dan 70 jaar bij een jaarlijkse vervanging van 5 km riolering

Figuur 3 De ontwikkeling van de hoeveelheid riolering met een leeftijd groter dan 70 jaar bij een jaarlijkse vervanging van 5 km riolering tot 2030 en 12 km vanaf 2030

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Stadswerken
Kenmerk	15.502990
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 49
Geheim	Nee

Plan Gemeentelijke watertaken Utrecht

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 Het Plan gemeentelijke watertaken Utrecht vast te stellen
- 2 Het tarief voor de rioolheffing in de planperiode te stabiliseren
- 3 De stad te vergroenen door de doelstelling m.b.t. afkoppelen van regenwater te verbreden
- 4 Samen met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden een waterbank op te richten om noodzakelijke watercompensatie daar te realiseren waar het effect het grootst is en de meeste ruimtelijke kwaliteit aanwezig is.
- 5 Bij lozingen uit de riolering naar oppervlaktewater over te gaan naar meer effectgericht beleid
- 6 De financiële middelen voor verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit daar in te zetten waar we de grootste effecten kunnen realiseren.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Toezeggingen wethouder:

1. Voor de raadsbehandeling een toelichting te geven op een aantal financiële aspecten (afschrijving kapitaallasten, egalisatie reserve etc.)

Terug in de Raad:

Verstening, uittreepplaatsen dieren, financiële aspecten

Status: B

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3035

Bijlage: 400.1.VJN GUT_Nota Watertaken_LR

Eerdere besluitvorming

Uitvoering

Raadsbesluit

Opgesteld door	Stadswerken
Kenmerk	15.502990
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 49

Plan Gemeentelijke watertaken Utrecht

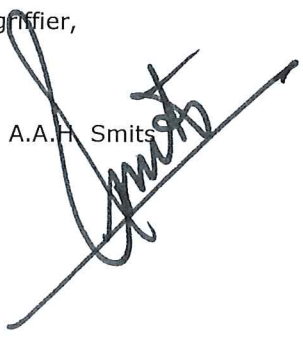
Besluit

- 1 Het Plan gemeentelijke watertaken Utrecht vast te stellen
- 2 Het tarief voor de rioolheffing in de planperiode te stabiliseren
- 3 De stad te vergroenen door de doelstelling m.b.t. afkoppelen van regenwater te verbreden
- 4 Samen met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden een waterbank op te richten om noodzakelijke watercompensatie daar te realiseren waar het effect het grootst is en de meeste ruimtelijke kwaliteit aanwezig is.
- 5 Bij lozingen uit de riolering naar oppervlaktewater over te gaan naar meer effectgericht beleid
- 6 De financiële middelen voor verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit daar in te zetten waar we de grootste effecten kunnen realiseren.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

Het plan Gemeentelijke watertaken Utrecht 2016-2019 beschrijft hoe we de komende jaren de drie gemeentelijke zorgplichten invullen op het gebied van het stedelijk waterbeheer. Tevens beschrijft het plan welke kosten daarmee samenhangen en welke invloed dit heeft op de ontwikkeling van de gemeentelijke rioolheffing.

De eerste zorgplicht gaat over de vraag hoe we jaarlijks de circa 18 miljard liter afvalwater inzamelen en afvoeren naar de rioolwaterzuivering, zonder dat dit leidt tot gezondheidsrisico's, overlast voor bewoners en verontreiniging van bodem en oppervlaktewater.

De tweede zorgplicht gaat het om de vraag hoe we jaarlijks de ruim 80 miljard liter regenwater verwerken die binnen de gemeentegrenzen valt, zonder dat er overlast optreedt voor bewoners en bezoekers van Utrecht. Afgelopen zomer waren het gemeentelijke rioolstelsel en de openbare ruimte goed in staat om de extreme buien te verwerken. Toch ontstond er op een aantal locaties forse overlast bij woningen en bedrijfspanden met vloerpeilen en tuinen die lager liggen dan de openbare weg. De verwachting van het KNMI is dat extreme buien in de toekomst steeds vaker en met een steeds hogere intensiteit gaan voorkomen. Gemeente en woning- en bedrijfseigenaren hebben ieder hun eigen verantwoordelijkheid om Utrecht ook in de toekomst droog en daarmee leefbaar te houden. Het plan Gemeentelijke Watertaken beschrijft deze verantwoordelijkheden en de te volgen strategie.

Naast de extremere buien in de zomer, is ook de verwachting van het KNMI dat de winters in Nederland steeds natter worden. Dit leidt tot hogere grondwaterstanden in de winter met mogelijk toenemende grondwateroverlast. De derde zorgplicht van de gemeente is om deze structurele grondwateroverlast tegen te gaan. Dit kan de gemeente niet alleen. Net als bij hemelwateroverlast is dit een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, waterschappen en eigenaren van woningen en bedrijven. Dit plan beschrijft de verantwoordelijkheden en de te volgen strategie. Het gemeentelijk oppervlaktewater is een belangrijk onderdeel van het systeem om regenwater af te voeren en te bergen en om de grondwaterstand te reguleren. Daarom gaat dit plan ook in op de functies van en de ambities met het oppervlaktewater dat wij als gemeente in beheer en onderhoud hebben.

Het zorgdragen voor de gemeentelijke watertaken kost geld. Hiervoor betalen alle burgers van Utrecht een speciale heffing, de rioolheffing. Met de in het Plan Gemeentelijke Watertaken voorgestelde maatregelen houden we vast aan onze ambities, terwijl we door efficiënter te werken en scherpe keuzes te maken de kosten verder omlaag brengen. We stabiliseren de rioolheffing en gebruiken de extra financiële ruimte om oude leningen versneld af te lossen. Hiermee zadelen we toekomstige generaties bewoners van de stad niet meer op met lasten uit het verleden.

Beslispunt (referendabel)

- 1 Het Plan gemeentelijke watertaken Utrecht vast te stellen

Argumenten

- 1.1 Elke gemeente dient op grond van de Wet milieubeheer en gemeentelijke financiële verordening een dergelijk plan te hebben.

De Wet milieubeheer stelt het opstellen van een rioleringsplan voor alle gemeenten verplicht. De financiële verordening van Utrecht bepaalt dat er drie nota's onderhoud kapitaalgoederen moeten worden opgesteld. Een er van betreft rioleringen. Het plan Gemeentelijke Watertaken Utrecht 2016-2019 geeft invulling aan de planverplichting.

- 1.2 De looptijd van het vorige Gemeentelijke Rioleringsplan is verlopen

Het vorige verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan had een looptijd van 2011-2014. In mei 2013 is de raad per brief (13.023839) geïnformeerd dat in 2015 een nieuw plan aangeboden zou worden, tegelijk met de nota Onderhoud Kapitaalgoederen Openbare Ruimte, waarmee de looptijd van beide gelijk wordt.

Beslispunt (referendabel)

- 2 Het tarief voor de rioolheffing in de planperiode te stabiliseren

Argumenten

- 2.1 Dit is een doelstelling uit het coalitieakkoord

- 2.2 Hiermee wordt voldaan aan de in september 2014 afgesproken besparingsambitie binnen het samenwerkingsverband Winnet.

In 2011 hebben het Ministerie van Infrastructuur & Milieu (I&M), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Unie van Waterschappen (UvW) en de Vereniging van waterbedrijven in Nederland (Vewin) het Bestuursakkoord Water gesloten. Dit akkoord heeft als doel het beheer van de waterketen te verbeteren ten aanzien van kosten, kwaliteit en kwetsbaarheid.

In het bestuursakkoord is afgesproken dat via regionale samenwerking tussen gemeenten, waterschappen en waterleidingbedrijven invulling wordt gegeven aan de opgaven. Landelijk zijn hiervoor circa 50 regio's gevormd. In de regio Utrecht is dit het Water Innovatie Netwerk (Winnet), een bestuurlijk platform van 14 Utrechtse gemeenten en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.

De landelijke besparingsopgave is binnen Winnet vertaald in een regionale opgave. Concreet betekent dit voor de regio dat de kostenstijging van 2010 naar 2020 niet van € 110 miljoen in 2010 naar € 150 miljoen in 2020 mag stijgen, maar tot maximaal € 135 miljoen in 2020. De kosten van de gemeente Utrecht bepalen voor bijna 30% de totale kosten binnen Winnet. Voor Utrecht betekent de ambitie een maximale stijging van de rioleringskosten van € 32,7 miljoen in 2010 naar maximaal € 37,9 miljoen in 2020 (prijsspeil 2010). Door de kosten te verlagen en het tarief komende planperiode te stabiliseren maken wij deze ambitie waar.

- 2.3 Door het tarief te stabiliseren lossen we versneld oude leningen af

Met het voorgestelde beleid houden we vast aan de uitgangspunten van het Basisrioleringsplan (1984) om rioolvervanging direct te financieren en niet te activeren waardoor kapitaallasten ontstaan. Door efficiënter te werken en scherpere keuzes te maken brengen we de kosten omlaag. We stabiliseren de rioolheffing en gebruiken de financiële ruimte om oude leningen versneld af te lossen. Hiermee lossen we oude leningen niet in 2053, maar in 2024 af. Dit is van belang, gelet op het feit dat vanaf 2030 de verwachting is dat het aantal jaarlijks te vervangen kilometers riool zal toenemen.

Beslispunt (referendabel)

- 3 De stad te vergroenen door de doelstelling m.b.t. afkoppelen van regenwater te verbreden

Argumenten

- 3.1 Dit is de invulling van de motie 2014/M118 Van de goot in de sloot

Voor het robuuster maken van de bestaande riolering tegen extreme buien is het verstandig om naast het afkoppelen (het scheiden van de systemen voor afval- en hemelwater) ook in te zetten op vergroening door het verminderen van niet functionele verharding. Hiermee bereik je hetzelfde effect (minder regenwater in het riool), het kost minder en de maatregel draagt tevens bij aan vermindering van hittestress en een aantrekkelijker openbare ruimte. Het aanleggen van aparte systemen voor afvalwater en hemelwater is kostbaar en is eigenlijk alleen rendabel als er ook een andere reden is om het riool te vervangen. Om toch te kunnen afkoppelen zonder rioolvervanging is in de vorige planperiode fors ingezet op de aanleg van waterpasserende verharding. Dit zijn klinkers met extra brede voegen en een goed doorlatende wegfundering, waardoor regenwater goed kan infiltreren. Feitelijk gebruik

Gemeente Utrecht

je de wegverharding en wegfundering als systeem voor de afvoer van hemelwater, zelfs bij zware buien. Hoewel de waterpasserende verharding goed functioneert in de verwerking van hemelwater, blijkt deze tot op heden niet zo robuust als gehoopt. Daar waar flink gereden wordt trillen de stenen los en gaan ze klapperen. Voor de komende planperiode blijven we onderzoeken hoe we dit probleem kunnen oplossen. Tot die tijd beperken we de inzet van waterpasserende verharding tot de plekken met weinig verkeersbewegingen, zoals parkeervakken en goten van waterpasserende stenen aan de randen van asfaltwegen. We verwachten nog 2 ha per jaar te kunnen afkoppelen via waterpasserende verharding. Het budget wat beschikbaar was voor de aanleg van waterpasserende verharding in de rijbaan gebruiken we voor het verwijderen van niet functionele verharding en het aanbrengen van groen.

Jaarlijks hebben we 1 miljoen euro beschikbaar, waarmee we jaarlijks in totaal circa 4 ha kunnen vergroenen of afkoppelen.

Beslispunt

- 4 Samen met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden een waterbank op te richten om noodzakelijke watercompensatie daar te realiseren waar het effect het grootst is en de meeste ruimtelijke kwaliteit aanwezig is.

Argumenten

- 4.1 Watercompensatie vindt nu bij voorkeur binnen een specifiek, te ontwikkelen plangebied plaats en dit leidt in praktijk niet altijd tot effectieve en ruimtelijk aantrekkelijke oplossingen
Door het realiseren van extra verharding neemt de regenwaterafvoer bij extreme buien toe. Beleid van waterschap en gemeente is om daar waar de verharding met meer dan 500 m2 toeneemt, de extra regenwaterafvoer te compenseren door de aanleg van extra waterberging. De kosten voor deze extra waterberging komen voor rekening van de ontwikkelaar en de compensatie dient binnen het plangebied of minimaal hetzelfde peilgebied plaats te vinden. Deze compensatie is bij relatief kleine ontwikkelingen kostbaar en lastig in te passen en leidt daardoor vaak tot flinke discussie tussen ontwikkelaar, gemeente en het waterschap. Ook leidt de plicht om te compenseren binnen het plangebied lang niet altijd tot een effectieve en ruimtelijke aantrekkelijke oplossing.
We zetten ons de komende planperiode in om via de regionale samenwerking samen het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden een waterbank en zo mogelijk een verhardingsbank op te richten. Deze bank biedt ontwikkelaars en initiatiefnemers de mogelijkheid om watercompensatie en zo mogelijk verhardingscompensatie binnen de gemeente te kunnen afkopen. Met dit geld kan de gemeente dan op plekken waar een grotere noodzaak ligt en betere inpassing mogelijk is, extra waterberging realiseren of bestaande verharding verminderen door deze te vergroenen.
Bij de verdere uitwerking van de waterbank wordt ook onderzocht of het wenselijk en haalbaar is om via de waterbank gebruikers van (verontreinigd grondwater) te laten betalen voor noodzakelijke beheermaatregelen. Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan het nieuwe gebiedsplan Wet Bodembescherming.

Beslispunt (referendabel)

- 5 Bij lozingen uit de riolering naar oppervlaktewater over te gaan naar meer effectgericht beleid

Argumenten

- 5.1 Hiermee wordt hetzelfde effect bereikt, maar dan tegen lagere kosten
Een gemengd rioolstelsel, waarbij regenwater en afvalwater via dezelfde buis worden afgevoerd is bij hevige neerslag niet in staat al het regenwater te bergen. Om te voorkomen

dat er dan wateroverlast ontstaat, beschikt dit type rioolstelsel over nooduitlaten, de zogenaamde riooloverstorten. Deze lozen het overtollige verdunde afvalwater op oppervlaktewater, wat kan leiden tot overlast voor het milieu.

Sinds 1993 gold voor de riooloverstorten wettelijk een brongerichte aanpak waarbij lozingen met 50% teruggebracht moesten worden. Dit kostte soms miljoenen per te saneren overstort (bouw van bergbezinkbassins).

Utrecht heeft de afgelopen 10 jaar circa 40 miljoen geïnvesteerd om lozingen terug te dringen. Daarbij was de omvang van de lozing leidend en in mindere mate het effect op de kwaliteit van het water waarop overgestort werd.

Nu nagenoeg aan de wettelijke doelstelling is voldaan, hebben het Hoogheemraadschap en de gemeente afgesproken om bij toekomstige saneringen voortaan het effect op de kwaliteit van het ontvangende water leidend te laten zijn. We nemen voortaan alleen nog maatregelen bij lozingen uit de riolering als deze leiden tot een zichtbare verbetering van het watersysteem of een aantoonbare vermindering van risico's voor de volksgezondheid of voor planten en dieren. Bij de afweging worden alle emissies naar het watersysteem meegenomen en niet alleen die uit de riolering.

De afspraken die in 2007 zijn gemaakt over de sanering van de lozingen in de stad Utrecht laten we hiermee los. Deze worden vervangen door de afspraken in het afvalwaterakkoord dat in december 2014 is gesloten met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR). Omdat alle in 2007 afgesproken maatregelen in de beheergebieden van Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht en Rijkswaterstaat al zijn gerealiseerd, hoeven met deze partijen geen nieuwe afspraken gemaakt te worden. Met deze nieuwe aanpak besparen we minimaal € 1 miljoen op de aanleg van zuiverende voorzieningen.

Beslispunt (referendabel)

- 6 De financiële middelen voor verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit daar in te zetten waar we de grootste effecten kunnen realiseren.

Argumenten

- 6.1 De te realiseren waterkwaliteit in stedelijk gebied wordt voor een groot deel bepaald door de chemische kwaliteit van het water dat Utrecht inkomt en de inrichting en doorstroming van watergangen.

Op de kwaliteit van het water dat de stad instroomt heeft de gemeente geen invloed. En bij de inrichting zijn cultuurhistorische kades en oevers, aanwezige bomen en andere gebruiksfuncties beperkende factoren voor de maximaal te realiseren waterkwaliteit. We blijven een goede ecologische waterkwaliteit nastreven. Daarom zetten we komende planperiode via de wijkwaterplannen vooral in op maatregelen waarbij we de grootste en zichtbaarste effecten kunnen realiseren. We investeren vooral in maatregelen als zichtbare waterkwaliteitsproblemen zich voordoen, zoals overmatig kroos en algen, vissterfte, botulisme, stank, blauwalg en overmatig zwerfvuil. De resterende financiële middelen investeren we in wateren met hoge ecologische potentie of daar waar we in combinatie met vervangingen en groot onderhoud ook de ruimtelijke en ecologische kwaliteit van watergangen kunnen verbeteren.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Stadswerken
Kenmerk	15.502990
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 49

Plan Gemeentelijke watertaken Utrecht

Besluit

- 1 Het Plan gemeentelijke watertaken Utrecht vast te stellen
- 2 Het tarief voor de rioolheffing in de planperiode te stabiliseren
- 3 De stad te vergroenen door de doelstelling m.b.t. afkoppelen van regenwater te verbreden
- 4 Samen met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden een waterbank op te richten om noodzakelijke watercompensatie daar te realiseren waar het effect het grootst is en de meeste ruimtelijke kwaliteit aanwezig is.
- 5 Bij lozingen uit de riolering naar oppervlaktewater over te gaan naar meer effectgericht beleid
- 6 De financiële middelen voor verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit daar in te zetten waar we de grootste effecten kunnen realiseren.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

Context

Per 1 januari 2015 is de nieuwe Huisvestingswet ingegaan. Deze wet stelt regels aan het toewijzen van huurwoningen. Op grond van deze wet moet de gemeente een nieuwe huisvestingsverordening (bijlage 1) vaststellen die op uiterlijk 1 juli 2015 in werking treedt. De nieuwe wet gaat uit van vrijheid van vestiging, er mogen alleen regels voor toewijzing worden opgesteld als er sprake is van schaarste. Uit een regionaal onderzoek is gebleken is dat deze schaarste er is (zie bijlage 3). Doel van de regelgeving is om de schaarse woonruimte zo eerlijk en rechtvaardig mogelijk te verdelen. Op basis van de nieuwe wet is het uitsluiten van groepen woningzoekenden niet meer toegestaan. Wel is het mogelijk dat gewerkt wordt met voorrangsregels. Regels bij toewijzing van koopwoningen (nieuwbouw en bestaand) zijn vervallen. Hier geldt dus vrije vestiging. Nieuw is dat mantelzorgontvangers en -verleners voorrang kunnen krijgen op een sociale huurwoning middels een urgentie. Verder is het uitgangspunt om het huidige systeem zoveel mogelijk intact te laten. Een lijst met wijzigingen ten opzichte van de huidige verordening is opgenomen in bijlage 4.

Participatie:

De huisvestingsverordening is opgesteld in overleg met 16 gemeenten in de regio (U16). Op regionaal niveau zijn ook zorginstellingen, particuliere verhuurders, huurdersverenigingen, etc. betrokken. Er zijn twee regionale bijeenkomsten georganiseerd voor geïnteresseerden, ook raadsleden waren hierbij uitgenodigd. Er is ook een inspraaktermijn geweest waarbinnen men kon reageren op de voorstellen. Gezien dit traject is er voor gekozen om na vaststelling van de verordening niet nog een aparte inspraaktermijn te hanteren.

Regionale afstemming:

De huidige verordening is door het BRU vastgesteld. Het BRU is als WGR+ regio per 1 januari 2015 vervallen en daarmee is de beslissingsbevoegdheid teruggekomen bij de gemeenteraden. De regio is uitgebreid naar 16 gemeenten (Woerden, De Ronde Venen, Stichtse Vecht, Lopik, Montfoort, Oudewater, IJsselstein, Nieuwegein, Houten, Vianen, Utrecht, Bunnik, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist). Reden hiervoor is dat de regionale woningmarkt een groter werkingsgebied heeft dan het BRU-gebied en deze regiogemeenten al jaren een vergelijkbare huisvestingsverordening hanteren. Het resultaat is een verordening met algemene regels die voor de 16 gemeenten gelijk zijn en een lokaal deel met daarin de gemeentelijke (lokale) keuzes. Een deel van dit lokale beleid wordt in de verordening gemandateerd aan het college van B&W. Deze lokale beleidsregels zijn bij het voorstel gevoegd (bijlage 2). De nieuwe verordening treedt in de plaats van de huidige regionale verordening. Omdat deze laatste door het BRU is vastgesteld, wordt deze ook door het BRU ingetrokken, wat Utrecht betreft echter met uitzondering van het huidige hoofdstuk 3 over de wijziging en samenstelling van de woonruimtevoorraad. Dit hoofdstuk blijft van kracht tot 1 januari 2016. Momenteel wordt namelijk gewerkt aan een aanpassing van het beleid rondom splitsen en omzetten. Dit wordt, na vaststelling, neergelegd in een nieuw hoofdstuk 4 in de nieuwe huisvestingsverordening, waarmee het hoofdstuk 4 in het bijgaande voorstel komt te vervallen.

Relatie met woonvisie en prestatieafspraken:

De Huisvestingswet bepaalt dat de verordening een maximale looptijd heeft van vier jaar. Gedurende deze periode worden gemeenten geacht de structurele problemen op de woningmarkt aan te pakken. De huisvestingsverordening moet dus zijn ingebed in een bredere beleidsvisie die gericht is op het wegnemen van schaarste op de woningmarkt. Dit geven we vorm met de actualisering van de woonvisie, de prestatieafspraken, de woningbouwprogrammering, het ruimtelijk beleid en het grondbeleid. Tussentijdse wijzigingen binnen deze vier jaar zijn echter mogelijk.

Communicatie:

De nieuwe regelgeving zal worden gecommuniceerd via de gemeentelijke website, via de verhuurders, via U10 en via Woningnet.

Beslispunt

- 1 De Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015 – gemeente Utrecht vast te stellen.

Argumenten

1.1 Sociale huurwoningen zijn schaars

Schaarste is een voorwaarde voor het opstellen van een huisvestingsverordening. De schaarste aan sociale huurwoningen is aangetoond door een woningmarktonderzoek dat door onderzoeksbureau RIGO is uitgevoerd in opdracht van de U16 (zie bijlage 3).

1.2 Omdat er sprake is van een regionale woningmarkt is het wenselijk om in de hele regio te werken met dezelfde regels

Woningzoekenden verhuizen immers niet alleen binnen de gemeente, maar ook tussen de diverse (regio) gemeenten. Dit zorgt voor gelijke kansen in iedere gemeenten en biedt transparantie voor woningzoekenden.

De globale inhoud en opbouw van de verordening en de beleidsregels is weergegeven in bijlage 3.

1.3 De verordening geldt voor alle huurwoningen onder de huurprijsgrens (prijspeil 2015: € 710,68), ook van woningen van niet-corporaties

Ook aspirant-huurders van woningen van zorginstellingen of particuliere verhuurders zijn verplicht om een huisvestingsvergunning aan te vragen. Hierbij moeten ze voldoen aan de eisen uit de verordening, zo mag hun inkomen niet hoger zijn dan €44.659,-- (peildatum 1 januari 2015). Deze woningen hoeven niet via WoningNet aangeboden te worden. De gemeente streeft er wel naar dat ook particuliere verhuurders hun aanbod op een transparante manier aanbieden.

1.4 Het tijdelijke huurcontract is nu nog niet in de verordening opgenomen

Er is landelijke wetgeving in voorbereiding die het mogelijk moet maken om, in bepaalde situaties, tijdelijke huurcontracten te hanteren. Mogelijk kunnen deze contracten worden ingezet om huishoudens die tijdelijk extra kwaliteit nodig hebben (bijvoorbeeld grotere woningen voor grote gezinnen) een passende woning te geven voor de periode waarin dit ook echt nodig is.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling Brijder, B.J. (Berend Jan)
Kenmerk	15.504191
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 53

Regionale Huisvestingsverordening Utrecht 2015

Besluit

- 1 De Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015 – gemeente Utrecht vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

**HUISVESTINGSVERORDENING
REGIO UTRECHT
2015**

GEMEENTE UTRECHT

WONINGMARKT REGIO UTRECHT

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1	ALGEMEEN	3
HOOFDSTUK 2	VERDELING VAN WOONRUIMTE	7
<i>Paragraaf 2.1</i>	<i>Werkingsgebied</i>	<i>7</i>
<i>Paragraaf 2.2</i>	<i>Huisvestingsvergunning</i>	<i>7</i>
<i>Paragraaf 2.3</i>	<i>Inschrijving woningzoekenden</i>	<i>9</i>
<i>Paragraaf 2.4</i>	<i>Voorrang toewijzing huurwoningen</i>	<i>10</i>
<i>Paragraaf 2.5</i>	<i>Urgentie.....</i>	<i>13</i>
<i>Paragraaf 2.6</i>	<i>Systeem voor de verdeling van woonruimte</i>	<i>18</i>
HOOFDSTUK 3	GEMEENTELIJK WOONBELEID	21
HOOFDSTUK 4	WIJZIGING SAMENSTELLING VAN DE WOONRUIMTEVOORRAAD	22
<i>Paragraaf 4.1</i>	<i>Onttrekking, samenvoeging, omzetting en woonvorming</i>	<i>22</i>
<i>Paragraaf 4.2</i>	<i>Splitsing in appartementsrechten</i>	<i>24</i>
HOOFDSTUK 5	SLOTBEPALINGEN	26
BIJLAGE 1	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING	28
BIJLAGE 2	TABEL BESTUURLIJKE BOETE	37

HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

1. Aanbodmodel: Het selecteren van een kandidaat uit de ingekomen reacties van woningzoekenden op een in een advertentiemedium ter toewijzing aangeboden woonruimte.
2. Advertentiemedium: Een uitgave per verhuurder dan wel een groep van verhuurders waarin voor toewijzing beschikbare woonruimten wordt aangeboden.
3. Bemiddeling: Buiten het aanbodmodel of lotingmodel om woonruimte toewijzen aan een woningzoekende.
4. Bereidverklaring: Schriftelijke verklaring van de eigenaar, dat hij bereid is woonruimte aan de aanvrager van de huisvestingsvergunning in gebruik te geven.
5. Burgemeester en wethouders: Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht
6. Doorstromer: Een woningzoekende die als hoofdhuurder daadwerkelijk en rechtmatig in de woningmarktregio een zelfstandige huurwoning bewoont en na verhuizing leeg achterlaat. De maandhuur mag bij inschrijving niet meer bedragen dan de maximale huurprijsgrens als bedoeld in artikel 1.1, lid 15.
7. Echte dienstwoning: Een woning die noodzakelijkerwijs gebruikt wordt met het oog op de arbeidsovereenkomst.
8. Economische binding: De binding van een persoon aan de woningmarktregio waarbij die persoon voor de voorziening in het bestaan is aangewezen op het duurzaam verrichten van arbeid binnen of vanuit deze woningmarktregio.
9. Eigen toegang: Elke deur die direct toegang geeft tot de woning bereikbaar via de straatzijde dan wel vanuit een gemeenschappelijke verkeersruimte en die voorzien is van een van gemeentewege verleend huisnummer.
10. Eigenaar: Degene die bevoegd is tot het in gebruik geven van een woonruimte of een gebouw.
11. Groepswonen: Gelijk aan definitie woongroep.
12. Huishouden: Een alleenstaande, of twee of meer personen die een duurzame gemeenschappelijke huishouding voeren of willen gaan voeren.
13. Huisvestingsvergunning: Een vergunning als bedoeld in artikel 8, eerste lid van de Wet.
14. Huurprijs: De prijs die bij huur en verhuur is verschuldigd voor het enkele gebruik van een woonruimte of standplaats, uitgedrukt in een bedrag per maand.
15. Huurprijsgrens: Liberalisatiegrens.
16. Ingezetene: Degene die in de Basisregistratie Personen van één van de gemeenten in de woningmarktregio is opgenomen en daar tenminste één jaar feitelijk en rechtmatig hoofdverblijf heeft in een woonruimte, die volgens het bestemmingsplan is aangewezen of bestemd voor permanente bewoning.
17. Inkomen: Gezamenlijke verzamelinkomens als bedoeld in artikel 2.3 van de Wet op de inkomstenbelasting 2001 van de aanvragers van een huisvestingsvergunning voor een bij huisvestingsverordening aangewezen woonruimte, met uitzondering van kinderen in de zin van artikel 4 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen, met dien verstande dat in het eerste lid van dat artikel voor 'belanghebbende' telkens wordt gelezen 'aanvrager'.

HUISVESTINGSVERORDENING REGIO UTRECHT 2015 Gemeente Utrecht

18. Inkomensgrens van de doelgroep	De grens van de doelgroep volgens de Tijdelijke regeling diensten van algemeen economisch belang toegelaten instellingen volkshuisvesting (TRDAEBTIV). De inkomensgrens wordt jaarlijks aangepast.
19. Inwoning:	Het bewonen van een woonruimte welke deel uitmaakt van een woonruimte die door een ander huishouden in gebruik is genomen.
20. Kamer:	Elke afzonderlijke ruimte in een woning geschikt voor woon- en slaapruijnte met een oppervlakte van tenminste 5 m2.
21. Koopprijs:	De prijs die voor de enkele koop van een woonruimte daadwerkelijk is of zal worden betaald of de WOZ-waarde op 1 januari, jaar van vergunningaanvraag.
22. Koopprijsgrens:	Maximale aankoopbedrag om een hypotheek met Nationale Hypotheek Garantie te krijgen.
23. Laatste Kansbeleid:	Regels met betrekking tot woningzoekenden die vanwege wanbetaling of ernstige inbreuk op het woongenot van omwonenden, na een gerechtelijke uitspraak uit hun woning zijn gezet of worden gezet en nog een laatste kans krijgen.
24. Liberalisatiegrens:	De maximale huur, waarbij nog recht op huurtoeslag bestaat, conform de huurprijs in artikel 13 van de Wet op de huurtoeslag.
25. Lokaal woningzoekenden	- Woningzoekenden met een maatschappelijke of economische binding en- woningzoekenden die de afgelopen drie jaren in verband met studie tijdelijk elders ingeschreven zijn of zijn geweest, maar voorafgaand wel tenminste drie jaar ingeschreven hebben gestaan op een adres in het gebied zoals omschreven.
26. Lotingmodel:	De kandidaat voor de aangeboden woonruimte wordt door middel van loting bepaald.
27. Maatschappelijke binding:	De binding van een persoon aan de woningmarktregio, daarin gelegen dat die persoon een redelijk met de plaatselijke samenleving verband houdend belang heeft zich in dit gebied te vestigen, met dien verstande dat een maatschappelijke binding in elk geval wordt aangenomen ten aanzien van: - personen die tenminste drie jaar onafgebroken ingezetenen zijn in de woningmarktregio, dan wel gedurende de voorgaande tien jaar tenminste zes jaar onafgebroken ingezetenen zijn geweest van de woningmarktregio en- personen die een dagopleiding volgen gedurende ten minste negentien uur per week aan een, in de woningmarktregio gevestigde en erkende instelling voor dagonderwijs.
28. Mantelzorg:	Hulp ten behoeve van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen, opvang, jeugdhulp, het opvoeden en opgroeien van jeugdigen en zorg en overige diensten als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en die niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep (artikel 1.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015).
29. Onzelfstandige woonruimte:	Woonruimte die niet voldoet aan de begripsbepaling zelfstandige woonruimte.
30. Overige woningzoekenden:	Alle woningzoekenden die niet als doorstromer kunnen worden aangemerkt.
31. Rekenhuur:	De rekenhuur zoals is bedoeld in artikel 5 van de Wet op de huurtoeslag.
32. Splitsingsvergunning:	Een vergunning als bedoeld in artikel 22 van de Wet.

HUISVESTINGSVERORDENING REGIO UTRECHT 2015 Gemeente Utrecht

33. Standplaats: Een kavel, bestemd voor het plaatsen van een woonwagen, waarop voorzieningen aanwezig zijn die op het leidingnet van de openbare nutsbedrijven, andere instellingen of van gemeenten kunnen worden aangesloten.
34. Starter: Een woningzoekende die op de dag dat het woningaanbod wordt gepubliceerd geen zelfstandige woonruimte bewoont die hij of zij achterlaat voor verkoop of verhuur.
35. Statushouder: Vreemdeling die in Nederland een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd heeft aangevraagd en als gevolg daarvan een verblijfsvergunning heeft ontvangen als bedoeld in artikel 8, onderdeel a, b, c, of d, van de Vreemdelingenwet 2000.
36. Studentenwoning Woonruimte met een vloeroppervlakte van minder dan 30% m², bestemd voor studenten en verhuurd met een campuscontract of verhuurd door een toegelaten instelling.
37. Toewijzingssysteem: Het selecteren van een kandidaat voor ter verdeling beschikbare woonruimte via een aanbodmodel of via lotingmodel of via bemiddeling.
38. Vloeroppervlakte De gebruiksoppervlakte als bedoeld in NEN 2580.
39. Vergunning wijziging woonruimtevoorraad: Een vergunning als bedoeld in artikel 21 van de Wet.
40. Wet: De Huisvestingswet 2014.
41. Wezenlijke voorzieningen: Douche- en/of badruimte, toilet en keuken.
42. Woningmarktregio: Gebied dat vanuit het oogpunt van het functioneren van de woningmarkt als een geheel wordt beschouwd, bestaande uit de gemeenten Lopik, Montfoort, Oudewater, De Ronde Venen, Woerden, De Bilt, Bunnik, Houten, IJsselstein, Nieuwegein, Stichtse Vecht, Utrecht, Vianen, Zeist, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede.
43. Woningtypen: Deze verordening maakt onderscheid in de volgende woningtypen:
- nultredenwoningen: woningen die zonder trap bereikbaar zijn evenals de wezenlijke voorzieningen, geschikt voor personen van 65 en ouder;
 - woningen met zorgvoorzieningen (aanleunwoningen/beschutte woningen): zelfstandige woningen waarbij gebruik gemaakt wordt van faciliteiten van zorgverlenende instellingen;
 - woningen voor minder validen: ingrijpend aangepaste woningen die naar hun aard bestemd zijn voor bewoning door een minder valide persoon;
 - jongerenwoningen: woningen voor alleenstaanden en tweepersoonshuishoudens met name bedoeld voor de leeftijdscategorie van 18 tot 23 jaar of 18 tot 30 jaar;
 - wisselwoningen: woningen die ten behoeve van tijdelijke bewoning worden aangeboden aan personen die door ingrijpende verbetering of sloop/nieuwbouw de huidige woning moeten verlaten, maar na voltooiing van de werken kunnen terugkeren;
 - plankwoningen: woningen die op de nominatie staan ingrijpend te worden verbeterd dan wel te worden gesloopt en voor tijdelijke huisvesting in gebruik kunnen worden gegeven;
 - eengezinswoning;
 - flat - parterre;
 - flatwoning vanaf 1e verdieping (met/zonder lift);
 - bovenwoning;
 - benedenwoning;

- maisonnette, verder te onderscheiden in een ondermaisonnette (vanaf begane grond) of bovenmaisonnette (vanaf 1^e verdieping).

44. Woningzoekenden	Huishoudens ingeschreven in het woningzoekendenregister.
45. Woongroep:	Het bewonen van een zelfstandige woonruimte door een groep huishoudens die geen gemeenschappelijke huishouding voeren, geen onderlinge huurrelatie hebben, maar wel op basis van eigen initiatief kiezen om samen te wonen.
46. Woonruimte:	Besloten ruimte die, al dan niet tezamen met een of meer andere ruimten, bestemd of geschikt is voor bewoning door een huishouden; onder het begrip woonruimte wordt mede begrepen een standplaats voor een woonwagen.
47. Woonvorming	Woonruimte verbouwen tot twee of meer woonruimten voor verhuur.
48. Zelfstandige woonruimte:	Woonruimte met een eigen toegang, die door een huishouden kan worden bewoond zonder dat het huishouden daarbij afhankelijk is van wezenlijke voorzieningen.
49. Zoekprofiel:	Een beschrijving van de woningtypen, woninggrootte en locatie waarvoor een urgent woningzoekende met voorrang in aanmerking kan komen.

HOOFDSTUK 2 VERDELING VAN WOONRUIMTE

Paragraaf 2.1 Werkingsgebied

Artikel 2.1.1 Huurprijsgrens

1. Het bepaalde in dit hoofdstuk is uitsluitend van toepassing op zelfstandige woonruimte met een huurprijs tot en met de liberalisatiegrens.
2. Dit hoofdstuk geldt niet voor:
 - a. woonruimte als bedoeld in artikel 15, eerste lid, onder a tot en met c, van de Leegstandwet, waarvoor een vergunning is afgegeven;
 - b. onzelfstandige woonruimte;
 - c. woonschepen;
 - d. ligplaatsen voor woonschepen en
 - e. zelfstandige studentenwoningen.

Paragraaf 2.2 Huisvestingsvergunning

Artikel 2.2.1 Vergunningsvereiste

1. Het is verboden zonder een huisvestingsvergunning een woonruimte, aangewezen in artikel 2.1.1, in gebruik te nemen voor bewoning.
2. Het is verboden de in het vorige lid bedoelde woonruimte voor bewoning in gebruik te geven aan een huishouden dat niet beschikt over een huisvestingsvergunning.

Artikel 2.2.2 Aanvragen van een huisvestingsvergunning

1. De aanvraag voor een huisvestingsvergunning wordt ingediend bij burgemeester en wethouders via een daartoe bestemd formulier.
2. De aanvraag wordt ingediend samen met:
 - a. een kopie van het huurcontract of een bereidverklaring van de verhuurder en
 - b. inkomensgegevens van alle leden van het huishouden, met uitzondering van inwonende kinderen, pleegkinderen en kleinkinderen.
3. Burgemeester en wethouders kunnen het overleggen van andere bescheiden verlangen, die zij voor de beoordeling van de aanvraag nodig achten.
4. Op of bij de huisvestingsvergunning vermelden burgemeester en wethouders de volgende informatie:
 - a. aan wie de vergunning wordt verleend;
 - b. voor welke woonruimte de vergunning wordt verleend;
 - c. binnen welke termijn van de vergunning gebruik moet zijn gemaakt en
 - d. het aantal personen dat de woonruimte in gebruik neemt.

Artikel 2.2.3 Eisen voor verlening huisvestingsvergunning

1. Burgemeester en wethouders verlenen de huisvestingsvergunning, indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - a. tenminste één van de leden van het huishouden is 18 jaar of ouder;
 - b. de leden van het huishouden bezitten de Nederlandse nationaliteit of verblijven hier rechtmatig;
 - c. het inkomen is maximaal de inkomensgrens van de doelgroep, € 34.911 (peildatum 1 januari 2015) en
 - d. in oplopende volgorde:
 - 1e. bij toewijzing de voorrangsregels toegepast zijn volgens paragraaf 2.4 en
 - 2e. er geen andere gegadigde is die bij toepassing van de voorrangsregels eerder voor de woonruimte in aanmerking zou moeten komen.
2. Het in lid 1 c. genoemde inkomen is niet van toepassing op urgenten met een volkshuisvestelijke indicatie, maatschappelijke indicatie en statushouders.
3. In afwijking van lid 1 kan voor huurwoningen met een huurprijs vanaf € 618,25 een huisvestingsvergunning worden verleend aan huishoudens met een inkomen tot € 44.659 (peildatum 1 januari 2015).
4. De in het lid 1 en lid 3 genoemde huurprijs en inkomens worden jaarlijks per 1 januari aangepast.

Artikel 2.2.4 Vruchteloze aanbidding

1. Een huisvestingsvergunning wordt voorts aan iedere aanvrager verleend indien de woonruimte door de eigenaar gedurende een termijn van tenminste drie maanden, gerekend vanaf de datum waarop de eerste advertentie als bedoeld in lid drie, is verschenen, zonder resultaat is aangeboden aan woningzoekenden die krachtens het bepaalde in artikel 2.2.3 voor die woonruimte in aanmerking komen en de eigenaar heeft voldaan aan de overige in dit artikel gestelde voorwaarden.
2. De woonruimte moet zijn aangeboden tegen een redelijke huurprijs, in overeenstemming met het bepaalde in artikel 17, eerst lid van de Wet.
3. Het aanbieden dient, met inachtneming van het bepaalde in het eerste lid, tenminste driemaal (eenmaal per maand) te geschieden via advertenties in een regionaal of lokaal advertentiemedium.
4. Als de eigenaar aan burgemeester en wethouders aannemelijk kan maken dat hij de woonruimte op andere, gelijkwaardige wijze vruchteloos heeft aangeboden aan de in het eerste lid genoemde woningzoekenden, wordt eveneens toepassing gegeven aan het in het eerste lid bepaalde.

Artikel 2.2.5 Intrekking

1. Burgemeester en wethouders kunnen een huisvestingsvergunning intrekken, indien:
 - a. de vergunninghouder de erin vermelde woonruimte niet binnen de door burgemeester en wethouders bij de verlening van de vergunning gestelde termijn in gebruik heeft genomen;
 - b. de vergunning is verleend op grond van door de vergunninghouder verstrekte gegevens, waarvan deze wist of redelijkerwijs kon vermoeden dat zij onjuist of onvolledig waren.

Paragraaf 2.3 Inschrijving woningzoekenden

Artikel 2.3.1 Register van woningzoekenden

- 1 Ter bevordering van een doelmatige verdeling van ter beschikking gekomen woonruimte:
 - a. dragen de woningcorporaties in de woningmarktregio zorg voor het aanleggen en bijhouden van een register van woningzoekenden die in aanmerking willen komen voor de woonruimte;
 - b. stellen de woningcorporaties in de woningmarktregio regels op over de wijze van inschrijving, registratie van gegevens en einde van de inschrijving;
 - c. ontvangt de woningzoekende een bewijs van inschrijving en
 - d. kan een woningzoekende een beroep doen op een regionale klachtencommissie.
- 2 In het register zoals genoemd in lid 1 worden op hun verzoek als woningzoekenden ingeschreven de huishoudens die voldoen aan de volgende eisen:
 - a. tenminste één der leden is 18 jaar of ouder;
 - b. de leden van het huishouden bezitten de Nederlandse nationaliteit of verblijven hier rechtmatig.
3. Indien vooraf door burgemeester en wethouders regels zijn opgesteld over het Laatste Kansbeleid kan een inschrijving als in lid 2 worden geweigerd, indien:
 - a. het een moeilijk plaatsbare betreft die:
 - door een gerechtelijke uitspraak wegens wanbetaling uit een woning, van een aan het aanbodmodel als omschreven in artikel 2.6.1 deelnemende verhuurder, is of wordt gezet en
 - geen afbetalingsregeling, tegen gangbare voorwaarden rond de maximale afbetalingscapaciteit met de vorige verhuurder, is overeengekomen dan wel een dergelijke afbetalingsregeling niet nakomt.
 - b. het een moeilijk plaatsbare betreft:
 - die door een gerechtelijke uitspraak is uitgezet, om reden van ernstige inbreuk op de veiligheid en het woongenot van omwonenden en
 - ernstig rekening moet worden gehouden met herhaling en
 - gebleken is dat, gegeven het risico van herhaling, binnen het bezit van de aan het aanbodmodel deelnemende verhuurders geen zodanige woonruimte beschikbaar is of komt, dat verdere inbreuk op het woongenot van omwonenden voorkomen kan worden;
 - c. de weigering van het verzoek een periode van drie jaar bestrijkt.
4.
 - a. Een verzoek als bedoeld in lid 2 kan worden geweigerd indien het huishouden een hoofdhuurder betreft waartegen burgemeester en wethouders een besluit heeft genomen tot ontruiming van een woning vanwege onrechtmatige bewoning.
 - b. De weigering van het verzoek bestrijkt een periode van drie jaar.

Paragraaf 2.4 Voorrang toewijzing huurwoningen

Artikel 2.4.1 Voorrangregels Inkomen – huur

1. Bij het verlenen van een huisvestingsvergunning wordt voorrang gegeven aan huishoudens met inachtneming van de tabel 1:

Tabel 1

Leeftijd	Huishoudensgrootte	Inkomen	Rekenhuur	
Tot en met 22 jaar	Alle cat. zonder kinderen	Tot en met € 21.950	Voorrang	Tot en met € 403,06
		Vanaf € 21.951	Geen voorrang	
	Tweepersoons inclusief kind	Tot en met € 21.950	Voorrang	Tot en met € 576,87
		€ 21.951 - € 29.800	Voorrang	€ 403,07 - € 576,87
		Vanaf € 29.801	Geen voorrang	
	Driepersoons of meer inclusief kind(eren)	Tot en met € 21.950	Voorrang	Tot en met € 618,24
		€ 21.951 - € 29.800	Voorrang	€ 403,07 - € 618,24
		Vanaf € 29.801	Geen voorrang	
23 - 65 jaar	Eenpersoon	Tot en met € 21.950	Voorrang	Tot en met € 576,87
		Vanaf € 21.951	Geen voorrang	
	Tweepersoons	Tot en met € 21.950	Voorrang	Tot en met € 576,87
		€ 21.951 - € 29.800	Voorrang	€ 403,07 - € 576,87
		Vanaf € 29.801	Geen voorrang	
	Driepersoons of meer	Tot en met € 21.950	Voorrang	Tot en met € 618,24
		€ 21.951 - € 29.800	Voorrang	€ 403,07 - € 618,24
		Vanaf € 29.801	Geen voorrang	
65 jaar en ouder	Eenpersoon	Tot en met € 21.950	Voorrang	Tot en met € 576,87
		Vanaf € 21.951	Geen voorrang	
	Tweepersoons	Tot en met € 21.950	Voorrang	Tot en met € 576,87
		€ 21.951 - € 29.825	Voorrang	€ 403,07 - € 576,87
		Vanaf € 29.826	Geen voorrang	
	Driepersoons of meer	Tot en met € 21.950	Voorrang	Tot en met € 618,24
		€ 21.951 - € 29.825	Voorrang	€ 403,07 - € 618,24
		Vanaf € 29.826	Geen voorrang	

2. De in artikel 2.4.1, lid 1 en lid 2. gebruikte rekenhuur en inkomensgrenzen worden jaarlijks, per 1 januari aangepast volgens artikel 27 van de wet op de huurtoeslag.

Artikel 2.4.2 Voorrangregels gemeentelijk woonbeleid

1. Voor het verlenen van een huisvestingsvergunning kunnen burgemeester en wethouders voorrangregels instellen.
2. a. De voorrangregels hebben betrekking op:
 - A. Bezettingsnorm
 - B. Woningtype
 - C. Doorstroming
 - D. Binding
 - E. Bijzondere doelgroepen
- b. De voorrangregels worden toegepast met de navolgende voorwaarden:

A. Bezettingsnorm

1. Burgemeester en wethouders kunnen een voorrangregel instellen voor de grootte van de woonruimte in verhouding tot het aantal personen, waarbij zij kan kiezen uit twee opties:
 - Optie 1: Voorrang meerpersoonshuishoudens bij woonruimte met vier of meer kamers, met inachtneming van de volgende tabel:

Tabel Optie 1

	Kamers woonruimte	
Huishouden naar personen	3 of minder	4 of meer
2 of meer	n.v.t.	Voorrang
1 persoon	n.v.t.	n.v.t.

- Optie 2: Voorrang huishoudensgrootte naar woningcategorie, kamers en woonoppervlakte, met inachtneming van de volgende tabel:

Tabel Optie 2:

		Huishouden naar personen in	
Woonruimte naar kamers	Oppervlakte	Eengezinswoningen	Meergezinswoningen
1 kamer	n.v.t.	1	n.v.t.
2	< 60 m ²	1 of 2	n.v.t.
	> 60 m ²	2	n.v.t.
3	< 60 m ²	1 of meer	n.v.t.
	> 60 m ²	2 of meer	n.v.t.
4	< 60 m ²	1 of meer	n.v.t.
	> 60 m ²	3 of meer	n.v.t.
5	< 80 m ²	3 of meer	n.v.t.
	> 80 m ²	5 of meer	5 of meer
6	< 80 m ²	5 of meer	5 of meer
	> 80 m ²	6 of meer	6 of meer
7	< 80 m ²	6 of meer	6 of meer
	> 80 m ²	7 of meer	7 of meer
8	< 80 m ²	7 of meer	7 of meer
	> 80 m ²	8 of meer	8 of meer

2. Wanneer er een op aantoonbare ervaringsgegevens gebaseerde noodzaak bestaat, kunnen burgemeester en wethouders afwijkende toelatingseisen stellen ten aanzien van de bezettingsnorm.

B. Woningtype

1. De volgende woningtypen kunnen met voorrang worden toegewezen aan de omschreven doelgroep:

Woningtype	Doelgroep
- Woningen met zorgvoorzieningen	Voorrang voor woningzoekenden die geïndiceerd zijn door een door burgemeester en wethouders te bepalen wijze.
- Nultredenwoningen	Voorrang voor woningzoekenden van 65 jaar en ouder, bij woonruimte die zonder trap bereikbaar is evenals de wezenlijke voorzieningen.
- Woningen voor minder validen	Voorrang voor minder validen bij ingrijpend aangepaste woonruimte die naar hun aard bestemd is voor bewoning door een minder valide persoon.
- Jongerenwoningen	Voorrang voor jongeren bij woonruimte die passend is voor alleenstaanden en tweepersoonshuishoudens in de leeftijdscategorie van 18 tot 23 jaar of 18 tot 30 jaar.

2. Als de aanbieding van het woningtype bij de eerste advertentie niet leidt tot reacties van de doelgroep kan de betreffende woonruimte, na instemming van burgemeester en wethouders, maximaal tweemaal, opnieuw worden aangeboden voordat andere woningzoekenden in aanmerking komen.

C. Doorstroming

1. Burgemeester en wethouders kunnen een voorrangsregeling opstellen voor doorstromers.
2. Doorschuifregel
 - a. Burgemeester en wethouders kunnen voorwaarden opstellen voor doorschuiven binnen een complex.
 - b. De toepassing van de doorschuifregel is transparant.
 - c. Een woningzoekende die gebruik maakt van de doorschuifregel mag geen wooncarrière maken. Er is bij de doorschuifregeling geen sprake van een wooncarrière als het woningtype en de woninggrootte gelijk is gebleven.

D. Bindingsregel

1. Burgemeester en wethouders kunnen een gebied omschrijven waar de bindingsregel van toepassing is..
2. Bij de bindingsregel zijn de volgende voorwaarden van toepassing:
 - a. Voorrang voor lokaal woningzoekenden
 - b. Met toepassing van de overige voorrangsregels is de volgorde van woningzoekende als volgt:
 - 1e. lokaal woningzoekende met urgentie
 - 2e. lokaal woningzoekende
 - 3e. niet – lokaal woningzoekende met urgentie
 - 4e. niet – lokaal woningzoekende
 - c. In afwijking van lid b. kunnen burgemeester en wethouders, bij de volgorde in lid b na 1e woningzoekende, voorrang verlenen aan de niet-lokaal woningzoekende met een indicatie als het een woningtype betreft met zorgvoorzieningen of voor minder validen.
 - d. De criteria eerste afgiftedatum bij urgenten en langste inschrijfduur bij de overige woningzoekenden, zijn bepalend voor de onderlinge volgorde.

E. Bijzondere doelgroepen

1.
 - a. Burgemeester en wethouders omschrijven de beoogde doelgroep en stellen voorwaarden op.
 - b. De bijzondere doelgroep ondervindt negatieve effecten van de schaarste waarmee ze zich onderscheiden van de andere woningzoekenden.
 - c. Voorrang voor bijzondere doelgroepen is alleen van toepassing in de betreffende gemeente.

Paragraaf 2.5 Urgentie

Artikel 2.5.1 Urgent woningzoekenden

1. Voor het verlenen van een huisvestingsvergunning kunnen burgemeester en wethouders een - woningzoekende urgent verklaren, waarbij de volgende voorwaarden alle van toepassing zijn:
 - a. de woningzoekende is ingezetene en
 - b. de woningzoekende beschikt over zelfstandige woonruimte in de woningmarktregio en
 - c. er is sprake van een bijzondere persoonlijke noodsituatie en
 - d. de noodsituatie is ontstaan buiten eigen schuld en was door de woningzoekende niet te voorzien en
 - e. de woningzoekende kan aantonen eerst zelf naar een oplossing te hebben gezocht en
 - f. een verhuizing binnen zes maanden is noodzakelijk en
 - g. de woningzoekende is aantoonbaar niet in staat om zelf binnen zes maanden voor passende huisvesting te zorgen en
 - h. het inkomen is niet hoger dan € 44.659.
2. De in het vorige lid gestelde voorwaarden:
 - a. zijn niet van toepassing voor urgentie op grond van maatschappelijke indicatie, indicatie statushouders en gedupeerden aanbodsysteem.
 - b. lid 1e. tot en met 1h. zijn niet van toepassing voor urgentie op grond van een volkshuisvestelijke indicatie.
 - c. lid 1a. en 1b. zijn niet van toepassing voor urgentie op grond van een mantelzorgindicatie, waarbij de aanvrager van een mantelzorgindicatie wel beschikt over zelfstandige woonruimte.
3. a. Er zijn de volgende indicatiegronden voor urgentie:
 - A. Sociale indicatie
 - a. Dreigende dakloosheid buiten eigen schuld of toedoen
 - b. Relatiebeëindiging
 - c. Financiële omstandigheden
 - B. Medische indicatie
 - C. Mantelzorgindicatie
 - D. Volkshuisvestelijke indicatie
 - E. Maatschappelijke indicatie
 - a. Huiselijk geweld
 - b. Uitstroom hulp- en dienstverleningsinstelling.
 - F. Statushouders
 - G. Gedupeerden aanbodsysteem
- b. Een urgentie wordt verleend onder de navolgende genoemde bepalingen:

A. Sociale indicatie

Sociaal geïndiceerden zijn ingezetenen van de woningmarktregio die in verband met sociale problemen in combinatie met omstandigheden in de huidige in de woningmarktregio gelegen woning dringend op korte termijn een andere woning nodig hebben. Alleen onder de navolgende genoemde omstandigheden wordt een sociale indicatie verleend:

a. Dreigende dakloosheid buiten eigen schuld of toedoen

Degenen die buiten eigen schuld of toedoen hun woonruimte moeten verlaten kunnen uitsluitend in de volgende gevallen in aanmerking komen voor urgentie:

- het onvoorzienbaar moeten verlaten van een echte dienstwoning, voor zover de werkgever de werknemer tot vrije oplevering heeft gedwongen of

- het verlaten van woonruimte ten gevolge van een gerechtelijk (niet zijnde echtscheidings-) vonnis, voor zover dit niet door de betrokkene voorkomen had kunnen worden of
- een calamiteit zoals brand of overstroming.

Het verzoek om sociale indicatie voor urgentie moet uiterlijk binnen een maand na het ontstaan van de dakloosheid buiten eigen schuld of toedoen worden gedaan.

b. Relatiebeëindiging

In geval van relatiebeëindiging, waaronder begrepen: echtscheiding, verbreking geregistreerd partnerschap, verbreking samenlevingscontract en beëindiging samenwoning zonder overeenkomst wordt slechts urgentie verleend, wanneer:

- de partners gedurende minimaal twee aaneengesloten jaren samen op één adres wo(o)n(d)en en tot minimaal drie maanden voor de aanvraagdatum werd samengewoond; en
- er minimaal één minderjarig kind in het geding is; en
- geen van de partners door middel van overname van de huurovereenkomst of de hypotheek, dan wel op andere wijze in de woningbehoefte kan of had kunnen voorzien

Wordt aan deze voorwaarden voldaan dan wordt één urgentie toegekend en wel aan de partner die voor meer dan de helft de zorg voor het/de minderjarig(e) kind(eren) draagt. Wordt de zorg gelijk verdeeld dan wordt de urgentie toegekend aan de partner met het laagste inkomen, tenzij de partners in overeenstemming met elkaar voor toekenning aan de andere partner kiezen.

Een urgentieaanvraag op grond van relatieverbreking kan worden ingediend:

- bij echtscheiding op het moment dat de aanvraag daartoe bij de rechtbank is ingediend, maar uiterlijk drie maanden nadat de rechter de echtscheiding uitsprak;
- bij een geregistreerd partnerschap op het moment dat partnerschap wordt beëindigd maar uiterlijk drie maanden daarna;
- bij een samenlevingscontract op het moment dat de ene partij het contract conform het daarin bepaalde opzegde, doch uiterlijk drie maanden daarna of
- bij een samenleving zonder contract op het moment dat de ene partij de ander door middel van een aangetekende brief kenbaar maakte de samenleving te willen beëindigen.

Bij het ontbreken van de in dit lid bepaalde documenten kan de aanvraag worden ingediend zodra, doch uiterlijk binnen drie maanden nadat de samenwoning daadwerkelijk heeft opgehouden te bestaan en dit ook door middel van het overleggen van een uittreksel van het gemeentelijke BRP (Basisregistratie Personen).

c. Financiële omstandigheden

Ingezetenen, die de zorg voor minderjarige kinderen hebben en bij wie de kinderen geregistreerd staan, die buiten eigen schuld financieel in zodanige problemen zijn geraakt dat zij de woonlasten niet meer op kunnen brengen, kunnen uitsluitend in aanmerking komen voor urgentie indien de betrokkene daadwerkelijk in aanmerking komt voor een uitkering uit een gemeentelijk woonlastenfonds, dan wel een vergelijkbare gemeentelijke regeling, met daaraan verbonden de voorwaarde om te zien naar goedkopere woonruimte. De financiële problemen mogen niet direct het gevolg zijn van relatiebeëindiging.

B. Medische indicatie

1. Ingezetenen, die in een om medische redenen (fysiek/psychisch) onhoudbare woonsituatie verkeren en om die reden een indicatie voor andere woonruimte hebben ontvangen, kunnen in aanmerking komen voor urgentie. Datzelfde geldt voor ingezetenen die te maken hebben met een als gevolg van de woonsituatie zeer progressief ziektebeeld.
2. Indien in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) verhuizing wordt aanbevolen in verband met ergonomische beperkingen door ernstige fysieke belemmeringen, kan aan

ingezetenen urgentie worden verleend, mits verhuizen naar oordeel van burgemeester en wethouders spoedeisend is en de goedkoopste adequate voorziening is.

C. Mantelzorgindicatie

1. Burgemeester en wethouders kunnen een urgentie verlenen aan mantelzorgverleners of mantelzorgontvangers. Hierbij zijn de volgende voorwaarden alle van toepassing:
 - a. burgemeester en wethouders bepalen de zorgvraag en dat de zorgvraag kan worden beantwoord met mantelzorg;
 - b. degenen die mantelzorg verleent / ontvangt dient ingeschreven te staan als woningzoekende;
 - c. degenen die mantelzorg verleent / ontvangt heeft in de huidige woonsituatie geen huurschulden en heeft geen overlast veroorzaakt;
 - d. de reisafstand tussen mantelzorg en mantelzorgontvanger is meer dan vijf kilometer en wordt na verhuizing minder dan vijf kilometer, gemeten volgens de kortst mogelijke route;
 - e. er is sprake van langdurige zorg, dat wil zeggen dat de mantelzorg voor minimaal acht uur per week is, verdeeld over minimaal vier dagen per week en naar verwachting nog enkele jaren wordt verstrekt en
 - f. per mantelzorgsituatie wordt eenmalig één urgentie afgegeven.
2. Overige bepalingen:
 - a. de urgentie wordt uitsluitend verstrekt bij een positief advies van een door burgemeester en wethouders aan te wijzen instantie uit de huidige woongemeente van de mantelzorgontvanger en
 - b. burgemeester en wethouders kunnen een afwegingskader opstellen voor de beoordeling.

D. Volkshuisvestelijke indicatie

1. Huurders en eigenaar-bewoners van woonruimte in de woningmarktregio die in het belang van de volkshuisvesting of ter uitvoering van openbare werken in het algemeen belang, gesloopt of ingrijpend verbeterd moeten worden, kunnen in aanmerking komen voor urgentie. Burgemeester en wethouders bepalen wanneer de urgentie wordt afgegeven.
2. Burgemeester en wethouders kunnen bij afgifte van de urgentie als hierboven bedoeld bepalen dat betrokken bewoners na voltooiing van de werken eenmalig een vooraf te bepalen passend aanbod krijgen tot terugkeer in het ingrijpend verbeterde of nieuwgebouwde complex.

E. Maatschappelijke indicatie

1. Woningzoekenden die dringend woonruimte nodig hebben omdat zij verblijven in een van gemeentewege erkend opvangtehuis in de woningmarktregio of uit een van gemeentewege erkende hulp- en dienstverleningsinstellingen in de woningmarktregio, over wie met betrekking tot de doorstroming naar zelfstandige woonruimte in regionaal of lokaal verband afspraken zijn gemaakt, kunnen in aanmerking komen voor een urgentie. Onder deze cliënten worden in ieder geval verstaan vrouwen die vanwege huiselijk geweld tijdelijk zijn opgenomen in een "Blijf van mijn lijf" huis.
2. De gemeente en/of de woningmarktregio maakt afspraken met instellingen over een jaarlijks contingent voordrachten voor doorstroming. De afspraken maken onderdeel uit van de huisvestingsverordening.

F. Indicatie statushouders indicatie

Op grond van de landelijke taakstelling van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties huisvest de gemeente statushouders. Toewijzing vindt plaats door middel van bemiddeling.

G. Indicatie gedupeerden aanbodsysteem

Burgemeester en wethouders kunnen een woningzoekende de indicatie gedupeerden aanbodsysteem toekennen. Voorwaarde bij deze indicatie is een positief advies van de regionale klachtencommissie.

Artikel 2.5.2 Aanvraag en besluitvorming tot urgentie

1. a. De woningzoekende die meent voor een sociale, medische of mantelzorgurgentie in aanmerking te komen, dient een schriftelijke aanvraag in bij burgemeester en wethouders van de gemeente waar de urgente woonsituatie is ontstaan of, bij mantelzorgindicatie, de gemeente waar de mantelzorg verleend gaat worden.
b. De aanvraag dient in ieder geval een motivering te bevatten, waarin wordt vermeld:
 - de aard van de persoonlijke problematiek;
 - de relatie van deze problematiek met de huidige woonsituatie en
 - de argumentatie op grond waarvan verhuizing binnen een half jaar absoluut noodzakelijk is.
 - de argumentatie waarom de woningzoekende niet in staat is om binnen 6 maanden op andere wijze geschikte huisvesting te vinden.c. Bij een aanvraag om toekenning van de urgentie kunnen burgemeester en wethouders advies inwinnen bij een door hen aan te wijzen adviseur.
2. a. De aanvraag voor een volkshuisvestelijke indicatie voor urgentie kan uitsluitend schriftelijk door de eigenaar van de woonruimte bij burgemeester en wethouders worden ingediend.
b. De aanvraag voor een maatschappelijke indicatie voor urgentie kan uitsluitend worden ingediend bij burgemeester en wethouders door een van gemeentewege erkend opvangtehuis in de woningmarktregio of een van gemeentewege erkende hulp- en dienstverleningsinstellingen in de woningmarktregio.
3. Een aanvraag kan voor één indicatiegrond worden ingediend. Een aanvraag om toekenning van een indicatie voor urgentie waarover in het verleden reeds is beslist, wordt alleen dan in behandeling genomen indien er sprake is van gewijzigde feiten en omstandigheden.

Artikel 2.5.3 Beperkte keuzemogelijkheid urgenten

1. Bij urgentieverlening stellen burgemeester en wethouders een zoekprofiel vast.
2. Urgent woningzoekenden met een sociale, medische, mantelzorg- of maatschappelijke indicatie, kunnen met hun status "urgent" uitsluitend reageren op het regionale aanbod van flatwoningen vanaf de 1e verdieping. In geval van een medische en mantelzorgindicatie kan hiervan worden afgeweken indien in het advies van de adviseur als bedoeld in artikel 2.5.2 lid 1c uitdrukkelijk een ander woningtype wordt geadviseerd.
3. Burgemeester en wethouders kunnen van het standaard regionale zoekprofiel als bedoeld in lid 2 afwijken, wanneer het belet dat de urgent woningzoekende lokaal een passende woonruimte krijgt toegewezen omdat in de lokale woningvoorraad bepaalde woningtypen ontbreken of naar verwachting niet binnen 6 maanden vrij voor verhuur komen en huisvesting in de woongemeente sociaal of maatschappelijk, noodzakelijk wordt geacht. In dit geval wordt door burgemeester en wethouders een tweede zoekprofiel vastgesteld, waarmee de urgent woningzoekende uitsluitend op het woningaanbod in de gemeente waar het probleem is ontstaan, kan reageren
4. Urgent woningzoekenden met een volkshuisvestelijke indicatie, kunnen met hun status "urgent" reageren op het regionale woningaanbod van woonruimte die qua woningtype vergelijkbaar zijn met de huidige woonruimte die gesloopt of ingrijpend verbeterd moet worden.

Artikel 2.5.4 Vervallen, verlengen en intrekken urgentie

1. De urgentieverklaring vervalt van rechtswege na een termijn van zes maanden na afgiftedatum.

HUISVESTINGSVERORDENING REGIO UTRECHT 2015 Gemeente Utrecht

2. Burgemeester en wethouders kunnen op verzoek van de aanvrager de urgentie met maximaal zes maanden verlengen indien er, binnen de termijn van zes maanden, aantoonbaar geen aanbod is geweest overeenkomstig het zoekprofiel.
3. Burgemeester en wethouders kunnen een urgentieverklaring intrekken, indien:
 - a. niet langer aan de vereisten voor het verkrijgen van een urgentieverklaring wordt voldaan;
 - b. de urgentieverklaring is verstrekt op grond van gegevens waarvan de woningzoekende wist of redelijkerwijs kon vermoeden dat zij onjuist of onvolledig waren;
 - c. de urgente eenmaal een naar het oordeel van burgemeester en wethouders passende woonruimte in de regio heeft geweigerd.
4. Na het intrekken van een urgentieverklaring kan niet op grond van dezelfde omstandigheden opnieuw een urgentie worden aangevraagd.

Paragraaf 2.6 Systeem voor de verdeling van woonruimte

Artikel 2.6.1 Eén toewijzingssysteem

1.
 - a. In de woningmarktregio wordt het aanbod van vrijkomende woonruimte van woningcorporaties verdeeld via één toewijzingssysteem.
 - b. De woningcorporaties stellen gezamenlijk een toewijzingssysteem in en onderhouden het systeem.
 - c. Het toewijzingssysteem voldoet in ieder geval aan de volgende eisen:
 - het is gebruiksvriendelijk en toegankelijk;
 - het biedt woningzoekenden de mogelijkheid hun belangstelling kenbaar te maken op het aanbod;
 - het informeert woningzoekenden op uniforme en transparante wijze over de geldende volgorde en
 - het informeert woningzoekenden op uniforme en transparante wijze over de voorwaarden waaraan zij moeten voldoen om in aanmerking te komen voor de woonruimte.
 - d. Met het toewijzingssysteem kan woonruimte in ieder geval worden verdeeld met het aanbodmodel of het lotingmodel.
2. Het bepaalde in lid 1a. en 1b. is niet van toepassing op woningcorporaties met een woningvoorraad van minder dan 100 zelfstandige huurwoningen in de woningmarktregio.
3. Vrijkomende woonruimte van woningcorporaties wordt geplaatst in het advertentiemedium. Burgemeester en wethouders kunnen een uitzondering maken voor:
 - a. woonruimte verdeeld via bemiddeling;
 - b. wisselwoningen en plankwoningen ten behoeve van tijdelijke huisvesting;
 - c. standplaatsen voor woonwagens;
 - d. beheerdersbelang;
 - e. woonruimte die als geheel met instemming van de eigenaar bestemd wordt of is voor bewoning door een woongroep;
 - f. zelfstandige woonruimte die onderdeel uitmaakt van een groepswooncomplex, wat blijkt uit het gemeenschappelijk beheer van verblijfsruimte(n) en/of gemeenschappelijk gebruik van voorzieningen in het betreffende complex.

Artikel 2.6.2 Rangorde bij het aanbodmodel

1.
 - a. Ter bepaling van de volgorde bij het aanbodmodel worden alle belangstellende woningzoekenden op datum van inschrijving gerangschikt. De woonruimte wordt voor verhuring aangeboden aan de woningzoekende met de langste inschrijfduur.
 - b. Alvorens de volgorde te bepalen volgens a. wordt voorrang verleend met toepassing van de voorrangsregels in paragraaf 2.4.
2.
 - a. Woningzoekenden met de status "urgent" hebben bij het aanbodmodel, in afwijking van het bepaalde onder 1a., voorrang boven alle andere kandidaten, indien de woonruimte past binnen het door burgemeester en wethouders voor de urgente vastgestelde zoekprofiel, de voorrangsregels in paragraaf 2.4 en zij hebben gereageerd binnen de zoektermijn.
 - b. De volgorde van toewijzing tussen urgenten wordt op basis van oudste datum van verlening van de urgentie.
 - c. In afwijking van a, kunnen burgemeester en wethouders met instemming van de eigenaar van woonruimte, in het advertentiemedium woonruimte aanwijzen, waarop de status "urgent", niet geldig is.
3. Indien een advertentie tot een toewijzing leidt, wordt daarvan in het advertentiemedium binnen veertien dagen na ingangsdatum van het huurcontract mededeling gedaan.

Artikel 2.6.3 Toewijzingssysteem en gemeentelijke woonbeleid

- 1 Burgemeester en wethouders kunnen bijzondere regels instellen voor de verdeelsystematiek.
- 2 a. De regels hebben betrekking op:
 - A. Lotingmodel
 - B. Standplaatsen via woongroepmodel
 - C. Beheerdersbelang
 - D. Woongroepen
 - E. Bemiddeling
- b. De navolgende voorwaarden zijn van toepassing:

A. Lotingmodel

1. a. Met instemming van burgemeester en wethouders kan maximaal 20% van het vrijkomende aanbod van sociale woonruimte in een gemeente via het lotingmodel worden verhuurd.
- b. Burgemeester en wethouders kunnen aanvullende voorwaarden stellen.
2. Bij het lotingssysteem zijn de voorrangsbepalingen uit paragraaf 2.4 niet van toepassing, met uitzondering van artikel 2.4.1, de voorrangsregel inkomen-huur.
3. De volgorde van de reacties bij het lotingmodel wordt aselect bepaald (door het computersysteem). Een woningzoekende kan per woning één reactie uitbrengen.
4. Indien een loting tot een toewijzing leidt, wordt daarvan in het advertentiemedium binnen veertien dagen na ingang van de contractueel overeengekomen ingangsdatum van het huurcontract mededeling gedaan.

B. Standplaatsen via woongroepmodel met voordrachtsregeling

1. Bij inschrijving voor een standplaats en voor overige woonruimte op een woonwagenlocatie, kunnen burgemeester en wethouders de volgende voorwaarden stellen:
 - a. het hanteren van een wachtlijst, al dan niet gebaseerd op het woongroepmodel met voordrachtsregeling;
 - b. het beheer van de wachtlijst door een door burgemeester en wethouders aangewezen woningcorporatie/beheerder, en;
 - c. inschrijving op de wachtlijst alleen met geldig inschrijfnummer van WoningNet;

C. Beheerdersbelang

1. Beheerdersbelang is het belang van de woningcorporatie, de beheerder. Of er sprake is van een beheerdersbelang is primair ter beoordeling aan de woningcorporatie, maar ook andere instanties, inclusief burgemeester en wethouders, kunnen een beheerdersbelang herkennen en aankaarten bij de woningcorporatie.
2. Door toepassing te geven aan het beheerdersbelang kan een huurder met voorrang worden verhuisd.
3. Voorwaarden bij de toepassing van het beheerdersbelang zijn:
 - a. er mag geen nadeel zijn voor het welzijn van de persoon in kwestie;
 - b. het is niet mogelijk gebleken om de aanleiding, zoals de overlast, op een ander wijze adequaat te bestrijden;
 - c. de woningcorporatie lost het probleem eerst binnen het eigen bezit op en vervolgens pas in andermans bezit.
4. Woningcorporaties rapporteren jaarlijks achteraf aan burgemeester en wethouders over de wijze waarop zij invulling hebben gegeven aan dit artikel. Daarbij wordt in elk geval aangegeven om welke

aantallen het in het betreffende jaar gaat met een korte aanduiding van de aard van de problematiek. Burgemeester en wethouders kunnen desgewenst nadere informatie vragen.

D. Woongroepen

1. Burgemeester en wethouders kunnen een groep huurders aanmerken als woongroep.
2.
 - a. Vrijkomende woonruimte binnen een woongroep wordt door de woongroep zelf toegewezen.
 - b. Bij nieuwbouw van woonruimte voor een woongroep is er sprake van een initiatiefgroep waarvan de leden het recht van eerste bewoning krijgen.
 - c. Bij de toewijzing zijn de eisen voor verlening van een huisvestingsvergunning uit artikel 2.2.3 van toepassing.

E. Bemiddeling

Burgemeester en wethouders kunnen door eenmalig aanbod bijzondere categorieën woningzoekenden en woningzoekenden met een indicatie urgent door bemiddeling medewerking verlenen bij het verkrijgen van woonruimte.

Hoofdstuk 3 Gemeentelijk Woonbeleid

1. Burgemeester en wethouders kunnen ter uitvoering van deze verordening beleidsregels vaststellen ter bevordering van gemeentelijk woonbeleid.
2. De beleidsregels worden afgestemd met de gemeenten in de woningmarktregio.
3. Het gemeentelijke woonbeleid in de gemeente Utrecht heeft in ieder geval betrekking op:
 - Bezettingsnorm: Optie 1/Optie 2/geen
 - Bindingsregel: (omschrijving gebied)
4. Burgemeester en wethouders kunnen een experimentregeling instellen. De experimentregeling moet aan de volgende voorwaarden voldoen:
 - a. een experiment heeft een duidelijk omschreven en meetbaar beoogd effect;
 - b. een experiment is tijdelijk en heeft een vooraf gesteld begin en eindpunt;
 - c. de uitvoering van het experiment is duidelijk en transparant voor de woningzoekenden;
 - d. de communicatie en verantwoording over het experiment vindt plaats in het regionale advertentiemedium;
 - e. het experiment is van toepassing op maximaal 10% van het aanbod en
 - f. het experiment wordt voor de start afgestemd met de gemeenten in de woningmarktregio.

HOOFDSTUK 4 WIJZIGING SAMENSTELLING VAN DE WOONRUIMTEVOORRAAD

Dit hoofdstuk is niet van toepassing in de gemeente Utrecht. In plaats hiervan geldt tot 1 januari 2016 het hoofdstuk 3 van de Regionale Huisvestingsverordening Bestuur Regio Utrecht versie 1 januari 2015. Voor 1 januari 2016 wordt een apart hoofdstuk 4 aan de raad voorgelegd.

Paragraaf 4.1 Onttrekking, samenvoeging, omzetting en woonvorming

Artikel 4.1.1 Werkingsgebied

1. Het bepaalde in dit hoofdstuk is van toepassing op:
 - a. Huurwoningen met een huurprijs tot de liberalisatiegrens
 - b. Koopwoningen tot de koopprijsgrens.

Artikel 4.1.2 Vergunningvereiste

- 1 Het is verboden om zonder vergunning een woonruimte, aangewezen in artikel 4.1.1:
 - a. anders dan ten behoeve van de bewoning of het gebruik als kantoor of praktijkruimte door de eigenaar aan de bestemming tot bewoning te onttrekken waardoor de woonruimte niet langer geschikt is voor bewoning door een huishouden van dezelfde omvang als waarvoor deze zonder zodanige onttrekking geschikt is;
 - b. anders dan ten behoeve van de bewoning of het gebruik als kantoor of praktijkruimte door de eigenaar met andere woonruimte samen te voegen;
 - c. van zelfstandige in onzelfstandige woonruimte om te zetten;
 - d. te verbouwen tot twee of meer woonruimten voor verhuur.
- 2 Vrijstelling van het verbod als bedoeld in artikel 4.1.2 lid 1 a. wordt verleend wanneer aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - a. het aantal vierkante meters dat ten behoeve van de uitoefening van een bedrijf aan de bestemming wordt onttrokken, beslaat niet meer dan een door burgemeester en wethouders te bepalen vloeroppervlakte;
 - b. degene die het bedrijf uitoefent is ook de bewoner van de woonruimte;
 - c. de uitoefening van het bedrijf past binnen de woonbestemming van het pand, dit ter beoordeling van burgemeester en wethouders.

Artikel 4.1.3 Aanvragen van een vergunning

1. De aanvraag van een vergunning wordt ingediend bij burgemeester en wethouders en gaat vergezeld van de volgende informatie en bewijsstukken:
 - a. naam en adres van de eigenaar of diens gemachtigde;
 - b. gegevens over de huidige situatie:
 - adres van de woonruimte waarop de aanvraag betrekking heeft;
 - huur- of koopprijs;
 - aantal kamers;
 - woonoppervlak;
 - woonlaag en
 - staat van onderhoud;
 - c. gegevens over de beoogde situatie:
 - bestemming;
 - bouwtekening

- d. gegevens bij voorgenomen samenvoeging:
 - verwachte huur- of koopprijs;
 - naam van de toekomstige bewoner(s);
 - omvang van het huishouden van de toekomstige bewoners en
 - schriftelijke verklaring van toestemming van de verhuurder.
2. Burgemeester en wethouders kunnen bij de beoordeling van aanvragen tot onttrekking ten behoeve van de uitoefening van een bedrijf advies inwinnen bij de Kamer van Koophandel.
3. Bij de beoordeling van aanvragen tot onttrekking ten behoeve van de praktijkuitoefening door officieel erkende medici of paramedici kunnen burgemeester en wethouders het advies inwinnen van de Adviescommissie Huisvesting Beoefenaars van Medische en Paramedische Beroepen.

Artikel 4.1.4 Voorwaarden vergunningverlening

1. Burgemeester en wethouders verlenen de vergunning, indien naar hun oordeel het met de onttrekking, samenvoeging of omzetting gediende belang groter is dan het belang van het behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad.
2. Burgemeester en wethouders kunnen de vergunning weigeren indien vaststaat of redelijkerwijs moet worden aangenomen dat verlening van de vergunning zou leiden tot een ontoelaatbare inbreuk op het woon- en leefmilieu van de woonruimte dan wel de omgeving van de woonruimte waarop de aanvraag betrekking heeft.
3. Op of bij de vergunning vermelden burgemeester en wethouders de volgende informatie:
 - a. de mededeling dat binnen een jaar van de vergunning gebruik gemaakt moet worden;
 - b. de woonruimte waarop de vergunning betrekking heeft.
4. Indien aanvrager een tijdelijke behoefte kan aantonen, kunnen burgemeester en wethouders een tijdelijke vergunning voor maximaal vijf jaar verlenen.

Artikel 4.1.5 Intrekking

1. Burgemeester en wethouders kunnen een vergunning intrekken, indien:
 - a. niet binnen een jaar nadat de beschikking onherroepelijk is geworden, is overgegaan tot onttrekking, samenvoeging, omzetting of woonvorming;
 - b. de vergunning is verleend op grond van door de vergunninghouder verstrekte gegevens waarvan deze wist of redelijkerwijs kan vermoeden dat zij onjuist of onvolledig waren;
 - c. vaststaat of redelijkerwijs moet worden aangenomen dat in stand laten van de vergunning zal leiden tot een structureel overlastpatroon, in de vorm van ontoelaatbare inbreuk op het woon- en leefmilieu voor de directe omgeving van de woonruimte waarop de vergunning betrekking heeft.
2. Burgemeester en wethouders gaan niet tot intrekking van de vergunning over, voordat de vergunninghouder, bij aangetekende brief is gewaarschuwd, dat zij de vergunning zullen intrekken, indien niet binnen een te bepalen datum zodanige maatregelen en/of voorzieningen zijn getroffen, die ervoor zorg dragen dat de overlastgevende situatie wordt beëindigd.

Paragraaf 4.2 Splitsing in appartementsrechten

Artikel 4.2.1 Werkingsgebied

- 1 Het bepaalde in dit hoofdstuk is van toepassing op:
 - a. Huurwoningen met een huurprijs tot de liberalisatiegrens
 - b. Koopwoningen tot de koopprijsgrens.

Artikel 4.2.2 Vergunningvereiste

1. Het is verboden om zonder splitsingsvergunning een recht op een gebouw, aangewezen in artikel 4.2.1 te splitsen in appartementsrechten als bedoeld in artikel 106, eerste en vierde lid, van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek, indien een of meer appartementsrechten de bevoegdheid omvatten tot het gebruik van een of meer gedeelten van het gebouw als woonruimte.
2. Op het verlenen van deelnemings- of lidmaatschapsrechten of het aangaan van een verbintenis daartoe door een rechtspersoon is het eerste lid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4.2.3 Aanvragen van een splitsingsvergunning

1. De aanvraag van een splitsingsvergunning wordt ingediend bij burgemeester en wethouders en gaat vergezeld van de volgende stukken:
 - a. een splitsingsplan dat voldoet aan de vereisten als neergelegd in artikel 109 van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek en het krachtens dat artikel vastgestelde Besluit betreffende splitsing in appartementsrechten;
 - b. een taxatierapport betreffende het gebouw en de tot afzonderlijke woonruimte bestemde gedeelten van het gebouw, opgemaakt door een beëdigd taxateur. Dit rapport bevat in elk geval mede een beschrijving en een beoordeling van de onderhoudstoestand van het gebouw;
 - c. indien burgemeester en wethouders dat nodig achten, overlegging van andere stukken.

Artikel 4.2.4 Voorwaarden of voorschriften

1. Op of bij de splitsingsvergunning vermelden burgemeester en wethouders in elk geval de volgende informatie:
 - a. de mededeling dat binnen een jaar van de splitsingsvergunning gebruik gemaakt moet worden en
 - b. de gebouwde onroerende zaak waarop de splitsing betrekking heeft.
2. In aanvulling op lid 1 kunnen burgemeester en wethouders voorwaarden en/of voorschriften aan de splitsingsvergunning verbinden.

Artikel 4.2.5 Weigeringsgronden

1. Een splitsingsvergunning kan worden geweigerd als:
 - a. naar het oordeel van burgemeester en wethouders het belang van behoud of samenstelling van de woonruimtevoorraad groter is dan het met de splitsing gediende belang;
 - b. het verlenen van de vergunning zou kunnen leiden tot een onaanvaardbare inbreuk op een geordend woon- en leefmilieu in de omgeving van het betreffende pand;
 - c. de onder a. en b. genoemde belangen niet voldoende kunnen worden gediend door het stellen van voorwaarden en voorschriften aan de splitsingsvergunning.

Artikel 4.2.6 Intrekking

1. Burgemeester en wethouders kunnen een splitsingsvergunning intrekken, indien:
 - a. niet binnen een jaar nadat de beschikking onherroepelijk is geworden, is overgegaan tot overschrijving in de openbare registers van de akte van splitsing in appartementsrechten, bedoeld in artikel 109 van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek, of tot het verlenen van deelnemings- of lidmaatschapsrechten;
 - b. de voorwaarden of voorschriften, bedoeld in artikel 4.2.4 lid 2, niet worden nageleefd;
 - c. de vergunning is verleend op grond van door de vergunninghouder verstrekte gegevens waarvan deze wist of redelijkerwijs moest vermoeden dat zij onjuist of onvolledig waren.

HOOFDSTUK 5 SLOTBEPALINGEN

Artikel 5.1 Hardheidsclausule

1. a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd in gevallen waarin de toepassing van deze verordening naar hun oordeel tot een bijzondere hardheid leidt ten gunste van de aanvrager af te wijken van deze verordening.
- b. Indien een woningzoekende op basis van dit oordeel de indicatie "urgent" krijgt, dan is deze indicatie uitsluitend geldig in de gemeente waarvan het college van burgemeester en wethouders geoordeeld heeft dat sprake is van een bijzondere hardheid.

Artikel 5.2 Bestuurlijke boete

1. a. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd tot het opleggen van een bestuurlijke boete voor de overtreding van artikel 2.2.1, eerste en tweede lid, artikel 4.1.2, artikel 4.2.2 en artikel 4.2.4 tweede lid.
- b. Burgemeester en wethouders bepalen de hoogte van de op te leggen boete overeenkomstig de tabel in bijlage 2.
- c. Voor de eerste overtreding van artikel 2.2.1, eerste en tweede lid, artikel 4.1.2, artikel 4.2.2 en artikel 4.2.4 tweede lid, gelden de boetes overeenkomstig kolom A van de tabel.
- d. Voor de tweede, derde, vierde en volgende overtredingen van artikel 2.2.1, eerste en tweede lid, artikel 4.1.2, artikel 4.2.2 en artikel 4.2.4 tweede lid, binnen drie jaar na de eerste overtreding, gelden de boetes overeenkomstig kolom B, C en D van de tabel.

Artikel 5.3 Intrekking en overgangsbepaling

1. De Regionale Huisvestingsverordening Bestuur Regio Utrecht is ingetrokken door het algemeen bestuur BRU opjuni 2015, met uitzondering van hoofdstuk 3 : Wijziging samenstelling van de woningvoorraad voor de gemeente Utrecht.
2. Al verleende vergunningen onder de Regionale Huisvestingsverordening Bestuur Regio Utrecht worden gelijkgesteld met de vergunningen in deze verordening.
3. Bestaande inschrijvingen uit het register van woningzoekenden onder de Regionale Huisvestingsverordening Bestuur Regio Utrecht worden beschouwd als inschrijvingen gedaan onder deze verordening met behoud van de opgebouwde inschrijfduur.

Artikel 5.5 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015, GEMEENTE UTRECHT .

Artikel 5.6 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op 1 juli 2015,

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van.....

Griffier,

Voorzitter,

BIJLAGE 1 ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Toelichting Hoofdstuk 1 Algemeen

Artikel 1.1 Begripsomschrijving

Lid 6. Doorstromer

Diegenen die op 1 maart 1997 als doorstromer staan geregistreerd behouden het recht om mee te dingen naar het aanbod als doorstromer, ook als de huidige huur hoger is dan de maximale huurprijsgrens. Voor nieuwe inschrijvingen geldt dat wanneer gedurende de inschrijfduur door huurverhogingen de huur boven het genoemde maximum stijgt men als 'doorstromer' kan blijven reageren.

Lid 7 Echte dienstwoning

In het huurrecht wordt verschil gemaakt tussen een echte en een onechte dienstwoning. Een echte dienstwoning is een woning die noodzakelijkerwijs gebruikt wordt met het oog op de arbeidsovereenkomst. Voorbeelden zijn: een boswachterwoning, een portierswoning. Er is dus een direct verband tussen de aard van het werk en het bewonen van de woning. Het huurrecht is in dat geval niet van toepassing. Als er geen direct verband is tussen de aard van het werk en het bewonen van de dienstwoning, spreekt men van een onechte dienstwoning. Het huurrecht is dan wel van toepassing. Zogenaamde verpleegstersflats zijn soms echte en soms onechte dienstwoningen. Als een verpleegkundige intern woont, zodat zij feitelijk een kamer in het ziekenhuis huurt, zal er sprake zijn van een echte dienstwoning. Betreft het echter flats die speciaal gebouwd zijn om verpleegkundigen aan woonruimte te helpen, dan is er geen direct verband tussen het werk en het bewonen van de flat en zal in de regel het huurrecht wel van toepassing zijn.

Lid 8. Economische binding

Een economische binding aan de woningmarktregio wordt in elk geval aangenomen indien:

- iemand tenminste 18 uur per week werkt bij een bedrijf of instelling in de woningmarktregio of buiten de woningmarktregio maar opdrachten uitvoert binnen de woningmarktregio. Hetzij in vaste dienst, hetzij met een tijdelijk dienstverband met de vooropgezette bedoeling dit om te zetten in een vast dienstverband of bij minder uren, ten minste een netto-inkomen uit arbeid heeft op bijstandsniveau;
- iemand als zelfstandig ondernemer in zijn bestaan voorziet en aantoont dat de zetel van zijn bedrijf in de woningmarktregio is gevestigd of dat zijn opdrachtgevers/ klanten zich voornamelijk in de woningmarktregio bevinden.

Met in acht name van het bovenstaande is het tijdstip waarop de economische binding ingaat, het moment waarop schriftelijk aan de hand van respectievelijk een huur- of koopcontract of arbeidsovereenkomst, kan worden aangetoond dat:

- de zetel van het bedrijf of de instelling waar iemand werkzaam is of zal gaan werken, in de woningmarktregio gevestigd is of binnen redelijke termijn gevestigd zal worden;
- de werkzaamheden die samenhangen met het dienstverband bij een buiten de woningmarktregio gevestigd (eigen) bedrijf voornamelijk binnen de woningmarktregio worden uitgevoerd;
- het dienstverband bij het bedrijf of de instelling binnen redelijke termijn zal ingaan.

Lid 18 Inkomensgrens van de doelgroep

De inkomensgrens van de doelgroep wordt door de minister jaarlijks bekend gemaakt met een circulaire. Op 1 januari 2015 is de inkomensgrens € 34.911 (MG2014-02).

Lid 22. Koopprijsgrens

Het maximale aankoopbedrag om in aanmerking te komen voor een Nationale Hypotheekgarantie vanaf 1 juli 2015, is € 245.000.

Lid 24 Liberalisatiegrens

De liberalisatiegrens wordt door de minister jaarlijks bekend gemaakt met een circulaire. Vanaf 1 januari 2015 is de liberalisatiegrens € 710,68 (MG2014-02)

Lid 27 Maatschappelijke binding

Een maatschappelijke binding wordt in elk geval aangenomen ten aanzien van:

- personen die tenminste drie jaar onafgebroken ingezetenen zijn in de woningmarktregio, dan wel gedurende de voorgaande tien jaar tenminste zes jaar onafgebroken ingezetenen zijn geweest van de woningmarktregio en
- personen die een dagopleiding volgen gedurende ten minste negentien uur per week aan een, in de woningmarktregio gevestigde en erkende instelling voor dagonderwijs.

Lid 45. Woongroep

Bijzondere vormen van zelfstandige woonruimte zijn de woongroep en de hospitasituatie.

Een woongroep wordt gedefinieerd als een groep van twee of meer meerderjarige personen die de bedoeling hebben om bestendig, voor onbepaalde tijd, een met een gezinsverband vergelijkbaar samenlevingsverband met elkaar aan te gaan.

Toelichting Hoofdstuk 2 Verdeling Van Woonruimte.

Paragraaf 2.1 Werkingsgebied

In 2014 is een schaarste onderzoek uitgevoerd voor de woningmarktregio (RIGO, schaarste in de regio Utrecht, november 2014) . Conclusie: in de woningmarktregio zijn alle huurwoningen tot de liberalisatiegrens schaars. Schaarste wordt bepaald door een wachttijd, voor het merendeel van de woningzoekenden, van minimaal twee jaar. De wachttijd is de verstreken inschrijfduur op het moment dat de woning aan de woningzoekende is verhuurd.

Paragraaf 2.2 Huisvestingsvergunning

Artikel 2.2.3 Eisen voor vergunningverlening

- Lid 1** Deze bepaling is in de eerste plaats een uitwerking van artikel 9 van de Wet waarin dwingend is bepaald dat als de gemeenteraad toepassing heeft gegeven aan artikel 7 van de Wet, hij in de huisvestingsverordening de criteria vastlegt voor de verlening van huisvestingsvergunningen. Deze bepaling is in de tweede plaats een uitwerking van artikel 10, eerste lid, van de Wet waarin in het belang van de transparantie van het huisvestingsvergunningstelsel is bepaald dat de gemeenteraad in de huisvestingsverordening vastlegt welke categorieën woningzoekenden in aanmerking komen voor het verkrijgen van een huisvestingsvergunning. Woningzoekenden die niet aan de criteria voldoen komen in geen geval in aanmerking voor een huisvestingsvergunning.
- Lid 2** Hiermee wordt het mogelijk dat ook bijvoorbeeld urgenten met een volkshuisvestelijke indicatie (zogenoemde stadsvernieuwingsurgenten) gebruik kunnen maken van het aanbod, ongeacht het inkomen.
- Lid 3** Met dit lid wordt de mogelijkheid gegeven om af te wijken van de inkomensgrens doelgroep. Het genoemde inkomen is in 2011 geïntroduceerd in de regio als de grens voor huishoudens met een de laag middeninkomen. Vanuit de rijksoverheid wordt inmiddels een lagere grens aangehouden voor deze doelgroep. De grens van de rijksoverheid wordt al geruime tijd niet geïndexeerd terwijl de grens in de regio Utrecht met eenzelfde percentage wordt verhoogd als de inkomensgrens van de doelgroep.
- Lid 4** De huurprijs wordt jaarlijks aangepast gelijk aan de aftoppingsgrens huurtoeslag voor huishoudens die uit drie of meer personen bestaan. Voor 2015 bedraagt deze grens € 618,24 (MG2014-02).

Het inkomen wordt jaarlijks aangepast met hetzelfde percentage als de inkomensgrens volgens de Tijdelijke regeling diensten van algemeen economisch belang toegelaten instellingen volkshuisvesting.

Artikel 2.2.4 Vruchteloze aanbieding

Dit artikel is bedoeld om ook huurwoningen die niet participeren in het toewijzingssysteem van de woningcorporaties passend te bestemmen. Pas als aantoonbaar is dat er binnen de geëigende groep geen belangstelling is voor de woning, kunnen ook anderen voor de woning in aanmerking komen.

Paragraaf 2.3 Inschrijving woningzoekenden

Artikel 2.3.1 Register van woningzoekenden

Lid 1b De aanvrager is verantwoordelijk voor de juistheid van de gegevens.

Een woningzoekende moet worden uitgeschreven indien hij of zij een huurwoning tot de liberalisatiegrens betreft die hem of haar is aangeboden via het systeem voor de verdeling van woonruimte.

Lid 4 Onrechtmatige bewoning is een verzamelbegrip voor:

1. Onrechtmatige bewoning: een woonruimte buiten de toewijzingsregels van de gemeente op grond van de Wet doorverhuren aan een derde, die volgens de toewijzingsregels niet in aanmerking komt voor de woonruimte.
2. Onrechtmatige doorverhuur: een woonruimte geheel of gedeeltelijk zonder medeweten en toestemming van de verhuurder doorverhuren.
3. Onrechtmatig gebruik: een woonruimte gebruiken voor andere doeleinden dan reguliere huisvesting, bijvoorbeeld verkamering, prostitutie, drugsverkoop of hennepteelt.

Paragraaf 2.4 Voorrang toewijzing huurwoningen

Artikel 2.4.1 Voorrangregels Inkomen – huur

Lid 1 “Uit een onderzoek dat RIGO en WoningNet eerder uitvoerden in opdracht van U10 is (...) gebleken dat er negatieve effecten van schaarste aan betaalbare woonruimte zijn voor lage inkomensgroepen, niet in termen van slaagkansen en benodigde wachttijden, maar wel in termen van betaalbaarheid. Aan die uitkomsten is door de gemeenten (en corporaties) de conclusie verbonden de bestaande huur-inkomensnormen aan te scherpen, waardoor een groter deel van het aanbod gereserveerd wordt voor lage inkomens. Het gaat om voorrang ten opzichte van huishoudens met een hoger inkomen.” (p17, Schaarste in de regio Utrecht).

Artikel 2.4.2 Voorrangregels gemeentelijk woonbeleid

Lid 2b A. Bezettingsnorm

Optie 1: Vier of meer kamers worden met voorrang toegewezen aan minimaal tweepersoonshuishouden. Voorkomen wordt dat eenpersoonshuishouden in grote woningen terecht komen.

Optie 2 is specifiek naar oppervlakte en kamertal. Met name grote huishoudens krijgen voorrang bij de grote woningen. Hiermee kan ook worden gestuurd op de betaalbaarheid. Met name grote huishoudens zijn kwetsbaar en met deze tabel kan een goedkope en grote woning ook terecht komen bij dit huishouden. In onderzoek naar de betaalbaarheid in de regio werd geconcludeerd dat de betaalbaarheid verbetert als voorrang op inkomen wordt gecombineerd met voorrang op huishoudensgrootte.

Een gemeente kan een optie kiezen maar hoeft dit niet. Er is dan geen voorrang op huishoudensgrootte.

Lid 2b B. Woningtype

1. Het gaat bij de woningtypes om voorrang, andere woningzoekenden worden niet uitgesloten van het aanbod. Bij de woningtypes gaat het om voorrang van een doelgroep, uiteindelijk is het ook mogelijk dat een andere woningzoekende in aanmerking komt.

De **'Nultredenwoningen'** is niet geheel vrij van 'treden' Als definitie geldt dat de woning bereikbaar is zonder trap evenals de belangrijkste functies. Een 'Nultredenwoningen' met een logeer/hobbykamer één verdieping hoger, valt dan ook onder deze definitie.

'Woningen voor minder validen' worden in de regel bemiddeld. De bemiddeling is een lokale aangelegenheid.

2. Met deze regel wordt de mogelijkheid geboden om woonruimte, waarin maatschappelijk is geïnvesteerd, nogmaals aan te bieden als er geen passende kandidaat reageert. Een gemeente en verhuurder bepalen in goed overleg welke woonruimte tot welk woningtype behoort. Het gaat hier om voorraadafspraken die niet in de huisvestingsverordening worden vermeld.

Lid 2b C. Doorstroming

Het aanbodmodel biedt de mogelijkheid om woningzoekenden met voorrang door te laten stromen van een grote woning naar een kleine woning. Doorstroming kan ook wordt gerealiseerd via bemiddeling of andere wijze, als de gemeente aanvullende regels stelt. Bijvoorbeeld als er korting wordt gegeven op de huur, hierbij kan het noodzakelijk zijn dat de verhuizing plaats vindt binnen het bezit van één verhuurder.

Lid 2b D. Bindingsregel

1. Een gemeente kan hier het gebied benoemen waar de regel van toepassing is, bijvoorbeeld een kern in de gemeente. Een gemeente moet beargumenteren waarom voorrang wordt verleend aan inwoners van een kern/woongebied. Is er sprake van schaarste en welke bijzondere negatieve effecten heeft dit op 'kernbewoners'? Met de term 'bijzonder' wordt een onderscheid gemaakt van de negatieve effecten van schaarste die voor alle woningzoekenden gelden.

Bijvoorbeeld het betreft een relatief kleine gemeenschap met slechts enkele vrijkomende woningen per jaar. Inwoners worden daardoor weggedrukt door andere woningzoekenden als er geen voorrang wordt gegeven. In de regio is woonruimte schaars, iedere aanbod heeft veel reacties tot gevolg. Het kleine aantal woningzoekenden in de kern/woongebied heeft dan ook een klein aandeel van het totale aantal reacties. Met andere woorden ze krijgen niet of nauwelijks de kans om in de eigen woonomgeving woonruimte te vinden. Voor 1 juli 2015 hanteerde een aantal gemeenten de definitie van 2000 inwoners als grens voor een 'kleine gemeenschap' met een beperkt aantal kernen als gevolg.

Het gebruik van de bindingsregel wordt beperkt doordat de Wet stelt dat maximaal 25% van de verhuringen met voorrang mag resulteren in een huisvestingsvergunning voor een lokaal woningzoekenden. Naast binding kan een gemeente ook behoefte hebben om deze ruimte te gebruiken voor andere regelingen.

Paragraaf 2.5 Urgentie

Artikel 2.5.1 Urgent woningzoekenden

- Lid 1 Huishoudens die een recreatiewoning permanent bewonen komen niet in aanmerking voor een urgentie. In punt a. van lid één wordt als voorwaarde gesteld dat de betreffende woningzoekende een ingezetene is van de regio. In de begrippenlijst is de term 'ingezetene' voorbehouden aan degene die zijn hoofdverblijf heeft in een voor permanente bewoning aangewezen woonruimte. Een recreatiewoning valt hier (per definitie) niet onder.

- Lid 3 Door middel van dit artikel wordt beoogd het aantal urgentieverleningen tot noodsituaties te beperken. Urgenten krijgen daarmee een sterke positie: zij hebben absolute voorrang op anderen

en kunnen in beginsel binnen zes maanden gehuisvest worden. Door het beperken van urgenties kan een redelijk percentage woningen aan niet-urgente woningzoekenden worden toegewezen. Veel situaties die vroeger stevast tot urgentie leidden, gelden in deze verordening niet als noodsituatie en leiden dus niet langer tot urgentie. Geen urgentie wordt bijvoorbeeld verleend:

1. indien voor bepaalde omstandigheden een andere weg of procedure meer aangewezen is, bijvoorbeeld:
 - bij overlast van burens of buurruzies zijn de aangewezen instanties de politie, de rechtbank,
 - bij gebrekkige woonruimte en huurgeschillen zijn de aangewezen instanties de verhuurder, de huurcommissie en de kantonrechter.
2. bij problemen in verband met kamerbewoning of inwoning (in ouderlijk huis of bij familie, vrienden of kennissen).
3. bij problemen bij gebrek aan woonruimte, bijvoorbeeld kamertekort na gezinsuitbreiding.
4. bij problemen in verband met beroepsomstandigheden, bijvoorbeeld woonwerkafstand.

Lid 3a A b. Relatiebeëindiging

Bij de urgentie voor 'relatieverbreking', zijn vanaf 1 juli 2015, de voorwaarden aangescherpt. Het gaat om de woonurgentie van de kinderen en niet om de ouders. Zodra één van de ouders de kinderen woonruimte kan bieden is er geen sprake van een urgentie.

Een urgentie wordt in ieder geval niet verleend als:

- het huurrecht niet is opgeëist;
- de rechter de woning aan één van de partners toewijst en/of één van de partners de lasten van de eigendomswoning zelfstandig kan dragen;
- er door één van de partners zoveel wachttijd is opgebouwd dat via het reguliere verdeelsysteem binnen zes maanden een woning kan worden verkregen.

Lid 3a C. Mantelzorgindicatie

1d. Voor het bepalen van het aantal kilometers wordt uitgegaan van de kortste begaanbare weg in de ochtend tussen de woning van de mantelzorger en woning van de mantelverzorger. De gemeente maakt gebruik van de website www.routenet.nl.

Lid 3a E. Maatschappelijke indicatie

De betreffende instelling draagt een kandidaat voor door middel van een voordrachtformulier waarin in ieder geval wordt ingegaan op:

- duur van het verblijf
- het traject naar zelfstandigheid dat is doorlopen
- de begeleidingsbehoefte na doorstroming

Lid 3a G. Indicatie gedupeerden aanbodsysteem

De Klachtencommissie Woonruimteverdelingssysteem Regio Utrecht is ingesteld door de Stichting Woonruimteverdeling Regio Utrecht.

Artikel 2.5.3 Beperkte keuzemogelijkheden urgenten.

Met dit artikel is beoogd eenduidigheid en een optimale afstemming van de zoekprofielen op de lokale en regionale woningmarkt te realiseren. Het standaard (regionale) zoekprofiel voor iedere urgent woningzoekende is een flatwoning (het woningtype dat over het algemeen het minst schaars is). Hiervan kan lokaal worden afgeweken indien volgens burgemeester en wethouders huisvesting in de woongemeente dringend gewenst is en met het standaard zoekprofiel niet mogelijk is. Gemeenten moeten zelf bezien of een dergelijke verruiming ten opzichte van de algemene regel in een individueel geval nodig is.

Stadsvernieuwingsurgenten krijgen wel een regionaal zoekprofiel mee. Dit vanwege de wezenlijk andere positie waarin stadsvernieuwingsurgenten zich bevinden. Die is principieel anders dan bij een medische urgentie of echtscheidingsurgentie. In geval van stadsvernieuwing wordt men urgent

omdat de gemeente en de eigenaar van de woning andere plannen hebben met de grond waarop de woning staat. De bewoner vraagt niet zelf om persoonlijke redenen om urgentie, maar wordt gevraagd de woning te verlaten in het belang van de volkshuisvesting of ter uitvoering van openbare werken in het algemeen belang. Deze positie rechtvaardigt een breder en ruimer, regionaal geldend zoekprofiel.

Paragraaf 2.6 Systeem voor de verdeling van woonruimte

Artikel 2.6.1 Eén toewijzingssysteem

Lid 1 Regels zijn opgenomen om:

- een transparant aanbod van woonruimte te bewerkstelligen en
- er voor te zorgen dat het huidige systeem wordt gecontinueerd.

In de Wet is de mogelijkheid opgenomen om één systeem voor alle verhuurders verplicht te stellen. Om praktische reden is ervoor gekozen om de huidige systematiek te continueren. Na 1 juli 2015 wordt onderzocht naar mogelijkheden om een transparant regionale systeem uit te breiden met overige verhuurders.

Lid 3f Er is sprake van een groepswooncomplex wanneer de leden van de woongroep ieder een zelfstandige woonruimte bewonen. Het begrip 'woongroep' wordt toegelicht bij artikel 1.1. begripsbepalingen, lid 43.

Artikel 2.6.2 Rangorde bij het aanbodmodel

Lid 2c Om in het advertentiemedium woonruimte aan te mogen wijzen waarop de status "urgent" niet geldig is, is de volgende procedureafsprakenk overeengekomen: Burgemeester en wethouders bepalen in onderling overleg met de in de gemeente werkzame woningcorporaties, in welke woningcomplexen in potentie ter beschikking komende woningen, uitgesloten zouden kunnen worden voor urgenten (met dien verstande dat de status "urgent", niet geldig is). Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat deze complexen in hun geheel worden uitgesloten. Wanneer in een geoormerkt complex een woning ter beschikking komt, krijgt de corporatie mandaat om te beoordelen of de betreffende woning daadwerkelijk wordt aangewezen als woning waarop de status "urgent" niet geldig is. Het moet hierbij gaan om een woning die naar verwachting een veel hoger dan gemiddeld aantal reacties zal opleveren (het betreft dus een door woningzoekenden zeer gewilde woning). Woningcorporaties kunnen zich daarbij bijvoorbeeld baseren op aantallen reacties op vergelijkbare woningen in het complex. Het is overigens niet de bedoeling te veel woningen uit te sluiten voor urgenten. Terughoudendheid dient te worden betracht. Daarom mag per jaar niet meer dan 5% van het totaal aantal woningen per gemeente dat in het voorgaande jaar met het aanbodmodel is aangeboden, worden aangemerkt als woning waarop de status "urgent" niet geldig is. De tussen gemeente en corporaties overeengekomen complexen (inclusief adresgegevens) worden schriftelijk vastgelegd voor een periode van één jaar. Het aanbod via het lotingmodel valt buiten de 5%-regeling, aangezien urgentie in geen enkel geval voorrang geeft bij het lotingmodel.

Artikel 2.6.3 Verdeelsysteem en gemeentelijke woonbeleid

Lid 2b A. Lotingmodel

Aanvullende voorwaarden bijvoorbeeld over het woningtype, benoemen complexen..

Lid 2b C. Beheerdersbelang

Voorbeelden van wat onder beheerdersbelang wordt verstaan zijn (niet limitatief):

- Overlast ervaren door huurder. Hierbij wordt gekozen voor verplaatsing van het slachtoffer van de overlast. Reden hiervoor kan zijn dat een groep overlastgevend lastig aan te pakken is, bijvoorbeeld hangjongeren. Een andere reden kan zijn dat er onduidelijkheid is over de overlastsituatie. De corporatie stelt hierbij vast dat het oplossen van de overlast langer duurt dan draaglijk is voor het slachtoffer. Wanneer de overlast door één persoon of één huishoudens

wordt veroorzaakt, is het traject Woonoverlast, eventueel gevolgd door Laatste Kansbeleid in beeld.

- Gerichte toewijzing van woning aan woningzoekende om overlast te voorkómen. Hierbij kan er gedacht worden aan een woning die door overlast slecht te verhuren is, maar waar een buurtgenoot die goed kan omgaan met deze overlast graag zou willen wonen.
- Uit het aanbodsysteem houden van een modelwoning of een woning als ontmoetingsruimte gebruiken met als doel de verhuurbaarheid van woningen te verhogen.
- Milieu- en bouwtechnische omstandigheden waardoor bewoning niet (meer) mogelijk is. Reden kan zijn dat het technisch niet mogelijk is om de woning op korte termijn te slopen, te renoveren of om adequate milieumaatregelen te treffen.

Toelichting Hoofdstuk 3 Gemeentelijk woonbeleid

Voorbeeld formulier beleidsregels

Burgemeester en wethouders van de gemeente ... geven uitvoering aan het gemeentelijke woonbeleid.

Gelet op de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015,

Met de volgende beleidsregels:

Artikel 2.4.2 Voorrangregels gemeentelijk woonbeleid

- A. Bezettingsnorm
- B. Woningtype
- C. Doorstroming
- D. Binding
- E. Bijzondere doelgroepen

Artikel 2.6.3 Toewijzingssysteem en gemeentelijke woonbeleid

- A. Lotingmodel
- B. Standplaatsen via woongroepmodel
- C. Beheerdersbelang
- D. Woongroepen
- E. Bemiddeling

Experimenten

Toelichting Hoofdstuk 4 Wijziging Samenstelling Van De Woonruimtevoorraad

Artikel 4.1.4 Criteria voor vergunningverlening

Uitgangspunt is dat er een afweging moet plaatsvinden tussen drie belangen. Het aanvragersbelang (het met de onttrekking, samenvoeging of omzetting gediende belang) versus het volkshuisvestelijk belang (het belang van behoud of de samenstelling van de woonruimtevoorraad) en de leefbaarheid (het belang van het beschermen van de leefbaarheid van het woon-en leefmilieu in een complex, straat of buurt).

Wanneer aan het aanvragersbelang voorrang wordt verleend, moet de vergunning worden verleend. Weigeringsgrond bij vergunningverlening is mogelijke aantasting van het woon- en leefmilieu in een complex, straat of buurt. Onder woon- en leefmilieu wordt onder andere verstaan, de situatie ten aanzien van gevoelens van (on)veiligheid, onderhoud van woningen en woonomgeving, parkeerdruk, sociale samenhang.

Toelichting Hoofdstuk 5 Slotbepalingen

Artikel 5.2 Bestuurlijke boete

In de vaststelling van de hoogte van de bestuurlijke boete speelt de aard van de overtreding en de mate van verwijtbaarheid een onderscheidende rol.

Ten eerste wordt onderscheid gemaakt tussen personen die de wet voor de eerste keer overtreden of recidive plegen. In het geval van recidive worden de maximale boetes opgelegd. Van recidive is sprake wanneer er binnen drie jaar een zelfde overtreding wordt geconstateerd. Daarbij dient de vorige overtreding beëindigd te zijn en dient er sprake te zijn van een nieuwe overtreding van hetzelfde verbodsartikel. Ditzelfde principe geldt ook voor een 3^e, 4^e en volgende overtreding.

Daarnaast wordt een onderscheid gemaakt tussen normale of bedrijfsmatige verhuurders en eigenaars. De verwijtbaarheid van de overtreder is hierbij in het geding. Is er sprake van verhuur met een bedrijfsmatig karakter, dan mag van de verhuurder en eigenaar verwacht worden dat deze meer rekenschap houdt met de omgeving en de regelgeving. Particuliere huurders, mogen erop vertrouwen dat de bedrijfsmatige verhuurder of eigenaar de regelgeving naleeft.

Er is sprake van verhuur met een bedrijfsmatig karakter indien de verhuurder of eigenaar de woonruimte in gebruik geeft, onttrekt, samenvoegt of omzet met het oogmerk om winst te halen. Hiervan kan sprake zijn:

- als een verhuurder een woonruimte (onder)verhuurt voor een prijs hoger dan de marktconforme vastgestelde huurprijs of
- als een eigenaar meer dan twee panden in bezit of in de verhuur heeft en deze gebruikt om inkomsten te verwerven.

Ten derde is de verwijtbaarheid ook in het geding wanneer de overtreding wordt begaan door iemand die voorafgaand aan de overtreding wel in het bezit was van een tijdelijke omzettingsvergunning, maar waarvan de vergunning is vervallen/verlopen op het moment van overtreding. Van oud-vergunninghouders mag verwacht worden dat ze op de hoogte zijn van de geldende regels en is er sprake van een hogere verwijtbaarheid wanneer zij die regels toch overtreden. Vandaar dat voor die categorie overtreeders een hogere boete geldt.

BIJLAGE 2 TABEL BESTUURLIJKE BOETE

Tabel behorende bij artikel 5.2 van deze verordening

Overtreding	Artikel in de Huisvesting-verordening	Kolom A Boete bij 1e overtreding	Kolom B Boete bij 2^e overtreding	Kolom C Boete bij 3^e overtreding	Kolom D Boete bij 4^e overtreding en verder
Overtreding I In gebruik nemen van woonruimte zonder vergunning	artikel 2.2.1 eerste lid	€ 340,-	€ 340,-	€ 340,-	€ 340,-
Overtreding II In gebruik geven van (sociale) woonruimte zonder vergunning	artikel 2.2.1 tweede lid - niet bedrijfsmatig - bedrijfsmatig	 € 5.000,- € 7.500,-	 € 18.500,- € 18.500,-	 € 18.500,- € 18.500,-	 € 18.500,- € 18.500,-
Overtreding III Onttrekken en samenvoegen van woonruimte, het omzetten van zelfstandige woonruimte, woonvorming zonder vergunning en splitsing	artikel 4.1.2, artikel 4.2.2. en artikel 4.2.4 tweede lid - niet bedrijfsmatig - bedrijfsmatig	 € 7.500,- € 12.500,-	 € 18.500,- € 18.500,-	 € 18.500,- € 18.500,-	 € 18.500,- € 18.500,-
Overtreding IV In afwijking van het gestelde bij overtreding III geldt bij het omzetten van zelfstandige in onzelfstandige woonruimte zonder vergunning	artikel 4.1.2 - niet bedrijfsmatig - bedrijfsmatig - niet bedrijfsmatig - bedrijfsmatig Bij een vervallen of verlopen omzettingsvergunning	 € 3.000,- € 12.500,- € 1.500,- € 6.250,- € 5.000,-	 € 6.000,- € 15.000,- € 3.000,- € 7.500,- € 7.500,-	 € 12.000,- € 18.500,- € 8.000,- € 15.000,- € 12.500,-	 € 18.500,- € 18.500,- € 18.500,- € 18.500,- € 18.500,-

Gemeentelijk woonbeleid gemeente Utrecht

Burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht geven uitvoering aan het gemeentelijke woonbeleid. Gelet op de Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015 hoofdstuk 3 lid 1,

Met de volgende beleidsregels:

Artikel 2.4.2 Voorrangregels gemeentelijk woonbeleid

A. Bezettingsnorm

- In de gemeente Utrecht geldt met betrekking tot de bezettingsnorm de volgende tabel (optie 2):

Woonruimte naar kamers	Oppervlakte	Huishouden naar personen in	
		Eengezinswoningen	Meergezinswoningen
1 kamer	n.v.t.	1	n.v.t.
2	< 60 m2	1 of 2	n.v.t.
	> 60 m2	2	n.v.t.
3	< 60 m2	1 of meer	n.v.t.
	> 60 m2	2 of meer	n.v.t.
4	< 60 m2	1 of meer	n.v.t.
	> 60 m2	3 of meer	n.v.t.
5	< 80 m2	3 of meer	n.v.t.
	> 80 m2	5 of meer	5 of meer
6	< 80 m2	5 of meer	5 of meer
	> 80 m2	6 of meer	6 of meer
7	< 80 m2	6 of meer	6 of meer
	> 80 m2	7 of meer	7 of meer
8	< 80 m2	7 of meer	7 of meer
	> 80 m2	8 of meer	8 of meer

B. Woningtype

1. De volgende woningtypen worden met voorrang worden toegewezen aan de omschreven doelgroep:

Woningtype	Doelgroep
- Woningen met zorgvoorzieningen	Voorrang voor woningzoekenden die geïndiceerd zijn door een door burgemeester en wethouders te bepalen wijze.
- Nultredenwoningen	Voorrang voor woningzoekenden van 65 jaar en ouder, bij woonruimte die zonder trap bereikbaar is evenals de wezenlijke voorzieningen.
- Woningen voor minder validen	Voorrang voor minder validen bij ingrijpend aangepaste woonruimte die naar hun aard bestemd is voor bewoning door een minder valide persoon.
- Jongerenwoningen	Voorrang voor jongeren bij woonruimte die passend is voor alleenstaanden en tweepersoonshuishoudens in de leeftijdscategorie van 18 tot 23 jaar of 18 tot 30 jaar.

2. Als de aanbieding van het woningtype bij de eerste advertentie niet leidt tot reacties van de doelgroep kan de betreffende woonruimte, na instemming van burgemeester en wethouders, maximaal tweemaal, opnieuw worden aangeboden voordat andere woningzoekenden in aanmerking komen.

C. Doorstroming

1. Regeling van groot naar kleiner

Huishoudens met een hoofdbewoner van 55 jaar of ouder woonachtig in een eengezinswoning of in een meergezinswoning met 5 kamers of meer of een oppervlakte van 80m² of groter krijgen voorrang op de toewijzing van gelijkvloerse woningen met 3 kamers of minder.

2. Doorschuifregel

Wanneer binnen een bouwblok meergezinswoningen een woning vrijkomt mag aan de overige bewoners van hetzelfde bouwblok (dus niet alleen in hun eigen trappenhuis) voorrang worden gegeven.

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- a) De doorschuifkandidaat moet aan alle passendheidseisen voldoen
- b) Een bouwblok is een fysiek gebouw tussen twee buiten spouwmuren.
- c) Ook bouwblokken met galerijwoningen komen voor doorschuif in aanmerking.
- d) Er zijn bij deze voorrangsregeling wel beperkingen, omdat er meerdere voorrangsgroepen zijn. Vandaar de volgende volgorde van toewijzing:
 - 1. Stadsvernieuwingssurgenten met terugkeervoorrang;
 - 2. Doorschuifkandidaten;
 - 3. Urgenten;
 - 4. Overige woningzoekenden.

D. Bindingsregel

- 1. In de gemeente Utrecht is de bindingsregel van toepassing voor het beschikbare aanbod in de kern Haarzuilens.

E. Bijzondere doelgroepen

Noodzakelijke Beroepsgroepen

De gemeente biedt aan gepreciseerde werknemers binnen de sectoren onderwijs, zorg en politie de mogelijkheid om een urgentie te verkrijgen waardoor de kans op een sociale huurwoning wordt vergroot. De verzoekers om een urgentie dienen aan de navolgende criteria te voldoen.

- 1. De aanvrager is woonachtig buiten de gemeenten Bunnik, De Bilt, Houten, Maarssen, Nieuwegein, Utrecht, Vianen, IJsselstein en Zeist.
 - a. de aanvrager voldoet aan alle passendheidseisen
 - b. de aanvrager woont minstens 1 jaar buiten de bovengenoemde gemeenten.
 - c. de aanvrager heeft een vaste aanstelling of een contract voor minimaal 1 jaar.
 - d. de aanvrager heeft een aanstelling bij een instelling gelegen binnen de grenzen van de gemeente Utrecht en is ook in de gemeente Utrecht werkzaam.
 - e. de aanvrager is minimaal 24 uur per week werkzaam bij de betreffende instelling.
 - f. de aanvrager staat ingeschreven bij WoningNet, maar niet langer dan de gemiddelde inschrijftijd.
 - g. de aanvrager zoekt een sociale huurwoning.
- 2. De aanvrager is woonachtig in de gemeente Utrecht.
 - a. de aanvrager voldoet aan alle passendheidseisen
 - b. de aanvrager is niet bij zijn of haar ouders inwonend.
 - c. de aanvrager heeft een vaste aanstelling of een contract voor minimaal één jaar bij een instelling gelegen binnen de grenzen van de gemeente Utrecht.
 - d. de aanvrager heeft gerekend vanaf het moment van zijn vaste aanstelling of ingangsdatum contract bij de betreffende instelling in de gemeente Utrecht aantoonbaar minimaal 2 aanééngesloten jaren in een onzelfstandige woonruimte gewoond, of heeft aantoonbaar minimaal 2 aanééngesloten jaren via woonshoppen onderdak in de gemeente Utrecht gevonden en verkeert nog steeds in diezelfde woonsituatie.
 - e. de aanvrager voert een 1-persoonshuishouden én zoekt woonruimte voor één persoon.
 - f. de aanvrager is minimaal 24 uur per week werkzaam bij de betreffende instelling in de gemeente Utrecht en ook in de gemeente Utrecht werkzaam.
 - g. de aanvrager staat ingeschreven Bij Woningnet, maar niet langer dan de gemiddelde inschrijftijd.
 - h. de aanvrager zoekt een sociale huurwoning.

3. De aanvrager die woonachtig is in één van de genoemde gemeenten komt niet in aanmerking voor deze beleidsregel.
4. De bepalingen uit de regionale huisvestingsverordening zijn/blijven van toepassing.
5. Onder 'gepreciseerde werknemers' worden de volgende personen verstaan:
Beroepsgroep "zorg": personen, werkzaam in de directe patiëntenzorg zowel in een zorginstelling als in een thuiszorg-instelling. Het gaat om directe patiëntenzorg t.w. verplegend personeel en/of verzorgend personeel. En personen, werkzaam in de Maatschappelijke Opvang, die directe zorg verlenen aan de oGGz-cliënt (als trajectmanager oGGz in de Maatschappelijke Opvang bij instellingen die zijn aangesloten bij de vereniging "Beter Wonen" of bij instellingen die zich bezig houden met vrouwenopvang en waarmee afspraken over urgentiecontingenten zijn gemaakt).
Beroepsgroep "politie": politiepersoneel in executieve dienst. Dit is een CAO-term waaronder politiepersoneel die "op straat surveilleren" worden begrepen.
Beroepsgroep "onderwijs": onderwijspersoneel in het primair onderwijs en in het voortgezet onderwijs. CAO-term waaronder leerkrachten en docenten worden begrepen.
Onderwijsondersteunend personeel is uitgesloten.

Artikel 2.5.1

D. Volkshuisvestelijke indicatie

Nadere regels omtrent het afgeven van een urgentie op grond van een volkshuisvestelijke indicatie

Inleiding

De regeling voor herhuisvesting is erop gericht huurders die vanwege sloop of ingrijpende renovatie hun woning moeten verlaten, in één keer te verhuizen naar een passende en gewenste woning. De huurders kunnen daarbij gebruik maken van een stadsurgentie of een regiourgentie. Huurders die na gebruik van een stadsurgentie of regio-urgentie terug willen keren naar het nieuwbouw- of gerenoveerde complex gebruiken daarna ook nog de zogenaamde terugkeervoorrang. Huurders die willen verhuizen naar een regiogemeente gebruiken de regio-urgentie. Hiervoor gelden de bepalingen uit de regionale huisvestingsverordening. Deze bepalingen gaan uit van een zoekprofiel gebaseerd op de huidige woning. Huurders die binnen de gemeente Utrecht willen verhuizen, gebruiken de stadsurgentie. Wooncarrière is hierbij - binnen de grenzen van het vastgestelde zoekprofiel - mogelijk. Ook bij de terugkeervoorrang is wooncarrière binnen de gestelde grenzen mogelijk.

100% woonduur:

Huurders van te slopen of te renoveren (te definiëren door de woningcorporatie) woningen wordt de mogelijkheid geboden met gebruik van 100% woonduur te verhuizen voordat de urgenties worden verleend. Vanaf de vaststelling van het begindocument hebben huurders de mogelijkheid hun woonduur voor 100% te gebruiken als inschrijftijd, ook als zij zich na 1 juli 2006 hebben ingeschreven als woningzoekende.

Volkshuisvestelijke urgentie:

Bij (tijdelijke of permanente) herhuisvesting van huurders wordt onderscheid gemaakt naar huurders van een:

1. sloopwoning: het huurcontract wordt door de woningcorporatie opgezegd;
2. te renoveren woning uitgevoerd in onbewoonde staat: de renovatie is dan zodanig ingrijpend dat uitplaatsing voor meerdere maanden nodig is, hetgeen door de woningcorporatie beoordeeld wordt. Onderscheiden wordt bovendien:
 - 2a. ontbinding van het huurcontract op verzoek van de huurder: de huurder heeft dan dezelfde rechten als bij de sloop van de woning;
 - 2b. ontbinding van het huurcontract door de corporatie. Hiervan is alleen sprake wanneer de woning door de renovatie dermate wijzigt, dat de oorspronkelijke woning niet meer bestaat. Dit komt bijvoorbeeld voor bij samenvoegen van woningen. De huurder heeft dezelfde rechten als bij sloop van de woning.
 - 2c. het huurcontract blijft gehandhaafd: de huurder heeft dan recht op een wisselwoning;

Ad 1., 2a en 2b:

1. de huurder wiens woning wordt gesloopt of gerenoveerd in onbewoonde staat, krijgt een regio-urgentie (geldig in stad en regiogemeenten), een stadsurgentie (alleen geldig in de stad) en een terugkeervoorrang;
2. de huurder mag maximaal twee keer met voorrang verhuizen (artikel 2.5 lid C van de regionale huisvestingsverordening staat dit toe). Voor de eerste verhuizing gebruikt hij de stadsurgentie of regio-urgentie en voor de tweede verhuizing de terugkeervoorrang;
3. de huurder die gebruik maakt van de stadsurgentie mag eerst met voorrang verhuizen naar een door hem gewenste woning in de gemeente Utrecht, met uitzondering van complexen die vallen onder de zogenoemde 5%-regeling. Binnen deze regeling kan de gemeente bestaande en nieuwbouwwoningen uitsluiten van urgenten op grond van artikel 2.5.1 lid 6 van de regionale huisvestingsverordening. Een lijst met woningen die onder deze regeling vallen wordt in beginsel jaarlijks door gemeente en corporaties in overleg vastgesteld;
4. bij deze eerste verhuizing mag de stadsurgent wooncarrière maken met inachtneming van de bezettingsnorm zoals geformuleerd onder punt 10;
5. de huurder die verhuist met stadsurgentie of de regio-urgentie behoudt na de eerste verhuizing zijn inschrijftijd;
6. de huurder die met stadsurgentie of regio-urgentie is verhuisd mag vervolgens met voorrang terugkeren naar een woning in het nieuwbouw- of renovatiecomplex. Hij maakt dan gebruik van de terugkeervoorrang. Bij deze tweede verhuizing mag de huurder wooncarrière maken met inachtneming van de bezettingsnorm (zie 10);
7. Als de stadsurgent of de regio-urgent terugkeert naar een woning in het nieuwbouw- of renovatiecomplex vervallen de inschrijftijd en de woonduur;
8. de huurder kan ook na het toekennen van de urgenties gebruik maken van de mogelijkheid met woonduur (te gebruiken als inschrijftijd) te verhuizen. Indien hij van deze mogelijkheid gebruik maakt, behoudt hij zijn terugkeervoorrang tot het moment dat de laatste woning in het nieuwbouw- of renovatiecomplex is opgeleverd;
9. alle huurders met een stads- en regio-urgentie die op de peildatum een eengezinswoning huren, houden het recht op een eengezinswoning;
10. naast de afspraken over de bezettingsnorm in de regionale huisvestingsverordening geldt een afwijkende bezettingsnorm voor het reageren met de stadsurgentie op eengezinswoningen: deze woning mag maximaal één kamer meer omvatten dan het aantal leden van het huishouden;
11. voor eenpersoonshuishoudens die op de peildatum in een eengezinswoning wonen, geldt de uitzondering dat hun nieuwe eengezinswoning maximaal drie kamers mag omvatten;
12. het recht om de tweede keer met voorrang te verhuizen (terugkeervoorrang) en de woonduur vervallen als de laatste woning van het nieuwbouw- of renovatiecomplex is opgeleverd;
13. wanneer meer urgenten op dezelfde woning reageren, wordt de voorrang onderling als volgt geregeld:
 - a. bewoners die gebruik maken van hun terugkeervoorrang;
 - b. bewoners uit de wijk (volgens de officiële Utrechtse wijkindeling) die hun stadsurgentie gebruiken, hebben voorrang op woningen in de wijk waar ze op de peildatum woonden ten opzichte van bewoners uit andere wijken;
 - c. bewoners met de oudste peildatum hebben voorrang op bewoners met een jongere peildatum;
 - d. bewoners met de langste woonduur hebben voorrang op bewoners met een kortere woonduur;
14. de urgenties voor de huurder zijn minimaal twaalf maanden geldig voorafgaand aan het moment dat de woning ontruimd moet zijn;
15. als een huurder na zes maanden nog geen andere woonruimte gevonden heeft zal de verhuurder een adviesgesprek (laten) voeren;
16. als een huurder voor de ontruimingsfase nog geen woning gevonden heeft, doet de verhuurder eenmalig een aanbod voor een passende woning in Utrecht;
17. de huurprijs van de te slopen woning wordt vanaf de peildatum bevroren;
18. de huurder van een te slopen of te renoveren woning zoekt zelf andere woonruimte via het aanbodsysteem;
19. de huurder die in het kader van de sloop moet verhuizen, krijgt een maand lang de beschikking over de te verlaten én de te betrekken woning. De huurder betaalt deze maand slechts de huurprijs voor de woning waar hij naartoe verhuist.

Ad 2c.

1. De corporatie bepaalt na overleg met de huurderscommissie of renovatie in onbewoonde staat uitgevoerd wordt;
2. door het aanbieden van stadsurgentie is het voor renovatiekandidaten niet meer nodig om in een wisselwoning te verblijven. Als men dit toch wenst, dan moet de corporatie een gestoffeerde wisselwoning in de buurt ter beschikking stellen. Het huurcontract blijft in stand en de huurder maakt geen gebruik van urgenties;
3. het tijdelijk betrekken van een wisselwoning wordt via een apart huurcontract voor de wisselwoning geregeld;
4. de huurder die tijdelijk zijn woning moet verlaten, krijgt van de verhuurder de beschikking over een wisselwoning;
5. deze wisselwoning is wat ruimte betreft (aantal kamers) passend voor het betreffende huishouden;
6. tijdens het verblijf in de wisselwoning wordt de huurder maximaal de huurprijs berekend van de oude huurwoning;
7. de verhuurder zorgt ervoor dat de wisselwoning schoon, gestoffeerd, gesausd of behangen beschikbaar komt. De wisselwoning is aangesloten op minimaal de nutsvoorzieningen of een gelijkwaardige vervanging die ook de oorspronkelijke woning bevatte. Huurder zal voor het gebruik van de wisselwoning zelf geen verwarmingstoestel en/of warmwatertoestel hoeven aan te schaffen;
8. er wordt gestreefd naar een wisselwoning in de eigen buurt. Hierbij wordt rekening gehouden met persoonlijke omstandigheden zoals schoolgaande kinderen of een zorgtaak voor anderen;
9. huurders die ouder zijn dan 70 jaar hebben altijd recht op een traploze (in pandig) wisselwoning die bovendien traploos te bereiken is
10. huurders waarvoor in de huidige woning voorzieningen zijn aangebracht op grond van de WMO krijgen een wisselwoning aangeboden met een vergelijkbaar voorzieningenniveau;
11. de huurder heeft minimaal twee weken de gelegenheid om van de eigen woning naar de wisselwoning te verhuizen. Deze termijn geldt andersom ook: bij de verhuizing terug naar de eigen woning. Gedurende deze verhuisperioden betaalt de huurder slechts voor één woning huur, namelijk de huur die hoort bij de woning waar hij naar toe verhuist;
12. de huurder hoort minimaal een maand tevoren op welke datum de verhuizing kan beginnen.

Artikel 2.6.1 Eén toewijzingssysteem

Lid 3. Vrijkomende woonruimte van woningcorporaties wordt geplaatst in het advertentiemedium. Met uitzondering van:

- a. woonruimte verdeeld via bemiddeling ;
- b. wisselwoningen en plankwoningen ten behoeve van tijdelijke huisvesting;
- c. standplaatsen voor woonwagens;
- d. beheerdersbelang;
- e. woonruimte die als geheel met instemming van de eigenaar bestemd wordt of is voor bewoning door een woongroep;
- f. zelfstandige woonruimte die onderdeel uitmaakt van een groepswooncomplex, wat blijkt uit het gemeenschappelijk beheer van verblijfsruimte(n) en/of gemeenschappelijk gebruik van voorzieningen in het betreffende complex.

Artikel 2.6.3 Toewijzingssysteem en gemeentelijke woonbeleid

A. Lotingmodel

Maximaal 10% van het vrijkomende aanbod in een jaar mag worden verloot. Alleen de minder gewilde woningen (ter beoordeling van de verhuurder) en woningen specifiek voor starters mogen worden verloot.

B. Standplaatsen via woongroepmodel met voordrachtsregeling

1. Bij inschrijving voor een standplaats en voor overige woonruimte op een woonwagenlocatie, stellen burgemeester en wethouders de volgende voorwaarden:
 - a. er wordt een wachtlijst gehanteerd, gebaseerd op het woongroepmodel met voordrachtsregeling;
 - b. de wachtlijst wordt beheerd door de BV Woonwagenexploitatie;
 - c. inschrijven op deze wachtlijst kan alleen met een geldig inschrijfnummer van WoningNet;

D. Woongroepen

De woongroepregeling is van kracht voor de volgende complexen:

Portaal:

Experimentele flats

Pernambucodreef 31 t/m 45, Cayennedreef 27 t/m 52, Sao Paulodreef 2 t/m 46

Centraal Wonen (onzelfstandig)

Cubadreef 2 t/m 6 (e), Grenadadreef 1 t/m 5 (o), Haitidreef 1 t/m 11 (o)

Groene Dak

Augusto Sandinostraat 76 t/m 98 (e), 124 t/m 134 (e), Simon Bolivarstraat 53 t/m 95 (e)

Parana Woonwerkvoorziening

Paranadreef 261 t/m 361 (o)

Groene Sticht

Ab Harrewijnstraat 1 t/m 37

Kersentuin

Aureliahof 2, 18, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 39, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50,

Conservatoriumwoningen (St. Ludgerusstraat) via Hoge School (HKU) geen coöptatie)

St.-Ludgerusstraat 1 t/m 11 (o), 17 t/m 21 (o), 25, 29 t/m 73 (o), 79 t/m 109 (o), 113 t/m 155 (o), 157 t/m 187 (o), 191 t/m 203 (o), St.-Willibrordusstraat 146 t/m 168 (e)

Lange Lauwersstraat

Lange Lauwerstraat 32 a t/m d

Woongroep Gagelstaete

Marokkodreef 11 t/m 65 (o)

Woongroep Drevenstein

Paranadreef 197 t/m 219 en 251 en 253

Mitros:

Harmonica Collectief

Oudenoord 4

Woongroep van Beuningenplein

Van Beuningenplein 4

Woongroep Adriaan van Beyerkaade (Tuindorp)

Adriaan van Beyerkaade

Woongroep Mayur

Niasstraat 3-23, 49-93

Vereniging Woongroep Terwijde

Operettelaan 389, 413, 447, 449, 451, 453, 459, 461, 463, 465, 471, 475, 477, 513, 519, 545, 553, 559, 561, 569, 577, 583, 585, 587,

Chinese Woongroep ouderen 'Tai Wai Huis'

Georg Jarnostraat 1-61 (oneven)

Vereniging woongroep Langerak

Langerakbaan 555-601 (oneven)

Woongroep Fook Hong Law (chinese ouderen woongroep)

Langerakbaan 501-553 (oneven)

BoEx:

De Indische Huiskamer (Dommering Brandenburgdreef)

Woongroep Kruisstraat

RIGO Research en Advies
Woon- werk- en leefomgeving
www.rigo.nl

CONCEPT

Schaarste in de regio Utrecht

Onderbouwing voor de nieuwe huisvestingsverordening

De verantwoordelijkheid voor de inhoud berust bij RIGO. Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld. RIGO aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

CONCEPT

Schaarste in de regio Utrecht

Onderbouwing voor de nieuwe huisvestingsverordeningen

Opdrachtgever

U10 en gemeenten in de regio Utrecht

Auteurs

Steven Kromhout

Elien Smeulders

Sjoerd Zeelenberg

Rapportnummer

P28950

Uitgave

31 oktober 2014

RIGO Research en Advies BV

De Ruyterkade 112C
1011 AB Amsterdam

Postbus 2805
1000 CV Amsterdam

020 522 11 11
info@rigo.nl www.rigo.nl

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Onderbouwing in vier stappen	2
1.2	Bronnen	3
2	Schaarste	4
2.1	Indicatoren	4
2.2	Clusters	6
2.3	Scores	6
2.4	Conclusies	7
3	Effecten van schaarste voor groepen	8
3.1	Indicatoren	8
3.2	Scores	9
3.3	Conclusies	12
4	Nut en noodzaak van sturing	13
4.1	Huidige verdeling	13
4.2	Sturing via toewijzingsregels	14
5	Inspanningen	16

1 Inleiding

De nieuwe Huisvestingswet vergt van gemeenten een betere onderbouwing van de noodzaak om te sturen in de woonruimteverdeling.

De Huisvestingswet 2014, die onlangs is aangenomen, biedt gemeenten de mogelijkheid om regels te stellen voor de verdeling van huurwoningen. De nieuwe wet verlangt van gemeenten dat zij goed onderbouwen waarom zij de woonruimteverdeling binnen hun grenzen reguleren. Het enige argument dat zij daarbij mogen gebruiken is dat de woningen waarop de regels betrekking hebben schaars zijn en dat een ongereguleerde verdeling daarvan leidt tot onwenselijke verdringing van bepaalde doelgroepen. Dat moeten zij dan wel kunnen aantonen.

Alle gemeenten die de woonruimteverdeling willen (blijven) reguleren, moeten een nieuwe huisvestingsverordening opstellen. In de regio Utrecht geldt op dit moment een regionale huisvestingsverordening voor de 9 gemeenten in het BRU-gebied. De WoningNet Regio Utrecht telt nog eens 7 gemeenten, die hun verordening hebben afgestemd op de BRU-verordening. Na de (voorgenomen) afschaffing van de WGR-plus kunnen de 16 gemeenten ervoor kiezen om een gezamenlijke regionale huisvestingsverordening vast te stellen of een lokale huisvestingsverordening per gemeente.

Vooruitlopend op de regionale discussie hierover hebben de gemeenten besloten om een gezamenlijk onderzoek te starten om de schaarste te onderbouwen, zodat de gemeenten dit kunnen gebruiken bij de besluitvorming en de afstemming met andere partijen. Als externe partij is RIGO door de gemeenten gevraagd om het onderzoek uit te voeren. Het onderzoek is begeleid door een werkgroep met vertegenwoordigers van de gemeenten in de regio Utrecht, de U10 en de SWRU-werkgroep volkshuisvesting.

1.1 Onderbouwing in vier stappen

In de VNG-ledenbrief¹ bij de Model-Huisvestingsverordening worden vier onderwerpen genoemd die aandacht verdienen bij het onderbouwen van toewijzingsregels:

1. De **schaarste**: is er daadwerkelijk meer vraag dan aanbod aan goedkope woonruimte?
2. De **onevenwichtige en onrechtvaardige effecten** van schaarste voor bepaalde doelgroepen. Welke kwetsbare groepen op de woningmarkt hebben te maken met deze effecten van schaarste? Denk bijvoorbeeld aan de laagste inkomensgroepen, starters en (grote) gezinnen.

¹ Brief VNG aan de leden d.d. 23 juli 2014. Model-Huisvestingsverordening 2014, Online: https://www.vng.nl/files/vng/brieven/2014/20140723_ledenbrief_model-huisvestingsverordening-2014_1.pdf

3. **Nut en noodzaak** van het instrument woonruimteverdeling. Hier zal moeten worden beargumenteerd dat woonruimteverdeling in deze situatie het juiste instrument is om de onevenwichtige en onrechtvaardige gevolgen van schaarste tegen te gaan. Daarbij is het van belang om verbanden te leggen tussen de regels in de verordening en de (gevreesde) problemen die daarmee opgelost kunnen worden.
4. **Inspanningen** van de gemeenten om de schaarste op te heffen. Dit kan bijvoorbeeld door in beeld te brengen op welke wijze het woonbeleid in brede zin in de regio eraan bijdraagt de schaarste terug te dringen (woningbouwopgave, herstructurering, productieafspraken, voorraadafspraken, grondbeleid).

De werkgroep heeft besloten om in de onderbouwing aan te sluiten bij de vier onderwerpen die in de VNG-ledenbrief genoemd zijn. In deze notitie is aan elk van deze stappen een apart hoofdstuk gewijd.

1.2 Bronnen

Als input voor het onderzoek is gebruikgemaakt van gegevens uit de database van WoningNet. Bijna alle woningen van woningcorporaties in de regio Utrecht worden aangeboden via WoningNet. **PM Amerongen wordt nog toegevoegd.**

WoningNet heeft gegevens geleverd over alle verhuringen en reacties op woningen die via advertenties ('media') zijn aangeboden in periode januari 2010 tot september 2014.

Exclusief urgenten en loting

We beperken ons tot corporatiewoningen tot de huurtoeslaggrens.

Bij het analyseren van de gegevens moeten we rekening houden met de beleidsmatige context: de toewijzingsresultaten worden immers beïnvloed door het huidige beleid.

2 Schaarste

In alle gemeenten in de regio Utrecht moeten woningzoekenden geruime tijd wachten voordat zij een sociale huurwoning kunnen krijgen.

In deze paragraaf gaan we op zoek naar de huurwoningen die met recht bestempeld kunnen worden als 'schaars'. Daarbij gaat het om de verhouding tussen vraag en aanbod. Als de vraag van woningzoekenden het aanbod aan woningen overtreft, kan de vraag niet volledig en direct bediend worden. Het gevolg daarvan is dat wachttijden ontstaan.

2.1 Indicatoren

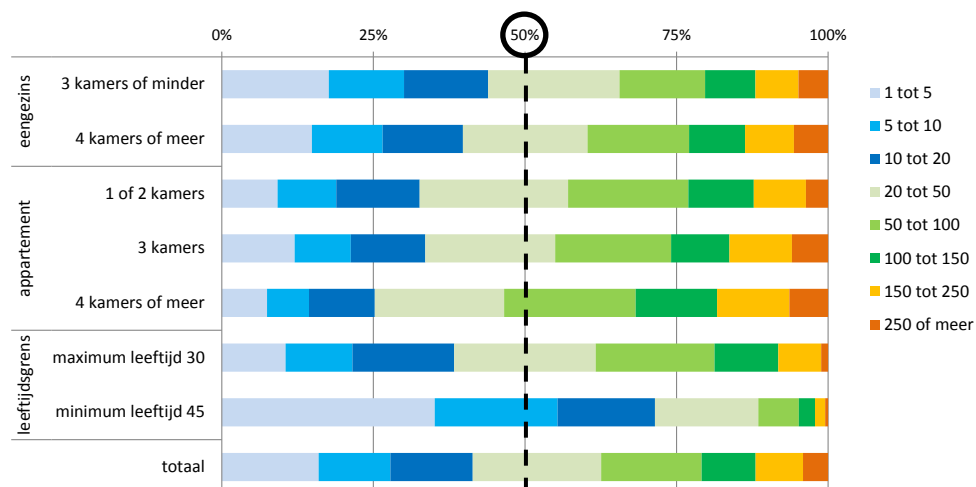
Om de schaarste van huurwoningen in beeld te brengen maken we gebruik van twee indicatoren: het aantal reacties per woning en de benodigde wachttijd.

Aantal reacties

De meeste sociale huurwoningen die vrijkomen in de regio Utrecht worden aangeboden via een advertentie op de website van WoningNet. Woningzoekenden die belangstelling hebben moeten zelf op die advertenties reageren. Het aantal reacties per geadverteerde woning laat dus zien hoeveel belangstellenden er zijn en geeft daarmee per woning de verhouding tussen vraag en aanbod weer.

Het aantal reacties kan per woning sterk verschillen (zie Figuur 2-1). Om te voorkomen dat de indicator teveel beïnvloed wordt door uitschieters, maken we gebruik van de mediaan: die geeft de middelste waarde van de verdeling aan.

Figuur 2-1 Geadverteerde woningen per cluster, naar aantal reacties in klassen, in de regio Utrecht, 2010-2014 (september)

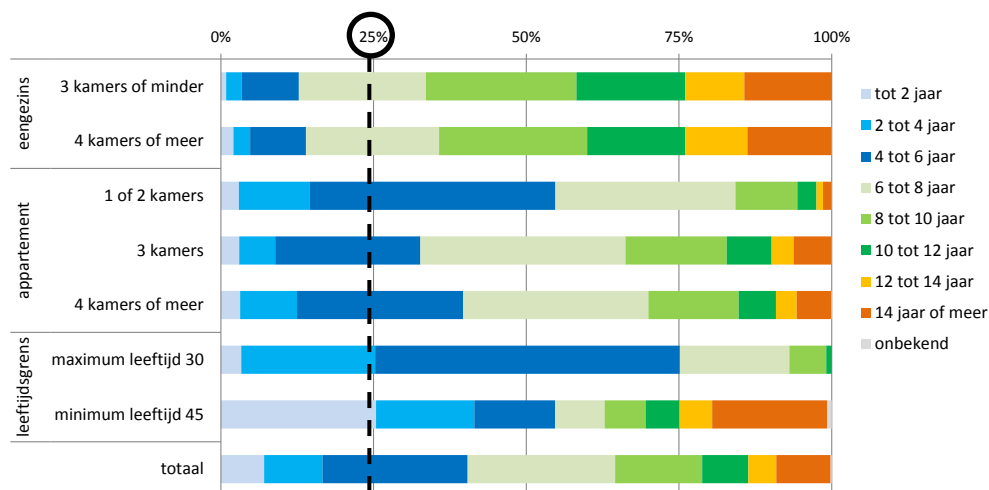

Benodigde wachttijd

Zoals gezegd staan woningzoekenden niet op een wachtlijst maar moeten ze zelf reageren op advertenties. Als er meerdere belangstellenden zijn voor een woning, krijgt de woningzoekende met de hoogste inschrijfduur de woning aangeboden, tenzij een woningzoekende met urgentie heeft gereageerd. De inschrijfduur is de periode vanaf de datum dat de woningzoekende zich heeft ingeschreven

De inschrijfduur van de kandidaten die uiteindelijk een woning krijgen, geeft een indicatie van de wachttijd die woningzoekenden moeten opbouwen voordat ze in aanmerking komen voor een woning. Figuur 2-2 laat zien dat de spreiding in de inschrijfduur van geslaagde kandidaten groot is: sommige woningzoekenden vinden binnen enkele jaren na inschrijving een woning, bij andere duurt het meer dan tien jaar voordat zij een woning accepteren. Dat laatste is een gevolg van het feit dat sommige woningzoekenden zich uit voorzorg inschrijven en pas een veel later moment gaan reageren op woningen.

Figuur 2-2 Geadverteerde woningen per cluster, naar inschrijfduur van geslaagde woningzoekenden in klassen, in de regio Utrecht, 2010-2014 (september)

Voor het bepalen van schaarste zijn we geïnteresseerd in de wachttijd die nodig is voor woningzoekenden die op korte termijn een woning zoeken: hoe lang moeten zij ingeschreven om in aanmerking te komen voor een woning? De gemiddelde inschrijfduur (of mediaan) geeft geen goed antwoord op deze vraag, omdat deze cijfers teveel beïnvloed worden door woningzoekenden met een lange inschrijfduur die al eerder een woning hadden kunnen krijgen maar er zelf voor gekozen hebben om te wachten met verhuizen. We kunnen beter kijken naar de woningen die met een relatief korte inschrijfduur zijn verhuurd. Daarbij leggen we (per cluster) de grens op een kwart van het aanbod, zodat het om een substantieel deel van het aanbod gaat.

We definiëren de benodigde wachttijd dus als de inschrijfduur waarmee een kwart van de geslaagde woningzoekenden een woning in het betreffende cluster heeft gevonden. De overige driekwart van de geslaagden had een langere inschrijfduur.

2.2 Clusters

In veel woningmarktgebieden zullen niet alle huurwoningen schaars zijn. De Huisvestingswet schrijft voor dat gemeentelijke regels alleen betrekking hebben op de categorieën woningen die schaars zijn. Daarom brengen we de indicatoren in beeld voor verschillende clusters van woningen. Daarbij onderscheiden we acht clusters op basis van het woningtype, het aantal kamers en het doelgroeplabel waarmee de woning is geadverteerd.

In sommige gemeenten zijn niet alle clusters voldoende gevuld om de indicatoren te kunnen gebruiken. Daarbij is de grens gelegd bij minimaal 20 verhuringen.

Tabel 2-1 Aantal verhuringen aan niet-urgente (excl. loting) per cluster en gemeente in de regio Utrecht, 2010-2014

	eengezins		appartement			leeftijdsgrens		totaal
	3 of minder	4 of meer	1 of 2	3	4 of meer	tot 30 jr.	vanaf 45 jr.	
Bunnik	25	25	48	12	3	10	22	145
De Bilt	38	175	196	213	212	2	136	972
De Ronde Venen	34	246	114	91	17	160	150	812
Houten	99	92	125	251	2	212	136	917
IJsselstein	63	64	163	151	138	24	63	666
Lopik	23	97	47	25	0	0	28	220
Montfoort	8	70	36	26	1	0	30	171
Nieuwegein	25	154	240	131	92	46	307	995
Oudewater	13	29	54	46	0	0	42	184
Stichtse Vecht	76	248	259	129	32	11	432	1.187
Utrecht	567	805	1.935	2.231	1.124	83	1.565	8.310
Utrechtse Heuvelrug	26	173	265	95	79	10	175	823
Vianen	40	182	25	20	38	47	102	454
Wijk bij Duurstede	43	80	20	64	64	51	70	392
Woerden	75	235	366	82	32	0	167	957
Zeist	13	167	289	413	608	124	278	1.892
totaal	1.168	2.842	4.182	3.980	2.442	780	3.703	19.097

2.3 Scores

Tabel 2-2 en Tabel 2-3 geven per gemeente de scores weer van de verschillende clusters op de twee indicatoren. De kleuren geven aan welke scores relatief hoog (rood) of laag (groen) zijn. Hoge scores op de indicatoren betekenen dat woningen in een bepaald cluster in regionaal perspectief relatief schaars zijn. Dit blijkt qua benodigde wachttijd vooral voor eengezinswoningen te gelden.

Bij de interpretatie moet wel rekening worden gehouden met de huidige toewijzingsregels. Zo zien we dat woningen die zijn aangeboden met een minimumleeftijd van 45 jaar of hoger relatief weinig reacties ontlokken en met een relatief korte wachttijd worden verhuurd. Dit is een direct (en beoogd) beleidseffect van het leeftijdslabel, waardoor deze woningen gereserveerd worden voor een specifieke groep.

Bij het definiëren van schaarse woningen zal moeten worden bepaald bij welke absolute waarden van de indicatoren er sprake is van schaarste. Bijvoorbeeld: bij clusters waarvoor de benodigde wachttijd langer is dan 1 jaar, kunnen we spreken van schaarste. Waar de grens gelegd wordt, is uiteindelijk een politieke keuze die door de gemeenteraden zal moeten worden goedgekeurd.

Tabel 2-2 Aantal reacties per advertentie in jaren, per woningcluster en gemeente in de regio Utrecht, 2010-2014 (september)

	eengezins		appartement			leeftijdsgrens		totaal
	3 of minder	4 of meer	1 of 2	3	4 of meer	tot 30 jr.	vanaf 45 jr.	
Bunnik	22	38	39	x	x	x	6	24
De Bilt	18	31	32	36	45	x	7	28
De Ronde Venen	9	37	23	13	x	15	6	16
Houten	20	14	28	23	x	37	13	23
IJsselstein	43	24	36	23	32	28	7	26
Lopik	55	64	21	27	x	x	2	36
Montfoort	x	34	15	5	x	x	3	13
Nieuwegein	35	35	32	54	44	61	9	25
Oudewater	x	74	35	32	x	x	4	19
Stichtse Vecht	28	27	26	12	29	x	7	15
Utrecht	29	32	46	53	61	50	9	36
Utrechtse Heuvelrug	27	33	32	29	54	x	9	25
Vianen	11	44	57	13	30	40	5	22
Wijk bij Duurstede	15	17	53	35	29	13	7	19
Woerden	16	19	30	11	59	x	7	20
Zeist	x	22	36	39	65	35	5	36
totaal	26	31	38	41	56	32	8	29

Tabel 2-3 Benodigde wachttijd in jaren, per woningcluster en gemeente in de regio Utrecht, 2010-2014 (september)

	eengezins		appartement			leeftijdsgrens		totaal
	3 of minder	4 of meer	1 of 2	3	4 of meer	tot 30 jr.	vanaf 45 jr.	
Bunnik	5,3	5,3	4,6	x	x	x	4,0	4,8
De Bilt	9,5	9,0	5,5	6,4	6,4	x	2,5	6,1
De Ronde Venen	7,8	5,8	3,8	7,1	x	3,9	3,1	4,8
Houten	7,3	8,7	6,4	5,8	x	4,6	3,7	4,8
IJsselstein	7,1	8,2	4,4	6,2	4,9	3,5	3,1	5,2
Lopik	5,0	4,4	2,4	4,1	x	x	1,8	3,8
Montfoort	x	5,8	2,9	4,9	x	x	0,7	4,7
Nieuwegein	7,8	8,1	5,1	6,0	5,9	4,8	2,2	5,1
Oudewater	x	5,2	4,1	4,3	x	x	1,4	4,2
Stichtse Vecht	7,4	7,1	4,7	5,8	7,4	x	2,8	4,7
Utrecht	8,2	8,9	4,8	5,6	5,7	4,8	1,7	5,1
Utrechtse Heuvelrug	7,0	6,5	3,8	5,0	5,6	x	1,8	4,3
Vianen	5,5	7,0	3,7	6,5	6,2	4,1	4,2	5,4
Wijk bij Duurstede	7,8	7,5	4,9	5,6	5,2	4,4	0,7	5,1
Woerden	4,6	6,3	4,3	5,0	6,7	x	1,3	4,2
Zeist	x	8,4	4,6	5,0	4,0	3,0	1,0	4,0
totaal	7,4	7,2	4,6	5,6	5,1	4,0	1,9	4,8

2.4 Conclusies

Er is veel belangstelling voor sociale huurwoningen in Utrecht en voor bijna alle woningclusters moeten woningzoekenden meerdere jaren ingeschreven staan. Vooral voor eengezinswoningen moeten woningzoekenden in alle gemeenten relatief lang wachten.

De enige uitzondering vormen in sommige gemeenten de woningen die voor ouderen gelabeld zijn. Zonder dat label zouden deze woningen waarschijnlijk meer reacties ontlokken, wat weer tot langere wachttijden zou kunnen leiden.

Op grond van de benodigde wachttijd zouden in principe alle sociale huurwoningen in alle gemeenten in de regio Utrecht als schaars betiteld kunnen worden. Het finale oordeel hierover is echter aan de afzonderlijke gemeenteraden.

3 Effecten van schaarste voor groepen

Voor welke groepen levert de schaarste aan goedkope huurwoningen on-evenwichtige en onrechtvaardige effecten op.

In deze paragraaf gaat het om de vraag of bepaalde doelgroepen zonder sturing via de woonruimteverdeling te maken kunnen krijgen met verdringing als gevolg van schaarste. Waar in de vorige paragraaf de (schaarste aan) woningen centraal stonden, gaat het in deze paragraaf dus om de (gevolgen voor) woningzoekenden.

3.1 Indicatoren

We brengen de effecten van schaarse voor groepen woningzoekenden in beeld te brengen op basis van twee indicatoren: de slaagkans en de benodigde wachttijd van woningzoekenden.

Slaagkans

De 'slagkans' is een veel gebruikte indicator voor de kansen van woningzoekenden in een woonruimteverdelingssysteem. De slaagkans wordt berekend door het aantal verhuringen aan een bepaalde groep woningzoekenden te delen door het aantal woningzoekenden die in dezelfde periode op woningadvertenties hebben gereageerd. De indicator geeft dus de verhouding weer tussen het aantal verhuringen en het aantal actieven binnen een bepaalde groep.

De naam van de indicator is enigszins misleidend omdat deze suggereert dat die iets zegt over de kans van individuele woningzoekenden binnen de betreffende groep om een woning te vinden, terwijl de daadwerkelijke kans van individuele woningzoekenden afhankelijk is van hun inschrijfduur. De slaagkans laat wel zien in hoeverre groepen actief woningzoekenden in gelijke mate aan bod komen.

De slaagkansen zijn berekend door *per gemeente* van de woning en *per jaar* het aantal verhuringen aan een bepaalde groep te delen door het aantal woningzoekenden uit die groep die minimaal één keer op een woning in die gemeente hebben gereageerd. Ten slotte is op basis van de slaagkansen per jaar over 2010 tot en met 2013 per groep en gemeente een gemiddelde slaagkans berekend.

Benodigde wachttijd

In de vorige paragraaf is de benodigde wachttijd gebruikt om de schaarste van woningclusters in beeld te brengen. Hier gebruiken we de indicator om (per gemeente) te bepalen hoe lang woningzoekenden uit verschillende groepen ingeschreven moeten staan om een woning te kunnen vinden. Daarbij definiëren we benodigde wachttijd op dezelfde manier als in paragraaf 2.1. Zo voorkomen we dat woningzoekenden die uit vrije wil lang ingeschreven staan voordat ze een woning accepteren het beeld verstoren.

PM scores op indicatoren zouden anders zijn bij toewijzing via loting

3.2 Scores

In de onderstaande tabellen zijn de scores op de indicatoren per gemeente voor verschillende indicatoren afgebeeld. Relatief lage slaagkansen en hoge benodigde wachttijden zijn rood gekleurd en duiden op een relatief slechte positie (in regionaal perspectief). Daarbij is het van belang om beide indicatoren in samenhang te bezien.

De relatief hoge slaagkansen in Utrecht zijn een gevolg van de berekeningswijze waarbij actief woningzoekenden die in meerdere gemeenten hebben gereageerd in meerdere gemeenten meetellen. Het is daarom zinvoller om de verschillen binnen gemeenten te analyseren.

Huishoudentype

Tabel 3-1 en Tabel 3-2 tonen de slaagkansen en benodigde wachttijden per type huishouden. In alle gemeenten is de slaagkans van alleenstaanden het hoogst en van gezinnen met kinderen het kleinst.

In de meeste gemeenten zien we hetzelfde patroon bij de benodigde wachttijd: alleenstaanden vinden relatief snel een woning, gezinnen wachten relatief lang. Dit wordt verklaard door de relatief grote schaarste aan grote appartementen en eengezinswoningen. In alle gemeenten moeten alle typen huishoudens langer dan twee jaar wachten voor ze een serieuze kans maken op een woning.

Tabel 3-1 Slaagkans per jaar naar huishoudentype, per gemeente in de regio Utrecht, 2010-2013

	alleenstaand	paar z. kinderen	eenoudergezin	paar met kinderen	totaal
Bunnik	2,4%	1,8%	1,3%	1,2%	1,9%
De Bilt	4,2%	3,1%	2,5%	1,8%	3,3%
De Ronde Venen	7,2%	6,6%	4,2%	2,7%	5,7%
Houten	4,8%	4,2%	2,2%	0,9%	3,9%
IJsselstein	4,2%	3,1%	3,4%	1,6%	3,5%
Lopik	5,0%	4,1%	4,2%	2,4%	4,1%
Montfoort	3,7%	3,4%	2,3%	2,4%	3,2%
Nieuwegein	4,8%	3,3%	2,3%	1,6%	3,5%
Oudewater	6,5%	5,7%	4,9%	1,7%	5,2%
Stichtse Vecht	5,9%	4,5%	2,9%	1,3%	4,4%
Utrecht	8,7%	7,8%	5,6%	6,4%	7,8%
Utrechtse Heuvelrug	6,0%	4,8%	2,9%	2,9%	4,9%
Vianen	3,5%	3,6%	2,9%	1,9%	3,0%
Wijk bij Duurstede	4,6%	2,9%	2,7%	1,3%	3,4%
Woerden	6,0%	3,3%	2,5%	2,3%	4,5%
Zeist	7,4%	6,4%	5,4%	3,6%	6,3%
Totaal	6,4%	5,2%	3,6%	3,1%	5,2%

Tabel 3-2 Benodigde wachttijd in jaren naar huishoudentype, per gemeente in de regio Utrecht, 2010-2014 (september)

	alleenstaand	paar z. kinderen	eenoudergezin	paar met kinderen	totaal
Bunnik	4,8	4,3	x	x	4,7
De Bilt	5,9	6,1	6,9	7,5	5,9
De Ronde Venen	4,2	5,0	5,8	5,8	4,3
Houten	4,7	5,2	7,9	6,7	4,7
Isselstein	4,7	5,3	6,5	2,6	4,7
Lopik	3,0	4,2	4,5	4,2	4,0
Montfoort	4,2	4,9	5,8	x	4,2
Nieuwegein	4,5	5,1	6,8	6,7	5,2
Oudewater	4,1	4,4	4,2	x	4,1
Stichtse Vecht	4,4	4,6	7,1	7,1	4,7
Utrecht	5,0	5,0	6,4	5,6	5,1
Utrechtse Heuvelrug	3,9	4,6	5,2	5,7	4,1
Vianen	4,4	5,9	6,6	7,2	4,5
Wijk bij Duurstede	4,7	5,8	5,5	5,6	5,1
Woerden	4,1	3,3	5,3	5,9	4,2
Zeist	4,0	3,9	4,3	3,8	4,0
Totaal	4,6	4,8	5,9	5,5	4,7

Leeftijd

Tabel 3-3 en Tabel 3-4 tonen de slaagkansen en benodigde wachttijden per leeftijdscategorie. Ouderen hebben in alle gemeenten de hoogste slaagkans en in de meeste gemeenten ook de kortste wachttijd nodig. Dit is logisch een gevolg van het labelen van woningen voor ouderen.

In de meeste gemeenten hebben jongeren de laagste slaagkansen. Jongeren hebben nog weinig inschrijfduur op kunnen bouwen maar reageren vaak wel actief op woningen. Sommige jongeren slagen er zo ondanks hun beperkte inschrijfduur toch in om een woning vinden.

In sommige gemeenten, waaronder Houten, hebben woningzoekenden tussen 30 en 45 jaar de laagste slaagkans. Deze leeftijdscategorie moet in alle gemeenten het langst wachten om een woning te kunnen vinden. Binnen deze groep komen relatief veel gezinnen voor.

Tabel 3-3 Slaagkans per jaar naar leeftijdscategorie, per gemeente in de regio Utrecht, 2010-2013

	tot 30 jaar	30 tot 45	45 tot 65	vanaf 65 jaar	totaal
Bunnik	1,6%	1,5%	2,7%	11,2%	1,9%
De Bilt	2,8%	2,8%	4,0%	13,9%	3,3%
De Ronde Venen	5,6%	4,0%	5,2%	21,0%	5,7%
Houten	3,4%	2,5%	5,2%	14,6%	3,9%
Isselstein	2,4%	3,7%	5,6%	16,7%	3,5%
Lopik	3,2%	4,0%	5,0%	21,4%	4,1%
Montfoort	2,6%	2,8%	4,7%	15,7%	3,2%
Nieuwegein	2,3%	2,5%	5,6%	18,0%	3,5%
Oudewater	3,9%	4,0%	5,0%	34,5%	5,2%
Stichtse Vecht	2,5%	3,1%	7,0%	23,8%	4,4%
Utrecht	5,4%	8,0%	12,0%	29,3%	7,8%
Utrechtse Heuvelrug	4,1%	3,9%	6,1%	15,5%	4,9%
Vianen	2,3%	2,4%	3,6%	16,7%	3,0%
Wijk bij Duurstede	2,7%	3,0%	5,2%	11,5%	3,4%
Woerden	3,8%	3,5%	6,7%	16,4%	4,5%
Zeist	5,6%	5,7%	7,1%	23,6%	6,3%
Totaal	4,0%	4,6%	7,3%	21,8%	5,2%

Tabel 3-4 Benodigde wachttijd in jaren naar leeftijdscategorie, per gemeente in de regio Utrecht, 2010-2014 (september)

	tot 30 jaar	30 tot 45	45 tot 65	vanaf 65 jaar	totaal
Bunnik	4,7	5,7	4,0	x	4,8
De Bilt	5,9	6,9	6,6	3,4	5,9
De Ronde Venen	4,3	6,0	5,0	4,8	4,4
Houten	4,7	7,8	5,5	7,2	4,7
Isselstein	4,7	6,4	3,9	5,6	4,5
Lopik	4,0	4,4	2,2	1,9	3,7
Montfoort	4,2	5,9	3,9	3,4	4,0
Nieuwegein	5,2	6,5	3,1	3,5	4,8
Oudewater	4,1	4,6	2,8	4,9	4,2
Stichtse Vecht	4,7	6,3	3,3	4,4	4,6
Utrecht	5,1	6,0	3,5	3,4	5,0
Utrechtse Heuvelrug	4,1	5,2	4,0	3,7	4,0
Vianen	4,5	6,5	7,0	5,5	5,1
Wijk bij Duurstede	5,1	5,8	3,7	0,7	4,7
Woerden	4,2	6,0	2,9	2,8	3,9
Zeist	4,0	4,6	3,3	2,0	3,9
Totaal	4,7	5,9	3,8	3,6	4,6

Inkomen

Tabel 3-5 en Tabel 3-6 tonen de slaagkansen en benodigde wachttijden per inkomensgroep. **PM definities.**

Deze worden beïnvloed door de 90%-norm die in 2011 is ingevoerd en het huurbeleid, waardoor de afgelopen jaren steeds meer woningen boven de aftoppingsgrenzen zijn aangeboden².

De slaagkansen zijn in alle gemeenten het grootst voor de secundaire doelgroep. Zij hebben geen last van de 90%-norm en kunnen de hogere huurprijzen gemakkelijker betalen dan de primaire doelgroep. Dit geldt vooral voor de alleenstaanden, die het grootste deel van de secundaire doelgroep vormen.

Tabel 3-5 Slaagkans per jaar naar inkomensgroep, per gemeente in de regio Utrecht, 2010-2013

	primaire doelgroep	secund. doelgroep	middeninkomens	hogere inkomens	totaal
Bunnik	1,7%	2,5%	2,0%	0,8%	1,9%
De Bilt	3,0%	4,6%	1,3%	2,6%	3,3%
De Ronde Venen	5,3%	7,1%	3,5%	4,1%	5,7%
Houten	3,1%	5,1%	3,0%	4,7%	3,9%
Isselstein	3,2%	4,7%	2,5%	2,5%	3,5%
Lopik	3,9%	4,9%	2,6%	2,5%	4,1%
Montfoort	2,5%	4,4%	2,9%	1,9%	3,2%
Nieuwegein	3,2%	4,4%	3,4%	1,8%	3,5%
Oudewater	4,8%	7,7%	5,8%	1,1%	5,2%
Stichtse Vecht	4,0%	5,6%	4,0%	3,9%	4,4%
Utrecht	7,7%	8,7%	8,2%	7,9%	7,8%
Utrechtse Heuvelrug	4,8%	5,5%	3,3%	2,9%	4,9%
Vianen	2,9%	4,1%	0,9%	1,6%	3,0%
Wijk bij Duurstede	2,8%	5,4%	1,7%	2,8%	3,4%
Woerden	4,3%	5,6%	3,4%	3,6%	4,5%
Zeist	6,5%	7,2%	2,1%	1,9%	6,3%
Totaal	5,0%	6,3%	4,7%	4,7%	5,2%

² Notitie Betaalbaar aanbod in Utrecht, RIGO & WoningNet, 2014

Tabel 3-6 Benodigde wachttijd in jaren naar inkomensgroep, per gemeente in de regio Utrecht, 2010-2014 (september)

	primaire doelgroep	secund. doelgroep	middeninkomens	hogere inkomens	totaal
Bunnik	4,8	4,8	x	x	4,8
De Bilt	5,9	6,3	6,1	7,7	6,1
De Ronde Venen	4,4	5,7	5,5	5,3	4,8
Houten	4,7	5,8	6,3	5,7	4,8
IJsselstein	4,5	6,4	5,0	x	5,2
Lopik	3,7	4,2	x	x	3,8
Montfoort	4,0	5,0	x	x	4,7
Nieuwegein	4,8	5,5	6,4	5,2	5,1
Oudewater	4,2	4,3	x	x	4,2
Stichtse Vecht	4,6	4,9	5,7	4,0	4,7
Utrecht	5,0	5,3	5,4	5,5	5,1
Utrechtse Heuvelrug	4,0	5,0	5,4	5,7	4,3
Vianen	5,1	6,3	x	x	5,4
Wijk bij Duurstede	4,7	5,2	5,8	x	5,1
Woerden	3,9	5,0	6,8	3,0	4,2
Zeist	3,9	4,6	4,0	3,7	4,0
Totaal	4,6	5,3	5,5	5,4	4,8

De benodigde wachttijden zijn in de meeste gemeenten het laagst bij de primaire doelgroep. Deze groep bestaat voor een groot deel uit zowel jonge als oude alleenstaanden. Het inkomen zelf lijkt een minder grote rol te spelen bij de wachttijden.

3.3 Conclusies

Uit de slaagkansen en benodigde wachttijden blijkt dat, onder de huidige regelgeving, vooral gezinnen moeite hebben om binnen een redelijke termijn een andere woning te vinden.

4 Nut en noodzaak van sturing

Door te sturen in de toewijzing willen de gemeenten in de regio Utrecht verdringingseffecten tegengaan.

In deze paragraaf gaat het om de vraag of woonruimteverdeling het juiste instrument is om de eventuele negatieve effecten van schaarste te verminderen. En zo ja, welke regels daarvoor nodig zijn.

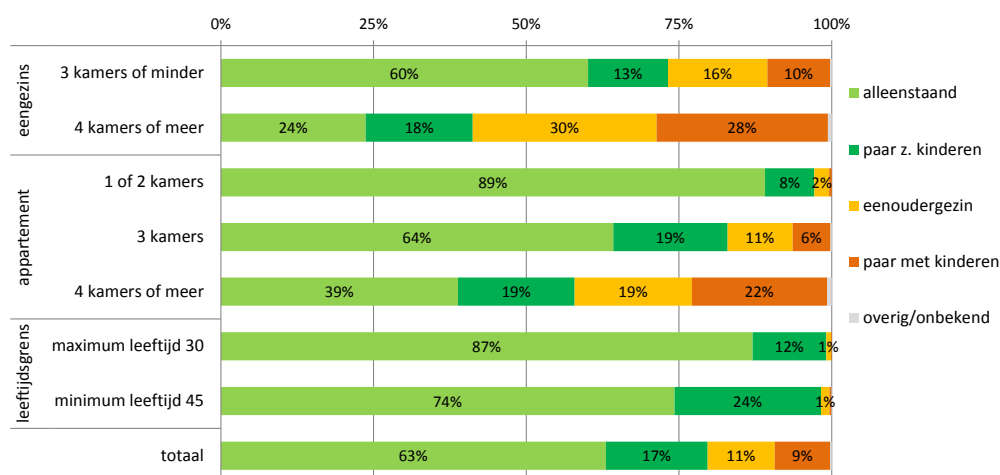
Daarvoor kijken we eerst naar de huidige verdeling per woningcluster (4.1). Vervolgens gaan we in op de toewijzingsregels (4.2) die kunnen worden gebruikt om te sturen.

4.1 Huidige verdeling

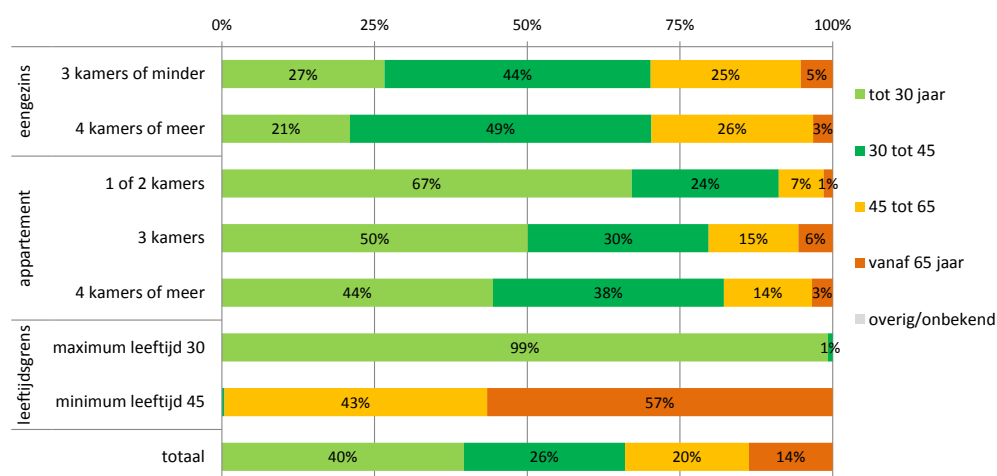
Figuur 4-1 t/m Figuur 4-3 laten voor de hele regio zien hoe de woningen in de clusters die we in dit onderzoek onderscheiden, de afgelopen jaren zijn verdeeld over diverse groepen woningzoekenden. Deze verdeling is de uitkomst van zowel de keuzes die woningzoekenden maken als de regels die op dit moment worden gehanteerd. We zien bijvoorbeeld dat grote woningen relatief vaak aan (eenouder)gezinnen worden toegewezen en dat jongeren vaak in appartementen terechtkomen.

De beleidsmatige vraag die voorligt is of deze verdelingen, in combinatie met effecten voor groepen in termen van slaagkansen en benodigde wachttijden, tot tevredenheid stemmen of nopen tot bijsturing. Daarbij kunnen overigens ook andere argumenten een rol spelen, zoals betaalbaarheid en het doelmatig benutten van de voorraad.

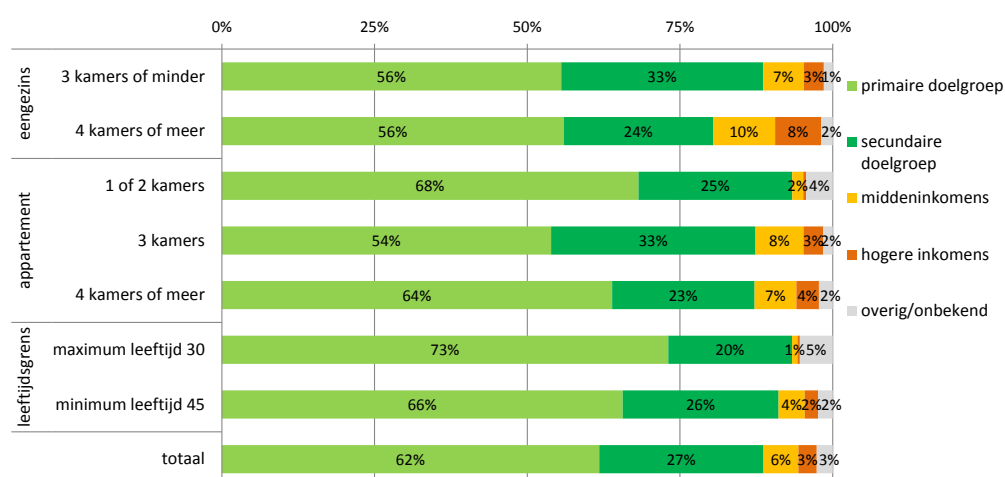
Figuur 4-1 Verhuringen per woningcluster naar huishoudentype, in de regio Utrecht, 2010-2014 (september)

Figuur 4-2 Verhuringen per woningcluster naar leeftijdscategorie, in de regio Utrecht, 2010-2014 (september)

Figuur 4-3 Verhuringen per woningcluster naar inkomensgroep, in de regio Utrecht, 2010-2014 (september)

4.2 Sturing via toewijzingsregels

Het doel is om hier te komen een redeneerlijn, waarin we aangeven welke criteria geschikt zijn om de potentiële verdringingseffecten die geconstateerd zijn in stap 2 tegen te gaan. Het voert voor dit project te ver om in deze stap voorstellen voor de precieze invulling van alle criteria te ontwikkelen. In onze ogen is dat iets wat de regio(gemeenten) zelf doen, aan de hand van het schaarsteonderzoek.

Hieronder een eerste aanzet van de redeneerlijn.

Huurinkomensnormen

Corporaties moeten zich houden aan de 90%-norm. Hiervoor zijn huurinkomensnormen noodzakelijk.

Uit een onderzoek dat RIGO en WoningNet eerder uitvoerden in opdracht van U10 is gebleken dat er negatieve effecten van schaarste aan betaalbare woonruimte zijn voor lage inkomensgroepen, niet in termen van slaagkansen en benodigde wachttijden, maar wel in termen van betaalbaarheid.

Aan die uitkomsten is door de gemeenten (en corporaties) de conclusie verbonden de bestaande huurinkomensnormen aan te scherpen.

Woningbezettingnormen

Uit de slaagkansen en wachttijden blijkt dat grote huishoudens meer moeite hebben om een woning te vinden dan kleine.

Om verdringing te voorkomen worden woningbezettingnormen toegepast bij woningen vanaf 4 kamers in de gemeente Utrecht.

Om de positie van grote huishoudens te verbeteren zouden de woningbezettingnormen kunnen worden uitgebreid naar meer gemeenten en woningen (ook kleinere eengezinswoningen).

Doelgroeplabels

Een deel van het aanbod wordt gelabeld voor jongeren of ouderen. Uit de slaagkansen en wachttijden blijkt dat dit een positief effect heeft op de positie van deze groepen.

Er zouden (gezien de aantallen reacties, slaagkansen en wachttijden) wellicht minder woningen gelabeld kunnen worden voor ouderen. Bij deze woningen spelen echter vaak ook andere beleidsmatige argumenten, bijvoorbeeld zoals het concentreren van ouderen rond zorgcentra en het bewaken van de leefbaarheid in ouderencplexen.

5 Inspanningen

De gemeenten in de regio Utrecht werken op diverse manieren aan het verminderen van de schaarste aan goedkope huurwoningen.

Gemeenten dienen zich in te spannen om de schaarste op de woningmarkt op te heffen. Dat is de structurele oplossing voor het probleem.

Doel van deze paragraaf is te komen tot een redeneerlijn waarin duidelijk wordt wat de gemeenten doen om die schaarste op te heffen. Daarvoor kijken we naar het lokale en regionale woonbeleid in brede zin.

Hieronder een fictieve voorzet.

De gemeenten in de regio Utrecht hebben gezamenlijk afspraken gemaakt met Rijk / Provincie voor het bouwen van XXXXX woningen tot 2030. In de woningbouwopgave ligt de nadruk op woningen voor gezinnen.

In de prestatieafspraken tussen gemeenten en corporaties op lokaal niveau is het waarborgen van voldoende betaalbare huurwoningen een belangrijk onderwerp. Zo heeft de gemeente Utrecht afgesproken dat in 2020 minimaal X woningen tot de af-toppingsgrens behouden blijven. Daarnaast worden 5.000 woningen onder de huur-toeslaggrens bijgebouwd. De gemeente levert een bijdrage door een verlaagde grondprijs te hanteren voor sociale woningbouw.

Etc.

Bijlage 4: De belangrijkste wijzigingen van de Regionale huisvestingsverordening ten opzichte van de huidige verordening

1. Voorrang door binding

De Huisvestingswet gaat uit van vrijheid van vestiging maar als de schaarste hier aanleiding voor geeft kan voorrang worden gegeven aan regionale binding of lokale binding. Voorrang aan woningzoekenden met regionale binding is toegestaan voor maximaal 50% van de verhuringen. Binnen deze 50% is het toegestaan om maximaal de helft van de verhuringen voorrang te verlenen aan woningzoekenden met een lokale bindingseis.

De provinciale bindingseis van de huidige huisvestingsverordening vervalt per 1 juli 2015. Een grote instroom van buiten de provincie is niet te verwachten. De meeste woningen worden toegewezen met inschrijfduur, het is dus eerst nodig om inschrijfduur op te bouwen om een kans te maken. Maar aangezien er woningen kunnen worden verloot, is het verdwijnen van de bindingseis niet zonder effect. Alleen als het nuttig en noodzakelijk is kan een gemeente afwijken van vrije vestiging. Regio Binding komt voor het grootste deel terecht bij de uitvoering van de urgentieregeling. Voor de meeste urgenties is het noodzakelijk om woonachtig te zijn in de regio, vervolgens kan een urgente wel reageren op het regionale aanbod. De uitvoering van lokale binding is specifiek gemeentelijk woonbeleid en behoort tot het lokale beleid van de gemeente. In de gemeente valt hier de kernbinding in Haarzuilens onder.

2. Woningtypen die met voorrang kunnen worden toegewezen aan categorieën woningzoekenden:

Vier woningtypen kunnen met voorrang worden toegewezen aan categorieën woningzoekenden:

- Woningen met zorgvoorzieningen: Voorrang voor woningzoekenden die geïndiceerd zijn door een door burgemeester en wethouders te bepalen wijze.
- Nultredenwoningen: Voorrang voor woningzoekenden van 65 jaar en ouder, bij woonruimte die zonder trap bereikbaar is evenals de wezenlijke voorzieningen.
- Woningen voor minder validen: Voorrang voor minder validen bij ingrijpend aangepaste woonruimte die naar hun aard bestemd is voor bewoning door een minder valide persoon.
- Jongerenwoningen: Voorrang voor jongeren bij woonruimte die passend is voor alleenstaanden en tweepersoonshuishoudens in de leeftijdscategorie van 18 tot 23 jaar of 18 tot 30 jaar.

Wijzigingen ten opzichte van de huidige verordening:

Het gaat bij de woningtypes om voorrang, andere woningzoekenden worden niet uitgesloten van het aanbod. Bij de omschrijving van de woningtypen is niet veel veranderd ten opzichte van de huidige verordening. Bij de 'woningen met zorgvoorzieningen' is de leeftijd indicatie vervallen. Het gaat om de zorgbehoefte en niet om de leeftijd. De 'Nultredenwoningen' is de nieuwe term voor de 'ouderenwoning'. Bij de woningtypes gaat het om voorrang van een doelgroep, uiteindelijk is het ook mogelijk dat een andere woningzoekende in aanmerking komt. De term 'nultreden' geeft een betere typering van de woning. Geheel vrij van treden' hoeft een dergelijke woning overigens niet te zijn. Als definitie geldt dat de woning bereikbaar is zonder trap evenals de belangrijkste functies. Een 'Nultredenwoningen' met een logeer/hobbykamer één verdieping hoger, valt dan ook onder deze definitie. Bij dit woningtype is wel de leeftijd aangepast, voorrang betreft 65 jaar en niet langer 55 jaar. Het gaat om een voorrang voor woningzoekenden vanaf deze leeftijd. Woningzoekenden tot 65 jaar kunnen ook reageren maar krijgen geen voorrang op basis van hun leeftijd; alleen de inschrijfduur is bepalend. 'Woningen voor minder validen' worden in de regel bemiddeld. De bemiddeling is een lokale aangelegenheid, regionale afstemming van deze

bemiddeling past in het regionale systeem. In de verordening wordt de mogelijkheid geboden om woonruimte, waarin maatschappelijk is geïnvesteerd, nogmaals aan te bieden als er geen passende kandidaat reageert. De gemeente en verhuurder bepalen in goed overleg welke woonruimte tot welk woningtype behoort.

3. Urgenties

De meeste urgentiecategorieën zijn vrijwel ongewijzigd ten opzicht van de huidige verordening. Met uitzondering van de urgentie bij relatiebeëindiging en de nieuwe “Mantelzorgurgentie”

Bij urgentie op grond van relatiebeëindiging is er sprake van een aanscherping.

Er is alleen sprake van urgentie als geen van de ex-partners over woonruimte kan beschikken.

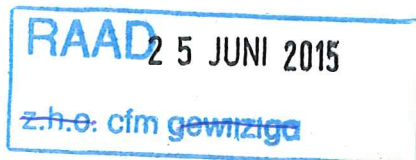
Bij de urgentie voor ‘relatieverbreking’ is de noodzaak voor een urgentie aangescherpt. Het gaat om de woonurgentie van de kinderen en niet om de ouders. Zodra één van de ouders de kinderen een dak kan bieden is er ook geen sprake van een urgentie.

Het is onbekend in welke mate er gebruik wordt gemaakt van de mantelzorgurgentie. De Huisvestingswet verplicht gemeenten om hiervoor een urgentie op te nemen. Hier ligt een relatie met de beperking van de zorgkosten die gefinancierd moeten worden uit het Wmo-budget en het langer zelfstandig kunnen blijven wonen van zorgbehoevenden.

Tenslotte: een regionale urgentie is voor de oplossing van een urgent woonprobleem. Beperkte Keuzevrijheid (zoekprofiel vanaf 1e verdieping, halfjaar zoektijd) past binnen de noodzaak om het urgente probleem zo snel mogelijk op te lossen. De uitvoering ligt niet bij één instantie maar kan verschillen per gemeente. Voor het draagvlak van de regionale urgentie is het wel noodzakelijk dat de urgentieverstrekken eenduidige regels hanteren.

4. Toewijzingssysteem

In de huisvestingsverordening zijn nu regels opgenomen voor het toewijzingssysteem met de verplichting voor woningcorporaties om het huidige verdeelsysteem te continueren. Deze verplichting geldt nog niet in de huidige verordening. Voor het aanbod van de woningcorporaties staat een stevige structuur. De woningcorporaties werken samen in de Stichting woonruimteverdeling regio Utrecht (SWRU) om als opdrachtverlener de toewijzing te organiseren. Dit verloopt uitstekend, het voorstel is bedoeld om dit goed werkende systeem te behouden. Het verplicht stellen van één toewijzingssysteem voor alle verhuurders is niet haalbaar voor 1 juli. Voorstel is wel om na 1 juli verdere mogelijkheden te onderzoeken, zodat het aanbod eenduidig en transparant in beeld komt voor de woningzoekenden.

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	15.504191
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 53
Geheim	Nee

Regionale Huisvestingsverordening Utrecht 2015

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 De Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015 – gemeente Utrecht vast te stellen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Terug in de Raad:

Fracties beraden zich nog op amendering cq. moties op onderdelen. Bijv. onderdeel percentage bij loting.

Status: B

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3383

Bijlage: Bijlage 1 Regionale huisvestingsverordening versie Utrecht

Bijlage: Bijlage 2 Beleidsregels Lokaal woonbeleid gemeente Utrecht

Bijlage: Bijlage 3 20141031 Schaarste in de regio Utrecht

Bijlage: Bijlage 4 Wijzigingen t.o.v huidige verordening

Eerdere besluitvorming**Uitvoering**

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	15.504191
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 53

Regionale Huisvestingsverordening Utrecht 2015

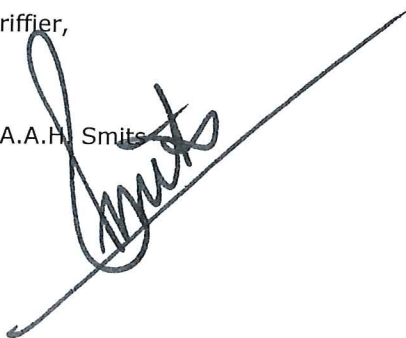
Besluit

- 1 De Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015 – gemeente Utrecht vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

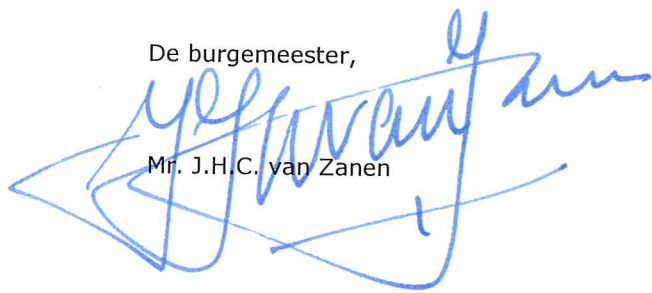
De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

Per 1 januari 2015 is de nieuwe Huisvestingswet ingegaan. Deze wet stelt regels aan het toewijzen van huurwoningen. Op grond van deze wet moet de gemeente een nieuwe huisvestingsverordening (bijlage 1) vaststellen die op uiterlijk 1 juli 2015 in werking treedt. De nieuwe wet gaat uit van vrijheid van vestiging, er mogen alleen regels voor toewijzing worden opgesteld als er sprake is van schaarste. Uit een regionaal onderzoek is gebleken is dat deze schaarste er is (zie bijlage 3). Doel van de regelgeving is om de schaarse woonruimte zo eerlijk en rechtvaardig mogelijk te verdelen. Op basis van de nieuwe wet is het uitsluiten van groepen woningzoekenden niet meer toegestaan. Wel is het mogelijk dat gewerkt wordt met voorrangsregels. Regels bij toewijzing van koopwoningen (nieuwbouw en bestaand) zijn vervallen. Hier geldt dus vrije vestiging. Nieuw is dat mantelzorgontvangers en -verleners voorrang kunnen krijgen op een sociale huurwoning middels een urgentie. Verder is het uitgangspunt om het huidige systeem zoveel mogelijk intact te laten. Een lijst met wijzigingen ten opzichte van de huidige verordening is opgenomen in bijlage 4.

Participatie:

De huisvestingsverordening is opgesteld in overleg met 16 gemeenten in de regio (U16). Op regionaal niveau zijn ook zorginstellingen, particuliere verhuurders, huurdersverenigingen, etc. betrokken. Er zijn twee regionale bijeenkomsten georganiseerd voor geïnteresseerden, ook raadsleden waren hierbij uitgenodigd. Er is ook een inspraaktermijn geweest waarbinnen men kon reageren op de voorstellen. Gezien dit traject is er voor gekozen om na vaststelling van de verordening niet nog een aparte inspraaktermijn te hanteren.

Regionale afstemming:

De huidige verordening is door het BRU vastgesteld. Het BRU is als WGR+ regio per 1 januari 2015 vervallen en daarmee is de beslissingsbevoegdheid teruggekomen bij de gemeenteraden. De regio is uitgebreid naar 16 gemeenten (Woerden, De Ronde Venen, Stichtse Vecht, Lopik, Montfoort, Oudewater, IJsselstein, Nieuwegein, Houten, Vianen, Utrecht, Bunnik, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist). Reden hiervoor is dat de regionale woningmarkt een groter werkingsgebied heeft dan het BRU-gebied en deze regiogemeenten al jaren een vergelijkbare huisvestingsverordening hanteren. Het resultaat is een verordening met algemene regels die voor de 16 gemeenten gelijk zijn en een lokaal deel met daarin de gemeentelijke (lokale) keuzes. Een deel van dit lokale beleid wordt in de verordening gemandateerd aan het college van B&W. Deze lokale beleidsregels zijn bij het voorstel gevoegd (bijlage 2). De nieuwe verordening treedt in de plaats van de huidige regionale verordening. Omdat deze laatste door het BRU is vastgesteld, wordt deze ook door het BRU ingetrokken, wat Utrecht betreft echter met uitzondering van het huidige hoofdstuk 3 over de wijziging en samenstelling van de woonruimtevoorraad. Dit hoofdstuk blijft van kracht tot 1 januari 2016. Momenteel wordt namelijk gewerkt aan een aanpassing van het beleid rondom splitsen en omzetten. Dit wordt, na vaststelling, neergelegd in een nieuw hoofdstuk 4 in de nieuwe huisvestingsverordening, waarmee het hoofdstuk 4 in het bijgaande voorstel komt te vervallen.

Relatie met woonvisie en prestatieafspraken:

De Huisvestingswet bepaalt dat de verordening een maximale looptijd heeft van vier jaar. Gedurende deze periode worden gemeenten geacht de structurele problemen op de woningmarkt aan te pakken. De huisvestingsverordening moet dus zijn ingebed in een bredere beleidsvisie die gericht is op het wegnemen van schaarste op de woningmarkt. Dit geven we vorm met de actualisering van de woonvisie, de prestatieafspraken, de woningbouwprogrammering, het ruimtelijk beleid en het grondbeleid. Tussentijdse wijzigingen binnen deze vier jaar zijn echter mogelijk.

Communicatie:

De nieuwe regelgeving zal worden gecommuniceerd via de gemeentelijke website, via de verhuurders, via U10 en via Woningnet.

Beslispunt

- 1 De Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015 – gemeente Utrecht vast te stellen.

Argumenten

1.1 Sociale huurwoningen zijn schaars

Schaarste is een voorwaarde voor het opstellen van een huisvestingsverordening. De schaarste aan sociale huurwoningen is aangetoond door een woningmarktonderzoek dat door onderzoeksbureau RIGO is uitgevoerd in opdracht van de U16 (zie bijlage 3).

1.2 Omdat er sprake is van een regionale woningmarkt is het wenselijk om in de hele regio te werken met dezelfde regels

Woningzoekenden verhuizen immers niet alleen binnen de gemeente, maar ook tussen de diverse (regio) gemeenten. Dit zorgt voor gelijke kansen in iedere gemeenten en biedt transparantie voor woningzoekenden.

De globale inhoud en opbouw van de verordening en de beleidsregels is weergegeven in bijlage 3.

1.3 De verordening geldt voor alle huurwoningen onder de huurprijsgrens (prijspeil 2015: € 710,68), ook van woningen van niet-corporaties

Ook aspirant-huurders van woningen van zorginstellingen of particuliere verhuurders zijn verplicht om een huisvestingsvergunning aan te vragen. Hierbij moeten ze voldoen aan de eisen uit de verordening, zo mag hun inkomen niet hoger zijn dan €44.659,-- (peildatum 1 januari 2015). Deze woningen hoeven niet via WoningNet aangeboden te worden. De gemeente streeft er wel naar dat ook particuliere verhuurders hun aanbod op een transparante manier aanbieden.

1.4 Het tijdelijke huurcontract is nu nog niet in de verordening opgenomen

Er is landelijke wetgeving in voorbereiding die het mogelijk moet maken om, in bepaalde situaties, tijdelijke huurcontracten te hanteren. Mogelijk kunnen deze contracten worden ingezet om huishoudens die tijdelijk extra kwaliteit nodig hebben (bijvoorbeeld grotere woningen voor grote gezinnen) een passende woning te geven voor de periode waarin dit ook echt nodig is.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	15.504191
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 53

Regionale Huisvestingsverordening Utrecht 2015

Besluit

- 1 De Huisvestingsverordening Regio Utrecht 2015 – gemeente Utrecht vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling Sam-Sin-Vos, K.N. (Karin)
Kenmerk	15.506368
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 54
Geheim	Nee

Herontwikkeling De Gaard en omgeving

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 Het SPvE voor de herontwikkeling van winkelcentrum de Gaard vast te stellen, met een correctie waarbij de uitbreidingsruimte in het SPvE wordt verlaagd van 4.800 m2 bvo naar 4.064 m2 bvo.
- 2 De verbeteringsvoorstellen die zijn voortgekomen uit de tafelgesprekken en zoals vertaald in het aangepaste inrichtingsplan, vast te stellen.
- 3 In afwijking van het uitgiftebeleid voor gemeentegrond, in te stemmen met de verkoop van gemeentegrond in eigendom aan TOP Vastgoed.
- 4 Goedkeuring te geven aan de verplichting voor TOP Vastgoed dat de grondopbrengsten voor de gemeente, na aftrek van o.a. de gemeentelijke plankosten, door de ontwikkelaar worden aangewend voor de uitvoering van het inrichtingsplan.
- 5 Voor het optimaal functioneren van het winkelcentrum "betaald parkeren gedurende de venstertijden 6.00-11.00 in de ochtend" in te voeren binnen de plangrenzen van het project en daarmee het totaal aantal parkeerplaatsen te baseren op een betaald parkeerregime.
- 6 De door het college opgelegde geheimhouding van de grondovereenkomst (bijlage 4) en de Business case conform (bijlage 5) artikel 25 lid 3 Gemeentewet te bekrachtigen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3876

Bijlage: bijlage 1 SPvE_De_Gaard

Bijlage: bijlage 2 Strabo, rapportage De Gaard Effectenanalyse 2014

Bijlage: Bijlage 3 Inrichtingsplan VO Openbare ruimte

Bijlage: Bijlage 4 - DEF - Uitgifteovereenkomst Gemeente Utrecht en Top Vastgoed

Bijlage: Bijlage 5 Geheim Businesscase De Gaard (mei 2015)

Bijlage: bijlage 6 Tweekolommenstuk De Gaard Januari 2015

Bijlage: Bijlage 7 Tweekolommenstuk Tafelgesprekken De Gaard

Bijlage: Bijlage 8 Huidige omvang Winkelcentrum De Gaard (mei 2015)

Bijlage: Bijlage 9 Omvang De Gaard vergeleken met gemeentelijke stukken en marktonderzoeken (mei 2015)

Bijlage: Bijlage 10 Verslagen Tafelgesprekken De Gaard 8-4-2015

Bijlage: Bijlage 11 Parkeerplaatsen op het dek

Bijlage: Bijlage 12 Groene Kop

Bijlage: rvs getekend raadsbesluit nr 54

Eerdere besluitvorming

- maart 2008: startnotitie vastgesteld door B&W

- mei 2009: haalbaarheidsonderzoek kwaliteitsverbetering De Gaard (bestaande uit o.a. een SWOT analyse met conclusies en aanbevelingen voor de volgende fase en resultaten van een onafhankelijk uitgevoerde enquête onder bewoners, winkeliers en de bezoekers over het winkelcentrum) vastgesteld door B&W

-SPvE Herontwikkeling De Gaard en omgeving" (kenmerk 14.504276): januari 2015 B&W, maart 2015 Raadscie S&R

-Aanpassing plan winkelcentrum De Gaard (15.504957), mei 2015 B&W, juni 2015 Raadscie S&R

Uitvoering

Nadat het SPvE en inrichtingsplan door de raad is vastgesteld, zal zo snel mogelijk met de procedure van het bestemmingsplan worden gestart. Naar verwachting kan het bestemmingsplan in 2016 aan de raad worden aangeboden.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	15.506368
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 54

Herontwikkeling De Gaard en omgeving

Besluit

- 1 Het SPvE voor de herontwikkeling van winkelcentrum de Gaard vast te stellen, met een correctie waarbij de uitbreidingsruimte in het SPvE wordt verlaagd van 4.800 m2 bvo naar 4.064 m2 bvo.
- 2 De verbeteringsvoorstellen die zijn voortgekomen uit de tafelgesprekken en zoals vertaald in het aangepaste inrichtingsplan, vast te stellen.
- 3 In afwijking van het uitgiftebeleid voor gemeentegrond, in te stemmen met de verkoop van gemeentegrond in eigendom aan TOP Vastgoed.
- 4 Goedkeuring te geven aan de verplichting voor TOP Vastgoed dat de grondopbrengsten voor de gemeente, na aftrek van o.a. de gemeentelijke plankosten, door de ontwikkelaar worden aangewend voor de uitvoering van het inrichtingsplan.
- 5 Voor het optimaal functioneren van het winkelcentrum "betaald parkeren gedurende de venstertijden 6.00-11.00 in de ochtend" in te voeren binnen de plangrenzen van het project en daarmee het totaal aantal parkeerplaatsen te baseren op een betaald parkeerregime.
- 6 De door het college opgelegde geheimhouding van de grondovereenkomst (bijlage 4) en de Business case conform (bijlage 5) artikel 25 lid 3 Gemeentewet te bekrachtigen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

De burgemeester,

Drs. A.A.H. Smits

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

Op 27 januari 2015 heeft het college ingestemd met het raadsvoorstel "SPvE Herontwikkeling De Gaard en omgeving" (kenmerk 14.504276) .

Naar aanleiding van de Raadsinformatieavond op 3 maart j.l. over de herontwikkeling van winkelcentrum de Gaard, gevolgd door de behandeling in de Raadscommissie S&R op 10 maart en het werkbezoek van de commissie aan De Gaard op 24 maart, is er op 8 april 2015 een extra bijeenkomst, in de vorm van tafelgesprekken, georganiseerd met bewoners om te komen tot voorstellen voor planoptimalisatie.

Deze planoptimalisatie, welke is opgenomen in raadsvoorstel "Aanpassing plan winkelcentrum De Gaard" (kenmerk 15.504957) en als addendum op het eerdere raadsvoorstel moet worden beschouwd, is behandeld in de commissie Stad en Ruimte van 11 juni 2015.

Om de raad een afgewogen besluit te kunnen laten nemen, heeft het college besloten beide hiervoor genoemde raadsvoorstellen te integreren in één nieuw voorstel. Dit voorstel strekt ter vervanging van de eerder genoemde voorstellen met resp. kenmerk 14.504276 en kenmerk 15.504957.

Beslispunt

- 1 Het SPvE voor de herontwikkeling van winkelcentrum de Gaard vast te stellen, met een correctie waarbij de uitbreidingsruimte in het SPvE wordt verlaagd van 4.800 m² bvo naar 4.064 m² bvo.

Argumenten

- 1.1 Het voorliggende bouwplan van TOP Vastgoed gaat uit van een uitbreiding van 4.064 m² bvo.
Op basis van het bouwplan van TOP Vastgoed is de extra uitbreidingsruimte, die het SPvE biedt, niet nodig.
- 1.2 Met de vaststelling van het SPvE kan de volgende fase aanvangen om te komen tot een vernieuwd winkelcentrum en heringerichte omgeving.
Het SPvE (bijlage 1) en het inrichtingsplan geven de ruimtelijke, functionele en programmatische richtlijnen mee voor het nieuw op te stellen bestemmingsplan om te komen tot uitbreiding en vernieuwing van de winkelcentrum, toevoeging van beleggershuurwoningen en een heringericht gebied met een fraai plein voor de buurt.
- 1.3 Recent uitgevoerd onafhankelijk distributie planologisch onderzoek bevestigt de noodzaak voor vernieuwing van het winkelcentrum de Gaard.
Naar aanleiding van de consultatie en mede ten behoeve van de toekomstige bestemmingsplanprocedure is recent een nieuwe effecten-analyse van de uitbreiding en herontwikkeling van De Gaard gemaakt door het bureau Strabo (bureau voor marktonderzoek en vastgoedinformatie) (zie bijlage 2).
Strabo heeft de marktruimte voor uitbreiding van het winkelcentrum berekend volgens de traditionele DPO-methode (distributie planologisch onderzoek). Hierin zijn de resultaten van een recent uitgevoerd (augustus 2014) passantenonderzoek meegenomen. Ook de relevante trends zoals o.a. internetwinkelen zijn in dit onderzoek betrokken.
Dit onafhankelijk onderzoek concludeert dat de Gaard wat betreft economisch functioneren, verzorgingsniveau en ligging in feite de potentie van een wijkwinkelcentrum heeft, maar nu de omvang van een buurtwinkelcentrum heeft. Er is relatief weinig winkelaanbod dat resulteert in een lage koopkrachtbinding van de inwoners in de wijk en veel afvloeiing naar winkelgebieden buiten de eigen wijk. Vanuit verschillende invalshoeken heeft Strabo haar conclusie dat uitbreiding van het winkelcentrum vanuit economische perspectief verantwoord is, onderbouwd.
- 1.4 In het SPvE wordt rekening gehouden met de verwachte verkeersaspecten en maatregelen om het sluipverkeer te ontmoedigen.

De uitbreiding van het winkelcentrum zal naar verwachting gemiddeld ongeveer 2300 extra verkeersbewegingen per etmaal tot gevolg hebben; een verkeerstoename die in principe in het plangebied kan worden opgevangen. Tegelijk krijgt het nieuwe winkelcentrum met de uitbreiding een breder / gevarieerder winkelaanbod, waardoor bewoners minder geneigd zijn om voor hun boodschappen uit te wijken naar andere winkelcentra (bv. GWC Overvecht). Dat effect zorgt naar verwachting voor minder autobewegingen door de wijk en voor een hoger aandeel wijkbewoners die te voet of per fiets hun boodschappen doen bij de Gaard.

In de plannen is met andere bouwplannen in de omgeving met de verkeerstoename rekening gehouden. In 2010 is onderzoek gedaan naar de verkeersdruk a.g.v. sluipverkeer in Tuindorp-oost en Voordorp. Hieruit blijkt dat ongeveer de helft van het verkeer op de route Sartreweg/Kapteynlaan doorgaand verkeer is zonder relatie met de directe omgeving. Door maatregelen te nemen tegen het sluipverkeer zal een belangrijk deel van dat verkeer worden geweerd. Dit compenseert de verwachte toename van het verkeer door de verschillende bouwplannen. Met bewoners (klankbordgroep) is gezocht naar maatregelen om het doorgaande verkeer te ontmoedigen. Het voorstel tot knip op de Sartreweg beoogde in 2010 een wijkbrede oplossing voor aanpak van sluipverkeer. Ondanks inbreng / voorstellen van de klankbordgroep was toen onvoldoende draagvlak voor deze maatregel. Daarop is besloten om per bouwplan te onderzoeken welke maatregelen genomen kunnen worden om het doorgaande verkeer te ontmoedigen. Zo is bij het project Veemarkt de Sartreweg heringericht en de aansluiting van deze weg op de Kardinaal de Jongweg versmald, waardoor men deze weg als woonstraat beleeft. Ook zijn de verkeerslichten op het Kardinaal Alfrinkplein aangepast. Bij winkelcentrum De Gaard wordt nu een deel van de Kapteynlaan heringericht, incl. het kruispunt met de Eykmanlaan (resultierend in een 'knijpeffect').

1.5 Opdracht om uitvoering te geven aan de herinrichting van de rest van de Kapteynlaan draagt bij aan het doel om doorgaand verkeer door dit deel van de wijk verder te ontmoedigen.

In het kader van het Ambitiedocument Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar heeft de gemeente gekozen om de Kapteynlaan en Aartsbisschop Romerostraat herin te richten, waarbij de verkeersfunctie beter in balans gebracht wordt met de stedelijke omgeving en het gebruik. Een kernelement in die balans is het centraal stellen van beleving en gedrag van de gebruiker bij de (her)inrichting. De weg heeft een vrij verkeerskundig profiel, waarbij de dwarsrelatie onderbelicht lijkt. Er zijn door de tijd heen diverse maatregelen genomen in reactie op klachten en ter verbetering van de verkeersveiligheid. Betonblokjes, borden en andere lokale ingrepen maken de Kapteynlaan en de Aartsbisschop Romerostraat niet duidelijker. Nu het deel van de Kapteynlaan bij het project de Gaard wordt opgepakt en een prettig verblijfsklimaat krijgt, de herinrichting van Sartreweg bij het project de Veemarkt is heringericht en meer de beleving van een woonstraat zal krijgen, is het tijd voor een meer structurele aanpak van de rest van de Kapteynlaan. Eén van de inrichtingsprincipes die bij het ontwerp voor de herinrichting zal worden meegegeven is te gaan voor een nieuwe wegprofielindeling, waarbij voetgangers en fietsers beter gedijen en de auto hieraan ondergeschikt wordt gesteld. Vanuit het programma Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar wordt met deze opdracht voor de herinrichting van de Kapteynlaan een belangrijke bijdrage geleverd om de kans verder te vergroten om doorgaand autoverkeer te verleiden om buitenom te rijden (d.w.z. via de Kardinaal de Jongweg en de Eykmanlaan) en om een kwaliteitsslag in de openbare ruimte te realiseren. Hiermee komen we ook tegemoet aan de vastgestelde wijkambities voor Noordoost en het Wijkactieprogramma.

1.6 Er is een procesvoorstel opgenomen voor eventueel aanvullende maatregelen tegen sluipverkeer voor de Winklerlaan, Lamerislaan en het Kouwerplantsoen.

Bovenop de in argument 1.4 en 1.5 genoemde maatregelen is er een procesvoorstel opgenomen voor eventueel aanvullende maatregelen tegen sluipverkeer voor de Winklerlaan, Lamerislaan en het Kouwerplantsoen (de KWL-lanen). De ontwikkelaar levert hiervoor op voorhand een bijdrage, die op basis van de grondovereenkomst voor een vast bedrag wordt afgekocht. Dit procesvoorstel is opgesteld in overleg met bewoners uit de

KWL-lanen. Mocht in de nieuwe situatie blijken dat er als gevolg van de aanpak van De Gaard extra sluipverkeer door de KWL-lanen gaat, dan voorziet het procesvoorstel in mogelijke maatregelen om het doorgaande verkeer te beperken. Voordat tot uitvoering wordt overgegaan zal de verkeersintensiteit in de nieuwe situatie worden gemeten en wordt een definitief voorstel voor uit te voeren verkeersmaatregel(en) op een bewonersbijeenkomst voor consultatie voorgelegd. Daarnaast wordt in de toekomst gekeken of eventuele maatregelen in de herontwikkeling van de kop van Tuindorp-Oost kunnen worden meegenomen. Het idee is dat het autoverkeer in de nieuwe situatie verder wordt geknepen en de route door het gebied minder aantrekkelijk wordt voor het doorgaande verkeer.

Kanttelingen

- 1.1 Als besloten wordt tot een verkleining van de uitbreiding van het winkelcentrum met circa 250 m2 bvo, dan kunnen de kosten voor deze verkleinig worden gedekt vanuit de middelen die voor winkelcentrum De Gaard gereserveerd zijn in de Reserve Stedelijke Herontwikkeling.

Gelet op de zorgen die zijn geuit tijdens de raadsinformatieavond en de raadscommissiebehandeling, heeft de raadscommissie gevraagd de consequenties van een verkleining van de uitbreidingsruimte in beeld te brengen. De ontwikkelaar heeft aangegeven dat op basis van het bouwplan een verkleining van maximaal 500 m2 bvo bouwtechnisch haalbaar is. Gelet op de Business case van dit project zijn de kosten van deze verkleining voor rekening van de gemeente. In de Business case De Gaard zijn de mogelijke verkleiningsopties op tekening weergegeven en wordt nader ingegaan op de financiële gevolgen van deze verkleining. Van deze 500 m2 bvo kan een verkleining tot 250 m2 bvo worden gedekt uit de middelen die in het Meerjaren Programma Stedelijke Ontwikkeling 2015 zijn gereserveerd voor dit project.

Voor een verkleining van circa 250 m2 bvo zijn 2 opties mogelijk:

- (1) aan de zijde van de Valetonlaan, waarbij de gevel ca. 3,5 meter wordt teruggelegd. Hiermee kan worden bereikt dat de Valetonlaan op een afstand van 6,5 tot bij voorkeur 8 meter van de Valetonflat wordt gelegd. De ruimte die met het verleggen van de gevel beschikbaar komt, kan bovendien worden gebruikt voor de verdere compensatie van 124 m2 wateroppervlak, zodat sprake is van volledige compensatie van de waterkom.
- (2) aan de zijde van de Eykmanlaan en de Kapteynlaan waar de gevel met ca. 2 tot 1 meter wordt teruggelegd. Deze verkleining van het winkelcentrum biedt de mogelijkheid tot het aanbrengen van ruimere trottoirs en/of een verbreding van de groenzone tussen het fietspad en de rijbaan van de Eykmanlaan.

- 1.2 Als besloten wordt tot een verkleining van de uitbreiding van het winkelcentrum met circa 500 m2 bvo, dan zal extra dekking gevonden moeten worden.

Een verkleining van 500 m2 bvo is alleen te realiseren door middel van een combinatie van de genoemde opties bij kanttkening 1.1.

Een verkleining van 500 m2 uitsluitend aan de zijde Eykmanlaan/Kapteynlaan óf uitsluitend aan de zijde van de Valetonlaan is niet mogelijk, omdat anders het inpandig laden & lossen en de oprit naar het parkeerdek bouwkundig niet meer goed te organiseren zijn in het bouwplan. Met de verkleining zal ook de leefruimte op (de met tuintjes ingerichte) parkeerdek van de woningen boven het winkelcentrum afnemen.

Voor wat betreft de hoogte van het dekkingstekort wordt verwezen naar de Buisiness case. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota (VJN) kan worden gezocht naar ruimte voor de benodigde dekkingsmiddelen.

Beslispunt

- 2 De verbeteringsvoorstellen die zijn voortgekomen uit de tafelgesprekken en zoals vertaald in het aangepaste inrichtingsplan, vast te stellen.

Argumenten

2.1 Extra gesprekken met bewoners hebben geleid tot planoptimalisatie.

Naar aanleiding van de zorgen welke zijn geuit tijdens de raads-informatieavond en de raadscommissiebehandeling over de herontwikkeling van winkelcentrum de Gaard, heeft er op 8 april 2015 een extra participatiebijeenkomst, in de vorm van tafelgesprekken, plaatsgevonden met bewoners. Deze gesprekken hebben geleid tot verbeteringen van het plan. In beide tweekolommenstukken wordt uitgebreid op alle zienswijzen ingegaan en wordt een overzicht gegeven welke planwijzigingen naar aanleiding hiervan zijn c.q. worden uitgevoerd.

De doorgevoerde aanpassingen staan vertaald in de aangepaste inrichtingstekening voor de openbare ruimte (zie bijlage 3).

2.2 Extra gesprekken met de bewoners hebben geleid tot de volgende verbeteringen.

De belangrijkste planaanpassingen betreffen:

- Verplaatsing 24 parkeerplaatsen van parkeerterrein Lamerislaan naar de noordzijde van de Jeruzalemkerk. Verdeeld over 2 parkeeringangen zal de toename van overlast van het parkeerterrein beperkt worden.

- Het parkeerterrein bij de Lamerislaan wordt versmald en daardoor kunnen zowel aan de zijde van de Eykmanlaan als aan de Lamerislaan een groenwal worden toegevoegd.

- De aansluiting van de Kapteynlaan en Lamerislaan naar het parkeerterrein en de knik in de Kapteynlaan worden aangepast, zodat minder overlast voor de aangrenzende bewoners ontstaat.

- Voor de hoofdingang van de Jeruzalemkerk komen 4 opstelplaatsen voor trouw- en rouwauto's en wordt ruimte gegeven aan het voorrijden van de trouw- en rouwauto's.

- Bij de Valetonlaan en Obbinklaan zal een ringleiding voor winkelwagentjes worden aangelegd, zodat winkelwagentjes niet naar de aangrenzende straten kunnen worden meegenomen. Het boodschappen doen door met de auto in de aangrenzende straten te parkeren wordt hiermee ontmoedigd en voorkomt zoekverkeer.

- T.o.v. het SPvE wordt de Valetonlaan verlegd tot op de locatie van de huidige parkeerplaatsen. De afstand tot de Valetonflat wordt minimaal 6,5 meter (i.p.v. 3,5 meter) en wordt afgezoomd met een groene haag. Het wateroppervlak neemt hierdoor toe met 130 m².

- De omvang van het groen krijgt een gelijke omvang als in de huidige situatie. Door de herinrichting zal de kwaliteit van het groen gaan toenemen. Samen met de geplande ontwikkeling ten noorden van de wijk bij de Groene Kop (zie bijlage 12) waar geïnvesteerd wordt in kwaliteitsverbetering en gebruikswaarde van groen, zal het groen in de wijk een nieuwe impuls krijgen.

2.3 Procesvoorstel maakt omzetting naar een langzaamverkeersroute Valetonlaan mogelijk.

Er wordt uitgegaan van handhaving van het éénrichtingsverkeer voor auto's op de Valetonlaan, waarbij het profiel van de Valetonlaan zodanig wordt vorm gegeven dat in de toekomst omzetting naar een langzaamverkeersroute op eenvoudige wijze kan worden uitgevoerd. Indien de toename van het huidige autoverkeer substantieel hoger wordt, zal met het betrokken deel van de wijk overleg plaats vinden over de eventuele omzetting naar een langzaam verkeersfunctie. Een half jaar na de oplevering van het winkelcentrum en de openbare ruimte zal hiervoor een nieuwe verkeersstelling gedaan worden. In elke geval zal de Valetonlaan wel voor het verzorgend expeditieverkeer voor het zuidelijke deel van het winkelcentrum (niet voor AH en noordelijke winkels) gehandhaafd blijven (met bijvoorbeeld venstertijden of klappaaltjes).

2.4 Inzet bij de herinrichting van de openbare ruimte is meer ruimte voor verblijf en een goede aansluiting op de rest van het centrumgebied te realiseren.

De openbare ruimte rondom het huidige winkelcentrum is zeer versnipperd. Er zijn onaantrekkelijke anonieme ruimtes, die weinig relatie hebben met de omliggende bebouwing en waarin het verkeer domineert en een barrière vormt. De inzet bij de nieuwe inrichting is daarom om de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren met veel ruimte

voor verblijf en een goede aansluiting op de rest van het centrumgebied. Het ontwerp is zodanig opgezet dat een fraaie open pleinruimte ontstaat. Over het gehele plein staan bomen, die als het ware als een "groen dek" over het plein liggen.

Beslispunt

- 3 In afwijking van het uitgiftebeleid voor gemeentegrond, in te stemmen met de verkoop van gemeentegrond in eigendom aan TOP Vastgoed.

Argumenten

- 3.1 Nevo Vastgoed is al eigenaar van de grond van het (bestaande) winkelcentrum.
Omdat de grond van het winkelcentrum in volle eigendom is van de initiatiefnemende partijen, wordt de grond niet in erfpacht maar in eigendom uitgegeven. Op verzoek van de eigenaar is gekozen om het zakelijk hoofdrecht met betrekking tot de huidige feitelijke eigendomssituatie bij de uitgifte te laten prevaleren, onder voorbehoud van de gemaakte afspraken in de overeenkomst tot verkoop van grond.

Beslispunt

- 4 Goedkeuring te geven aan de verplichting voor TOP Vastgoed dat de grondopbrengsten voor de gemeente, na aftrek van o.a. de gemeentelijke plankosten, door de ontwikkelaar worden aangewend voor de uitvoering van het inrichtingsplan.

Argumenten

- 4.1 In de grondovereenkomst (bijlage 4) zijn afspraken vastgelegd, waaronder TOP Vastgoed en Nevo Vastgoed naast de verbouw en uitbreiding van het winkelcentrum ook de aanleg van de infrastructuur en de inrichting van de openbare ruimte uitvoert.
De gemeente opent geen grondexploitatie voor het project. Er is niet voor een grondexploitatie gekozen, omdat de opbrengsten van de grond niet opwegen tegen de kosten die de gemeente zou maken en uit de grondopbrengsten zou moeten dekken als zij zelf het inrichtingsplan met betrekking tot de openbare ruimte zou realiseren.
Omdat enerzijds de uitbreiding en verbetering van het winkelcentrum beleidsmatig gewenst is en anderzijds de ontwikkelaar de ontwikkeling met de daarbij samenhangende kosten wel haalbaar kan realiseren, is mede in het licht van een terugtrekkende overheid, gekozen om de gehele uitvoering bij de ontwikkelaar c.q. eigenaar te laten. De uitbreiding van winkelcentrum De Gaard en de inrichting van de buitenruimte zullen dus integraal door de ontwikkelaar worden gerealiseerd. De afspraken hierover zijn opgenomen in de overeenkomst over de verkoop van grond. De aanleg van infrastructuur en herinrichting vindt plaats voor rekening van de gemeente, op turn-key basis, als tegenprestatie voor de grondopbrengst. Top Vastgoed/Nevo zal bij het notarieel transport de grondprijs aan de gemeente voldoen. De gemeente zal na aftrek van o.a. de dekking van de gemaximaliseerde afgesproken gemeentelijke plankosten het restant bedrag fasegewijs (naar rato van de vordering van het werk) aan TOP Vastgoed/NEVO overmaken ten behoeve van de te verlenen turn-key opdracht voor de aanleg van infrastructuur en inrichting van het openbare gebied. Voor betaling van deze turn-key opdracht, waarbij het openbaar gebied heringericht en gebruiksklaar wordt geleverd, zal een termijnenregeling worden opgesteld.
In de grondovereenkomst is tevens opgenomen dat de gemeente een bijdrage levert van € 100.000,- voor de kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte ter versterking van het vestigingsklimaat van het winkelcentrum de Gaard. Deze middelen komen uit de gereserveerde middelen voor transformatie winkelgebieden ter uitvoering van amendement Werkgever Centraal 2012/A65.

- 4.2 Om de uitwerking van de plannen in goede banen te leiden zal de ontwikkelaar een BLVCplan opstellen, dat aan bewoners en belanghebbenden zal worden toegelicht.
BLVC staat voor Bereikbaarheid Leefbaarheid Veiligheid en Communicatie. In het BLVC-plan worden zaken of maatregelen opgenomen rondom bouwverkeer, bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie tijdens de hele bouw.
Dit behoeft goedkeuring van gemeentelijke instanties. Doel van een dergelijk plan is dat tijdens de uitvoering de overlast voor omwonenden en gebruikers zoveel mogelijk wordt beperkt en dat bij problemen duidelijk is wie hiervoor aanspreekbaar is en op welk moment.
- 4.3 Om de uitvoeringsrisico's te beperken is de overeenkomst ook afgesloten met eigenaar Nevo B.V. van het winkelcentrum.
Omdat er geen bouwplicht op het plan ligt, vervalt de verplichting om tot een Europese aanbesteding over te gaan. Dit betekent dat de ontwikkelaar niet verplicht kan worden het goedgekeurde plan uit te voeren. Om de risico's hiervan te beperken is de overeenkomst ook afgesloten met de eigenaar van het winkelcentrum (naast TOP Vastgoed als ontwikkelaar) en wordt de betaling van deze turn-key opdracht voor de aan te leggen infrastructuur en inrichting via een termijnenregeling afgewikkeld. Daarnaast is er een mogelijkheid opgenomen dat de verkochte grond aan de gemeente wordt terug geleverd, indien de ontwikkelaar niet overgaat tot realisatie.
- 4.4 In de grondovereenkomst is als inspanningsverplichting de wens van de gemeente opgenomen om bij de realisatie van het project de lokale werkgelegenheid te stimuleren.

Kantttekeningen

- 4.1 Voor goedkeuring van de overeenkomst is een bestemmingsplanwijziging nodig en moet het definitief ontwerp voor het inrichtingsplan door de gemeente zijn goedgekeurd.
De goedkeuring van de overeenkomst met betrekking tot de verkoop van de grond kent twee voorwaarden. De ontwikkeling past niet binnen het vigerende bestemmingplan. Een goedgekeurd en vastgesteld bestemmingsplan is daarom als voorwaarde in de overeenkomst opgenomen. Dit betekent dat een bestemmingsplanprocedure doorlopen zal moeten worden, voordat een omgevingsvergunning voor de uitbreiding van het winkelcentrum kan worden afgegeven. Daarnaast moet het definitief ontwerp voor het inrichtingsplan door de gemeente zijn goedgekeurd. Beide voorwaarden betekenen dat de gemeente erop kan toezien dat de ontwikkelaar/Nevo BV zich aan het SpvE en de overeenkomst moeten houden. Het risico voor het geval het bestemmingsplan niet wordt vastgesteld ligt bij de ontwikkelaar.
- 4.2 Afhankelijk van de keuze om de uitbreidingsruimte te verkleinen, moet de uitgifteovereenkomst hierop worden aangepast.
De ruimtelijke en financiële gevolgen van een verkleining leidt tot wijziging van de overeenkomst.

Beslispunt

- 5 Voor het optimaal functioneren van het winkelcentrum "betaald parkeren gedurende de venstertijden 6.00-11.00 in de ochtend" in te voeren binnen de plangrenzen van het project en daarmee het totaal aantal parkeerplaatsen te baseren op een betaald parkeerregime.

Argumenten

- 5.1 Voor het functioneren van het winkelcentrum is het essentieel dat het parkeerterrein niet vol staat met 'vreemd' parkeerders.
Het gegeven dat ten gevolge van de onlangs gehouden draagvlakmeting nu voor het parkeerterrein Lamerislaan/Kapteynlaan geen betaald parkeren zal gelden, terwijl het deel

ten zuiden van de Kapteynlaan wel betaald parkeren geldt, stuit op praktische bezwaren. Ongeveer de helft van de parkeerplaatsen ligt binnen het betaald parkeren regime en de andere helft erbuiten. In praktijk zal iedereen immers op zoek gaan naar een gratis parkeerplaats aan de overzijde van de Kapteynlaan. En als dat parkeerterrein vol is, bestaat het aannemelijke risico dat men niet de Kapteynlaan oversteekt naar het (betaalde) parkeeraanbod rondom het winkelcentrum, maar dat men ofwel verder de wijk inrijdt op zoek naar een gratis parkeerplaats (met alle overlast, zoals zoekverkeer, milieu en verkeersveiligheid) of eventueel naar een ander winkelcentrum gaat. Voor het functioneren van het winkelcentrum is het daarom van belang dat het gehele parkeeraanbod voor dat winkelcentrum eenzelfde regime kent.

Op dit moment staat het huidige parkeerterrein aan de overzijde van de Kapteynlaan al vol. Uit onderzoek en uit signalen uit de buurt weten we dat hier werknemers staan die elders in het gebied met betaald parkeren werken (informeel, spontaan P+R-gebruik dus) en dat bewoners uit het gebied met betaald parkeren die geen parkeervergunning willen betalen of kunnen krijgen, hun auto hier neer zetten. Met de invoering van betaald parkeren kan "vreemd" parkeren worden tegengegaan. Gebaseerd op een betaald parkeerregime en de lagere uitbreidingsruimte van 4.064 m² bvo, komt het aantal parkeerplaatsen op maaiveld uit op 266 (naast 83 parkeerplaatsen op het parkeerdek).

Kantttekeningen

- 5.1 In het Coalitieprogramma is vastgelegd dat voor de invoering van betaald parkeren niet alleen de parkeerdruk leidend is, maar ook het draagvlak onder bewoners.

In het gebied ten noorden van de Kapteynlaan is onlangs het draagvlak gepeild. Alhoewel op de bijeenkomst van 8 april sommige bewoners (m.n. degenen woonachtig in de direct nabijheid van het winkelcentrum) hebben gepleit voor betaald parkeren, is uit de uitkomst van die draagvlakmeting gebleken dat slechts 37% voor de invoering van betaald parkeren is. Daarmee wordt afgeweken van de afspraken uit het coalitieprogramma.

- 5.2 Besluiten voor een gemengd parkeeraanbod voor winkelcentrum De Gaard, betekent dat in plaats van 266 parkeerplaatsen 273 parkeerplaatsen gerealiseerd moeten worden.

Het gegeven dat nu voor het deel ten zuiden van de Kapteynlaan wel en voor het parkeerterrein Lamerislaan/Kapteynlaan geen betaald parkeren zal gelden, compliceert de berekening van het benodigde aantal parkeerplaatsen. Ongeveer de helft van de parkeerplaatsen ligt binnen het betaald parkeren regime en de andere helft erbuiten. Bij betaald parkeren geldt een lagere parkeernorm. Bij een doorrekening op volledig betaald parkeren sluit de parkeerbalans. Bij een doorrekening op volledig niet-betaald parkeren zijn er 280 parkeerplaatsen nodig. Bij een gemengde parkeerregime, zoals thans het geval is, zal het aantal benodigde parkeerplaatsen een uitkomst in het midden opleveren. Dit betekent dat er t.o.v. de 266 parkeerplaatsen nog 7 extra parkeerplaatsen aangelegd moeten worden, waarmee het totaal aantal te realiseren parkeerplaatsen uitkomt op 273 parkeerplaatsen.

Het parkeerterrein boven de AH is bestemd voor de bewoners boven de AH en voor het personeel van de winkels in De Gaard. Hoewel hier rekentechnisch een oplossing voor het ontstane tekort denkbaar is, levert dit voor het gebruik van dit parkeerdek een onwenselijke situatie en heeft het de voorkeur om geen openbaar parkeren op dit parkeerdek te hebben. In het aangepast plan wordt nu langs de groenwal geparkeerd. Deze groenwal aan de zijde van de Eykmanlaan kan worden opgeofferd om deze extra 7 parkeerplaatsen te realiseren.

- 5.3 Besluiten voor een verkleining van de winkeluitbreiding leidt tot vermindering van de parkeerbehoefte

Bij keuze voor verkleining van de winkeluitbreiding zal de parkeerbehoefte verminderen. Afhankelijk van de gekozen optie zal deze vermindering variëren tussen de 5 en de 12 parkeerplaatsen.

Beslispunt

- 6 De door het college opgelegde geheimhouding van de grondovereenkomst (bijlage 4) en de Business case conform (bijlage 5) artikel 25 lid 3 Gemeentewet te bekrachtigen.

Argumenten

- 6.1 Geheimhouding van de bijlage (overeenkomst) is noodzakelijk om schade aan de financiële belangen van de gemeente te voorkomen, en om te voorkomen dat bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen onevenredig worden beoordeeld of benadeeld (artikel 10 lid 1 sub c en lid 2 sub b en g Wet Openbaarheid van Bestuur).
- de bijlagen bevatten bedrijfs- en fabricagegegevens, die door ontwikkelaar TOP Vastgoed en eigenaar Nevo vertrouwelijk aan de gemeente zijn meegedeeld (artikel 10 lid 1 sub c Wob)
 - openbaarheid van deze stukken kan de onderhandelingspositie van de gemeente bij toekomstige transacties schaden (artikel 10 lid 2 sub b Wob).
 - ook kan openbaarheid van de bijlagen leiden tot (onder meer) onevenredige benadeling van ontwikkelaar TOP Vastgoed en eigenaar Nevo (artikel 10 lid 2 sub g Wob).
- Geheimhouding van de uitgifteovereenkomst is van toepassing totdat inschrijving van de transactie bij het kadaster heeft plaatsgevonden.
- Geheimhouding van de Business case is onbeperkt.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling Sam-Sin-Vos, K.N. (Karin)
Kenmerk	15.506368
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 54

Herontwikkeling De Gaard en omgeving

Besluit

- 1 Het SPvE voor de herontwikkeling van winkelcentrum de Gaard vast te stellen, met een correctie waarbij de uitbreidingsruimte in het SPvE wordt verlaagd van 4.800 m² bvo naar 4.064 m² bvo.
- 2 De verbeteringsvoorstellen die zijn voortgekomen uit de tafelgesprekken en zoals vertaald in het aangepaste inrichtingsplan, vast te stellen.
- 3 In afwijking van het uitgiftebeleid voor gemeentegrond, in te stemmen met de verkoop van gemeentegrond in eigendom aan TOP Vastgoed.
- 4 Goedkeuring te geven aan de verplichting voor TOP Vastgoed dat de grondopbrengsten voor de gemeente, na aftrek van o.a. de gemeentelijke plankosten, door de ontwikkelaar worden aangewend voor de uitvoering van het inrichtingsplan.
- 5 Voor het optimaal functioneren van het winkelcentrum "betaald parkeren gedurende de venstertijden 6.00-11.00 in de ochtend" in te voeren binnen de plangrenzen van het project en daarmee het totaal aantal parkeerplaatsen te baseren op een betaald parkeerregime.
- 6 De door het college opgelegde geheimhouding van de grondovereenkomst (bijlage 4) en de Business case conform (bijlage 5) artikel 25 lid 3 Gemeentewet te bekrachtigen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

mr. J.H.C. van Zanen

Herontwikkeling De Gaard en omgeving

Stedenbouwkundig Programma van Eisen

Concept, 19 juni 2014

Herontwikkeling De Gaard en omgeving

Stedenbouwkundig Programma Van Eisen

Concept, 19 juni 2014

Gemeente Utrecht

Colofon

Projectgroep

Ine Esselink, IBU/ SW
Laurens Brouwer, IBU/ SW
Manon den Blanken, REO/ EZ
Leon Peeters, M&M/ V&V
Arno van Rijssen, REO/ GZ
Fon Maas REO / GZ
Cees van der Vliet, M&M, Milieu
Tanja Lazaridis, REO/ S&M
Evelien van Batenburg, REO / Programma's
Mathide Heijns, Advies commissie beeldende kunst
Jozef LeGrand, Kunstenaar

Namens Top Vastgoed
Frank van Kessel, Top Vastgoed
Patrick van Lammeren, Top Vastgoed
Han Fijen, FiMek Estate
Gianni Cito, Moke Architecten

Projectleiding

Evert van der Gronde IB/ PMB

Opdrachtgevers

Karin Sam-Sin - Vos, REO / Programma's

Grafische realisatie

REO / S&M/ CAD-unit

Versiedatum

19 juni 2014

Reproductiedatum

Inhoudsopgave

1 Inleiding	7	6 Bereikbaarheid en Parkeren	28
1.1 Aanleiding	7	6.1 Bereikbaarheid en parkeren	28
1.2 Doel	7	7 Onderbouwing	31
1.3 Ligging plangebied	7	7.1 Ruimtelijke structuur	31
2 Bestaande situatie	9	7.2 Functionele structuur	32
2.1 Huidige situatie	9	8 Onderzoek en haalbaarheid	33
2.2 Kansen en knelpunten	10	8.1 Geluidsnormeringen	33
2.3 Verkeersstructuur	11	8.2 Luchtkwaliteit	33
2.4 Toekomstige ontwikkelingen	12	8.3 Gezondheid	35
3 Beleidskaders	13	8.4 Bodemkwaliteit	35
3.1 Structuurvisie Utrecht 2015-2030.	13	8.5 Flora & fauna wetgeving	35
3.2 Detailhandel	13	8.6 Archeologie	35
3.3 Wonen	14	8.7 Duurzaam bouwen	36
3.4 Welstandsnota Utrecht	14	8.8 Externe Veiligheid	36
3.5 Groenstructuurplan	15	8.9 Bedrijven en milieuzonering	37
3.6 Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan	15	8.10 Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)	37
3.7 Nota Stallen en Parkeren	15	9 Uitvoerbaarheid	38
3.11 Schetsplan De Gaard 2012	18	9.1 Economische uitvoerbaarheid	38
4 Randvoorwaarden en programma van eisen	20	9.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	38
4.1 Algemeen	20	10 Plan van aanpak voor vervolg	40
4.2 Ruimtelijke hoofdopzet	20	10.1 Te volgen planproces	40
4.3 Programma	22	11 Bijlages	41
5 Openbare ruimte en beeldkwaliteit	23	Bijlage 1 Ontwerp inrichting openbare ruimte	41
5.1 Algemeen	23	Bijlage 2a: Impressies	42
5.2 Herontwikkeling	24	Bijlage 2b: Bouwplan	44
5.3 Beheer	24	Bijlage 2c: Toevoeging woningen	70
5.4 Afvalinzameling	24	Bijlage 3a: Verkeer en parkeren	71
5.5 Bomen	24	Bijlage 3b: Rapport Oranjewoud	72
5.6 Water	24	Bijlage 4: Groen en bomen	86
5.7 Kunst	25		
5.8 Beeldkwaliteit	26		

Afbeelding 1

Luchtfoto

De Gaard en omgeving

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op verzoek van de eigenaar van winkelcentrum De Gaard (Van der Vorm Vastgoed), een ontwikkelaar (TOP Vastgoed) en de winkeliers is gestart met een proces om tot vernieuwing van het winkelcentrum te komen. De Gaard is een goed functionerend winkelcentrum in de wijk Noordoost, maar verouderd en naar binnengekeerd. Het winkelcentrum is te klein voor de functie die het heeft. Er zijn knelpunten op het gebied van verkeer, parkeren en laden en lossen. Daarnaast is er sprake van onderbewinkeling in Noordoost, waardoor er relatief veel afvloeiing naar andere wijken is. Met de ontwikkeling van woningbouw op de Veemarkt zal het aantal inwoners van Noordoost toenemen en daarmee de relatieve onderbewinkeling. Er is daarom potentie en noodzaak om het winkelaanbod uit te breiden en een kwaliteitsslag te maken. Een belangrijk uitgangspunt in het Ontwikkelingskader Detailhandel Utrecht (2012) is het behoud van winkelvoorzieningen in de nabijheid van de bewoners van Utrecht. Dit betekent onder andere schaalvergroting en vernieuwing toestaan in winkelgebieden die in de basis een goede kwaliteit hebben. Winkelcentrum de Gaard heeft door de centrale, strategische ligging en het huidige bovengemiddelde functioneren een goede uitgangspositie voor vernieuwing.

Afbeelding 2

De Gaard gezien vanuit de Eykmanlaan

De uitbreiding van winkelcentrum De Gaard past in de ambitie van het Utrechtse detailhandelsbeleid om schaalvergroting in dit winkelcentrum te faciliteren.

1.2 Doel

De herontwikkelings- en uitbreidingsopgave van Winkelcentrum De Gaard en omgeving heeft als doel om in dit gebied een kwaliteitsverbetering te realiseren van zowel het (winkel)centrum als de openbare ruimte. Het initiatief om te komen tot een kwaliteitsverbetering van winkelcentrum De Gaard biedt de mogelijkheid om het winkelcentrum te moderniseren en de problemen in het omliggende openbaar gebied aan te pakken. Met de uitbreiding en verbetering krijgt het winkelcentrum het winkelaanbod passend bij de wijkfunctie voor Noordoost. Ook zijn er kansen om het winkelcentrum beter aan te haken op de omgeving en een gezicht naar buiten te geven, zodat het een dynamisch hart van de wijk wordt. Een goed functionerend openbaar gebied is voorwaarde voor een goed functioneren van het (winkel)centrum.

Dit Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) beschrijft de ontwikkelingsrichting van het gebied en de ruimtelijke en functionele randvoorwaarden die gesteld worden aan bebouwing en openbare ruimte.

De ontwikkeling past niet in het vigerende bestemmingsplan. Voor de herontwikkeling zal een nieuw bestemmingsplan moeten worden opgesteld op basis van de in dit document beschreven randvoorwaarden.

1.3 Ligging plangebied

Het plangebied is gelegen aan de noordoostzijde van Utrecht, in de wijk Tuindorp Oost. Het wordt aan de noordwestzijde begrensd door de Eykmanlaan, aan de westzijde door de Valetonlaan, aan de noordoostzijde door de Kapteynlaan en Lamerislaan en aan de zuidzijde door de Obbinklaan.

Afbeelding 3:
Huidige situatie

FUNCTIES

- Winkelcentrum
- Wonen / winkelcentrum
- Kerk
- Water

OPENBARE RUIMTE

- Openbaar groen
- Plein
- Verblijfsgebied
- Verkeer en verblijf
- Bestaande bomen

BEREIKBAARHEID

- Rijweg
- Parkeren
- Voetpad
- Fietspad
- Bushalte

2 Bestaande situatie

2.1 Huidige situatie

Het plangebied (zie afbeelding 1) is gelegen in de na-oorlogse wijk Tuindorp-Oost. Kenmerkend is de hoogbouw aan de rand van de wijk als een schil rondom een laagbouw woonmilieu rond centrale hoven en plantsoenen. De hoogbouw vormt tevens de begeleiding van de hoofdinfrastructuur in en langs de wijk. De wijk wordt ook gekarakteriseerd door ruime en groene openbare en private ruimten. Winkelcentrum De Gaard (1966) is in het midden van de wijk gesitueerd als centrale voorziening. Het winkelcentrum en de naastgelegen Jeruzalemkerk (1966) zijn gesitueerd in een groene wig (nu deels opgeofferd aan parkeerruimte) en op de kop van een royale groene as van Troosterlaan en Everdingenlaan.

Het plangebied bestaat uit twee gebouwen en de omliggende openbare ruimte. De bebouwing bestaat uit winkelcentrum De Gaard met de erboven gelegen woningen en de Jeruzalemkerk.

Afbeelding 4:

Overdekte binnenstraat
Troosterhof

De Gaard is een naar binnen gericht buurtwinkelcentrum en richt zich primair op de dagelijkse boodschappen. Het centrum omvat totaal circa 3.600 m² verhuurbaar vloeroppervlak (VVO) en circa 2.050m² puur winkelvloeroppervlak (WVO). Dit metrage is exclusief niet-winkelvoorzieningen

als: kapper, reisbureau, Chinees, hakkenbar, videotheek en apotheek. Er bevinden zich 18 commerciële units met een divers aanbod van producten. De winkels worden ontsloten vanuit het pleintje aan de oostzijde van het winkelcentrum en de in oostwest-richting lopende overdekte binnenstraat Troosterhof aan de binnenkant van het winkelcentrum.

Boven de winkels bevinden zich twee schijfvormige woongebouwen; één aan de Valetonlaan (vier lagen bovenop de winkels) en één aan de Obbinklaan (twee lagen bovenop de winkels). Het woongebouw met 32 appartementen aan de Valetonlaan wordt ontsloten door vier portieken, het woongebouw aan de Obbinklaan omvat 13 maisonnettes en heeft twee toegangen. De entrees van de woningen bevinden zich aan de buitenzijde (straatzijde) van het winkelcentrum.

Ten oosten van het winkelcentrum bevindt zich de Jeruzalemkerk. De kerk is een gemeentelijk monument. De hoofdentree van de kerk bevindt zich aan de oostzijde van het gebouw. Het gebouw heeft een vierkante plattegrond en een symmetrische opzet. Het bestaat uit twee lagen; een plint met daarboven een terugliggend deel. De zalen in de kerk worden ook gebruikt voor bijeenkomsten van organisaties in de wijk.

De openbare ruimte rondom de gebouwen bestaat uit pleinruimte, verkeersruimte en parkeerplaatsen. Rondom het winkelcentrum en rondom de kerk bevinden zich circa 180 parkeerplaatsen. Parkeergelegenheid voor het winkelcentrum en de woningen erboven bevindt zich aan de Valetonlaan, de Obbinklaan en het plein rond de kerk.

Op piekmomenten wordt er ook gebruik gemaakt van het parkeerterrein aan de overzijde van de Kapteynlaan. Fietsklemmen zijn gesitueerd op het plein en bij de westelijke entree. De supermarkt (Albert Heijn) wordt bevoorraadt aan de westzijde van het gebouw, de kleinere winkels kunnen ook vanaf de achterzijde (Valetonlaan, Obbinklaan) worden bevoorraadt.

Naast de openbare ruimte rondom het woongebouw, het winkelcentrum en de kerk behoren ook een deel van de Eykmanlaan, de Kapteynlaan, de parkeerplaats in de oksel van de Kapteynlaan en Lamerislaan, het zuidelijk deel van de Lamerislaan en het plantsoen rondom de kerk tussen de Kapteynlaan en Obbinklaan tot het plangebied. Het plangebied heeft een oppervlakte van 3,7 hectare.

2.2 Kansen en knelpunten

Knelpunten

- Het bestaande winkelcentrum is naar binnen gericht en onaantrekkelijk aan de buitenkant. Het heeft een gedateerde uitstraling.
- De openbare ruimte rondom het winkelcentrum is zeer versnipperd, bevat weinig verblijfsruimte, heeft weinig samenhang en de inrichting ervan heeft weinig kwaliteit. De bebouwing heeft geen uitstraling naar de omliggende openbare ruimte
- Het winkelaanbod is te klein voor de wijkfunctie die het in Noordoost vervult.
- De Eykmanlaan is onaantrekkelijk en functioneert als scheiding en barrière.

Afbeelding 5:

Onaantrekkelijke achterkant van winkelplint

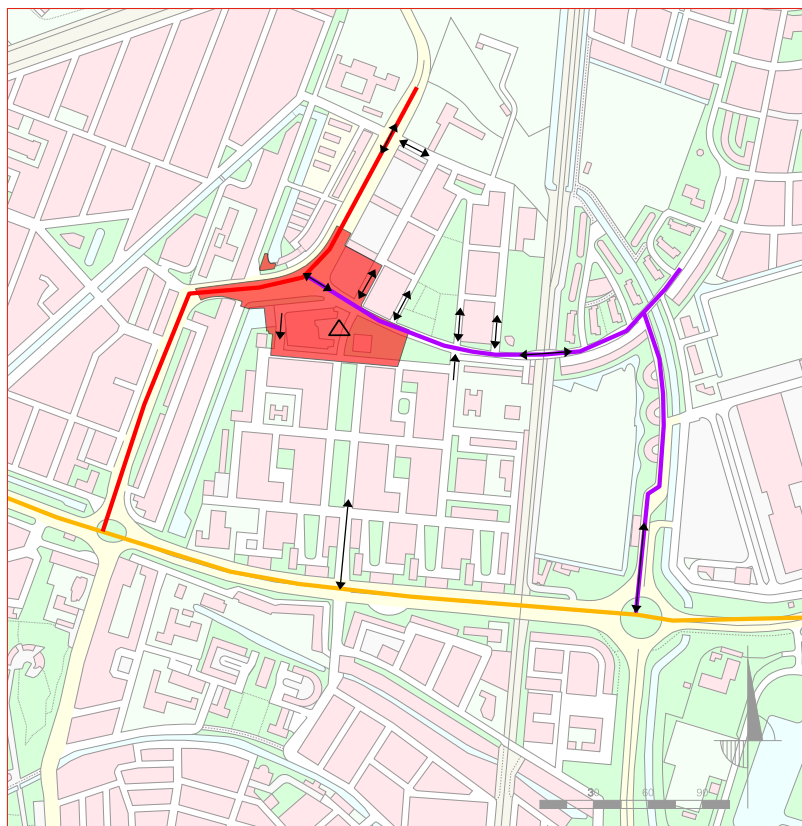
- De Kapteynlaan is de westelijke entree tot Tuindorp Oost en Voordorp. Hier wordt veel sluipverkeer ervaren.
- Doordat het parkeren verspreid is over verschillende locaties, is het onoverzichtelijk en is er veel zoekverkeer. Het laden en lossen zorgt voor overlast.
- De Troosterlaan is ter hoogte van de kerk een busbaan. Hierdoor wordt het centrumgebied ruimtelijk en functioneel doorsneden.
- Het winkelcentrum de Gaard is gelegen aan de centrale (groen)structuur van Tuindorp Oost. Door de aanwezigheid van parkeerterrein rondom de kerk sluiten de verblijfsgebieden niet goed op elkaar aan.
- De locatie nodigt uit tot samenloop van jongeren. De overlast die hierdoor kan ontstaan is van negatieve invloed op de veiligheid en leefbaarheid van het gebied.

Kansen

- Het transformeren van de huidige achterkanten tot voorkanten met een meer aantrekkelijke uitstraling.
- Het winkelcentrum kan beter aangetakt worden aan haar omgeving en een 'icoon' worden.
- Mogelijkheden voor herstellen van de centrale groenstructuur in de wijk.
- Beter gebruik maken van de fraaie ligging aan het water.
- Mogelijkheid tot het eenduidig inrichten van de openbare ruimte.
- Door de centrale ligging en het huidige bovengemiddelde functioneren kan de in Noordoost aanwezige uitbreidingsruimte worden aangewend ten behoeve van de versterking van winkelcentrum De Gaard. Overzichtelijk en efficiënt maken van parkeervoorzieningen voor het winkelen.
- Creëren 'aantrekkelijker' winkelklimaat door onder andere een moderne uitstraling. Er zijn kansen om de veiligheidssituatie te verbeteren met behulp van het Keumerk Veilig Ondernemen. Daarover zijn afspraken gemaakt.
- Beter benutten van het centrum als sociale ontmoetingsplek.
- Realiseren van een betere bereikbaarheid van parkeerplaatsen.
- Verminderen van het sluipverkeer.

Afbeelding 6:

Huidige
ontsluitingsstructuur

Legenda

	Winkelcentrum De Gaard		Wijkontsluiting
	Primaire as (Kardinaal de Jongweg)		éénrichtingsverkeer
	Secundaire as (Eykmalaan)		Bussluis Troosterhof
	Wijkontsluitingsweg (Sartreweg en Kapteynlaan)		
	Wijkontsluiting tweerichtingen		

2.3 Verkeersstructuur

De verkeersstructuur in de wijk kent drie categorieën met een verkeersfunctie: de Kardinaal de Jongweg is gecategoriseerd als primaire as (50 km/h), de Eykmalaan (50 km/h) als secundaire as en de Kapteynlaan en Sartreweg (50 km/h) zijn beide wijkontsluitingswegen. De verkeersfunctie staat bij deze drie wegcategorieën centraal, waarbij de afwikkeling van het verkeer - in die volgorde - het belangrijkste is. Op de overige wegen staat de verblijfsfunctie centraal, waarbij uitwisseling tussen verkeer en de kwaliteit van de leefomgeving het belangrijkste zijn. De maximumsnelheid op deze wegen is 30 km/h.

De verkeersontsluiting van de buurt ten zuiden van het winkelcentrum geschiedt aan de zuidzijde via de aansluiting van de Van Everdingenlaan op de Kardinaal de Jongweg. Dit is een volledige aansluiting waarbij het kruispunt is geregeld met een verkeersregelinstallatie. Aan de noordzijde van deze buurt is een ingaande ontsluiting via de Valettonlaan (eenrichtingsverkeer vanaf de Kapteynlaan via de Valettonlaan naar de Obbinklaan) en een uitgaande ontsluiting via de aansluiting van de Wevelaan op de Kapteynlaan. Op de Troostershof is een busluis aangelegd; doorgang van autoverkeer is hier niet mogelijk. De buurt ten noorden van de Kapteynlaan heeft aan de noordzijde via de Winklerlaan een ontsluiting op de Eykmalaan. Voor de verkeersontsluiting aan de zuidzijde op de Kapteynlaan heeft de buurt meerdere opties (Lamérislaan, Kouwerplantsoen en Winklerlaan). De verkeersintensiteit op de Kapteynlaan bedraagt in de huidige situatie (telling 2012) circa 6.000 à 6.500 mvt/etmaal. In de directe omgeving van De Gaard zijn twee grote parkeerterreinen aanwezig ten noorden en ten oosten van het winkelcentrum. Daarnaast zijn er rondom het winkelcentrum wegen.

Op de Kapteynlaan zijn fietsvoorzieningen in de vorm van fietsstroken aanwezig. Op de overige wegen in de omgeving van De Gaard wordt het fietsverkeer gemengd met het autoverkeer afgewikkeld. Aandachtspunt is de Kapteynlaan, waar de fietsstroken smal zijn en op de rijbaan snelheidsremmende voorzieningen zijn aangebracht. De wegversmallingen leiden tot wachtend autoverkeer op de fietsstroken. Het langzaam verkeer benadert het winkelcentrum vanuit alle windrichtingen.

Het expeditieverkeer maakt in de huidige situatie gebruik van de wegen aangrenzend aan het winkelcentrum. Daarbij rijdt het expeditieverkeer om het winkelcentrum heen, via de Valetomlaan en de Obbinklaan. Er zijn laad- en losplaatsen aangewezen aan de noord- en westzijde van het winkelcentrum. Het wegrijden gebeurt via de Troosterlaan richting de Kardinaal de Jongweg. Daarnaast rijdt er expeditieverkeer via de Troosterhof, waar men in- en uitrijdt (vanwege de bussluit).

2.4 Toekomstige ontwikkelingen

In de omgeving van het plangebied spelen een aantal ontwikkelingen;

Herontwikkeling de Veemarkt

Op de Veemarkt komt een nieuwe woonwijk met ruimte voor werken aan huis en kleinschalige bedrijvigheid. Eén van de belangrijkste uitgangspunten voor de wijk Veemarkt is dat het een duurzame wijk wordt. Daarnaast staat zelfbouw van woningen, individueel of in bouwgroepen centraal.

De Prinsenhof

De Protestantse Gemeente Utrecht (PGU) heeft het plan om het huidige gebouw van de PGU aan de Eykmanlaan, de Prinsenhof, te herontwikkelen. Het is de intentie om het huidige pand te slopen en een herontwikkeling te realiseren binnen de mogelijkheden van het bestemmingsplan.

Gerrit Rietveld College

Het plangebied betreft de locatie van het Gerrit Rietveldcollege in het noordoosten van de wijk Tuindorp. Op de locatie ten noorden van de huidige school wordt een nieuwe school gerealiseerd. In het plangebied zullen eveneens woningen (circa 80) en voorzieningen worden gebouwd.

Groene Kop

De Groene Kop is een groengebied gelegen ten noorden van het zorgcentrum Tuindorp Oost. Er zijn samen met bewonersgroepen en betrokken partijen plannen in voorbereiding. Deze hebben als doel middels een herinrichting met water en groen de kwaliteit van het gebied te verbeteren.

Herontwikkeling zorgcentrum Tuindorp Oost

Eigenaar van het zorgcentrum Careyn heeft een initiatief om de huidige locatie te herontwikkelen ten behoeve van circa 160 appartementen waarvan 40 appartementen voor de huisvesting van zware zorg patiënten. Er zal voor deze ontwikkeling een inpassingsstudie en een SPvE worden opgesteld.

3 Beleidskaders

Afbeelding 7:
Structuurvisie

3.1 Structuurvisie Utrecht 2015-2030.

De structuurvisie beschrijft de ruimtelijke structuur voor Utrecht tot 2030. In de structuurschets is uitgegaan van de Utrechtse kwaliteiten, de groei en de ontwikkelingen van de stad. In de structuurschets wordt uitgegaan van drie typerende kwaliteiten voor verschillende gebieden in de stad. De kwaliteit 'Binnentuin' is hierbij leidend voor het plangebied De Gaard en omgeving. De specifieke kwaliteit van een binnentuin bestaat uit een kenmerkende ruimtelijke opzet, een typerende architectuur of een typerend gebruik en inrichting van de openbare ruimte. Deze elementen, samen met rust, sociale cohesie en stabiliteit, bepalen de waarde van de wijk voor de stad Utrecht.

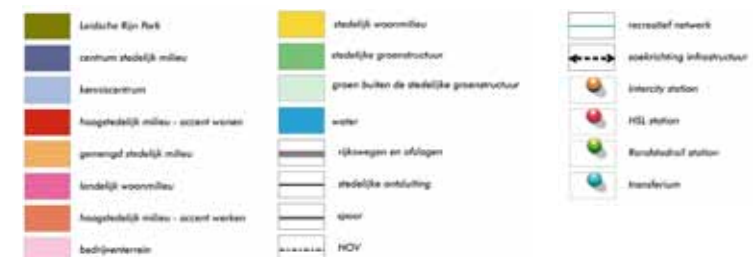
De opgave voor de binnentuinen ligt vooral in het onderhouden, vernieuwen en versterken van de kenmerkende structuren binnen een wijk.

In het ontwikkelingsbeeld voor 2015 is de locatie aangeduid als 'stedelijk en groenstedelijk woonmilieu'. Het accent ligt hier op rustig wonen in een stedelijke omgeving met een lage graad van functiemenging. De ruimtelijke structuur verschilt per buurt en wijk, afhankelijk van de bouwperiode. Niet-woonfuncties zijn vooral geconcentreerd in afzonderlijke ruimtelijke eenheden. Het openbaar groen is geclusterd in parken en plantsoenen en/of langs structurerende lijnen. Buurten en wijken worden ontsloten door stedelijke autowegen en een fijnmazig netwerk van fietsverbindingen.

3.2 Detailhandel

Winkelatlas 2011

In 2011 is het Randstad Koopstromenonderzoek uitgevoerd. Aanvullend hierop is voor de gemeente Utrecht de Winkelatlas 2011 opgesteld waarin per wijk het winkelaanbod, het koopgedrag van de inwoners en het functioneren van de winkelgebieden in kaart is gebracht. In totaal zijn 2.500 huishoudens geënquêteerd om het koopgedrag in kaart te brengen. In Noordoost is de koopkachtbinding van de inwoners aan de eigen winkelvoorzieningen vergeleken met andere wijken laag, ook voor de dagelijkse boodschappen. Dit betekent dat de inwoners vaak hun dagelijkse boodschappen buiten de wijk doen. Dit heeft te maken met de relatief beperkte omvang van het dagelijks winkelaanbod in Noordoost.

Winkelcentrum De Gaard is wat betreft omzet het belangrijkste winkelgebied in Noordoost. Voor de inwoners van Noordoost is De Gaard het belangrijkste winkelgebied voor de dagelijkse boodschappen: een kwart van de bestedingen in de dagelijkse artikelensector komt hier terecht. De vloerproductiviteit (= omzet per vierkante meter) in winkelcentrum De Gaard ligt op een hoog niveau. Er is voldoende economische potentie om de in Noordoost aanwezige uitbreidingsbehoefte aan (dagelijkse) winkels in De Gaard te faciliteren.

Ontwikkelingskader Detailhandel

In juni 2012 is het Ontwikkelingskader Detailhandel door de gemeenteraad vastgesteld. Dit kader beschrijft de wijze waarop we nu en de komende jaren de totstandkoming van detailhandelsplannen willen begeleiden, faciliteren en toetsten. Daarnaast beschrijft dit beleidskader hoe we om willen gaan met ontwikkelingen in de bestaande winkelgebieden. Uiteraard met oog voor een goede inpassing en aansluiting op de wijk. Belangrijk uitgangspunt in het detailhandelsbeleid is het behouden van een fijnmazige winkelstructuur. Dit betekent onder andere het faciliteren van schaalvergroting in winkelgebieden die in de basis een goede kwaliteit hebben. Winkelcentrum De Gaard heeft een centrale, strategische ligging en functioneert boven haar eigen verzorgingsniveau.

Afbeelding 8:
Winkelcentrum De Gaard
in 1970

In de wijk Noordoost is toevoeging van winkelaanbod wenselijk gezien de huidige onderbewikeling en de toename van het draagvlak door de woningbouw in Veemarkt. Vernieuwing en schaalvergroting van winkelcentrum De Gaard past in de ambitie van het Utrechts detailhandelsbeleid om vitaal winkelaanbod in de nabijheid van haar bewoners te behouden en daar waar nodig versterken. Uiteraard met oog op een goede inpassing en aansluiting op de wijk.

Horeca

Het Ontwikkelingskader Horeca Utrecht 2012 geeft aan op welke plekken de horecasector zich de komende jaren kan ontwikkelen. Winkelcentra ontwikkelen een compleet winkelaanbod met horeca-ondersteunende functie voor de dag en de vroege avond. Daghoreca, cafetaria/snackbar en restaurants hebben een sterke sociale functie en bedienen de groeiende markt van eenpersoonshuishoudens en de trend van eten buiten de deur. Horeca in de categorieën C en D conform het Ontwikkelingskader Horeca zijn mogelijk in winkelcentrum De Gaard.

3.3 Wonen

Op 14 januari 2010 heeft de Utrechtse gemeenteraad de Woonvisie 2009-2019 vastgesteld. In de Woonvisie geeft de gemeente haar visie op het Utrechtse woonbeleid van de komende tien jaar.

Utrecht is een sterke stad omdat veel mensen in Utrecht willen wonen en blijven wonen. Dit hangt samen met de aantrekkelijkheid van de stad en haar omgeving, de ligging binnen Nederland en met de economische kracht van de regio. Hierdoor kent de stad wel een grote druk op de woningmarkt. De Woonvisie geeft aan hoe vanuit het wonen kan worden bijgedragen aan het behouden en versterken van de kracht van de stad. Dit gebeurt door het vergroten van het woningaanbod in Leidsche Rijn en Rijnenburg en door vernieuwing in de bestaande stad. Daarnaast wordt er veel nadruk gelegd op het in beweging krijgen van de verstopte woningmarkt.

3.4 Welstandsnota Utrecht

Binnen de Welstandsnota Utrecht valt de locatie binnen het beleidsniveau 'Open'. Verandering of handhaving van het bebouwingsbeeld is mogelijk, zowel naar structuur als naar architectuur maar met behoud van landschap-

pelijke waarden. Dit betekent een vrije en open oriëntatie op het bestaande bebouwingsbeeld, ruimte voor vernieuwing en, bij gedeeltelijke veranderingen van de structuur, aansluiten op de bestaande omgeving. Een deel van de Eykmanlaan is, als belangrijke structuurdrager van de wijk, aangemerkt als stimulansgebied.

Inventarisatie naoorlogse stedenbouw

In het onderzoek naar na-oorlogse stedenbouw in Utrecht wordt de stedenbouwkundige opzet van Tuindorp-Oost gewaardeerd vanwege de verstilde binnenwereld en de dynamiek van de randen, de stedenbouwkundige compositie en de groene woonmilieus. Ook het winkelcentrum De Gaard krijgt een positieve waardering. De Jeruzalemkerk is een gemeentelijk monument en wordt gewaardeerd vanwege de karakteristieke opzet en architectuur (met bijzondere vermelding van de Mobachdeuren) en vanwege de beeldbepalende ligging op de kop van een groene as in Tuindorp-Oost.

3.5 Groenstructuurplan

In het groenstructuurplan is een geactualiseerde visie op de stedelijke groenstructuur in 2030 opgenomen. De visie gaat uit van verbetering van de kwaliteit van het huidige stedelijke groenareaal en het realiseren van groene verbindingen naar de omringende landschappen en uitbreiding van het groene areaal om Utrecht. Het plangebied grenst aan de westzijde aan een stedelijke groenverbinding; de professor Jordanlaan. Dit is een radiaal en oude toegangsweg die een directe verbinding naar 'buiten' mogelijk maakt. Het streven is de groene en recreatieve kwaliteit van deze bestaande verbinding te vergroten.

3.6 Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan

In het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) is de Eykmanlaan aangeduid als secundaire as van de hoofdstructuur auto. De oversteekbaarheid van de Eykmanlaan ter hoogte van winkelcentrum De Gaard is een belangrijk verbeterpunt. De Eykmanlaan is tevens een hoofdfietsroute. De Kapteynlaan is aangeduid als wijkontsluitingsweg.

3.7 Nota Stallen en Parkeren

Begin 2013 is de Nota Stallen en Parkeren opgesteld. Doel is om de leefbaarheid van de wijken te verbeteren en een kwaliteitsslag in de openbare ruimte te maken. Daarbij moet er een goede balans zijn tussen een aantrekkelijke stad aan de ene kant en een bereikbare stad aan de andere en om de potentie die Utrecht heeft te benutten. Ook kunnen parkeermaatregelen bijdragen aan de verbetering van de luchtkwaliteit en het goed bereikbaar houden van de vitale economische functies in de stad. Als bijlage bij deze nota is de Nota Parkeernormen Fiets en Auto gemaakt. Hierin staan aan de hand van een gebiedsindeling de normen voor fiets en auto die van toepassing zijn bij nieuwe ontwikkelingen. Winkelcentrum de Gaard is gelegen in gebied B1; stedelijk met betaald parkeren.

Hieronder de normen die in gebied B1 gelden voor auto en fiets

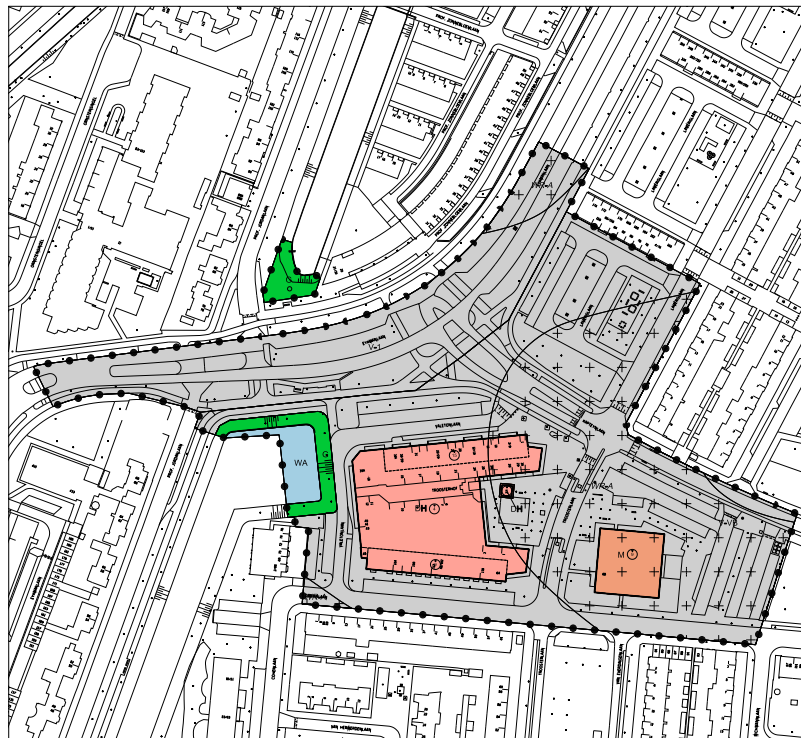
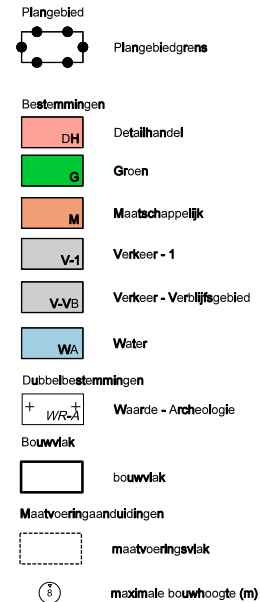
Auto		
detailhandel	2,30 - 3,70	per 100 m2 bvo
supermarkt	1,36 - 3,80	per 100 m2 bvo
commerciële dienstverlening	0,77 - 1,40	per 100 m2 bvo
arts/maatschap/therapeut/consultatiebureau	0,60 - 1,90	per behandelkamer
apotheek	1,53 - 2,30	per 100 m2 bvo
woning	0,94 - 1,20	55 t/m 80 m2 bvo
woning	1,02 - 1,40	80 t/m 120 m2 bvo
Fiets		
Detailhandel	2,7	per 100 m2 bvo
Supermarkten	5,3	per 100 m2 bvo
Commerciële dienstverlening	5	per balie

3.8 Vigerend juridisch kader

Het plangebied ligt in het op 31 oktober 2013 door de raad vastgestelde bestemmingsplan 'Actualisering diverse gebieden'. Dit bestemmingsplan betreft diverse gebieden in de stad Utrecht. Het gebied rondom De Gaard is deelgebied J (kaartblad 2). Het bestemmingsplan richt zich voornamelijk op beheer van de bestaande situatie en het vastleggen van de functionele en ruimtelijke structuur. De huidige functies en bebouwing zijn in het bestemmingsplan opgenomen middels de bestemmingen Detailhandel, Maatschappelijk, Groen, Water en twee verkeerbestemmingen. De voor Waarde - Archeologie aangewezen gronden (met +++) zijn mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van de archeologische waarden en verwachting.

Afbeelding 9:

Bestemmingsplan

3.9 Beleid stedelijk water

Een duurzame en robuuste verwerking van hemelwater is een belangrijke pijler van het landelijke en gemeentelijke waterbeleid. In het vigerende verbrede Gemeentelijk Rioleringsplan van de gemeente Utrecht wordt de lokale verwerking van regenwater als een kansrijke en doelmatige maatregel gezien om de doelstelling ten aanzien van de emissiereductie vanuit het gemengd stelsel te behalen.

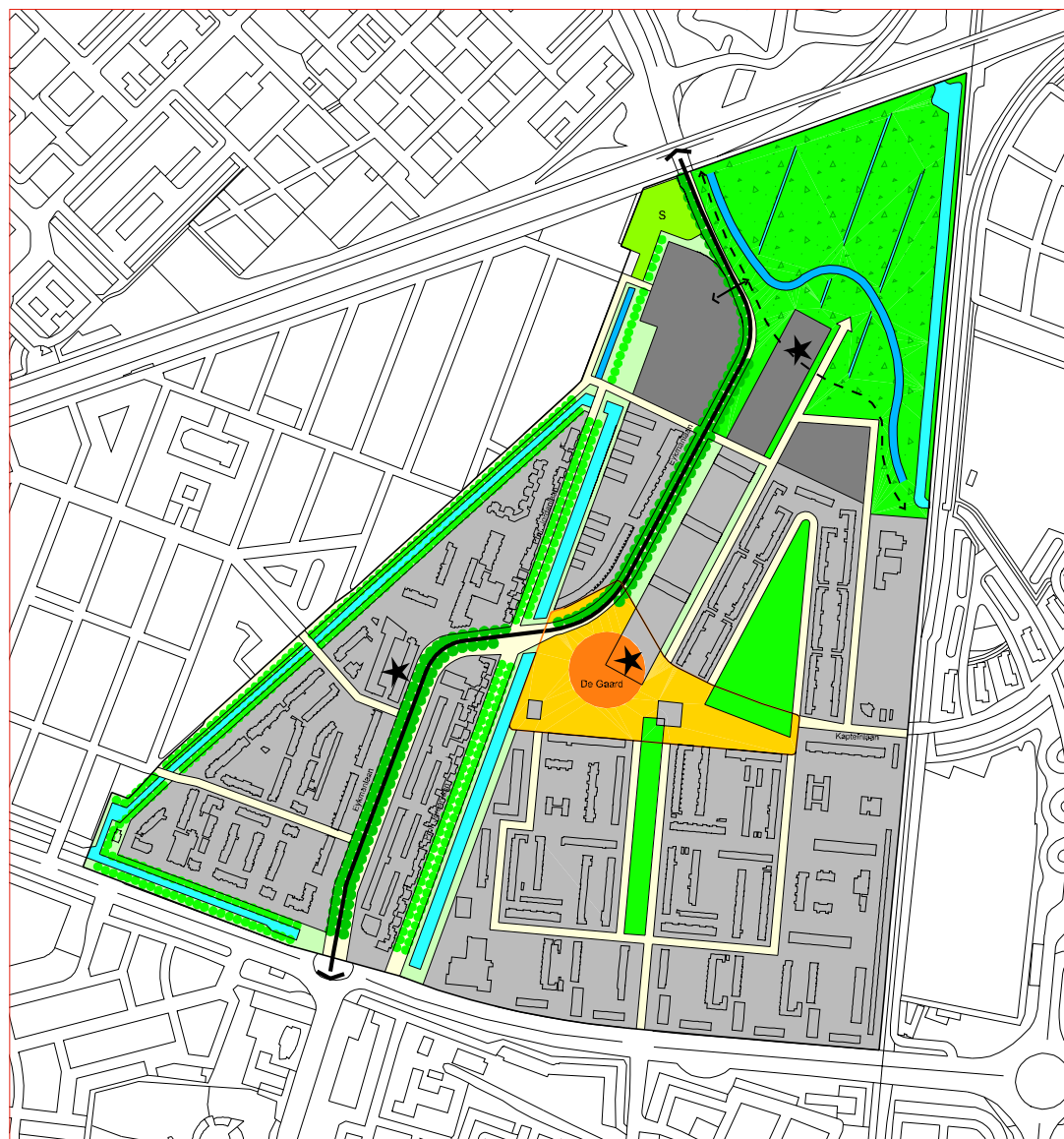
Herstructurering biedt kansen voor afkoppelen. Stedelijk Beheer wil de (gefaseerde) herinrichting van de openbare ruimte benutten om een deel van het afvoerend oppervlak van het gemengd riool af te koppelen en het hemelwater op een duurzame wijze te verwerken.

3.10 Visie Eykmanlaan

Het doel van de visie Eykmanlaan is het versterken van de ruimtelijke en functionele samenhang in dit deel van de wijk. Daarnaast heeft de visie als doel het leefklimaat in de buurt te versterken door middel van een kwaliteitsimpuls voor de openbare ruimte. In de visie zijn verschillende deelgebieden onderscheiden. Het plangebied maakt in de visie deel uit van het centrumgebied, dat een scharnierfunctie heeft tussen de plantsoenen, de Eykmanlaan en de watergang / professor Jordanlaan. Winkelcentrum De Gaard moet meer gebruik maken van de kwaliteiten van de omgeving en zich naar buiten richten. Het breidt uit en wordt een opvallend en bijzonder gebouw met een stoer en stedelijk karakter dat zich nadrukkelijk presenteert aan de Eykmanlaan. Het winkelcentrum wordt goed toegankelijk en bereikbaar voor winkelend publiek. Hiervoor moet de verkeerssituatie op de Kapteynlaan verbeterd worden. Het doel is om langs de Eykmanlaan aan te sluiten op de maat en schaal van de buurten en de weg als een representatieve groene stadsentree te laten zien.

Het vergroten en verbeteren van het aanbod in woningbouw is ook doelstelling van de visie Eykmanlaan. Er is in deze wijk met name een tekort aan zelfstandige woningen voor senioren. Met het aanbieden van huisvesting in deze categorie kan doorstroming tot stand komen.

Afbeelding 10:
Visie Eykmanlaan

LEGENDA

- Bestaande woonbuurt / bebouwing
- Ontwikkelingslocatie
- Centrumgebied met winkelcentrum
- Orientatiepunt wijkniveau
- Hoofdverkeersweg
- Hoofdstructuur openbare ruimte
- Nieuwe aansluiting Eykmanlaan
- Nieuwe verbinding voetganger/fiets
- Buurtgroen
- Volkstuinenpark
- Speeltuin
- Bestaande boomstructuur
- Nieuwe boomstructuur
- Bestaand water / singel
- Nieuw water

3.11 Schetsplan De Gaard 2012

Basis voor dit SPvE is het schetsplan dat is opgesteld in 2012. Dit is een globaal plan dat in opdracht van TOP Vastgoed tot stand is gekomen en waar de gemeente een positief advies over heeft gegeven. In dit proces heeft een klankbordgroep met bewoners en ondernemers een belangrijke rol gespeeld.

De essentiële onderdelen van dit plan hebben als vertrekpunt gediend voor de verdere uitwerking van het plan. De essentiële onderdelen zijn de uitbreiding van het winkelcentrum in de richting van de Eykmanlaan; het inrichten van de ruimte tussen de Kapteynlaan en Obbinklaan als verblijfsgebied, het conceneren van het parkeren aan de Lamerislaan, het versmallen van de Eykmanlaan en de kruising met de Kapteynlaan, en het met elkaar verbinden van de waterlopen langs de Jordanlaan .

Afbeelding 11:
Schetsplan 2012

4 Randvoorwaarden en programma van eisen

4.1 Algemeen

Met de herontwikkeling van het winkelcentrum wordt een uitnodigend centrumgebied gecreëerd en worden tegelijk een aantal problemen in de openbare ruimte en in de verkeerssituatie aangepakt. Om te komen tot een kwalitatief betere inrichting en om ruimte te bieden aan de uitbreiding van het winkelcentrum wordt de openbare ruimte heringericht.

4.2 Ruimtelijke hoofdropzet

In de nieuwe ruimtelijke hoofdropzet wordt de ruimte ten zuiden van de flat aan de Lamerislaan betrokken bij het winkelcentrum. Deze ruimte wordt benut om het grootste deel van het parkeren te situeren. Door het parkeren te concentreren zal het zoekverkeer rondom het winkelcentrum afnemen en komt er aan de oostkant van het winkelcentrum ruimte vrij voor het maken van een groot plein dat goed aanhaakt op de centrale groenstructuur van de wijk. De Eykmanlaan en de kruising van de Eykmanlaan met de Kapteynlaan zullen worden versmalt. Hierdoor ontstaat ruimte voor de uitbreiding van het winkelcentrum en zal de barrièrewerking van de Eykmanlaan afnemen. Door het versmallen van de aansluiting van de Kapteynlaan met de Eykmanlaan en het herinrichten van de Kapteynlaan als 30 km weg is het de verwachting dat de hoeveelheid sluipverkeer vermindert.

De uitbreiding van het winkelcentrum zal plaatsvinden aan de noord- en oostzijde van het bestaande gebouw. De grootste uitbreiding bevindt zich aan de noordzijde. Deze strekt zich uit tot over de huidige rijbaan van de Eykmanlaan. Deze uitbreiding bestaat grotendeels uit één bouwlaag. In deze uitbreiding bevindt zich de supermarkt, een aantal kleinere winkels, de entree tot het parkeerdek en de toegang tot de bestaande en nieuwe woningen.

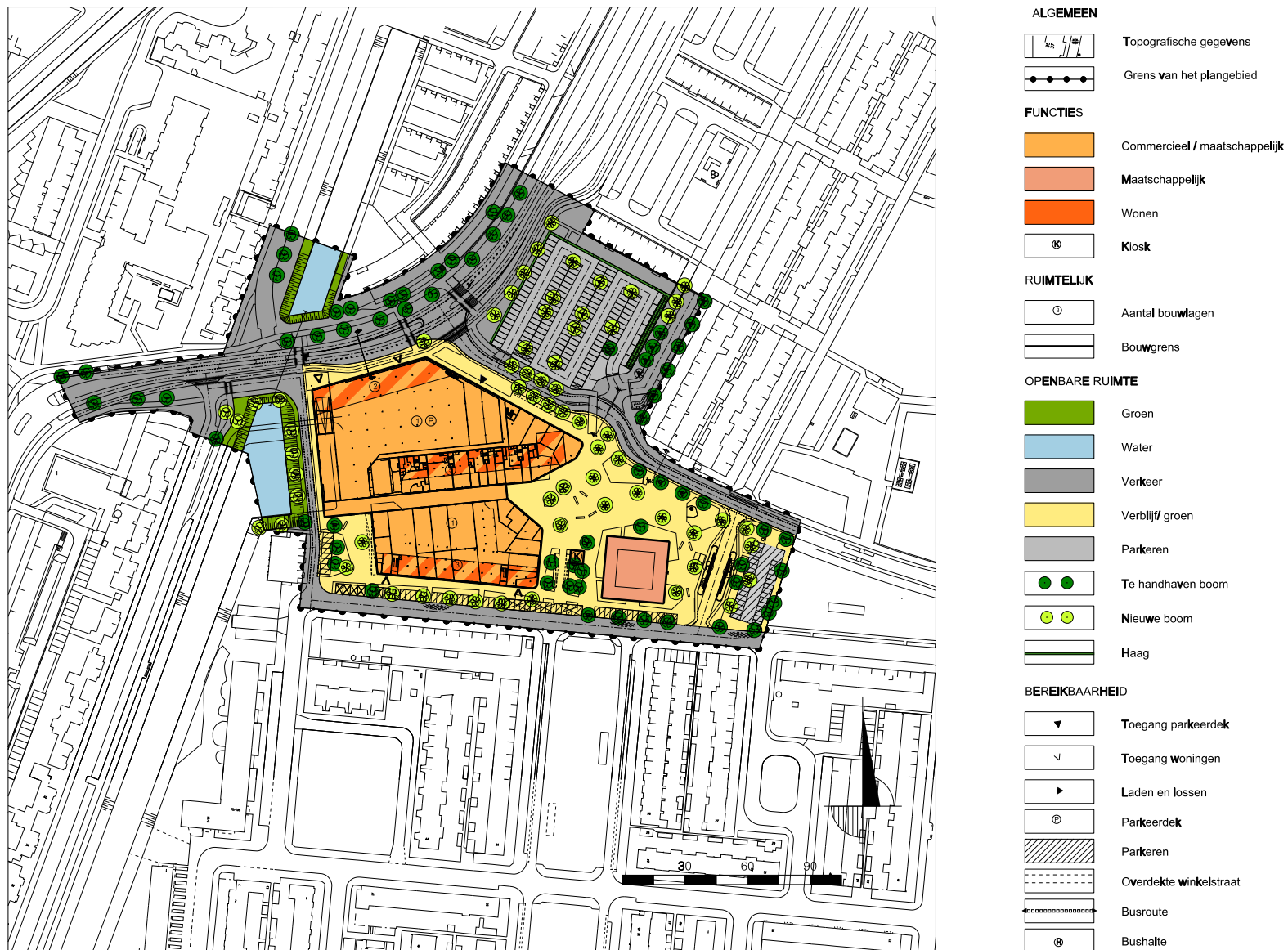
Bovenop de uitbreiding aan de noordzijde bevindt zich een parkeerdek. Dit biedt plaats aan parkeerplaatsen voor bewoners en winkeliers. Een aantrekkelijke inrichting van het parkeerdek met ruimte voor groen en verblijf zorgt voor een goede leefbaarheid van de omliggende woningen. Dit wordt veroorzaakt door het scheiden van wonen en parkeren door middel van groen en door het besloten karakter van het semi openbare parkeerdek.

Aan de zijde van de Eykmanlaan komt bovenop de uitbreiding een rij huurwoningen, bestaande uit één bouwlaag. Hierdoor krijgt het gebouw een 'gezicht' in de richting van de Eykmanlaan en voegt de uitbreiding zich in de hoofdropzet van het gebouw. De hoofdropzet van het gebouw bestaat uit een éénlaagse massa met schijfvormige bebouwing erbovenop. Het toevoegen van een schijfje past in de structuur van het gebouw. De woningen aan de zijde van de Eykmanlaan zorgen ervoor dat de Eykmanlaan hier een duidelijk profiel en begrenzing krijgt. Ook sluit het gebouw hierdoor qua hoogte beter aan op de rest van de bebouwing aan de Eykmanlaan. De overige bebouwing parallel aan de Eykmanlaan heeft een hoogte van 3 a 4 bouwlagen.

Ook aan koppen van de woongebouwen aan de pleinzijde zullen in het verlengde van de bestaande blokken woningen worden toegevoegd. Hierdoor krijgen de koppen een betere uitstraling in de richting van het plein. De woningen zorgen bovendien voor zicht en sociale controle op het plein.

In de nieuwe situatie zal het winkelcentrum net als in de huidige situatie bestaan uit een noordelijk deel en een zuidelijk deel. Deze worden middels een overdekte passage met elkaar verbonden. Vanuit de passage worden de meeste winkels ontsloten. De entree van de supermarkt komt in het westelijk deel van de passage. De plint van het gebouw aan de buitenzijde zal zo worden vormgegeven dat achterkantsituaties voorkomen worden. Dit gebeurt door daar openingen en entree's te situeren. Op de plekken waar dit niet kan, wordt de gevel zo ingericht dat er van de buitenkant iets te zien is en dat er licht vanuit gaat. Als voorbeeld wordt gedacht aan een dubbele wand met lichtreclame. De functies in het gebouw presenteren zich uitnodigend en open naar de straatzijde, zodat interactie met de omgeving ontstaat. Dit wordt versterkt door de toevoeging van woningen aan de Eykmanlaan.

Afbeelding 12
Uitgangspuntenkaart

Afbeelding 13 en 14
Vogelvluichtimpressies

4.3 Programma

Commercieel programma

De uitbreiding zal bestaan uit circa 4.800 m² bvo commerciële ruimte. De commerciële ruimte bestaat uit ca 1145 m² supermarkt, ca 2480 m² detailhandel, ca 170 m² horeca in de categorieën C en D (conform het ontwikkelingskader horeca), ca 210 m² maatschappelijke dienstverlening en ca 800 m² commerciële dienstverlening. Uiteindelijk zal het geheel bestaan uit circa 9.400 m² bvo commerciële ruimte.

Woningen

Aan het huidige complex zullen ca 15 huurwoningen worden toegevoegd, waarvan ongeveer één derde aan de noordzijde parallel aan de Eykmanlaan en ongeveer twee derde op de koppen van de bestaande woongebouwen. Dit zijn appartementen met een oppervlak van ca 80m². Het gehele gebouw zal uiteindelijk bestaan uit ca 60 woningen; ca 45 appartementen en ca 15 maisonnettes.

Programma	Toevoeging
Supermarkt	1145 m2 bvo
Detailhandel	2480 m2 bvo
Commerciële dienstverlening	800 m2 bvo
Maatschappelijke dienstverlening	5 behandelkamers
Horeca	172 m2 bvo
Woningen	ca 15 woningen

5 Openbare ruimte en beeldkwaliteit

5.1 Algemeen

De openbare ruimte in het plangebied bestaat uit verschillende deelgebieden. De kwaliteit van de openbare ruimte wordt verbeterd, dat wil zeggen eenduidiger en beter passend bij de functie. Een duidelijke inrichting en voldoende ruimte voor voetgangers maakt hiervan deel uit. De ruimte is overzichtelijk zodat inbraak, overvallen en (jeugd)overlast ontmoedigd wordt.

Het plein is van betekenis voor de wijk en het winkelcentrum. Het heeft een open karakter en 'verbindt' het winkelcentrum met het plantsoen. Het plein bevindt zich rondom het winkelcentrum en eindigt aan de oostzijde bij het verlengde van het Kouwerplantsoen. De kerk staat als gebouw midden in deze ruimte. Het plein wordt geheel ingericht als verblijfsgebied en zal gaan functioneren als ontmoetingsruimte voor de wijk. Het krijgt een eenduidige inrichting zodat het een herkenbaar gebied wordt voor de hele wijk. Deze inrichting bestaat uit een verharde verblijfsruimte met bomen. Het plein verkleurt in de richting van het Kouwerplantsoen naar een steeds groenere ruimte zodat een geleidelijke overgang ontstaat tussen verharde en groene ruimte. In de ruimte tussen de kerk en het winkelcentrum zijn een kiosk, een toilet en fietsparkeervoorzieningen gepland. Aan de zuidwestzijde van het winkelcentrum bevindt zich ook een pleintje.

Afbeelding 15

Impressie inrichting openbaar gebied

De grootste parkeerplaats bevindt zich tussen het winkelcentrum en de meest zuidelijke flat aan de Lamerislaan. De parkeerplaats wordt omzoomd door groen en ingericht met bomen. Hier bevindt zich ook opstelruimte voor winkelwagens.

Het profiel van de Eykmanlaan wordt versmald. Het nieuwe profiel zal bestaan uit twee rijstroken met daartussen een groene middenberm. Op drie plekken worden oversteekvoorzieningen gerealiseerd voor voetgangers en fietsers.

De Kapteynlaan wordt bij kruising met de Eykmanlaan iets verlegd in noordelijke richting. Op de plek waar de Lamerislaan aansluit op de Kapteynlaan bevinden zich ook de oversteek voor voetgangers en de entree tot het parkeerterrein. Om plaats te maken voor al deze functies en het sluipverkeer te ontmoedigen maakt de Kapteynlaan hier een lichte slinger. De inrichting en materialisering geeft de automobilist het gevoel hier te gast te zijn.

De Obbinklaan krijgt een kwaliteitsverbetering waardoor deze straat niet meer als achterkant wordt ervaren. Deze straat wordt heringericht waarbij de parkeerstroken worden onderbroken om ruimte te maken voor bomen en doorsteken voor voetgangers. Aan de Obbinklaan zullen functies komen met entrees waardoor ook aan deze zijde van het winkelcentrum een levendige plint ontstaat.

De waterloop aan de westzijde van het winkelcentrum wordt versmald en verlengd aan de noord- en zuidzijde van de Eykmanlaan. De waterloop krijgt een sterker lineair karakter en wordt beter zichtbaar. Hierdoor wordt een belangrijke stedelijke structuurlijn in de wijk versterkt. Het parkeerdek bovenop de winkels zal bestaan uit parkeerplaatsen en groen. Het groen zal worden ingericht als daktuin voor de omliggende bewoners.

5.2 Herontwikkeling

- De inrichting van de buitenruimte moet goed aansluiten bij de omliggende openbare ruimte in de vorm van duidelijke begrensde openbare ruimte en scherpe scheidingen tussen openbaar en privé;
- De ondergrondse infrastructuur is in beheer bij diverse nutsbeheerders. De gemeente is beheerder van de riolering. Voor aanpassing van het riolerings-stelsel zal in overleg met de gemeente een rioleringsplan in de openbare ruimte moeten worden opgesteld.
- Het verharde oppervlak als gevolg van nieuwe ontwikkelingen mag niet aangesloten worden op bestaande gemengde rioleringen. Het betreffende hemelwater moet op een duurzame wijze worden verwerkt. Het beleid hiervoor is vastgelegd in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2011-2014. De ontwerpeisen zijn opgenomen in het Handboek Inrichting Openbare Ruimte van de gemeente Utrecht..

5.3 Beheer

- De inrichting moet veilig zijn en geschikt voor het bedoelde gebruik, waarbij de indeling, vormgeving en maatvoering in de openbare ruimte in overeenstemming moeten zijn met de voorwaarden en eisen uit het handboek "Inrichting Openbare Ruimte";
- De gemeente gaat uit van onderhoudsniveau 6, wat betekent dat de inrichting sober en doelmatig moet zijn;
- De bereikbaarheid en toegankelijkheid van het openbaar gebied voor onderhoudsmaterieel en hulpdiensten moet zijn gewaarborgd.

5.4 Afvalinzameling

- De inzamelvoorzieningen voor huishoudelijk afval moet voldoen aan de gemeentelijke normen voor de verschillende bouwvormen.

5.5 Bomen

De Gaard heeft een rijk bomenbestand waaronder vele volwassen bomen. Binnen het plangebied zijn circa 180 bomen aanwezig. De meeste bomen die er nu staan, zijn veelal niet de bomen die geplant werden bij de bouw van De Gaard. Vele bomen staan momenteel ook zeer dicht bij elkaar en hebben niet voldoende ruimte om zich te ontwikkelen, in bijzonder de platanen op het hoofdplein. Het overgrote deel van de bomen is verplantbaar. Dit is een bijzonder positieve uitgangssituatie voor de herontwikkeling van De

Gaard. Uitgangspunt is de groen-kwaliteit rond De Gaard te verhogen en een hogere verblijfskwaliteit te realiseren. Door het bureau Pius Flores is een bomeninventarisatieonderzoek gedaan (zie bijlage 4).

In het voorliggende ontwerp is er naar gestreefd een maximaal aantal bomen in de herinrichting te herintegreren. Middels een herschikking van de bomen is gepoogd om een samenhangend pleinensemble over de volledige projectzone heen te realiseren dat als één ruimte beleefd en waargenomen wordt. Van de circa 180 bomen in het plangebied zal ongeveer een derde deel verplant en ongeveer een derde deel worden gekapt of niet binnen het plangebied kunnen worden hergebruikt. Op en rondom De Gaard zullen ca 14 nieuwe bomen bij komen. Uiteindelijk zullen er in de nieuwe situatie ongeveer 130 bomen aanwezig zijn.

Bij de aanvraag voor een velvergunning (ook vereist voor het verplanten) dient de ontwikkelaar een plan van aanpak voor de verplanting en de voorwaarden die daar aan gesteld worden aan te leveren. In bijlage 5b wordt met de ingetekende bomenspiegels het toekomstige beeld van de bomenstructuur binnen De Gaard aangegeven.

5.6 Water

Afvalwater

Het huishoudelijke en bedrijfsmatige afvalwater uit het plangebied dient onder vrijverval aangesloten te worden op de openbare riolering die afvoert naar de centrale zuivering aan het Zandpad. Voor de aansluiting is een aansluitvergunning nodig van de dienst Stadswerken, afdeling Vergunningverlening en Handhaving (Zie www.utrecht.nl/Gemeenteloket/Loket_Vergunningen voor de procedure).

Hemelwater

Conform het gemeentelijke beleid dient het hemelwater bij nieuwe ontwikkelingen ter plaatse van het te ontwikkelen gebied te worden verwerkt of direct te worden afgevoerd naar oppervlaktewater in de omgeving van het plangebied. Onderzocht dient te worden of het verharde oppervlak toeneemt.

Bij toename van het verharde oppervlak moet extra berging worden gecreeerd in de riolering, in infiltratievoorzieningen of in het oppervlaktewater. Als richtlijn geldt een berging van 300 m3 per extra hectare verhard

oppervlak. Voorkomen of compenseren kan op verschillende manieren. In het plan moet een keuze gemaakt worden.

- Het hemelwater van het verhard oppervlak infiltreren in de bodem. Dit is afhankelijk van de bodemgesteldheid.
- Het vasthouden van het hemelwater op het verharde oppervlak door toepassing van 'groene daken'. Toepassing van deze optie vraagt wellicht aanpassing van het ontwerp en de constructie van het gebouw.
- Het uitbreiden van het oppervlaktewater. Om de extra hemelwaterafvoer op te vangen zal het huidige oppervlaktewatersysteem vergroot moeten worden. Als regel stellen wij dat de grootte van het extra oppervlaktewater 15% van het extra verharde oppervlak is.

Hemelwater vanaf daken mag afgevoerd worden naar oppervlaktewater, mits er geen uitlogende materialen (koper, lood zink) gebruikt worden voor dak, dakgoot en regenpijpen. Voldaan moet worden aan de voorwaarden in het gemeentelijk rioleringsplan.

Het waterschap, in dit geval het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR), heeft de zorg voor het kwantiteits- en kwaliteitsbeheer van het oppervlaktewater. Het beleid en de regels voor het oppervlaktewater zijn vastgelegd in diverse wetten en verordeningen. De belangrijkste verordening van de waterschappen is de keur.

Afbeelding 16

Waterloop langs Jordanlaan

Uitgangspunt is dat bij de demping de gehele duiker onder de kruising Jordanlaan/Eykmanlaan vervangen wordt, zodat deze in een rechte lijn blijft liggen. Het Waterschap (HDSR) heeft de wens dat de duiker wordt opgevoerd tot een kokerprofiel, zodat de doorstroming verbeterd wordt ten opzichte van de huidige situatie. Over deze kwalitatief betere uitvoering van de duiker zijn tussen het Waterschap (HDSR), Stedelijk Beheer en de ontwikkelaar TOP Vastgoed aanvullende afspraken gemaakt.

Het Waterschap (HDSR) en Stedelijk Beheer onderzoeken momenteel of op de locatie van de duiker de aanleg van een brug haalbaar is. Met de ontwikkelaar is afgesproken dat, mits de inpassing van de brug haalbaar is, een aanvullende opdrachtverlening voor de realisatie van een brug bij de uitvoering van het plan De Gaard zal kunnen worden verstrekt.

De aanpak van het voormalig inundatiekanaal van de Nieuwe Hollandse Waterlinie leidt ertoe dat het oppervlak oppervlak van de waterput zal verminderen (met ca. 300 m²). Het oppervlak van de doorgaande waterstroom zal worden vergroot. Hoewel het netto wateroppervlak iets afneemt wordt de kwaliteit van het (doorgaande) waterstelsel vergroot. Gezocht zal worden naar watercompensatie (in oppervlak) in het plangebied of in de omgeving (zie ook Visie Eykmanlaan).

5.7 Kunst

Bewoners van de wijk hebben in meerdere dialogen en wijkraadplegingen aangegeven behoefte te hebben aan ontmoetingsfuncties in de wijk. Geïnitieerd vanuit de wijkraad, heeft een groep betrokken en deskundige bewoners zich als DUWgroep 'Dorpsplein Tuindorp e.o.' ingezet om het winkelplein deze functie te geven. Het plein is nu vooral gericht op het winkelcentrum en de winkelende bezoekers. Om het plein meer onderdeel te laten uitmaken van de openbare ruimte en het meer een verblijfsgebied met ontmoetingsfunctie te geven heeft de gemeente gekeken hoe kunst deze ambitie een extra impuls kan geven bij de herinrichting. Al in een vroeg stadium is kunstenaar Jozef Legrand (1957, woont en werkt in Brussel en Berlijn) betrokken bij het inrichtingsplan van de openbare ruimte. Hij heeft in opdracht van de gemeente enerzijds de bewoners geadviseerd en tegelijkertijd in dialoog met de ontwerper Openbare Ruimte Ernst-Jan Nieland een

ontwerpmatig onderzoekstraject afgelegd om tot een betere inrichting van de openbare ruimte te komen.

Het inrichtingsplan dat hiervoor gemaakt is heet 'de poëtische ontmoeting'. Het geeft De Gaard een sterkere nieuwe identiteit. Het heringerichte projectgebied van 'de poëtische ontmoeting' bestaat uit een ensemble van met elkaar in dialoog staande pleinruimtes: het plein aan het water, het dorpsplein, het parkeerplein en de winkelpromenade als binnenshuis wandelplein. Op, over en langs dit ensemble lopen verschillende straten en verkeersverbindingen.

Essentiële onderdelen van het plan vormen:

- bomen met verschillende groottes kruinen (bestaande bomen worden hergebruikt)
- busrijzone en fietspaden worden geïntegreerd in het plein
- eenheid in vloertegels om verschillende zones met elkaar te verbinden
- geen parkeergelegenheid aan de hoofdingang en aan de zijkant van de kerk om het doorgaande groene plein te verbinden met de bestaande groene parkzone.
- lage groene beplanting rond de kerk bestaande uit bodembedekkers en bloemen

Het oorspronkelijk geplaatste sculptuur 'Compositie in beton' van Aart Rietbroek, dat daar in 1965 bij de bouw van het winkelcentrum werd geplaatst,

Afbeelding 17

Impressie openbaar gebied

krijgt een nieuwe plek. De gedachte van De Gaard als ontmoetingsruimte wordt versterkt door de toevoeging van een achttal 'verhalende banken' die gaan functioneren als sociale sculpturen en bezoekers en bewoners uitnodigen tot bijzondere ontmoetingen. De 'verhalende banken' en de herplaatste sculptuur van Aart Rietbroek maken deel uit van de gemeentelijke kunstcollectie en zullen binnen het kunstbeheersplan van Stadswerken in beheer genomen worden.

5.8 Beeldkwaliteit

Winkelcentrum de Gaard maakt onderdeel uit van de wijk Tuindorp Oost. De wijk Tuindorp Oost is in de jaren '60 gebouwd volgens de principes van de naoorlogse stedenbouw; een open structuur, rechthoekige blokken (voornamelijk schijven en stroken), orthogonaal geordend, in een bepaald (geometrisch) patroon.

De wijk grenst aan drie zijden aan drukke routes; de Eykmanlaan, de Kardiinaal de Jongweg en de Oosterspoorbaan. Langs deze wegen is hoogbouw gesitueerd en heeft de wijk een stedelijk karakter. De Eykmanlaan vormt tevens de noordoostelijke stadsentree van Utrecht. Deze weg wordt begeleid door een reeks flats als zijnde wachters bij de stadsentree. Erachter ligt een rustige groene buurt met voornamelijk eengezinswoningen.

Het winkelcentrum De Gaard ligt als een soort 'vangrail' in de bocht op enige afstand van de Eykmanlaan. Het ligt in het verlengde van een zichtlijn voor het verkeer dat de stad in rijdt.

De nieuwbouw van het winkelcentrum vormt een uitbreiding van het bestaande gebouw. Het bestaande gebouw bestaat uit winkels met erboven twee woonblokken.

De nieuwbouw van het winkelcentrum zal goed moeten aansluiten op het bestaande woongebouw en op de kenmerken van de wijk Tuindorp Oost.

Afbeelding 18

Hogere bebouwing langs drukke routes.

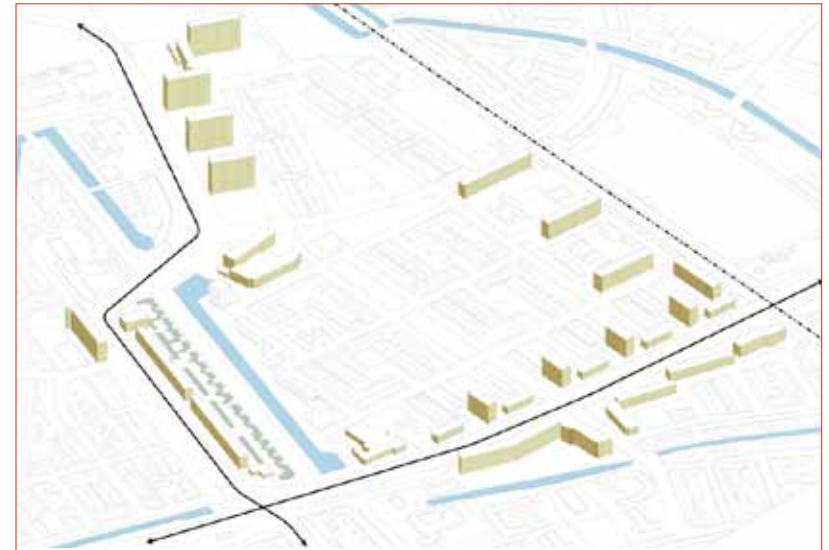
Onderstaande aspecten zijn hierbij van belang;

- De uitbreiding van het winkelcentrum sluit aan op het bestaande complex ten aanzien van architectonische verhoudingen en compositie om eenheid te bewerkstelligen tussen bestaand en nieuw. Deze eenheid wordt ondermeer bereikt door het overnemen van de horizontale belijning van de bestaande architectuur in de nieuwbouw.
- De uitbreiding van het winkelcentrum sluit aan op het bestaande complex ten aanzien van de architectuurtaal. De bestaande architectuur kenmerkt zich met name door orthogonale vormen en is eenvoudig van opzet. Dit komt terug in de uitbreiding van het winkelcentrum.
- De uitbreiding van het winkelcentrum is een zelfstandige eenheid die aansluit op de bestaande architectuur en alle zijden van het complex doorloopt. De passage is een integraal onderdeel van het architectonisch concept ten behoeve van de eenheid van het complex.
- Het parkeerdek heeft een kwalitatief hoog niveau. Bewoners kijken hierop uit en het wordt gebruikt als verblijfsgebied.
- In het ontwerp worden kaderstellende richtlijnen opgenomen voor reclame. Deze vormen onderdeel van het concept.

De uitbreiding van het winkelcentrum sluit aan op Tuindorp Oost. Onderstaande aspecten zijn hierbij van belang:

- De eenvoud van de gevelplastiek
- Het ritme in de gevel
- De schaal (delen ten opzichte van het geheel)

Deze aspecten kenmerken de bebouwing in Tuindorp Oost. Deze komen terug in de uitbreiding van het winkelcentrum.

6 Bereikbaarheid en Parkeren

6.1 Bereikbaarheid en parkeren

Ontsluiting per modaliteit

Kapteynlaan

Als gevolg van de ontwikkelingen van De Gaard worden extra oversteekbewegingen door langzaam verkeer op de Kapteynlaan verwacht. Oorzaak hiervan is het gebruik van het parkeerterrein aan de noordzijde van de Kapteynlaan. Door deze extra langzaam verkeersbewegingen en uitwisseling van verkeer wijzigt het gebruik van dit gedeelte van de Kapteynlaan: een vermindering van de verkeersfunctie (doorstroming) en een toename van de verblijfsfunctie (uitwisselen).

Deze bijzondere omstandigheid in het wegvak van een wijkontsluitingsweg is aanleiding om een gedeelte van de Kapteynlaan in te richten als een weg met een maximumsnelheid van 30 km/h. Het betreft het gedeelte tussen de Eykmanlaan en het Kouwerplantsoen. Door invoering van een maximumsnelheid met bijbehorende weginrichting wordt de kwaliteit van de openbare ruimte verbeterd. Verkeerskundig gezien dient echter rekening te worden gehouden met een aantal aandachtspunten wanneer de aanpassing wordt doorgevoerd:

De bijzondere situatie rondom De Gaard vraagt ook om maatwerk op deze locatie. Een inrichting van de Kapteynlaan als een wijkontsluitingsweg met maximumsnelheid van 30 km/h. Deze bijzondere wegcategorie is bedoeld voor gebiedsontsluitingswegen met een sterke omgevingsinvloed, zoals hier het geval is. Kenmerken van weginrichting zijn: voorrang op straten van rechts, fietsers op gemarkeerde voorzieningen, geen asmarkering. Essentie van de inrichting van de weg is dat de weggebruiker weet welk gedrag van hem of haar wordt verwacht. De snelheid van 30 km/h dient ter hoogte van De Gaard (oversteken, haakse parkeerplaatsen) te worden afgedwongen. Hier ligt een ontwerpogave voor de inrichting en gebruik van de openbare ruimte.

Eykmanlaan en kruispunt Eykmanlaan/Kapteynlaan

De Eykmanlaan wordt, ter hoogte van De Gaard, versmald. Voor een goede doorstroming op de Eykmanlaan is het voor linksafslaand verkeer vanaf de Eykmanlaan richting de Kapteynlaan van belang dat er opstelruimte is. In de huidige situatie is hiervoor een ruime middenberm aanwezig. Het is een randvoorwaarde dat er opstelruimte is voor afslaand verkeer. Zodoende blijft de oversteekbaarheid en de verkeersveiligheid gewaarborgd.

Valetonlaan

De Valetonlaan zal in de nieuwe situatie een éénrichtingsweg vanaf de Eykmanlaan naar de Obbinklaan zijn. Nu fungeert de weg als één van de twee ingangen van Tuindorp-Oost (ten zuiden van de Kapteynlaan). Deze ontsluitfunctie zal worden behouden. Er komt een nieuwe doorsteek tussen de Obbinklaan en de Kapteynlaan, ter hoogte van het Kouwerplantsoen. Deze nieuwe doorsteek is bedoeld voor bussen, expeditieverkeer en fietsers.

Toegang parkeerdek

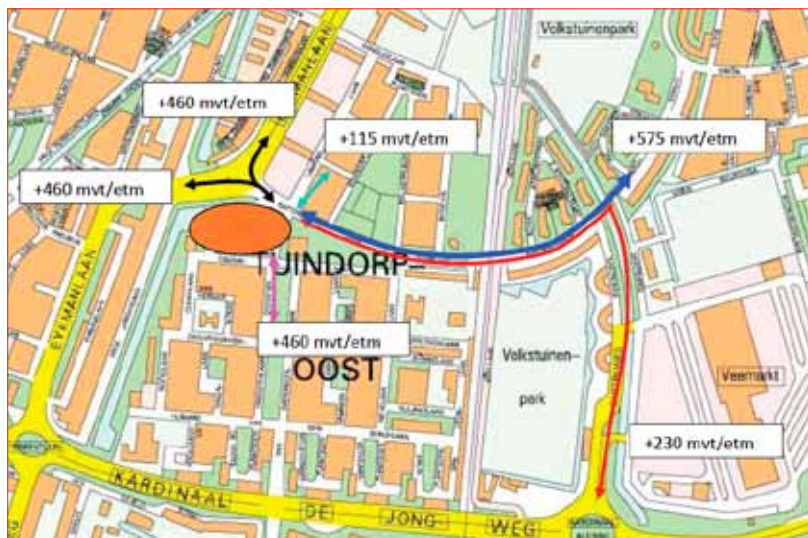
Het parkeerdek is bedoeld voor de bewoners en ondernemers/werknemers van winkelcentrum De Gaard. Deze beperkte functionaliteit van het parkeerdek zorgt ervoor dat deze ontsloten kan worden aan de Eykmanlaan middels een ventweg (nieuwe ontsluiting Valetonlaan). Het parkeerdek is toegankelijk via één in- en uitgang. Deze heeft een hellingspercentage dat niet te groot is zodat parkeerders niet worden weerhouden van het gebruik ervan.

Afbeelding 19
Huidige situatie
Valetonlaan

Afbeelding 20

Verkeersgeneratie

Er dient voldoende opstelruimte voorzien te zijn in de middenberm voor linksafslaand verkeer vanaf de Eykmanlaan naar het parkeerdek en de aangesloten straten. En in omgekeerde richting, vanaf het parkeerdek en de aangesloten straten, linksaf richting het Eykmanplein. Dit is een voorwaarde vanwege de doorstromingsfunctie van de Eykmanlaan. De beperkte capaciteit van het parkeerdek

Toegang parkeervoorziening noordzijde Kapteynlaan

Het parkeerterrein aan de noordzijde van de Kapteynlaan gaat als belangrijk parkeerterrein fungeren voor bezoekers van De Gaard. Twee in- en uitgangen van het terrein zijn dan ook randvoorwaarde.

Openbaar vervoer

De bussen gaan in de nieuwe situatie gebruik maken van de nieuwe doorsteek tussen de Obbinklaan en de Kapteynlaan, ter hoogte van het huidige van Kouwerplanstoen. Hier zullen ook de bushaltes komen.

Fietsers

De Gaard is goed bereikbaar voor fietsverkeer vanuit alle windrichtingen. Dit zal in de toekomstige situatie niet veranderen. Wel zal er een toename zijn van het aantal fietsers en fietsparkeervoorzieningen .. Via de Valettonlaan kan de ingang van De Gaard goed worden bereikt. De inrichting van het gebied zal zo zijn dat fietsers worden ontmoedigd om te fietsen waar dat niet is toegestaan.

Voor de uitbreiding van de detailhandel en de supermarkt zijn aanvullende fietsverkeervoorzieningen vereist. De volgende parkeernorm wordt gehanteerd: 2,7 parkeerplaatsen per 100 m² bvo voor detailhandel en 5,3 parkeerplaatsen per 100 m² bvo voor de supermarkt.

Voetgangers

Voetpaden zijn overal aanwezig. Door het parkeerterrein aan de noordzijde van de Kapteynlaan zullen veel oversteekbewegingen over de Kapteynlaan gaan plaatsvinden. Het is belangrijk om deze looproute goed te faciliteren. De omgeving van de Troostenhof is ingericht als voetgangersgebied. Voetgangers kunnen rondom De Gaard lopen zonder wegen te kruisen, op één uitzondering na: de in/uitgang van het parkeerdek.

Verkeersgeneratie

De uitbreiding van het winkelcentrum heeft extra verkeersbewegingen tot gevolg. Denk aan bezoekers van het winkelcentrum, maar ook werknemers en bevoorradingsverkeer. Dit levert gemiddeld ongeveer 2.300 extra verkeersbewegingen per etmaal op een gemiddelde werkdag op. In afbeelding 20 staat de toename van het verkeer, als gevolg van de uitbreiding van winkelcentrum De Gaard, voor de omliggende straten weergegeven.

Niettemin is het noodzakelijk om de verkeersintensiteit op de Kapteynlaan tussen het parkeerterrein en het winkelcentrum niet te laten toenemen, om hier zoveel als mogelijk het karakter van een verblijfsgebied te benadrukken. Om dit te bereiken worden de volgende maatregelen genomen:

- introductie van een 30-km zone;
- herinrichting van de Kapteynlaan ter hoogte van het winkelcentrum
- regulering van de verkeersstromen op de Kardinaal de Jonglaan, ter voorkoming van sluipverkeer over de Kapteynlaan.

De verkeersgeneratie zal bij de opstelling van het bestemmingsplan nogmaals worden berekend aan de hand van het vigerende verkeersmodel. Nadere informatie over de verkeersaspecten wordt vermeld in het als bijlage bijgevoegde Onderzoek Verkeersaspecten uitbreiding De Gaard (Oranjerwoud; 23-4-2013). Opgemerkt moet worden dat een aantal in dit onderzoek beschreven aspecten op een andere wijze in het plan zijn uitgevoerd. Zo is er bijvoorbeeld toch voor gekozen om het laden en lossen van de AH-supermarkt inpandig vorm te geven.

Aanvullende verkeersmaatregelen Winklerlaan – Kouwerplantsoen – Lamerislaan

Doordat de Kapteynlaan ter hoogte van winkelcentrum De Gaard meer een verblijfsgebied wordt is de verwachting dat een deel van het huidige doorgaande verkeer een andere route gaat rijden. Deze andere routekeuze mag niet zorgen voor een te grote toename van het doorgaande autoverkeer op de Winklerlaan, Kouwerplantsoen en Lamerislaan. Dit zijn woonstraten die niet berekend zijn op grote stromen doorgaand autoverkeer. Daarom is, in een werkgroep met vertegenwoordigers uit de drie bovengenoemde straten, een set van maatregelen bedacht om het doorgaande verkeer, indien noodzakelijk, te weren. Deze maatregelen en de daarbij horende procesaanpak zijn bijgevoegd als bijlage.

Parkeerbalans auto's

De parkeerbalans is opgesteld op basis van het volgende toe te voegen programma:

- Supermarkt: 1146 m2 bvo;
- Detailhandel: 2588-108= 2480 m2 bvo;
- Commerciële dienstverlening: 800 m2 bvo;
- Maatschappelijke dienstverlening: 210 m2 bvo (=5 behandelkamers);
- Horeca: 172 m2 bvo.
- Woningen: 15 (80-120m2 bvo)

Daarnaast is het uitgangspunt dat het huidige aantal parkeerplaatsen van 248 als basis dient voor het toe te voegen programma, uitgaande van volledige mogelijkheid tot dubbelgebruik.

Er wordt uitgegaan van betaald parkeren in Tuindorp-oost

In de huidige situatie zijn er 248 parkeerplaatsen aanwezig, waarbij dubbelgebruik volledig mogelijk is. Het benodigd aantal parkeerplaatsen ten behoeve van het toe te voegen programma, uitgaande van dubbelgebruik bedraagt minimaal 89 parkeerplaatsen en maximaal 157 parkeerplaatsen. Daarbij opgeteld de parkeerplaatsen die er in de huidige situatie al aanwezig zijn betekent dat er minimaal 337 en maximaal 405 parkeerplaatsen gerealiseerd moeten worden. Indien dubbelgebruik van de huidige parkeerplaatsen niet (volledig) mogelijk is, doordat een deel van de parkeerplaatsen exclusief toegankelijk is voor bewoners en weknemers van De Gaard (parkeerdek), dient er 12% van het aantal toegewezen parkeerplaatsen extra te worden gerealiseerd. Deze extra parkeerplaatsen dienen vrij toegankelijk zijn. Zo al dit bij 96 parkeerplaatsen op het parkeerdek leiden tot een toevoeging van 12 vrij toegankelijke parkeerplaatsen in het plangebied, bovenop de eerder vermelde aantallen.

betaald parkeren				
	dubbelgebruik		Parkeerdek (96)	
	min	max	min	max
Bestaand programma	248	248		
Nieuw programma	89	157	nvt	nvt
Totaal	337	405	349	417

Indien er op het parkeerdek 96 parkeerplaatsen worden gerealiseerd, dienen in de openbare ruimte nog minimaal $349 - 96 = 253$ parkeerplaatsen en maximaal $417 - 96 = 321$ parkeerplaatsen te worden ingepast. In het huidige inrichtingsplan worden 340 parkeerplaatsen gerealiseerd. Er zal met opstellen van het definitief ontwerp nog een optimaliseringsslag gemaakt moeten worden om het vereiste aantal parkeerplaatsen te realiseren.

7 Onderbouwing

Afbeelding 21
Visie Eykmanlaan

7.1 Ruimtelijke structuur

De hoofdmassa van de Gaard ligt binnen de rooilijnen die voortkomen uit de omgeving. Hierdoor wordt de continuïteit van de openbare ruimte wordt gewaardborgd. De ontwikkeling van de ruimtelijke structuur van de wijk is beschreven in de Visie Eykmanlaan. De belangrijkste structuren en lijnen waarmee rondom de Gaard rekening gehouden dient te worden zijn:

De Eykmanlaan

De Eykmanlaan is een belangrijke entree van de stad. De visie Eykmanlaan geeft aan dat het noordelijk deel van de Eykmanlaan zal worden versmald. De vrijkomende ruimte aan de oostzijde zal worden benut voor de herontwikkeling van De Gaard.

Het inundatiekanaal aan de westzijde

Het inundatiekanaal is een onderdeel van de nieuwe Hollandse Waterlinie en vormt samen met de aanliggende groenstructuur een belangrijke cultuurhistorische lijn en groene en recreatieve verbinding.

Centrumgebied

Het centrumgebied wordt gevormd door de driehoek centraal in de wijk Tuindorp Oost waarbinnen De Gaard is gelegen. Het centrumgebied bestaat uit gebouwen en verblijfsruimte. Het vormt samen met de plansoenen de hoofdstructuur van de wijk.

Reeks flats aan de Lamerislaan ('de Strip')

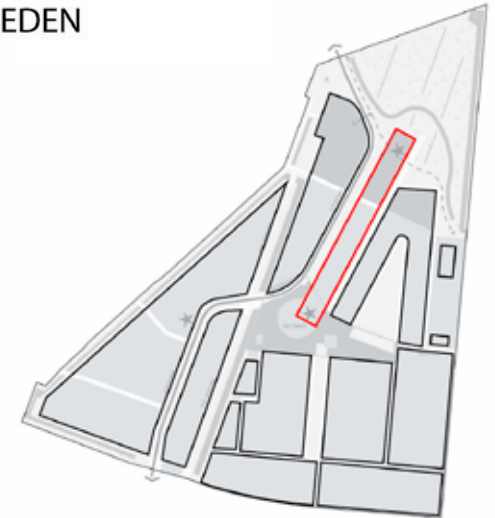
De Gaard vormt de beindiging van de reeks flats aan de Lamerislaan. De hoofdmassa dient zich te verhouden tot deze flats. De Lamerislaan is één van de lange lijnen in Tuindorp Oost. Zij verbindt het Volkstuinpark (visie Eykmanlaan), de Gaard en Tuindorp Oost met elkaar.

De Kapteynlaan

De Kapteynlaan is een gebiedsontsluitingsweg die Tuindorp Oost en Voordorp ontsluit. Tussen de Eykmanlaan en het Kouwerplantsoen verandert het karakter van de weg en staat de verblijfswaarde voorop.

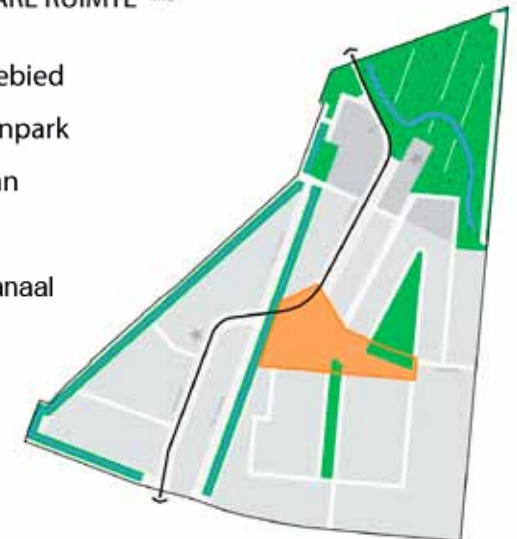
RUIMTELIJKE EENHEDEN

— De Strip

PROGRAMMA OPENBARE RUIMTE MTE

- Centrumgebied
- Volkstuinenpark
- Eykmanlaan
- Wijkgroen
- Inundatiekanaal

7.2 Functionele structuur

Detailhandel

Voor winkelcentrum De Gaard zijn onderstaande trends en ontwikkelingen relevant:

- Boodschappen doen is het belangrijkste bezoeks-motief voor winkelcentrum De Gaard. Het gaat hier om de aankopen van de consument voor het primaire levensonderhoud. Deze aankopen worden met een hoge frequentie gedaan en veelal in de nabijheid van de woonomgeving. Regelmatig zal sprake zijn van combinatie aankopen van levensmiddelen en hoogfrequent benodigde (alledaagse) non-food. Bij de keuze in aankoopplaats zijn reistijd, bereikbaarheid, parkeermogelijkheden, gemak, assortiment, uitstraling en prijs overwegingsfactoren.
- Schaalvergroting zal zich de komende jaren blijven doorzetten. De omvang van de gemiddelde winkel is de afgelopen jaren toegenomen. Schaalvergroting speelt in op de behoefte van de consument aan keuzemogelijkheden, comfort en beleving. Er blijft echter ook behoefte aan speciaalzaken met een smal en diep assortiment.
- Opleving van ondersteunende centra. Het aanbod in de wijken wordt steeds meer geconcentreerd en supermarkten in deze centra maken waar mogelijk een schaa sprong. Op wijk-, buurt- en dorpsniveau zijn zij de publiekstrekkingen en zorgen voor combinatiebezoek van speciaalzaken en overig aanbod.
- Internet. Het marktaandeel van internetaankopen in de totale detailhandelsbestedingen bedraagt naar schatting 6%. Vooral non-food groeide hard online, internet heeft hier een marktaandeel van ca. 11%. In de non-food sector ligt dit aandeel aanzienlijk lager. Door de fijnmazige winkelstructuur in Nederland, de aard van het product (vers), de lage marges in combinatie met een complexe logistiek (=kostbaar) is het marktaandeel internet voor de dagelijkse boodschappen tot nu toe vrijwel nihil (< 1%). Ontwikkelingen op het gebied van logistiek en technologie kunnen naar de toekomst toe de invloed van internet in de dagelijkse artikelensector veranderen.

- Kleinere centra onder druk. Door de schaalvergroting van winkels zijn er veranderingen in de winkelstructuur. Kleine winkelcentra komen onder druk te staan. De kleinschaligheid van het aanbod, het veelal ontbreken van trekkers en een veranderend consumentengedrag zijn daar debet aan. Indien versterking en uitbreiding van het aanbod niet mogelijk is, wordt steeds vaker op zoek gegaan naar functieverandering van deze centra. Combinaties met maatschappelijke voorzieningen (welzijn, zorg) kunnen mogelijkheden bieden om een bepaald voorzieningenniveau te blijven bieden.

Wonen en zorgvoorzieningen

De Visie Eykmanlaan en de daarin gegeven doelstelling leidt tot een voorkeur voor het toevoegen van seniorenwoningen. In de bestaande woningvoorraad van Tuindorp worden veel eengezinswoningen bewoond door senioren. Met het aanbieden van huisvesting voor deze leeftijdscategorie (65+) kan doorstroming tot standkomen.

Utrecht heeft door de aanwezigheid van de vele onderwijsinstellingen een bijzondere leeftijdsopbouw. De grote aantallen studenten vormen een aparte huisvestingsopgave. Tegelijkertijd maakt de grote druk op de woningmarkt het voor afgestudeerden ofwel starters vrijwel onmogelijk om aan huisvesting te komen. Afgestudeerden die in een studentenwoning of kamer wonen hebben weinig keuze bij hun volgende stap in de wooncarrière. In deze situatie kan het aanbod van woningen in de categorie beleggershuur een oplossing bieden. Ook voor starters is het prettig te wonen op een plek met voorzieningen onder handbereik.

Twee doelgroepen Senioren en Starters concurreren dus met elkaar voor een woning op deze locatie. Gezien alle aandacht die aan senioren is gegeven in de Visie Eykmanlaan en de inzet om hier een woonservicezone te realiseren is prioriteit voor senioren gerechtvaardigd. Om de woningen voor deze doelgroep geschikt te maken moeten ze levensloopbestendig zijn.

8 Onderzoek en haalbaarheid

8.1 Geluidsnormeringen

Algemeen

In geval van een fysieke wijziging op of langs een weg (uitgezonderd wegen met een lagere wettelijke snelheid dan 50 km/uur) moet akoestisch onderzoek uitwijzen of en in welke mate de normen van de Wet geluidhinder op geluidsgevoelige bestemmingen (woningen, onderwijs en zorg) worden overschreden. Een geluidsbelasting van 48 dB of lager is hierbij altijd toelaatbaar. Indien de toekomstige geluidsbelasting (10 jaar na afronding van de profielaanpassing) vergeleken met die in het jaar voorafgaand aan de wijziging van de weg (of met een eerder vastgestelde hogere waarde) met 2 dB of meer toeneemt is sprake van een reconstructie in de zin van de Wet geluidhinder. In dat geval moeten maatregelen onderzocht worden om die toename weg te nemen. Zijn er gegronde redenen geen maatregelen toe te passen of zijn deze onvoldoende toereikend kan er door de gemeente een hogere waarde ("ontheffing") worden gegeven. Dan moet tevens onderzocht worden of het binnenniveau van de woningen een wettelijk niveau niet overschrijdt. Is dat wel het geval dan moeten afdoende geluidwerende maatregelen worden getroffen. Daarbij zullen eerst bronmaatregelen in ogenschouw worden genomen. De toename van de geluidsbelasting mag overigens niet meer bedragen dan 5 dB en een maximale waarde niet overschrijden.

Akoestische verkenning

Op basis van de huidige verkeersintensiteit en de prognose voor het jaar 2023 blijkt dat er reeds van een toename sprake is van 1,2 dB. Als gevolg van de verschuiving van de weg aan de noordzijde van de Eykmanlaan is op basis van het ontwerp van het schetsplan berekend dat de geluidsbelasting met ca. 1 dB toeneemt voor de aangrenzende woningen. Totaal is de toename van de geluidsbelasting daar ruim 2 dB. In orde grootte bedraagt de huidige geluidsbelasting 59 dB en de toekomstige 61 dB. De toename is dus kleiner dan 5 dB en de maximale ontheffingswaarde van 63 dB zal niet worden overschreden.

Op basis van het schetsontwerp van het gebouw met daarin de nieuwe woningen en de verkeersprognoses van het nieuwe verkeersmodel is de geluidsbelasting op de woningen berekend. Resultaat is dat de geluidsbelasting op de gevels van de nieuwe woningen aan de Eykmanlaan ca. 61 dB bedraagt. De maximale ontheffingswaarde van 63 dB wordt in elk geval

niet overschreden maar de geluidsbelasting is niettemin aanzienlijk gezien het bouwen op korte afstand van de weg. Om te voldoen aan de Geluidnota Utrecht moeten er aan de geluidluwe achterzijde te openen delen zitten. Met betrekking tot de buitenruimte stelt de geluidnota dat de geluidsbelasting daar maximaal 53 dB mag bedragen.

De geluidsbelasting op de nieuwe woningen in de buurt van de Kapteynlaan bedraagt circa 59 dB. Hier moet gewaakt worden dat bij de uitwerking een geluidluwe gevel wordt gerealiseerd (48 dB) en een buitenruimte van maximaal 53 dB.

Met betrekking tot het parkeerdek moet de geluidsbelasting daarvan op de woningen in beeld gebracht worden. De wijze van toetsing van de in/uitrit van de parkeergarage hangt mede af of deze garage wel/niet openbaar is.

Resumerend:

- de maximale grenswaarden voor de woningbouw worden niet overschreden
- ten behoeve van het bestemmingsplan is, op basis van het definitief ontwerp van het inrichtingsplan, gedetailleerd akoestisch onderzoek vereist waarbij uitgegaan wordt van de aanpassing van de Eykmanlaan
- hiermee moet rekening gehouden worden bij de verdere uitwerking van het plan

Conclusie

Gezien de toename van de geluidsbelasting zal er dus sprake zijn van een reconstructie in de zin van de Wet geluidhinder. Voor het bestemmingsplan is een gedetailleerd akoestisch onderzoek naar de effecten op alle woningen en eventuele andere geluidsgevoelige bestemmingen in de omgeving noodzakelijk.

8.2 Luchtkwaliteit

Voor het meest maatgevende jaar (2015, in verband met de aangescherpte grenswaarde voor stikstofdioxide) is de luchtkwaliteit beoordeeld langs de belangrijkste en drukste aan- en afvoerwegen naar het plangebied De Gaard. Daarbij is de verkeersaantrekkende werking en de afwikkeling van het verkeer, zoals opgenomen in het rapport van Oranjewoud d.d. 23-04-

2013 (Uitbreiding De Gaard Utrecht, Onderzoek naar de verkeersaspecten bij de uitbreiding van het winkelcentrum) meegenomen in de luchtberekeningen.

In de tabellen 1 en 2 zijn de resultaten van de uitgevoerde luchtberekeningen opgenomen voor de jaargemiddelde concentraties stikstofdioxide en fijn stof.

Tabel 1 Resultaten stikstofdioxide; jaargemiddelde concentratie in $\mu\text{g}/\text{m}^3$

wegvak	2015 - autonoom	2015 - met De Gaard
Eykmanlaan, tussen Eykmanplein en De Gaard hoogte van De Gaard	32,9	33,1
Eykmanlaan, ter hoogte van De Gaard	33,2	33,4
Eykmanlaan, ten noorden van De Gaard	32,9	33,0
Kapteynlaan	32,2	32,3
Sartreweg	30,7	30,8

Tabel 2 Resultaten PM10 (fijn stof); jaargemiddelde concentratie in $\mu\text{g}/\text{m}^3$

wegvak	2015 - autonoom	2015 - met De Gaard
Eykmanlaan, tussen Eykmanplein en De Gaard hoogte van De Gaard	25,9	25,9

Eykmanlaan, ter hoogte van De Gaard	26,0	26,1
Eykmanlaan, ten noorden van De Gaard	25,9	26,0
Kapteynlaan	24,6	24,7
Sartreweg	25,7	25,7

Geconstateerd kan worden dat zowel voor fijn stof als voor stikstofdioxide ruimschoots wordt voldaan aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. De verslechtering van de luchtkwaliteit bedraagt maximaal $0,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$ voor stikstofdioxide en maximaal $0,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ voor fijn stof en is dus een Niet In Betekende Mate verslechtering. Het aantal dagen dat de 24-uursgemiddelde grenswaarde voor fijn stof wordt overschreden verschilt niet tussen de autonome situatie en de situatie na planontwikkeling en bedraagt maximaal 14 dagen.

Conclusie

Ten behoeve van het SPvE voor de Herontwikkeling De Gaard en omgeving zijn voor het maatgevende jaar 2015 luchtberekeningen uitgevoerd. Daarbij is de luchtkwaliteit op de relevante wegen van en naar het plangebied op inzichtelijk gemaakt. Geconstateerd kan worden dat ruimschoots wordt voldaan aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. De verslechtering van de luchtkwaliteit is Niet In Betekende Mate.

In paragraaf 8.2.1 is aangegeven op welke gronden (genoemd in artikel 5.16 van de Wet milieubeheer) bestuursorganen hun bevoegdheden (die gevolgen hebben voor de luchtkwaliteit) kunnen uitoefenen.

Op basis van de uitgevoerde luchtkwaliteitberekeningen kan worden geconcludeerd dat na realisatie van de Herontwikkeling De Gaard e.o. aan het gestelde in artikel 5.16 eerste lid 1, onder a en c van de Wet milieubeheer wordt voldaan. Gelet op het vorenstaande zijn er geen belemmeringen vanuit de Wet milieubeheer om het SPvE De Gaard e.o. vast te stellen.

8.3. Gezondheid

In de paragrafen 8.1 en 8.2 is reeds ingegaan op de aspecten geluid en luchtkwaliteit. De verkeersintensiteiten over de Eijkmanlaan (zuidelijke deel) en de Kapteijknlaan zijn relatief beperkt van omvang (minder dan 10.000 mvt/etm). Dat betekent dat de lokale bijdrage aan de luchtverontreiniging niet heel groot zal zijn. Voor de geplande nieuwe woningen langs de Eijkmanlaan wordt geadviseerd om zowel de buitenruimte als de aanzuigopeningen van eventueel gebruikte ventilatiesystemen aan de zijde van het binnenterrein te oriënteren. De bevoorrading van de AH-vestiging zal inpandig plaats vinden, waardoor de overlast van lawaai zal afnemen. Vanuit gezondheidskundig oogpunt is dit een belangrijke winst ten opzichte van de huidige situatie. In het plan wordt uitgegaan van een goede bereikbaarheid van het winkelcentrum per fiets en is ruim aandacht voor het groen en de bomenstructuur. De stimulering hiervan is positief voor de volksgezondheid.

8.4 Bodemkwaliteit

In het bestemmingsplan moet worden aangegeven hoe de kwaliteit van de bodem onderzocht en zonodig gesaneerd gaat worden. Bij een aanvraag omgevingsvergunning dient middels een rapportage NEN 5740 aangetoond te worden dat de bodem geschikt is voor de gevraagde functie. Onderzoeken mogen niet ouder zijn dan 4 jaar (afhankelijk van o.a. de mobiliteit van de verontreiniging). Bij oudere rapporten moet er een actualisatie plaats vinden.

Als de bouwactiviteiten gepaard gaan met het onttrekken van grondwater dient te worden nagegaan of in de omgeving van de locatie grondwaterverontreiniging aanwezig is. Eventuele grondwaterverontreiniging mag niet worden beïnvloed.

8.5 Flora & fauna wetgeving

Het Groenstructuurplan Utrecht (vastgesteld door de raad in april 2007) heeft tot doel het verhogen van de kwaliteit van het stedelijk groen ten behoeve van de leefbaarheid van de stad. In het Groenstructuurplan zijn de bestaande en wenselijke stedelijke groenstructuren vastgelegd. Deze groenstructuren hebben zowel een landschappelijke, cultuurhistorische, recreatieve als ook ecologische functie.

Het is op grond van dit Groenstructuurplan de bedoeling dat de kwaliteit van het groen in deze zones zich steeds verder ontwikkelt en verbetert. Het plangebied ligt aan/op de hoofdgroenstructuur (verbinding Griftpark - fort Blauwkapel): hieraan bijdrage is gewenst.

8.6 Archeologie

De Archeologische Waardenkaart van de gemeente Utrecht geeft inzicht in de ligging van beschermde archeologische rijksmonumenten, gebieden van hoge archeologische waarde, gebieden van hoge archeologische verwachting en gebieden van archeologische verwachting en bij welk te verstoren oppervlakte en diepte een vergunningsplicht geldt. In de op de waardenkaart aangeduide gebieden waar een vergunningplicht geldt zal van toekomstige initiatiefnemers tot bodemverstorende activiteiten een inspanning vereist worden om resten uit het verleden op te sporen en zo nodig veilig te stellen.

Gebieden van hoge archeologische verwachting (geel) zijn zones waar op grond van eerder uitgevoerd archeologisch onderzoek dan wel op basis van historisch geografisch onderzoek archeologische waarden te verwachten zijn (er wordt een middelhoge tot hoge dichtheid aan archeologische vondsten of sporen verwacht).

Bij gebieden met een archeologische verwachting (groen) zijn de verwachtingen lager (er wordt een middelhoge dichtheid aan archeologische vondsten of sporen verwacht). Voor deze gebieden geldt de gemeentelijke Verordening op de Archeologische Monumentenzorg.

Daarnaast zijn op de kaart witte gebieden aangewezen. Voor deze zones geldt geen verwachting en geen vergunningstelsel.

Het plangebied De Gaard e.o. bevindt zich op de gemeentelijke archeologische waardenkaart deels in een gebied met een archeologische verwachting (groen) en deels in een gebied zonder archeologische verwachting (wit). Dit betekent dat bij geplande bodemingrepen van meer dan 1000 m2 en dieper dan 50 cm een archeologievergunning verplicht is.

Afbeelding 22

Archeologische waarden-
kaart

Of het plan archeologieplichtig is hangt dus af van de precieze invulling van het plan. Diepte verstoringen, omvang van plantgaten van bomen, wijze van het rooien van de stobben van gevelde bomen etc. zijn daarop van invloed.

Voor het deel van het plangebied De Gaard en omgeving dat in het gebied zonder archeologische verwachting (wit) ligt, is geen vergunning nodig. Indien bij uitvoering van de werkzaamheden onverwacht toch archeologische zaken worden aangetroffen, dient conform artikel 53 en 54 van de Monumentenwet 1988 (herzien 2007) melding van de desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. REO afdeling Erfgoed, gemeente Utrecht, 030-2863990 te worden gedaan.

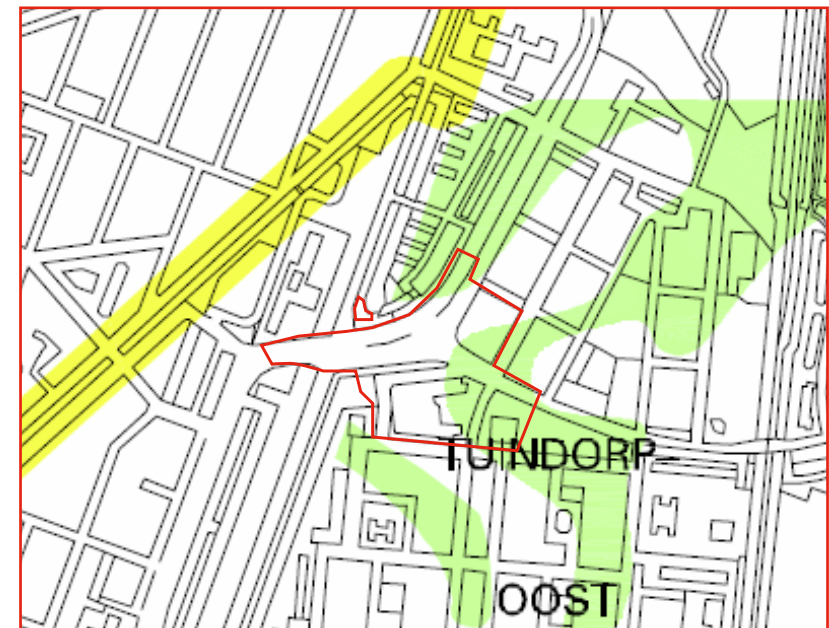
8.7 Duurzaam bouwen

De initiatiefnemer dient ten behoeve van het bestemmingsplan inzicht in te geven in ruimtelijk relevante maatregelen zoals zongericht bouwen, Warmte Kracht Koppeling al dan niet gecombineerd met Warmte-Koude Opslag, aansluiting Warmtenet of anderszins genoemd in de NVN 7125 (Energie Maatregelen gebied). Bij de Omgevingsvergunning wordt de integrale duurzaam bouwen kwaliteit beoordeeld. Hiervoor moet de initiatiefnemer het project door te rekenen met GPR Gebouw. Een gemiddelde score van 7¼ wordt geadviseerd, voor energie een score 8, voor binnenklimaat een score die past bij het gebruik. Initiatiefnemer kan een sublicentie op GPR Gebouw van de gemeente krijgen.

FSC-hout en bouwmaterialen die giftige stoffen uitloggen (zink e.d.) mogen niet worden gebruikt. Voor de herinrichting van de openbare ruimte wordt aanbevolen de CO2-prestatieladder toe te passen (Programma Utrechtse Energie, par 5.6. duurzaam inkopen).

8.8 Externe Veiligheid

Er zijn in de directe omgeving geen bedrijven en geen transporten die van invloed zijn op de externe veiligheid op de locatie.

- Gebied van hoge archeologische verwachting
- Gebied van archeologische verwachting
- Vergunning vanaf 30 cm diepte ten opzichte van maaiveld

Oppervlakte te verstoren	Hoge archeologische verwachting	Archeologische verwachting	Geen verwachting
50 - 100m2	Geen vergunning	Geen vergunning	Geen vergunning
100 - 1000 m2	Vergunning	Geen vergunning	Geen vergunning
> 1000 m2	Vergunning	Vergunning	Geen vergunning

8.9 Bedrijven en milieuzonering

In de gemeente Utrecht wordt gestreefd naar een situatie waarin wonen en werken in de stad op een goede manier samengaan. Beide functies zijn zeer belangrijk voor Utrecht, maar ook dient te worden voorkomen dat milieu-hinder van bedrijven een negatieve invloed heeft op de woonomgeving, of dat omgekeerd de bedrijvigheid wordt belemmerd door de aanwezigheid van woningen in de directe nabijheid. Van belang zijn in dit kader de invloed van geluid, geur, veiligheid en luchtkwaliteit van het bedrijf op de gevoelige bestemmingen in het bestemmingsplan.

8.10 Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)

In een KVO samenwerkingsverband werken publieke- en private partijen samen aan schone, hele en veilige winkelgebieden of bedrijventerreinen. Het KVO is een methodiek die partijen helpt om de samenwerking vorm te geven en om te komen tot continuïteit in de aanpak. Op basis van een vast stramien formuleren partijen gezamenlijke doelen en maatregelen om de veiligheid en leefbaarheid structureel op een hoog niveau te houden. Bij winkelcentrum De Gaard werken ondernemers, gemeente, politie, brandweer en de beheerder al vanaf 2007 samen in KVO verband. Het is de ambitie om deze werkwijze in de toekomst voor te zetten.

9 Uitvoerbaarheid

9.1 Economische uitvoerbaarheid

Op verzoek van de eigenaar van de Gaard (Nevo Vastgoed BV, voorheen ING) en ontwikkelaar TOP Vastgoed is gestart met de plannen om tot vernieuwing en uitbreiding van het winkelcentrum te komen. In november 2012 is de samenwerkingsovereenkomst door gemeente en ontwikkelaar ondertekend. In 2013 is begonnen met de opstelling van het VO-bouwplan, het VO-buitenruimteplan en het maken van het SPvE, waarin de ruimtelijke en functionele randvoorwaarden, die gesteld worden aan bebouwing en (openbare) buitenruimte, worden verwoord.

Uitgangspunt voor de ontwikkeling is dat de ontwikkelaar TOP Vastgoed en NEVO BV naast de uitbreiding van het winkelcentrum ook zelf het openbaar gebied aanleggen conform het aan de gemeente aangeboden plan voor de inrichting van de openbare (buiten) ruimte.

De uitvoering van het bouwrijpmaken, de aanleg van infrastructuur en de herinrichting vindt plaats voor rekening van de gemeente, op turn-key basis, als tegenprestatie voor de gronduitgifteopbrengst.

De regeling van deze aanpak vindt plaats via de gronduitgifteovereenkomst, die tussen TOP Vastgoed, NEVO BV en de gemeente Utrecht wordt overeengekomen. Naast de kosten voor de aanleg van de infrastructuur en de inrichting van de openbare ruimte zijn afspraken gemaakt over de dekking van gemeentelijke plankosten en de eventueel vereiste verkeersmaatregelen voor de KWL-lanen (zijstraten van de Kapteijnlaan).

De turn-key opdracht zal worden verleend op basis van het inrichtingsplan en de technische werkomschrijving, waaraan het resultaat van het aan de gemeente op te leveren werk zal worden getoetst. Eventuele overschrijding van het budget voor de aanleg en inrichting van de openbare ruimte is voor rekening van TOP Vastgoed en NEVO BV, tenzij de gemeente na de turn-key opdracht nog extra of gewijzigde eisen gaat stellen aan de uitvoering van het werk.

Voorzien wordt dat de afdeling Stedelijk Beleid van Stadswerken, in aanvulling op de projectwerkzaamheden, een aanvullende opdracht wil verstrekken aan TOP Vastgoed resp. aan de aannemer voor de uitvoering van groot onderhoud aan de asfalt rijbanen van de Eijkmanlaan.

Het betreft een wegtracé van de Eijkmanlaan dat voor een groot deel het plangebied van De Gaard overlapt.

De bovenstaande aanpak leidt ertoe dat de kosten voor de voorbereiding en de uitvoering worden gedekt en er dus sprake is van een haalbare ontwikkeling voor de gemeente. De beslissing om het plan uit te voeren en het daarbij behorende risico, ligt bij TOP Vastgoed en NEVO BV. Omdat er geen bouwplicht op het plan ligt vervalt de verplichting om tot een Europese aanbesteding over te gaan.

De bouw (uitbreiding) van het winkelcentrum, de aanleg van infrastructuur en de herinrichting van het plangebied kennen een sterke ruimtelijke en logistieke verstrengeling. De bovenstaande aanpak biedt het voordeel dat de werkzaamheden in aaneengesloten bouwstromen kunnen worden ondergebracht.

In aanvulling op de turn-key opdracht wordt aan de gronduitgifteovereenkomst een BLVC-nota toegevoegd, waarin maatregelen tijdens de uitvoering op het gebied van bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie omschreven worden.

De ontwikkeling past niet binnen het vigerende bestemmingplan. TOP Vastgoed en NEVO BV zullen een aanvraag voor een bestemmingplanwijziging indienen. Het risico van planschade ligt bij TOP Vastgoed en NEVO BV. Omdat dekking van kosten voorzien is via afspraken in de gronduitgifteovereenkomst, is kostenverhaal op basis van een exploitatieplan niet nodig.

9.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

In de afgelopen jaren heeft intensief overleg plaats gevonden met vertegenwoordigers van bewoners en van de winkeliers in de klankbordgroep en met andere betrokken partijen, zoals de wijkraad. In maart 2012 is op diverse bewonersavonden het schetsplan voor de aanpak van De Gaard gepresenteerd. Ook zijn bewoners meerdere malen schriftelijk geïnformeerd over de voortgang van de plannen. Informatie over het project De Gaard kon ook worden ingezien op de website van de gemeente (HYPERLINK "<http://www.utrecht.nl/degaard>" www.utrecht.nl/degaard).

In 2013 heeft intensief overleg plaats gevonden in de klankbordgroep over de opstelling van het bouwplan en het inrichtingsplan. Met de bewoners van de bovengelegen woningen is aanvullend overleg gevoerd over de gevolgen van de uitbreiding en de ontsluiting van hun woningen.

In de klankbordgroep De Gaard zitten bewoners van de buurten Voordorp, Tuindorp, Tuindorp-Oost, bewoners van de woningen boven De Gaard, ondernemers uit De Gaard en van vertegenwoordigers van de Wijkraad Noord-Oost en het Buurtcomité Tuindorp-Oost.

Onderwerpen waarover in de klankbordgroep uitvoerig is gesproken, zijn o.a.:

- de verkeerscirculatie voor auto's en fietsers en het parkeren van beiden;
- het laden en lossen, met name over de gewenste inpandige oplossing voor AH;
- de groenbalans en de demping resp. ontgraving van het water langs de Valetolaan/Jordaanlaan;
- de omvang van het plein; bewoners en wijkraad wensen een groter plein met ruimte voor ontmoeting;
- de ontwikkeling van een kunstwerk door de kunstenaar Jozef Legrand, waarbij de kunst zal leiden tot een toevoeging van de kwaliteit van de openbare ruimte. Doelstelling is het plein een geheel te laten vormen en te laten functioneren als ontmoetingsruimte;
- de inrichting van de (openbare) buitenruimte, de materialisering en de verblijfskwaliteit;
- de inrichting van het grote parkeerterrein en de afstemming op de buitenruimte voor de flat en de laagbouw woningen aan de Lamerislaan (mbt. groen, parkeren, voetgangers en hinder voor de aangrenzende woningen);
- de inrichting van de Kapteynlaan en de eventueel vereiste maatregelen in de KWL-lanen om sluiptverkeer tegen te gaan;
- de toevoeging van nieuwe woningen aan het plan;
- de inrichting van het gebied rond de Jeruzalemkerk;
- de verplaatsing van de bloemkiosk en het invalidentoilet;
- de inspraakprocedure en het verdere planproces.

Als onderdeel van de klankbordgroep is de Werkgroep sluiptverkeer KWL-lanen opgericht.

Deze werkgroep heeft zich gericht op de vraag: "wanneer welke maatregelen genomen moeten worden, indien de uitbreiding van het winkelcentrum de Gaard leidt tot een toename van het sluiptverkeer door de KWL-lanen?" Deze werkgroep heeft een procesvoorstel voor de aanpak van sluiptverkeer met een beschrijving van de mogelijke maatregelen opgesteld. Dit voorstel vormt onderdeel van de inspraakprocedure, zodat bewoners de gelegenheid krijgen om via de inspraakprocedure op dit voorstel te reageren.

Samenvattend kan worden gesteld dat het uitgebreide overleg geleid heeft tot bijstelling van de plannen in door bewoners en winkeliers gewenste richting. Het collectieve draagvlak voor de plannen is gegroeid, met de aantekening dat niet elke individuele bewoner tevreden zal zijn met alle maatregelen.

10 Plan van aanpak voor vervolg

10.1 Te volgen planproces

Begin 2013 is begonnen met de opstelling van het ontwerpbouwplan en het VO-buitenruimteplan. Parallel aan het opstellen van de plannen is het Stedenbouwkundig pro-gramma van eisen opgesteld (SPvE), waarin de ruimtelijke en functionele randvoorwaarden worden verwoord, die gesteld worden aan het bouwplan en de herinrichting van de openbare ruimte. De toekomstige vergunningaanvragen voor de bouw en voor de wijziging van het bestemmingsplan zullen worden getoetst aan dit SPvE.

De uitbreiding past niet in het vigerende bestemmingsplan. Voor de herontwikkeling zal een wijziging van het bestemmingsplan moeten worden vastgesteld.

Nu de plannen voor de uitbreiding van het winkelcentrum en voor de inrichting van de (openbare) buitenruimte zijn afgerond en aan de gemeente zijn aangeboden en ook het daarmee samenhangende SPvE is opgesteld, kan vervolgens overgegaan worden tot bestuurlijke advisering en inspraak. Het door TOP Vastgoed en de eigenaar NEVO BV aan de gemeente aangeboden plan zal onderdeel uitmaken van de gronduitgifteovereenkomst, waarin de gemeente de zakelijke afspraken met genoemde partijen over de uitgifte en de realisatie zal maken. Deze overeenkomst maakt deel uit van de bestuurlijke besluitvorming.

Stapsgewijs ziet het vervolg van het planproces er als volgt uit:

- a. bestuurlijke goedkeuring om SPvE, het ontwerpbouwplan en het VO-inrichtingsplan vrij te geven voor consultatie;
- b. informatiebijeenkomsten met toelichting op de plannen, gevolgd door ter inzage legging van de plannen;
- c. consultatiereacties en wijkraadadvies;
- d. besluitvorming B&W en Raad over SPvE, het ontwerpbouwplan, het VO-inrichtingsplan, consultatiereacties en gronduitgifteovereenkomst

Vervolgens kunnen de plannen door TOP Vastgoed en NEVO BV worden uitgewerkt en kan een bouwaanvraag (WABO) en een aanvraag voor de wijziging van het bestemmingplan worden aangevraagd.

Verwacht wordt dat de uitvoering in 2015 kan starten. Zoals in hoofdstuk 9 is aangegeven wordt beoogd om de bouw (uitbreiding) van het winkelcentrum, de aanleg van infrastructuur en de herinrichting van het plangebied in één bouwstroom onder te brengen.

De Gaard te Utrecht
Najaar 2014

Opdrachtnummer: 30-2452
Dataverzameling: september 2014
Oplevering: september 2014

Projectbegeleiding: drs. J.P. Verwaaijen
drs. M. Caspers

Strabo bv
Marktonderzoek en Vastgoedinformatie
Postbus 15710
1001 NE Amsterdam

Bezoekadres:
Herengracht 560
1017 CH Amsterdam
T: 020-6260817
F: 020-6236807

info@strabo.nl
www.strabo.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Winkelstructuur Utrecht Noordoost en Overvecht	4
2.1 Huidige aanbod	4
2.2 Leegstand	9
3. De Gaard: Aanbodzijde	10
3.1 Aanbod Noordoost en Overvecht	10
3.2 Functioneren de Gaard	10
3.3 Toekomstige ontwikkeling de Gaard	11
3.4 Brancheringsmogelijkheden De Gaard	13
3.5 Ontwikkeling concurrerend aanbod	14
4. De Gaard: Vraagzijde	15
5. De Gaard: Marktruimte	18
5.1 DPO berekening	18
5.2 Aanbod supermarktmeters	22
6. Relevante trends	25
7. Inpassing beleid	29
8. Toets aan de 'ladder voor duurzame verstedelijking'	31

1. Inleiding

In opdracht van FiMek estate heeft Strabo bv een effectenanalyse uitgevoerd ten behoeve van winkelcentrum De Gaard te Utrecht. Het onderzoekstraject is begeleid door een beleidscommissie waarin zitten hadden: dhr. Fijen namens Fimek estate, dhr. P. van Lammeren namens TOP Vastgoed en mevr. M. den Blanken van de afdeling Econiomosche zaken van de Gemeente Utrecht.

Strabo heeft in 2008 uitgebreid onderzoek verricht ten behoeve van de uitbreiding van het project. Destijds is er gekeken naar het draagvlak voor de uitbreiding, zowel bij ondernemers, consumenten als omwonenden.

Er liggen nu concrete plannen voor uitbreiding en herontwikkeling van winkelcentrum De Gaard. De Gaard kent, in de huidige vorm, enkele knelpunten. De belangrijkste knelpunten van het huidige winkelcentrum zijn:

- Gedateerde uitstraling, naar binnen gericht
- Versnipperde openbare ruimte bevat weinig verblijfsruimte
- Winkelaanbod te klein voor wijkfunctie voor Noordoost
- Laden en lossen zorgt voor overlast
- Parkeren versnipperd waardoor veel zoekverkeer
- Locatie nodigt uit tot samenloop van jongeren met bijbehorende overlast.

In de nieuwe situatie zal het winkelcentrum net als in de huidige situatie bestaan uit een noordelijk en zuidelijk deel die met een passage met elkaar worden verbonden.

Op de uitbreiding aan de noordzijde komt een parkeerdek voor bewoners en bezoekers. De plint zal zo worden vormgegeven dat achterkantsituaties voorkomen worden, dit in tegenstelling tot het huidige naar binnen gekeerde centrum.

Volgens het voorlopig ontwerp zal de uitbreiding bestaan uit circa 4.800 m² BVO commercieel ruimte. De commerciële ruimte bestaat uit circa 1.145 m² supermarkt, circa 2.480 m² overige detailhandel, circa 170 m² horeca, circa 210 m² maatschappelijke dienstverlening en 800 m² commerciële dienstverlening. Inclusief het oude deel zal De Gaard bestaan uit 9.400 m² BVO commerciële ruimte.

De toevoeging biedt ruimte aan uitbreiding van het huidige metrage van bestaande retailers en toevoeging van nieuwe formules, met name gericht op de dagelijkse en frequent-benodigde niet-dagelijkse sector.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zal ingegaan worden op de winkelstructuur in Utrecht Noordoost en Utrecht Overvecht. Behandeld worden het huidige aanbod in deze wijken en de leegstand. In hoofdstuk 3 wordt gefocust op de huidige en toekomstige positie van De Gaard (aanbodzijde) en in hoofdstuk 4 komt de vraagzijde van De Gaard aan bod. In het hierop volgende hoofdstuk komen het aanbod en de vraag bij elkaar hetgeen leidt tot inzicht in de marktruimte. In hoofdstuk 6 worden voor De Gaard relevante trends belicht en in hoofdstuk 7 wordt bekeken hoe de ontwikkeling van De Gaard zich verhoudt tot het beleid van de gemeente Utrecht. Tot slot wordt in hoofdstuk 8, een concluderend hoofdstuk, ingegaan op de 'ladder voor duurzame verstedelijking'.

2. Winkelstructuur Utrecht Noordoost en Overvecht

2.1 Huidige aanbod

Voorafgaand aan de analyse van de aanbodzijde en vraagzijde van winkelcentrum De Gaard is het van belang om inzicht te krijgen in de winkelstructuur van de Utrechtse wijken Noordoost en Overvecht. Winkelcentrum De Gaard is gelegen in de wijk Noordoost.

Tabel 1 geeft een overzicht van de winkelconcentraties in de wijken Noordoost en Overvecht. In deze tabel worden onder andere het metrage in de dagelijkse en in de niet-dagelijkse sector weergegeven. In dit geval gaat het om het winkelvloeroppervlak (WVO). Ook kan er in deze rapportage gebruik gemaakt worden van een andere variabele, het VV):

w.v.o. = winkelvloeroppervlakte. Dit is de verkoopruimte waar klanten hun boodschappen kunnen doen. Dit is inclusief het voor de consument toegankelijke deel van bedieningsafdelingen (vlees, kaas), maar exclusief magazijn, personeelsruimte en 'bevoorradingdock' voor de vrachtwagens.

v.v.o. = verhuurbaar vloeroppervlakte. Dit is de winkelruimte inclusief magazijn, personeelsruimte en bevoorradingdock.

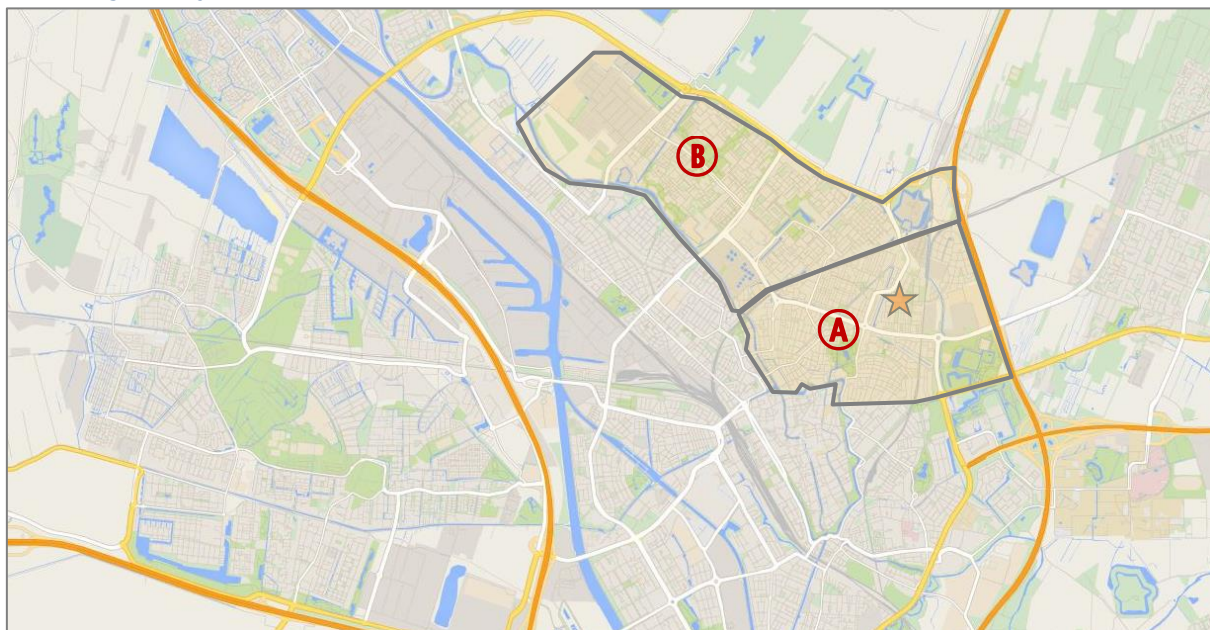
Tabel 1: overzicht winkelconcentraties Utrecht Noordoost en Overvecht (gesorteerd naar afstand).¹

	Typering winkelgebied	wijk	Afstand tot De Gaard ²	metrage dagelijks WVO (units)	metrage niet-dagelijks WVO (units)	Leegstand WVO (units)	Supermarkt	m ² WVO
De Gaard	Wijk	Noordoost	-	2.007 (10)	240 (4)	(0)	Albert Heijn	1.309
W. v. Noortplein	Buurt	Noordoost	1,3 km	1.068 (7)	723 (5)	60 (1)	Albert Heijn	758
Biltstraat	Buurt	Noordoost	1,6 km	1.305 (8)	892 (6)	425 (1)	Jumbo	850
Overkapel	Wijk	Overvecht	1,8 km	2.513 (8)	334 (3)	99 (1)	Aldi Jumbo	772 1.155
Arno-/Tiberdreef	Buurt	Noordoost	1,9 km	245 (5)	198 (2)	70 (1)	-	-
Vogelenbuurt	Verspreid	Noordoost	1,9 km	157 (4)	290 (6)	60 (1)	-	-
De Boventuinen	Buurt	Noordoost	2,1 km	1.734 (5)	700 (1)	(0)	Jumbo	1.329
Overvecht	Stadsdeel	Overvecht	3,3 km	7.189 (21)	16.958 (69)	1.551 (6)	AH XL Hoogvliet Lidl	3.209 1.494 595
Gagelhof	Buurt	Overvecht	3,4 km	2.148 (7)	231 (2)	(0)	Dirk	1.260
De Klop	Wijk	Overvecht	3,9 km	1.268 (6)	249 (2)	832 (8)	Lidl	735
Franciscusdreef	Solitair	Overvecht	5,6 km	1.463 (1)	8.814 (6)	(0)	Jumbo	1.463

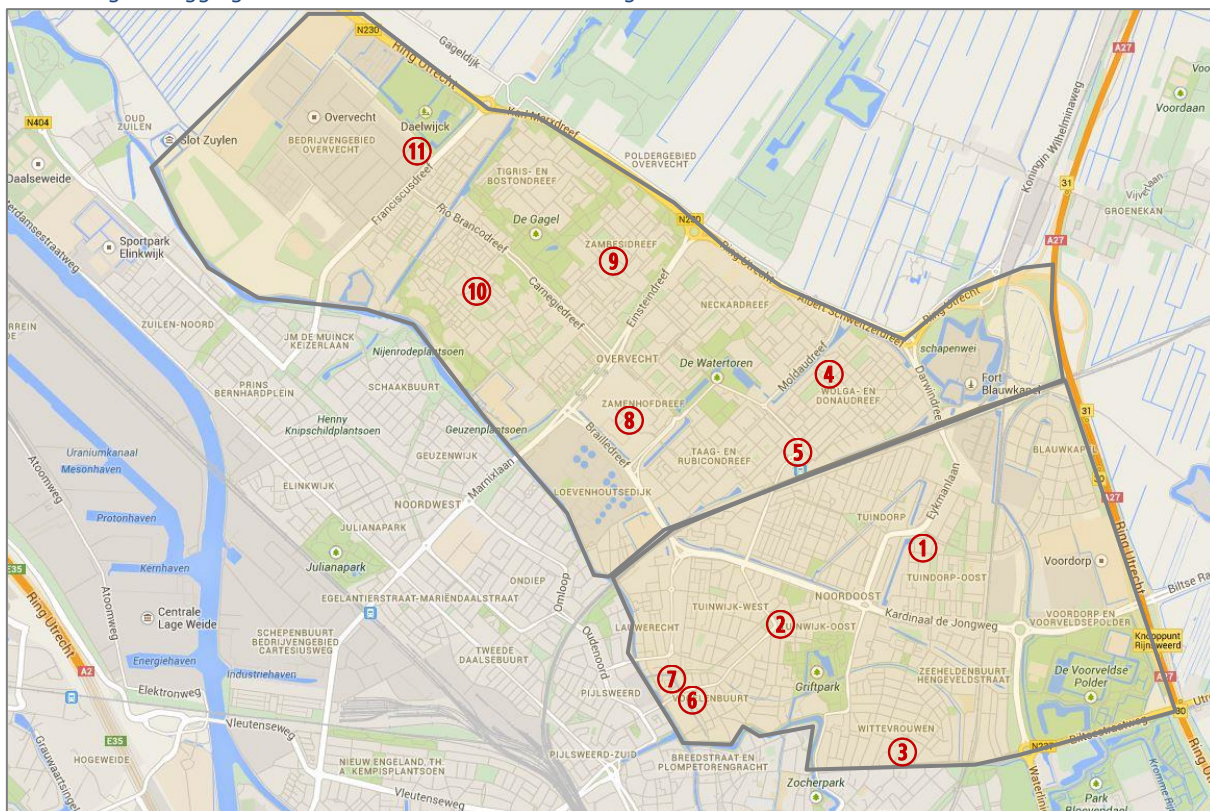
¹ Bron: Locatus, 2014

² Route per fiets

Abbeelding 1a: Wijken Noord-Oost en Overvecht

Abbeelding 1b: ligging De Gaard en concurrerende winkelgebieden.

Ⓐ Utrecht Noordoost

Ⓑ Utrecht Overvecht

① De Gaard

④ Overkapel

⑦ De Bovenhuizen

⑩ De Klop

② W. v. Noortplein

⑤ Arno-/Tiberdreef

⑧ Overvecht

⑪ Franciscusdreef

③ Biltstraat

⑥ Vogelenbuurt

⑨ Gagelhof

De Gaard

De Gaard is primair het buurtverzorgende winkelcentrum voor de buurten Tuindorp, Tuindorp Oost en Voordorp. Daarnaast zijn de buurten Zeeheldenbuurt, Hengeveldstraat e.o. en Wittevrouwen deels op De Gaard georiënteerd. Het centrum kent één duidelijke trekker: Albert Heijn (1.309 m² WVO). Het overige aanbod bestaat uit aanvullend dagelijks aanbod (bakker, groenteman, slager, kaasboer, slijter), enkele winkels met frequent benodigde niet-dagelijkse artikelen (Primera, Readshop) en enkele dienstverleners (kapper, reisbureau, stomerij/hakkenbar e.d.). Het centrum biedt een aantrekkelijke mix van ketenbedrijven en zelfstandig ondernemers. Het parkeren bij het winkelcentrum is het grootste deel van de dag gratis met uitzondering van de periode tussen 06.00 en 11.00 uur. Aangezien de meeste winkels³ pas om 9.30 uur of later opengaan, wordt het door de consument als 'gratis parkeren' ervaren.

W. v. Noortplein (1,3 km)

Het Willem van Noortplein is op slechts 1,3 fietskilometers van De Gaard gelegen. De hier aanwezige winkelvoorzieningen zijn beperkt en sterk gericht op de eigen omliggende buurten. Grote trekker is Albert Heijn. Deze supermarkt richt zich, onder andere door de gebrekkige parkeermogelijkheden en het relatief beperkte metrage van de supermarkt, met name op 'mandjesklanten' die hier frequent komen. Daarmee kent de winkelvoorziening een duidelijk andere functie en doelgroep dan De Gaard.

Biltstraat (1,6 km)

De Biltstraat is een doorgaande straat van en richting het centrum van Utrecht met aan weerszijden een breed assortiment aan horeca, dienstverlenende en winkelvoorzieningen. Trekker is de relatief kleine Jumbo (850 m²) met daarnaast een beperkt, maar zeer gespecialiseerd overig dagelijks aanbod (bier, vis, biologisch). Een aanzienlijk deel van de panden bestaat echter uit horecagelegenheden en uitzendbureaus. Het aanbod in de straat richt zich met name op de buurt en op passanten (voetgangers, fietsers) die de straat frequent bezoeken (hoofdroute van de stad naar de universiteit). Beperkte mogelijkheden voor (betaald) parkeren op maaiveld.

Overkapel (1,8 km)

Winkelcentrum Overkapel (winnaar van de NRW-jaarprijs voor beste nieuwe/herontwikkelde winkelcentrum in 2011) is het wijkverzorgende winkelcentrum in de wijk Wolga- en Donaudreef. Het winkelcentrum biedt, als een van de weinigen in de omgeving, twee supermarkten: één fullservice supermarkt (Jumbo) en een discounter (Aldi) met daarnaast een beperkt aanvullend dagelijks aanbod deels gericht op allochtonen en beperkt niet-dagelijks aanbod. Het winkelcentrum kent ruime (gratis) parkeergelegenheid.

³ Laat onverlet dat enkele winkels, zoals de AH en de Primera, zeker hinder ondervinden van het betaald parkeren

Arno-/Tiberdreef (1,9 km)

In de plint van het wooncomplex op de kruising Arnodreef-Tiberdreef bevinden zich enkele winkelunits. Het aanbod overwegend uit allochtone zelfstandig ondernemers actief in de dagelijkse sector (bakker, visboer, slager). De units zijn over het algemeen relatief klein en de autoparkeervoorzieningen zijn vrij beperkt. De winkelvoorzieningen alhier richten zich sterk op de eigen buurt en in het bijzonder op allochtone huishoudens.

Vogelenbuurt (1,9 km) en De Boventuinen (2,1 km)

De winkelvoorzieningen in de Vogelenbuurt, zijn afgezien van De Boventuinen, erg verspreid gelegen en divers en kennen geen supermarkt. In de Merelstraat (een onderdeel van de Vogelenbuurt) is in 2012 een nieuw winkelblok geopend (in de plint van een wooncomplex) met onder andere een filiaal van Jumbo, Kruidvat en Mitra. De autobereikbaarheid is matig, maar onder de Jumbo ligt een parkeergarage voor de klanten. Zowel de verspreide bewinkeling in de Vogelenbuurt als de concentratie De Boventuinen hebben hoofdzakelijk een buurtfunctie.

Stadsdeelcentrum Overvecht (3,3 km)

Dit stadsdeelcentrum kent drie supermarkten (twee full service supermarkten en een discountformule) en daarnaast een omvangrijk niet-dagelijks aanbod, bestaande uit zowel winkels met frequent benodigde niet-dagelijkse artikelen (zoals Hema en Blokker) als modeketens (Miss Etam, H&M). Daarmee is dit het grootste overdekte recreatieve winkelcentrum in het noorden van Utrecht. Het centrum van Utrecht is overigens, per fiets, gemeten vanaf De Gaard dichterbij gelegen (2,7 km). Overvecht is echter goed bereikbaar met de auto en kent ruimte gratis parkeervoorzieningen, dit in tegenstelling tot de binnenstad.

De Gaard**v. Noortplein****Biltstraat****Arno-/Tiberdreef****De Boventuinen****SC Overvecht****Gagelhof****De Klop****Franciscusweg**

Gagelhof (3,4 km)

Winkelcentrum Gagelhof vormt het winkelcentrum voor de omliggende buurt. In de plint van een wooncomplex bevindt zich een filiaal van Dirk met hieromheen enkele overige winkels als Dirk III, Dirx drogisterij en Kruidvat. De parkeervoorzieningen zijn beperkt. Klanten komen overwegend met te voet of met de fiets.

De Klop (3,9 km)

Winkelcentrum De Klop kent als belangrijkste trekker discounter Lidl. Het winkelcentrum kent geen fullservice supermarkt. Het winkelcentrum kent relatief veel leegstand. De Klopt kent een slechte autobereikbaarheid en dito zichtbaarheid en biedt daarnaast niet het aanbod en comfort dat de huidige consument verwacht van een buurtwinkelcentrum.

Franciscusdreef (5,6km)

Aan de Franciscusdreef bevinden zich enkele grootschalige units met naast een Carpetright en Jumper Dierenwinkel ook een filiaal van Jumbo. De bereikbaarheid is goed en de parkeergelegenheid gratis. Vanaf De Gaard is deze supermarkt echter relatief ver weg gelegen en kan daarom niet worden gezien als een directe concurrent.

2.2 Leegstand

In leegstand zijn grote regionale verschillen waarneembaar, van 10% in Limburg tot 4,4 % in Utrecht (m² WVO) (volgens leegstandsdefinities van Locatus). Er bestaan echter grote verschillen per type centrum.

In perifere centra kan de leegstand oplopen tot 15-20%, in krimpgebieden zelfs tot 25% of hoger. Voor wijkwinkelcentra ligt het landelijk gemiddelde leegstandspercentage op gemiddeld 8,0% voor een klein en 7,5% voor een groot wijkwinkelcentrum.⁴

Zoals reeds in tabel 1 aan bod kwam, kennen enkele winkelconcentraties in Noordoost en Overvecht een bepaalde mate van leegstand. In de Utrechtse binnenstad ligt de leegstand op 2,7%, hetgeen het niveau is van normale frictieleegstand.

Tabel 2: Leegstand⁵

	totaal	leegstaand	leegstand	detailhandel	leegstand totaal	leegstand detailhandel
	Aantal units	Aantal units	% Leegstand units	m ² aanbod	m ² leegstand	%
Centrum Utrecht	1.360	43	3,2%	134.121	5.558	4,1%
overig Utrecht	2.292	118	4,4%	322.839	25.105	7,8%
wv Noordoost	82	4	4,9%	11.196	705	6,3%
wv Overvecht	174	20	11,5%	69.258	3.475	5,0%
Nederland	222.728	16.233	7,3%	27.938.118	3.466.011	12,4%

In bovenstaande tabel is de leegstand in Utrecht vergeleken op basis van aantal units en m² WVO. Hierbij moet wel de kanttekening gemaakt worden dat een deel van deze leegstand geen detailhandelsleegstand is omdat het ook voor andere doeleinden aangewend kan worden (dienstverlening of andere functies). Locatus schat dit aandeel op circa 1/3 van de leegstand.

In bovenstaand overzicht is de maximale leegstand weergegeven..

Geconcludeerd kan worden dat:

- De leegstand in Noordoost en Overvecht in m² WVO onder het gemiddelde ligt van Overig Utrecht;
- De leegstand in Utrecht, Noordoost en Overvecht ver onder het landelijk gemiddelde van 12,4% ligt;
- Van de 4.180 m² leegstand in Noordoost en Overvecht wordt door Locatus 80% als aanvangs-/ frictieleegstand, 17% als langdurig en 3% als structureel aangemerkt;
- De leegstand in Noordoost zelf is op enkele verspreide locaties te vinden en het betreft relatief kleine panden op de Willem van Noortstraat, Kievitstraat, Samuel van Houtenstraat en Biltstraat.

⁴ Bron: Locatus Retailfacts 2014

⁵ Bron: Locatus retailverkenner, opname juli 2014

- De leegstand in Overvecht is strek geconcentreerd in buurtwinkelcentrum de Klop (recente uitbreiding) en in GWC Overvecht (deels strategische leegstand).
- Er is medio september 2014 geen sprake van leegstand in De Gaard.

3. De Gaard: Aanbodzijde

3.1 Aanbod Noordoost en Overvecht

Utrecht Noordoost, de wijk waarin De Gaard is gelegen, telt in totaal circa 6.700 m² winkelvloeroppervlak (WVO) in de dagelijkse sector en circa 3.800 m² in de niet-dagelijkse sector. De leegstand is met in totaal circa 700 m² (6,6 %) vrij beperkt.

Utrecht Overvecht kent, hoofdzakelijk door Stadsdeelcentrum Overvecht, een uitgebreider aanbod. De wijk Overvecht kent in totaal circa 15.600 m² winkelvloeroppervlak (WVO) in de dagelijkse sector en maar liefst circa 50.200 m² in de niet-dagelijkse sector. Dit metrage in de niet-dagelijkse sector geeft echter een vertekend beeld aangezien hier ook grootschalige en perifere detailhandel (tuincentrum, bouwmarkt) in is meegenomen. De totale leegstand bedraagt circa 3.500 m².

Tabel 3: Winkelaanbod Utrecht Noordoost en Utrecht Overvecht⁶

	2014	
	Utrecht Noordoost	Utrecht Overvecht
	m ² WVO	m ² WVO
dagelijks	6.657	15.564
overig niet-dagelijks	3.834	50.219
leegstand	705	3.475

3.2 Functioneren de Gaard

Uit het passantenonderzoek (2014) kan worden geconcludeerd dat winkelcentrum De Gaard (zeer) goed functioneert. Verdere conclusies op basis van dit onderzoek zijn:

- Bijzonder hoog aantal bezoekers voor een buurtwinkelcentrum van deze omvang (netto 39.000 per week) Dit huidige aantal bezoekers past bij buurt- of wijkwinkelcentra met een metrage van circa 7.000 m² WVO⁷;
- 70% van de bezoekers komt te voet of met de fiets naar De Gaard. Het aantal auto-klanten is beperkt en verwacht mag worden dat dit in de toekomst niet direct zal veranderen;
- De Gaard kent een hoge vloerproductiviteit in de dagelijkse sector;
- De Gaard kent een substantiële mate van koopkrachttoevloeiing in de dagelijkse sector. Dit komt zowel door het bezoek van scholieren van de nabijgelegen opleidingen als door het bezoek van Utrechters uit de overige wijken;

⁶ Bron: Locatus.

⁷ Bron: Strabo Referentie Set, 2014

- Het passantenonderzoek 2014 bevestigt het goede functioneren zoals dit ook in 2008 reeds was geconstateerd.

3.3 Toekomstige ontwikkeling de Gaard

Winkelcentrum De Gaard is, ondanks het succesvolle functioneren, echter verouderd en naar binnen gekeerd en de verkeers- en bevoorradingsstructuur is rommelig. Daarmee voldoet het momenteel niet aan de hoge eisen die consumenten stellen in de huidige markt. Daarnaast is er in de wijk Utrecht Noordoost sprake van onderbewinkeling⁸. Dit leidt tot een relatief hoge mate van afvloeiing van de bestedingen naar andere delen van Utrecht en plaatsen als De Bilt en Bunnik. Uit het koopstromenonderzoek Randstad (2011) bleek dat 55% van de bestedingen in de dagelijkse sector vanuit Noordoost afvloeit naar elders. In de niet-dagelijkse sector is er zelfs sprake van 98% afvloeiing.

Het aantal inwoners in Noordoost zal door de woningbouwontwikkeling op de Veemarktlocatie verder toenemen (zie hoofdstuk 4). Daarmee zal de mate van onderbewinkeling alleen maar verder toenemen. Dit heeft er toe geleid dat eigenaar Van der Vorm Vastgoed, ontwikkelaar Top Vastgoed en de winkeliers zijn gestart met een proces ter vernieuwing (en uitbreiding) van winkelcentrum De Gaard.

Op dit moment (2014) kent het wijkwinkelcentrum een totaal metrage van circa 3.747 m² (VVO) detailhandel. Volgens de 80%-regel⁹ is dat te vertalen in 2.906 m² WVO. Na realisatie van de uitbreidingsplannen zal het totale metrage in de dagelijkse en niet-dagelijkse sector 5.816 m² (WVO). bedragen, oftewel een toename met 2.908 m² (WVO). Daarmee krijgt het winkelcentrum duidelijk een sterkere positie binnen de noordelijke wijken van Utrecht. Doel is om zowel de indeling als de branchering van De Gaard (nog) beter te laten aansluiten bij de wensen en eisen van de consument: schaalvergroting van de supermarkt en toevoeging van een meer divers dagelijks en niet-dagelijks aanbod. Het beleid van gemeente Utrecht is er op gericht om goede winkelvoorzieningen in de nabijheid van de bewoners te behouden en te versterken. Schaalvergroting vormt hier een (noodzakelijk) onderdeel van. De Gaard heeft qua ligging en verzorgingsfunctie de potentie van een wijkwinkelcentrum, maar in de huidige situatie nog de omvang van een buurt winkelcentrum. Ook volgens het gemeentelijk beleid zou een uitbreiding naar een volwaardig wijkwinkelcentrum passend zijn.

⁸ Stedenbouwkundig Programma van Eisen Herontwikkeling De Gaard en omgeving (2014)

⁹ Voor de omrekening van VVO naar WVO wordt een omrekenfactor gebruikt. Er zijn geen vaststaande afspraken over de omrekenfactor waardoor partijen zowel een factor 0,75 en zelfs 0,85 gebruiken. Het meest gangbaar in ruimtelijk-economische onderzoeken is echter een gemiddelde omrekenfactor VVO naar WVO van 0,8. Vergelijken we het VVO en het door Locatus ingemeten WVO dan blijkt dat de gemiddelde omrekenfactor nog veel lager uitvalt, namelijk 0,6. En in het geval van Albert Heijn op 0,7.

De uitbreiding bestaat uit een uitbreiding van het metrage van supermarkt Albert Heijn, de verplaatsing (en uitbreiding) van enkele van de huidige huurders en de toevoeging van nieuwe huurders.

Tabel 4: Winkelaanbod De Gaard in de dagelijkse en niet-dagelijkse sector¹⁰
(excl. dienstverlening en horeca)

	2014				Na uitbreiding	
	m2 VVO	m ² WVO Locatus	m ² WVO 80%	Aantal units	m ² VVO	m ² WVO 80%
supermarkt	1.870	1.309	1.496	1	3.406	2.725
overig dagelijks	1.444	698	1.155	9	} 3.864	} 3.091
Overig niet-dagelijks	433	240	346	4		
totaal dagelijks en niet-dagelijks	3.747	2.247	2.906	14	7.270	5.816
horeca	176				231	
diensten	214				279	
ATM	12				11	
Maatschappelijke voorzieningen	-				1.005	
totaal	4.149				8.796	

De inmeting van Locatus verschilt sterk met het metrage WVO op basis van de 80%-regel. Bij Locatus ligt de verhouding op 60% WVO. Dat betekent ook dat bij het berekenen van het WVO het hanteren van de 80%-regel een zeer veilige marge genomen wordt ten opzichte van de Locatus-meters.

Omdat in de toekomstige situatie uitsluitend de meters VVO beschikbaar zijn, wordt verder gerekend met het metrage berekend volgens de 80%-regel. Hierbij kan op voorhand gezegd worden dat het uiteindelijke metrage WVO na de uitbreiding lager zal liggen dan het metrage volgens deze inschatting.

¹⁰ Bron: Locatus en Stedenbouwkundig Programma van Eisen Herontwikkeling De Gaard en omgeving (2014)

3.4 Brancheringsmogelijkheden De Gaard

Tabel 5: Referentieset van buurtwinkelcentra Locatus¹¹

Hoofdbranche	De Gaard		Referentiecentra	
	VKP	WVO	VKP	WVO
00.000-Leegstand			1,6	213
11.010-Levensmiddelen	8	1.797	6,1	2.184
11.020-Persoonlijke Verzorging	2	210	1,9	319
22.030-Warenhuis			0,1	23
22.040-Kleding & Mode			1,2	215
22.050-Schoenen & Lederwaren			0,3	53
22.060-Juwelier & Optiek			0,5	33
22.070-Huishoudelijke- & Luxe Ar			0,7	191
35.100-Sport & Spel			0,2	60
35.110-Hobby	1	97	0,1	6
35.120-Media	1	55	0,5	61
37.130-Plant & Dier	2	88	1,6	142
37.150-Bruin & Witgoed			0,2	53
37.160-Auto & Fiets			0,4	55
37.170-Doe-Het-Zelf			0,1	10
37.180-Wonen			0,2	54
38.200-Detailhandel Overig			0,4	57
Totaal	14	2.247	16,0	3.731

Op basis van haar databank heeft Locatus een referentieset samengesteld van buurt- en wijkwinkelcentra met een vergelijkbare omvang van het verzorgingsgebied als De Gaard. Hierbij moet vermeld worden dat het doorgaans totaal verschillende locaties, typen wijken en concurrentieverhoudingen betreft. De Gaard is in velerlei opzichten (ligging, bereikbaarheid, toevloeiing, welstandsniveau van de wijk) een betere uitgangspositie dan de referentiecentra.

Uit de tabel vallen de volgende conclusies te trekken:

- De Gaard is een relatief klein centrum;
- Aanbod in De Gaard is sterk geconcentreerd in de dagelijkse sector (10 van de 14 units, gemiddeld 8 van de 18);
- Gemiddeld metrage per verkooppunt ligt onder het gemiddelde van de referentiecentra;
- De Gaard heeft een relatief gering aanbod in de niet-dagelijkse sector;
- Ontbrekende branches in De Gaard zijn;
 - Warenhuis: in theorie ruimte voor een kleine Hema van 500-600 m². Hema heeft nog steeds behoefte aan kleine vestigingen op strategische locaties.

¹¹ Aantal referentiecentra: 31

Aantal verkooppunten in referentiecentra tussen 12 en 20 verkooppunten

Laagste winkelverkoopvloeroppervlak in referentiecentra 1.923 vierkante meter

Hoogste winkelverkoopvloeroppervlak in referentiecentra 6.897 vierkante meter

Aantal standaard consumenten dagelijks in het verzorgingsgebied van De Gaard: 7.433

Gemiddeld aantal standaard consumenten dagelijks in de referentiecentra: 7.319

- Kleding & Mode: speciaalzaak bijvoorbeeld voor ouderen of grote maten, niet loop- of keuze afhankelijke detailhandel;
- Schoenen & Lederwaren: beperkte mogelijkheden, keuzegevoelig behalve in het discountsegment die autonoom kunnen functioneren;
- Juwelier & Optiek: gezien samenstelling van het verzorgingsgebied is een opticien/audicien een logische aanvulling;
- Huishoudelijke- & Luxe Artikelen: er is ruimte voor een Blokker-achtige formule die voorziet in behoefte aan huishoudelijke en cadeauartikelen;
- Sport & Spel: sterke concurrentie van grote retailers en internet, maar mogelijkheden voor een lokale retailer met contacten in de lokale sportwereld. In Noordoost is geen sportspeciaalzaak gevestigd;
- Auto & Fiets: fietsspeciaalzaak. Er is nu een sterke concentratie van fietsspeciaalzaken in de Biltstraat. Centraal in de wijk is echter geen fietsretailer gevestigd.

3.5 Ontwikkeling concurrerend aanbod

In Noordoost vinden, buiten de uitbreiding en herontwikkeling van De Gaard, geen wijzigingen plaats in het concurrerend aanbod.

In Overvecht zijn er al lange tijd plannen voor de uitbreiding en herontwikkeling van GWC Overvecht. In de eerdere plannen was er nog sprake van een uitbreiding met 15.000 m². In 2013 is de samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente en de ontwikkelaars Synchron en Amvest ontbonden. Op de korte termijn zal er geen uitbreiding plaatsvinden. Wel zal de openbare ruimte (parkeersituatie) aangepast worden.

In de binnenstad is de ontwikkeling van Nieuw Hoog Catharijne in volle gang. Medio 2019 zal de herontwikkeling gereed zijn. Door de uitbreiding wordt de positie van de binnenstad versterkt, maar dat betreft uitsluitend de recreatieve winkelfunctie. Het gaat dan primair om de aanschaf van mode en luxe-artikelen.

4. De Gaard: Vraagzijde

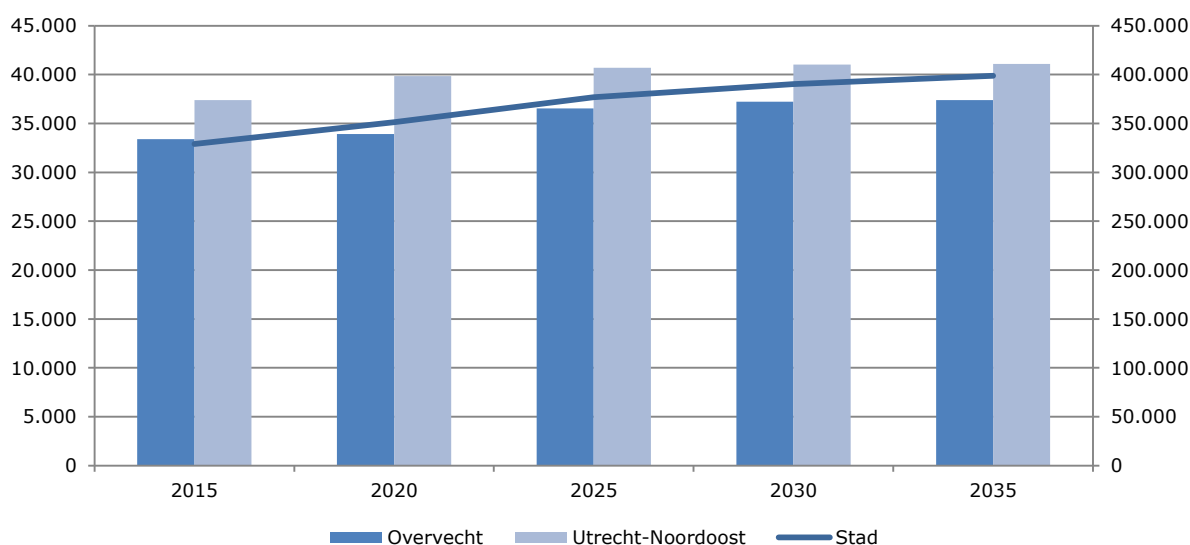
De stad Utrecht telde op 1 januari 2014 325.400 inwoners (CBS). Hiervan woont circa 11% in de wijk Noordoost en 10% in de wijk Overvecht. De prognose is dat het inwonertal van zowel Utrecht Stad als de genoemde wijken in de periode tussen nu en 2025 en verder aanzienlijk zal toenemen. Het draagvlak voor de winkelvoorzieningen zal dus toenemen (o.a. door bebouwing Veemarktgebied).

Tabel 6: Prognose inwoneraantal Utrecht Noordoost, Utrecht Overvecht en Utrecht Stad¹²

jaar	Utrecht Noordoost	Utrecht Overvecht	Utrecht Stad
2014	37.330	32.380	325.400
2015	37.390	33.390	328.950
2020	39.850	33.930	351.320
2025	40.710	36.540	376.900
2030	41.030	37.220	390.220
2035	41.080	37.380	398.750
Groei 2014-2020	2.520	1.550	25.920
Groei 2014-2020 (%)	7%	5%	8%
Groei 2014-2035	3.750	5.000	73.350
Groei 2014-2035 (%)	10%	15%	23%

De stad Utrecht zal, in de periode tot 2020, met bijna 26.000 inwoners groeien hetgeen een groei van liefst 8% betekent. In de 15 jaren daarna zal de stad verder doorgroeien met in totaal bijna 50.000 extra inwoners. De wijken Noordoost en Overvecht groeien minder hard maar ook hier is er sprake van een substantiële toename. Noordoost groeit tot 2020 met circa 2.500 inwoners (7%), Overvecht met 1.550 (+5%).

Afbeelding 2: Prognose inwoneraantal Utrecht Noordoost, Utrecht Overvecht en Utrecht Stad

¹² Bron: Bevolkingsprognose 2013, Afdeling Onderzoek gemeente Utrecht, juni 2013

De genoemde groei is voor een groot deel het gevolg van de uitbreiding van de woningvoorraad. De groei van Utrecht Stad komt voor een groot deel door de uitbreiding van de wijk Leidsche Rijn maar ook in Noordoost (en Overvecht) is er sprake van een toename van de voorraad door onder andere nieuwbouw (Veemarktgebied) en transformatie van kantoorgebouwen tot woningen.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het woningbouwprogramma voor de periode 2014-2018 voor het primair en secundair verzorgingsgebied. Op enkele locaties is er sprake van sloop/nieuwbouw, hetgeen per saldo niet tot een toename van de voorraad leidt. Ook bestaat een deel van het programma, zoals te zien is in onderstaande tabel, uit tijdelijke (studenten) huisvesting. Indien sloop/nieuwbouw en tijdelijke huisvesting buiten beschouwing gelaten worden, is er in Noordoost sprake van een toename van de voorraad met 1.420 woningen. De twee belangrijkste locaties zijn de Talmalaan/Lauwerecht en het Veemarktterrein.

Tabel 7: Woningbouwprogramma primair en secundair verzorgingsgebied

Wijk	Locatie	Initiatiefnemer	type project	aantal woningen	oplevering
Noordoost	Gerbrandystraat	Koopmans	transf. kantoor-woningen + nieuwb.	400	2016
Noordoost	Eykmanlaan	nnb	nieuwbouw	80	2016
Noordoost	Huizingalaan	De Utrecht 1901	transformatie kantoor-woningen	37	2015
Noordoost	Lauwerecht	Mitros	tijdelijke studentenhuysvesting	272	2021
Noordoost	Lauwerecht	Mitros	tijdelijke studentenhuysvesting	116	2014
Noordoost	Talmalaan/Lauwerecht	Mitros	sloop/nieuwbouw	35	nnb
Noordoost	Talmalaan/Schermerhornstraat	Mitros	nieuwbouw	38	2016
Noordoost	Stieltjestraat	divers	PO/vrije kavels	5	2014
Noordoost	Van Esveldstraat	MBB	sloop-nieuwbouw kantoor-woningen	36	2017
Noordoost	Van Liefandlaan	gemeente	nieuwbouw	38	2017
Noordoost	Veemarktterrein	divers	nieuwbouw	630	2015-2018
Noordoost	Vlasstraat	MBB	herontwikkeling	6	2014
Noordoost	Willem Dreeslaan 14-18	Lauwerecht Real Est. 1	sloop-nieuwbouw kantoor-woningen	150	2016
Totaal				1.843	
Totaal Noordoost (excl. sloop/nieuwbouw/tijdelijk voor 2018)				1.420	
Primair verzorgingsgebied				748	
Secundair verzorgingsgebied				672	

Bron: gemeente Utrecht, Uitvoeringsprogramma Noordoost en Overvecht

In het primaire verzorgingsgebied van De Gaard bedraagt de netto toevoeging 748 woningen. In het secundaire verzorgingsgebied 672 woningen. Voor een belangrijk deel betreft het hier koopwoningen (75%), daarnaast sociale huur en vrije sector huur. Dit levert een belangrijke bijdrage aan het draagvlak:

- Koopkrachtige huishoudens komen naar het gebied;
- Vergroening: veel startende gezinnen met jonge kinderen;
- Hoge gemiddelde woningbezetting: veel gezinshuishoudens.

In Overvecht is ook sprake van een uitbreiding van de woningvoorraad. Deze vindt echter vooral plaats rond het oude ziekenhuisterrein (St Antoniusterrein: 250 woningen) en dus buiten het secundair verzorgingsgebied. Dit heeft geen direct effect op het draagvlak voor De Gaard, maar vormt wel een versterking van het draagvlak voor GWC Overvecht.

In afwachting van herontwikkeling worden op diverse locaties in Noordoost en Overvecht tijdelijk studenten gehuisvest, waar de oorspronkelijke bewoners reeds geherhuisvest zijn. In termen van draagvlak levert dit per saldo geen extra consumenten op. Wel zijn dit consumenten (studenten) die bovengemiddeld gericht zijn op een full service supermarktformule als Albert Heijn. De verwachting is dat een belangrijk deel van deze (tijdelijke) populatie gebruik zal gaan maken van voorzieningen in De Gaard.

5. De Gaard: Marktruimte

Door vraag en de huidige aanbod tegen elkaar af te zetten, kan inzicht worden verkregen in de economisch en distributieve ruimte. Naast een berekening van de huidige marktruimte (2014), zal een inschatting gemaakt worden van de toekomstige marktruimte na uitbreiding van het winkelcentrum en de uitbreiding van de woningvoorraad. De berekening is gebaseerd op klassieke DPO-berekening. Daarnaast zal apart een berekening voor de supermarktmeters gemaakt worden aan de hand van kengetallen.

5.1 DPO berekening

Om de marktruimte te kunnen bepalen is inzicht nodig in de koopkrachtbinding, de koopkrachttoevloeiing en de normatieve vloerproductiviteit. Deze gegevens zijn uitsluitend op wijkniveau maar niet op buurtniveau voorhanden.

In het voorgaande is aangegeven dat De Gaard primair een functie geeft voor Tuindorp, Tuindorp-oost en Voordorp. In het navolgende beschouwen we echter geheel Noordoost als het primaire verzorgingsgebied.

De koopkrachtbinding (alsmede de toevloeiing) is sterk afhankelijk van lokale factoren. Naast het winkelaanbod, spelen bereikbaarheid, parkeergelegenheid, overige voorzieningen, maar ook imago en gewoontegedrag een rol. Als bron voor de huidige koopkrachtbinding en -toevloeiing, wordt het Koopstromenonderzoek Randstad 2011 gebruikt.

De wijk Noordoost in zijn geheel kent voor de dagelijkse sector een binding van slechts 45%¹³. Dit betekent dat 45% van alle bestedingen in de dagelijkse sector door inwoners van Noordoost in Noordoost zelf terecht komt. 55% van de bestedingen in de dagelijks sector worden dus elders gedaan. De afvloeiing is, zelfs in de dagelijkse sector, substantieel en vooral de binnenstad en Stadsdeelcentrum Overvecht profiteren hier van. De oriëntatie voor dagelijkse artikelen op De Gaard, vanuit de wijk Noordoost, bedraagt 23%.

De binding voor de niet-dagelijkse sector ligt, als gevolg van het beperkter aanbod, aanzienlijk lager. Slechts 1% van de besteding in de niet-dagelijkse sector door inwoners van Noordoost worden gedaan in De Gaard en 2% van de bestedingen komt ten goede aan de winkelvoorzieningen in geheel Noordoost.

¹³ Bron: Koopstromenonderzoek Randstad 2011

Tabel 8a: Kooporiëntatie inwoners wijk Noordoost¹⁴

winkelgebied	dagelijks	Niet-dagelijks
De Gaard	23%	1%
Willem van Noortplein	9%	0%
Biltstraat	7%	0%
De Boventuinen	6%	0%
Subtotaal wijk Noordoost	45%	2%
Binnenstad Utrecht	16%	46%
GWC Kanaleneiland	1%	0%
SC Overvecht	14%	10%
Woonboulevard Kanaleneiland	0%	8%
Overig Utrecht	20%	14%
Utrecht	95%	80%
elders	5%	20%

Tabel 8a geeft de oriëntatiecijfers weer voor de wijk Noordoost. De bindingscijfers van 45% (dagelijkse sector) en 2% (niet-dagelijkse sector) komen terug in tabel 8b. Tabel 8b geeft een overzicht van de bindingscijfers per wijk weer en laat zien dat de binding in Noordoost aan Noordoost relatief laag ligt in verhouding tot de overige wijken.

Tabel 8b: Binding dagelijkse en niet-dagelijkse artikelen voor diverse Utrechtse wijken¹⁵

Wijk	Binding dagelijks	Wijk	Binding Niet-dagelijks
Vleuten-De Meern	81%	Binnenstad	59%
Zuid	77%	Overvecht	36%
Overvecht	76%	Zuidwest	31%
Binnenstad	65%	Vleuten-De Meern	27%
Zuidwest	58%	Noordwest	14%
Noordwest	50%	Leidsche Rijn	14%
West	50%	Zuid	10%
Noordoost	45%	Oost	10%
Oost	44%	West	9%
Leidsche Rijn	27%	Noordoost	2%

Naast de binding is er sprake van toevloeiing van omzet: de huidige toevloeiing in de dagelijkse sector bedraagt op basis van het KSO 2011 naar schatting 19%. Voor de niet-dagelijkse sector bedraagt deze 32%.

De oriëntatie op De Gaard en dus de binding aan de eigen wijk zal als gevolg van de uitbreiding en kwaliteitsverbetering naar verwachting toenemen. Dit geldt voor zowel voor de dagelijkse als de niet-dagelijkse sector. Het is niet de verwachting dat de toevloeiing sterk zal stijgen in aandeel van de omzet. Dat geldt met name voor de

¹⁴ Bron: Koopstromenonderzoek Randstad 2011¹⁵ Winkelatlas gemeente Utrecht 2011

toevloeiing in de niet-dagelijkse sector. Wel zal de toevloeiing in nominale omzet toenemen.

De geplande woningbouw (en met name de ligging van het Veemarktterrein ten opzichte van De Gaard) zal naar verwachting op termijn een zeer positieve effect hebben op de koopstromen richting De Gaard. Er worden geen nieuwe winkelconcentraties ontwikkeld binnen het verzorgingsgebied, met als gevolg dat het draagvlak voor de bestaande en toekomstige voorzieningen wordt verstevigd.

Uitgangspunten bij de berekening van de markruimte:

- Er is uitgegaan van 37.450 bewoners in de wijk Noordoost in 2014¹⁶ en een doorgroei naar 39.850 inwoners in 2020 (Bron: prognose gemeente Utrecht)
- Gemiddelde bestedingen per hoofd van de bevolking zijn gebaseerd op kengetallen van het HBD¹⁷ (2012, meest recente data). De besteding per hoofd van de bevolking is gecorrigeerd voor het welstandsniveau in Noordoost. Het gemiddeld inkomen ligt 25% boven het Nederlands gemiddelde (bron: CBS). Er wordt met een inkomenselasticiteit van 0,25 in de dagelijkse en 0,5 in de niet dagelijkse sector gerekend. De gemiddelde besteding wordt dan met $25\% * 0,25 = 6\%$ in de dagelijkse sector en $25\% * 0,5 = 12\%$ in de niet-dagelijkse sector. Het aantal inwoners maal het de gemiddelde besteding per inwoner resulteert in het bestedingspotentieel.
- De gemeten koopkrachtbinding- en toevloeiing is gebaseerd op het KSO 2011. De toekomstige koopkrachtbinding is verhoogd in lijn met de uitbreiding van het winkelcentrum. De toename van omvang en breedte van het aanbod leidt tot een hogere binding.
- Koopkrachtbinding in de dagelijkse sector na herontwikkeling neemt toe. Deels door de verhoogde attractiviteit van het centrum door extra aanbod en daardoor een verminderde afvloeiing naar andere gebieden. Deels doordat uitbreiding van het draagvlak op Veemarktterrein plaatsvindt dat qua voorzieningen primair op De Gaard is aangewezen.
- Koopkrachtbinding in de niet-dagelijkse sector na herontwikkeling neemt toe. Het beperkte huidige aanbod kan aanzienlijk uitgebreid worden met een warenhuis of Blokker-achtige formule. Dit resulteert in een stijging van de koopkrachtbinding. In het model is voorzichtig uitgegaan van een stijging van 1 naar 4% bij een gelijkblijvende (marginale) koopkrachttoevloeiing.
- De koopkrachttoevloeiing in de dagelijkse sector wordt gehandhaafd op het huidige niveau. Het is niet de verwachting dat deze substantieel zal af- of toenemen. De toevloeiing in de niet-dagelijkse sector ligt nu op 32%. Dat is bijzonder hoog. Voor de toekomstige situatie is een toevloeiing van 20% realistischer, wat leidt tot een kleine stijging van de nominale omzet van elders.
- Ten aanzien van de koopkrachttoevloeiing moet de kanttekening gemaakt worden dat de werkelijke toevloeiing op basis van het passantenonderzoek (circa 30% van

¹⁶ Bron: Wistudata, GBA, per 1-1-2014, gemeente Utrecht

¹⁷ Bron: HBD Omzetkengetallen ten behoeve van ruimtelijk-economisch onderzoek

de omzet in De Gaard is van buiten Noordoost afkomstig) veel hoger is dan in de cijfers van het KSO naar voren komt. Het gebruik van de KSO-cijfers is dus een zeer voorzichtige benadering.

- De gemiddelde vloerproductiviteit in de dagelijkse en niet-dagelijkse sector is gebaseerd op de kengetallen van het HBD.
- Het winkelaanbod is gebaseerd op een omrekening van het huidige VVO naar WVO volgens de 80%-regel. Waarbij aangetekend dat het WVO volgens de Locatus Verkooppunten Verkenner, levering september 2014, update juli 2014, aanzienlijk lager ligt (respectievelijk 2.007 en 270 m² WVO).

Tabel 9: Berekening marktruimte

	Dagelijks huidige situatie	Dagelijks 2020	Niet Dagelijks huidige situatie	Niet Dagelijks 2020
omvang bevolking	37.450	39.850	37.450	39.850
bestedingen/hoofd na inkomenscorrectie	€ 2.406	€ 2.406	€ 2.845	€ 2.845
bestedingspotentieel in miljoenen	€ 90	€ 96	€ 107	€ 113
koopkrachtbinding	23%	30%	1%	4%
gebonden bestedingen in miljoenen	€ 20,7	€ 28,8	€ 1,1	€ 4,5
koopkrachttoevoeiing	19%	19%	32%	20%
toevoeiende omzet in miljoenen	€ 4,9	€ 6,7	€ 0,5	€ 1,1
totaal omzetpotentieel in miljoenen	€ 25,6	€ 35,5	€ 1,6	€ 5,7
aanwezig metrage WVO (80%-regel)	2.651	2.651	346	346
normatieve vloerproductiviteit	€ 7.390	€ 7.390	€ 2.080	€ 2.080
omzetclaim bestaande ondernemers in miljoenen	€ 19,6	€ 19,6	€ 0,7	€ 0,7
marktruimte in miljoenen	€ 6,0	€ 15,9	€ 0,8	€ 4,9
marktruimte in m ²	811	2.155	407	2.379

Conclusie

Op basis van de huidige koopstromen en uitgaande van een hoger WVO dan het daadwerkelijk door Locatus gemeten WVO, is er sowieso sprake van een uitbreidingsruimte voor winkelcentrum De Gaard van minimaal 811 m² (+30%) in de dagelijkse en minimaal 407 m² in de niet-dagelijkse sector (verdubbeling huidige metrage). Dat betekent dat de huidige vloerproductiviteit bijzonder hoog ligt. Het passanten-onderzoek geeft eveneens aan dat de vloerproductiviteit in De Gaard op een bijzonder hoog niveau ligt. De winkels functioneren (ver) boven gemiddeld, enkele uitzonderingen daargelaten.

Door de herontwikkeling en versterking van het aanbod in de Gaard in combinatie met de versterking van het draagvlak in Noordoost ontstaat extra marktruimte. In de dagelijkse sector is het te becijferen op 2.155 m² WVO, in de niet-dagelijkse sector op 2.379 m² WVO. Bij de uitbreiding is voorzien in een uitbreiding van 1.536 m² WVO supermarkt (1.229 m² WVO¹⁸) en 1.987 m² WVO (1.590 m² WVO) overig dagelijks en

¹⁸ Omrekenfactor BVO naar WVO van gemiddeld 80%. 100 m² BVO is 80m² WVO.

niet-dagelijkse detailhandel. In totaal dus 2.817 m² WVO. Dit valt ruim binnen de grenzen van de minimale marktruimte na uitbreiding van in totaal 4.534 m² WVO.

5.2 Aanbod supermarktmeters

De twee grootste supermarkten van Noordoost en Overvecht bevinden zich in het Stadsdeelcentrum Overvecht. Dit zijn een AH XL van 3.200 m² en een Hoogvliet van 1.500 m². Na uitbreiding van de Albert Heijn in De Gaard zal dit echter de op één na grootste van de genoemde wijken zijn. De onderbewinkeling in Noordoost, de sterke mate van afvloeiing van de bestedingen in de dagelijkse sector (naar onder andere Overvecht) en de uitbreiding van de woningvoorraad bieden hiervoor de ruimte.

Tabel 10: Supermarkten Utrecht Noordoost en Utrecht Overvecht (2014)¹⁹

	locatie	afstand	Verzorgingsgebied	m ² WVO	type
AH XL	SC Overvecht	3,3 km	elders	3.209	fullservice
Hoogvliet	SC Overvecht	3,3 km	elders	1.494	fullservice
Jumbo	Franciscusdreef	5,6 km	elders	1.463	fullservice
Jumbo	De Boventuinen	2,1 km	secundair	1.329	fullservice
Albert Heijn	De Gaard	0,0 km	primair	1.309	fullservice
Dirk	Gagelhof	3,4 km	elders	1.260	fullservice
Jumbo	Overkapel	1,8 km	elders	1.155	fullservice
Jumbo	Biltstraat	1,6 km	secundair	850	fullservice
Aldi	Overkapel	1,8 km	elders	772	discounter
Albert Heijn	W. v. Noortplein	1,3 km	secundair	758	fullservice
Lidl	De Klop	3,9 km	elders	735	discounter
Lidl	SC Overvecht	3,3 km	elders	595	discounter

De eerder aangehaalde mate van onderbewinkeling in Utrecht Noordoost²⁰ betreft dan het gehele detailhandelsaanbod. Er kan echter ook specifiek gekeken worden naar het supermarktaanbod. Een beproefd middel om te zien of het supermarktaanbod in verhouding staat tot het verzorgingsgebied, is om het aantal (netto) meters te delen door het aantal inwoners. Dit maakt een vergelijking met landelijke kengetalen mogelijk. Alle onderstaande meters zijn WVO. De Gaard kent overigens ook nog additionele niet te verwaarlozen bestedingen door de leerlingen van de naburige opleidingen (Gerrit Rietveldcollege en Marnix Academie) die bij deze berekening niet worden meegenomen.

- voor stadswijken in grotere Nederlandse steden (vanaf 50.000 inw.) is er sprake van een gemiddeld getal van 0,25 m² / inwoner in situaties zonder substantiële toevloeiing van buiten de wijk. Dit betreft de gewone, doorsnee woonwijk zoals overal in Nederland.

¹⁹ Bron: Locatus.

²⁰ Stedenbouwkundig Programma van Eisen Herontwikkeling De Gaard en omgeving (2014)

Tabel 11 geeft een overzicht van het aantal supermarktmeters, het aantal inwoners en het gemiddelde aantal meters per inwoner voor de wijk Utrecht Noordoost, de wijk Overvecht en het landelijk gemiddelde. In tabel 12 is dezelfde berekening te zien maar dan met een bevolkingsprognose voor 2020 bij een zelfde aantal supermarktmeters.

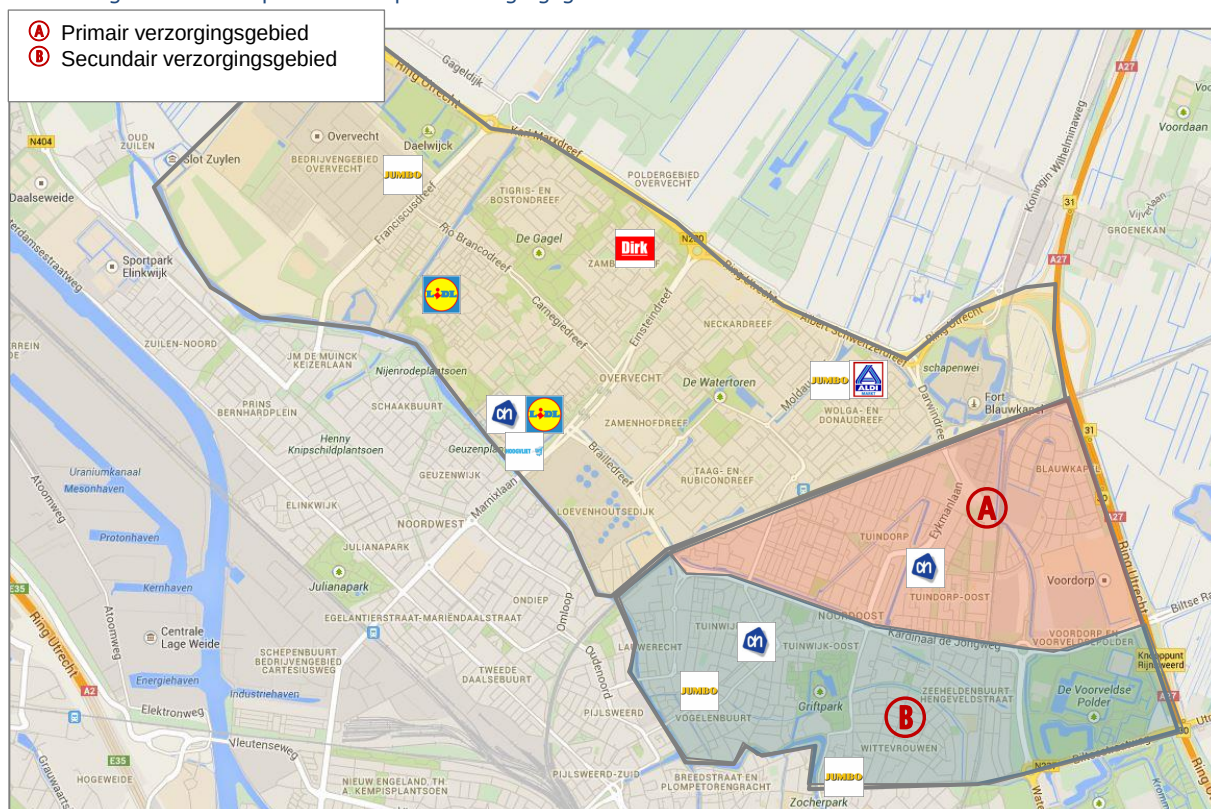
Tabel 11: aantal supermarktmeters naar inwoner (2014)

	m ² supermarkt	Aantal inwoners	m ² / Aantal inwoners
Noordoost	4.246	37.220	0,11
Overvecht	5.980	31.555	0,19
Gemiddelde Nederlandse stadswijk	-	-	0,25

Tabel 12: aantal supermarktmeters naar inwoner (prognose 2020) bij instandhouding huidig metrage

	m ² supermarkt	Aantal inwoners	m ² / Aantal inwoners
Noordoost	4.246	39.850	0,11
Overvecht	5.980	33.930	0,18
Gemiddelde Nederlandse stadswijk	-	-	0,25

Afbeelding 3: locatie supermarkten per verzorgingsgebied

Het aanbod van m² w.v.o. (winkelvloeroppervlakte) supermarkt per inwoner (1.309 m² / 12.935 inwoners) ligt in het Utrecht Noordoost, met 0,11 m² / inwoner, opvallend laag. Dit geldt overigens ook voor de wijk Overvecht, waar het

Stadsdeelcentrum bijvoorbeeld drie supermarkten kent (waaronder een filiaal van AH XL). De eerder aangehaalde onderbewinkeling geldt dus bijzonder sterk voor de supermarktbranche.

Aan de hand van het landelijke kengetal (0,25) kan de supermarktvraag voor bijvoorbeeld de wijk Noordoost bepaald worden. De huidige vraag (2014) komt neer op $37.220 * 0.25$ en bedraagt dus 9.305 m^2 (WVO). Aangezien het aanbod nu 4.246 m^2 (WVO) bedraagt, zou er op basis van deze berekening, op dit moment reeds ruimte zijn voor ruim 5.059 m^2 (WVO). Deze ruimte aan supermarktmeters loopt uiteraard op als de bevolking groeit en de oppervlakte gelijk blijft.

Gemiddelden zeggen echter weinig over de spreiding aan supermarkten. Zo kan er op de ene plek teveel aanbod zijn en op de andere plek juist te weinig. Afbeelding 3 geeft inzicht in de spreiding van de supermarkten en laat duidelijk zien dat de Albert Heijn in De Gaard de enige supermarkt is in het primair verzorgingsgebied (Tuindorp, Tuindorp-Oost en Voordorp).

6. Relevante trends

In het onderstaande zullen diverse trends aan bod komen die reeds ingezet zijn of die zich, naar verwachting, de komende jaren zullen aandienen. De besproken trends zijn allen van toepassing op winkelcentrum De Gaard.

De consument

Een sterke groei van de bevolking in de Randstad als geheel en Utrecht in het bijzonder. De stad blijft een aantrekkelijke locatie vanuit woon- en carrièreperspectief. Vergrijzing is een landelijk fenomeen, Utrecht is een jonge stad en door de instroom van jongeren en behoud van gezinnen is er nauwelijks sprake van vergrijzing. 55-plussers zijn gezonder, actiever en mobieler, hebben meer vrije tijd en meer te besteden.

Profiel Utrecht

Utrecht is een hoogopgeleide stad. De studentenpopulatie zorgt er tevens voor dat het gemiddeld inkomensniveau relatief laag ligt ten opzichte van het Nederlands gemiddelde. Noordoost is binnen Utrecht een zeer welvarend gebied. Het besteedbaar inkomen per huishouden ligt hier circa 25% boven het landelijk gemiddelde.

Welvaart

Na een algemene welvaartsstijging in de 20^e eeuw is er nu sprake van welvaartsbehoud. Door de economische crisis was er tijdelijk een sterke daling van de particuliere vermogens. Bij een opleving van de woningmarkt zal er weer een herstel plaatsvinden. De mobiliteit is toegenomen en zal verder toenemen. Afstand blijft een belangrijke factor voor de aankoop van dagelijkse en frequent benodigd dagelijkse artikelen. De consument is echter bereid om binnen een reisafstand van 10 minuten de winkels te bezoeken die passen bij de eigen leefstijl.

Budget (tijd en geld) bepaalt de aankoopplaats (fysiek of online). Een goed bereikbaar wijkwinkelcentrum blijft een belangrijke rol spelen in toekomstige distributiestructuur. De Gaard ligt daarbij strategisch, aan een van de hoofdassen van de wijk Noordoost. Het past goed in de behoefte aan efficiënt kunnen winkelen, bijvoorbeeld op weg van werk naar huis.

De consument aan zet

De consument is mondig, heeft een hoog kennisniveau en heeft de markt veranderd van een aanbod-gedreven naar een vraag-gedreven markt. De consument hoeft niet meer te komen, maar dient verleid te worden om te komen. Dat betekent ook dat winkelvoorzieningen meerwaarde moeten bieden boven andere kanalen zoals online aankoop met thuisbezorging. Winkelcentra en retailers moeten daarop inspelen: in de vorm van optimale bereikbaarheid, parkeervoorzieningen (fiets en auto), complete branchering, comfort en service. De herontwikkeling en uitbreiding van De Gaard is in dat opzicht een pure noodzaak.

Milieu

Milieubewustzijn van de consument groeit; maatschappelijke verantwoord ondernemen wordt in toenemende mate de norm. Biologisch, gezond, lokale en streekproducten worden belangrijker. Retailers moeten daarop inspelen. De vestiging van een biologische supermarkt in De Gaard past zeer goed bij deze trend.

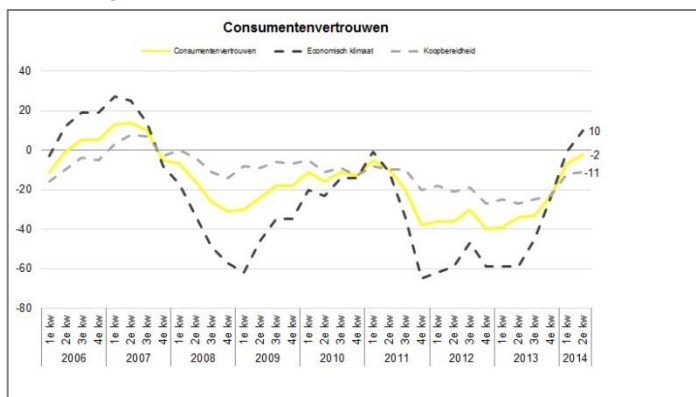
Multiculturele samenleving

In de multiculturele samenleving ontstaat bij sommige groepen juist de behoefte de eigen cultuur te behouden en de eigen behoeften in de markt bevredigd te willen zien. In buurten met hoge percentages niet-westerse allochtonen tref je ook die voorzieningen aan in de vorm van bijvoorbeeld Turkse of Marokkaanse minisupers, vishandels en bakkerijen en flankerend aanbod aan hard-discount supermarktformules. Dat betekent enerzijds voor De Gaard een verminderde kans op toevloeiing vanuit deze (allochtone) wijken. Anderzijds betekent dit een grotere weerbaarheid van deze buurtcentra in het licht van de toekomstige uitbreiding van De Gaard.

Crisis voorbij

Het consumentenvertrouwen is een weerspiegeling van de koopbereidheid van consumenten. Een laag vertrouwen maakt consumenten voorzichtiger en dan blijven de bestedingen achter. Na een lange periode van een negatief consumentenvertrouwen is in 2014 het vertrouwen weer flink gestegen.

Afbeelding 4: Consumentenvertrouwen

Nederland is officieel uit de recessie en de prognoses voor 2015 en verder zijn gunstig. De koopkracht gaat weer voorzichtig stijgen wat positieve gevolgen zal hebben voor de huidige en toekomstige retailers in De Gaard. In de afgelopen jaren zijn de bestedingen per hoofd van de bevolking²¹ in de niet-dagelijkse sector sterk gedaald (2009-2011: -3,4%). Deze daling wordt echter sterk beïnvloed door conjunctuurgevoelige sectoren als bijvoorbeeld mode en woninginrichting. De bestedingen in de dagelijkse sector zijn echter gestegen (+1,3%).

²¹ HBD: Omzetkengetallen 2013

Dagelijkse sector en internet

Waar het bestedings-aandeel van internet voor de niet-dagelijkse sector ieder jaar in omvang toeneemt, blijft dit aandeel voor de dagelijkse sector beperkt. Momenteel bedraagt dit aandeel ruim 1% en de verwachting is niet dat dit aandeel naar maximaal 5% zal groeien. Bezorgdiensten in de dagelijkse sector zijn doorgaans dan ook niet winstgevend. Door middel van Pick-Up-Points proberen supermarkketens de online-mogelijkheden te gebruiken om bepaalde drukbezette klantengroepen aan te spreken. Nederland is een land met een bijzonder fijnmazige winkelstructuur in het algemeen en hoge supermarktdichtheid in het bijzonder. Het succes van dergelijke afhaalpunten moet dus nog gezien worden.

Winnaars en verliezers

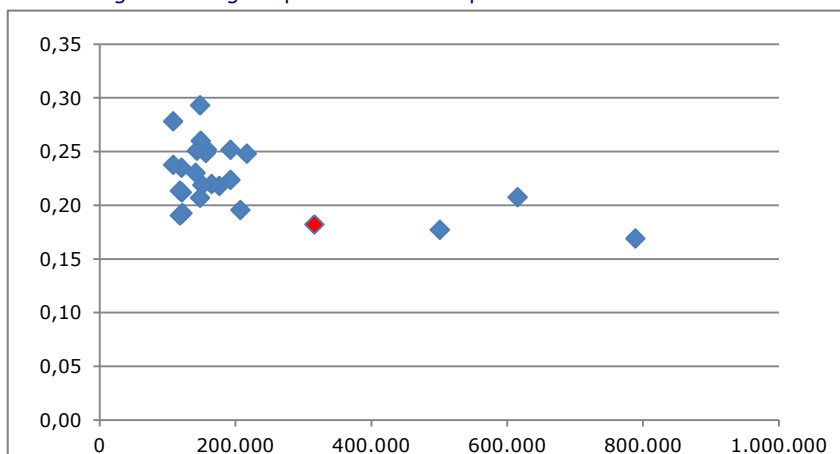
Er wordt een groeiend onderscheid tussen 'winnaars' en 'verliezers' verwacht. De beste plekken en de beste formules 'overwinnen' ten kosten van de minder goede. Grote historische binnensteden versterken hun positie, kleine hoofdwinkelgebieden en stadsdeelcentra verliezen terrein.

In de winkelgebieden van de toekomst (ING) wordt een vijfdeling gemaakt. Een van de kansrijke concepten is 'Back to basics': functionele winkelcentra, overzichtelijk, mix van food en persoonlijke verzorging en diensten, makkelijk bereikbaar, goedkoop parkeren, supermarkt/food als trekker en een locatie midden in de wijk.²²

Schaalvergroting supermarkten

De gemiddelde supermarkt is gemiddeld in omvang toegenomen; van 733 m² WVO naar 882 m² WVO in 2012. Het aantal grote supermarkten is gestegen van 1200 m² of groter is gestegen van 683 in 2015 naar 925 in 2012 (+35%) bij een afname van het aantal supermarkten in dezelfde periode met -2%²³. Een moderne nieuwbouwsupermarkt heeft een minimale omvang van 1500 m² of groter.

Afbeelding 5: Metrage supermarktaanbod per inwoner naar inwonertal

²² ING, Winkelgebied 2025, Breken met het verleden, p. 27

²³ Bron: HBD, Locatus 2012

Omnichannel

Het belang van een omnichannel-strategie voor retailers (fysiek en online) groeit. De ondernemer moet meegaan in de wensen van de consument. Technologische mogelijkheden bieden nieuwe manieren voor marketing en promotie. Voor dagelijkse en frequent benodigd niet-dagelijkse speelt multichannel en smartphone-promotie vooralsnog een bescheiden rol.

Verdwijnende branches

Een aantal branches verdwijnen van het toneel als gevolg van digitalisering (videotheken, cd/dvd-winkels) of verliezen marktaandeel (huishoudelektronica, boekhandel, muziekhandel, et cetera). Een aantal branches blijven groei vertonen (optiek, hoortoestellen, parfumerie, kookshops, biologisch food, supermarkten).

Horeca

Er is sprake van een groei van daghoreca-concepten (Coffee Company, Starbucks) en hybride concepten (verkoop producten in combinatie met horeca zoals bijvoorbeeld bonbons en koffie in De Gaard).

Zorg

Zorg wordt gecentraliseerd. In plaats van grootschalige zorgvoorzieningen komen er meer kleinschalige wijkgebonden voorzieningen. In winkelcentra wordt steeds meer ruimte gecreëerd voor een clustering van de zorgvoorzieningen, aansluitend en in combinatie met de winkelfunctie. In het concept van De Gaard wordt ruimte geboden voor maatschappelijke dienstverlening.

Toenemende filialisering

Verschuiving van zelfstandige ondernemingen naar filiaalbedrijven, maar ondernemers kunnen bijvoorbeeld ook zelfstandig blijven opereren onder de vlag van een keten of inkooporganisatie, franchisenemer zijn of in dienst zijn van het overkoepelende winkelbedrijf.

7. Inpassing beleid

In hoeverre past de ontwikkeling van De Gaard in het Hoofdlijnenbeleid van de Gemeente Utrecht? Het onderstaande geeft inzicht in het beleid (cursief) met hierop volgend steeds een korte analyse of visie.

Behoud fijnmazige voorzieningenstructuur.

"De gemeente hecht veel waarde aan winkelveorzieningen in de directe nabijheid van al onze inwoners. Voorzieningen die in de basis een goede kwaliteit kennen, kunnen we ook prima behouden. Voor deze voorzieningen zullen we telkens de afweging maken of schaalvergroting passend en wenselijk is, met als uitgangspunt het behoud van voorzieningen in de directe nabijheid van de inwoners, temeer vanwege de beperking van het aantal vervoersbewegingen".

Strabo: De uitbreiding van De Gaard draagt bij aan het vermindering van de afvloeiing van de koopkracht naar o.a. GWC Overvecht en de binnenstad en daarmee het aantal vervoersbewegingen. Meer inwoners in het primair verzorgingsgebied beschikken over een compleet dagelijks en frequent benodigd niet-dagelijks aanbod op korte afstand van de eigen woning.

Dynamiek detailhandel faciliteren

"De ontwikkelingen in de detailhandel gaan heel snel. Deze vernieuwing houdt winkelgebieden interessant voor de consument".

Strabo: De herontwikkeling van De Gaard met haar huidige gedateerde uitstraling, past in het faciliteren van de door de gemeente gewenste dynamiek.

Complementariteit & onderscheidend vermogen

"Het streven is in Utrecht te komen tot een heldere, evenwichtige en duurzame voorzieningenstructuur, waarbij de verschillende winkelgebieden elkaar aanvullen en elk een eigen taak binnen de structuur vervult. Om deze situatie te bewerkstelligen, beschikken zij over eigen kenmerken en kwaliteiten. Dit schept duidelijkheid voor de consument, biedt aanknopingspunten voor strategie en investeringen van ondernemingen en biedt mogelijkheden voor elkaar versterkende effecten (doelgroepen, combinatiebezoeken). Naast het streven naar complementariteit, is competitie in kwaliteit van belang om de belanghebbenden in de winkelcentra scherp te houden, opdat zij allen gericht zijn op een optimale verblijfskwaliteit van hun bezoekers".

Strabo: De uitbreiding van De Gaard draagt bij aan een evenwichtige structuur in Noordoost, een bij de omvang van de wijk passende voorziening en daardoor een vermindering van de afvloeiing en daaraan gekoppelde verkeersbewegingen.

Ruimtelijke concentratie

"Bij concentratie c.q. clustering van winkels ontstaat een meerwaarde voor de betreffende bedrijven. De bedrijven kunnen profiteren van elkaars nabijheid, aantrekkingskracht en gemeenschappelijke faciliteiten. De consument heeft het voordeel van gemak, overzichtelijkheid en veel keuzemogelijkheden. Een indirect effect is dat winkels bekend raken bij het publiek en dus bij potentiële klanten".

Strabo: In het primaire verzorgingsgebied van De Gaard zijn de voorzieningen sterk geclusterd. Dit geldt niet voor het secundaire verzorgingsgebied, waar nog veel verspreide bewinkeling voorkomt (Van Noortplein, Adelaarstraat e.o.)

Schaalvergroting op de juiste plek faciliteren

"Één van de belangrijkste motoren achter de dynamiek in de detailhandel is de schaalvergroting. Mede om de concurrentiepositie te behouden en te versterken, is het belangrijk dat Utrecht blijft inspelen op deze ontwikkeling".

Strabo: Plan voorziet in de behoefte bij de bestaande retailers (filiaalbedrijven maar ook zelfstandige ondernemers) van De Gaard om de door hun gewenste schaalvergroting gestalte te geven.

Alternatieve aanwendbaarheid

"de afgelopen jaren zien we in toenemende mate concreet dat de levenscyclus van functies veelal een kortere is dan van het vastgoed dat deze functies huisvest. Om deze situatie constructief te gebruiken heeft het de voorkeur vastgoed kwalitatief zo te realiseren dat het op een ander momenten andere functies van huisvesten. Dit voorkomt leegstandssituaties op termijn en herinvulling is vele malen aantrekkelijker en goedkoper dan de noodzaak tot vervroegde afschrijving, sloop en nieuwbouw".

Strabo: In de planvorming is ruimte voor flexibilisering van de ruimtes en aanwending voor niet-winkelfuncties op termijn.

8. Toets aan de 'ladder voor duurzame verstedelijking'

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de vraag of het initiatief de toets kan doorstaan vanuit de vereiste toelichting zoals voorgeschreven in artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (ook wel de 'ladder voor duurzame verstedelijking') en recente jurisprudentie. Kort samengevat is van belang:

1. Het aantonen van actuele (regionale), intergemeentelijke behoefte aan de nieuwe ontwikkeling (eerste trede van de ladder);
2. De vraag of de regionale behoefte valt op te vangen binnen het bestaand stedelijk gebied in de regio of óf het initiatief wordt opgevangen in het bestaand stedelijk gebied binnen de regio door de transformatie of herstructurering daarvan (tweede trede van de ladder);
3. De gevolgen of effecten op de structuur, de leegstand en het woon-, leef- en ondernemersklimaat voortvloeiend uit een (tussen)uitspraak van de Raad van State inzake het Centrumplan Emmeloord en daarop volgende uitspraken.

Ad 1. Actuele (regionale), intergemeentelijke behoefte (eerste trede van de ladder)

- Er is sprake van een lage binding en sterke afvloeiing in Noordoost. In de wijk ontbreekt een echte wijkvoorziening. De Gaard is het beoogde centrum voor de wijk Noordoost.
- Er is nu sprake van onderbewinkeling en een hoge druk op de bestaande voorzieningen zoals aangetoond in het passantenonderzoek.
- Door de bevolkingsaanwas neemt het draagvlak verder toe. De uitbreiding van het winkelcentrum is distributief verantwoord, zo blijkt uit een distributieve berekening (paragraaf 5.1) en een benchmark van supermarktmeters (paragraaf 5.2) en een benchmark met vergelijkbare buurtcentra.
- De uitbreiding voorziet in een behoefte aan uitbreiding van het metrage bij bestaande ondernemers.
- De uitbreiding voorziet in een behoefte aan schaalvergroting voor retailers en de door consument en gemeente gewenste dynamiek.

Strabo becijfert de uitbreidingsruimte aan detailhandel op circa 4.115 m² WVO in 2020, welke daarna gestaag oploopt doordat het draagvlak verder toeneemt. De geplande uitbreiding bedraagt slechts 2.900 m² WVO en valt daarmee ruimschoots binnen de berekende marktruimte.

Ad 2. Behoeftte op te vangen in bestaand stedelijk gebied (tweede trede van de ladder)

In het geval van de uitbreiding van De Gaard is er geen sprake van een nieuwe locatie maar van het uitbreiden van een bestaande locatie. In het verzorgingsgebied is geen alternatieve locatie voorhanden op de gevraagde ontwikkeling te accommoderen. Er is geen sprake van substantiële leegstand op andere locaties (in totaal slechts 700 m² verspreidt over vier locaties). Uitbreiding op die locaties is fysiek niet mogelijk en vanuit

verkeerskundig opzicht niet wenselijk. In het kader van duurzaamheid is uitbreiding op de bestaande locatie te prefereren boven ontwikkeling op een nieuwe locatie.

Ad 3. Effecten op de structuur, de leegstand en het woon-, leef- en ondernemersklimaat.
De uitbreiding van De Gaard levert een ruimtelijk-economische impuls op, onder te verdelen in:

- Een tijdelijk effect: de tijdelijke werkgelegenheid tijdens de bouw, vooral in de bouwnijverheid. Het gaat om enkele tientallen directe en indirecte (via de inschakeling van allerlei toeleverende bedrijven) voltijdbanen;
- Structurele effecten en maatschappelijke baten: Een uitbreiding van de supermarkt levert een onbekend aantal arbeidsplaatsen op (voltijdbanen). De toevoeging van nieuwe en vergroting van bestaande winkels en voorzieningen is te berekenen op circa 45-50 fte in de detailhandel²⁴ en een onbekend aantal arbeidsplaatsen voor de overige voorzieningen. Wij schatten het op circa 10-20 fte in de overige voorzieningen, maar dat is sterk afhankelijk van het type voorzieningen en in hoeverre deze verplaatst worden of nieuw gecreëerd worden. De werkgelegenheidsvraag betreft hoofdzakelijk lager en middelbaar geschoold personeel. Het gros van het werkgelegenheidseffect is toe te schrijven aan de directe regio;
- Uitstralingseffecten: Behoudens de genoemde kwantitatieve economische effecten spelen er ook andere ruimtelijk-economische effecten mee. Deze zijn echter lastig te kwantificeren en moeilijk onder één noemer te vatten. Dit zijn zogenaamde uitstralingseffecten. Relevant zien onder meer de verbetering van het verblijfsklimaat en de woonkwaliteit. Een modern geoutilleerd winkelcentrum draagt bij aan het voorzieningenniveau en vergroot de afzetkansen van de (nieuwbouw)woningen op bijvoorbeeld het Veemarktterrein.

Behoudens de positieve economische, ruimtelijke en uitstralingseffecten zijn er ook verdringingseffecten. Dit geldt dan in het bijzonder voor de winkelgebieden in Noordoost en Overvecht. Zij zullen enige nadelige effecten ondervinden, afhankelijk van de stand en de mate van overlap in functie, verzorgingsgebied en formules.

Bij de ontwikkeling is een beperkte stijging van de koopkrachtbinding aan De Gaard te verwachten. De extra omzet is deels afkomstig van bestaande consumenten in het verzorgingsgebied. En deels afkomstig van nieuwe bewoners die zich op nieuwbouwlocaties gaan vestigen.

De verwachte extra omzet in de dagelijkse sector de Gaard afkomstig van bestaande consumenten is te berekenen op € 6,3 miljoen euro op een totaal bestedingspotentieel van € 90 miljoen in de dagelijkse sector, ofwel 7% van dit potentieel. Het verlies aan

²⁴ De geschatte omzetstijging bedraagt op termijn respectievelijk € 8,6 miljoen in de dagelijkse en € 3,7 miljoen in de niet-dagelijkse sector (zie tabel 9). De gemiddelde omzet per fte in de dagelijkse sector bedraagt € 275.000 per fte, in de niet-dagelijkse € 211.000 per fte (bron HBD).

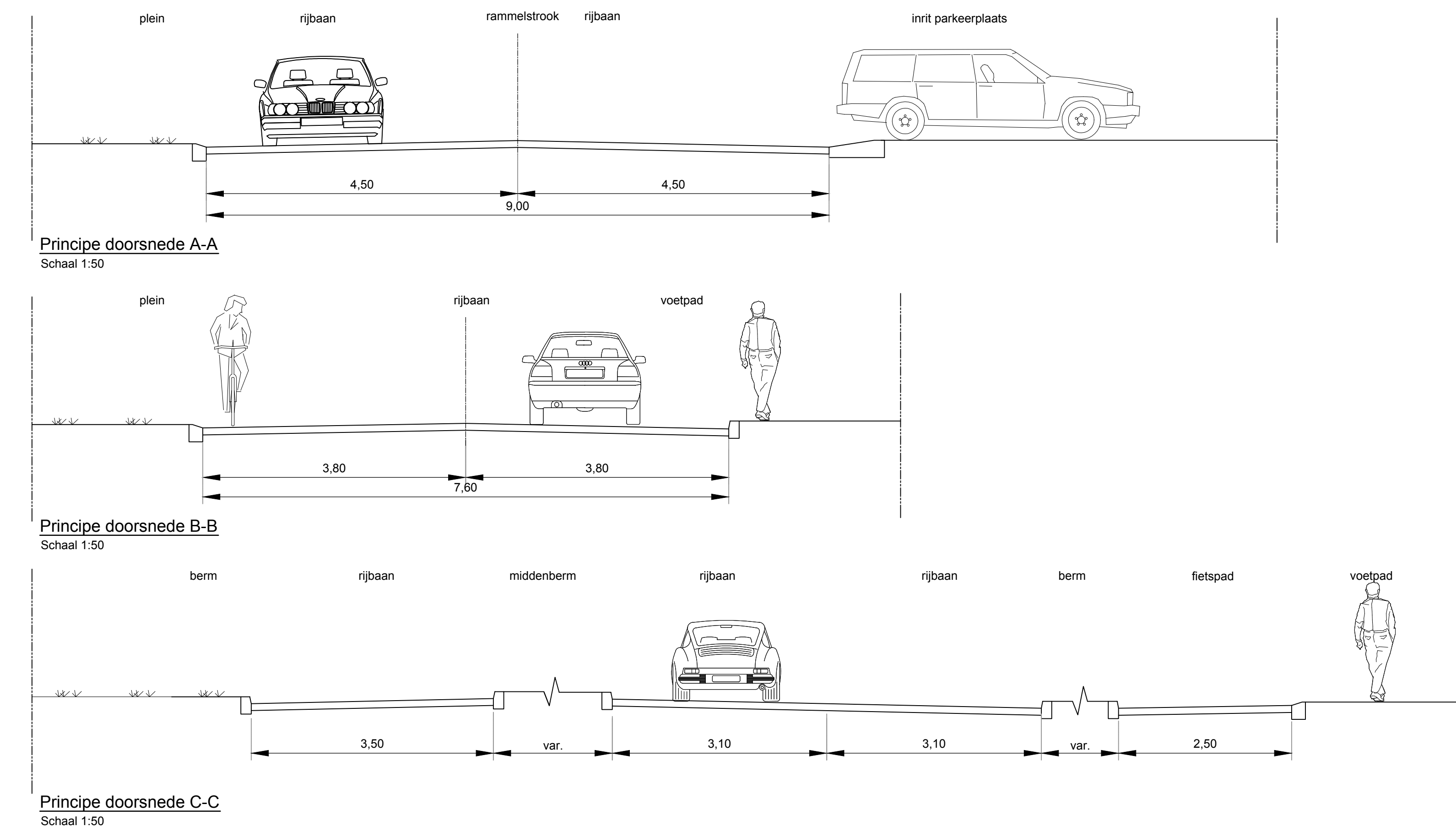
omzet voor de concurrentie zal verspreid worden over andere supermarkten in Noordoost, Overvecht en de binnenstad.

Het is niet mogelijk om het exacte omzeteffect te berekenen voor de concurrerende winkelgebieden. Onduidelijk is hoe de koopstromen binnen Noordoost gaan wijzigen. Maar wel is het aannemelijk dat de Albert Heijn op het Willem van Noortplein en in mindere mate de Jumbo in De Boventuinen omzetverlies zullen ondervinden. Ervan uitgaande dat maximaal 25% van het omzetverlies bij deze twee supermarkten terecht komt, bedraagt de omzetsderving voor deze supermarkten circa € 15.000 per week. Dit effect is voelbaar, maar brengt de supermarktexploitatie niet in de gevarenzone. Daarnaast is er sprake van een groei van het draagvlak in het directe verzorgingsgebied van deze supermarkten, wat het verlies deels compenseert.

Voor winkelgebied Overkapel in Overvecht geldt dat de huidige afvloeiing naar de Gaard zeer beperkt is. Door het eigen karakter is niet te verwachten dat dit zal wijzigen, na de uitbreiding van de Gaard.

Conclusie is dat de uitbreiding van De Gaard niet tot grote uitval c.q. sterk oplopende leegstand elders zal leiden. Overigens is de huidige leegstand gering. De leegstand beperkt zich tot vier relatief kleine panden met een beperkt metrage.

Het valt op voorhand niet uit te sluiten dat een enkel verkooppunt uitvalt, bijvoorbeeld een versspeciaalzaak of speciaalzaak. Dit betreft dan een matig functionerende en/of verouderde winkels op kwetsbare locaties in de nabijheid van de planlocatie. Gezien de dynamiek, met name in de Biltstraat, lijken er goede kansen voor invulling met nieuwe concepten.

Overzicht aantal parkeerplaatsen

Locatie	Parkeerplaatsen	Mindervalide pp	Totaal
Valentiaan	7 st.	1 st.	8 st.
Obbinklaan	40 st.	7 st.	47 st.
Kapleyrielaan	135 st.		135 st.
Lamirisklaan	19 st.		19 st.
Kouwerplantsoen	28 st.		28 st.
Plein	29 st.		29 st.
Totaal	258 st.	8 st.	266 st.

Verklaring

	Bestaande situatie
	Vervallen situatie
	Nieuwe situatie
	Aslijn
	Projectgrens
	Aanbrengen duiker
	Rammeltrook
	Wandestrook
	Trottoir
	Fietspad
	Rijbaan
	Plateau
	Inrit
	Parkeerplaatsen
	Groenvoorziening
	Wandegebied verfbijgebied
	Laad- en losplaats
	Burhulte (zal zodanig worden ingericht en vormgegeven dat ze onderdeel uitmaken van het groene geheel)
	Water (te groeven)
	Water (bestaand)
	Fietsstalling
	Mindervaldeparkeerplaats
	Opstelplaats winkelwagens
	Bijzondere boomspiegel
	Rechte boomspiegel afm. 1,60x1,60m
	Nieuwe boom
	Nieuwe verplante boom
	Bestaande boom
	Banken
	Parkeerplaats
	Mindervalde parkeerplaats

	Advin BV Postbus 473 2716 AK, Voorburg Telefoonnummer 100 2315 LS, Voorburg		Telefoonnummer: 068 032 40 40 Faxnummer: 068 032 40 44 E-mail: info@advin.nl Internet: www.advinnl.nl	
	PROJECTOMSCHRIJVING			
	OPMERKINGEN Dura Vermeer Infrastructuur BV Midden West DOCUMENT OMSCHRIJVING Nieuwe Situatie - Inrichting Alternatief			
	ONDERDEEL =			
PROJECTNAAM Functioneel Ontwerp				
PROJECTNUMMER	AUTEUR	DATA	SIGNAL	TROK. NO.
RHM1300500	JHE	28-4-2015	1:500	95
OPDRACHTSTATUS	GEWISD	REISSE	FORMAAT	BLAD/NO.
Released	BRR	F	A0	02

Tweekolommenstuk

Herontwikkeling Winkelcentrum De Gaard

Gebundelde reacties op het stedenbouwkundig programma van eisen (SPvE), inclusief het ontwerp bouwplan en het inrichtingsplan voor het winkelcentrum De Gaard, zoals die ter inzage hebben gelegen van 20 juni tot 17 juli 2014.

Datum: December 2014
Naam: Projectgroep Herontwikkeling De Gaard
Gemeente Utrecht/REO/Programma's

I. Overzicht aanpassingen en aanvullingen op plan De Gaard naar aanleiding van consultatiereacties		
Onderwerpen/reacties		Aanpassingen en aanvullingen
	Algemene conclusies	1. Uit diverse bijeenkomsten en overleggen blijkt dat in de getoonde reacties direct omwonenden naar andere aspecten van het plan kijken dan wijkbewoners die wat verder weg wonen. Bij de eerste groep leven meer bezwaren tegen de fysieke uitbreiding op zich, overlast van de uitbreiding, het drukker worden, het parkeren, bouwoverlast en verandering op zich. Liever zien zij behoud van een kleinschaliger voorziening. Bij de tweede groep worden de voordelen van een volwaardig wijkwinkelcentrum meer gewaardeerd. Gemeenschappelijk leeft het probleem van sluipverkeer in de wijk Noordoost, met name over de Kapteynlaan. In de voorliggende plannen is geprobeerd zo goed mogelijk rekening te houden met beide groeperingen. 2. In het plan voor De Gaard is een reconstructie van de Kapteynlaan, ter hoogte van de Gaard, opgenomen. Dit zal het doorgaande verkeer/sluipverkeer op de Kapteynlaan verminderen. Naarmate de “knijp” op de Kapteynlaan effectiever is zal er minder doorgaand (sluip-)verkeer gebruik van de Kapteynlaan gaan maken. Ook wordt voorzien in eventuele maatregelen om sluipverkeer op de KWL-lanen (o.a. Winklerlaan) aan te pakken, indien dit noodzakelijk en wenselijk blijkt te zijn. In 2010 zijn voorstellen besproken om het doorgaande verkeer in de wijk te beperken. Met het aanbrengen van een knip op de Sartrelaan werd een wijkbrede oplossing beoogd voor de aanpak van het sluipverkeer. Uit verkeersonderzoek blijkt namelijk dat het doorgaande verkeer hét grootste aandeel uitmaakt van het huidige verkeer dat gebruik maakt van de route Sartreweg – Kapteynlaan v.v. Helaas bleek er in 2010 een onvoldoende breed draagvlak voor deze maatregel. Vervolgens is besloten om per bouwplan te onderzoeken welke maatregelen er extra genomen kunnen worden om het doorgaande verkeer te ontmoedigen. Met het project De Gaard wordt nu deze lijn gevolgd. 3. In dit verband kan overigens worden gemeld dat in het kader van het Ambitiedocument Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar de gemeente recent heeft besloten om de Kapteynlaan en Aartsbisschop Romerostraat her in te richten, waarbij de verkeersfunctie beter in balans gebracht wordt met de stedelijke omgeving en het gebruik. Een kernelement in die balans is het centraal stellen van beleving en gedrag van de gebruiker bij de (her)inrichting. De weg heeft een vrij verkeerskundig profiel, waarbij de dwarsrelatie onderbelicht lijkt. Er zijn door de tijd heen diverse maatregelen genomen in reactie op klachten en ter verbetering van de verkeersveiligheid. Betonblokjes, borden en andere lokale ingrepen maken de Kapteynlaan en de Aartsbisschop Romerostraat niet duidelijker. Nu het deel van de Kapteynlaan bij het project de Gaard wordt opgepakt en een prettig verblijfsklimaat krijgt, de herinrichting van Sartreweg bij het project de Veemarkt is heringericht en meer de beleving van een woonstraat zal krijgen, is het tijd voor een meer structurele aanpak van de rest van de Kapteynlaan. Eén van de inrichtingsprincipes die bij het ontwerp voor de herinrichting zal worden

		meegegeven is te gaan voor een nieuwe wegprofielindeling, waarbij voetgangers en fietsers beter gedijen en de auto hieraan ondergeschikt wordt gesteld. Vanuit het programma Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar wordt met deze opdracht voor de herinrichting van de Kapteynlaan een belangrijke bijdrage geleverd om de kans verder te vergroten om doorgaand autoverkeer te verleiden om buitenom te rijden (d.w.z. via de Kardinaal de Jongweg en de Eykmanlaan) en om een kwaliteitsslag in de openbare ruimte te realiseren. Hiermee komen we ook tegemoet aan de vastgestelde wijkambities voor Noordoost en het Wijkactieprogramma.
	Onderwerpen:	Aanpassingen/Aanvullingen op het plan
1.	Gevraagd wordt om een actueel onderzoek om de noodzaak van de uitbreiding (verdubbeling) te onderbouwen. Gelet op de crisis en het internet winkelen.	Om tot een goede beantwoording van de consultatiereacties te komen is recent een nieuwe effecten-analyse van de uitbreiding en herontwikkeling van De Gaard gemaakt door het bureau Strabo (bureau voor marktonderzoek en vastgoedinformatie). Strabo heeft de marktruimte voor uitbreiding van het winkelcentrum berekend volgens de traditionele DPO-methode (distributie planologisch onderzoek). Hierin zijn de resultaten van een recent uitgevoerd (augustus 2014) passantenonderzoek meegenomen. Ook de relevante trends zoals o.a. internet winkelen zijn in dit onderzoek betrokken. Dit onafhankelijk onderzoek concludeert dat in feite de Gaard wat betreft economisch functioneren, verzorgingsniveau en ligging de potentie van een wijkwinkelcentrum, maar de omvang van een buurtwinkelcentrum heeft. Er is relatief weinig winkelaanbod dat resulteert in een lage koopkrachtbinding van de inwoners in de wijk en veel afvloeiing naar winkelgebieden buiten de eigen wijk. Vanuit verschillende invalshoeken hebben zij hun conclusie dat uitbreiding van het winkelcentrum vanuit economische perspectief verantwoord is, onderbouwd.
2.	Specifieke aandacht vergt de verlegging van de Valettonlaan. Bewoners van de Valettonflat maken hiertegen bezwaar omdat de weg dicht tegen de flat aan komt te liggen, met o.a. de volgende argumenten: problemen voor de garages onder de flat, de veiligheid, ruimte voor het wassen van de ramen, toename verkeer en geluidsoverlast en afname luchtkwaliteit.	De gemeente en ook TOP Vastgoed hebben de situatie opnieuw bekeken en recent alsnog een verkeerstelling laten uitvoeren, mede met het oog op geluidsoverlast en luchtkwaliteit. De ligging van de Valettonlaan is in het ontwerp aangepast zodat meer ruimte ontstaat tussen de Valettonflat en de rijbaan (éénrichtingsverkeer). Hoewel het niet gaat om een drukke weg en er geen formele belemmeringen liggen zal in het verdere traject nog gekeken worden op welke wijze verder aan de bezwaren tegemoet gekomen kan worden (met name geluid). Zie verder onderstaand C 5.9 en D2).

3.	Met het verplaatsen van de ingang van de Albert Heijn naar de Valetonlaan/Obbinklaan/Cohenlaan wordt een toename van het zoekverkeer naar parkeerplekken rond de Valeton-Obbinklaan en achterliggende straten gevreesd. Met name wanneer de AH open is en de passage dicht.	De parkeercapaciteit aan de Obbinklaan e.o. is beperkt, waardoor het niet mogelijk is dat grote aantallen bezoekers van het winkelcentrum hier kunnen parkeren. De wijziging van de ingang van de AH en de mogelijke gevolgen daarvan verdienen echter alle aandacht: - Allereerst wordt het laden en lossen van de AH verplaatst naar de Kapteynlaan en zal dit inpandig gaan plaats vinden. - Daarnaast zullen de openingstijden van de passage ook gekoppeld worden aan de openingstijden van AH. De sluiting van de passage leidt dus niet tot extra zoekverkeer rond de Valeton-Obbinklaan. - De ontwikkelaar TOP Vastgoed/NEVO BV gaat onderzoeken of het gebruik van winkelwagentjes ruimtelijk beperkt kan worden, zodat bijvoorbeeld de winkelwagentjes niet de Obbinklaan kunnen oversteken. Het wordt daardoor niet aantrekkelijk om in de achterliggende straten te parkeren.
4.	Gevreesd wordt voor last van hangjongeren op het centrale plein, bij de AH en in de passage.	- De openingstijden van de passage zullen ook gekoppeld worden aan de openingstijden van de winkels en de AH. Gedurende de winkeltijden ontstaat daarmee sociale controle. - Met het verlichtingsplan (definitief ontwerp) zal zorggedragen worden voor een goede verlichting. - De ontwikkelaar TOP Vastgoed/NEVO BV is gevraagd om maatregelen te treffen om deze eventuele vorm van overlast tegen te gaan en hierbij ook samenwerking te zoeken met ondernemers (directe communicatie tussen winkeliers) en alert te zijn op het aangrenzende plein en het pleintje voor de AH. Cameratoezicht komt in/bij de passage (eigen winkelgebied) als maatregelen in het kader van het veilig ondernemen. Dit cameratoezicht maakt in principe geen deel uit van handhaving in het kader van de openbare orde. - Door de toevoeging van woningen aan het plein ontstaat er meer sociale controle. - In het (definitief) ontwerp wordt er op toegezien dat er geen hoekjes voor zwerfvuil gaan ontstaan. Ook zal worden voorzien in het herplaatsen van het openbaar toilet.
5.	Overlast neemt toe omdat het winkelcentrum 's avonds en in de toekomst ook 's nachts bezoekersintensief , ook door horeca.	Het winkelcentrum zal inderdaad drukker worden, een drukte die past bij een wijkwinkelcentrum. Met de aanleg en inrichting van het nieuwe plein is het de intentie om ook de gezelligheid te bevorderen. Nachtelijke functies worden in de plannen echter niet voorzien. Door de bestemming van de horeca (met terras) in het bestemmingsplan te koppelen aan een restaurant en lunchroom functie ontstaat aansluiting bij de winkelopeningstijden (overdag en vroege avond) van het winkelcentrum.
6.	De meeste bezoekers van het winkelcentrum komen voor de Albert Heijn. De beschikbare fietsstallingsvoorzieningen voor de Albert Heijn en voor het winkelcentrum zijn te beperkt. De beschikbare fietsklemmen liggen te ver weg, zodat veel mensen alsnog met de auto komen.	De gemeentelijke fietsparkeernormen worden gehanteerd, zodat ook het fietsparkeren voldoende wordt gefaciliteerd. De ontwikkelaar wordt gevraagd bij de indiening van de definitieve plannen voor de bestemmingsplanwijziging met een fietsparkeerbalans te komen, waarin de bestaande (180) en de definitieve nieuwe fietsstallingsplaatsen worden aangegeven. De locaties van de fietsenrekken liggen aan de verschillende zijden van het winkelcentrum, dichtbij de ingangen van de winkels. Gelet op de consultatiereacties is in het aangepaste ontwerp een extra fietsenstalling toegevoegd ter hoogte van de entree

	Met de huidige ongeveer 150 plaatsen staan er nog veel fietsen los voor de Albert Heijn.	van de AH. Hiermee wordt gestimuleerd dat mensen tot dicht bij de AH kunnen komen, zodat ze de (zware) boodschappen in de fietsenmand of tassen kunnen doen.
7.	Er verdwijnt groen en er komen minder bomen terug.	Naar aanleiding van deze reacties is het ontwerp aangepast. In het aangepaste ontwerp worden alsnog aanvullend 22 bestaande (en verplantbare) bomen herplaatst. De groenbalans gaat daarmee voor de nieuwe situatie van 130 naar 152 (bestaand 180 bomen). Er worden aanvullend bomen geplaatst aan de zijkant van het parkeerterrein ter hoogte van de Lamerisflat en bomen aan de overzijde van de Jordanlaan in het talud van het water. Een en ander is op het aangepast ontwerp weergegeven. Mogelijk kunnen resterende bomen nog in het verlengde van de Lamerislaan geplaatst worden, buiten het plangebied. Hiervoor is echter nieuw overleg met bewoners uit de Lamerislaan benodigd. Naar oppervlakte gemeten verdwijnt er inderdaad groen. Hierover heeft in de klankbordgroep ook discussie plaats gevonden. Hiermee samen hangt de belangrijke keuze om een ontmoetingsplein van voldoende omvang te maken. De vermindering van het groenmetrage komt met name door de verminderde omvang van de groenstroken tussen de rijbanen en het fietspad aan de Eykmanlaan. Door de herschikking van de bomen wordt een samenhangend bomendek in het projectgebied en met name op het nieuwe plein gerealiseerd.
8.	Gevraagd wordt om een zogenoemde marktpiet op het plein voor het winkelcentrum aan te brengen tbv de voorziening met water en elektriciteit.	In een zgn. marktpiet kan worden voorzien. TOP Vastgoed biedt aan een marktpiet aan te brengen en zal dit in de nadere uitwerking (DO) meenemen. De marktpiet kan worden gebruikt voor een evenement op het plein, bijvoorbeeld een braderie.
9.	Het SPvE biedt ruimte voor nadere uitwerking van uiteenlopende onderwerpen zonder dat enige (buurt) vertegenwoordigende organisatie nog toezicht of inspraak heeft, b.v. oplossing sluiptverkeer, definitieve vaststelling parkeerplaatsen, bomen etc). Door de herinrichting (bouwverkeer, afgesloten parkeerplaatsen, afgesloten wegen) ontstaat overlast. Verkeersstromen die al dan niet tijdelijk omgeleid worden. Bewoners willen de uitwerking van de plannen kunnen volgen.	Na bestuurlijke besluitvorming over het SPvE wordt het bouwplan uitgewerkt en wordt op basis daarvan een aanvraag voor een nieuw bestemmingsplan gedaan. Onderdeel van de bestemmingsplanprocedure is dat de plannen door de gemeente ter inzage worden gelegd en bewoners en belanghebbenden een zienswijze kunnen indienen. Tijdens de bouw zal er mogelijk sprake zijn van omleidingen en/of afsluitingen, deze zijn van tijdelijke aard. Uitgangspunt hierbij is dat alle woningen, winkels en voorzieningen bereikbaar blijven. Een nadere uitwerking vindt in een later stadium plaats. Om dit in goede banen te leiden zal door de ontwikkelaar een BLVC plan worden opgesteld. BLVC staat voor Bereikbaarheid Leefbaarheid Veiligheid en Communicatie. In het BLVC plan moeten zaken als bouwverkeer, omleidingen, afsluitingen etc. in detail geregeld worden. Dit behoeft goedkeuring van gemeentelijke instanties. Het BLVC plan zal ook toegelicht worden aan omwonenden / belanghebbenden. Het BLVC-plan maakt onderdeel uit van de werkzaamheden van de ontwikkelaar TOP-Vastgoed, die de herontwikkeling van De Gaard uitvoert. Nu met de vaststelling van de plannen door de gemeenteraad de ontwikkelingssfase wordt afgesloten zal het functioneren van de door de gemeente ingestelde klankbordgroep worden beëindigd. Het stokje zal worden overgedragen aan TOP Vastgoed

		die de planrealisatie zal voorbereiden en uitvoeren. Vanaf dat moment zal de ontwikkelaar TOP Vastgoed omwonenden, bewoners, bedrijven/winkeliers, instanties en andere belanghebbenden tijdig informeren over de werkzaamheden en de tijdelijke maatregelen. Door dit tijdig te doen kan rekening gehouden worden met mogelijke knelpunten, die bewoners of ondernemers aangeven. De ontwikkelaar TOP Vastgoed zal om de bewoners, ondernemers/winkeliers en omwonenden te informeren en te horen gebruik maken van bewonersbrieven, informatiebijeenkomsten en een website.
		Bijlagen: 1. Aangepast ontwerp inrichtingsplan De Gaard 2. Beeld volwassen bomenstructuur De Gaard (tekening Jozef Legrand).
II. Samenvatting reactie Wijkraad Noordoost d.d. 17 juli 2014		
Onderwerpen/reactie		Gemeentelijk commentaar
a.	Proces en participatie De gemeentelijke inzet voor burgerparticipatie bij dit project levert nieuwe vormen van raadpleging op, die als overwegend creatief en effectief wordt gezien. Nu de klankbordgroep wordt opgeheven kiest de Wijkraad ervoor een eigenstandig advies te verstrekken en in de verdere participatieprocedure een eigen rol te nemen.	In 2009 is het project De Gaard, met TOP Vastgoed als ontwikkelaar, genomineerd voor de Participatietrofee. Gedurende een aantal jaren heeft de klankbordgroep De Gaard meegedacht en als overlegpartner gefunctioneerd voor de planontwikkeling. Ook de Wijkraad maakte deel uit van de klankbordgroep. Nu met de vaststelling van de plannen door de gemeenteraad de ontwikkelingssfase wordt afgesloten zal het functioneren van de door de gemeente ingestelde klankbordgroep worden beëindigd. Het stokje zal worden overgedragen aan TOP Vastgoed die de planrealisatie zal voorbereiden en uitvoeren. Om de uitvoering en communicatie in goede banen te leiden zal door de ontwikkelaar een BLVC plan worden opgesteld.
b.	Voorzieningen en winkels - De wijk Noordoost staat onderaan de lijst van Utrechtse Wijken wat betreft de besteding aan dagelijkse boodschappen in de eigen wijk (Winkelatlas 2011). Vanuit leefbaarheid is uitbreiding van de Gaard als belangrijkste winkelgebied wenselijk. - Noordoost moet een levendige wijk zijn, geen slaapwijk. Werken, recreëren en boodschappen doen, moet in de wijk kunnen, waarbij bijkomende nadelen, zoals verkeerstoename zo goed mogelijk geregeld moeten zijn. - Uit wijkraadplegingen blijkt dat de sociale cohesie vraagt om ontmoetingsplekken vooral in Tuindorp, Tuindorp Oost maar ook voor	De mening van de Wijkraad wordt onderbouwd door het recente onderzoek dat het bureau Strabo heeft uitgevoerd. Er is relatief weinig winkelaanbod dat resulteert in een lage koopkrachtbinding van de inwoners in de wijk en veel afvloeiing naar winkelgebieden buiten de eigen wijk. Uitbreiding van het winkelcentrum zal de levendigheid ten goede komen. Zie verder in onderstaande paragraaf B. Economische Zaken de beantwoording over dit onderwerp. In het plan voor De Gaard is rekening gehouden met de wens van o.a. de Wijkraad om het oorspronkelijke kleine plein, zoals in het schetsplan 2012 was opgenomen, aan te passen en een ruim plein als verblijfgebied op te nemen.

	Ezelsdijk en Voordorp. Er is echter geen plaats voor een nieuwe centrumfunctie. Met vernieuwing van de Gaard ontstaan hiervoor kansen - De Wijkraad is tevreden met de inrichting als verblijfsgebied van het plein aan de Oostzijde en de kunstbijdrage “verhalende banken”.	
c.	Verkeer en parkeren - De verkeerssituatie rondom de Gaard, buiten het plangebied en de verkeersafwikkeling Kapteynlaan als wijkontsluitingsweg vormen een zorgpunt. De verkeersintensiteit is nu al te hoog en moet niet pas bij de opstelling van het bestemmingsplan nogmaals berekend worden. De snelheid is vaak onacceptabel. - Het parkeren binnen het plangebied is niet afdoende opgelost en levert een tekort aan parkeerplaatsen. <u>Advies wijkraad:</u> De verkeersstromen in en rond het plangebied te herbezien en alternatieven voor aansluiting op de Sartrelaan overwegen. 340 parkeerplaatsen is hoogstwaarschijnlijk ontoereikend. Een ruimer aantal in de directe omgeving van het plangebied is nodig. Gesleep met winkelwagens buiten een beperkte gebruiksruimte moet ontmoedigd worden.	De Kapteynlaan heeft een ontsluitende functie voor Voordorp, Tuindorp-oost en de Veemarkt. Door de inrichting ter hoogte van het winkelcentrum aan te passen wordt het sluipt- en doorgaande verkeer te ontmoedigd. De weg krijgt er een meer verblijvend karakter en de snelheid zal afnemen. De functie als wijkontsluitingsweg blijft echter behouden, ook voor het winkelcentrum. De infrastructuur, zoals die in het ontwerp is opgenomen, kan het bestemmingsverkeer (bewoners, bezoekers en werkers van Voordorp, Tuindorp-oost en Veemarkt) goed faciliteren. In de huidige situatie is ongeveer de helft van het verkeer op de Kapteynlaan doorgaand verkeer, dat geen relatie heeft met de directe omgeving. Doordat het autoverkeer in de nieuwe situatie wat meer wordt geknepen en ook de snelheid zal worden teruggebracht met een 30-km zone, zal deze route voor het doorgaande verkeer minder aantrekkelijk worden en kiezen voor de route: Kardinaal de Jongweg – Eykmanlaan en v.v., een route die bestemd is voor het doorgaande verkeer. Zo ontstaat er meer ruimte op de Kapteynlaan voor het bestemmingsverkeer van het winkelcentrum. Deze verkeersstromen op de Kapteynlaan kunnen goed afgewikkeld worden binnen het nieuwe ontwerp. Door de afname het verdwijnen van het doorgaande verkeer op de Kapteynlaan blijft de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en de verkeersafwikkeling gewaarborgd. Voor een alternatieve aansluiting op de Sartrelaan verwijzen we naar het bovenstaande overzicht (2^e algemene conclusie). Zoals hierboven bij de algemene conclusies staat opgenomen, kan worden vermeld dat in het kader van het Ambitiedocument Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar de gemeente recent heeft besloten om de Kapteynlaan en Aartsbisschop Romerostraat her in te richten, waarbij de verkeersfunctie beter in balans gebracht wordt met de stedelijke omgeving en het gebruik. Een kernelement in die balans is het centraal stellen van beleving en gedrag van de gebruiker bij de (her)inrichting. De weg heeft een vrij verkeerskundig profiel, waarbij de dwarsrelatie onderbelicht lijkt. Er zijn door de tijd heen diverse maatregelen genomen in reactie op klachten en ter verbetering van de verkeersveiligheid. Betonblokjes, borden en andere lokale ingrepen maken de Kapteynlaan en de

		Aartsbisschop Romerostraat niet duidelijker. Nu het deel van de Kapteynlaan bij het project de Gaard wordt opgepakt en een prettig verblijfsklimaat krijgt, de herinrichting van Sartreweg bij het project de Veemarkt is heringericht en meer de beleving van een woonstraat zal krijgen, is het tijd voor een meer structurele aanpak van de rest van de Kapteynlaan. Eén van de inrichtingsprincipes die bij het ontwerp voor de herinrichting zal worden meegegeven is te gaan voor een nieuwe wegprofielindeling, waarbij voetgangers en fietsers beter gedijen en de auto hieraan ongeschikt wordt gesteld. Vanuit het programma Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar wordt met deze opdracht voor de herinrichting van de Kapteynlaan een belangrijke bijdrage geleverd om de kans verder te vergroten om doorgaand autoverkeer te verleiden om buitenom te rijden (d.w.z. via de Kardinaal de Jongweg en de Eykmanlaan) en om een kwaliteitsslag in de openbare ruimte te realiseren. Hiermee komen we ook tegemoet aan de vastgestelde wijkambities voor Noordoost en het Wijkactieprogramma. Het aantal parkeerplaatsen is bepaald door te kijken wat het huidige aantal parkeerplaatsen is. Daar bovenop komen het aantal parkeerplaatsen dat nodig is ten behoeve van de uitbreiding van het winkelcentrum en de nieuwe woningen. Het nieuwe aantal parkeerplaatsen moet voldoen aan de gemeentelijke parkeernormen en bij het huidige programma uitkomen op 349 parkeerplaatsen. Het advies van de Wijkraad om gesleep met winkelwagens buiten bepaalde gebruiksruimte te ontmoedigen wordt opgepakt: De ontwikkelaar TOP Vastgoed/NEVO BV gaat onderzoeken of het gebruik van winkelwagentjes ruimtelijk beperkt kan worden, zodat bijvoorbeeld de winkelwagentjes niet de Obbinklaan kunnen oversteken.
d.	Groen en milieu - Vragen over het aantal bomen (nu 180) die blijven staan dan wel worden aangevuld (volgens plan 130). Gevraagd om in de nabijheid compensatie van verloren gegaan openbaar groen zoals toegezegd. Met verlies van de bomen die op het Veemarktterrein zijn gekapt, verdwijnen er te veel bomen in Noordoost. Voor de Gaard zouden alle bomen terug moeten komen. In eerdere beantwoording van de vragen is al aangegeven dat overgebleven bomen mogelijk in het verlengde van Lamerislaan geplaatst kunnen worden buiten het plangebied. Daarvoor is echter wel overleg benodigd met de bewoners van de Lamerislaan. Gewezen wordt op de samenhang tussen de projecten “de Gaard” en “de Groene Kop”, waarbij de Lamerislaan als aantrekkelijk wandelgebied	Naar aanleiding van de reacties van de klankbordgroep, de wijkraad en bewoners is het ontwerp op dit punt aangepast. In het aangepaste ontwerp worden alsnog aanvullend 22 bestaande (en verplantbare) bomen herplaatst. De groenbalans gaat daarmee voor de nieuwe situatie van 130 naar 152 (bestaand 180 bomen). Er worden aanvullend bomen geplaatst aan de zijkant van het parkeerterrein ter hoogte van de Lamerisflat en bomen aan de overzijde van de Jordanlaan in het talud van het water. Een en ander is op het aangepast ontwerp weergegeven. Mogelijk kunnen resterende bomen nog in het verlengde van de Lamerislaan geplaatst worden, buiten het plangebied. Hiervoor is echter nieuw overleg met bewoners uit de Lamerislaan benodigd. Het plan voor de “Groene Kop” zal hierbij worden betrokken. Met de ontwerpTekening van J. Legrand, wordt een goed beeld gegeven van de nieuwe

	tussen de verblijfsruimten kan dienen. - Serieus kijken naar hoe de geluidsnormen zich ontwikkelen. Ook aandacht voor lokale overschrijding (b.v op de plek van het beoogde parkeren, wat betreft geluid en lucht). - Ideeën: Alle vrachtverkeer nu afstemmen en elektrisch laten uitvoeren van laden en lossen, zonnepanelen op het parkeerdek, nieuwe en oude woningen; Advies wijkraad: organiseer een extra bijeenkomst wat betreft duurzaamheid met de verantwoordelijk wethouder, wijkbureau, wijkraad, bewoners en winkeliers.	bomenstructuur als deze tot volwassenheid is uitgegroeid. (Zie bijlage; P.M. op deze tekening ontbreken overigens nog de extra toegevoegde 22 bomen). De gemeente en ook TOP Vastgoed hebben de lokale situaties opnieuw bekeken. Voor met name de Valetonlaan leidt dit tot aanpassingen en zal wat betreft geluidsoverlast nog nader gekeken worden op welke wijze verder aan de bezwaren tegemoet gekomen kan worden. Zie verder onderstaand beantwoording C 5.9). Wat betreft verdere duurzaamheidsmaatregelen nodigen wij de ontwikkelaar TOP Vastgoed en Nevo BV uit met nadere voorstellen te komen, bijvoorbeeld op het gebied van zonnepanelen.

III. Reacties per onderwerp De Gaard		Gemeentelijk commentaar
A. Het plan De Gaard		
	A1. Stedenbouwkundig; Reactie nr: 1, 5, 6, 10, 15,16 , 17,18, 19, 25, 27, 28, 29, 31, 33, 34, 38, 39	
1.1.	De locatie De Gaard is te krap en niet berekend op een winkelcentrum met de functie van wijkwinkelcentrum. Te groot bouwvolume in een te krappe omgeving. De grootte van het project overschrijdt de ruimtelijke mogelijkheden van het gebied. De weidsheid die Tuindorp Oost kenmerkt en de leefomgeving worden aangetast. Tuindorp Oost is een ruim gebouwde wijk met brede straten, groenstroken en doorzichten. Het nieuwe De Gaard is een kolos die er qua omgeving slecht in past. Verdubbeling aantal commerciële m2 (van 4600 naar 9400m2) op deze plek, past niet qua stedenbouw, verkeer en leefbaarheid. Vanwege de omvang van het plan kunnen de hoofdthema's verkeer, parkeren en behoud van het groen niet opgelost worden.	Het bouwvolume verhoudt zich goed tot de omgeving. De belangrijkste ruimtelijke elementen in de omgeving zijn de Eykmanlaan en de reeks flats aan de Lamerislaan. Het nieuwe bouwvolume vormt de beëindiging van deze reeks en sluit er qua maat en schaal goed op aan. Tuindorp Oost wordt gekenmerkt door weidsheid, maar de weidsheid en overmaat aan ruimte rondom het huidige winkelcentrum leidt juist tot onaantrekkelijke anonieme ruimtes die weinig relatie hebben met de omliggende bebouwing en waarin het verkeer domineert en een barrière vormt. De openbare ruimte rondom het huidige winkelcentrum is zeer versnipperd. De inzet bij de herinrichting is juist om met een eenduidige inrichting, veel ruimte voor verblijf en een goede aansluiting op de rest van het winkelcentrum de weidsheid, die de wijk kenmerkt, te versterken. De ruime straatprofielen aan de Lamerislaan en de Obbinklaan worden gehandhaafd. De verruiming van het winklassortiment voorziet in een actuele behoefte en sluit beter aan bij het verzorgingsgebied. Het nieuwe plein draagt bij aan de leefbaarheid van de wijk. Er worden voldoende parkeerplaatsen gerealiseerd, er is een goede verkeersafwikkeling mogelijk en er komt rondom het nieuwe winkelcentrum veel groen.
1.2.	Toevoegen van 15 woningen op deze plek maakt het volume te groot mede in het licht van de Veemarkt. Uitbreiding met woningbouw draagt niet bij aan de verbetering van het dagelijkse winkelcomfort.	De toevoeging van de woningen past in de hoofdopzet van de bebouwing, de structuur van het gebouw wijzigt niet. De toevoeging van de woningen zorgt ervoor dat de Eykmanlaan een duidelijk profiel en begrenzing krijgt, het gebouw qua hoogte beter aansluit op de overige bebouwing langs de Eykmanlaan en een betere uitstraling krijgt richting het plein.

		De toevoeging van 15 huurwoningen is beperkt van omvang, maar voor de wijk gewenst. Het draagt bij aan een kwaliteitsverbetering van het winkelcentrum. Het wonen boven of nabij de winkels wordt vooral gewenst door ouderen.
1.3.	De plannen moeten bekeken worden in relatie tot de plannen in de omgeving zoals de Veemarktlaan en de Groene Kop.	De plannen worden in samenhang bekeken. Het toevoegen van woningen in de wijk versterkt de behoefte aan een groter winkelcentrum. In de visie Eykmanlaan, die in 2010 is vastgesteld, wordt de samenhang tussen de verschillende ontwikkelingen in Tuindorp en Tuindorp Oost beschreven. De samenhang met de Veemarkt op verkeerskundig gebied is in het verkeersonderzoek van 2010 aan bod gekomen. Zie ook de beantwoording van hiermee samenhangende vragen in de paragraaf over Sluipverkeer C2.6 en de paragraaf Proces F.6.
1.4.	De structuurvisie 2015-2030 legt het accent op rustig wonen. Met het realiseren van de uitbreiding geldt dit niet meer voor de honderden omwonenden.	In de structuurvisie wordt het woonmilieu getypeerd als 'rustig wonen in een stedelijke omgeving met een lage graad van functiemenging'. In deze omgeving bevinden zich ook voorzieningen die horen bij een wijk zoals winkelcentra. Het bestaande winkelcentrum wordt uitgebreid zodat het winkelaanbod beter aansluit op het verzorgingsgebied van de wijk Noordoost. Deze ontwikkeling is dus niet strijdig met de structuurvisie.
1.5.	Het huidige plan is een kruising tussen winkelcentrum Overkapel en Overvecht, met dat verschil dat die centra meer afstand hebben tot de omliggende woonwijk waardoor meer plaats is voor groen en parkeren.	De Gaard wordt een wijkwinkelcentrum, dat qua omvang tussen een buurtwinkelcentrum (Overkapel) en een stadsdeelwinkelcentrum (Overvecht) ligt. Overkapel ligt net als De Gaard in een woonwijk. Winkelcentrum Overvecht is van een andere schaal. Dit is niet te vergelijken. Ieder plan staat op zichzelf. Er is voor de nieuwe Gaard voldoende ruimte voor groen en parkeren gereserveerd. Met de nieuwe inrichting van de openbare ruimte is er sprake van een kwaliteitsverbetering.
A2. Kwaliteit plan en leefomgeving; Reactie nr: 1, 10, 11, 16, 17, 20, 31, 37, 38		
2.1	De omgeving van het ontmoetingsplein ontbreekt het aan goede functies en kwaliteit. Er wordt gesproken van een ontmoetingsplein. Wat moet daarbij voorgesteld worden? Het plein wordt grotendeels dood en zonder functie. Deze ruimte is in het nieuwe plan beter geschikt als parkeerplaats. Vormgeving (plantvakken, restvlakken) en voorgestelde materialisering passen niet in de wijk. De kleinschalige plantvakken zijn gedateerd, liggen verspreid en door vorm en formaat worden zij duur in onderhoud en veroorzaken rommel.	Het plein moet niet worden gezien als een traditioneel plein dat aan alle kanten wordt omsloten door bebouwing. Een dergelijk plein past niet in de open bebouwingsstructuur die Tuindorp Oost kenmerkt. De maat van het plein is in verhouding met de omliggende bebouwing en wordt zodanig aangelegd dat de ruimte zich leent voor verschillende activiteiten. Omdat hier de hoofdentree van het winkelcentrum, verschillende winkels en horeca komen, zal het er levend zijn. Er is voor gekozen om de huidige parkeerplaats en de Troosterlaan in te richten als verblijfsgebied en de kerk midden in deze ruimte als gebouw op te nemen. Op deze manier zal het als een open pleinruimte ervaren worden.

		De bomen en plantvakken liggen als een “groen dek” over het plein en leggen zo een verbinding met de bestaande groenstructuren. De onderhoudskosten van de buitenruimte zijn in de bestaande en nieuwe situatie vergelijkbaar.
2.2	Een wijkwinkelcentrum wordt een bezoekersintensief buurtcentrum met bezoekers overdag, 's avonds en in de toekomst ook 's nachts. De hoop dat terrassen na 21.0 uur sluiten	Het winkelcentrum zal door de uitbreiding inderdaad drukker worden, een drukte die past bij een wijkwinkelcentrum. Met de aanleg en inrichting van het nieuwe plein is het de intentie om ook de gezelligheid te bevorderen. Nachtelijke functies worden in de plannen niet voorzien. Uitbreiding met de bestemming horeca (met terras) zal in het bestemmingsplan worden gekoppeld aan een restaurant en lunchroom functie (horecacategorie D1), zodat de openingstijden zich richten op de winkelopeningstijden en de vroege avond.
2.3	De gevel van de nieuwbouw aan de zijde van de waterpartij heeft geen functie en mist uitstraling.	Deze opmerking wordt onderschreven. De ontwikkelaar en architect zullen worden gevraagd bij de planuitwerking hier verbetering in aan te brengen.
2.4	In de visie Eykmanlaan is een dikke groene strook getekend tussen het plantsoen van de Troosterlaan en de ruimte voor de kerk. De kleine boom tussen de haaks parkeervakken is wel een zeer magere uitwerking hiervan.	De kaart van de Visie Eykmanlaan is een schematische kaart. Het groen dat is doorgetrokken over het centrumgebied wil zeggen dat deze gebieden een relatie hebben met elkaar.
2.5	Het plantsoen van de Troosterlaan, wordt begrensd door parkeerplaatsen. Vanaf deze zijde moet het publiek zich tussen auto's doorwringen, struikelt over fietsrekken en bereikt dan pas de entree van de winkels.	Vanaf deze zijde is er tussen de kiosk en de kerk een ruime passage om de entree van de winkels te kunnen bereiken.
2.6	Kwaliteitsverlies, door vervangen van de entree bij de hoogbouw Valetolaan (parkeerplaats en trottoir) door een smal strookje trottoir.	Onderzocht is of de ruimte tussen de hoogbouw aan de Valetolaan en de rijbaan kan worden vergroot. Geconcludeerd wordt dat het ontwerp moet worden aangepast, zodat meer ruimte ontstaat tussen de hoogbouw Valetolaan en de rijbaan. Zie ook paragraaf C5.
2.7	Aantasting van de leefomgeving van omwonenden en buurtbewoners door een te grote uitbreiding van een winkelcentrum en een parkeerterrein in een woonomgeving en het toevoegen van woonruimte, waardoor verlies aan groen, rust en ruimte ontstaat. Bij de aansluiting van het plan op de bestaande openbare ruimte ontstaan aan	Met het nieuwe plan wordt er naar gestreefd aan alle zijden aantrekkelijke gevels, groen en levendigheid te krijgen. . Er komt een levendig plein met een groen karakter. De huidige bijna blinde gevels aan de pleinzijde worden ingevuld met op het plein gerichte nieuwe woningen, waardoor de sociale veiligheid op het plein toeneemt.

	alle zijden van het bouwoppervlak, zowel in ruimtelijke als functionele zin, zeer benauwde, buurtvreemde, onduidelijke en bijzonder lelijke en gevaarlijke openbare ruimte, waarvan de buurt en de stad alleen maar slechter worden.	
2.8	De bewoners van de Lamerislaan en Kouwerplantsoen die dicht bij de Kapteynlaan wonen, hebben last van hangjongeren. Hoe wordt voorkomen dat bankjes op het centrale plein worden geconfisqueerd door deze jongeren of dat zij s'avonds in de winkelpassage kunnen rondhangen. Met het verplaatsen van de ingang van de veel grotere A.H. naar de Valettonlaan/Obbinklaan, zal daar het zwerfafval, zwerfwinkelwagentjes en overlast van hangjongeren toenemen. Nu ligt de ingang van de Albert Heijn op een plek dat hangjongeren nauwelijks overlast veroorzaken. De opstelplaatsen van winkelwagentjes (A.H.) ontbreken op de tekeningen en er is winkelwagenopslagruimte bij de fietsenstalling naast de kiosk nodig.	De openingstijden van de passage zullen gekoppeld worden aan de openingstijden van de winkels én van AH. Gedurende de winkelopeningstijden ontstaat daarmee sociale controle. Met het verlichtingsplan zal zorggedragen worden voor een goede verlichting. De ontwikkelaar TOP Vastgoed/NEVO BV is gevraagd om maatregelen te treffen om deze eventuele vorm van overlast tegen te gaan en hierbij ook samenwerking te zoeken met ondernemers (directe communicatie tussen winkeliers) en alert te zijn op het aangrenzende plein en het pleintje voor de AH. Cameratoezicht komt in/bij de passage (eigen winkelgebied) als maatregelen in het kader van het veilig ondernemen. Dit cameratoezicht maakt in principe geen deel uit van handhaving in het kader van de openbare orde. Door de toevoeging van woningen aan het plein ontstaat er meer sociale controle. In het (definitief) ontwerp wordt er op toegezien dat er geen hoekjes voor zwerfvuil gaan ontstaan. Ook zal worden voorzien in het herplaatsen van het openbaar toilet. Op de aangepaste ontwerp-tekening is winkelwagenopslagruimte bij de fietsenstalling naast het groen ten zuiden van de kiosk ingetekend. De ontwikkelaar TOP Vastgoed/NEVO BV gaat onderzoeken of het gebruik van winkelwagentjes ruimtelijk beperkt kan worden, zodat bijvoorbeeld de winkelwagentjes niet de Obbinklaan kunnen oversteken.
A3. SPvE algemeen; Reactie nr: 5, 34		
3.1	Het schetsplan (2012) is basis voor het Stedenbouwkundig programma van Eisen (SPvE), terwijl er veel veranderingen op VO nivo zijn doorgevoerd. Dat schept onduidelijkheid.	Het schetsplan heeft als basis gediend voor het huidige ontwerp voor het bouwplan en voor de buitenruimte. Het huidige ontwerp is het gevolg van de uitwerking en van een intensief participatietraject met omwonenden en vooral vertegenwoordigers uit de klankbordgroep De Gaard. Het komt vaak voor dat er dingen veranderen in plannen naarmate ze verder uitgewerkt worden.

3.2	Het SPvE geeft info over uitbreiding naar het noorden en oosten maar de westelijke richting (dempen deel van het water) wordt niet genoemd.	In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op het dempen van een deel van het water. De tekst van het SPvE zal worden aangevuld zodat dit duidelijker wordt.
A4. Planuitvoering en kunsttoepassing; Reactie nr: 5, 11, 29, 33, 35, 36, 37, 39		
4.1	Tegelijkertijd uitvoeren van verschillende projecten (w.o. Rietveldcollege). Er moet voldoende plaats zijn om materialen op te slaan. Overlast als gevolg van de herinrichting (bouwverkeer, afgesloten parkeerplaatsen, afgesloten wegen) ontstaat overlast. Verkeersstromen die al dan niet tijdelijk omgeleid worden.	Door de aannemer zal een inrichtingstekening van de bouwplaats gemaakt worden die goedkeuring behoeft van de opdrachtgever en de gemeente. Daarin wordt rekening gehouden met opslag van materialen, toegankelijkheid winkelcentrum, aan- en afvoerroutes, bouwplaatsverkeer etc. Indien op locatie onvoldoende plaats zou blijken te zijn dan kan er door de aannemer voor gekozen worden om met “just in time” leveringen te werken, met kleinere vrachtwagens vanaf een “bouwdepot” elders. Het project zal tijdig worden aangemeld bij Bureau bereikbaarheid, zodat afstemming over de bereikbaarheid in de wijk kan plaats vinden. Tijdens de bouw zal er mogelijk sprake zijn van tijdelijke omleidingen en/of afsluitingen. Uitgangspunt hierbij is dat alle woningen, winkels en voorzieningen bereikbaar blijven. Een nadere uitwerking vindt in een later stadium plaats. Door de ontwikkelaar wordt een BLVC plan opgesteld. BLVC staat voor Bereikbaarheid Leefbaarheid Veiligheid en Communicatie. In het BLVC plan moeten zaken als bouwverkeer, omleidingen, afsluitingen, communicatie etc. in detail geregeld worden. Dit behoeft goedkeuring van de gemeente.
4.2	Bij vorige veranderingen aan het winkelcentrum (het gedeeltelijk volbouwen van het plein) heeft de overgangsfase vrij lang geduurd, met lange tijd provisorische winkels in stalletjes. Nu winkels in andere wijken grotendeels zijn verdwenen is een goede planning noodzakelijk.	TOP Vastgoed zal worden gevraagd bij de indiening van het definitieve plan de uitvoeringsplanning aan te geven.
4.3	De herplaatsing van het kunstwerk aan de kop van het water (Jordanlaan /noordelijk v.d. Eykmanlaan) wordt gemist.	Herplaatsing is besproken met kunstenaar Wout Maters. Het beeld ‘Genesis’ mag niet uitkomen in nieuw te realiseren water, dat is niet acceptabel voor de kunstenaar. Hij stelt voor het beeld te herplaatsen in de groenstrook ten oosten van het water (Prof. Zonnebloemlaan) en een groenstrook achter het beeld (aan de waterkant) te behouden als ‘decor’ voor het beeld. Nadere afstemming met de kunstenaar zal plaats vinden.
4.4	Waar komt het nieuwe kunstwerk van Jozef Legrand?; Wat is de inbreng c.q. meerwaarde van Jozef Legrand, waarom is voor deze participatie gekozen en	Bewoners van de wijk en de Wijkraad hebben in diverse overleggen en wijkraadplegingen aangegeven behoefte te hebben aan een ontmoetingsplek, een plein

	wat heeft dit extra gekost? Wat wordt bedoeld met het kunstwerk “de poëtische ontmoeting”? Wordt hiermee het kunstwerk met de bankjes met poëtische inscriptie bedoeld?	waar gelegenheid is om elkaar te ontmoeten. Om het plein voor de winkels meer onderdeel te laten uitmaken van de openbare ruimte en het meer een verblijfsgebied met ontmoetingsfunctie te geven zijn de Adviescommissie voor de Beeldende Kunst en de kunstenaar Jozef Legrand erbij betrokken en is al in een vroeg stadium gekeken hoe de inrichting van de openbare ruimte in combinatie met kunst een extra impuls kan geven aan deze ambitie. Hij heeft in samenspraak met bewoners en de ontwerper van het inrichtingsplan de invulling mede vorm gegeven, zodat in de openbare ruimte een ensemble van verblijfsruimten ontstaat. In de openbare ruimte komen diverse bijzondere banken, die door vorm en uitvoering uiting geven aan ‘de poëtische ontmoeting’, zoals de kunstenaar het werk heeft genoemd. De kunsttoepassing wordt betaald uit het budget van de Adviescommissie voor de Beeldende Kunst. Ook de ontwikkelaar neemt kosten voor zijn rekening (presentatie en internetfilm).
4.5	In hoeverre is (bij de planuitvoering) coördinatie en afstemming geregeld m.b.t. gas, water, riolering, elektriciteit.	De afstemming met de nutsbedrijven bij de realisatie van de plannen vormt de verantwoordelijkheid van de ontwikkelaar TOP Vastgoed. Aanpassingen aan de gemeentelijke riolering gebeuren in overleg met de gemeente.
B. Economische Zaken; Reactie nr: 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 24, 25, 27, 28, 29, 31, 38, 39, 40		
1.	Uitbreiding van een buurtwinkelcentrum tot een wijkwinkelcentrum. Daarmee worden andere stadsdelen bediend. Het wijkwinkelcentrum staat niet in verhouding tot de dagelijkse boodschappenbehoefte van buurtbewoners.	Noordoost heeft, van alle Utrechtse wijken het kleinste winkelaanbod (in m2) per inwoner. Dit geldt voor zowel de dagelijkse boodschappen als de niet-dagelijkse artikelen. Ook ten opzichte van het gemiddelde in Nederland en het gemiddelde in de Randstad is het winkelaanbod in Noordoost laag. Het huidige lage verzorgingsniveau resulteert in een lage binding: inwoners doen de dagelijkse boodschappen relatief weinig in de eigen wijk. Om het huidige lage voorzieningenniveau binnen de wijk te verbeteren, de koopkrachtbinding te verhogen en automobilititeit naar andere wijken te beperken, vinden wij het van belang dat de geplande versterking van winkelcentrum de Gaard doorgang vindt. De uitbreiding van winkel-centrum De Gaard is daarmee primair gericht op de inwoners uit de eigen wijk.
2.	De Gaard ligt op een steenworp afstand van andere winkelgebieden (Binnenstad,	Wij vinden het belangrijk dat mensen in hun eigen wijk hun boodschappen kunnen doen. Het huidige verzorgingsniveau in de wijk Noordoost is laag. Uitbreiding van het

	Overvecht). Deze gebieden zullen economisch minder succesvol worden.	winkelaanbod is noodzakelijk om dit op peil te brengen. Winkelcentrum De Gaard heeft hiertoe een gunstig economisch perspectief. Er is voldoende uitbreidingsruimte aanwezig voor versterking van het winkelaanbod in De Gaard. De wijk noordoost kent buiten de Gaard geen buurt- of wijkwinkelcentrum met een supermarkt. De winkelgebieden buiten de wijk Noordoost kennen hun eigen verzorgingsgebied en zijn daar qua winkelaanbod ook op afgestemd.
3.	Het advies van EZ gemeente Utrecht is van 2002/2003. Nu is het 15 jaar en een crisis verder. Er dient een nieuw en onafhankelijk onderzoek gedaan te worden en beschikbaar te komen. Gevraagd wordt de noodzaak van de uitbreiding (verdubbeling) ruimtelijk en financieel te onderbouwen. Hoe toekomstbestendig is de uitbreiding van het winkelcentrum?	De onderzoeken voor De Gaard zijn inderdaad al van enige tijd geleden (2008/2009). De gemeente/Economische Zaken volgt echter voortdurend de detailhandelsontwikkelingen in de stad. In 2012 is het Ontwikkelingskader Detailhandel door de gemeenteraad vastgesteld. Ook in de jaarlijkse Vastgoedmonitor worden de ontwikkelingen op de winkelmarkt gevolgd. Naar aanleiding van de consultatiereacties is recent een nieuwe effecten-analyse van de uitbreiding van De Gaard gemaakt door het bureau Strabo (bureau voor marktonderzoek en vastgoedinformatie). Dit onderzoek staat inmiddels op de website van het project www.utrecht.nl/degaard. Een korte samenvatting/conclusie van het Strabo onderzoek: De Gaard heeft een omvang van ca. 4600 m2 bvo en is het belangrijkste winkelgebied in Noordoost. Uit het passantenonderzoek 2014 (uitgevoerd in augustus in het kader van dit rapport) blijkt dat de Gaard zeer goed functioneert. Het aantal bezoekers is bijzonder hoog en past eigenlijk bij de omvang van een groter wijkwinkelcentrum. Ook de omzet per m2 winkelaanbod (vloerproductiviteit) is hoog. Ondanks dit goede functioneren is de Gaard verouderd, naar binnen gekeerd en zijn er knelpunten op het gebied van verkeer, parkeren en bevoorradings. In feite heeft de Gaard wat betreft ligging, functie en verzorgingsgebied de potentie van een wijkwinkelcentrum, maar de omvang van een buurtwinkelcentrum. Gelet op het aantal inwoners en de koopkracht is er relatief weinig winkelaanbod. Dat resulteert in een lage koopkrachtbinding van de inwoners in de wijk en veel koopkrachtafvloeiing naar winkelgebieden buiten de eigen wijk. De geplande herontwikkeling en uitbreiding van het winkelaanbod zal de gesignaleerde knelpunten oplossen en het winkelaanbod in evenwicht brengen met de consumentenvraag van de wijk. Dit past in het detailhandelsbeleid van de gemeente Utrecht. De gemeente

		hecht veel waarde aan winkelvoorzieningen in de nabijheid van haar inwoners. Versterking van de winkelgebieden met een goede uitgangspositie wordt daarom gefaciliteerd. Strabo heeft de marktruimte berekend volgens de traditionele DPO-methode (distributie planologisch onderzoek). Hierin zijn de resultaten van een recent uitgevoerd (augustus 2014) passantenonderzoek meegenomen. Ook de relevante trends zoals o.a. internet winkelen zijn in dit onderzoek betrokken. Belangrijkste conclusies uit het rapport van Strabo zijn: a. De ontwikkeling van De Gaard voorziet in een actuele marktvraag naar winkelmeters. Op basis van de huidige koopstromen, de versterking van het aanbod, de omvang van het verzorgingsgebied en de versterking van het draagvlak door nieuwbouw in Noordoost is er sprake van een uitbreidingsruimte voor winkelcentrum De Gaard. b. De geplande uitbreiding bedraagt 2.900 m2 winkelvloeroppervlak (WVO) terwijl de marktruimte circa 4.115 m2 WVO bedraagt. De uitbreiding valt daarmee ruimschoots binnen de aanwezige marktruimte. De huidige omvang van de winkelvoorzieningen zal met de uitbreiding verdubbelen. c. In het verzorgingsgebied is geen alternatieve locatie voorhanden om de gevraagde ontwikkeling te accommoderen. Er is geen sprake van substantiële leegstand op andere locaties en uitbreiding op andere locaties is fysiek onmogelijk en vanuit verkeerskundig opzicht niet wenselijk. In het kader van duurzaamheid is de ontwikkeling bij De Gaard te prefereren boven andere locaties.
4.	Toevoegen van eenvormige ABC-winkels tasten de concurrentiepositie van plaatselijke kleine ondernemers aan. Er is geen behoefte aan uitbreiding met de huidige gedachte winkelbranche (Kruidvat, kleine Hema, kleine Blokker). Aan kleine luxe winkels is wel behoefte (biologisch vlees, biologische supermarkt, goede banketbakker)	Supermarkten en subtrekkers zoals bijvoorbeeld een Hema of Blokker zijn van groot belang als publiekstrekker voor kleinere/zelfstandige winkels in een winkelcentrum. Zonder supermarkt ontbreekt de aantrekkingskracht om voldoende klanten op de been te krijgen. De dagelijkse speciaalzaak heeft de supermarkt hard nodig om voldoende klanten te trekken. Vanuit de marktvraag zal blijken welke winkels, bijvoorbeeld de toevoeging van een ecologische winkel, zich in de nieuwe Gaard zullen vestigen. Wij sluiten kleine luxe winkels in ieder geval niet uit.

5.	Tunnelvisie: toekomstvisie is winkelgebieden aan de rand van de stad, hier wordt in de stad een winkelgebied vergroot/ontwikkeld.	Het gemeentebestuur is gericht op versterking van perspectiefrijke bestaande winkelgebieden zodanig dat inwoners op korte afstand hun dagelijkse boodschappen kunnen doen. De in de reactie voorgestelde visie voor winkelgebieden aan de rand van de stad zijn hierbij niet aan de orde. Ook voor detailhandel geldt de ladder voor duurzame verstedelijking (artikel 3.1.6., tweede lid Besluit ruimtelijke ordening). Deze ladder vraagt van gemeenten bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen eerst te beoordelen of er een actuele (regionale) vraag is naar de ontwikkeling, of er mogelijkheden zijn voor herstructurering binnen of aan de rand van bestaand stedelijk gebied, voordat een nieuwe perifere locatie wordt overwogen. Vertaald naar winkelgebieden kan worden gesteld dat eerst gekeken dient te worden naar inpassing of herstructurering binnen of aan de rand van bestaande winkelgebieden. Bij een uitbreiding in een winkelgebied dient aangetoond te worden dat er voldoende uitbreidingsruimte is. Op deze wijze wordt een duurzame winkelstructuur met sterke winkelgebieden nagestreefd, wordt winkelleegstand tegengegaan en wordt zuinig omgegaan met de schaarse ruimte.
6.	Niet onderbouwd is waarom het winkelcentrum is verouderd. Mocht Albert Heijn daar vertrekken dan is er wel een andere supermarkt die zich daar wil vestigen.	In onze voorgaande reacties is aangegeven dat het winkelaanbod niet aansluit op de wijk en de behoeften uit het verzorgingsgebied. Dit leidt tot knelpunten op het gebied van bedrijfsvoering, bevoorrading, verkeer en parkeren. Met name de supermarkt ondervindt knelpunten in haar bedrijfsvoering vanwege de zeer hoge omzet per m2: beperkte magazijnopslag, lege vakken, overlast van vakkenvullers etc. Het winkelcentrum De Gaard is verouderd, naar binnen gekeerd en de verkeers- en bevoorradingsstructuur is rommelig. Doel van de geplande uitbreiding is om inrichting/indeling en aanbod beter aan te laten sluiten bij de hedendaagse wensen van de bezoekers van het winkelcentrum.
7.	Toevoeging van winkelmeters wordt voornamelijk benut door de Albert Heijn. Daarmee wordt het argument dat de huidige ontwikkeling vraagt om variatie en versterking van het aanbod, ontkracht. Albert Heijn kan ook uitbreiden door andere winkels uit te kopen, daarvoor hoeft niet een te groot plan ontwikkeld te worden. Inzicht in gegevens en verwachtingen van winkeliers en investeerders die tot de uitbreiding leiden. In het wijkbericht wordt gesproken van afspraken die TOP Vastgoed heeft	Zoals uit de tekeningen op www.utrecht.nl/degaard blijkt, blijft er voldoende ruimte over voor verschillende winkels en functies zodat een divers winkelcentrum mogelijk is. Wij verwijzen verder naar het genoemde programma op pagina 22 van het SPvE. Als AH units van andere winkels gaat overnemen, dan zou dit ten koste gaan van de diversiteit. De investeerder is eigenaar/verhuurder van het winkelcentrum (NEVO BV) en heeft de ontwikkelaar TOP Vastgoed gevraagd de plannen op te stellen. Met diverse winkeliers en huurders vindt zakelijk overleg plaats door TOP Vastgoed/NEVO BV over de verbouwing, planning en de nieuwe verhuring en zijn resp. worden hierover afspraken gemaakt. Het resultaat van dit overleg is zakelijk en privaat van aard en wordt niet openbaar gemaakt. Voor het grootste deel van de uitbreiding heeft TOP Vastgoed/NEVO

	gemaakt met toekomstige huurders. Bent u bekend met die afspraken? Staan die afspraken op papier en zo ja, kunnen die toegestuurd worden. Onderbouwen met gegevens i.p.v. niet omschreven trends en ontwikkelingen. Op welke winkelbehoefte wordt ingespeeld en is er voldoende belangstelling voor de uitbreiding? Toelichting op de invulling van het programma en de plattegrond van de winkels. Komen de huidige winkels terug? Is bekend welke winkels in het winkelcentrum komen en als er winkels vertrekken, is dan bekend welke winkels ervoor terugkomen.	BV al afspraken gemaakt. De huidige winkels krijgen de mogelijkheid om terug te keren in de nieuwe situatie. Gelet op de planning kan de definitieve invulling van de winkelunits pas worden gegeven als de bouw start, omdat de behoefte en wensen zo actueel als mogelijk worden verwerkt in de definitieve indeling van de plattegrond.
8.	Een grote XL-AH is niet nodig want: - Het heeft een assortiment aanbod waarmee kleine zelfstandige speciaalzaken worden weggeconcentreerd. - Op enkele minuten autorijden zijn al winkelcentra met grote supermarkten gevestigd - De andere winkelcentra hebben wel voldoende parkeergelegenheid.	- Een moderne supermarkt vergroot juist het economisch perspectief voor speciaalzaken. Dit vanwege de aantrekkingskracht van de supermarkt en het combinatiebezoek. - Met de versterking en uitbreiding van winkelcentrum De Gaard wordt het huidige lage verzorgingsniveau in Noordoost op peil gebracht, zodat inwoners in de eigen wijk de boodschappen kunnen blijven en gaan doen. Dit is een belangrijk uitgangspunt van het Utrechts detailhandelsbeleid en gaat onnodige koopkrachtafvoeiing tegen.. - Het SPvE voorziet in een uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen die passend is bij de toekomstige omvang van het winkelcentrum.
9.	Bouwen voor de leegstand. Onvoldoende gegadigden voor de uitbreiding door de crisis, de grote winkeldichtheid in Nederland, internet (40 % van de detailhandelsomzet). Met trends wordt geen rekening gehouden, zoals internetwinkelen, ruimere openingstijden, concurrentie tussen supermarkten in de nabije omgeving, het betaald parkeren zal de aantrekkingskracht van de Gaard doen verminderen, de omzet van de binnenstad en winkelcentrum Overvecht loopt terug.	Boodschappen en frequent benodigde artikelen koopt de consument bij voorkeur nog steeds dicht bij huis en zijn sinds 2008 nog verder toegenomen. Dit aanbod blijft dan ook in buurten en wijken voldoende perspectief behouden. Door de snel veranderende consument zijn factoren als voldoende keuzemogelijkheden, een prettig verblijfsklimaat en een goede bereikbaarheid/parkeren heel belangrijk. Om hieraan te voldoen worden winkels en winkelgebieden in Nederland groter en concentreren investeringen zich in perspectiefrijke, grotere wijkwinkelcentra. De onderliggende trend is dus schaalvergroting en in die zin is de ontwikkeling van de Gaard trendvolgend. Winkelcentrum De Gaard heeft als gevolg van de centrale ligging en het goede economisch functioneren een goede uitgangspositie. Internet heeft zich ontwikkeld tot een belangrijk informatie- en aankoopkanaal voor de consument. In de non-foodsector heeft internet inmiddels een marktaandeel van ca. 11% en dit aandeel zal naar verwachting de komende jaren verder toenemen. In de food-sector is het marktaandeel van internet nog heel klein. Levensmiddelen worden nog overwegend aangeschaft via de fysieke winkel. De opkomst van internet afhaalpunten zal dit

		waarschijnlijk wel iets veranderen, maar naar verwachting zal de impact minder groot zijn dan in de non-food.
10.	Zoeken naar de laagste prijs is aan de orde van de dag. Albert Heijn is niet de goedkoopste supermarkt. Op vrij korte afstand zijn op Overvecht Jubmo, Lidl en Aldi te vinden.	Albert Heijn ziet voldoende marktmogelijkheden voor een uitbreiding in winkelcentrum De Gaard.
11.	Deze omvang van het winkelcentrum en de achteruitgang woon- en leefkwaliteit geeft waardevermindering en planschade voor omliggende woningen. Is er budget opgenomen om gedupeerden te compenseren.	Het doel is dat de kwaliteit van de bebouwing en de openbare ruimte in de buurt verbeterd en daarmee ook de bestaande bebouwing ten goede komt. Mocht inspreker van mening zijn dat hij/zij als gevolg van deze ontwikkeling planschade leidt, dan bestaat de mogelijkheid om, na afronding van de bestemmingsplanprocedure, een verzoek om planschade in te dienen. Afhandeling van eventuele planschade volgens artikel 49 WRO zal plaats vinden volgens de procedureregeling Planschadevergoeding 2009.
12.	Waarom wordt de kiosk uit de loop van de passage geplaatst?	De uitbreiding van de passage, de winkelruimten en het toekomstige terras overlappen met de huidige locatie van de kiosk. Voor de kiosk is, in overleg met de bloemist, een nieuwe locatie aan het plein opgenomen.
13.	Kan er op het plein voor het winkelcentrum een voorziening met water en elektriciteit worden opgenomen (zgn. marktpiet?).	In een zgn. marktpiet kan worden voorzien. Deze zal door TOP Vastgoed in de nadere uitwerking worden meegenomen.
C. Verkeersaspecten		
	C1. Algemeen; Reactie nr: 1, 2, 4, 5, 6, 9, 11, 14, 16, 17, 20, 22, 24, 25, 27, 28, 30, 33, 34, 36, 39	
1.1	Toename verkeersintensiteit/parkeerdruk/sluipeverkeer, door vergroten winkelcentrum en omliggende projecten (Veemarkt). Er wordt geen rekening gehouden met toename van verkeer als gevolg van projecten in de omgeving, w.o. de Veemarkt en daarom niet toekomstbestendig. Negatief effect op de leefomgeving, bereikbaarheid, verkeersveiligheid en verkeersafwikkeling in Noordoost. De infrastructuur is daarop niet aangepast. Nu al wordt veel hinder door sluipeverkeer op de route Sartreweg, Aartsbisschop	De herontwikkeling en uitbreiding van het winkelcentrum leidt tot extra verkeer van en naar het winkelcentrum. In het ontwerp is hiermee rekening gehouden, door het toevoegen van parkeerplaatsen en het centraliseren van de parkeerplaatsen om zodoende zoekverkeer tot een minimum te beperken. De parkeerplaatsen liggen in het zicht en zijn overzichtelijk gesitueerd. Daarnaast is er bewust voor gekozen om het doorgaande autoverkeer niet optimaal te faciliteren. In de huidige situatie is ongeveer de helft van het verkeer op de Kapteynlaan doorgaand verkeer, dat geen relatie heeft met de directe omgeving. Dit verkeer kan ook gebruik maken van de route Kardinaal de Jongweg – Eykmanlaan en v.v. Door de nadruk in het ontwerp van de Kapteynlaan meer op het

Romerostraat, Kapteynlaan en Eijmanlaan en v.v. ondervonden, terwijl ook de Winklerlaan en Lamerislaan hun portie krijgen; De Gaard ligt midden op het knooppunt Kapteynlaan (wijkontsluitingsweg) en Eijkmanlaan (stadsontsluitingsweg). Door toename van verkeer zal dit een bottleneck worden in de verkeersafwikkeling in Noordoost Utrecht.	verblijven te leggen ontstaat er een natuurlijke 'knijp' en zal deze wijkontsluitingsweg voor het doorgaande verkeer minder aantrekkelijk worden. Doordat een deel van het doorgaande verkeer voor de alternatieve en snellere route zal kiezen (via de Kardinaal de Jongweg) ontstaat er meer ruimte op de Kapteynlaan. Deze ruimte wordt ingevuld door het extra verkeer ten gevolge van de uitbreiding van het winkelcentrum en een deel van het nieuwe verkeer vanuit de Veemarkt. Per saldo verandert er in aantallen verkeersbewegingen op de Kapteynlaan niet veel. Deze verkeersstromen op de Kapteynlaan kunnen goed afgewikkeld worden binnen het nieuwe ontwerp. Door de afname van het doorgaande verkeer op de Kapteynlaan blijft de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en de verkeersafwikkeling gewaarborgd. De ontwikkelingen in de directe omgeving, zoals de Veemarkt, het Gerrit Rietveld College en de Groene Kop (Careyn) worden, zoveel als mogelijk, in samenhang bekeken. Zoals hierboven bij de algemene conclusies staat opgenomen, kan bovendien worden vermeld dat in het kader van het Ambitiedocument Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar de gemeente recent heeft besloten om de Kapteynlaan en Aartsbisschop Romerostraat herin te richten, waarbij de verkeersfunctie beter in balans gebracht wordt met de stedelijke omgeving en het gebruik. Een kernelement in die balans is het centraal stellen van beleving en gedrag van de gebruiker bij de (her)inrichting. De weg heeft een vrij verkeerskundig profiel, waarbij de dwarsrelatie onderbelicht lijkt. Er zijn door de tijd heen diverse maatregelen genomen in reactie op klachten en ter verbetering van de verkeersveiligheid. Betonblokjes, borden en andere lokale ingrepen maken de Kapteynlaan en de Aartsbisschop Romerostraat niet duidelijker. Nu het deel van de Kapteynlaan bij het project de Gaard wordt opgepakt en een prettig verblijfsklimaat krijgt, de herinrichting van Sartreweg bij het project de Veemarkt is heringericht en meer de beleving van een woonstraat zal krijgen, is het tijd voor een meer structurele aanpak van de rest van de Kapteynlaan. Eén van de inrichtingsprincipes die bij het ontwerp voor de herinrichting zal worden meegegeven is te gaan voor een nieuwe wegprofielindeling, waarbij voetgangers en fietsers beter gedijen en de auto hieraan ongeschikt wordt gesteld. Vanuit het programma Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar wordt met deze opdracht voor de herinrichting van de Kapteynlaan een belangrijke bijdrage geleverd om de kans verder te vergroten om doorgaand autoverkeer te verleiden om buitenom te rijden (d.w.z. via de Kardinaal de Jongweg en de Eykmanlaan) en om een kwaliteitsslag in de openbare ruimte te realiseren. Hiermee komen we ook tegemoet aan de vastgestelde wijkambities voor Noordoost en het Wijkactieprogramma.
--	---

		In de volgende planfase van het bestemmingsplan zullen de actuele verkeersintensiteiten getoetst worden.
1.2	Diverse maatregelen frustreren de formele functie als wijkontsluitingsweg van de Kapteynlaan, zoals: snelheidsbeperkende maatregelen, de rode loper, inrichten als voetgangers- ontmoetingsgebied van de Kapteynlaan (overstekende voetgangers, winkelwagens), laden en lossen vrachtwagens, bestemmingsverkeer voor het winkelcentrum en voor omwonenden, ontbreken van een fietspad, de bocht ter hoogte van de Lamerislaan. Het is onjuist dat een weg wat officieel een ontsluitingsweg is (zie ook bestemmingsplan), het karakter verblijfsgebied te geven. Daarmee worden sluiproutes over de KWL lanen in de hand gewerkt. De lanen zijn als woonstraat ingericht en niet als wijkontsluitingsweg (school, speelveld).	De Kapteynlaan heeft een ontsluitende functie voor Voordorp, Tuindorp-oost en de Veemarkt. Door de inrichting ter hoogte van het winkelcentrum aan te passen wordt het sluip- en doorgaande verkeer te ontmoedigd. De weg krijgt er een meer verblijvend karakter en de snelheid zal afnemen. De functie als wijkontsluitingsweg blijft echter behouden, ook voor het winkelcentrum. De infrastructuur, zoals die in het ontwerp is opgenomen, kan het bestemmingsverkeer (bewoners, bezoekers en werkers van Voordorp, Tuindorp-oost en Veemarkt) goed faciliteren. Zie voor beantwoording sluipverkeer paragraaf C2.
1.3	Tegenstrijdigheid in het SPvE over de versmalling Eykmanlaan: eerst is sprake van 2 rijbanen dan komt op blz.28/29 een opstelruimte voor afslaand verkeer.	De Eykmanlaan bestaat ter hoogte van de Gaard uit twee rijstroken (een voor de noord-zuid richting en een voor de zuid-noord richting). Daarnaast ligt er ter hoogte van de kruising met de Kapteynlaan voor iedere richting een opstelstrook. Deze opstelstroken zijn nodig om het doorgaande verkeer op de Eykmanlaan niet te hinderen door het afslaand verkeer naar de Kapteynlaan. Opstelstroken zijn geen rijstroken en dienen er alleen voor om verkeer te laten opstellen voor het afslaan.
1.4	Wat vinden de stedenbouwkundigen/de welstand van de versmalling van de openbare ruimte van de Eykmanlaan ter hoogte van het winkelcentrum. Dit wordt een entree tot de stad met een 1,5 meter breed trottoir, in combinatie met een blinde gevel. Het plan houdt onvoldoende rekening met een samenspel van factoren, zoals: - toename verkeersintensiteit/onvoldoende parkeren; - versmalling van de Eijkmanlaan (als stadsontsluitingsweg); - versmalling van de Kapteijnlaan (als gebiedsontsluitingsweg); - vernauwing van de kruising Kapteijnlaan en Eijkmanlaan; - bebouwing waardoor het zicht op de kruising Eijkmanlaan/Kapteijnlaan wordt belemmerd; - toename van verkeersdruk in woonstraten (o.a. de Lamerislaan en de Winklerlaan).	Er is in het plan rekening gehouden met een breed scala van verkeersaspecten. Er ligt naar onze mening een goed integraal plan, waarin duidelijke keuzes en afwegingen hebben plaatsgevonden. Er is een evenwicht tussen ruimtelijke, stedenbouwkundige kwaliteit en de diverse functies die binnen het plangebied plaatsvinden. De genoemde verkeersaspecten komen in de overige beantwoording specifiek aan de orde. Recent zijn wederom de verkeerstellingen in Tuindorp-Oost, in het kader van de monitoring voor de Veemarkt, uitgevoerd. In de onderstaande tabel zijn de gegevens voor de Kapteynlaan, Winklerlaan en Sartreweg weergegeven. (zie ook publicatie website Veemarkt). Vervolgens het kaartje met de tellocaties.

			<table><tr><th rowspan="2">Tijdstip</th><th colspan="3">U03 Kapteynlaan</th><th colspan="3">U04 Winklerlaan</th><th colspan="3">U07 Sartreweg</th></tr><tr><th>2009</th><th>2011</th><th>2014</th><th>2009</th><th>2011</th><th>2014</th><th>2009</th><th>2011</th><th>2014</th></tr><tr><td>07.00-09.00</td><td>903</td><td>833</td><td>758</td><td>252</td><td>224</td><td>216</td><td>1114</td><td>884</td><td>924</td></tr><tr><td>16.00-18.00</td><td>1157</td><td>1134</td><td>1068</td><td>288</td><td>321</td><td>258</td><td>1262</td><td>1158</td><td>1078</td></tr><tr><td>07.00-19.00</td><td>5271</td><td>5374</td><td>4609</td><td>1420</td><td>1460</td><td>1215</td><td>5523</td><td>4960</td><td>4690</td></tr><tr><td>00.00-24.00</td><td>6732</td><td>6705</td><td>5511</td><td>1688</td><td>1727</td><td>1407</td><td>6993</td><td>6251</td><td>5747</td></tr></table> Verkeersintensiteiten in motorvoertuigen op een gemiddelde werkdag 	Tijdstip	U03 Kapteynlaan			U04 Winklerlaan			U07 Sartreweg			2009	2011	2014	2009	2011	2014	2009	2011	2014	07.00-09.00	903	833	758	252	224	216	1114	884	924	16.00-18.00	1157	1134	1068	288	321	258	1262	1158	1078	07.00-19.00	5271	5374	4609	1420	1460	1215	5523	4960	4690	00.00-24.00	6732	6705	5511	1688	1727	1407	6993	6251	5747
Tijdstip	U03 Kapteynlaan				U04 Winklerlaan			U07 Sartreweg																																																						
	2009	2011	2014	2009	2011	2014	2009	2011	2014																																																					
07.00-09.00	903	833	758	252	224	216	1114	884	924																																																					
16.00-18.00	1157	1134	1068	288	321	258	1262	1158	1078																																																					
07.00-19.00	5271	5374	4609	1420	1460	1215	5523	4960	4690																																																					
00.00-24.00	6732	6705	5511	1688	1727	1407	6993	6251	5747																																																					
1.5	Is er een onderzoek verricht naar de verwachte verkeersintensiteit rondom het plangebied? Het plan is ontoereikend en cijfermatig niet onderbouwd t.o.v.: - gegevens over de huidige situatie; - verwachte toename verkeersintensiteit; - verwachte toename verkeersbewegingen in het ontwikkelgebied;	In het SPvE en het verkeerskundig onderzoek (bijlage SPvE) staan de cijfermatige gegevens over de huidige situatie, de verwachte toename van de verkeersintensiteit en de verwachte verkeersbewegingen. Het SPvE en het verkeerskundig onderzoek (bijlage SPvE) staan op de website van het project (www.utrecht.nl/degaard). Ook staat het aantal toe te voegen aantal parkeerplaatsen in het SPvE vermeld. Op de luchtkwaliteit wordt in het SPvE ingegaan. Ook in paragraaf D komt dit aan de orde.																																																												

	- verwachte toename parkeerdruk. - een opgave van het aantal meters versmalling wordt gemist. - toename fijnstof.	
1.6	De Sartreweg is de logische ontsluitingsweg voor Voordorp, zij ligt overal op afstand van woonhuizen en voert langs een veel kortere weg naar de hoofdontsluiting Alfrinkplein-Kard. De Jonghweg.	Doordat de Sartreweg in veel gevallen de snelste en daarmee meest aantrekkelijke route is voor mensen uit Voordorp wordt deze ook het meeste gebruikt.
1.7	Hoe komt verkeer vanuit Voordorp de weg op als het Kard. De Jong plein ook mondjesmaat is. Er is geen alternatief. Afsluiten van de KWL lanen en de versmalling Kapteynlaan helpen niet. Men moet toch via de spoorwegovergang de wijk Voordorp uit, of via het Kard. De Jong plein.	Vanuit Voordorp zijn er 2 mogelijkheden: 1 Sartreweg, 2. Kapteynlaan
C2. Sluipverkeer; Reactie nr: 1, 3, 4, 6, 9, 14, 15, 16, 17, 20, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 30, 33, 34, 39		
2.1	De oprit A27/Biltse Rading staat vaak vast. Gevolg, verkeer vanaf de Veemarkt zal via de Sartreweg, Kapteynlaan, WKL-lanen naar de Eykmanlaan rijden om via de ring Noord naar de A2 te kunnen.	Ter verbetering van de doorstroming zijn er onlangs aanpassingen afgerond op de op- en afritten ter hoogte van de A27.
2.2	Het is twijfelachtig om verkeer dat in de toekomst vanuit de nieuwe Veemarktwoningen via Voordorp door Tuindorp-Oost gaat rijden, geen sluipverkeer te noemen (blz. 71 SPvE). Bij het bepalen of in de KWL lanen extra maatregelen als gevolg van extra verkeersdruk moeten worden genomen, wordt uitgegaan van sluipverkeer, waarbij sluipverkeer verkeer is dat geen relatie met Tuindorp-Oost, Voordorp en Veemarkt heeft. Wat is ongewenst sluipverkeer en is er een kwantitatieve onderbouwing? De herkomst van verkeer is irrelevant voor de gevolgen van de verkeersdruk. Het plan geeft geen maatregelen om de groei van het verkeersaanbod af te remmen. Door verkeersremmende maatregelen aan de Kapteynlaan ontstaat een toename van verkeersdruk in de Lamerislaan en Winklerlaan, waarbij het aanbrengen van een knip in deze lanen weer leidt tot toename verkeersdruk Kapteynlaan. Het plan de Rode Loper (wijkontsluitingsweg Kapteynlaan wordt verblijfsgebied) leidt tot sluipverkeer en verkeersoverlast in omliggende straten. Daarnaast wordt gesteld dat door verkeersremmende maatregelen aan de Kapteynlaan mensen omrijden over de Kardinaal de Jongweg, die daarmee overbelast kan worden.	Het Kouwerplantsoen, Winkelerlaan en Lamerislaan zijn woonstraten en zijn niet geschikt om als doorgaande route voor auto's te fungeren, los van de herkomst. Indien dit onverhoopt toch ontstaat, liggen er maatregelen klaar, om dit tegen te gaan. In de huidige situatie is ongeveer de helft van het verkeer op de Kapteynlaan doorgaand verkeer, dat geen relatie heeft met de directe omgeving. Doordat het autoverkeer in de nieuwe situatie wat meer wordt geknepen, zal deze route voor het doorgaande verkeer minder aantrekkelijk worden. Voor het doorgaande verkeer is een goed alternatief voor handen: Kardinaal de Jongweg – Eykmanlaan en v.v., een route die bestemd is voor het doorgaande verkeer. Doordat een deel van het doorgaande verkeer voor de alternatieve en snellere route zal kiezen ontstaat er meer ruimte op de Kapteynlaan. Deze ruimte wordt ingevuld door het extra verkeer ten gevolge van de uitbreiding van het winkelcentrum en een deel van het nieuwe verkeer vanuit de Veemarkt. Deze verkeersstromen op de Kapteynlaan kunnen goed afgewikkeld worden binnen het nieuwe ontwerp. Door de afname het verdwijnen van het doorgaande verkeer op de Kapteynlaan blijft de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en de verkeersafwikkeling gewaarborgd.

	Waarom zijn de voorgestelde verkeersremmende maatregelen op de Kapteynlaan niet al uitgevoerd?	Het nieuwe ontwerp met verkeersremmende maatregelen maakt integraal onderdeel uit van de herontwikkeling en uitbreiding van De Gaard. Pas met de aanpak van het winkelcentrum kan hier uitvoering aan gegeven worden. Zie verder ook onder C1 vwb de aanpak van de rest van de Kapteynlaan.
2.3	In deze fase van de plannen moeten er concrete maatregelen liggen onderbouwd met gedegen onderzoek, over de verkeersmaatregelen die in de KWL-lanen moeten worden genomen, anders kan een inschatting of een dergelijke ontwikkeling goed inpasbaar is in de buurt niet plaatsvinden. Een overzicht van verkeersbewegingen per verkeerssoort is gewenst.	Een voorstel van maatregelen voor de KWL - lanen is opgenomen in het SPvE. In het door Oranjewoud uitgevoerde verkeerskundig onderzoek wordt de verkeerstructuur beschreven.
2.4	De KWL lanen zijn consequent buiten het plangebied van de Gaard gehouden. Lange tijd is een onvolledig beeld van de gevolgen voor deze lanen geschetst. Doorgaand verkeer dient niet via de Winklerlaan te worden geleid als daar op de Kapteynlaan geen ruimte meer voor is.	De gevolgen van deze planontwikkeling gaan verder dan het plangebied. De kaart van het plangebied richt zich op het bouwplan en de herinrichting. Juist het verkeer is in het gehele proces in een breder kader bekeken, dus over de grenzen heen van het plangebied. Gedurende het proces werden de contouren rondom De Gaard helder en daarmee ook de mogelijke (verkeers)gevolgen. Separaat van de klankbordgroep is een werkgroep gevormd met bewoners uit de KWL-lanen om hier verder invulling aan te geven. Het resultaat hiervan is opgenomen in de bijlagen van het SPvE. Ook de gemeente vindt dat doorgaand verkeer niet via de Winklerlaan geleid moet gaan worden.
2.5	Toepassen van verkeersmaatregelen (o.a. knippen in de weg) in de omliggende KWL lanen, gebeurt pas na constatering van verdere verkeerstoename/overlast. Dat is te laat. Er moet direct een (auto)knip aangebracht worden zodat geen doorgaand verkeer de KWL lanen als sluiptverkeer kan gebruiken, waarmee ook parkeeroverlast in die straten wordt voorkomen. Eventueel extra knip plaatsen bij nieuwbouw kop Winklerlaan. Zijn er richtlijnen voor het toepassen van maatregelen tegen het sluiptverkeer?	Het aanbrengen van een knip bij de KWL-lanen leidt tot het opheffen van de doorgaande route en tot een inperking van de bereikbaarheid van de woningen. Om deze inperking van de bereikbaarheid te kunnen verantwoorden is het vereist de noodzaak van deze maatregel aan te tonen en dient er draagvlak voor deze maatregelen bij de bewoners van de KWL-lanen te bestaan. Of het doorgaande verkeer de route door bijvoorbeeld de Winklerlaan als aantrekkelijk en sneller alternatief gaat zien, zal in de praktijk moeten blijken.
2.6	Het plan geeft geen maatregelen om het verkeersaanbod af te remmen Er moet een concreet en haalbaar plan komen voor het terugdringen van het sluiptverkeer over de Kapteynlaan en Winklerlaan. Het voorstel van de KNIP (aparte werkgroep) is inmiddels achterhaald, omdat toen de omvang van het plan niet bekend was en hoe omvangrijk de plannen voor het Zorgcentrum Tuindorp Oost zouden worden. Drie woonstraten opofferen voor een verkeersluwe omgeving van een winkelcentrum is geen oplossing voor de enorme groei in verkeersdruk. Wat gebeurt er als de doorstroming op de Kapteynlaan door overstekende voetgangers met winkelwagentjes stopt?	In het plan voor De Gaard is een reconstructie van de Kapteynlaan, ter hoogte van de Gaard, opgenomen. Dit zal het doorgaande verkeer/sluiptverkeer op de Kapteynlaan verminderen. Naarmate de “knijp” op de Kapteynlaan effectiever is zal er minder doorgaand (sluipt-)verkeer gebruik van de Kapteynlaan gaan maken. Om het doorgaande verkeer te ontmoedigen zijn er al enkele maatregelen genomen, zo is de Sartreweg heringericht en zijn de verkeerslichten op het Kardinaal Alfrinkplein aangepast. Dit zal het doorgaande verkeer/sluiptverkeer op de Kapteynlaan verminderen. Ook de gemeente vindt dat doorgaand verkeer niet via de Winklerlaan geleid moet gaan worden. Er is dan ook een procesvoorstel opgenomen met aanvullende maatregelen voor

	Garantie wordt gevraagd dat de KWL-lanen de functie van ontsluitingsweg niet moeten gaan overnemen.	de Winklerlaan, Lamerislaan en het Kouwerplantsoen. Al eerder zijn voorstellen besproken om het doorgaande verkeer in de wijk te beperken. In 2010 is er, mede op verzoek van bewoners, onderzoek gedaan naar de verkeersdruk in Tuindorp-oost en Voordorp. Aanleiding waren de verschillende bouwplannen in dit gebied en de zorg van bewoners dat als deze ontwikkelingen niet in samenhang bekeken werden, de verkeersdruk alleen maar zou toenemen zonder dat er werd nagedacht over tegenmaatregelen. In dit onderzoek is, samen met bewoners, in een klankbordgroep, gezocht naar verkeersmaatregelen om het doorgaande verkeer zoveel mogelijk te ontmoedigen in Tuindorp-oost. Met het aanbrengen van een knip op de Sartrelaan werd een wijkbrede oplossing beoogd voor de aanpak van het sluipverkeer. Uit verkeersonderzoek blijkt namelijk dat het huidige verkeer op de route Sartreweg – Kapteynlaan v.v. voor de helft uit doorgaand verkeer bestaat. Ondanks inbreng en voorstellen van de klankbordgroep bestaande uit bewoners was er toen onvoldoende draagvlak voor deze maatregel. Vervolgens is besloten om per bouwplan te onderzoeken welke maatregelen er extra genomen kunnen worden om het doorgaande verkeer te ontmoedigen. Door maatregelen te nemen tegen het sluipverkeer, wordt een belangrijk deel van het verkeer geweerd/ontmoedigd. Dit compenseert de verwachte toename van het verkeer.
C3. Veiligheid; Reactie nr: 1, 4, 5, 6, 9, 16, 17, 20, 22, 33, 34, 36, 39		
3.1	Het plan leidt tot afname verkeersveiligheid door: - toename verkeer Kapteijnlaan tot een drukte die tegen de maximaal toegestane intensiteit aan komt. Het is een gebiedsontsluitingsweg die tussen het winkelcentrum en de parkeerplaatsen door loopt; - de kruising Kapteijnlaan en Eijkmanlaan; - de oversteekplaats op de Eijkmanlaan; - diverse verkeerstromen komen samen. Verbeteren veiligheidssituatie verkeer, wordt niet gehaald door: - de slinger in de bocht van Kapteynlaan en Lamerislaan;	In het ontwerp is meer aandacht en ruimte gecreëerd voor de langzaam verkeersdeelnemers. De Kapteynlaan wordt hier ingericht als een wijkontsluitingsweg met een maximumsnelheid van 30 km. Het versmallen van het kruispunt en de Eykmanlaan draagt bij het verbeteren van de overzichtelijkheid en de oversteekbaarheid en zal daardoor eerder verkeersveiliger worden dan onveiliger. De nieuwe verkeerssituatie is door de compactheid overzichtelijk. Dat deze compactheid ook leidt tot minder ruimte voor autoverkeer is een gevolg van de nadrukkelijke keuze om de nadruk op het verblijven te leggen. Daarnaast zorgt de nieuwe inrichting ervoor dat de Kapteynlaan een minder aantrekkelijke route wordt voor doorgaand verkeer, waarmee het doorgaand verkeer afneemt.

	- de veelvuldige oversteek van de parkeerplaats naar het winkelcentrum; - de slinger verplaatst het sluipverkeer naar de KWL lanen. De verkeersafhandeling is een onverantwoordelijke sluitpost.	
3.2	De Kapteynlaan is een drukke weg. Schoolgaande kinderen van 4-12 uit de KWL lanen moeten de Kapteynlaan over om naar school te gaan. Met de uitbreiding en de Veemarkt wordt de Kapteynlaan alleen maar drukker. De drempels worden in volle snelheid genomen, het fietspad wordt genegeerd (slechts zichtbaar vanuit één rijrichting, de bussluis is verlaagd en wordt regelmatig door personenauto's gebruikt.	Met het huidige ontwerp willen we de toename van het autoverkeer zoveel mogelijk voorkomen. Door zijn ligging heeft de Kapteynlaan een ontsluitende functie voor Voordorp, Tuindorp-oost en de Veemarkt. Daarnaast wordt er gewoond, gewerkt en gewinkeld aan de Kapteynlaan. In de huidige situatie zit er ook nog een aanzienlijk deel doorgaand verkeer op de Kapteynlaan. Het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit rondom het winkelcentrum is een van de uitgangspunten. Hiervoor is het noodzakelijk om de Kapteynlaan een meer verblijvend karakter te geven en minder de nadruk op de verkeersfunctie te leggen. Hierdoor wordt de Kapteynlaan minder aantrekkelijk voor het doorgaande verkeer: de auto krijgt minder ruimte. Dit leidt tot een afname van het doorgaande verkeer op de Kapteynlaan. Daar tegenover staat een toename van bestemmingsverkeer (bezoekers De Gaard). Per saldo is de verwachting dat het aantal autoverkeer niet veel zal toenemen.
3.3	Gevolgen verkeersmaatregelen (verwijderen vrijliggende fietspaden aan de Kapteynlaan) voor kwetsbare groepen fietsers (oudere en jongere) en de toename van het (auto)verkeer wordt onvoldoende in beeld gebracht. Hoe is het uitzicht op de weg bij de laad- en losplaatsen?	Het ontwerp is ingestoken vanuit ruimtelijke kwaliteit en het gewenste gebruik. Daarbij is ook gekeken naar de verkeersveiligheid voor alle verkeersdeelnemers. Zo is het laden en lossen voor de Albert Heijn in pandig opgelost waarbij de vrachtauto's hun manoeuvre volledig op eigen gebied maken. Dit vindt los van de rijbaan plaats en er is goed zicht op de Kapteynlaan. Met de herinrichting ligt de nadruk op langzaam verkeer en verblijf. Er ontstaan geen directe verkeersonveilige situaties door het opheffen van de fysieke scheiding tussen rijstrook en fietspad. Door het ontbreken van de fysieke scheiding tussen de verschillende verkeersdeelnemers ontstaat er een gemengd straatbeeld waarin de auto minder dominant aanwezig is. Ook is dit van invloed op de snelheid (vermindering) van het autoverkeer.
3.4	Het oversteken van de parkeerplaats Lamerislaan naar het winkelcentrum over de Kapteynlaan is zeer gevaarlijk en belastend voor de doorvoer naar Voordorp en de nieuw aan te leggen wijk Veemarktterrein (alternatief: het parkeerterrein nabij de kerkerschikken en zo mogelijk daar enige parkeerplaatsen aan toevoegen).	De oversteekbaarheid van de Kapteynlaan wordt door de nieuwe inrichting juist vergroot en daarmee ook de verkeersveiligheid. Doorgaand verkeer zal minder gebruik maken van deze route. Er is ter hoogte van de kerk onvoldoende ruimte om de benodigde hoeveelheid parkeerplaatsen te realiseren. Bovendien zou dit fors ingrijpen in het ruimtelijke plan en minder verblijfskwaliteit opleveren.
3.5	Onveilige verkeerssituatie Obbinklaan door haaks parkeren, de situering van de huidige garages en de busroute.	Het aantal verkeersbewegingen is beperkt en het overzicht is goed. De verschillende verkeersdeelnemers kunnen elkaar zien en daarop anticiperen.

	C4. Kruising Kapteijnlaan/Eijkmanlaan en parkeerterrein Lamerislaan; Reactie nr: 1, 3, 11, 17, 18, 25, 27, 28, 33, 34, 36, 39, 41	
	Door de bewoners van de Lamerislaan is een reactie ingediend, die is ondertekend door 35 bewoners. Bewoners reageren met name tegen het voornemen om de parkeerplaats te vergroten en de gevolgen daarvan. Zij zien liever een verruiming van het parkeerterrein bij de Jeruzalemkerk. Reacties zijn verwerkt in onderstaand overzicht en in de paragraaf milieu D 1 en 2.	
4.1	De kruising Kapteijnlaan en Eijkmanlaan met 30 km zone wordt versmald met als gevolg congestie, terwijl die door verschillende verkeersstromen wordt benut: - doorgangsverkeer in en uit de stad en de wijk; - overstekende voetgangers; - vrachtverkeer voor laden en lossen; - bestemmingsverkeer winkelcentrum en omwonenden; Het smalle wegprofiel maakt extra (latere) opstelplaatsen voor linksafslaand verkeer niet mogelijk.	In de huidige situatie is ongeveer de helft van het verkeer op de Kapteynlaan doorgaand verkeer, wat geen relatie heeft met de directe omgeving. Doordat het autoverkeer in de nieuwe situatie wat meer wordt geknepen, zal deze route voor het doorgaande verkeer minder aantrekkelijk worden. Voor het doorgaande verkeer is een goed alternatief voor handen: Kardinaal de Jongweg – Eykmanlaan en v.v. Doordat een deel van het doorgaande verkeer voor de alternatieve en snellere route zal kiezen ontstaat er meer ruimte. Deze ruimte wordt ingevuld door het extra verkeer ten gevolge van de uitbreiding van het winkelcentrum en een deel van het nieuwe verkeer vanuit de Veemarkt. Deze verkeersstromen kunnen goed afgewikkeld worden binnen het nieuwe ontwerp. Er is bewust gekozen om de auto hier minder ruimte te geven, zodat de Kapteynlaan geen aantrekkelijke route wordt voor (extra) doorgaand verkeer. Dit zou afbreuk doen de vereiste ruimtelijke kwaliteit.
4.2	Het kruispunt Kapteynlaan/Lamerislaan wordt niet door een gevel of zichtlijn ondersteunt. Met een veelheid aan borden moet de richting worden aangegeven. Door bebouwing vindt zichtbelemmering plaats op de kruising Kapteijnlaan en Eijkmanlaan	In de nadere uitwerking van het ontwerp zal in de vormgeving een logisch gebruik voorop staan en daar waar het noodzakelijk is, ondersteund worden met bebording. In het ontwerp is rekening gehouden met de zichtlijnen van het verkeer. Vanuit iedere hoek is voldoende zicht op de naderende en kruisende verkeersstromen.
4.3	Houdt alle inritten naar het parkeerterrein aan de Kapteynlaan. Dit scheelt voor voetgangers uit de Lamerislaan naar het winkelcentrum 1 drukke oversteek.	De twee inritten naar het parkeerterrein worden ontsloten op de Kapteynlaan.
4.4	De verwachting van 115 mvt/etmaal in de Lamerislaan (blz. 29) is te laag want een groot deel van de parkeerders moet eerst de Lamerislaan in alvorens het parkeerterrein te kunnen bereiken.	De vermelde verwachte stijging van het autoverkeer in de Lamerislaan betreft verkeer uit de wijk dat gebruik maakt van de Lamerislaan e.o. om van en naar het winkelcentrum te rijden.

4.5	In de huidige ontwerpen wordt via een monstrueuze constructie (een bocht in de Kapteynlaan en een Y-splitsing op de Lamerislaan en dat dicht achter elkaar), aan de Lamerislaan geplaatst. Op een drukke inrit in een woonstraat kan niet op de steun van de klankbordgroep worden gerekend.	De planontwikkeling is veelvuldig in de klankbordgroep besproken en op basis van overleg aangepast. Niet op alle punten resp. met alle leden van de klankbordgroep kon overeenstemming worden bereikt.
4.6	Lichtoverlast: - van verlichting van het parkeerterrein, koplampen auto's en lichtreclame; - van koplampen uit de bocht in de Kapteynlaan straalt licht af naar de 1 ^{ste} woningen Lamerislaan.	Dit punt is ook in de klankbordgroep besproken. Toegezegd is dat de overlast van koplampen van auto's op parkeerterrein zal worden beperkt door een "groene wal" tussen het parkeerterrein en de Lamerislaan. Aanvullend is nog groen opgenomen ter hoogte van de eerste woningen van de Lamerislaan. Hinder van koplampen ter hoogte van de 1e woning aan de Lamerislaan wordt daarmee beperkt. Van lichtreclame aan de zijde van de Kapteynlaan zal slechts zeer beperkt sprake zijn. Dit betreft maximaal 3 winkelunits aan de Kapteynlaan. Verlichting en reclame is gebonden aan nog nader vast te stellen puien en regels omtrent reclame.
4.7	Bij de ingang en uit de garages aan de 1 ^{ste} flat Lamerislaan is de ruimte voor b.v. verhuisauto's ook niet groot. Het parkeerterrein verlaten is ook niet eenvoudig. Dit geldt ook voor het parkeerterrein dat wel erg veel openbare ruimte inneemt.	De bereikbaarheid van de parkeerplaatsen moet goed zijn. In de nadere uitwerking zal hier aandacht voor zijn.
4.8	In het SPvE worden ook de parkeerplaatsen ter hoogte van de woningen Lamerislaan 3 t/m 7 opgeheven. Dit kost parkeerruimte aan de Lamerislaan. Dit is zeer onhandig bij het schoonhouden van de auto (zuigen met 50 m verlengsnoer) en eventuele verhuizingen en voor hulpdiensten.	Hoewel het aantal parkeerplaatsen wordt uitgebreid, komt door de herinrichting de positie van parkeerplaatsen anders te liggen. Dit kan soms onhandig zijn, maar is helaas noodzakelijk voor een goede inrichting. In de Lamerislaan blijft voldoende parkeergelegenheid in de nieuwe situatie en alle woningen blijven goed bereikbaar voor nood- en hulpdiensten.
4.9	Uitbreiding van functieverandering van het parkeerterrein aan de Lamerislaan. Het parkeerterrein zal niet alleen dienst gaan doen voor bewoners van de aangrenzende woningen maar ook voor winkelend publiek. Het winkelcentrum is een bezoekersintensieve locatie die niet alleen overdag maar ook in de avonduren en in de toekomst mogelijk ook in de nachtelijke uren wordt bezocht. Het parkeerprobleem wordt afgewend op de bewoners aan het begin van de Lamerislaan. Bewoners ondervinden daarbij visuele overlast (verdriedubbeling van het parkeerterrein), lichtoverlast (verlichting parkeerterrein, koplampen auto's, lichtreclame) en geluidsoverlast (claxoneren, starten, wegrijden, autoradio's, afgaan slotalarm, opstelruimte voor winkelwagens, nachtelijk	Een van doelstellingen van het plan is om het zoekverkeer naar één parkeerplaats te verminderen. Dit heeft geleid tot een concentratie van de meeste parkeerplaatsen op een plek. Het grootste deel van het parkeren zal dan ook daar plaatsvinden. Hierdoor wordt het zoeken naar een plek makkelijker en leidt tot minder zoekverkeer. In het ontwerp is zoveel mogelijk rekening gehouden met het meer intensieve gebruik van de directe omgeving. Zo wordt het parkeerterrein afgeschermd met hagen en worden er op het terrein ook bomen geplant. Nachtelijke functies worden niet in de plannen voorzien. Er is ter hoogte van de kerk onvoldoende ruimte om de benodigde hoeveelheid parkeerplaatsen te realiseren. Bovendien zou dit fors ingrijpen in het ruimtelijke plan en de aanleg van een nieuw plein beperken.

	gebral). Bewoners stellen als alternatief het herschikken van het parkeerterrein nabij de kerk voor en zo mogelijk daar enige parkeerplaatsen aan toevoegen.	
4.10	De drempel/afrit van het plateau in de Lamerislaan (Y-splitsing) is ongewenst. Door trillingen van afrijdende en “neerkomende” auto’s lopen de huizen schade op.	De afstand tussen de geplande drempels en de huizen aan de Lamerislaan is voldoende. De snelheid van de motorvoertuigen ligt hier laag. Trillinghinder wordt hier niet verwacht. In het definitief ontwerp en bij de uitvoering zal hiermee rekening gehouden worden.
4.11	Verdeel de parkeerplaatsen meer over de wijk en laat die niet uitsluitend ten laste komen van de bewoners van de Lamerislaan (groenstroken langs de Everdingenlaan of Obbinklaan opofferen)	Een van de opgaven is om het zoekverkeer naar parkeerplaatsen te verminderen. Door het grootste deel van de parkeercapaciteit op een plek te realiseren kan het zoekverkeer geminimaliseerd worden.
C5. Valetonlaan/Obbinklaan en laden-lossen; Reactie nr: 3, 5, 10, 13, 18, 33, 37, 38, 40, 41,		
	Door de bewoners van de Valetonflat is een reactie ingediend, die is ondertekend door 41 bewoners. Bewoners reageren met name tegen het opschuiven van de Valetonlaan naar de flat en de gevolgen daarvan. Reacties zijn verwerkt in onderstaand overzicht en in de paragraaf milieu D 1 en 2.	
5.1	Toename verkeer Valetonlaan. Alhoewel het laad- en losverkeer van Albert Heijn zal zich verplaatsen, staat daar tegenover dat met het verplaatsen van de ingang van de Albert Heijn, het aantal zoekbewegingen naar een parkeerplaats aan de westzijde van de Gaard zal toenemen. Dit wordt versterkt door het sluiten van de passage op het moment dat de andere winkels gesloten zijn (avond, zondag). Het zoeken naar parkeerplekken (voor auto’s en vooral fietsen) zal zich dan niet concentreren rond de Kapteynlaan (fietsen) maar rond de Valeton-Obbinklaan. Dit is de kortste looproute winkels – zeer beperkte parkeerplaatsen en de fiets. Met een volle winkelwagen om de Gaard lopen kost meer tijd en moeite dan een parkeerplaats zo dicht mogelijk bij de ingang zoeken. Dit leidt tot forse toename van verkeer en (geluids-)overlast. Veel verkeer dat via de Eyckmanlaan (route vanuit de stad) naar de Gaard gaat, zal rond de Valetonlaan parkeren en niet rond de Kapteynlaan. Ook het laden en lossen van winkels aan de zuidzijde van de Gaard zit aan de Obbinklaan. Veel verkeer zal niet via de Troosterlaan vertrekken maar via de Obbinklaan (al dan niet tegen het verkeer in via de Valetonlaan, zoals nu vaak gebeurt).	De parkeercapaciteit aan de Obbinklaan is beperkt, waardoor wordt voorkomen dat grote aantallen bezoekers van het winkelcentrum hier kunnen parkeren. Daarnaast is de Valetonlaan alleen direct bereikbaar voor automobilisten vanaf de Eyckmanlaan en niet vanuit het noorden en de Kapteynlaan. De openingstijden van de passage zullen ook gekoppeld worden aan de openingstijden van AH. Dit leidt dus niet tot extra zoekverkeer rond de Valeton-Obbinklaan. Het negeren van de verkeersregels kunnen we niet tegengaan. Er zal handhavend worden opgetreden indien de overtreding wordt waargenomen. Ook wordt er in gesprekken met de winkeliers het laden en lossen besproken
5.2	Het eerste plan waarin de verlegde Valetonlaan alleen een fietspad zou worden, heeft de voorkeur.	De Valetonlaan maakt onderdeel uit van de expeditieroute en daarnaast vervult deze weg een belangrijke rol in de bereikbaarheid van de woningen aan de Obbinklaan. Hierdoor is

		er gekozen om de huidige functie en gebruik van de Valetonlaan te handhaven. De Valetonlaan blijft éénrichtingsverkeer.
5.3	De route die zoekpubliek gaat gebruiken Cohenlaan, Herwerdenlaan en terug via de Zwaardemakerlaan, Everdingenlaan, Obbinklaan, Kapteijnlaan wordt volledig gemist in de plannen. Parkeren op deze plekken wordt niet genoemd in het SPvE en wordt als een omissie ervaren.	Door het centraliseren van het overgrote deel van de parkeerplaatsen aan de Kapteynlaan wordt het zoekverkeer tot een minimum beperkt. Onderzocht gaat worden of het gebruik van winkelwagentjes ruimtelijk beperkt kan worden, zodat bijvoorbeeld de winkelwagentjes niet de Obbinklaan kunnen oversteken. Het wordt daardoor niet aantrekkelijk om in de achterliggende straten te parkeren.
5.4	Hoe permanent is de verlegging van de verkeersstroom die via de Troosterlaan de wijk wil verlaten (Eykmalaan – Valentonlaan – Obbinklaan) wanneer de Kapteynlaan wordt aangepakt.	De aanpak van de Kapteynlaan en de tijdelijke maatregelen moeten nog bepaald worden. Vanaf de Eykmalaan is de route via de Obbinklaan-Troosterlaan geen logische route om de wijk te verlaten. Het winkelcentrum heeft bovendien primair een wijk- en buurtfunctie. Verkeer komt met name uit de eigen wijk/buurt.
5.5	In de nieuwe situatie ligt de Valetonlaan nagenoeg in het verlengde van de Cohenlaan waardoor het voor parkeren nog meer voor de hand ligt om niet voor de Obbinklaan te kiezen maar de wijk in te rijden via de Cohenlaan .	Bezoekers van winkelcentrum De Gaard zullen kiezen voor de parkeergelegenheid direct rondom het winkelcentrum. Overloop naar de Cohenlaan zal minimaal zijn. De Valetonlaan heeft eenrichtingsverkeer. Vanuit de Cohenlaan kan hier dus niet in gereden worden.
5.6	Inpandig laden en lossen. Bij de Gagelhof is ook voor dit systeem gekozen. Dit werkt echter niet, de ruimte wordt voor opslag van goederen gebruikt en de vrachtauto parkeert gewoon op de weg. Afspraken kunnen niet gemaakt worden.	Afspraken over gebruik van expeditiehof worden vastgelegd in de huurovereenkomst van de eigenaar van het winkelcentrum met AH. Het winkelcentrum zal AH aanspreken op afwijkend en overlast gevend gebruik.
5.7	Zorgen over het opstellen van vrachtauto's die nog niet kunnen laden en lossen. Die auto's staan her en der door de wijk geparkeerd en zorgen voor onoverzichtelijke situaties.	In de praktijk zullen leveranciers / winkeliers dit onderling afstemmen. Wachtijden van leveranciers en chauffeurs zijn kostbaar en dus is er alle reden voor een afstemming onderling. Er is ook voldoende ruimte opgenomen in de openbare ruimte.
5.8	Inpandig kan slechts een beperkt aantal auto's laden en lossen. Wanneer meerdere auto's tegelijk aankomen (nu staan soms 2 of 3 auto's op de Valetonlaan) waar moet dan gewacht worden. Wanneer die op de Kapteynlaan tussen de huizenblokken van Lamerislaan en Kouwerplantsoen gaan wachten, dan krijgen bewoners te maken met lawaai (hoe vroeg?) en stank.	Op basis van het overleg in de klankbordgroep is besloten het laden en lossen van AH inpandig te maken. Daardoor wordt de druk van het laden en lossen op straat sterk verminderd. De capaciteit van AH is dat twee vrachtwagens tegelijk inpandig kunnen worden verwerkt. Dit wordt als voldoende gezien voor deze AH. Voor de overige winkels zijn andere laad- en losvoorzieningen aanwezig, aan de zijde van de Obbinklaan. Zie ook de bovenstaande antwoorden.
5.9	Bewoners maken bezwaar tegen de verlegging van de Valetonlaan tot tegen de flat. De garages onder de flat zullen onbereikbaar zijn voor de eigenaren. De deuren openen naar buiten en in de nieuwe situatie zullen de deuren over het	De Valetonlaan is aangepast n.a.v. de reacties. De “knik” is uit de weg gehaald en het profiel is aangepast. Tevens is de weg 0,5 meter verlegd richting het winkelcentrum. Daarmee komt de Valetonlaan verder van de flat af te liggen. De afstand van de

	fietspad openen. Kan nog veilig in- en uitgereden worden. Ramen van de flats kunnen niet gewassen worden. Er is geen plaats voor hoogwerkers. De suggestie wordt gedaan om horizontaal te openen ophaaldeuren aan te brengen.	Valetonflat tot de weg varieert van 3,50 meter op de hoek tot 7,50 meter verderop. Zie hiervoor bijgevoegd aangepast ontwerp. De suggestie om aanvullend horizontaal te openen ophaaldeuren aan te brengen zal door TOP Vastgoed worden bekeken.
C6. Parkeren auto's; Reactie nr: 1, 3, 5, 7, 11, 15, 17, 18, 24, 25, 27, 28, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 41,		
6.1	Afstand A.H. en parkeerplaats is te groot en leidt tot zoekverkeer voor een parkeerplaats in omliggende straten. Geen rekening wordt gehouden met de kortste looproute vanaf het parkeerterrein Kapteynlaan (dichtbij de Eykmanlaan) naar de ingang van de A.H. Juist op momenten dat andere winkels zijn gesloten en de traverse dus dicht is. De looproute parkeerterrein Kapteynlaan/Eijkmanlaan naar de Albert Heijn gaat via de kortste weg "buitenom" het winkelcentrum. Hier wordt op geen enkele manier in voorzien. Deze route zal zeker gebruikt worden wanneer het winkelcentrum gesloten is maar de Albert Heijn nog open.	De openingstijden van de passage zullen ook gekoppeld worden aan de openingstijden van AH. Dit leidt dus niet tot extra zoekverkeer rond de Valeton-Obbinklaan. De ontwikkelaar TOP Vastgoed/NEVO BV gaat onderzoeken of het gebruik van winkelwagentjes ruimtelijk beperkt kan worden, zodat bijvoorbeeld de winkelwagentjes niet de Obbinklaan kunnen oversteken. Het wordt daardoor niet aantrekkelijk om in de achterliggende straten te parkeren. De loopafstanden vanaf de parkeerplaatsen aan de Kapteynlaan zijn zeer acceptabel. Vanaf de Eykmanlaan is dit ook direct de eerste parkeervoorziening en daarmee aantrekkelijk. Gezien het grote aantal parkeerplaatsen biedt deze locatie ook de grootste kans op een vrije parkeerplaats. De overige parkeerplaatsen zijn beperkt met een mindere kans op een vrije parkeerplaats en daardoor minder aantrekkelijk. Zie ook de bovenstaande beantwoording bij C5.
6.2	Onduidelijk is hoeveel parkeerplaatsen versmalling van de Eykmanlaan oplevert. In de loop van het traject zijn de plannen m.b.t. de versmalling bijgesteld, i.v.m. voorsorteren en veilige oversteek halverwege voor fietsers en voetgangers.	Versmalling van de Eykmanlaan levert ruimte op. Deze ruimte wordt gebruikt voor de uitbreiding van het winkelcentrum en de invulling van de buitenruimte in zijn geheel. Doordat het gehele parkeerterrein wordt heringericht is het slechts indicatief mogelijk om aan te geven hoeveel parkeerplaatsen de versmalling van de Eykmanlaan oplevert. Het aantal extra parkeerplaatsen als gevolg van de versmalling Eykmanlaan bedraagt indicatief 24 parkeerplaatsen.
6.3	Er is onvoldoende extra parkeergelegenheid. Toename verkeersoverlast (verkeersbewegingen, vervuiling, onveiligheid) door opheffen parkeerplaats rondom de Jeruzalemkerk en verdubbelen van de parkeerplaats Kapteynlaan. Te weinig parkeerplaatsen leidt tot een continue stroom zoekende auto's naar parkeerplaatsen in de Lamerislaan (Kapteynlaan). Om de verwachte parkeeroverlast te voorkomen: maak de parkeerterreinen tot blauwe zone en voer parkeervergunningen in voor de Lamerislaan (gratis voor bewoners	Het aantal parkeerplaatsen is bepaald door te kijken wat het huidige aantal parkeerplaatsen is. Daar bovenop komen het aantal parkeerplaatsen dat nodig is ten behoeve van de uitbreiding van het winkelcentrum en de nieuwe woningen. Voor het aantal toe te voegen parkeerplaatsen zijn de vastgestelde gemeentelijke parkeernormen gebruikt. De suggestie van blauwe zone wordt meegenomen in de afweging invoering betaald parkeren Tuindorp-oost noord. De procedure hiervoor loopt op dit moment.

	Lamerislaan). Het knelpunt “verspreid parkeren” is niet opgelost, vanwege de omvang van de uitbreiding (blz. 10 en 20). De extra woningen maken het parkeerprobleem alleen maar groter.	Een van doelstellingen is om het zoekverkeer naar een parkeerplaats te verminderen. Dit heeft geleid tot een concentratie van de meeste parkeerplaatsen op een plek. Het grootste deel van het parkeren zal dan ook daar plaatsvinden. Hierdoor wordt het zoeken naar een plek makkelijker en leidt tot minder zoekverkeer.
6.4	De parkeerplaatsen aan de Lamerislaan staan zowel overdag als 's avonds vol. De uitbreiding die nu is voorgesteld is onvoldoende. Als er niet goed geparkeerd kan worden zullen mensen van buiten de wijk niet kiezen voor deze locatie voor hun boodschappen, neemt de klandizie af en de leegstand toe. Kan het toevoegen van extra parkeerplaatsen aan de Lamerislaan nu al niet worden uitgevoerd?	Het aantal parkeerplaatsen dat gerealiseerd wordt, moet voldoen aan de gemeentelijke parkeernormen. Hiermee denken wij voldoende parkeergelegenheid te bieden voor alle gebruikers. Met de realisatie van het parkeerdek op het winkelcentrum is bewust gekozen om de ruimtelijke kwaliteit van het plan te verhogen. De extra parkeerplaatsen zijn noodzakelijk voor de herinrichting en uitbreiding van het winkelcentrum. De uitvoering ervan is verbonden aan de aanpak van de het winkelcentrum en kan niet op onderdelen eerder worden uitgevoerd.
6.5	Het plan heeft te weinig parkeerplaatsen (indirect ook gesteld, blz. 34: er zal met opstellen van het definitief ontwerp nog een optimaliseringsslag moeten worden gemaakt om het volgens de norm vereiste aantal parkeerplaatsen te realiseren). Hoeveel parkeerplaatsen zijn er nu, komen er straks en wordt voldaan aan de norm? Wat wordt bedoeld met het op pagina 30 van het SPvE gestelde dat betaald parkeren in Tuindorp-Oost het uitgangspunt is voor de parkeertelling?	Zie onze reactie bij 6.3. Er moet inderdaad nog een optimaliseringsslag worden gemaakt om, uitgaande van het huidige programma, nog 9 parkeerplaatsen te realiseren. Het aantal parkeerplaatsen dat gerealiseerd wordt, moet voldoen aan de gemeentelijke parkeernormen, zoals deze bij betaald parkeren gelden. De parkeerbalans staat op pagina 30 van het SPvE.
6.6	Stel een blauwe zone in voor het parkeerterrein voor het winkelcentrum. Dan worden alleen langparkeerders getroffen en niet de winkeliers (die ruimte op het parkeerdek krijgen) en omwonenden (die betaald voor hun eigen deur kunnen staan). Na het invoeren van betaald parkeren is het in de KWL straten (gratis parkeren) drukker met langparkeerders en winkelend publiek geworden terwijl op het parkeerterrein van het winkelcentrum niets staat. Maak overal betaald parkeren.	Deze suggesties wordt meegenomen in de afweging invoering betaald parkeren Tuindorp-oost noord. De procedure hiervoor loopt op dit moment.
6.7	Om de parkeeroverlast niet alleen ten laste van de bewoners van Lamerislaan te laten komen, zou de vijver naast het winkelcentrum of een deel van de groenstroken op de Everdingenlaan of aan de Obbinklaan opgeofferd kunnen worden voor parkeerplaatsen.	Een van doelstellingen is om het zoekverkeer naar een parkeerplaats te verminderen. Dit heeft geleid tot een concentratie van de meeste parkeerplaatsen op een plek. Een verdere versnippering van parkeerplaatsen zal opnieuw leiden tot zoekverkeer. Daarnaast doet het verdwijnen van groen en water afbreuk aan de ruimtelijke kwaliteit in het plangebied.
6.8	T.p.v. het Kouwerplantsoen komt een nieuwe doorsteek voor bussen en expeditieverkeer. Wissel de nieuwe doorsteek voor bussen en expeditieverkeer ter hoogte van het Kouwerplantsoen om met de parkeerplaats.	In overleg met en op verzoek van de Klankbordgroep is er om verkeersveiligheidsredenen voor gekozen om de doorsteek juist op deze locatie aan te brengen (conform het Schetsplan De Gaard uit 2012). Hierdoor kunnen ook de ondergrondse afvalcontainers (voor de woningen) op hun plaats blijven.

6.9	De beschikbare ruimte op het parkeerdek is te krap bemeten. Deze is bedoeld voor bewoners en winkelpersoneel. Er komen echter meer bewoners (nieuwe appartementen) en extra winkelpersoneel (3X zo groot winkelcentrum). Deze parkeerders gaan ook naast het parkeerdek een plek zoeken.	Op het parkeerdek worden voldoende parkeerplaatsen gerealiseerd om de bewoners en personeel van winkelcentrum De Gaard te faciliteren. Het aantal parkeerplaatsen op het dek, ligt boven de minimum norm.
6.10	Niet alle parkeerplaatsen zullen vrijkomen door het verplaatsen van de parkeerplaatsen van bewoners van de Gaard naar het dak van de Gaard. Dit beperkt het aantal parkeerplekken voor bewoners van de Obbinklaan (zuidzijde), van de flat Valettonlaan en voor bezoekers de Gaard. Dit wordt nog versterkt doordat bewoners van de Obbinklaan (zuidzijde) minder voor de deur zullen parkeren. Vanwege de opritten naar garages mag dit nu al niet, maar het gebeurt toch om te voorkomen dat laad- en losverkeer van de Albert Heijn via het trottoir parkeerbewegingen maakt en de beperkte plekken aan de noordzijde van de straat bezetten.	Door het verplaatsen van de parkeerplaatsen voor bewoners en medewerkers van winkelcentrum De Gaard naar het dak, ontstaat er in de openbare ruimte per saldo meer vrije parkeergelegenheid voor de overige gebruikers. Er is, in het bepalen van het totaal aantal parkeerplaatsen, rekening gehouden met het feit dat de parkeerplaatsen op het dak alleen gebruikt kunnen worden door deze specifieke doelgroep. Er is dus geen sprake van dubbelgebruik bij deze parkeerplaatsen. Hierdoor zijn er extra parkeerplaatsen in de openbare ruimte voorzien. Tengevolge van de introductie van betaald parkeren komen bewoners die al een parkeerplaats op het parkeerdek hebben, niet in aanmerking voor een 1 ^e parkeervergunning op maaiveld (straat).
6.11	Onduidelijk in het SPvE is welke cijfers gelden voor het parkeren en niet elke keer wordt hetzelfde gebied betrokken in de telling (blz. 9 wat is precies meegerekend). Er wordt een prognose gemist van het aantal parkeerbewegingen (in- en uitparkeren) per etmaal. In de Lamerislaan wordt momenteel ook aan de straatkant op het 2 ^{de} parkeerterrein geparkeerd voor de Gaard. Waarschijnlijk ook voor een gedeelte van de Troosterlaan en Everdingenlaan. Op blz. 30 van het SPvE worden andere getallen genoemd. De extra appartementen maken het parkeerprobleem groter.	Op bladzijde 9 wordt de bestaande situatie rondom het huidige winkelcentrum beschreven. Op bladzijde 30 betreft het, het exacte aantal parkeerplaatsen binnen het plangebied, in de huidige en toekomstige situatie. Ook de extra appartementen moeten aan de parkeernormen voldoen. Extra appartementen betekent ook extra parkeergelegenheid in het plangebied. In het verkeerskundig onderzoek wordt nader ingegaan op de verkeersbewegingen in het plangebied. Het verkeerskundig onderzoek is een bijlage van het SPvE en is te vinden op de website van het project (www.utrecht.nl/degaard).
C7. Parkeren fietsen; Reactie nr: 6, 7, 11, 17, 22, 33, 36		
7.1	De nadruk ligt te veel op “boodschappen doen met de auto”. Dit is in strijd met de gemeentelijke uitgangspunten Aantrekkelijk en Bereikbaar. Met de fiets naar de Gaard is gevaarlijk en vervolgens kan je je fiets niet kwijt vanwege te weinig stallingsplek (te weinig fietsenstallingen).	De gemeentelijke fietsparkeernormen worden gehanteerd, zodat ook het fietsparkeren voldoende wordt gefaciliteerd.
7.2	Te weinig stallingsplaatsen voor fietsers. Volgens de norm wel voldoende, volgens de praktijk niet. Hoeveel stallingsplaatsen zijn er nu en hoeveel in de nieuwe situatie? De opstelling van rekken ruggelings naast elkaar naast de kiosk is onhandig omdat fietsers bij vertrek, aankomst en overpakken van boodschappen in fietstassen – er is geen ruimte om een winkelwagentje naast de fiets te zetten - in elkaar vaarwater zitten. Waarom verdwijnen de fietsenstallingen die nu voor de kerk staan?	De gemeentelijke fietsparkeernormen worden gehanteerd, zodat ook het fietsparkeren voldoende wordt gefaciliteerd. De ontwikkelaar wordt gevraagd bij de indiening van de definitieve plannen voor de bestemmingsplanwijziging met een fietsparkeerbalans te komen, waarin de te handhaven (ca 180 fietsstallingsplaatsen) de definitieve nieuwe fietsstallingsplaatsen worden aangegeven. In het ontwerp inrichtingsplan zijn door de nieuwe pleinvulling fietsstallingsplaatsen

	Fietsrekken zijn lastig te benaderen door het omringende groen.	gewijzigd. Ter hoogte van het pleintje bij de Valetonflat zijn aanvullend fietsparkeerplaatsen opgenomen. Zie aangepast ontwerp openbare ruimte. Deze fietsstallingsplaatsen liggen direct nabij de entree van de Albert Heijn. De tussenruimte tussen de fietstallingen die ruggelings bij de kiosk liggen bedraagt 3,0 meter hetgeen ruimschoots voldoende is voor het plaatsen en uitnemen van een fiets. Het groen wordt aangebracht aan de achterzijde van de fietsrekken en is een ontwerpkeuze.
7.3	De meeste bezoekers van het winkelcentrum, zullen voor de Albert Heijn komen. Daarom zij de fietsklemmen voor de Albert Heijn te beperkt. De beschikbare fietsklemmen liggen te ver van de winkels, zodat veel mensen alsnog met de auto komen. Met de huidige ongeveer 150 plaatsen staan er nog veel fietsen los voor de Albert Heijn. Ook in de Lamerislaan staan regelmatig fietsen van automobilisten.	De locaties van de fietsenrekken liggen aan de verschillende zijden van het winkelcentrum en dichtbij de ingangen van de winkels. De gemeentelijke fietsparkeernormen worden gehanteerd, zodat ook het fietsparkeren voldoende wordt gefaciliteerd. In het aangepaste ontwerp is een extra fietsenstalling opgenomen ter hoogte van de entree van de AH. Hiermee wordt gestimuleerd dat mensen tot dicht bij de AH kunnen komen.
C8. Bus; Reactie nr: 11, 12, 13, 29, 36		
8.1	Aanbrengen van een busluis in de nieuwe busroute, zodat de route niet door overig verkeer kan worden gebruikt.	Deze suggestie zal worden meegenomen in de nadere uitwerking
8.2	De weg tussen het winkelcentrum en de kerk aan de overkant verdwijnt. Op die weg stond eerst een busstation. Wordt dit busstation verplaatst of verdwijnt het busstation. Hoe gaat de bus dan rijden?	De weg schuift op naar de andere zijde van de kerk. Hier komt ook de bushalte. Vanaf dit punt rijdt er een bus van en naar Voordorp.
8.3	Hef de busluis op zodat deze ook voor ander verkeer gebruikt kan worden.	Het schrappen van de nieuwe busluis is niet wenselijk omdat hierdoor mogelijk nieuw sluipverkeer door de woonstraten ontstaat.
8.4	De afstand van De Lichtkringen voor mensen van de Eyckmanlaan naar de nieuwe bushalte (verder van de Eyckmanlaan af) wordt vergroot/te groot. Leg de bushalte aan de noordzijde Eyckmanlaan (ter hoogte van de Lichtkring) naast de rijbaan. Stoppen van de bus op de rijbaan veroorzaakt files.	De afstand ten opzichte van de huidige halte is klein. Daarmee blijft het verzorgingsgebied van de bushalte hetzelfde. Bij de huidige bushalte stoppen stadsbussen, dit is op de Eyckmanlaan niet het geval. Binnen de huidige route van de buslijn is het niet mogelijk om de halte naar de Eyckmanlaan te verplaatsen.
8.5	Als er plaats is voor maar één bus, moet de tegenliggende bus wachten. Daar is geen plaats voor. In de bochten is meer ruimte nodig voor een dubbele bus (die gewoonlijk buiten de schoolvakanties rijdt).	Er kunnen 2 bussen op hetzelfde moment halteren, daar is ruimte voor. Ontwerputgangspunt is een gelede (dubbele) bus. Dit is ruimtelijk mogelijk.

8.6	Wordt in het bestemmingsplan vastgelegd dat er alleen bussen en expeditieverkeer van de Gaard van de doorsteek ter hoogte van het Kouwerplantsoen, gebruik mogen maken?	Deze optie zal worden overwogen bij de opstelling van het bestemmingsplan.
D. Milieu		
1. Geluid; Reactie nr: 1, 3, 5, 13, 15,18, 24, 31, 34, 38, 40		
1.1	Parkeerplaats rondom de Jeruzalemkkerk verdwijnt, die qua geluid en fijnstofverspreiding gunstig liggen. Er staan geen huizen met de frontzijde naar toe en bij de heersende windrichting wordt er ook weinig naar huizen toegewaaid. , wat extreme parkeeroverlast en nutteloze verkeersbewegingen (zoekverkeer) veroorzaakt.	De parkeerplaatsen rondom de kerk verdwijnen gedeeltelijk om het ontmoetingsplein met veel groen mogelijk te maken. Voor de woningen van de Lamerislaan is en wordt de afstand tot het parkeerterrein langs de Kapteynlaan vergelijkbaar.
1.2	Geluidsoverlast: - door verleggen Valettonlaan meer in de richting van de flat, gaan de bewoners geluidsoverlast ondervinden. Het autoverkeer komt dicht langs de appartementen . De eerste twee woonlagen zullen autoverkeer dichterbij het appartement en balkon krijgen. - door toename verkeer (personen en vrachtverkeer, claxoneren, starten, weggrijden, auto-alarm, autoradio) en bedrijvigheid (laden, lossen, winkelwagentjes). De ingang van de Albert Heijn komt ook aan deze kant te liggen. - het SPvE vermeldt niets over de geluidsoverlast die bewoners van de laagbouw van de appartementen aan de Lamerislaan tegemoet kunnen zien. - zijn de geluidsnormen (op basis van onderliggende verkeerskundige aannames) twijfelachtig of moeten zij nog uitgewerkt worden?	Het laden/lossen voor de AH wordt hier verplaatst naar de Kapteynlaan en inpandig gemaakt. Dit zal veel (geluids)overlast schelen. De hoofdingang voor AH voor het autoverkeer blijft aan de zijde van de Kapteynlaan (via het grote parkeerterrein). De gemeente en ook TOP Vastgoed hebben de situatie van de Valettonlaan (éénrichtingsverkeer) opnieuw bekeken en de ligging van de Valettonlaan in het ontwerp aangepast zodat meer ruimte ontstaat tussen de Valettonflat en de rijbaan. Ook is recent alsnog een verkeerstelling uitgevoerd. Op een gemiddelde werkdag rijden er ongeveer 800 mvt/etmaal (mvt = motorvoertuigen, waarbij ook bromfietsen worden meegeteld). Rekening houdend met een toekomstige groei van 25% van het verkeer is voor de geluid- en luchtberekeningen uitgegaan van 1.000 mvt/etmaal voor de Valettonlaan. In de huidige situatie bedraagt de geluidsbelasting ca 49 dB. In de toekomstige situatie waarbij de weg schuin langs het flatgebouw loopt bedraagt deze ca 54 dB op het gevelpunt waar de wegas op een afstand van 9 meter ligt en ca 56 dB waar de wegas een afstand van 5 meter ligt. De toename bedraagt dus 5 tot 7 dB en is dus aanzienlijk. Hoewel het niet gaat om een drukke weg en er geen formele belemmeringen liggen (30-km straat valt niet onder de Wet Geluidhinder) zal in het verdere traject nog gekeken worden op welke wijze verder aan de bezwaren tegen geluidsoverlast tegemoet gekomen kan worden. Gedacht kan worden aan de toepassing van geluidarme bestrating, het verder terugleggen van de weg of het terugbrengen van de verkeersintensiteit.

		Bij de aanvraag voor een bestemmingsplanwijziging zullen vervolgonderzoek en maatregelen voor de Valetonlaan moeten worden overlegd door de projectontwikkelaar TOP Vastgoed. Voor het bestemmingsplan is een gedetailleerd akoestisch onderzoek naar de effecten op alle woningen en eventuele andere geluidsgevoelige bestemmingen in de omgeving noodzakelijk. De introductie van een 30 km zone op de Kapteynlaan zal een positieve uitwerking hebben op geluidhinder van het verkeer.
1.3	Wordt rekening gehouden met geluidsbelasting op de gevels van de nieuwe woningen?	Ja, bij het bestemmingsplan wordt hierop getoetst. In het SPvE wordt hier ook op ingegaan (pagina 33).
2. Luchtkwaliteit; Reactie nr: 3, 5, 8, 11, 13, 15, 16, 18, 20, 24, 29, 31, 34, 38, 39, 40		
2.1	Toename fijnstof/verslechtering van de luchtkwaliteit door parkeermanoeuvres, wijziging verkeersopzet, extra motorvoertuigen/etmaal (2300 bovenop de al aanwezige 6500). De verkeersopzet wijzigt als mensen door de verkeersremmende maatregelen over de Kardinaal de Jongweg omrijden. - Is de luchtkwaliteit (op basis van onderliggende verkeerskundige aannames) twijfelachtig of moeten zij nog uitgewerkt worden?	De luchtkwaliteit is beoordeeld langs de belangrijkste en drukste aan- en afvoerwegen naar het plangebied De Gaard. Daarbij is de verkeersaantrekkende werking en de afwikkeling van het verkeer meegenomen in de luchtberekeningen. Geconstateerd kan worden dat zowel voor fijn stof als voor stikstofdioxide ruimschoots wordt voldaan aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het aantal dagen dat de 24-uursgemiddelde grenswaarde voor fijn stof wordt overschreden verschilt niet tussen de autonome situatie en de situatie na planontwikkeling en bedraagt maximaal 14 dagen. Daarnaast wordt geconstateerd dat de verslechtering van de luchtkwaliteit als gevolg van de herontwikkeling van De Gaard Niet in Betekenende Mate bedraagt. In de tabellen 1 en 2 op pagina 34 van het SPvE zijn de resultaten van de uitgevoerde luchtberekeningen opgenomen voor de jaargemiddelde concentraties stikstofdioxide en fijn stof. De beoordeling van de luchtkwaliteit vormt een onderdeel van de het nieuw op te stellen bestemmingsplan
2.2	Luchtverontreiniging: - na verleggen van de Valetonlaan komt deze op ca. 3.5 meter van de Valetonflat te liggen. De onderste twee bouwlagen van die flat zullen autoverkeer (dat door het nieuwe winkelcentrum ook nog toeneemt) veel dicht	Het verleggen van de Valetonlaan richting de appartementen beïnvloedt de luchtkwaliteit op de gevel (toetspunt voor de berekening van de luchtkwaliteit). Op basis van de verwachte toekomstige verkeersintensiteiten (circa 1.000 mvt/etmaal) kan worden geconcludeerd dat ter plaatse op de Valetonlaan ook op de gevel ruimschoots aan de

	bij hun appartement (met balkon) krijgen, met als gevolg luchtverontreiniging. - Toename verkeersbewegingen. - Het SPvE gaat uit van ca. 115 mvt/etmaal (pag. 29, afb. 20). Dit betreft niet het stukje tot aan de inrit. Daar komen waarschijnlijk 500 of 1.000 mvt/etmaal bij. De conclusie op pg. 34 dat aan de daar genoemde artikelen van de Wet Milieubeheer wordt voldaan, is voorbarig, onjuist en ongefundeerd. - In het SPvE is naar de verwachte stikstof en fijnstof normen voor verschillende wegen gekeken, maar niet specifiek voor de vernieuwde Valetonlaan. - In het SPvE wordt gesproken van een wegbedekking met ribbelstroken. Dit veroorzaakt onnodig lawaai en stofdeeltjes (rubber en slijtend asfalt) en dient vermeden te worden.	grenswaarden uit de Wet milieubeheer zal worden voldaan. De genoemde toename van de verkeersintensiteit van ca. 115 mvt/etmaal heeft betrekking op de groei van het verkeer uit het gebied van de KWL-lanen. (Dit betreft dus lokaal verkeer). Bij de materiaalkeuze zal in het definitief ontwerp rekening worden gehouden met geluidhinder.
2.3	Vergeeten wordt dat er ook bij de vergrote parkeerplaats aan de Lamerislaan woningen en appartementen staan, hiervoor zou ook een fijnstofmeting moeten plaatsvinden. Een prognose ontbreekt van het aantal parkeerbewegingen (in- en uit parkeren, van invloed op fijnstof) per etmaal.	Appellant heeft het over een fijn stof meting, terwijl vermoedelijk wordt bedoeld een fijn stof berekening. Immers metingen geven alleen een beeld van een verstreken tijdsperiode, maar niet voor een toekomstige tijdsperiode. De verwachte concentraties voor de toekomst worden daarom berekend met daarvoor geëigende en gevalideerde luchttekenmodellen. In de uitgevoerde luchtberekeningen zijn de relevante aan- en afvoerwegen naar het plan in beschouwing genomen. Op basis van ervaring, op basis van de ter plaatsende heersende achtergrondconcentraties en de te verwachten parkeerbewegingen wordt verwacht dat na realisatie van de herontwikkeling van De Gaard ruimschoots zal worden voldaan aan de grenswaarden uit de Wet milieubeheer voor fijn stof en stikstofdioxide.
3. Flora en fauna: ; Reactie nr: 3, 5, 11, 19, 29, 31, 32, 35, 38, 39		
3.1	De bomenplattegrond en de tabel komen niet met elkaar overeen. Er komen 50 bomen minder hetgeen niet in overeenstemming is met de presentatie van J. Legrand in de klankbordgroep. Niet duidelijk is welke bomen terugkomen en welke worden gekapt/verplant. De wijk Tuindorp-Oost wordt als groene wijk gezien omdat de volkstuinen langs de spoorlijn worden meegeteld. Zonder de volkstuinen is het een wijk als Overvecht. In de plannen zullen 50 bomen verdwijnen die niet worden gecompenseerd	De presentatie van J. Legrand en het ontwerp van het SPvE komen overeen. Naar aanleiding van de consultatiereacties is het ontwerp aangepast. In het aangepaste ontwerp worden een deel van de resterende bomen verplant naar de overzijde Jordanlaan aan waterzijde en naar de Lamerislaan. In het aangepaste ontwerp worden alsnog aanvullend 22 bestaande (en verplantbare) bomen herplaatst. De groenbalans gaat daarmee voor de nieuwe situatie van 130 naar 152 (bestaand 180 bomen). Aanvullend worden 14 bomen geplaatst aan de zijkant van het parkeerterrein ter hoogte van de Lamerisflat, en 6 bomen worden geplaatst aan de overzijde van de Jordanlaan in het talud van het te compenseren water. Een en ander is op het aangepast ontwerp weergegeven. De resterende bomen na aanpassing in het ontwerp kunnen mogelijk in het verlengde van

		de Lamerislaan geplaatst worden buiten het plangebied. Hiervoor is echter overleg met bewoners uit de Lamerislaan benodigd.
3.2	Incl. parkeerterrein Kapteynlaan/Lamerislaan staan er nu 56 bomen, daarvoor komen er slecht 31 terug.	Met het gewijzigde ontwerp komen er 14 bomen langs de rand van het parkeerterrein op het parkeerterrein ter hoogte van de Lamerisflat. In het ontwerp zijn deze langs de rand van het parkeerterrein ter hoogte van de Lamerisflat ingetekend. Daarmee komt het totaal op 55 bomen terug in het gebied Kapteynlaan/Lamerislaan/parkeerterrein waar er nu 56 staan. Dat is 1 boom minder. Indien mogelijk zal de voorkeur worden gegeven aan de spreiding van de 14 toegevoegde bomen over het parkeerterrein, zonder verlies van parkeerplaatsen.
3.3	Door verdwijnen van groen ontstaat er een ecologische verarming. Niet alleen bomen en groen verdwijnt, maar daarmee verdwijnen ook plekken voor broedende vogels en vlinders. Dit is ook al gebeurd met het verwijderen van de bossage's langs de Lamerislaan. De voor de Troosterhof karakteristieke Leiplantanen verdwijnen.	Naar oppervlakte gemeten verdwijnt er inderdaad groen. Hierover heeft in de klankbordgroep ook discussie plaats gevonden. Dit hangt samen met de keuze om een ontmoetingsplein van voldoende omvang te maken. De vermindering van het groenmetrage komt met name door de verminderde omvang van de groenstroken tussen de rijbanen en het fietspad aan de Eykmanlaan. De platanen op het plein van de Troosterhof staan zeer dicht op elkaar en kunnen zich niet voldoende ontwikkelen. Door de herschikking van de bomen wordt een samenhangend bomendek in het projectgebied en met name op het nieuwe plein gerealiseerd. Het onderhoud en terugsnoeien van bosschages is een reguliere onderhoudsactiviteit van Stadswerken en heeft geen relatie met het project De Gaard.
3.4	In hoeverre is/wordt uitvoering gegeven aan het groenstructuurplan (een groenverbinding tussen Prof. Jordanlaan en Kouwerplantsoen).	Met het ontwerp wordt hier aan voldaan. De tekening van J. Legrand geeft een goed beeld van de volwassen bomenstructuur (zie bijlage).
3.5	Groen (bomen) aan de noordzijde van de Jordanlaan verdwijnt en daar komt water en gras voor terug.	Naar aanleiding van de consultatiereacties is het ontwerp aangepast. In het aangepaste ontwerp worden bomen aan de noordzijde Jordanlaan toegevoegd.
3.6	Bomen worden uitgegraven en teruggeplant. 40% van deze bomen haalt het niet. Met terugplaatsen op de oude plek, haalt nog eens 20% het niet. Hiermee wordt in het SPvE geen rekening gehouden.	De bomeninventarisatie is gedaan door het bureau Pius floris. Door het gebruik van de nieuwste materialen en technieken kan een zeer hoog slagingspercentage behaald worden. Bomen met een kleine diameter (kleiner dan 15 cm) zijn zonder meer goed verplantbaar. De bomen met een diameter groter dan 15 cm zijn vrijwel allemaal platanen. Deze kunnen makkelijker verplant worden en zonodig kunnen deze bomen gekandelaberd

		worden (een aantal zijn reeds gekandelaberd). Voorwaarde is dat het verplanten zorgvuldig en in de juiste periode gebeurt, er zo min mogelijk wortelschade ontstaat, en de juiste grondverbetering en beluchting van de nieuwe standplaats wordt toegepast, zodat de bomen de kans krijgen om een goede start te maken. De conditie van de verplante bomen zal waarschijnlijk in eerste instantie teruglopen. Belangrijk is dat het verplanten door een gespecialiseerd bedrijf wordt uitgevoerd.
4. Water; Reactie nr: 5, 11, 17, 35, 36		
4.1	Toename verhard oppervlak betekent extra (water)berging.	Conform het gemeentelijke beleid dient het hemelwater bij nieuwe ontwikkelingen ter plaatse van het te ontwikkelen gebied te worden verwerkt of direct te worden afgevoerd naar oppervlaktewater in de omgeving van het plangebied. Bij toename van het verharde oppervlak moet extra berging worden gecreëerd in de riolering, in infiltratievoorzieningen of in het oppervlaktewater. Het definitief ontwerp wordt hierop getoetst.
4.2	Beschoeiingen voor nieuwe waterwaggen voldoende glooiend leggen, zodat zoogdieren er in en uit kunnen.	Hiermee zal rekening worden gehouden. In het ontwerp wordt dit aangegeven.
4.3	Aandacht voor regenwateroverlast bij de putten plein Troosterhof en in de straten en plantsoenen van de Lamerislaan.	Met de herinrichting zal binnen het plangebied de waterhuishouding en -afvoer van water worden meegenomen.
4.4.	Hoeveel wateroppervlak wordt er vermindert en hoeveel wordt er toegevoegd en wordt daarmee voldaan aan de norm van het waterschap.	De aanpak van het voormalig inundatiekanaal van de Nieuwe Hollandse Waterlinie leidt ertoe dat het wateroppervlak zal verminderen met ca. 300 m2. Het oppervlak van de doorgaande waterstroom zal worden vergroot. Hoewel het netto wateroppervlak iets afneemt wordt de kwaliteit van het (doorgaande) waterstelsel daardoor vergroot. Gezocht zal worden naar watercompensatie (in oppervlak) in het plangebied door de inpassing van een brug bij de Eykmanlaan (in plaats van de duiker) of door compensatie in de omgeving. Bij de bestemmingsplanprocedure zal dit punt beoordeeld worden.
4.5	Behoren alle kleine watertjes met bijbehorende kommen, die onderdeel zijn van de waterlinie tot beschermd gebied? (de waterlinie is namelijk beschermd gebied en bij Unesco voorgedragen).	De “kommen” die aan dit water zijn gekoppeld maken geen deel uit van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, maar zijn in de jaren '60 aangelegd toen de wijk werd gebouwd. Het kanaal wordt nu op een dusdanige manier ingepast dat de beleefbaarheid van de

		waterlinie wordt versterkt.
5. Overig; Reactie nr: 1, 5, 17, 33, 37		
5.1	In de plannen ontbreekt een afvalinzamelingsstation. Toename zwerfafval. Meer duidelijkheid over het onderhoudsniveau en het schoonhouden van de openbare ruimte. De afvalcontainers moeten goed bereikbaar zijn. Is dat met het meerdere publiek wel voldoende.	De huidige (ondergrondse) inzamelingvoorziening voor huishoudelijk afval (voor woningen) blijft op dezelfde locatie gehandhaafd. Het beheer van de openbare ruimte van het winkelcentrum wordt op dezelfde wijze als nu voortgezet. Met de nieuwe inrichting is er sprake van een kwaliteitsverbetering. Verwacht mag worden dat een nieuw ingerichte ruimte stimuleert dat er minder zwerfafval ontstaat. Het afval van de (nieuwe) winkels worden apart verzameld en opgehaald.
5.2	Gegevens over schoonhouden en toe te passen materialen ontbreken.	De materialisering van de buitenruimte komt bij het definitief ontwerp aan de orde. Het inrichtingsplan wordt door de gemeente (CAGO /Bing) getoetst, onder andere aan het beheer van de openbare ruimte.
5.3	Is er een Milieu-effectrapportage? Kan die toegestuurd worden?	Voor een relatief klein project als De Gaard wordt geen Milieu Effect Rapportage (MER) opgesteld. Bij het project als De Gaard wordt vinden er geen activiteiten plaats die de drempelwaarden uit het Besluit MER overschrijden.
E. Woningen boven De Gaard en parkeerdek		
Woningen; Reactie nr: 2, 5, 8, 9, 18, 33, 34, 36, 37, 39, 40,		
1.	Bij het oprijden van het parkeerdek op het winkelcentrum is niet veel opstelruimte, als er meer verkeer is.	Het verkeer voor het parkeerdek is erg beperkt, de kans op een wachtrij is daardoor erg klein.
2.	Woont na realisatie niet meer aan een straat maar aan een parkeerdek. Woningen worden gedegradeerd tot souterrain woningen: - Zij kijken aan tegen een rare kuil met groen en op een afstand van 5 meter komt een muur van het parkeerdek. Ook de bewoners op de 2 ^e verdieping gaan er qua uitzicht op achteruit. - Het geplande parkeerdek is hoger dan de (beganegrond) van de eerste verdieping, zodat bewoners tegen de onderkant van auto's aankijken. - Vanaf de 1 ^e en 2 ^e verdieping van de Valetonlaan wordt uitzicht belemmerd door nieuwe woningen (2 verdiepingen), de muur van het parkeerdek en een	De inrichting van het parkeerdek gebeurt in overleg met de bewoners. Een groene invulling is uitgangspunt. De woningen direct grenzend aan het dek krijgen een tuin (groene zone) om afstand te creëren tot de parkeerplaatsen Ter voorkoming van inschijnen van koplampen worden groen blijvende hagen geplaatst voor de woningen. In plaats van wonen aan een straat waar geparkeerd en geëxpédieerd wordt ontstaat een plaats waar het beschut wonen is. De toegankelijkheid tot het dek en de entrees is gewaarborgd middels een lift. Vanaf het dek is de toegankelijkheid tot de kelderboxen niet beter of slechter dan in de huidige situatie. Daarnaast wordt nog voorzien in een separate afsluitbare fietsenberging op

	parkeerdek op vensterbankniveau. - Schrik voor een lichtwand. Onduidelijk is hoe en waar, lichtvervuiling. Als positief wordt aangemerkt dat er geen parkeerplaats direct voor het raam komt, er ruimte is voor groen en AH inpandig gaat laden en lossen.	maaiveld niveau en/of op dekniveau voor de bewoners. Het uitzicht vanuit de 1e woonlaag wordt inderdaad beperkt, echter daar komt een groene invulling en beschut wonen op het dek voor terug. Vanaf de 2e woonlaag is het uitzicht niet wezenlijk anders. Er is overleg met de belegger van de woningen om balkons te realiseren aan andere zijde van woningen bij de passage.
3.	Woning is slechts bereikbaar over een parkeerdek. Kan de gemeente nog invloed uitoefenen op het verbeteren van de toegankelijkheid van de woningen op het winkelcentrum?	Voor de bewoners wordt een aparte toegang gemaakt met een lift en trap die direct aansluit op het dekniveau. Bewoners met een auto gaan op een privé terrein parkeren, op het niveau van de woningen. De gemeente toetst of de woningen goed bereikbaar zijn.
4.	Na de uitbreiding is de woning aan de achterzijde niet meer bereikbaar via de openbare weg;	De aansluiting op de openbare weg wordt in de toekomst gerealiseerd door de hellingbaan (voor auto's) en via de centrale entree aan de Kapteynlaan waarin een trap en lift worden opgenomen.
5.	Is rekening gehouden met bereikbaarheid van hulpdiensten voor de bestaande en de nieuwe woningen, ook voor de hoogwerker van de Brandweer. Wordt de bereikbaarheid van de woningen door hulpdiensten getest door een onafhankelijke organisatie? Het afsluiten van de Valetomlaan maakt het onmogelijk snel aan de andere kant van het winkelcentrum te komen. Woning niet meer bereikbaar voor hulpdiensten, vanwege de slagboom voor het parkeerdek. Hinderen geparkeerde auto's op het parkeerdek de hulpdiensten niet?	Daar is rekening mee gehouden in het ontwerp van de openbare ruimte en als zodanig ook aan de orde geweest in de CAGO (Commissie Gebruik Openbare Ruimte). In deze commissie hebben de nood- en hulpdiensten ook zitting. De brandweer zal goedkeuring moeten geven aan de bouwaanvraag en weegt zaken als bereikbaarheid en een aanvalplan mee. De Valetomlaan is overigens niet afgesloten voor verkeer, dit is nl. één-richtingsverkeer. In geval van de nood- en hulpdiensten kan de Valetomlaan in beide richtingen gebruikt worden. Hulpdiensten kunnen gebruik maken van centrale entree aan Eykmanlaan, daarin is ook een brancard lift opgenomen. Ook krijgen zij toegang tot het parkeerdek. Op het parkeerdek moeten de bewoners en winkeliers de auto wel op de daarvoor aangewezen plaatsen parkeren.
6.	Hoe is vervoer met brancard (lukt niet met de lift) geregeld;	Er is een brancardlift is opgenomen in de centrale entree aan Kapteynlaan. Momenteel is er geen sprake van toegankelijkheid middels een brancard lift.
7.	Hoe is de woning voor leveranciers (witgoed, meubels, verhuisbedrijf) te bereiken? Wanneer je op het parkeerdek geen parkeerplaats huurt, kan dan toch tijdelijk met een auto op het dak gekomen worden, b.v. om te verhuizen?	De woningen zijn te bereiken via de entree aan de Kapteynlaan en vervolgens via de huidige entrees. Ja, dat is mogelijk maar zal nader uitgewerkt moeten worden in een huishoudelijk reglement met de bewoners.
8.	Is de mogelijkheid om de slagboom te openen gekoppeld aan het huren van een parkeerplaats op het parkeerdek? Kan een bewoner die geen parkeerplek huurt de slagboom openen voor hulp bij het laden en lossen van zware spullen?	Ja, dat is mogelijk maar zal nader uitgewerkt moeten worden in een huishoudelijk reglement met de bewoners.
9.	Toegankelijkheid woning (1/2 verdieping via de trap om bij de lift te komen, 1 ½ verdieping met een trap om bij de bergingen te komen. Wat gebeurt er met de kelders van de woningen, de toegang wordt problematisch voor dure fietsen, e-bikes? Als die weg gaan is er minder opslagruimte.	In de huidige situatie is de lift ook toegankelijk via een ½ trap. Voor bewoners komt er een centrale afgesloten fietsenberging nabij de nieuwe entree, gekoppeld aan de nieuwe lift. Huidige berging blijft gehandhaafd en toegankelijk maar kan een andere invulling krijgen. De fietsenberging zal in overleg met de bewoners nader worden uitgewerkt in de volgende fase.

10.	Het parkeerdek verhoogt de geluidsbelasting op de gevels. Gevolgen van parkeerplaatsen voor de deur. Een voortuintje is leuk maar wanneer je continue in de uitlaatgassen zit.	Voor de noordelijke woningen boven de Gaard verdwijnt de weg aan de noordzijde. Dat is een behoorlijke verbetering. De geluidsbelasting zal alleen nog komen van parkeren bewoners en personeel en zal sterk afnemen in frequentie. Geluidsbelasting van auto's die parkeren voor winkelcentrum wordt juist minder vanwege de grotere afstand tot de woningen.
11.	Het is onduidelijk hoeveel woningen er komen. Er is wel een splitsing vermeld, ca 1/3de op de ene en ca. 2/3de op de andere plaats. In het SPvE (blz. 31) wordt melding gemaakt van 65+ woningen maar het gat steeds vaker over 55+ woningen.	In totaal komen er 15 nieuwe woningen. Deze woningen zullen met name geschikt zijn voor ouderen. Er wordt geen leeftijdsindicatie aan meegegeven.
12.	Schrik voor (kaderstellende richtlijnen voor) reclame;	Los van de gemeentelijke regels voor reclame, zal er door de eigenaar/verhuurder een pui- en reclamereglement worden opgesteld waaraan de huurders zich dienen te houden. Dit maakt onderdeel uit van de huurovereenkomsten en is op die manier gewaarborgd. AH verzorgt de inrichting van de etalages aan de Eykmanlaan.
13.	Veiligheid, door het parkeerdek wordt de 1ste verdieping, begane grond. Maakt het voor inbrekers makkelijker, zeker wanneer een ieder op het parkeerdek kan komen. Kan iedere voetganger op het parkeerdek komen en komt er echt een hek bij de ingang van het parkeerdek?	Parkeerdek is slechts toegankelijk voor bewoners en winkeliers. De toegang zal geregeld worden via een "speedgate" met een pasjes systeem of afstandsbediening.
14.	Gevaar van instortingsgevaar van een plat dak met auto's bij wateroverlast.	Het ontwerp, de waterafvoer en de constructie van het nieuwe parkeerdek zullen hierop berekend worden.
15.	Wens om op de hoogte gehouden te worden om bedrijfsunits te huren (maatschappelijk functie) en verkoop/verhuur van de appartementen.	Geïnteresseerde ondernemers en woningzoekenden kunnen zich aanmelden bij TOP Vastgoed.
F. Proces; Reactie nr: 1, 2, 3, 5, 6, 9, 11, 15, 17, 18, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 34, 35, 39		
1.	Op welke wijze wordt de Raad geïnformeerd over de ingediende reacties/bezwaren en gebeurt dat voordat zij een besluit nemen over het SPvE? Vindt er een openbaar debat plaats waarin dit besluit in de Raad wordt genomen? Zo ja, op welke datum? Wordt dit besluit genomen in de commissie Stad en Ruimte?	Het SPvE zal samen met het voorliggende tweekolommenstuk aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd. Wanneer commissieleden dat aangeven, zal voor de behandeling in de raadscommissie Stad en Ruimte eerst een Raads Informatie Avond (zo genaamde RIA) worden gehouden. Voor de RIA krijgt u een uitnodiging en kunt u spreekijd aanvragen. De raadsleden kunnen op die avond vragen stellen aan de insprekers en zich laten informeren over het plan. In de commissievergadering wordt het plan door de raadsleden met het college besproken. Een ieder die een reactie heeft ingediend, zal over het standpunt van het college worden

		geïnformeerd. Ook of en tot welke maatregelen/aanpassingen de reacties hebben geleid.
2.	Het SPvE biedt ruimte voor nadere uitwerking van uiteenlopende onderwerpen zonder dat enige (buurt) vertegenwoordigende organisatie nog toezicht of inspraak heeft, b.v. oplossing sluipverkeer, definitieve vaststelling parkeerplaatsen, bomen etc). Bewoners willen de uitwerking van de plannen kunnen volgen. De BLVC-nota moet worden afgestemd met de bewoners en de klankbordgroep.	Na bestuurlijke besluitvorming over het SPvE wordt het bouwplan uitgewerkt en wordt op basis daarvan een aanvraag voor een nieuw bestemmingsplan gedaan. Onderdeel van de bestemmingsplanprocedure is dat de plannen door de gemeente ter inzage worden gelegd en zienswijzen kunnen worden ingediend. Winkelcentrum de Gaard was een van drie genomineerden van de participatietrofee 2009, de prijs voor het beste participatietraject van de gemeente Utrecht. De jury koos het participatietraject De Gaard uit 23 aanmeldingen voor de trofee Om de uitwerking van de plannen in goede banen te leiden zal door de ontwikkelaar een BLVC plan worden opgesteld. BLVC staat voor Bereikbaarheid Leefbaarheid Veiligheid en Communicatie. In het BLVC plan moeten zaken als bouwverkeer, omleidingen, afsluitingen etc. in detail geregeld worden. Dit behoeft goedkeuring van gemeentelijke instanties. Het BLVC plan zal ook toegelicht worden aan omwonenden / belanghebbenden. Het BLVC-plan maakt onderdeel uit van de werkzaamheden van de ontwikkelaar TOP-Vastgoed, die de herontwikkeling van De Gaard uitvoert. Nu met de vaststelling van de plannen door de gemeenteraad de ontwikkelingssfase wordt afgesloten zal het functioneren van de door de gemeente ingestelde klankbordgroep worden beëindigd. Het stokje zal worden overgedragen aan TOP Vastgoed die de planrealisatie zal voorbereiden en uitvoeren. Vanaf dat moment zal de ontwikkelaar TOP Vastgoed omwonenden, bewoners, bedrijven/winkeliers, instanties en andere belanghebbenden tijdig informeren over de werkzaamheden en de tijdelijke maatregelen. Door dit tijdig te doen kan rekening gehouden worden met mogelijke knelpunten, die bewoners of ondernemers aangeven. De ontwikkelaar TOP Vastgoed zal om de bewoners, ondernemers/winkeliers en omwonenden te informeren en te horen gebruik maken van bewonersbrieven, informatiebijeenkomsten en een website. Tijdens de informatiebijeenkomsten wordt informatie over de stand van zaken en aanpassingen in de directe woon en leefomgeving gegeven en is er gelegenheid om meningen en reacties te geven. Ook de aannemer en bouwplaatscoördinator kunnen hierbij aanwezig zijn.

3.	De kleine(re) ondernemer is niet gehoord.	TOP Vastgoed en de eigenaar van het winkelcentrum De Gaard (NEVO BV) hebben regelmatig overleg met de huurders (winkeliers/ondernemers) in het winkelcentrum. O.a. de toekomstige indeling, inrichting en de toedeling van units worden daarbij besproken.
4.	Er is nog geen overeenstemming met bewoners boven de Gaard m.b.t. nieuwbouw woningen.	Onderscheid moet worden gemaakt tussen de ruimtelijke ordeningsprocedure en het opstellen van een verbouwplan voor de woningen boven De Gaard. Met de RO-procedure wordt op basis van het SPvE en het bouwplan tot een bestemmingsplan gekomen. Voor de aanpak van de bestaande woningen wordt een apart (verbouw)plan gemaakt, waarover door TOP Vastgoed/NEVO overleg gevoerd wordt met de bewoners van de woningen boven De Gaard.
5.	Bij de ontwikkeling van het plan/SPvE is een klankbordgroep betrokken. De klankbordgroep wordt genoemd als vertegenwoordigers van de buurtbelangen. Deze vertegenwoordiging is niet aan enig formeel proces verbonden. Zijn er schriftelijke verslagen van de klankbordgroep-vergaderingen en zijn deze in te zien? In het wijkbericht wordt gesproken over een klankbordgroep. Wie hebben zitting in de klankbordgroep, hoe is de selectie tot stand gekomen en waarover is precies overleg geweest?	Voor de werkwijze van de klankbordgroep is in maart 2013 een voorstel opgesteld en besproken in de klankbordgroep. Wat betreft de deelname van bewoners staat in deze werkwijze het volgende opgenomen: “De klankbordgroep vormt het overleg tussen vertegenwoordigers van diverse bewonersorganisaties in en rond het Winkelcentrum De Gaard en vertegenwoordigers van de ontwikkelaar TOP-Vastgoed en de Gemeente Utrecht. Het overleg heeft betrekking op de ontwikkeling en uitvoering van de plannen voor het Winkelcentrum De Gaard. Van de zijde van de wijk wordt aan de klankbordgroep deelgenomen door de vertegenwoordigers van de winkeliers uit het winkelcentrum en door bewonersorganisaties uit het plangebied en uit de buurten rondom het plangebied. Bewonersorganisaties kunnen deelnemen aan de klankbordgroep, indien de plannen een direct belang van de betreffende bewoners raken. Bewonersorganisaties mogen met een vertegenwoordiging in de klankbordgroep deelnemen. De vertegenwoordiging van elke bewonersorganisatie stemt haar inbreng voorafgaand aan de vergadering onderling af en de inbreng vindt plaats door een woordvoerder. De omvang van de vertegenwoordigingen wordt afgestemd op een werkbare omvang van de klankbordgroepvergadering. De klankbordgroepvergadering is nadrukkelijk geen algemene bewonersavond.” De wijze waarop de bewonersvertegenwoordigers het bovenstaande invullen en intern terugkoppelen is een eigen en onderlinge verantwoordelijkheid en wordt niet door de gemeente aangestuurd. De klankbordgroepleden uit de buurt zijn hiervoor te benaderen. Ook de gemeente en TOP Vastgoed zijn hiervoor te benaderen. Uiteraard kunnen klankbordgroepverslagen worden ingezien. Wie vanuit welke buurt of organisatie deelneemt aan de klankbordgroep wordt op de

		projectwebsite vermeld. www.utrecht.nl/degaard
6.	Onzuivere belangenafweging tussen bewonersbelang en belang initiatiefnemer(s). De belangen van de Albert Heijn wegen zwaarder dan de belangen van bewoners. De kwaliteit van de leefomgeving van omwonenden wordt ernstig geschaad.	Alle belangen worden meegewogen. Algemene belangen die met een project gemoeid zijn wegen soms zwaarder dan individuele belangen. Volgens ons is er met de herontwikkeling sprake van een grote kwaliteitsslag voor de wijk Noordoost. Het overleg met Albert Heijn en de overige ondernemers wordt via de ontwikkelaar TOP Vastgoed gedaan. De planvoorstellen worden ingebracht in de projectgroep en in de klankbordgroep en besproken. Of omgekeerd zoals bijvoorbeeld de inpassing van het inpandig laden en lossen door AH, waarop door de leden van de klankbordgroep sterk is aangedrongen. AH neemt niet deel aan de klankbordgroep. Wel is er een vertegenwoordiging van de winkeliers/ondernemers in de klankbordgroep.
7.	Verschillende leden van de klankbordgroep hebben ook tijdens inspraakavonden duidelijk aangegeven dat de huidige plannen simpelweg te groot zijn of minpunten kent. De stelling: “het collectieve draagvlak voor de plannen is gegroeid, met de aantekening dat niet elke individuele bewoner tevreden zal zijn met de maatregelen” is te positief gekleurd.	Het klopt dat de meningen over de plannen tussen de leden van de klankbordgroep verschillen. Verschillende meningen en standpunten worden elk op hun waarde beschouwd en besproken in de klankbordgroep. Het resultaat hiervan wordt meegenomen in de planuitwerking.
8.	Coördinatie ontbreekt tussen de verschillende projecten in Tuindorp. Een overall-coördinator is gewenst. Dit speelt met name voor het verkeer. In de klankbordgroep De Gaard is geen overeenstemming bereikt over een scenario welke maatregelen genomen zouden moeten worden tegen het sluipverkeer in de wijk.	Vanuit de gemeente is de gebiedsmanager Noordoost van de Afdeling Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling in samenwerking met het wijkmanagementteam van Noordoost verantwoordelijk voor de algemene coördinatie in de wijk Noordoost. Voor de verkeersaspecten is op basis van onderzoek en overleg met bewoners voorgesteld een knip op de Sartrelaan aan te brengen om het doorgaande verkeer in de wijk te beperken. Aanleiding waren de verschillende bouwplannen in dit gebied en de zorg van bewoners dat als deze ontwikkelingen niet in samenhang bekeken werden, de verkeersdruk alleen maar zou toenemen, zonder dat er werd nagedacht over tegenmaatregelen. Daarmee werd een wijkbrede oplossing beoogd voor de aanpak van het sluipverkeer. Uit verkeersonderzoek blijkt namelijk dat het doorgaande verkeer hét grootste aandeel uitmaakt van het huidige verkeer dat gebruik maakt van de route Sartreweg – Kapteynlaan v.v. Helaas bleek er in 2010 een onvoldoende breed draagvlak voor deze maatregel. Vervolgens is besloten om per bouwplan te onderzoeken welke maatregelen er extra genomen kunnen worden om het doorgaande verkeer te ontmoedigen. In de klankbordgroep De Gaard is deze situatie besproken, maar kunnen alleen maatregelen die

		met het plan De Gaard samenhangen worden meegenomen.
9.	Het schetsplan 2012 is besproken met bewoners, waarbij niet alle vragen zijn beantwoord. Er is niet naar behoren op vragen van bewoners gereageerd.	Bij de nieuwe start van het project in 2013 zijn reacties van bewoners op de informatieavonden uit 2012 en reacties uit de voorafgaande klankbordgroepvergaderingen geïnventariseerd en samengevat. Dit overzicht heeft ook lange tijd op de website van het project gestaan. In 2013 en 2014 zijn veel bewonersvragen (opnieuw) besproken in de klankbordgroepvergadering, waaronder in 2013 tot de klankbordgroep toegetreden deelnemers uit de Lamerislaan.
10.	Het draagvlak onder direct aanwonenden vermindert door de gevolgen voor het verkeer, parkeren en het verdwijnen groen.	Uit diverse bijeenkomsten en overleggen blijkt dat direct omwonenden naar andere aspecten van het plan kijken dan wijkbewoners die wat verder weg wonen. In de voorliggende plannen is geprobeerd zo goed mogelijk rekening te houden met beide groeperingen.
11.	Het ontwerp bouwplan gaat uit van het inmiddels achterhaalde schetsplan 2012, waardoor de ingangen van de parkeerplaats (nu weer 2 aan de Kapteynlaan) een verkeerde indruk kan geven. Vanuit de Lamerislaan zijn geen richtlijnen opgenomen.	Het schetsplan De Gaard uit 2012 vormde het vertrekpunt voor verdere planontwikkeling. Door nader onderzoek, uitwerking en overleg ontstaan planaanpassingen, zoals de vormgeving van de ingang van het parkeerterrein vanaf de Kapteynlaan.
12.	Alle uitgangspunten voor het winkelcentrum zijn hard maar voor de bewoners is er niet meer dan een procesvoorstel. Voor een goed stedenbouwkundig plan is het essentieel dat ook de verkeerskundige gevolgen helder in kaart zijn gebracht en de noodzakelijke maatregelen in de plannen zijn opgenomen. Het procesvoorstel potentiële verkeersmaatregelen doorgaand verkeer KWL-lanen is voor de huidige status van het plan volstrekt onvoldoende. In deze fase moeten er concrete maatregelen liggen onderbouwd met gedegen onderzoek.	Op basis van overleg met enkele bewoners uit de KWL-lanen is het procesvoorstel sluisverkeer KWL-lanen opgesteld. Voordat tot de uitvoering van een knip in de KWL-lanen kan worden overgegaan moet de noodzaak daartoe duidelijk zijn en er draagvlak onder de bewoners van de KWL-lanen zijn. Daarom wordt hier gesproken van een procesvoorstel. In het voorstel wordt het aanbrengen van 1 of 2 knipmaatregelen als concrete ingreep voorgesteld.
13.	Ondanks toezeggingen zijn bewoners van de Jordanlaan en Zonnebloemlaan niet betrokken bij toekomstige ontwikkelingen/bijeenkomsten.	Voor bewonersbijeenkomsten worden alle bewoners van de wijk uitgenodigd. Voor de klankbordgroep zijn dit bewoners en ondernemers, die als vertegenwoordiger van hun deelgebied willen deelnemen. In 2013 heeft nog een uitbreiding plaats gevonden van de klankbordgroep voor Tuindorp en de KWL-lanen, o.a. via een oproep op de projectwijksite.
14.	Onvolkomenheden in de uitnodiging (fout adres ingang zaal, geen melding van een rondwandeling, tekening en legenda in het wijkbericht zijn niet te lezen,	In het wijkbericht is het correcte adres van de Jeruzalemkerk opgenomen. Vanuit deze kerk werden gedurende de informatiebijeenkomst met regelmaat rondleidingen door het

	aanduiding website in wijkbericht niet juist).	projectgebied gestart. De tekening op de achterkant van het wijkbericht geeft een indruk van het plan. De legenda is helaas in een wijkbericht niet te lezen. Vermeld is dat de plannen op het wijkbureau Noordoost en op de wijksite zijn in te zien. Helaas is in het wijkbericht de inmiddels gewijzigde aanduiding van de website opgenomen (het tekstdeel “wijksite” is verandert in “wijk”) in plaats van de kortere aanduiding: www.utrecht.nl/degaard . Onze excuses hiervoor.
15.	Opmerkingen over de presentatie op 24 juni (de nieuwe situatie t.o.v. de oude is niet duidelijk, aanwezige ambtenaren waren niet allemaal voldoende geïnformeerd, aangeduid had moeten worden dat de gebruikte foto's geen weergave van het toekomstig plan zijn maar voorbeelden, in de bewegende presentatie wordt een geflatteerd beeld gegeven zoals te veel bomen, te weinig mensen, op het reactieformulier staat een ander plan vermeld, wordt geen mailadres gebruikt om te reageren).	Door de aanwezige ambtenaren en adviseurs van de ontwikkelaar werd een toelichting gegeven en konden vragen beantwoord worden. De medewerkers kennen de hoofdlijnen van het plan, maar hebben hun eigen specialistisch vakgebied. Zonodig kon worden doorverwezen. Specifieke vragen konden daarbij aan de aanwezige vakdeskundigen gevraagd worden, o.a. aan de architect, de landschapsarchitect, de stedenbouwkundige, verkeerskundige, de detailhandel, of over kunst en het planproces.
16.	Wat zijn de gemeentelijke investeringen en plankosten voor de herinrichting van de openbare ruimte en verkeersmaatregelen. Wat zijn de opbrengsten in euro's voor de gemeente als gevolg van verkoop grond aan de ontwikkelaar? De eigenaar/ontwikkelaar betaalt de aanpassingen in het openbaar gebied en de eventuele maatregelen voor de KWL-lanen. Hij krijgt hiervoor de nodige grond in ruil. Is sprake van staatssteun? Betaalt de ontwikkelaar een marktconforme prijs voor de grond en hoeveel is dat?	Uitgangspunt voor de ontwikkeling is dat de ontwikkelaar TOP Vastgoed en NEVO BV naast de uitbreiding van het winkelcentrum ook zelf het openbaar gebied aanleggen. Dit gebeurt voor eigen rekening en risico van de ontwikkelaar. Gemeentelijke plankosten worden verhaald en er is geen sprake van staatsteun. Een en ander wordt vastgelegd in de gronduitgifteovereenkomst, gebaseerd op een marktconforme grondopbrengst. Over financiële details doet de gemeente geen uitspraken.
17.	Er wordt steun uitgesproken voor de plannen.	De gemeente verwacht met de herontwikkeling van De Gaard een belangrijke vernieuwing voor de wijk Noordoost te realiseren.

BIJLAGE 7**Tweekolommenstuk Tafelgesprekken 8 april 2015****Herontwikkeling Winkelcentrum De Gaard**

- tafel 1: Verkeer/sluipverkeer**
- tafel 2: Valetonlaan**
- tafel 3: Lamerislaan**
- tafel 4: Groen, water en inpassing van de uitbreiding in het plangebied**

Reacties en planaanpassingen naar aanleiding van de tafelgesprekken over de herontwikkeling van het Winkelcentrum De Gaard op 8 april 2015.

Datum: April 2015
Naam: Projectgroep Herontwikkeling De Gaard
Gemeente **Utrecht/REO/Programma's**

I. Samenvatting vragen en opmerkingen tafel 1: Verkeer/sluipverkeer		
Onderwerpen/reactie		Gemeentelijk commentaar
A.	Verkeerssituatie Algemeen	
	Kan de spoorwegovergang worden afgesloten voor autoverkeer	Het afsluiten heeft tot gevolg een verslechtering van de bereikbaarheid van woningen en voorzieningen tussen twee woonbuurten: Voordorp en Veemarkt zijn dan, vanuit het noord-westen, met een omweg bereikbaar, dit geldt ook voor winkelcentrum de Gaard. Dit is niet wenselijk. Wij brengen in herinnering dat in 2010 mede op verzoek van omwonenden onderzoek is verricht naar mogelijke maatregelen om het sluiptraffic op de route Kardinaal Alfrinkplein-Sartreweg-Romerostraat-Kapteynlaan terug te dringen. Voor de hele of halve knip op de kruising Sartreweg/Romerostraat die als voorkeursvariant door de klankbordgroep werd voorgesteld bleek op een brede bewonersavond op weinig draagvlak te rekenen. De reacties die tijdens en na de informatieavond zijn ontvangen, lieten zien dat de bewoners uit de omgeving verdeeld zijn en de fysieke maatregel van een knip op het kruispunt Romerostraat-Sartreweg en op weinig draagvlak kan rekenen, vanwege de gevolgen voor de bereikbaarheid van Voordorp en delen van Tuindorp-Oost.
	Hoe wordt de veiligheid bij het kruispunt van de basisschool gewaarborgd? En hoe ziet de ontsluiting bij herinrichting er uit?	Dit deel valt buiten de scope van de Herontwikkeling Winkelcentrum de Gaard. Het vraagstuk wordt meegenomen in de plannen rondom Kapteynlaan, de bewoners en omliggende basisscholen worden hier bij betrokken.
	Kan de Winklerlaan in zijn geheel worden afgesloten of alleen voor eenrichtingsverkeer bereikbaar zijn	Deze maatregelen zijn de revue gepasseerd tijdens het opstellen van maatregelen voor de KWL-lanen, samen met bewoners. Dit is in de huidige situatie niet wenselijk, want de huidige verkeersintensiteit is, met 1.400 motorvoertuigen per etmaal van een acceptabel niveau. Deze verkeersintensiteit past goed bij een woonstraat. De woningen zijn nu bereikbaar vanuit Kapteyn- en Eykmanlaan. Wanneer daar een knip in wordt gemaakt (bijv. betonblok of een paal), dan wordt de bereikbaarheid minder vanuit de andere wegen. Het gevolg is dat bewoners van De Winklerlaan moeten omrijden en de woningen met de auto minder bereikbaar zijn. De verwachting is dat bewoners daar verdeeld over zullen zijn. Een andere denkbare maatregel, die geen gevolgen heeft voor de bereikbaarheid van de woningen, is het versmallen van de weg, waarmee het verkeer worden afgeremd en doorgaand verkeer wordt ontmoedigd.

	Kan de hoofdader Eykmanlaan verlegd worden richting de flats?	Dat is onwenselijk, omdat dit ten koste zou gaan van een stuk groen en autoverkeer richting de flats wordt verlegd.
	Kan de verbinding tussen Cohenlaan en Obbinklaan niet worden afgesloten?	Een afsluiting van deze verbinding leidt tot een verslechtering van de bereikbaarheid van de woonbuurt direct ten zuiden van de Obbinklaan. Dit deel van de wijk is hierdoor alleen nog via de van Everdingenlaan te bereiken. Op dit moment is er geen noodzaak om deze verbinding af te sluiten voor autoverkeer. Indien in de nieuwe situatie blijkt dat de verkeersintensiteit te hoog wordt op de Valetonlaan, kan deze verbinding worden afgesloten. Draagvlak in de buurt is wel een voorwaarde voor uitvoering van een dergelijke maatregel. De Valetonlaan krijgt een toekomstbestendig ontwerp, zodat in de toekomst deze eenvoudig is aan te passen indien nodig. Zie ook het 2-kolommenstuk van de Valetonlaan (punt II c). Daar wordt nader ingegaan op dit onderwerp en deze draagvlakprocedure.
	Stel dat de gemeente ervoor kiest het winkelcentrum naar de Veemarkt te verplaatsen, dan zouden bewoners geen problemen hebben. Kan het winkelcentrum niet ergens anders komen?	In wezen maakt het, verkeerskundig gezien, niet uit waar een nieuw winkelcentrum wordt geplaatst; het heeft altijd consequenties voor verkeer en parkeergelegenheid. Wijkraad en bewoners hebben altijd aangedrongen op een wijkwinkelvoorziening in de Veemarkt. Onderzoek destijds (2006) heeft aangetoond dat een winkelvoorziening van minimaal ca. 1200m² wvo op de Veemarkt nodig was om tot een exploitabele winkel te komen. Door de verdergaande schaalvergroting in de supermarktbranche zal dit naar verwachting anno 2015 alleen maar meer zijn geworden Deze omvang werd te groot geacht i.v.m. concurrentie met winkelcentrum De Gaard en de verkeersaantrekkende werking op de Veemarkt. De wens is toen uitgesproken deze winkelvoorziening te realiseren als dependance van de supermarkt in de Gaard; i.c. van de Albert Heijn. Bij wijze van compromis is bij de Veemarkt een reservering opgenomen van 600m² wvo winkelvoorziening. In de contracten bij de herontwikkeling van de Gaard is met de ontwikkelaar een inspanningsverplichting afgesproken om de voorziening op de Veemarkt te realiseren. In de afgelopen periode hebben we onderzocht of deze constructie haalbaar is. Albert Heijn heeft aangegeven geen mogelijkheden voor een vitale voorziening in Veemarkt te zien. Wij hebben hierop in 2013 een haalbaarheidsstudie laten doen naar de realiseerbaarheid van een dergelijke kleine winkelvoorziening op basis van een formule die met de beperkte omvang toch exploitabel te maken is. Gezien de beperkte schaalgrootte is de voor een rendabele bedrijfsvoering benodigde omzettoevloeiing van buiten de Veemarkt niet

		realistisch gebleken. De ontwikkelingen van de Gaard sluiten aan bij het Utrechtse retailbeleid om in te zetten op vitale winkelcentra en niet in te zetten op solitaire winkels.
	Waar komt de oversteekplaats tussen de grote parkeerplaats aan de Kapteynlaan naar het winkelcentrum?	Er is voor deze bewonersbijeenkomst bewust gekozen voor verschillende tafelgesprekken waar dieper op de thema's kan worden ingegaan. Verwezen wordt naar het verslag en twee-kolommenstuk van thema 3.
	De grootte van het winkelcentrum lijkt te worden gekoppeld aan de hoeveelheid verkeer. Dit roept het beeld op dat het winkelcentrum wordt geplaatst op een locatie waar het niet past. Hoe wordt in de plannen het centrum aantrekkelijk en mooi gehouden? In de huidige plannen wordt niet terug gezien dat de Eykmanlaan groener zou worden? Hoe wordt gewaarborgd dat met al die maatregelen de wijk en de Eykmanlaan wel mooi blijven?	Er wordt door de gemeente veel geïnvesteerd in groene zones. De Groene Kop ten noorden van de Gaard is een gebied waar de gemeente binnenkort fors gaat investeren en een groene kwaliteitsimpuls krijgt en een belangrijke recreatieve gebruikswaarde krijgt; een groene assemble met bomen, wandelpaden en speelweide. De ambitie is om op termijn ook de Eykmanlaan te vergroenen. De verschillende ontwikkelingen moeten daarom integraal en in samenhang worden bekeken. Voor wat betreft het groen bij dit project wordt verwezen naar tafel 4.
B.	Parkeren	
	Hoe zit het met de uitbreiding van de parkeergelegenheid bij de Gaard?	De uitbreiding is volgens parkeernormen berekend. Minder parkeren kan volgens de parkeernorm niet. Tevens moet het winkelcentrum ook worden gefaciliteerd wat betreft autoparkeren en fietsparkeren. De huidige parkeerplaatsen zijn nu versnipperd, waardoor er veel zoekverkeer in de wijk is. Het is de opgave om de parkeergelegenheid meer te centreren, de omliggende woningen worden hierdoor ontlast zonder dat de buurt op slot wordt gezet. Het moet immers bereikbaar blijven.
	Er komt door de uitbreiding meer autoverkeer, dus er zijn meer parkeerplekken nodig. De flat heeft echter het huidige parkeerterrein zelf nodig. Wat betekent de versmalling van de Eykmanlaan precies?	De parkeerplekken van de flats zijn geïnventariseerd en meegeteld. Daarbij worden ten behoeve van de uitbreiding extra parkeerplaatsen gerealiseerd, volgens de gemeentelijke parkeernormen. De versmalling van de Eykmanlaan is vooral ruimtelijk van aard: alles wat niet asfalt is, schuift in, oftewel de middenberm wordt minder breed. Dit heeft dus geen effect op de afwikkeling van het verkeer. De noordelijke rijbaan van de Eykmanlaan blijft op dezelfde plek liggen. De verkeerscapaciteit blijft gelijk. Bedenk dat de maatregelen zo zijn berekend op de piek van de drukte.
	Is betaald parkeren van 18.00 tot 23.00 uur een optie?	Bewoners hebben bij het invoeren van betaald parkeren de mogelijkheid om een voorkeur aan te geven voor een venstertijd. De venstertijd met de meeste stemmen wordt ingevoerd. Op die manier is in Tuindorp-oost gekozen voor 06:00–11:00 uur.

	Kunnen bewoners een parkeervergunning betalen en een blauwe kaart krijgen, zodat hun bezoek gebruik kan maken van de blauwe kaart?	Het huidige beleid is dat blauwe zones binnen Utrecht niet worden toegepast. De reden hiervoor is dat de inkomsten uit de blauwe kaart niet in de gemeentelijke algemene middelen terugvloeien, maar naar het Rijk gaan. De blauwe kaart functioneert alleen bij handhaving. Handhaven van een blauwe zone betekent extra inzet van opsporingsambtenaren, waarvoor geen middelen beschikbaar worden gesteld.
	Kunnen minder parkeerplaatsen worden gepland om winkerverkeer te ontmoedigen?	Als onderdeel van de Nota Stallen en Parkeren zijn er per functie parkeernormen opgenomen. Deze parkeernormen bestaan uit een minimum en een maximum parkeernorm. Aan het minimum parkeernorm moet worden voldaan. Deze minimum parkeernorm zorgt er ook voor dat er geen (grote) overloop ontstaat van parkeren t.b.v. het winkelcentrum naar de omliggende woonstraten. Daarom moet de ontwikkeling van het winkelcentrum haar eigen bezoekers kunnen faciliteren.
	Kan het winkelcentrum niet kleiner worden, zodat minder parkeerplaatsen nodig zijn?	Er is natuurlijk een relatie tussen de omvang van de uitbreiding en het aantal parkeerplaatsen. De omvang van het winkelcentrum staat bij tafel 4 op de agenda.
C.	Buslijn.	
	Hoe zit het met de toekomstige buslijn? Er loopt een prima buslijn naar het centrum.	Buslijn 5 blijft ongeveer dezelfde route rijden. Ter hoogte van de De Gaard verschuift de halte naar de andere zijde van de kerk. De aanpassing van de busroute valt binnen de herontwikkeling.
	Wat is de toekomstige plek van de bus sluis, komt de sluis op een andere plek?	Zie ook de hiervoor gestelde vraag over de buslijn. Dit wordt nog in het ontwerp meegenomen. Er wordt nog gezocht naar een oplossing om te voorkomen dat in de praktijk de bussluis niet werkt (het sluipverkeer er toch langs kan). Maatregelen zoals een (dynamische) paal of hoge busdrempel zijn hier denkbaar.
	De bushalte aan de Eykmanlaan richting Maartensdijk moet niet verdwijnen.	De huidige bushalte aan de Eykmanlaan, waar lijn 55 (richting Maartensdijk) gebruik van maakt ontbreekt nog in het inrichtingsplan. Deze halte blijft en moet nog in het inrichtingsplan worden opgenomen.
II. Samenvatting vragen en opmerkingen tafel 2 Valetolaan Onderwerpen/reactie		
		Gemeentelijk commentaar
a.	Proces Wat gebeurt er met de resultaten van het tafelgesprek? Kunnen bewoners dat volgen?	De verslagen van de tafelgesprekken zullen naar de bewoners gemaild/gestuurd worden. Bewoners ontvangen daarbij informatie over de verdere besluitvormingsprocedure. De verslagen, de 2-kolommenstukken met de resultaten van de tafelgesprekken en de nieuwe

		tekeningen komen – na behandeling in B&W – ook op de website van De Gaard. De verslagen en de 2-kolommenstukken met de resultaten van de tafelgesprekken, worden naar de raadscommissie Stad & Ruimte gestuurd. De bewoners die hun adres of email op de presentielijst hebben ingevuld, krijgen het verslag toegestuurd. Andere bewoners kunnen te recht op de website van De Gaard www.utrecht.nl/degaard. De hand-out van de huidige presentatie zal op de website worden vervangen door de nieuwe tekeningen.
b.	Bewoners willen dat de Valetonlaan verder opschuift Voor de Valetonflat ligt een pleintje/stukje parallelweg waardoor de garages onder de flat bereikbaar zijn en er ruimte is voor een hoogwerker om de ramen te wassen. Gezien vanaf de ingang van het pleintje hebben de laatste twee garages erg weinig draairuimte om auto's goed in te parkeren in die betreffende garages	Naar aanleiding van de vele op- en aanmerkingen is voor het tafelgesprek een nieuwe wegingdeling gemaakt. Het wegprofiel is daardoor verder verlegd richting het winkelcentrum. Op de nieuwe tekening is de weg nu verlegd en ligt de weg ca. 6 meter van de flat en worden groenvoorzieningen meegenomen. Bewoners geven aan dat dit niet ver genoeg is en stellen een verschuiving voor tot de plek waar nu geparkeerd wordt. Op de aangepaste tekening wordt aan dit verzoek tegemoet gekomen en is de nieuwe rijbaan nu zo gesitueerd, dat deze komt op de plek waar nu geparkeerd wordt. Dit is op ca. 6,5 meter vanaf de Valetonflat.
c.	Valetonlaan wijzigen in langzaamverkeersroute, in combinatie met expeditieverkeer WC (niet voor AH). Veel van de aanwonenden zijn bang voor het zoekverkeer aan de Valetonlaan.	De Valetonlaan vervult een functie voor de verkeersontsluiting van de achterliggende straten en voor het expeditieverkeer van het winkelcentrum. In het plan wordt rekening gehouden met een ring rond het winkelcentrum voor het expeditieverkeer voor de winkels aan de zuidzijde. Deze ring is niet bedoeld voor bevoorradend verkeer voor de AH en de noordelijke winkels in het centrum. Die zullen via de Sartrelaan en de Kapteynlaan naar de Eykmanlaan rijden. De Valetonlaan wordt door dit expeditieverkeer niet gebruikt. Er is in 2010 discussie geweest over een mogelijke knip voor het verkeer op de Sartreweg. In dat geval moet rekening worden gehouden met de afwikkeling van het bevoorradingsverkeer van de AH en de andere winkels via de Valetonlaan. De reden van het handhaven van de Valetonlaan voor het autoverkeer (met één richting) is drieledig: 1. Huidige bereikbaarheid van de Valetonlaan, Obbinklaan en directe omgeving in stand houden (meer

		dan 1 toegangsweg). Indien de Valetonlaan afgesloten wordt voor doorgaand verkeer is de omgeving alleen via de Van Everdingenlaan te bereiken, wegrijden kan ook via de Obbinklaan–Wevelaan. 2. Expeditieroute voor de zuidelijke winkels in het WC (niet AH). Hun expeditie vindt plaats via de Valetonlaan – Obbinklaan – nieuwe bus sluis (vergelijkbaar met huidige situatie). 3. Hoewel een knip Sartreweg–Kapteynlaan niet waarschijnlijk is, maakt de expeditieroute via de Valetonlaan een knip in de toekomst nog altijd mogelijk. Door de maatregelen die nu op de Kapteynlaan tot aan de Sartreweg genomen worden kan dit uitgangspunt worden verlaten. De verwachting is dat met deze aanpak veel sluipverkeer wordt tegengegaan en dat een knip bij de Sartreweg daarmee in de toekomst overbodig is. Voor de toekomst zal als start worden uitgegaan van handhaving van het éénrichtingsverkeer voor auto's, waarbij de dimensionering van de Valetonlaan zodanig wordt vorm gegeven dat in de toekomst omzetting naar een langzaamverkeersroute op eenvoudige wijze kan worden uitgevoerd. Indien de toename van het huidige autoverkeer substantieel hoger wordt zal met het betrokken deel van de wijk overleg plaats vinden over de eventuele omzetting naar een langzaam verkeersfunctie. Een half jaar na de oplevering van het winkelcentrum en de openbare ruimte zal hiervoor een nieuwe verkeerstelling gedaan worden. In dat geval zal de Valetonlaan wel voor het verzorgend expeditieverkeer voor het zuidelijke deel van het winkelcentrum (niet voor AH en noordelijke winkels) gehandhaafd blijven (met bijvoorbeeld venstertijden of klappaaltjes).
d.	Tegengaan van drukte bij de Valetonlaan en Obbinklaan Verleg de ingang van de AH naar Kapteynlaan of plaats de ingang van de AH meer naar binnen. Is de passage wel breed genoeg voor de toename van klanten met winkelwagentjes?	Er zijn verkeerstellingen gedaan en daarbij is ook rekening gehouden met de effecten voor de Valetonlaan. Nu zijn er 800 verkeersbewegingen per etmaal. In de toekomst zou dat naar verwachting naar 1000 verkeersbewegingen per etmaal gaan. De volgende maatregelen beperken het (zoek)verkeer: – Het plan geeft aan dat het parkeren aan de noordkant van het winkelcentrum wordt geconcentreerd. Het is de bedoeling dat het parkeren aan de Valetonlaan beperkt blijft. – Voor de AH wordt een nieuwe inpandige los- en laadplaats gebouwd aan de zijde van de Kapteynlaan. Daardoor zal het expeditieverkeer en de hinder van het laden/lossen op de Valetonlaan afnemen. – Voor de passage met daarachter de AH ingang is er extra ruimte aangelegd voor fietsers aan de kant

		van de Valetolaan, zodat mensen uit de wijk de winkels ook vanaf de zuidkant goed per fiets of te voet kunnen bereiken. – Om te voorkomen dat mensen met karretjes door de wijk gaan lopen zal er een systeem met ringleiding worden aangelegd. De karretjes kunnen dan niet verder dan een bepaald punt worden meegenomen. Automobilisten worden daardoor ontmoedigd aan de aangrenzende straten te parkeren. Ze zullen eerder kiezen voor het grote parkeerterrein waar ze wel met de winkelwagen tot naar de kofferbak kunnen rijden. Het grondbeginsel van het plan is om de AH naar de noordzijde van het winkelcentrum te verplaatsen en een stimulering van de looplijnen voor het winkelende publiek door de passage langs de andere winkels te krijgen. Dit is van groot belang voor het functioneren van deze winkels, zo blijkt ook analyse van het functioneren van andere centra. AH heeft zijn ingang aan het einde van de passage, zodat het winkelend publiek langs alle kleinere winkels van de zelfstandige ondernemers komt. Dit vormt de belangrijkste bezoekersstroom voor deze winkeliers. AH krijgt een nieuwbouw winkel, met een grotere hoogte dan de bestaande winkels. Beide bouwdelen zijn niet goed aan elkaar te koppelen tot 1 winkelruimte. Achter de kleinere winkels loopt een bevoorradingsgang / vluchtgang. Het is niet mogelijk om AH tussen deze winkels een entree te geven zonder deze gang te doorbreken. Een aantal winkels zou dan niet meer aan de bevoorradingsgang / vluchtweg liggen. De passage is breed genoeg voor het gebruik van winkelwagentjes. Wel zal regulering gaan plaats vinden ten aanzien van uitstallingen en reclame uitingen door de winkels.
e.	Het geluid van winkelwagentjes geeft overlast	AH werkt al veel met kunststof karren en de passagekap is bij AH verder doorgetrokken als geluidwerende maatregel. De winkelwagentjes worden bij AH binnen gestald.
f.	Behoud van de vijver	Door het opschuiven van de Valetolaan kan het wateroppervlak weer worden verruimd. Het verlies aan wateroppervlak wordt teruggebracht tot ca. 124 m². Met de versmalling van de Eykmanlaan wordt tevens het oorspronkelijke , diepere inundatiekanaal

		(onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie) aan twee zijden verlengd. De vijver krijgt weer een milieuvriendelijke oever waardoor straks ook weer bomen geplant kunnen worden. Na de herinrichting blijft het groen aanwezig.
g.	Op verzoek van de Jeruzalemkkerk (aansluitend op het tafelgesprek gedaan) om rekening te houden met het aan- en afrijden van rouw- en trouwauto's op het plein naast de kerk (t.h.v. de bussluis). Tevens 4 opstelplaatsen voor auto's /stoet intekenen.	In de aangepaste tekening wordt rekening gehouden met dit verzoek.
h.	Als de plannen niet doorgaan? Bewoners boven het WC De Gaard zijn bezorgd over de toekomst van het WC als de plannen niet doorgaan. De huidige eigenaar wil wel investeren in kwaliteit. Als het project niet doorgaat zal de eigenaar het bezit af willen stoten. De vrees bestaat dat de woningen in handen vallen van huisjesmelkers.	De ontwikkelaar heeft aangegeven dat het geheel wel als een haalbaar project. Bij wijzigingen in het plan moet de ontwikkelaar de haalbaarheid opnieuw bezien. Als de haalbaarheid in het geding komt kunnen de plannen niet gerealiseerd worden. Het is echter te vroeg om nu conclusies te trekken, zowel voor de ontwikkelaar als voor de eigenaar. Duidelijk is dat het verouderde winkelcentrum en de erboven gelegen woningen aangepakt moet worden, om de komende decennia weer goed mee te gaan. De gemeente is er zich van bewust dat beleggershuurappartementen na enkele decennia kunnen worden verkocht. De huidige nieuwe eigenaar kiest ervoor om het winkelcomplex als geheel op te knappen, inclusief de aanpak van de woningen. De gemeente steunt deze visie van de eigenaar.
III. Samenvatting vragen en opmerkingen tafel 3 Lamerislaan Onderwerpen/reactie		
Gemeentelijk commentaar		
a.	Volume uitbreiding winkelcentrum 1. Voor deze buurt is het nieuwe winkelcentrum te groot. Graag nog eens onderzoeken . 2. De vergroting terugbrengen zodat overlast tot minimum beperkt wordt. Plannen goed, maar dan op kleinere schaal. Risico van leegstand is	1. Er is veel onderzoek gedaan naar de mogelijke uitbreidingsruimte voor winkels in De Gaard. De ontwikkelaar blijft met de huidige plannen ruim binnen de aangegeven grenzen. Zie ook 2-kolommenstuk tafel 4. 2. Er wordt onderzocht of een verkleining van de uitbreiding mogelijk is. Zie ook 2-kolommenstuk tafel 4. 3. De gemeente heeft als beleid een concentratie van winkelveorzieningen, geen verspreide detailhandel. Er is eerder gekozen om geen winkels te realiseren op het Veemarkt-terrein. Zie

	groot. 3. Gemeente moet kijken of er een AH bij de Veemarkt kan. 4. Op het huidige plein is plek genoeg voor horeca. 5. Geen grote supermarkt meer maken. 6. Een Jumbo waar mensen de boodschappen kunnen afhalen. 7. Als er meer winkels moeten komen kijk dan een naar andere locatie.	ook 2-kolommenstuk tafel 4. 4. zie 2-kolommenstuk tafel 4 5. Albert Heijn heeft nu een M-vestiging en maakt een L-vestiging. De grootte daarvan ligt in lijn met het marktgebied. Deze L-vestiging wordt 33% kleiner dan de AH XL in Overvecht. Zie ook 2-kolommenstuk tafel 4. 6. Albert Heijn is een bestaande huurder. Voor Jumbo is er daardoor geen plaats 7. Zie het antwoord bij 3 en het 2-kolommenstuk tafel 4.
b.	Verkeer en parkeren 1. De parkeerdruk ligt vooral bij Lamerislaan. De parkeerplaats is te groot. 2. Onderzoek mogelijkheid voor ondergrondsparkeren. 3. Voorstel voor ontsluiting parkeerterrein via Eykmanlaan. 4. Zorgen om verkeersveiligheid, ivm toename verkeer. 5. Grote zorgen voor de vele verkeersbewegingen en fijnstof. 6. Zorgen om aansluiting Lamerislaan op Kapteynlaan. 7. Parkeren is nu al te druk. 8. Maak een in- en uitrit in het midden van Kapteynlaan (ivm wachtende auto's voor kruising met Eykmanlaan). 9. De parkeerplaatsen tussen de gebouwen zijn opslagplaats geworden voor aanhangers, campers, caravans.	1. Het klopt dat er meer dan een verdubbeling van parkeren op de Lamerislaan is. Van de ca. 60 parkeerplaatsen nu naar ca. 150 parkeerplaatsen in het plan. Reden om parkeren zoveel mogelijk te centraliseren is zoekverkeer te voorkomen op de omliggende wegen. Dit is in het verleden als wens uit de wijk aangegeven en meegenomen als uitgangspunt. Er komen echter 2 ingangen van het parkeerterrein. Eén aan de Kapteynlaan en één aan de zijkant van de Lamerislaan. Dit verdeelt de parkeerdruk over de beide ingangen. 2. In het verleden is ondergrondsparkeren onderzocht en gebleken is dat een dergelijk parkeeroplossing onrendabel is, bovendien hebben consumenten (zeker bij een wijkwinkelcentrum) liever maaiveld parkeren. 3. Een aansluiting van het parkeerterrein van de hoofdwegenstructuur waar de Eykmanlaan deel vanuit maakt, is verkeerskundig niet gewenst. Daarbij is het tevens niet wenselijk nabij de aansluiting van de Kapteynlaan een tweede volledige aansluiting te maken. Een eventuele halve aansluiting is niet praktisch en zorgt voor zoekverkeer. Dat laatste is niet gewenst. 4. Het uitgangspunt is om, met het voorliggende plan Kapteynlaan t.h.v. De Gaard en ook met het vervolg van de beoogde verkeersingrepen in de Kapteynlaan en de Aartsbisschop Romerostraat, het doorgaand verkeer (sluipverkeer) te ontmoedigen en sterk terug te dringen. Wij streven er

10. Als je betaald parkeren invoert, moet je dat meteen in grotere gebieden doen. 11. Verdeel de pijn van parkeren en maak ook parkeerplekken bij de Jeruzalemkerk. 12. Maak aan oostkant kerk 80-90 parkeerplaatsen met eigen ingang. Bij de Lamerislaan 106 plaatsen, ingang aan Eykmanlaan of Kapteynlaan. Beide terreinen met slagboom. 13. Plaats een elektronisch bord om zoekverkeer te voorkomen. 14. Betaald parkeren invoeren van s 'morgens 8 tot s 'avonds 6 bijvoorbeeld. 15. Parkeren bij winkelcentrum eerste anderhalf uur gratis, daarna betaald. 16. Maak 30-km zones. Auto's rijden nu te hard. 17. Veilig oversteken is mogelijk door versmalling van de weg. 18. Bewoners ergeren zich over het verkeer op de Kapteynlaan, is racebaan geworden. 19. Lamerislaan krijgt teveel blik, terwijl daar de bewoners meer genieten van groen.	hierbij naar om, ondanks de uitbreiding van functies, waarvan in de basis een verkeerstoename uitgaat, uiteindelijk te komen op het niveau van de huidige verkeersintensiteiten. 5. Milieuberekeningen geven aan dat er geen milieukundige problemen te verwachten zijn. De maatgevende milieunorm wordt niet overschreden. 6. Het is niet goed mogelijk om de Lamerislaan en het parkeerterrein geheel apart aan te sluiten vanwege de direct bij elkaar gelegen aansluitingen (zie ook 3). In het laatste ontwerp is zoveel mogelijk rekening gehouden met de wensen van de bewoners. 7. Zie het antwoord op vraag 1. 8. De opzet van de voorgestelde ontsluiting van het parkeerterrein met twee ontsluitingen is dat één ontsluiting te krap gedimensioneerd is. Daarbij zijn de aansluitingen zo gesitueerd dat verkeer vanaf de Eykmanlaan kan worden opgevangen bij de westelijke aansluiting en verkeer vanaf de Kapteynlaan/Aartbisschop Romerostraat vanaf de oostelijke aansluiting naar het parkeerterrein. Geen van de auto's die parkeren op het parkeerterrein komt dus op dit tussendeel. In dit tussendeel komt alleen verkeer dat de buurt in- en uitrijdt en eventueel doorgaand verkeer (maar dat wordt sterk teruggedrongen). Op de plek waar de oversteekplaats komt is dus in de toekomst weinig autoverkeer t d, waardoor de Kapteynlaan op dit deel makkelijk kan worden overgestoken. 9. De wens is geuit door aanwezige bewoners om de huidige parkeersituatie en het gebruik om te zetten in een voor hen bruikbare parkeerplaats. Daartoe zal er betaald parkeren ingevoerd moeten worden, dan kan men langparkeerders namelijk weren. 10. Betaald parkeren is vooralsnog uitgesteld, omdat er momenteel in het deel ten noorden van de Kapteynlaan onvoldoende draagvlak voor de invoering is. 11. Dit verzoek lijkt aan te sluiten op vraag 9 en 12. Dit is een ruimtelijke vraag. In het ontwerp zal onderzocht moeten of dit een antwoord kan zijn op het verzoek van de aanwezige bewoners. Daarnaast moet de wens scherp blijven om te komen tot een plein waarbij ontmoeting juist als belangrijk onderwerp langjarig is meegenomen. Daarnaast wordt een deel van de
---	--

		parkeerplaatsen ten oosten van de kerk nu juist weggehaald om het parkeren compacter te maken. Nieuwe parkeerplaatsen ten oosten van de kerk liggen verder van het winkelcentrum en er moet een busroute overgestoken worden. Parkeerplaatsen ten noorden van de kerk liggen gunstig ten opzichte van het De Gaard en zijn daarmee uit functioneel oogpunt het overwegen waard. Ze staan wel mogelijk op gespannen voet met de gewenste omvang van het plein. 12. Uitgangspunt is om parkeren zoveel mogelijk te centraliseren in het gebied en zoekverkeer te voorkomen op de omliggende wegen. Dit is ooit als wens uit de wijk opgepakt en meegenomen als uitgangspunt. Indien de wens is om parkeren te verdelen over twee parkeervelden, dan zal onderzocht moeten worden in welke mate dit gefaciliteerd kan worden. 13. Uitgangspunt is parkeren zoveel mogelijk te centraliseren in het gebied en zoekverkeer te voorkomen op de omliggende wegen. Bij twee parkeervelden zoals gesteld in vraag 12 wordt gevraagd om een elektronisch bord (als zijnde PRIS = Parkeer Route Informatie Systeem) Dit systeem wordt veelal gehanteerd bij veel verschillende parkeerplaatsen die deels ondergronds en onzichtbaar zijn. Bij 1 of 2 overzichtelijke maaiveldparkeerplaatsen is dit een te zwaar middel. 14. Een meerderheid van de bewoners heeft aangegeven een betaald parkeer regime te willen met tijden tussen 6:00 en 11:00 uur. 15. Indien betaald parkeren aan de orde is, kan dit worden overwogen. 16. De opzet is sowieso om een snelheidsregime van 30 km/u in te voeren met een passende inrichting van de weg. 17. De bedoeling is dat met de herinrichting, de Kapteynlaan beter overgestoken kan worden. Het smaller maken van de rijbaan kan hiervan onderdeel zijn, maar ook een situatie zoals die ontstaat bij vraag 8. En natuurlijk helpt het voor de oversteekbaarheid ook dat de weg van de 50 km/u naar 30 km/u gaat. 18. Dit wordt opgepakt in zowel De Gaard als ook het vervolg van de Kapteynlaan en Aartsbisschop
--	--	---

			Romerostraat. 19. Zie antwoorden op de vragen 1 en 7.
c.	Groen en milieu 1. Bij de kerk wordt het heel mooi groen. Vraag is of bezoekers daar behoefte aan hebben. Mensen komen om boodschappen te doen en niet voor het groen. 2. Groen ontmoetingsplein is mede op advies van de wijkraad tot stand gekomen. 3. Voorstel: afbakening parkeerterrein Lamerislaan met (klim)planten, zodat het een mooi uitzicht geeft voor de mensen die er wonen. Maak het parkeerterrein aan de Lamerislaan aan de rechterkant mooi groen, met een mooie haagwal ervoor tegen lichtvervuiling. Lichtvervuiling in woning Lamerislaan 3. Door bepaald groen in wijken te plaatsen kan fijnstof uit de lucht worden gehaald. 4. Voorstel van de wijkraad is, om van de Lamerislaan een groene wandelroute te maken, als verbindingsweg. (Dit levert bij bewoners de nodige vragen op.) 5. Op het plein ten westen van de kerk is voldoende ruimte voor ontmoeten.		1. Het groen is vanaf het begin als een belangrijk element in het ontwerp meegenomen. 2. Dat inderdaad op advies van de wijkraad gebeurt. 3. De aangepaste inrit van het parkeerterrein en de aan te leggen groene wal zorgen ervoor, dat de koplampen van de auto's niet meer in de woningen aan de Lamerislaan kunnen schijnen. Deze wens zal meegegeven worden aan de landschapsarchitect 4. Dit gebied valt buiten het plangebied van project De Gaard 5. De maat en kwaliteit van het plein zijn ontwerppunten geweest. Veel omwonenden hechten daar aan.
d.	Participatie 1. Er wordt totaal geen rekening gehouden met wensen bewoners. Bewoner trekt participatie van bewoners bij het plan sterk in twijfel.		1. Bewoners zijn nauw betrokken geweest via de Klankbordgroepen etc. In de wijkkrant, in nieuwsbrieven en op de site zijn steeds de ontwikkelingen gepresenteerd. Daarnaast zijn er 3 wijkbrede bijeenkomsten geweest. Het zal echter nooit mogelijk zijn om aan alle wensen van alle bewoners te voldoen.

IV. Samenvatting vragen en opmerkingen tafel 4: Groen, water en inpassing van de uitbreiding in het plangebied		
Onderwerpen/reactie		Gemeentelijk commentaar
a.	Grootte van de uitbreiding en invulling van de winkels: Veel bewoners geven aan dat een beperkte uitbreiding kan maar dat men de geplande uitbreiding te groot vindt. De angst bestaat dat van de geplande uitbreiding een aanzuigende werking zal uitgaan die ten koste gaat van andere winkelcentra. Ook wordt aangegeven dat men vreest dat er vanwege de ontwikkelingen ten aanzien van internet-winkelen en bezorgdiensten op termijn mogelijk leegstand zal ontstaan. Dit zal weer kunnen leiden tot verloedering. Verder geven bewoners aan dat de uitbreiding van het winkelcentrum zich niet zou verhouden tot de groei van het aantal bewoners in Noordoost. Door bijvoorbeeld met 500 m2 minder uit te breiden kan in overleg met de wijkbewoners meer groen worden gerealiseerd met een goede kwaliteit. Een aantal bewoners geven aan dat er bij omwonenden geen behoefte is aan de nieuwe winkels zoals Blokker en een opticien en vragen zich af of de uitbreiding niet op een andere plek (Voordorp, Veemarkt) kan worden gerealiseerd. Ze vragen zich af in hoeverre de mening van bezoekers wordt gevraagd bij de keuze van de invulling van de nieuwe winkels.	Algemeen geldt dat bewoners graag hun dagelijkse boodschappen willen doen in hun eigen buurt, onder de voorwaarde dat ze er gemakkelijk en efficiënt hun dagelijkse en andere frequent benodigde boodschappen kunnen doen. De gemeente Utrecht streeft een fijnmazige winkelstructuur na. De wijk Noordoost is onderbewinkeld, vooral in Tuindorp, Tuindorp Oost en Voordorp. Het aantal vierkante meter detailhandel per inwoner (0,2 m2/inw.) is het laagst van alle wijken in de stad (gem. 1,5 m2/inw.). Om het huidige lage voorzieningenniveau binnen de wijk te verbeteren, de koopkrachtbinding te verhogen en automobilititeit naar andere wijken te beperken is de uitbreiding gewenst. De uitbreiding van winkelcentrum De Gaard is primair gericht op de inwoners uit Tuindorp, Tuindorp Oost en Voordorp en de overig Noordoost. Een wijkwinkelcentrum moet voldoende groot zijn om te kunnen renderen. Het moet goed bevoorraad kunnen worden, bezoekers moeten er goed kunnen parkeren en ze moeten er voldoende keus hebben. Op dit moment is dit niet op orde bij De Gaard. Daardoor gaan mensen buiten de wijk boodschappen doen. Gemeente en ontwikkelaar maken zich geen zorgen dat er leegstand ontstaat in het nieuwe winkelcentrum. Een onafhankelijk onderzoeksbureau (Strabo) heeft (najaar 2014) bevestigd dat er marktruimte is voor de uitbreiding. Zij becijferen een uitbreidingsmogelijkheid van ruim 7.000 m2 bvo commerciële ruimte. Deze marktruimte is gebaseerd op de huidige en toekomstige inwoners in het primaire verzorgingsgebied. In het plan van Top wordt nu een uitbreiding gerealiseerd van 4.068 m2 bvo commerciële ruimte (ca. 60% van de berekende marktruimte). De ontwikkelaar gaat er dan ook vanuit dat de verhuur voorspoedig zal verlopen. De nu getekende uitbreiding is minder dan de in het SPvE genoemde programmaruimte (4800 m2). Een verdergaande vermindering met enkele honderden meters is wellicht mogelijk, mits dekking gevonden wordt voor de financiële tekorten. Ook relevante trends zoals internet winkelen, bezorgen en afhaalpunten zijn in dit onderzoek betrokken. Overall is het marktaandeel voor internet-winkelen 7,6%, maar in de food-sector is het marktaandeel van internet nog heel klein (ca. 1%). Levensmiddelen

	Voorstanders van de geplande uitbreiding geven aan dat de uitbreiding nodig is gezien het hoge aandeel van de bevolking in Noordoost dat buiten de wijk boodschappen doet en dat dit nodig is omdat de bevolking in Noordoost gaat groeien. Ook wordt aangegeven dat een grotere AH een positief effect zal hebben op de andere winkels en dat bij een beperktere uitbreiding de kans bestaat dat dit ten koste gaat van positieve elementen zoals het tegengaan van het sluipverkeer, de kwaliteit van de openbare ruimte, het inpandig laden en lossen en het parkeerdek. Een vertegenwoordiger van de winkeliersvereniging geeft aan dat de ondernemers unaniem voorstander zijn van de verbouwing/uitbreiding. De viskraam wil een vaste winkel en ook andere winkeliers (o.a. de bakker) willen uitbreiden. Uit de startnotitie 2008 zou blijken dat een uitbreiding van 1.200 m2 economisch haalbaar is	worden overwegend aangeschaft via de fysieke winkel. De opkomst van internet afhaalpunten zal dit waarschijnlijk wel iets veranderen, maar naar verwachting zal de impact minder groot zijn dan in de non-food. Uitbreiding in relatie tot andere winkelcentra: Niet uit te sluiten is dat individuele winkels elders enig omzetverlies zullen hebben als gevolg van de uitbreiding van het winkelaanbod. Op dit moment is er voldoende marktruimte aanwezig door onder andere de onderbewinkeling. Naar de toekomst toe zal de marktruimte verder toenemen door de groei van het aantal inwoners. De uitbreiding van het winkelaanbod in winkelcentrum de Gaard zal daarom niet leiden tot een ongewenste aantasting van de winkelstructuur in Noordoost. Zie hiervoor het adviesrapport van Strabo. Over de effecten op GWC Overvecht: GWC Overvecht is een stadsdeelcentrum en daarmee van een hogere verzorgingsorde. Naast het primaire marktgebied Overvecht heeft het winkelcentrum een groot secundair marktgebied in Utrecht en daarbuiten. Omzet is, naast het primaire marktgebied Overvecht, inderdaad afkomstig uit Noordoost, maar meer nog uit Noordwest en van buiten Utrecht. Uitbreiding van winkelcentrum De Gaard zal geen structurele nadelige effecten hebben op het voortbestaan van GWC Overvecht. GWC Overvecht heeft immers een stadsdeelverzorgende functie, een groot secundair marktgebied, aanzienlijk omvangrijker aanbod dan WC De Gaard (ook in de toekomstige situatie) en voldoende eigen trekkracht. De uitbreiding van de Gaard betreft het op peil brengen van het dagelijks en frequent benodigd niet-dagelijks aanbod, zodat het vergelijkbaar is met de andere Utrechtse wijken. De uitbreiding op de huidige locatie van winkelcentrum de Gaard is wenselijk vanwege de centrale, strategische ligging in het primaire marktgebied (Tuindorp, Tuindorp-oost en Voordorp) en ten opzichte van concurrerend aanbod. Bovendien functioneert De Gaard in de huidige situatie al als winkelcentrum en is hier marktruimte aanwezig. Een locatie in Voordorp is niet geschikt vanwege de decentrale ligging. Kiezen voor een tweede, solitaire supermarkt op Veemarkt is niet realistisch en wenselijk. Een studie naar de haalbaarheid van de oorspronkelijk geplande supermarkt van 600 m2 bvo op de Veemarkt (BRO, 2013) heeft aangetoond dat er geen formule is die op deze verscholen locatie op deze beperkte
--	--	---

		oppervlakte een rendabele exploitatie kan realiseren. Een mogelijk rendabele supermarkt op Veemarkt zou een minimale omvang van 1.200 m² moeten hebben. Het gemeentelijk detailhandelsbeleid gaat uit van concentratie in vitale winkelgebieden en niet van solitaire winkels. Om het winkelcentrum toekomstbestendig te maken moet het aanbod op 1 plek geconcentreerd worden. De ontwikkelaar heeft de ideeën voor de invulling gebaseerd op het rapport van Strabo en de getoonde interesse van ondernemers, maar zal bij de uitwerking ook de bezoekers van het winkelcentrum vragen welke winkels en andere functies ze missen. Het is natuurlijk ook in het belang van de ondernemers en eigenaar dat het winkelcentrum zo goed mogelijk past bij de wensen vanuit de buurt. Uiteindelijk is echter ook de huurbereidheid van ondernemers mede bepalend.
b.	Inpassing: Ten aanzien van de inpassing geven bewoners aan dat de uitbreiding niet past in de Visie Eykmanlaan, waarin staat dat de Eykmanlaan een groene stadsentree wordt. Ook wordt gesteld dat het plan is bedacht op basis van beleid en dat het niet past in de bestaande omgeving. Ook zijn er zorgen over de zichtlijnen in het gebied, met name vanaf de Eykmanlaan. Nu is er zicht op de dom, in de toekomst rijdt men af op een parkeerterrein. De vrees van bewoners is dat het zal leiden tot veel verkeer aan de zijde van de Valetenlaan waar zich de entree van de nieuwe AH bevindt. Men begrijpt niet waarom het merendeel van het parkeren aan de zijde van de Lamerislaan wordt gesitueerd. Verder wordt aangegeven dat er als gevolg van de plannen groen en water verdwijnt. Men vraagt zich af waar het wateroppervlak wordt gecompenseerd.	In de visie Eykmanlaan staat dat de Eykmanlaan zal transformeren tot een representatieve stadsentree. Ook staat er dat de weg zal versmallen en vergroenen, en dat de vrijkomende ruimte deels zal worden ingezet voor groen en deels zal worden gebruikt om de benodigde uitbreiding van winkelcentrum de Gaard een plek te kunnen geven. De huidige plannen sluiten dus aan op wat er in de visie staat. Het plan past ons inziens in de omgeving en biedt de mogelijkheden om een aantal knelpunten in de bestaande omgeving op te lossen (o.a. sluiptverkeer, versnipperde openbare ruimte, zoekverkeer, overlast bevoorrading AH, verbeteren van doorgaande groenstructuur). De parkeer capaciteit aan de Obbinklaan e.o. is beperkt, waardoor het niet mogelijk is dat grote aantallen bezoekers van het winkelcentrum hier kunnen parkeren. Deze zullen gebruik moeten maken van het parkeerterrein aan de Lamerislaan. De openingstijden van de passage zullen gekoppeld worden aan de openingstijden van AH, zodat de AH vanuit het parkeerterrein aan de Lamerislaan goed bereikbaar blijft. De ontwikkelaar gaat er in overleg met AH voor zorgen dat het gebruik van winkelwagentjes ruimtelijk beperkt wordt (ringleiding die wielen van de winkelwagen blokkeren), zodat bijvoorbeeld de

	Er wordt gevraagd of de kerk niet kan worden verplaatst en het winkelcentrum kan worden uitgebreid richting de bestaande busbaan.	winkelwagentjes niet de Obbinklaan kunnen oversteken. Het wordt daardoor veel minder aantrekkelijk om in de achterliggende straten te parkeren, omdat je dan niet met de winkelwagen bij de auto kan komen. De kerk is een gemeentelijk monument en kan niet worden verplaatst. Het winkelcentrum wordt al (enigszins) uitgebreid in de richting van de bestaande busbaan. Verder opschuiven is niet wenselijk, omdat er dan geen kwalitatief goed plein meer tussen De Gaard en de kerk kan worden gerealiseerd. Daarnaast zou dan de verbinding tussen het winkelcentrum en het zuidelijk deel van Tuindorp Oost verslechteren. Het is van belang dat het winkelcentrum vanuit alle richtingen goed bereikbaar is en de doorgaande groenstructuur niet blokkeert. De hoofdmassa van de Gaard ligt binnen de rooilijnen die voortkomen uit de omgeving. Hierdoor wordt de continuïteit van de openbare ruimte gewaarborgd. Met de huidige plannen wordt een deel van de ambitie voor de Eykmanlaan (vergroenen en versmallen) uitgevoerd. Het is de wens en de verwachting van de gemeente dat het resterende deel van de Eykmanlaan zal volgen waardoor de continuïteit van de Eykmanlaan wordt behouden. Het zicht op de Dom vanuit het noordelijke deel van de Eykmanlaan zal niet verstoord worden door de toekomstige bebouwing, omdat deze niet hoger is dan de huidige bebouwing (2 lagen aan de zijde van de Eykmanlaan). Naar oppervlakte gemeten verdween er in het oorspronkelijke plan groen. Hierover heeft in de klankbordgroep discussie plaats gevonden. Dit hangt samen met de keuze om een ontmoetingsplein van voldoende omvang te maken. In het op 8 april gepresenteerde aangepaste plan laat de ontwikkelaar zien dat het mogelijk is om binnen het plangebied hetzelfde aantal m2 groen of iets meer te maken als in de huidige situatie. Het aantal bomen is nu nog slechts 8 minder dan in de Huidige situatie. De ontwikkelaar heeft gegarandeerd dat er in de nieuwe situatie even veel bomen zullen zijn dan in de bestaande situatie. Voor de laatste 8 bomen wordt in overleg met de gemeente nog een plek gezocht in het plangebied.
--	--	--

		<table><tr><th></th><th>m2 groen</th><th>Aantal bomen</th><th>m2 water</th><th>M2 plein</th><th>M2 plein + groen</th></tr><tr><td>Huidige situatie</td><td>7.258</td><td>185</td><td></td><td>1.751</td><td>9.009</td></tr><tr><td>SPvE-plan</td><td>6.892</td><td>131</td><td>-254</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Optimalisatie 8-4</td><td>7.340</td><td>177</td><td>-124</td><td>2.251</td><td>9.591</td></tr><tr><td>T.o.v. huidige situatie</td><td>+82</td><td>-8</td><td>-124</td><td>+500</td><td>+582</td></tr></table> Aanvullende watercompensatie (in oppervlak, nu nog 124 m2 tekort) is nog mogelijk in het plangebied door de inpassing van een brug bij de Eykmanlaan (in plaats van de duiker) of door compensatie in de omgeving.		m2 groen	Aantal bomen	m2 water	M2 plein	M2 plein + groen	Huidige situatie	7.258	185		1.751	9.009	SPvE-plan	6.892	131	-254			Optimalisatie 8-4	7.340	177	-124	2.251	9.591	T.o.v. huidige situatie	+82	-8	-124	+500	+582
	m2 groen	Aantal bomen	m2 water	M2 plein	M2 plein + groen																											
Huidige situatie	7.258	185		1.751	9.009																											
SPvE-plan	6.892	131	-254																													
Optimalisatie 8-4	7.340	177	-124	2.251	9.591																											
T.o.v. huidige situatie	+82	-8	-124	+500	+582																											
c.	Groen en water: <u>Groen</u> Bewoners geven aan dat uitbreiding van het winkelcentrum in combinatie gezien moet worden met groen en water. Een beperkte uitbreiding is wenselijk, maar de geplande uitbreiding is niet passend. Men geeft aan dat er in de wijk reeds veel groen is weggehaald. Bewoners betreuren het verlies aan groen en zijn niet tevreden over de toekomstige kwaliteit van het groen. Het groen maakt deel uit van de ecologische hoofdstructuur. Ook wordt aangegeven dat er in Noordoost relatief weinig groen is vergeleken met andere wijken. Dit is een aandachtspunt vanuit de	De uitbreiding van het winkelcentrum wordt nadrukkelijk gezien in combinatie met de omliggende openbare ruimte. Deze is momenteel zeer versnipperd en heeft over het algemeen weinig kwaliteit. In de toekomstige situatie wordt de openbare ruimte eenduidig, overzichtelijk en is er meer ruimte voor verblijf. Ook wordt het gebied beter aangesloten op de omgeving. De omvang van het groen in het SPvE-plan hangt samen met de keuze om een ontmoetingsplein van voldoende omvang te maken. Hierover heeft in de klankbordgroep discussie plaats gevonden. Op het plein zullen echter veel bomen worden geplant waardoor het toch een groen karakter zal krijgen. In de optimalisatie van 8 april laat de ontwikkelaar zien dat de hoeveelheid groen t.o.v. de huidige situatie (minimaal) gehandhaafd kan blijven, door groen ten noorden van de kerk toe te voegen. Hierdoor																														

wijkraad. Men vraagt zich af hoe het groen bij de Gaard zich verhoudt tot het Kouwerplantsoen en wat er met het Kouwerplantsoen gaat gebeuren. Een bewoner stelt voor 500 m2 minder uit te breiden en in overleg met bewoners te komen tot een plan met meer groenkwaliteit. <u>Bomen</u> Aangegeven wordt dat men er bang voor is dat het merendeel van de bomen die verplant worden het uiteindelijk niet redden. Gevraagd wordt wat er gaat gebeuren met de Treurwilg en de Platanen. <u>Water</u> Ten aanzien van het water wordt er gevraagd wat de impact van het verdwijnen van het water is op de grondwaterstand en de flora en fauna en wordt er aangegeven dat het water onderdeel uitmaakt van de historische 'Hollandse Waterlinie'.	wordt het plein echter iets kleiner. Er zal naar een optimum tussen plein en groen (beiden kwalitatief hoogwaardig) worden gezocht. Het verbeteren en toegankelijker maken van het groen in de wijk is één van de speerpunten uit het wijkgroenplan en van de visie Eykmanlaan. In de wijk Noordoost zijn al verschillende groenprojecten tot uitvoering gebracht. In Tuindorp Oost zal de met name Groene Kop gaan zorgen voor beter en toegankelijker groen. Het Kouwerplantsoen en het Troosterplantsoen zijn de groene dragers van Tuindorp-Oost. Ze vormen een belangrijk onderdeel van de identiteit van de wijk. Via het 'centrumgebied' zijn beide plantsoenen met elkaar verbonden en vormen een doorgaande structuur. Bij het Kouwerplantsoen zijn geen ontwikkelingen of aanpassingen voorzien. Door het gebruik van de nieuwste materialen en technieken bij het verplaatsen van de bomen kan een zeer hoog slagingspercentage behaald worden. Bomen met een kleine diameter (kleiner dan 15 cm) zijn zonder meer goed verplantbaar. De bomen met een diameter groter dan 15 cm zijn vrijwel allemaal platanen. Deze kunnen makkelijker verplant worden. Doordat het verplanten zorgvuldig en in de juiste periode gebeurt, er zo min mogelijk wortelschade ontstaat, en de juiste grondverbetering en beluchting van de nieuwe standplaats wordt toegepast, krijgen de bomen de kans krijgen om een goede start te maken. Het inundatiekanaal langs de prof. Jordanlaan is een stedelijke groene verbinding en dit is onderdeel van de historische 'Hollandse Waterlinie'. De "waterkom" maakt geen deel uit van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, maar is in de jaren '60 aangelegd toen de wijk werd gebouwd. Het kanaal wordt nu op een dusdanige manier ingepast dat de beleefbaarheid van de waterlinie wordt versterkt. Deze versterking van de kanaalstructuur compenseert in belangrijke mate het weghalen van een deel van de 'waterkom'. Het netto waterverlies bedraagt nu 124 m2. Daartegenover staat dat het eigenlijke kanaal wordt verlengd. In het Flora en fauna onderzoek dat onderdeel uitmaakt van de bestemmingsplanprocedure, zal verder worden ingegaan op de ecologische waarden van dit
---	---

		gebied.
	Verkeer: Een bewoner geeft aan dat er als gevolg van de geplande toekomstige versmalling op de Kardinaal de Jongweg meer verkeer door de wijk zal gaan rijden wat een negatief effect heeft op de gezondheid. Men vraagt zich af wat er gaat gebeuren met het terrein aan de Cohenlaan en of hier geen parkeergarage gerealiseerd kan worden? Ook wordt gevraagd waar de busbaan naar toe gaat.	Er is een verkennende studie verricht naar de mogelijkheden voor de eventueel versmalling van de Kardinaal de Jongweg op langere termijn. Dit is echter pas aan de orde, wanneer de A27 al verbreed is en er geen sluipverkeer meer door de wijk gaat die de file op A27 wil vermijden. In het SpvE zijn de milieueffecten meegenomen. Ook bij de aanpassing van het bestemmingsplan zal toetsing op de milieueffecten plaats vinden. Het terrein aan de Cohenlaan maakt geen onderdeel uit van het project. Dit gebied zal op termijn worden ontwikkeld met woningen en/of maatschappelijke voorzieningen. Een parkeergarage op deze plek t.b.v De Gaard is overigens sowieso geen optie, omdat het terrein te ver van De Gaard ligt. De busbaan schuift op naar de oostzijde van de kerk. Hier komt ook de bushalte. Vanaf dit punt rijdt er een bus van en naar Voordorp. Dat betekent dat de bus niet meer over het plein rijdt, wat in de huidige situatie wel het geval is.
	Plein: Bewoners vragen zich af waarom er zo'n groot plein moet komen en maken zich zorgen dat dit een hangplek wordt. Ook wordt aangegeven dat er geen activiteiten gehouden zullen worden op het plein, omdat die al elders (Kouwerplantsoen) plaatsvinden. Gevraagd wordt wat er gedaan wordt met het tegengaan van zwerfvuil en waar de afvalstations zullen komen.	Het maken van een plein was de wens van de wijkraad en de zo genoemde Duw-groep en werd in belangrijke mate ondersteund door de klankbordgroep. Er is veel behoefte aan een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Deze functie past goed op de plek, past in de centrale hoofdstructuur van de wijk en zorgt ervoor dat er een centrumgebied ontstaat waar winkelcentrum en kerk onderdeel van uitmaken. Het centrum moet het 'hart van de wijk' worden en daarbij past een multifunctioneel bruikbaar plein. Om te voorkomen dat het plein een hangplek wordt zal er worden zorggedragen voor een goede verlichting en zullen ontwikkelaar en ondernemers alert zijn en evt. maatregelen treffen. Cameratoezicht komt in/bij de passage (eigen winkelgebied) als maatregel in het kader van het veilig ondernemen. Door de toevoeging van woningen aan het plein ontstaat er meer sociale controle. In het (definitief) ontwerp wordt er op toegezien dat er geen

		hoekjes voor zwerfvuil gaan ontstaan. De afvalcontainers zullen op de huidige locatie blijven.
--	--	---

BIJLAGE 8

Tabel: metrages WC De Gaard (huidige omvang), opgave eigenaar

	Huurders				
Unit		Totaal WVO	WVO winkels	Totaal VVO	m2 BVO
A01	Foto Romp	150	150	200	222
A02	Supermarkt (Albert Heijn)	1427	1427	1903	2114
A03	Primera	74	74	99	110
A04	schoenmakerij/sleutels	50		66	73
A05	Reisburo	53		71	79
A06	Dierenwinkel	61	61	81	90
A07	Kapper	68		91	101
A08	Drogisterij/ DA + Apotheek	371	170	495	550
A09	Slijterij (Gall&Gall)	199	199	265	294
A10	AGF (groenteman)	102	102	136	151
A11	Makelaar	33		44	49
A12	cafetaria	125		166	184
A13	Readshop	45	45	60	67
A14	Kaasspeciaalzaak	53	53	70	78
A15	Slagerij	162	162	216	240
A16	Chocolaterie (Leonidas)	47	47	62	69
A17	Bakkerij Neplenbroek	101	101	134	149
A18	ABN AMRO (pin)	10		13	14
	Totaal	3129	2590	4172	4636

VVO = 0,90 * BVO (bestaand)

WVO=0,75 * VVO

BIJLAGE 9

Memo omvang De Gaard vergeleken met gem. stukken en marktonderzoeken

In deze memo wordt het plan van TOP VG voor de uitbreiding van De Gaard vergeleken met de door onderzoeksburo's bepaalde markttechnische uitbreidingsruimte (1) en met de metrages genoemd in de gemeentelijke stukken (2).

In deze stukken worden de termen wvo, vvo en bvo door elkaar gebruikt. Dat maakt vergelijking moeilijk. We hebben in 2 tabellen deze onduidelijkheden weggenomen. Op deze manier zijn de cijfers vergelijkbaar gemaakt. Daarnaast worden de begrippen w.v.o., v.v.o. en b.v.o. gedefinieerd en uitgelegd.

1. Vergelijking metrage in plan met markttechnische bepaalde uitbreidingsruimte (zie tabel 1)

- In het distributie planologisch onderzoek (DPO) uit 2004 van Marktplan wordt de totale uitbreidingsruimte voor De Gaard becijferd op ca. 5.700 m2 bvo.
- In het DPO uit 2014 van Strabo wordt de totale uitbreidingsruimte voor De Gaard becijferd op ca. 7.100 m2 bvo.
- In het plan van TOP VG zit nu een uitbreiding van 4.064 m2 bvo. Dit blijft ruim onder de markttechnisch bepaalde uitbreidingsruimte.

2. Vergelijking metrage in plan met door gemeente Utrecht genoemde metrages in Startnotitie, Visie Eykmanlaan en SPvE (zie tabel 2)

- Volgens de Startnotitie (2008) zou De Gaard met 4.400 m2 bvo commerciële ruimte uitgebreid mogen worden.
- Volgens de Visie Eykmanlaan (2010) zou De Gaard met 3.000 m2 wvo winkelruimte uitgebreid worden. Dit correspondeert met 4.715 m2 bvo commerciële ruimte.
- Volgens het SPvE (2014) zou De gaard met 4.800 m2 bvo commerciële ruimte uitgebreid mogen worden.
- In het plan van TOP VG zit nu een uitbreiding van 4.064 m2 bvo. Dit blijft ruim binnen de door de gemeente gestelde kaders.

Bestaand, uitbreiding en toekomstige omvang winkelcentrum (startnotitie, Strabo, SPvE, Plan Top VG)

Tabel 1: Omvang De Gaard in plan TOP VG vergeleken met DPO's Marktplan en Strabo

Metrages commercieel aanbod#	m2 wvo	m2 vvo	m2 bvo
Bestaand (aanwezig aanbod)			
<i>De Gaard huidig (opgave eigenaar)</i>	3.129	4.172	4.636
<i>DPO Strabo (2014) aanwezig (pag. 12)^</i>	3.218	4.149	4.610
Uitbreiding t.o.v. bestaand			
Uitbreidingsruimte DPO Marktplan (2004) (pag. 7) "	4.032	5.376	5.659
Uitbreidingsruimte DPO Strabo (2014) (pag. 21) *	5.078	6.770	7.127
Beoogde uitbreiding TOP VG (t.o.v. bestaand)	2.899	3.865	4.068

Commercieel aanbod: winkelaanbod + dienstverlening + horeca

" Marktplan-onderzoek: uitbreidingsruimte 3.600 m2 wvo winkels (pag. 7: tussen 3.400 en 3.800 m2) + ca. 12% voor horeca en diensten= 4.032 m2 wvo commercieel.

^ Strabo-onderzoek: aanwezig aanbod 2.906 m2 wvo winkels (+ diensten en horeca) = (2.906+312)= 3.218 m2 wvo commercieel (pag. 12)

* Strabo-onderzoek: uitbreidingsruimte winkels wordt gecijferd op 4.534 m2 wvo +ca. 12% voor horeca en diensten= 5.078 m2 wvo commercieel

Omrekenfactoren:

- m2 v.v.o. = 0,95x m2 bvo (0,9x m2 bvo bij bestaand)
- en m2 wvo = 0,75 m2 wvo

Tabel 2: Omvang De Gaard in plan TOP VG vergeleken met Startnotitie en SPvE

Metrages commercieel aanbod#	m2 wvo	m2 vvo	m2 bvo
Bestaand (aanwezig aanbod)			
<i>De Gaard huidig (opgave eigenaar)</i>	3.129	4.172	4.636
Uitbreiding t.o.v. bestaand			
Toegestane uitbreiding conform Startnotitie (2008)@	3.136	4.180	4.400
Uitbreiding zoals vermeld in de Visie Eykmanlaan (2010)^	3.360	4.480	4.715
Toegestane uitbreiding conform SPvE (2014)	3.420	4.560	4.800
Beoogde uitbreiding TOP VG (t.o.v. bestaand)	2.899	3.865	4.068
Toekomstige omvang De Gaard			
Toekomstige omvang op basis van Startnotitie	6.265	8.352	9.036
Toekomstige omvang op basis van visie Eykmanlaan	6.489	8.652	9.351
Toekomstige omvang op basis van SPvE	6.549	8.732	9.436
Toekomstige omvang TOP VG (hand-out)	6.028	8.037	8.704

Commercieel aanbod: winkelaanbod + dienstverlening + horeca

@ Startnotitie: uitbreidingsruimte 2.800 m2 wvo winkels (+ diensten en horeca) = (2.800 +12%=) 3.136 m2 wvo commercieel

^ Visie Eykmanlaan (pag. 31): 3.000 m2 wvo winkelruimte (+diensten en horeca)= (3.000 +12%=) 3.360 m2 wvo commercieel

Definities w.v.o., v.v.o. en b.v.o.:

In de discussie over de omvang van het nieuwe winkelcentrum en de afspraken over de uitbreiding ontstaat er nogal eens spraakverwarring, omdat de termen w.v.o., v.v.o. en b.v.o. door elkaar worden gehaald. Hoe zit het precies?

W.V.O. = winkelvloeroppervlak

Dit is het gedeelte waar de consument “winkelt”, dus alles wat zich voor de toonbank afspeelt

V.V.O. = verhuurbaar vloeroppervlak + +

Dit is de ruimte die wordt verhuurd aan de ondernemer (dus wvo + magazijn, personeelsruimte en toonbank-/kassarimte)

B.V.O. = bruto vloeroppervlak + + +

Dit is de ruimte gemeten langs de buitenkant van de muren

Omrekenfactoren:

- $m^2 \text{ v.v.o.} = 0,95 \times m^2 \text{ bvo}$ ($0,9 \times m^2 \text{ bvo}$ bij bestaand, vanwege inefficiënte bouw)
- en $m^2 \text{ wvo} = 0,75 \times m^2 \text{ vvo}$

Fictieve winkelunit

 muur

 magazijn

 toonbank

 voor consument toegankelijk deel (WVO)

BIJLAGE 10

Verslagen Tafelgesprekken 8 april 2015

Herontwikkeling Winkelcentrum De Gaard

- tafel 1: Verkeer/sluiptverkeer**
- tafel 2: Valetonlaan**
- tafel 3: Lamerislaan**
- tafel 4: Groen, water en inpassing van de uitbreiding in het plangebied**

Datum:
Naam:
Gemeente

April 2015
Projectgroep Herontwikkeling De Gaard
Utrecht/REO/Programma's

Bewonersbijeenkomst: Herontwikkeling Winkelcentrum De Gaard, Jeruzalemkerk; Troosterlaan 65, Utrecht
Datum: Woensdag 8 april 2015
Tijd: 19:30-21:30 uur

A. Inleiding:

Na een kort welkomstwoord van Martin Mulder worden de aanwezigen verdeeld over vier zalen overeenkomstig de vier verschillende thema's voor de tafelgesprekken. Dit verslag is een weergave van tafelgesprek 1:

Verkeerssituatie algemeen en sluiptverkeer.

Om iedereen een kans te geven hun vragen en zorgen naar voren te brengen, wordt er door de gespreksleider, Karin Sam-Sin – Vos, eerst een inventarisatie gedaan van vragen die er over dit thema leven bij het publiek. Doel is om na de presentatie terug te kunnen grijpen naar punten die bij de presentatie niet aan bod zijn gekomen. Na een korte inventarisatie van vragen uit publiek geeft Leon Peeters, Verkeerskundig adviseur van gemeente Utrecht een presentatie. De powerpointpresentatie over dit thema is aan het eind van dit verslag als bijlage gevoegd.

B. Vraagpunten uit de inventarisatieronde Tafel 1: Verkeerssituatie algemeen:

- 1: Kan de spoorwegovergang worden afgesloten van autoverkeer?
- 2 + 3: Hoe wordt de veiligheid bij het kruispunt van de basisschool gewaarborgd? En hoe ziet de ontsluiting bij herinrichting er uit?
- 4: Kan de Winklerlaan in zijn geheel worden afgesloten of alleen voor eenrichtingsverkeer bereikbaar zijn?
- 5: Kan hoofdader Eykmanlaan verlegd worden richting flats?
- 6: Kan de verbinding tussen Cohenlaan en Obbinklaan niet worden afgesloten?
- 7: Stel dat de gemeente had gekozen om de winkelcentrum naar de Veemarkt te verplaatsen, dan hadden we geen problemen. Kan het winkelcentrum niet ergens anders komen?
- 8: Waar komt de oversteekplaats tussen de grote parkeerplaats aan Kapteynlaan naar het winkelcentrum?
- 9: De grootte van het winkelcentrum lijkt te worden gekoppeld aan de hoeveelheid verkeer, dit roept het beeld op dat het winkelcentrum geplaatst wordt op een plek wat niet past in deze wijk. Hoe worden in de plannen het centrum aantrekkelijk en mooi gehouden? We zien bijvoorbeeld in de huidige plannen niet terug dat Eykmanlaan vergroend zou worden? Hoe wordt gewaarborgd dat met al die maatregelen de wijk en Eykmanlaan wel mooi blijft?
- 10: Hoe zit het met de uitbreiding van de parkeergelegenheid bij de Gaard?
- 11: Er komen door die maatregelen meer autoverkeer, dus meer parkeerplekken nodig, maar de flat heeft de huidige parkeerterrein zelf nodig. En wat betekent de versmalling van de Eykmanlaan precies?
- 12: Is betaald parkeren van 18.00 tot 23.00 uur een optie?
- 13: Kunnen bewoners een parkeervergunning betalen en een blauwe kaart krijgen, zodat hun bezoek gebruik kan maken van de blauwe kaart?
- 14: Kunnen minder parkeerplaatsen worden gepland om winkelverkeer te ontmoedigen?
- 15: Kan het winkelcentrum niet kleiner worden, zodat minder parkeerplaatsen komen?
- 16: Hoe zit het met de toekomstige buslijn?
- 17: Wat is de toekomstige plek van de bus sluis, komt het op een andere plek?
- 18: De bushalte aan de Eykmanlaan richting Maartensdijk moet niet verdwijnen.
- 19: Er loopt een prima buslijn naar het centrum, er is geen behoefte aan extra winkels als Kruidvat. Wat wordt het karakter van het winkelcentrum?

C. Presentatie - Leon Peeters

- a. Er is onderzoek gedaan naar de huidige verkeersintensiteiten in dit deel van de wijk, waarbij het aandeel sluipverkeer in kaart is gebracht. De huidige verkeersintensiteit puur sec bezien, is acceptabel voor de functie van de wegen: Sartreweg en Kapteynlaan als wijkontsluiting en de overige straten als woonstraat.
- b. De verschillende planontwikkelingen, denk aan De Gaard, de Veemarkt en Careyn, leiden tot een toename van het verkeer. Tegelijkertijd worden in de verschillende planontwikkelingen maatregelen genomen om de route via de Sartreweg en Kapteynlaan onaantrekkelijk te maken voor doorgaand verkeer.
- c. (Sluip)verkeer willen we uit de wijk weren: verkeer moet juist via de Kardinaal de Jongweg en Eykmanlaan gaan. Het doel is om het doorgaande verkeer te verleiden gebruik te maken van deze route. De focus bij de Kapteynlaan en de Sartreweg komt veel meer te liggen op het verblijven en daar wordt de inrichting op aangepast. Nu is de auto nog prominent aanwezig en krijgt de ruimte. In de toekomst is dit veel minder het geval.
- d. Er worden vier maatregelen getroffen om autoverkeer af te remmen op de route Sartreweg - Kapteynlaan
 - I. Herinrichting van deel Kapteynlaan bij plan de Gaard: de maximum snelheid gaat van 50 km/uur terug naar 30 km/uur. Hierop wordt de inrichting van de weg ook op aangepast. Zo verspringt de weg ter hoogte van de Lamerislaan en wordt de nadruk in de inrichting meer op langzaam verkeer en het kruisende verkeer gelegd dan nu het geval is. Hierdoor wordt de route voor het doorgaande verkeer onaantrekkelijker (minder snel).
 - II. Overig deel van Kapteynlaan, er vindt nu een studie plaats hoe dit heringericht kan worden, waarbij de auto ondergeschikt wordt aan het langzaam verkeer en meer op de dynamiek van de omgeving gericht.
 - III. De verkeerslichten op het Kardinaal Alfrinkplein zijn aangepast, zodat verkeer vanaf de Biltse Rading (A27) niet verleid wordt om rechtsaf de Sartreweg op te rijden. Dit was in het verleden wel het geval.
 - IV. Sartreweg is reeds heringericht en versmald, inclusief nieuwe aansluiting met het Kardinaal Alfrinkplein. Veel minder uitnodigend voor het doorgaande verkeer. Daarnaast vindt er de komende jaren woningbouw plaats op het veemarktterrein waardoor de Sartreweg onderdeel gaat uitmaken van deze woonbuurt
- e. Verkeer zoekt altijd de weg van minste weerstand. Door de voorgestelde maatregelen is de prognose dat het doorgaande verkeer met de helft tot driekwart zal afnemen op de route Sartreweg - Kapteynlaan: de wegen worden zo aangepast dat de weerstand om die route te nemen wordt verhoogd (en daarmee sluipverkeer wordt tegengegaan): max snelheid van 50 naar 30 km op de Kapteynlaan en er wordt meer aandacht besteed aan kruisende verkeersstromen (fietser, voetganger, automobilist). Deze transformatie van een ander soort weg leidt tot lagere verkeersintensiteiten en een aangepast verkeersgedrag, Leon Peeters laat een reeks referentiebeelden uit andere steden in Nederland zien.
- f. Het invoeren van betaald parkeren heeft niet het beoogde effect dat daardoor minder bezoekers komen. Dit is geen maatregel om invloed uit te oefenen op het aantal bezoekersverkeer.
- g. De verwachting is dat de afname van het doorgaande verkeer opweegt tegen de stijging van bestemmingsverkeer t.g.v. de planontwikkelingen in de wijk. De toename van autoverkeer past binnen de maximum capaciteit van de wegen.
- h. We monitoren het verkeer vóór en ná de realisatie. Er is budget beschikbaar om een reeks maatregelen te nemen die al klaarliggen voor de KWL-lanen, mocht de monitoring hiertoe uitwijzen. We nemen pas maatregelen als er aanleiding toe is en er onder bewoners draagvlak is.

- i. Een opmerking uit het publiek: de gevoerde discussie over wijkverbindingswegen moet door de gemeente meer op macro niveau worden gevoerd. Het sluipverkeer is straks namelijk opgelost als de A27 is verbreed: automobilisten kunnen snel hun weg vinden. Deze ontwikkeling is veel belangrijker. Bij de Gaard wordt door de bewoners een hele andere oorzaak gezien: sluipverkeer wordt veroorzaakt door A27, en herontwikkeling van De Gaard is hier slachtoffer van om de plannen door te voeren.
 - l. Leon Peeters erkent dat er inderdaad een relatie is tussen A27 en sluipverkeer. Maar licht toe dat het verkeersbeleid geënt is om verkeer uit de buurten te halen, vervolgens naar de binnenring te brengen, en het doorgaande verkeer op de binnenring juist weer naar de buitenring te brengen. Dit is niet allemaal op hetzelfde moment en op korte termijn uit te voeren, het is een lange termijn verhaal.
- j. De plannen om Kardinaal de Jongweg te versmallen gebeurt pas op lange termijn en in samenhang met andere maatregelen in de stad.

D. Reactie op de punten uit de inventarisatieronde

Vraag 1: Kan de spoorwegovergang worden afgesloten van autoverkeer?

Het afsluiten heeft tot gevolg een verslechtering van de bereikbaarheid van woningen en voorzieningen tussen twee woonbuurten: Voordorp en Veemarkt zijn dan, vanuit het noord-westen, met een omweg bereikbaar, dit geldt ook voor winkelcentrum de Gaard. Dit is niet wenselijk.

Vraag 2 + 3: Hoe wordt de veiligheid bij het kruispunt van de basisschool gewaarborgd? En hoe ziet de ontsluiting bij herinrichting er uit?

Dit deel valt buiten de scope van het plangebied behorende bij de Herontwikkeling Winkelcentrum de Gaard. Het vraagstuk wordt wel meegenomen in de plannen rondom de herinrichting van het overige deel van de Kapteynlaan. De bewoners en omliggende basisscholen worden hier bij betrokken.

Vraag 4: Kan de Winklerlaan in zijn geheel worden afgesloten of alleen voor eenrichtingsverkeer bereikbaar zijn?

Deze maatregelen zijn de revue gepasseerd tijdens het opstellen van maatregelen voor de KWL-lanen, samen met bewoners. Dit is in de huidige situatie niet wenselijk, want de huidige verkeersintensiteit is, met 1.400 motorvoertuigen per etmaal van een acceptabel niveau, deze verkeersintensiteit past goed bij een woonstraat. De woningen zijn nu bereikbaar vanuit Kapteyn-en Eykmanlaan, als we daar een knip in maken (bijv. betonblok of een paal), dan wordt de bereikbaarheid minder vanuit de andere wegen. Met gevolg dat de bewoners van De Winklerlaan moeten omrijden en de woningen met de auto minder bereikbaar zijn. Met een andere maatregel als versmallen kan juist het verkeer worden afgeremd.

Vraag 5: Kan hoofdader Eykmanlaan verlegd worden richting flats?

Dat is onwenselijk, omdat hierdoor een stuk groen zou verdwijnen en autoverkeer hier naar toe wordt verlegd.

Vraag 6: Kan de verbinding tussen Cohenlaan en Obbinklaan niet worden afgesloten?

Dat is niet wenselijk omdat een ander deel van de wijk hierdoor minder bereikbaar wordt, alleen nog via de van Everdingenlaan. Indien er in de toekomst een noodzaak is voor deze maatregel en er voldoende draagvlak is in de buurt voor deze maatregel kan dit wel overwogen worden.

Vraag 7: Stel dat de gemeente had gekozen om de winkelcentrum naar de Veemarkt te verplaatsen, dan hadden we geen problemen. Kan het winkelcentrum niet ergens anders komen?

In wezen maakt het, verkeerskundig gezien, niet uit waar een nieuw winkelcentrum wordt geplaatst; het heeft altijd consequenties voor verkeer en parkeergelegenheid. De wethouder vult aan dat dit besluit zes jaar geleden

is genomen: er is bewust voor de uitbreiding van het winkelcentrum De Gaard gekozen en de leefbaarheid van de openbare ruimte te verbeteren, opdat bewoners in een straal van een kilometer kunnen winkelen.

Vraag 8: Waar komt de oversteekplaats tussen de grote parkeerplaats aan Kapteynlaan naar het winkelcentrum?

Leon laat dat op tekening zien. De verkeer- en parkeersituatie van dit deel wordt aan een andere tafel besproken. Er is voor deze bewonersbijeenkomst bewust gekozen voor verschillende tafelgesprekken waar dieper op de thema's kan worden ingegaan. Dit wordt besproken bij de andere tafelgesprekken (2 en 3).

Vraag 9: De grootte van het winkelcentrum lijkt te worden gekoppeld aan de hoeveelheid verkeer, dit roept het beeld op dat het winkelcentrum geplaatst wordt op een plek wat niet past in deze wijk. Hoe worden in de plannen het centrum aantrekkelijk en mooi gehouden? We zien bijvoorbeeld in de huidige plannen niet terug dat Eykmanlaan vergroend zou worden? Hoe wordt gewaarborgd dat met al die maatregelen de wijk en Eykmanlaan wel mooi blijft?

Er wordt door de gemeente veel geïnvesteerd in groene zones. Visie is dat dit op lange termijn moet worden bereikt. De Groene Kop en de Eykmanlaan zit hier ook in. Het moet gezien worden als een integrale samenhang in verschillende ontwikkelingen.

Vraag 10: Hoe zit het met de uitbreiding van de parkeergelegenheid bij de Gaard?

De uitbreiding is volgens de parkeernorm berekend. Minder parkeren kan volgens de parkeernorm niet. Tevens moet het winkelcentrum ook worden gefaciliteerd wat betreft autoparkeren en fietsparkeren. Daarbij zijn de huidige parkeerplaatsen versnipperd, waardoor er veel zoekverkeer in de wijk is. Het is de opgave om de parkeergelegenheid meer te centreren, de omliggende woningen worden hierdoor ontlast zonder dat de buurt op slot wordt gezet. Het moet immers bereikbaar blijven.

Vraag 11: Er komen door die maatregelen meer autoverkeer, dus meer parkeerplekken nodig, maar de flat heeft de huidige parkeerterrein zelf nodig. En wat betekent de versmalling van de Eykmanlaan precies?

De parkeerplekken van de flats zijn geïnventariseerd en meegeteld. Daarbij worden ten behoeve van de uitbreiding extra parkeerplaatsen gerealiseerd, volgens de gemeentelijke parkeernormen. De versmalling betreft vooral ruimtelijk: alles wat niet asfalt is, schuift in, oftewel de middenberm wordt minder breed. Dit heeft dus geen effect op de afwikkeling van het verkeer. Bedenk dat de maatregelen zo zijn berekend op de piek van de drukte, dus tijdens de spits is verkeersdrukke acceptabel.

Vraag 12: Is betaald parkeren van 18.00 tot 23.00 uur een optie?

Bewoners hebben bij het invoeren van betaald parkeren de mogelijkheid om een voorkeur aan te geven voor een venstertijd. De venstertijd met de meeste stemmen wordt ingevoerd. In Tuindorp-oost is zo gekozen voor 06:00-11:00 uur.

Vraag 13: Kunnen bewoners een parkeervergunning betalen en een blauwe kaart krijgen, zodat hun bezoek gebruik kan maken van de blauwe kaart?

Het huidige beleid is dat blauwe zones binnen Utrecht niet worden toegepast. De reden hiervoor is dat de inkomsten uit de blauwe kaart niet in de gemeentelijke algemene middelen terugvloeien, maar naar het Rijk gaan. Handhaven van een blauwe zone betekent extra inzet van opsporingsambtenaren. De blauwe kaart functioneert alleen bij handhaving, dat betekent een extra kostenpost.

Vraag 14: Kunnen minder parkeerplaatsen worden gepland om winkelverkeer te ontmoedigen?

De voorgestelde parkeerplaatsen voldoen aan de parkeernorm. Dit zijn door de raad vastgestelde normen. De gemeente is rondom laden/lossen met grote winkels als AH in gesprek, om geen extra bevoorradingsverkeer op die route te krijgen.

Vraag 15: Kan het winkelcentrum niet kleiner worden, zodat minder parkeerplaatsen komen?

Er is natuurlijk een relatie tussen de omvang van de uitbreiding en het aantal parkeerplaatsen. De omvang van het winkelcentrum staat bij tafel 4 op de agenda.

Vraag 16: Hoe zit het met de toekomstige buslijn?

Buslijn 5 blijft ongeveer dezelfde route rijden. Ter hoogte van De Gaard verschuift de halte naar de andere zijde van de kerk. De aanpassing van de busroute valt binnen de herontwikkeling.

Vraag 17: Wat is de toekomstige plek van de bussluis, komt het op een andere plek?

Leon laat dat op tekening zien. Zie ook vraag 16. We zijn nog op zoek naar een oplossing om te voorkomen dat in praktijk de bussluis niet werkt (sluipverkeer er toch langs kan).

Vraag 18: De bushalte aan de Eykmanlaan richting Maartensdijk moet niet verdwijnen.

De huidige bushalte aan de Eykmanlaan, waar lijn 55 gebruik van maakt ontbreekt nog in het inrichtingsplan. Deze halte blijft en moet nog in het inrichtingsplan worden opgenomen.

Vraag 19: Er loopt een prima buslijn naar het centrum, er is geen behoefte aan extra winkels als Kruidvat. Wat wordt het karakter van het winkelcentrum?

In de plannen rondom uitbreiding is rekening gehouden met het type en soort winkels, daarop zijn de verkeersberekeningen gebaseerd. Daarbij is de uitbreiding bij vraag 7 besproken.

E. Afsluiting

De bewoners uiten hun zorgen dat niet alle maatregelen concreet genoeg zijn en over de verwachting of de genoemde effecten ook daadwerkelijk waargemaakt gaan worden. Leon Peeters geeft aan dat een aantal van de genoemde maatregelen (zie III en IV hierboven) al concreet zijn uitgevoerd en dat andere maatregelen in ontwikkeling zijn en pas concreet worden bij de uitvoering van de projecten. Voor de KWL-lanen liggen er voorstellen klaar, maar we hebben bewust voor een procesvoorstel gekozen om eerst draagvlak in de buurt te hebben, voordat we deze gaan uitvoeren.

De wethouder bedankt alle aanwezigen voor hun input en ideeën. Mochten er resterende vragen of ideeën zijn, hij is altijd te bereiken via telefoon, mail of twitter.

Tafelgesprekken Herontwikkeling Winkelcentrum de Gaard. Datum 8 april

Verslag

Bijeenkomst	Herontwikkeling Winkelcentrum De Gaard	Verslag door	Carin Velt (Kassing Notuleerservice, Odijk)
Datum	8 april 2015	Datum verslag	
Tijdstip	19.30 – 21.30 uur	Verzonden aan	
Plaats	Jeruzalemkerk, Troosterlaan 65	Vervolg	
Agendapunten			
Tafel 2 Valetonlaan: Verkeersafwikkeling en ligging			
Deelnemers			
Namens de projectorganisatie: Han Fijen (TOP) Namens de gemeente Utrecht: Evert van de Gronde Belangstellenden: 20			
Verslag			
Welkom Evert van de Gronde is projectleider vanuit de gemeente Utrecht voor de herontwikkeling van winkelcentrum De Gaard. Vanavond is hij gespreksleider voor deze bijeenkomst. Han Fijen geeft een presentatie. Vooraf wordt een inventarisatieronde gemaakt waarbij de deelnemers kort kunnen aangeven wat zij van het project vinden en wat hun aandachtspunten zijn. De aandachtspuntenlijst wordt apart bij het verslag gevoegd. Er is presentielijst aanwezig zodat de aanwezigen het verslag en het resultaat van de tafelgesprekken, die naar de raad gestuurd worden, kunnen ontvangen. De verslagen van de andere groepen komen op de website van De Gaard www.utrecht.nl/degaard. De website staat ook vermeld in het wijkbericht. De inventarisatielijst met vragen, kritische opmerkingen en aandachtspunten wordt in dit verslag meegenomen. Het verslag wordt meegestuurd naar de raadscommissie Stad & Ruimte. De commissie heeft op die manier inzicht in alle geuite argumenten. Wat vooraf ging Er is een stedenbouwkundig programma van eisen (SPvE) opgesteld met een ontwerptekening van de uitbreiding en van het inrichtingsplan, zoals het gaat worden. Die stukken staan allemaal op de website. In juni 2014 heeft consultatie van de wijk plaatsgevonden. Er is een bewonersbijeenkomst geweest en alle reacties zijn verzameld en beantwoord en daarna voor besluitvorming voorgelegd aan het college. Het college heeft een beslissing genomen en het plan is besproken op een raadsinformatieavond en in de raadscommissie Stad & Ruimte. De commissie vindt dat er nog te veel haken en ogen aan het plan vastzitten. De commissie heeft op 24 maart een werkbezoek aan De Gaard gebracht en wil dat de plannen nogmaals worden besproken met bewoners. Daarvoor zijn deze tafelgesprekken bedoeld. De raadscommissie kan deze informatie delen met de raad voordat een beslissing in de gemeenteraad wordt genomen.			

Vragen- en opmerkingenrondje:

1. Mevrouw is lid van de klankbordgroep en de bewonerscommissie van de woningen boven het winkelcentrum. Zij vindt het op zich geen slecht plan, de eigenaar wil wel investeren in kwaliteit. Als er nu niets gebeurt is zij bang dat de woningen in handen komen van huisjesmelkers.
2. Mevrouw is oud lid van de klankbordgroep en bewoner van de Valetonflat. Zij kijkt op de AH laad- en losplaats. Zij vraagt aandacht voor de afstand bij de garages. Daar is wel wat aan gedaan, maar dat is volgens haar niet voldoende. Het zicht op de weg blijft penibel.
3. Meneer is bewoner boven de winkels. Hij denkt dat zijn woning moeilijk bereikbaar wordt en er overlast komt van het licht van de auto's. Auto's schijnen licht in de huizen en de privacy komt in het geding.
4. Meneer is bewoner van de Van Herwerdenlaan. Er wordt een parkeerplaats aan de Valetonlaan opgeofferd waardoor er minder parkeergelegenheid is en de parkeerdruk wordt verhoogd en komt onder druk te staan. Hij heeft moeite met de verhuizing van de ingang van de AH naar de kant van de Valetonflat. Er is wel voorzien in een groot parkeerterrein aan de Lamerislaan, maar de ingang van de AH zit aan de Valetonlaan, waardoor mensen daar willen parkeren. Daardoor ontstaat zoekverkeer naar een parkeerplaats.
5. Bewoners hebben last van langsrijdende winkelwagens. Dat gebeurt meerder malen per dag.
6. Bewoners hebben zorgen over omvang van het nieuwe winkelcentrum. Daardoor ontstaat druk op het gebied. Er is zorg over het aantal parkeerplekken en het zoekverkeer naar parkeerplaatsen en de verkeersintensiteit die dat met zich meebrengt.
7. Mevrouw heeft moeite met de grootte van het complex. De weg ligt dicht op de Valetonflat en dat geeft overlast in geluid en er worden bomen gekapt voor het plan. Zij vindt het plan te groot.
8. Bewoners hebben overlast van winkelwagentjes die langs de flat worden gereden. Kern van het probleem is de grootte van de uitbreiding. Het winkelcentrum komt dicht bij de flat te liggen met alle gevolgen van dien. De ingang van de AH komt voor haar deur komen en dat heeft effect op de leefbaarheid van de bewoners.
9. Mevrouw heeft de woning gekocht aan de waterkant om de rust en zij maakt zich zorgen over haar woongenot en de waarde van haar woning in verband met de planschade. Het is lastig in te schatten welke impact de plannen hebben op haar omgeving.
10. Meneer sluit aan bij de genoemde punten zoals planschade. Er was sprake dat er een AH zou komen in de Veemarktwijk. Daar hoort hij niets meer over. Dat geeft een aanzuigende werking op winkelcentrum De Gaard en dit wordt vergroot vanuit de Veemarkt.
11. Mevrouw sluit aan bij de vorige sprekers. Zij is bang voor sluipverkeer door de Valetonlaan. Zij vindt dat de bereikbaarheid voor de Valetonflat nu slecht is geregeld. De weg voor de flat ligt te dicht op de woningen. Wat is echt nodig qua winkelcentrum voor de wijk, waardoor het beter inpasbaar wordt. Zij vindt de ingang van de AH niet prettig.
12. Mevrouw vindt dat de weg te dicht langs de Valetonflat komt. De AH komt met deze plannen wel erg dichtbij. Mevrouw is bang voor de overlasteffecten en het is onduidelijk welke impact dat heeft om de woonomgeving.
13. Bewoner Obbinklaan deelt de mening van de vorige sprekers. Hij heeft vooral problemen met de verplaatsing van de ingang van de AH. De overlast van de zaterdag is nu ook merkbaar op de zondag. Meneer heeft ook veel last van voorbijrijdende winkelwagentjes.
14. Het laden en lossen voor de AH komt op de Valetonlaan te vervallen. Dat scheelt overlast.
15. Bewoners hebben vooral last van de winkelwagentjes. Er komen meer winkels en dat trekt extra bezoekers en dat zorgt voor meer zoekverkeer. De nieuwe winkels moeten ook bevoorraad worden en dat geeft meer vrachtverkeer.
16. Meneer is lid van de klankbordgroep en bewonerscommissie boven de winkels. Hij was bij aanvang ook bezorgd of het niet te grootschalig zou worden. Met voortschrijdend inzicht zie je dat je tot een project opzet als dit uitkomt. De eigenaar wil met de herinrichting van het winkelcentrum de architectuurprijs binnenhalen. Als zij de belangstelling voor het project verliezen vreest hij dat het centrum in handen valt van de huisjesmelkers. Als het project niet doorgaat zal de eigenaar het bezit af willen stoten.
17. Mevrouw zegt dat de argumenten allemaal al eerder zijn geuit. Wat gebeurt er met de argumenten.
18. Hoe gaat besluitvorming in zijn werk?
19. Is de verbouwing alleen gepland omdat AH wilde uitbreiden of moesten er meer winkels komen.

Toelichting en aanpassing van de plannen

Evert van de Gronde vraagt Han Fijen om in te gaan op de genoemde vragen en kanttekeningen.

Han Fijen vertegenwoordigd TOP vastgoed. TOP vastgoed werkt samen met Van der Vorm Vastgoed, de eigenaar van het winkelcentrum. Van der Vorm Vastgoed ziet kansen voor de herinrichting en uitbreiding van het winkelcentrum. Han Fijen reageert op de vragen uit de inventarisatie en geeft aan dat de ontwikkelaar het geheel wel moet zien als een haalbaar project. Bij wijzigingen in het plan moet de ontwikkelaar de haalbaarheid opnieuw bezien. Als de haalbaarheid in het geding komt kunnen de plannen niet gerealiseerd worden.

Na het raadsbesluit over het stedenbouwkundig programma van eisen (SPvE) komt de bestemmingsplanprocedure aan de orde. De ontwikkelaar gaat de plannen verder uitwerken aan de hand van stedenbouwkundig programma van eisen. Bij de opstelling van het bestemmingsplan toetst de gemeente het uitgewerkte plan onder andere aan het door de raad vastgestelde SPvE.

De vraag is of de omvang van het winkelcentrum te groot is voor de wijk of dat de ruimte te klein om dit centrum te realiseren. Het kan ook zijn dat het winkelcentrum, kwalitatief niet goed is ingepast en dat er gesleuteld moet worden aan de manier van inpassing in de wijk. Het is duidelijk dat de inpassing knelt aan de zijde van de Valetonlaan.

Het internetwinkelen is in het distributie-planologisch onderzoek uitvoerig meegenomen. Dat staat ook op de website. Opgemerkt wordt dat, als er een AH pickup point komt bij de Veemarktwijk, de uitbreiding van de AH in De Gaard minder groot kan worden aangepakt.

Verkeerssituatie voor de Valetonflat

Het plan geeft aan dat het parkeren aan de noordkant van het winkelcentrum wordt geconcentreerd.

Daar komt een groot parkeerterrein. Het is de bedoeling dat het parkeren aan de Valetonlaan beperkt blijft. Er zijn verkeerstellingen gedaan en daarbij is ook rekening gehouden met de effecten voor de Valetonlaan. Nu zijn er 800 verkeersbewegingen per etmaal. In de toekomst zou dat naar 1000 gaan.

Op een van de sheets geeft spreker aan hoe de verkeersafwikkeling geregeld zal worden. Er moet een soort ring ontstaan waardoor (vracht)verkeer van en naar het winkelcentrum wordt geregeld. Daarbij wordt ook rekening gehouden met het vrachtverkeer voor de winkelbevoorrading. Er is discussie geweest over een mogelijke knip voor het verkeer op de Sartreweg. In dat geval moet rekening worden gehouden met de afwikkeling van het bevoorradingsverkeer van de AH via de Valetonlaan, naast de functie die de Valetonlaan vervult voor de ontsluiting van de achterliggende straten.

Om het winkelcentrum meer perspectief te bieden is er een winkeluitbreiding ingepland. Bij het realiseren van een winkelcentrum worden de panden zo verkaveld dat de omwonenden niet tegen blinde muren en andere onaangename zaken aankijken. Om die reden is het winkelcentrum zo ingetekend dat de ingang van de AH aan de Valetonlaan komt. Voor het zuidelijke deel van het winkelcentrum is een laad- en losplaats opgenomen op de Obbinklaan, eventueel met venstertijden. De overige winkels worden via de expeditie gang aan de noordzijde van het winkelcentrum bevoorrad. Voor de AH wordt een nieuwe inpandige los- en laadplaats gebouwd aan de zijde van de Kapteynlaan. Daardoor zal het vrachtverkeer en de hinder van het laden/lossen op de Valetonlaan afnemen.

Als optie wordt genoemd om de Valetonlaan alleen voor bestemmingsverkeer bereikbaar te maken. Vanuit de afdeling verkeer is aangegeven dat daarmee de ontsluiting van de achterliggende wijk in het geding komt. Verwacht wordt dat de knip op de Sartreweg er niet zal komen. Deze uitspraak is

echter nog niet officieel.

De Kapteynlaan wordt aangepakt tot aan de Sartreweg. De verwachting is dat daarmee veel sluiptverkeer wordt tegengegaan en dat een extra knip daarmee in de toekomst overbodig zal worden. De afdeling verkeer kan worden gevraagd een conclusie te trekken of de knip wel/niet zal worden aangelegd.

Veel van de aanwonenden zijn bang voor het zoekverkeer aan de Valettonlaan. Waarom worden de parkeertijden aan de Valettonlaan en omgeving niet uitgebreid? De entree van de AH wordt verhuisd en kent veel aanloop. Op de tekening laat Han Fijen zien hoe inrichting van de winkels en de looplijnen van het parkeerterrein naar de AH zijn bedacht. Voor de passage is er extra ruimte aangelegd voor fietsers aan de kant van de Valettonlaan, zodat mensen uit de wijk de winkels ook vanaf de zuidkant goed per fiets of te voet kunnen bereiken.

Om te voorkomen dat mensen met karretjes door de wijk gaan lopen kan er een systeem met ringleiding worden aangelegd. De karretjes kunnen dan niet verder dan een bepaald punt worden meegenomen. Automobilisten worden daardoor ontmoedigd aan de Valettonlaan te parkeren. Bij de nieuwe planning zijn aan de noordzijde meer parkeerplaatsen gerealiseerd om te voorkomen dat het winkelend publiek in de wijk gaat parkeren.

De verlegging van de Valettonlaan

In het eerste SPvE was een bepaald wegprofiel opgenomen. Dat lag zeer dicht op de Valettonflat.

Naar aanleiding van de vele op- en aanmerkingen is er een nieuwe wegingdeling gemaakt. Het wegprofiel is daardoor verder verlegd richting het winkelcentrum. Het wegprofiel en het trottoir zijn versmald waardoor meer ruimte ontstaat om de weg verder van de Valettonflat aan te leggen. De wegingdeling brengt de veiligheid van de fietsers niet in gevaar omdat er naar verhouding niet veel vrachtverkeer rijdt.

Evert van der Gronde zegt toe dat hij de opmerkingen over de knip op de Sartreweg en het voorstel om de Valettonlaan te wijzigen in een fietspad met een ontheffing voor expeditieverkeer voor de winkels aan de zuidzijde, aan de afdeling Verkeer zal voorleggen.

In hoeverre is er nog speling in de oprit naar het parkeerdek op het winkelcentrum?

In het plan is een aantal woningen aan het dek toegevoegd. Het idee is om het dek voor de bewoners boven De Gaard aan twee kanten toegankelijk te maken. De inrichting wordt in samenspraak met de bewoners verder uitgewerkt. Het parkeerdek wordt ook toegankelijk via een trap en een lift. De eigenaar is verantwoordelijk voor het onderhoud van het parkeerdek. Over de plaatsing van de brievenbussen wordt nog nagedacht.

Over twee weken is er een informatieavond gepland over de inrichting van het parkeerdek. Daarvoor zijn alle bewoners uitgenodigd.

Is er concreet nog ruimte om de weg voor de Valettonflat verder aan te passen.

De weg is nu verlegd en daarmee ligt de weg 6.16 meter van de flat. Op de sheet geeft Han Fijen aan hoe de weg komt te lopen en welke groenvoorzieningen daarin meegenomen kunnen worden. Voor de Valettonflat ligt een pleintje/stukje parallelweg waardoor de garages onder de flat bereikbaar zijn. Gezien vanaf de ingang van het pleintje hebben de laatste twee garages erg weinig draairuimte om auto's goed in te parkeren in die betreffende garages.

Bewoners geven aan dat dit niet vergenoeg is en stellen een verschuiving voor tot de plek waar nu geparkeerd wordt (genoemd wordt ca. 1,5 meter extra opschuiven).

Evert van der Gronde vraagt Han Fijen uit te zoeken of: de nieuwe rijbaan zo gesitueerd kan worden dat deze komt op de plek waar nu geparkeerd wordt en niet dicht bij de flat.

Vijver : Op de sheet wordt aangegeven hoe de herinrichting van de vijver eruit komt te zien. De vijver heeft nu een milieuvriendelijke oever waardoor straks ook weer bomen geplant kunnen worden. Na de herinrichting blijft het groen aanwezig. De aanwezigen bespreken aan de hand van de tekeningen hoe de weg wordt ingetekend. Een van de bewoners wil graag dat de vijver wordt gehandhaafd.

Door het opschuiven van de Valettonlaan kan het wateroppervlak weer worden verruimd. De variant met een brug is nog in studie.

Waarom moet de entree van de AH daar komen waar die nu is ingetekend? Waarom wordt de entree van de AH niet meer naar binnen getrokken zodat de ingang aan de Valettonlaan afgesloten kan worden.

Han Fijen antwoordt dat daarmee het grondbeginsel van het plan om de AH naar de andere zijde van het winkelcentrum te verplaatsen, de looplijnen en het herinrichtingsplan in het geding komt. Daarbij speelt ook de bereikbaarheid van het parkeerdek mee. Die moet ook bereikbaar zijn voor alle hulpdiensten. Hij begrijpt dat de omwonenden willen kijken in hoeverre de Valettonlaan maximaal verschoven kan worden. Daar moet naar worden gekeken.

Planschade

Bij planschade wordt door een onafhankelijke partij een rapport opgesteld. Daarover worden met de gemeente in de overeenkomst al afspraken gemaakt. De planschade wordt verhaald op de ontwikkelaar. Planschade ontstaat door een bestemmingsplanwijziging en dat wordt beoordeeld door een onafhankelijk bureau en daar heeft de ontwikkelaar zich aan de te houden. Planschade kan pas worden opgemaakt nadat het nieuwe bestemmingsplan is vastgesteld. Bij de realisering van de bouw wordt gekozen voor bouw- en funderingsmethoden die zo weinig mogelijk overlast geven voor de omgeving. Vooraf wordt door een onafhankelijk bureau camera-opnames gemaakt van de omgeving en deze worden in bewaring gegeven bij een notaris.

Door de ontwikkelaar wordt vaak vooraf al een planschaderisico opgemaakt. Die wordt niet gedeeld met omwonenden.

Overige punten

Op het Veemarktterrein zou een AH komen om spreiding te bevorderen.

Reactie: Dat is afgewezen omdat de gemeente niet allerlei deelwinkelcentra wil creëren en de levensvatbaarheid van dergelijke centra is niet heel hoog.

Het geluid van winkelwagentjes geeft overlast:

Reactie: AH werkt al veel met kunststof karren en de passagekap is verder doorgetrokken als geluidwerende maatregel. Het plaatsen van palen aan de buitenkant van het winkelcentrum waar geen winkelkarren doorheen kunnen is ook een mogelijkheid om winkelkarren te weren.

Voorgesteld wordt om de ingang van de AH aan de andere kant van het winkelcentrum te situeren. De passage kan dan aan de kant van de Valettonlaan worden afgesloten waardoor de passage alleen vanaf de noordkant toegankelijk is.

De hand-out van de presentatie wordt op de website vervangen door nieuwe tekeningen. De bewoners wordt verzocht hun NAW-gegevens met emailadres achter te laten.

Het verslag zal naar de bewoners gemaild/gestuurd worden en de verslagen van de andere tafels komen ook op de website te staan. Ook worden de aanwezigen geïnformeerd over de resultaten van de tafelgesprekken, die naar de raadscommissie gestuurd worden.

Tafelgesprekken Herontwikkeling Winkelcentrum de Gaard.

Datum 8 april

Tafel 3: Lamerislaan parkeer- en verkeerssituatie:	
Voorzitter: Marcel Janssen	
Naam bewoner:	Opmerkingen: Meegeven aan het plan / eventuele wijzigingen:
Theo Verburg:	Heel mooi plaatje maar voor deze buurt is het nieuwe winkelcentrum te groot. Als parkeren geen probleem zou op leveren zouden wij hier niet zitten. 160 parkeerplaatsen in SPVE. Parkeren is een te grote oppervlak. Van bewoners 40 auto's 120 auto's winkelend publiek. Dat wordt af en aan rijden van auto's de gehele dag. Kan het plan voor het winkelcentrum niet kleiner zodat het parkeren minder wordt? Een alternatief ondergrondsparkeren. Graag nog eens onderzoeken.
Carolien Jansze:	Sluit zich aan bij vorige spreker. Plannen goed op kleinere schaal. Ook voor economisch draagvlak. Om te voorkomen dat er leegstand ontstaat. Renoveren van AH of wat groter maken. Kijken naar wat de buurt nodig heeft? Internet wordt steeds vaker gebruikt, hoeveel winkels hebben we dan nog nodig.
Friedy Meijer:	Bezwaar parkeerplaatsen voor Lamerislaan. Zaterdagmiddag is het al zo waanzinnig druk. Als je zag hoeveel auto's afgelopen zaterdag al reden bij de kerk en klikos. Bij de kerk wordt het heel mooi groen. De parkeerdruk ligt volgens huidige tekeningen vooral bij Lamerislaan. De parkeerplaats is te groot.
Ab Kools:	Voorzitter wijkraad Noordoost. Het zou fijn zijn als de bewoners praten over wij, ze aangeven wie wij zijn. Voor wie praten ze dan? De Wijkraad praat namens de wijk. Noordoost heeft maar weinig winkelgebied. Wijkraad heeft over het SPvE de Gaard een advies ingediend. Wijkraad is kritisch over het plan. Gebied voor de kerk is mede op verzoek van de wijkraad als ontmoetingsplek aangewezen. Als je gaat werken aan renovatie van de Gaard zorg dan voor ontmoetingsplekken. We zijn ook betrokken bij de Groene Kop, waar een stadspark wordt aangelegd. Voorstel van de wijkraad is, om van de Lamerislaan een groene wandelroute te maken, als verbindingsweg tussen twee gebieden.
Harry Dennis:	Is naar deze informatie avond gekomen met een open visie. De wijk breidt uit. Logisch dat er een centrum moet komen. Zorg over parkeren wordt gedeeld. Parkeren ondergronds zou een mooie oplossing zijn. Het verkeer is een groot knelpunt. Het stallen van blik ondergronds wordt anders.
Christian Naethuys:	Is het eens met iedereen. Elk punt heeft gradatie van waarde. Als bewoner weet je dat uitbreiding moet plaatsvinden. Los van wel of niet betrokken. Hoe je het wendt of keert, er gaat wat met de Gaard gebeuren. Ondergronds is veel te duur. Een van de oplossingen is met klimplanten. Zodat het een mooi uitzicht geeft voor de mensen die er wonen. Verkeer toegang inrit aan de andere kant te maken is misschien een oplossing. Dan hebben de bewoners niet veel verkeer op de straat. Het gaat drukker worden, winkelend publiek gaat er toch komen. Er ligt een mooi plan. Kijk naar groen en kijk of de Eykmanlaan een geschikte oplossing is voor inrit parkeerplaatsen. Onderzoek andere aansluiting voor parkeren.
Sander Mateman:	Maak me zorgen over aansluiting parkeren. Veiligheid is voor hem groot kwestie. Als er nu nog meer verkeer komt wordt het nog onveiliger. Deelt mening van de opmerkingen van voorganger. Lamerislaan is breed. Winkelcentrum wordt te groot. De

	aansluiting Kapteynlaan naar Lamerislaan is hem een raadsel.
Marjolein Vreu:	Parkeren is nu al druk. Zie niet zitten dat er nog meer plekken bij komen. Er is nu al veel verkeer. 30 kilometer zones maken. Als je wilt oversteken rijden auto's gewoon door. Maakt het zeer onveilig. Verdeel de pijn van parkeren en maak parkeerplekken bij de Jeruzalemkerk.
Jeroen:	Woon tegenover de inrit naar parkeerplaats. Als je de inrit vanuit Kapteynlaan maakt is dat beter. Een in- en uitrit in midden van Kapteynlaan. Geen wachtende auto's bij Lamerislaan. Van afgelopen zaterdag heeft hij foto's gemaakt op verschillende tijdstippen. Pleit voor de oplossing op volgende tekening. (Tekening wordt afgegeven aan notulist.)
John Boertje:	Vier problemen. Hoe we deelproblemen kunnen oplossen. Kernoorzaak is vergroting van 88% van winkelgebied. De vergroting terug brengen zodat overlast tot minimum beperkt wordt. Een Jumbo waar mensen de boodschappen kunnen afhalen. Geen cent investeren in winkelcentra. Programma is te groot. Omvang is niet nodig in tussen liggende jaren van 20 jaar. Gemeente moet kijken of er een AH bij de Veemarkt kan.
Gerrit Augustinus:	Uitbreiding van winkelgebied veel te groot 88%. Is voor parkeergelegenheid te groot. De parkeerplaatsen tussen de gebouwen zijn opslagplaats geworden van aanhangers, campers, caravans. Met alle respect voor wethouders. Op drie straten wel betaald parkeren invoeren rest niet. Nu wordt draagvlak gemeten. Als je betaald parkeren invoert, moet je dat meteen in grotere gebieden doen.
Rijna Stafberg:	Grote zorgen voor de vele verkeersbewegingen en fijnstof. Als je op balkon wilt zitten dan moet je eerst alles schoonmaken voor dat je er fijn kan zitten. Zet op de Veemarkt een XL AH neer. Op plein plek genoeg voor horeca. Geen grote supermarkt meer maken. Dan Jumbo bij de Gaard. Als er meer winkels moeten komen kijk dan een naar andere locatie.
Dick Troost:	Sluit aan bij Gerrit. Dicht bij huis normaal kunnen leven en tuinieren. Ondergrondse parkeerplaats maken. Voor luchtkwaliteit maakt ondergronds niet uit. Door bepaald groen in wijken te plaatsen kan fijnstof uit de lucht worden gehaald.
Jilles Maarhabboereerd.	Lamerislaan 3. Volgens huidige tekening: Als het goed is wordt zijn huis 24 uur per dag verlicht. Bijna energie neutraal. Verbaasd dat een instantie dingen op papier zet en dat er dan gezegd wordt hier moeten jullie het mee doen. Nu mag je als bewoners om de tafel zitten, om mee te denken. Er zijn geen woorden over hoe er over mijn wijk wordt gesproken. Er wordt totaal geen rekening gehouden met bewoners. Licht vervuiling woning Lamerislaan. Bewoner trekt participatie van bewoners in twijfel. Plan een op een uitgezet in de wijk. Hoe is dat tot stand gekomen? Wel of niet zorgvuldig. Omvang winkelcentrum is te groot.
Piet Warners	Conclusie twee denkfouten. Dat parkeren gecentraliseerd moet worden en het groen ook. Moeten er 160 parkeerplaatsen worden gerealiseerd aan de Lamerislaan? En bij de kerk worden 65 weggehaald? Oostkant parkeerplaatsen 80-90 plekken met eigen ingang. Een parkeerplaats voor winkelcentrum. Betaald parkeren eerste anderhalf uur gratis daarna betaald. Bij de Lamerislaan 106 plaatsen ingang aan Eykmanlaan. Met slagbomen op beide parkeerplaatsen. Betaald parkeren invoeren van s 'morgens 8 tot s 'avonds 6 bijvoorbeeld. Oversteekplaats wordt ontzien. Lamerislaan aan de rechterkant mooi groen met een mooie haagwal ervoor tegen licht vervuiling. Een rij parkeerplaatsen weg aan Lamerislaan. Daar een groene wal maken. Ingang aan de Kapteynlaan maken. Creatief voorstel.

Jan Boerefijn.	Meer dan half jaar geleden. Wij (60 gezinnen) hebben toen al te kennen gegeven, dat er honderd auto's voor de deur bij komen. Wat geeft de gemeente als antwoord : Wij hebben voorgesteld om de auto's bij de kerk neer te zetten. Bij de Lamerislaan wordt het groen weggehaald en bij kerk herplant. Mensen komen om boodschappen te doen en niet voor het groen. Na het parkeren moet iedereen de Kapteynlaan oversteken. Veilig oversteken is mogelijk door versmalling van de weg. Moeten met karren, winkelwagens en rollators de weg over. Verdeel de pijn. Twee parkeerterreinen. Plaats een elektronisch bord om zoekverkeer te voorkomen.
Gabrielle Groot:	Omvang. Geen uitbreiding van parkeerplaatsen bij Lamerislaan. Verdelen van parkeerplaatsen. Ontmoeten op plein ten westen kerk.
Sikko Huizinga:	Genieten van uitzicht. Onze blik op al dat blik brengt helemaal ons leefgenot omlaag. Wat er al is en goed functioneert laten behouden. En wat toevoegen. Plan park bij kerk dwaasheid. Meer verkeer neemt luchtkwaliteit af.

Discussie bewoners:

Er liggen vanuit 2010 al plannen om Eykmanlaan te versmallen. Ook om er een 30 kilometer zone van te maken. Verkeer kiest een andere route als niet meer leuk is. Er is geld voor opknappen Kapteynlaan. Hoe de Kapteynlaan heringericht is nog niet bekend. Wel dat het een 30 kilometer zone wordt. Volgens Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar is het de bedoeling om het verkeer verder naar buiten te brengen. Dat gaat jaren duren. Nog geen enkel argument gehoord waarom parkeren bij de kerk niet meer kan. Vanuit stedenbouw is gezegd dat ze een groenstrook willen.

Moet het versnipperd groen ten kosten gaan van de Lamerislaan? Argument was om de Kapteynlaan een ander beeld te geven. De groene zone wordt doorgetrokken naar kerk. Daarom verandering karakter van de straat, zodat er minder verkeer door komt. Essentie discussie: wie krijgt blik wie krijgt groen. Wie krijgt groen dat je gebruiken kan..

Terugkomen verkeersbeperkende maatregelen. Bewoners ergeren zich over het verkeer op de Kapteynlaan. Waarom zijn de punaises weggehaald? Waarom komen die niet terug? Het is gewoon een racebaan geworden. Het is nu het recht van de grootste motorkap. De gemeente heeft geld gereserveerd voor herinrichting van de Kapteynlaan. Verkeerskundige komt met een plan. Elke oplossing heeft een schuine kant. Groen en Blik. Niemand heeft uitzicht op het groen achter de kerk Lamerislaan wordt blik terwijl daar de bewoners meer genieten van groen. Voor de Luchtkwaliteit is het ook beter als er meer groen komt bij de Lamerislaan.

Het verkeer aan de Kapteynlaan zou ook minder zijn als je een goede ontsluiting had naar de A27.

Dacht dat in stukken stond dat de winkeliers vinden dat klanten niet veel willen lopen. Bij de Lamerislaan moeten ze een drukke weg over. Parkeren achter de kerk is dan beter. Fietsen meer promoten. AH wil (mogelijk) ringleiding aanleggen zodat de karretjes niet verder kunnen dan de parkeerplaatsen. Ondergrondse garage is niet te realiseren. Investeringsrendement is te hoog. Ontwikkelaar. Wat vindt u van de suggesties? Deze avonden zijn hele mooie gelegenheden, waar mooie dingen uit voortkomen.

Conclusie: Bewoners willen spreiding van parkeergelegenheid. Meer groen aan de Lamerislaan. Inrit vanuit de Kapteynlaan.

StadsOntwikkeling

Herontwikkeling Winkelcentrum De Gaard

Postadres Postbus 1237, 3500 BG Utrecht

Telefoon 030 – 286 49 44 Fax 030 – 286 49 47

www.utrecht.nl

Verslag

Bijeenkomst	Herontwikkeling Winkelcentrum De Gaard	Verslag door	Mieke Kassing (Kassing Notuleerservice, Odijk)
Datum	8 april 2015		Datum verslag
Tijdstip	19.30 – 21.30 uur		Verzonden aan
Plaats	Jeruzalemkerk, Troosterlaan 65		Vervolg
Agendapunten			
Tafel 4: Groen, water en inpassing van de uitbreiding in het plangebied			
Deelnemers			
Namens Top Vastgoed: Marcel Reinartz, Frank van Kessel Namens de gemeente Utrecht: Martin Mulder, Tanja Lazarides (stedenbouwkundige), Manon den Blanken (adviseur economische zaken) Belangstellenden: circa 50			
Verslag			
Martin Mulder heet de aanwezigen welkom. Hij stelt de aanwezigen namens de gemeente en namens Top Vastgoed voor. In de zaal zijn ook raadsleden aanwezig. De vragen/opmerkingen worden geïnventariseerd en worden gelijktijdig genoteerd en gepresenteerd. Martin Mulder licht toe dat het plan in procedure is bij de gemeenteraad. De wethouder wil eigenlijk instemmen met het plan maar tijdens de raadsinformatieavond bleek dat veel omwonenden bezwaren hebben. De gemeenteraad heeft vorige week een bezoek gebracht aan de wijk. De wethouder heeft deze avond belegd om de argumenten van omwonenden inzichtelijk te maken. De raadscommissie zal op basis van de informatie die vanavond wordt opgehaald opnieuw worden geïnformeerd. Opgemerkt wordt dat het een herhaling van zetten is. Martin Mulder bevestigt dit. Bewoner wil in dialoog met de gemeente. Dat gebeurt vanavond geeft Martin Mulder aan. Eerst inventariseert Martin Mulder de vragen en opmerkingen. Daarna zullen de gemeente (Tanja Lazaridus , Stedenbouw en Manon den Blanken, EZ) en Top Vastgoed (Marcel Reinartz) reageren			
Vragen en opmerkingen inventarisatieronde over de onderwerpen 1. Inpassing en 2. Water en groen			
1. <u>INPASSING</u>			
• Verzocht wordt de uitbreiding minder groot te maken dan nu gepland. Winkelcentrum Overvecht en de binnenstad zijn vlakbij. De bewoner is bang dat het winkelcentrum een aanzuigende werking heeft. • Met deze uitbreiding is de visie die is verwoord in de Eijkmanlaanvisie, namelijk een groene stadsentree niet mogelijk. • Wanneer De Gaard wordt uitgebreid met 5 winkels dan wordt er gebouwd voor de leegstand. Bewoner kan zich vinden in een beperkte uitbreiding van de AH en het opknappen van de bestaande winkels. • De Provincie geeft aan dat gemeenten bouwen voor leegstand. Dat gaat met dit plan ook gebeuren . • Wat is het meerjarenplan (10 – 20 jaar) gezien onder andere de ontwikkelingen op het gebied van internet? • Bewoner stelt dat groter bouwen niet nodig is. Een verdubbeling van het winkeloppervlak in een bestaande wijk is niet op zijn plek. Parkeerdruk, verdwijnen groen en toename van het aantal verkeersbewegingen kan			

voorkomen worden wanneer de uitbreiding minder groot wordt.

- De economische verhouding versus het aantal woningen: op termijn wordt het aantal woningen met 20% uitgebreid. Veel mensen winkelen nu buiten de woonomgeving. Voor het sluiptverkeer moeten maatregelen getroffen worden. De buurtbewoners hebben de laagste besteding van de dag dagelijkse boodschappen in De Gaard (45%). Er is een economische basis om De Gaard op te knappen en uit te breiden.
- Bewoner is voor modernisering en iets groter, maar niet zo groot als voorgesteld. Het plan is bedacht op basis van beleid en richtlijnen maar past niet in de huidige context.
- Bewoner is voorstander voor uitbreiding. De AH is de trekker voor andere detailhandel.
- Bewoner is geen voorstander van uitbreiding. De consument kan zijn geld maar een keer besteden. Bewoner merkt op dat er in andere wijken meerdere supermarkten zijn.
- Voor het parkeren op het dak van de AH is een hellingbaan nodig. De geluidsoverlast neemt af doordat er inpandig geladen en gelost wordt. Wanneer er minder vierkante meters gebouwd worden, zullen andere zaken in het plan worden geschrapt.
- De winkeliersvereniging is voor de verbouwing/uitbreiding. De viskraam wil een vaste winkel en ook andere winkeliers (o.a. de bakker) willen uitbreiden. De winkeliers hebben een flyer waar correcte informatie in staat over de uitbreiding.
- Uit de startnotitie 2007 blijkt dat een supermarkt met een omvang van 1.200 m² economisch haalbaar is.
- De ingang van de AH wordt verlegd naar de zijde van de Valetolaan. Aan deze zijde zullen bezoekers gaan parkeren en komt er meer autoverkeer.
- Waarom is er gekozen om aan de Lamerislaan 150 auto's en winkelwagentjes te stallen?
- Bewoner Jordanaan komt tegenover het laadblok van AH te wonen. Het groen gaat verdwijnen en er komt water voor terug en het kunstwerk verdwijnt. Bewoner is zwaar tegen een grote uitbreiding.
- Bewoner is voor uitbreiding (hoeft niet heel groot) en vraagt wie interesse hebben getoond in de units (grand café?)
- Bewoner is voor een geringe uitbreiding van de AH. Bewoner vraagt voor wie de AH is. Voor bewoners of ondernemers en vraagt waarom centralisatie belangrijk is.
- Bewoner vraagt aandacht voor het leefmilieu ('broken windows theorie': verloedering door leegstand, minder groen, vervuiling). Bewoner vraagt of er een convenant is met ondernemers dat zij borgen dat de kwaliteit goed blijft. Gevraagd wordt waar het winkelend publiek moet parkeren.
- Is er ook gekeken naar iets nieuws bouwen in Voordorp?
- Het aantal inwoners in de wijk stijgt van 13.000 naar 15.000 inwoners (15%). Het winkelcentrum wordt vergroot met 100%. Bewoner heeft geen behoefte aan een opticien of Blokker op winkelcentrum De Gaard. Voor deze winkels gaat bewoner naar de binnenstad.
- Is onderzocht of er meer buurtbewoners hun boodschappen zullen doen wanneer het winkelcentrum is uitgebreid?
- Hebben de bewoners inspraak in het winkelaanbod? Genoemde winkels voldoen niet aan de behoefte.
- Gaan de bewoners in de toekomst nog wel naar een winkelcentrum gelet op de ontwikkelingen (webwinkels, bezorgdiensten, etc.)?
- Een bewoner uit Voordorp merkt op dat hij elders winkelt vanwege de kleine oppervlakte van de AH en de drukte. Uitbreiding en verbetering is wenselijk. Hij vraagt of de kerk niet verplaatst kan worden, zodat de uitbreiding aan die kant kan plaatsvinden?

2. GROEN EN WATER

- Uitbreiding De Gaard lijkt bewoner noodzakelijk, maar een verdubbeling is niet gewenst. Het groen, water en uitbreiding moeten in combinatie worden gezien.
- Het water is ook een monument en hoort bij de Waterlinie.
- De eventuele toekomstige versmalling van de Kardinaal de Jongweg veroorzaakt meer verkeer door de wijk. Dit veroorzaakt meer fijnstof. Het is ongezond om in zo'n wijk te wonen.
- Voorkomen moet worden dat het plein een hangplek wordt.
- Afggevraagd wordt hoe de visie Kapteijnlaan zich verhoudt tot De Gaard (groen De Gaard in relatie tot Kouwerplantsoen).
- Aan de Lamerislaan is groen weggehaald met de belofte dat op de parkeerplaats rond de kerk groen wordt aangelegd. De parkeerplaats aan de Lamerislaan wordt uitgebreid van 60 naar 150 parkeerplekken. De Krentenbomen bij de ingang van het pleintje aan het Kouwerplantsoen zijn verwijderd. Er komt minder groen in de wijk. Er komt een parkje bij het verzorgingstehuis maar dat parkje heeft geen relatie met De

Gaard.

- Bewoner betreurt het dat er veel groen weggaat ten gunste van poen/asfalt. Eerder is gemeld dat het groen onderdeel uitmaakt van de ecologische hoofdstructuur.
- De snelheden op wegen worden enerzijds aangepast en anderzijds wordt er meer verkeer aangetrokken.
- Utrecht is landelijk gezien het minst groen en Noordoost heeft het minste groen in Utrecht. De Wijkraad heeft beleid ingezet om te komen tot uitbreiding van het openbaar/buikbare groen. Er is gekeken naar groencompensatie in de directe omgeving (Eijkmanlaan o.a.).
- Kan er gekeken worden naar het voorkomen van zwerfvuil in de wijk en een oplossing voor de containers voor glas, etc.
- Bewoner is aan het Kouwerplantsoen komen wonen vanwege de groenbeleving. Door deze uitbreiding zullen de zichtlijnen aangetast worden en dit gaat ten koste van het woongenot.
- Vanaf de Eijkmanlaan heeft men zicht op de Dom. In de toekomst worden de bermen smaller en wordt er meer asfalt aangelegd. De kwaliteit gaat naar beneden.
- Komt er op het braakliggend terrein waar de school aan de Cohenlaan stond, een parkeergarage?
- In 2012 is door de gemeente een wijkwaterplan opgesteld. De vijver wordt deels gedempt. Wat is de impact op de grondwaterstand en de flora en fauna?
- Is er nagedacht over de verkeerstoename?
- Op het plein zullen geen activiteiten worden gehouden. Deze vinden al elders in de wijk plaats.
- Worden de Platanen en de Treurwilg gehandhaafd?
- 60% van de verplaatste bomen overleven niet.
- Waarom kan het winkelcentrum niet opgeschoven worden naar de huidige busbaan. Bezoekers van de AH komen niet op het pleintje. Waarom heeft het plein deze omvang?
- Bewoner maakt zich zorgen over de zichtlijnen en de beleving in de wijk
- Wat gaat er gebeuren met het Kouwerplantsoen?
- Waar gaat de busbaan naar toe?
- Bewoners zijn in het verleden nooit betrokken geweest bij de planvorming.
- Waar komt nieuwe water (11% bouwoppervlak nieuwbouw moet toegevoegd worden)?
- Bewoner heeft twijfel over de kwaliteit van het groen en vindt de uitbreiding niet passend. Hij stelt voor om 500m2 minder uit te breiden en te zorgen dat in overleg met de wijkbewoners groen wordt gerealiseerd met een goede kwaliteit.
- Opgemerkt wordt dat op het Kouwerplantsoen alle activiteiten van de wijk plaatsvinden.

Toelichting en reactie op de vragen en opmerkingen door gemeente en Top Vastgoed

1. INPASSING

Marcel Reinartz licht toe dat in 2008 is begonnen met het maken van een plan door Top Vastgoed. Er is samen met de gemeente gekeken welk winkelaanbod er is in de wijk en er is een vergelijking gemaakt met de rest van de stad.

In Tuindorp, Tuindorp Oost, Voordorp en de andere zijde van de Kardinaal de Jongweg (ten noorden van de A. Numankade) wonen circa 13.000 mensen. Op het voormalige Veemarktterrein komen ongeveer 2.000 mensen te wonen. Alle winkeliers willen dat het winkelcentrum wordt uitgebreid en hebben unaniem een petitie ondertekend. Onder andere de bakker, AH, viswinkel hebben aangegeven zelf te willen uitbreiden.

De AH wil uitbreiden naar een marktconforme omvang. De huidige AH M wil uitbreiden met 50% tot een AH L. Deze blijft dan nog 33% kleiner dan de AH XL in Winkelcentrum Overvecht. Er is op dit moment al belangstelling van andere winkels om zich in het winkelcentrum te vestigen zoals een vishandel, wijnwinkel, biologische supermarkt, audicien, opticien, winkel in huishoudelijke artikelen. Top Vastgoed maakt zich geen zorgen dat er leegstand ontstaat in het nieuwe winkelcentrum. Een onafhankelijk onderzoeksbureau Strabo heeft bevestigd dat er ruim voldoende markt is voor de uitbreiding. Volgens het onderzoeksbureau zou er zelfs 3.000 m2 meer uitbreiding mogelijk zijn om te voldoen aan de toekomstige vraag.

Het winkelcentrum wordt uitgebreid voor de komende 20 jaar. De supermarkt en de winkels moeten in de toekomst zo goed als mogelijk kunnen functioneren. De omvang van De Gaard in de toekomst is vergelijkbaar

met wijkwinkelcentrum Smaragdplein, maar is veel kleiner dan de wijkwinkelcentra in Vleuterweide en Terwijde in Leidsche Rijn. Gelet op het te verzorgen gebied is het geplande winkelcentrum niet groot.

Marcel Reinartz is geen voorstander van het verkleinen van de uitbreiding, omdat op deze manier een goed winkelcentrum gemaakt wordt. De grondprijs die de ontwikkelaar betaald worden 1-op-1 gebruikt om de openbare ruimte in te richten. Wanneer de uitbreiding kleiner wordt dan moeten er aanvullende middelen gevonden worden om de openbare ruimte in te richten.

Er is onderzocht hoe groot een winkelcentrum moet zijn om 15.000 bewoners te kunnen bedienen. Die omvang staat in het SPvE. Het winkelcentrum zou volgens dit SPvE met 4.800 m² bvo mogen worden uitgebreid). Gekozen is om de omvang kleiner te maken. De feitelijke uitbreiding bedraagt nu 4.064 m² bvo (ruim 15% minder). Nog kleiner betekent dat het winkelcentrum minder goed kan functioneren. De uitbreiding past volgens hem in het plangebied, want de uitbreiding en het bijbehorende parkeren kunnen in het plangebied gerealiseerd worden. Het winkelcentrum is op deze manier stedenbouwkundig goed in te passen met behoudt van het aantal m² groen en het aantal bomen op het huidige niveau, zoals in het aangepaste plan wordt duidelijk gemaakt.

Manon den Blanken licht toe dat de gemeente Utrecht een fijnmazige winkelstructuur nastreeft. De wijk Noordoost is onderbewinkeld. Het aantal vierkante meter detailhandel per inwoner is het laagst van alle wijken in de stad. Noordoost heeft geen eigen wijkwinkelcentrum. Een wijkwinkelcentrum moet voldoende groot zijn om te kunnen renderen. Het moet goed bevoorraad kunnen worden en ook moeten de bezoekers er goed kunnen parkeren. Op dit moment is dit niet op orde bij De Gaard. Daardoor gaan mensen buiten de wijk boodschappen doen. De uitbreiding van De Gaard past. Uit onderzoek is gebleken dat bewoners in een wijk graag hun dagelijkse boodschappen willen doen in hun eigen buurt.

Marcel Reinartz licht toe wordt onderzocht aan welke type winkels de bezoekers van De Gaard behoefte hebben. Maar bij de keuze van de te vestigen winkels is Top Vastgoed afhankelijk van welke ondernemers zich willen vestigen. Het is niet wenselijk dat een tweede supermarkt zich vestigt, omdat het qua verkeersaantrekkende werking en parkeerdruk niet inpasbaar is.

Het onderzoeksbureau Strabo dat marktonderzoek heeft gedaan naar de marktmogelijkheden De Gaard is expliciet gevraagd om in het onderzoek te kijken naar effecten van webwinkels en bezorgdiensten. De invloed van internetaankopen op modewinkels is overigens groter dan op dagelijkse voorzieningen, waar slechts ca. 1% via internet gaat.

De kerk is een monument en meerdere kerkgenootschappen gebruiken deze kerk.

2. GROEN EN WATER

Tanja Lazaridis licht toe dat in het verleden de Visie Eijkmanlaan is opgesteld. De nieuwbouw van het Gerrit Rietveldcollege is inmiddels gerealiseerd. De volkstuinten worden tijdelijk verhuurd. Het is de bedoeling dat er een samenhangend groen gebied wordt aangelegd. Het is correct dat er in het SPvE-plan minder groen terugkomt, maar het is de bedoeling dat de kwaliteit van het groen verbeterd.

In de visie Eijkmanlaan wordt ook gesproken over het centrumgebied. Er liggen kansen om het gebied te verbeteren zoals meer verbinding te maken met belangrijke structuren. De Eijkmanlaan wordt versmald en vergroend. De ruimte die vrijkomt wordt gebruikt voor het winkelcentrum en wordt gebruikt om groen toe te voegen. Het versmallen van de weg moet leiden tot het makkelijker oversteken van de Eijkmanlaan waardoor de laan een minder grote barrière vormt en er minder hard wordt gereden.

Marcel Reinartz licht toe dat het huidige aantal groen 7.285 m2 bedraagt en er 185 bomen staan. In het SPvE werd gesproken over 7.000 m2 groen en 131 bomen. Na de discussies in maart 2015 is besloten om het plan aan te passen. TOP VG garandeert dat er na de realisatie het aantal m2 groen gelijk zal zijn en dat er minimaal evenveel bomen in het plangebied staan als in de huidige situatie.

Top Vastgoed heeft gesproken met het Waterschap over de natuurhistorie van het water. De rechte lijn maakt onderdeel uit van de Hollandse Waterlinie. De 'vijver' is aangelegd in de jaren 60 en maakt geen onderdeel uit van de Hollandse Waterlinie. Het Waterschap staat positief tegenover de verandering. Historisch gezien is het een verbetering omdat de historische kanaalstructuur wordt versterkt.

In het nu voorliggende plan worden 356 parkeerplaatsen gerealiseerd (volgens de parkeernorm moeten er minimaal 336 plaatsen worden gemaakt). De huidige pleinverharding bedraagt 1.751 m2 en dit wordt in de nieuwe situatie 2.251 m2. De busroute en de bevoorrading lopen in de nieuwe situatie niet meer 'over' het plein, maar deze rijden om het plein en om de kerk heen. De gemeente en Top Vastgoed beogen met het plein een 'hart van de wijk' te maken. Op het plein kan een braderie of een tweedehands markt worden georganiseerd, maar ook bijvoorbeeld de start en einde van de Avondvierdaagse of andere evenementen. Hoe het groen precies wordt ingevuld is nog niet bekend. Wat Top betreft kan de buurt bij de uitwerking betrokken worden. Per saldo neemt het groen toe.

Daar waar mogelijk worden de bestaande bomen gehandhaafd. Er zullen ongeveer 70 bomen verplaatst moeten worden. De Treurwilg kan niet worden verplaatst. Er zullen geen heel jonge bomen worden geplant maar bomen die al iets groter zijn.

Gekozen is om de bezoekers van de AH via de passage langs de kleinere winkels te laten lopen. Dit is van groot belang voor het functioneren van deze winkels en dat wordt ook als voorwaarde door de overige winkeliers gesteld. Om te voorkomen dat bezoekers van de AH parkeren in de Valetonlaan/Obbinklaan wordt in overleg met AH (die hier ervaring mee heeft) een systeem aangebracht (ondergrondse ringleiding). Hierdoor kunnen de wagentjes (door geblokkeerde wielen) niet over een bepaald punt heen en moeten de boodschappen gedragen worden. Daardoor wordt parkeren aan de zuidkant onaantrekkelijk voor AH-bezoekers. Wanneer ze op het grote parkeerterrein staan, dan kunnen ze met de winkelwagens tot de achterklep van de auto rijden.

Vanuit dit project vinden er geen veranderingen plaats in het Kouwerplantsoen.

Tanja Lazaridis licht toe dat in de visie Eijkmanlaan vermeld staat aan het einde van een zichtlijn een markant gebouw of een gebouw met een bijzondere functie gebouwd kan worden. Winkelcentrum De Gaard ligt op zo'n plek en het voorgestelde plan past bij de structuur van de Eijkmanlaan.

Het groen zal beter aangetakt worden op de hoofdstructuur van het Kouwerplantsoen en het Troosterplantsoen. Het is niet mogelijk om het winkelcentrum op te schuiven. De ambitie is om voldoende pleinruimte te creëren.

Martin Mulder dankt voor de gedisciplineerde wijze waarop met elkaar is overlegd. Hij verzoekt de aanwezigen om de presentielijst te tekenen.

Het verslag van de bijeenkomst wordt gepubliceerd op de wijkwebsite van de gemeente.

Verkeerssituatie algemeen, tegengaan sluipverkeer

Tafelgesprekken herontwikkeling winkelcentrum De Gaard

Leon Peeters (Realisatie Mobiliteit, gemeente Utrecht)

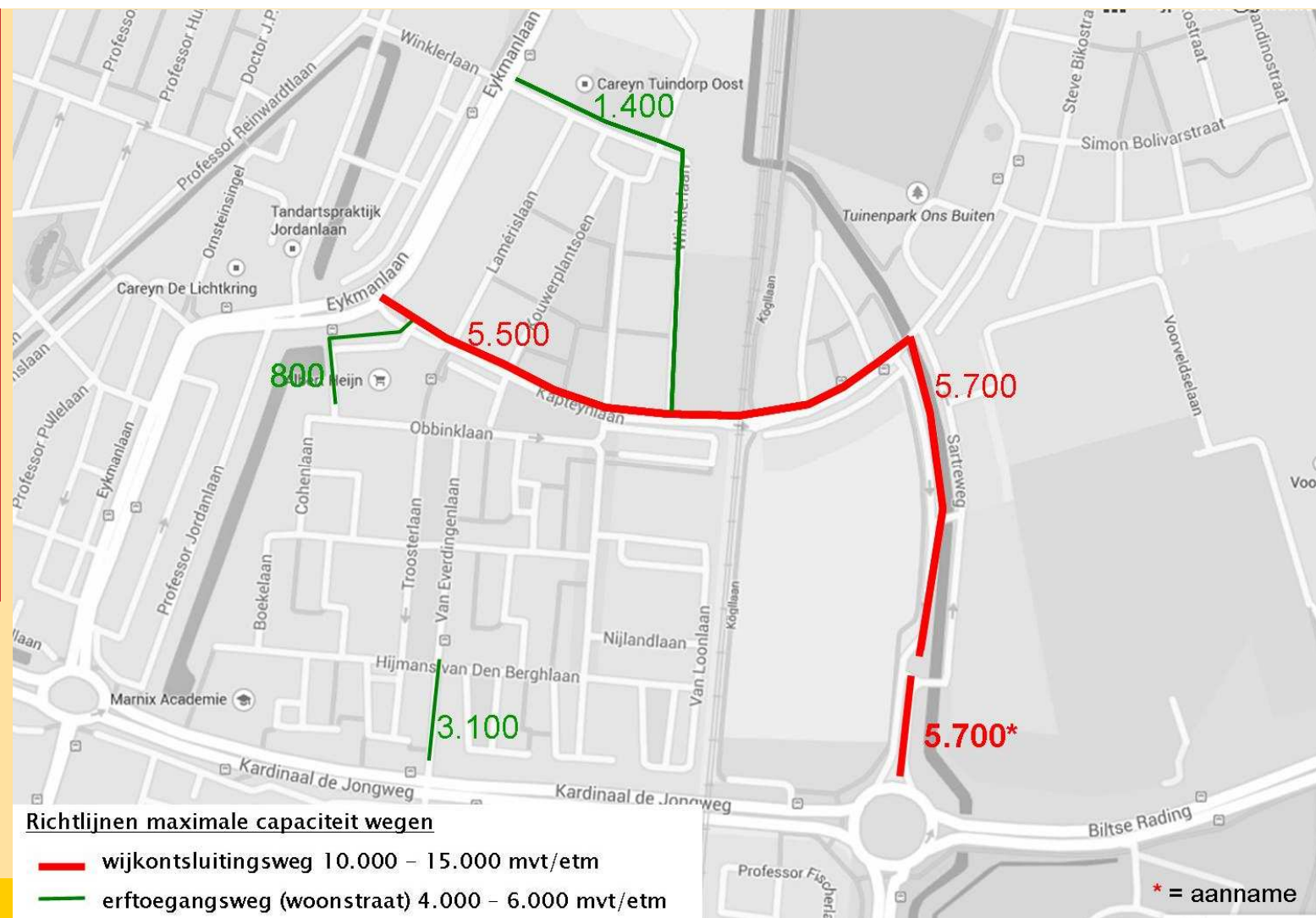
Inhoud

- **Huidige verkeerssituatie**
- **Maatregelen doorgaand verkeer**
- **Planontwikkelingen: gevolgen voor verkeer**
- **KWL-lanen**

Gemeente Utrecht

Huidige verkeersintensiteiten motorvoertuigen/etmaal op een gemiddelde werkdag

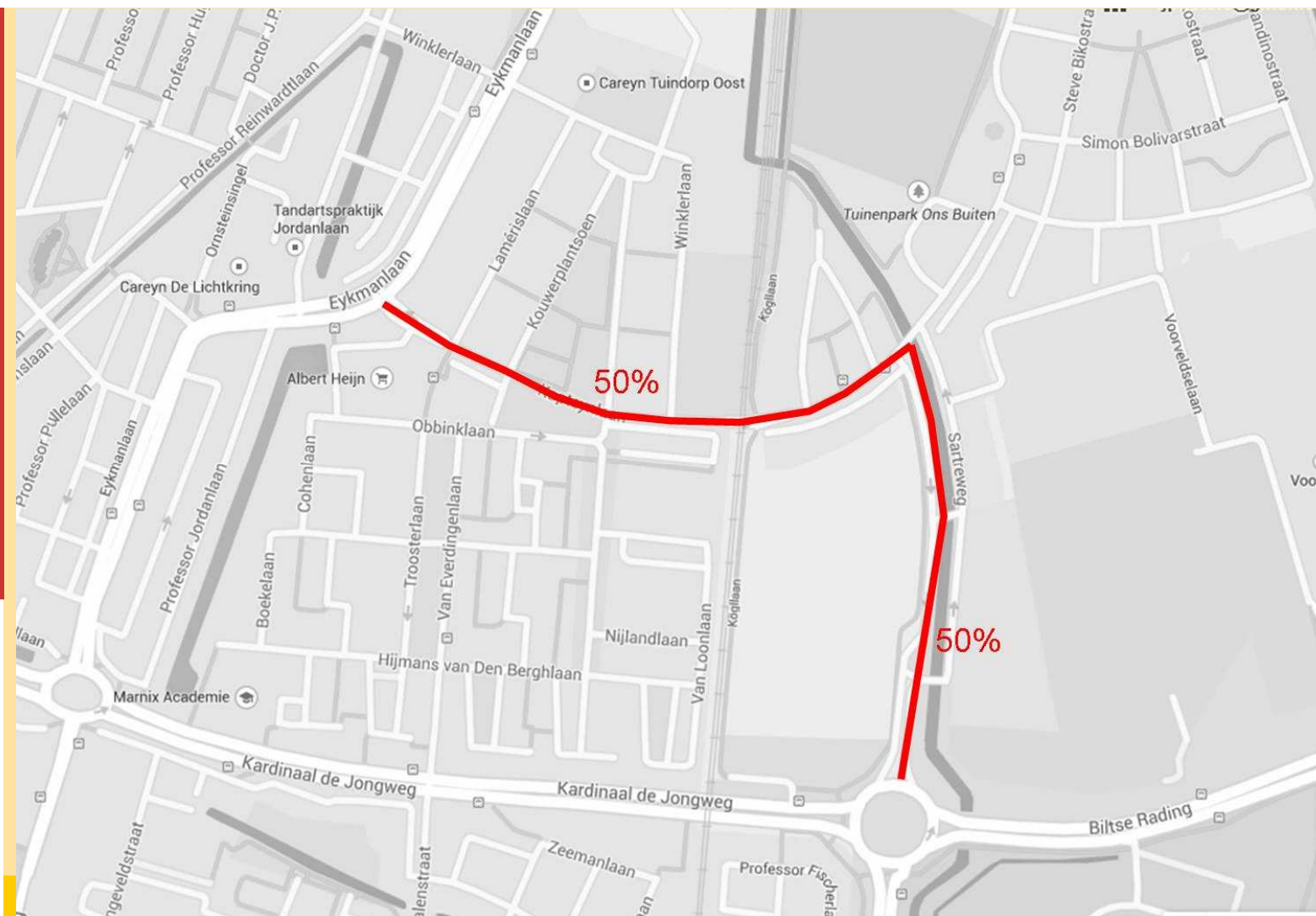

Gemeente Utrecht

Doorgaand verkeer

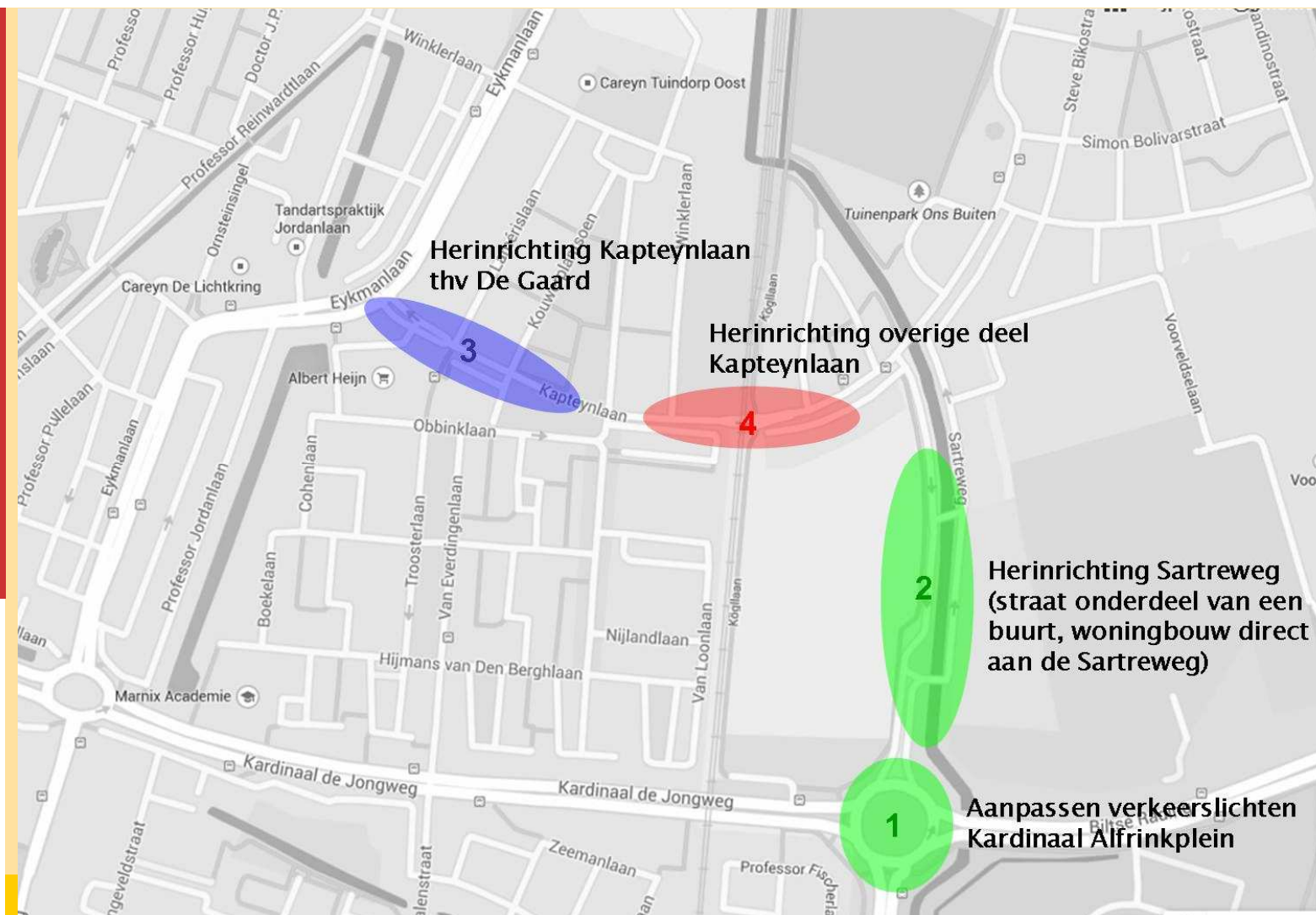
route Sartreweg–Kapteynlaan v.v.

Gemeente Utrecht

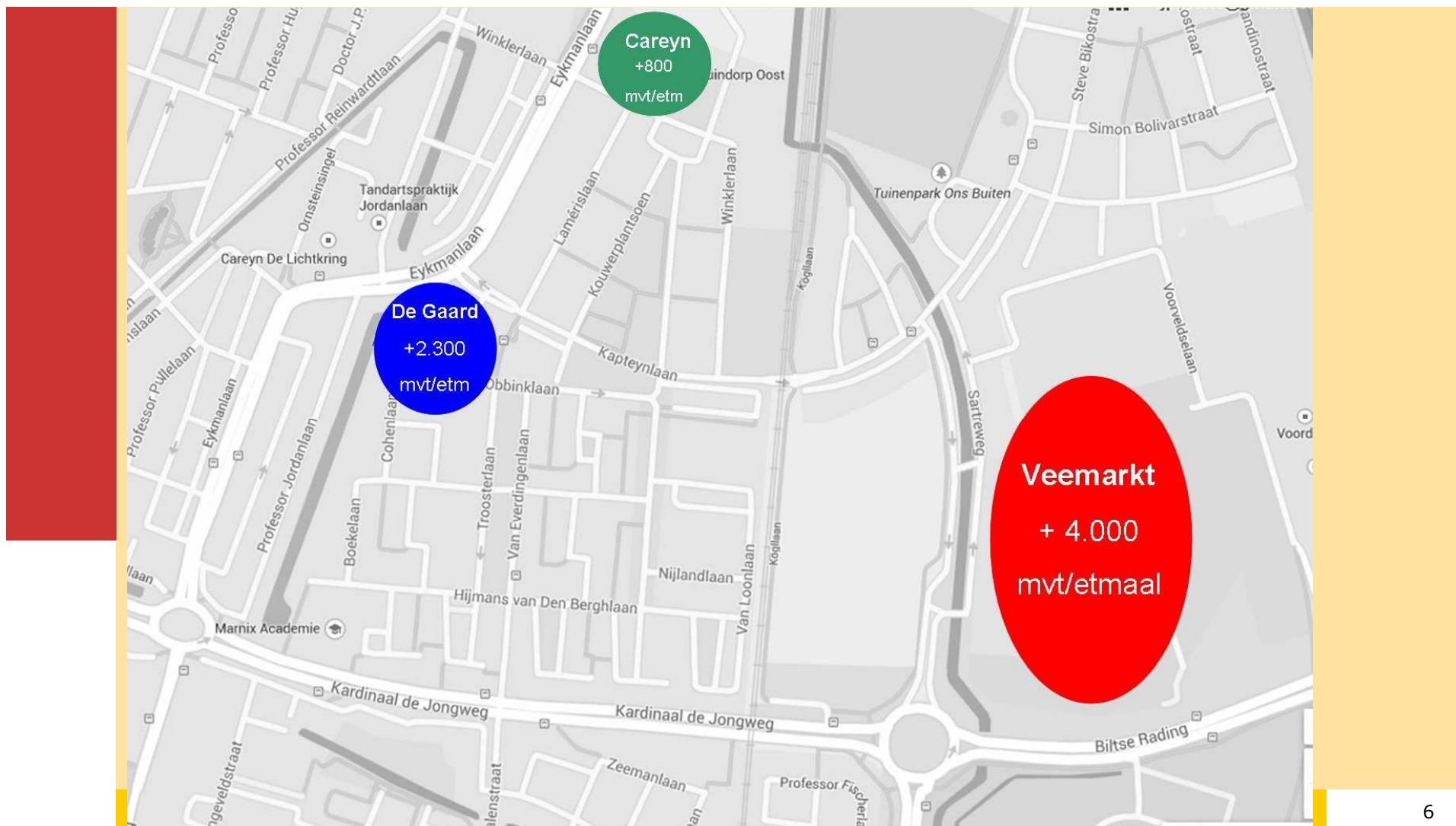
Maatregelen doorgaand verkeer

Gemeente Utrecht

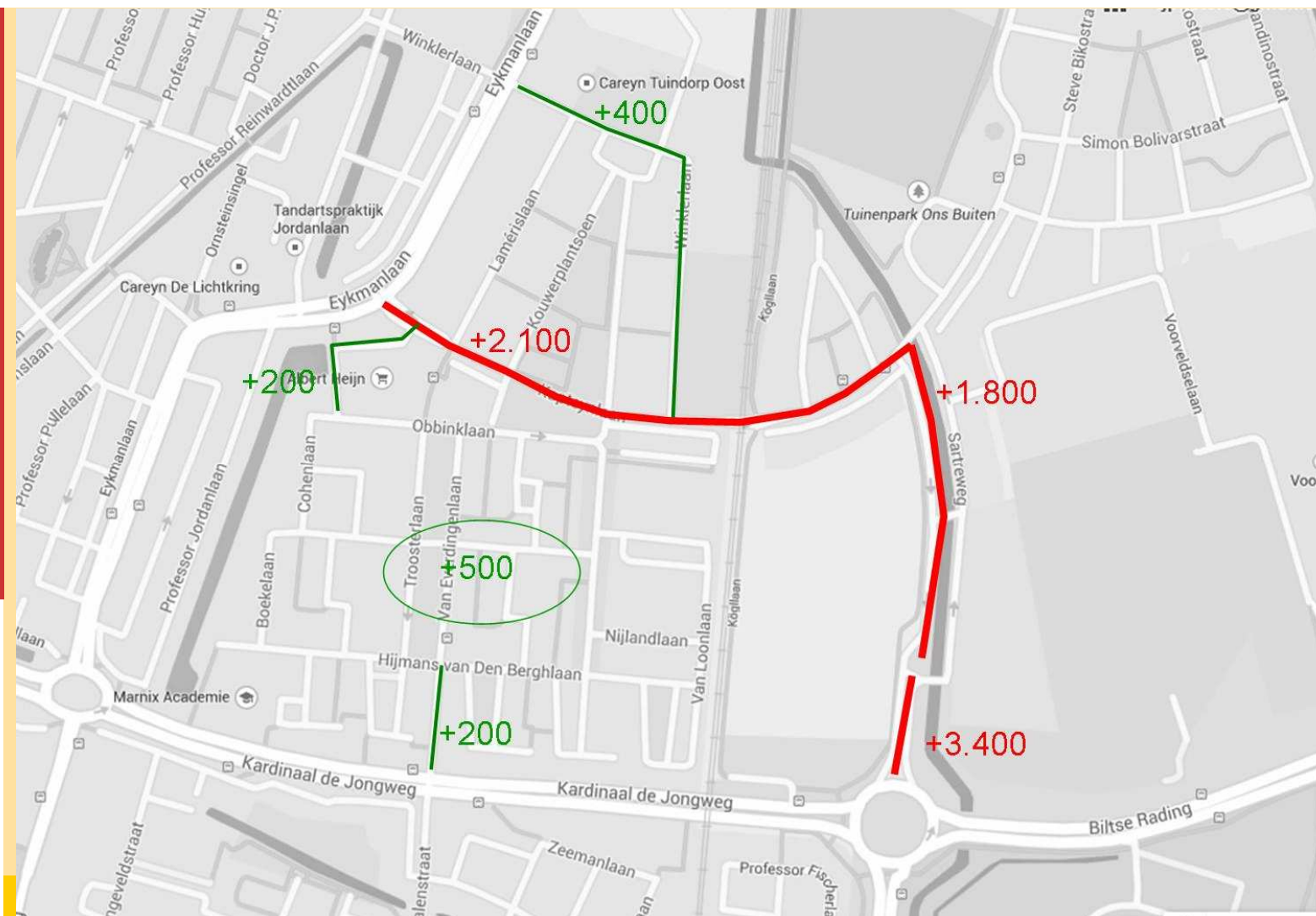
Toename verkeer planontwikkelingen

Gemeente Utrecht

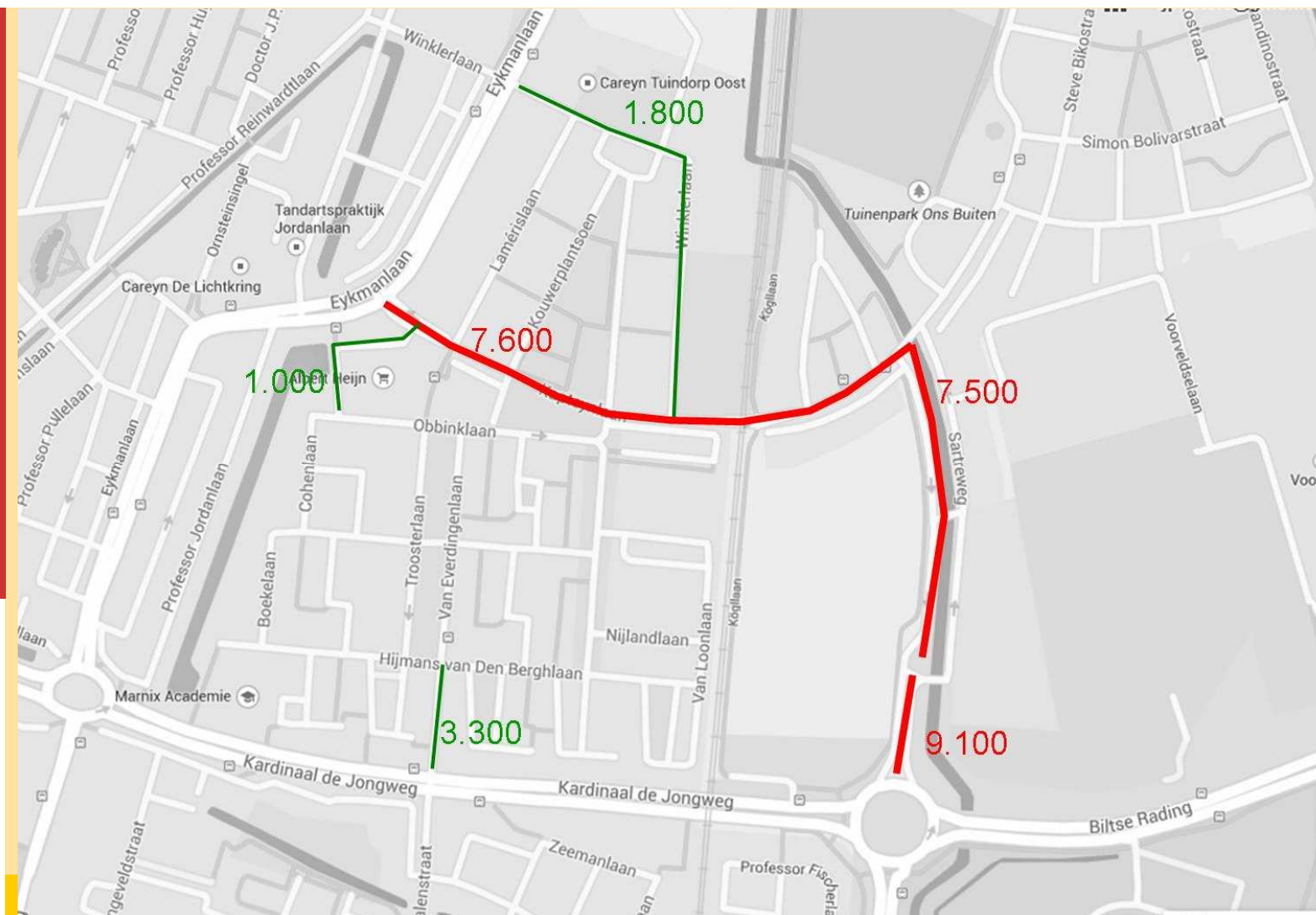
Toename autoverkeer per weg, t.g.v. planontwikkelingen

Gemeente Utrecht

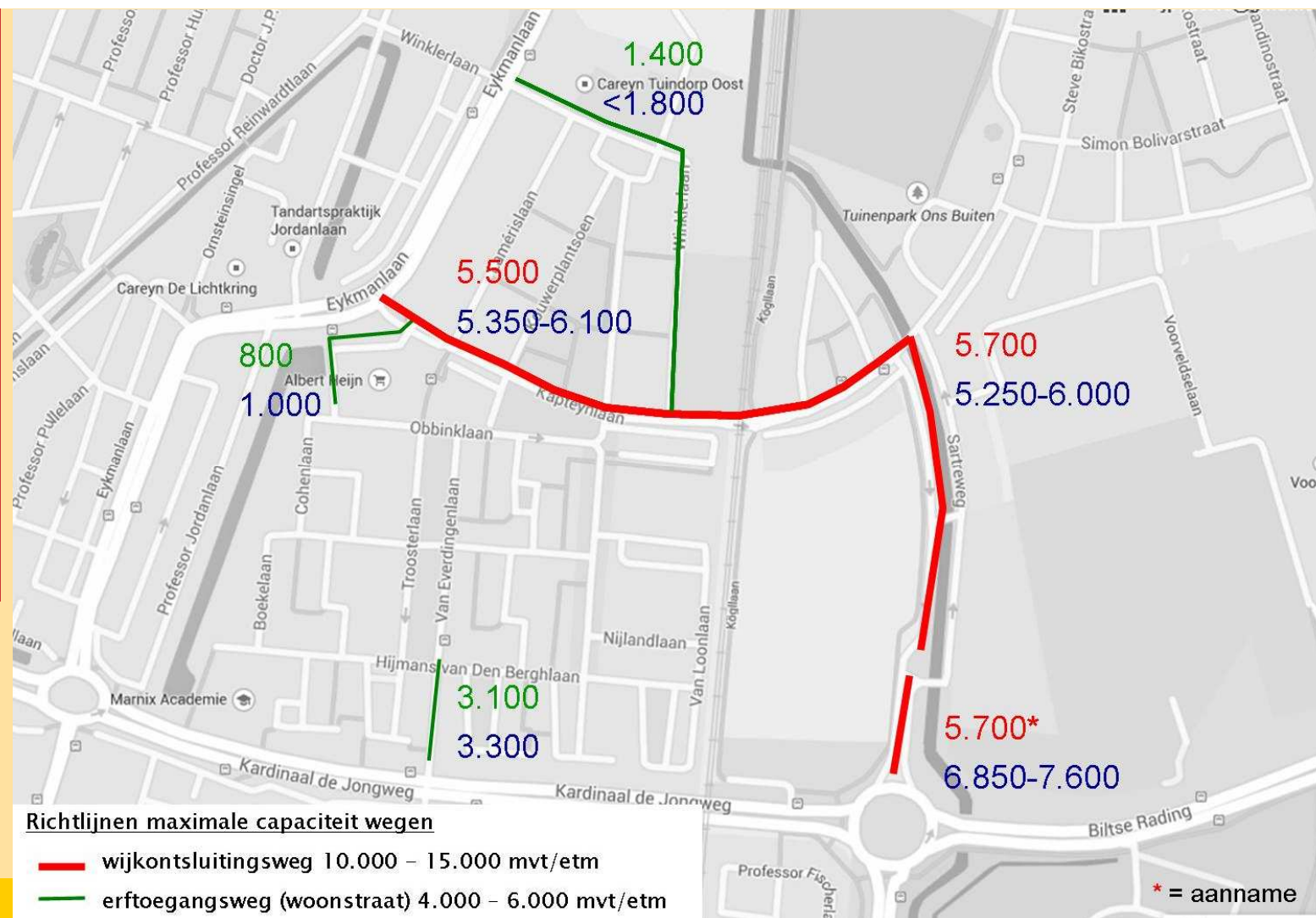
Toekomstige verkeersintensiteiten (doorgaand verkeer op huidig niveau)

Gemeente Utrecht

Prognose toekomstige verkeersintensiteiten (in blauw)

KWL-lanen

1. Aanpak aansluiting KWL-lanen op de Kapteynlaan, gericht op het ontmoedigen van doorgaand verkeer: onderdeel van projecten De Gaard en aanpak Kapteynlaan (kleine infra-maatregelen);
2. Winklerlaan t.h.v. aansluiting met Careyn: binnen project zoeken naar een maatregel om doorgaand verkeer te ontmoedigen

Daarnaast:

3. Monitoren verkeer voor en na realisatie van De Gaard
4. Maatregelen op de plank, om doorgaand verkeer te weren
5. Indien sprake is van een toename van het doorgaande verkeer op de KWL-lanen: Consultatie omwonende over maatregelen. Bij draagvlak overgaan tot uitvoering

Referentiebeelden Rijksstraatweg, Haren

Voor

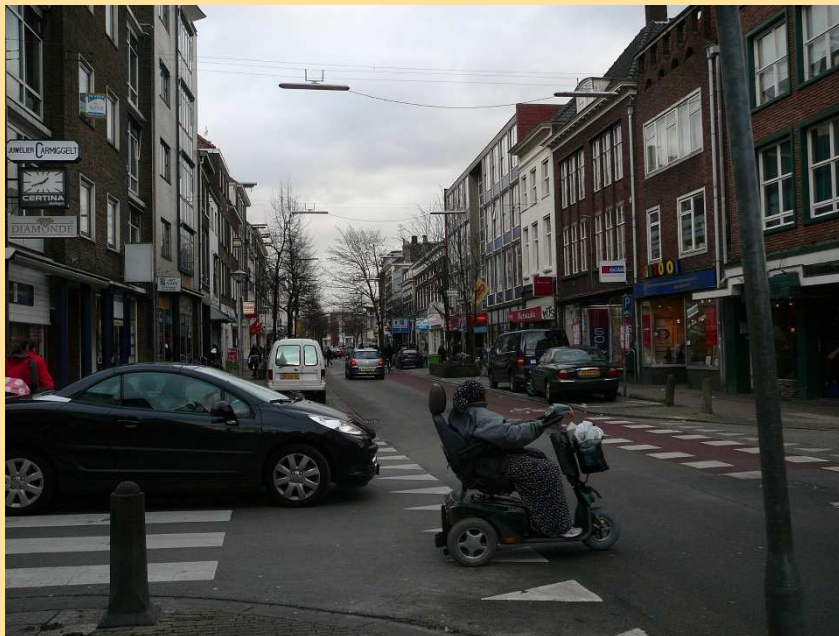

Na

Referentiebeelden Steenstraat, Arnhem

Voor

Na

Referentiebeelden

Oldenzaalsestraat, Denekamp

Voor

Na

Referentiebeelden

Sint Trudoplein, Eindhoven

Voor

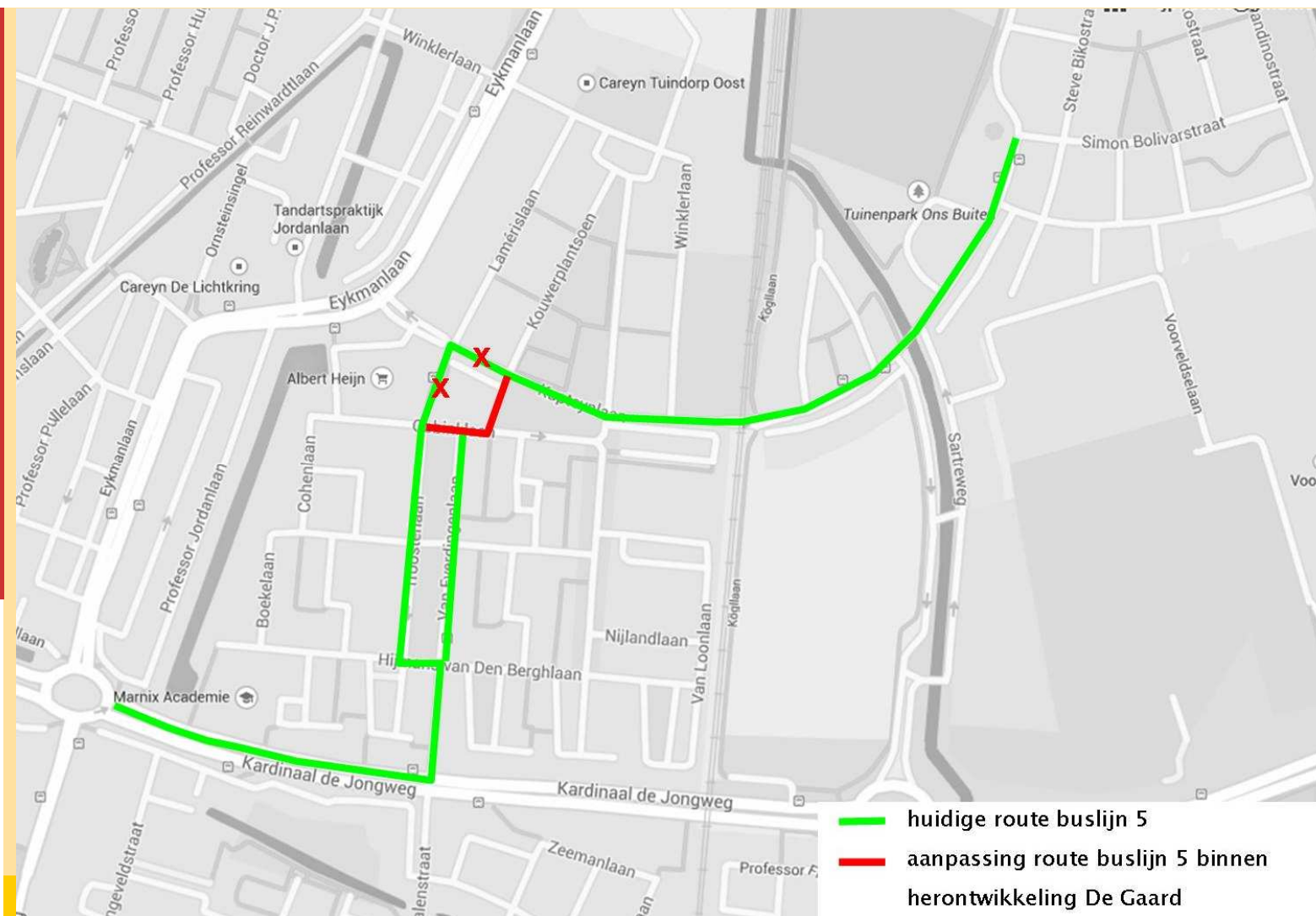
Na

Gemeente Utrecht

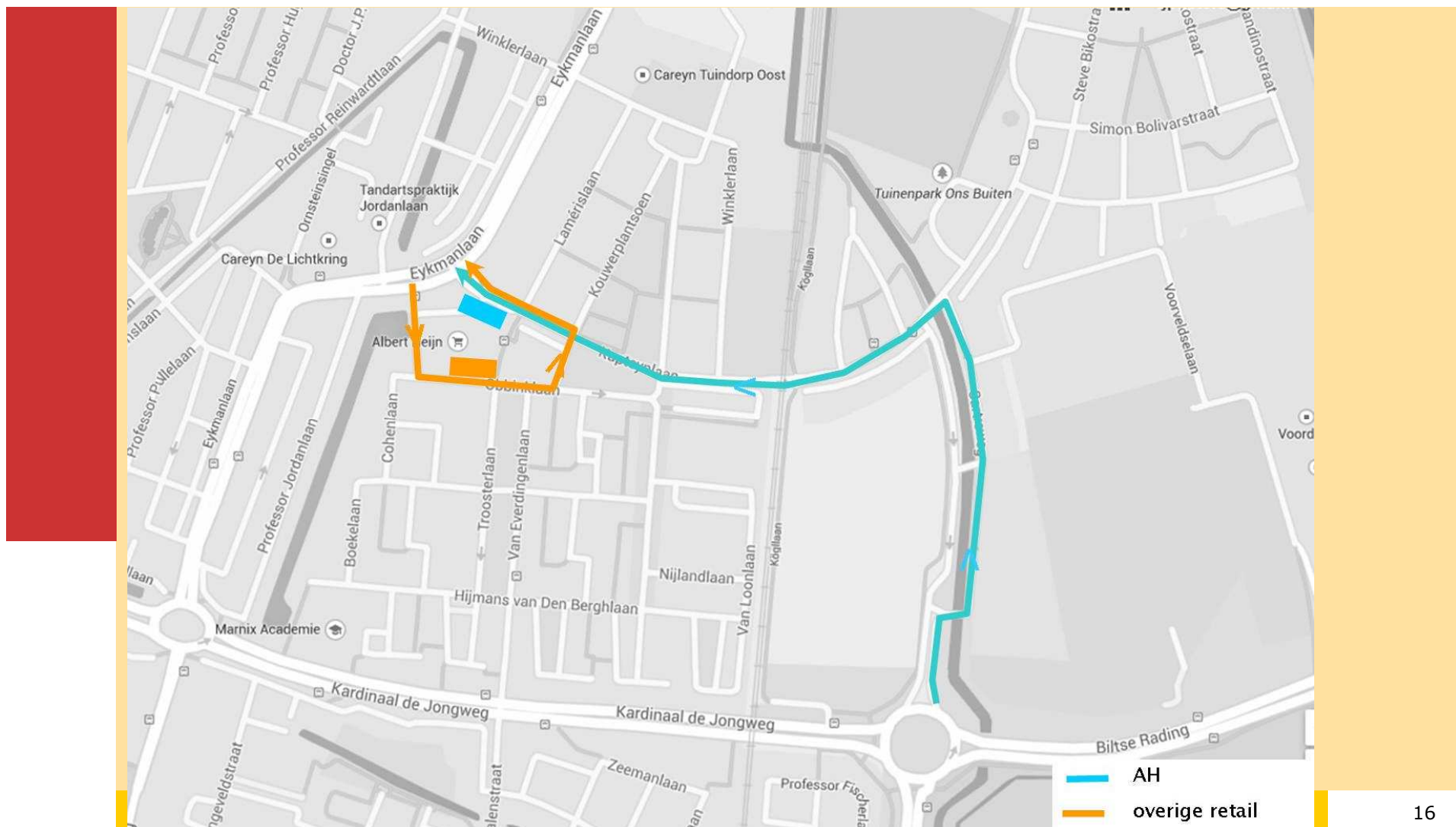
Huidige en toekomstige busroute lijn 5

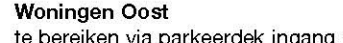
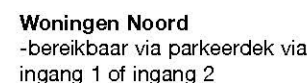

Gemeente Utrecht

Routes expeditieverkeer

Bewonerspresentatie 23 april 2015

Bijlage 12

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	15.506368
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 54

Herontwikkeling De Gaard en omgeving

Besluit

- 1 Het SPvE voor de herontwikkeling van winkelcentrum de Gaard vast te stellen, met een correctie waarbij de uitbreidingsruimte in het SPvE wordt verlaagd van 4.800 m2 bvo naar 4.064 m2 bvo. * **A31**
- 2 De verbeteringsvoorstellen die zijn voortgekomen uit de tafelgesprekken en zoals vertaald in het aangepaste inrichtingsplan, vast te stellen. * **A32**
- 3 In afwijking van het uitgiftebeleid voor gemeentegrond, in te stemmen met de verkoop van gemeentegrond in eigendom aan TOP Vastgoed.
- 4 Goedkeuring te geven aan de verplichting voor TOP Vastgoed dat de grondopbrengsten voor de gemeente, na aftrek van o.a. de gemeentelijke plankosten, door de ontwikkelaar worden aangewend voor de uitvoering van het inrichtingsplan.
- 5 Voor het optimaal functioneren van het winkelcentrum "betaald parkeren gedurende de venstertijden 6.00-11.00 in de ochtend" in te voeren binnen de plangrenzen van het project en daarmee het totaal aantal parkeerplaatsen te baseren op een betaald parkeerregime. * **A33**
- 6 De door het college opgelegde geheimhouding van de grondovereenkomst (bijlage 4) en de Business case conform (bijlage 5) artikel 25 lid 3 Gemeentewet te bekrachtigen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

*Zie de aangenomen
amendementen
A31, A32 en A33*

Context

Op 27 januari 2015 heeft het college ingestemd met het raadsvoorstel "SPvE Herontwikkeling De Gaard en omgeving" (kenmerk 14.504276) .

Naar aanleiding van de Raadsinformatieavond op 3 maart j.l. over de herontwikkeling van winkelcentrum de Gaard, gevolgd door de behandeling in de Raadscommissie S&R op 10 maart en het werkbezoek van de commissie aan De Gaard op 24 maart, is er op 8 april 2015 een extra bijeenkomst, in de vorm van tafelgesprekken, georganiseerd met bewoners om te komen tot voorstellen voor planoptimalisatie.

Deze planoptimalisatie, welke is opgenomen in raadsvoorstel "Aanpassing plan winkelcentrum De Gaard" (kenmerk 15.504957) en als addendum op het eerdere raadsvoorstel moet worden beschouwd, is behandeld in de commissie Stad en Ruimte van 11 juni 2015.

Om de raad een afgewogen besluit te kunnen laten nemen, heeft het college besloten beide hiervoor genoemde raadsvoorstellen te integreren in één nieuw voorstel. Dit voorstel strekt ter vervanging van de eerder genoemde voorstellen met resp. kenmerk 14.504276 en kenmerk 15.504957.

Beslispunt

- 1 Het SPvE voor de herontwikkeling van winkelcentrum de Gaard vast te stellen, met een correctie waarbij de uitbreidingsruimte in het SPvE wordt verlaagd van 4.800 m2 bvo naar 4.064 m2 bvo.

Argumenten

- 1.1 Het voorliggende bouwplan van TOP Vastgoed gaat uit van een uitbreiding van 4.064 m2 bvo.
Op basis van het bouwplan van TOP Vastgoed is de extra uitbreidingsruimte, die het SPvE biedt, niet nodig.
- 1.2 Met de vaststelling van het SPvE kan de volgende fase aanvangen om te komen tot een vernieuwd winkelcentrum en heringerichte omgeving.
Het SPvE (bijlage 1) en het inrichtingsplan geven de ruimtelijke, functionele en programmatische richtlijnen mee voor het nieuw op te stellen bestemmingsplan om te komen tot uitbreiding en vernieuwing van de winkelcentrum, toevoeging van beleggershuurwoningen en een heringericht gebied met een fraai plein voor de buurt.
- 1.3 Recent uitgevoerd onafhankelijk distributie planologisch onderzoek bevestigt de noodzaak voor vernieuwing van het winkelcentrum de Gaard.
Naar aanleiding van de consultatie en mede ten behoeve van de toekomstige bestemmingsplanprocedure is recent een nieuwe effecten-analyse van de uitbreiding en herontwikkeling van De Gaard gemaakt door het bureau Strabo (bureau voor marktonderzoek en vastgoedinformatie) (zie bijlage 2).
Strabo heeft de marktruimte voor uitbreiding van het winkelcentrum berekend volgens de traditionele DPO-methode (distributie planologisch onderzoek). Hierin zijn de resultaten van een recent uitgevoerd (augustus 2014) passantenonderzoek meegenomen. Ook de relevante trends zoals o.a. internetwinkelen zijn in dit onderzoek betrokken.
Dit onafhankelijk onderzoek concludeert dat de Gaard wat betreft economisch functioneren, verzorgingsniveau en ligging in feite de potentie van een wijkwinkelcentrum heeft, maar nu de omvang van een buurtwinkelcentrum heeft. Er is relatief weinig winkelaanbod dat resulteert in een lage koopkrachtbinding van de inwoners in de wijk en veel afvloeiing naar winkelgebieden buiten de eigen wijk. Vanuit verschillende invalshoeken heeft Strabo haar conclusie dat uitbreiding van het winkelcentrum vanuit economische perspectief verantwoord is, onderbouwd.
- 1.4 In het SPvE wordt rekening gehouden met de verwachte verkeersaspecten en maatregelen om het sluipverkeer te ontmoedigen.

A 31 *

Besluit aan beslispunt 1 van het raadsvoorstel toe te voegen:

(gecorrigeerd)

- De uitbreidingsruimte in het Stedenbouwkundig Programma van Eisen wordt met ruim 200 m² BVO verlaagd ten behoeve van een verkleining aan de zijde Valetonlaan, waarmee de uitbreidingsruimte wordt gemaximeerd op 3064 m² b.v.o. *F*
- Financiële dekking wordt gevonden door de aanwending van het voor De Gaard gereserveerde budget uit de reserve Stedelijke Herontwikkeling (MPSO).

*F en de oorspronkelijke
passage over verlagings
naar 4064 m² bvo
te schrappen*

A 32 *

Besluit aan de verbetervoorstellen toe te voegen:

- Het aanbrengen van een groene gevel aan de kant van de Eykmanlaan en Kapteynlaan.
- Het plaatsen van zonnepanelen op het dak van het winkelcentrum.

A 33 *

Besluit

- beslispunt 5 van het raadsvoorstel te schrappen, waardoor wordt afgezien van het invoeren van betaald parkeren voor het parkeerterrein Kapteynlaan/Lamérislaan (ten noorden Kapteynlaan).

Gemeente Utrecht

De uitbreiding van het winkelcentrum zal naar verwachting gemiddeld ongeveer 2300 extra verkeersbewegingen per etmaal tot gevolg hebben; een verkeerstoename die in principe in het plangebied kan worden opgevangen. Tegelijk krijgt het nieuwe winkelcentrum met de uitbreiding een breder / gevarieerder winkelaanbod, waardoor bewoners minder geneigd zijn om voor hun boodschappen uit te wijken naar andere winkelcentra (bv. GWC Overvecht). Dat effect zorgt naar verwachting voor minder autobewegingen door de wijk en voor een hoger aandeel wijkbewoners die te voet of per fiets hun boodschappen doen bij de Gaard.

In de plannen is met andere bouwplannen in de omgeving met de verkeerstoename rekening gehouden. In 2010 is onderzoek gedaan naar de verkeersdruk a.g.v. sluipverkeer in Tuindorp-oost en Voordorp. Hieruit blijkt dat ongeveer de helft van het verkeer op de route Sartreweg/Kapteynlaan doorgaand verkeer is zonder relatie met de directe omgeving. Door maatregelen te nemen tegen het sluipverkeer zal een belangrijk deel van dat verkeer worden geweerd. Dit compenseert de verwachte toename van het verkeer door de verschillende bouwplannen. Met bewoners (klankbordgroep) is gezocht naar maatregelen om het doorgaande verkeer te ontmoedigen. Het voorstel tot knip op de Sartreweg beoogde in 2010 een wijkbrede oplossing voor aanpak van sluipverkeer. Ondanks inbreng / voorstellen van de klankbordgroep was toen onvoldoende draagvlak voor deze maatregel. Daarop is besloten om per bouwplan te onderzoeken welke maatregelen genomen kunnen worden om het doorgaande verkeer te ontmoedigen. Zo is bij het project Veemarkt de Sartreweg heringericht en de aansluiting van deze weg op de Kardinaal de Jongweg versmald, waardoor men deze weg als woonstraat beleeft. Ook zijn de verkeerslichten op het Kardinaal Alfrinkplein aangepast. Bij winkelcentrum De Gaard wordt nu een deel van de Kapteynlaan heringericht, incl. het kruispunt met de Eykmanlaan (resultierend in een 'knijpeffect').

1.5 Opdracht om uitvoering te geven aan de herinrichting van de rest van de Kapteynlaan draagt bij aan het doel om doorgaand verkeer door dit deel van de wijk verder te ontmoedigen.

In het kader van het Ambitiedocument Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar heeft de gemeente gekozen om de Kapteynlaan en Aartsbisschop Romerostraat herin te richten, waarbij de verkeersfunctie beter in balans gebracht wordt met de stedelijke omgeving en het gebruik. Een kernelement in die balans is het centraal stellen van beleving en gedrag van de gebruiker bij de (her)inrichting. De weg heeft een vrij verkeerskundig profiel, waarbij de dwarsrelatie onderbelicht lijkt. Er zijn door de tijd heen diverse maatregelen genomen in reactie op klachten en ter verbetering van de verkeersveiligheid. Betonblokjes, borden en andere lokale ingrepen maken de Kapteynlaan en de Aartsbisschop Romerostraat niet duidelijker. Nu het deel van de Kapteynlaan bij het project de Gaard wordt opgepakt en een prettig verblijfsklimaat krijgt, de herinrichting van Sartreweg bij het project de Veemarkt is heringericht en meer de beleving van een woonstraat zal krijgen, is het tijd voor een meer structurele aanpak van de rest van de Kapteynlaan. Eén van de inrichtingsprincipes die bij het ontwerp voor de herinrichting zal worden meegegeven is te gaan voor een nieuwe wegprofielindeling, waarbij voetgangers en fietsers beter gedijen en de auto hieraan ondergeschikt wordt gesteld. Vanuit het programma Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar wordt met deze opdracht voor de herinrichting van de Kapteynlaan een belangrijke bijdrage geleverd om de kans verder te vergroten om doorgaand autoverkeer te verleiden om buitenom te rijden (d.w.z. via de Kardinaal de Jongweg en de Eykmanlaan) en om een kwaliteitsslag in de openbare ruimte te realiseren. Hiermee komen we ook tegemoet aan de vastgestelde wijkambities voor Noordoost en het Wijkactieprogramma.

1.6 Er is een procesvoorstel opgenomen voor eventueel aanvullende maatregelen tegen sluipverkeer voor de Winklerlaan, Lamerislaan en het Kouwerplantsoen.

Bovenop de in argument 1.4 en 1.5 genoemde maatregelen is er een procesvoorstel opgenomen voor eventueel aanvullende maatregelen tegen sluipverkeer voor de Winklerlaan, Lamerislaan en het Kouwerplantsoen (de KWL-lanen). De ontwikkelaar levert hiervoor op voorhand een bijdrage, die op basis van de grondovereenkomst voor een vast bedrag wordt afgekocht. Dit procesvoorstel is opgesteld in overleg met bewoners uit de

Gemeente Utrecht

KWL-lanen. Mocht in de nieuwe situatie blijken dat er als gevolg van de aanpak van De Gaard extra sluipverkeer door de KWL-lanen gaat, dan voorziet het procesvoorstel in mogelijke maatregelen om het doorgaande verkeer te beperken. Voordat tot uitvoering wordt overgegaan zal de verkeersintensiteit in de nieuwe situatie worden gemeten en wordt een definitief voorstel voor uit te voeren verkeersmaatregel(en) op een bewonersbijeenkomst voor consultatie voorgelegd. Daarnaast wordt in de toekomst gekeken of eventuele maatregelen in de herontwikkeling van de kop van Tuindorp-Oost kunnen worden meegenomen. Het idee is dat het autoverkeer in de nieuwe situatie verder wordt geknepen en de route door het gebied minder aantrekkelijk wordt voor het doorgaande verkeer.

Kantttekeningen

- 1.1 Als besloten wordt tot een verkleining van de uitbreiding van het winkelcentrum met circa 250 m2 bvo, dan kunnen de kosten voor deze verkleinig worden gedekt vanuit de middelen die voor winkelcentrum De Gaard gereserveerd zijn in de Reserve Stedelijke Herontwikkeling.

Gelet op de zorgen die zijn geuit tijdens de raadsinformatieavond en de raadscommissiebehandeling, heeft de raadscommissie gevraagd de consequenties van een verkleining van de uitbreidingsruimte in beeld te brengen. De ontwikkelaar heeft aangegeven dat op basis van het bouwplan een verkleining van maximaal 500 m2 bvo bouwtechnisch haalbaar is. Gelet op de Business case van dit project zijn de kosten van deze verkleining voor rekening van de gemeente. In de Business case De Gaard zijn de mogelijke verkleiningsopties op tekening weergegeven en wordt nader ingegaan op de financiële gevolgen van deze verkleining. Van deze 500 m2 bvo kan een verkleining tot 250 m2 bvo worden gedekt uit de middelen die in het Meerjaren Programma Stedelijke Ontwikkeling 2015 zijn gereserveerd voor dit project.

Voor een verkleining van circa 250 m2 bvo zijn 2 opties mogelijk:

- (1) aan de zijde van de Valetonlaan, waarbij de gevel ca. 3,5 meter wordt teruggelegd. Hiermee kan worden bereikt dat de Valetonlaan op een afstand van 6,5 tot bij voorkeur 8 meter van de Valetonflat wordt gelegd. De ruimte die met het verleggen van de gevel beschikbaar komt, kan bovendien worden gebruikt voor de verdere compensatie van 124 m2 wateroppervlak, zodat sprake is van volledige compensatie van de waterkom.
- (2) aan de zijde van de Eykmanlaan en de Kapteynlaan waar de gevel met ca. 2 tot 1 meter wordt teruggelegd. Deze verkleining van het winkelcentrum biedt de mogelijkheid tot het aanbrengen van ruimere trottoirs en/of een verbreding van de groenzone tussen het fietspad en de rijbaan van de Eykmanlaan.

- 1.2 Als besloten wordt tot een verkleining van de uitbreiding van het winkelcentrum met circa 500 m2 bvo, dan zal extra dekking gevonden moeten worden.

Een verkleining van 500 m2 bvo is alleen te realiseren door middel van een combinatie van de genoemde opties bij kantttekening 1.1.

Een verkleining van 500 m2 uitsluitend aan de zijde Eykmanlaan/Kapteynlaan óf uitsluitend aan de zijde van de Valetonlaan is niet mogelijk, omdat anders het inpandig laden & lossen en de oprit naar het parkeerdek bouwkundig niet meer goed te organiseren zijn in het bouwplan. Met de verkleining zal ook de leefruimte op (de met tuintjes ingerichte) parkeerdek van de woningen boven het winkelcentrum afnemen.

Voor wat betreft de hoogte van het dekkingstekort wordt verwezen naar de Business case. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota (VJN) kan worden gezocht naar ruimte voor de benodigde dekkingsmiddelen.

Beslispunt

- 2 De verbeteringsvoorstellen die zijn voortgekomen uit de tafelgesprekken en zoals vertaald in het aangepaste inrichtingsplan, vast te stellen.

Argumenten

2.1 Extra gesprekken met bewoners hebben geleid tot planoptimalisatie.

Naar aanleiding van de zorgen welke zijn geuit tijdens de raads-informatieavond en de raadscommissiebehandeling over de herontwikkeling van winkelcentrum de Gaard, heeft er op 8 april 2015 een extra participatiebijeenkomst, in de vorm van tafelgesprekken, plaatsgevonden met bewoners. Deze gesprekken hebben geleid tot verbeteringen van het plan. In beide tweekolommenstukken wordt uitgebreid op alle zienswijzen ingegaan en wordt een overzicht gegeven welke planwijzigingen naar aanleiding hiervan zijn c.q. worden uitgevoerd.

De doorgevoerde aanpassingen staan vertaald in de aangepaste inrichtingstekening voor de openbare ruimte (zie bijlage 3).

2.2 Extra gesprekken met de bewoners hebben geleid tot de volgende verbeteringen.

De belangrijkste planaanpassingen betreffen:

- Verplaatsing 24 parkeerplaatsen van parkeerterrein Lamerislaan naar de noordzijde van de Jeruzalemkerk. Verdeeld over 2 parkeeringangen zal de toename van overlast van het parkeerterrein beperkt worden.

- Het parkeerterrein bij de Lamerislaan wordt versmald en daardoor kunnen zowel aan de zijde van de Eykmanlaan als aan de Lamerislaan een groenwal worden toegevoegd.

- De aansluiting van de Kapteynlaan en Lamerislaan naar het parkeerterrein en de knik in de Kapteynlaan worden aangepast, zodat minder overlast voor de aangrenzende bewoners ontstaat.

- Voor de hoofdingang van de Jeruzalemkerk komen 4 opstelplaatsen voor trouw- en rouwauto's en wordt ruimte gegeven aan het voorrijden van de trouw- en rouwauto's.

- Bij de Valettonlaan en Obbinklaan zal een ringleiding voor winkelwagentjes worden aangelegd, zodat winkelwagentjes niet naar de aangrenzende straten kunnen worden meegenomen. Het boodschappen doen door met de auto in de aangrenzende straten te parkeren wordt hiermee ontmoedigd en voorkomt zoekverkeer.

- T.o.v. het SPvE wordt de Valettonlaan verlegd tot op de locatie van de huidige parkeerplaatsen. De afstand tot de Valettonflat wordt minimaal 6,5 meter (i.p.v. 3,5 meter) en wordt afgezoomd met een groene haag. Het wateroppervlak neemt hierdoor toe met 130 m².

- De omvang van het groen krijgt een gelijke omvang als in de huidige situatie. Door de herinrichting zal de kwaliteit van het groen gaan toenemen. Samen met de geplande ontwikkeling ten noorden van de wijk bij de Groene Kop (zie bijlage 12) waar geïnvesteerd wordt in kwaliteitsverbetering en gebruikswaarde van groen, zal het groen in de wijk een nieuwe impuls krijgen.

2.3 Procesvoorstel maakt omzetting naar een langzaamverkeersroute Valettonlaan mogelijk.

Er wordt uitgegaan van handhaving van het éénrichtingsverkeer voor auto's op de Valettonlaan, waarbij het profiel van de Valettonlaan zodanig wordt vorm gegeven dat in de toekomst omzetting naar een langzaamverkeersroute op eenvoudige wijze kan worden uitgevoerd. Indien de toename van het huidige autoverkeer substantieel hoger wordt, zal met het betrokken deel van de wijk overleg plaats vinden over de eventuele omzetting naar een langzaam verkeersfunctie. Een half jaar na de oplevering van het winkelcentrum en de openbare ruimte zal hiervoor een nieuwe verkeersstelling gedaan worden. In elke geval zal de Valettonlaan wel voor het verzorgend expeditieverkeer voor het zuidelijke deel van het winkelcentrum (niet voor AH en noordelijke winkels) gehandhaafd blijven (met bijvoorbeeld venstertijden of klappaaltjes).

2.4 Inzet bij de herinrichting van de openbare ruimte is meer ruimte voor verblijf en een goede aansluiting op de rest van het centrumgebied te realiseren.

De openbare ruimte rondom het huidige winkelcentrum is zeer versnipperd. Er zijn onaantrekkelijke anonieme ruimtes, die weinig relatie hebben met de omliggende bebouwing en waarin het verkeer domineert en een barrière vormt. De inzet bij de nieuwe inrichting is daarom om de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren met veel ruimte

Gemeente Utrecht

voor verblijf en een goede aansluiting op de rest van het centrumgebied. Het ontwerp is zodanig opgezet dat een fraaie open pleinruimte ontstaat. Over het gehele plein staan bomen, die als het ware als een "groen dek" over het plein liggen.

Beslispunt

- 3 In afwijking van het uitgiftebeleid voor gemeentegrond, in te stemmen met de verkoop van gemeentegrond in eigendom aan TOP Vastgoed.

Argumenten

- 3:1 Nevo Vastgoed is al eigenaar van de grond van het (bestaande) winkelcentrum.
Omdat de grond van het winkelcentrum in volle eigendom is van de initiatiefnemende partijen, wordt de grond niet in erfpacht maar in eigendom uitgegeven. Op verzoek van de eigenaar is gekozen om het zakelijk hoofdrecht met betrekking tot de huidige feitelijke eigendomssituatie bij de uitgifte te laten prevaleren, onder voorbehoud van de gemaakte afspraken in de overeenkomst tot verkoop van grond.

Beslispunt

- 4 Goedkeuring te geven aan de verplichting voor TOP Vastgoed dat de grondopbrengsten voor de gemeente, na aftrek van o.a. de gemeentelijke plankosten, door de ontwikkelaar worden aangewend voor de uitvoering van het inrichtingsplan.

Argumenten

- 4.1 In de grondovereenkomst (bijlage 4) zijn afspraken vastgelegd, waaronder TOP Vastgoed en Nevo Vastgoed naast de verbouw en uitbreiding van het winkelcentrum ook de aanleg van de infrastructuur en de inrichting van de openbare ruimte uitvoert.
De gemeente opent geen grondexploitatie voor het project. Er is niet voor een grondexploitatie gekozen, omdat de opbrengsten van de grond niet opwegen tegen de kosten die de gemeente zou maken en uit de grondopbrengsten zou moeten dekken als zij zelf het inrichtingsplan met betrekking tot de openbare ruimte zou realiseren. Omdat enerzijds de uitbreiding en verbetering van het winkelcentrum beleidsmatig gewenst is en anderzijds de ontwikkelaar de ontwikkeling met de daarbij samenhangende kosten wel haalbaar kan realiseren, is mede in het licht van een terugtrekkende overheid, gekozen om de gehele uitvoering bij de ontwikkelaar c.q. eigenaar te laten. De uitbreiding van winkelcentrum De Gaard en de inrichting van de buitenruimte zullen dus integraal door de ontwikkelaar worden gerealiseerd. De afspraken hierover zijn opgenomen in de overeenkomst over de verkoop van grond. De aanleg van infrastructuur en herinrichting vindt plaats voor rekening van de gemeente, op turn-key basis, als tegenprestatie voor de grondopbrengst. Top Vastgoed/Nevo zal bij het notarieel transport de grondprijs aan de gemeente voldoen. De gemeente zal na aftrek van o.a. de dekking van de gemaximaliseerde afgesproken gemeentelijke plankosten het restant bedrag fasegewijs (naar rato van de vordering van het werk) aan TOP Vastgoed/NEVO overmaken ten behoeve van de te verlenen turn-key opdracht voor de aanleg van infrastructuur en inrichting van het openbare gebied. Voor betaling van deze turn-key opdracht, waarbij het openbaar gebied heringericht en gebruiksklaar wordt geleverd, zal een termijnenregeling worden opgesteld.
In de grondovereenkomst is tevens opgenomen dat de gemeente een bijdrage levert van € 100.000,- voor de kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte ter versterking van het vestigingsklimaat van het winkelcentrum de Gaard. Deze middelen komen uit de gereserveerde middelen voor transformatie winkelgebieden ter uitvoering van amendement Werkgever Centraal 2012/A65.

- 4.2 Om de uitwerking van de plannen in goede banen te leiden zal de ontwikkelaar een BLVCplan opstellen, dat aan bewoners en belanghebbenden zal worden toegelicht. BLVC staat voor Bereikbaarheid Leefbaarheid Veiligheid en Communicatie. In het BLVC-plan worden zaken of maatregelen opgenomen rondom bouwverkeer, bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid en communicatie tijdens de hele bouw. Dit behoeft goedkeuring van gemeentelijke instanties. Doel van een dergelijk plan is dat tijdens de uitvoering de overlast voor omwonenden en gebruikers zoveel mogelijk wordt beperkt en dat bij problemen duidelijk is wie hiervoor aanspreekbaar is en op welk moment.
- 4.3 Om de uitvoeringsrisico's te beperken is de overeenkomst ook afgesloten met eigenaar Nevo B.V. van het winkelcentrum. Omdat er geen bouwplicht op het plan ligt, vervalt de verplichting om tot een Europese aanbesteding over te gaan. Dit betekent dat de ontwikkelaar niet verplicht kan worden het goedgekeurde plan uit te voeren. Om de risico's hiervan te beperken is de overeenkomst ook afgesloten met de eigenaar van het winkelcentrum (naast TOP Vastgoed als ontwikkelaar) en wordt de betaling van deze turn-key opdracht voor de aan te leggen infrastructuur en inrichting via een termijnenregeling afgewikkeld. Daarnaast is er een mogelijkheid opgenomen dat de verkochte grond aan de gemeente wordt terug geleverd, indien de ontwikkelaar niet overgaat tot realisatie.
- 4.4 In de grondovereenkomst is als inspanningsverplichting de wens van de gemeente opgenomen om bij de realisatie van het project de lokale werkgelegenheid te stimuleren.

Kanttelingen

- 4.1 Voor goedkeuring van de overeenkomst is een bestemmingsplanwijziging nodig en moet het definitief ontwerp voor het inrichtingsplan door de gemeente zijn goedgekeurd. De goedkeuring van de overeenkomst met betrekking tot de verkoop van de grond kent twee voorwaarden. De ontwikkeling past niet binnen het vigerende bestemmingplan. Een goedgekeurd en vastgesteld bestemmingsplan is daarom als voorwaarde in de overeenkomst opgenomen. Dit betekent dat een bestemmingsplanprocedure doorlopen zal moeten worden, voordat een omgevingsvergunning voor de uitbreiding van het winkelcentrum kan worden afgegeven. Daarnaast moet het definitief ontwerp voor het inrichtingsplan door de gemeente zijn goedgekeurd. Beide voorwaarden betekenen dat de gemeente erop kan toezien dat de ontwikkelaar/Nevo BV zich aan het SpvE en de overeenkomst moeten houden. Het risico voor het geval het bestemmingsplan niet wordt vastgesteld ligt bij de ontwikkelaar.
- 4.2 Afhankelijk van de keuze om de uitbreidingsruimte te verkleinen, moet de uitgifteovereenkomst hierop worden aangepast. De ruimtelijke en financiële gevolgen van een verkleining leidt tot wijziging van de overeenkomst.

Beslispunt

- 5 Voor het optimaal functioneren van het winkelcentrum "betaald parkeren gedurende de venstertijden 6.00-11.00 in de ochtend" in te voeren binnen binnen de plangrenzen van het project en daarmee het totaal aantal parkeerplaatsen te baseren op een betaald parkeerregime.

Argumenten

- 5.1 Voor het functioneren van het winkelcentrum is het essentieel dat het parkeerterrein niet vol staat met 'vreemd' parkeerders. Het gegeven dat ten gevolge van de onlangs gehouden draagvlakmeting nu voor het parkeerterrein Lamerislaan/Kapteynlaan geen betaald parkeren zal gelden, terwijl het deel

Gemeente Utrecht

ten zuiden van de Kapteynlaan wel betaald parkeren geldt, stuit op praktische bezwaren. Ongeveer de helft van de parkeerplaatsen ligt binnen het betaald parkeren regime en de andere helft erbuiten. In praktijk zal iedereen immers op zoek gaan naar een gratis parkeerplaats aan de overzijde van de Kapteynlaan. En als dat parkeerterrein vol is, bestaat het aannemelijke risico dat men niet de Kapteynlaan oversteekt naar het (betaalde) parkeeraanbod rondom het winkelcentrum, maar dat men ofwel verder de wijk inrijdt op zoek naar een gratis parkeerplaats (met alle overlast, zoals zoekverkeer, milieu en verkeersveiligheid) of eventueel naar een ander winkelcentrum gaat. Voor het functioneren van het winkelcentrum is het daarom van belang dat het gehele parkeeraanbod voor dat winkelcentrum eenzelfde regime kent.

Op dit moment staat het huidige parkeerterrein aan de overzijde van de Kapteynlaan al vol. Uit onderzoek en uit signalen uit de buurt weten we dat hier werknemers staan die elders in het gebied met betaald parkeren werken (informeel, spontaan P+R-gebruik dus) en dat bewoners uit het gebied met betaald parkeren die geen parkeervergunning willen betalen of kunnen krijgen, hun auto hier neer zetten. Met de invoering van betaald parkeren kan "vreemd" parkeren worden tegengegaan. Gebaseerd op een betaald parkeerregime en de lagere uitbreidingsruimte van 4.064 m² bvo, komt het aantal parkeerplaatsen op maaiveld uit op 266 (naast 83 parkeerplaatsen op het parkeerdek).

Kanttekeningen

- 5.1 In het Coalitieprogramma is vastgelegd dat voor de invoering van betaald parkeren niet alleen de parkeerdruk leidend is, maar ook het draagvlak onder bewoners.
In het gebied ten noorden van de Kapteynlaan is onlangs het draagvlak gepeild. Alhoewel op de bijeenkomst van 8 april sommige bewoners (m.n. degenen woonachtig in de direct nabijheid van het winkelcentrum) hebben gepleit voor betaald parkeren, is uit de uitkomst van die draagvlakmeting gebleken dat slechts 37% voor de invoering van betaald parkeren is. Daarmee wordt afgeweken van de afspraken uit het coalitieprogramma.
- 5.2 Besluiten voor een gemengd parkeeraanbod voor winkelcentrum De Gaard, betekent dat in plaats van 266 parkeerplaatsen 273 parkeerplaatsen gerealiseerd moeten worden.
Het gegeven dat nu voor het deel ten zuiden van de Kapteynlaan wel en voor het parkeerterrein Lamerislaan/Kapteynlaan geen betaald parkeren zal gelden, compliceert de berekening van het benodigde aantal parkeerplaatsen. Ongeveer de helft van de parkeerplaatsen ligt binnen het betaald parkeren regime en de andere helft erbuiten. Bij betaald parkeren geldt een lagere parkeernorm. Bij een doorrekening op volledig betaald parkeren sluit de parkeerbalans. Bij een doorrekening op volledig niet-betaald parkeren zijn er 280 parkeerplaatsen nodig. Bij een gemengde parkeerregime, zoals thans het geval is, zal het aantal benodigde parkeerplaatsen een uitkomst in het midden opleveren. Dit betekent dat er t.o.v. de 266 parkeerplaatsen nog 7 extra parkeerplaatsen aangelegd moeten worden, waarmee het totaal aantal te realiseren parkeerplaatsen uitkomt op 273 parkeerplaatsen.
Het parkeerterrein boven de AH is bestemd voor de bewoners boven de AH en voor het personeel van de winkels in De Gaard. Hoewel hier rekentechnisch een oplossing voor het ontstane tekort denkbaar is, levert dit voor het gebruik van dit parkeerdek een onwenselijke situatie en heeft het de voorkeur om geen openbaar parkeren op dit parkeerdek te hebben. In het aangepast plan wordt nu langs de groenwal geparkeerd. Deze groenwal aan de zijde van de Eykmanlaan kan worden opgeofferd om deze extra 7 parkeerplaatsen te realiseren.
- 5.3 Besluiten voor een verkleining van de winkeluitbreiding leidt tot vermindering van de parkeerbehoefte
Bij keuze voor verkleining van de winkeluitbreiding zal de parkeerbehoefte verminderen. Afhankelijk van de gekozen optie zal deze vermindering variëren tussen de 5 en de 12 parkeerplaatsen.

Beslispunt

- 6 De door het college opgelegde geheimhouding van de grondovereenkomst (bijlage 4) en de Business case conform (bijlage 5) artikel 25 lid 3 Gemeentewet te bekrachtigen.

Argumenten

- 6.1 Geheimhouding van de bijlage (overeenkomst) is noodzakelijk om schade aan de financiële belangen van de gemeente te voorkomen, en om te voorkomen dat bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen onevenredig worden bevoordeeld of benadeeld (artikel 10 lid 1 sub c en lid 2 sub b en g Wet Openbaarheid van Bestuur).
- de bijlagen bevatten bedrijfs- en fabricagegegevens, die door ontwikkelaar TOP Vastgoed en eigenaar Nevo vertrouwelijk aan de gemeente zijn meegedeeld (artikel 10 lid 1 sub c Wob)
 - openbaarheid van deze stukken kan de onderhandelingspositie van de gemeente bij toekomstige transacties schaden (artikel 10 lid 2 sub b Wob).
 - ook kan openbaarheid van de bijlagen leiden tot (onder meer) onevenredige benadeling van ontwikkelaar TOP Vastgoed en eigenaar Nevo (artikel 10 lid 2 sub g Wob).
- Geheimhouding van de uitgifteovereenkomst is van toepassing totdat inschrijving van de transactie bij het kadaster heeft plaatsgevonden.
- Geheimhouding van de Business case is onbeperkt.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	15.506368
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 54

Herontwikkeling De Gaard en omgeving

Besluit

- 1 Het SPvE voor de herontwikkeling van winkelcentrum de Gaard vast te stellen, met een correctie waarbij de uitbreidingsruimte in het SPvE wordt verlaagd van 4.800 m2 bvo naar 4.064 m2 bvo.
- 2 De verbeteringsvoorstellen die zijn voortgekomen uit de tafelgesprekken en zoals vertaald in het aangepaste inrichtingsplan, vast te stellen.
- 3 In afwijking van het uitgiftebeleid voor gemeentegrond, in te stemmen met de verkoop van gemeentegrond in eigendom aan TOP Vastgoed.
- 4 Goedkeuring te geven aan de verplichting voor TOP Vastgoed dat de grondopbrengsten voor de gemeente, na aftrek van o.a. de gemeentelijke plankosten, door de ontwikkelaar worden aangewend voor de uitvoering van het inrichtingsplan.
- 5 Voor het optimaal functioneren van het winkelcentrum "betaald parkeren gedurende de venstertijden 6.00-11.00 in de ochtend" in te voeren binnen de plangrenzen van het project en daarmee het totaal aantal parkeerplaatsen te baseren op een betaald parkeerregime.
- 6 De door het college opgelegde geheimhouding van de grondovereenkomst (bijlage 4) en de Business case conform (bijlage 5) artikel 25 lid 3 Gemeentewet te bekrachtigen.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

* zie amendementen:
A31, A32, A33

Gemeente Utrecht

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	15.506368
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 54
Geheim	Nee

Herontwikkeling De Gaard en omgeving

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 Het SPvE voor de herontwikkeling van winkelcentrum de Gaard vast te stellen, met een correctie waarbij de uitbreidingsruimte in het SPvE wordt verlaagd van 4.800 m2 bvo naar 4.064 m2 bvo.
- 2 De verbeteringsvoorstellen die zijn voortgekomen uit de tafelgesprekken en zoals vertaald in het aangepaste inrichtingsplan, vast te stellen.
- 3 In afwijking van het uitgiftebeleid voor gemeentegrond, in te stemmen met de verkoop van gemeentegrond in eigendom aan TOP Vastgoed.
- 4 Goedkeuring te geven aan de verplichting voor TOP Vastgoed dat de grondopbrengsten voor de gemeente, na aftrek van o.a. de gemeentelijke plankosten, door de ontwikkelaar worden aangewend voor de uitvoering van het inrichtingsplan.
- 5 Voor het optimaal functioneren van het winkelcentrum "betaald parkeren gedurende de venstertijden 6.00-11.00 in de ochtend" in te voeren binnen de plangrenzen van het project en daarmee het totaal aantal parkeerplaatsen te baseren op een betaald parkeerregime.
- 6 De door het college opgelegde geheimhouding van de grondovereenkomst (bijlage 4) en de Business case conform (bijlage 5) artikel 25 lid 3 Gemeentewet te bekrachtigen.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3876

Bijlage: bijlage 1 SPVE_De_Gaard

Bijlage: bijlage 2 Strabo, rapportage De Gaard Effectenanalyse 2014

Bijlage: Bijlage 3 Inrichtingsplan VO Openbare ruimte

Bijlage: Bijlage 4 - DEF - Uitgifteovereenkomst Gemeente Utrecht en Top Vastgoed

Bijlage: Bijlage 5 Geheim Businesscase De Gaard (mei 2015)

Bijlage: bijlage 6 Tweekolommenstuk De Gaard Januari 2015

Bijlage: Bijlage 7 Tweekolommenstuk Tafelgesprekken De Gaard

Bijlage: Bijlage 8 Huidige omvang Winkelcentrum De Gaard (mei 2015)

Bijlage: Bijlage 9 Omvang De Gaard vergeleken met gemeentelijke stukken en marktonderzoeken (mei 2015)

Bijlage: Bijlage 10 Verslagen Tafelgesprekken De Gaard 8-4-2015

Bijlage: Bijlage 11 Parkeerplaatsen op het dek

Bijlage: Bijlage 12 Groene Kop

Eerdere besluitvorming

- maart 2008: startnotitie vastgesteld door B&W

- mei 2009: haalbaarheidsonderzoek kwaliteitsverbetering De Gaard (bestaande uit o.a. een SWOT analyse met conclusies en aanbevelingen voor de volgende fase en resultaten van een onafhankelijk uitgevoerde enquête onder bewoners, winkeliers en de bezoekers over het winkelcentrum) vastgesteld door B&W

-SPvE Herontwikkeling De Gaard en omgeving" (kenmerk 14.504276): januari 2015 B&W, maart 2015 Raadscie S&R

-Aanpassing plan winkelcentrum De Gaard (15.504957), mei 2015 B&W, juni 2015 Raadscie S&R

Uitvoering

Nadat het SPvE en inrichtingsplan door de raad is vastgesteld, zal zo snel mogelijk met de procedure van het bestemmingsplan worden gestart. Naar verwachting kan het bestemmingsplan in 2016 aan de raad worden aangeboden.

Ingeleend raed 25.6.2015(m)
Aangenomen raed 25.6.2015(a)
tegen: PvdD, SBU

2015/A31

Amendement Een kleiner plan

De gemeenteraad van Utrecht in vergadering bijeen op 25 juni 2015, ter behandeling van het raadsvoorstel Herontwikkeling De Gaard en omgeving (strekt ter vervanging).

Constaterende dat:

- De uitbreiding van winkelcentrum De Gaard leidt tot een grote impact op de ruimtelijke kwaliteit en beleving van omwonenden om in een groene wijk te wonen.
- In de Visie Eykmanlaan geschetst wordt dat het gebied Eykmanlaan het karakter moet hebben van een stadsentree met allure waarin de kwaliteit voor groen zal worden verbeterd.

Overwegende dat:

- Door een verkleining met 200 m² BVO (=Bruto Vloer Oppervlak) de gevel aan de zijde Valetonlaan met ca. 3,5 meter kan worden teruggelegd, waardoor de Valetonlaan op ca. 8 meter van Valetonflat wordt gelegd, volledige compensatie van het oppervlak van de waterkom kan plaats vinden, meer groen kan worden aangebracht en eventueel na inpassing van water/groen het trottoir wordt verbreed,

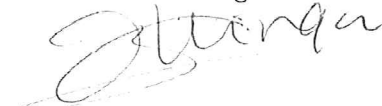
Besluit aan beslispunt 1 van het raadsvoorstel toe te voegen:

- De uitbreidingsruimte in het Stedenbouwkundig Programma van Eisen wordt met ruim 200 m² BVO verlaagd ten behoeve van een verkleining aan de zijde Valetonlaan, *(gecorrigeerd)* waarmee de uitbreidingsruimte wordt gemaximeerd op 3064 m² b.v.o. **F**
- Financiële dekking wordt gevonden door de aanwending van het voor De Gaard gereserveerde budget uit de reserve Stedelijke Herontwikkeling (MPSO).

en gaat over tot orde van de dag.

Jony Ferket

Jolande Uringa

D66

CU

F en de oorspronkelijke
passage over verlaagd
naar 4064 m² b.v.o.
te schrappen

Ingeleend raad 25.6.2015 (m)
Aangenomen raad 25.6.2015 (a)
tegen SBU

2015 / A.32

Amendement Kwalitatief meer groen en aandacht voor duurzaamheid

De gemeenteraad van Utrecht in vergadering bijeen op 25 juni 2015, ter behandeling van het raadsvoorstel Herontwikkeling De Gaard en omgeving (strekt ter vervanging).

Constateerende dat:

- Het inpassen van kwalitatief groen te wensen overlaat in het SPVE.
- In de Visie Eykmanlaan geschetst wordt dat het gebied Eykmanlaan het karakter moet hebben van een stadsentree met allure waarin de kwaliteit voor groen zal worden verbeterd.

Overwegende dat:

- Het gereserveerde budget uit de reserve Stedelijke Herontwikkeling (MPSO) benodigd is voor de gewenste verkleining van De Gaard en ook van de ontwikkelaar een inspanning gevraagd mag worden om te investeren in kwalitatief groen.

Besluit aan de verbetervoorstellen toe te voegen:

- Het aanbrengen van een groene gevel aan de kant van de Eykmanlaan en Kapteynlaan.
- Het plaatsen van zonnepanelen op het dak van het winkelcentrum.

en gaat over tot orde van de dag.

Jony Ferket
D66

Tim Schipper
SP

Jolande Uringa
CU

Pien Zwambag
GroenLinks

Steven Meulder
Studen & Stender

Bülent Işık

Ingediend raad 25.6.2015 (m)
Aangenomen raad 25.6.2015 (a)
tegen: GrLi, PvdD

2015 / A33

Amendement 'Geen betaald parkeren zonder draagvlak'

De gemeenteraad van Utrecht in vergadering bijeen op 25 juni 2015, ter behandeling van het raadsvoorstel Herontwikkeling De Gaard en omgeving (strekt ter vervanging).

Constateernde dat:

- In het coalitieakkoord is afgesproken dat draagvlakmetingen bepalend zijn voor het al dan niet invoeren van betaald parkeren en dit ook in de procedure is toegevoegd;
- Bij de draagvlakmeting in het deel van de wijk Tuindorp-Oost ten noorden van de Kapteynlaan een meerderheid van de respondenten zich heeft uitgesproken tegen de invoering van betaald parkeren in dit gebied;
- Het parkeerterrein Kapteynlaan-Lamérislaan onderdeel vormt van het gebied waarvoor de draagvlakmeting is uitgevoerd;
- In het wijkbericht over de uitslag van de draagvlakmeting is aangegeven dat er in 2016 geen nieuwe peiling zal worden uitgevoerd;

Besluit

- beslispoint 5 van het raadsvoorstel te schrappen, waardoor wordt afgezien van het invoeren van betaald parkeren voor het parkeerterrein Kapteynlaan/Lamérislaan (ten noorden Kapteynlaan).

VVD
Judith Tielen

066
Jongert
Jongert

PvdA
Blanke

CDA
Beet ja Onysaard
CDA

SP
Van Schippen

Uringa
J. Uringa
Christen Unie

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling Gast, T.A.M. de (Annechien)
Kenmerk	15.504357
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 50
Geheim	Nee

Utrechtse onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 Het beleidskader Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie vast te stellen als kader voor de subsidieregeling Utrechtse Onderwijsimpuls.
- 2 In te stemmen met de subsidieregeling Utrechtse Onderwijsimpuls, als een open subsidieregeling.
- 3 De in het coalitieakkoord gereserveerde middelen van €1,2 miljoen per jaar vanaf 2015 in te zetten ter dekking van de subsidieregeling die wordt genoemd in het beleidskader Utrechtse Onderwijsimpuls.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Toezeggingen wethouder:

- De wethouder zal de regeling na een jaar evalueren (o.a. t.a.v. de focus op primair of voortgezet onderwijs).
- De wethouder zal t.z.t. een overzicht van de ontvangen aanvragen openbaar maken.

Status: B

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3406

Bijlage: Beleidsregel Utrechtse onderwijsimpuls

Bijlage: Beleidskader Utrechtse onderwijsimpuls

Bijlage: rvs getekend raadsbesluit 50

Eerdere besluitvorming

Geen.

Uitvoering

Na besluitvorming door de raad (op 25 juni) wordt de beleidsregel gepubliceerd en kunnen aanvragen worden ingediend. Aanvragen wordt beoordeeld door afdeling Onderwijs; subsidieverlening vindt plaats in overleg met Subsidiebureau.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling
Kenmerk	15.504357
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 50

Utrechtse onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie

Besluit

- 1 Het beleidskader Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie vast te stellen als kader voor de subsidieregeling Utrechtse Onderwijsimpuls.
- 2 In te stemmen met de subsidieregeling Utrechtse Onderwijsimpuls, als een open subsidieregeling.
- 3 De in het coalitieakkoord gereserveerde middelen van €1,2 miljoen per jaar vanaf 2015 in te zetten ter dekking van de subsidieregeling die wordt genoemd in het beleidskader Utrechtse Onderwijsimpuls.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

De burgemeester,

Drs. A.A.H. Smits

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

Onderwijs maakt de stad Utrecht, het is een van de belangrijkste voorzieningen in de stad. Het onderwijs ondersteunt onze jongeren in hun brede talentontwikkeling en bereidt hen voor op een kansrijke deelname aan de samenleving. Onderwijs creëert veel banen en draagt bij aan de economische ontwikkeling.

Afgelopen jaren hebben we samen met de schoolbesturen flink geïnvesteerd in de kwaliteit van het onderwijs en in de schoolgebouwen. Dat heeft een mooi resultaat opgeleverd: sinds januari 2015 zijn alle basisscholen in de stad van voldoende kwaliteit en hebben we onze achterstand in de huisvesting bijna ingelopen. We zien echter dat de kwaliteit van het voortgezet onderwijs bij een aantal scholen nog achterblijft bij deze positieve ontwikkeling. Dat is een punt van zorg. We willen immers dat alle jongeren in onze stad onderwijs van voldoende kwaliteit ontvangen.

Deze ambitie willen we stimuleren door initiatieven te ondersteunen die de kwaliteit en excellentie van het Utrechtse onderwijs verbeteren en die zich richten op de toekomst. Er zijn al mooie voorbeelden van innovatieve samenwerking, zoals scholen die fablabs bezoeken om hun leerlingen kennis te laten maken met de nieuwste technologieën. Uitbreiding hiervan willen we stimuleren.

Utrechtse onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie

Om de kwaliteit van het Utrechtse onderwijs te versterken, excellentie een impuls te geven en de beweging van onderwijsvernieuwing en –ontwikkeling te stimuleren, investeert het college jaarlijks structureel 1,2 miljoen euro. Voor deze Utrechtse onderwijsimpuls zijn een beleidskader en een beleidsregel opgesteld. Kader en subsidieregeling sluiten enerzijds aan bij alle goede dingen die er al in het Utrechtse onderwijs gebeuren, anderzijds bieden zij ruimte voor vernieuwing en experimenten.

De Utrechtse onderwijsimpuls is bedoeld voor het borgen en versterken van de kwaliteit van het voortgezet onderwijs en de doorgaande lijn met primair onderwijs, middelbaar beroeps onderwijs en hoger onderwijs. Van de subsidieregeling kan in principe door 'iedereen' gebruik worden gemaakt: docenten, scholen, schoolbesturen, andere organisaties. Als scholen of docenten willen aanvragen kan dat alleen via de schoolbesturen. Als andere organisaties aanvragen is een van de voorwaarden dat zij samenwerken met een of meer Utrechtse scholen of schoolbesturen voor voortgezet onderwijs en dat de activiteit waarvoor subsidie wordt aangevraagd, is ingepast in het onderwijsprogramma van een of meer Utrechtse scholen. Op deze wijze wordt de subsidie rechtstreeks in de praktijk ingezet.

Subsidiabele activiteiten zijn gekoppeld aan de vier breed geformuleerde thema's: competenties en vaardigheden voor de toekomst, differentiatie, professionalisering en samenwerking met bedrijven/instellingen/omgeving. De thema's zijn gebaseerd op de oogst van de twee stadstafels die in oktober 2014 werden gehouden.

Sturen op de inhoud en kwaliteit van de aanvragen doen we met behulp van zeven verplichte criteria en een aantal uitgangspunten (beleidsregel, artikel 7). Initiatiefnemers krijgen zo de ruimte om zelf met ideeën te komen hoe het onderwijs in Utrecht een impuls kan krijgen. We vinden het belangrijk om met deze ruimte te experimenteren om te zien welke initiatieven uit de stad komen en welke projecten door het onderwijsveld gewenst worden: ook het onderwijs in Utrecht maken we samen.

Beslispunt

- 1 Het beleidskader Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie vast te stellen als kader voor de subsidieregeling Utrechtse Onderwijsimpuls.

Argumenten

- 1.1 Het beleidskader 'Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie' geeft mogelijkheden om initiatieven te ondersteunen die de kwaliteit en excellentie van het

Utrechtse onderwijs verbeteren en vergroten.

Het kader biedt initiatiefnemers uit het onderwijs en daarbuiten ruimte om met initiatieven te komen om het voortgezet onderwijs en de doorgaande lijn met primair onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs, te versterken. Door de activiteiten die we bij de vier thema's voor ogen hebben niet af te bakenen, stimuleren we dat 'van onderaf' kan worden aangegeven wat er nodig is om de kwaliteit van het Utrechtse onderwijs verder te versterken en aan te sluiten bij actuele wensen en vraagstukken.

1.2 De thema's van de 'Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie' zijn gebaseerd op de stadstafels Onderwijs.

De rijke oogst van de twee stadstafels die in oktober 2014 werden gehouden - waar leerlingen, ouders, docenten, ondernemers en andere betrokkenen uit de stad ideeën hebben geopperd voor tal van initiatieven - is samengebracht in vier thema's:

- competenties en vaardigheden voor de toekomst:

leerlingen leren omgaan met toekomstige ontwikkelingen en technieken. Hierdoor worden ze veerkrachtiger en weerbaarder voor de toekomst en voor een kansrijke deelname aan de samenleving;

- differentiatie:

voor elke leerling in Utrecht is er onderwijs dat aansluit bij zijn of haar onderwijsbehoefte en er is aandacht voor excellentie in het onderwijs op alle niveaus;

- professionalisering:

door samenwerking en netwerken dragen onderwijsprofessionals actief bij aan kennisontwikkeling, kennisdeling en innovatie;

- samenwerking met bedrijven/ instellingen/omgeving:

het onderwijs daagt leerlingen en ouders uit om het geleerde toe te passen in de omgeving en om vraagstukken uit de omgeving op te pakken in het onderwijs. Omgeving, bedrijven en instellingen hebben hun inbreng in het onderwijs.

In de beleidsregel staan criteria vermeld waar een aanvraag aan moet voldoen. Op deze wijze zorgen we ervoor dat de subsidie rechtstreeks in de onderwijspraktijk wordt ingezet.

1.3 Het beleidskader 'Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie' sluit aan bij de wensen van het onderwijs.

De thema's zijn gebaseerd op de opbrengst uit de twee stadsgesprekken, waar leerlingen, ouders, docenten, ondernemers en andere betrokkenen uit de stad hun ideeën hebben kunnen delen. De thema's zijn afgestemd met de twee grote schoolbesturen van het voortgezet onderwijs. Op alle thema's vinden al tal van activiteiten plaats; succesvolle voorbeelden daarvan zijn opgenomen in het beleidskader. Bij alle thema's is ook ruimte voor en behoefte aan experiment en vernieuwing. De thema's sluiten daarnaast aan op de ambities van de Utrechtse Onderwijs Agenda 2014 - 2018.

Beslispunt

- 2 In te stemmen met de subsidieregeling Utrechtse Onderwijsimpuls, als een open subsidieregeling.

Argumenten

2.1 Met de subsidieregeling Utrechtse onderwijsimpuls stellen we 'iedereen' in staat om met aanvragen te komen die aansluiten bij actuele wensen en vraagstukken in het onderwijs.

Mits er samenwerking plaatsvindt met een of meer Utrechtse scholen of schoolbesturen en de activiteit is ingepast in het onderwijsprogramma van een of meer Utrechtse scholen, kan in principe door 'iedereen' van de subsidieregeling gebruik worden gemaakt. Docenten en scholen kunnen via hun schoolbestuur een aanvraag indienen.

De thema's binnen de regeling zijn zo open mogelijk beschreven. Er is geen bedrag aan een thema gekoppeld. Er geldt een plafond van €150.000 per aanvraag om spreiding van

aanvragen mogelijk te maken.

Kanttekeningen

- 2.1 De subsidieregeling biedt wellicht onvoldoende mogelijkheden om een aanvraag af te wijzen op de mate van prioriteit binnen het gemeentelijke beleid.
Een open subsidieregeling betekent dat we veel ruimte geven aan initiatiefnemers. Het is mogelijk dat er aanvragen komen die binnen de subsidieregeling passen, maar geen prioriteit hebben binnen lopend beleid. We kunnen deze aanvragen op juridische gronden niet afwijzen, maar kunnen de beleidsregel wel jaarlijks bijstellen zodat we dergelijke aanvragen in het vervolg kunnen uitsluiten.
- 2.2 Als het subsidieplafond is bereikt kunnen nieuwe aanvragen niet worden gehonoreerd.
Aanvragen kunnen gedurende het hele jaar worden ingediend. Dat kan een nadeel zijn: bij het bereiken van het subsidieplafond kunnen nieuwe aanvragen niet worden gehonoreerd.

Beslispunt

- 3 De in het coalitieakkoord gereserveerde middelen van €1,2 miljoen per jaar vanaf 2015 in te zetten ter dekking van de subsidieregeling die wordt genoemd in het beleidskader Utrechtse Onderwijsimpuls.

Argumenten

- 3.1 Met de inzet van de voor de Onderwijsimpuls (intensivering kwaliteit en excellentie) gereserveerde middelen kan begonnen worden met de uitvoering van de regeling.
Beleidskader en beleidsregel zijn nodig om het budget voor de onderwijsimpuls te kunnen uitgeven.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling Gast, T.A.M. de (Annechien)
Kenmerk	15.504357
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 50

Utrechtse onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie

Besluit

- 1 Het beleidskader Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie vast te stellen als kader voor de subsidieregeling Utrechtse Onderwijsimpuls.
- 2 In te stemmen met de subsidieregeling Utrechtse Onderwijsimpuls, als een open subsidieregeling.
- 3 De in het coalitieakkoord gereserveerde middelen van €1,2 miljoen per jaar vanaf 2015 in te zetten ter dekking van de subsidieregeling die wordt genoemd in het beleidskader Utrechtse Onderwijsimpuls.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

Gemeentebld van Utrecht 2015

Nr. xx

BELEIDSREGEL

UTRECHTSE ONDERWIJSIMPULS VOOR KWALITEIT EN EXCELLENTIE

(Besluit van B&W 2015)

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht;
gelet op:

- artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 3 lid 2 Algemene subsidieverordening 2014 (ASV 2014)
- Utrechtse Onderwijs Agenda (UOA) 2014–2018
- Coalitieakkoord gemeente Utrecht (april 2014)
- Programmabegroting gemeente Utrecht
- Algemene subsidieverordening van de Gemeente Utrecht 2014 (ASV),
- Controleprotocol gemeente Utrecht

besluit vast te stellen de volgende BELEIDSREGEL UTRECHTSE ONDERWIJSIMPULS VOOR KWALITEIT EN
EXCELLENTIE.

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze beleidsregel wordt verstaan onder:

<i>Aanvrager:</i>	een rechtspersoon die op de voorgeschreven wijze een aanvraag indient om subsidie te verkrijgen.
<i>Activiteit</i>	activiteit, project, programma, initiatief, experiment waarvoor subsidie wordt aangevraagd.
<i>Cofinanciering:</i>	ook andere partijen dan de gemeente, waaronder de initiatiefnemer zelf, leveren een bijdrage.
<i>Innovatie:</i>	een creatieve doorbraak die zichtbaar of meetbaar impact heeft.
<i>Gedifferentieerd leren:</i>	onderwijs dat aansluit bij de onderwijsbehoefte van elke leerling in Utrecht en aandacht voor excellentie in het onderwijs op alle niveaus.
<i>Programmabegroting:</i>	onderdeel van de door de gemeenteraad goedgekeurde gemeentebegroting.
<i>School:</i>	de school of onderwijsinstelling zoals bepaald volgens de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) en de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) en de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB).
<i>Schoolbestuur:</i>	wettelijk erkend bevoegd gezag dat de school beheert en bestuurt.
<i>Subsidieontvanger:</i>	een rechtspersoon waaraan, al dan niet onder voorwaarden en verplichtingen, een subsidie is verleend.
<i>Subsidieplafond:</i>	het bedrag dat gedurende een bepaald tijdvak ten hoogste beschikbaar is voor de verstrekking van subsidies krachtens een bepaald wettelijk voorschrift (artikel 4:22 van de Awb en artikel 4, ASV 2014).

Artikel 2. Doelstelling

Doel is het geven van een impuls aan de kwaliteit van het onderwijs en het stimuleren van onderwijsinnovatie in Utrecht.

Beleidsdoelstelling

Goed onderwijs is de drijvende kracht achter de ontwikkeling en ontplooiing van ieder mens (Coalitieakkoord april 2014). Elk kind heeft een gelijkwaardige kans op een diploma en startkwalificatie en verdient het onderwijs dat hem of haar stimuleert zijn of haar talenten maximaal te ontwikkelen en te benutten. Met ingang van deze collegeperiode is een extra bedrag van 1,2 miljoen euro per jaar uitgetrokken als impuls voor de kwaliteit en het innoverend vermogen van het onderwijs. Een voldoende kwaliteitsoordeel van de onderwijsinspectie is de ondergrens, maar Utrecht is ambitieuzer dan dat. We willen scholen uitdagen om voortdurend te werken aan borging van de kwaliteit en verdere verbetering van het onderwijs.

In de gemeentelijke programmabegroting Onderwijs zijn bovenstaande ambities samengevat in onderstaande doelen met betrekking tot de kwaliteit van onderwijs:

1. Alle Utrechtse leerlingen van 0–12 jaar bereiden zich voor op het behalen van een startkwalificatie en ontwikkelen hun talenten.
2. Alle Utrechtse leerlingen van 12–23 jaar behalen een startkwalificatie en ontwikkelen hun talenten.

Artikel 3. Aanvrager en aanvraag

Artikel 3.1 Eisen aan de subsidieaanvrager

Subsidie kan worden aangevraagd door:

- Utrechtse besturen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs;
- Utrechtse scholen voor voortgezet onderwijs en voor voortgezet speciaal onderwijs (via het schoolbestuur);
- een groep onderwijsprofessionals die lesgeven aan verschillende Utrechtse scholen, waarvoor een schoolbestuur bereid is om penvoerder te zijn;
- schoolbesturen voor primair onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs mits zij samenwerken met een schoolbestuur voor voortgezet onderwijs en de activiteit waarvoor subsidie wordt aangevraagd bijdraagt aan de doorgaande leerlijn;
- andere rechtspersonen mits uit hun aanvraag blijkt dat zij samenwerken met een of meer Utrechtse scholen of schoolbesturen voor voortgezet onderwijs en dat de activiteit waarvoor subsidie wordt aangevraagd, is ingepast in het onderwijsprogramma van een of meer Utrechtse scholen.

Artikel 3.2 Eisen aan de subsidieaanvraag

De aanvraag wordt ingediend ter attentie van het college en gaat in ieder geval vergezeld van een:

- a. brief ter attentie van het college waarin de aanvrager de subsidie aanvraagt;
- b. activiteitenplan. Het activiteitenplan is een overzicht van de activiteiten met een omschrijving waarvoor subsidie wordt gevraagd en de doelstellingen die met die activiteiten worden nagestreefd;
- c. sluitende begroting;
- d. specificatie van de dekking uit andere inkomstenbronnen met vermelding van deze bronnen (cofinanciering).

Wanneer een aanvrager voor het eerst een subsidie aanvraagt dient deze extra –gegevens te overleggen zie hiervoor artikel 7, ASV 2014.

Aanvragen kunnen gedurende het hele jaar worden ingediend en worden beoordeeld op volgorde van binnenkomst. De looptijd van de subsidie is maximaal 18 maanden. Aanvragen worden alleen in behandeling genomen als zij 13 weken voor aanvang van de activiteit zijn ingediend, volledig zijn en als het subsidieplafond, na het behandelen van de eerder ingediende subsidieaanvragen, niet is uitgeput.

Artikel 4. Vaststelling subsidieplafond

Het college stelt jaarlijks het subsidieplafond vast via de subsidiestaat. De subsidiestaat wordt bekendgemaakt en is te vinden op de gemeentelijke subsidiepagina op internet.

Artikel 5. Hoogte subsidie

Het aan te vragen bedrag is maximaal € 150.000 per aanvraag.

Artikel 6. Subsidiabele activiteiten

Activiteiten moeten passen binnen een of meer van onderstaande thema's.

Competenties en vaardigheden voor de toekomst (21st century skills)

We stimuleren initiatieven die bijdragen aan vaardigheden voor de toekomst. Denk aan het leren werken met nieuwe technologische ontwikkelingen en experimenten met competentiegericht onderwijs.

Differentiatie

We stimuleren initiatieven die inspelen op de leerbehoeften en -capaciteiten van jongeren en die gedifferentieerd leren mogelijk maken.

Professionalisering

We stimuleren initiatieven die ruimte geven aan bijvoorbeeld docenten om te innoveren en bijdragen aan kennisdeling en intervisie.

Samenwerking met bedrijven/instellingen/omgeving

We stimuleren initiatieven die bijdragen aan de uitwisseling tussen onderwijs en buitenwereld. Onder andere het doen van onderzoek, stages, het ontwerpen en testen van oplossingen, bedrijfsbezoeken en het geven van presentaties.

Artikel 7. Beoordeling

Bij de inhoudelijke beoordeling van de subsidieaanvraag wordt naar een aantal aspecten gekeken.

De aanvraag wordt getoetst aan de volgende, verplichte criteria:

- de activiteit geeft een impuls aan de kwaliteit van het onderwijs.
- De subsidieaanvrager draagt zelf bij; cofinanciering (in geld of in uren of anderszins).
- De activiteit vindt plaats op of in samenwerking met een of meer Utrechtse scholen.
- De omvang van de subsidie staat in redelijke verhouding tot het aantal leerlingen dat ermee wordt bereikt.
- De activiteit is niet structureel afhankelijk van gemeentelijke financiële ondersteuning.
- De betrokken school/scholen wisselen kennis en ervaring over succesvolle werkwijzen en programma's aantoonbaar uit met andere Utrechtse scholen.
- De activiteit heeft een concrete startdatum en looptijd.

Daarnaast zijn de volgende uitgangspunten van belang:

- de activiteit sluit aan bij en biedt meerwaarde aan wat er al gebeurt.
- De activiteit komt rechtstreeks ten goede aan leerlingen en/of docenten.

- Samenwerking tussen schoolbesturen en/ of kennisinstellingen is een pré.
- Ouders zijn betrokken bij de ontwikkeling, implementatie en/of evaluatie van de activiteit.
- Er is voorzien in het borgen van kennis en ervaring (duurzaamheid).
- De activiteit is een aanvulling op het met het Ministerie afgesproken verbetertraject.
- De activiteit is innovatief.
- De activiteit versterkt de doorgaande lijn van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs of van voortgezet onderwijs naar vervolgopleiding.
- De school/het schoolbestuur werkt samen met bedrijven of andere instellingen.

Een pitch kan deel uitmaken van de procedure.

Artikel 8. Besluitvorming

Bij de besluitvorming wordt de volgende procedure gehanteerd:

- De aanvragen worden beoordeeld op volgorde van binnenkomst.
- Bij de beoordeling van de aanvraag wordt bekeken in welke mate de aanvraag voldoet aan de in deze beleidsregel genoemde eisen en criteria.
- Uiterlijk binnen 13 weken nemen wij een besluit op de aanvraag; we streven naar een snellere afhandeling.

Artikel 9. Voorwaarden aan subsidieverlening

De aanvrager en de subsidieontvanger dienen zo spoedig mogelijk een melding te doen van (wijzigingen van) omstandigheden die van belang kunnen zijn voor de beslissing op de aanvraag dan wel wijziging, intrekking of vaststelling van de subsidie (zie verder artikel 18 en 19, ASV 2014).

Artikel 10. Eindverantwoording

Inhoudelijke eindverantwoording

De inhoudelijke verantwoording wordt uiterlijk drie maanden na afloop van de periode waarvoor subsidie is verleend ingediend. Inhoudelijke verantwoording kan ook plaatsvinden in de vorm van een presentatie, publicatie, bijeenkomst enzovoort. De aanvrager kan hiervoor voorstellen doen. Indien hier kosten aan verbonden zijn, dient dit binnen het plan te worden opgenomen. In de verleningsbeschikking wordt de definitieve vorm van verantwoording opgenomen.

Financiële eindverantwoording

De financiële verantwoording dient tegelijkertijd met de inhoudelijke verantwoording plaats te vinden of bij de jaarverantwoording. Wij verwijzen u naar artikel 20 van de Algemene Subsidieverordening 2014 en het controleprotocol.

Artikel 11. Evaluatie

Er wordt jaarlijks geëvalueerd hoe en met welke afwegingen de aanvragen zijn geprioriteerd en of de genoemde criteria en andere regels uit deze beleidsregel afdoende werken om de doelstelling te kunnen bereiken.

Artikel 12. Inwerkingtreding en citeertitel

Deze beleidsregel treedt in werking op [xxx].

Er kan naar deze beleidsregel worden verwezen als [xxxx].

Aldus is vastgesteld door burgemeesters en wethouders van Utrecht in hun vergadering van xxxxx
xxxx.

De secretaris,
Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,
Mr. J.H.C. van Zanen

Bekendmaking is geschied op

Utrechtse onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie

Foto: Jan Lankveld

Inhoud

Voorwoord.....	3
Inleiding.....	4
Onderwijsimpuls.....	5
Kwaliteit, excellentie en innovatie; het proces.....	6
Thema's.....	7
Subsidieregeling.....	15

Voorwoord

Utrecht Onderwijsstad

Onderwijs maakt de stad Utrecht: het is een van de belangrijkste voorzieningen in de stad. Het onderwijs ondersteunt onze jongeren in hun brede talentontwikkeling en bereidt hen voor op een kansrijke deelname aan de samenleving. Onderwijs creëert veel banen en draagt bij aan de economische ontwikkeling.

Afgelopen jaren hebben we samen met de schoolbesturen flink geïnvesteerd in de kwaliteit van het onderwijs en in de schoolgebouwen. Dat heeft een mooi resultaat opgeleverd: sinds januari 2015 zijn alle basisscholen in de stad van voldoende kwaliteit en hebben we onze achterstand in de huisvesting bijna ingelopen. We zien echter dat de kwaliteit van het voortgezet onderwijs bij een aantal scholen nog achterblijft bij deze positieve ontwikkeling. Dat is een punt van zorg. We willen immers dat alle jongeren in onze stad onderwijs van voldoende kwaliteit ontvangen. Met die ambitie gaan we komende jaren hard aan de slag.

Als wethouder onderwijs ben ik trots op de resultaten die we intussen hebben bereikt. Ik ben van mening dat dit is gelukt door de unieke samenwerking met alle partners in de onderwijsketen en het vertrouwen dat we in elkaar hebben.

We blijven ambitieus en willen verder. Er zijn tal van prachtige initiatieven en innovatieve samenwerkingen in de stad. Een mooi voorbeeld hiervan is X11, vmbo voor media en vormgeving, die op hun nieuwe locatie aan de Notebomenlaan gaan experimenteren met alternatieve vormen van onderwijs. Naast meer aandacht voor vakkenintegratie, starten zij hier ook een 'Makerschool' gericht op het ontwikkelen en delen van kennis over nieuwe technologieën en hun impact op de samenleving. X11 kiest er bewust voor ook andere scholen de beschikking over hun faciliteiten te geven.

Om het Utrechtse onderwijs te versterken en deze beweging van onderwijsvernieuwing verder op gang te brengen, investeert het college structureel 1,2 miljoen euro per jaar om kwaliteit en excellentie in het voortgezet onderwijs een impuls te geven.

Ik nodig u uit om met goede ideeën te komen die samen met de mensen in de onderwijspraktijk het Utrechtse onderwijs verbeteren en innoveren.

Jeroen Kreijkamp, wethouder Onderwijs

Coalitieakkoord 2014–2018

Goed onderwijs is de drijvende kracht achter de ontwikkeling en ontplooiing van ieder mens. Als het aan ons ligt horen zwakke scholen tot het verleden en heeft elk kind een gelijkwaardige kans op een diploma en startkwalificatie. Elke leerling of student verdient onderwijs dat hem of haar stimuleert zijn of haar talent maximaal te ontwikkelen en te benutten. Wij vinden het belangrijk dat onderwijs bijdraagt aan een brede ontwikkeling van kinderen. Goed onderwijs is bovendien een motor van een bloeiende economie.

Inleiding

Voor u ligt het kader voor de regeling 'Utrechtse onderwijsimpuls kwaliteit en excellentie'. Met deze regeling creëert de gemeente Utrecht ruimte voor initiatieven en experimenten die bijdragen aan kwaliteitsverbetering en innovatie in en in aansluiting op het voortgezet onderwijs in de stad.

De 'Utrechtse onderwijsimpuls kwaliteit en excellentie' kent een subsidieplafond van €1,2 miljoen per jaar en stimuleert initiatieven op vier thema's:

- *competenties en vaardigheden voor de toekomst:*
leerlingen leren omgaan met toekomstige ontwikkelingen en technieken. Hierdoor worden ze veerkrachtiger en weerbaarder voor de toekomst en voor een kansrijke deelname aan de samenleving;
- *differentiatie:*
voor elke leerling in Utrecht is er onderwijs dat aansluit bij zijn of haar onderwijsbehoefte en er is aandacht voor excellentie in het onderwijs op alle niveaus;
- *professionalisering:*
door samenwerking en netwerken dragen onderwijsprofessionals actief bij aan kennisontwikkeling, kennisdeling en innovatie;
- *samenwerking met bedrijven/ instellingen/omgeving:*
het onderwijs daagt leerlingen en ouders uit om het geleerde toe te passen in de omgeving en om vraagstukken uit de omgeving op te pakken in het onderwijs. Omgeving, bedrijven en instellingen hebben hun inbreng in het onderwijs.

Dit kader schetst de context en contouren van de regeling, stelt ambities op de vier thema's en gaat in op wie kan aanvragen, aan welke criteria een aanvraag moet voldoen en hoe de aanvraagprocedure wordt uitgevoerd.

Onderwijsimpuls

Samen voor hoogwaardig onderwijs

De verantwoordelijkheid voor onderwijs van voldoende kwaliteit ligt bij de schoolbesturen. In Utrecht werken we samen met betrokkenen aan hoogwaardig onderwijs. De ambities en de wijze waarop scholen, gemeente, kennisinstellingen en andere partners samen investeren in toekomstbestendig onderwijs van hoge kwaliteit, is beschreven in de Utrechtse Onderwijs Agenda 2014–2018.

Voor alle schoolbesturen in Utrecht zijn onderwijskwaliteit en een gezonde bedrijfsvoering de speerpunten van hun beleid. Of scholen nu kansarme of kansrijke leerlingen hebben, het doel is om alle kinderen uitdagend onderwijs te bieden, waarmee ze zich breed kunnen ontwikkelen en hun talenten kunnen ontdekken. Voor scholen waar de onderwijsopbrengsten te laag zijn of een dalende trend vertonen, heeft elk schoolbestuur een eigen aanpak om preventief, maar als het moet ook curatief, de kwaliteit te verbeteren en te borgen. Dat de inspanningen op onderwijskwaliteit zich nog niet hebben vertaald in verbeterde opbrengsten in het voortgezet onderwijs komt enerzijds door school-specifieke factoren, zoals kenmerken van lerarenteam of leerlingenpopulatie, en scholen die kort geleden gesticht zijn. Anderzijds worden de opbrengsten in het voortgezet onderwijs beïnvloed door te soepele instroomeisen tot 2011 en landelijke aanscherping van de exameneisen, ook in 2011. Afdelingen met een zwak oordeel van de onderwijsinspectie voeren een verbeterplan uit om de schoolspecifieke factoren te verbeteren.

Kwaliteit van het onderwijs in Utrecht

De Inspectie van het Onderwijs beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs door een kwaliteitsonderzoek uit te voeren op (afdelingen van) scholen. Dat gebeurt eens per vier jaar, tenzij achterblijvende opbrengsten van de school aanleiding geven om dit vaker te doen. Een kwaliteitsonderzoek bestrijkt onder meer de opbrengsten, het onderwijsproces, het didactisch handelen en de zorg en begeleiding in de school. Een kwaliteitsonderzoek kan leiden tot een basisarrangement (oordeel voldoende) of een aangepast arrangement (oordeel zwak of zeer zwak). In het laatste geval komt de school onder verscherpt toezicht te staan. In het primair onderwijs was in 2010 nog 10% van de scholen zwak. Op 1 januari 2015 waren alle Utrechtse scholen voor primair onderwijs van voldoende kwaliteit. De situatie in het voortgezet onderwijs geeft meer reden tot zorg. In de afgelopen drie jaar is het nog onvoldoende gelukt om het aantal zwakke afdelingen in het voortgezet onderwijs te verminderen. Dat past niet in de ambitie van Utrecht als onderwijsstad. Hoewel er afdelingen zijn die zich verbeteren, staat daar tegenover dat er ook weer andere afdelingen het inspectieoordeel 'zwak' krijgen.

De gemeente Utrecht wil graag dat meer scholen de ambities hoog leggen en hun successen delen met andere scholen. Hiertoe stelt het college geld beschikbaar voor het voortgezet onderwijs. Ook de doorgaande lijn van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs en van voortgezet onderwijs naar middelbaar beroeps onderwijs en hoger onderwijs rekenen wij hiertoe.

Voorbeeld: excellente scholen

Er zijn vier excellente scholen in Utrecht: drie scholen voor primair onderwijs en één school voor voortgezet onderwijs. Het predicaat 'excellente school' wordt verleend door een landelijke jury die is ondergebracht bij de Onderwijsinspectie. Hiermee krijgen zeer goed presterende scholen maatschappelijke zichtbaarheid en waardering. Excellente scholen zijn een voorbeeld voor andere scholen. Zij dagen andere scholen uit om de lat ook hoog te leggen en dit predicaat te bemachtigen. Excellente scholen dragen bij aan het realiseren van een cultuur waarin continu verbeteren en leren van elkaar de norm is. Hiermee wordt ingezet op verhoging van de prestaties van leerlingen, verbetering van de onderwijskwaliteit en vergroting van de kwaliteit van leraren en schoolleiders.

Kwaliteit, excellentie en innovatie: het proces

We willen onderwijsprofessionals en andere betrokkenen die goede ideeën hebben de ruimte geven. In oktober 2014 heeft de gemeente Utrecht twee stadstafels georganiseerd om op te halen wat er nodig is voor een kwaliteitsimpuls en toekomstbestendig onderwijs in de stad: honderdvijftig deelnemers gingen met elkaar in gesprek over de onderwijsprofessional en onderwijsinnovatie, waaronder leerkrachten, schooldirecteuren en – bestuurders, ouders, leerlingen, gemeenteraadsleden, ondernemers en onderwijsadviseurs. Wij waren ontzettend geïnspireerd door de hoge opkomst, actieve deelname en intensieve gesprekken. Ook leerlingen kregen de gelegenheid om hun goede ideeën over hoe en wat zij wilden leren, te delen.

De oogst van beide stadstafels geeft richting aan de thema's die als kansrijk worden gezien om het onderwijs een impuls te geven. De thema's zijn samengebracht in vier speerpunten: competentie en vaardigheden voor de toekomst, differentiatie, professionalisering, en samenwerking met bedrijven/instellingen/omgeving. De thema's geven daarmee aandacht aan zowel de leerling, de docent, de omgeving als aan een toekomstgerichte blik. De thema's zijn breed geformuleerd, zodat er veel ruimte is voor initiatiefnemers om met voorstellen te komen.

Uit gesprekken met de twee grootste schoolbesturen in het voortgezet onderwijs in Utrecht, Willibrord stichting en NUOVO, blijkt dat op alle thema's tal van activiteiten plaatsvinden, maar het bij alle thema's mogelijk en/of wenselijk is om te verbreden of te intensiveren. Het extra budget biedt daarnaast mogelijkheden voor kennisuitwisseling, nieuwe activiteiten en innovatie.

Kennisdeling en innovatie in het Utrechtse onderwijs willen we een impuls geven door een platform te bieden voor docenten, leerlingen, ouders en andere betrokkenen om over verschillende thema's met elkaar in gesprek te gaan, ideeën uit te wisselen en verder te ontwikkelen. Dit faciliteren wij door zelf bijeenkomsten te organiseren en door aan te sluiten bij bijeenkomsten die al door anderen worden georganiseerd. Daardoor kan ook meer zicht ontstaan op wat er allemaal door docenten, scholen en schoolbesturen wordt gedaan. Ter inspiratie kunnen docenten uit het Utrechtse, maar ook deskundigen van buiten Utrecht of baanbrekers uit andere disciplines, worden uitgenodigd.

Foto: Jan Lankveld

Thema's

Thema Competenties en vaardigheden voor de toekomst

Ambitie

Leerlingen leren meer dan alleen een vak. Ze leren omgaan met toekomstige ontwikkelingen en technieken. Hierdoor worden ze veerkrachtiger en weerbaarder voor de toekomst en voor een kansrijke deelname aan de samenleving. De betrokkenheid en professionaliteit van leraren, schoolleiders en schoolbestuurders vormen daartoe de sleutel.

Waarom?

'21st century skills zijn ten eerste de *(denk)vaardigheden* die nodig zijn om succesvol deel te kunnen nemen aan de huidige (kennis)samenleving, zoals ict-geletterdheid, probleemoplossend vermogen, kritisch denken, creativiteit. Ten tweede *sociale competenties* zoals samenwerking, communicatie, sociale vaardigheden en culturele sensitiviteit. Ten derde *metacognitie*, de kennis van het eigen cognitief functioneren en de vaardigheid om het eigen leren ook te kunnen sturen.

Deze competenties en vaardigheden zijn, op een enkele uitzondering na, niet nieuw. Leren en leven in de huidige tijd doet er wel een groter beroep op.' (Onderwijsraad, Naar een eigentijds curriculum, mei 2014)

Elke werkgever, in zowel de private als de publieke sector, legt daar de nadruk op. Dat vereist inzet, motivatie, erkenning van de complexiteit van de hedendaagse beroepsuitoefening in alle sectoren van de samenleving. Het vereist ook motivatie van de kant van de leerling. De onderwijsinspectie vraagt zich af waarom de motivatie van leerlingen in Nederland lager lijkt te zijn dan in andere landen. Dagen we de leerlingen wel genoeg uit? 'We weten ook dat als we onze betere leerlingen beter weten te motiveren zodat ze hogere prestaties leveren, dat van doorslaggevende betekenis is voor ons land, voor de vernieuwingskracht van onze samenleving.' (Onderwijsinspectie, De Staat van het Onderwijs 2012–2013, april 2014).

Wat?

We stimuleren initiatieven die bijdragen aan vaardigheden voor de toekomst. Denk aan het leren werken met nieuwe technologische ontwikkelingen en experimenten met competentiegericht onderwijs.

Challenges: “We willen bij UniC breed en out of the box denken.”

Frank van Soest en Hanneke de Graaff

UniC wil graag een unieke school zijn. Ons motto is: Wat kunnen wij een leerling meegeven om in de huidige maatschappij niet alleen te functioneren, maar ook het verschil te maken? Volgens ons is creativiteit een belangrijke meerwaarde die je als school aan je leerlingen mee kan geven. We willen bij UniC breed en out of the box denken. Met een groepje maatschappijdocenten hebben we naar mogelijkheden gezocht naast ons reguliere onderwijs. Zo zijn we twee jaar geleden met Challenges begonnen. Challenges komt voort uit Design Thinking, waarbij een vraag of probleem wordt aangepakt als een soort ontwerp. Vier keer per jaar werken leerlingen binnen thema's aan een Challenge. Thema's zijn bijvoorbeeld wonen, duurzaamheid, solidariteit en verbondenheid.

Binnen het thema duurzaamheid hebben we gezocht naar innovatieve oplossingen om met klimaatverandering in Nederland om te gaan. Een groep leerlingen kwam met het idee om waterbesparende douchekoppen te verplichten. Hoe zouden we dit dan kunnen invoeren? Wat zou dit opleveren? Het gaat niet alleen om het idee, maar ook om de uitwerking ervan. We sluiten een Challenge af met een presentatie. Voor elkaar, een productpresentatie of een presentatiemarkt met het bedrijfsleven erbij. Bedrijven kunnen als opdrachtgever betrokken zijn of gevraagd worden om met hun vakinhoudelijke expertise de leerlingen te coachen of te jureren.

Het bijzondere is dat we bij Challenges werken vanuit vakkenintegratie. Er zijn altijd verschillende invalshoeken van waaruit je naar een probleem kunt kijken. In de maatschappij Challenge bekijken leerlingen een probleem vanuit een aardrijkskundige-, geschiedkundige- en economische kant. Bij de natuur Challenge worden de vakken natuurkunde, scheikunde en biologie gecombineerd. In de toekomst willen we deze twee gebieden nog verder integreren.

Voor de leerlingen en voor de docenten zijn de Challenges een hele leuke en creatieve manier van samenwerken. Het bevordert de zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. We merken dat de leerlingen gepassioneerd bezig zijn. Dat geeft ons ook energie!

Bron: www.unic-utrecht.nl

Thema Differentiatie

Ambitie

Voor elke leerling in Utrecht is er onderwijs dat aansluit bij zijn of haar onderwijsbehoefte en er is aandacht voor excellentie in het onderwijs op alle niveaus.

Waarom?

De onderwijsbehoeften en snelheid/capaciteit van kinderen zijn niet allemaal hetzelfde. Om verschillende leerlingen te laten leren, zijn verschillende aanpakken nodig. Ook de inhoud van het geleerde kan verschillen. De mate van differentiatie is een kwaliteitskenmerk voor de school. Elk talent telt en elk talent moet gestimuleerd worden om het maximale uit zichzelf te halen.

Differentiatie is relevant voor leerlingen die excelleren op een of meer deelgebieden. Differentiatie is ook de kern van passend onderwijs, het realiseren van passende leerarrangementen voor kinderen. De zorgcapaciteit van een school hangt in grote mate af van de differentiatiecapaciteit.

‘De kernopdracht is om onderwijs te transformeren naar een postindustriële opzet. Vertrekpunt vormen dan de individuele mogelijkheden, niet het klassikale lesmodel. In plaats van een industriële oriëntatie geldt een individueel gericht dienstverleningsconcept. Het halen van doelstellingen staat dan centraal, niet het uitgangspunt dat iedereen per se even lang op school moet zijn. En als dat laatste wel gewenst is, is een betere differentiatie naar niveau een minimale vereiste’(WRR, Naar een lerende economie, juni 2014).

Wat?

We stimuleren initiatieven die inspelen op de leerbehoeften en -capaciteiten van jongeren en die gedifferentieerd leren mogelijk maken.

Foto: Jan Lankveld

Ithaka Academie : "Het is niet vanzelfsprekend dat een leerling met een leerkracht in discussie gaat"

Douwe Brouwer

In november 2014 zijn we gestart met De Ithaka Academie. Dit is een speciaal aanbod voor talentvolle leerlingen binnen de Internationale Schakelklas (ISK). Naast het werken aan extra woordenschat en leestempo, worden 16 leerlingen van 12 tot 18 jaar buiten de reguliere schooltijd op twee middagen per week uitgedaagd om hun academisch denken te ontwikkelen. Twee docenten, een orthopedagoog en een vrijwilliger van Hogeschool Utrecht leiden de Ithaka Academie.

Op de ISK worden leerlingen uit het buitenland in versneld tempo op taal- en denkniveau bijgespijkerd, zodat ze zo snel mogelijk kunnen doorstromen naar het reguliere onderwijs. Kinderen die naar de havo gaan, kennen ongeveer 8000-10.000 woorden. Op de ISK leren leerlingen in 1 jaar ongeveer 3000 woorden. Per week dus 125 nieuwe woorden. Dat is een behoorlijke prestatie. Toch zagen we dat intelligente leerlingen die door hun taal- en denk-achterstand de havo en vwo niet redden. Jan Maarssen, docent bij de Internationale Schakelklas, zocht naar mogelijkheden om zowel taal- als denkachterstanden aan te pakken en zo ontstond het idee voor de Ithaka Academie.

Bij het programma van de Brede School Academie (BSA) vond hij aansluiting op de ideeën die we hadden voor de Ithaka Academie. Het was fijn dat we daarom enigszins aan konden aansluiten en goed zagen hoe het er aan toe gaat op de vier BSA's. Ook zij selecteren leerlingen op motivatie en talent voor het programma buiten de reguliere schooltijd. Ook grote ouderbetrokkenheid is een vereiste. Even geen zin, op vakantie of sport, is geen excuus om niet te komen. En natuurlijk het leesstimuleringsprogramma sloot heel mooi aan, met eigen bibliotheek, boekpresentaties, het lezen en discussiëren over actuele artikelen. Alleen gaat het wel om twee verschillende doelgroepen.

De leerlingen op de ISK hebben niet alleen achterstanden op het gebied van taal, maar op veel meer vlakken. Dan moet je denken aan culturele verschillen. Veel leerlingen zijn gewend te doen wat een leerkracht zegt. In veel buitenlandse schoolsystemen is het niet vanzelfsprekend en soms ook niet gewenst dat leerlingen een vraag of antwoord van de leerkracht ter discussie stellen. Hun onderzoekend en zelf-reflecterend vermogen is daardoor minder goed ontwikkeld in vergelijking met Nederlandse leerlingen. Naast onderdelen uit het BSA-programma, werkt Ithaka ook met verschillende methodieken van de BSA om leerlingen uit te dagen. Eén ervan is 'Teach like a champion', waarbij leerlingen worden uitgedaagd om dingen die ze niet weten, alsnog te gaan onderzoeken. Een ander voorbeeld is 'Co-operative Learning', waarbij leerlingen veel moeten samenwerken, in groepjes moeten praten en hun mening leren te geven.

Het BSA-programma is onderzocht en er zijn aanwijsbare resultaten geboekt. Het programma van de Ithaka Academie is nog niet lang genoeg draaiend om al resultaten te kunnen meten. Maar je ziet dat de leerlingen enorm veel kennis opzuigen. We zien de woordenschat en leessnelheid stijgen. Daarnaast komen ze graag en laten enorm veel inzet zien. Niemand is afgehaakt. En dat is best knap voor een lastige leeftijdsgroep met pubers!

Thema Professionalisering

Ambitie

Onderwijsgeevenden werken graag in Utrecht vanwege een professionele cultuur met goed toegeruste leerkrachten, docenten en schoolleiders die bereid zijn verantwoording af te leggen aan jongeren, ouders en samenleving. Door samenwerking en netwerken dragen onderwijsprofessionals actief bij aan kennisontwikkeling en kennisdeling.

Waarom?

Werkelijk participeren in de ontwikkeling van het onderwijs veronderstelt dat docenten de basisvaardigheden van hun professie voldoende beheersen. Voor doorontwikkeling van het onderwijs is in de dagelijkse schoolpraktijk weinig ruimte. De onderwijsimpuls kan bijdragen aan de circulatie van bestaande en nieuwe kennis en ervaring in het onderwijsveld.

Onderwijsgeevenden werken continu aan hun professionele ontwikkeling om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen, zowel in de onderwijsinhoud zelf als in de onderwijskunde. Dat vraagt om voldoende tijd, voor lesvoorbereiding, peer review, collegiaal overleg en professionele ontwikkeling. Het vereist ook dat onderwijsgeevenden kunnen participeren in de beleidskeuzes op het gebied van onderwijs en kwaliteit binnen de context van de school. Onderwijsgeevenden kunnen met elkaar beslissen over de essentie van de onderwijsinhoud en het leraarschap, zoals het curriculum, de toetsing en beoordeling en de pedagogisch-didactische benadering.

Een 'vrijplaats' voor onderwijsinnovatie, los van de bestaande scholen en schoolbesturen, kan onderwijsgeevenden de ruimte geven om te experimenteren, te delen en van elkaar en van leerlingen te leren.

Wat?

We stimuleren initiatieven die ruimte geven aan bijvoorbeeld docenten om te innoveren en bijdragen aan kennisdeling en intervisie.

Bron: www.amadeuslyceum.nl

Data- analisten: “Als je je daadwerkelijk verdiept, vind je de echte reden van een probleem.”

Monique Hoogduin

Er zijn weinig dingen waar ik zo enthousiast over ben! Het effect is immens. Bij een rapportvergadering keken we enkel naar de cijferlijst en constateerden dan ‘die werkt niet’ of ‘die kan het niet’. Maar dat was veel te kort door de bocht. Daarvoor hadden we eigenlijk meer informatie nodig. De mogelijkheden voor data-analyse op scholen was echter onvoldoende.

Twee jaar geleden zijn de scholen van de Willibrord Stichting gaan werken met Magister Management Platform (MMP), een sturingssysteem waarin verschillende typen data kan worden opgeslagen. MMP biedt scholen de mogelijkheid om resultaten te monitoren en te onderzoeken. Deze onderzoekende houding wordt door het bestuur gestimuleerd. Doordat de Willibrord stichting een grote stichting is, hebben we veel invloed op de wijze waarop het systeem ingericht wordt.

Maar je bent er dan nog niet. Omdat ik nu tijdelijk als projectleider onderwijs op het Amadeus Lyceum werk en daar verbeteringen moet doorvoeren, zijn we gestart met een pilot met twee data-analisten. Dat zijn twee docenten die alle beschikbare data in het MMP naast elkaar leggen en analyseren. Gisteren hadden we het in het managementoverleg over het onderbouwrendement. Dat is naar ons idee nog niet goed genoeg. Maar je kunt pas sturen als je precies weet wat er aan de hand is. De data-analisten hebben ons inzicht gegeven op basis van de prognoses: wat zit er onder, hoeveel leerlingen stromen op of af, waar komen ze vandaan, wat waren hun LOVS-scores (leerlingvolgsysteem), hoe scoren ze nu? Als je je echt verdiept, vind je de echte reden van een probleem. We kunnen dan veel beter bepalen met welke leerlingen we iets moeten doen.

Op het Amadeus Lyceum neemt iedere docent nu twee keer per jaar een RTTI-toets af. In RTTI-toetsen zijn reproductie-toepassings- en inzichtvragen opgenomen. Aan de hand van de analyse van de gegevens in een sectie kun je precies zien waar iets niet klopt en wat er veranderd moet worden om dit te verbeteren. Bij een rapportvergadering krijg je dan een overzicht van alle leerlingen en wat zij scoren op de toetsen voor alle vakken. Maar alleen uit cijfers kan je niet de juiste informatie halen. Door de RTTI-toets kan je bijvoorbeeld zien dat in een klas alle kinderen uitvallen op reproductie (‘R’). Dat kan komen doordat leerlingen onvoldoende studievoordigheden hebben. Of dat een aantal leerlingen juist heel hoog scoort op inzicht (‘I’), maar op ‘R’ niet. Deze informatie geeft handvatten voor de mentor. Bij het Amadeus werken we ernaar toe dat secties hun eigen data analyseren. Dat past in het traject van de Utrecht Data School dat met de Universiteit Utrecht is opgezet.

Dit is dé manier om de kwaliteit van scholen te vergroten en om van zwakke afdelingen af te komen. Het is daarom voor alle scholen van meerwaarde. Als bestuur willen we het gebruik van data stimuleren, maar vinden we het belangrijk dat scholen achter deze werkwijze staan. We proberen ze niet te overtuigen, maar zorgen ervoor dat scholen zelf overtuigd raken door voorbeelden te geven en te laten zien wat het nut is. De data analisten van het Amadeus Lyceum hebben een presentatie gegeven van hun werkwijze op onze Willibrord scholingsdag voor schoolleiders. Dit heeft geleid tot erg veel positieve en enthousiaste reacties.

Thema Samenwerking met bedrijven/instellingen/omgeving

Ambitie

Het onderwijs daagt leerlingen en ouders uit om het geleerde toe te passen in de omgeving en om vraagstukken uit de omgeving op te pakken in het onderwijs. Omgeving, bedrijven en instellingen hebben hun inbreng in het onderwijs.

Waarom?

Een school die leerlingen helpt zich voor te bereiden op de toekomst staat zelf met beide benen in de samenleving. In het belang van de leerling onderhoudt de school contact met de ouders, met onderwijspartners en toekomstige werkgevers. 'Niet alleen de verbinding en samenwerking binnen scholen en onderwijsinstellingen, maar juist ook de verankering van het onderwijs in de samenleving door verbindingen te leggen met de omgeving en tussen de onderwijssectoren. Dit vraagt om samenwerking met partners binnen en buiten het onderwijs en om het slechten van barrières in de aansluiting tussen onderwijssectoren om zo een natuurlijke ontwikkeling te bewerkstelligen.'

(Nationaal onderwijsakkoord, september 2013).

De docent draagt daaraan bij door zijn/ haar eigen nieuwsgierige en onderzoekende houding. Door leerlingen te laten werken aan echte problemen zijn ze beter voorbereid op hun studie of stage.

Wat?

We stimuleren initiatieven die bijdragen aan de uitwisseling tussen onderwijs en buitenwereld. Onder andere het doen van onderzoek, stages, het ontwerpen en testen van oplossingen, bedrijfsbezoeken en het geven van presentaties.

Foto: Willem Mes

Het Technasium: “Zelden pasklare oplossing, maar het zet bedrijven vaak wel aan het denken.”

Ties Kragten

Er is in Nederland een groot tekort aan bèta-technisch geschoold personeel. Veel Nederlandse bedrijven halen werknemers uit het buitenland. In mijn ogen hebben we voldoende potentieel, maar ontbrak aanbod voor getalenteerde leerlingen op bètagebied. Dat wilden we op het Gerrit Rietveld College onze leerlingen graag bieden. We zijn toen in contact gekomen met de stichting Technasium. Vervolgens hebben we met een aantal andere scholen in de regio netwerk Midden Nederland opgericht en zijn we op het Gerrit Rietveld College tien jaar geleden met Het Technasium gestart.

Het Technasium is een extra aanbod voor havo- en vwo-leerlingen op bètagebied. Het lijkt wat dat betreft op het gymnasium, met extra vakken op het gebied van taal. Leerlingen leren naast technische inzichten andere waardevolle vaardigheden zoals samenwerken, reflecteren, feedback geven, planningen maken en projectmatig werken. In het eerste jaar volgen leerlingen een half jaar het vak Onderzoek & Ontwerpen (O&O). Ze gaan dan aan de slag met bestaande vraagstukken uit bijvoorbeeld het bedrijfsleven of de overheid en onderzoeken of O&O iets voor hen is. Zo ja, dan kunnen ze dat vanaf het tweede jaar kiezen als extra vak.

Richting het examen gaan leerlingen zelf op zoek naar een opdracht en maken daar een project van. Tijdens de jaarlijkse Bedrijvenmarkt die plaatsvindt op het Gerrit Rietveld College, kunnen leerlingen met een bedrijf in gesprek gaan. In de onderbouw komt de opdrachtgever met een probleem en maken de docenten daar een concreet project van. De leerlingen gaan daar vervolgens mee aan de slag. Na acht weken presenteren de leerlingen hun oplossing aan de opdrachtgever, die de beste oplossing kiest.

De manier van werken binnen het Technasium werkt uitdagend voor leerlingen. We merken dat vreemde ogen dwingen. Leerlingen kijken anders naar een vraag vanuit iemand uit het bedrijfsleven dan wanneer de docent deze zelfde vraag stelt. Ik vind het ongelooflijk om te zien dat leerlingen complete bouwkundeboeken van de Universiteit Delft in het Engels bestuderen om tot een oplossing voor een vraagstuk te komen. Dat krijg je voor elkaar door de leerlingen te enthousiasmeren, maar ook door de leerlingen ruimte te geven voor hun eigen ideeën en creativiteit. Er wordt serieus naar hun oplossingen gekeken en ze voelen dat er ook serieus wat wordt gedaan met hun ideeën.

Voor de bedrijven heeft het samenwerken met een school meerwaarde. Omdat de leerlingen vaak nog geen exacte kennis van zaken hebben, kunnen ze out of the box denken en komen ze met ideeën waar bedrijven zelf niet bij stilstaan. Dit hoeft geen pasklare oplossing te zijn, maar zet bedrijven vaak wel aan het denken. Bijvoorbeeld bij Movares, één van de bedrijven waar het Technasium al jaren mee werkt. Zij zochten een oplossing voor het toenemende treinverkeer tussen Utrecht en Schiphol en de bijbehorende geluidsoverlast op dat traject in de stad. Leerlingen kwamen met het idee om 150 meter hard rubber over de rails heen te leggen. Een idee dat in de praktijk misschien niet uitvoerbaar is, maar tijdens de presentatie zagen we de ingenieurs van Movares druk schrijven! Bij weer een ander vraagstuk dachten de leerlingen mee over het ontwerp van een groenstrook. Het is fantastisch te zien dat als je daar nu langsrijdt er elementen van in de inrichting terug ziet.

Leerlingen die Technasium volgen krijgen hiervoor een certificaat. Een mooie vervolgstap zou zijn dat dit een echt diploma wordt. Leerlingen en vervolgopleidingen weten dan dat het hier om een serieuze opleiding gaat, net als het Gymnasium. Daar hoort een diploma bij.

Subsidieregeling

Voor de kwaliteitsimpuls is een subsidieregeling opgesteld (beleidsregel Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie) die ruimte biedt voor vernieuwing en waarvan aanvragers snel en gemakkelijk gebruik kunnen maken. Het beschikbare budget kan in principe door iedereen worden aangevraagd: docenten, scholen, schoolbesturen, andere organisaties. Als andere organisaties aanvragen is een van de voorwaarden, dat zij samenwerken met een of meer Utrechtse scholen of schoolbesturen voor voortgezet onderwijs en dat de activiteit waarvoor subsidie wordt aangevraagd, is ingepast in het onderwijsprogramma van een of meer Utrechtse scholen.

Op jaarbasis is €1,2 miljoen beschikbaar voor borging en versterking van de kwaliteit van het voortgezet onderwijs en de doorgaande lijn met primair onderwijs, middelbaar beroeps onderwijs en hoger onderwijs. Hiervan is 5% gereserveerd voor activiteiten die in het kader van de kwaliteitsimpuls door de gemeente zelf worden georganiseerd.

Aanvragen kunnen gedurende het hele jaar worden ingediend en worden beoordeeld op volgorde van binnenkomst. De looptijd van de subsidie is maximaal 18 maanden. Aanvragen worden alleen in behandeling genomen als zij 13 weken voor aanvang van de activiteit zijn ingediend, volledig zijn en als het subsidieplafond, na het behandelen van de eerder ingediende subsidieaanvragen, niet is uitgeput. Er geldt een plafond van €150.000 per aanvraag.

Aanvragen moeten in ieder geval voldoen aan de volgende criteria:

- De activiteit geeft een Impuls aan de kwaliteit van het onderwijs.
- De subsidieaanvrager draagt zelf bij; cofinanciering (in geld of in uren of anderszins).
- De activiteit vindt plaats op of in samenwerking met een of meer Utrechtse scholen.
- De omvang van de subsidie staat in redelijke verhouding tot het aantal leerlingen dat ermee wordt bereikt.
- De activiteit is niet structureel afhankelijk van gemeentelijke financiële ondersteuning.
- De betrokken school/scholen wisselen kennis en ervaring over succesvolle werkwijzen en programma's aantoonbaar uit met andere Utrechtse scholen.
- De activiteit moet kunnen starten binnen drie maanden, gerekend vanaf de datum waarop de subsidie is aangevraagd.

Net zoals bij andere subsidies van de gemeente Utrecht, geldt ook voor deze subsidies de Algemene Subsidieverordening 2014 (ASV).

De subsidieregeling wordt gepubliceerd op de website van de gemeente Utrecht. De regeling wordt uitgevoerd door het subsidiebureau en inhoudelijk aangestuurd door de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling, team Onderwijs. De opzet en werking van de regeling worden gemonitord. Gehonoreerde en afgewezen aanvragen worden gepubliceerd op de gemeentelijke website.

Bij de uitvoering van de regeling schenken we extra aandacht aan kennisdeling. Kennisdeling helpt om antwoorden te vinden op uitdagingen, antwoorden die daadwerkelijk een positieve impact hebben op de manier waarop leerlingen leren en de resultaten die ze boeken. Elke aanvrager moet in zijn subsidieaanvraag aangeven op welke manier de activiteit bijdraagt aan de doelstelling, en op welke wijze verworven kennis en ervaringen worden gedeeld. Jaarlijks wordt de gemeenteraad over de werking en voortgang van de subsidieregeling gerapporteerd. Dit gebeurt via een voortgangsrapportage die bij de programmamaverantwoording wordt aangeboden.

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling
Kenmerk	15.504357
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 50
Geheim	Nee

Utrechtse onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 Het beleidskader Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie vast te stellen als kader voor de subsidieregeling Utrechtse Onderwijsimpuls.
- 2 In te stemmen met de subsidieregeling Utrechtse Onderwijsimpuls, als een open subsidieregeling.
- 3 De in het coalitieakkoord gereserveerde middelen van €1,2 miljoen per jaar vanaf 2015 in te zetten ter dekking van de subsidieregeling die wordt genoemd in het beleidskader Utrechtse Onderwijsimpuls.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Toezeggingen wethouder:

- De wethouder zal de regeling na een jaar evalueren (o.a. t.a.v. de focus op primair of voortgezet onderwijs).
- De wethouder zal t.z.t. een overzicht van de ontvangen aanvragen openbaar maken.

Status: B

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3406

Bijlage: Beleidsregel Utrechtse onderwijsimpuls

Bijlage: Beleidskader Utrechtse onderwijsimpuls

Eerdere besluitvorming

Geen.

Uitvoering

Na besluitvorming door de raad (op 25 juni) wordt de beleidsregel gepubliceerd en kunnen aanvragen worden ingediend. Aanvragen wordt beoordeeld door afdeling Onderwijs; subsidieverlening vindt plaats in overleg met Subsidiebureau.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling
Kenmerk	15.504357
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 50

Utrechtse onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie

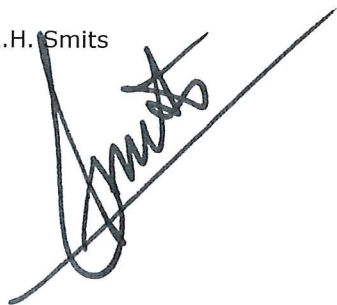
Besluit

- 1 Het beleidskader Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie vast te stellen als kader voor de subsidieregeling Utrechtse Onderwijsimpuls.
- 2 In te stemmen met de subsidieregeling Utrechtse Onderwijsimpuls, als een open subsidieregeling.
- 3 De in het coalitieakkoord gereserveerde middelen van €1,2 miljoen per jaar vanaf 2015 in te zetten ter dekking van de subsidieregeling die wordt genoemd in het beleidskader Utrechtse Onderwijsimpuls.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

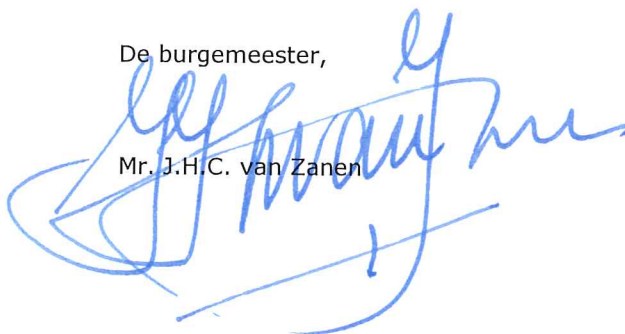
De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

Onderwijs maakt de stad Utrecht, het is een van de belangrijkste voorzieningen in de stad. Het onderwijs ondersteunt onze jongeren in hun brede talentontwikkeling en bereidt hen voor op een kansrijke deelname aan de samenleving. Onderwijs creëert veel banen en draagt bij aan de economische ontwikkeling.

Afgelopen jaren hebben we samen met de schoolbesturen flink geïnvesteerd in de kwaliteit van het onderwijs en in de schoolgebouwen. Dat heeft een mooi resultaat opgeleverd: sinds januari 2015 zijn alle basisscholen in de stad van voldoende kwaliteit en hebben we onze achterstand in de huisvesting bijna ingelopen. We zien echter dat de kwaliteit van het voortgezet onderwijs bij een aantal scholen nog achterblijft bij deze positieve ontwikkeling. Dat is een punt van zorg. We willen immers dat alle jongeren in onze stad onderwijs van voldoende kwaliteit ontvangen.

Deze ambitie willen we stimuleren door initiatieven te ondersteunen die de kwaliteit en excellentie van het Utrechtse onderwijs verbeteren en die zich richten op de toekomst. Er zijn al mooie voorbeelden van innovatieve samenwerking, zoals scholen die fablabs bezoeken om hun leerlingen kennis te laten maken met de nieuwste technologieën. Uitbreiding hiervan willen we stimuleren.

Utrechtse onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie

Om de kwaliteit van het Utrechtse onderwijs te versterken, excellentie een impuls te geven en de beweging van onderwijsvernieuwing en –ontwikkeling te stimuleren, investeert het college jaarlijks structureel 1,2 miljoen euro. Voor deze Utrechtse onderwijsimpuls zijn een beleidskader en een beleidsregel opgesteld. Kader en subsidieregeling sluiten enerzijds aan bij alle goede dingen die er al in het Utrechtse onderwijs gebeuren, anderzijds bieden zij ruimte voor vernieuwing en experimenten.

De Utrechtse onderwijsimpuls is bedoeld voor het borgen en versterken van de kwaliteit van het voortgezet onderwijs en de doorgaande lijn met primair onderwijs, middelbaar beroeps onderwijs en hoger onderwijs. Van de subsidieregeling kan in principe door 'iedereen' gebruik worden gemaakt: docenten, scholen, schoolbesturen, andere organisaties. Als scholen of docenten willen aanvragen kan dat alleen via de schoolbesturen. Als andere organisaties aanvragen is een van de voorwaarden dat zij samenwerken met een of meer Utrechtse scholen of schoolbesturen voor voortgezet onderwijs en dat de activiteit waarvoor subsidie wordt aangevraagd, is ingepast in het onderwijsprogramma van een of meer Utrechtse scholen. Op deze wijze wordt de subsidie rechtstreeks in de praktijk ingezet.

Subsidiabele activiteiten zijn gekoppeld aan de vier breed geformuleerde thema's: competenties en vaardigheden voor de toekomst, differentiatie, professionalisering en samenwerking met bedrijven/instellingen/omgeving. De thema's zijn gebaseerd op de oogst van de twee stadstafels die in oktober 2014 werden gehouden.

Sturen op de inhoud en kwaliteit van de aanvragen doen we met behulp van zeven verplichte criteria en een aantal uitgangspunten (beleidsregel, artikel 7). Initiatiefnemers krijgen zo de ruimte om zelf met ideeën te komen hoe het onderwijs in Utrecht een impuls kan krijgen. We vinden het belangrijk om met deze ruimte te experimenteren om te zien welke initiatieven uit de stad komen en welke projecten door het onderwijsveld gewenst worden: ook het onderwijs in Utrecht maken we samen.

Beslispunt

- 1 Het beleidskader Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie vast te stellen als kader voor de subsidieregeling Utrechtse Onderwijsimpuls.

Argumenten

- 1.1 Het beleidskader 'Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie' geeft mogelijkheden om initiatieven te ondersteunen die de kwaliteit en excellentie van het

Utrechtse onderwijs verbeteren en vergroten.

Het kader biedt initiatiefnemers uit het onderwijs en daarbuiten ruimte om met initiatieven te komen om het voortgezet onderwijs en de doorgaande lijn met primair onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs, te versterken. Door de activiteiten die we bij de vier thema's voor ogen hebben niet af te bakenen, stimuleren we dat 'van onderaf' kan worden aangegeven wat er nodig is om de kwaliteit van het Utrechtse onderwijs verder te versterken en aan te sluiten bij actuele wensen en vraagstukken.

1.2 De thema's van de 'Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie' zijn gebaseerd op de stadstafels Onderwijs.

De rijke oogst van de twee stadstafels die in oktober 2014 werden gehouden - waar leerlingen, ouders, docenten, ondernemers en andere betrokkenen uit de stad ideeën hebben geopperd voor tal van initiatieven - is samengebracht in vier thema's:

- competenties en vaardigheden voor de toekomst:

leerlingen leren omgaan met toekomstige ontwikkelingen en technieken. Hierdoor worden ze veerkrachtiger en weerbaarder voor de toekomst en voor een kansrijke deelname aan de samenleving;

- differentiatie:

voor elke leerling in Utrecht is er onderwijs dat aansluit bij zijn of haar onderwijsbehoefte en er is aandacht voor excellentie in het onderwijs op alle niveaus;

- professionalisering:

door samenwerking en netwerken dragen onderwijsprofessionals actief bij aan kennisontwikkeling, kennisdeling en innovatie;

- samenwerking met bedrijven/ instellingen/omgeving:

het onderwijs daagt leerlingen en ouders uit om het geleerde toe te passen in de omgeving en om vraagstukken uit de omgeving op te pakken in het onderwijs. Omgeving, bedrijven en instellingen hebben hun inbreng in het onderwijs.

In de beleidsregel staan criteria vermeld waar een aanvraag aan moet voldoen. Op deze wijze zorgen we ervoor dat de subsidie rechtstreeks in de onderwijspraktijk wordt ingezet.

1.3 Het beleidskader 'Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie' sluit aan bij de wensen van het onderwijs.

De thema's zijn gebaseerd op de opbrengst uit de twee stadsgesprekken, waar leerlingen, ouders, docenten, ondernemers en andere betrokkenen uit de stad hun ideeën hebben kunnen delen. De thema's zijn afgestemd met de twee grote schoolbesturen van het voortgezet onderwijs. Op alle thema's vinden al tal van activiteiten plaats; succesvolle voorbeelden daarvan zijn opgenomen in het beleidskader. Bij alle thema's is ook ruimte voor en behoefte aan experiment en vernieuwing. De thema's sluiten daarnaast aan op de ambities van de Utrechtse Onderwijs Agenda 2014 - 2018.

Beslispunt

- 2 In te stemmen met de subsidieregeling Utrechtse Onderwijsimpuls, als een open subsidieregeling.

Argumenten

- 2.1 Met de subsidieregeling Utrechtse onderwijsimpuls stellen we 'iedereen' in staat om met aanvragen te komen die aansluiten bij actuele wensen en vraagstukken in het onderwijs. Mits er samenwerking plaatsvindt met een of meer Utrechtse scholen of schoolbesturen en de activiteit is ingepast in het onderwijsprogramma van een of meer Utrechtse scholen, kan in principe door 'iedereen' van de subsidieregeling gebruik worden gemaakt. Docenten en scholen kunnen via hun schoolbestuur een aanvraag indienen. De thema's binnen de regeling zijn zo open mogelijk beschreven. Er is geen bedrag aan een thema gekoppeld. Er geldt een plafond van €150.000 per aanvraag om spreiding van

aanvragen mogelijk te maken.

Kantttekeningen

- 2.1 De subsidieregeling biedt wellicht onvoldoende mogelijkheden om een aanvraag af te wijzen op de mate van prioriteit binnen het gemeentelijke beleid.
Een open subsidieregeling betekent dat we veel ruimte geven aan initiatiefnemers. Het is mogelijk dat er aanvragen komen die binnen de subsidieregeling passen, maar geen prioriteit hebben binnen lopend beleid. We kunnen deze aanvragen op juridische gronden niet afwijzen, maar kunnen de beleidsregel wel jaarlijks bijstellen zodat we dergelijke aanvragen in het vervolg kunnen uitsluiten.
- 2.2 Als het subsidieplafond is bereikt kunnen nieuwe aanvragen niet worden gehonoreerd.
Aanvragen kunnen gedurende het hele jaar worden ingediend. Dat kan een nadeel zijn: bij het bereiken van het subsidieplafond kunnen nieuwe aanvragen niet worden gehonoreerd.

Beslispunt

- 3 De in het coalitieakkoord gereserveerde middelen van €1,2 miljoen per jaar vanaf 2015 in te zetten ter dekking van de subsidieregeling die wordt genoemd in het beleidskader Utrechtse Onderwijsimpuls.

Argumenten

- 3.1 Met de inzet van de voor de Onderwijsimpuls (intensivering kwaliteit en excellentie) gereserveerde middelen kan begonnen worden met de uitvoering van de regeling.
Beleidskader en beleidsregel zijn nodig om het budget voor de onderwijsimpuls te kunnen uitgeven.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling
Kenmerk	15.504357
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 50

Utrechtse onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie

Besluit

- 1 Het beleidskader Utrechtse Onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie vast te stellen als kader voor de subsidieregeling Utrechtse Onderwijsimpuls.
- 2 In te stemmen met de subsidieregeling Utrechtse Onderwijsimpuls, als een open subsidieregeling.
- 3 De in het coalitieakkoord gereserveerde middelen van €1,2 miljoen per jaar vanaf 2015 in te zetten ter dekking van de subsidieregeling die wordt genoemd in het beleidskader Utrechtse Onderwijsimpuls.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Wijken Drossaert, F.E. (Frank)
Kenmerk	15.503849
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 51
Geheim	Nee

Initiatievenfonds

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 De notitie "Het Initiatievenfonds: ondersteuning op maat" vast te stellen als kader voor het Initiatievenfonds.
- 2 Met ingang van 1 juli 2015 het Initiatievenfonds in te stellen met als doelstelling "Het ondersteunen van initiatieven waarbij mensen zich inzetten voor elkaar en/of voor hun leefomgeving".
- 3 De budgetten van het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn per 1 juli 2015 over te hevelen naar het Initiatievenfonds.
- 4 Het budget voor het Initiatievenfonds per 1 juli 2015 onder te brengen in het programma Bewoners en Bestuur.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Toezeggingen wethouder Jongerius:

- de wethouder zal toezien op de ondersteuning door de sociaal makelaars voor mensen die niet voldoende in staat zijn hun aanvragen zelfstandig te onderbouwen;
- de wethouder gaat kijken naar een mogelijke versimpeling van de aanvraagformulieren;
- de wethouder gaat de verdeling van aanvragen over de wijken monitoren.
- De wethouder streeft er naar dat de nota 'Ruimte voor Initiatief' nog voor raadsbehandeling van het raadsvoorstel 'Initiatievenfonds' naar de raad sturen.
- Via wethouder Kreijkamp zal de raad t.z.t. geïnformeerd worden over de pilot 'Buurtbudgetten'
- De wethouder komt terug op signalen over de wijze van communiceren door de wijkbureaus over de resterende beschikbaarheid van budgetten.
- De wethouder gaat richting initiatiefnemers de evt. structurele vervolg financieringsmogelijkheid na de '3-jaarstermijn' onder de aandacht te brengen.
- De wethouder zal de raad t.z.t. nader informeren over de zgn.

'loonkostensubsidie' en de ongewenste neveneffecten

- De wethouder zal in de Programmabegroting opnemen te streven naar 60% bekendheid met het fonds.
- De wethouder komt terug op vragen van rondom de financiering van de wijkkranen.
- De wethouder zegt toe het Initiatievenfonds na een jaar te evalueren.

Terug in de raad:

O.a. de flexibele budgetten, Right tot Challenge, verdelingscriteria per wijk en de loonkostensubsidie.

Status: B

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3320

Bijlage: notitie initiatievenfonds

Bijlage: Initiatievenfonds wijkverdeling 13 april 2015

Bijlage: beleidsregel initiatievenfonds concept-16 april 2015

Bijlage: Uitslag stemming stadsgesprek Iinitiatievenfonds, 28 jan. 2015

Bijlage: Raadsbrief+toezeggingen+ciebehandeling+iniatievenfonds

Bijlage: rvs getekend raadsbesluit nr 51

Eerdere besluitvorming

Coalitieakkoord "Utrecht maken we samen".

Uitvoering

Na de besluitvorming in de raad volgt een communicatietraject.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Wijken
Kenmerk	15.503849
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 51

Initiatievenfonds

Besluit

- 1 De notitie "Het Initiatievenfonds: ondersteuning op maat" vast te stellen als kader voor het Initiatievenfonds.
- 2 Met ingang van 1 juli 2015 het Initiatievenfonds in te stellen met als doelstelling "Het ondersteunen van initiatieven waarbij mensen zich inzetten voor elkaar en/of voor hun leefomgeving".
- 3 De budgetten van het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn per 1 juli 2015 over te hevelen naar het Initiatievenfonds.
- 4 Het budget voor het Initiatievenfonds per 1 juli 2015 onder te brengen in het programma Bewoners en Bestuur.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

De burgemeester,

Drs. A.A.H. Smits

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

Het coalitieakkoord "Utrecht maken we samen" bevat het voornemen om een Initiatievenfonds in te stellen. " We voegen het leefbaarheidsbudget en het flexibel welzijnsbudget samen tot een initiatievenfonds, bedoeld voor permanente verbeteringen van de openbare ruimte of vernieuwende initiatieven gericht op zorg en welzijn in de buurt. Dit vanuit het principe van cofinanciering en/of eigen inzet van de initiatiefnemer".

De gemeente wilt met het Initiatievenfonds initiatieven in de wijk en in de stad beter ondersteunen.

Om tot een nieuw Initiatievenfonds te komen is, in de geest van "Utrecht maken we samen", een intensief proces gevolgd, waarbij gebruikers van het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn en andere initiatiefnemers en geïnteresseerden hebben meegedacht over de kenmerken van het nieuwe initiatievenfonds. In totaal hebben ruim 400 inwoners en vertegenwoordigers van organisaties deelgenomen. Op 28 januari 2015 heeft een afrondend stadsgesprek plaatsgevonden waarin over acht kenmerken van het initiatievenfonds is gestemd. Alle opbrengsten van de gehouden bijeenkomsten zijn te vinden op internet, op www.utrecht.nl/wijken-en-participatie/initiatievenfonds/. De uitslag van het stadsgesprek is als bijlage toegevoegd. De output van de gesprekken in de wijken en de stad is samengevat in de bijgevoegde notitie 'voorstel kenmerken Initiatievenfonds'. Deze is voorgelegd aan de vrijwilligersadviesraad en de wijkraden.

Beslispunt

- 1 De notitie "Het Initiatievenfonds: ondersteuning op maat" vast te stellen als kader voor het Initiatievenfonds.

Argumenten

- 1.1 De notitie beschrijft de essentie van het Initiatievenfonds
 - Aanvragen worden getoetst op eigen inzet en draagvlak.
 - Om maatwerk te kunnen leveren worden geen vaste normen gehanteerd.
 - Ondersteuning kan geboden worden in de vorm van een subsidie of in natura.
 - Ondersteuning bedraagt maximaal EUR 50.000 per aanvraag per jaar en duurt maximaal 3 jaar. uitzonderingen betreffen initiatieven die gaan over de ondersteuning van bewonersorganisaties of buurt- en wijkkranten of jaarlijks terugkerende evenementen zoals activiteiten voor koningsdag. Deze kunnen langer dan 3 jaar worden ondersteund.
 - Het budget wordt verdeeld over de wijken en een stedelijk budget; bij de verdeling over de wijken speelt ook het inwonertal een rol.
- 1.2 De notitie is gebaseerd op de uitkomsten van het participatieve proces met de belanghebbenden

Tijdens het stadsgesprek is over acht kenmerken van het fonds gestemd. De notitie volgt de uitkomsten van dit stadsgesprek op vrijwel alle punten. Op het punt van gemeentelijke investeringen in de openbare ruimte houdt het college vast aan de afspraken in het coalitieakkoord.

Zes wijkraden (die van West, Zuidwest, Noordwest, Oost, Overvecht en Binnenstad) en de Vrijwilligersadviesraad hebben in maart 2015 advies uitgebracht; ze zijn op hoofdlijnen positief over het voorstel.

Beslispunt

- 2 Met ingang van 1 juli 2015 het Initiatievenfonds in te stellen met als doelstelling "Het ondersteunen van initiatieven waarbij mensen zich inzetten voor elkaar en/of voor hun leefomgeving".

Argumenten

- 2.1 De geformuleerde doelstelling sluit aan bij het coalitieakkoord en kreeg 78% van de stemmen tijdens het stadsgesprek
De formulering:
- past in de doelstellingen van de WMO;
- maakt het mogelijk om initiatieven die buurtoverstijgend zijn te ondersteunen;
- maakt het mogelijk om zinvolle initiatieven die niet per se vernieuwend zijn te ondersteunen.
- 2.2 De vorming van een Initiatievenfonds maakt ondersteuning op maat mogelijk.
Door één regeling te maken ontstaat meer helderheid en kan de gemeente initiatiefnemers beter faciliteren.
- 2.3 De ingangsdatum van 1 juli maakt het mogelijk nog dit jaar initiatieven vanuit de nieuwe regeling te ondersteunen.

Kanttekeningen

- 2.1 De ingangsdatum valt in de zomerperiode
Kort na het ingaan van de regeling begint de zomervakantie. Dit maakt het lastig om binnen een periode van maximaal 4 weken uitsluitel te geven over het al dan niet honoreren van aanvragen die net na 1 juli binnenkomen.

Beslispunt

- 3 De budgetten van het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn per 1 juli 2015 over te hevelen naar het Initiatievenfonds.

Argumenten

- 3.1 Voor het initiatievenfonds is een budget nodig.
Voor het Initiatievenfonds komt budget beschikbaar door het overhevelen van middelen vanuit het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn.
In 2015 zijn tot 1 juli 2015 volgens de bestaande regels initiatieven ondersteund vanuit het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn. Hiermee is 2/3 van het beschikbare budget verplicht.
Per 1 juli is voor het Initiatievenfonds voor 2015 nog een netto bedrag beschikbaar van EUR 1,4 miljoen euro. Voor 2016 wordt uitgegaan van een bedrag van EUR 4,2 miljoen euro netto per jaar.

Beslispunt

- 4 Het budget voor het Initiatievenfonds per 1 juli 2015 onder te brengen in het programma Bewoners en Bestuur.

Argumenten

- 4.1 Het initiatievenfonds past in het programma Bewoners en bestuur.
Het leefbaarheidsbudget is nu onderdeel van het programma Bewoners en bestuur. Het

Gemeente Utrecht

budget flexibel welzijn is onderdeel van het programma Maatschappelijke Ondersteuning. Voor de vorming van het Initiatievenfonds worden beide budgetten samengevoegd. Het Initiatievenfonds sluit aan bij de doelstelling 3 van het programma Bewoners en bestuur: "Utrecht heeft een moderne en toegankelijke overheid met betrokken bewoners".

Raadsbesluit

Opgesteld door	Wijken Drossaert, F.E. (Frank)
Kenmerk	15.503849
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 51

Initiatievenfonds

Besluit

- 1 De notitie "Het Initiatievenfonds: ondersteuning op maat" vast te stellen als kader voor het Initiatievenfonds.
- 2 Met ingang van 1 juli 2015 het Initiatievenfonds in te stellen met als doelstelling "Het ondersteunen van initiatieven waarbij mensen zich inzetten voor elkaar en/of voor hun leefomgeving".
- 3 De budgetten van het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn per 1 juli 2015 over te hevelen naar het Initiatievenfonds.
- 4 Het budget voor het Initiatievenfonds per 1 juli 2015 onder te brengen in het programma Bewoners en Bestuur.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

Het Initiatievenfonds: ondersteuning op maat

Oplegnotitie bij bestuursadvies ID 3320, nr. 15.503849

Aanleiding

In het coalitieakkoord “Utrecht maken we samen” staat dat het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn worden samengevoegd tot een initiatievenfonds, bedoeld voor **‘permanente verbeteringen van de openbare ruimte of vernieuwende initiatieven gericht op zorg en welzijn in de buurt. Dit vanuit het principe van cofinanciering en/of eigen inzet van de initiatiefnemer.’**

Het initiatievenfonds is een van de instrumenten die worden ingezet om optimaal gebruik te maken van de kennis, kracht en kunde van de stad. Om de stadsdemocratie nog verder te bevorderen wordt bovenop de bestaande participatie-instrumenten ook ingezet op stads- en wijkgesprekken, het scheppen van ruimte in de regelgeving, een proef met bewonersinvloed op buurtbudgetten, de ‘right to challenge’ en het wegnemen van obstakels in de gemeentelijke organisatie. Ook wordt vanuit verschillende programma’s gewerkt aan flexibilisering van de begroting (Lokaal Economisch Fonds, fonds voor ruimtelijke initiatieven) om beter te kunnen inspelen op initiatieven vanuit de stad.

Proces

Met gebruikers van het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn en met andere initiatiefnemers is tussen de zomer van 2014 en februari 2015 een intensief participatief traject gevolgd met 13 bijeenkomsten op wijk- en stedelijk niveau, waar ruim 400 mensen aan hebben deelgenomen. Hier is veel input is opgehaald over wat mensen belangrijk vinden om te behouden van de bestaande regelingen en te vernieuwen in het initiatievenfonds. Al deze informatie is te vinden op www.utrecht.nl/wijken-en-participatie/initiatievenfonds/. Het traject is afgerond met een stadsgesprek op 28 januari, waar acht kenmerken van het fonds aan de deelnemers zijn voorgelegd, waarbij men per kenmerk per sms kon stemmen op een van vier varianten. De wethouder wijkgericht werken, participatie en welzijn heeft daarbij aangegeven dat de uitkomsten een zwaarwegende factor zijn bij de besluitvorming. De uitkomsten zijn als bijlage bij het bestuursadvies gevoegd en vormen de basis voor de opgestelde beleidsregel.

Het ‘voorstel kenmerken initiatievenfonds’ dat op basis van het stadsgesprek is opgesteld is op 18 februari aan de vrijwilligersadviesraad (VAR) en aan de wijkraden voorgelegd. Vijf wijkraden en de VAR hebben een advies ingediend. De afzonderlijke reacties zijn bijgevoegd bij het bestuursadvies.

Doel

Doel van de beleidsregel is om maatwerk te kunnen leveren in de financiële ondersteuning van initiatieven waarbij mensen zich inzetten voor elkaar en/of voor hun leefomgeving. Om maatwerk mogelijk te maken wordt gekozen voor:

- de mogelijkheid om ook loonkosten te vergoeden
- geen vooraf gekwantificeerde normen voor de hoogte van de bijdrage uit het fonds, de hoeveelheid te leveren eigen inzet of de hoogte van te vergoeden loonkosten
- eisen aan draagvlak die afhangen van de hoogte van de gevraagde bijdrage
- een opzet waarbij zowel een subsidie als ondersteuning in natura verleend kan worden.

Tijdens het eerste jaar leren we van de ervaringen, zowel intern (kalibreren van de manieren van beoordelen) als extern (overleg met een groep van gebruikers). Zo nodig leiden deze ervaringen tot andere of aanvullende regels.

Omvang

Het initiatievenfonds ontstaat door per 1 juli 2015 de budgetten van het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn samen te voegen. Op jaarbasis is vanuit het leefbaarheidsbudget netto EUR 3,5 miljoen beschikbaar. Vanuit het budget flexibel welzijn is op jaarbasis EUR 0,7 miljoen beschikbaar. Het initiatievenfonds heeft daarmee een omvang van EUR 4,2 miljoen per jaar.

In de eerste helft van 2015 is 2/3 deel van dit bedrag of EUR 2,8 miljoen verplicht in het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn. De omvang van het initiatievenfonds bedraagt voor de periode 1 juli – 31 december 2015 daarom (EUR 4,2 miljoen – EUR 2,8 miljoen =) EUR 1,4 miljoen.

Verdeling

Voor stedelijke, bovenwijkse initiatieven wordt een bedrag van EUR 0,7 miljoen op jaarbasis gereserveerd; Het overige deel, EUR 3,5 miljoen op jaarbasis, wordt verdeeld over de wijken. Voor de periode 1 juli – 31 december 2015 gaat het om 1/3 deel hiervan, oftewel EUR 233.333 voor stedelijke en EUR 1.166.667 voor wijkinitiatieven.

Bij de verdeling over de wijken speelt ook het aantal inwoners een rol. Om de verschillen niet te groot te laten worden wordt per wijk een basisbedrag van EUR 200.000 ter beschikking gesteld en de rest naar rato van het aantal inwoners verdeeld.

Als het beroep dat gedurende het jaar op het fonds gedaan wordt sterk uiteenloopt wordt het resterende budget in de loop van het jaar over de stad en de wijken herverdeeld.

Maximum bedrag

Om zoveel mogelijk initiatieven te kunnen ondersteunen wordt een maximumbedrag gehanteerd. Per initiatief kan men maximaal een bedrag van EUR 50.000 euro per jaar aan ondersteuning krijgen.

Ondersteuning in principe voor maximaal 3 jaar

Om ook nieuwe initiatieven te kunnen ondersteunen wordt een initiatief maximaal drie jaar uit het initiatievenfonds ondersteund. Uitzonderingen hierop vormen aanvragen voor kosten van bewonersorganisaties, buurt- en wijkkranten en jaarlijks terugkerende evenementen zoals activiteiten voor koningsdag. Deze kunnen langer dan drie jaar ondersteund worden. 3

Eigen inzet

Bij het optimaal benutten van de kennis, kracht en kunde van de stad past dat mensen eigen inzet leveren voor het realiseren van hun initiatief. Het college vindt het stimuleren van deze vrijwillige inzet belangrijk.

Bij initiatieven gericht op de openbare ruimte waarbij investeringen aan de orde zijn (bijvoorbeeld in verkeersdrempels of fietsklemmen) betekent dat dat met initiatiefnemers het gesprek wordt aangegaan over hoe zij zich kunnen inzetten voor de aanpak van het probleem waaraan de investering in de openbare ruimte een bijdrage levert. Bijvoorbeeld als verkeersouder (bij een verkeersdrempel), door een opruimactie te organiseren voor fietswrakken (bij een fietsklem), of door zich op een andere manier voor de buurt in te zetten.

**Verdeling van het voor wijken gereserveerde deel van het budget van Initiatievenfonds
jaar 2015**

Wijk	Aantal inwoners (wijkwijzer 2014)	%	Basis	Verhoging op basis het het aantal inwoners	Totaal
West	28.062	8,55%	200.000	128.000	328.000
Noordwest	43.389	13,22%	200.000	198.000	398.000
Overvecht	32.231	9,82%	200.000	147.000	347.000
Noordoost	37.450	11,41%	200.000	171.000	371.000
Oost	31.878	9,71%	200.000	146.000	346.000
Binnenstad	17.383	5,30%	200.000	80.000	280.000
Zuid	26.669	8,12%	200.000	122.000	322.000
Zuidwest	36.909	11,24%	200.000	169.000	369.000
Leidsche Rijn	28.711	8,75%	200.000	131.000	331.000
Vleuten-De Meern	45.594	13,89%	200.000	208.000	408.000
	328.276	100,01%	2.000.000	1.500.000	3.500.000
voor stedelijke initiatieven					700.000
				Totaal	4.200.000

Beleidsregel Initiatievenfonds

GEMEENTEBLAD VAN UTRECHT 2015 Nr.

(Besluit van b. en w. d.d.....)

Het college van burgemeester en wethouders van Utrecht:

- Gelet op raadsbesluit.....

BESLUIT:

Vast te stellen de volgende beleidsregel:

BELEIDSREGEL Initiatievenfonds

Artikel 1 Begripsbepalingen (reikwijdte en definities)

In deze beleidsregel wordt verstaan onder:

- a. College: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht.
- b. Initiatiefaanvraag: het verzoek om in aanmerking te komen voor ondersteuning vanuit het Initiatievenfonds.
- c. Initiatievenfonds: fonds van de gemeente Utrecht, ingesteld bij raadsbesluit nr. d.d ..
- d. Initiatiefnemer: natuurlijke of rechtspersoon die een initiatiefaanvraag indient.
- e. Draagvlak: steun van mensen voor de uitvoering van een initiatief.
- f. Inzet: bijdrage van de initiatiefnemers en/of deelnemers aan een initiatief bij de uitvoering in geldelijke middelen, natura of capaciteit.

Artikel 2 Reikwijdte beleidsregel

De beleidsregel heeft betrekking op initiatief-aanvragen uit de stad Utrecht.

Artikel 3 Beleidsdoelstelling

De gemeente wil met het Initiatievenfonds initiatieven vanuit de wijk of de stad ondersteunen waarbij mensen zich inzetten voor elkaar en/of voor hun leefomgeving.

Artikel 4 Vorm van ondersteuning

De ondersteuning vindt plaats in de vorm van een financiële bijdrage, i.c. subsidie aan de initiatiefnemer voor het uitvoeren van het initiatief of de gemeente geeft de ondersteuning in natura.

Artikel 5 Eisen aan de initiatiefnemer

De initiatiefnemer, i.c. de organisatie die meer dan EUR 300.000 per jaar subsidie van de gemeente Utrecht of van andere bestuursorganen ontvangt, kan geen initiatief indienen bij het Initiatievenfonds.

Artikel 6 Verdeling van het budget van het Initiatievenfonds

Het college stelt jaarlijks de verdeling van het budget van het Initiatievenfonds vast en publiceert de verdeling in de subsidiestaat.

Bij de verdeling reserveert het college een deel van het budget voor initiatieven op stedelijk niveau en een deel voor initiatieven op wijkniveau.

Voor de verdeling van het deel voor initiatieven op wijkniveau geldt dat voor iedere wijk een basisbudget beschikbaar is aangevuld met een verhoging naar rato van het aantal inwoners. Gedurende het jaar kan zo nodig een bijstelling van de verdeling plaatsvinden.

Voor de periode van 1 juli 2015 tot en met 31 december 2015 is een bedrag beschikbaar van EUR 1,4 miljoen voor stedelijke en wijkinitiatieven.

Artikel 7 Activiteiten die voor ondersteuning vanuit het Initiatievenfonds in aanmerking komen

- a. De activiteiten van het initiatief stimuleren mensen om zich vrijwillig in te zetten voor elkaar en/ of hun leefomgeving in de wijk of stad.
- b. De activiteiten van het initiatief richten zich op een doelgroep die ruimer is dan alleen de initiatiefnemers; het gaat om een collectief belang.

Artikel 8 Voorwaarden aan de initiatief-aanvraag

- a. De gegevens van de initiatiefnemer te weten, naam en voorletters, postadres, telefoon, en zo mogelijk het e-mailadres.
- b. Een activiteitenplan, waarin staan aangegeven:
 - de activiteit(en)
 - de doelgroep
 - de te behalen resultaten
 - de inzet van de initiatiefnemer en deelnemers, in geld (cofinanciering), natura of capaciteit
 - de periode of datum van de activiteit(en)
 - een overzicht van de inkomsten en uitgaven
 - documentatie om het draagvlak aan te tonen
 - de samenwerking met andere organisaties en partners
 - de omvang van de ondersteuning die de initiatiefnemer aan de gemeente vraagt
- c. Voor een initiatiefaanvraag waarbij de ondersteuning – bij verlening – in de vorm van een subsidie plaats zal vinden, gelden aanvullende administratieve regels zoals vastgelegd in de Algemene Subsidieverordening 2014.

Artikel 9 Indienen van een initiatief-aanvraag

- a. Een initiatiefaanvraag wordt schriftelijk of digitaal ingediend bij het college via het digitale formulier op de site van www.utrecht.nl. Voor hulp en advies bij het indienen kan de initiatiefnemer terecht bij een wijkbureau of sociaal makelaar.
- b. De initiatiefaanvragen voor ondersteuning tot EUR 20.000 euro kunnen het hele jaar door ingediend worden.

- c. Voor initiatiefaanvragen voor ondersteuning van EUR 20.000 of meer voor de stad of de wijk gelden drie vaste indieningsdata per jaar, te weten 1 januari, 1 april en 1 september.
- d. Een initiatiefaanvraag wordt tijdig ingediend, in ieder geval, vóór de geplande datum van uitvoering van de activiteiten.

Artikel 10 Vorm en hoogte van de ondersteuning

- a. De ondersteuning per initiatief bedraagt maximaal € 50.000, – per jaar en kan op twee manieren vorm krijgen:
 - a. De gemeente verleent de initiatiefnemer een financiële bijdrage in de vorm van een subsidie voor het uitvoeren van het initiatief. Hierbij is de Algemene Subsidieverordening 2014 van toepassing.
 - b. De gemeente geeft ondersteuning in natura.
- b. Een initiatief wordt maximaal 3 jaar ondersteund; uitzonderingen gelden voor initiatieven over
 - a. het maken en verspreiden van buurt- en wijkkranten of –websites;
 - b. de ondersteuning van bewonersgroepen;
 - c. éénmalige activiteiten die naar hun aard jaarlijks terugkeren zoals evenementen en vieringen van feestdagen.

De ondersteuning van deze initiatieven kan langer dan 3 jaar duren op voorwaarde dat de initiatiefnemer na 3 jaar een nieuwe aanvraag indient die wordt gehonoreerd.
- c. Voor initiatieven die activiteiten met zich meebrengen die langer dan een jaar doorlopen kan in één keer voor maximaal 3 jaar ondersteuning worden verleend.

Artikel 11 Criteria bij de beoordeling

Bij de beoordeling van initiatiefaanvragen gelden de volgende criteria:

- a. Voor het initiatief is sprake van eigen inzet, in de vorm van geld, natura of eigen capaciteit. De eigen inzet moet zich in redelijke mate verhouden tot de gevraagde ondersteuning.
- b. Voor het initiatief is er aantoonbaar een draagvlak in de wijk of stad.
- c. Hoe groter de ondersteuning is die wordt gevraagd, des te zwaarder de eis voor het aantonen van het draagvlak.
- d. De uitvoering van het initiatief vindt plaats binnen de stad Utrecht.
- e. De kosten van de uitvoering van de initiatieven die redelijkerwijs voortvloeien uit normale bedrijfsinvesteringen komen niet aanmerking voor ondersteuning.
- f. De eventuele loonkosten kunnen in aanmerking komen voor ondersteuning op voorwaarde dat die in redelijke verhouding staan tot de inzet in geld of menskracht van initiatiefnemers en de deelnemers, die bij de uitvoering van het initiatief betrokken zijn.

Artikel 12 Besluitvorming

- a. Het college beslist binnen vier weken na het indienen van een complete initiatiefaanvraag over het ondersteunen van een initiatief uit de wijk of stad waarvoor een ondersteuning wordt gevraagd van EUR 20.000 euro of minder. Het college kan deze termijn één keer met vier weken verlengen. De besluitvorming vindt plaats op volgorde van binnenkomst.
- b. Het college beslist binnen vier weken na de indieningsdatum, genoemd onder artikel 9, over een initiatief uit de wijk of stad waarvoor een ondersteuning wordt gevraagd van EUR 20.000 euro tot maximaal EURO 50.000 euro. Het college kan deze termijn één keer met vier weken verlengen. Het college beslist in samenhang met de ingediende initiatieven.

Artikel 13 Vaststelling en verantwoording

Als de ondersteuning van een initiatief plaatsvindt in de vorm van een subsidie, dan is voor de vaststelling en de verantwoording de Algemene Subsidieverordening 2014 van toepassing.

Artikel 14 Ontbindende of opschortende voorwaarden voor bijdrage

De initiatiefnemer zorgt voor de vergunningen die nodig zijn voor de uitvoering van de activiteit van het initiatief.

Artikel 15 Monitoring en evaluatie

Vanaf de start van het initiatievenfonds vinden monitoring, evaluatie en zo nodig bijstelling van de regelgeving plaats.

Artikel 16 Inwerkingtreding en citeertitel

Deze beleidsregel treedt in werking op 1 juli 2015.

M.i.v. 1 juli 2015 vervallen de beleidsregel Leefbaarheidsbudgetten van 28 juni 2011 en de beleidsregel Flexibel budget welzijn van 16 juli 2013.

Er kan naar deze beleidsregel worden verwezen als beleidsregel Initiatievenfonds.

Aldus is vastgesteld door burgemeester en wethouders van Utrecht in hun vergadering van

De secretaris,
Drs.M.R. Schurink

De burgemeester,
Mr.J.H.C. van Zanen

Bekendmaking is geschied op

Stadsgesprek initiatievenfonds stemming

28 januari 2015

1. Deelname

Deelname	SMS
SMS	111 - 116
Papier	21
Totaal	132 - 137

2. Resultaten in absolute aantallen en percentages

1) Waar is het fonds voor bedoeld?	#	%
Bedoeld voor allerlei soorten initiatieven	21	15,4%
Bedoeld voor initiatieven waarbij mensen zich inzetten voor elkaar en voor hun leefomgeving	106	77,9%
Bedoeld voor vernieuwende initiatieven gericht op zorg en welzijn en verbeteringen van de openbare ruimte	7	5,1%
'ik herken me niet in een van deze varianten'	2	1,5%
Totaal	136	

2) wel of geen gemeentelijke fysieke investeringen financieren	#	%
Ja, mits niet strijdig met beleid	13	9,7%
Alleen voorfinanciering, wordt teruggestort uit programma's (flitsfonds)	53	39,6%
Nee, financieren uit andere programma's (indien nodig met afbouwperiode om dit financieel mogelijk te maken)	55	41,0%
'ik herken me niet in een van deze varianten'	13	9,7%
Totaal	134	

3) verdeling over de wijken	#	%
Elke wijk gelijk budget	13	9,5%
Verdeling naar aantal inwoners	58	42,3%
.	1	0,7 %
'ik herken me niet in een van deze varianten'	65	47,4%
Totaal	137	

4) aanvragen wel/niet doorlopend indienen	#	%
Ja	21	15,7%
Ja tot €20.000, daarboven 2x/jaar	96	71,6%
Nee, 2x/jaar	0	0,0%
'ik herken me niet in een van deze varianten'	17	12,7%
Totaal	134	

5) wel/geen maximumbedrag	#	%
Nee	28	20,6%
€50.000/jaar per aanvrager	54	39,7%
€75.000/jaar per aanvrager (=maximum budget flexibel welzijn)	21	15,4%
'ik herken me niet in een van deze varianten'	33	24,3%
Totaal	136	

6) aantonen draagvlak	#	%
Naar inschatting van de beoordelaar	42	31,3%
Met minimaal 25 handtekeningen (=werkwijze LBB)	15	11,2%
Hoe groter de aanvraag des te zwaarder de eisen aan het aan te tonen draagvlak	64	47,8%
'ik herken me niet in een van deze varianten'	13	9,7%
Totaal	134	

7) meerdere jaren	#	%
Ja, onbeperkt	36	27,3%
Deels: onbeperkt voor bepaalde aanvragen (bewonersorganisaties, buurtkranten, jaarlijkse manifestaties), voor de rest max 3 jaar.	78	59,1%
Nee, maximaal 3 jaar	5	3,8%
'ik herken me niet in een van deze varianten'	13	9,8%
Totaal	132	

8) vervolg na 3 jaar	#	%
Niet van toepassing	28	21%
Voortzetten uit eigen middelen óf gemeente financiert uit andere programma's	82	62%
Voortzetten uit eigen middelen of fondsen buiten de gemeente	3	2%
'ik herken me niet in een van deze varianten'	19	14%
Totaal	132	

3. Resultaten in percentages

1) Waar is het fonds voor bedoeld?	%
Bedoeld voor allerlei soorten initiatieven	15,4%
Bedoeld voor initiatieven waarbij mensen zich inzetten voor elkaar en voor hun leefomgeving	77,9%
Bedoeld voor vernieuwende initiatieven gericht op zorg en welzijn en verbeteringen van de openbare ruimte	5,1%
'ik herken me niet in een van deze varianten'	1,5%

2) wel of geen gemeentelijke fysieke investeringen financieren	%
Ja, mits niet strijdig met beleid	9,7%
Alleen voorfinanciering, wordt teruggestort uit programma's (flitsfonds)	39,6%
Nee, financieren uit andere programma's (indien nodig met afbouwperiode om dit financieel mogelijk te maken)	41,0%
'ik herken me niet in een van deze varianten'	9,7%

3) verdeling over de wijken	%
Elke wijk gelijk budget	9,5%
Verdeling naar aantal inwoners	42,3%
.	0,7 %
'ik herken me niet in een van deze varianten'	47,4%

4) aanvragen wel/niet doorlopend indienen	%
Ja	15,7%
Ja tot €20.000, daarboven 2x/jaar	71,6%
Nee, 2x/jaar	0,0%
'ik herken me niet in een van deze varianten'	12,7%

5) wel/geen maximumbedrag	%
Nee	20,6%
€50.000/jaar per aanvrager	39,7%
€75.000/jaar per aanvrager (=maximum budget flexibel welzijn)	15,4%
'ik herken me niet in een van deze varianten'	24,3%

6) aantonen draagvlak	%
Naar inschatting van de beoordelaar	31,3%
Met minimaal 25 handtekeningen (=werkwijze LBB)	11,2%
Hoe groter de aanvraag des te zwaarder de eisen aan het aan te tonen draagvlak	47,8%
'ik herken me niet in een van deze varianten'	9,7%

7) meerdere jaren	%
Ja, onbeperkt	27,3%
Deels: onbeperkt voor bepaalde aanvragen (bewonersorganisaties, buurtkranten, jaarlijkse manifestaties), voor de rest max 3 jaar.	59,1%
Nee, maximaal 3 jaar	3,8%
'ik herken me niet in een van deze varianten'	9,8%

8) vervolg na 3 jaar	%
Niet van toepassing	21,2%
Voortzetten uit eigen middelen óf gemeente financiert uit andere programma's	62,1%
Voortzetten uit eigen middelen of fondsen buiten de gemeente	2,3%
'ik herken me niet in een van deze varianten'	14,4%

Drs M.F.M. Jongerius

Wethouder voor Welzijn, Zorg en Maatschappelijke ondersteuning, Wijkgericht werken en Participatie, Cultuur en de Wijk Noordwest.

Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht

Telefoon 030 – 286 11 15

www.utrecht.nl

Leden van de gemeenteraad

Behandeld door B.J. Andriessen
Doorkiesnummer 030 – 28 69949
E-mail b.andriessen@utrecht.nl
Bijlage(n) 1
Uw kenmerk
Uw brief van

Datum 18 juni 2015
Ons kenmerk 15.506612
Onderwerp Antwoorden n.a.v. behandeling raadsvoorstel Initiatievenfonds
Verzonden
Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte heer, mevrouw,

Tijdens de commissiebehandeling van het raadsvoorstel voor het Initiatievenfonds op 28 mei 2015 heb ik toegezegd u aanvullende informatie te verschaffen over de financiering van wijkkranten in Overvecht en Binnenstad en over de communicatie. Daarnaast ga ik in op de zwaarte van de criteria die bij aanvragen gehanteerd worden.

Wijkkranten

In een aantal wijken worden al jaren wijkkranten in verschillende vormen en met uiteenlopende bedragen uit het Leefbaarheidsbudget en/of uit het Krachtwijkenbudget gefinancierd. De vorm waarin deze kranten worden gemaakt verschilt: in Oost is sprake van een bewonerskrant die zelf inkomsten genereert uit advertenties, fondsen werft en ook geheel zelf de redactie voert, en daarbij een bijdrage uit het Leefbaarheidsbudget ontvangt. In Overvecht is sprake van een professionele krant met een betaalde redacteur, aangestuurd door een redactie bestaand uit vrijwilligers uit de wijk.

In Overvecht en in de Binnenstad zijn gesprekken gestart over de hoogte van de gemeentelijke bijdrages en over de rol van de gemeente bij deze kranten. Inzet van de wijkbureaus is om naar een krant toe te groeien die voor, door en met de mensen in de wijk gemaakt is.

In Overvecht is de inzet de gemeentelijke bijdrage substantieel te verlagen. Dat heeft ook te maken met de afbouw van het Krachtwijkenbudget (budget bewonersinitiatieven). Alle projectactiviteiten die uit dat budget werden betaald moeten regulier gemaakt worden dan wel op een andere manier geborgd. We zoeken nu in een open proces met de wijkpartners naar een ander, betaalbaar en realistisch model. Voor de Binnenstadskrant was het Leefbaarheidsbudget de enige financieringsbron. In overleg met de initiatiefnemers wordt gekeken hoe de financiële basis vergroot zou kunnen worden, en daarmee de gemeentelijke bijdrage verkleind. Concluderend: wijkkranten zullen ook vanuit het Initiatievenfonds ondersteund worden, met aandacht voor een goede verhouding tussen de eigen inzet en de gevraagde financiering. Voor wijkkranten geldt een uitzondering op het maximum van drie jaar ondersteuning.

Datum **3 juni 2015**

Communicatie

Zoals u weet is dit jaar 2/3 van het totale budget gereserveerd voor het Leefbaarheidsbudget en 1/3 voor het Initiatievenfonds. Het deel voor het Leefbaarheidsbudget is nu vrijwel uitgeput. Wijkbureau West heeft als enige wijkbureau bewoners via de wijkwebsite over de uitputting van het leefbaarheidsbudget geïnformeerd. De mededeling is inmiddels verwijderd; aanvragers wordt, onder andere via www.utrecht.nl/leefbaarheidsbudget, geadviseerd om contact op te nemen met het wijkbureau. Met aanvragers wordt indien gewenst wel het gesprek aangegaan, maar nieuwe aanvragen worden tussen nu en 1 juli niet in behandeling genomen. Aanvragers wordt geadviseerd na 1 juli opnieuw contact op te nemen met het wijkbureau.

Ook na 1 juli zullen de wijkbureaus bewoners informeren over het initiatievenfonds en over andere mogelijke fondsen, zo nodig ondersteunen bij het invullen van een aanvraag en verbinding leggen met organisaties van sociaal makelaars of met andere initiatiefnemers.

Zwaarte van de criteria van het initiatievenfonds

De eisen die gesteld worden aan een aanvraag van het initiatievenfonds zijn vergelijkbaar met de eisen die aan aanvragen van het leefbaarheidsbudget gesteld werden, zie bijlage 1. Van zwaardere criteria is ons inziens geen sprake. Wel wordt bij de beoordeling de eigen inzet van de initiatiefnemer uitgangspunt. En uiteraard kan bij kleinere initiatieven de aangeleverde informatie beknopt worden aangeleverd, terwijl bij grotere initiatieven uitgebreidere informatie wordt verwacht.

Hoogachtend,

Margriet Jongerius

Datum **3 juni 2015**

Bijlage 1

Eisen gesteld aan aanvragen leefbaarheidsbudget en initiatievenfonds

Leefbaarheidsbudget	Initiatievenfonds
a. De gegevens van de aanvrager(s): Naam en voorletters, postadres, telefoon, en zo mogelijk het e- mailadres. b. Het doel van het initiatief. Uit de doelen moet blijken hoe het initiatief bijdraagt aan de leefbaarheid. c. Een beschrijving waaruit duidelijk wordt wie het initiatief neemt of nemen, wat het draagvlak is, met wie of welke organisaties wordt samengewerkt, in welke mate aanvragers bereid zijn zelf mee te helpen bij de uitvoering van het initiatief, en of van de doelgroep medewerking of een eigen bijdrage verwacht kan worden. d. Een beschrijving van het plan, het project of de activiteit onder vermelding van de plaats waar de activiteit plaatsvindt of waar de voorziening gemaakt moet worden. e. Zo mogelijk een planning. f. Een duidelijke omschrijving van de ondersteuning die van de gemeente gevraagd wordt. Wanneer de ondersteuning geheel of gedeeltelijk uit financiële middelen bestaat moet zo mogelijk een kostenraming en de gewenste financiële bijdrage worden vermeld. Ter beoordeling van het initiatief kan de wijkmanager om meer gegevens vragen.	a. De gegevens van de initiatiefnemer te weten naam en voorletters, postadres, telefoon, en zo mogelijk het e-mailadres. b. Een activiteitenplan, waarin staan aangegeven: - o de activiteit(en) - o de doelgroep - o de te behalen resultaten - o de inzet van de initiatiefnemer en deelnemers, in geld (cofinanciering), natura of capaciteit - o de periode of datum van de activiteit(en) - o een overzicht van de inkomsten en uitgaven - o documentatie om het draagvlak aan te tonen - o de samenwerking met andere organisaties en partners - o de omvang van de ondersteuning die de initiatiefnemer aan de gemeente vraagt
Voor een aanvraag waarbij de ondersteuning – bij verlening – in de vorm van een subsidie plaats zal vinden, gelden aanvullende administratieve regels zoals vastgelegd in de Algemene Subsidieverordening 2014.	

Gemeente Utrecht

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Wijken
Kenmerk	15.503849
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 51
Geheim	Nee

Initiatievenfonds

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 De notitie "Het Initiatievenfonds: ondersteuning op maat" vast te stellen als kader voor het Initiatievenfonds.
- 2 Met ingang van 1 juli 2015 het Initiatievenfonds in te stellen met als doelstelling "Het ondersteunen van initiatieven waarbij mensen zich inzetten voor elkaar en/of voor hun leefomgeving".
- 3 De budgetten van het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn per 1 juli 2015 over te hevelen naar het Initiatievenfonds.
- 4 Het budget voor het Initiatievenfonds per 1 juli 2015 onder te brengen in het programma Bewoners en Bestuur.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Toezeggingen wethouder Jongerius:

- de wethouder zal toezien op de ondersteuning door de sociaal makelaars voor mensen die niet voldoende in staat zijn hun aanvragen zelfstandig te onderbouwen;
- de wethouder gaat kijken naar een mogelijke versimpeling van de aanvraagformulieren;
- de wethouder gaat de verdeling van aanvragen over de wijken monitoren.
- De wethouder streeft er naar dat de nota 'Ruimte voor Initiatief' nog voor raadsbehandeling van het raadsvoorstel 'Initiatievenfonds' naar de raad sturen.
- Via wethouder Kreijkamp zal de raad t.z.t. geïnformeerd worden over de pilot 'Buurtbudgetten'
- De wethouder komt terug op signalen over de wijze van communiceren door de wijkbureaus over de resterende beschikbaarheid van budgetten.
- De wethouder gaat richting initiatiefnemers de evt. structurele vervolg financieringsmogelijkheid na de '3-jaarstermijn' onder de aandacht te brengen.
- De wethouder zal de raad t.z.t. nader informeren over de zgn.

Gemeente Utrecht

'loonkostensubsidie' en de ongewenste neveneffecten

- De wethouder zal in de Programmabegroting opnemen te streven naar 60% bekendheid met het fonds.
- De wethouder komt terug op vragen van rondom de financiering van de wijkkranten.
- De wethouder zegt toe het Initiatievenfonds na een jaar te evalueren.

Terug in de raad:

O.a. de flexibele budgetten, Right tot Challenge, verdelingscriteria per wijk en de loonkostensubsidie.

Status: B

Context

Het coalitieakkoord "Utrecht maken we samen" bevat het voornemen om een Initiatievenfonds in te stellen. " We voegen het leefbaarheidsbudget en het flexibel welzijnsbudget samen tot een initiatievenfonds, bedoeld voor permanente verbeteringen van de openbare ruimte of vernieuwende initiatieven gericht op zorg en welzijn in de buurt. Dit vanuit het principe van cofinanciering en/of eigen inzet van de initiatiefnemer".

De gemeente wilt met het Initiatievenfonds initiatieven in de wijk en in de stad beter ondersteunen.

Om tot een nieuw Initiatievenfonds te komen is, in de geest van "Utrecht maken we samen", een intensief proces gevolgd, waarbij gebruikers van het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn en andere initiatiefnemers en geïnteresseerden hebben meegedacht over de kenmerken van het nieuwe initiatievenfonds. In totaal hebben ruim 400 inwoners en vertegenwoordigers van organisaties deelgenomen. Op 28 januari 2015 heeft een afrondend stadsgesprek plaatsgevonden waarin over acht kenmerken van het initiatievenfonds is gestemd. Alle opbrengsten van de gehouden bijeenkomsten zijn te vinden op internet, op www.utrecht.nl/wijken-en-participatie/initiatievenfonds/. De uitslag van het stadsgesprek is als bijlage toegevoegd. De output van de gesprekken in de wijken en de stad is samengevat in de bijgevoegde notitie 'voorstel kenmerken Initiatievenfonds'. Deze is voorgelegd aan de vrijwilligersadviesraad en de wijkraden.

Beslispunt

- 1 De notitie "Het Initiatievenfonds: ondersteuning op maat" vast te stellen als kader voor het Initiatievenfonds.

Argumenten

1.1 De notitie beschrijft de essentie van het Initiatievenfonds

- Aanvragen worden getoetst op eigen inzet en draagvlak.
- Om maatwerk te kunnen leveren worden geen vaste normen gehanteerd.
- Ondersteuning kan geboden worden in de vorm van een subsidie of in natura.
- Ondersteuning bedraagt maximaal EUR 50.000 per aanvraag per jaar en duurt maximaal 3 jaar. uitzonderingen betreffen initiatieven die gaan over de ondersteuning van bewonersorganisaties of buurt- en wijkkranten of jaarlijks terugkerende evenementen zoals activiteiten voor koningsdag. Deze kunnen langer dan 3 jaar worden ondersteund.
- Het budget wordt verdeeld over de wijken en een stedelijk budget; bij de verdeling over de wijken speelt ook het inwonertal een rol.

1.2 De notitie is gebaseerd op de uitkomsten van het participatieve proces met de belanghebbenden

Tijdens het stadsgesprek is over acht kenmerken van het fonds gestemd. De notitie volgt de uitkomsten van dit stadsgesprek op vrijwel alle punten. Op het punt van gemeentelijke investeringen in de openbare ruimte houdt het college vast aan de afspraken in het coalitieakkoord.

Zes wijkraden (die van West, Zuidwest, Noordwest, Oost, Overvecht en Binnenstad) en de Vrijwilligersadviesraad hebben in maart 2015 advies uitgebracht; ze zijn op hoofdlijnen positief over het voorstel.

Beslispunt

Gemeente Utrecht

- 2 Met ingang van 1 juli 2015 het Initiatievenfonds in te stellen met als doelstelling "Het ondersteunen van initiatieven waarbij mensen zich inzetten voor elkaar en/of voor hun leefomgeving".

Argumenten

- 2.1 De geformuleerde doelstelling sluit aan bij het coalitieakkoord en kreeg 78% van de stemmen tijdens het stadsgesprek
De formulering:
- past in de doelstellingen van de WMO;
- maakt het mogelijk om initiatieven die buurtoverstijgend zijn te ondersteunen;
- maakt het mogelijk om zinvolle initiatieven die niet per se vernieuwend zijn te ondersteunen.
- 2.2 De vorming van een Initiatievenfonds maakt ondersteuning op maat mogelijk.
Door één regeling te maken ontstaat meer helderheid en kan de gemeente initiatiefnemers beter faciliteren.
- 2.3 De ingangsdatum van 1 juli maakt het mogelijk nog dit jaar initiatieven vanuit de nieuwe regeling te ondersteunen.

Kanttekeningen

- 2.1 De ingangsdatum valt in de zomerperiode
Kort na het ingaan van de regeling begint de zomervakantie. Dit maakt het lastig om binnen een periode van maximaal 4 weken uitsluitel te geven over het al dan niet honoreren van aanvragen die net na 1 juli binnenkomen.

Beslispunt

- 3 De budgetten van het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn per 1 juli 2015 over te hevelen naar het Initiatievenfonds.

Argumenten

- 3.1 Voor het initiatievenfonds is een budget nodig.
Voor het Initiatievenfonds komt budget beschikbaar door het overhevelen van middelen vanuit het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn.
In 2015 zijn tot 1 juli 2015 volgens de bestaande regels initiatieven ondersteund vanuit het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn. Hiermee is 2/3 van het beschikbare budget verplicht.
Per 1 juli is voor het Initiatievenfonds voor 2015 nog een netto bedrag beschikbaar van EUR 1,4 miljoen euro. Voor 2016 wordt uitgegaan van een bedrag van EUR 4,2 miljoen euro netto per jaar.

Beslispunt

- 4 Het budget voor het Initiatievenfonds per 1 juli 2015 onder te brengen in het programma Bewoners en Bestuur.

Argumenten

- 4.1 Het initiatievenfonds past in het programma Bewoners en bestuur.
Het leefbaarheidsbudget is nu onderdeel van het programma Bewoners en bestuur. Het

Gemeente Utrecht

budget flexibel welzijn is onderdeel van het programma Maatschappelijke Ondersteuning. Voor de vorming van het Initiatievenfonds worden beide budgetten samengevoegd. Het Initiatievenfonds sluit aan bij de doelstelling 3 van het programma Bewoners en bestuur: "Utrecht heeft een moderne en toegankelijke overheid met betrokken bewoners".

Raadsbesluit

Opgesteld door	Wijken
Kenmerk	15.503849
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 51

Initiatievenfonds

Besluit

- 1 De notitie "Het Initiatievenfonds: ondersteuning op maat" vast te stellen als kader voor het Initiatievenfonds.
- 2 Met ingang van 1 juli 2015 het Initiatievenfonds in te stellen met als doelstelling "Het ondersteunen van initiatieven waarbij mensen zich inzetten voor elkaar en/of voor hun leefomgeving".
- 3 De budgetten van het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn per 1 juli 2015 over te hevelen naar het Initiatievenfonds.
- 4 Het budget voor het Initiatievenfonds per 1 juli 2015 onder te brengen in het programma Bewoners en Bestuur.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

mr. J.H.C. van Zanen

Raadsbesluit

Opgesteld door	Wijken
Kenmerk	15.503849
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 51

Initiatievenfonds

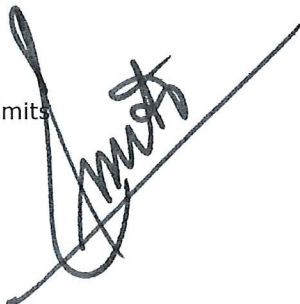
Besluit

- 1 De notitie "Het Initiatievenfonds: ondersteuning op maat" vast te stellen als kader voor het Initiatievenfonds.
- 2 Met ingang van 1 juli 2015 het Initiatievenfonds in te stellen met als doelstelling "Het ondersteunen van initiatieven waarbij mensen zich inzetten voor elkaar en/of voor hun leefomgeving".
- 3 De budgetten van het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn per 1 juli 2015 over te hevelen naar het Initiatievenfonds.
- 4 Het budget voor het Initiatievenfonds per 1 juli 2015 onder te brengen in het programma Bewoners en Bestuur.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

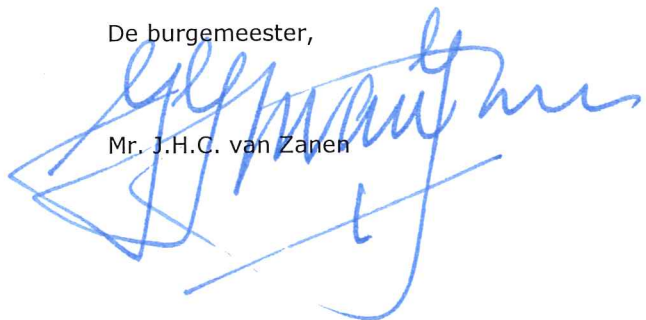
De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3320

Bijlage: notitie initiatievenfonds

Bijlage: Initiatievenfonds wijkverdeling 13 april 2015

Bijlage: beleidsregel initiatievenfonds concept-16 april 2015

Bijlage: Uitslag stemming stadsgesprek Iinitiatievenfonds, 28 jan. 2015

Eerdere besluitvorming

Coalitieakkoord "Utrecht maken we samen".

Uitvoering

Na de besluitvorming in de raad volgt een communicatietraject.

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling Cadsand, R.S. van (Reina)
Kenmerk	15.505056
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 52
Geheim	Nee

Inkoopstrategie Aanvullende zorg 2016 Meedoen naar Vermogen

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 In te stemmen met de inkoopstrategie Aanvullende zorg 2016 waarin twee pijlers centraal staan.
- 2 In te stemmen met de inkoopstrategie arbeidsmatige activering en het afschaffen van de eigen bijdrage regeling op deze zorgvorm vanaf 2016
- 3 In te stemmen met de richtinggevende kaders voor het financiële kader Meedoen naar vermogen 2016
- 4 Het College van B&W de opdracht te geven deze inkoopstrategie 2016 te vertalen naar inkoopafspraken met individuele aanbieders én de commissie M&S uiterlijk in oktober 2015 te informeren over de voortgang en uitkomsten van dit proces.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Toezeggingen wethouder Jongerius:

- De wethouder zal voor raadsbehandeling de raad informeren over de financiële gevolgen van de recent verschenen mei-circulaire op de voorliggende inkoopstrategie.
- De wethouder zal in de gesprekken met aanbieders van aanvullende zorg de uitgangspunten van de Wet normering topinkomens aan de orde stellen.
- De wethouder komt in de volgende kwartaalrapportage terug op de onafhankelijke cliëntondersteuning, veiligheid en de lopende pilots (o.a. m.b.t. 'ouderondersteuning' en 'sociale basis').
- Bij de 2e kwartaalrapportage worden mededelingen gedaan omtrent de ontwikkeling van Stedelijk Plan Ouderen.
- De wethouder brengt bij de buurtteams opnieuw onder de aandacht dat zij klanten wijzen op de mogelijkheid van inzage in hun dossier.
- De wethouder zal voor de zomer melden hoe de 'tegenkracht en de frisse blik' worden ingevuld.

Terug in de raad:

- Mogelijkheden voor nieuwe aanbieders/de mogelijkheid om afscheid te nemen van bestaande aanbieders,
- de gevolgen van nieuwe taakstellingen o.a. als gevolg van de mei-circulaire,
- het meer centraal stellen van de vraagstellers i.p.v. de aanbieders in volgende jaren.

Status: B

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3653

Bijlage: Notitie inkoopstrategie 2016 MnV

Bijlage: raadsbrief+aanvullende+informatie+bij+inkoopstrategie+MnV

Eerdere besluitvorming

Kadernota Meedoen naar vermogen (2013)

Uitvoeringsplannen eerste fase meedoen naar vermogen (2014)

Voorjaarsnota (2014)

Uitvoeringsplan tweede fase meedoen naar Vermogen (2014)

Programmabegroting 2015 (2014)

Raadsbrief monitoring en verantwoording Zorg voor Jeugd en Meedoen naar Vermogen (2014)

Wmo verordening (2014)

Uitvoering

Op basis van de inkoopstrategie 2016 zal het College van B&W het inkoopproces voor de aanvullende zorg verder vormgeven. De financiële kaders voor Meedoen naar Vermogen worden definitief vastgelegd in de programmabegroting 2016. Uiteindelijke doelstelling is om uiterlijk 1 november 2015 de inkoopafspraken met alle betrokken aanbieders te hebben gemaakt.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling
Kenmerk	15.505056
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 52

Inkoopstrategie Aanvullende zorg 2016 Meedoen naar Vermogen

Besluit

- 1 In te stemmen met de inkoopstrategie Aanvullende zorg 2016 waarin twee pijlers centraal staan.
- 2 In te stemmen met de inkoopstrategie arbeidsmatige activering en het afschaffen van de eigen bijdrage regeling op deze zorgvorm vanaf 2016
- 3 In te stemmen met de richtinggevende kaders voor het financiële kader Meedoen naar vermogen 2016
- 4 Het College van B&W de opdracht te geven deze inkoopstrategie 2016 te vertalen naar inkoopafspraken met individuele aanbieders én de commissie M&S uiterlijk in oktober 2015 te informeren over de voortgang en uitkomsten van dit proces.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

De burgemeester,

Drs. A.A.H. Smits

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

Utrecht organiseert de zorg anders. Dichterbij, persoonlijk en op maat. De gemeente gaat hierbij uit van de kracht van inwoners. Onder de noemer Meedoen naar Vermogen werkt Utrecht sinds 2012 aan het verwezenlijken van deze ambitie. In 2015 is hiertoe een belangrijke eerste stap gezet.

Sinds 1 januari 2015 functioneert het Utrechtse model met de drie sporen Sociale Basis, Basiszorg via Buurtteams en Aanvullende Zorg in de praktijk. De buurtteams vormen de spil in de ondersteuning en zorg van kwetsbare inwoners en hebben een belangrijke rol in de toegang naar de aanvullende zorg.

De kaders en doelen van Meedoen naar Vermogen zijn door de Raad vastgelegd in Kadernota en Uitvoeringsplannen eerste en tweede fase. Tegelijkertijd staat de inhoudelijke transformatie nog aan het begin. Dat geldt zeker voor de Aanvullende zorg. De afspraken die in 2015 zijn gemaakt met aanbieders waren immers in de eerste plaats gericht op continuïteit van zorg en op een zorgvuldige transitie.

Koers bepalen

Net als in voorafgaande jaren is de kern van de veranderstrategie werkende weg leren en stapsgewijs vernieuwen. De richting ontwikkelen we samen met betrokken partners en wordt inhoudelijk gevoed door de uitvoeringspraktijk.

In 2016 verschuift de focus van 'zorgvuldige transitie' naar 'stapsgewijze transformatie'. De gemeente wil 2016 benutten om:

- De sociale basis en basiszorg verder te versterken;
- Ervaring op te doen met nieuwe werkwijzen, verhoudingen en inrichtingsprincipes die passen bij de beoogde transformatie. Dat geldt in de breedte van het Utrechtse model en specifiek voor de Aanvullende zorg. De gemeente doet dit onder andere in de vorm van dialoogsessies cliëntregie, het Stedelijk plan Ouderen met de pilot wijkverpleging, de pilot 'op weg naar' Right to challenge en de taskforce en pilots Ernstige Psychiatrische Aandoeningen;

Parallel wil de gemeente een aantal quick wins verzilveren in de contracten die afgesloten worden voor 2016: het verder versimpelen van het administratieve proces en het doorontwikkelen van de sturing op kwaliteit, eenvoud en financiële beheersbaarheid.

De inkoopstrategie 2016 voor de aanvullende zorg sluit aan op de hierboven geschetste vernieuwingsagenda en wordt vormgegeven langs twee pijlers:

1. Investeren in de transformatie;
2. Contracteren en bekostigen waarin kwaliteit, eenvoud, flexibiliteit en financiële beheersbaarheid centraal staan.

Aanvullend is in de notitie de wijze waarop de gemeente vanaf 2016 de activering wil contracteren en bekostigen uitgewerkt.

Beslispunt

- 1 In te stemmen met de inkoopstrategie Aanvullende zorg 2016 waarin twee pijlers centraal staan.

Argumenten

- 1.1 De uitgangspunten voor de inkoop 2016 zijn kaderstellend voor de verdere invulling van het contracteringsproces.
Om het inkoopproces met individuele aanbieders in de tweede helft van 2015 zorgvuldig

vorm te geven zijn richtinggevende kaders noodzakelijk die aansluiten bij het Utrechtse Model, de vastgelegde doelen van Meedoen naar Vermogen en de veranderstrategie van stapsgewijs leren.

Beslispunt

- 2 In te stemmen met de inkoopstrategie arbeidsmatige activering en het afschaffen van de eigen bijdrage regeling op deze zorgvorm vanaf 2016

Argumenten

- 2.1 Vernieuwing in de wijze van contracteren en bekostigen conform Uitvoeringsplannen
Conform de kaders in de Uitvoeringsplannen MnV worden er in 2016 stappen gezet in de wijze van bekostigen en contracteren van de arbeidsmatige activering. De gemeente maakt meerjarige afspraken waarbij de stap wordt gezet naar persoonsvolgende bekostiging op basis van resultaat. Er wordt vanaf 2016 geen eigen bijdrage meer gevraagd. Dat past niet bij het karakter van (vrijwilligers)werk. Voorgestelde vernieuwing is samen met aanbieders en cliënten(organisaties) ontwikkeld. Zij kunnen zich goed vinden in voorgestelde aanpak.

Beslispunt

- 3 In te stemmen met de richtinggevende kaders voor het financiële kader Meedoen naar vermogen 2016

Argumenten

- 3.1 De beoogde beweging naar 'de voorkant' leiden tot een taakstelling in de aanvullende zorg.
De taakstelling voor de aanvullende zorg wordt in 2016 vooralsnog geraamd op circa €3 miljoen. Deze is opgebouwd uit een bedrag van €2 miljoen voor de verschuiving naar de basiszorg en €500.000 voor de sociale basis. Ook binnen de verschillende zorgvormen in de aanvullende zorg verwacht de gemeente een aantal kleine verschuivingen.
De verschuiving naar sterke basisvoorzieningen past bij de ingezette beweging naar sterkere basisvoorzieningen en het beschikbaar houden van de aanvullende zorg voor wie dat echt nodig heeft.

Kanttekeningen

- 3.1 Het financiële kader van de Wmo 2016 is nog onzeker.
Pas bij de meicirculaire zal duidelijk worden welk bedrag Utrecht in 2016 van het Rijk ontvangt voor uitvoering van de Wmo (als onderdeel van integratie uitkering Sociaal Domein). Het definitieve financiële kader voor Meedoen naar Vermogen wordt op basis hiervan vastgelegd bij de programmabegroting 2015. Zodra de informatie uit de meicirculaire bekend is zal de Raad hierover worden geïnformeerd (naar verwachting begin juni). Zo kan deze informatie nog worden betrokken bij de behandeling van dit raadsvoorstel.

Beslispunt

- 4 Het College van B&W de opdracht te geven deze inkoopstrategie 2016 te vertalen naar inkoopafspraken met individuele aanbieders én de commissie M&S uiterlijk in oktober 2015 te informeren over de voortgang en uitkomsten van dit proces.

Argumenten

Gemeente Utrecht

4.1 De inkoopafspraken voor 2016 met individuele aanbieders dienen te passen binnen de daarvoor gestelde kaders.

Met de vaststelling van de inkoopstrategie 2016 in juni stelt de gemeenteraad de richtinggevende kaders vast op basis waarvan in het vervolg van 2015 het inkoopproces verder kan worden vormgegeven.

De commissie M&S wordt hierover door het College ruim voor het einde van 2015 geïnformeerd. Dit om te kunnen toetsten en bewaken dat de inkoop van ondersteuning en zorg voor 2016 daadwerkelijk binnen de gestelde (inhoudelijke en financiële) kaders heeft plaatsgevonden.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling Cadsand, R.S. van (Reina)
Kenmerk	15.505056
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 52

Inkoopstrategie Aanvullende zorg 2016 Meedoen naar Vermogen

Besluit

- 1 In te stemmen met de inkoopstrategie Aanvullende zorg 2016 waarin twee pijlers centraal staan.
- 2 In te stemmen met de inkoopstrategie arbeidsmatige activering en het afschaffen van de eigen bijdrage regeling op deze zorgvorm vanaf 2016
- 3 In te stemmen met de richtinggevende kaders voor het financiële kader Meedoen naar vermogen 2016
- 4 Het College van B&W de opdracht te geven deze inkoopstrategie 2016 te vertalen naar inkoopafspraken met individuele aanbieders én de commissie M&S uiterlijk in oktober 2015 te informeren over de voortgang en uitkomsten van dit proces.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

Meedoen naar Vermogen: Inkoopstrategie aanvullende zorg 2016

Van zorgvuldige transitie naar stapsgewijze transformatie

Inhoudsopgave

AANLEIDING	2
1. VERNIEUWINGSAGENDA: 2016 IN MEERJARIG PERSPECTIEF.....	3
1.1. HET UTRECHTSE MODEL: AMBITIE EN VERANDERSTRATEGIE.....	3
1.2. FOCUS 2016	4
1.3. VERNIEUWINGSAGENDA 2016	4
2. INKOOPSTRATEGIE AANVULLENDE ZORG 2016	9
2.1. INVESTEREN IN DE TRANSFORMATIE	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
2.2. WIJZE VAN CONTRACTEREN EN BEKOSTIGEN	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
2.3. ACTIVERING.....	11
2.4. PLANNING INKOOPPROCES 2016 OP HOOFDLIJNEN.....	12

Aanleiding

We zijn er nu van...

Utrecht organiseert de zorg anders. Dichterbij, persoonlijk en op maat. De gemeente gaat hierbij uit van de kracht van inwoners. Onder de noemer Meedoen naar Vermogen werkt de gemeente sinds 2012 aan het verwezenlijken van deze ambitie. In 2015 is hiertoe een belangrijke eerste stap gezet.

Utrecht heeft zich goed voorbereid op de nieuwe verantwoordelijkheden. Uit de eerste kwartaalrapportage over de voortgang van de transities blijkt dat de continuïteit van zorg voor cliënten gewaarborgd is en dat in algemene zin de transitie goed is verlopen. In 2015 heeft de gemeente ook een aantal belangrijke stappen gezet in de vernieuwing van de ondersteuning en zorg in de stad: er is een stadsbreed dekkend netwerk aan buurtteams en er zijn onder de noemer sociale prestatie en dagondersteuning, 6.000 plekken gecreëerd gericht op ontmoeten.

...maar we zijn er nog niet

In de eerste maanden van 2015 heeft de focus gelegen op het bestendigen van de ingezette veranderingen en het verder inregelen van een aantal werkprocessen. In aansluiting daarop wil Utrecht vervolgstappen zetten. In dit raadsvoorstel leest u welke stappen dit zijn en wat dit betekent voor de inkoopafspraken 2016. De focus ligt daarbij op de aanvullende zorg. In dit derde spoor van het Utrechtse model staat de inhoudelijke transformatie nog aan het begin. De afspraken die in 2015 zijn gemaakt waren immers in de eerste plaats gericht op continuïteit van zorg en op een zorgvuldige transitie.

Waar nodig wordt in dit voorstel de verbinding gelegd met relevante ontwikkelingen en aanpalende beleidsterreinen zoals de ontwikkelen ten aanzien van vernieuwend welzijn en de sociale basis, de nieuwe nota Volksgezondheid, Participatiewet en Agenda Stad. Deze notitie kent nauwe samenhang met de inkoopstrategie jeugdhulp 2016. De notities kennen een vergelijkbare opzet en opbouw, maar lopen uiteen in de inhoudelijke uitwerking. Reden is dat de rol van de gemeente en opgaven in de aanvullende zorg verschillen. Zo is de gemeente in de Zorg voor Jeugd verantwoordelijk voor de gehele keten van jeugdhulp en is in de Wmo 2015 het samenspel tussen de Wmo, de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Zorgverzekeringswet (Zvw) cruciaal.

Met deze notitie wordt de toezegging afgedaan om uw Raad voor de zomer 2015 te informeren over de inkoopstrategie 2016 en de wijze waarop de gemeente de positie van cliënten in het Utrechtse model verder wil versterken. U kunt de voorjaarsnota en de eerste kwartaalrapportage over de voortgang van de transities betrekken bij de besluitvorming over dit voorstel. Dit najaar ontvangt u verder de halfjaarlijkse voortgangsrapportage en indien nodig, een aangepaste Wmo verordening.

Leeswijzer

Het voorstel bestaat uit twee delen. In hoofdstuk 1 wordt kort ingegaan op de vertrekpositie, de belangrijkste opgaven en de vernieuwingsagenda 2016. Op basis hiervan is in hoofdstuk 2 de inkoopstrategie 2016 voor de aanvullende zorg aan de hand van een drietal pijlers uitgewerkt. De inkoopstrategie voor de arbeidsmatige activering is separaat uitgewerkt.

1. Vernieuwingsagenda: 2016 in meerjarig perspectief

1.1. Het Utrechtse model: ambitie en veranderstrategie

Utrechters krijgen de kans om hun toekomst in eigen handen te nemen, mee te doen en zich te ontwikkelen. Dat geldt voor alle Utrechters. Meedoen, participeren en meetellen, dat is de norm én vanzelfsprekend. Het beoogde maatschappelijke effect van Meedoen naar Vermogen zoals vastgelegd in de Programmabegroting is:

- Utrecht is een vitaal sociale stad waar inwoners betrokken zijn en verantwoordelijkheid voor hun omgeving nemen;
- In Utrecht krijgen ook kwetsbare inwoners de kans om hun toekomst in eigen handen te nemen, mee te doen en zich te ontwikkelen.

Sinds 1 januari 2015 functioneert het Utrechtse model met de drie sporen – sociale basis, basiszorg via buurtteams en aanvullende zorg – in de praktijk. Er zijn belangrijke eerste stappen gezet om de ondersteuning voor burgers die dit nodig hebben anders in te richten: op maat, integraal, gericht op wat nodig is en het versterken van de eigen kracht en zelfredzaamheid. De buurtteams vormen de spil in het Utrechtse model en de nieuwe werkwijze.

Tegelijkertijd staat de inhoudelijke transformatie nog aan het begin. Dat gaat verder dan de decentralisatie of de transitie zelf. Het gaat om nieuwe werkwijze en veranderende verhoudingen tussen professional en cliënt, maar ook tussen overheid en samenleving. De afgelopen decennia is het vermogen van mensen om oplossingen voor hun problemen te vinden soms op de achtergrond geraakt. Dat geldt ook voor het besef van eigen verantwoordelijkheid om de eigen problemen naar vermogen op te lossen.

Utrecht heeft in de Kadernota een vijftal leidende principes vastgelegd:

- Eigen verantwoordelijkheid, keuzevrijheid en wederkerigheid zijn vanzelfsprekend;
- Ruimte voor professionele afwegingen en beslissingen;
- Normaliseren en uitgaan van de mogelijkheden;
- Hoogwaardige generalistische professionals aan de voorkant;
- Eenvoudiger systeem.

Deze principes richten het handelen van niet alleen gemeente en aanbieders, maar ook professionals, cliënten en inwoners en dienen als leidraad bij de doorontwikkeling van het Utrechtse model en bijbehorende werkwijze en rolverdeling. Conform Kadernota en Uitvoeringsplannen is de inzet van de gemeente gericht op het in gang zetten van een beweging naar sterke(re) basisvoorzieningen. De Aanvullende Zorg blijft beschikbaar voor de meest kwetsbare inwoners.

De kern van de veranderstrategie blijft werkende weg leren, stapsgewijs vernieuwen, samen met partners en cliënten(organisaties). Op deze wijze verwacht Utrecht kwalitatief hoogwaardige ondersteuning en zorg te organiseren die aansluit bij de behoeften van Utrechters wetende dat de groep inwoners die een beroep doet op de Wmo 2015 grofweg zal verdubbelen de komende jaren terwijl de budgetten gelijk blijven¹.

¹ Dit is het gevolg van een aantal ontwikkelingen: mensen worden ouder en blijven langer zelfstandig thuis wonen. De afbouw van intramurale capaciteit binnen de Wlz en Zvw maakt dat een grotere groep Utrechters een beroep doet op de ambulante ondersteuning en zorg in de wijk.

1.2. Focus 2016

Richting 2015 lag de focus op een zorgvuldige transitie, zorgcontinuïteit en het verzilveren van de taakstelling die gemeenten opgelegd kregen van het Rijk. Vanaf 2016 verschuift de focus naar:

- Ervaring opdoen met nieuwe werkwijzen, inrichtingsprincipes en houding en gedrag die passen bij de beoogde transformatie. Dat geldt in de breedte van het Utrechtse model en specifiek voor de Aanvullende zorg. De gemeente doet dit onder andere in de vorm van pilots en dialoogsessies;
- Het verder versterken van de sociale basis en basiszorg. De gemeente heeft de ambitie om hiervoor circa 3 mln. euro vrij te spelen binnen de aanvullende zorg in 2016. In de voorjaarsnota wordt deze ambitie verder uitgewerkt. Daarbij speelt mee dat er op moment van schrijven nog veel onduidelijkheid is over de omvang van het Wmo budget 2016 van de gemeente Utrecht. Dit is het gevolg van een aantal ontwikkelingen (zie onderstaande kader).

Onduidelijkheid over Wmo budget 2016

Het Rijk wil de realisatiecijfers van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) over 2014 betrekken bij de bepaling van de hoogte van het macrobudgetten Wmo 2015 en Jeugdwet. Dit zou leiden tot een forse neerwaartse bijstelling van de voor gemeenten beschikbare middelen voor de uitvoering van de nieuwe taken. Daarnaast spelen de mogelijke gevolgen van de invoering van een objectief verdeelmodel beschermd wonen. Het objectieve verdeelmodel Wmo bestaat in feite uit twee modellen: een voor begeleiding en een voor de taken van centrumgemeenten (beschermd wonen). Het objectief verdeelmodel beschermd wonen dat in het najaar van 2014 werd voorgesteld zou leiden tot een significante afname van het budget voor Utrecht. Naar verwachting geeft de meicirculaire meer duidelijkheid over bovenstaande punten en de omvang van het Wmo budget 2016 voor Utrecht.

1.3. Vernieuwingsagenda 2016

De vernieuwingsagenda 2016 bestrijkt de breedte van het Utrechtse model. De focus ligt echter op de vernieuwing van de aanvullende zorg. Achtereenvolgend komen het thema cliëntregie en de drie sporen sociale basis, basiszorg via buurtteams en aanvullende zorg aan bod.

Cliëntregie

‘Ik word in mijn waarde gelaten. Als dat niet zou gebeuren, zou ik niet gaan; ik ben toch niet gek.’ Zo verwoordde één van de dementerende cliënten van Dagcentrum Utrecht Oost wat hij belangrijk vond in zijn dagbegeleiding. De uitspraak werd gedaan in één van de tien dialoogsessies die in april en mei van dit jaar plaatsvonden. Hierin is met ruim 100 hele diverse cliënten uit de aanvullende zorg, hun mantelzorgers en begeleiders gesproken over vragen als: hoe kun je je mogelijkheden benutten, wanneer voel je je gehoord, wat vraagt dit van jouzelf, je omgeving en je begeleiding? En hoe kan het misschien ook anders?

Deze sessies waren een eerste stap om samen met cliënten, hun mantelzorgers, aanbieders en cliënten- en adviesraden te verkennen welke kansen er zijn voor meer cliëntregie binnen de aanvullende zorg, hoe deze vorm kan krijgen en welke stappen dit vraagt. Op deze manier wil de gemeente, net als in de sociale basis en basiszorg, verankeren dat ook in de aanvullende zorg wordt aangesloten bij de mogelijkheden en eigen keuzen van mensen. Op basis van de uitkomsten van alle gesprekken en adviezen van aanbieders en cliënten- en adviesraden zal in 2016 gewerkt worden aan het vergroten van cliëntregie binnen de aanvullende zorg. Borging hiervan vindt plaats in de inkoop voor 2017 en verder.

Sociale basis

Ook ten aanzien van de sociale basis wil de gemeente in 2016 stappen zetten. Zoals reeds aangegeven willen we in 2016 500.000 euro vrij spelen in de aanvullende zorg om de sociale basis verder te versterken. In aanvulling op hetgeen we reeds doen in dit eerste spoor – zie de Uitvoeringsplannen eerste en tweede fase – is de inzet gericht op:

- Het vergroten van de participatiemogelijkheden van mensen met een beperking, wat betreft deelname aan aanbod sport en beweging en het gebruik van digitale dienstverlening;
- Oplossen van knelpunten in de verbinding formele – en informele zorg. De eerste maanden van 2015 laten zien dat de formele en informele zorg (vrijwillige inzet in de zorg) elkaar steeds beter gaan vinden, maar dat dit ook leidt tot een toenemende vraag naar vrijwillige inzet, bijvoorbeeld vanuit de buurtteams. Er ontstaan daardoor een capaciteitsvraag bij organisaties in de informele zorg en dienstverlening. Bovendien wil de gemeente de komende jaren relatie tussen de aanvullende zorg(instellingen) en de informele zorg verder ontwikkelen;
- Stimulering van innovatie in sociale basis. Te denken valt aan: initiatieven van bewonersgroepen op gebied van zorg en welzijn. Bewoners kunnen zelf veel doen om de sociale basis in de stad te versterken. Initiatieven op gebied van onderlinge hulp wil de gemeente de ruimte geven. De gemeente wil pilots starten om de mogelijkheden te onderzoeken om publieke taken op welzijns- en zorggebied over te dragen. (Zie ook het kader over pilot op weg naar right to challenge op p.7)

Basiszorg via buurtteams

Conform Uitvoeringsplan tweede fase worden de buurtteams komend jaar verder versterkt. Het budget groeit van 12,5 mln. euro naar 14,5 mln. euro. Dit jaar ligt de focus op het bestendigen van de ingezette vernieuwing en werkwijze van de buurtteams. In aansluiting daarop wil de gemeente richting 2016 stappen zetten in de (door)ontwikkeling van de populatiegerichte bekostiging van de buurtteams en het samenspel van buurtteams met de medische basiszorg (zie ook onderstaande kader over de pilot wijkverpleging), met sociale basis en met aanvullende zorg aanbieders.

Pilot wijkverpleging

Utrecht is een van de drie gebieden waar Achmea vanaf 2016 de persoonlijke verzorging en verpleging van de inwoners die bij Achmea verzekerd zijn wijkgericht gaat inkopen.

Waarom? Achmea maakt deze keuze omdat de zorg nu erg versnipperd is. In Overvecht alleen zijn er bijvoorbeeld 48 aanbieders van persoonlijke verzorging en verpleging. Dat kan beter, simpeler en doelmatiger. Bovendien past de huidige wijze van bekostigen onvoldoende bij de beoogde beweging van productie naar populatie.

Wat betekent dit? Dat de aanbieders van persoonlijke verzorging en verpleging vanaf 2016 gaan werken met een wijkbudget. De indeling in wijken sluit aan bij de werkgebieden van de buurtteams. Per wijk krijgt een hoofdaannemer de opdracht om niet alleen kwalitatief hoogwaardige zorg te leveren, maar om ook een bijdrage te leveren aan een gezondere populatie in die wijk. Dit vraagt om samenwerking met buurtteam en huisarts en stimuleert het benutten van het algemeen toegankelijke aanbod in de wijk zoals de dagondersteuning.

Aanvullende zorg

Vertrekpunt

In de aanvullende zorg zijn alle maatwerkvoorzieningen ondergebracht. Het gaat om de specialistische begeleiding, de arbeidsmatige activering, dagbegeleiding, beschermd wonen, opvang en ADL-ondersteuning. Deze voorzieningen zijn nu veelal sectoraal georganiseerd: de gehandicaptenzorg, de ouderenzorg en de geestelijke gezondheidszorg. Verbindingen tussen sectoren of met de algemene voorzieningen in de stad worden mondjesmaat gelegd. De aansluiting op de eigen kracht van inwoners en het samenspel met de buurtteams en de inzet vanuit de Zvw en Wlz is nog volop in ontwikkeling. De inhoudelijke transformatie staat kortom nog aan het begin.

Koers bepalen

Vertrekpunt voor de transformatie in de aanvullende zorg is de logica van inwoners. De ondersteuning en zorg die vanuit de aanvullende zorg wordt geboden dient kwalitatief hoogwaardig te zijn en aan te sluiten bij de ondersteuningsvraag en behoeften van inwoners, ook bij de meest kwetsbare inwoners.

In 2016 is in de eerste plaats een ontwikkeljaar. Het 'leren vanuit de praktijk' doet de gemeente samen met aanbieders en Achmea in een aantal pilots:

- het stedelijk plan ouderen met de pilot wijkverpleging;
- de pilot op weg naar right to challenge;
- de taskforce en pilots Ernstig Psychiatrische Aandoeningen (EPA).

Parallel wil de gemeente een aantal quick wins verzilveren in de contracten die afgesloten worden voor 2016: het verder versimpelen van het administratieve proces en het doorontwikkelen van de sturing op kwaliteit, eenvoud en financiële beheersbaarheid.

In de Uitvoeringsplannen eerste en tweede fase is reeds uiteengezet wat de gemeente beoogt met de arbeidsmatige activering en de sociale prestatie. In onderstaand kader is dit nogmaals kort samengevat. Utrecht wil komend jaar een grote stap zetten in de wijze waarop we de activering bekostigen en contracteren. In hoofdstuk 2 is dit nader uitgewerkt.

Uit kadernota en Uitvoeringsplannen: sociale prestatie en arbeidsmatige activering

Activering is een verzamelterm voor zowel de maatwerkvoorziening 'Arbeidsmatige activering' als de algemene voorziening 'Sociale prestatie'.

Sociale prestatie zijn laagdrempelige activiteiten in de wijk gericht op zingeving en ontmoeting. Het zijn activiteiten 'voor en door' inwoners.

De arbeidsmatige activering is een maatwerkvoorziening waarbij een passende werksetting wordt gecreëerd voor inwoners jonger dan 67 jaar die niet in staat zijn om zelfstandig hun dag te structureren en waar geen verdien capaciteit van verwacht mag worden. Sociale prestatie en arbeidsmatige activering zijn onderdeel van arrangement 4 van de Participatiewet.

De gemeente de arbeidsmatige activering langs onderstaande lijn doorontwikkelen:

- *Iedereen kan naar vermogen een bijdrage leveren aan de samenleving. Activering is een vorm van onbetaald werk. Daarbij past geen eigen bijdrage. Vanaf 2016 komt de eigen bijdrage op arbeidsmatige activering te vervallen;*
- *Utrecht zet in op individueel maatwerk op werkzaamheden met een maximaal collectief verdienvermogen;*
- *Het deelnemer perspectief is leidend, geld volgt deelnemer. De gemeente wil op termijn alleen de begeleiding bekostigen en niet huisvesting. Vervoer wil de gemeente op termijn centraal organiseren;*
- *De gemeente zet in slimme combinaties van sociale prestatie en arbeidsmatige activering in het verlengde van de inzet vanuit de Participatiewet.*

Stedelijk plan ouderen

In het Uitvoeringsplan tweede fase is stil gestaan bij het vraagstuk van ouder worden in de stad. Wat daar duidelijk werd is dat het aandeel ouderen in Utrecht relatief klein blijft, terwijl het absolute aantal ouderen de komende jaren toeneemt. Tendens is dat ouderen langer thuis blijven wonen. Ook in Utrecht is dat het geval. Dit zal effect hebben op het aandeel overbelaste mantelzorgers, de aard en omvang van de eenzaamheidsproblematiek en de ervaren eigen regie. Logisch gevolg is ook dat de behoefte aan verzorgd wonen in de stad toeneemt. De huidige voorraad en verwachte vraag lopen uit de pas.

Belangrijke thema's de komende jaren zijn het versterken van de sociale en fysieke infrastructuur, het creëren van meer laagdrempelige voorzieningen 'voor en door' en slimmer samenwerken met aanbieders, verzekeraar, bewonersinitiatieven, cliënten(organisaties) en private partijen om meer te bereiken.

In het kader van slimmer samenwerken om meer te bereiken zijn er de afgelopen maanden gesprekken gevoerd met Achmea – het zorgkantoor en de grootste zorgverzekeraar in de stad – aanbieders, mantelzorgers en cliënten(organisaties) over een stedelijk plan ouderen. De ondersteuning en zorg voor de kwetsbare groep ouderen in de stad wordt immers vanuit zowel Wmo, Zvw als Wlz gefinancierd. In het stedelijk plan ouderen wordt de verbinding gelegd tussen:

- Preventie: de inzet op basis van de Wet Publieke Gezondheid, de Zvw en de brede sociale basis als onderdeel van de Wmo 2015. Onderwerp van gesprek is hoe domotica en zelfhulp meer en beter kunnen worden ingezet in combinatie met het vergroten van digitale vaardigheden;
- Sociale- en medische basiszorg: het intensiveren van de samenwerking tussen de huisarts en praktijkondersteuner, wijkverpleegkundige en buurtteam. Zie ook de eerder genoemde pilot wijkverpleging.
- Aanvullende zorg: het gefaseerd afbouwen van de intramurale capaciteit in de Wlz en parallel de implicaties voor de woningvoorraad en de voorzieningen in de wijk zoals de dagbegeleiding, kortdurend verblijf en dagbehandeling.

Een procesvoorstel om te komen tot dit stedelijk plan ouderen is rond de zomer gereed.

Pilot op weg naar Right to challenge

Onder de noemer dagondersteuning zijn afgelopen jaar 'huiskamers' gecreëerd waar ouderen actief zijn en elkaar ontmoeten. Initiatieven in zelfbeheer hebben daarin een actieve rol. De ouderen die de dagondersteuning bezoeken zullen de komende jaren kwetsbaarder worden. Dit betekent dat zij meer structuur en deskundigheid in begeleiding nodig hebben dan dit concept biedt. Idealiter kan deze groep op de voor hen vertrouwde plek blijven komen. Om te onderzoeken of dat mogelijk is en welke randvoorwaarden dat vraagt start dit najaar een pilot. Binnen de pilot onderzoeken één of twee inwonersinitiatieven die dagondersteuning bieden wat en hoe zij binnen hun concept meer intensieve ondersteuning kunnen bieden en welke randvoorwaarden dit vraagt. Bij dit onderzoeksproces worden ook de huidige aanbieders van dagbegeleiding betrokken zodat wederzijds geleerd kan worden.

Taskforce EPA

In het Uitvoeringsplan tweede fase is de vignetten studie Ernstige Psychiatrische Aandoeningen (EPA) genoemd. Deze vignetten geven inzicht in de opbouw en financiering van de zorg en ondersteuning van de EPA populatie in Utrecht en in de regio gemeenten. Het beeld dat hieruit naar voren komt is dat de samenhang tussen de GGZ-zorg die de verzekeraar in koopt en de WMO-ondersteuning vanuit de gemeente dusdanig groot is dat partijen een collectieve verantwoordelijkheid voelen om de zorg en ondersteuning voor inwoners met EPA goed te organiseren. Om invulling te geven aan deze ambitie is de taskforce EPA met Achmea, gemeente Utrecht, aanbieders en cliëntenorganisaties gestart. Gezamenlijk hebben zij de volgende ambitie en uitgangspunten geformuleerd:

- De taskforce streeft naar laagdrempelige en toegankelijke ondersteuning en behandeling in de wijk/regio voor mensen met EPA. De ondersteuning vanuit Wmo en zorg vanuit Zvw is op elkaar afgestemd;
- Er wordt passende ondersteuning en zorg geleverd: niet meer dan nodig en niet minder dan noodzakelijk;
- De zorg wordt waar mogelijk in de thuissituatie (ambulant) geboden;
- De specialistische ambulante begeleiding en behandeling in de wijk wordt in aansluiting op de basiszorg – buurtteams, huisarts en Praktijkondersteuner, basis GGZ – vormgeven;
- De ondersteuning en zorg is gericht op het bevorderen van herstel en volwaardig burgerschap, heeft oog voor de culturele diversiteit van de EPA-groep en sluit aan op het eigen netwerk van de cliënt;
- Gemeente, verzekeraar, aanbieders en cliëntenorganisaties committeren zich aan de opgave om de zorg voor mensen met EPA betaalbaar te houden en te voorkomen dat deze groep groter wordt.

Dit najaar starten een viertal pilots. Twee pilots in Utrecht en twee in de regio. De pilots richten zich op het opnieuw vorm geven van de specialistische zorg aan mensen met een ernstige psychiatrische aandoening waarbij de opbouw van ambulante zorg gelijk op gaat met de afbouw van bedden. De bedoeling is om te komen tot een samenhangende, outreachende ambulante ggz-structuur, die aan sluit op de zorgvragen van cliënten en hun naasten en die op herkenbare wijze aan sluit op de basiszorg. Uitgangspunt hierbij is dat cliënten zo veel mogelijk herstellen in de eigen woonomgeving en dat de zorg drempelloos kan worden op-

en afgeschaald. Op basis van onder andere de opbrengsten van de pilots verwacht de gemeente vanaf 2017 meer fundamentele keuzen te kunnen maken over de inrichting van de Aanvullende zorg.

De pilots EPA leveren handvatten voor de doorontwikkeling van de voorzieningen beschermd wonen en opvang vanaf 2017. Vooruitlopend daarop wil de gemeente al in 2016 een aantal stappen zetten. Dat is ook nodig. Het beroep op deze voorzieningen is de eerste maanden van 2015 toegenomen. Groeiende wachtlijsten zijn het gevolg. De gemeente gaat in gesprek met aanbieders over hoe we dit kunnen oplossen binnen de financiële kaders voor beschermd wonen en opvang.

2. Inkoopstrategie Aanvullende zorg 2016

In dit hoofdstuk gaan we achtereenvolgend in op de wijze waarop de zorgvormen beschermd wonen, opvang, dagbegeleiding, kortdurend verblijf, ADL-ondersteuning worden gecontracteerd. Aanvullend schetsen we de aanpak ten aanzien van de arbeidsmatige activering. In paragraaf 2.3 gaan we in op de planning van het inkoopproces in het vervolg van 2015.

2.1. Twee pijlers

In 2016 verschuift de focus van 'zorgvuldige transitie' naar 'stapsgewijze transformatie'. De gemeente wil 2016 benutten om ervaring op te doen met nieuwe werkwijzen, verhoudingen en inrichtingsprincipes die passen bij de beoogde transformatie. De inkoopstrategie 2016 voor de aanvullende zorg sluit hierop aan en wordt vormgegeven langs twee pijlers:

1. Investeren in de transformatie;
2. Contracteren en bekostigen waarin kwaliteit, eenvoud, flexibiliteit en financiële beheersbaarheid centraal staan.

Hieronder worden deze twee pijlers uitgewerkt. Ze staan overigens niet los van elk elkaar en kennen een sterke wisselwerking.

1. Investeren in de transformatie

De transformatie van de aanvullende zorg staat nog maar aan het begin. De kernvraag is hoe met behoud van kwaliteit de beschikbare expertise binnen de aanvullende zorg beter kan aansluiten bij de generalistische werkwijze van de buurtteams. De eerder genoemde pilots en dialoogsessies in 2015 en 2016 leveren handvatten voor het beantwoorden van deze vraag. Vooruitlopend daarop wil de gemeente voor een jaar contractafspraken maken met bestaande aanbieders van aanvullende zorg. Uitgangspunt is en blijft dat er voldoende keuzemogelijkheden zijn voor cliënten.

Vanaf 2017, wanneer de meer fundamentele keuzen over de inrichting van de aanvullende zorg voorliggen, onderzoekt de gemeente de meerwaarde van nieuwe toetreders per zorgvorm.

Bij het contracteren van de aanvullende zorg voor 2016 staan de onderstaande uitgangspunten centraal. Deze uitgangspunten vormen de basis voor de te maken inkoopafspraken met individuele aanbieders:

- Hoge kwaliteit (effectiviteit en klanttevredenheid) tegen een redelijke prijs;
- Flexibiliteit;
- Samenwerkingsgericht;
- Het totale gecontracteerde aanbod dient aan te sluiten bij de (verwachte) vraag in Utrecht. Daarbij gaat het zowel om inhoud als omvang.
- Niet in de laatste plaats: partnerschap en vertrouwen tussen de gemeente en alle betrokken partners om de veranderingen stapsgewijs en gezamenlijk vorm te geven.

Ook blijft voor de inkoop 2016 een aantal algemene prioriteiten centraal staan die al eerder uitgebreid aan de orde zijn gesteld in de Kadernota en Uitvoeringsplannen. Ze sluiten aan bij de leidende principes en zijn randvoorwaardelijk voor alle betrokken aanbieders en krijgen (net als vorig jaar) een plek in het inkoopproces en de uiteindelijke leveringsafspraken: aandacht voor participatie van cliënten, cultuursensitief werken, borging van de privacy en proportionele informatiedeling, zorgvuldige en tijdige communicatie: met cliënten en met andere partners.

In het vorige hoofdstuk is aangegeven dat de financiële beheersbaarheid van de ondersteuning en zorg, nu en in de toekomst, en de vernieuwingsopgaven hand in hand dienen te gaan. In 2016 investeert de gemeente zodoende in het verder versterken van het de sociale basis en buurtteams. Door de substitutie van 85% van de ambulante begeleiding naar het buurtteam verwacht de gemeente circa 3,5 mln. euro vrij te spelen binnen de aanvullende zorg. Echter, op een aantal punten verwacht de gemeente meerkosten:

- Voor dagbegeleiding ontstaat het beeld dat er in 2015 opgeteld (te) krap is ingekocht, mede door het gebrek aan duidelijke gegevens. Voor 2016 maken we hierover aan de hand van de realisatiecijfers over 2015 nieuwe afspraken;
- Met de keuze om de eigen bijdrage arbeidsmatige activering te laten vervallen is circa 250.000 euro gemoeid;
- Zoals reeds aangegeven dient de groei binnen beschermd wonen en opvang opgevangen te worden binnen de financiële kaders voor deze zorgvormen.

2. Wijze van contracteren en bekostigen

De wijze van contracteren en bekostigen moet bijdragen aan kwaliteit, eenvoud, flexibiliteit en financiële beheersbaarheid. Net als in 2015 kiest de gemeente ervoor om te differentiëren in de wijze van contracteren en bekostigen van grote en kleine aanbieders van aanvullende zorg.

Wijze contracteren

De gemeente maakt contractafspraken met grote aanbieders van aanvullende zorg voor de periode van 1 jaar met een optie tot verlengen. Met de bestaande groep kleine aanbieders wordt een raamovereenkomst afgesloten voor 2016.

Wijze bekostigen

Grote aanbieders zijn aanbieders met een totale contractwaarde die hoger ligt dan 100.000 euro. De afspraken worden in 2016 gebaseerd op de zorgvormen zoals Utrecht die ook hanteerde in 2015: beschermd wonen, opvang, dagbegeleiding, specialistische individuele ondersteuning en ADL-ondersteuning. Aanbieders geven aan dat deze indeling in zorgvormen het mogelijk maakt om door te groeien naar een meer vraaggerichte (en minder productgerichte) inzet van voorzieningen en expertise. De ambitie is om in 2016 verdere stappen te zetten naar het meer resultaatgericht formuleren van de prestaties. Met name op het gebied van kwaliteit, effectiviteit en cliënttevredenheid.

Gekoppeld aan de zorgvormen hanteert de gemeente voor grote aanbieders in 2016 wederom de zogeheten 'vierkantbekostiging'. Op basis van monitor gegevens (stroom- en stand gegevens) en de doelstellingen voor 2016 komen we tot afspraken per zorgvorm. De zorgvormen opgeteld vormen samen het financiële vierkant waarbinnen de aanbieder ondersteuning en zorg moet leveren. Binnen iedere zorgvorm is ruimte voor het bieden van consultatie richting Buurtteams. Deze wijze van bekostigen biedt ruimte om 'met gesloten beurzen' een bijdrage te leveren aan eerder genoemde pilots.

In 2015 heeft de gemeente met kleine aanbieders individuele contracten afgesloten op basis van declaratie van feitelijk geleverde ondersteuning en zorg. Ook in 2016 wil de gemeente ondersteuning en zorg van kleine aanbieders op deze wijze bekostigen.

Persoonsgebonden budget

Het Persoonsgebonden budget (Pgb) is een volwaardig alternatief voor Zorg in Natura (Zin). Utrechters hebben de mogelijkheid om maatwerkvoorzieningen in de Wmo in de vorm van een Pgb te verzilveren. De kern van het Utrechtse model is dat waar mogelijk ondersteuning en begeleiding door de buurtteams geboden wordt. Laagdrempelig en dichtbij. De buurtteams zijn – op basis van de Wmo 2015 en de gemeentelijke verordening – een 'algemene voorziening' waarvoor geen Pgb aangevraagd kan worden.

Op dit moment gaat de aandacht uit naar het goed inregelen van de werkwijze en de rol van de buurtteams en regionale toegang in de begeleiding en toewijzing van het Pgb. Pas in de loop van het jaar verwachten we meer zicht te hebben op de uiteindelijke omvang en redenen van cliënten om voor een Pgb te kiezen. Op basis van die kennis kunnen we dit najaar uitgangspunten benoemen voor het Pgb beleid in relatie tot de beoogde transformatie. Daarbij betrekken we de Motie Integraal PGB (M119).

Wijze van monitoring

In de raadsbrief van 11 november 2014 staat de systematiek van monitoring en verantwoording uitgebreid omschreven. Deze systematiek hanteert de gemeente ook in 2016. De kern is dat monitoring plaatsvindt op twee niveaus. In de eerste plaats op het niveau van de maatschappelijke effecten en ten tweede op het niveau van de resultaten van de ondersteuning en zorg die door aanbieders wordt geleverd. De gemeente krijgt zicht op de resultaten van de ondersteuning en zorg door informatie te verzamelen over:

- aantallen cliënten (bereik, instroom en doorstroom);
- de effectiviteit van de ondersteuning en zorg (doelbereik, snelheid, cliëntervaring en werkwijze);
- de kwaliteit (klachten, kwaliteitsbeleid, tevredenheid samenwerkingspartners).

Monitoring is nadrukkelijk niet alleen bedoeld ter verantwoording achteraf, maar vooral om tijdig te signaleren en bij te sturen. Dat doet de gemeente onder meer door gebruik te maken van kwantitatieve en kwalitatieve bronnen, korte feedbackloops en datagebonden sturing. De informatie die Utrecht hiermee genereert is een essentieel onderdeel van de gemeentelijke sturing en stelt de gemeente in staat om actief (bij) te sturen. Minstens zo belangrijk is op welke wijze de uitkomsten van deze monitoring worden benut in de vorm van analyse, gesprekken en afspraken met aanbieders en andere betrokkenen. Dat gebeurt in bilaterale gesprekken tussen de gemeente als opdrachtgever en de aanbieders en op thema of buurtgericht met meerdere aanbieders en cliënten(organisaties).

Eenvoud en het waar mogelijk verder beperken van de administratieve lasten heeft ook in 2016 prioriteit. Zoals in de eerste voortgangsrapportage geschetst lijkt deze sinds 1 januari voor professionals en aanbieders die met meerdere gemeenten te maken hebben eerder toe- dan afgenomen. We rekenen het in Utrecht tot onze verantwoordelijkheid om de administratieve lasten voor aanbieders zo laag mogelijk te houden en hebben dit vertaald naar de wijze van bekostigen en de verantwoording die we daarover vragen. In 2016 willen we de administratieve lasten verder verlagen door de eigen bijdrage regelingen te versimpelen en te harmoniseren. Door als Utrecht een speerpunt te maken van het beperken van de administratieve lasten verwachten we een positieve en actieve bijdrage te leveren aan de landelijke doelstellingen van de VNG, de branches en het Rijk.

2.2. Activering

Zoals reeds aangegeven wil de gemeente richting 2016 stappen zetten in de wijze waarop de arbeidsmatige activering en sociale prestatie worden gecontracteerd en bekostigd.

Arbeidsmatige activering is een vorm van (vrijwilligers)werk. Iedereen weet hoe belangrijk het is om werk te doen dat aansluit bij jouw interesses en kwaliteiten. Zodoende dient er in de eerste plaats voldoende diversiteit te zijn in het aanbod van arbeidsmatige activering. Een tweede punt is dat het aanbod aansluit bij de behoeften van de deelnemers. Ook hier is maatwerk het adagium. De gemeente verwacht dat het versterken van de positie van de cliënt hier een positieve invloed op heeft. Zodoende kiest de gemeente ervoor om de arbeidsmatige activering vanaf 2016 persoonsvolgend te bekostigen. Hoe werkt dat? Het buurtteam gaat het gesprek aan over wat iemand nodig heeft om mee te doen. Samen met de burger benoemen zij het beoogde resultaat en welke ondersteuning iemand nodig heeft om dat te bereiken. De gemeente hanteert vijf resultaatgebieden als het gaat om activering. Aan ieder resultaatgebied wordt een virtueel budget gekoppeld. Dit virtuele budget kan de deelnemer inzetten bij aanbieders die de gemeente

geselecteerd heeft. De aanbieders werken met een raamovereenkomst zonder omzet garantie. Er is met andere woorden een (financiële) prikkel om kwaliteit en maatwerk te leveren.

In 2016 wil de gemeente met alle bestaande aanbieders die voldoen aan de kwaliteitsvoorwaarden een meerjarige raamovereenkomst sluiten. In totaal gaat het om circa 40 van de bestaande hoofd- en onderaannemers van arbeidsmatige activering. De gemeente heeft de ambitie om vanaf 2017 (gefaseerd) nieuwe toetreders toe te laten.

In 2016 stopt de gemeente met het innen van een eigen bijdrage op de arbeidsmatige activering. Ook de huisvesting wordt vanaf 2016 niet meer bekostigd. Het bedrag per resultaatgebied is opgebouwd uit begeleidingskosten in combinatie met eventuele vervoerskosten.

2.3. Planning inkoopproces 2016 op hoofdlijnen

Op basis van de bovenstaande inkoopstrategie 2016 zal het college van B&W het inkoopproces voor 2016 verder vormgeven en uitvoeren. Vooruitlopend hierop ontvangen alle gecontracteerde organisaties voor 1 juni een brief waarin het proces op hoofdlijnen wordt geschetst inclusief of de gemeente voornemens is om ook voor 2016 de organisatie te contracteren. Dit is conform de leveringsafspraken 2015.

Na vaststelling van deze inkoopstrategie in de Raad vinden in en direct na de zomer gesprekken plaats met alle grote en middelgrote aanbieders in de aanvullende zorg. Tegelijkertijd wordt de hierboven beschreven aanpak voor het contracteren van de arbeidsmatige activering verder uitgewerkt. Deze stappen worden vergezeld van een voor alle aanbieders toegankelijke Q&A (op de website van de gemeente).

In september en oktober wordt de uitkomst van de gesprekken vertaald naar contractafspraken en bijbehorende leveringsafspraken. Doelstelling is dat dit proces uiterlijk 1 november 2015 af te ronden. De commissie M&S zal medio oktober over voortgang en uitkomsten hiervan worden geïnformeerd.

De leden van de gemeenteraad van Utrecht

Behandeld door	R. van Cadsand	Datum	16 juni 2015
Doorkiesnummer	06 18240460	Ons kenmerk	15.506246
E-mail	r.van.cadsand@utrecht.nl	Onderwerp	Aanvullende informatie bij Inkoopstrategie MnV 2016
Bijlage(n)	geen	Verzonden	
Uw kenmerk			
Uw brief van			

Geachte raadsleden,

Op 4 juni jl. is in de Commissie Mens en samenleving gesproken over het Raadsvoorstel *Inkoopstrategie Meedoen naar vermogen 2016*. Wethouder Jongerius heeft toegezegd u nader te informeren over een aantal punten voorafgaande aan de behandeling van het raadsvoorstel in uw Raad op 25 juni a.s.

In deze brief gaan we achtereenvolgend in op de meicirculaire, de keuze van het college om gericht nieuwe aanbieders toe te laten in 2016 en de betrokkenheid van de Raad bij de vervolgstappen in het inkoopproces.

Meicirculaire

Op 2 juni jl. is de meicirculaire verschenen. U bent reeds geïnformeerd over de implicaties van de meicirculaire voor de uitkeringen uit het gemeentefonds voor de gemeente Utrecht (brief nr. 15.506153). In aansluiting daarop staan we stil bij de implicaties van de mei circulaire voor het Raadsvoorstel *Inkoopstrategie Meedoen naar Vermogen 2016*.

Feiten en cijfers

Het budget dat gemeenten ontvangen voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) bestaat uit twee delen: een budget voor de gemeentetaken en een budget voor de centrumgemeente taken.¹

Utrecht moet in 2015 en 2016 rekening houden met een verlaging van de beschikbare middelen voor zowel de gemeentetaken als de centrumgemeente taken. Het gaat om een afname van het budget voor de gemeente taken van 2,6 mln. euro in 2015 en 2,7 mln. euro in 2016. Het budget voor de centrum gemeente taken daalt in 2015 met 1,7 mln. euro en in 2016 met 2,6 mln. euro.

Het budget voor de gemeentetaken bedraagt in 2016 29,5 mln. euro en blijft grofweg gelijk tot en met 2018. Het budget voor de centrumgemeente taken bedraagt 101,7 mln. euro in 2016. Dit bedrag is gebaseerd op de historische kosten. Het Rijk ontwikkelt een nieuw verdeelmodel voor Beschermd

¹ Uit het gemeente taken budget worden onder anderen de buurtteams, individuele verstrekkingen, hulp bij huishouden, begeleiding en dagbesteding gefinancierd. Beschermd wonen en opvang worden gefinancierd vanuit centrumgemeentemiddelen.

Wonen dat implicaties zal hebben voor de beschikbare middelen in de daaropvolgende jaren..

Implicaties voor contractafspraken 2015 en inkoopstrategie 2016

Het is complex om zicht te krijgen op de implicaties van de meicirculaire voor het Wmo budget: de omvang van het totale budget, het budget voor de gemeente taken en het budget voor de centrum gemeente taken. Als ook de wijze waarop deze budgetten zich ontwikkelen in de tijd. Wat meespeelt is dat er veel mutaties zijn geweest door het Rijk in en tussen de verschillende budgetten.

Wij hebben de wijzigingen geanalyseerd. De verwachting is dat wij de afname van het budget in 2015 en 2016 opgevangen kan worden binnen het financiële kader voor de Wmo. Dat doen we op de volgende manier:

1. De afname van het budget in 2015 en 2016 is in de eerste plaats het gevolg van een verschuiving van cliënten van Wmo naar Wet langdurige zorg (Wlz). Zo leidde het besluit over de 'Wlz-indiceerbaren' ertoe dat uiteindelijk minder cliënten onder de Wmo 2015 en de Jeugdwet vallen dan eerder voorzien. Gevolg is dat het Rijk de integratie-uitkering sociaal domein structureel verlaagt. Het gaat met andere woorden niet om een korting, als wel een verschuiving van cliënten en kosten en daarbij horende middelen.
2. De grensvlakken tussen Wmo en Wlz zijn nog niet uitgekristalliseerd. In de vierkanten van een aantal aanbieders van beschermd wonen zijn zogeheten ZZP-B bedden met een functieverwijzing ZZP-C onterecht meegenomen. Dit wordt nu hersteld door de 'vierkanten' bij een aantal aanbieders naar beneden bij te stellen.
3. Gemeenten hebben in 2014 pas in het najaar zicht gekregen op de omvang van het budget voor 2015. Met alle onzekerheden die er destijds waren rondom het budget heeft Utrecht voorzichtig begroot voor 2015. Zo heeft Utrecht een bedrag van 3 mln. euro gereserveerd om een eventuele groei in beschermd wonen op te kunnen vangen. Vooralsnog kunnen we interen op de begrote ruimte voor groei.
4. Utrechters die gebruik maken van maatwerkvoorzieningen betalen een inkomensafhankelijke eigen bijdrage. Omdat er vooraf geen duidelijkheid was over de omvang van de eigen bijdrage, hebben we in eerste instantie voorzichtig begroot op 1,5 mln. euro. Op basis van berekeningen van VWS blijkt dit hoger uit te vallen. We verwachten dat we een deel van de verlaging van de rijksmiddelen hiermee kunnen opvangen.

Aangezien wij verwachten de krimp van het budget op deze manier structureel op te kunnen vangen heeft de meicirculaire vooralsnog geen implicaties voor het Raadsvoorstel *Inkoopstrategie Meedoen naar Vermogen 2016*.

Deze aanname moet wel in de context worden geplaatst van risico's en onzekerheden die ook thans nog bestaan met betrekking tot de omvang en benutting van het WMO-budget, zoals:

- De hoogte van het Wmo budget 2015 is gebaseerd op historisch zorggebruik. Het is onduidelijk wanneer de centrumgemeente middelen worden verdeeld op basis van een objectief verdeelmodel en wat dit zou betekenen voor de hoogte van het budget voor Utrecht.
- Begroting versus realisatie. In de loop van 2015 wordt duidelijk of de begrote uitgaven en inkomsten kloppen: zijn de inkomsten uit de eigen bijdrage regeling inderdaad 4,5 mln. euro, is er inderdaad minder groei van beschermd wonen, blijven de declaraties van kleine aanbieders en de kosten voor PGB binnen het daarvoor begrote budget, welke beweging zien we op de grens van Wmo, Zvw en Wlz et cetera.
- De dekking voor de voorstellen in de Inkoopstrategie Meedoen naar vermogen 2016 wordt gevonden in de overdracht van ambulante begeleiding van aanvullende zorg van instellingen

16 juni 2015

naar de Buurteams. Deze overdracht bestrijkt het gehele jaar 2015. De financiële vertaling van deze overdracht moet nog in de inkoop 2016 worden gerealiseerd.

- De verwachting is dat de groep inwoners die een beroep doet op de Wmo 2015 aanmerkelijk zal toenemen de komende jaren terwijl het budget voor de gemeentetaken gelijk blijft en het budget voor de centrumgemeente taken een lichte groei laat zien.

In de Programmabegroting 2016 en rapportages over de voortgang van de transities die u in september 2015 en in januari 2016 ontvangt informeren wij u nader over deze punten.

Stapsgewijs vernieuwen

Balans zoeken

In de commissie van 4 juni jl. heeft u de verwachting uitgesproken dat het college in 2017 stappen zet om op basis van vraag(ontwikkeling) contractafspraken te maken met aanbieders. Nu vormen de realisatiecijfers het vertrekpunt voor de omvang van de 'vierkanten' per aanbieder. Wij delen deze ambitie. De combinatie van de verwachte groei in het beroep op Wmo voorzieningen en de ambitie om de ondersteuning en zorg kwalitatief hoogwaardig en betaalbaar te houden maken dit ook noodzakelijk. Met wat eenvoudig verstellwerk zijn we er niet. Het vraagt om nieuwe werkwijzen, andere verhoudingen en inrichtingsprincipes die passen bij de beoogde transformatie.

Tegelijkertijd wil Utrecht beheerst vernieuwen. De vernieuwing die het afgelopen jaar is ingezet heeft al veel veranderingen tot gevolg voor Utrechters, voor cliënten en voor aanbieders. Sinds 2015 is er een stadsbreed dekkend netwerk van buurtteams, is het overgrote deel van de ambulante begeleiding van de aanvullende zorg verschoven naar de buurtteams, zijn er de sociale prestatie en dagondersteuning en is het nieuwe concept Hulp bij het huishouden operationeel. Ook in de Zvw en de Wlz zijn veel ontwikkelingen in gang gezet: de basis GGZ, bezuinigen op de FACT-teams en afbouw van klinische bedden GGZ, de korting op de aanspraak wijkverpleging en feit dat mensen steeds moeilijker een indicatie krijgen voor de Wlz.

In de aanpak is het zoeken naar een balans tussen stappen zetten in de transformatie en voorkomen dat kennis, samenwerkingsrelaties en werkgelegenheid verloren gaan en de continuïteit van zorg onder druk komt te staan. Bovendien willen we inhoudelijk iets neerzetten dat doordacht en beproefd is, nu en in de nabije toekomst. Dat doen we door in 2015 en 2016 ervaring op te doen met nieuwe werkwijzen, inrichtingsprincipes en houding en gedrag die passen bij de beoogde transformatie. Dat geldt in de breedte van het Utrechtse model en specifiek voor de Aanvullende zorg. De gemeente doet dit onder andere in de vorm van pilots en dialoogsessies.

Gericht nieuwe toetreders toelaten in 2016

Bij de hierboven geschetste aanpak past dat we in 2016 alleen gericht nieuwe aanbieders kunnen toelaten. Dat doen wij bijvoorbeeld bij de activering. In 2016 maakt de gemeente met alle hoofd- en onderaannemers contractafspraken. Het gaat in totaal om circa 40 aanbieders. Daarnaast biedt de gemeente kwalitatief hoogwaardige PGB aanbieders de kans om ondersteuning en zorg in natura te gaan leveren.

Overigens heeft de gemeente Utrecht op dit moment contracten met 92 aanbieders van aanvullende zorg. Daarnaast zijn er contractafspraken met de buurtteams, 15 thuiszorginstellingen voor de Hulp bij het Huishouden en circa 20 aanbieders van sociale prestatie en dagondersteuning. Er is veel diversiteit in het aanbod en er zijn ruime keuzemogelijkheden in het Zorg in Natura aanbod. Daarnaast bestaat de optie van een PGB bij maatwerkvoorzieningen. Hiermee is de keuzevrijheid voor cliënten in de aanvullende zorg geborgd.

In 2017 wordt gestart met het toelaten van nieuwe aanbieders in de aanvullende zorg.

Betrokkenheid Raad bij vervolgproces

In september ontvangt de Raad de volgende rapportage over de voortgang van de transities. In deze

16 juni 2015

rapportage wordt de Raad geïnformeerd over de uitwerking en voortgang van het Stedelijk Plan ouderen, de pilot Ernstige Psychiatrische Aandoening (EPA) en de versterking van de sociale basis. Aanvullend organiseert wethouder Jongerius na de zomer een expertmeeting voor raadsleden waarin de stand van zaken m.b.t. de contractering met commissie gedeeld wordt, waardoor u zich een concreet beeld kunt vormen van de inkoop. In oktober wordt de Raad per brief geïnformeerd over de uitkomsten van het contracteringsproces.

Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De gemeentesecretaris

de Burgemeester

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling Wigboldus, J.N.T. (Jan-Nico)
Kenmerk	15.505055
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 55
Geheim	Nee

Inkoopstrategie jeugdhulp 2016

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 In te stemmen met de inkoopstrategie jeugdhulp 2016 waarin vier pijlers centraal staan.
- 2 In te stemmen met de richtinggevende kaders voor invulling van de financiële opgave in de aanvullende zorg
- 3 Het College van B&W de opdracht te geven deze inkoopstrategie 2016 te vertalen naar inkoopafspraken met individuele jeugdhulpaanbieders én de commissie M&S uiterlijk in oktober 2015 te informeren over de voortgang en uitkomsten van dit proces.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Toezeggingen wethouder Everhardt:

- De wethouder organiseert na de zomer een expertmeeting waarin o.a. de stand van zaken m.b.t. de contractering/concretisering met elkaar gedeeld zal worden.
- De wethouder brengt in de gesprekken met Achmea o.a. de signalen rondom het zorgaanbod voor bijna/net 18-jarigen aan de orde. Hij roept daarbij de commissie op om signalen aan hem kenbaar te maken.
- De wethouder gaat in het voorstel de passage m.b.t. 'één plan...' nog tekstueel aanpassen.
- De wethouder komt bij de aanbesteding voor 2017 terug op de suggestie van langere termijnfinanciering als mogelijkheid tot beloning voor innovatieve zorgverleners.
- De wethouder komt terug op de gevolgen voor landelijk werkende instellingen van nieuwe afspraken na contractonderhandelingen.

Terug in de Raad:

De CU, SP en SBU willen in raad in ieder geval terugkomen invulling van de

financiering.
Status: B

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3385

Bijlage: ruimte-voor-jeugdhulp (bijlage bij Inkoopstrategie jeugdhulp 2016)

Bijlage: Inkoopstrategie jeugdhulp 2016 (versie 10 juni def)

Eerdere besluitvorming

Kadernota Zorg voor Jeugd (2013)

Uitvoeringsplan 1e fase Zorg voor Jeugd (2014)

Programmabegroting 2015, deelprogramma Jeugd (2014)

Uitvoeringsplan 2e fase Zorg voor Jeugd (2014)

Raadsbrief monitoring en verantwoording Zorg voor Jeugd en Meedoen naar Vermogen (2014)

Uitvoering

Op basis van de inkoopstrategie 2016 zal het College van B&W het inkoopproces voor de aanvullende jeugdhulp verder vormgeven. De financiële kaders voor de Zorg voor Jeugd worden definitief vastgelegd in de programmabegroting 2016. Uiteindelijke doelstelling is om uiterlijk 1 november 2015 de inkoopafspraken met alle betrokken jeugdhulpaanbieders te hebben gemaakt.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling
Kenmerk	15.505055
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 55

Inkoopstrategie jeugdhulp 2016

Besluit

- 1 In te stemmen met de inkoopstrategie jeugdhulp 2016 waarin vier pijlers centraal staan.
- 2 In te stemmen met de richtinggevende kaders voor invulling van de financiële opgave in de aanvullende zorg
- 3 Het College van B&W de opdracht te geven deze inkoopstrategie 2016 te vertalen naar inkoopafspraken met individuele jeugdhulpaanbieders én de commissie M&S uiterlijk in oktober 2015 te informeren over de voortgang en uitkomsten van dit proces.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

De burgemeester,

Drs. A.A.H. Smits

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

De Utrechtse aanpak van de zorg voor jeugd zet in op maatwerk door aan de voorkant de nadruk te leggen op Gewoon Opvoeden en tegelijkertijd een effectief systeem op te zetten om tijdig (ernstige) problematiek te signaleren en hiervoor passende jeugdhulp hulp in te zetten. De drie sporen van het Utrechtse model van de Zorg voor Jeugd zijn Gewoon Opvoeden, Basiszorg via Buurtteams en Aanvullende zorg (waaronder ook de SAVE werkwijze valt).

Sinds 1 januari functioneert het Utrechtse model in de praktijk en vormen de buurtteams de spil in de Utrechtse jeugdhulp en de toegang naar de aanvullende zorg. De kaders, doelen en werkwijze op hoofdlijnen zijn door de Raad vastgelegd in de Kadernota Zorg voor Jeugd en twee Uitvoeringsplannen. Tegelijkertijd vraagt de werkwijze nog verdere ontwikkeling en inrichting. Zeker in de aanvullende zorg was de focus in 2015 sterk gericht op de continuïteit van zorg en een zorgvuldige transitie. De inhoudelijke transformatie in de aanvullende zorg staat nog aan het begin: de Utrechtse doelstellingen en de financiële taakstellingen die het Rijk stelt, vragen om een meerjarig veranderproces. Net als bij de buurtteamwerkwijze (spoor 2) is de kern van onze veranderstrategie het werkende weg leren en stapsgewijs vernieuwen. De richting ontwikkelen we samen met betrokken partners (aanbieders, maar ook cliëntenorganisaties en bijvoorbeeld het onderwijs en huisartsen) en wordt inhoudelijk gevoed door de uitvoeringspraktijk.

2016 wordt een ontwikkeljaar. We zetten verdere stappen om het Utrechtse model in te richten en de meerjarige doelstellingen te realiseren. Daarmee verschuift de focus van zorgvuldige transitie en zorgcontinuïteit naar beschikbare en passende jeugdhulp voor alle cliënten, het verder versterken van de beweging 'naar voren' en het realiseren van een taakstelling in de aanvullende zorg.

De in dit voorstel geschetste inkoopstrategie voor 2016 sluit hier op aan en moet in dit perspectief worden gezien. De kern van de inkoopstrategie wordt gedragen door vier pijlers die richtinggevende kaders bieden voor het vervolgproces van inkoop en de wijze van bekostiging en contractering:

1. Een stevig en innovatief Utrechts zorglandschap.
2. Invulling van de taakstelling in aansluiting op de zorgvraag en de 'beweging naar de voorkant'.
3. Een zorgvuldig proces: intensief overleg met betrokken aanbieders en Utrechtse jeugdzorgregio's.
4. Contractering en bekostiging waarin kwaliteit, behoud van expertise, eenvoud en flexibiliteit centraal staan.

De inkoopstrategie heeft de focus op de aanvullende zorg voor jeugd, Over de inzet van de buurtteams zijn met de buurtteamorganisatie Lokalis meerjarige afspraken gemaakt voor de periode 2015-2018. Dit in navolging van het uitgebreide selectieproces dat heeft plaatsgevonden.

Beslispunt

- 1 In te stemmen met de inkoopstrategie jeugdhulp 2016 waarin vier pijlers centraal staan.

Argumenten

- 1.1 De uitgangspunten voor de inkoop van jeugdhulp 2016 zijn kaderstellend voor de verdere invulling van het contracteringsproces.

Om het inkoopproces met individuele aanbieders in de tweede helft van 2015 zorgvuldig vorm te geven zijn richtinggevende kaders noodzakelijk die aansluiten bij het Utrechtse Model en de vastgelegde doelen van de transformatie Zorg voor Jeugd. De kern van de inkoopstrategie is verwoord langs vier pijlers die deze kaders bieden:

1. Een stevig en innovatief Utrechts zorglandschap.

2. Invulling van de taakstelling in aansluiting op de zorgvraag en de 'beweging naar de voorkant'.
3. Een zorgvuldig proces: intensief overleg met betrokken aanbieders en Utrechtse jeugdzorgregio's.
4. Contractering en bekostiging waarin kwaliteit, behoud van expertise, eenvoud en flexibiliteit centraal staan.

Kanttekeningen

- 1.1 Het precieze financiële kader voor de jeugdhulp in 2016 is nog onzeker.
Pas bij de meicirculaire zal duidelijk worden welk bedrag Utrecht in 2016 van het Rijk ontvangt voor uitvoering van de Jeugdwet (als onderdeel van integratieuitkering Sociaal Domein). Het definitieve financiële kader voor de Zorg voor Jeugd wordt op basis hiervan vastgelegd bij de programmabegroting 2016.
Zodra de informatie uit de meicirculaire bekend is zal de Raad hierover worden geïnformeerd (naar verwachting begin juni). Zo kan deze informatie nog worden betrokken bij de behandeling van dit raadsvoorstel.

Beslispunt

- 2 In te stemmen met de richtinggevende kaders voor invulling van de financiële opgave in de aanvullende zorg

Argumenten

- 2.1 De korting van het Rijk en de beoogde beweging naar 'de voorkant' leiden tot een taakstelling in de aanvullende zorg.
De taakstelling voor de aanvullende zorg wordt in 2016 vooralsnog geraamd op minimaal € 7,5 miljoen. Deze is voornamelijk opgebouwd uit een bedrag van € 3,5 miljoen voor de verschuiving naar de basiszorg door de buurtteams en uit de geraamde korting op het macrobudget van het Rijk.
- 2.2 De invulling van de financiële opgave is sterk verbonden met de meerjarige vernieuwingsopgave in de aanvullende zorg.
De inhoudelijke opgave in de aanvullende zorg en de invulling van de financiële taakstelling zijn niet los van elkaar te zien. Gekoppeld aan de verdere inrichting en ontwikkeling van het Utrechtse Model zorgt juist deze gezamenlijke vernieuwing voor de structurele financiële 'verzilvering'. De benadering sluit aan bij de landelijk ontwikkelde visie op het zorglandschap voor de zwaarste jeugdhulpfuncties. Verder is het belangrijk om dit proces de komende jaren stapsgewijs en gezamenlijk met partners vorm te geven.

Kanttekeningen

- 2.1 De invulling van de financiële opgave heeft effecten voor cliënten, personeel en jeugdhulpaanbieders in Utrecht.
De transformatie van de Zorg voor Jeugd heeft consequenties voor het bestaande zorglandschap en daarmee voor de betrokken organisaties, personeel en cliënten. De verandering van het zorglandschap is noodzakelijk om de beoogde vernieuwing te bereiken, bijvoorbeeld waar het gaat om het creëren van meer samenhang en de afbouw van capaciteit in de zwaarste jeugdhulp. Hiervoor is ook breed draagvlak bij partners. Tegelijkertijd vraagt dit zorgvuldigheid en regie. Hieraan wordt landelijk invulling gegeven via de gezamenlijke visie op het zorglandschap en het beroep dat door aanbieders kan worden gedaan op de Transitie Autoriteit Jeugd. In Utrecht wordt de zorgvuldigheid geborgd door de gekozen veranderstrategie (van partnerschap en gezamenlijk leren en ontwikkelen) en het fonds decentralisaties dat al in 2014 is ingesteld om een 'zachte landing' van de transities te borgen.

Beslispunt

- 3 Het College van B&W de opdracht te geven deze inkoopstrategie 2016 te vertalen naar inkoopafspraken met individuele jeugdhulpaanbieders én de commissie M&S uiterlijk in oktober 2015 te informeren over de voortgang en uitkomsten van dit proces.

Argumenten

- 3.1 De inkoopafspraken voor 2016 met individuele jeugdhulpaanbieders dienen te passen binnen de daarvoor gestelde kaders.
Met de vaststelling van de inkoopstrategie 2016 in juni stelt de gemeenteraad de richtinggevende kaders vast op basis waarvan in het vervolg van 2015 het inkoopproces verder kan worden vormgegeven.
De commissie M&S wordt hierover door het College medio oktober geïnformeerd.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Maatschappelijke Ontwikkeling Wigboldus, J.N.T. (Jan-Nico)
Kenmerk	15.505055
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 55

Inkoopstrategie jeugdhulp 2016

Besluit

- 1 In te stemmen met de inkoopstrategie jeugdhulp 2016 waarin vier pijlers centraal staan.
- 2 In te stemmen met de richtinggevende kaders voor invulling van de financiële opgave in de aanvullende zorg
- 3 Het College van B&W de opdracht te geven deze inkoopstrategie 2016 te vertalen naar inkoopafspraken met individuele jeugdhulpaanbieders én de commissie M&S uiterlijk in oktober 2015 te informeren over de voortgang en uitkomsten van dit proces.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

Ruimte voor Jeugdhulp

Gemeenten zijn sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de financiering en organisatie van jeugdhulp. De Jeugdwet beoogt door deze eenduidige verantwoordelijkheidsverdeling bij te dragen aan een betere ondersteuning van kinderen. De jeugdhulp kent nu en straks een diversiteit aan zorgvormen, jeugdhulpaanbieders en opdrachtgevers. Om met alle betrokkenen de kansen van de Jeugdwet te benutten, is het nodig om de toekomstige inrichting van de jeugdhulp te doordenken.

Een werkgroep met deelnemers afkomstig uit het Rijk, gemeenten en de sectoren GGZ, jeugdzorg en gehandicaptenzorg heeft zich de afgelopen maanden gebogen over dit vraagstuk (voor samenstelling werkgroep, zie bijlage 1). Het uitgangspunt van de werkgroep is dat we meer en hoogwaardige jeugdhulp dichtbij kinderen willen leveren, bijvoorbeeld in kwalitatief goede wijkteams. Daarnaast willen we dat specialistische kennis in alle segmenten van de jeugdhulpketen aanwezig is en continu verder wordt ontwikkeld. Intensieve zorg – soms ook buiten de directe omgeving van het kind – zal nodig blijven. Door kennis en vaardigheden naar de voorkant te brengen en specialistische kennis in alle jeugdhulpfuncties een belangrijke plek te geven, worden we steeds beter in het bieden van jeugdhulp.

Vanuit deze ambitie heeft de werkgroep zichzelf de volgende vragen gesteld: welke ontwikkelopgave is er voor het jeugdstelsel, zodat kinderen beter kunnen worden ondersteund bij het opgroeien en opvoeden? En hoe kunnen de noodzakelijke veranderingen op een zorgvuldige en juiste manier plaatsvinden? Welk verandertraject past hier bij?

In het najaar 2014 heeft de VNG een verkennende ronde gedaan onder zorgaanbieders en gemeenten (*Notitie Zorglandschap, 2014*) om te polsen hoe gemeenten en aanbieders aankijken tegen de veranderingen in het zorglandschap en de specialistische jeugdhulp. In vervolg op deze notitie geeft de werkgroep aan welke stappen kunnen worden gezet om het zorglandschap door te ontwikkelen. De notitie is tot stand is gekomen in gezamenlijkheid. Doel is het ondersteunen en faciliteren van gemeenten en aanbieders bij het maken van de noodzakelijke beweging. De notitie is tevens bedoeld als inbreng voor de visie op het Zorglandschap die is toegezegd aan de Tweede Kamer.

Leidende principes

Er bestaat brede consensus over de ambities voor de specialistische jeugdhulp tussen gemeenten, jeugdhulpaanbieders en het rijk. De werkgroep herkent en onderschrijft deze principes. Op hoofdlijnen komen deze principes op het volgende neer:

- **Jeugdige centraal.** In het nieuwe stelsel staat de zorgbehoefte van jeugdigen en gezin centraal. Zij kunnen hun leven leiden zoals zij dat het beste achten – zij hebben zelf de regie. De gemeente sluit hierbij aan en stimuleert het zelfoplossend vermogen van inwoners en hun omgeving. Zorg en ondersteuning is hieraan dienstbaar: het gaat om passende hulp en ondersteuning dicht bij huis. Deze zorg is kwalitatief goed en wordt zoveel mogelijk in de nabije omgeving van de jeugdige georganiseerd (buurt, wijk). Waar dat niet kan, is de hulpverlening ‘zo thuis mogelijk’.

- **Opvoeden is een maatschappelijke opdracht.** Kinderen op een goede wijze naar de volwassenheid begeleiden is een opdracht voor iedereen in maatschappij. Ouders en school spelen een cruciale rol en andere maatschappelijke partijen zoals vrijwilligersorganisaties, werkgevers, sportverenigingen zijn van belang. De organisaties die ondersteuning leveren in het kader van de Jeugdwet, dragen vanuit hun taak aan deze brede maatschappelijke opdracht bij. Zij zijn zich van deze context altijd bewust.
- **Passende jeugdhulp.** Gemeenten bieden lichte zorg (preventie, lichte vormen van jeugdhulp) waar het kan, maar ook een snelle toegang tot passende zwaardere vormen van jeugdhulp als het nodig is. Deze zorg is van zo'n niveau dat elke ouder zich geholpen weet. Er is aandacht nodig voor de meest kwetsbare groepen en de kwaliteit van zorg aan deze groepen. Om dit te realiseren zetten gemeenten en aanbieders de beweging voort om meer jeugdhulp ambulant te verlenen.
- **Veiligheid is onderdeel van het normale leven.** Niet alle ouders kunnen hun kinderen een veilige opvoedingsomgeving bieden (fysiek, emotioneel, sociaal). Het is voor iedere professional van belang om oog voor onveiligheid te hebben. Dat betekent dat veiligheid voor alle jeugdhulp een element van afweging is.
- **Brede generalistische basis, regionaal toegesneden specialistische jeugdhulp.** Op lokaal en regionaal niveau is inzet en ontwikkeling van gespecialiseerde jeugdhulp noodzakelijk. Dit betekent dat er op regionaal niveau een opgave ligt. Ter ondersteuning van de wijkaanpak ontwikkelt de gespecialiseerde zorg een aanbod dat dicht bij huis kan worden ingezet, zodat het grootste deel van de zorgvragen daar kan worden opgelost. Om passende zorg dichtbij aan te bieden, zal de generalistische basiszorg zich verder ontwikkelen en zich voeden met kennis en vaardigheden uit de meer specialistische zorg. Dit is van invloed op de inrichting en omvang van de specialistische 'top'. In de komende jaren zullen de schotten tussen de bestaande zorgvormen wegvallen. De verschillende sectoren (jGGZ, JGZ, gehandicaptenzorg, JOH, jeugdzorg+, jeugdbescherming en jeugdreclassering) zullen beter samenwerken (horizontale integratie) en ketenzorg bieden (verticale integratie).
- **Duurzame en verantwoorde inkoop.** Jeugdhulp wordt in principe lokaal of regionaal ingekocht. Aandacht voor duurzame en verantwoorde inkoop van zorg op het juiste niveau is noodzakelijk. Jeugdhulp is een activiteit in de samenleving die in principe over langere tijd relaties met gezinnen en hun omgeving moet kunnen bieden en die van de professionals vraagt te werken in een omgeving die voortdurende ontwikkeling van kinderen mogelijk maakt. Dit vraagt dat zorgorganisaties en gemeenten dit faciliteren en dat in principe duurzame relaties met elkaar worden aangegaan.
- **Verbetering van jeugdhulp.** Jeugdhulp moet zich steeds verbeteren, met meer maatschappelijk rendement en hogere kostenefficiëntie. Continu leren en innoveren zijn daarvoor noodzakelijk. Gemeenten en zorgaanbieders hebben elkaar hiervoor nodig. Academische inbreng bij ontwikkeling van preventie en toeleiding tot complexe zorg is van waarde. De ontwikkeling van kennis, richtlijnen en een kennisinfrastructuur bestaande uit expertise netwerken is hierbij van belang.
- **Stabiele organisatie van de jeugdhulp.** Bij het inrichten van de zorg staat het belang van de jeugdige voorop – niet de continuïteit van de instelling. Afspraken die gemeenten, rijk en branches maken, zijn primair gericht op het garanderen van goede zorg voor de jeugdige. Natuurlijk vindt waar dat speelt goede afstemming plaats over eventuele afbouw.
- **Financiële kaders zijn leidend.** Partijen zijn er gezamenlijk voor verantwoordelijk dat binnen de vastgestelde kaders zo goed mogelijke hulpaanbod wordt aangeboden.
- **Lasten zijn beperkt.** Omdat het de bedoeling is dat zorggeld zo veel mogelijk wordt geïnvesteerd in zorg voor jeugd, is er bij het ontwikkelen bijzondere aandacht nodig voor

het beperkt houden van de administratieve lasten. Gemeenten en aanbieders ontwikkelen samen een optimaal verantwoordingssysteem gebaseerd op vertrouwen en professioneel handelen met minimale, steeds lagere administratieve druk

Ontwikkelopgaven

Volgens de werkgroep zijn er twee belangrijke ontwikkelopgaven, die ieder bestaan uit verschillende deelvragen. De werkgroep geeft een eerste visie over de wijze waarop deze ontwikkelopgaven geadresseerd kunnen worden. Uiteindelijk is het aan gemeenten en aanbieders om met de opgaven aan de slag te gaan.

Regionale ontwikkelopgave: specialistische kennis dichtbij het kind

- Op welke wijze kan specialistische kennis en vaardigheid in de regio worden georganiseerd en ingezet ten behoeve van de ondersteuning van kinderen dichtbij?
 - Op welke wijze kan specialistische kennis en vaardigheid die nu op verschillende niveaus aanwezig is en ook in de toekomst wordt ontwikkeld, worden benut op lokaal niveau?
- Welke ontwikkelopgave is er voor regio's en jeugdhulpaanbieders om kennis voortdurend te verrijken en te verspreiden, zodat zorg dichtbij steeds beter wordt?
- Wie heeft welke rol bij de regionale ontwikkelopgave?

Bovenregionale of landelijke ontwikkelopgave.

- Wat betekent de wens om de hulp dichtbij het kind, regionaal te organiseren voor organisaties met een bovenregionaal of landelijk aanbod?
 - Welke bovenregionale of landelijke functies zijn noodzakelijk om samen in stand te houden of te ontwikkelen?
 - Voor 2016 en verder? Hoe kan deze specialistische capaciteit dicht bij de regio's worden gebracht en verantwoord worden verlaagd?
- Zijn er afspraken nodig om de overgang van de huidige situatie naar de toekomstige situatie te vergemakkelijken en gelegenheid biedend voor verdere ontwikkeling?
- Wie heeft welke rol bij de bovenregionale of landelijke ontwikkelopgave?

Regionale ontwikkelopgave

Veel opvoed- en opgroei problemen zijn oplosbaar of hanteerbaar te maken met bescheiden middelen. De *pedagogische civil society* is hiervoor toegerust. In wijkteams bieden gemeenten generalistische zorg om ouders te ondersteunen, zo nodig aangevuld met de inzet van specialistische kennis of met eenvoudige interventies door specialisten. Maar als kinderen niet gelukkig opgroeien, niet ontwikkelen naar hun mogelijkheden, onvoldoende participeren of zelf geen goede ouder worden kan dat ook een dieperliggende oorzaak hebben of kunnen er verschillende, hardnekkige op elkaar ingrijpende problemen bestaan. Het gaat dan onder andere om hechtingsproblemen, trauma's, ouders met eigen problemen, verslaving en psychische en LVB-problematiek

Bij complexe problemen kan de inzet van generalisten en het eigen netwerk onvoldoende zijn. Dan moet passende specialistische jeugdhulp direct beschikbaar zijn. Meer kennis en expertise voor in het veld over wanneer zo'n vroege interventie nodig is en hoe hier een zo goed mogelijke ontwikkeling kan worden gevolgd, is belangrijk om de ontwikkelkansen van kinderen zo optimaal mogelijk te benutten en uitval van jongeren op latere leeftijd te voorkomen. Hiermee is veel ervaring opgedaan in de afgelopen jaren. Zo is integrale vroeghulp ontwikkeld om kinderen met een beperking of LVB in een vroege fase van hun

ontwikkeling op het juiste spoor te zetten. met de inbreng van specialistische kennis. Dit type interventies kan veel vaker worden ingezet.

Het benutten van het eigen netwerk en het versterken van het pedagogisch klimaat is in beide gevallen noodzakelijk: juist ook in complexe situaties is dat netwerk van groot belang. In iedere regio zal een voldoende aanwezigheid van specialistische kennis moeten zijn, om tot goede jeugdhulp te komen.

Dit vraagt om parallelle inspanningen:

- investeren in een krachtige voorkant en civil society met daarachter een flexibel, gemakkelijk toegankelijk en duurzaam ontwikkelend zorgaanbod dichtbij, met een juiste mix van generalistische en specialistische inzet dichtbij;
- ontwikkeling van effectieve, veelal multidisciplinaire zorginterventies gericht op de hardnekkige en complexe problemen die niet alleen vanuit de eerste lijn of met enkelvoudig zorgaanbod kunnen worden opgelost.

Regionale ontwikkelagenda

- *Gesprek op basis van gedeelde visie.* Om de jeugdhulp verder te ontwikkelen, is een gedeelde visie noodzakelijk. Aanbieders en gemeenten kunnen deze visie intensief met elkaar ontwikkelen. De visie is de basis voor de afspraken over de wijze waarop de jeugdhulp stapsgewijs en (wetenschappelijk) verantwoord kan veranderen, bijvoorbeeld door het ontschotten van de zorg en het geven van een wetenschappelijke onderbouwing van aanpakken. Meerjarige ontwikkelafspraken kunnen helpen om de ruimte te geven aan deze ontwikkeling.
- *Verrijken van ondersteuning in de omgeving van het kind.* Huisartsen, scholen, wijkteams en consultatiebureaus zijn voor burgers een natuurlijke plek om zich te melden. De taak en rol van de spelers aan de voorkant moet voor iedereen helder zijn, zodat duidelijk is hoe de anderen daar op kunnen inspelen. Investeren in een kwalitatief goede toegang geeft elke ouder het vertrouwen daar de beste adviezen te krijgen en aan de spelers in de rest van het veld het vertrouwen dat zij kinderen daar met een gerust hart naar kunnen verwijzen. De toegang kan door alle spelers samen worden ontwikkeld, zodat er goede generalistische triage en zorg en behandelmethoden en verwijzing dichtbij bestaan. Scholing van de voorkant door de specialistische achterkant helpt daarbij.
- *Specialistische kennis aan de voorkant.* Specialistische kennis is cruciaal om de kennis en kunde van de generalistische professional te vergroten. Enerzijds kan 'de voorkant' zo meer problemen zelf oplossen. Anderzijds kan de 'voorkant' zo beter beoordelen wanneer direct specialistische hulp nodig is. De huidige specialistische professionals en instellingen hebben daarbij de rol om:
 - consultatie en advies te geven aan generalistische professionals op het niveau van casuïstiek om daarmee deze professional te ondersteunen in zijn leerproces
 - verzorgen van begeleiding of behandeling waar mogelijk in of dichtbij huis in samenwerking met de generalistische professional
 - het zorgen voor de goede verbindingen met specialistisch aanbod: snel schakelen, invliegen, consulteren en handelen.
- *Veiligheid is verantwoordelijkheid van de hele samenleving en dus onderdeel van integrale zorg.* Maak van het thema veiligheid een integraal onderdeel van de toegang en de specialistische zorg. Bij ieder contact en bij triage is alertheid op het thema veiligheid van belang.

- *Kennisuitwisseling tussen gemeenten en aanbieders.* De invoering van de Jeugdwet heeft er toe geleid dat in het hele land nu vernieuwende initiatieven en organisatiemodellen bestaan voor het ontwikkelen, delen en verrijken van kennis. Verschillende regio's werken met expertiseteams en netwerken, waardoor specialistische kennis aan de voorkant kan worden ingezet. De werkwijzen van deze teams kunnen in kaart gebracht worden en de kennis en worden gebundeld en ontsloten, zodat gemeenten en aanbieders passende modellen van elkaar kunnen overnemen. Op deze wijze ontstaat een kennisinfrastructuur die zich in de loop van de tijd ontwikkelt en die bij de regionale organisatie van de jeugdhulp past.
- *Integraal aanbod.* Er is een nieuwe ordening van het zorgaanbod noodzakelijk, waarin de oude onderscheiden naar financieringsmethodiek vervallen (AWBZ, Zvw, Wjz). Als instellingen en gemeenten samen aan deze ordening werken, helpt dat bij het gesprek over de inzet van specialistische kennis. Er zijn verschillende voorbeelden van regio's die deze ontwikkeling al zijn begonnen. Deze voorbeelden kunnen worden gedeeld.
- *Inkoop past bij dialoog.* Het gesprek over de ontwikkeling van het zorgaanbod is zowel inhoudelijk als financieel gedreven. De inkoopmethodiek kan zo worden gekozen dat deze aansluit bij de inhoudelijke ambitie van de regio. Hierbij hoort het ontwikkelen van financieringsvormen die samen werken mogelijk maakt en die zekerheid en perspectief bieden voor de langere termijn.

Bovenregionale ontwikkelopgave

De organisatie van bepaalde specialistische functies is niet altijd congruent met de regio-indeling. Het gaat om de volgende voorzieningen:

	Plaatsen totaal	Plaatsen bovenregionaal
1. 24h verblijf J&O	5298	1 255
2. jeugdzorg+	1 162	1 162
3. jeugd LVB (OBC)	3 988	1 079
4. multifunctionele centra	Onbekend	JGGZ: 107,5 AWBZ: 88,5
5. intramurale jeugd-ggz	1500	1500
6. jeugdverslavingszorg	125	125

Zie voor de bronnen en toelichting op het cijfermateriaal bijlage 2.

Daarnaast zijn er tot en met 2017 landelijke raamcontracten afgesloten door de VNG met aanbieders voor enkele landelijke specialistische functies. Op grond van deze contracten rekenen gemeenten naar gebruik af.

Al deze voorzieningen hebben een bepaalde schaal nodig om de functie te kunnen aanbieden. Bovendien is de ambitie om het gebruik van deze zorg te verminderen. Dit gebeurt door kwalitatieve ontwikkeling van zorg in het voorveld en in de (boven)regionale zorg, waardoor kinderen minder en korter van deze specialistische voorzieningen gebruik hoeven maken. Idealiter gebeurt dat op een gecontroleerde wijze. In de eerste plaats is dan de zorg voor jeugdigen altijd gegarandeerd, ook als de omvang van functies afneemt. In de tweede plaats is het van belang om de opgebouwde specialistische kennis te behouden.

Dit gebeurt echter in een situatie waar partijen acteren vanuit verschillende perspectieven.

- De vraag is regionaal/lokaal georganiseerd terwijl het aanbod op dit moment bovenregionaal of landelijk bestaat
- Het aanbod is veelal sectoraal georganiseerd terwijl we toe willen werken naar een meer integraal georganiseerd aanbod
- Vanuit de gemeenten gezien is het aanbod van specialistische hulp onoverzichtelijk, op afstand en versnipperd, maar vanuit de aanbieders gezien zijn gemeenten weer ver weg en versnipperd.

Dit vraagt dus om een gezamenlijke aanpak waar partijen elkaar bijstaan, uitdagen en scherp houden. Het vraagt ook om coördinatie tussen regio's, daar waar jeugdhulpaanbieders kinderen uit meerdere regio's ondersteunen.

Bovenregionale ontwikkelagenda

- *Aanbod richt zich regionaal.* We willen een aanbod dat aansluit bij de lokale vraag en het lokale zorgaanbod. Wij staan daarom een ontwikkeling voor van bovenregionaal aanbod naar de regio. Hierbij denken wij aan een intersectorale ontwikkeling, waarvoor samenwerking tussen instellingen noodzakelijk is, inclusief bijvoorbeeld gezamenlijk gebruik van intramurale plaatsen. Wij willen dat dit verantwoord gebeurt en gemeenten zullen dan ook duidelijkheid geven over hun regionale beeld. Om het regionale beeld te kunnen maken, is een duurzame en goed onderbouwde uitwerking noodzakelijk. Om deze ontwikkeling vorm te geven, gaan gemeenten en zorgaanbieders daarover met elkaar in gesprek.
- *Bovenregionale afstemming.* Gemeenten realiseren zich dat het regionaliseren van bovenregionaal aanbod meerdere regio's raakt. Bovendien weten de regio's dat zij bepaalde specialistische functies niet op het niveau van de eigen regio in stand moeten willen houden. Het volume aan zorgvraag is daarvoor niet voldoende. Om die reden gaan regio's die samen van hetzelfde bovenregionale aanbod gebruik maken, met elkaar in gesprek over het bovenregionale aanbod. Het gaat dan om bovenregionaal overleg, bovenregionaal commitment, het delen van elkaars transformatieopgaven en het uitwisselen van beoogde financieringsvormen. Samen zetten de regio's lijnen uit voor de inrichting van het bovenregionale aanbod. Deze aanpak is met name belangrijk wanneer de volgende elementen een rol spelen:
 - *Mate van specialisatie.* Een bepaalde functie is zodanig specialistisch en noodzakelijk, dat deze niet gemist kan worden voor een specifieke doelgroep.
 - *Schaal.* De functie een bepaalde schaal nodig heeft om levensvatbaar te zijn, zodat er een bepaalde massa moet zijn om deze functie te kunnen organiseren.
 - *Regionaal volume.* De benodigde massa is niet op het regionale niveau te realiseren. Er is per regio beperkte vraag naar ondersteuning vanuit de specialistische functie.
 - *Belang.* Er wordt (boven)regionaal belang aan gehecht dat de functie gewaarborgd blijft. Iedere gemeente of regio wil de beschikbaarheid waarborgen. Afstemming op bovenregionaal niveau is daarom nodig. Dit leidt er toe dat de beschikbaarheid is gewaarborgd zodat er een toereikend aanbod van hulpverlening in stand kan worden gehouden.
 - *Integraliteit.* Onder de Jeugdwet zijn verschillende vormen van jeugdhulp uit de oude stelsels samengebracht. Nu deze scheidslijnen zijn verdwenen kan een eenduidig aanbod worden samengesteld voor jeugdigen, die kampen met sociaal maatschappelijke problemen al dan niet met een psychiatrische component.

- *Innovativiteit.* De bovenregionale afspraken dienen ruimte te bieden aan innovatie, op het terrein van verbetering van de keten, consultatie van specialisten vanuit de voorkant en vroeginterventie.
- *Samenwerking met instellingen.* Om te komen tot een vernieuwd, ontschot ondersteuningsaanbod, gaan gemeenten de dialoog aan met de instellingen in de regio's. Het beeld dat daar ontstaat vormt de basis voor een gemeenschappelijke opdracht van (samenwerkende) gemeenten aan afzonderlijke instellingen om een optimaal aanbod te verzorgen in de betreffende regio's. Indien vernieuwing vraagt om een gezamenlijk aanbod van meerdere organisaties, kan de regio ervoor kiezen met meerdere organisaties contracten te sluiten waar die samenwerking onderdeel van uitmaakt. De wijze van inkoop van zorg kan strategisch zo gekozen worden, dat de inkoop bij de gewenste vernieuwing aansluit. Regio's en aanbieders doen dat binnen de kaders van de mededingingswetgeving. De gemeenten in de regio's hebben de regie daar waar het gaat over de gezamenlijke afbouw en herschikking van het zorgaanbod in een regio en de verdeling van capaciteit tussen specifieke zorgaanbieders.¹
- *Sanering noodzakelijk.* De voorgenomen vernieuwingen maken de afbouw van bedden en het afstoten van vastgoed noodzakelijk en leiden ook tot het afscheid nemen van medewerkers. Van instellingen die gecontracteerd zijn mag gevraagd worden personeel en capaciteit (vastgoed) van aanbieders, die capaciteit af moeten bouwen of niet gecontracteerd zijn, te benutten of over te nemen. De instellingen die ook dan nog aanlopen tegen onvermijdbare saneringskosten kunnen een beroep doen op de beleidsregels bijzondere transitiekosten van het Rijk.
- *Regio's zijn samen verantwoordelijk voor de gecertificeerde instellingen.* Per 1 januari 2015 voeren de gecertificeerde instellingen de taken rond Jeugdbescherming en Jeugdreclassering uit. Zij voldoen daarbij aan de eisen van de certificering. Vanaf 2016 is de contractering open en kunnen regio's hun gecertificeerde instelling zelf kiezen. In de bovenregionale afstemming spreken regio's af, op welke wijze zij omgaan met deze gecertificeerde instelling. RvdK en OM zijn essentiële ketenpartners in de uitvoering van JB en JR. De regio's betrekken het oordeel van deze organisaties bij de evaluatie van de samenwerking met de GI en vragen advies indien overwogen wordt om over te stappen naar een GI. Dat is ook van belang voor een goede overgang en de continuïteit van lopende dossiers. Regio's hebben bovendien een verantwoordelijkheid voor de consequenties die deze keuzes hebben voor de huidige gecontracteerde GI.
- *Landelijke inkoopafspraken.* Naar verwachting zal er altijd aanbod noodzakelijk blijven voor schaarse zorgvragen met de inzet van specialistisch personeel in een specifieke setting. Op dit moment is deze zorg in het kader van het landelijk transitiearrangement

¹ In dit verband wijst de werkgroep ook op de leidraad 'Uitwisselen van informatie voor afbouw van capaciteit in de langdurige zorg binnen de kaders van de Mededingingswet' die door de Autoriteit Consument en Markt eind 2014 is gepubliceerd en duidelijkheid geeft over informatie-uitwisseling tussen concurrerende aanbieders, gemeenten in tijden van transitie.

gecontracteerd voor een periode van drie jaar. Hierna besluit de VNG opnieuw of er landelijke raamcontracten worden gesloten en zo ja met welke functies en door wie.

- Vanuit de inhoud beziën welke functies op landelijk niveau zouden moeten worden georganiseerd en in stand moet worden gehouden en wat dat betekent voor het landelijke aanbod.
- Het inrichten van een kennisinfrastructuur met academische werkplaatsen en benutten van bestaande academische infrastructuur
- Onderzoeksvraag is of een netwerk, zoals het CCE, benut kan worden als een landelijk, ontschot expertise en verwijzingsnetwerk dat aan de hand van ingewikkelde vragen uit de regio's een advies voor een passende verwijzing kan doen. Doel is hoe stel je kennis beschikbaar om regio's zelfstandig te laten worden en wat heb je nog nodig om een netwerk te organiseren zoals het CCE nu functioneert. Samenwerken met de regionale expertise netwerken is belangrijk. Streven moet blijven dat regio's zich steeds verder ontwikkelen naar zelfvoorzienend zijn.

Inkoopadvies

Transformatie bovenregionale zorg is cruciaal, complex en alleen vanuit een gemeenschappelijke inzet mogelijk. Meervoudig complexe problematiek wordt tot nu toe in het zwaarste segment van de zorg opgevangen. De instroom is te groot en de uitstroom vanuit deze voorzieningen is moeizaam vanwege het ontbreken van adequate zorg in of nabij thuis.

De transformatie van de zorg voor de jeugd beoogt deze patronen te keren en uiteindelijk ook de instroom naar de zwaarste vormen van zorg te beperken. In deze visie beschrijft de werkgroep het eindbeeld waar we naar toe willen werken. We zouden daar de, ons inziens haalbare, ambitie aan willen koppelen om ten opzichte van de bestaande situatie de klinische capaciteit over de volle breedte met 30% te laten krimpen in enkele jaren, uiterlijk in 2018.

Maar het is evident dat we daarbij voor een grote opgave staan. Die vraagt om een gezamenlijke inspanning. Die inspanning zal alleen slagen als samenvattend aan de volgende elementen wordt voldaan:

- het voorveld versterkt zich met bestaande en nieuwe inzichten en maakt gebruik van kennis en kunde uit de "achtervang"-functies;
- de toegang wordt helder geregeld, chroniciteit en complexiteit van de zwaarste problematiek wordt daarin voldoende onderkend;
- het bovenregionale veld gaat zich herverkavelen van sectoraal naar integraal/regionaal en van intramuraal georiënteerd naar de ketenversterkende behandeling en ondersteuning;
- het proces is er op gericht frictiekosten te beperken. De ambitie om tot een vergaande reductie te komen van de klinische capaciteit kan er toe leiden dat zorgaanbieders voorzieningen moeten sluiten of extra kosten moeten maken om noodzakelijk beschikbare functies te behouden en dat de instellingen de daaruit voortkomende frictiekosten niet meer kunnen dragen. Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld om

in die gevallen bij te springen en faciliteert zo het transformatieproces. De Transitieautoriteit (TAJ) adviseert het Rijk over concrete aanvragen.

Dit alles vraagt om actieve inzet van de Rijksoverheid, instellingen en gemeenten lokaal en om bovenregionale samenwerking. Niet alleen moeten de acties in samenhang worden uitgevoerd maar ook in de juiste volgorde, van voren naar achteren, zonder dat we aan de achterkant gaan afwachten. Zo voorkomen we toenemende problemen en oplopende wachtlijsten, kunnen we garanderen dat zorg en behandeling beschikbaar zijn voor kinderen met de meest complexe problematiek, kunnen we kosten aan de achterkant besparen en hebben we middelen (en kennis en kunde) beschikbaar om aan de voorkant in te zetten.

Bij de sanering van voorzieningen ontstaat onvermijdelijk ook vastgoedproblematiek. En daarbij spelen de banken een belangrijke rol. Partners zullen banken inzicht geven in het transformatieproces en waar mogelijk bevorderen dat banken het saneringsproces mogelijk maken.

Het is van belang het verloop van het transformatieproces te monitoren. Dat betreft zowel het verloop en de opbrengsten van de gesprekken in de regio's als de ontwikkeling van vraag en aanbod. Het monitoren is onder andere bedoeld het tempo van krimpen bij te stellen indien blijkt dat het langzamer moet, of sneller kan. De werkgroep zal hierover nadere voorstellen doen en onderzoeken of de reguliere beleidsinformatie kan voorzien in de gewenste inhoudelijke informatiebehoefte, indien nodig aangevuld met onderzoek.

Tot slot

- Wij adviseren om de ambities uit deze notitie met een gezamenlijk ontwikkelprogramma te ondersteunen. Hiervoor wordt een ambassadeursnetwerk ingericht, dat in ieder geval voor en na de zomer bij elkaar komt om te bezien op welke wijze partijen in de regio aan het bovenstaande advies uitvoering geven. Daarnaast blijft het gesprek over kwaliteit van het gehele aanbod van belang. Landelijke trends en regionale opgaven worden daarbij aan elkaar verbonden. In het gemeenschappelijke gesprek hierover wordt gebruik gemaakt van:
 - zorginnovatie (gebruik makend van evidence based werkwijze). Dit gaat onder andere over productinnovatie, wetenschap, professionals en aanbieders
 - leertafels (gemeenten, jeugdigen, aanbieders, professionals)
 - afspraken over continuïteit van goede zorg wanneer een instelling/locatie wegvalt.
- Wanneer krimp van voorzieningen optreedt, kan het nodig zijn dat instellingen of locaties sluiten. Gemeenten en aanbieders streven er naar frictiekosten zo veel mogelijk te voorkomen. De vraag welke instellingen moeten sluiten, is niet altijd door individuele gemeenten of regio's alleen te beantwoorden gegeven het beperkte aantal voorzieningen. Hiervoor is coördinatie en afstemming vereist tussen de gemeenten en regio's. Het gesprek zal dan ook primair plaatsvinden tussen de regio's, gevoed vanuit de kennis die bij de instellingen beschikbaar is en zo nodig ondersteund door het gezamenlijke ontwikkelprogramma. Wanneer krimp zodanig is dat aanbieders voorzieningen moeten sluiten kunnen zij zo nodig terecht bij de Transitieautoriteit Jeugd (TAJ). Dit zou dan de logische uitkomst moeten zijn van het hierboven genoemde proces. De TAJ geeft vervolgens een advies aan het Rijk voor eventuele financiële ondersteuning bij de afbouw van de voorziening. De beleidsregels en de toetsingskaders maken het mogelijk dat ook sanering van vastgoed kan worden

ondersteund. De werkgroep signaleert dat deze beleidsregels ook beperkingen kennen waardoor essentiële hulpvormen als gevolg van de herinrichting van het zorglandschap mogelijk in de knel kunnen komen en adviseert deze regels nog eens tegen het licht te houden. Indien de TAJ constateert dat er in het proces voorafgaand aan een verzoek om steun duidelijk aanwijsbare problemen zijn vast te stellen, bijvoorbeeld als gevolg van gebrek aan afstemming tussen regio's of als gevolg van het ontbreken van afspraken over de benutting of overname van vrijkomende capaciteit (medewerkers en vastgoed) kan de TAJ daar een signaal over afgeven en/of een nader advies geven.

Bijlage 1: Werkgroep zorglandschap

Deelnemers vanuit de sectoren

- Frank Candel
- Jan van Hoek
- Rob de Jong
- Peter Dijkshoorn
- Hans Schirmbeck

Deelnemers vanuit gemeenten

- José Manshanden
- Duco Stuurman
- Rutger Hageraats
- Annelies Tukker
- Astrid Jansen
- Anne Derksen

Deelnemers vanuit Rijk

- Marion Smit
- Peter Levenkamp

Externe ondersteuning

- Koen Bron (AEF)
- Irene Voskamp (AEF)

Bijlage 2: Bronnen cijfermateriaal

	Plaatsen totaal	Plaatsen bovenregionaal
1. 24h verblijf J&O	5.298	1.255
2. jeugdzorg+	1.162	1.162
3. jeugd LVB (OBC)	3.988	1.079
4. multifunctionele centra	Onbekend	JGGZ: 107,5 AWBZ: 88,5
5. intramurale jeugd-ggz	1.500	1.500
6. jeugdverslavingszorg	125	125

De cijfers van het totaal aantal plaatsen over zijn afkomstig uit verschillende jaren (van 2011–2014). Hoewel dit afdoet aan de vergelijkbaarheid, geeft dit wel een inzicht in de ordegrootte van de bovenregionale capaciteit. Wij bezien nog uit welke jaren de cijfers zijn (volgt maandag).

Ad 1: Het totaal aantal plaatsen is afkomstig uit het brancherapport jeugdzorg 2011, Jeugdzorg Nederland. Het aantal bovenregionale plaatsen is afkomstig uit de VNG notitie december 2014 over essentiële functies.

Ad 2: Het gaat om het aantal ingekochte plaatsen voor 2015, zoals vastgelegd in de Regeling van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 15 oktober 2014, kenmerk 671857–126837–J, houdende regels voor de subsidieverstreking aan organisaties in verband met saneringskosten leegstand gesloten jeugdhulp

Ad 3: Het totaal aantal plaatsen is verkregen via bureau Significant, enquête orthopedische behandelcentra 2012–2013, VOBC. Het gaat om cijfers uit het jaar 2013. De bovenregionale plaatsen voor jeugd LVB gaan over de driemilieuvoorzieningen (categorieën ZZP 4 en 5). Het gaat om besloten driemilieuvoorzieningen; besloten terrein en accommodatie met BOPZ-erkenning. Het aantal bovenregionale plaatsen is afkomstig uit de VNG notitie december 2014 over essentiële functies. Omdat het gaat om voorzieningen waar kinderen tot en met 23 jaar wonen, is een klein deel (5%) mogelijke ouder dan 18 jaar.

Ad 4: Het aantal plaatsen van de multifunctionele centra is afkomstig uit de VNG notitie december 2014 over essentiële functies.

Ad 5 en 6. Het aantal plaatsen is afkomstig van de jGGZ, die deze raming heeft gemaakt over het jaar 2013 op grond van de afbouw die is ingezet zoals afgesproken in het bestuurlijk akkoord met de minister van VWS over de afbouw in de periode 2008–2020, die wordt gemonitord door Landelijke monitor intramurale capaciteit ggz (LMIG) van het Trimbos instituut.

Inkoopstrategie jeugdhulp 2016

Stapsgewijs ontwikkelen en verzilveren

Inhoudsopgave

Aanleiding	3
-------------------	----------

Hoofdstuk 1: de belangrijkste opgaven in de Aanvullende Zorg

1.1 Het Utrechtse model: ambitie en veranderstrategie	4
1.2 Focus 2016: de belangrijkste opgaven	4
1.3 Inhoudelijke vernieuwing en financiële opgave gaan hand in hand	5

Hoofdstuk 2: inkoopstrategie jeugdhulp 2016

2.1 Stapsgewijs ontwikkelen en verzilveren	9
2.2 Een stevig en innovatief Utrechts zorglandschap	9
2.3 Invulling van de taakstelling in aansluiting op de zorgvraag en de 'beweging naar de voorkant'	10
2.4 Een zorgvuldig proces: intensief overleg met aanbieders en de Utrechtse jeugdzorgregio's	11
2.5 Bekostiging, contractering en monitoring	13
2.6 Planning inkoopproces 2016 op hoofdlijnen	16

Aanleiding

We zijn er nu van....

Sinds 1 januari is de Jeugdwet van kracht en is de gemeente verantwoordelijk voor de gehele Zorg voor Jeugd: van lichte vormen van opvoedingsondersteuning tot en met de meest zware jeugdhulp.

Utrecht heeft zich goed voorbereid op deze nieuwe verantwoordelijkheden. Uit de eerste rapportage over de voortgang van de transities blijkt dat de continuïteit van zorg voor gezinnen en kinderen is geborgd en dat in algemene zin de invoering van de jeugdwet goed is verlopen. Ook is met een stadsbreed dekkend netwerk van buurtteams, die al goed worden gevonden, een belangrijke stap gezet in de inhoudelijke vernieuwing van de Zorg voor Jeugd.

....maar we zijn er nog niet

Inhoudelijk en beleidsmatig is er een stevige basis voor de Zorg voor Jeugd gelegd via de Kadernota Zorg voor Jeugd (2013) en twee daaropvolgende Uitvoeringsplannen (2014). Hierbij is nauwe aansluiting gezocht bij de andere decentralisaties (WMO en Participatiewet), het passend onderwijs en het volksgezondheidsbeleid.

Het komt nu vooral aan op verdere inrichten, bijsturen, leren van praktijkervaringen en het stapsgewijs werken aan de meerjarige doelen van de transformatie. Een belangrijk instrument voor de gemeente om de sturen op deze doelen is haar opdrachtgeversrol. Daarom wordt in deze notitie de inkoopstrategie op hoofdlijnen geschetst voor de contractering van de jeugdhulp in 2016. De focus ligt daarbij de op verdere ontwikkeling en contractering van de aanvullende zorg.

De opzet en opbouw van deze notitie kent nauwe samenhang met de inkoopstrategie 2016 voor Meedoen naar Vermogen die tegelijkertijd door de gemeenteraad behandeld wordt. De notities kennen een vergelijkbare opzet en opbouw, maar lopen uiteen in de inhoudelijke uitwerking. Reden is dat de rol van de gemeente en opgaven in de aanvullende zorg verschillen. Zo is de gemeente in de Zorg voor Jeugd verantwoordelijk voor de gehele keten van jeugdhulp en is in de Wmo 2015 het samenspel tussen de Wmo, de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Zorgverzekeringswet (Zvw) cruciaal. Met deze notitie wordt de toezegging afgedaan om uw Raad voor de zomer 2015 te informeren over de verdere inrichting en inkoop van de aanvullende zorg in 2016.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt kort ingegaan op de achtergrond en doelen van het Utrechtse model en komen de belangrijkste opgaven aan de orde op basis waarvan de inkoopstrategie is geformuleerd: de inrichtingsvisie op de aanvullende zorg en de financiële opgave.

In hoofdstuk 2 wordt de inkoopstrategie voor 2016 geschetst aan de hand van vier pijlers. Deze vormen de basis voor het vervolg van het inkoopproces dat vanaf de zomer 2015 wordt vormgegeven.

Hoofdstuk 1: de belangrijkste opgaven in de Aanvullende Zorg

1.1 Het Utrechtse model: ambitie en veranderstrategie

Utrecht heeft de centrale ambitie voor Zorg voor Jeugd als volgt geformuleerd: 'Kinderen in de stad groeien gezond en veilig op en kunnen zich daarbij maximaal ontwikkelen en ontplooiën'. Deze ambitie geeft richting voor de lange termijn en bij het focussen op de beoogde (maatschappelijke) resultaten die in de programmabegroting zijn vastgelegd:

- De zelfredzaamheid van ouders/opvoeders en kinderen wordt versterkt
- Gezinnen die dat (tijdelijk) nodig hebben worden ondersteund: om de zelfstandigheid te versterken en om een veilige en gezonde ontwikkeling mogelijk te maken.
- De Zorg voor Jeugd sluit goed aan bij de vraag van de gebruiker, is snel beschikbaar en eenvoudig en efficiënt georganiseerd.

Verbonden aan deze ambities heeft Utrecht specifiek voor de transformatie een viertal leidende principes vastgelegd. In deze principes is de kern gevat van wat Utrecht beoogt met de verandering en ze vormen een richtsnoer bij alle stappen die worden gezet in de transformatie. Zowel voor de gemeente (in haar rol als opdrachtgever) als voor de uitvoerende partners:

- Gewoon opvoeden in plaats van problematiseren.
- Het gezin in het dagelijks leven is uitgangspunt.
- De inhoud staat centraal, niet het systeem.
- De veiligheid van het kind vormt altijd de ondergrens.

Utrecht werkt aan deze ambitie, resultaten en leidende principes via het 'Utrechtse model'. De Utrechtse aanpak van de zorg voor jeugd zet in op lokaal maatwerk door aan de voorkant de nadruk te leggen op Gewoon Opvoeden en tegelijkertijd een effectief systeem op te zetten om tijdig (ernstige) problematiek te signaleren en hiervoor passende jeugdhulp hulp in te zetten. De drie sporen van het Utrechtse model van de Zorg voor Jeugd zijn Gewoon Opvoeden, Basiszorg via Buurteams en Aanvullende zorg (waaronder ook de SAVE werkwijze valt).

Sinds 1 januari is de *transitie* een feit, functioneert het Utrechtse model in de praktijk en vormen de buurtteams de spil in de Utrechtse jeugdhulp en de toegang naar de aanvullende zorg. Tegelijkertijd vraagt de werkwijze nog verdere ontwikkeling en inrichting. De inhoudelijke *transformatie* in de aanvullende zorg staat nog aan het begin: de Utrechtse doelstellingen en de financiële taakstellingen die het Rijk stelt, vragen om een meerjarig veranderproces. Net als bij de buurtteamwerkwijze is de kern van onze veranderstrategie het werkende weg leren en stapsgewijs vernieuwen. De richting ontwikkelen we samen met betrokken partners (jeugdhulpaanbieders, cliëntenorganisaties, andere partners zoals het onderwijs en de huisartsen) en wordt inhoudelijk gevoed door de uitvoeringspraktijk. De in deze notitie geschetste inkoopstrategie voor 2016 dient hier op aan te sluiten en moet in dit perspectief worden gezien.

1.2 Focus 2016: de belangrijkste opgaven

Van zorgvuldige transitie naar stapsgewijze transformatie

Voor 2015 ligt de focus in de gehele Zorg voor Jeugd op een zorgvuldige transitie het goed inregelen en doorontwikkelen van de direct in gang gezette veranderingen: de stadsbreed werkende buurtteams zijn daarin voor inwoners en partners de meest zichtbare verandering. Ook ligt het accent op de borging van de continuïteit van zorg voor bestaande cliënten en de daarvoor benodigde zorginfrastructuur. Dit speelde zeker bij de inkoop 2015 voor de aanvullende zorg een centrale rol via de (landelijke) afspraken over de Regionale Transitiearrangementen (RTA). Ruim 90% van het budget dat de gemeente Utrecht van het Rijk overgedragen heeft gekregen is in 2015 verbonden aan de RTA-

afspraken. De noodzakelijke budgetgaranties voor de jeugdhulpaanbieders maakten het maar zeer beperkt mogelijk om ook via de inkoop de beoogde beweging naar meer generalistische jeugdhulp en preventie en de daarop aansluitende vernieuwing in de aanvullende zorg te maken.

In 2016 zetten we verdere stappen om het Utrechtse model in te richten en de meerjarige doelstellingen te realiseren. Daarmee verschuift de focus van “transitie en zorgcontinuïteit” naar passende jeugdhulp voor alle cliënten en een stapsgewijze transformatie in de aanvullende zorg die in lijn is met de hierboven geschetste doelen en leidende principes. In de volgende paragraaf komt de inrichtingsvisie voor de aanvullende zorg uitgebreid aan de orde. Het betreft een meerjarig veranderproces, waarbij we in 2016 belangrijke stappen willen zetten in de verdere ontwikkeling.

Financiële opgave

Een tweede prioriteit voor 2016 betreft de forse financiële opgave binnen de Zorg voor Jeugd. Die bestaat enerzijds uit het financieel mogelijk maken van de beweging naar voren en anderzijds uit het realiseren van een taakstelling als gevolg van een krimpend budget. De taakstelling voor de aanvullende zorg wordt in 2016 vooralsnog geraamd op minimaal € 7,5 miljoen. Deze raming is opgebouwd uit een drietal hoofdonderdelen:

- Ten eerste om de middelen vrij te spelen voor de beoogde verdere verschuiving naar de basiszorg via de buurtteams. In 2014¹ is (op basis van een aantal indicatoren per buurt, historisch jeugdhulpgebruik en de ervaringen met reeds lopende buurtteams) een inschatting gemaakt van de noodzakelijke omvang van de buurtteamorganisatie. Dit is structureel geraamd op € 16 miljoen. Het budgetplafond van de buurtteamorganisatie in 2015 was € 12,5 miljoen. Er dient dus nog € 3,5 miljoen te worden vrij gespeeld. Overigens is vooruitlopend op deze voorziene uitbreiding in 2016, dit jaar reeds de capaciteit van de buurtteamorganisatie uitgebreid. Hierover is de commissie M&S op 14 april j.l. geïnformeerd.
- Ten tweede de verwachte nieuwe korting op het macrobudget dat overkomt van het Rijk. Op basis van de huidige informatie zal deze korting voor Utrecht minimaal € 3,2 miljoen bedragen. Dit bedrag is opgebouwd uit de al geplande generieke korting op het jeugdhulpbudget² en de gevolgen voor Utrecht van de invoering van een nieuw verdeelmodel tussen gemeenten³. De hoogte van de Rijkskorting is nog zeer onzeker en wordt definitief duidelijk via de meicirculaire. De raming is minimaal omdat het Rijk de realisatiecijfers van de AWBZ in 2014 wil betrekken bij de bepaling van de hoogte van het macrobudget. Dit zou kunnen leiden tot een verdere neerwaartse bijstelling van voor gemeenten beschikbare middelen voor de uitvoering van de Jeugdwet en de WMO. In 2017 volgt een derde generieke taakstelling van het Rijk op de middelen voor uitvoering van de Jeugdwet van nog eens 4%.
- Ten derde een aantal kleinere taakstellingen die voortkomen uit het coalitieakkoord “Utrecht maken we samen” om op alle beleidsdomeinen te besparen via innovatie. Opgeteld ongeveer 3 ton.

1.3 Inhoudelijke vernieuwing en financiële opgave gaan hand in hand

Er is in Utrecht breed draagvlak voor de conclusie dat de aanvullende zorg fundamentele vernieuwing behoeft. Enerzijds om ervoor te zorgen dat het beroep op de aanvullende zorg afneemt, anderzijds om ervoor te zorgen dat de inzet tijdig en kwalitatief goed beschikbaar is als dat nodig is. Dit vraagt om af

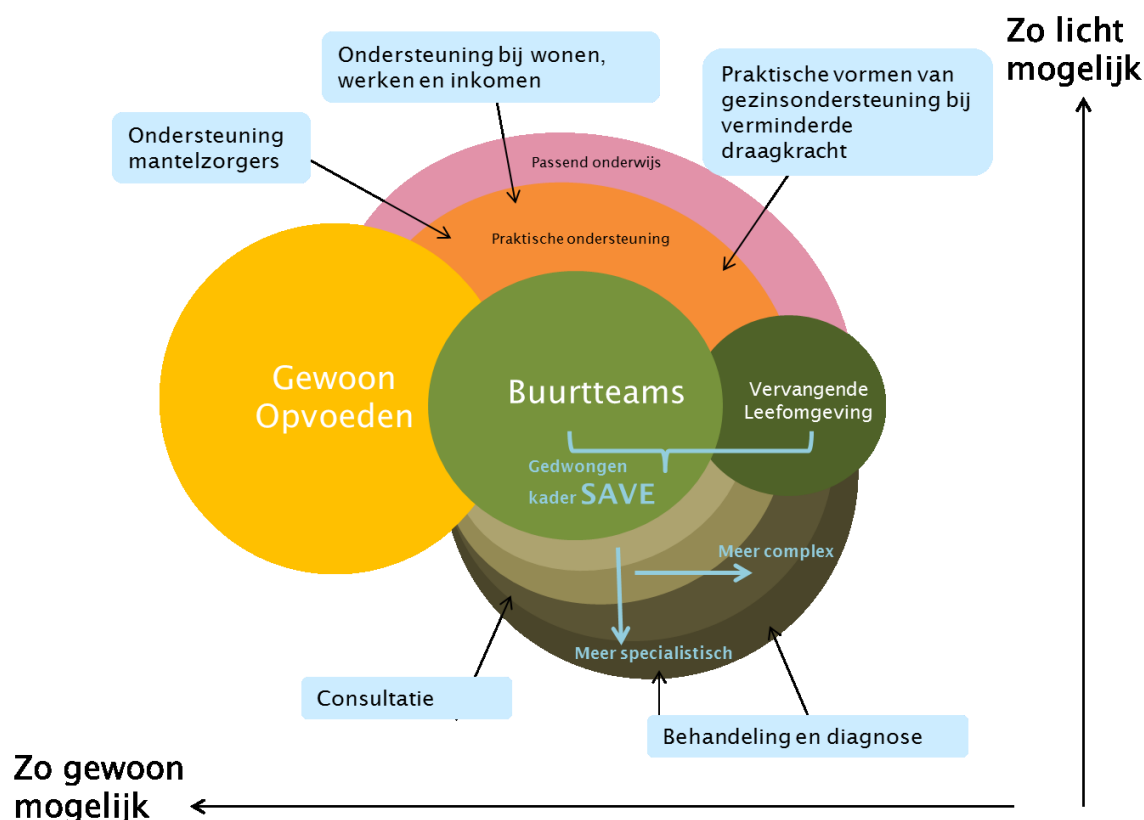
¹ Ten behoeve van het Uitvoeringsplan 1^e fase Zorg voor Jeugd

² Oplopend van 3% in 2015 naar 7,5% in 2016 en 11,5% in 2017.

³ In de eerste voortgangsrapportage over de transformatie wordt hier nader op ingegaan.

te stappen van de huidige sectorale expertisegebieden en daarop gebaseerde producten (die grotendeels zijn gekoppeld aan financieringsstromen) en het toewerken naar een nieuwe inrichting.

In de Uitvoeringsplannen 1e fase en 2e fase⁴ is de visie op de Aanvullende Zorg geschetst en is de positionering hiervan in het Utrechtse model van de Zorg voor Jeugd uitgewerkt. Uitgangspunt hierbij het zoveel mogelijk vasthouden aan het principe van één gezin, één plan.

In de bovenstaande illustratie is de inhoudelijke richting verder uitgewerkt. Het belangrijkste uitgangspunt is dat de aanvullende zorg complementair is aan de basiszorg die door het buurtteam verleend wordt. Dit vraagt van de buurtteams het voldoende scherp kunnen formuleren van de vraag, onderlinge dialoog en methodiekontwikkeling en vervolgens van de aanvullende zorg om hier snel en flexibel op in te spelen. In essentie is de inzet van de aanvullende jeugdhulp letterlijk 'aanvullend' en erop gericht het buurtteam te versterken zodat de maatschappelijke ambitie van gewoon opvoeden en normalisering krachtig kan worden doorgezet. Voor het goed bijdragen aan deze opgave door de aanvullende zorg is 'omvormen' en afbouwen (in omvang) nodig.

De aanvullende zorg kan hierbij in vijf hoofdvormen geboden worden:

- Gespecialiseerde zorg en expertise in de vorm van consultatie, diagnose en behandeling.
- Praktische ondersteuning in de vorm van ondersteuning van mantelzorgers, ondersteuning bij wonen/werken/inkomen en concrete vormen van praktische gezinsbegeleiding.
- Vervangende leefomgeving in de vorm van pleegzorg/gezinsvervangende huizen of residentiële zorg (incl. jeugdzorgplus).

⁴ Beide vastgesteld in de gemeenteraad in 2014.

- Samen Veilig in de vorm van de SAVE-teams en het AMHK (Veilig Thuis)
- Crisiszorg wanneer sprake is van acute situaties (deze staat niet in de illustratie opgenomen).

De inhoudelijke opgave in de aanvullende zorg en de invulling van de financiële taakstelling zijn niet los van elkaar te zien. Voortbouwend op de ontwikkeling van de buurtteamwerkwijze (in de periode 2012–2014) zorgt juist de gezamenlijke vernieuwing voor de structurele financiële ‘verzilving’. Hieronder wordt per onderdeel de gewenste beweging in de aanvullende zorg kort geschetst en staan tot slot de algemene prioriteiten beschreven. In het volgende hoofdstuk (paragraaf 2.3) wordt deze beweging gekoppeld naar de concrete financiële invulling van de taakstelling.

Gespecialiseerde zorg

Hoofddoelstelling is te komen tot nieuwe vormen van consultatie (op zeer uiteenlopende vormen van inhoudelijke expertise) die de buurtteams optimaal versterken. Daarop aansluitend een aanbod van diagnose en behandeling dat zo compact en flexibel inzetbaar mogelijk is. Hierbij speelt voor 2016 nadrukkelijk ook nog de vraag welke ambulante gespecialiseerde zorg en begeleiding verder nog door de buurtteams kan worden uitgevoerd. En verder waar dubbelingen uit het huidige aanbod kunnen worden gehaald.

Specifiek voor dyslexiezorg werkt de gemeente in samenwerking met partners aan een goede toeleidingsprocedure via het onderwijs (in plaats van via de buurtteams die hier weinig tot geen toegevoegde waarde hebben). Ook worden – in samenhang met landelijke ontwikkelingen – de mogelijkheden onderzocht om het onderwijs hier financieel verantwoordelijk voor te maken.

Praktische ondersteuning

Bij praktische ondersteuning draait het om het versterken van de draagkracht en/of het verlichten van de draaglast van het gezin. In de praktijk (ook in de eerste ervaringen van de buurtteams) blijkt stressreductie een belangrijke factor in de preventie van zwaardere problemen. Het gaat dus om het versterken van de randvoorwaarden die een gezin praktisch nodig heeft om het zoveel mogelijk zelf aan te kunnen. Hierbij speelt het buurtteam een rol, maar ook een aantal andere aanbieders, bijvoorbeeld met expertise op het gebied van kinderen met een beperking, huishoudelijke hulp of schuldsanering. We onderscheiden in de praktische ondersteuning drie aandachtsgroepen:

- a) Ouders die belast zijn met de mantelzorg voor een kind met een beperking
- b) Gezinnen met tijdelijk of langdurig verminderde draagkracht, bijvoorbeeld omdat één van de ouders een psychische stoornis heeft of laagbegaafd is.
- c) Gezinnen met problemen rond financiën, werk en wonen.

Vervangende leefomgeving

Hoofddoelstelling is te komen tot een voorzieningenaanbod op vervangende leefomgeving dat beter aansluit op het (gewone) leven en de begeleiding voor het buurtteam. Hierdoor is het (meerjarig) mogelijk een lagere instroom te realiseren in de zwaarste vormen van jeugdhulp en kan de benodigde capaciteit stapsgewijs worden afgebouwd en/of worden omgevormd tot andere en meer tijdelijke vormen van specialistische zorg.

Tegelijkertijd wordt er op ingezet andere vormen van vervangende leefomgeving die meer lijken op een reguliere gezinssituatie te versterken. We denken hierbij aan pleegzorg, gezins- en logeerhuizen en het stimuleren van netwerkplaatsingen in de eigen sociale omgeving.

Samen Veilig (SAVE)

De inrichting van een jeugdbescherming/jeugdreclassering nieuwe stijl loopt in Utrecht vooruit op de andere onderdelen in de aanvullende zorg. De inhoudelijke ontwikkeling is (door het voormalig Bureau

Jeugdzorg Utrecht) ruim een jaar geleden in gang gezet en heeft geresulteerd in de vorming van gebiedsgerichte, integrale SAVE teams. De SAVE teams werken nauw samen met de buurtteams op vraagstukken waar de veiligheid in het geding is. Steeds vaker doen ze dat in een consulterende/drang rol waardoor het aantal gedwongen maatregelen kan worden beperkt.

De opgave voor SAVE zit daarmee niet meer in het ontwikkelen en neerzetten van het concept als geheel, maar op een aantal specifieke punten die vooral liggen op het vlak van de verbinding met andere aanbieders en aan veiligheid gerelateerde inzet (aankpak jeugdgroepen, Top X, veiligheidshuis, etc.). Dit gebeurt in bovenregionale afstemming met andere Utrechtse gemeenten.

Een tweede opgave zit in de omvang. Als de verwachte afname van het aantal gedwongen maatregelen doorzet kan SAVE de komende jaren in (financiële) omvang afbouwen.

Crisis zorg

Als het gaat om crisis zorg of spoedeisende zorg in de jeugdhulp is het van belang om voldoende expertise en beschikbare (opvang)capaciteit te hebben. De aanwezigheid en toegankelijkheid van deze voorzieningen is van vitaal belang. Tegelijkertijd zijn de huidige voorzieningen één op één verbonden aan de 'oude' sectoren vanuit de provinciale jeugd & opvoedhulp, de jeugd-GGZ en de AWBZ.

De ambitie van zowel de gemeente als de zorgaanbieders is rondom de crisis zorg vanaf 2016 te komen tot een samenwerking die deze gebieden overstijgt. Ook om hierin efficiencywinst te kunnen boeken.

Algemene prioriteiten

Bij de verdere inrichting en vernieuwing van de aanvullende zorg blijft een aantal algemene prioriteiten centraal staan die al eerder uitgebreid aan de orde zijn gesteld in de Kadernota en Uitvoeringsplannen Zorg voor Jeugd (en die voor de gehele Zorg voor Jeugd centraal van belang zijn). Ze zijn voor de inkoopstrategie voor 2016 randvoorwaardelijk en krijgen een plek in het inkoopproces dat hier op volgt en de uiteindelijke leveringsafspraken met de betrokken partijen:

- Aandacht voor participatie van klanten in de jeugdhulp (gezinnen, ouders, kinderen en jongeren).
- Cultuursensitief werken.
- Borging van de privacy en proportionele informatiedeling.
- Zorgvuldige en tijdige communicatie.

Hoofdstuk 2: inkoopstrategie jeugdhulp 2016

2.1 Stapsgewijs ontwikkelen en verzilveren

In het vorige hoofdstuk zijn achtereenvolgens de ambitie en veranderstrategie, de focus voor 2016 en de beoogde beweging en financiële opgave in de aanvullende zorg aan de orde gekomen.

De inkoopstrategie voor de aanvullende zorg dient hierop aan te sluiten: waar de nadruk voor de inkoop in 2015 lag op een zorgvuldige transitie en zorgcontinuïteit verschuift de focus in 2016 naar 'stapsgewijs ontwikkelen en verzilveren'. In dit verband staan vier pijlers centraal:

1. Een stevig en innovatief Utrechts zorglandschap.
2. Invulling van de taakstelling in aansluiting op de zorgvraag en de 'beweging naar de voorkant'.
3. Een zorgvuldig proces: intensief overleg met betrokken aanbieders en Utrechtse jeugdzorgregio's.
4. Contractering en bekostiging waarin kwaliteit, behoud van expertise, eenvoud en flexibiliteit centraal staan.

In de volgende paragrafen worden deze vier pijlers in onderlinge samenhang verder uitgewerkt. Ze staan overigens niet los van elkaar en kennen een sterke wisselwerking: een stevig Utrechts zorglandschap leidt tot bundeling van expertises, betere kwaliteit en lagere kosten; andersom vraagt ook de financiële opgave op zichzelf al scherpe inhoudelijke keuzes op het in te kopen aanbod. De derde pijler heeft een procesmatig karakter, maar is desalniettemin wezenlijk. Bij de inkoop staat voorop dat we duurzaam en verantwoord willen inkopen, gericht op de cliënt en met beperking van de administratieve lasten. Dit doen we in een vorm die veel ruimte biedt voor een inhoudelijke dialoog met betrokken partners en gevoed door ervaringen uit de uitvoeringspraktijk. Dat is ook gebeurd bij de totstandkoming van deze inkoopstrategie zelf. Via bijeenkomsten op bestuurlijk niveau, individuele (start)gesprekken met aanbieders en meer thematische bijeenkomsten (gericht op bijvoorbeeld het thema consultatie).

In de slotparagraaf van dit hoofdstuk gaan we kort in op de planning van het inkoopproces in het vervolg van 2015.

2.2 Een stevig en innovatief Utrechts zorglandschap

Het huidige Utrechtse zorglandschap kent op het gebied van jeugdhulp een grote diversiteit waarin meer samenhang noodzakelijk is om de gestelde doelen te realiseren. Utrecht heeft voor 2015 34 grotere aanbieders gecontracteerd (hoger dan € 100.000,-), circa 30 kleinere aanbieders en ruim 40 zelfstandigen en vrijgevestigde praktijken. Daarnaast heeft Utrecht voor de landelijke afspraken te maken met meer dan 50 aanbieders. Veel aanbieders bieden dezelfde expertise aan. Daarnaast zien we relatief grote aanbieders die hun basis (en volume) elders hebben en in Utrecht slechts enkele cliënten in behandeling hebben. In dit het laatste geval is de gerichtheid en aansluiting op het Utrechtse model (begrijpelijk) vaak minder sterk dan gewenst.

De huidige organisatie en inzet van de aanvullende zorg sluiten (qua inhoud en omvang) niet perse aan bij de vraag en de generalistische jeugdhulp die de buurtteams bieden. Verandering in het zorglandschap passend bij de gewenste beweging is dus noodzakelijk en hierbij zal er onvermijdelijk ook een aantal aanbieders verdwijnen. Regie op dit proces, onder meer via de inkoop, is noodzakelijk zodat voldoende expertise en verscheidenheid in de jeugdhulp wordt geborgd. Er is een stevig en innovatief Utrechts zorglandschap noodzakelijk dat wordt gekenmerkt door de volgende uitgangspunten:

- Aanbieders in de aanvullende zorg die gericht zijn op de regio Utrecht en hun bijdrage leveren aan (de doelstelling van) het Utrechtse model.
- Een aanbiedersveld dat in zijn geheel kleiner, wendbaarder en minder versnipperd is.
- Het doorbreken van de huidige sectoren (voortkomend uit het oude stelsel en gebaseerd op verschillende financieringsstromen) met behoud van expertise.
- Het door ontwikkelen van samenhangende, specialistische expertise voor complexe problemen die niet in of met het buurtteam kunnen worden opgelost.
- Een sterke rol voor de basiszorg via buurtteams. Hierdoor is minder instroom (en stapsgewijze afbouw/slimmer benutten van capaciteit) mogelijk binnen de zware jeugdhulp zoals residentiële zorg, jeugdzorgplus en crisiszorg.
- Het totale gecontracteerde aanbod dient qua inhoud en omvang aan te sluiten bij de (verwachte) vraag. Daarmee borgen we tevens de continuïteit van zorg voor huidige als toekomstige cliënten.
- Aandacht voor schaalgrootte: voor een aantal specifieke expertises is een minimale organisatorische omvang noodzakelijk om de kwaliteit en capaciteit op peil te houden. Dit vraagt intensieve bovenregionale afstemming.
- Niet in de laatste plaats: partnerschap en vertrouwen tussen de gemeente en alle betrokken partners (niet alleen aanbieders, maar ook de huisarts, cliëntenorganisaties en bijvoorbeeld het onderwijs) om in voortdurende dialoog de veranderingen stapsgewijs en gezamenlijk vorm te geven.

Bovenstaande elementen sluiten nauw aan bij de landelijke visie op het zorglandschap voor de zwaarste vormen van jeugdhulp die de afgelopen maanden is ontwikkeld door een werkgroep van de VNG, de branches van jeugdhulpaanbieders en het Rijk (zie bijlage 'Ruimte voor jeugdhulp'). Ook hier is de kerngedachte dat specialistisch expertise dichtbij gezinnen wordt gebracht. In de nota staat de ambitie geschetst om ten opzichte van de huidige situatie de klinische capaciteit over de volle breedte met 30% te laten krimpen in enkele jaren, uiterlijk in 2018.

Specialistische zorg dient aan te sluiten op de hulp die vanuit de buurtteams wordt geboden en omgekeerd. Dat vraagt van aanbieders dat zij hun organisatie veel meer gaan richten op de voorkant van het stelsel en dat zij samen met buurtteam en gemeente bekijken op welke wijze de specialistische hulp en kennis ook voor de buurtteams kan worden ingezet. Hiervoor is het essentieel dat de buurtteams en aanbieders in de aanvullende zorg goed op de hoogte zijn van elkaars expertise en aanbod en zich gezamenlijk verantwoordelijk voelen om dit in de regio optimaal te benutten. De werkwijze van SAVE op het gebied van jeugdbescherming en jeugdreclassering (voortgekomen uit het voormalige bureau jeugdzorg) biedt hiervoor een uitstekend voorbeeld in Utrecht.

2.3 Invulling van de taakstelling in aansluiting op de zorgvraag en de 'beweging naar de voorkant'.

In het vorige hoofdstuk is aangegeven dat de financiële opgave en de vernieuwingsopgave hand in hand dienen te gaan. Utrecht kiest daarom niet voor een generieke korting, maar voor een gerichte invulling van de taakstelling, die aansluit op de zorgvraag en de meerjarige beweging naar de voorkant. Veel betreft dus niet alleen een bezuiniging, maar ook een versterking op een aantal onderdelen. Zo is vorig jaar al vastgelegd de buurtteams in 2016 op de structurele benodigde omvang te brengen.

De taakstelling voor de aanvullende zorg in 2016 is vooralsnog geraamd op minimaal €7,5 miljoen (zie vorige hoofdstuk). Hoewel na het verschijnen van de meicirculaire pas duidelijkheid bestaat over de precieze hoogte van de Rijkskorting op het macrobudget, leggen we in deze inkoopstrategie op hoofdlijnen vast hoe we deze opgave willen invullen.

- Door de werkwijze binnen het Utrechtse model is krimp van residentiële capaciteit mogelijk. In lijn met de visie op het zorglandschap en de inhoudelijke vernieuwing verwachten we in 2016 de zwaarste vormen van jeugdhulp met 10% te kunnen afbouwen;
- Door (nieuwe vormen van) consultatie in de specialistische ondersteuning verwachten we dat cliënten langer/vaker door het buurtteam kunnen worden geholpen. Dit leidt tot een lager beroep op diagnose en behandeling en kortere vormen van behandeling. Ook kunnen trajecten in de aanvullende zorg korter omdat het Buurtteam haar rol neemt in de afbouw- en/of nazorgfase. We gaan binnen de specialistische ondersteuning uit van een korting van 10% op diagnose en behandeling en investeren daarvan de helft in het versterken van de consultatiefunctie;
- De SAVE teams werken nauw samen met de buurtteams. Dit doet SAVE steeds vaker in een consulterende/drang rol waardoor het aantal gedwongen maatregelen kan worden beperkt. In lijn hiermee gaan we uit van een afbouw van het benodigde budget voor jeugdbescherming/jeugdreclassering van minimaal 10%;
- Door verdere (en reeds geplande) substitutie van een aantal ambulante taken van jeugdhulpaanbieders naar het buurtteam kan ca. € 1 miljoen worden bespaard binnen de aanvullende zorg;
- Voor residentiële vormen van vooral bovenregionale zorg ontstaat het beeld dat er in 2015 opgeteld (te) ruim is ingekocht, mede door het gebrek aan duidelijke gegevens en de druk om in het kader van het Regionale Transitie Arrangement tot afspraken te komen. Voor 2016 maken we hierover aan de hand van de realisatiecijfers over 2015 scherpere afspraken in samenspraak met de andere regio's. Het gaat hier niet om veel, maar wel om relatief dure voorzieningen.
- De huidige crisiszorg is georganiseerd via de 'oude' sectoren. Door de beweging in te zetten van een sectorale naar een integraal georganiseerde crisiszorg kunnen efficiency voordelen worden behaald op het gebied van overhead, capaciteitsbenutting en huisvesting. Dit betreft een meerjarig proces in samenwerking met meerdere regio's. Op dit moment is nog niet duidelijk of dit in 2016 al een besparing oplevert, maar in meerjarig perspectief is dat zeker het geval, geven ook aanbieders aan.
- Door de inzet van de buurtteams verwachten we dat het aantal verwijzingen naar (specifieke vormen van) aanvullende zorg zal afnemen. Bij de afspraken voor 2016 betrekken we de stand- en stroomgegevens over het eerste half jaar. Voor een aantal aanbieders verwachten we op basis van deze cijfers het budget omlaag te kunnen bijstellen.

Met de bovenstaande richtingen verwacht de gemeente de geraamde taakstelling in 2016 te kunnen invullen. De precieze financiële kaders voor de Zorg voor Jeugd worden vastgelegd in de programmabegroting 2016. Mocht de bovenstaande invulling niet voldoende zijn, of wanneer de taakstelling vanuit het Rijk hoger uitvalt (zie vorige hoofdstuk), dan resteert nog de mogelijkheid van een generieke korting op de tarieven in de aanvullende zorg, eventueel gedifferentieerd naar zorgcategorie. Als dit aan de orde is, zal de Raad hierover tijdig worden geïnformeerd.

2.4 Een zorgvuldig proces: intensief overleg met aanbieders en de Utrechtse jeugdzorgregio's

Maatwerk nodig

Voorgaande contouren voor het Utrechtse zorglandschap hebben gevolgen voor de huidige jeugdhulpaanbieders. Daarbij willen we de beweging inzetten naar een samenhangend (en minder versnipperd) aanbod. Dat vraagt maatwerk. Het betekent dat de gemeente met vrijwel alle aanbieders in gesprek gaat over de expertise die ze leveren, de omvang die daarbij nodig is, de vorm waarin ze dat doen en de wijze waarop dit aansluit bij het Utrechtse model. Daarbij staat het behoud van

voldoende keuzemogelijkheden voor cliënten voorop en weegt ook mee dat veranderingen proportioneel en haalbaar zijn voor aanbieders.

Daar waar we keuzes moeten maken, kiezen we voor die aanbieders die innovatief zijn en regionale focus hebben op de ontwikkeling van het Utrechtse model: de gemeente wil aanbieders waarderen die, naast het bieden van kwalitatief hoogwaardige expertise, samenwerken met het buurtteam en andere zorgaanbieders waardoor de jeugdhulp voor de cliënt sneller, in samenhang en op maat geboden wordt. Tegelijkertijd zijn we ook bereid om afscheid te nemen van partners waar dit niet het geval is. In dat laatste geval doen we dat op een zorgvuldige wijze en in onderling overleg.

Als het gaat om de grote aanbieders is er in 2016 nauwelijks tot geen ruimte voor nieuwe toetreders. Dat is geen principiële afweging, maar gegeven de behoefte aan meer samenhang in het huidige zorglandschap in combinatie met de forse financiële taakstelling, is dit niet reëel. In meerjarig perspectief willen we deze optie wel openhouden, bijvoorbeeld gekoppeld aan de kwaliteit van de geleverde prestaties.

Naast grote aanbieders blijven we ruimte bieden aan kleine aanbieders en vrij-gevestigde aanbieders. Zij vormen een waardevolle aanvulling op het zorglandschap en geven daar extra kleur aan door hun unieke expertise of specialistisch maatwerk.

Bovenregionale samenwerking en landelijke functies

De inkoop van sommige zeer specialistische jeugdhulpfuncties moet op bovenregionaal niveau worden afgestemd omdat alleen op dat schaalniveau die functie door jeugdhulpaanbieders kwalitatief hoogwaardige geboden en behouden kan worden. Het Rijk verplicht de jeugdzorgregio's dan ook om voor deze vormen een bovenregionale samenwerking te organiseren. Het betreft 24-uurs aanbod voor de meest kwetsbare groep jeugdigen, vaak met een gedwongen/ onvermijdelijk karakter. Het aantal cliënten is relatief laag, terwijl de kosten per traject hoog zijn.⁵

Ook voor de bovenregionale inkoop geldt dat het de ambitie is om de omvang te verminderen. Door versterking van de regionale focus en van het 'voorveld' verwachten we minder en korter gebruik te hoeven maken van specialistische voorzieningen

Utrecht Stad is op zichzelf een jeugdzorgregio. De gemeente werkt in bovenregionaal verband samen met de regio's Eemland, Lekstroom, Utrecht West en Utrecht Zuid Oost. De regio's maken overkoepelende afspraken over het in te kopen totaalvolume en in te kopen volume per regio, en hanteren gelijke tarieven. Vervolgens sluit elke regio een eigen contract. Voor 2015 zijn er voor de zorgvormen vallend onder cluster 1 (zie voetnoot) tevens afspraken op hoofdlijnen gemaakt over verevening van capaciteit en onderlinge solidariteit. De raadscommissie Mens en Samenleving is in november 2014 apart geïnformeerd over de wijze waarop deze afspraken nu uitwerking krijgen, mede op basis van de feitelijke ontwikkelingen en gegevens over instroom en benutting van de capaciteit die in de loop van het jaar duidelijk zullen worden. De afspraken gelden in eerste instantie alleen voor 2015. Voor 2016 en verder moeten op het punt van verevening en onderlinge solidariteit nog afspraken worden gemaakt.

⁵ Cluster 1 bestaat uit JeugdzorgPlus, Driemilieus Kinderen met Beperking (ZZP 4 en 5 op OBC/MFC), Driemilieus open residentieel en Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen (BOPZ). Cluster 2 bestaat uit Crisis 24 uur residentieel en spoedeisende zorg (crisis) ambulante. Cluster 3 bestaat uit Open verblijf 24-uur residentieel, zowel terrein-voorzieningen als gezinshuizen, en ondersteuning van de pleegzorg.

Bij de landelijke inkoop gaat het over zeer schaarse zorgvragen met inzet van specialistisch personeel in een specifieke setting. In het kader van het landelijke transitiearrangement is deze zorg door de VNG voor drie jaar gecontracteerd. De tarieven zijn daarbij vastgesteld, de aantallen niet. De regio's ontvangen de facturen voor deze zorg rechtstreeks van de betreffende aanbieders en dienen voor deze zorg een door VNG geadviseerd percentage in hun begroting te reserveren.

2.5 Bekostiging, contractering en monitoring

De bovenstaande uitgangspunten moeten zich vertalen naar de wijze van bekostiging, contractering en monitoring. De kernvraag hierbij is hoe de aanvullende zorg flexibeler kan aansluiten bij de generalistische werkwijze van de buurtteams met behoud van kwaliteit en beschikbare expertise.

Ook blijft voor de inkoop 2016 een aantal algemene prioriteiten centraal staan die al eerder uitgebreid aan de orde zijn gesteld in de Kadernota en Uitvoeringsplannen Zorg voor Jeugd. Ze sluiten aan bij de leidende principes en zijn randvoorwaardelijk voor alle betrokken jeugdhulpaanbieders en krijgen (net als vorig jaar) een plek in het inkoopproces en de uiteindelijke leveringsafspraken:

- Hoge kwaliteit (effectiviteit, klanttevredenheid) tegen een redelijke prijs;
- Inhoudelijke expertise die aansluit bij de (hulp)vraag van de cliënt of van de verwijzer en die resultaten oplevert;
- Samenwerkingsgerichtheid;
- Aandacht voor participatie van cliënten in de jeugdhulp (gezinnen, ouders, kinderen en jongeren);
- Cultuursensitief werken;
- Borging van de privacy en proportionele informatiedeling;
- Zorgvuldige en tijdige communicatie: met cliënten en met andere partners in de Zorg voor Jeugd.

Bekostiging

Voorop staat dat de keuze voor de wijze van bekostigen en contracteren voortkomt uit en past bij de te maken afspraken en de aard van de relatie met de betreffende aanbieder. Dit maakt dat we binnen de zeer diverse aanvullende jeugdhulp niet kiezen voor één specifieke bekostigings- of contractvorm. Overigens wordt hieronder alleen ingegaan op de bekostiging binnen de aanvullende jeugdhulp. De wijze bekostiging van de buurtteamorganisatie (en de ambitie om de populatiegerichte bekostiging verder te ontwikkelen) is al vastgelegd in het Uitvoeringsplan 2^e fase Zorg voor Jeugd.

Grote aanbieders

Hierbij gaat het om jeugdhulpaanbieders met een totale contractwaarde die hoger ligt dan €100.000,-. De afspraken worden in 2016 gebaseerd op de zorgcategorieën zoals we die ook hanteerden in 2015: specialistische ondersteuning, residentiële hulp, gezinsvervanging, crisiszorg en gesloten plaatsing. Aanbieders geven aan dat deze ruime categorieën meer ruimte dan in het verleden bieden voor flexibiliteit en het toegroeien naar een meer vraaggerichte (en minder productgerichte) inzet van voorzieningen en expertise. De ambitie is om in 2016 verdere stappen te zetten naar het meer resultaatgericht en waardegestuurd formuleren van de prestaties. Met name op het gebied van effectiviteit en cliënttevredenheid.

Gekoppeld aan de zorgcategoriegrenzen wordt voor de grote aanbieders in 2016 wederom gewerkt met de zogeheten ‘vierkantbekostiging’⁶. Op basis van monitoringsgegevens (die naar verwachting in de loop van dit jaar scherper worden), signalen en ervaringen van het buurtteam en de doelstellingen voor 2016 komen we tot afspraken per zorgcategorie. De zorgcategoriegrenzen opgeteld vormen samen het financiële vierkant waarbinnen de aanbieder de jeugdhulp levert. Anders dan in 2015, waarin consultatie vanuit de bestaande zorgcategoriegrenzen gefinancierd wordt, wordt in 2016 een aparte categorie ‘consultatie’ toegevoegd. Zo geven we via de bekostiging een extra prikkel aan de gewenste omvorming van de aanvullende zorg en de wijze waarop de expertise wordt ingezet en georganiseerd.

Tot slot wordt voor 2016 de mogelijkheid open gehouden om een bepaald percentage van het beschikbare budget (bijv. 5–10% per zorgcategorie) flexibel beschikbaar te houden zodat beter kan worden ingespeeld op (veranderingen) in de zorgvraag.

Kleine aanbieders en vrij gevestigde aanbieders

In 2015 hebben we voor deze groep aanbieders gewerkt met individuele contracten met elk een eigen budgetplafond. Deze vorm is in de praktijk te weinig flexibel en te omslachtig gebleken, zowel voor de aanbieders als gemeente. Voor deze groep jeugdhulp aanbieders wil de gemeente in 2016 naar een simpeler bekostigingsmodel. Daarbij kiezen we een vorm van bekostiging waarin de fluctuaties tussen de kleine aanbieders en vrij gevestigden onderling plaatsvindt. Met een vooraf te selecteren –en voldoende diverse– groep kleine aanbieders en vrij-gevestigde aanbieders wordt voor 2016 een raamovereenkomst afgesloten. Bekostiging vindt achteraf plaats op basis van declaratie van feitelijk geleverde jeugdhulp.

Het proces van selectie van de betreffende groep aanbieders moet nog verder worden uitgewerkt, mede in samenspraak met (een vertegenwoordiging van) kleine aanbieders en vrij-gevestigde aanbieders. Dit zal in ieder geval tijdig in 2015 plaats moeten vinden: op basis van de (kwalitatieve) uitgangspunten die voor alle aanbieders gelden en het vooraf vaststellen van de benodigde expertises. Verder is de gedachte om (als belangrijkste verwijzers) het buurtteam en huisartsen een rol te geven in dit proces. Zij hebben bij uitstek zicht op de vraag, welke expertise hierbij aansluit en de dynamiek in het Utrechtse veld van kleine aanbieders/vrij-gevestigde aanbieders.

Persoonsgebonden budget

Het persoonsgebonden budget (PGB) is een volwaardig alternatief voor Zorg in Natura (ZIN). Utrechters hebben de mogelijkheid om individuele voorzieningen in de Jeugdwet in de vorm van een pgb te verzilveren. cliënten die dat wensen blijft in de aanvullende zorg de mogelijkheid van het PGB bestaan. De kern van het Utrechtse Model is dat de buurtteams zoveel mogelijk ondersteuning en zorg bieden. Laagdrempelig en dichtbij. De buurtteams zijn – op basis van de Jeugdwet en de gemeentelijke verordening Jeugdhulp – een ‘algemene voorziening’ waarvoor geen PGB aangevraagd kan worden.

Op dit moment gaat de aandacht uit naar het goed inregelen van de werkwijze en de rol van de buurtteams in de begeleiding en toewijzing van het PGB. Pas in de loop van het jaar verwachten we

⁶ ‘Vierkantbekostiging’: op basis van monitor gegevens (stroom- en stand gegevens) en de gewenste beweging komen we tot afspraken per zorgcategorie. De zorgcategoriegrenzen opgeteld vormen samen het zogenaamde ‘vierkant’: het totaalbudget voor de aanbieder. In overleg met de gemeente is substitutie tussen zorgcategoriegrenzen mogelijk. Deze vorm van bekostigen biedt ruimte om gedurende het jaar de beweging naar de voorkant te realiseren en geeft zekerheid aan de aanbieder.

meer zicht te hebben op de uiteindelijke omvang en redenen van cliënten om voor een PGB te kiezen. Op basis van die kennis kunnen we dit najaar uitgangspunten benoemen voor het PGB beleid in relatie tot de beoogde transformatie. Daarbij betrekken we de Motie Integraal PGB (M119).

Vormen van contractering

De vormen van contractering in de aanvullende zorg moeten voor 2016 aansluiten bij de transformatiedoelen en de vier pijlers van de inkoopstrategie die in paragraaf 2.1 zijn beschrijven. Omdat het zorglandschap de komende jaren flink zal veranderen is hier flexibiliteit en differentiatie noodzakelijk, gecombineerd met het bieden van voldoende perspectief en stabiliteit voor die jeugdhulpaanbieders die een strategische rol spelen in de Zorg voor Jeugd en de verdere ontwikkeling van het Utrechtse model. De gemeente past daarom in 2016 voor verschillende aanbieders verschillende vormen van contractering toe. Hierbij worden drie hoofdvarianten onderscheiden:

- eenjarig contract.
- eenjarig contract met een meerjarige optie tot verlenging.
- meerjarig contracten (tot maximaal 4 jaar).

Naar verwachting zal in 2016 ruim 80% van de aanvullende jeugdhulp worden gecontracteerd op basis van een eenjarig contract of een eenjarig contract met optie tot verlenging. Meerjarige contractafspraken worden pas gemaakt, wanneer de beoogde inhoudelijke richting onomkeerbaar in gang is gezet. Voor de Jeugd-GGZ is dit bijvoorbeeld nog niet het geval, mede omdat landelijk is afgesproken in de periode 2015–2017 vast te houden aan de bestaande DBC-bekostigingssystematiek. Voor de SAVE werkwijze, die nauw aansluit bij de gebiedsgerichte werkwijze van de buurtteams en vanwege de aard en karakter in Utrecht door één gecertificeerde instelling wordt uitgevoerd, is de gemeente wel voornemens over te gaan tot meerjarige afspraken. Uiteraard neemt de gemeente in meerjarige contracten ook voorwaarden op die ingrijpen bij slecht presteren mogelijk maakt.

Monitoring

Visie en systematiek

In de raadsbrief van 11 november 2014 staat de visie op en uitwerking van de systematiek van monitoring en verantwoording in de Zorg voor Jeugd uitgebreid omschreven. Monitoring vindt plaats op twee niveaus:

1. De maatschappelijke effecten die we meerjarig beogen met het Utrechtse Model.
2. De resultaten van de ondersteuning en jeugdhulp die door de aanbieders wordt geleverd op drie hoofdonderdelen:

- Informatie over aantallen cliënten: bereik, instroom en doorstroom
- Effectiviteit: doelbereik, snelheid, cliëntervaring en werkwijze;
- Kwaliteit: klachten, kwaliteitsbeleid, tevredenheid samenwerkingspartners.

Het eerste niveau komt terug in de gemeentelijke programmabegroting, het tweede niveau is vertaald naar thema's en indicatoren die worden opgenomen in de leveringsvoorwaarden van de jeugdhulpaanbieders (en de frequentie waarmee daarover gerapporteerd moet worden).

De monitoring is nadrukkelijk niet alleen bedoeld ter verantwoording achteraf, maar vooral om tijdig te signaleren en bij te sturen. Dat doen we onder meer door gebruik te maken van kwantitatieve en kwalitatieve bronnen, korte feedbackloops en data-gedreven sturing. De informatie die we hiermee genereren is een essentieel onderdeel van de gemeentelijke sturing en stelt ons in staat om actief (bij) te sturen. Minstens zo belangrijk is op welke wijze de uitkomsten van deze monitoring worden benut

in de vorm van analyse, gesprekken en afspraken met aanbieders en andere betrokkenen. Dat gebeurt op verschillende manieren:

- Resultaten per instelling: in bilaterale gesprekken tussen de gemeente als opdrachtgever en de aanbieders. Met de grote aanbieders in de aanvullende zorg wordt minimaal per kwartaal gesproken.
- Thematisch: bijeenkomsten met partners gezamenlijk. Dat kan zowel gebiedsgericht (per buurt of wijk) als op specifieke inhoudelijke thema's zijn. Hier worden naast aanbieders van ondersteuning, zorg en jeugdhulp ook cliëntenorganisaties betrokken.
- Binnen jeugdhulpaanbieders: door het delen van beschikbare data kunnen aanbieders deze benutten om ook binnen de eigen organisatie met medewerkers het gesprek aan te gaan.

Prioriteit: beperking van de administratieve last

Een punt dat we nadrukkelijk willen toevoegen is aandacht voor het beperken van de administratieve belasting. Zoals in de eerste voortgangsrapportage geschetst lijkt deze sinds 1 januari voor professionals en aanbieders die met meerdere gemeenten te maken hebben eerder toe- dan afgenomen.

We rekenen het in Utrecht tot onze verantwoordelijkheid om de administratieve lasten voor aanbieders zo laag mogelijk te houden en hebben dit vertaald naar de wijze van bekostigen en de verantwoording die we daarover vragen. Ook in regionaal verband en bij de bovenregionale inkoop vragen we hier nadrukkelijk aandacht voor en maken we afspraken met de andere Utrechtse jeugdzorgregio's hierover. Daarnaast draagt de beoogde ontwikkeling van het zorglandschap in de jeugdhulp hier aan bij: in deze inkoopstrategie, maar ook in de landelijke visie op het zorglandschap, staat een regionale focus van jeugdhulpaanbieders centraal. Dit heeft primair een inhoudelijke achtergrond maar betekent eveneens een afname van administratieve lasten omdat (veruit de meeste) aanbieders in minder gemeenten en regio's actief zullen zijn.

Door als Utrecht een speerpunt te maken van het beperken van de administratieve lasten verwachten we een positieve en actieve bijdrage te leveren aan de landelijke doelstellingen van de VNG, de branches en het Rijk.

2.6 Planning inkoopproces 2016 op hoofdlijnen

Op basis van de bovenstaande inkoopstrategie 2016 zal het college van B&W het inkoopproces voor 2016 verder vormgeven en uitvoeren. Vooruitlopend hierop ontvangen alle jeugdhulpaanbieders voor 1 juni een brief waarin het proces op hoofdlijnen wordt geschetst en ook of de gemeente voornemens is om voor 2016 tot afspraken te komen. In de leveringsafspraken voor 2015 is namelijk aangegeven dat hier voor 1 juni duidelijkheid over wordt gegeven en bij een klein aantal specifieke aanbieders is (in onderling overleg) al duidelijk dat in 2016 geen afspraken meer worden gemaakt⁷

Na vaststelling van de inkoopstrategie in de Raad vinden in en direct na de zomer gesprekken plaats met alle grote aanbieders in de aanvullende zorg. Tegelijkertijd wordt de hierboven beschreven aanpak voor de selectie en contractering van kleine aanbieders en vrij-gevestigde aanbieders in 2016 verder uitgewerkt.

Op de website van de gemeente komt medio juni informatie over het inkoopproces te staan met een voor alle aanbieders toegankelijke Q & A voor veel gestelde vragen.

⁷ Bijvoorbeeld een aantal aanbieders die (vanuit de afspraken over zorg continuïteit in 2015) slechts enkele cliënten in Utrecht hebben.

In september en oktober wordt de uitkomst van de gesprekken vertaald naar definitieve contractafspraken en bijbehorende leveringsafspraken, waar nodig in bovenregionale afstemming. Doelstelling is dit proces uiterlijk 1 november 2015 af te ronden. De commissie M&S zal medio oktober over voortgang en uitkomsten hiervan worden geïnformeerd.

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Bureau NegenTien Wely, M. van (Marijke)
Kenmerk	15.503294
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 56
Geheim	Nee

Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen Hart van De Meern Zuid

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 Het SPvE Hart van De Meern Zuid vast te stellen.
- 2 De herontwikkeling van het zuidoostkwadrant nu nog niet actief te starten.
- 3 De door het college opgelegde geheimhouding met betrekking tot de bijlage Grondexploitatie Hart van De Meern te bekrachtigen conform artikel 25 lid 3 Gemeentewet.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Terug in de raad:

Fractie Stadsbelang Utrecht overweegt een motie t.a.v. de waardering van het vastgoed

Status: B

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3005

Bijlage: GEHEIME BIJLAGE Memo grondexploitatie Hart van de Meern

Bijlage: Reactienota SPvE HvDM Zuid

Bijlage: SPVE Hart van de Meern Zuid

Bijlage: rvs getekend raadsbesluit nr 56

Eerdere besluitvorming

- 11 september 2014: vaststelling SPvE Hart van de Meern Noord door raad
- 28 oktober 2014: vrijgave SPvE Hart van De Meern Zuid door college

Uitvoering

Raadsbesluit

Opgesteld door	Bureau NegenTien
Kenmerk	15.503294
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 56

Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen Hart van De Meern Zuid

Besluit

- 1 Het SPvE Hart van De Meern Zuid vast te stellen.
- 2 De herontwikkeling van het zuidoostkwadrant nu nog niet actief te starten.
- 3 De door het college opgelegde geheimhouding met betrekking tot de bijlage Grondexploitatie Hart van De Meern te bekrachtigen conform artikel 25 lid 3 Gemeentewet.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

De burgemeester,

Drs. A.A.H. Smits

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

De ontwikkeling van een nieuw hart voor De Meern kent een lange geschiedenis. In 2006 heeft de gemeente de planvisie Centrumplan De Meern opgesteld, met daarin een nieuw winkelcentrum ten noordwesten van de Meernbrug. Het bestaande winkelcentrum op het Mereveldplein zou op termijn verdwijnen. Op 5 juli 2012 heeft de gemeenteraad besloten om af te zien van een nieuw winkelcentrum in het hart van De Meern.

Mereveldplein blijft het primaire winkelcentrum voor De Meern. In januari 2015 is gestart met de werkzaamheden aan het Mereveldplein. De komende maanden wordt gewerkt aan de uitbreiding en revitalisatie van het winkelcentrum.

Op 11 september 2014 heeft de gemeenteraad een Stedenbouwkundig Programma van Eisen vastgesteld voor Hart van De Meern Noord. Op 28 oktober 2014 heeft het college het concept Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) Hart van De Meern Zuid vrijgegeven voor consultatie, waarna bewoners en ondernemers gedurende 6 weken hebben kunnen reageren. Nu liggen de reactienota en het SPvE voor ter besluitvorming.

De ambitie van een kloppend hart voor De Meern is vertaald in vier opgaven:

1. Het dorpshart aan de Leidse Rijn maken tot dé ontmoetingsplek van De Meern voor iedereen.
2. Het terugbrengen van de menselijke maat in bebouwing en openbare ruimte.
3. De omliggende wijken beter verbinden met het dorpshart en de Leidse Rijn.
4. Het koesteren en benutten van de bestaande karakteristieken van de plek.

In het SPvE Hart van De Meern Zuid wordt aangegeven wat de randvoorwaarden zijn voor een nieuwe invulling van het hart van De Meern ten zuiden van de Leidse Rijn. De Leidse Rijn en de Meerndijk zijn de dragers van dit deel van het Hart van De Meern. Inzet van het SPvE is het verbeteren van de verblijfskwaliteit in de openbare ruimte en het versterken van de relatie met de Leidse Rijn. Om ook echt een nieuw dorpshart te creëren wordt een hoge verblijfskwaliteit nagestreefd. Voetganger en fietser zijn daarom leidend bij ingrepen in de openbare ruimte. Het SPvE voorziet ook in nieuwe langzaam verkeer routes langs de Achtkantenmolenvliet en in het verlengde van de Nyeveltstraat. Daarnaast wordt ingezet op een verbetering van de bestaande groen- en boomstructuur. De Achtkantenmolenvliet wordt een nieuwe groene verbinding naar de Leidse Rijn. Voor zowel het zuidoost-als zuidwestkwadrant biedt het SPvE ruimte aan woningbouw in combinatie met gemengde functies aan de doorgaande straten.

De gemeente heeft 91 reacties ontvangen op het concept SPvE. Hiervan zijn 69 reacties identiek. De reacties hebben voor het merendeel betrekking op:

- de hoogte en de ontsluiting voor auto's van de woningbouw op het terrein van Rhenomare
- het verdwijnen van het parkeerterrein aan de Meerndijk
- de herinrichting van de Meerndijk

Naar aanleiding van de reacties zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd in het SPvE:

- de Rijksstraatweg is toegevoegd als optie voor de ontsluiting van de woningbouw op het terrein van Rhenomare. Daarnaast is aangegeven dat de woonbuurt via minimaal twee wegen ontsloten moet worden.
- parkeren is toegevoegd als mogelijke functie voor de ontwikkellocatie Achtkanten Molenvliet
- het parkeerterrein aan de Meerndijk blijft gehandhaafd, zolang het zuidoostkwadrant niet ontwikkeld wordt.

De plannen voor het zuidelijk deel van het hart van De Meern zijn financieel haalbaar. Een deel van de financiële dekking komt uit de Reserve Stedelijke Herontwikkeling.

Beslispunt

- 1 Het SPvE Hart van De Meern Zuid vast te stellen.

Argumenten

- 1.1 Het SPvE geeft een kader voor initiatieven en ontwikkelingen in het hart van De Meern.
Het SPvE geeft aan welk programma bijdraagt aan een nieuw dorpshart voor De Meern en aan welke ruimtelijke randvoorwaarden moet worden voldaan. Een programmatische verkenning heeft uitgewezen dat woningbouw en gemengde functies passen bij het karakter en de behoefte van De Meern. Het toevoegen van woningen helpt om het voorzieningenniveau op peil te houden. Gemengde functies, waaronder horeca en zakelijke dienstverlening, dragen bij aan het vergroten van de levendigheid. Hiermee wordt ook tegemoet gekomen aan de behoefte van bewoners en ondernemers. De gemeente zal toekomstige initiatieven voor het hart van De Meern toetsen aan de randvoorwaarden van het SPvE.
- 1.2 Het SPvE is tot stand gekomen met inbreng van bewoners en ondernemers.
Bij het opstellen van het concept SPvE is gebruik gemaakt van de inbreng van bewoners, ondernemers en ontwikkelaars die tijdens een conferentie in 2012 en twee bijeenkomsten in 2013 hebben meegedacht. Hiermee is uitvoering gegeven aan het niveau participeren van de participatieladder. In de periode van 5 november tot 17 december 2014 heeft het concept SPvE ter inzage gelegen. Er zijn circa 90 reacties binnengekomen, die aanleiding hebben gegeven tot enkele inhoudelijke en tekstuele wijzigingen.
- 1.3 De ontwikkelingen in het SPvE Hart van De Meern Zuid zijn financieel haalbaar en de toekomstige beheerkosten zijn gedekt.
De financiële haalbaarheid is op de volgende manier geregeld:
- Een reservering van 0,5 miljoen euro in de Reserve Stedelijke Herontwikkeling, vastgesteld door de raad.
 - Een voorziening van €0,77 miljoen euro in het Meerjarenprogramma Stedelijke Ontwikkeling 2015 voor het negatieve saldo van de grondexploitatie Centrumplan De Meern. In deze grondexploitatie is rekening gehouden met de kosten voor de inbreng van gronden die in het verleden zijn aangekocht t.b.v. de HOV-baan (verrekening met Milieu&Mobiliteit).
 - Een reservering in de Stelpost Areaalmutaties 2010-2017 voor de toekomstige beheerkosten in het hart van De Meern.

Kantttekeningen

- 1.1 Zowel een groot aantal bewoners van Nyevelt als de eigenaar van Rhenomare stelt een andere bouwhoogte voor Rhenomare voor.
Een groot aantal bewoners heeft in reactie op het concept SPvE voorgesteld om in het SPvE de toegestane bouwhoogte van 3 bouwlagen op het "achterterrein" van Rhenomare te wijzigen in 2 bouwlagen met een kap.
De eigenaar van Rhenomare heeft in reactie op het concept SPvE voorgesteld om de toegestane bouwhoogte van 13,5 meter (3 lagen met een kap) voor de noordoosthoek te verruimen naar 4 lagen met een kap.
De gemeente heeft in het SPvE gezocht naar een balans tussen behoud van het dorps karakter en ruimte voor een ontwikkelaar om tot een financieel haalbaar plan te komen. De toegestane bouwhoogte op het achtergelegen terrein en aan de Rijksstraatweg en Meerndijk is hier de uitkomst van. Het SPvE is op dit punt niet aangepast.

Beslispunt

- 2 De herontwikkeling van het zuidoostkwadrant nu nog niet actief te starten.

Argumenten

- 2.1 Vanuit de ambitie voor een levendig dorpshart ligt de prioriteit bij het plein, het noordwestkwadrant en Rhenomare.
Om van het hart van De Meern weer een levendige dorpskern te maken is het belangrijk om

het plein rondom de Marekerk aan te leggen, dat als ontmoetingsplek gaat fungeren. Voor het plein is het van belang dat het noordwestkwadrant ontwikkeld wordt, omdat de bebouwing de 'wand' vormt van het plein. Daarnaast is herontwikkeling van het Rhenomare terrein gewenst, omdat het braakliggende terrein veel bewoners en ondernemers een doorn in het oog is. De prioriteit ligt daarom bij plein, noordwestkwadrant en Rhenomare.

2.2 Het parkeerterrein in het zuidoostkwadrant voorziet nu nog in een behoefte.

Bewoners en ondernemers hebben in reactie op het concept SPvE aangegeven zich zorgen te maken over het verdwijnen van het parkeerterrein aan de Meerndijk. Het parkeerterrein wordt gebruikt door mensen die boodschappen doen bij de winkels aan de Meerndijk en ouders die hun kinderen met de auto naar school brengen. Het parkeerterrein kan na aanleg van het plein bij de Marekerk, tevens dienen als overloopgebied voor bezoekers van functies rondom het plein.

2.3 Dit biedt kansen om bij de herontwikkeling van het zuidoostkwadrant in te spelen op de actualiteit.

Als er meer duidelijkheid is over de ontwikkeling van de overige kwadranten, ontstaat een beter beeld van de behoefte in het hart van De Meern. De komst van nieuwe functies in het hart van De Meern kan bijvoorbeeld tot een stijging van de parkeerdruk leiden. Hieruit kan volgen dat het wenselijk is om een deel van het zuidoostkwadrant in te richten met een openbaar parkeerterrein in plaats van alleen woningen.

Kanttelingen

2.1 De herontwikkeling van het zuidoostkwadrant moet binnen de financiële kaders van de grondexploitatie passen.

Een eventuele keuze voor een combinatie van woningbouw met een openbaar parkeerterrein heeft negatieve consequenties voor het financiële resultaat van de ontwikkeling van het zuidoostkwadrant. Deze verslechtering zal binnen de grondexploitatie opgevangen moeten worden door meevallers in de andere kwadranten.

Beslispunt

- 3 De door het college opgelegde geheimhouding met betrekking tot de bijlage Grondexploitatie Hart van De Meern te bekrachtigen conform artikel 25 lid 3 Gemeentewet.

Argumenten

3.1 Openbaar maken van de betreffende informatie schaadt de financiële belangen van de gemeente bij verkoop van gemeentelijk eigendom en toekomstige aanbestedingen en kan derden onevenredig bevoordelen.

Daarom wordt onbeperkte geheimhouding opgelegd conform artikel 10 lid 2 sub b en g van de WOB.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Bureau NegenTien Wely, M. van (Marijke)
Kenmerk	15.503294
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 56

Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen Hart van De Meern Zuid

Besluit

- 1 Het SPvE Hart van De Meern Zuid vast te stellen.
- 2 De herontwikkeling van het zuidoostkwadrant nu nog niet actief te starten.
- 3 De door het college opgelegde geheimhouding met betrekking tot de bijlage Grondexploitatie Hart van De Meern te bekrachtigen conform artikel 25 lid 3 Gemeentewet.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

**Reactienota
Inspraakreacties
Stedenbouwkundig Programma
van Eisen
Hart van de Meern Zuid**

1 april 2015
Marijke van Wely

Gemeente Utrecht
Projectmanagementbureau

Postbus 8406
3503 RK Utrecht

Inhoudsopgave

<i>Inhoudsopgave</i>	2
1. <i>Samenvatting en conclusies</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
2. <i>Overzicht inspraakreacties</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>

Samenvatting en conclusies

Op 28 oktober 2014 heeft het college van Burgemeester en Wethouders het concept Stedenbouwkundig Programma van Eisen Hart van De Meern Zuid (hierna SPvE) vrijgegeven voor consultatie. Het concept SPvE heeft van 5 november tot 17 december 2014 ter inzage gelegen. Op 24 november 2014 heeft een informatieavond plaatsgevonden om het SPvE toe te lichten. De avond is druk bezocht, er waren ongeveer honderd belangstellenden.

De gemeente heeft 91 reacties ontvangen op het SPvE. In deze reactienota zijn de binnengekomen reacties samengevat en voorzien van gemeentelijk commentaar. Iedereen die een schriftelijke reactie heeft ingediend, ontvangt deze reactienota nadat het college het SPvE heeft vastgesteld. Andere belangstellenden kunnen dit document bekijken op de website www.utrecht.nl/hartvandemeern.

Naar aanleiding van de reacties is het SPvE op de volgende punten aangepast:

- Ontwikkellocatie Achtkanten Molenvliet
Op deze locatie is, naast de functie wonen, de mogelijkheid voor parkeren ten behoeve van het hart van De Meern opgenomen. Dit is aangegeven op de randvoorwaardenkaart en beschreven in de begeleidende tekst.
- Ontwikkellocatie Rhenomare/Van den Brandhof
De Rijksstraatweg is toegevoegd als mogelijke plek voor de ontsluiting van het woongebied voor autoverkeer. Dit is aangegeven op de randvoorwaardenkaart en beschreven in de begeleidende tekst.
- Meerndijk: in het SPvE is geen profiel opgenomen voor de herinrichting van de Meerndijk tussen Van Zuylstraat en Rijksstraatweg. Het profiel met fietsstroken, zoals dat opgenomen was in het concept SPvE, leidde tot een aantal bezorgde reacties over onder andere de verkeersveiligheid van fietsers. De gemeente wil, voordat een definitief besluit wordt genomen over het profiel voor de Meerndijk, met bewoners en ondernemers in gesprek over de herinrichting van de Meerndijk.

Daarnaast is in het SPvE op een aantal punten de tekst geactualiseerd. Dit geldt voor:

- Paragraaf 2.3 Bereikbaarheid en parkeren
- Paragraaf 2.7 Actuele ontwikkelingen
- Paragraaf 5.6 Archeologie
- Paragraaf 5.7 Bodem
- Paragraaf 5.13 Duurzaamheid
- Hoofdstuk 7 Verantwoording proces
- Hoofdstuk 8 Vervolgtraject

Het aangepaste SPvE wordt samen met deze reactienota ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.

2. Overzicht inspraakreacties

Reactie: 1	In het pand aan de Meerndijk 72 zit een winkel. Mag deze hier gevestigd zijn?
Gemeentelijk commentaar	De Meerndijk 72 valt buiten de grenzen van het plangebied van SPvE Hart van De Meern Zuid. De bestemming van het perceel is Bedrijventerrein waarbij ondergeschikte detailhandel is toegestaan.
Reactie: 2	Het probleem is de smalle stoep en de smalle parrallelweg voor het huis aan de Meerndijk 19. Op 13 mei 2013 dit al aangegeven in een bijeenkomst. De breedte van de gehele Meerndijk is breed genoeg. Aan mijn zijde is niets veranderd. Is het nou niet mogelijk de weg voor mijn huis wat te verbreden (normale stoep en dat twee voertuigen elkaar op de parrallelweg kunnen passeren). Als ik mijn auto voor het huis zet kan er de hele dag niemand door. Het liefst had ik natuurlijk een groenstrook voor mijn deur. Zou het huis en de straat goed doen. Zie bijlage.
Gemeentelijk commentaar	Het profiel voor de Meerndijk, zoals dat opgenomen was in het concept SPvE, heeft tot een aantal bezorgde reacties geleid over onder andere de verkeersveiligheid van fietsers. De gemeente wil, voordat een definitief besluit wordt genomen over het profiel voor de Meerndijk, met bewoners en ondernemers in gesprek over de herinrichting van de Meerndijk.
Reactie: 3	1. Graag aandacht voor positie van fietsknoop bord. Het staat nu zo dat fietsers op het fietspad gaan staan kijken bij ijstent Zomers. 2. Ik ben fan van de C-1000. Kan opstelplaats van bevrachting duidelijker afgebakend worden? Als er privé auto's fout parkeren komen de nachtwagens op het fietspad te staan, of zelfs op de autoweg.
Gemeentelijk commentaar	Beide meldingen zijn besproken in het wijkverkeersoverleg van wijkservicecentrum Vleuten-De Meern. Er zal ter plaatse worden bekeken of aanpassing van de situatie nodig en mogelijk is.
Reactie: 4	Situatie rond C1000 blijft onveilig. Geen parkeergelegenheid voor bewoners 26 t/m 38. Kruising / T-splitsing Meerndijk – Van Zuilenstraat graag inrichten zonder verkeerslichten.
Gemeentelijk commentaar	Situatie supermarkt: zie het commentaar op reactie 3. Parkeergelegenheid bewoners: de inrichting van de Meerndijk zal nog apart met de bewoners worden besproken. Bij die gelegenheid zullen de mogelijkheden van individuele zaken worden bekeken. Kruising Meerndijk-Van Zuilenstraat: zie het commentaar op reactie 2.
Reactie: 5	Tijdens de inloopmiddag op 24 november was nog niet duidelijk hoe de fietspaden van de nieuwe Meernbrug straks aan gaan sluiten op de Meerndijk. Nu ook de onderbouw van de Driekoningen school verplaatst is naar de nieuwe locatie is het 's ochtends nog drukker op de Meerndijk. Van alle kanten komen fietsers die elkaar moeten passeren, dit levert regelmatig

	spannende situaties op. In het ontwerp lijken nu twee fietspaden te komen (wat de veiligheid zou bevorderen) maar dan moeten er wel goede oversteekplaatsen zijn (zowel voor fietsers richting Driekoningen als richting Meander/Beatrix school). Als de hele stroom fietsers ter hoogte van de Oranjelaan over moet gaan steken gaat dit ook onveilige situaties opleveren in de huidige situatie. Is al duidelijk wanneer de plannen voor de Meerndijk concreter uitgewerkt zijn? En komt er dan opnieuw een inloopmiddag?
Gemeentelijk commentaar	Het profiel voor de Meerndijk, zoals dat opgenomen was in het concept SPvE, heeft tot een aantal bezorgde reacties geleid over onder andere de verkeersveiligheid van fietsers. De gemeente wil, voordat een definitief besluit wordt genomen over het profiel voor de Meerndijk, met bewoners en ondernemers in gesprek over de herinrichting van de Meerndijk.
Reactie: 6	De impressies van het gebied ten zuiden van de Leidsche Rijn zien er aantrekkelijk uit. Maar ik maak mij zorgen over het parkeren. In de huidige situatie is het zo, dat er net genoeg parkeergelegenheid is. Maar in de nieuwe situatie verdwijnen heel veel parkeerplaatsen, terwijl de vraag er naar zal toenemen. Het grote parkeerterrein naast de Jumbo, dat aan circa 60 auto's plaats biedt, verdwijnt. Dit terrein wordt nu gebruikt door: 1. Bezoekers Jumbo <i>Voor hen (inclusief personeel) blijven slechts 13 plaatsen over. Ik vrees dat dit aan de heel krappe kant is en dat de parkeerdruk voor de bewoners van de Meerndijk te groot wordt.</i> 2. Bezoekers overige bestaande bedrijven aan de Meerndijk <i>Voor de bestaande bedrijven is geen enkele parkeergelegenheid gereserveerd. Alleen voor nieuwbouw wordt met een parkeerbehoefte rekening gehouden. Dit leidt tot een regelrechte afname van het aantal beschikbare parkeerplekken, tot overlast voor de bewoners van de Meerndijk en de directe omgeving, terwijl het ontbreken van parkeerfaciliteiten tot minder klanten en economische schade van de bestaande bedrijven kan leiden. Ook het personeel van deze bedrijven heeft behoefte aan een parkeerplek.</i> 3. Forensen, die het terrein als transferium gebruiken <i>Gesteld wordt dat er voor deze mensen geen plek meer is en dat zij elders moeten parkeren. Om hoe veel auto's gaat het? Waar is dan wel parkeergelegenheid? Is dit een redelijk alternatief/haalbare oplossing voor deze groep forensen? In het bestemmingsplan ontbreekt zowel een kwalitatieve als een kwantitatieve onderbouwing van deze groep, zodat geen antwoorden op deze vragen gegeven kunnen worden en evenmin kan worden ingeschat wat de gevolgen voor de omgeving zullen zijn. Ik vrees dat deze auto's tot grote overlast voor de bewoners van de Meerndijk en de directe omgeving zullen zorgen. Ik verzoek u dan ook om inzicht in deze groep forensen te krijgen, in de alternatieven die zij redelijkerwijs hebben en die bevindingen in het bestemmingsplan mee te nemen.</i> Per saldo verdwijnt een aanzienlijk deel van de parkeergelegenheid.

	Voorzien wordt dat dit onder andere tot overlast van de bewoners leidt en dat de bewoners zelf hun auto niet meer kunnen parkeren. Naast het verlies aan parkeermogelijkheden voor de bestaande bedrijven en bewoners stijgt de parkeerdruk door 4. Nieuwbouw woningen <i>Op de plek waar nu het parkeerterrein is, worden woningen gebouwd. Parkeren voor de bewoners moet in het bouwproject gerealiseerd worden. Maar deze bewoners ontvangen ook bezoek, dat een extra druk op de omgeving oplevert.</i> 5. Nieuwbouw Rhenomareterrein <i>De plek waar nu het voormalige restaurant Rhenomare staat is voorbestemd voor woningbouw en zakelijke dienstverlening. Ook hiervoor geldt hetzelfde als onder punt 4, met dien verstande dat de parkeerdruk m.b.t. zakelijke dienstverlening (klanten én personeel) een factor groter zal zijn.</i> Graag zie ik dat er nader onderzoek gedaan wordt naar de herkomst en alternatieven van de forensen, dat er rekening gehouden wordt met de parkeerbehoefte van bestaande bedrijven en dat de parkeerbehoefte/druk opnieuw tegen het licht gehouden wordt. Dit alles met als doel om de leefbaarheid in het gebied minimaal in stand te houden en invoering van betaald parkeren te voorkomen. In dit licht doe ik de suggestie om een deel van het huidige parkeerterrein bij de Jumbo te blijven bestemmen als parkeerterrein en daar wat minder woningen op te bouwen.
Gemeentelijk commentaar	Wij nemen uw zorgen over de parkeergelegenheid serieus. Naar aanleiding van een aantal reacties over de parkeergelegenheid is in januari 2015 een parkeeronderzoek uitgevoerd. Hierin zijn de volgende zaken onderzocht: – Hoeveel parkeerplaatsen zijn er in de huidige situatie? – Hoe worden de parkeerplaatsen in de huidige situatie benut? – Wat is de herkomst en bestemming van parkeerders op het terrein bij de supermarkt? Op basis van de uitkomsten van het onderzoek (zie de bijlage) hebben we besloten om het SPvE op dit punt aan te passen. Om van het hart van De Meern weer een levendige dorpskern te maken is het belangrijk om het plein rondom de Marekerk aan te leggen, dat als ontmoetingsplek gaat fungeren. Voor het plein is het van belang om het noordwestkwadrant te ontwikkelen tot woonbuurt, dat één van de ‘wanden’ gaat vormen van het plein. Daarnaast is herontwikkeling van het Rhenomare terrein gewenst, omdat het braakliggende terrein veel bewoners en ondernemers een doorn in het oog is. De prioriteit ligt daarom bij de herontwikkeling van plein, noordwestkwadrant en Rhenomare. Als er meer duidelijkheid is over de ontwikkeling van de overige kwadranten, ontstaat een beter beeld van de parkeerbehoefte in het hart van De Meern. Hieruit kan volgen dat het wenselijk is om een deel van het zuidoostkwadrant in te richten met een openbaar parkeerterrein in plaats van alleen woningen. Belangrijk om te

	noemen is dat een dergelijke keuze tot minder woningen leidt, en minder opbrengsten genereert. Deze daling in opbrengsten moet worden opgevangen door financiële meevallers in de andere kwadranten. Zolang deelgebied Achtkanten Molenvliet niet ontwikkeld wordt, blijft het parkeerterrein gehandhaafd. Bij aanvang van de herontwikkeling van het deelgebied Achtkanten Molenvliet wordt bepaald of er rekening gehouden moet worden met extra parkeerplaatsen voor het hart van De Meern. In uw reactie wijst u erop dat er voor de supermarkt 13 parkeerplaatsen over blijven. Dit is niet juist. Ten behoeve van de supermarkt is in de proefverkaveling uitgegaan van het minimaal aantal benodigde parkeerplaatsen, conform de gemeentelijke parkeernormen. De proefverkaveling geeft een indruk van een mogelijke invulling, maar is nadrukkelijk geen bouwplan.
Reactie: 7	Ik ben verheugd dat de ambities voor het gebied weer terug gebracht zijn naar de eerder benoemde kernwaarden, met name: 1. menselijke maat in bebouwing en openbare ruimte 2. koesteren en benutten van bestaande karakteristieken Graag roep ik ook een eerder uitgangspunt in gedachten en wel aansluiting bij de bestaande bebouwing Ik onderschrijf in het plan van eisen dat de bebouwing op het Rhenomareterrein maximaal 13,5 meter hoog mag zijn. Deze hoogte is gerelateerd aan de hoogte van het schip van de nabij gelegen kerk. En deze hoogte kan nét op redelijke voet met de naastgelegen bebouwing gebracht worden.
Gemeentelijk commentaar	Fijn om te horen dat u zich kunt vinden in de ambities voor het gebied en de hoogte voor de locatie van Rhenomare. Zie ook het commentaar op reactie 11, punt 2.
Reactie: 8	Enigszins verwarrend is dat het bestemmingsplan de ambitie uitspreekt voor een verkeerssnelheidregime dat al sinds jaar en dag de praktijk is: – de eerste 50 meter aan de zuidkant is 70 km/uur (dat is ruim 100 meter voor de woningen beginnen) – dan 50 km/uur tot aan de kruising met de Van Zuylensstraat – dan 30 km/uur tot aan de Meernbrug Ik onderschrijf dat het gebied waar nu 30 km/uur gereden mag worden ook de “look” van 30 kilometer krijgt. Hopelijk past het verkeer zich dan aan. Hopelijk wordt er dan ook gehandhaafd. Wat ik jammer vind, is dat afgeweken wordt van de eerdere plannen. Namelijk een afpellend snelheidsregime van 50 km (tot de Laan 1954) via 30 km (tot de Van Zuylensstraat) tot 15 km (tot de Meernbrug). Wat ik niet goed vind is dat de 30 km zone beperkt blijft tot de Van Zuylensstraat. Verkeer mag dan na de Van Zuylensstraat gas geven om 50 meter verderop weer te moeten afremmen voor de voetgangersoversteekplaats bij de kruising met de Oranjelaan. Dit lijkt

	mij niet echt een verkeersveilige situatie. Hoewel het plangebied eindigt bij de Van Zuylenstraat verzoek ik de gemeente om aansluiting te zoeken bij het naaste gebied om verkeersonveilige situaties te voorkomen dan wel de verkeersveiligheid te bevorderen.
Gemeentelijk commentaar	De keuze voor de overgang van 50 km/uur gebied naar 30 km/uur gebied is bewust gemaakt. Tussen de Van Zuylenstraat en de Rijksstraatweg zijn meerdere winkels en horeca gevestigd aan de Meerndijk. Bij de Van Zuylenstraat begint het dorpshart van De Meern. Met de overgang naar 30 km/uur worden verkeersdeelnemers bewust gemaakt dat ze het dorpshart binnenrijden. Het profiel voor de Meerndijk, zoals dat opgenomen was in het concept SPvE, heeft tot een aantal bezorgde reacties geleid over onder andere de verkeersveiligheid van fietsers. De gemeente wil, voordat een definitief besluit wordt genomen over het profiel voor de Meerndijk, met bewoners en ondernemers in gesprek over de herinrichting van de Meerndijk. U heeft het in uw reactie over het bestemmingsplan. Om misverstanden te voorkomen wijzen wij u erop dat het plan dat ter inzage heeft gelegen, een concept Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) is. Na vaststelling van het SPvE door de gemeenteraad, worden bestemmingsplannen opgesteld voor de ontwikkelingen die niet in de vigerende bestemmingsplannen passen.
Reactie: 9	Uw plan is mooi, maar wat onpraktisch. Misschien verdient het aanbeveling de nieuwe bewoners van de wooncomplexen bij de Meernbrug te verplichten zich voortaan per fiets voort te bewegen. Er is geen plaats voor hun auto's. De 60 parkeerplaatsen bij C1000 verdwijnen, maar kunnen op de gedempte Leidse Rijn wellicht weer gerealiseerd worden?
Gemeentelijk commentaar	Zie het commentaar op reactie 6. In de randvoorwaarden voor de ontwikkellocaties is opgenomen dat gemeentelijke parkeernorm van toepassing is.
Reactie: 10	Namens de bewonersvereniging Rijksstraatweg Zandweg wil ik een aantal vragen stellen en een aantal punten van bezwaar indienen. 1. Op pagina 18 onder 2.5 schrijft u 'Voor een groot deel van het eigendom van de gemeente zijn in het verleden privaatrechtelijke afspraken gemaakt'. a. Heeft dit betrekking op het hele plangebied, of alleen op het terrein van Rhenomare en Van den Brandhof? b. Waaruit bestaan de afspraken en zijn deze nog geldig. 2. Er wordt verschillende malen gesproken over een maximale bouwhoogte van 3 bouwlagen plus kap. Dit is in overeenstemming met hetgeen in het overleg met de bewoners aan de orde is geweest, en waarover consensus bestond. Daarbij werd toentertijd gesproken over een hoogte van 11 m. Ook daarover was consensus. Daarom verbaast het

	ons dat nu zonder nadere uitleg die 11 m opeens is veranderd in 13.5 m. Volgens de bouwverordening moet een woonlaag inclusief vloeren, isolatie e.d.3 meter zijn. Dus voor 3 bouwlagen plus kap is 11 m ruim voldoende. Daarom maken wij bezwaar tegen dit nieuwe voorstel, de 13.5 m. Wij willen graag dat wordt vastgehouden aan 11 m als maximale hoogte. 3. Fietsenstalling bij de bushalte. Op blz. 36 schrijft u dat een deel van de fietsparkeerplaatsen voor de HOV moet worden ingepast. Dit lijkt ons te weinig ambitieus aangezien er nu al te weinig ruimte is. Wanneer u het gebruik van openbaar vervoer serieus wilt stimuleren dient er voldoende ruimte voor het stallen van fietsen te worden gecreëerd 4. Op blz. 36 schrijft u ook dat er geen parkeerplaatsen worden behouden ten behoeve van de gebruikers van de bus.(HOV) Blijkbaar is daar wel behoefte aan. Wanneer u daar op geen enkele manier aan tegemoet komt zijn twee effecten te verwachten a. Men gaat in de omliggende straten parkeren, waar het nu al vaak overvol is. b. Vermindering van het gebruik van het openbaar vervoer Daarom stellen wij voor om wel een aantal parkeerplaatsen te behouden voor dit doel. 5. In het plan wordt een fiets- voetgangersverbinding gepland tussen Nyeveltstraat en Rijksstraatweg over het terrein van Rhenomare/Van de Brandhof. (blz. 39) Wat is in het kader van zorgvuldig omgaan met gemeenschapsgeld de diepere grond achter dit plan. Een paar meter verderop, bij de Ten Veldestraat is gemeentegrond beschikbaar om een fietspad aan te leggen. Waarom dan een fietspad plannen over grond die (nu) niet van de gemeente is. 6. U schrijft dat de gehele ontwikkeling in het plangebied afhankelijk is van particulier initiatief/ ontwikkelaars. In deze tijd, waarin ontwikkelaars zeer terughoudend zijn, kan dit betekenen dat zij jarenlang niets, of veel te weinig doen. Heeft de gemeente plannen om de leefbaarheid te verbeteren wanneer ontwikkelaars het laten afweten, of blijven wij dan tot in de verre toekomst een afgebrand dorp? 7. Parkeerplaatsen voor auto's handhaven langs de Rijksstraatweg woningen 93 t/m 97.
Gemeentelijk commentaar	1. Er zijn afspraken met verschillende partijen in het plangebied. Voor Rhenomare gaat het om een uitgifteovereenkomst met de eigenaren van de locatie. Hierin zijn afspraken gemaakt over de verkoop van de gemeentelijke gronden die nodig zijn voor de ontwikkeling van Rhenomare. 2. Om herontwikkeling van de hoek Meerndijk/Rijksstraatweg mogelijk te maken en een voortdurende leegstand op deze locatie te voorkomen is een balans gezocht tussen behoud van het dorpse karakter en ruimte voor de ontwikkelaar om tot een financieel haalbaar plan te komen.

	Het aantal lagen dat aan de Rijksstraatweg gebouwd mag worden is drie lagen plus kap. De maximale bouwhoogte (nokhoogte) van de bebouwing aan de Rijksstraatweg bedraagt 13,5 meter. Dit is als volgt bepaald; de hoogte van een woonlaag bedraagt 3 meter. Om een kapverdieping te kunnen benutten is ook een hoogte van 3 meter nodig. Voor extra hoogte ten behoeve van een bijzondere functie op de begane grond of een half verdiepte parkeeroplossing is 1,5 meter gerekend. In totaal dus: 4,5 meter voor de eerste laag, 6 meter voor de twee bovenliggende woonlagen en 3 meter voor de kapverdieping. Alles bij elkaar is dit 13,5 meter. Deze hoogte komt overeen met het schip van de kerk. Deze hoogte geldt voor toekomstige bebouwing aan de Rijksstraatweg en de Meerndijk. Voor bebouwing op het daarachter gelegen terrein is in het concept SPvE een bouwhoogte van 3 bouwlagen aangehouden. Dit komt overeen met een bouwhoogte van 9 meter. 3. In de toekomstige situatie zal ten minste het huidige aantal fietsparkeerplaatsen (op 1 januari 2015) behouden blijven. Binnenkort zullen op het parkeerterrein, tegen de dorpsuin aan, extra fietsklemmen worden geplaatst. Deze kunnen in ieder geval blijven staan, zolang er geen ontwikkeling plaatsvindt op het parkeerterrein. Bij de herontwikkeling van de lintbebouwing aan de Rijksstraatweg ligt er een opgave om een deel van deze extra klemmen in te passen in de toekomstige situatie. Dit is de tekst op pagina 36 van het concept SPvE waar u naar verwijst. De tekst is aangescherpt om verwarring hierover te voorkomen. 4. Zie het commentaar op reactie 6. Uit het parkeeronderzoek is gebleken dat slechts een klein percentage van de gebruikers van het parkeerterrein overstappen op de bus. 5. Doel van de fiets- en voetgangersverbinding in het verlengde van de Nyeveltstraat is om het achterliggende woongebied op een eenvoudige en logische wijze een directe verbinding te geven richting het Hart van de Meern, en de Leidse Rijn beter beleefbaar te maken in het achterliggende woongebied. 6. Sinds het besluit van de gemeenteraad op 5 juli 2012 om af te zien van het centrumplan zet de gemeente ook in op leefbaarheid van het gebied. Dit kan op verschillende manieren: vaak is er sprake van particuliere initiatieven (zoals Zomers of Newstyle), waarbij de gemeente vooral meewerkt aan planologische procedures. Soms verhuurt de gemeente haar eigendom om de leefbaarheid te bevorderen, zoals bij Boulevard. En regelmatig komen er initiatieven binnen via het leefbaarheidsbudget of wijkgroenplannen. Ook via deze weg wil de gemeente een bijdrage leveren aan het verbeteren van de leefbaarheid in De Meern. Op dit moment lopen een paar
--	---

	initiatieven via deze lijn. Als er sprake is van particulier eigendom, zoals bij Rhenomare het geval is, is de gemeente afhankelijk van de medewerking van de eigenaren om de leefbaarheid te verbeteren. 7. De woningen aan Rijksstraatweg 93 t/m 97 bevinden zich buiten het plangebied. De parkeerplaatsen voor deze woningen zullen dan ook niet verdwijnen ten behoeve ontwikkelingen uit het SPvE.
Reactie: 11	1. S.v.p.aandacht voor voldoende parkeerplaatsen voor de HOV baan in de buurt van de Meernbrug 2. Worden de fietspaden aan beide zijden twee-richtingsverkeer? 3. S.v.p. behouden (gedeelte) van het parkje op de hoek 4. Voorkeur voor verhuizen Jumbo naar gebied Rhenomare 5. Maak de busbaan autobaan!
Gemeentelijk commentaar	1. Zie commentaar op reactie 6. Uit het parkeeronderzoek is gebleken dat slechts een klein percentage van de gebruikers van het parkeerterrein overstappen op de bus. 2. Het profiel voor de Meerndijk, zoals dat opgenomen was in het concept SPvE, heeft tot een aantal bezorgde reacties geleid over onder andere de verkeersveiligheid van fietsers. De gemeente wil, voordat een definitief besluit wordt genomen over het profiel voor de Meerndijk, met bewoners en ondernemers in gesprek over de herinrichting van de Meerndijk. 3. De dorps tuin, een geslaagd bewonersinitiatief, vervult een belangrijke ontmoetingsfunctie in het dorps hart. Bij de aanleg van de dorps tuin heeft de gemeente nadrukkelijk aangegeven dat het om een tijdelijke invulling gaat van een stuk braakliggend terrein. Hierbij is een termijn van 5 jaar genoemd. Zolang er geen ontwikkeling plaatsvindt op deze locatie, kan de dorps tuin zijn functie behouden. De ambitie voor deze locatie is de lintbebouwing aan de Rijksstraatweg door te zetten. Het plein rondom de kerk, waarvoor nu een ontwerp wordt gemaakt, kan de ontmoetingsfunctie van de dorps tuin overnemen. 4. De gemeenteraad heeft 5 juli 2012 besloten om het Mereveldplein als primaire winkelcentrum voor De Meern te behouden. Sindsdien zijn de inspanningen erop gericht om samen met de eigenaar van het Mereveldplein een toekomstbestendig winkelcentrum mogelijk te maken. Inmiddels zijn de werkzaamheden aan het winkelcentrum gestart. Om het Mereveldplein goed te laten functioneren, heeft het college van Burgemeester en Wethouders besloten om in het hart van De Meern alleen detailhandel toe te staan waar het nu al aanwezig is, of waar het planologisch is toegestaan. Dit betekent dat er geen supermarkt gevestigd kan worden op het terrein van Rhenomare. 5. In de afgelopen twee jaar is in de kern van De Meern een aantal verkeersmaatregelen uitgevoerd, waaronder de aanleg van de fietsstraat op de Zandweg, maatregelen op de Meerndijk, en

	aanpassing van De Meernbrug. In het SPvE Hart van De Meern Zuid is een voorstel opgenomen om de kop van de Meerndijk in te richten als 30 km/uur gebied. Doel van deze maatregelen is om doorgaand verkeer op de Meerndijk te ontmoedigen, om het dorpshart autoluwer en aantrekkelijker te maken. Onder andere de wijkraad Vleuten De Meern heeft geadviseerd om de bestaande autoroute aan de zuidkant van de busbaan op de Rijksstraatweg geschikt te maken voor beide richtingen. De gemeente heeft in reactie op dit advies aangegeven de effecten van deze maatregelen af te willen wachten. Het laten meerijden van auto's op de HOV-baan is niet aan de orde.
Reactie: 12	1. Het fietspad over de Zandweg heeft nu voorrang. Mooi voor fietsers, maar als je met de auto uit de Meerndijk komt en het licht is groen en je moet over de brug linksaf (of rechtdoor) en er komen fietsers over dat fietspad, dan ontstaat er een file over de hele kruising en het verkeer over de Rijksstraatweg wordt dan door auto's gestremd. Heel eng. En dit omdat auto's voor het Zandwegfietspad moeten wachten. Overigens als je groen licht had, ben je er eigenlijk niet op verdacht dat je dat fietspad voorrang moet verlenen. Potentiële ongeluksplek!! Verkeerslichten!?!? 2. Het vluchtheuveltje in de Castellumlaan is eerder gevaarlijk dan handig, omdat fietsers er onheen rijden richting 't Weer!! Weghalen??? 3. Fietsers tussen de auto's op de Meerndijk vraagt om ongelukken. Kleurtjes op het wegdek is schijnveiligheid!! Heel eng! Beter is: gescheiden fietspad! 4. Autorijstrook Meerndijk veel te smal! 5. Wij hebben dit alles bij een vorige inloopavond ook al eens te berde gebracht, maar dit werd wrevelig weggewuifd....dus nu maar aans opgeschreven!!!
Gemeentelijk commentaar	1. Naar aanleiding van uw reactie is de situatie besproken in het wijkverkeersoverleg van het wijkservicecentrum Vleuten-De Meern. Bij de aanleg van de fietsstraat is een bewuste keuze gemaakt om de fietser op de Zandweg voorrang te geven op het overige verkeer. Na afronding van de werkzaamheden aan de brug ontstaat weer een betere situatie op dit punt. Er is in het wijkverkeersoverleg besloten om nu geen aanpassingen door te voeren. 2. Bij de aanleg van het plein rondom de kerk krijgt ook de Castellumlaan een nieuwe inrichting. Bij het maken van het ontwerp wordt gekeken of uw suggestie kan worden meegenomen. 3. Het profiel voor de Meerndijk, zoals dat opgenomen was in het concept SPvE, heeft tot een aantal bezorgde reacties geleid over onder andere de verkeersveiligheid van fietsers. Waaronder uw reactie. De gemeente wil, voordat een definitief besluit wordt genomen over het profiel voor de Meerndijk, met bewoners en ondernemers in gesprek over de herinrichting van de Meerndijk. 4. Zie de reactie onder punt 3. 5. Fijn dat u de moeite heeft genomen uw reactie schriftelijk in te dienen.
Reactie: 13	De ruimte van bebouwing en trottoir Rijksstraatweg ruimer houden.

	Fietspad twee richtingen op en route naar scholen is altijd druk. Enig openbaar groen behouden van de dorpsuin zou wenselijk zijn. Het is tenslotte het dorpshart dat gezellig oogt. IJssalon Zomers helemaal inbouwen is niet wenselijk vanwege drukte op terras. Er blijft geen bewegingsruimte over voor fietsers/kinderen.
Gemeentelijk commentaar	Het trottoir langs de Rijksstraatweg zal in de nieuwe situatie ruimer zijn dan in de huidige situatie. Het zal een breedte krijgen van circa 6 meter. In deze ruimte komen ook fietsklemmen. Het fietspad in twee richtingen langs de Rijksstraatweg behoudt de huidige breedte van circa 4 meter. De dorpsuin is een succesvolle, tijdelijke invulling. De ambitie is om op deze plek de lintbebouwing langs de Rijksstraatweg af te maken. Het plein aan de noordzijde van de Leidse Rijn zal de functie van de dorpsuin moeten gaan overnemen. Daarnaast zal langs de Molenvliet een lange openbare groenstrook ontwikkeld worden met een breedte van ca 10 meter.
Reactie 14	De opstelling voor het parkeren van fietsers tegen bebouwing langs de Rijksstraatweg bij de bushalte is onvoldoende doordacht. Er moeten toch ruim 250 fietsen dagelijks staan. Wellicht een idee om onder de bebouwing een verdiepte kelder voor fietsen te creëren en de fietswinkel erbij betrekken? Eveneens een groot probleem om de parkeervoorziening met zeker een 50-60 parkeerplaatsen te behouden voor buspassagier, school, ouders en Jumbo. Er wordt dagelijks gebruik gemaakt van deze parkeerplaatsen.
Gemeentelijk commentaar	Fietsparkeren Zie het commentaar op reactie 10, punt 3. Een gebouwde parkeeroplossing, in de vorm van een verdiepte fietsenkelder, is op deze locatie niet financieel haalbaar. Autoparkeren Zie het commentaar op reactie 6.
Reactie 15	1. Dat de Meerndijk primair geen doorgaande functie meer heeft is en blijft een grote misvatting. Het is en blijft de as waarlangs dagelijkse primaire bestemmingen voor bewoners gelegen zijn. Alle scholen, supermarkten en winkels zijn er aangetakt, ook als woon-werkverkeer in een andere richting gaat. 2. Versmalling Meerndijk leidt tot verdrukking van fietsers (zoals nu ook al gebeurt op de "fietsvriendelijke" Zandweg), omdat principe van "recht van de sterkste" het wint van de prachtig bedoelde herinrichting. 3. Molenvliet-herstel is prachtig! Parkeerruimte grotendeels vervangen door woningbouw gaat problemen opleveren bij de supermarkt en Driekoningenschool (Pastoor Boelenslaan is al chaos zonder dat de overloop naar de Molenvliet-parkeerplaats weg is)! 4. N.B. luchtfoto's jaren 1960: Dorpsuin is dan al park! Hou dit open. 5. Misleidend om te blijven spreken van lintbebouwing als het open terrein erachter volgebouwd raakt. Beter om van bestaande versus nieuwe bebouwing te spreken.
Gemeentelijk commentaar	1. De Meerndijk heeft binnen het verkeersnetwerk van Leidsche

	Rijn een functie als wijkontsluitingsweg. In de huidige situatie heeft de Meerndijk nog teveel een doorgaand karakter. Om de beoogde verblijfskwaliteit in het hart van De Meern te bereiken is het essentieel om doorgaand verkeer over de Meerndijk te ontmoedigen. Hiervoor zijn al diverse aanpassingen gedaan. Door de herinrichting tussen de Rijksstraatweg en Van Zuylensstraat tot 30 km/uur zone wordt de Meerndijk een minder aantrekkelijke doorgaande route. Doorgaand verkeer kan gebruik maken van de C.H. Letschertweg, Oudenrijnseweg, Veldhuizerweg, en Burgemeester Middelweerdbaan. De Meerndijk blijft de ontsluitingsweg voor alle verkeer dat een bestemming heeft aan de Meerndijk zelf, in winkelcentrum Mereveldplein of de omliggende scholen. 2. Het profiel voor de Meerndijk, zoals dat opgenomen was in het concept SPvE, heeft tot een aantal bezorgde reacties geleid over onder andere de verkeersveiligheid van fietsers. Waaronder uw reactie. De gemeente wil, voordat een definitief besluit wordt genomen over het profiel voor de Meerndijk, met bewoners en ondernemers in gesprek over de herinrichting van de Meerndijk. 3. Zie het commentaar op reactie 6. 4. Zie het commentaar op reactie 11, punt 3 en reactie 13. 5. De bebouwing aan de Rijksstraatweg wordt gezien als 'lintbebouwing'. Dit niet alleen omdat het in het verleden een lang lint van bebouwing was, maar ook omdat de bebouwing een specifieke ruimtelijke opzet heeft; losse bebouwing met een individueel karakter, variatie in breedte, hoogte, kapvorm en gevelbeeld. Ook als de achterliggende ruimte bebouwd wordt blijft er sprake van lintbebouwing.
Reactie 16	1. De "aangepaste" inrit van de ventweg ter hoogte van nr.58 voor verkeer komende vanaf de Meernbrug zorgt voor verwarring en onduidelijke en potentieel gevaarlijke situaties. Verkeer komende uit de Oranjelaan verwacht geen verkeer dat een U turn moet maken op het kruispunt, evenmin als achterop komend verkeer op de Meerndijk. De oplossing is het met ca. 3 meter inkorten van het verkeerseiland, en een kruis op het wegvak ter hoogte van de inrit. Het is dan voor iedereen duidelijk dat daar voertuigen inrijden; dus geen verwarring meer, ook niet op het kruispunt zelf. 2. Een soortgelijk probleem doet zich voor bij het uitrijden van de ventweg in de richting van de autoweg, ten zuiden van de Oranjelaan en op de voorgestelde uitrit ter hoogte van nr 36.
Gemeentelijk commentaar	Beide locaties vallen buiten het plangebied van het SPvE. Er vinden in het kader van het SPvE geen wijzigingen plaats op deze locaties. Naar aanleiding van uw reactie is de situatie besproken in het wijkverkeersoverleg van wijkservicecentrum Vleuten-De Meern. Het wijkverkeersoverleg ziet geen aanleiding om de situatie aan te passen.
Reactie 17	1. In de verkeersanalyse van 2012 staat dat aanvullende maatregelen gewenst zijn om ervoor te zorgen dat doorgaand verkeer over de Meerndijk blijvend wordt ontmoedigd. Zie pagina 14 van SPvE. Ik ben absoluut tegenstander van het laten meerijden van

	auto's op de HOV baan waar de afgelopen maanden over gesproken wordt. Dit trekt meer doorgaand verkeer aan. 2. Deelgebied Achtkanten Molenvliet/C1000 C1000 mag blijven op die plek, maar de tekening op pagina 47 laat op de parkeerplaats Wonen in het groen zien. Waar moeten de auto's van de C1000 gaan parkeren? Het parkeerterrein wordt veel gebruikt.
Gemeentelijk commentaar	1. Zie commentaar op reactie 11, punt 5. 2. Voor de locatie van de supermarkt laat het concept SPvE twee scenario's zien. In het ene scenario blijft de supermarkt bestaan, inclusief het aantal parkeerplaatsen dat de gemeentelijke parkeernorm voorschrijft. In het andere scenario verdwijnt de supermarkt. Het concept SPvE (evenals het vigerende bestemmingsplan) biedt ruimte voor woningbouw op deze locatie. Zie ook het commentaar op reactie 6.
Reactie 18	Op de tekeningen zie ik dat er langs De Vliet vanaf de Rijksstraatweg richting het bruggetje bij de gymzaal een rijwielpad komt. Eigenlijk over het huidige C 1000 parkeerterrein. Hier komen op termijn ook woningen. Dit rijwielpad neemt op de plek bouw- ruimte in. Ik weet niet in hoeverre het mogelijk is, maar het zou ruimte opleveren als we het rijwielpad aan de oostzijde van de Vliet tot de fietsbrug er voor gaan te benutten. Het is nu een groenstrook. Ook weet ik niet of de grond geheel van de gemeente is. Eventuele aankoop/ ruil zou nuttig kunnen zijn.
Gemeentelijk commentaar	Aan de oostzijde is niet alle grond in bezit van de gemeente. Omdat de gemeente aan de westzijde van de Achtkanten Molenvliet al grond in bezit heeft is ervoor gekozen het pad aan de westzijde van de Molenvliet te situeren en te combineren met de nieuwe groenstrook.
Reactie 19	U heeft een plan ontworpen voor het parkeer terrein bij de Jumbo. U wilt daar woningen bouwen. Maar door de verandering van de Meerndijk kunnen bezoekers van b.v. De Dom geen auto's er voor plaatsen. De Meerndijk wordt voor de auto's en de fietsers ook gevaarlijker, omdat ze beide op het zelfde pad moeten rijden en de auto's moeten afremmen om elkaar voorrang te verlenen. Bovendien word de parkeerruimte heel vaak gebruikt door de ouders, die kinderen van De Drie Koningenschool ophalen. Zeker als het slecht weer is. En als er in kerk een aparte dienst is, dan moet veel auto's daar geparkeerd worden. Dus de parkeer ruimte moet blijven.
Gemeentelijk commentaar	Zie het commentaar op reactie 6. Het profiel voor de Meerndijk, zoals dat opgenomen was in het concept SPvE, heeft tot een aantal bezorgde reacties geleid over

	onder andere de verkeersveiligheid van fietsers. Waaronder uw reactie. De gemeente wil, voordat een definitief besluit wordt genomen over het profiel voor de Meerndijk, met bewoners en ondernemers in gesprek over de herinrichting van de Meerndijk.
Reactie 20	Deze reactie is door 69 huishoudens ingediend. In het SPvE Hart van De Meern Zuid schrijft u op blz. 39 over de nieuwbouw op het terrein van Rhenomare en Van den Brandhof. Wij maken op de volgende punten bezwaar: 1. Wij maken bezwaar tegen het primaire verkeer via de Nyeveltstraat voor de ontsluiting van het gedeelte “wonen”. 2. We maken tevens bezwaar tegen de 3 bouwlagen in het gedeelte “wonen”. Wij willen een maximale bouwhoogte van 9 meter met een schuine kap benoemd hebben in het bestemmingsplan, conform de huizen in de Nyeveltstraat e.o. Toelichting punt 1: Waarschijnlijk kent degene die dit heeft bedacht de situatie ter plaatse niet. De Van Zuylstraat en Nyeveltstraat en Ten Veldestraat zijn nu al overbelast, extra verkeer leidt onherroepelijk tot problemen en waarom? Het terrein grenst ten slotte aan twee ontsluitingswegen, de Meerndijk en de Rijksstraatweg. Blijkbaar moet u om de woningen goed bereikbaar te maken toch nog een ontsluitingsweg voor langzaamverkeer naar de Rijksstraatweg maken. Gebruik deze ook voor de auto's van de bewoners en u hebt het probleem van de bereikbaarheid opgelost.
Gemeentelijk commentaar	1. In het concept SPvE is opgenomen dat het woongebied voor autoverkeer primair via de Nyeveltstraat en/of Meerndijk bereikbaar is. In de definitieve versie van het SPvE is als randvoorwaarde opgenomen dat er minimaal twee ontsluitingen moeten zijn voor het woongebied. Hierdoor wordt het aantal verkeersbewegingen verdeeld over twee ontsluitingen. Daarnaast is toegevoegd dat de Rijksstraatweg ook als ontsluiting mogelijk is. 2. Bewoners hebben te kennen gegeven waarde te hechten aan het dorpse karakter. In het SPvE zijn de bouwhoogte en variatie in de gevels daarom belangrijke aandachtspunten. Tegelijkertijd is het braakliggende terrein van Rhenomare veel bewoners en ondernemers een doorn in het oog. De gemeente wordt gevraagd om een ontwikkeling van Rhenomare mogelijk te maken om een einde te maken aan de leegstand. In het concept SPvE is daarom gezocht naar een balans tussen behoud van het dorpse karakter en ruimte voor de ontwikkelaar om tot een financieel haalbaar plan te komen. De toegestane bouwhoogte van 3 bouwlagen op het achtergelegen terrein is hier de uitkomst van. De gemeente wil hier aan vasthouden, omdat drie bouwlagen meer mogelijkheden biedt dan twee bouwlagen met een kap. Het staat een ontwikkelaar vrij om binnen deze randvoorwaarde te kiezen voor woningen met twee lagen met een kap. Uitgangspunt is om de nieuwbouw in maat en schaal vanzelfsprekend aan te laten sluiten op de bestaande bebouwing van de Nyeveltstraat. De gemeente zal plannen voor Rhenomare op dit punt zorgvuldig beoordelen.

Reactie 21	Op 28 oktober 2014 is het concept Stedenbouwkundig Programma van Eisen Hart van de Meern Zuid vrijgegeven voor consultatie. Inhoudende dat; 1. de maximale bouwhoogte aan de Rijksstraatweg 13,5 meter wordt. 2. de bestaande woonwijk achter de Meerndijk op het gebied van de Rijksstraatweg aan te laten sluiten. 3. het verlengde van de Nyeveltstraat een nieuwe route voor voetgangers en fietsers aangelegd krijgt. 4. het woongebied primair voor autoverkeer bereikbaar is. Ik ben het niet eens met uw concept, omdat naar mijns inziens het college van B&W het algemene doel van de bereikbaarheid aan de Rijksstraatweg voorbij schiet. Hieronder zal ik stapsgewijs uitleggen waarom ik het niet eens ben met het concept. In eerdere overleggen was besproken dat de maximale bouwhoogte 11 meter zou zijn. De verstrekte informatie omtrent de bouwhoogte komt niet overeen met het SPvE Hart van de Meern Zuid. Hierin staat beschreven dat er een bouwhoogte van 13.50 meter wordt aangehouden. Ik ben van mening dat het afbreuk doet aan het straatbeeld en dat het aanzicht vanuit mijn straat er niet mooier op wordt. Bovendien ben ik bang dat mijn privacy geschonden wordt. Mochten er mensen zijn die vanaf 12 meter hoogte mijn tuin in kijken. Mijn woongenot zal hierdoor enorm afnemen. Door het creëren van een nieuwe route voor voetgangers en fietsers zal de straat waarin ik woon enorm qua drukte toe nemen. Eveneens de woonwijk op de Rijksstraatweg aan te laten sluiten. Op dit moment is de straat waarin ik woon een kindvriendelijke straat. De kinderen spelen hier op straat en incidenteel komt er een auto langs. De straat is een rustige en smalle straat waar personenauto's zich niet gemakkelijk doorheen verplaatsen. Graag houd ik dit ook zo. Op dit moment ervaren buurtbewoners dat de straat nu al overbelast is met geparkeerde en passerende auto's in verband met de smalle straat. Extra verkeer, te voet, te fiets of met de auto zal onherroepelijk voor meer verkeersproblemen zorgen. Daarnaast zal het kindvriendelijke uit de straat verdwijnen. Ik vraag mij dan ook af of de gemeente dit ambieert. Verder ben ik bang dat door het toenemen van frequenter verkeer de woningen hier niet bestand tegen zijn. U kunt hierbij denken aan trillingen aan de woningen, waardoor er schade kan ontstaan. Mochten er scheuren gaan ontstaan in mijn woning uit 1958, dan ben ik genoodzaakt om u als gemeente aansprakelijk te stellen voor mijn geleden schade. Ik neem aan dat wij daar beiden niet op zitten te wachten. Bovendien grenst het terrein van Rhenomare op dit moment al aan de Meerndijk en de Rijksstraatweg. Ik zie geen toegevoegde waarde om daar een andere straat bij te betrekken, zoals de
--------------------------	--

	Nyeveltstraat. 'Nyevelt' dient een kindvriendelijke woonwijk te blijven. U kunt als gemeente het concept aanpassen door de Rijksstraatweg in zijn geheel als ontsluitingsweg voor langzaamverkeer te benoemen. Al met al ben ik van mening dat de gemeente Utrecht geen rekening gehouden heeft met alle belanghebbenden. Voornamelijk met de bewoners van de betreffende straten. Er is weliswaar een inloopbijeenkomst op 24 november 2014 in de Klepel (Marekerk) geweest, maar geen directe correspondentie met de mogelijk komende gedupeerde bewoners. Hopelijk komt dit nog. Hopelijk heb ik u voldoende geïnformeerd en heeft u begrip voor mijn situatie. Ik ga ervan uit dat ik op een gepaste manier geïnformeerd wordt. In afwachting van u reactie.
Gemeentelijk commentaar	Voor een reactie op een aantal van uw punten verwijzen wij naar: - het commentaar op reactie 10, punt 2 - het commentaar op reactie 20, punt 1 en 2 Wat betreft uw zorgen over schade aan uw woning als gevolg van een toename van verkeer door uw straat: wij verwachten geen schade aan woningen als gevolg van een mogelijke keuze om het woongebied op het terrein van Rhenomare gedeeltelijk te ontsluiten via de Nyeveltstraat. Informatie over de ontwikkelingen in het hart van De Meern is kenbaar gemaakt via de digitale nieuwsbrief van wijkservicecentrum Vleuten-De Meern en diverse avonden die in huis-aan-huis kranten zijn aangekondigd. Mensen die een reactie hebben ingediend op het concept SPvE Hart van De Meern zuid ontvangen deze reactienota. Binnen de randvoorwaarden van het nog door de raad vast te stellen SPvE kan een ontwikkelaar een bouwplan uitwerken voor deelgebied Rhenomare/Van den Brandhof. Het bouwplan zal vertaald worden in een bestemmingsplan waar u als belanghebbende een zienswijze op kunt indienen. De ter visie legging van een ontwerp bestemmingplan zal aangekondigd worden in de digitale nieuwsbrief en huis-aan-huiskranten.
Reactie 22	<i>Vanwege de lengte van deze reactie is een samenvatting gemaakt van de punten die betrekking hebben op de inhoud van het concept SPvE. De opmerkingen in de brief die betrekking hebben op het proces voorafgaand aan het SPvE Hart van De Meern Zuid worden niet in deze reactienota beantwoord.</i> 1. De hoogte van het schip van de Marekerk moet als uitgangspunt blijven gelden met de gebruikelijke marge van 10%, waarbinnen een bebouwingsaccent van 4 lagen plus kap realiseerbaar is op de noordoosthoek van Rhenomare. 2. Ten tijde van het aanleggen van het bergbezinkbassin is door de gemeente aangegeven dat bouwbe grenzing van deze

	bergbezinkbassi niet aan de orde was. Mocht niettemin wel sprake zijn van restricties dan wordt hier op voorhand bezwaar tegen gemaakt.
Gemeentelijk commentaar	De gemeente is in gesprek met een ontwikkelaar die namens de eigenaren van Rhenomare optreedt. Gemeente en ontwikkelaar hebben de intentie om tot overeenstemming te komen over een bouwplan voor Rhenomare dat past binnen de randvoorwaarden van het SPvE. 1. Bewoners en ondernemers hebben te kennen gegeven waarde te hechten aan het dorpse karakter. In het SPvE zijn de bouwhoogte en variatie in de gevels daarom belangrijke aandachtspunten. Tegelijkertijd is het braakliggende terrein van Rhenomare veel bewoners en ondernemers een doorn in het oog. In het concept SPvE is daarom gezocht naar een balans tussen behoud van het dorpse karakter en ruimte voor de ontwikkelaar om tot een financieel haalbaar plan te komen. De toegestane bouwhoogte van 13,5 meter aan de Rijksstraatweg en Meerndijk en 3 bouwlagen op het achtergelegen terrein is hier de uitkomst van. De gemeente houdt aan deze bouwhoogtes vast, omdat het binnen deze randvoorwaarden mogelijk is om tot een uitvoerbaar plan te komen en tegemoet komt aan de wens om het dorpse karakter te behouden. Een grotere bouwhoogte leidt tot bezwaren bij omwonenden die de planologische haalbaarheid van het plan verkleinen. 2. In overleg met de ontwikkelaar wordt gezocht naar een oplossing waarbij er voldoende afstand wordt bewaard tussen de bebouwing aan de Rijksstraatweg en het bergbezinkbassin.
Reactie 23	Het SPvE Hart van de Meern Zuid vormt samen met het SPvE Hart van De Meern Noord het kader voor de herontwikkeling van het hart van De Meern. Het SPvE Hart van De Meern Noord is op 11 september jl. door de gemeenteraad vastgesteld. Het wordt een levendige en vitale dorpskern. Een plein rond de kerk, verblijfsplekken aan het water, prettig wonen en de Meernbrug en de Leidse Rijn als belangrijke schakels in het beeld. Het plan heeft vier ambities: • het dorpshart aan de Leidse Rijn maken tot een ontmoetingsplek voor iedereen • de menselijke maat als uitgangspunt nemen voor openbare ruimte en nieuwbouw • omliggende wijken beter verbinden met het dorpshart en de Leidse Rijn • gebruikmaken van bestaande karakteristieken Wij als eigenaren van IJssalon Zomers hebben deze ontwikkelingen met interesse gevolgd en wij zijn enthousiast over de genoemde ambities van de gemeente. Maar willen graag uw aandacht vragen voor het volgende; IJssalon Zomers bestaat inmiddels 3 jaar en in deze korte tijd hebben wij De Meern laten zien dat wij een toegevoegde waarde zijn

	voor de woonwijk en de omliggende wijken. Het is geworden tot wat wij voor ogen hadden: laagdrempelige dag-horeca voor het hele gezin. Een gewaardeerde ontmoetingsplek voor jong en oud en een werkplek voor jonge mensen uit de directe omgeving. Na onze succesvolle start hebben wij plannen en ambities om de zaak verder te professionaliseren en een vaste waarde te laten blijven voor het dorp en de omliggende wijken. In de huidige plannen verliest het pand haar duidelijk zichtbare locatie en het gezellige zonnige terras. Dit kan grote gevolgen hebben voor ons en maakt het voor ons moeilijk plannen te maken voor de toekomst. Onze vraag is dan ook of de gemeente een termijn kan aangeven hoe lang de huidige situatie zal blijven bestaan? Hoe passen wij straks in de nieuwe situatie? En zijn er vanuit de gemeente mogelijk alternatieven wat huisvesting betreft? Met dank voor de genomen moeite.
Gemeentelijk commentaar	Wij beamen dat ijssalon Zomers een gewaardeerde ontmoetingsplek is in De Meern. De ijssalon levert een belangrijke bijdrage aan de levendigheid van het dorpshart. Het is begrijpelijk dat u zekerheid wilt hebben over de toekomstige situatie voordat u een beslissing neemt over een investering in uw zaak. Voor het antwoord op de vraag hoe lang de huidige situatie blijft bestaan zie het commentaar op reactie 6. In antwoord op uw vraag over alternatieve huisvesting. De gemeente bezit een aantal panden in het hart van De Meern. De gemeentelijke panden aan de Zandweg en de Meerndijk worden op termijn eerst te koop aangeboden aan zittende huurders. Als zij geen interesse hebben in een koop, dan worden de panden te koop gezet. Daarnaast is er een aantal panden in particulier eigendom in de dorpskern die mogelijk interessant zijn als locatie voor de ijssalon. Hierin speelt de gemeente geen rol.

Stedenbouwkundig Programma van Eisen

April 2015

Hart van De Meern Zuid

Gemeente Utrecht

Utrecht.nl

Stedenbouwkundig Programma van Eisen Hart van De Meern Zuid

April 2015

Colofon

Projectgroep

Ulrike Centmayer, REO / Stedenbouw en Planologie
Tanja Lazaridis, REO / Stedenbouw en Planologie
Sjoerd Wolbertus, REO / Stedenbouw en Planologie
Dirk-Jan Hoekstra, M&M / Realisatie Mobiliteit
Pierre Koolen, REO / Economische Zaken
Berend Jan Brijder, REO / Wonen
Nico van Selm, REO/ Planeconomie

Projectmanagement

Marijke van Wely, PMB
Etienne de Jager, PMB

Opdrachtgever

Bureau Negentien

Grafische realisatie

REO / Stedenbouw en Planologie / CAD-unit

Versiedatum

2-4-2015

Bestuurlijke besluitvorming

Inhoudsopgave

Colofon	4	8.2 Participatieproces	62
Inhoudsopgave	5	Bijlagen 63	
Voorwoord	7	Bijlage 1:	64
1 Inleiding	9	Werkgroep Hart van De Meern, verslag bijeenkomst 3 juli 2013	
1.1 Aanleiding	9	Bijlage 2:	69
1.2 Opgave	9	Actuele projecten De Meern	
1.3 Doel en opzet SPVE	9	Bijlage 3:	70
1.4 Plangebied SPVE Hart van De Meern Zuid	10	Bomeninventarisatie (augustus 2013)	
1.5 Leeswijzer	10	Bijlage 4:	71
2 Bestaande situatie	13	Gezondheidsadvies GG&GD	
2.1 Historische ontwikkeling	13	Bijlage 5:	73
2.2 Ruimtelijke en functionele situatie	13	Kabels en leidingen (Klic-melding augustus 2013)	
2.3 Bereikbaarheid en parkeren	14	Bijlage 6:	74
3 Ambitie, visie en uitwerking	22	Parkeernormen fiets (Nota Stallen en parkeren, 2013)	
3.1 Ambitie	22	Bijlage 7:	75
3.2 Visie	22	Parkeernormen auto (Nota Stallen en parkeren, 2013)	
3.3. Overzicht deelgebieden	26	Bijlage 8:	77
3.4 Uitgangspunten Hart van De Meern Zuid	28	Toetswaarden belevingskwaliteit openbare ruimte	
4 Onderbouwing	40	Bijlage 9	78
4.1 Beleidskaders	40	Samenvatting Parkeeronderzoek Grontmij 1e kwartaal 2015	
4.2 Nader onderzoek	42		
4.3 Uitwerking ontwikkellocatie Achkanten Molenvliet	44		
5 Onderzoek en haalbaarheid	50		
5.1 Geluidhinder	50		
5.2 Luchtkwaliteit	50		
5.3 Externe veiligheid	51		
5.4 Bedrijven en milieuzonering	51		
5.5 Geurhinder	51		
5.6 Archeologie en monumenten	51		
5.7 Bodem	54		
5.8 Water	54		
5.9 Flora en fauna	55		
5.10 Bomen	55		
5.11 Kwaliteit van de leefomgeving	56		
5.12 Gezondheid	56		
5.13 Duurzaamheid	57		
5.14 Kabels en leidingen	58		
5.15 Milieueffectrapportage	58		
6 Uitvoerbaarheid	59		
6.1 Economische uitvoerbaarheid	59		
6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	59		
7 Verantwoording proces	60		
8 Vervolgtraject	62		
8.1 Planproces en planning	62		

Voorwoord

Voor u ligt het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) Hart van De Meern Zuid. Na de vaststelling van het SPvE voor hart van De Meern Noord zet dit plan een tweede belangrijke stap richting een nieuw hart voor De Meern.

Het SPvE Hart van De Meern Zuid sluit aan op het SPvE Hart van De Meern Noord dat de gemeenteraad heeft vastgesteld in september 2014. Samen vormen deze SPvE's het kader voor de herontwikkeling van het hart van De Meern. Vanwege de gewenste samenhang tussen de verschillende deelgebieden in het dorpshart is in het SPvE Hart van De Meern Zuid ook de visie op het noordelijk deel van het hart van De Meern opgenomen.

Een levendig en vitaal dorpshart, dat is de gedeelde wens die naar voren kwam uit overleg met bewoners, ondernemers en ontwikkelaars. Met waarden als dorps, gezellig, bezielend, verbindend en ondernemend. Het belangrijkste doel is dat het dorpshart straks een autoluwe, gezellige en levendige ontmoetingsplek is voor iedereen. Met daaromheen aantrekkelijke, nieuwe woonmogelijkheden. De ambitie is een kloppend hart voor De Meern.

De ambitie is vertaald in vier opgaven:

1. Het dorpshart aan de Leidse Rijn maken tot dé ontmoetingsplek van De Meern voor iedereen.
2. Het terugbrengen van de menselijke maat in bebouwing en openbare ruimte.
3. De omliggende wijken beter verbinden met het dorpshart en de Leidse Rijn.
4. Het koesteren en benutten van de bestaande karakteristieken van de plek.

In het Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) Hart van De Meern Zuid zijn deze opgaven uitgewerkt in spelregels voor de openbare ruimte en de ontwikkellocaties ten zuiden van de Leidse Rijn. Het SPvE is de basis voor het ontwerp van de openbare ruimte en voor bouwplannen.

Om De Meern weer een kloppend hart te geven verbeteren we de verblijfskwaliteit van de Meerndijk, maken we extra ruime voor voetgangers en fietsers op de Meernbrug en maken we van de Molenvliet een brede groen- en waterverbinding die ook een belangrijke schakel wordt in het netwerk van fiets- en voetgangers. We zetten in op een snelle aanpak van de openbare ruimte. De gemeente wil bewoners, ondernemers en ontwikkelaars hiermee verder stimuleren om met aantrekkelijke plannen en activiteiten te komen.

Het nieuwe plan voor het hart van De Meern moet, samen met de vernieuwing en uitbreiding van winkelcentrum Mereveldplein, de kern van De Meern opnieuw betekenis geven.

Ik ben benieuwd naar uw reactie.

Paulus Jansen,
Wethouder Ruimtelijke Ordening

Ambitiekaart

Hart van De Meern Zuid

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De ontwikkeling van een nieuw hart voor De Meern kent een lange geschiedenis. Begin jaren negentig ontstaan de eerste plannen voor een nieuw centrum. In 2006 heeft de gemeente de planvisie Centrumplan De Meern opgesteld, waarin uit werd gegaan van een nieuw winkelcentrum ten noordwesten van de Meernbrug. Het bestaande winkelcentrum op het Mereveldplein zou op termijn verdwijnen. Ook de andere gebieden rondom de Meernbrug kregen in het centrumplan De Meern een nieuwe bestemming. Ten behoeve van de realisatie van het Centrumplan heeft de gemeente in het verleden verschillende panden en terreinen verworven en overeenkomsten gesloten.

Om meerdere redenen zijn deze plannen niet doorgegaan. Zo hebben de ontwikkelaar van Centrumplan De Meern en de toenmalige eigenaar van winkelcentrum Mereveldplein geen overeenstemming kunnen bereiken over verplaatsing van het huidige winkelcentrum aan het Mereveldplein naar de nieuwe locatie. Ook heeft de Raad van State het opgestelde bestemmingsplan vernietigd. Tegelijkertijd diende in 2008 de crisis zich aan, waarna er twijfels ontstonden over de haalbaarheid van het programma.

Op 5 juli 2012 heeft de gemeenteraad besloten om af te zien van een nieuw winkelcentrum. Twee winkelcentra in De Meern zijn niet levensvatbaar. Het winkelcentrum op het Mereveldplein blijft dus het primaire winkelcentrum voor De Meern. Hiervoor is inmiddels een bestemmingsplan vastgesteld. Hiermee is een belangrijke pijler onder het Centrumplan De Meern komen te vervallen. Dit besluit is de aanleiding geweest om gezamenlijk met bewoners, ondernemers en ontwikkelaars te gaan bepalen hoe op een nieuwe manier meer betekenis kan worden gegeven aan het dorpshart, het hart van De Meern.

In september 2014 is het SPvE Hart van de Meern Noord vastgesteld. Dit SPvE heeft betrekking op het gebied ten zuiden van de Leidse Rijn. Na vaststelling van dit document zullen de twee delen samen één geheel vormen.

1.2 Opgave

In het verleden had de plek rondom de Meernbrug de functie van een dorpshart. Als vaartdorp concentreerde het dorpsleven zich als vanzelf op deze plek waar de Meerndijk kruist met de Leidse Rijn, met daarlangs de Rijksstraatweg en de Zandweg. Hier ontmoetten de mensen elkaar in de kerk, het Verenigingsgebouw, de dorpswinkels en de cafés.

Na de grootschalige uitbreidingen in de jaren 1950-1960 zijn de openbare ruimte en de bebouwing ingrijpend veranderd. Grote en kleine ondernemingen zijn verdwenen en een aantal lege plekken in dit gebied wacht al geruime tijd op een nieuwe bestemming. De openbare ruimte is nu voornamelijk ingericht voor doorgaand autoverkeer en nodigt niet uit tot verblijven of ontmoeten. De samenhang, levendigheid en fysieke binding met de Leidse Rijn zijn daarmee gaandeweg uit het dorpshart verdwenen.

De opgave is om opnieuw betekenis te geven aan het historische hart van De Meern en een levendig en vitaal dorpshart te laten ontstaan. Er is gekozen voor het koesteren van de nog aanwezige historische kwaliteiten en daarop voort te bouwen bij nieuwe ontwikkelingen. Op deze manier kunnen wensen van vandaag op een vanzelfsprekende en herkenbare manier een plek krijgen in het hart van De Meern.

1.3 Doel en opzet SPvE

Het doel van het SPvE is om uitgangspunten en spelregels vast te leggen die een gefaseerde, samenhangende en realistische vernieuwing van het hart van De Meern mogelijk maken. Er zijn ruimtelijke en functionele uitgangspunten opgesteld voor zowel de openbare ruimte als de ontwikkellocaties. Het SPvE zal als toetsingskader gebruikt worden voor nieuwe initiatieven in het hart van De Meern.

In het SPvE wordt onderscheid gemaakt tussen de openbare ruimte en de ontwikkellocaties. De gemeente heeft zelf de regie in handen om na vaststelling van het SPvE snel tot uitvoering van een aantal ingrepen in de openbare ruimte over te gaan. De uitgangspunten die zijn opgenomen voor de openbare ruimte kunnen daarom gezien worden als eerste aanzet voor een ontwerp daarvoor.

Voor de ontwikkellocaties zijn de uitgangspunten globaler. Anders dan bij de openbare ruimte, ligt de verantwoordelijkheid voor het verder uitwerken van plannen daarvoor bij marktpartijen. Er is een balans gezocht tussen het stellen van grenzen aan de omvang en aard van nieuwbouwwontwikkelingen en het geven van de nodige flexibiliteit voor nadere afwegingen in de toekomst. Het SPvE is daarmee een uitnodiging aan initiatiefnemers, van binnen en buiten De Meern, om 'partner' te worden bij de vernieuwing van het hart van De Meern.

1.4 Plangebied SPvE Hart van De Meern Zuid

Het Hart van De Meern bevindt zich rondom de Meernbrug en wordt globaal begrensd door de Van Zuylstraat in het zuiden, Oosterlengte in het noorden, het pand Rijksstraatweg 110 (voorheen Van den Brandhof) in het westen en de Woerdlaan in het oosten. De omvang van dit gebied is circa 6,7 hectare.

In het dorpschart maken we onderscheid tussen het gebied ten noorden en ten zuiden van de Leidse Rijn: Hart van De Meern Noord en Hart van De Meern Zuid. Het SPvE Hart van de Meern Noord is al eerder vastgesteld. Dit document heeft betrekking op het plangebied ten zuiden van de Leidse Rijn. Eerder was dit gebied nog niet helemaal financieel gedekt. Inmiddels is dat wel het geval.

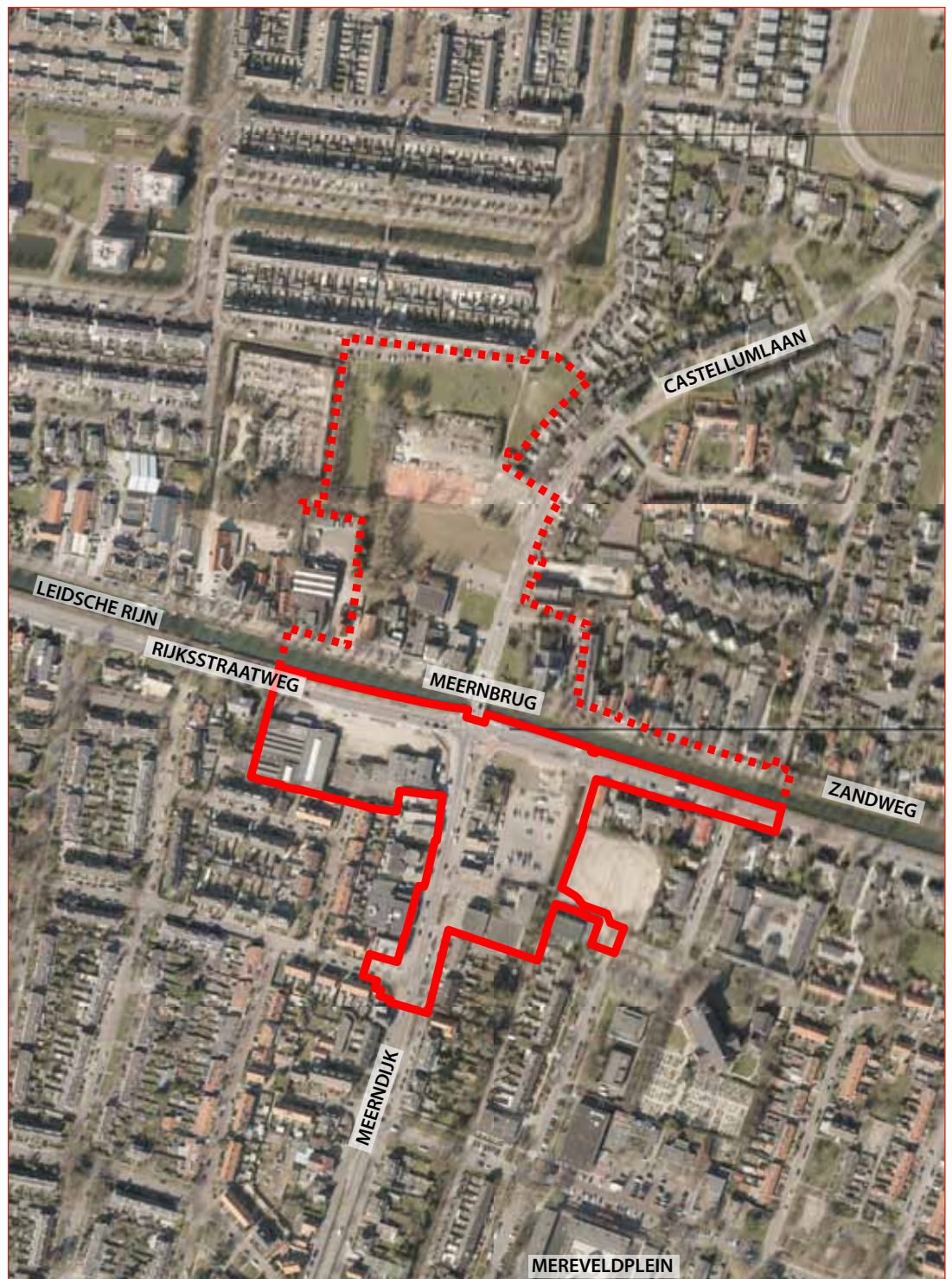
De grens tussen Hart van De Meern Noord en Hart van De Meern Zuid ligt op de zuidelijke oever van de Leidse Rijn.

1.5 Leeswijzer

Het SPvE hart van De Meern Zuid bestaat uit een aantal hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt de bestaande situatie beschreven. Ook wordt ingegaan op de geldende bestemmingsplannen en de lopende projecten. In hoofdstuk 3 worden de ambitie en de visie voor het gehele hart van De Meern (Noord en Zuid) beschreven. Vervolgens worden de uitgangspunten beschreven voor Hart van De Meern Zuid. De onderbouwing van de uitgangspunten gebeurt in hoofdstuk 4 aan de hand van het relevante beleidskader en de ruimtelijk-functionele studies die daarvoor zijn verricht.

Hoofdstuk 5 beschrijft het toetsingskader voor de milieu- en andere gemeentelijke uitvoeringsaspecten. In hoofdstuk 6 wordt vervolgens ingegaan op de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het SPvE. Het planproces, de participatie en de planning worden in de hoofdstukken 7 en 8 toegelicht.

Begrenzing van het
dorpshart

2 Bestaande situatie

2.1 Historische ontwikkeling

De Leidse Rijn is van oudsher de levensader van De Meern, de oorspronkelijke trekvaart tussen Leiden en Utrecht. Later is deze uitgebreid met een weg en na de verbreding van de Leidse Rijn heeft De Meern zich als handelsplaats ontwikkeld. Langs de Zandweg en Rijksstraatweg, op het kruispunt met de Meerndijk werd handel gedreven, vestigde zich bedrijvigheid en ontmoetten de inwoners van De Meern elkaar. De Meernbrug was het centrale punt in het dorp. Deze plek was zowel het economische als het sociale dorps hart. De Zandweg, Rijksstraatweg en Meerndijk waren daarmee van groot belang voor het welzijn van het dorp.

Geleidelijk nam de handelsbetekenis van De Meern af. Na de Tweede Wereldoorlog breidde het dorp zich fors uit en werden er veel woningen gebouwd aan weerszijden van de Meerndijk. Winkelcentrum Mereveldplein was onderdeel van de uitbreiding. Ook de Castellumlaan is in deze tijd aangelegd. Met de bouw van het winkelcentrum nam de economische betekenis van het dorps hart rondom de Meernbrug af. Met de recente nieuwbouw van Leidsche Rijn is een andere situatie ontstaan. Vleuten en De Meern hebben nu een bijzondere positie als historische kernen tussen de nieuwe wijken van Leidsche Rijn.

2.2 Ruimtelijke en functionele situatie

Kleinschalige winkels, horeca en andere voorzieningen zijn nog steeds te vinden langs de Zandweg en Meerndijk. Hier is vaak ook nog kleinschalige authentieke bebouwing aanwezig. Dorpsfuncties en authentieke bebouwing dragen bij aan het dorps karakter van het hart van De Meern.

De toren van de Marekerk is goed zichtbaar vanuit de omgeving. Zij markeert zo op een vanzelfsprekende manier de kruising van de Leidse Rijn met de Meerndijk en daarmee ook het hart van De Meern.

Ten behoeve van de aanleg van de HOV-baan op de Rijksstraatweg Langs de Rijksstraatweg en de westzijde van de Meerndijk is veel oorspronkelijke kleinschalige bebouwing verdwenen. Langs de westzijde van de Meerndijk zijn grootschaliger gebouwen met winkel- en kantoorfuncties gekomen. Aan de oostzijde van de Meerndijk is een supermarkt gevestigd.

Ter hoogte van de bushalte langs de Rijksstraatweg is tot op heden geen nieuwe bebouwing teruggekomen. Hier is in 2013 door bewoners de tijdelijke Dorpstuin De Meern gerealiseerd. De panden van voormalig zalencentrum Rhemomare en voormalig houtbewerkingsbedrijf Van den Brandhof zijn nog wel aanwezig, maar staan grotendeels leeg.

In de loop van de tijd is veel oorspronkelijke bebouwing verdwenen. Veel terreinen wachten bovendien op herontwikkeling. Het gebied heeft daarmee een sfeer van anonimiteit, de menselijke maat is verdwenen en er zijn weinig verbindingen naar de Leidse Rijn.

Bedrijvigheid op Zandweg omstreeks 1900 (links) en Rijksstraatweg (1965)

Groei van De Meern (vlnr in 1850, 1965, 1990 en 2013)

2.3 Bereikbaarheid en parkeren

In de explosieve groei van het dorp en de vestiging van grootschaliger bedrijven rondom de Meernbrug vanaf de jaren 1950-1960 is er weinig aandacht geweest voor de binding met de Leidse Rijn. Grote privéterreinen maakten routes richting het water voor voetganger en fietser onmogelijk.

Auto

De Meerndijk verbindt van oudsher (en ook nu nog) De Meern met Montfoort, Oudewater en verder Gouda. Deze weg is in de jaren 1950, ten behoeve van de grootschalige uitbreiding van De Meern, doorgetrokken in noordelijke richting (Castellumlaan). Hiermee werd deze route belangrijk voor doorgaand autoverkeer van noord naar zuid en omgekeerd. Daarbij is de Meerndijk destijds ook veranderd in een weg met een doorgaande rijbaan en parallelstraten. Deze situatie is sindsdien nagenoeg ongewijzigd. Vandaag de dag heeft de Meerndijk binnen het verkeersnetwerk van Leidsche Rijn nu een functie als wijkontsluitingsweg met een doorgaand karakter.

Lange tijd was de Rijksstraatweg de doorgaande provinciale weg in oost-westrichting. Sinds 2010 is doorgaand verkeer tussen Utrecht en Harmelen niet meer mogelijk. Ook doorgaand verkeer in noordelijke en zuidelijke richting is ontmoedigd door ingrepen ten noorden van De Meern, onder andere rondom Castellum Hoge Woerd. Een nieuwe hoofdverkeersstructuur is aangelegd om de nieuwe woonwijken en de historische kernen Vleuten en De Meern goed bereikbaar te houden.

Op verzoek van bewoners en ondernemers is in 2012 een verkeersanalyse uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de hoofdwegenstructuur naar behoren functioneert. Ook kwam naar voren dat de doorstroming rondom de kruising Meerndijk-C.H.Letschertweg en bij de rotonde C.H.Letschertweg-Oudenrijnseweg verbeterd kan worden. Hiervoor worden maatregelen getroffen. Verder zijn aanvullende maatregelen gewenst om doorgaand verkeer over de Meerndijk blijvend te ontmoedigen.

De Zandweg is beperkt toegankelijk voor autoverkeer. Er is vanaf de Meernbrug in westelijke richting eenrichtingverkeer mogelijk richting Regenboogbrug/Meridiaan (wijk 't Weer). Verkeer vanuit de wijk 't Weer in oostelijke richting kan in één richting via de Rijksstraatweg, parallel aan de de HOV-baan. Tussen beide bruggen kan dus worden 'rondgereden'. De straat Meridiaan is de enige toegang tot de wijk aan de zuidkant. Via de Burg. Middelweerdbaan aan de noordzijde zijn er meerdere toegangen.

Parkeren in het dorpshart vindt vaak plaats langs straten en wegen. Bijvoorbeeld langs de Leidse Rijn, rondom de Marekerk, aan de Castellumlaan en langs de winkels aan de Meerndijk. Tussen de Meerndijk en Achtkanten Molenvliet ligt een parkeerterrein voor circa 90 auto's. Uit een parkeeronderzoek van begin 2015 (zie bijlage) blijkt dat dit voornamelijk gebruikt wordt door bezoekers van de winkels aan de Meerndijk.

Openbaar vervoer

Van oudsher rijden er bussen over de Rijksstraatweg en Meerndijk. In 2010 is de HOV busbaan over de Rijksstraatweg aangelegd (station Vleuten-Utrecht Centraal). Aan de oostzijde van de Meernbrug zijn haltes in beide richtingen. Via de Meerndijk is er een busverbinding richting Montfoort.

Situatie 2013
Rijksstraatweg (links) en
Meerndijk.

Fiets

Zowel de Zandweg en Rijksstraatweg als de Meerndijk-Castellumlaan zijn belangrijke fietsroutes. De Zandweg is een belangrijke hoofdfietsroute, ook voor recreatief fietsverkeer. Deze verbindt Veldhuizen en Vleuterweide via de binnenstad met De Uithof. De Zandweg is in 2014 ingericht als fietsstraat. De Meerndijk is de toegang tot de polder Rijnenburg, ten zuiden van de dorpskern. De Castellumlaan is de toegang tot het Maximapark ten noorden van De Meern.

Veel fietsers van en naar de winkels en scholen in het zuidoostelijk deel van De Meern maken gebruik van de Meernbrug en Meerndijk. Op het noordelijk deel van de Meerndijk, tussen de Van Zuylenstraat en Rijksstraatweg, is daarvoor aan de oostkant een fietspad in twee richtingen aangelegd. Voor de supermarkt ligt een vrijliggend fietspad richting Mereveldlaan. Tussen de wijk 't Weer en de Castellumlaan is met asfalt een tijdelijk fietspad aangelegd.

2.4 Openbare ruimte

De openbare ruimte in het hart van De Meern is sterk verkeerskundig ingericht: verkeersstromen zijn gescheiden en er is veel ruimte gereserveerd voor auto en bus. Daardoor zijn voetganger en fietser minder bedeed en is er weinig ruimte voor verblijf. De fysieke verbinding met de Leidse Rijn in de loop van de tijd sterk verminderd.

Groen en bomen

Langs de Leidse Rijn staan aan beide kanten grote bomen. In de berm langs de Zandweg wordt geparkeerd en er zijn enkele zitplekken. De Marekerk staat prominent met de voordeur aan de Leidse Rijn. Aan de kant van de Castellumlaan wordt de kerk afgeschermd door bossages en staan er enkele bomen. Dit groen is beperkt toegankelijk. Ter hoogte van de bushalte langs de Rijksstraatweg is in 2013 door bewoners de tijdelijke Dorpstuin De Meern aangelegd. Daarachter ligt een groot openbare parkeerterrein. Langs het parkeerterrein stroomt de Achtkanten Molenvliet, een restant uit het oude polderlandschap. Deze verbindt de Lange Vliet in polder Rijnenburg met de Leidse Rijn. De oevers van de Achtkanten Molenvliet zijn zeer beperkt toegankelijk, waardoor deze watergang vrij onopvallend is.

Het terrein tussen de Castellumlaan en Oosterlengte is in afwachting van een definitieve invulling gesaneerd. Ook is een voet/fietspad aangelegd. Open ruimte, verharding, bomen, groen en water bepalen het beeld van dit terrein. De naastliggende begraafplaats wordt omzoomd door water en heeft een boomrijke omranding. De groen-/speelzone langs Oosterlengte bestaat uit gras en bomen.

Bomen

Alle bomen binnen het plangebied zijn geïnventariseerd. Boomsoort, omvang en conditie zijn in beeld gebracht. In de bijlage is een overzicht van alle bomen opgenomen. De circa 300 geïnventariseerde bomen zijn van sterk wisselende kwaliteit. Het merendeel van de bomen is van matige kwaliteit. Circa 75 bomen hebben een goede kwaliteit, en een paar bomen zijn van slechte kwaliteit.

Water

De Leidse Rijn, de Achtkanten Molenvliet en het water bij de begraafplaats zijn bestaande waterlopen. Alleen de Leidse Rijn heeft naast een waterhuishoudkundige functie ook een landschappelijke en recreatieve functie.

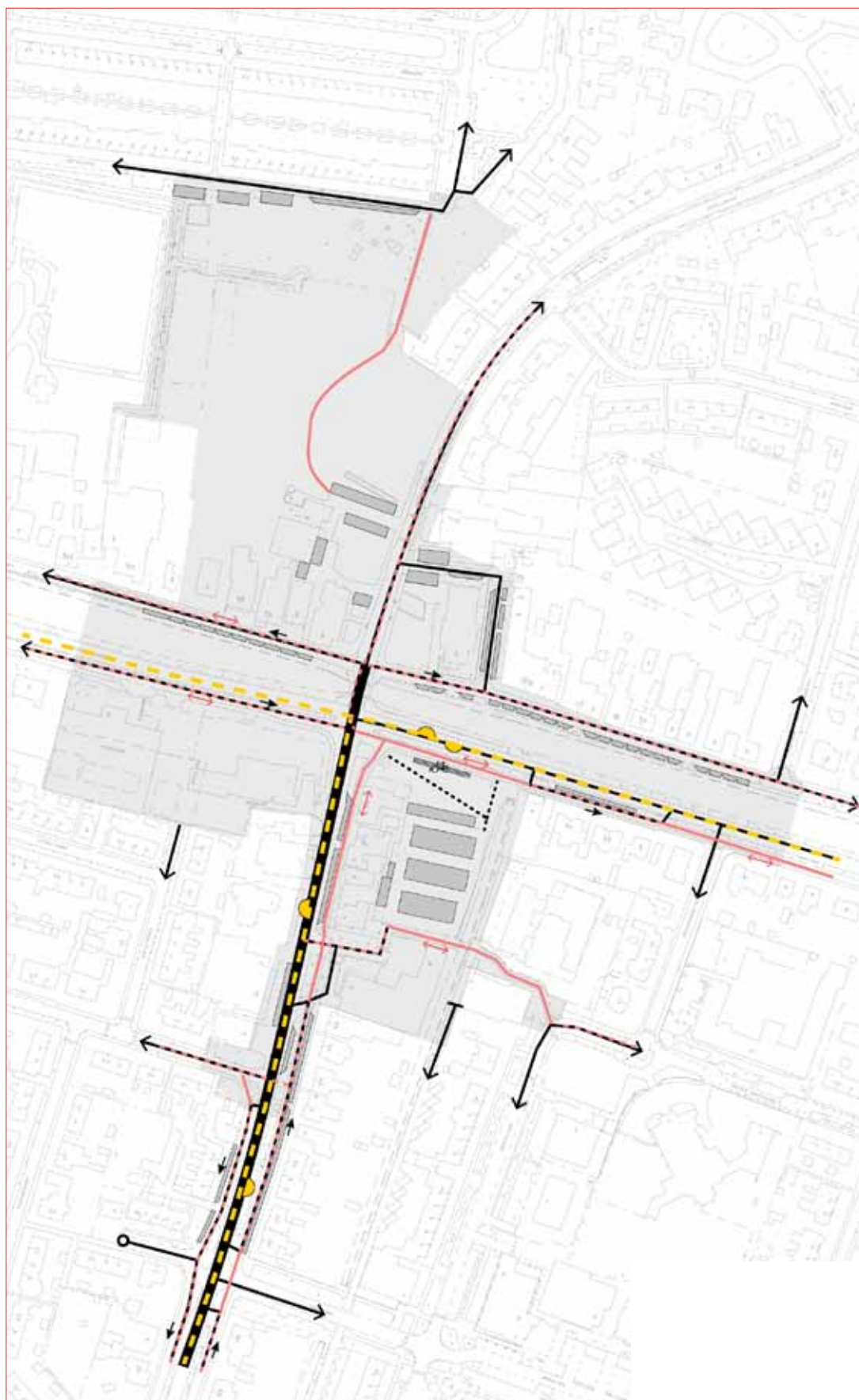
Situatie 2013
Leidse Rijn (links) en
Zandweg.

Afbeelding

Bereikbaarheid en
parkeren

- vrijliggend fietspad
- - - overige fietsroutes
- fietsenstalling
- - - - - voetgangersroute
- auto 50 km/u
- auto 30 km/u
- eenrichtingverkeer
- parkeren
- - - busroute met halte

Kaart

Funcities huidige situatie

Legenda:

ALGEMEEN

- Topografische gegevens
- Plangrens

FUNCIES

- Functie onbekend / leegstand
- Wonen
- Detailhandel
- Dienstverlening / maatschappij
- Horeca

BEREIKBAARHEID

- Rijweg
- Parkeren
- Voetpad
- Fietspad
- Busbaan

OPENBARE RUIMTE

- Openbaar groen
- Braakliggend terrein
- Recreatie
- Tuin / erf
- Speelplek
- Water

2.5 Eigendomssituatie

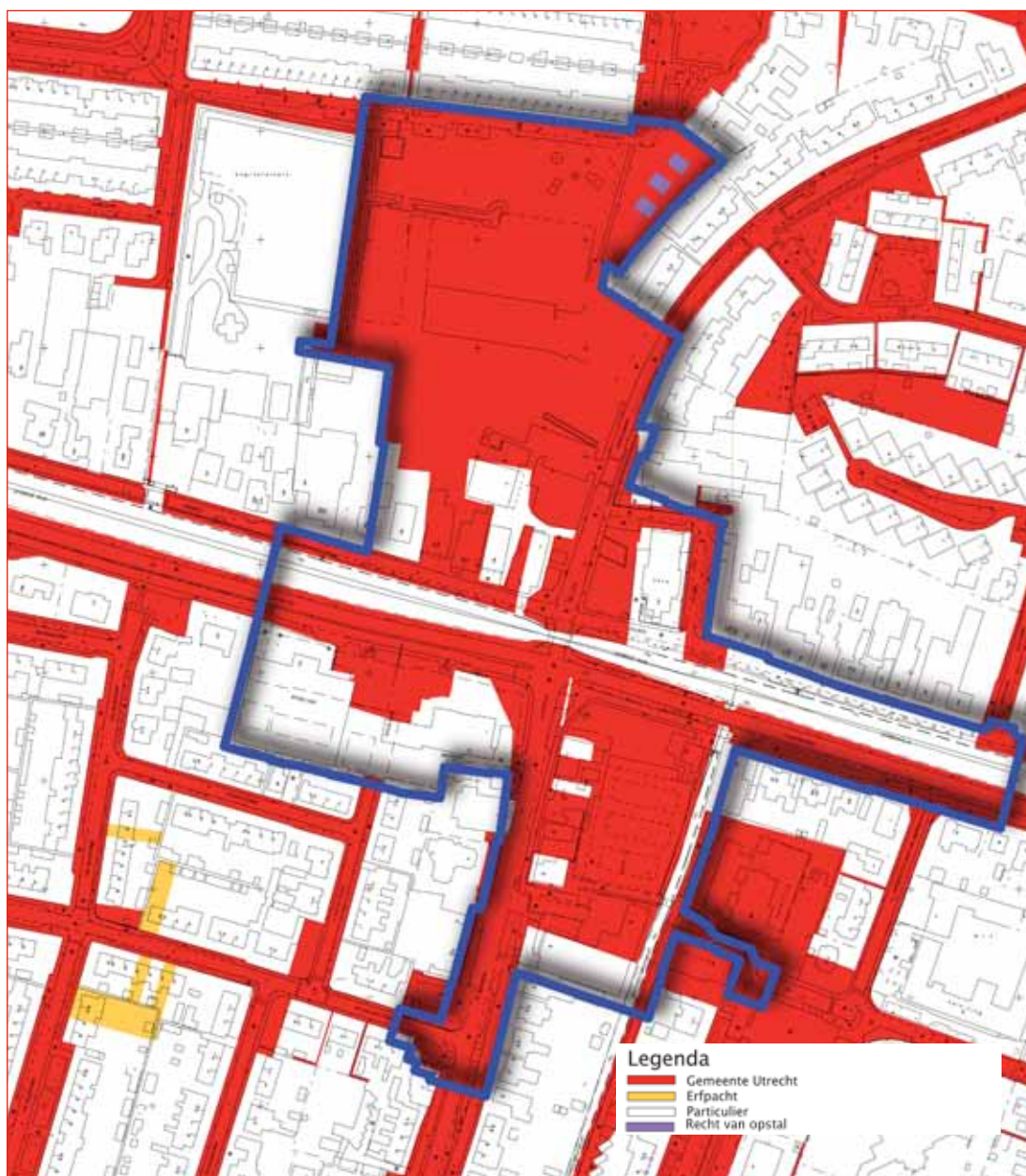
In het verleden heeft de gemeente diverse gronden aangekocht ten behoeve van het Centrumplan De Meern. Veel gronden in het hart van De Meern zijn daardoor in eigendom van de gemeente. Uitzondering is een aantal percelen aan de Zandweg en de Meerndijk. Ook het grootste gedeelte van het terrein van Rhenomare en Van den Brandhof is particulier eigendom. Op de eigendomskaart is het onderscheid tussen particulier en gemeentelijk eigendom aangegeven. Voor een groot deel van het eigendom van de gemeente zijn in het verleden privaatrechtelijke afspraken gemaakt.

2.6 Bestemmingsplan

Binnen het totale plangebied van Hart van de Meern Noord en Zuid zijn 11 bestemmingsplannen van kracht. Het oudste bestemmingsplan is uit 1965 (bebouwing en parkeerterrein ten oosten van de Meerndijk) en het meest recente is uit 2014 (Mereveldplein). Gelet op de huidige bestemmingen van de verschillende ontwikkellocaties moet er een juridisch-planologische procedure doorlopen worden om herontwikkeling mogelijk te maken. De ingrepen in de openbare ruimte kunnen bijna allemaal binnen de huidige bestemmingsplannen uitgevoerd worden.

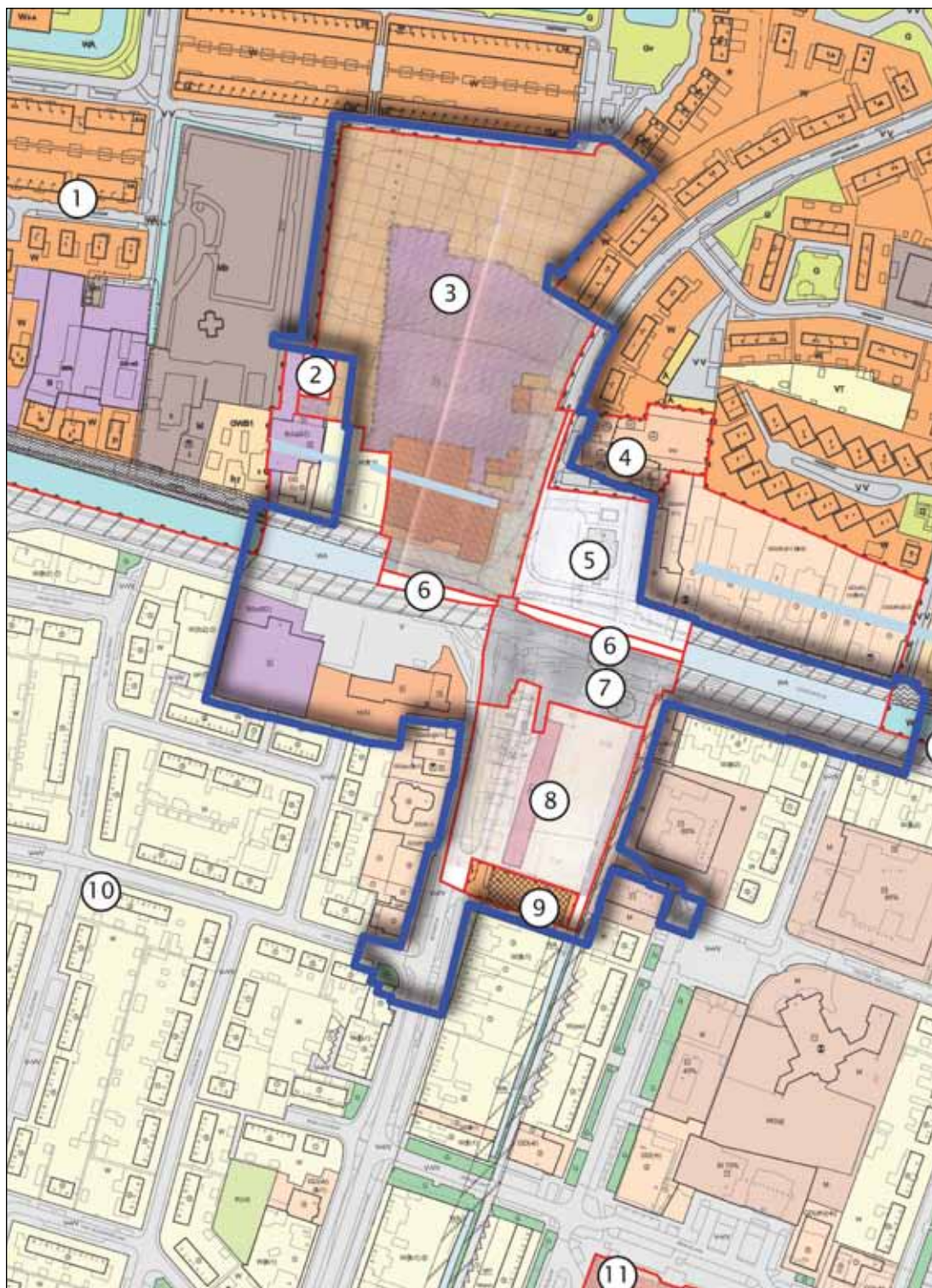
Afbeelding

Kaart eigendomssituatie

Afbeelding

Geldende bestemmingsplannen.

Legenda

1 De Meern Noord (2006)	7 HOV De Meern (2002)
2 Vleuten De Meern landelijk gebied (1981)	8 De Meern zuid uitwerking in hoofdzaak (1965)
3 'T Weer (1992)	9 Supermarkt Meerndijk 24 (2006)
4 Castellum Novum, De Meern (2011)	10 De Meern Zuid (2010)
5 De Meern Noord (1977)	11 Mereveldplein (2014)
6 De Meern West (1984)	

2.7 Actuele ontwikkelingen

In en net buiten het hart van De Meern vinden diverse ontwikkelingen plaats. Hieronder worden de belangrijkste ontwikkelingen toegelicht, waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen ontwikkelingen binnen en buiten het hart van De Meern. De ontwikkelingen zijn op de kaart in bijlage 2 aangegeven.

Binnen het hart van De Meern

Zandweg

In 2014 is de herinrichting van de Zandweg tot fietsstraat afgrond. De nieuwe Zandweg heeft een rijbaan van rood asfalt met aan weerszijden een strook die is uitgevoerd in gebakken klinkers. Dezelfde klinkers worden ook gebruikt voor de trottoirs en voor de parkeerplaatsen in het centrumgebied.

Meernbrug

Na een aanbesteding in februari 2014 is een aannemer (Hollandia) uitgekozen om De Meernbrug te verbreden. De Meernbrug zal aan weerszijden 2,5 meter breder worden. Die extra ruimte is voor voetgangers bestemd. Hierdoor ontstaat ook meer ruimte voor de fietsers op de brug. De verbrede brug zal naar verwachting in het voorjaar van 2015 worden opgeleverd.

Meerndijk

Nu de Meerndijk geen functie meer heeft primair voor doorgaand verkeer, is de ambitie de inrichting van de weg te laten aansluiten bij het dorps karakter. Er is een voorlopig ontwerp gemaakt voor de herinrichting van de Meerndijk tussen de van Zuylensstraat en de Rijksstraatweg. Het profiel met fietsstroken, zoals dat opgenomen was in het concept SPvE, leidde tot een aantal bezorgde reacties over de verkeersveiligheid van fietsers. De gemeente wil, voordat een definitief besluit wordt genomen over het profiel voor de Meerndijk, met bewoners en ondernemers in gesprek over de herinrichting van de Meerndijk.

Tijdelijke ontwikkelingen en initiatieven

In 2013 is een bewonersinitiatief voor een tijdelijke dorpstuin op het braakliggende terrein naast Ijssalon Zomers uitgevoerd. De tijdelijke dorpstuin fungeert nu als ontmoetingsplek voor bewoners uit De Meern totdat de locatie wordt herontwikkeld.

Het Schmiemanterrein is het braakliggende terrein van de voormalige Opelgarage aan de Castellumlaan. In oktober 2013 zijn twee ondergrondse tanks opgegraven en is de vervuilde grond rondom de tanks afgegraven. Inmiddels is schone grond aangebracht, is het gesaneerde terrein ingezaaid met gras en is er een nieuw fietspad aangelegd. Dit fietspad is nu een prettige verbinding tussen Oosterlengte en Castellumlaan. Het wordt tevens door kinderen gebruikt als 'skatebaan'.

In het Hart van De Meern vestigen zich af en toe nieuwe ondernemers, zoals Ijssalon Zomers, restaurant Casa del Toro, Coffee & Tea Room Boulevard, cadeaushop Zoen, een tweedehands kledingwinkel en sportschool Newstyle. Deze initiatieven leveren een positieve bijdrage aan de leefbaarheid van het hart van De Meern.

Buiten het hart van De Meern

Vernieuwing winkelcentrum Mereveldplein

Het winkelcentrum Mereveldplein wordt vernieuwd en uitgebreid. Er wordt een supermarkt toegevoegd en enkele winkels krijgen een nieuwe plek binnen het winkelcentrum. De gevels rondom krijgen een meer 'open uitstraling'. Ook de openbare ruimte krijgt een kwaliteitsimpuls. De openbare ruimte rondom het winkelcentrum wordt heringericht. Er worden parkeerplaatsen toegevoegd, er komt meer ruimte voor verblijf en de overlast van bevoorrading wordt beperkt. Voor deze ontwikkeling is in 2014 een nieuw bestemmingsplan vastgesteld. De uitvoering van de uitbreiding van het winkelcentrum en het herinrichten van de openbare ruimte gebeurt in 2015.

Castellum Hoge Woerd

Castellum Hoge Woerd maakt onderdeel uit van het Máximapark. In de ondergrond van de Hoge Woerd liggen de resten van een Romeins fort of Castellum. Hier worden onderdelen van het oorspronkelijke fort weer zichtbaar gemaakt en er komt een cultuurhuis met café-restaurant voor voorstellingen en exposities. Ook zullen verschillende stichtingen en verenigingen hier hun plek krijgen om de natuur- en cultuurhistorische waarde van de plek aan bezoekers te laten zien. De opening staat gepland voor 2015.

Nieuwbouw Driekoningenschool

Op de locatie Mereveldlaan 1 is in 2014 het nieuwe gebouw van de Driekoningenschool gerealiseerd. Het gaat om een schoolgebouw met hoofdzakelijk twee bouwlagen, een schoolplein en fietsenstallingen.

Meerndijk

De kruising Meerndijk-Oranjelaan is in 2013 aangepast. Hier is de oversteekbaarheid voor voetgangers verbeterd door de aanleg van middeneilanden. Op de kruising Meerndijk-Laan 1954/Van Heemskerklaan is een rotonde aangelegd. Hierdoor is de snelheid van het autoverkeer teruggebracht, meer overzicht ontstaan en is de verkeersveiligheid op de kruising verbeterd.

Kruising en rotonde C.H. Letschertweg

Om doorgaand verkeer door De Meern (via Meerndijk en Castellumlaan) te ontmoedigen, is een goede doorstroming op de hoofdwegen rondom de kern essentieel. De kruising Meerndijk-C.H. Letschertweg en de rotonde Oudenrijnseweg-C.H. Letschertweg belemmeren deze doorstroming nu. Op de kruising Meerndijk-Letschertweg wordt de verkeersregelininstallatie geoptimaliseerd. De rotonde Oudenrijnseweg-C.H. Letschertweg wordt uitgebreid zodat afslaand verkeer en rechtdoorgaand verkeer elkaar niet ophouden. Er komt daarom één rijbaan bij.

Herontwikkeling locatie Castellum Novum

Voor deze locatie is in 2011 een bestemmingsplan vastgesteld. Het bestemmingsplan biedt de mogelijkheid om een woongebouw met commerciële ruimte op begane grond te bouwen. De hoogte is maximaal 3 bouwlagen met kap (circa 13,50 meter). De gevel van de nieuwe bebouwing is belangrijk als bijdrage aan de gewenste levendigheid op het toekomstige plein rond de kerk.

3 Ambitie, visie en uitwerking

In dit hoofdstuk worden achtereenvolgens de ambitie en de visie voor het Hart van De Meern beschreven. Daarna wordt ingegaan op de functionele en ruimtelijke uitgangspunten voor de verschillende deelgebieden in het Hart van De Meern. Het voorliggende SPvE heeft alleen betrekking op het Hart van De Meern Zuid, waarvan alle ambities financieel gedekt zijn. Vanwege de samenhang met Hart van De Meern Noord zijn de ambities en uitgangspunten beschreven voor beide gebieden.

3.1 Ambitie

Met bewoners, ondernemers en ontwikkelaars is gesproken over wensen en ambities voor de plek. Het resultaat is de Programmatische Visie Hart van De Meern juni 2013. De kern hiervan is dat het Hart van de Meern een levendig en vitaal dorpshart moet worden met waarden als dorps, gezellig, bezielend, verbindend en ondernemend. Een dorpshart met de brug en de beleving van het water van de Leidse Rijn als het symbolische kernpunt. Deze ambitie is terug te brengen tot een viertal opgaven:

- Het dorpshart aan de Leidse Rijn maken tot dé ontmoetingsplek van De Meern voor iedereen;
- Het terugbrengen van de menselijke maat in bebouwing en openbare ruimte;
- De omliggende wijken beter verbinden met het dorpshart en de Leidse Rijn;
- Het koesteren en benutten van de bestaande karakteristieken van de plek.

3.2 Visie

Openbare ruimte

De Zandweg, de Leidse Rijn en de Meerndijk zijn de dragers van het Hart van De Meern, met het plein als de ontmoetingsplek van De Meern.

Voor de Zandweg, Meerndijk en het plein wordt ingezet op het verbeteren van de verblijfskwaliteit in de openbare ruimte en het versterken van de relatie met de Leidse Rijn. Om ook echt dé ontmoetingsplek van De Meern te kunnen worden wordt een hoge verblijfskwaliteit nagestreefd. Voetganger en fietser zullen daarom leidend zijn bij alle ingrepen in de openbare ruimte. Daarnaast wordt ingezet op een hoger inrichtingsniveau (bestrating, materiaalgebruik, straatmeubilair) en verbetering van de bestaande groen- en boomstructuur. De rand van de begraafplaats en de oevers van de Achtkantenmolenvliet worden nieuwe groene verbindingen naar de Leidse Rijn.

Functies

Wat betreft functies en voorzieningen in het Hart van De Meern wordt ingezet op herstel en versterking van het authentieke en kleinschalige karakter. Nieuwbouw en functieverandering moet erop gericht zijn het dorpshart te onderscheiden van de functionele winkelcentra in de omgeving.

Het winkelcentrum Mereveldplein blijft het primaire winkelcentrum van De Meern. Om te voorkomen dat er een tweede winkelcentrum in het Hart van De Meern (aan de noordkant van de Leidse Rijn) ontstaat, is het uitgangspunt in het SPvE dat er rondom de brug geen detailhandel wordt toegevoegd, bovenop de al aanwezige en planologisch toegestane detailhandel. Voor het Hart van De Meern wordt daarom uitgegaan van gemengde – bij voorkeur uitnodigende - functies. Naast wonen gaat het om functies gericht op ontmoeten en verblijven, zoals horeca, werkplekken voor kleine zelfstandigen (Zpot), kleinschalige bedrijven en ambachten, maar bijvoorbeeld ook een gezondheidscentrum.

De te ontwikkelen gebieden achter de bestaande lintbebouwing lenen zich primair voor woningbouw als overgang naar de omliggende woonwijken.

Ruimtelijk

Voor de (nieuwe) lintbebouwing aan de Zandweg, Rijksstraatweg en Meerndijk wordt ingezet op herstel van het kenmerkende kleinschalige en gevarieerde bebouwingsbeeld.

De te ontwikkelen gebieden achter de linten sluiten meer aan op de aanliggende woonwijken. Maat, schaal en beeld vragen minder specifieke regels dan bij de lintbebouwing. Een goede oriëntatie op de omgeving is wel belangrijk, want het draagt bij tot het eigen maken van de drie nieuwe woonbuurten.

Netwerk

Om het Hart van De Meern vitaal te maken is het belangrijk dat er aantrekkelijke en veilige routes komen voor fietsers en voetgangers. Hiertoe worden de Meerndijk en de Zandweg autoluwer en fietsvriendelijker gemaakt. Daarnaast zijn nieuwe verbindingen gedacht vanuit de aanliggende wijken langs het groen bij de begraafplaats, de Achtkanten Molenvliet en vanuit de Nyeveltstraat. Ook wordt de bestaande fietsroute tussen de Meerndijk en Mereveldlaan richting de scholen en het winkelcentrum verbeterd.

Afbeelding
Visiekaart

Plein rond kerk als ontmoetingsplek	Nieuwe / te versterken route langzaam verkeer
Verbeteren verblijfskwaliteit openbare ruimte	Versterken groen en water
Lintstructuur hart van De Meern	Versterken groen en bomen langs Leidse Rijn
Versterken lintbebouwing	Versterken hoofdboomstructuur Meerndijk-
Versterken bebouwing pleinrand	Castellumlaan
Versterken oriëntatie op de Leidse Rijn	Woonbuurten

Impressie mogelijke
inrichting Meerndijk.

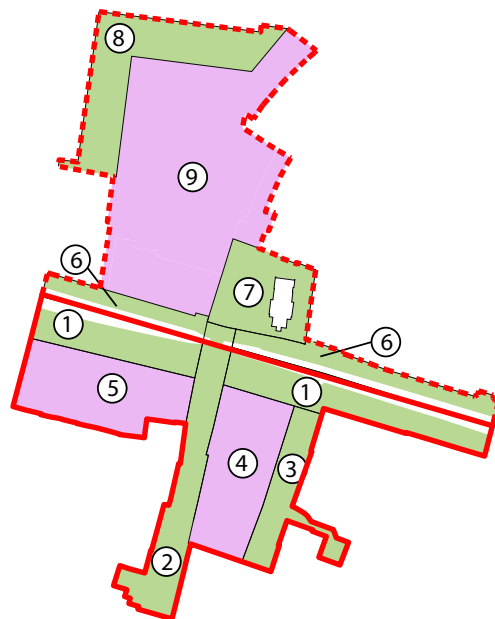

3.3. Overzicht deelgebieden

Binnen het plangebied wordt onderscheid gemaakt tussen Hart van De Meern Zuid (waar de besluitvorming zich op richt) en Hart van De Meern Noord (reeds vastgesteld). Deze zijn vervolgens weer onderverdeeld in openbare ruimte en ontwikkellocaties. In de openbare ruimte zijn de Zandweg met de Leidse Rijn, het plein en de Meerndijk de dragers van het plan. Daarnaast zijn er de groenzones begraafplaats-Oosterlengte en Achtkanten Molenvliet. De uitgangspunten voor de openbare ruimte zijn specifiek en zijn de basis voor het maken van een functioneel, voorlopig en later definitief ontwerp voor de openbare ruimte.

Bij de ontwikkellocaties gaat het om de drie gebieden: Achtkanten Molenvliet, Castellumlaan/Oosterlengte en Rhenomare/Van den Brandhof. De uitgangspunten voor de ontwikkellocaties zijn globaler en moeten gezien worden als basis voor een nadere uitwerking door private partijen.

Afbeelding
Aanduiding deelgebieden

Hart van De Meern Zuid

1. Rijksstraatweg
2. Meerndijk en Meernbrug
3. Groenzone Achtkanten Molenvliet
4. Locatie Achtkanten Molenvliet
5. Locatie Rhenomare/Van den Brandhof

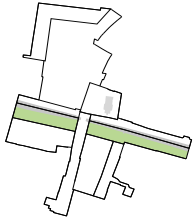
Hart van De Meern Noord

6. Zandweg en Leidse Rijn
7. Plein Marekerk
8. Groenzone begraafplaats/Oosterlengte
9. Locatie Castellumlaan-Oosterlengte

Afbeelding

Ambitiekaart Hart van De Meern

3.4 Uitgangspunten Hart van De Meern Zuid

Onderstaande uitgangspunten hebben betrekking op Hart van De Meern Zuid. De vijf deelgebieden in dit gebied worden hieronder achtereenvolgens beschreven. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen openbare ruimte en ontwikkellocaties.

1 Rijksstraatweg

Visie

- Behoud van de verkeersfunctie
- Verbeteren van de verblijfskwaliteit

Gebruik

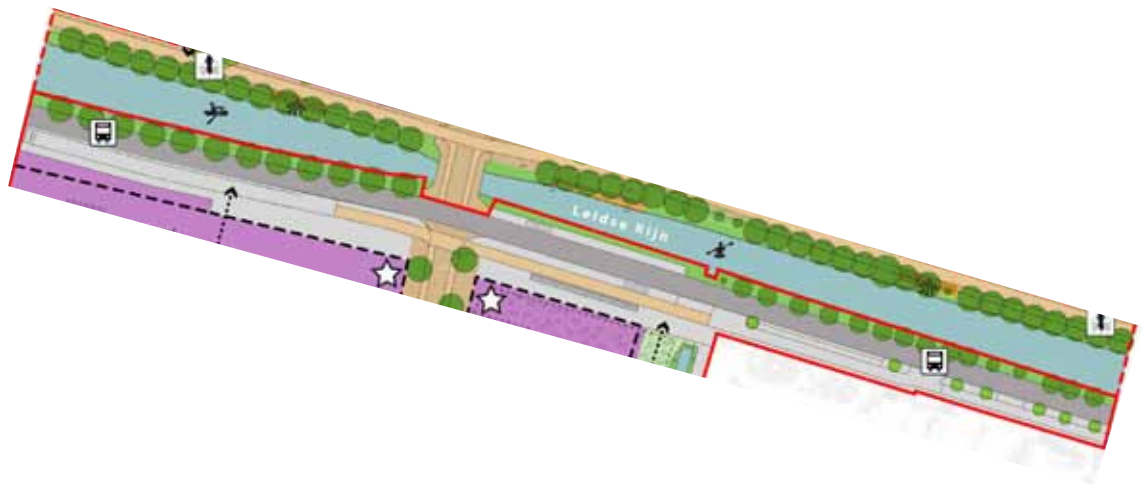
- Ter plaatse van de verlengde Nyeveltstraat voegt de parallelweg in op de busbaan en rijdt de auto mee met de bus. Hierdoor wordt de kruising Meerndijk - Rijksstraatweg overzichtelijker en wordt het makkelijker om over te steken. De provincie is akkoord met dit voorstel.
- Op de kruising Rijksstraatweg-Meerndijk komen goede oversteekvoorzieningen voor voetganger en fietser, aansluitend op de beoogde situatie op de Meerndijk en brug.
- De parkeervoorziening voor fietsers blijft nabij de bestaande bushalte.
- Grenzend aan de nieuwe bebouwing aan de Rijksstraatweg, ten oosten van de Meerndijk, is ruimte voor voetgangers en eventueel uitstallingen bij voorzieningen.

Openbare ruimte

- In de nieuwe situatie moet tenminste het huidige aantal fietsparkeerplaatsen nabij de bushalte worden teruggebracht. Er ligt een opgave om het aantal fietsparkeerplaatsen uit te breiden. Momenteel wordt onderzocht hoe de extra fietsparkeerplaatsen kunnen worden ingepast.

Afbeelding

Uitsnede Rijksstraatweg.

Principedoorsnede

Huidige situatie Rijksstraatweg.

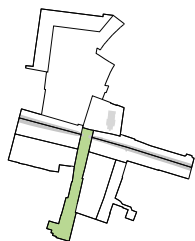
fiets twee HOV met bushaltes Leidse Rijn
richtingen

Principedoorsnede

Mogelijk toekomstige
situatie Rijksstraatweg.

trottoir fiets twee HOV met bushaltes Leidse Rijn
met richtingen
fietsen-
rekken

2. Meerndijk en Meernbrug

De Meerndijk, tussen Rijksweg en Van Zuylendaar, en de Meernbrug vallen binnen het plan- gebied van het hart van De Meern maar doorlopen een apart planproces. Hiervoor zijn budgetten beschikbaar.

De Meernbrug wordt aan weerszijden uitgebreid met een extra brugelement voor voetgangers. Hier- door wordt op de brug extra ruimte gecreëerd voor fietsers. De uitbreiding van de brug is in 2015 afgerond.

Visie

- Het behoud en herstel van het kleinschalige en gemengde karakter van de openbare ruimte.
- Het verbeteren van de verblijfskwaliteit van de openbare ruimte. Het hart van De Meern als 'bestemming' wordt zo voelbaar.
- Het verbeteren van verkeersveiligheid voor fietsers.
- Het ontmoedigen van doorgaand autoverkeer.

Gebruik

- De inrichting van de Meerndijk moet straks het verblijfskarakter benadrukken. Er wordt daarom ingezet op meer gelijkwaardigheid tussen verkeersdeelnemers (voetganger, auto, fietser).
- Creëren van verblijfsmogelijkheden en daar waar mogelijk terrassen en winkeluitstallen.
- Vanaf de Van Zuylendaar wordt de Meerndijk ingericht als 30 km/uur gebied.
- Bij deze inrichting moet rekening gehouden worden met de functie van de Meerndijk als hoofdfietsroute en met de bestaande verkeersintensiteiten.
- Het profiel van de Meerndijk sluit goed aan op de Meernbrug.
- Het overstekend fietsverkeer van en naar de scholen en het winkelcentrum vraagt bijzondere aandacht.

Ruimtelijk

- Het nieuwe straatprofiel moet aansluiten bij de gewenste kleinschaligheid.
- Tussen Van Zuylendaar en Rijksweg worden geen groene bermen toegepast, omdat dit niet past bij gemengd gebruik van de ruimte en de verschillende voorzieningen aan weerszijde van de weg.

Groen en bomen

- Er wordt ingezet op het voortzetten van de dubbele bomenrij langs de Meerndijk tot aan de Rijksweg.

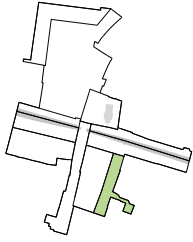
Inrichting en materiaalkeuze

- Het bestratingsmateriaal sluit zo veel mogelijk aan op het historische karakter van de plek.

Afbeelding

Uitsnede Meerndijk.

3. Groenzone Achtkanten Molenvliet

Visie

- Meer betekenis geven aan het 'verborgen water' van de Achtkanten Molenvliet
- Maken van een brede groene waterverbinding naar de Leidse Rijn.

Functies

- De bestaande fietsroute van en naar de scholen en winkels blijft behouden. Bij de uitwerking van het deelgebied wordt ingezet op het aantrekkelijker en sociaal veiliger maken ervan.
- De groenzone heeft een recreatieve functie voor de toekomstige woningen.

Ruimtelijk

- De groenzone richting de Leidse Rijn is minimaal 15 meter breed.
- Er komt een nieuwe verbinding voor voetgangers aan de westzijde van de Achtkanten Molenvliet.
- Er wordt ingezet op een nieuwe verbinding in zuidelijke richting, achterlangs de gymzaal. Hiermee ontstaat een doorgaande route langs de oostzijde van de Achtkanten Molenvliet. De mogelijkheden hiervoor moeten nader worden bekeken.

Bomen

- Bomen van goede kwaliteit moeten zoveel mogelijk behouden blijven, dan wel verplant of, als dat niet mogelijk is, gecompenseerd worden binnen het plangebied.

Inrichting

- De groenzone en de ontwikkellocatie Achtkanten Molenvliet moeten als één integrale ontwerp-opgave worden uitgewerkt.

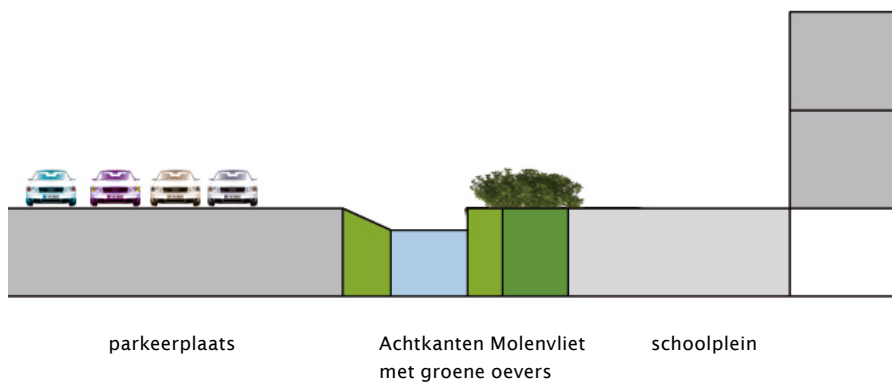
Afbeelding

Uitsnede groenzone
Achtkanten Molenvliet.

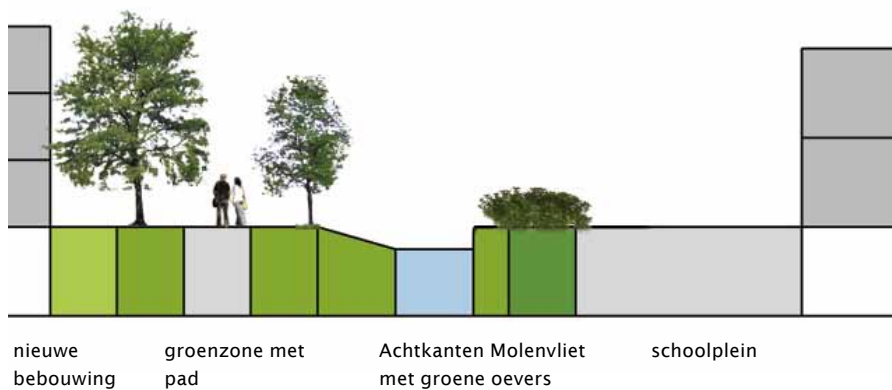
Principedoorsnede

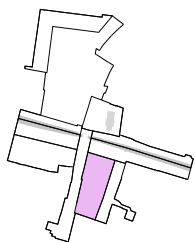
Huidige situatie groenzone
Achtkanten Molenvliet.

Principedoorsnede

Mogelijk toekomstige
situatie groenzone
Achtkanten Molenvliet.

4. Deelgebied Achtkanten Molenvliet

Visie

- Behoud en herstel van het kleinschalige en gemengde karakter langs Meerndijk en Rijksstraatweg
- Realiseren van woningen
- Verbeteren van de bestaande route tussen Meerndijk en Mereveldplein naar scholen en winkels
- Het zichtbaar en beleefbaar maken van de Achtkanten Molenvliet

Funcities

- Langs de Meerndijk en de Rijksstraatweg wordt uitgegaan van kleinschalige gemengde functies en wonen. Naast bestaande functies is er op de begane grond van de panden ruimte voor horeca, zakelijke en maatschappelijke dienstverlening.
- Detailhandel is toegestaan op locaties waar nu al detailhandel gevestigd is – waarbij functiewijziging in de toekomst niet wordt uitgesloten - of planologisch is toegestaan in de vigerende bestemmingsplannen.
- Het achterliggende terrein zal worden gebruikt voor woningbouw en, indien nodig, overloopparkeren voor het Hart van de Meern. Woningbouw kan bestaan uit eengezinswoningen of appartementen.
- Voor de bestaande supermarkt geldt het bestemmingsplan Supermarkt Meerndijk 24. Vooralsnog wordt de supermarkt gedoogd. Bij een eventuele herontwikkeling gelden de randvoorwaarden van dit SPVE.

Ruimtelijk

- Binnen dit gebied worden twee ruimtelijke eenheden onderscheiden:
 - a. de lintbebouwing van de Meerndijk en de Rijksstraatweg
 - b. de nieuwbouw aan de Achtkanten Molenvliet.
- a. De lintbebouwing langs de Meerndijk en de Rijksstraatweg*
 - Het bestaande beeld van kleinschalige en gevarieerde bebouwing wordt behouden en waar mogelijk hersteld. Vervanging van bestaande bebouwing is mogelijk mits wordt voldaan aan de beoogde beeldkwaliteit.
 - De bebouwing varieert in hoogte. Aan de Rijksstraatweg is deze maximaal 3 bouwlagen met kap.
 - De bebouwing op de hoek Rijksstraatweg-Meerndijk markeert de kruising.
 - De bebouwing moet worden afgedekt met een kap.
 - De beoogde beeldkwaliteit behelst variatie in rooilijn, verschillende pandbreedtes, wisselende goot- en nokhoogte, diversiteit in kapvorm en kaprichtingen en een individuele verschijningsvorm.
 - Entrees bevinden zich aan de straat en dragen daarmee bij aan een levendige openbare ruimte.
- b. De nieuwbouw aan de Achtkanten Molenvliet*
 - De bebouwing aan de Achtkanten Molenvliet rondt de bebouwing aan de Meerndijk en de Rijksstraatweg af en maakt een aantrekkelijke gevelwand naar de Molenvliet.
 - De nieuwbouw sluit qua maat aan op de bestaande lintbebouwing. Hierbij kan gedacht worden aan grondgebonden woningen of kleinschalige appartementen in maximaal 3 bouwlagen.
 - De bebouwing presenteert zich ‘open’ naar de Molenvliet en het fietspad tussen de Meerndijk en Mereveldlaan. Er is interactie tussen de bebouwing en het openbaar gebied. Achterkanten van percelen of panden grenzend aan de openbare ruimte zijn niet gewenst.
 - De bebouwing aan de Molenvliet heeft een voorruimte die interactie tussen woning en openbaar gebied mogelijk maakt.
 - Entrees van de bebouwing bevinden zich aan de Molenvliet en/of aan het fietspad tussen de Meerndijk en Mereveldlaan.
 - De ruimte aan de achterzijde van de nieuwe woningen is collectief. Hier wordt het parkeren ingepast. Het parkeren wordt zoveel mogelijk aan het zicht onttrokken.
 - Efscheidingen grenzend aan het openbaar gebied worden uitgevoerd met begroeiing.

Afbeelding

Randvoorwaardenkaart

locatie Achtkanten

Molenvliet

- De groenzone en het deelgebied Achtkanten Molenvliet moeten als één integrale ontwerp-opgave worden uitgewerkt.

Bereikbaarheid en parkeren

- Langs de Rijksstraatweg zijn geen parkeerplaatsen mogelijk.
- Er worden geen parkeerplaatsen behouden ten behoeve van gebruikers van de bus (HOV).
- Voor nieuwe ontwikkelingen moet voldaan worden aan de actuele gemeentelijke parkeernormen. Deze zijn opgenomen in de bijlagen.
- De bereikbaarheid van de parkeerplaatsen voor zowel de bestaande bebouwing, de nieuwbouw en eventueel overloopparkeren vindt plaats via een inrit aan de Meerndijk.
- Ten behoeve van de supermarkt (Jumbo) zal voorlopig, conform de gemeentelijke parkeernormen, het minimaal benodigd aantal parkeerplaatsen behouden blijven.
- De bestaande fietsroute van en naar de scholen en winkels blijft behouden. Bij de uitwerking van het deelgebied wordt ingezet op het aantrekkelijker en sociaal veiliger maken ervan.
- Een deel van de extra fietsklemmen die in 2015 zijn geplaatst ten behoeve van de HOV halte, moet in dit gebied worden ingepast.

Openbare ruimte

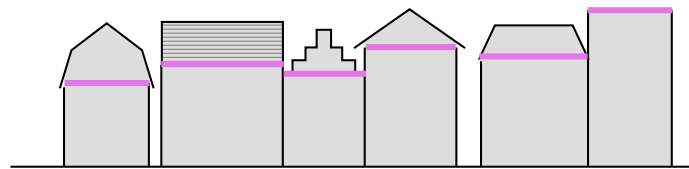
- Langs de Rijksstraatweg is de opgave het fietsparkeren voor de bushalte in te passen, maar ook ruimte te bieden voor langzaam verkeer aan de voorzijde van de nieuwe bebouwing.
- De groenzone langs de Achtkanten Molenvliet is niet toegankelijk voor auto's en het parkeren wordt ingepast op eigen terrein aan de achterzijde van de woningen.
- Het parkeerterrein ten behoeve van de Jumbo wordt aan de zijde van het fietspad en aan de groenzone Molenvliet begrensd door een haag.
- Bomen van goede kwaliteit moeten zoveel mogelijk behouden blijven, dan wel verplant of, als dat niet mogelijk is, gecompenseerd worden binnen het plangebied.

Afbeelding

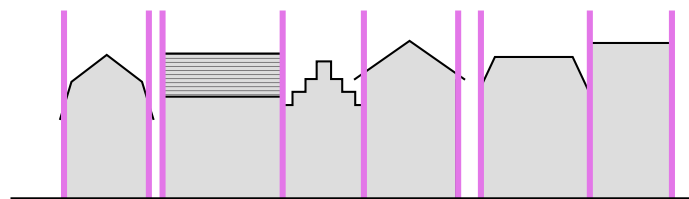
Principes lintbebouwing

Meerndijk en

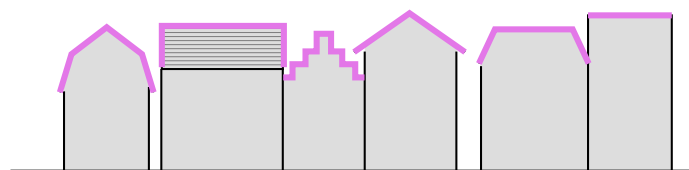
Rijksstraatweg

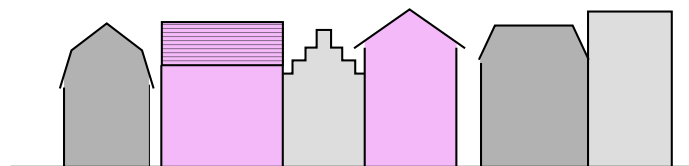
variatie in goothoogte

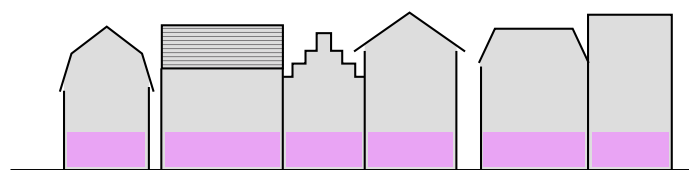
variatie in pandbreedte

variatie in kapvorm en -richting

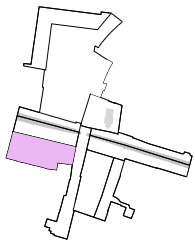
individuele verschijningsvorm

interactie begane grond - straat

variatie in rooilijn (max. 2 m.)

5. Deelgebied Rhenomare/Van den Brandhof

De planvorming voor de locatie Rhenomare / Van de Brandhof kent een lange geschiedenis. De eigenaar heeft, in overleg met en op verzoek van de gemeente, verschillende mogelijkheden onderzocht om tot een bouwplan te komen dat recht doet aan de locatie en de omgeving en bovendien financieel haalbaar is. Tot op heden heeft dit niet tot een vastgesteld bouwplan geleid. Bewoners en gemeenteraad hebben in reactie op de verschillende plannen te kennen gegeven waarde te hechten aan behoud van het dorps karakter. De hoogte van de bebouwing en de variatie zijn daarom belangrijke aandachtspunten. Te hoge bebouwing is slecht verenigbaar met de wens om het dorps karakter van De Meern te behouden. Tegelijkertijd is een bepaald bouwvolume nodig om tot een financieel haalbaar plan te komen. Om herontwikkeling van de hoek Meerndijk/ Rijksstraatweg mogelijk te maken en een voortdurende leegstand op deze locatie te voorkomen is een balans gezocht tussen behoud van het dorps karakter en ruimte voor de ontwikkelaar om tot een financieel haalbaar plan te komen.

Visie

- Aansluiten bij de gevarieerde bebouwing langs de Rijksstraatweg
- Realiseren van woningen en gemengde functies
- Het maken van een nieuwe verbinding naar de Leidse Rijn

Functies

- Deze locatie in het dorps hart leent zich goed voor een compact woonmilieu met een mix van eengezinswoningen en appartementen. Het voormalige terrein van Rhenomare lijkt het meest geschikt voor (levensloopbestendige) appartementen. De ligging van dit terrein nabij de kruising Meerndijk-Leidse Rijn maakt iets forsere bebouwing en intensiever gebruik voorstelbaar.
- Op de hoek Meerndijk/Rijksstraatweg zijn kansen voor kleinschalige gemengde functies op de begane grond (horeca, zakelijke en maatschappelijke dienstverlening).
- Een gefaseerde ontwikkeling is mogelijk waarbij bestaande bebouwing geheel of gedeeltelijk een andere functie krijgt.

Ruimtelijk

Binnen dit gebied worden twee ruimtelijke eenheden onderscheiden:

- a. Lintbebouwing Meerndijk en Rijksstraatweg
- b. Nieuwbouw achterterrein

Lintbebouwing Meerndijk en Rijksstraatweg

- Het beeld van gevarieerde bebouwing aan de Meerndijk en Rijksstraatweg wordt doorgetrokken.
- Op de hoek Rijksstraatweg-Meerndijk is ruimte voor een markant gebouw waarmee de kruising wordt benadrukt. Deze hoekbebouwing vormt een verbijzondering van het lint.
- De bouwhoogte moet in verhouding zijn met die van de aanwezige en geplande bebouwing langs Zandweg, Rijksstraatweg en Meerndijk. Bebouwing moet worden afgedekt met een kap.
- De beoogde beeldkwaliteit behelst variatie in rooilijn, verschillende pandbreedtes, wisselende goot- en nokhoogte, diversiteit in kapvorm en kaprichtingen, afwisseling in materiaalgebruik (zie afbeelding 'principes lintbebouwing Meerndijk en Rijksstraatweg').
- Er is interactie tussen de bebouwing en de openbare ruimte. De bebouwing heeft een directe relatie met het openbaar gebied.
- Entrees aan de Rijksstraatweg en de Meerndijk bevinden zich op maaiveld en dragen daarmee bij aan een levendige openbare ruimte.
- De maximale bouwhoogte (nokhoogte) aan de Rijksstraatweg is 13,5 meter. Deze hoogte biedt ruimte voor een half verdiepte parkeeroplossing of voor extra hoogte ten behoeve van een bijzondere functie op de begane grond.
- De nieuwe bebouwing sluit qua hoogte, korrelmaat en beeldkwaliteit op een goede en vanzelfsprekende manier aan op de bestaande bebouwing in het lint.

Nieuwbouw achterterrein

- Dit gebied is de overgang tussen de bebouwing aan de Meerndijk en Rijksstraatweg en de bestaande woonwijk daarachter. Uitgangspunt voor nieuwbouw hier is in maat en schaal beide gebieden vanzelfsprekend op elkaar te laten aansluiten.
- De nieuwe langzaam verkeersverbinding naar de Leidse Rijn wordt begeleid door bebouwing. De entrees van de bebouwing bevinden zich aan deze verbinding.
- De bebouwing is zodanig gepositioneerd dat een openbare ruimte ontstaat met een goede balans tussen parkeren en verblijf.
- De bebouwing presenteert zich 'open' naar de omgeving. Achterkanten van percelen of panden grenzend aan de openbare ruimte zijn niet gewenst. Daar waar dat niet mogelijk blijkt moeten deze zorgvuldig worden ontworpen zodat er geen anonieme en onveilige situatie ontstaat. Eventuele erfscheidingen grenzend aan openbaar gebied zijn onderdeel van de architectuur.
- De maximale bouwhoogte is 3 bouwlagen.

Bereikbaarheid en parkeren

- In het verlengde van de Nyeveltstraat wordt een nieuwe route voor voetgangers en fietsers aangelegd. Deze sluit aan op de Rijksstraatweg.
- Het woongebied wordt via ten minste twee wegen ontsloten. Dit kan via de Rijksstraatweg, Meerndijk en/of Nyeveltstraat.
- Parkeren wordt opgelost op eigen terrein uit het zicht. In het lint zijn geclusterde parkeervoorzieningen op maaiveld niet toegestaan
- Voor nieuwe ontwikkelingen moet voldaan worden aan de actuele gemeentelijke parkeernormen. Deze zijn opgenomen in de bijlagen.

Openbare ruimte

- Langs de Rijksstraatweg is de opgave om verblijfsruimte te creëren aan de voorzijde van de nieuwe bebouwing.

Afbeelding

Randvoorwaardenkaart
Rhenomare/Van den
Brandhof

4 Onderbouwing

De in hoofdstuk 3 beschreven ambitie en uitgangspunten komen onder andere voort uit vastgesteld beleid en uit ruimtelijk en functioneel onderzoek voor het hart van De Meern. Eerst wordt ingegaan op het relevante beleidskader en daarna op de onderbouwing van de gehanteerde uitgangspunten.

4.1 Beleidskaders

Structuurschets Vleuten-De Meern, 1997

In 1997 heeft de toenmalige gemeente Vleuten-De Meern een structuurschets opgesteld in het kader van het VINEX-woningbouwprogramma. De ambities voor de dorpskernen waren:

- de potenties van het omliggende landschap optimaal benutten;
- voldoen aan de wooneisen vanuit het dorp;
- zich onderscheiden van de nieuwbouwlocaties;
- een eigen gezicht en sfeer;
- respect voor de geschiedenis van het gebied.

Voor de uitvoering van de ambities voor De Meern zijn twee ruimtelijk-functionele scenario's opgesteld:

- Model A Een nieuw dorpscentrum rondom de kruising Leidse Rijn/Meerndijk
- Model B Versterking van winkelcentrum Mereveld als kernwinkelcentrum.

Destijds is de voorkeur uitgesproken voor Model A. Alle plannen tot 2012 zijn gebaseerd op dit model.

In de nieuwe situatie bestaat de kern van De Meern uit elkaar aanvullende plekken: het Mereveldplein voor dagelijkse boodschappen en het hart van De Meern voor verblijf en bijzondere bezoeken. Ze zijn met elkaar verbonden door (nieuwe) aantrekkelijke verbindingen.

Ontwikkelingskader detailhandel 2012

Vanwege de dynamische ontwikkelingen in de detailhandel is in 2012 een nieuw beleidskader opgesteld. Een van de ambities uit het gemeentelijke detailhandelsbeleid is behoud van de zorgvuldig opgebouwde en redelijk fijnmazige voorzieningenstructuur in Utrecht. Een andere belangrijke ambitie is ruimtelijke concentratie vanwege de voordelen voor zowel bedrijven als consumenten. Mede op basis van het nieuwe beleid is in de zomer van 2012 besloten dat het Mereveldplein het primaire winkelcentrum blijft van De Meern en af te zien van een nieuw winkelcentrum in het hart van De Meern.

Afbeelding

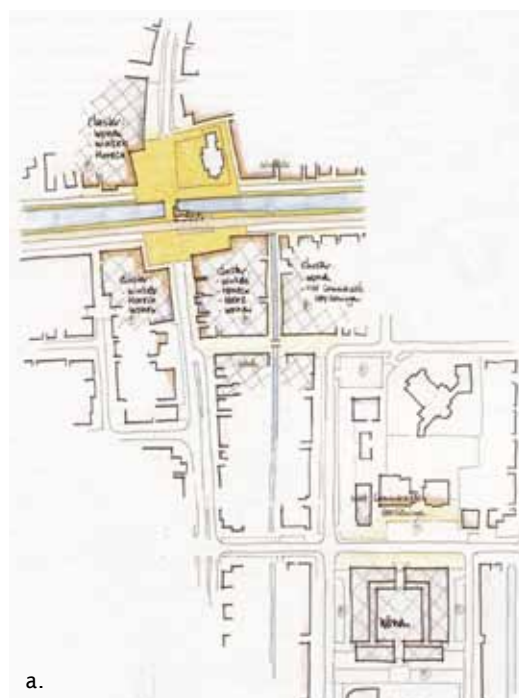
Model A (links)

Een nieuw dorpscentrum rondom kruising Leidse Rijn Meerndijk

Afbeelding

Model B (rechts)

Versterking winkelcentrum Mereveld als kernwinkelgebied

a.

b.

Masterplan Leidsche Rijn, 1995

Het plan geeft onder meer aan hoe de bestaande kernen van Vleuten en De Meern in de nieuwe uitbreiding worden opgenomen met de nieuwe hoofdverkeerstructuur voor Leidse Rijn. Met het oog op de leefbaarheid wordt het doorgaande verkeer van de Meerndijk zoveel mogelijk omgeleid en krijgt de Meerndijk een aflopend snelheidsregime.

Structuurvisie Utrecht 2005-2030

De structuurvisie beschrijft de gewenste stedelijke ontwikkeling tot 2015 en geeft een perspectief voor 2030. Voor 2015 is het ontwikkelingsbeeld voor de Meern een stedelijk en groenstedelijk woonmilieu. In het perspectief voor 2030 maken de Leidse Rijn, de Zandweg en de Meerndijk onderdeel uit van het stedelijk groen en blauwe netwerk met op het knooppunt een voorzieningencentrum. Het streven naar een levendig en vitaal dorpshart, met de brug en de beleving van het water van de Leidse Rijn als het symbolische kernpunt, is hiervan een uitwerking.

Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar, 2012

Met dit ambitiedocument koerst het de gemeente aan op een duurzaam bereikbare en aantrekkelijke stad. Eén van 7 speerpunten is De fiets als primair vervoersmiddel in de stad. De Zandweg is aangemerkt als een snelfietsroute. Hierbij wordt naast snelheid ingezet op hoge belevingswaarde.

Hoofdgroenstructuur/Stad en land verbonden, 2007

Het doel van dit beleid is enerzijds het ontwikkelen van een samenhangende ruimtelijke, ecologische en recreatieve groenstructuur binnen de stad en goede verbindingen naar het groen om de stad. Anderzijds het beschermen en verbeteren van het bestaande stedelijke groen. In de hoofdgroenstructuur is de Zandweg als belangrijke groene, ecologische en recreatieve verbinding opgenomen.

Bomenbeleid Utrecht, 2009

Het Bomenbeleid is een verdere uitwerking van het Groenstructuurplan, maar dan specifiek voor bomen. Het belangrijkste doel is het ontwikkelen van een samenhangende boomstructuur voor de stad, gebaseerd op ruimtelijke, cultuurhistorische, ecologische en milieukundige uitgangspunten. Een ander doel van het bomenbeleid is de bescherming van bestaande bomen en de regeling van de compensatie. Voor alle ontwikkelingen is daarom een bomenparagraaf vereist. Zowel de Zandweg als de Meerndijk staan op de boomstructuurkaart opgenomen met de volgende koers:

De Meerndijk is een landschappelijk lint /dijk. Hiervoor worden essen en wilgen in 1 a 2 rijen voorgesteld.

De Zandweg is een acces/oude toegangsweg/kanaal. Hiervoor worden grote bomen voorgesteld (es) in 2 of meer rijen. Hiervoor is een verdere uitwerking gemaakt: visie zandweg bomen voor het IPVE/FO van de fietsroute Zandweg.

Duik in Utrecht, Visie watertoerisme, 2009

De Visie watertoerisme heeft als doel de Utrechtse wateren en oevers beter te gebruiken. Ter plekke van het hart van De Meern speelt in dit kader vergroting van de mogelijkheden voor recreatie op de Leidse Rijn en Achtkanten Molenvliet, het verbeteren van de toegankelijkheid van het water via de oevers en versterking van de interactie met functies in de omgeving.

Wijkambities Vleuten-De Meern

In april en mei 2013 heeft het wijkbureau Vleuten-De Meern bewoners, ondernemers en andere betrokkenen uit de wijk uitgenodigd om aan te geven wat belangrijk is voor de wijk of buurt. Alle reacties hebben bijgedragen aan het opstellen van de ambities voor de wijk Vleuten-De Meern. Deze ambities vormen een richtinggevend kader voor de gezamenlijke inzet voor de komende vier jaar. In de wijkambities staat een aantal speerpunten die betrekking hebben op het hart van De Meern. Een van de speerpunten is een snelle ontwikkeling van het Hart van De Meern, waarvoor dit SPvE een eerste stap is. Ook het optimaliseren van de bereikbaarheid en terugdringen van verkeersoverlast is een speerpunt. De aanpassingen op de Meerndijk beogen doorgaand verkeer door de kern van De Meern tegen te gaan.

4.2 Nader onderzoek

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de thema's bereikbaarheid, openbare ruimte en de ontwikkellocaties. Er wordt toegelicht welk onderzoek is verricht om keuzes te maken en welke afwegingen zijn gemaakt om te komen tot de uitgangspunten in hoofdstuk 3.

Bereikbaarheid

Om de beoogde verblijfskwaliteit in het hart van De Meern te bereiken is het essentieel om doorgaand verkeer door het hart van De Meern (via de Meerndijk, Zandweg en Castellumlaan) te ontmoedigen. Bij de bouw van de nieuwe wijken van Leidsche Rijn is een nieuwe structuur van hoofdwegen aangelegd die autoverkeer snel van en naar de rijkswegen leidt. Zo worden de woonwijken en dorpskernen ontlast van doorgaand verkeer. Rondom De Meern zijn de C.H. Letschertweg, Oudenrijnseweg, Veldhuizerweg en Burgemeester Middelweerdbaan onderdeel van deze hoofdwegen (zie afbeelding pagina 43). Om het gebruik van deze wegen te optimaliseren wordt een aantal verbeteringen doorgevoerd in zowel de hoofdwegenstructuur als de Meerndijk (zie paragraaf 2.7).

De afgenomen betekenis van de Meerndijk en Castellumlaan als doorgaande weg en de ambities voor het hart van De Meern als verblijfsplek vragen nu om een andere verkeerskundige benadering. Om de geformuleerde doelen te bereiken krijgt de Meerndijk een aflopend snelheidsregime tussen de C.H. Letschertweg en Rijksweg. De snelheid zal stapsgewijs aflopen van 70 naar 30 km/uur. De inrichting van de weg zal moeten worden aangepast om duidelijk te maken welk verkeersgedrag op welk deel verlangd wordt.

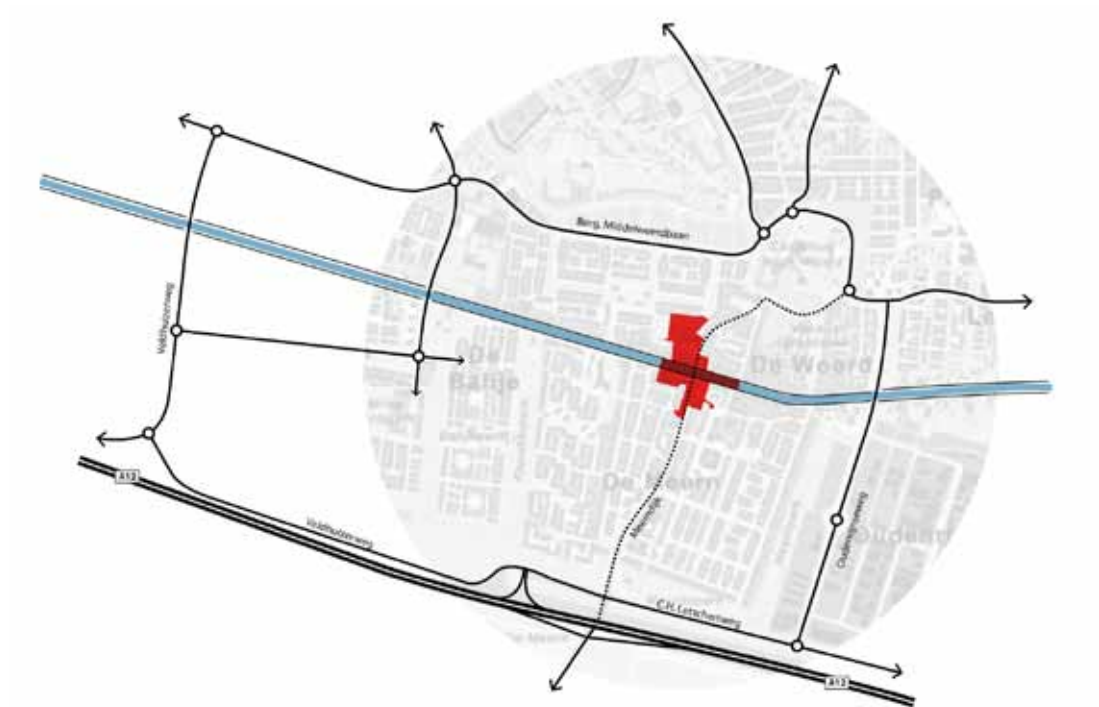
De overgang tussen 50 en 30 km/uur ligt, vanuit zuidelijke richting, bij de Van Zuylenstraat. Ook op de brug en de Castellumlaan (als onderdeel van het plein) geldt een regime van 30 km/uur. Het 30 km/uur gebied in het dorps hart vraagt om een hoge verblijfswaarde en hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte. Voetganger en fietser hebben hier prioriteit, automobilisten moet zich in dit gebied aanpassen.

Parkeren

Om de verblijfskwaliteit op het plein te vergroten wordt ingezet op beperking van het aantal parkeerplaatsen in de openbare ruimte. Zolang het deelgebied Achtkanten Molenvliet niet ontwikkeld wordt blijft het parkeerterrein aan de Meerndijk gehandhaafd en zijn er voldoende parkeerplaatsen voor de huidige functies in het hart van De Meern. Voorafgaand aan de herontwikkeling van ontwikkellocatie Achtkanten Molenvliet wordt bepaald of een deel van het parkeerterrein behouden moet blijven voor het hart van De Meern.

Afbeelding

Hoofdverkeersstructuur
doorgaand verkeer
rondom kern De Meern

4.3 Uitwerking Ontwikkellocatie Achtkanten Molenvliet

Om te komen tot uitgangspunten voor bebouwing en openbare ruimte zijn voor de locatie Achtkanten Molenvliet drie proefverkavelingen gemaakt. Eén proefverkaveling (proefverkaveling 1) waarbij uitgegaan wordt van een ontwikkeling met appartementen op het achterterrein en één proefverkaveling (proefverkaveling 2) waarbij uitgegaan wordt van een ontwikkeling met eengezinswoningen op het achterterrein. In de tweede proefverkaveling is ook de locatie van de huidige supermarkt meegenomen. In de derde proefverkaveling heeft het achterterrein de functie van parkeerterrein voor het hart van De Meern. Langs de Rijksstraatweg wordt in alle proefverkavelingen uitgegaan van gemengde functies gecombineerd met wonen.

De proefverkavelingen geven een indruk van mogelijke invullingen, maar zijn nadrukkelijk geen bouwplannen. De verkavelingen zijn tevens gebruikt voor de financiële analyse van de ontwikkeling van het Hart van De Meern Zuid. In een latere fase zullen één of meer private partijen een nadere uitwerking geven aan de in dit SPvE gestelde uitgangspunten.

Proefverkaveling 1 gaat uit van een woonbuurt met 18 woningen waarvan 8 eengezinswoningen en 10 appartementen. In de proefverkaveling zijn conform de parkeernorm 31 parkeerplaatsen opgenomen. De woningen aan de Rijksstraatweg en aan de Molenvliet parkeren op eigen terrein. De overige parkeerplaatsen zijn voor bezoekers en voor bewoners en van de woningen aan de oostzijde van de Meerndijk.

Proefverkaveling 2 gaat uit van een woonbuurt met 24 woningen waarvan 21 eengezinswoningen en 3 appartementen. In de proefverkaveling zijn 34 parkeerplaatsen opgenomen. De nieuwe woningen zijn georiënteerd op de omgeving en parkeren op eigen terrein. De overige parkeerplaatsen zijn voor bezoekers en voor bewoners en bezoekers van de woningen aan de oostzijde van de Meerndijk.

De derde proefverkaveling gaat uit van een combinatie van woningbouw met een parkeerterrein ten behoeve van het hart van De Meern. Deze proefverkaveling leidt tot een verslechtering van het financiële resultaat van de herontwikkeling, omdat er minder woningen gebouwd kunnen worden. De keuze voor een parkeerterrein ten koste van een aantal woningen kan alleen gemaakt worden als er in de andere kwadranten een financiële meevaller is. Het uitgangspunt is dat het saldo van de grondexploitatie niet verslechtert.

Afbeelding

Achtkanten Molenvliet

(links)

Meerndijk (rechts)

Afbeelding
Proefverkaveling 1

Afbeeldingen
Referenties appartementen aan de Molenvliet

Afbeelding
Proefverkaveling 2

Afbeeldingen
Referenties eengezinswo-
ningen aan de Molenvliet

Afbeelding
Proefverkaveling 3

Afbeeldingen
Huidige parkeerplaats
Referentie parkeren
onder de bomen

5 Onderzoek en haalbaarheid

Vanwege het globale karakter van het SPvE zijn er in deze fase nog geen milieuonderzoeken uitgevoerd. In dit hoofdstuk wordt voor ieder milieuaspect aangegeven wat het toetsingskader is waar een verder uitgewerkt plan voor de verschillende ontwikkellocaties aan getoetst wordt. De initiatiefnemer moet ten behoeve van de bestemmingsplanprocedure onderzoeken wat de effecten van de geplande ontwikkeling op onderstaande milieuaspecten zijn.

5.1 Geluidhinder

Woningen en andere gevoelige bestemmingen moeten voldoen aan de Wet geluidhinder en de Geluidnota van de gemeente Utrecht. Voor de bestemmingsplanprocedure moet de initiatiefnemer door middel van een akoestisch onderzoek aantonen of het plan hieraan voldoet.

Bij het realiseren van geluidsgevoelige functies binnen een geluidszone van een weg, moet onderzoek naar de geluidsbelasting vanwege het wegverkeerslawaai worden gedaan. De geluidsbelasting op de gevel mag niet meer bedragen dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Als de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden, kan een hogere waarde besluit worden genomen. De procedure voor het vaststellen van een hogere waarde loopt parallel aan de bestemmingsplanprocedure.

Straten in de directe omgeving van het plangebied zijn voornamelijk 30 km zones. Het plangebied ligt ook binnen de invloedssfeer (geluidszones) van 50 km wegen zoals de Castellumlaan, de Meerndijk en de HOV-baan op de Rijksweg. Op basis van eerder akoestisch onderzoek ten behoeve van het bestemmingsplan De Meern Centrum is het aannemelijk dat de maximale grenswaarde van 63 dB niet zal worden overschreden.

Voor gebieden die niet onder de reikwijdte van de Wet geluidhinder vallen, moet in het kader van een goede ruimtelijke onderbouwing bij het bestemmingsplan een bredere milieuhygiënische afweging in relatie tot geluid worden gemaakt. Om die reden moet een geluidsonderzoek worden verbreed tot alle relevante wegen in en rond het plangebied.

In het plan dient verder gestreefd te worden naar het creëren van rustige buitenruimtes bij woningen. De gemeente Utrecht zet zich in voor een leefbare omgeving, ook op locaties met een hoge geluidsbelasting. Aan het verlenen van een hogere waarde is daarom de voorwaarde verbonden dat het geluidsniveau van de buitenruimte in ieder geval niet meer dan 5 dB hoger is dan bij de geluidsluwe gevel (Geluidnota gemeente Utrecht).

5.2 Luchtkwaliteit

Bij een bestemmingsplanprocedure moet de luchtkwaliteit worden getoetst aan de Wet milieubeheer. Hierin is opgenomen dat projecten doorgang kunnen vinden als aannemelijk is gemaakt dat aan ten minste één van de onderstaande voorwaarden is voldaan:

- a) de bevoegdheden/ontwikkelingen leiden niet tot een overschrijding van de grenswaarden;
- b1) de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van de uitoefening van die bevoegdheden verbetert of blijft ten minste gelijk per saldo;
- b2) bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met de uitoefening van de betreffende bevoegdheid samenhangende maatregel of een door die uitoefening optredend effect, verbetert de luchtkwaliteit per saldo;
- c) de bevoegdheden/ontwikkelingen dragen niet in betekende mate bij aan de concentratie in de buitenlucht van een stof waarvoor in bijlage 2 van de Wet milieubeheer een grenswaarde is opgenomen;
- d) het voorgenomen besluit past binnen, is genoemd in of is in elk geval niet in strijd met het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een vergelijkbaar programma dat gericht is op het bereiken van de grenswaarden.

Naar verwachting heeft het plan voor het hart van De Meern een geringe verkeersaantrekkende werking. De voorgenomen ontwikkeling van het hart van De Meern valt niet rechtstreeks onder de in

de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) genoemde lijst met categorieën van gevallen waarvoor geen berekening uitgevoerd hoeft te worden. Daarom moeten ten behoeve van toekomstige bestemmingsplanprocedures de effecten op de luchtkwaliteit worden berekend. Hierbij moet worden uitgegaan van een 'worst-case' benadering.

5.3 Externe veiligheid

In de omgeving van het plangebied bevinden zich geen risicobedrijven waarvan het invloedsgebied over het plangebied valt. Het LPG-tankstation aan de Meerndijk 124 ligt op een afstand van ruim 400 meter van het plangebied. De ontwikkelingen in het hart van De Meern vallen daarmee ver buiten het invloedsgebied van dit tankstation. De afstand naar de A12 is meer dan 1.000 meter en transport van gevaarlijke stoffen over de rijksweg heeft geen invloed op het plangebied.

5.4 Bedrijven en milieuzonering

In het SPvE wordt gestreefd naar een levendig hart van De Meern. Dit kan onder andere worden bereikt door op een aantal locaties functiemenging mogelijk te maken. Naast de bestaande winkelvoorzieningen, zullen de mogelijkheden voor bijvoorbeeld horeca activiteiten en commerciële dienstverlening worden vergroot. Deze functies moeten wel passen in de woonomgeving.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt bij het in elkaars buurt bestemmen van woningen en bedrijven gekeken naar relevante milieuaspecten zoals geluid, geur en veiligheid.

Naast de supermarkt aan de Meerndijk 24 is nieuwe woningbouw mogelijk. Zolang op deze locatie een supermarkt gevestigd is moet rekening worden gehouden met de geluidsbelasting van het laden en lossen ten behoeve van de supermarkt. Ook het parkeren van bezoekers vereist een geluidsbewust ontwerp van de woningen. De waarde van de toegestane geluidsbelasting is bepaald in het gemeentelijk beleid (Geluidnota 2007-2011).

Bedrijven buiten het plangebied

In de nabijheid van het plangebied liggen enkele bedrijven en andere functies zoals scholen. Bij het ontwikkelen van de verschillende deelgebieden in het hart van De Meern moet rekening worden gehouden met de eventuele beperkte overlast van deze functies. In het bijzonder moet bij woningbouw in deelgebied Molenvliet rekening worden gehouden met de geluidseffecten van de naastgelegen school. In het kader van een goede ruimtelijke ordening moeten de geluidseffecten van de school (o.a. het stemgeluid van de spelende kinderen) worden bepaald.

Net buiten het plangebied aan de Zandweg 143 ligt een bouwbedrijf. Het maatgevende aspect voor dit type bedrijven is geluid. Middels een milieuaspectenonderzoek moet worden aangetoond wat een aanvaardbare afstand tussen de geplande nieuwbouw is zodat enerzijds het bedrijf niet in zijn activiteiten wordt belemmerd en anderzijds een aangenaam woon- en leefklimaat kan worden gerealiseerd.

5.5 Geurhinder

Bepaalde activiteiten van bedrijven kunnen geurhinder veroorzaken. In de milieuwetgeving is voor specifieke bedrijven/activiteiten een richtwaarde aangegeven hoeveel geur acceptabel is in de omgeving van die bedrijven/activiteiten. Dit geldt voor bestaande en nieuwe geurgevoelige bestemmingen. De hoogte van de acceptabele geurbelasting is afhankelijk van de soort geur. Horeca wordt niet tot de functie bedrijven gerekend. Van horeca activiteiten wordt aangenomen dat ze zodanig weinig milieubelastend zijn dat ze in een functiemengingsgebied kunnen voorkomen. De eisen uit de milieuwetgeving en het Bouwbesluit zijn daarbij toereikend om een aangenaam woon- en leefklimaat te realiseren.

5.6 Archeologie

Volgens de Archeologische Waardenkaart van de gemeente Utrecht geldt voor vrijwel het gehele plangebied Hart van de Meern een (hoge) archeologische verwachting of hoge archeologische waarde. Dit wordt veroorzaakt door de ligging van het plangebied op de Heidammer stroomgordel, een zijtak van de Oude Rijn, waarop vanaf de IJzertijd bewoning mogelijk is geweest. In de Romeinse tijd

vormden de Oude Rijn en de Heidammer stroomgordel de noordgrens van het Romeinse rijk, de limes. Het plangebied lag direct ten noorden hiervan, in een grote bocht van een geul van de Heidammer stroomgordel, op circa 500 m ten zuidwesten van het Romeinse castellum Hoge Woerd. Ten zuiden en ten oosten van het plangebied zijn op diverse plaatsen resten aangetroffen van de Romeinse grensweg. Het dorp De Meern is ontstaan aan de noordzijde van de huidige Leidse Rijn, een van oorsprong middeleeuws kanaal tussen Utrecht en Leiden, dat is gegraven in de 11e of 12e eeuw. De Meerndijk dateert uit omstreeks 1226; mogelijk is in deze periode ook de Meernbrug aangelegd. Al vóór 1480 stond er een stenen kapel ter plaatse van de huidige Hervormde Kerk; deze dateert vermoedelijk uit het einde van de 14e eeuw. Tot in de zestiende eeuw concentreerde de bewoning van De Meern zich ten noordoosten van de Meernbrug. In de periode daarna breidde de bebouwing zich uit naar het westen en naar het gebied ten zuiden van de Leidse Rijn.

In en nabij het plangebied zijn diverse archeologische vooronderzoeken uitgevoerd. Uit deze onderzoeken is gebleken dat in het oosten van het plangebied vooral oever- op beddingafzettingen aanwezig zijn. Dit is het gebied waarbinnen de riviergeulen van de Heidammer stroomgordel zich hebben verplaatst. In het westen van het plangebied zijn vooral oever- op komafzettingen aangetroffen. Oever- en beddingafzettingen zijn door hun hogere ligging en goede bewerkbaarheid van de grond van oudsher aantrekkelijke vestigingsplaatsen geweest. De laaggelegen komgebieden in het westen van het plangebied waren veel natter en daardoor veel minder geschikt voor bewoning. De archeologische verwachting voor het westelijke deel van het plangebied is daarom bijgesteld naar laag. In het midden en oosten van het plangebied zijn op basis van een booronderzoek door RAAP Archeologisch Adviesbureau in 2015 twee archeologische vindplaatsen gedefinieerd (B. Jansen 2015). Vindplaats 1 betreft de historische kern van De Meern. Vindplaats 2 betreft een verlande Romeinse riviergeul die in het uiterste oosten van het plangebied is aangetroffen.

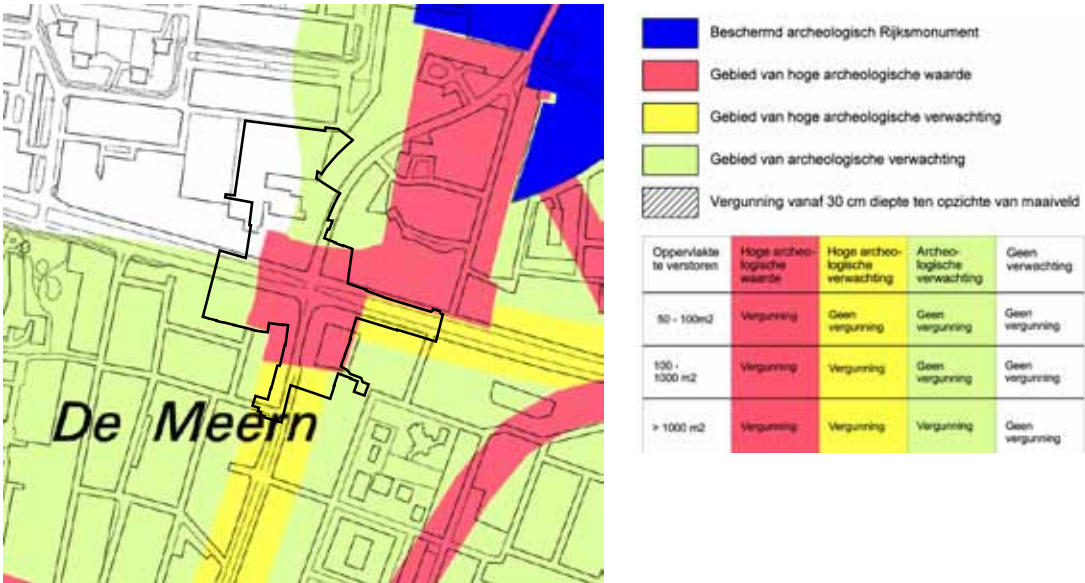
Vindplaats 1: historisch centrum De Meern, Late Middeleeuwen / Nieuwe Tijd

In het centrum van het plangebied rondom de Meernbrug zijn in vrijwel alle boringen van RAAP sporen en vondsten aangetroffen die gerelateerd kunnen worden aan de ontwikkeling van de historische kern van De Meern vanaf de late Middeleeuwen. Het archeologische niveau zit bovendien vrij ondiep, namelijk al vanaf circa 50 cm beneden maaiveld. Advies is daarom om bodemversturende werkzaamheden dieper dan 50 cm beneden maaiveld in dit gebied zoveel mogelijk te vermijden. Dit geldt met name voor het gebied rondom de Hervormde Kerk, waar begravingen vanaf de 14e eeuw verwacht kunnen worden. In een boring van RAAP vlak naast de kerk zijn botfragmenten aangetroffen, die van een begraving afkomstig kunnen zijn. Op plekken waar wel bodemversturende werkzaamheden dieper dan 50 cm -mv plaats gaan vinden, zal een vervolgonderzoek moeten worden uitgevoerd in de vorm van een proefsleuvenonderzoek.

Vindplaats 2: Romeinse geul

In het oosten van het plangebied is een verlande geul aangetroffen, vrijwel zeker gaat het hier om de rivier waar ook het nabijgelegen castellum Hoge Woerd aan gelegen heeft. Deze rivier werd in de Romeinse tijd druk bevaren, m.n. voor het vervoer van bulkgoederen. In deze rivier zijn diverse Romeinse scheepswrakken gevonden, en verder resten van kades, aanlegplaatsen, beschoeiingen enz. Advies is om bodemversturende werkzaamheden dieper dan 80 cm beneden maaiveld op deze locatie zoveel mogelijk te vermijden. Als er toch sprake is van werkzaamheden dieper dan 80 cm -mv, zal er een vervolgonderzoek moeten plaatsvinden in de vorm van een archeologische begeleiding. Dit betekent dat graafwerkzaamheden dieper dan 80 cm beneden maaiveld moeten worden verricht in de aanwezigheid van een archeoloog, die eventuele archeologische resten documenteert en vondsten verzamelt.

Afbeelding
Archeologische
verwachting

Afbeelding
Resultaten veldonderzoek
archeologie

5.7 Bodem

De Wet Bodembescherming (Wbb) schrijft voor dat de bodem van zodanige kwaliteit moet zijn of worden dat hij geschikt is voor de (nieuwe) functie. Bij ruimtelijke ontwikkelingen wordt daarom bodemonderzoek uitgevoerd om de kwaliteit van de bodem te onderzoeken. Het gemeentelijk bodembeleid gaat uit van de volgende algemene uitgangspunten uit de Wet Bodembescherming:

- Nieuwe bodemverontreiniging moet voorkomen worden en indien er toch bodemverontreiniging ontstaat moet direct worden gesaneerd.
- Gevallen van ernstige bodemverontreiniging moeten worden gesaneerd als er tevens sprake is van milieuhygiënische risico's. Dit gebeurt functiegericht en kosteneffectief. Tevens is nieuwbouw op een geval van ernstige bodemverontreiniging niet toegestaan zonder saneringsmaatregelen.
- Bij hergebruik van (schone of licht verontreinigde) grond wordt uitgegaan van het principe "wat schoon is moet schoon blijven" en "wat vies is mag niet viezer worden". Hergebruik van (schone of licht verontreinigde) grond kan bij onverdachte terreinen plaatsvinden op basis van de bodemkwaliteitskaart en het bodembeheerplan.

In 2014 heeft AA&C een uitgebreid historisch vooronderzoek verricht waarbij alle mogelijke bronnen van bodemverontreiniging en alle al uitgevoerde bodemonderzoeken, voor zover bij de gemeente Utrecht bekend, binnen het plangebied, zijn geïnventariseerd (AA&C, Historisch bodemonderzoek Centrumplan De Meern, 14-7861.B1 concept, 30-03-2015). Op basis van deze gegevens zijn boorplannen opgesteld voor de uitvoering van actualiserend, aanvullend en/of nader bodemonderzoek. Op basis van de resultaten van deze onderzoeken wordt bepaald of en waar sprake is van ernstige bodemverontreiniging.

Voor het saneren van gevallen van ernstige bodemverontreiniging worden meldingen verricht in het kader van de Wet bodembescherming. De doelstelling van de saneringen is de locatie geschikt maken voor het beoogde gebruik. Dit zal gebeuren middels de uitvoering van een functiegerichte sanering. Hierbij wordt alle tot boven de interventiewaarde verontreinigde grond in de bovenste meter verwijderd, gerekend vanaf huidig of toekomstig peil. Vooralsnog wordt er van uitgegaan dat deze peilen gelijk zijn.

5.8 Water

In het algemeen is het beleid van het Rijk, de provincie Utrecht, de gemeente Utrecht en het waterschap HDSR gericht op een duurzaam en robuust waterbeheer. Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden (indien doelmatig) de waterkwaliteitsstrits 'gescheiden inzamelen-gescheiden afvoeren-gescheiden verwerken' en de waterkwantiteitsstrits 'water vasthouden-bergen-vertraagd afvoeren' gehanteerd.

Conform het gemeentelijke en waterschapsbeleid dient het hemelwater bij (sloop-) nieuwbouwontwikkelingen zoveel mogelijk lokaal te worden verwerkt. Het doel van dit beleid is om de oorspronkelijke, voorstedelijke waterhuishouding zoveel mogelijk te benaderen en de riolering en de zuivering minder te belasten met schoon hemelwater. De gemeente Utrecht wil herinrichting van de openbare ruimte benutten om een deel van het afvoerend oppervlak van het gemengd riool af te koppelen en het hemelwater op een duurzame wijze te verwerken.

Ten behoeve van het dempen en graven, aanleggen van vlonders en steigers en bouwen in en langs oppervlaktewater en waterkeringen is een Watervergunning van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden noodzakelijk. Alle wateraspecten (inclusief de Keur-aspecten) worden in de watervergunning geregeld.

Het SPvE voorziet in het dempen van de watergang ten westen van het voormalige Schmiemanterrein. Het wateroppervlak hiervan bedraagt circa 145 m². Compensatie met 145 m² extra open water (100% van afname) door de watergang aan de oostzijde van de begraafplaats te verbreden heeft hierbij sterk de voorkeur.

Van het ontwikkelgebied Castellumlaan/Oosterlengte is in de huidige situatie een deel van het plangebied verhard. Op basis van een proefverkaveling van ontwikkellocatie Noordwest is berekend dat het verhard oppervlak met circa 3.055 m² toeneemt. De toename van het verhard oppervlak moet

zoveel mogelijk beperkt worden door het gebruik van waterpasserende verharding en directe infiltratie. Overige noodzakelijke watercompensatie is binnen dat ontwikkelgebied voorzien.

Van het ontwikkelgebied Achtkanten Molenvliet/C1000 is in de huidige situatie vrijwel het gehele plangebied verhard. Verondersteld wordt dat bij een ontwikkeling het verhard oppervlak in dit gebied niet toeneemt.

5.9 Flora en fauna

Ten behoeve van de Flora en Fauna-wet moet de initiatiefnemer van een project een natuurinventarisatie (laten) uitvoeren, w.o. vaststellen van mogelijke kolonieplaatsen van vleermuizen in te slopen bebouwing en bouwwerken. Alvorens te beginnen met sloop, bouw of verbouw moet de initiatiefnemer door onderzoek vaststellen of er in of in de nabijheid van het plangebied beschermde dieren en planten aanwezig zijn waarvan het leefgebied door het plan wordt aangetast. Indien bij de inventarisatie beschermde planten of diersoorten worden aangetroffen en het leefgebied van deze soorten verkleint of verdwijnt als gevolg van het initiatief, dan dient dat gemeld te worden en moet ontheffing worden aangevraagd bij het ministerie van Infrastructuur & Milieu. Aan ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden. Een vaak voorkomende voorwaarde is dat biotoop die verloren gaat, gecompenseerd moet worden.

Voor particuliere bouwinitiatieven is de particulier verantwoordelijk voor het laten uitvoeren van de natuurinventarisatie en het aanvragen van een eventuele ontheffing. Vanwege de lange doorlooptijd van een vleermuizenonderzoek, verdient het aanbeveling om tijdig eventueel benodigd nader onderzoek te starten naar het gebruik van de gebouwen door vleermuizen. Voor dit onderzoek moeten twee veldbezoeken gedaan worden tussen 15 mei en 15 juli en twee tussen 15 augustus en 15 september. Zo kan er worden bepaald of het gebouw een functie heeft als paarverblijfplaats.

5.10 Bomen

Er is een bomeninventarisatie uitgevoerd in het plangebied. De circa 300 geïnventariseerde bomen zijn van sterk wisselende kwaliteit. Het merendeel van de bomen is van matige kwaliteit. Circa 75 bomen hebben een goede kwaliteit, en een paar bomen zijn van slechte kwaliteit.

Door en langs het plangebied lopen verschillende boomstructuren. De belangrijkste zijn de twee bomenrijen aan de Leidse Rijn (noordkant haagbeuk en zuidkant lindes) en een derde rij (lindes) langs de Rijksstraatweg. Deze rijen zijn een onderdeel van de stedelijke boomstructuur. Ze hebben grote waarde voor de ruimtelijke, cultuurhistorische en ecologische structuur.

De haagbeuken aan de noordkant zijn overwegend van matige kwaliteit en van redelijke conditie. Als de bomen een keer gekapt moeten worden, zouden hier essen moeten komen in de lijn met de rest van de bomenrij langs de hele Zandweg.

De lindes langs de Leidse Rijn zijn van matige kwaliteit en redelijke conditie. Uitgangspunt is deze rij zoveel mogelijk te behouden, te verbeteren en aan te vullen.

De rij langs de Rijksstraatweg zijn van goede kwaliteit. Deze dienen behouden te blijven en een aangevuld te worden.

Ook de bomen op de Meerndijk (essen) en de Castellumlaan (prunussen) maken deel uit van de stedelijke boomstructuur. De essen op de Meerndijk zijn van slechte kwaliteit door groeiplaats beperkingen. Deze moeten behouden blijven, de conditie verbeterd en de rij aangevuld worden. Hetzelfde geldt voor de prunussen op het nieuwe plein.

De bomen rond de kerk zijn van wisselende kwaliteit. De lindes voor de kerk zijn van goede kwaliteit en moeten behouden blijven. De prunussen en de haagbeuk rond de kerk (noord en west) zijn van matige kwaliteit. Deze kunnen eventueel in het nieuwe ontwerp geïntegreerd worden, maar hoeven niet behouden te blijven.

De eiken aan de oostkant van het plein zijn van goede kwaliteit en kunnen eventueel in het nieuwe ontwerp geïntegreerd worden of verplant worden.

In het gebied langs de Molenvliet en de tijdelijke dorpstuin staan veel bomen die net aangeplant zijn. Deze kunnen bij een nieuwbouwontwikkeling niet behouden blijven, maar kunnen verplant worden.

Verder staan er verschillende bomen van zowel goede, matige en slechte kwaliteit. De bomen van goede kwaliteit dienen behouden, verplant of in het gebied gecompenseerd te worden. (Bijvoorbeeld langs de Molenvliet of tussen de nieuwe bebouwing).

In het gebied tussen zandweg en oosterlengte staan langs de Oosterlengte een aantal zomereiken en 4 iepen van goede kwaliteit. Deze dienen behouden te blijven. De rest van het gebied ligt nu al een aantal jaren braak waardoor de natuur haar gang is gegaan. Langs de watergang rond de begraafplaats staan veel kleine elsen en esdoorn. In het zuiden staan veel schietwilgen. Er is een groot cluster met populieren en 3 grote treurwilgen. Bij de ontwikkeling van het gebied en de verdere uitwerking van de groenzones wordt verder uitgewerkt of en welke bomen behouden kunnen blijven in verband met de gewenste uitstraling van het gebied en eventuele ecologische waarden. In principe geldt ook hier dat goede bomen behouden moeten blijven, of verplant dan wel gecompenseerd moeten worden.

5.11 Kwaliteit van de leefomgeving

De kwaliteit van de leefomgeving wordt door verschillende factoren bepaald. Afhankelijk van de beoogde functies in de openbare ruimte is een zekere kwaliteit in die openbare ruimte gewenst. Idealiter wordt er bij de keuze voor het soort gebruik van de openbare ruimte rekening gehouden met de belevingskwaliteit van de omgeving. Factoren die hierop van invloed zijn, zijn: bezonning, windhinder, luchtverontreiniging, en omgevingsgeluid.

Voor elk van bovenstaande factoren zijn toetswaarden opgesteld om de belevingskwaliteit van het gebruik in de openbare ruimte te bepalen. Het doel van deze toetswaarden is om een hulpmiddel te hebben bij het bepalen van het soort gebruik van de openbare ruimte. Voor een verblijffunctie gelden strengere richtlijnen dan voor lopen of fietsen in die openbare ruimte. Bij de genoemde waarden kan gesproken worden van een goede tot uitstekende kwaliteit voor het beoogde gebruik. De gemeente beoordeelt de effecten van initiatieven op de kwaliteit van de leefomgeving op basis van toetswaarden. Deze zijn opgenomen in de bijlage.

5.12 Gezondheid

De gemeente hecht belang aan een gezonde leefomgeving. De GG&GD heeft een advies uitgebracht over het plan op het aspect gezondheid, zodat eventuele aandachtspunten in de verdere planontwikkeling meegenomen kunnen worden. De kern van het advies is hieronder opgenomen. Het integrale advies van de GG&GD is opgenomen als bijlage.

De GG&GD is positief over het huidige plan dat tegemoet komt aan lang bestaande wensen van bewoners. Door bewoners te laten participeren in de plannen, is de kans groot dat het gebied ook daadwerkelijk gebruikt gaat worden door de bewoners. Tevreden zijn over de woonomgeving draagt bij aan het welbevinden van bewoners.

De GG&GD vindt daarnaast de volgende aspecten in het plan positief voor de gezondheid:

- de aandacht voor langzaam verkeer, waaronder veilige fietsroutes naar school en routes die aansluiten op bestaande doorgaande fietsroutes
- het terugdringen van autoverkeer in het centrum
- het creëren van verbindingen met het water
- het rekening houden met menselijke maat
- het behouden van groen in het noordwestelijke kwadrant tussen de begraafplaats en 't Weer en de nieuwe woningen
- het creëren van de mogelijkheid tot het realiseren van levensloopbestendige appartementen in de buurt van voorzieningen, zodat de oud-bewoners van De Meern in hun eigen dorp oud kunnen worden in een veilige toegankelijke woning

De GG&GD adviseert om deze aspecten in volgende planfasen in stand te houden.

Aanvullend adviseert de GG&GD om voldoende horeca en terras te bestemmen om levendigheid mogelijk te maken, maar daarbij de geluidbelasting op gevels van bestaande woningen te bewaken,

passend bij de huidige dorpsrust parkeermogelijkheid te behouden voor bezoekers van de fysiotherapiepraktijk naast de Marekerk die (tijdelijk) slecht ter been zijn bij de inrichting van het groen in het noordwestelijke kwadrant de bewoners van 't Weer en indien mogelijk ook toekomstige bewoners van de nieuwbouw te betrekken, opdat de diverse aanwezige leeftijdsgroepen hier kunnen bewegen, ontspannen en ontmoeten (bijv. avontuurlijke speelruimte, 'hangplek', moestuin, buurttuin, wandelroute naar dorpsplein) bij het bepalen van bouwvolume van de levensloopbestendige woningen met doelgroep senioren om rekening te houden met bezonning en voldoende ruimte voor (kijk)groen en toegankelijkheid voor minder validen.

De GG&GD vraagt extra aandacht voor het bestemmen van nieuwe horeca en nieuwe woningen dichtbij elkaar, vanwege mogelijke geluidhinder. De GG&GD is wel van mening dat deze bestemmingen middels bestaand geluid- en vergunningenbeleid en door goed overleg tussen verschillende partijen als goede burens naast elkaar kunnen bestaan.

5.13 Duurzaamheid

De gemeente voert al jaren een duurzaamheidsbeleid. Dit beleid is in het coalitieakkoord 2014-2018 uitdrukkelijk bekrachtigd. Alle nieuwe ontwikkelingen in de stad moeten een bijdrage leveren aan het verzilveren van dat beleid.

In de Kadernota Duurzaam Bouwen en het Milieubeleidsplan heeft de gemeente haar beleid vastgelegd voor duurzame ontwikkeling met het doel de milieubelasting van wonen, werken en verblijven te verminderen. Elk bouwinitiatief moet een bijdrage leveren aan de duurzaamheidsdoelen van de gemeente. Daarbij gelden gemeentelijke gebouwen en bouwwerken die onder regie/verantwoordelijkheid van de gemeente vallen als voorbeeld. Aangezien de gemeente in het plangebied diverse percelen in eigendom heeft, biedt de herontwikkeling van het Hart van De Meern kansen op het gebied van duurzaamheid en energie.

De gemeente definieert duurzaamheid bij gebiedsontwikkeling in brede zin. Het gaat onder andere over materiaalgebruik, watergebruik, binnenmilieu, flexibiliteit en toekomstwaarde. Ook fossiel energieverbruik en leefomgevingskwaliteit horen daarbij.

De gemeente zal aan ontwikkelende partijen vragen om een visiedocument op te stellen over duurzaam huisvesten. Daarin verwoordt de ontwikkelende partij zijn visie op de toekomstbestendigheid van de planontwikkeling en de bouwwerken. Vanuit die visie wordt vervolgens geconcretiseerd naar maatregelen.

Naast het in algemene zin terugbrengen van de milieubelasting door bouwen en gebruiken van bouwwerken heeft het gemeentelijk beleid een aantal speerpunten benoemd. Dat is duurzaam hout, water(bodem)kwaliteit, fossiel energieverbruik, en binnenmilieu voor gebouwen waar kinderen lang verblijven. De mens- en milieuvriendelijkheid van het stadskantoor is de beoogde maat voor nieuwe gemeentelijke gebouwen.

Voor bouwinitiatieven in het plangebied gelden op basis van het duurzaamheidsbeleid de volgende randvoorwaarden:

- Bij de verkaveling moet rekening worden gehouden met zon-oriëntatie en dichtheid;
- Gebruik van hout met FSC-certificaat;
- Geen gebruik van koper of zink en uiterste terughoudendheid in het gebruik van lood;
- Politiekeurmerk veilig wonen;
- Binnenmilieu klasse B voor thermisch comfort en binnenluchtkwaliteit C voor akoestisch en visueel comfort voor gebouwen waar kinderen lang en regelmatig verblijven;
- CO₂-uitstoot van een bouwwerk 80% lager ten opzichte van gebruikelijk wettelijk niveau.

Met een prestatiegericht instrument als GPR moet voor woningbouw gemiddeld een score van 8,0 worden behaald, en voor andersoortige bouwwerken gemiddeld 7,5.

Energie

Utrecht heeft de ambitie om in 2030 klimaatneutraal te zijn. Net als bij duurzaam bouwen geldt dat bouwinitiatieven een bijdrage moeten leveren aan het behalen van deze ambitie. De gemeente vraagt initiatiefnemers om onderzoek te doen naar optimale energievoorzieningen (energievisie), waarbij rekening wordt gehouden met het milieu-effect, de kosten, de terugverdieneffecten en de haalbaarheid.

Door naar de potenties te zoeken die de wijk voor het project biedt ontstaat soms interessante combinaties, bijvoorbeeld uitwisseling van warmte- en koudevraag tussen woningen en utilitaire functies. Voots geeft de inzet van het aanwezige warmtenet een aanzienlijke CO₂-reductie.

Sinds 1 januari 2015 is de eis voor de energieprestatiecoëfficiënt (EPC) voor woningbouw is 0,4. In 2015 geldt naar alle waarschijnlijkheid een eis van 0,4. Voor andere functies is de datum van aanscherping van de eis nog niet bekend. Het doel van de sociale partners is energieneutrale nieuwbouw in 2020 (SER-energieakkoord juli 2013).

5.14 Kabels en leidingen

Voor het SPvE is een inventarisatie gedaan van alle leidingen. De inventarisatie is opgenomen in de bijlage. Bij verdere uitwerking moet hier mee rekening worden gehouden. Hieronder worden de belangrijkste genoemd:

In het zuidelijke deel van het plangebied (ten zuiden van de Leidse Rijn) bevindt zich een verbindingsleiding voor een drinkwaterhoofdleiding. Deze verbindingsleiding verbindt de leidingen aan weerszijden van de Meerndijk. Deze leiding heeft een diameter van 16" en een zakelijke rechtstrook van 4 m aan weerszijden van de leiding.

Door het plangebied loopt een rioolpersleiding. Deze leiding heeft een diameter van 14" en een zakelijk rechtstrook van 4 m aan weerszijden van de leiding. Deze leiding is deels verplaatst in het kader van de aanleg van de HOV-baan. Om realisatie van het zuidwestelijke deel mogelijk te maken zal het resterende deel van de persleiding verplaatst worden.

Ten zuiden van de Rijksweg, nabij Rhenomare, is een bergbezinkbassin aanwezig. Bij de ontwikkeling van de locatie Rhenomare/Van den Brandhof moet de toegankelijkheid hiervan gegarandeerd zijn.

5.15 Milieueffectrapportage

Het doel van een milieu effect rapportage (m.e.r.) is om vooraf de mogelijke milieueffecten van plannen en besluiten in beeld te brengen en deze een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming van plannen en besluiten.

Naar verwachting vinden er als gevolg van de ontwikkeling van het hart van De Meern geen activiteiten plaats die de geldende drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. zullen overschrijden. Er hoeft voor de voorgenomen herontwikkeling geen MER of m.e.r.-beoordeling te worden gemaakt ten behoeve van het bestemmingsplan.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Economische uitvoerbaarheid

Dit SPvE heeft betrekking op de herontwikkeling van het Hart van De Meern Zuid. De gemeente realiseert de herontwikkeling van het zuidoostkwadrant door middel van actief grondbeleid. Dit betekent concreet dat de gemeente de grondexploitatie voert. Het deelgebied Rhenomare/Van den Brandhof vormt hierop een uitzondering, dit is een particuliere ontwikkeling.

Financiële uitvoerbaarheid

Op basis van de uitgangspunten in het SPvE is een financiële analyse gemaakt. De opbrengsten worden gerealiseerd door de verkoop van bouwgrond ten behoeve van woningbouw en (niet) commerciële voorzieningen. Ook worden een aantal bestaande panden aan de Meerndijk gehandhaafd en verkocht. De kosten bestaan voornamelijk uit het bouw- en woonrijp maken van de verschillende ontwikkellocaties en de voorgestelde ingrepen in de openbare ruimte. In de kosten is ook rekening gehouden met plankosten en rentelasten. Uit de financiële analyse volgt dat de ambities voor het zuidelijk deel van het dorpshart financieel haalbaar zijn.

Economische uitvoerbaarheid

In het SPvE worden woningen toegevoegd aan het Hart van De Meern, en enkele kleine (niet-) commerciële voorzieningen. Het is aannemelijk dat deze bestemmingen binnen een bestemmingsplanperiode (10 jaar) worden gerealiseerd. Daarmee kan straks in het bestemmingsplan aangegeven worden dat dit economisch uitvoerbaar is.

Kostenverhaal

Voor het deelgebied Achtkanten Molenvliet is de gemeente zelf eigenaar van de te ontwikkelen terreinen. Onderdelen die geen eigendom zijn van de gemeente (Jumbo) worden ingepast. Het kostenverhaal in deze deelgebieden is daarmee anderszins verzekerd.

Het deelgebied Rhenomare/Van den Brandhof is grotendeels eigendom van een particulier. Hier streeft de gemeente naar een anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar, waarin het kostenverhaal wordt geregeld.

Planschade

Naast de kosten voor het maken van het bestemmingsplan moet een inschatting worden gemaakt van het risico van planschade. De gemeente zal daarom een planschaderisico-inventarisatie laten opstellen. Eventuele kosten van planschade zullen worden meegenomen in de grondexploitatie. Op dit moment wordt de planschade voor de omliggende panden ingeschat op nihil.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze bewoners en belanghebbenden betrokken zijn geweest bij het plan en hoe zij hebben kunnen reageren op het plan.

6.2.1 Overleg met partners

In deze fase is nog geen formeel overleg gevoerd met de verschillende partners. Wanneer er een bestemmingsplanprocedure wordt gestart om de ontwikkelingen uit het SPvE planologisch juridisch mogelijk te maken, wordt overleg gevoerd met de verschillende partners.

6.2.2 Advies wijkraad

Een afvaardiging van de wijkraad Vleuten De Meern is aanwezig geweest bij de twee bijeenkomsten van de werkgroep Hart van De Meern.

7 Verantwoording proces

De Meern Conferentie

Op 17 september 2012 heeft 'De Meern-conferentie' plaatsgevonden, waarbij circa 150 belangstellenden aanwezig waren. In deze bijeenkomst is de eerste stap gezet naar een nieuw Hart van De Meern. De gemeente heeft de uitkomsten van 'De Meern-conferentie' gebruikt voor een eerste aanzet voor de nieuwe identiteit en de programmatische visie voor het hart van De Meern. Hierbij is vanuit diverse perspectieven en disciplines gekeken naar de mogelijkheden van het gebied. Vervolgens hebben er twee bijeenkomsten plaatsgevonden met de werkgroep Hart van De Meern.

Bijeenkomsten werkgroep Hart van De Meern

Een belangrijk moment in het participatieproces vormde de eerste bijeenkomst met de werkgroep Hart van De Meern op 24 april 2013 in de Marekerk. Er waren circa 50 mensen aanwezig. De ideeën van de gemeente voor de visie op het dorps hart zijn daar gepresenteerd, waarna in groepen een verdere aanscherping en verdieping heeft plaatsgevonden. De constructieve werkwijze leverde veel waardevolle informatie op, evenals een duidelijke richting voor de uiteindelijke programmatische visie.

Tijdens een tweede bijeenkomst op 3 juli 2013 heeft de gemeente een concept ambitiekaart gepresenteerd aan circa 40 mensen. De ambitiekaart en de toelichting riepen veel vragen op bij de aanwezigen. Ten aanzien van de inhoud van het plan vroeg men (meer) aandacht voor de grote behoefte aan (senioren-)appartementen, de verkeerssituatie in het Hart van De Meern en de mogelijkheid om aan de Leidse Rijn te zitten. Ook vroegen bewoners en ondernemers duidelijkheid over de mogelijkheden om nieuwe horeca te vestigen. Ten aanzien van het proces riepen bewoners en ondernemers de gemeente op om snel tot actie over te gaan, zodat er op korte termijn zichtbare resultaten worden geboekt. Een verslag van de werkgroep is bijgevoegd als bijlage bij het SPvE.

Naar aanleiding van opmerkingen en suggesties tijdens de laatste werkgroep zijn bij het opstellen van het concept SPvE de volgende zaken meegenomen:

- Randvoorwaarden voor woningbouw die de realisatie van appartementen mogelijk maakt;
- Een integraal functioneel ontwerp van de verkeerssituatie in het Hart van De Meern;
- Een derde plek aan het water ten westen van de Meernbrug.

Inspraak concept SPvE

Op 28 oktober 2014 heeft het college van Burgemeester en Wethouders het concept Stedenbouwkundig Programma van Eisen Hart van De Meern Zuid vrijgegeven voor consultatie. Het concept SPvE heeft 6 weken ter inzage gelegen tot 17 december 2014. Op 24 november 2014 heeft een inloopavond plaatsgevonden om het SPvE toe te lichten. De avond is druk bezocht, er waren ongeveer honderd belangstellenden.

De gemeente heeft 91 schriftelijke reacties ontvangen op het SPvE. Van de 91 reacties waren 69 reacties identiek, maar door 69 verschillende huishoudens ingediend. De binnengekomen reacties zijn in een reactienota samengevat en voorzien van gemeentelijk commentaar. Naar aanleiding daarvan is het SPvE op de volgende punten aangepast:

- Ontwikkellocatie Achtkanten Molenvliet: op deze locatie is, naast de functie wonen, de mogelijkheid voor parkeren ten behoeve van het hart van De Meern opgenomen. Dit is aangegeven op de randvoorwaardenkaart en beschreven in de begeleidende tekst.
- Ontwikkellocatie Rheno Mare / Van den Brandhof: de Rijksstraatweg is toegevoegd als mogelijke plek voor de ontsluiting van het woongebied voor autoverkeer. Dit is aangegeven op de randvoorwaardenkaart en beschreven in de begeleidende tekst.
- Meerndijk: in het SPvE is geen profiel opgenomen voor de herinrichting van de Meerndijk tussen Van Zuylenstraat en Rijksstraatweg. Het profiel met fietsstroken, zoals dat opgenomen was in het concept SPvE, leidde tot een aantal bezorgde reacties over de verkeersveiligheid van fietsers. De gemeente wil, voordat een definitief besluit wordt genomen over het profiel voor de Meerndijk, met bewoners en ondernemers in gesprek over de herinrichting van de Meerndijk.

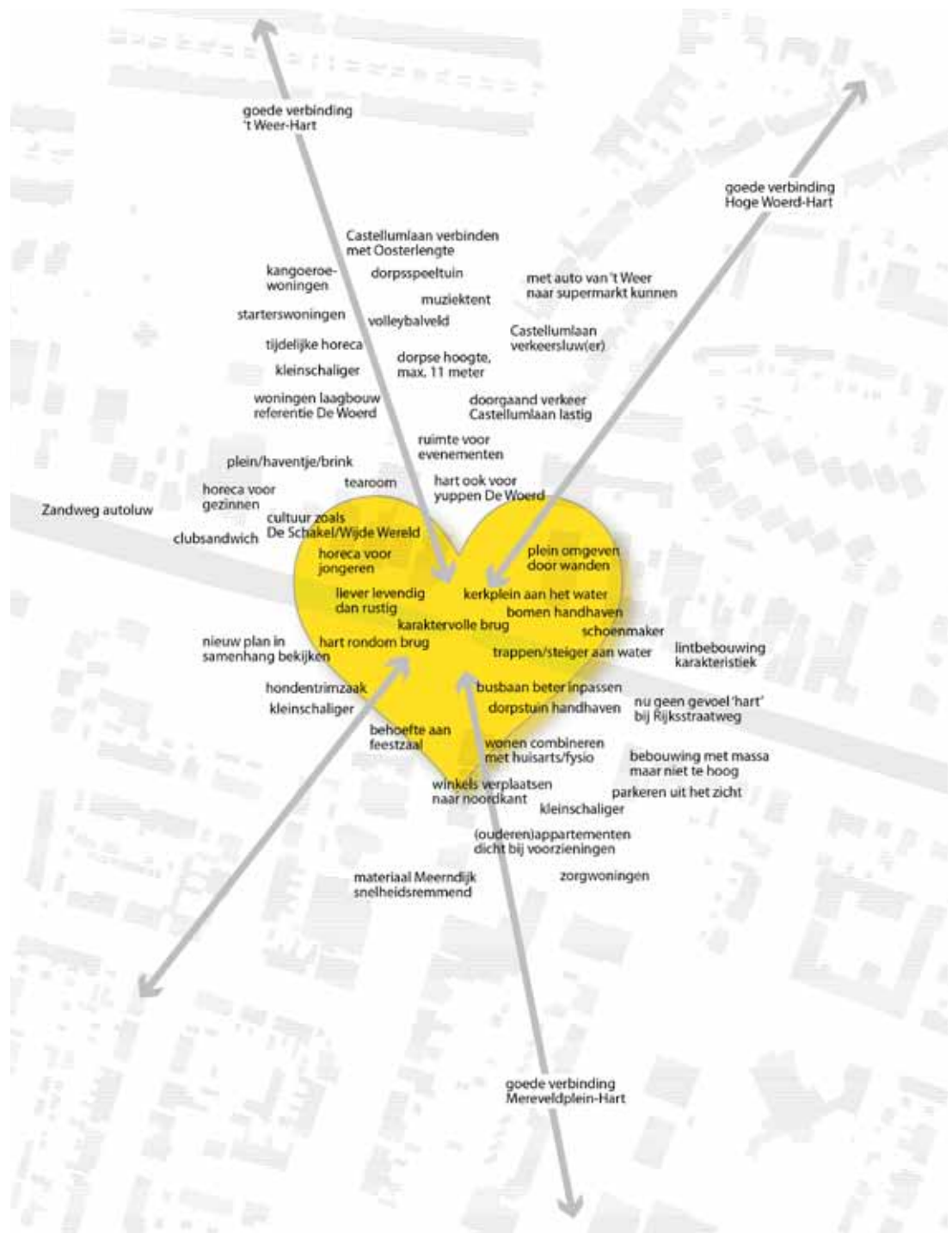
Daarnaast is in het SPvE op een aantal punten de tekst geactualiseerd. Dit geldt voor:

- Paragraaf 2.3 Bereikbaarheid en parkeren
- Paragraaf 2.7 Actuele ontwikkelingen
- Paragraaf 5.6 Archeologie
- Paragraaf 5.7 Bodem
- Paragraaf 5.13 Duurzaamheid
- Hoofdstuk 8 Vervolgtraject

Het aangepaste SPvE wordt samen met de reactienota ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.

Afbeelding

Ideeën, suggesties en opmerkingen door bewoners (Werkgroep Hart van De Meern, 24 april 2013)

8 Vervolgtraject

De roep om snelle, zichtbare resultaten is groot. Een aantal terreinen in het hart van De Meern ligt al geruime tijd braak, en ook verschillende panden staan al langere tijd leeg. Parallel aan het opstellen van het SPvE is gewerkt aan het verbeteren van de leefbaarheid van het hart van De Meern door tijdelijke initiatieven te ontwikkelen en toe te staan. Voorbeelden hiervan zijn de dorpstuin aan de Rijksstraatweg, het opknappen van panden in gemeentelijk eigendom, de verhuur van deze panden aan ondernemers om leegstand tegen te gaan en de sanering van het voormalige Schmiemanterrein. Na de vaststelling van het SPvE Hart van De Meern Zuid door de gemeenteraad is de weg vrij om de ambities voor het zuidelijk deel van het hart van De Meern te verwezenlijken.

8.1 Planproces en planning

Vaststelling van het SPvE door de gemeenteraad vindt naar verwachting plaats in het tweede kwartaal van 2015. Parallel aan de vaststelling van het SPvE wordt, in gesprek met bewoners en ondernemers, verder gezocht naar de beste oplossing voor de herinrichting van de Meerndijk.

Na vaststelling door de gemeenteraad wordt zo snel mogelijk gestart met de herinrichting van de Meerndijk. Hiervoor zal worden toegewerkt naar een voorlopig ontwerp en later een definitief ontwerp. Na de besteksfase kan de uitvoering worden aanbesteed.

De prioriteit ten aanzien van de ontwikkellocaties ligt bij Rhenomare. Dit betreft een particuliere ontwikkeling waar over de gemeente gesprekken voert met een ontwikkelaar. Als er overeenstemming is over het bouwplan zal dit worden vertaald in een bestemmingsplan.

De visie voor deelgebied Achtkanten Molenvliet gaat uit van woningbouw op het huidige parkeerterrein. In de bestaande situatie wordt het parkeerterrein voornamelijk gebruikt voor bezoek aan de winkels van de Meerndijk en voor het halen en brengen van kinderen van de Driekoningenschool. Totdat deelgebied Achtkanten Molenvliet ontwikkeld wordt, kan het parkeerterrein gehandhaafd blijven voor deze doeleinden. Het kan tevens dienen als overloopfunctie voor het hart van De Meern.

Deelgebied Achtkanten Molenvliet wordt niet op korte termijn ontwikkeld. Vanuit de ambitie voor het hart van De Meern ligt de prioriteit bij de andere kwadranten.

Als er meer duidelijkheid is over de ontwikkeling van de overige kwadranten, ontstaat een beter beeld van de behoefte in De Meern. Hieruit kan volgen dat het wenselijk is om een deel van het zuidoostkwadrant in te richten met openbare parkeerplaatsen in combinatie met woningbouw.

8.2 Participatieproces

In het vervolgtraject kunnen twee typen ontwikkelingen onderscheiden worden: herinrichting van de Meerndijk door de gemeente en de ontwikkeling van de ontwikkellocaties door een ontwikkelaar.

Bij aanvang van elke ontwikkeling zal in een participatieplan worden beschreven op welke manier belanghebbenden betrokken worden. Voor de herinrichting van de openbare ruimte zal de gemeente als initiatiefnemer zelf belanghebbenden betrekken op het gewenste participatieniveau.

Bijlagen

Bijlage 1:

Werkgroep Hart van De Meern, verslag bijeenkomst 3 juli 2013

verslag

Projectmanagementbureau

Postadres Postbus 8406
3503 RK Utrecht
Telefoon 030 - 286 49 44
Fax 030 - 286 49 47
Internet www.utrecht.nl/pmb

Bijeenkomst: **Werkgroep Hart van De Meern**

Datum: 3 juli 2013

Aanwezig: Gemeente Utrecht: Han Bleijs, Iriena Bouwkamp, Marijke van Wely, Leen de Wit, Sjoerd Wolbertus, Ulrike Centmayer
circa 40 belangstellenden

Verslag door: Margreeth Menkveld, Kassing Notuleerservice (Odijk)

Datum verslag: 5 juli 2013

Inleiding

Marijke van Wely opent de bijeenkomst en heet iedereen van harte welkom.

Deze bijeenkomst is een vervolg op de bijeenkomst van 24 april 2013. Toen is nagedacht over waarden, gewenste identiteit en inhoudelijke thema's wat betreft het Hart van De Meern.

Genoemde waarden: dorps, gezellig, bezielend, verbindend, ondernemend.

Genoemde thema's: horeca, sociaal culturele voorzieningen, openbare ruimte, wonen, plek om je thuis te voelen.

Op basis van de verkregen informatie is gekeken hoe dit alles ruimtelijk vorm kan krijgen.

Inhoud plan

De gemeente maakt een stedenbouwkundig programma van eisen (SPvE). De input van vanavond wordt hierin meegenomen. Een SPvE vormt het kader waarbinnen partijen aan de slag kunnen. Niet de gemeente gaat bouwen en ondernemen, dat doen projectontwikkelaars en andere initiatiefnemers.

Doel van het plan is om de karakteristieke lintbebouwing te versterken en rond de kerk een ontmoetingsplek te maken. Daarachter liggen gebieden die verder ontwikkeld gaan worden en een betere verbinding krijgen met het dorps hart.

Dorpsplein

De kerk heeft een belangrijke positie in het dorp en heeft veel ruimte om zich heen. De ruimte kan aantrekkelijker worden ingericht zodat het uitnodigt tot verblijf. Dat kan met een open ruimte, met groen of als intiem plein. De bewoners zullen worden uitgenodigd hier over mee te denken.

De Castellumlaan blijft toegankelijk voor autoverkeer. De straat moet onderdeel worden van het plein. Voetgangers en fietsers hebben prioriteit.

Aan de noordkant van het plein wordt Castellum Novum verder ontwikkeld. Wanneer er op de begane grond voorzieningen komen draagt dit bij aan de levendigheid van het plein.

De plek aan het water kan op verschillende manieren worden ingevuld.

Karakteristieke bebouwing herstellen, behouden en versterken

Voor de aanleg van de HOV-baan moesten panden gesloopt worden. De lege ruimte die hierdoor is ontstaan, is nog niet opnieuw ingericht met uitzondering van de tijdelijke dorps tuin. Gedacht wordt aan kleinschalige bebouwing met functies op de begane grond, passend bij het dorps karakter. Dus geen winkels voor primaire boodschappen; die zitten op het Mereveldplein, maar bijvoorbeeld horeca, dienstverlening en sociaal maatschappelijke functies.

Meerndijk

De Meerndijk is de belangrijkste toegangsweg tot het dorp. In de jaren 50/60 is de Meerndijk opnieuw ingericht als verkeersweg. Het plan is om hier meer verblijfskwaliteit te realiseren: smallere rijbaan (30km klinkerweg) met brede stoep voor terrassen en winkeluittallingen.

Zandweg

Er zijn ver gevorderde plannen om de Zandweg als fietsroute in te richten. De auto is ondergeschikt. Dit geeft mogelijkheden om de bestaande functies meer ruimte te geven en eventueel een plek aan het water te maken.

Zuidoost kwadrant

Achter de lintbebouwing ligt voornamelijk het parkeerterrein van de supermarkt. Er is behoefte aan seniorenwoningen en die zouden hier gebouwd kunnen worden. De Molenvliet kan aantrekkelijker gemaakt worden, evenals de fietsverbinding van de Meerndijk naar scholen en Mereveldplein.

Voor het gebied is een proefverkaveling gemaakt. Die laat zien hoe de inrichting zou kunnen zijn, uitgaande van een aantal woningen en parkeerplaatsen. Het is geen uitgewerkt ontwerp. De supermarkt is in het plan gebleven en kan eventueel iets worden uitgebreid. De supermarkt is destijds tijdelijk neergezet, maar inmiddels zijn er rechten verkregen en is er een kans dat de supermarkt blijft.

Noordwest kwadrant

Hier was in eerste instantie het winkelcentrum gepland, maar dat gaat niet door. Nu is het een verlaten gebied met groen en hoge bomen. Het plan is om hier een fietsverbinding te maken. De groene rand langs 't Weer en de begraafplaats blijft behouden. Verder komt er bebouwing die een verbinding vormt tussen de kleinschalige bebouwing van het centrum en de planmatige bouw van 't Weer. Er is een proefverkaveling gemaakt om inzicht te krijgen in de mogelijkheden van het kwadrant en om de kosten en opbrengsten te kunnen berekenen. Een proefverkaveling is één van de manieren om het kwadrant in te vullen. In de proefverkaveling zijn 50 á 60 woningen opgenomen met een gevarieerde opzet en een informele sfeer. Aan de Castellumlaan is ruimte voor gemengde functies, zoals horeca, dienstverlening, of zorg.

Vragen en reacties

Wat is het tijdsbestek van het plan?

Eerst wordt het SPvE afgemaakt. Vervolgens moet de gemeenteraad dit goedkeuren. De verwachting is dat dat in het eerste kwartaal van 2014 gebeurt. Voor een aantal onderdelen van het plan moet dan een bestemmingsplan worden vastgesteld. Dat duurt minimaal een jaar. Daarna kan met belangstellende partijen verder invulling worden gegeven aan het plan. De ingrepen in de openbare ruimte kunnen sneller worden gerealiseerd omdat de gemeente daar de trekker is en er niet altijd een aanpassing van het bestemmingsplan nodig is.

Welke stukken zijn redelijk snel realiseerbaar?

De woningbouw vraagt meer tijd, omdat hiervoor het bestemmingsplan moet worden gewijzigd. Wanneer de ingrepen in het huidige bestemmingsplan passen kan het sneller. Denk aan de Meerndijk en het dorpsplein.

Wanneer de auto ondergeschikt gemaakt wordt gaan de mensen op andere plekken boodschappen doen. Dat is niet wenselijk.

De Castellumlaan blijft toegankelijk voor autoverkeer. Uitgangspunt is meer ruimte voor fietsers en voetgangers, de auto is te gast. De verkeersintensiteit van de Castellumlaan is zodanig (2500 auto's per dag) dat het mogelijk is bij de kerk een dorpsplein te maken.

De aanzet voor het SPvE is weinig ambitieus. Is het een goede vertaalslag van wat er in de vorige bijeenkomst is aangedragen?

De locaties zijn niet heel groot, het is niet mogelijk om veel te bouwen, tenzij er appartementen gebouwd worden. Maar de vraag is of het gewenst is om veel appartementen te bouwen in het Hart van De Meern en of daar voldoende markt voor is.

De woningcorporatie wil een zorgcomplex bouwen omdat daar behoefte aan zou zijn. Heeft de gemeente dat onderzocht?

Voor het definitieve SPvE wordt dit nog nader onderzocht. De gemeente wil woningen bouwen van types waar behoefte aan is. Er zijn mogelijkheden voor appartementen. Wat precies gebouwd gaat worden hangt ook af van de partijen die het willen gaan uitvoeren.

De Meern vergrijsst, er zouden minimaal 30 á 40 appartementen bij moeten komen.

De ontwikkelaar van Rhenomare gaat in zijn plan uit van appartementen in de private sector. Ook in het zuidoost kwadrant kunnen appartementen gebouwd worden. Het plan van Castellum Novum gaat ook uit van appartementen.

Er komen meer woningen, de supermarkt blijft en de Meerndijk wordt smaller. Het staat nu al vaak vast op de Meerndijk. Hoe moet dat straks worden?

In het Zuidoost kwadrant komen 10 tot 15 woningen. Dat is niet veel. Doorgaand verkeer zal worden ontmoedigd en er zijn al rondwegen aangelegd om het verkeer buiten de kern te houden. Uit tellingen is gebleken dat het aantal auto's op de Meerndijk al is afgenomen.

Vorige keer is gesproken over een evenemententerrein. Is daar ruimte voor in dit plan?

De ruimte rond de kerk kan zo ingericht worden dat er plaats is voor evenementen. Bewoners en ondernemers kunnen meedenken over de definitieve inrichting van het plein.

Er wordt gesproken over fietspaden, maar er moeten ook veilige routes komen voor voetgangers.

De voetganger krijgt ook voldoende aandacht. Er komen wandelpaden, bijvoorbeeld langs de Molenvliet en aan de noordkant.

Bij het plein moet zeker horeca komen. Dat levert levendigheid op.

Daar is voldoende ruimte en gelegenheid voor. De gemeente creëert de mogelijkheden en randvoorwaarden voor het vestigen van horeca. Daarna is het aan de ondernemers om hier gebruik van te maken. Er komen mogelijkheden aan de Rijksstraatweg en naast de kerk. De gemeente wil in bepaalde gebieden zoveel mogelijk functies mogelijk maken.

Een aantal bewoners heeft voorkeur voor horeca aan de Zandweg ten westen van de Castellumlaan.

Omdat in het noordwest kwadrant eerst een winkelcentrum gepland was, is de horeca nu bij de kerk gepland. Maar de opmerking wordt meegenomen. De huidige bebouwing langs de Zandweg blijft bestaan.

De creativiteit van de werkgroepen is niet erg terug te vinden in het plan. De loop van de wegen is nog hetzelfde en de auto's moeten allemaal over het plein heen.

In het SPvE worden veel functies mogelijk gemaakt. De gemeente verandert de plek van de wegen inderdaad niet.

Waar is het eerder genoemde dorps huis gepland?

Er zit een dorps huis aan het Mereveldplein. In het gepresenteerde plan zou het dorps huis ook aan het plein kunnen, bijvoorbeeld als onderdeel van het plan voor het Noordwest kwadrant.

Het klinkt allemaal erg vrijblijvend. Ik wil graag horeca starten, maar de gemeente wil niet.

De gemeente schept de kaders, de invulling is aan de ondernemers. Marijke van Wely zal navragen hoe het in dit geval zit.

De projectontwikkelaar heeft afspraken gemaakt met de begraafplaats over zicht op de begraafplaats en ontwatering. Ik ga ervan uit dat die voor dit plan ook gelden. En komt er voldoende parkeerruimte?

In het plan wordt de begraafplaats gerespecteerd. De bebouwing in de proefverkaveling ligt op ruime afstand (25m) en het gaat om lage woningen, geen appartementen. Parkeren is uiteraard belangrijk. Daar zal nader naar gekeken worden.

Is er voldoende geld beschikbaar met alle bezuinigingen en andere ontwikkelingen?

Op dit moment is er niet voldoende geld om alles te realiseren. In het plan worden alle mogelijkheden, kansen en wensen op de kaart gezet, maar de realisatie zal in fasen gebeuren. Sommige zaken kunnen wel snel worden uitgevoerd.

Kan Rhenomare niet alvast gesloopt worden? Zoals Rhenomare er nu bijstaat is het niet aantrekkelijk voor anderen om te gaan investeren.

Het staat de eigenaar vrij om bij de gemeente een sloopvergunning aan te vragen.

Met wethouder Isabella is gesproken over een tijdelijke inrichting. Er is nu een dorps tuin, maar er zouden ook andere zaken komen, zoals een oliebollenkraam. De leefbaarheid wordt daarmee vergroot. Een deel van het Schmiemanterrein moet gesaneerd worden, maar de rest kan gebruikt worden.

Hier wordt op dit moment over nagedacht, maar het is lastig omdat er termijnen aanzitten. Daarbij kan een tijdelijke invulling de realisatie van de definitieve invulling in de weg zitten.

De plannen voor het dorpsplein zijn te mager. Het gebied ten westen van de Castellumlaan moet erbij betrokken worden.

In de zojuist gepresenteerde ambitiekaart is ervoor gekozen om de bestaande bebouwing aan de Zandweg te respecteren.

Het profiel voor de Zandweg zoals dat getoond is, is gevaarlijk. Er komt veel verkeer langs en er zijn plannen voor terrassen. Het is beter om het verkeer ten zuiden van de Leidsche Rijn te houden, dan kan er echt een autoluw centrum ontstaan.

De Wijkraad heeft de gemeente geadviseerd om de Rijksstraatweg tussen de twee bruggen voor tweerichtingsverkeer open te stellen op de parallelbaan. Dan kan de Zandweg als fietspad worden ingericht.

Op 22 april is er gesproken over het profiel van de brug en de verkeersknoop aldaar. Deze maand zal het plan voor de brug worden gepresenteerd. Het plan is om de brug te handhaven met aan weerszijden een voetpad. Het profiel op de brug wordt afgestemd op de profielen van de Castellumlaan en de Meerndijk. In het plan zal ook worden toegelicht waarom de verkeersstromen blijven zoals ze nu zijn. Het advies van de Wijkraad kan wellicht tot andere gedachten leiden. In ieder geval wordt er ook aan gewerkt om de alternatieve route over de rondweg aantrekkelijker te maken.

Ik heb gehoord dat bij de verkeerstellingen bij de brug de fietsers niet geteld zijn. Hoe kun je dan een goed verkeersplan maken?

Bij de verkeersmonitoring in de gemeente Utrecht zijn inderdaad geen fietsers meegeteld. Voor de brug in De Meern is dat inderdaad wel belangrijk.

In het verkeersonderzoek zou het verkeer vanaf de A12 tot aan Castellum, inclusief de wegen die erop uit komen, meegenomen worden.

De gemeente zal checken of in het verkeersmodel alle recente en te verwachten ontwikkelingen meegenomen zijn. Als dat niet zo is moet dat alsnog gebeuren.

De ontwikkelaars zullen streven naar winstmaximalisatie en niet kijken naar maatschappelijke voorzieningen. Hoe denkt de gemeente dat op te lossen?

De gemeente gaat in gesprek met de ontwikkelaars. Als er sociaal-culturele voorzieningen nodig zijn zal de gemeente hierin sturen. Uiteindelijk komt men met elkaar tot een optimum.

Waar wordt in het plan straks geparkeerd bij de supermarkt?

Er zijn parkeerplaatsen opgenomen volgens de parkeernorm voor een dergelijke supermarkt.

Het gaat nog lang duren voor er daadwerkelijk met het plan kan worden begonnen. Kan de gemeente al niet vast met een aantal onderdelen beginnen? Bijvoorbeeld met het dorpsplein en de plek aan het water. Dat is goed voor de ontwikkelaars en er komt meer vaart in het geheel. De aanwezige ambtenaren zijn het hier mee eens.

Toelichting vervolgproces

Op basis van de opmerkingen van vanavond wordt het SPvE verder uitgewerkt en afgerond. Het SPvE gaat dan naar het college, met de vraag of het plan op die manier kan worden voorgelegd aan bewoners en ondernemers. De planning is dat in oktober 2013 een inspraakronde wordt georganiseerd voor het SPvE. Daarna wordt gekeken of de inspraak aanleiding geeft tot wijzigingen in het plan. Zo niet, dan wordt aangegeven waarom. Het al dan niet aangepaste SPvE gaat naar de raad met het verzoek het vast te stellen.

Het definitieve SPvE lokt initiatieven uit, nodigt partijen uit om te gaan ontwikkelen en wordt geleidelijk gerealiseerd. De gemeente speelt hier een actieve rol in.

Voor de openbare ruimte is de gemeente aan zet. Daar kunnen stappen gezet worden zodra het SPvE is vastgesteld door de gemeenteraad. Wanneer bestemmingsplannen moeten worden aangepast duurt het langer. Uiteraard spelen de kosten een rol. De geraamde kosten voor de gemeente zijn hoger dan de opbrengsten in de kwadranten. De politiek zal daarom een beslissing moeten nemen of het door kan gaan.

De route Zandweg doorloopt overigens een apart traject.

Kan de coördinatieregeling (het combineren van procedures) gebruikt worden zodat het planologisch traject versneld kan worden?

De coördinatieregeling helpt meestal niet erg bij het wijzigen van een relatief eenvoudig bestemmingsplan. Maar er zal wel gekeken worden naar versnellingsmogelijkheden.

Is het wel mogelijk het plan financieel sluitend te krijgen? Het aantal woningen dat gebouwd gaat worden is klein, de opbrengsten zijn niet hoog.

Dat is inderdaad een probleem. De opbrengsten zullen verhoogd moeten worden of de kosten verlaagd. Het eerste lijkt moeilijk. Het verlagen van de kosten is op dit moment geen optie, omdat de ambitie van het plan dan naar beneden wordt gehaald. De politiek moet dus bepalen of er geld voor dit plan zal worden uitgetrokken.

De gemeente heeft al een contract met de Bon Groep. Is dat nu van de baan?

Die overeenkomst is er nog, maar die was gebaseerd op het oude plan. De Bon Groep kan bepalen of zij het financieel interessant vinden om door te gaan. Zo niet, dan zal er een andere ontwikkelaar in beeld komen.

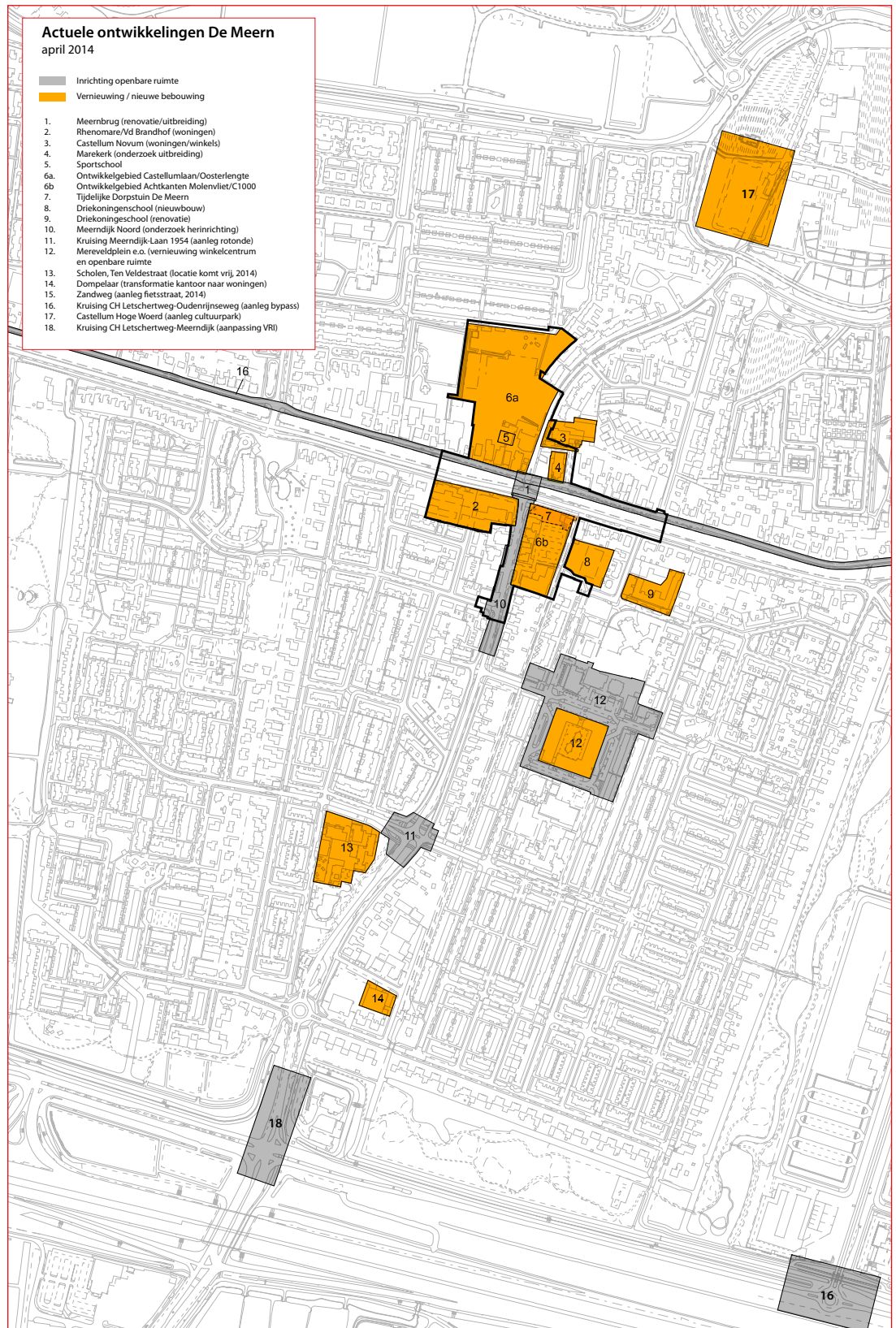
Sluiting

Er zijn kritische en constructieve opmerkingen gemaakt. Deze zullen worden verwerkt in een concept Stedenbouwkundig Programma van Eisen.

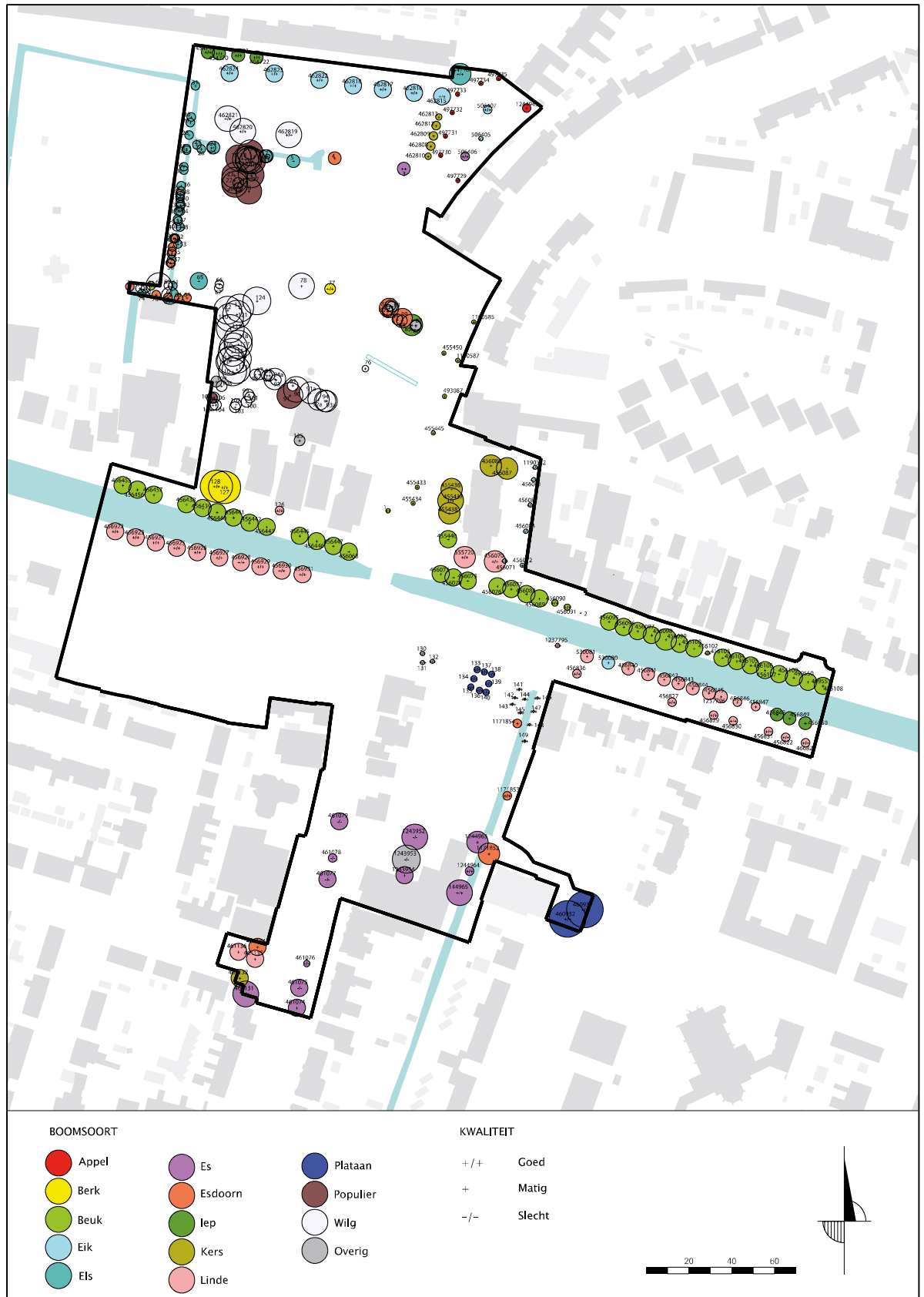
Het verslag en de presentatie zullen zo snel mogelijk naar de aanwezigen worden opgestuurd.

Leen de Wit dankt alle aanwezigen voor hun inbreng en wenst iedereen wel thuis en een goede vakantie.

Bijlage 2: Actuele projecten De Meern

Bijlage 3:
Bomeninventarisatie (augustus 2013)

Bijlage 4:
Gezondheidsadvies GG&GD

Intern advies

Aan	Marijke van Wely	Datum	20 augustus 2013
Onderwerp	GG&GD advies Hart van De Meern	Van	Ellen Peeters
		Doorkiesnummer	030 – 2863219
		E-mail	e.peeters@utrecht.nl

1. Inleiding

1.1. Proceskader

Een gezonde leefomgeving is een omgeving die mensen als prettig ervaren, die uitdragedrag en waarin de druk op de gezondheid zo laag mogelijk is. Deze algemene ke leidend voor de inhoud van de gezondheidsadviezen. Daarbinnen zijn er drie belangrijke onderwerpen die in een gezondheidsadvies aan bod kunnen komen: lucht, geluid en gezondheidsbevordering. Maar ook andere onderwerpen kunnen aan bod komen, afhankelijk van de kenmerken van een bepaald gebied en het type ontwikkeling. Bij de advisering baseert de GG&GD zich op landelijke richtlijnen en instrumenten.

Dit omgevingsadvies neemt alleen de invloed van omgevingsfactoren op de gezondheid van de (toekomstige) bewoners in overweging. Andere factoren (financieel, maatschappelijk, planologisch etc.) die meewegen in een eventuele beslissing over een locatie of stedenbouwkundige inpassing spelen in dit advies geen rol. Het is aan de projectleider en het bestuur om een integrale afweging van deze belangen zichtbaar te maken.

Meer achtergrondinformatie over het belang van een gezondheidsadvies, hoe het proces van gezondheidsadvies verloopt en welke onderwerpen aan bod komen in een gezondheidsadvies is te vinden in het "proceskader Gezondheidsadviezen in ruimtelijke ontwikkelingen" (vastgesteld door college op 18 december 2012).

1.2. Lucht

Luchtkwaliteit heeft invloed op de gezondheid. Met name verkeersgerelateerde luchtverontreiniging kan – ook als voldaan wordt aan de normen voor fijn stof en stikstofdioxide – zeker bij kwetsbare groepen gezondheidseffecten geven. De GG&GD baseert haar advies o.a. op de (landelijke) GGD-richtlijn medische milieukunde: luchtkwaliteit en gezondheid.

1.3. Geluid

De belangrijkste gezondheidseffecten van blootstelling aan geluid zijn hinder en slaapverstoring. Bij hogere geluidsniveaus kan ook het risico op hart- en vaatziekten toenemen. Verhoogde geluidbelastingen kunnen een negatief effect hebben op de leerprestatie van kinderen. Ook als voldaan wordt aan de wettelijke normen voor geluid kunnen gezondheidseffecten optreden. De GG&GD baseert haar advies o.a. op beschikbare documentatie van het RIVM en GGD Nederland.

1.4. Gezondheidsbevordering

Gezondheidsbevordering gaat om het zo inrichten van de fysieke leefomgeving dat een gezonde leefstijl gefaciliteerd en gestimuleerd wordt. Het gaat om het creëren van mogelijkheden om de gezonde keuze de gemakkelijke keuze te laten zijn, om zo kansen op gezondheidswinst te benutten in ruimtelijke plannen. Thema's waarover wordt geadviseerd zijn gezonde mobiliteit, sport en spelen, groen en water, openbare ruimte en stilte en gewenst geluid. De GG&GD baseert haar advies o.a. op de Gezond Ontwerp Wijzer (van het Ministerie van I&M ism VWS, BZK, voormalig LNV, en RIVM).

2. Plangebied

2.1. Ruimtelijke ontwikkeling

Met het plan Hart van De Meern wil de gemeente tegemoet komen aan de wens van bewoners om een levendig dorpshart in De Meern te creëren. Rond de Meernbrug worden in vier kwadranten ontwikkelingen gepland die de identiteit als dorpscentrum moeten versterken.

Voor het opstellen van het GG&GD advies was een ambitiedocument (concept 28-6-'13) met een ambitiekaart (concept 1-7-'13) beschikbaar. De projectmanager heeft de plannen uitgebreid toegelicht. Het GG&GD-advies zal verwerkt worden in het SPvE, in de paragraaf Gezondheid.

2.2. Gezondheid

In deze fase van het plan is het goed mogelijk om adviezen tbv gezondheid mee te wegen en zo het plan te versterken. In dit gebied is het *beschermen* van gezondheid tegen schadelijke factoren zoals vervuiling nauwelijks aan de orde. Alleen blootstelling aan toekomstige geluidbelasting heeft de GG&GD overwogen in haar advies. Er ligt in dit gebied wel een mooie kans om de gezondheid te *bevorderen*. De GG&GD heeft tbv dit advies gekeken naar langzaam verkeer, groen, water, speelruimte en ontmoetingsplekken. Deze aspecten dragen bij aan bewegen, spelen, stressreductie en ontmoeten, wat een positieve invloed heeft op gezondheid.

2.3. Advies

De GG&GD is positief over het huidige plan dat tegemoet komt aan lang bestaande wensen van bewoners. Door bewoners te laten participeren in de plannen, is de kans groot dat het gebied ook daadwerkelijk gebruikt gaat worden door de bewoners. Tevreden zijn over de woonomgeving draagt bij aan het welbevinden van bewoners.

De GG&GD vindt daarnaast de volgende aspecten in het plan positief voor de gezondheid:

- de aandacht voor langzaam verkeer, waaronder veilige fietsroutes naar school en routes die aansluiten op bestaande doorgaande fietsroutes
- het terugdringen van autoverkeer in het centrum
- het creëren van verbindingen met het water
- het rekening houden met menselijke maat
- het behouden van groen in het noordwestelijke kwadrant tussen de begraafplaats en 't Weer en de nieuwe woningen
- het creëren van de mogelijkheid tot het realiseren van levensloopbestendige appartementen in de buurt van voorzieningen, opdat de Merenezen in hun eigen dorp oud kunnen worden in een veilige toegankelijke woning

De GG&GD adviseert om deze aspecten in volgende planfasen in stand te houden.

Aanvullend adviseert de GG&GD om:

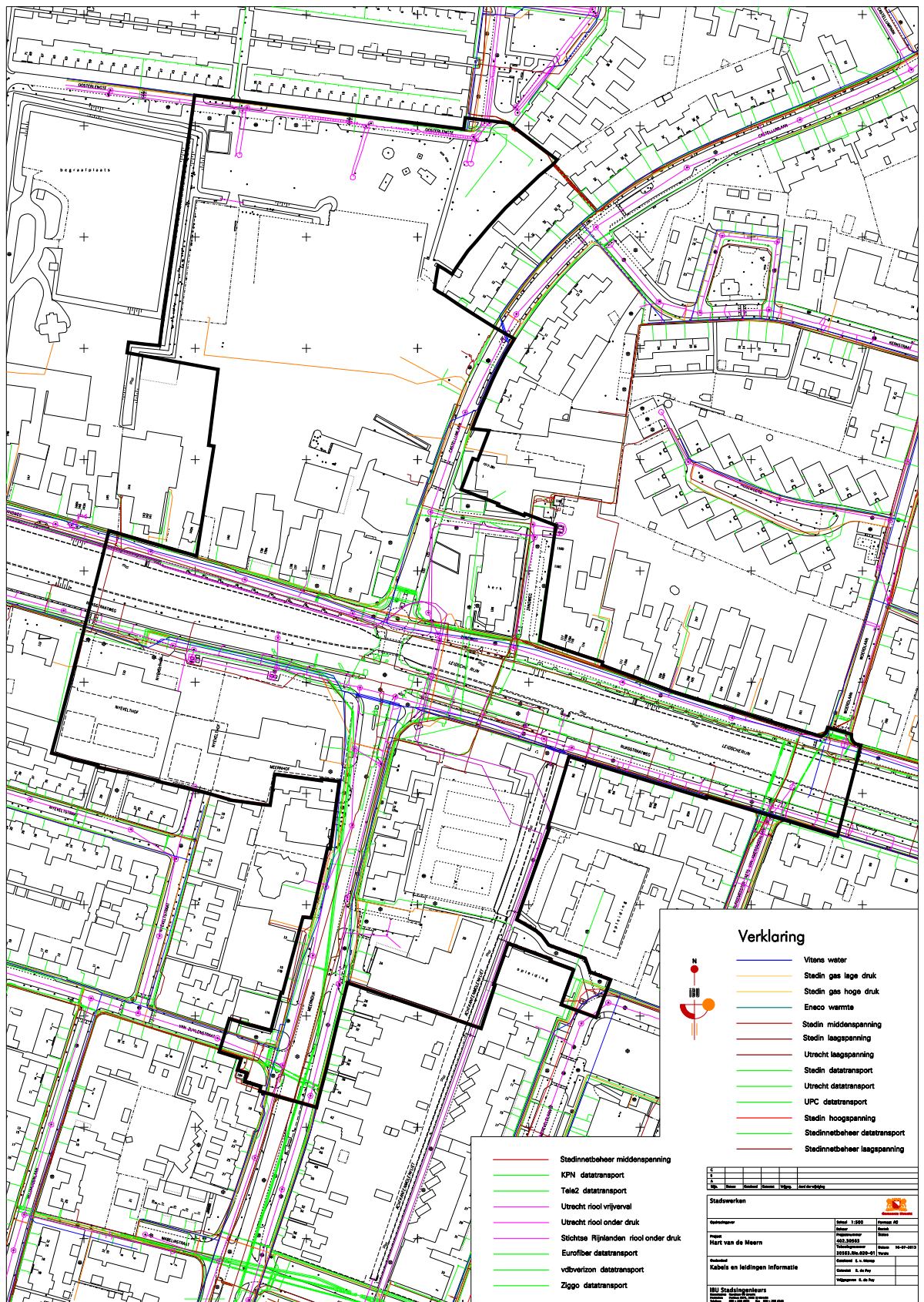
- voldoende horeca en terras te bestemmen om levendigheid mogelijk te maken, maar daarbij de geluidbelasting op gevels van bestaande woningen te bewaken, passend bij de huidige dorpsrust
- parkeermogelijkheid te behouden voor bezoekers van de fysiotherapiepraktijk naast de Marekerk die (tijdelijk) slecht ter been zijn
- bij de inrichting van het groen in het noordwestelijke kwadrant de bewoners van 't Weer en indien mogelijk ook toekomstige bewoners van de nieuwbouw te betrekken, opdat de diverse aanwezige leeftijdsgroepen hier kunnen bewegen, ontspannen en ontmoeten (bijv. avontuurlijke speelruimte, 'hangplek', moestuin, buurttuin, wandelroute naar dorpsplein)
- bij het bepalen van bouwvolume van de levensloopbestendige woningen met doelgroep senioren om rekening te houden met bezonning en voldoende ruimte voor (kijk)groen en toegankelijkheid voor minder validen

De GG&GD vraagt extra aandacht voor het bestemmen van nieuwe horeca en nieuwe woningen dichtbij elkaar, vanwege mogelijke geluidhinder. De GG&GD is wel van mening dat deze bestemmingen middels bestaand geluid- en vergunningenbeleid en door goed overleg tussen verschillende partijen als goede burens naast elkaar kunnen bestaan.

2.4. Samenvatting

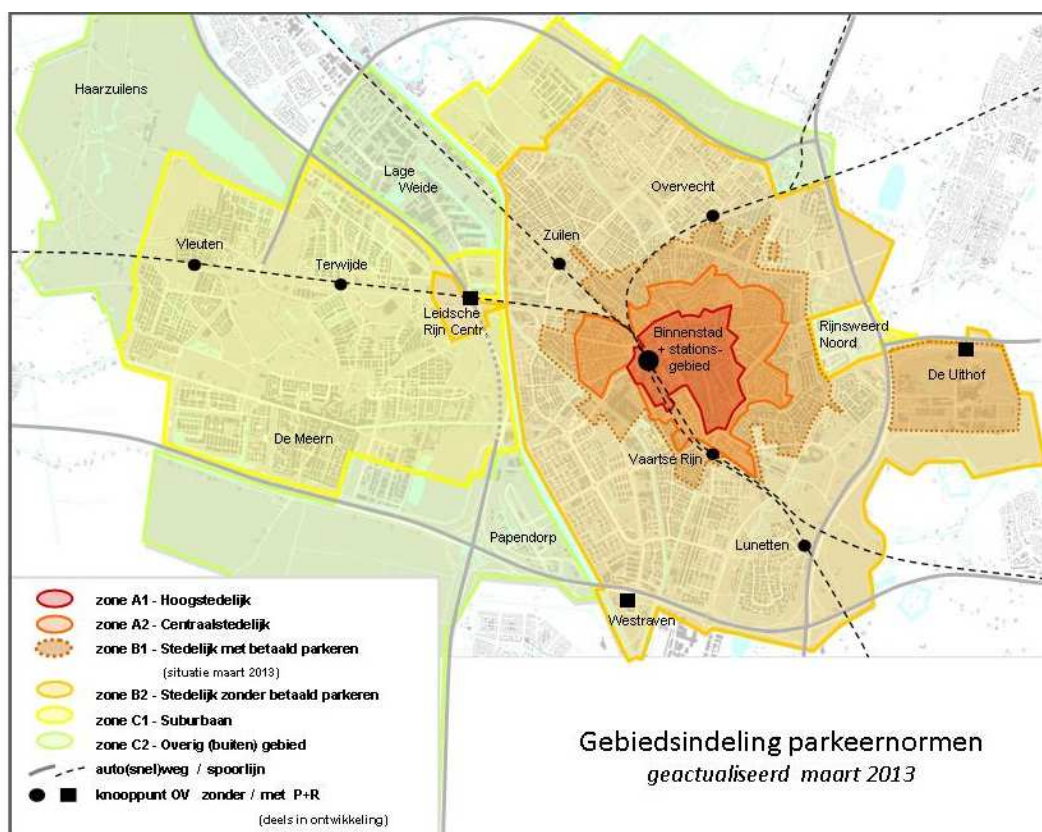
De GG&GD adviseert positief over het plan, heeft nog enkele aanvullende adviezen en adviseert met klem om de bewonersparticipatie in stand te houden gedurende het hele planproces.

Bijlage 5:
Kabels en leidingen (Klic-melding augustus 2013)

Bijlage 6:
Parkeernormen fiets (Nota Stallen en parkeren, 2013)

	functie	opmerking	normgrondslag	Centrum (A1, A2)	Schil centrum (B1)	Rest bebouwde kom (B2, C1, C2)
wonen	Normen conform Rijksbouwbesluit Artikel 4.31. Aanwezigheid, bereikbaarheid en afmetingen	1. Een woonfunctie heeft als nevenfunctie een niet-gemeenschappelijke afsluitbare bergruimte met een vloeroppervlakte van ten minste 5 m ² bij een breedte van ten minste 1,8 m en een hoogte daarboven van ten minste 2,3 m. 2. In afwijking van het eerste lid kan bij een woonfunctie met een gebruiksoppervlakte van niet meer dan 50 m ² de bergruimte gemeenschappelijk zijn indien de vloeroppervlakte van de bergruimte ten minste 1,5 m ² per woonfunctie bedraagt. 3. Een bergruimte als bedoeld in dit artikel is vanaf de openbare weg rechtstreeks bereikbaar via het aansluitende terrein of een gemeenschappelijke verkeersruimte.				
werken	Kantoor medewerkers		100 m ² bvo	2,4	1,7	1,7
	Kantoor bezoekers	minimaal 10 fietsplaatsen	balie	6,0	6,0	6,0
winkels	Detailhandel		100 m ² bvo	3,4	3,4	3,4
	Supermarkten		100 m ² bvo	5,3	5,3	5,3
	Commerciële dienstverlening (en met baliefunctie)	minimaal 10 fietsplaatsen	balie	6,0	6,0	6,0
	Bouwmarkt, tuincentrum	maatwerk: per ontwikkeling bepalen				
	(Week)markt	maatwerk: per ontwikkeling bepalen				
vrije tijd	Afhaalcentra, fastfood, cafetaria		locatie	12,5	12,5	6,0
	Restaurant, café		100 m ² bvo	23,5	23,5	19,3
	Museum		100 m ² bvo	1,2	1,2	1,2
	Bibliotheek		100 m ² bvo	4,3	4,3	4,3
	Bioscoop		100 m ² bvo	10,0	10,0	5,8

Bijlage 7:
Parkeernormen auto (Nota Stallen en parkeren, 2013)

	functie	norm- grondslag	parkeernorm inclusief bezoekers										aandeel bezoek	
			A1 en A2		B1		B2		C1		C2			
			min	max	min	max	min	max	min	max	min	max		
wonen	woning boven 130 m² bvo	woning	0,98	1,50	1,11	1,50	1,30	1,50	1,50	1,75	1,70	2,00	0,3	1)
	woning 80 tot 130 m² bvo	woning	0,90	1,40	1,02	1,40	1,20	1,40	1,35	1,60	1,60	1,80	0,3	1)
	woning 55 tot 80 m² bvo	woning	0,83	1,20	0,94	1,20	1,10	1,20	1,20	1,40	1,30	1,50	0,25	1)
	woning tot 55 m² bvo	woning	0,38	0,80	0,43	0,80	0,50	0,80	0,60	0,80	0,60	0,80	0,2	1)
	geoormerkte serviceflat/aanleunwoning	woning	0,15	0,60	0,17	0,60	0,20	0,60	0,20	0,60	0,80	1,30	0,2	2)
werken	geoormerkte studentenhuurwoningen tot 45 m² bvo	woning	0,10	0,30	0,10	0,30	0,10	0,30	0,10	0,30	0,10	0,30	0,2	2) 3)
	kantoor	100 m² bvo	0,40	1,0	0,50	1,10	0,60	1,30	0,80	1,40	0,90	1,90	5%	4)
	bedrijfsverzamelgebouw/atelier	100 m² bvo	0,40	1,0	0,50	1,10	0,60	1,30	0,80	1,40	1,10	1,90	20%	4)
	arbeidsintensieve bezoekersextensieve bedrijven (industrie/laboratorium/werkplaats)	100 m² bvo	0,53	1,20	0,60	1,20	0,70	1,20	1,20	1,70	1,60	2,10	5%	
	arbeidsextensieve bezoekersextensieve bedrijven (loods/opslag/transportbedrijf)	100 m² bvo	0,15	0,3	0,17	0,3	0,2	0,3	0,3	0,5	0,6	0,7	5%	
winkels	detailhandel	100 m² bvo	2,03	3,70	2,30	3,70	2,70	3,70	2,90	4,90	3,60	5,60	90%	
	supermarkt	100 m² bvo	1,20	3,80	1,36	3,80	1,60	3,80	2,20	4,90	2,90	6,20	95%	
	commerciële dienstverlening	100 m² bvo	0,68	1,40	0,77	1,40	0,90	1,40	1,10	1,60	1,40	1,90	20%	
	grootschalige detailhandel	100 m² bvo	4,35	7,80	4,93	7,80	5,80	7,80	6,60	8,60	7,30	9,30	90%	
	bouwmarkt/tuincentrum/ winkelboulevard/meubelboulevard	100 m² bvo	0,60	2,60	0,68	2,60	0,80	2,60	1,20	3,00	1,70	3,40	90%	
vrije tijd	café/bar /cafetaria	100 m² bvo	3,00	6,00	3,40	6,00	4,00	6,00	4,00	6,00	5,00	7,00	90%	
	discotheek	100 m² bvo	1,20	5,60	1,36	5,60	1,60	5,60	5,20	9,20	8,70	12,70	99%	
	restaurant	100 m² bvo	6,00	10,00	6,80	10,00	8,00	10,00	8,00	10,00	12,00	14,00	80%	
	museum	100 m² bvo	0,23	0,50	0,26	0,50	0,30	0,50	0,50	0,70	0,90	1,00	95%	
	bibliotheek	100 m² bvo	0,08	0,50	0,09	0,50	0,10	0,50	0,40	0,70	0,60	1,00	95%	
	bioscoop/theater/schouwburg	100 m² bvo	0,75	8,20	0,85	8,20	1,00	8,20	3,00	8,70	5,00	10,40	95%	
	sporthal (binnen)	100 m² bvo	0,90	1,70	1,02	1,70	1,20	1,70	1,80	2,30	2,40	2,90	95%	5)
	sportveld (buiten)	ha. netto terrein	9,75	27,00	11,05	27,00	13,00	27,00	13,00	27,00	13,00	27,00	95%	
	dansstudio/sportschool/fitness	100 m² bvo	0,45	1,80	0,51	1,80	0,60	1,80	2,10	3,90	3,20	5,30	90%	
	evenementenhal/beursgebouw/ congresgebouw	100 m² bvo	2,25	4,00	2,55	4,00	3,00	4,00	4,00	6,00	5,00	7,00	99%	
	cultureel centrum/wijkgebouw	100 m² bvo	0,75	3,00	0,85	3,00	1,00	3,00	1,00	3,00	1,00	3,00	60%	
	zorg	ziekenhuis	100 m² bvo	0,83	1,30	0,94	1,30	1,10	1,30	1,20	1,40	1,40	1,60	30%
verpleeg-/verzorgingstehuis		wooneenheid	0,38	0,70	0,43	0,70	0,50	0,70	0,50	0,70	0,50	0,70	60%	
arts/maatschap/therapeut/consultatiebureau		behandel- kamer	0,53	1,90	0,60	1,90	0,70	1,90	0,90	2,20	1,10	2,60	55%	
zpotheek		100 m² bvo	1,35	2,30	1,53	2,30	1,80	2,30	2,30	2,80	2,70	3,20	45%	
onderwijs	ROC	100 leerlingen	2,10	4,80	2,38	4,80	2,80	4,80	3,30	5,30	3,70	5,70	10%	
	hogeschool	100 leerlingen	4,13	9,50	4,68	9,50	5,50	9,50	6,10	10,10	6,60	10,60	75%	
	universiteit	100 leerlingen	6,45	12,60	7,31	12,60	8,60	12,60	10,20	14,20	11,30	15,30	50%	
	voorbereidend dagonderwijs (Vwo, Havo, Vmbo)	100 leerlingen	1,50	4,00	1,70	4,00	2,00	4,00	2,60	4,60	2,90	4,90	10%	
	basisonderwijs	leslokaal	0,38	1,00	0,43	1,00	0,50	1,00	0,50	1,00	0,50	1,00	0%	7)
overig	crèche/peuterspeelzaal/kinderdagverblijf	100 m² bvo	0,53	0,90	0,60	0,90	0,70	0,90	0,90	1,10	1,00	1,20	0%	
	hotel	10 kamers	0,83	3,70	0,94	3,70	1,10	3,70	1,90	5,40	3,60	7,30	75%	8)
	religiegebouw	gebedsplaats	0,08	0,20	0,09	0,20	0,10	0,20	0,10	0,20	0,10	0,20	100%	

Opmerkingen:

- 1) De woningoppervlakte betreft het totale bruto vloeroppervlak van de woning achter de voordeur, gemeten volgens de meetmethoden van NEN2580.
Gemeenschappelijke ruimten bij meergezinswoningen blijven dus buiten beschouwing. De NEN-norm beschouwt ook de 'parkeerruimte' als onderdeel van de BVO. In afwijking hiervan wordt deze ruimte niet gezien als oppervlak van de woning achter de voordeur en telt deze dus niet mee.
- 2) Indien de minimum norm lager ligt dan 0,2, geldt dat het aandeel bezoek gelijk is aan de minimum norm.
- 3) Een geormerkte studentenwoning is een woning met een campuscontract of een woning die verhuurd wordt door een toegelaten instantie conform de woningwet. De minimum parkeernorm is ten opzichte van het CROW verlaagd conform de afspraak in het Landelijk Actieplan Studentenhuisvesting.
- 4) De parkeernorm is gebaseerd op regulier kantoorgebruik, oftewel op circa 25-35 m² bvo per medewerker. Ontwikkelingen met Het Nieuwe Werken laten een intensiever gebruik zien, wat maatwerk in de maximum parkeernorm kan vragen. Als dit aantoonbaar het geval is, kan ontheffing op het realiseren van meer parkeerplaatsen dan de maximum parkeernorm aangevraagd worden (zie paragraaf 5.2.3).
- 5) bij sporthal met wedstrijdfunctie: + 0,1-0,2 parkeerplaats per bezoekersplaats
- 6) bij vaste bezoektijden bovengrens hanteren
- 7) exclusief Kiss & Ride
- 8) Dit betreft alleen het hoteldeel en is dus exclusief eventuele congres- en vergaderfaciliteiten.

De parkeereis dient met twee cijfers achter de komma te worden berekend. De uiteindelijke parkeereis wordt afgerond: bij 0,50 of hoger naar boven en anders naar beneden.

Voor ontwikkelingen in het A1-, A2- en B1-gebied die onder de drempelwaarde van 1.500 m² bvo vallen, geldt een minimum parkeernorm van 0 (in het B1-gebied alleen voor het bezoekersdeel van de parkeereis), zie paragraaf 5.1.

Bijlage 8:
Toetswaarden belevingskwaliteit openbare ruimte

Soort gebruik	Aantal	Wind: Overschrij- dingskans $p \leq 5 \text{ m/s}^{**}$	Luchtverontreiniging ^{***}	Omgevingsgeluid (L _{day}) ^{****}	Opmerkingen
Verblijf (recrea- tief, terras + kin- deren bejaarden)	4	< 0,5% (<2dgn/a)	Maximaal 5%	< 50 dB(A)	deel van de dag kan belangrijk zijn
Verblijf (zitten)	3	< 1,0% (<4dgn/a)	Maximaal 5%	< 55 dB(A)	deel van de dag kan belangrijk zijn
Verblijf (wande- len)	2	1,0-2,5% (4-9dgn)	Maximaal 15%	< 55 dB(A)	
Transfer	1	2,5-5% (9-18dgn)	< wettelijke grens	< 60 dB(A)	
Verkeer (fiets)	Geen eis	5-10% (18-36dgn)	< wettelijke grens	> 60 dB(A)	
Verkeer (auto)	Geen eis	----	wettelijke grens	wettelijke grens	

* in de periode 19 februari tot en met 21 oktober en voor zonuren met een zonshoogte hoger dan 10°.

** uitgegaan is van een strengere eis dan in de NEN 8100 is beschreven vanwege de prestatie UITSTEKEND. Zie voorts de NEN 8100.

*** bijdrage lokaal verkeer aan de lokale luchtverontreiniging in percentage van de wettelijk toegestane NO₂ norm.

**** beschreven is het niveau aangenaam; voor gemiddeld en acceptabel moet er gedacht worden aan niveau die 5 resp. 10 dB(A) lager liggen

Bijlage 9

Samenvatting Parkeeronderzoek Grontmij 1e kwartaal 2015

Inleiding

De gemeente Utrecht heeft Grontmij Nederland opdracht gegeven voor de uitvoering van een parkeeronderzoek in het hart van De Meern. Dit document is een door de gemeente gemaakte samenvatting van het onderzoek.

De aanleiding voor het parkeeronderzoek is tweeledig:

1. Reacties op het concept Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) voor Hart van De Meern Zuid;
2. De ambitie voor een autoluw plein rondom de Marekerk.

In het concept SPvE Hart van De Meern Zuid wordt woningbouw toegestaan op de locatie van het huidige parkeerterrein bij de supermarkt aan de Meerndijk. Bewoners in het gebied hebben hun zorgen geuit over het verdwijnen van het parkeerterrein bij de Jumbo Supermarkt.

Daarnaast heeft de gemeente Utrecht het voornemen rondom de Marekerk een plein aan te leggen. De ambitie is een autoluw plein waar mensen graag willen komen. Deze ambitie staat op gespannen voet met de parkeerbehoefte van de functies aan het plein, zoals de Marekerk en bedrijven aan de Zandweg. De gemeente Utrecht wil daarom inzicht krijgen in het huidige gebruik van de parkeerplaatsen in het hart van De Meern. Naast het gebruik wil men graag inzicht hebben in de parkeerdruk op diverse momenten.

Het betreft grofweg de volgende gebieden:

- ten noorden van de Meernbrug, Zandweg en rondom de Marekerk;
- ten zuiden van de Meernbrug, Meerndijk en rondom de Jumbo Supermarkt en de Driekonin genschool.

Naast de metingen op diverse momenten heeft er op de parkeerplaats naast de Jumbo Supermarkt een enquêteonderzoek plaatsgevonden.

Parkeerbezetting

Op donderdag 22 januari 2015 van 07.00 uur tot 22.15 uur en op zondag 25 januari 2015 om 10.15 uur is er een parkeerbezettingsmeting uitgevoerd. Telkens is op het hele uur, behalve de zondag, een ronde gelopen door het gebied. Per sectie zijn de aantallen geparkeerde auto's geregistreerd. Door deze af te zetten tegen de werkelijke capaciteit wordt een beeld verkregen hoe de parkeerdruk is per tijdstip. Met de frequentie van 1 uur wordt een goed beeld verkregen van de parkeersituatie. Op zondag 25 januari is ten tijde van de kerkdienst een ronde gelopen. Deze kerkdienst start om 10.00 uur.

Het gehele gebied is ingedeeld in 11 secties, te weten:

- P1: Parkeerterrein Mereveldlaan
- P2: Parkeerterrein nabij Jumbo Supermarkt
- P3: Opstelplaats direct naast Jumbo Supermarkt
- P4: Meerndijk ten zuiden van de Meernbrug
- P5: Parkeerplaatsen naast Rhenomare hoek Rijksstraatweg / Meerndijk
- P6: Zandweg West
- P7: Zandweg Oost
- P8: Zandweg rondom de Marekerk
- P9: Groot parkeerterrein Castellumlaan
- P10: Klein parkeerterrein Castellumlaan
- P11: Castellumlaan

Voor de start van de metingen is van alle secties de capaciteit bepaald. Tijdens de meting is onderscheid gemaakt tussen normaal parkeerders, parkeerders op een invalidenplaats, foutparkeerders en eventuele obstakels.

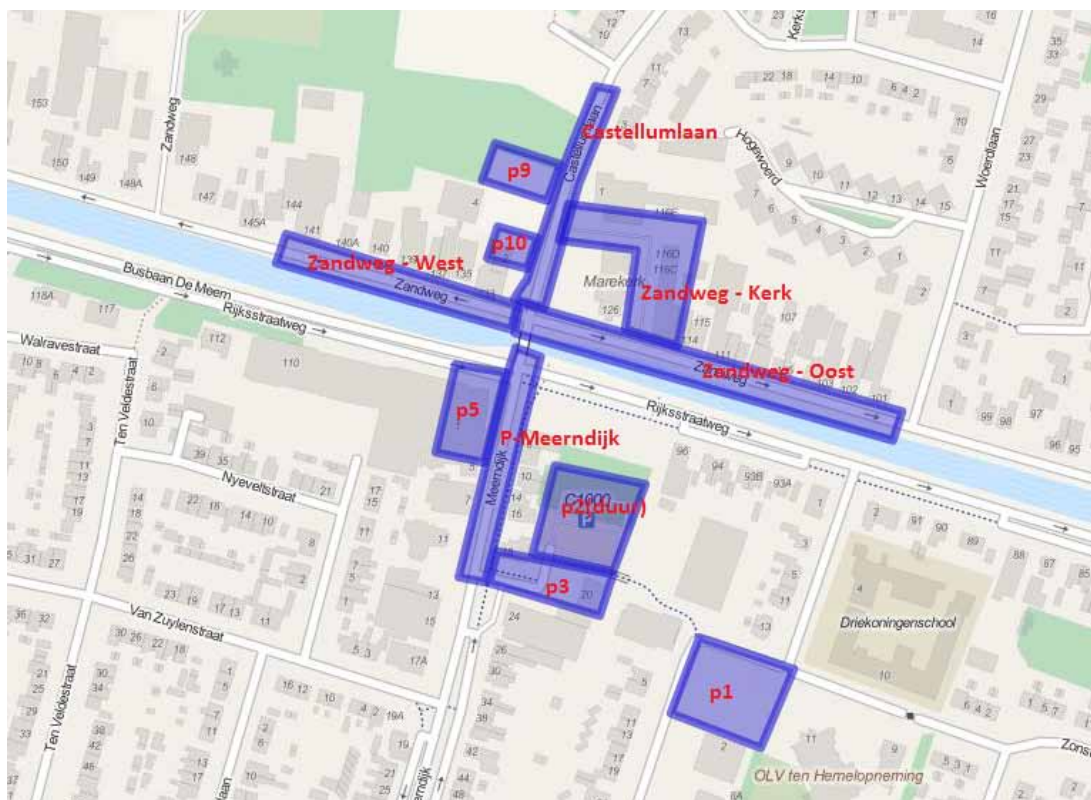
In sectie 2 heeft naast de capaciteitsmeting ook een parkeerduurmeting plaats gevonden. Tijdens een parkeerduurmeting worden de kentekens en tijdstippen van parkeren vastgelegd. Door deze kentekens en daarbij behorende tijdstippen met elkaar te vergelijken kan men de duur van de geparkeerde voertuigen bepalen.

Tabel: overzicht beschikbare capaciteit.

	Secties / Labels	Parkeerplaats zonder regulering	Invalidenparkeerplaats	Totalen
1	P1	34	3	37
2	P2 (duur) *	85	2	87
3	P3	0	0	0
4	Meerndijk	14	0	14
5	P5	6	0	6
6	Zandweg West	12	0	12
7	Zandweg Oost	22	0	22
8	Zandweg Kerk	29	0	29
9	P9	20	0	20
10	P10	3	0	3
11	Castellumlaan	0	0	0
	Totalen	225	5	230

* In het eerste kwartaal van 2015 worden op de parkeerplaatsen die tegen de dorpstuin aan liggen fietsklemmen geplaatst. Hierdoor komen 10 parkeerplaatsen voor autoparkeren te vervallen. De parkeercapaciteit van het parkeerterrein bij de supermarkt komt hiermee op 77 parkeerplaatsen.

Figuur: verdeling van de secties.

Resultaten bezettingsmetingen

Tijdens het gehele onderzoek is nergens sprake van overbezetting. Van overbezetting is alleen sprake als er meer voertuigen staan geparkeerd in een sectie dan er daadwerkelijk kunnen staan. In de regel zijn dit voertuigen die niet juist in de vakken staan, dubbel geparkeerd staan, op plaatsen staan waar dit door middel van verkeersborden niet is toegestaan of op de stoep geparkeerd staan. Bij een bezetting van 80-85% spreekt men van een goede bezetting.

Alleen in sectie 10 is in het uur 09:00-10:00 uur sprake van overbezetting. Hier staan 5 voertuigen in een sectie waar normaliter maximaal 3 voertuigen kunnen staan. De totale capaciteit van het gehele gebied laat een mooie opbouw zien. Om 07:00 uur bij aanvang is er sprake van een bezetting van 13%. Dit loopt in de ochtendperiode snel op naar omstreeks 53%. Vanaf 12:00 zien we deze stijging doorzetten naar een piek om 15:00 uur. Deze bedraagt dan 76,1%. Dit zal met name te maken hebben met het ophalen van de schoolkinderen in combinatie met supermarktbezoek. Met name parkeerplaats P2 zit dan praktisch aan zijn capaciteit (83 van de 87 plaatsen bezet). Ook sectie 1 aan de Mereveldlaan heeft een piek om 15.00 uur en laat tijdens dit uur relatief veel foutparkeerders zien.

Vanaf 16:00 zien we de totale bezetting weer afnemen naar ongeveer 35% in de avond. Tijdens de laatste ronde om 22:00 uur ligt de capaciteit op 19,1%.

Tijdens de zondagsmeting is duidelijk te zien dat de secties 8 en 9 rondom de Marekerk goed bezet zijn. Sectie 8 zit zelfs aan zijn maximum capaciteit. Het parkeerterrein aan de Castellumlaan (sectie 9) is voor 79,3% bezet. Het grote parkeerterrein nabij de Jumbo Supermarkt (sectie 2) is nagenoeg leeg. De verklaring dat hier nauwelijks kerkgangers parkeren ligt met name in het feit dat sectie 8 dichterbij gelegen is en dat sectie 9 aan de overzijde van de Rijksstraatweg en het water ligt.

Parkeerduur sectie 2

Van het grote parkeerterrein nabij de Jumbo Supermarkt is de behoefte om te weten hoe lang parkeerders hier gemiddeld staan. Om dit te meten zijn op donderdag 22 januari door waarnemers ieder uur de kentekens van geparkeerde voertuigen geregistreerd. De duur van de meting is gelijk aan de uren van het capaciteitsonderzoek te weten van 07:00 uur tot 22:15 uur. Van het totaal aantal van 455 voertuigen hebben er 351 minder dan 1 uur geparkeerd gestaan.

In sectie 2 was tijdens de onderzoeksperiode sprake van P+R gebruik. Een deel van de voertuigen stond aan de zijde van de bushalte geparkeerd en een deel aan de zijde van de supermarkt. Het middeendeel was nagenoeg leeg. Dit is te verklaren doordat gebruikers zo dicht mogelijk parkeren nabij de plek waar ze moeten zijn. Een deel van de parkeerders had ook parkeerduur van 8-12 uur. Dit waren veelal parkeerders die 's ochtend 's aankwamen en aan het eind van de werkdag weer vertrokken.

Het onderzoek laat de aankomsttijden zien van de voertuigen welke parkeren in sectie 2. Duidelijk is te zien dat er rond 08.00-09:00 uur en rond 15.00-16:00 uur een piek is. Deze tijden komen overeen met de haal en brengtijden van de school. De aankomsttijd 08:00-09:00 uur komt echter ook overeen met een verwachte tijd bij P+R-gebruik.

Enquête

Om na te gaan hoe het parkeerterrein bij de supermarkt gebruikt wordt zijn op donderdag 22 januari 2015 een enquête onder de gebruikers uitgevoerd. Door een korte vragenlijst door te nemen met de gebruikers moeten de volgende vragen beantwoord worden:

- Wat is de motivatie om hier te parkeren?
- Wat is uw reisdoel?
- Hebben de gebruikers een alternatief?
- Hebben de gebruikers een mogelijke andere wijze van vervoer?
- Hoe vaak maken de gebruikers gebruik van het parkeerterrein?
- Waar komen ze vandaan?

In totaal zijn 243 gebruikers geïnterviewd.

Wat is de belangrijkste motivatie om hier te parkeren?

Winkelen is de belangrijkste reden (94 ondervraagden) om te parkeren op het grote parkeerterrein. Ook de ligging van het terrein (89 ondervraagden) is een belangrijke reden. Van de 243 ondervraagden gaven 13 gebruikers aan dat ze het terrein gebruiken als P+R.

Heeft u een alternatief voor deze parkeerplaats?

Het merendeel (165 ondervraagden) geeft aan geen alternatief te hebben voor de parkeerplaats. Ja, binnen 200 meter gaven 57 ondervraagden aan.

Wat is uw reisdoel?

Boodschappen doen is het meest gegeven antwoord: 110 ondervraagden. Dit is geen verrassing gezien de ligging nabij de supermarkt. De kinderen naar school brengen en halen gaven 36 ondervraagden aan. Ook het hebben van werk in de nabije omgeving is als antwoord gegeven (34 ondervraagden). Indien gebruikers aangaven verder te reizen met een andere manier van vervoer hebben we gevraagd wat dan de eindbestemming is. De plaatsen welke zijn genoemd zijn: Amsterdam, Hoofddorp, Nieuwegein (2 keer), Almere, Maarssen, Utrecht Centrum en Centraal Station.

Heeft u een mogelijke andere wijze van vervoer om bij uw reisdoel te komen?

Een groot deel (102 ondervraagden) geeft aan dit niet te hebben. Een bijna net zo groot aandeel (96 ondervraagden) zegt dit wel te hebben, door middel van de fiets. Een klein deel kan lopend (9) of met de bus (9) komen. Per saldo heeft meer dan de helft van de ondervraagden welke antwoord gaven op deze vraag een andere mogelijke wijze om bij dit parkeerterrein te komen.

Hoe vaak maakt u gemiddeld gebruik van dit terrein?

Op deze vraag is niet een antwoord gekregen wat er duidelijk bovenuit steekt. Per saldo maken de meeste gebruikers tussen de 2-3 dagen per week gebruik van het terrein. Gaan we echter kijken naar de groep gebruikers welke minstens wekelijks minimaal een dag gebruik maakt dan zien we dat deze groep 58 % groot is.

Hoe lang parkeert u hier gemiddeld gezien per parkeermoment?

Een grote groep gebruikers (100 ondervraagden) geeft aan minder dan 15 minuten te parkeren. Tussen de 15 en 60 minuten wordt het terrein gebruikt door 73 ondervraagden. Ongeveer een kwart van de gebruikers geeft aan langer dan 1 uur het terrein te gebruiken.

Postcode van de gebruiker

Van de 243 ondervraagden geven 112 gebruikers aan dat ze uit De Meern (3454 en 3453) komen. Verder komt een behoorlijke groep gebruikers uit de postcodegebieden van Utrecht, Harmelen en Vleuten. Een kleine groep van 18 gebruikers komt uit plaatsen rondom De Meern. In de categorie Overig zitten 13 gebruikers welke verder weg van De Meern wonen. Van 51 gebruikers is geen postcode bekend.

Bezoekadres Stadsplateau 1 3521 AZ UTRECHT

Postadres Postbus Utrecht

Telefoon 030-

Mail @utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Bureau NegenTien
Kenmerk	15.503294
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 56
Geheim	Nee

Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen Hart van De Meern Zuid

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 Het SPvE Hart van De Meern Zuid vast te stellen.
- 2 De herontwikkeling van het zuidoostkwadrant nu nog niet actief te starten.
- 3 De door het college opgelegde geheimhouding met betrekking tot de bijlage Grondexploitatie Hart van De Meern te bekrachtigen conform artikel 25 lid 3 Gemeentewet.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Terug in de raad:

Fractie Stadsbelang Utrecht overweegt een motie t.a.v. de waardering van het vastgoed

Status: B

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3005

Bijlage: GEHEIME BIJLAGE Memo grondexploitatie Hart van de Meern

Bijlage: Reactienota SPvE HvDM Zuid

Bijlage: SPVE Hart van de Meern Zuid

Eerdere besluitvorming

- 11 september 2014: vaststelling SPvE Hart van de Meern Noord door raad
- 28 oktober 2014: vrijgave SPvE Hart van De Meern Zuid door college

Uitvoering

Raadsbesluit

Opgesteld door	Bureau NegenTien
Kenmerk	15.503294
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 56

Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen Hart van De Meern Zuid

Besluit

- 1 Het SPvE Hart van De Meern Zuid vast te stellen.
- 2 De herontwikkeling van het zuidoostkwadrant nu nog niet actief te starten.
- 3 De door het college opgelegde geheimhouding met betrekking tot de bijlage Grondexploitatie Hart van De Meern te bekrachtigen conform artikel 25 lid 3 Gemeentewet.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

De burgemeester,

Drs. A.A.H. Smits

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

De ontwikkeling van een nieuw hart voor De Meern kent een lange geschiedenis. In 2006 heeft de gemeente de planvisie Centrumplan De Meern opgesteld, met daarin een nieuw winkelcentrum ten noordwesten van de Meernbrug. Het bestaande winkelcentrum op het Mereveldplein zou op termijn verdwijnen. Op 5 juli 2012 heeft de gemeenteraad besloten om af te zien van een nieuw winkelcentrum in het hart van De Meern.

Mereveldplein blijft het primaire winkelcentrum voor De Meern. In januari 2015 is gestart met de werkzaamheden aan het Mereveldplein. De komende maanden wordt gewerkt aan de uitbreiding en revitalisatie van het winkelcentrum.

Op 11 september 2014 heeft de gemeenteraad een Stedenbouwkundig Programma van Eisen vastgesteld voor Hart van De Meern Noord. Op 28 oktober 2014 heeft het college het concept Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) Hart van De Meern Zuid vrijgegeven voor consultatie, waarna bewoners en ondernemers gedurende 6 weken hebben kunnen reageren. Nu liggen de reactienota en het SPvE voor ter besluitvorming.

De ambitie van een kloppend hart voor De Meern is vertaald in vier opgaven:

1. Het dorps hart aan de Leidse Rijn maken tot dé ontmoetingsplek van De Meern voor iedereen.
2. Het terugbrengen van de menselijke maat in bebouwing en openbare ruimte.
3. De omliggende wijken beter verbinden met het dorps hart en de Leidse Rijn.
4. Het koesteren en benutten van de bestaande karakteristieken van de plek.

In het SPvE Hart van De Meern Zuid wordt aangegeven wat de randvoorwaarden zijn voor een nieuwe invulling van het hart van De Meern ten zuiden van de Leidse Rijn. De Leidse Rijn en de Meerndijk zijn de dragers van dit deel van het Hart van De Meern. Inzet van het SPvE is het verbeteren van de verblijfskwaliteit in de openbare ruimte en het versterken van de relatie met de Leidse Rijn. Om ook echt een nieuw dorps hart te creëren wordt een hoge verblijfskwaliteit nagestreefd. Voetganger en fietser zijn daarom leidend bij ingrepen in de openbare ruimte. Het SPvE voorziet ook in nieuwe langzaam verkeerroutes langs de Achtkantenmolenvliet en in het verlengde van de Nyeveltstraat. Daarnaast wordt ingezet op een verbetering van de bestaande groen- en boomstructuur. De Achtkantenmolenvliet wordt een nieuwe groene verbinding naar de Leidse Rijn. Voor zowel het zuidoost-als zuidwestkwadrant biedt het SPvE ruimte aan woningbouw in combinatie met gemengde functies aan de doorgaande straten.

De gemeente heeft 91 reacties ontvangen op het concept SPvE. Hiervan zijn 69 reacties identiek. De reacties hebben voor het merendeel betrekking op:

- de hoogte en de ontsluiting voor auto's van de woningbouw op het terrein van Rhenomare
- het verdwijnen van het parkeerterrein aan de Meerndijk
- de herinrichting van de Meerndijk

Naar aanleiding van de reacties zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd in het SPvE:

- de Rijksstraatweg is toegevoegd als optie voor de ontsluiting van de woningbouw op het terrein van Rhenomare. Daarnaast is aangegeven dat de woonbuurt via minimaal twee wegen ontsloten moet worden.
- parkeren is toegevoegd als mogelijke functie voor de ontwikkellocatie Achtkanten Molenvliet
- het parkeerterrein aan de Meerndijk blijft gehandhaafd, zolang het zuidoostkwadrant niet ontwikkeld wordt.

De plannen voor het zuidelijk deel van het hart van De Meern zijn financieel haalbaar. Een deel van de financiële dekking komt uit de Reserve Stedelijke Herontwikkeling.

Beslispunt

- 1 Het SPvE Hart van De Meern Zuid vast te stellen.

Argumenten

Gemeente Utrecht

- 1.1 Het SPvE geeft een kader voor initiatieven en ontwikkelingen in het hart van De Meern.
Het SPvE geeft aan welk programma bijdraagt aan een nieuw dorpshart voor De Meern en aan welke ruimtelijke randvoorwaarden moet worden voldaan. Een programmatische verkenning heeft uitgewezen dat woningbouw en gemengde functies passen bij het karakter en de behoefte van De Meern. Het toevoegen van woningen helpt om het voorzieningenniveau op peil te houden. Gemengde functies, waaronder horeca en zakelijke dienstverlening, dragen bij aan het vergroten van de levendigheid. Hiermee wordt ook tegemoet gekomen aan de behoefte van bewoners en ondernemers. De gemeente zal toekomstige initiatieven voor het hart van De Meern toetsen aan de randvoorwaarden van het SPvE.
- 1.2 Het SPvE is tot stand gekomen met inbreng van bewoners en ondernemers.
Bij het opstellen van het concept SPvE is gebruik gemaakt van de inbreng van bewoners, ondernemers en ontwikkelaars die tijdens een conferentie in 2012 en twee bijeenkomsten in 2013 hebben meegedacht. Hiermee is uitvoering gegeven aan het niveau participeren van de participatieladder. In de periode van 5 november tot 17 december 2014 heeft het concept SPvE ter inzage gelegen. Er zijn circa 90 reacties binnengekomen, die aanleiding hebben gegeven tot enkele inhoudelijke en tekstuele wijzigingen.
- 1.3 De ontwikkelingen in het SPvE Hart van De Meern Zuid zijn financieel haalbaar en de toekomstige beheerkosten zijn gedekt.
De financiële haalbaarheid is op de volgende manier geregeld:
- Een reservering van 0,5 miljoen euro in de Reserve Stedelijke Herontwikkeling, vastgesteld door de raad.
 - Een voorziening van €0,77 miljoen euro in het Meerjarenprogramma Stedelijke Ontwikkeling 2015 voor het negatieve saldo van de grondexploitatie Centrumplan De Meern. In deze grondexploitatie is rekening gehouden met de kosten voor de inbreng van gronden die in het verleden zijn aangekocht t.b.v. de HOV-baan (verrekening met Milieu&Mobiliteit).
 - Een reservering in de Stelpost Areaalmutaties 2010-2017 voor de toekomstige beheerkosten in het hart van De Meern.

Kanttekeningen

- 1.1 Zowel een groot aantal bewoners van Nyevelt als de eigenaar van Rhenomare stelt een andere bouwhoogte voor Rhenomare voor.
Een groot aantal bewoners heeft in reactie op het concept SPvE voorgesteld om in het SPvE de toegestane bouwhoogte van 3 bouwlagen op het "achterterrein" van Rhenomare te wijzigen in 2 bouwlagen met een kap.
De eigenaar van Rhenomare heeft in reactie op het concept SPvE voorgesteld om de toegestane bouwhoogte van 13,5 meter (3 lagen met een kap) voor de noordoosthoek te verruimen naar 4 lagen met een kap.
De gemeente heeft in het SPvE gezocht naar een balans tussen behoud van het dorps karakter en ruimte voor een ontwikkelaar om tot een financieel haalbaar plan te komen. De toegestane bouwhoogte op het achtergelegen terrein en aan de Rijksstraatweg en Meerndijk is hier de uitkomst van. Het SPvE is op dit punt niet aangepast.

Beslispunt

- 2 De herontwikkeling van het zuidoostkwadrant nu nog niet actief te starten.

Argumenten

- 2.1 Vanuit de ambitie voor een levendig dorpshart ligt de prioriteit bij het plein, het noordwestkwadrant en Rhenomare.
Om van het hart van De Meern weer een levendige dorpskern te maken is het belangrijk om

Gemeente Utrecht

het plein rondom de Marekerk aan te leggen, dat als ontmoetingsplek gaat fungeren. Voor het plein is het van belang dat het noordwestkwadrant ontwikkeld wordt, omdat de bebouwing de 'wand' vormt van het plein. Daarnaast is herontwikkeling van het Rhenomare terrein gewenst, omdat het braakliggende terrein veel bewoners en ondernemers een doorn in het oog is. De prioriteit ligt daarom bij plein, noordwestkwadrant en Rhenomare.

- 2.2 Het parkeerterrein in het zuidoostkwadrant voorziet nu nog in een behoefte.
Bewoners en ondernemers hebben in reactie op het concept SPvE aangegeven zich zorgen te maken over het verdwijnen van het parkeerterrein aan de Meerndijk. Het parkeerterrein wordt gebruikt door mensen die boodschappen doen bij de winkels aan de Meerndijk en ouders die hun kinderen met de auto naar school brengen. Het parkeerterrein kan na aanleg van het plein bij de Marekerk, tevens dienen als overloopgebied voor bezoekers van functies rondom het plein.
- 2.3 Dit biedt kansen om bij de herontwikkeling van het zuidoostkwadrant in te spelen op de actualiteit.
Als er meer duidelijkheid is over de ontwikkeling van de overige kwadranten, ontstaat een beter beeld van de behoefte in het hart van De Meern. De komst van nieuwe functies in het hart van De Meern kan bijvoorbeeld tot een stijging van de parkeerdruk leiden. Hieruit kan volgen dat het wenselijk is om een deel van het zuidoostkwadrant in te richten met een openbaar parkeerterrein in plaats van alleen woningen.

Kanttekeningen

- 2.1 De herontwikkeling van het zuidoostkwadrant moet binnen de financiële kaders van de grondexploitatie passen.
Een eventuele keuze voor een combinatie van woningbouw met een openbaar parkeerterrein heeft negatieve consequenties voor het financiële resultaat van de ontwikkeling van het zuidoostkwadrant. Deze verslechtering zal binnen de grondexploitatie opgevangen moeten worden door meevallers in de andere kwadranten.

Beslispunt

- 3 De door het college opgelegde geheimhouding met betrekking tot de bijlage Grondexploitatie Hart van De Meern te bekrachtigen conform artikel 25 lid 3 Gemeentewet.

Argumenten

- 3.1 Openbaar maken van de betreffende informatie schaadt de financiële belangen van de gemeente bij verkoop van gemeentelijk eigendom en toekomstige aanbestedingen en kan derden onevenredig bevoordelen.
Daarom wordt onbeperkte geheimhouding opgelegd conform artikel 10 lid 2 sub b en g van de WOB.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Bureau NegenTien
Kenmerk	15.503294
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 56

Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen Hart van De Meern Zuid

Besluit

- 1 Het SPvE Hart van De Meern Zuid vast te stellen.
- 2 De herontwikkeling van het zuidoostkwadrant nu nog niet actief te starten.
- 3 De door het college opgelegde geheimhouding met betrekking tot de bijlage Grondexploitatie Hart van De Meern te bekrachtigen conform artikel 25 lid 3 Gemeentewet.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling Ruis, A.P.M. (Arno)
Kenmerk	15.503343
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 57
Geheim	Nee

Perspectief Toerisme 2020

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 Het Perspectief Toerisme 2020 vast te stellen, waarin wordt ingezet op versterking van het toeristisch imago van de stad, het stimuleren van meer toeristisch bezoek en meer toeristische bestedingen ten behoeve van de thema's kenniscongressen, erfgoed, evenementen en fietsstad.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Toezeggingen wethouder:

1. De wethouder gaat in de Verantwoording verslag doen van de doelstellingen uit het Perspectief.
2. De wethouder zal bij de uitwerking van het Perspectief met partijen o.a. aandacht vragen voor de uitwerking van het thema duurzaamheid. De wethouder zal daar in het vierde kwartaal richting de raad op terugkomen.
3. De wethouder komt vóór september bij de commissie terug op de bereikbaarheid/ parkeermogelijkheden voor touringcars.
4. De wethouder zal de raad 'aanhaken' op het proces rondom de bereikbaarheid.
5. De raad zal begin vierde kwartaal geïnformeerd worden over de voortgang omtrent de OV-bereikbaarheid van Kasteel De Haar.
6. De wethouder zal de raad informeren omtrent de mogelijkheden van de 'Utrecht-URL' en de 'Utrecht Welcome-card'
7. De wethouder zal het EBU-plan m.b.t. 'kenniscongressen' aan de commissie sturen.

Terug in de raad:

B-punt voor PvdD i.v.m. vragen over de duurzaamheid, de PvdD geeft voor raadsbehandeling aan of deze status naar A kan.

Status: B

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3188

Bijlage: Toerisme Utrecht Meerjarenstrategie 2015-2020 20150104

Bijlage: Perspectief Toerisme 2020

Bijlage: rvs getekend raadsbesluit nr 57

Eerdere besluitvorming

Uitvoering

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	15.503343
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 57

Perspectief Toerisme 2020

Besluit

- 1 Het Perspectief Toerisme 2020 vast te stellen, waarin wordt ingezet op versterking van het toeristisch imago van de stad, het stimuleren van meer toeristisch bezoek en meer toeristische bestedingen ten behoeve van de thema's kenniscongressen, erfgoed, evenementen en fietsstad.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

De burgemeester,

Drs. A.A.H. Smits

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

In de Economische Agenda 2012-2018 is vastgelegd dat de gemeente streeft naar het verwezenlijken en behouden van Utrecht als attractieve stad voor inwoners, bedrijven, organisaties en (zelfstandig) ondernemers. Het toeristisch beleid van de gemeente Utrecht maakt hiervan integraal onderdeel uit en is geformuleerd als opgave om internationale gastvrijheid te bevorderen. In het recent geactualiseerde hotelbeleid faciliteren we in 10 jaar tijd 1.000 nieuwe hotelkamers en stimuleren we meer diversiteit in hotelconcepten. De beoogde groei van hotelkamers betekent een stimulans voor de toeristische ontwikkeling van Utrecht in de komende jaren. Daarnaast is in het Coalitieakkoord 2014-2018 de ambitie vastgelegd om toeristische marketing en promotie te koppelen aan citymarketing. De raad heeft in 2012 (d.d. 22 maart 2012/A13 Stads promotie als drager van het economisch beleid) het college opgedragen om stadspromotie meer in handen te leggen van de stichtingen die gemeente, bedrijven, culturele en wetenschappelijke instellingen bij elkaar brengen. Hierbij was de inzet om meer toeristische bezoekers en bestedingen te genereren.

Om uitvoering te kunnen geven aan de hierboven geschetste kaders, is een nadere beleidsuitwerking voor toerisme opgesteld. Dit Perspectief Toerisme 2020 'Live like a local' van de gemeente geeft een doorkijk naar de belangrijkste ontwikkelingen in de toeristische markt voor de komende jaren tot en met 2020 en hoe we hierop als gemeente Utrecht met onze partners willen inspelen. De voorliggende notitie maakt duidelijk welke inhoudelijke keuzen de gemeente Utrecht maakt voor de inzet van de beschikbare financiële middelen voor toeristische marketing, promotie en informatievoorziening in de komende jaren. Tussen september 2014 en februari 2015 heeft over het Perspectief Toerisme 2020 afstemming plaats gevonden met externe partners in een rondetafelbijeenkomst, een conferentie, interviews en presentaties. In totaal is in deze dialoog input van ca. 180 professionals verwerkt in de voorliggende notitie. Hierdoor kan de inhoud van het Perspectief Toerisme 2020 rekenen op breed draagvlak. Het dient eveneens als kader voor de activiteiten van uitvoeringspartner Stichting Toerisme Utrecht, zoals verwoord in haar Meerjarenstrategie Vrijetijdseconomie 2015-2020.

Beslispunt

- 1 Het Perspectief Toerisme 2020 vast te stellen, waarin wordt ingezet op versterking van het toeristisch imago van de stad, het stimuleren van meer toeristisch bezoek en meer toeristische bestedingen ten behoeve van de thema's kenniscongressen, erfgoed, evenementen en fietsstad.

Argumenten

- 1.1 Uitvoering van het Perspectief Toerisme 2020 draagt bij aan 890 voltijdbanen in toerisme en recreatie in 2020.
We verwachten met uitvoering van het Perspectief Toerisme 2020 bij te dragen aan een groei in de toeristisch-recreatieve werkgelegenheid in Utrecht van 7% tot 2020, ofwel 890 nieuwe voltijdbanen. Hiervoor geldt peiljaar 2013 (ECORYS Monitor Toerisme en Recreatie 2014) als uitgangspunt met 12.510 voltijdbanen, waarvan 11.040 directe en 1.470 indirecte werkgelegenheid betreft. De vrijetijdseconomie droeg hiermee bij aan 7,4% van de totale werkgelegenheid in de stad. Toerisme vormt hiermee een economische motor.
- 1.2 Toerisme levert de stad jaarlijks € 1,1 miljard aan bestedingen op, zakelijk toerisme is de kurk waarop de sector drijft.
De stad Utrecht is goed voor bijna € 1,1 miljard aan consumptieve bestedingen aan toerisme en recreatie. Hiervan vormt het zakelijk toerisme de kurk waar de sector op drijft: € 607 miljoen van de bestedingen wordt door congressen en vergaderingen opgebracht. Daarnaast zijn de vakanties goed voor € 33 miljoen en leveren de dagtochten jaarlijks € 453 miljoen op. Ongeveer 42% van alle toeristisch-recreatieve bestedingen van de provincie Utrecht (totaal ca. € 2,6 miljard) landen in de stad Utrecht (peiljaar 2013).

- 1.3 De toeristische vraag ontwikkelt zich de komende jaren gunstig en levert groeikansen om te verzilveren.
Er is groeipotentieel dat Utrecht economisch kan benutten, zowel voor zakelijk congressen/vergaderingen als leisure (vakanties/dagtochten). De vraagprognose is voor Utrecht tot en met 2020 gunstig voor de deelsegmenten meerdaags zakelijk toerisme, stedentrips (zowel van buitenlandse als Nederlandse bezoekers) en dagtochten van buitenlandse gasten. Een actieve toeristische marketing, promotie en informatievoorziening op deze deelmarkten leidt tot het meer bezoek en bestedingen.
- 1.4 Het motto 'Live like a local' is onderscheidend, passend bij de stad en is inhoudelijk afgestemd met de citymarketing opgave.
Utrecht onderscheidt zich als toeristische bestemming van andere steden door haar persoonlijke schaalgrootte. In Utrecht word je niet overspoeld door toeristen en stap je net als een 'local' gemakkelijk op de fiets, in de sloep of ga je wandelend door de binnenstad. Door te kiezen voor 'Live like a local' sluiten we zodoende goed aan op het karakter van de stad Utrecht. Het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen wil dit onderscheidend motto in haar buitenlandse campagnes een plek geven. In het Coalitieakkoord is de citymarketing opgave opgenomen waarin een brede coalitie van Utrechtse marketeers meewerkt aan de profilering van Utrecht voor inwoners, bedrijven en bezoekers. In het toeristisch beleid en de uitvoering, die zich richten op het onderdeel bezoekers, is de bredere aanpak voor citymarketing leidend voor de marketing- en promotieinspanningen van Stichting Toerisme Utrecht in de komende jaren.
- 1.5 Inzet op thema's kenniscongressen, erfgoed, evenementen en fietsstad brengt scherpste in het toeristisch profiel aan.
De inzet is om te werken aan een scherper toeristisch profiel voor Utrecht en te kiezen voor het accentueren van thema's waarin Utrecht zich als bestemming onderscheidt en die kansrijk zijn gezien de marktprognoses. Dit levert een keuze voor vier thema's, namelijk het stimuleren van kenniscongressen, de toeristische benutting van erfgoed, het toeristisch gebruik van evenementen en de toeristische ontwikkeling van Utrecht als fietsstad. Dit zijn eveneens segmenten die relatief goed scoren in de gemiddelde economische besteding per bezoeker.
- 1.6 Stichting Toerisme Utrecht heeft de Meerjarenstrategie Vrijtijdseconomie 2015-2020 opgesteld die inhoudelijk aansluit op het Perspectief Toerisme 2020.
De Meerjarenstrategie Vrijtijdseconomie 2015-2020 van Stichting Toerisme Utrecht sluit inhoudelijk direct aan bij het gemeentelijk Perspectief Toerisme 2020. Stichting Toerisme Utrecht is in 2010 opgericht door de gemeente voor marketing, promotie en informatievoorziening. Toerisme is een zaak van vele ondernemers, van hoteliers en winkeliers tot culturele, recreatieve en monumentale instellingen in de stad. In 2010 is Stichting Toerisme Utrecht opgericht om als netwerkorganisatie collectieve economische effecten te realiseren. De stichting heeft hierbij als taak: het uitvoeren van marketing- en promotieinspanningen en de organisatie van een toeristische informatievoorziening (VVV-functie).
- 1.7 Bijdragen voor toerisme worden voor een groot deel gedekt uit de toeristenbelasting
In Utrecht wordt de toeristenbelasting geheven naar een vast percentage van de overnachtingprijs (5%). Met ingang van de gemeentelijke programmabegroting 2007 wordt de helft van de inkomsten uit de toeristenbelasting ingezet voor bijdragen en subsidies voor toerisme, waarmee de geïnde belasting direct weer ten goede komt aan de sector. Dit gebeurt in afstemming met de hoteliers, verenigd in HOST. In 2010 is, in overleg met HOST, besloten het overgrote deel van de toeristenbelasting toe te kennen aan Toerisme Utrecht voor de toeristische marketing en promotie van de stad. Hiermee is een structurele inzet van de middelen gewaarborgd en wordt versnippering voorkomen. Per abuis zijn de uitgaven aan toeristische stadspromotie de afgelopen jaren ten onrechte gefixeerd op het bedrag 2013, in de Voorjaarnota wordt voorgesteld dit te corrigeren. Voor de komende jaren is het voorstel om deze aanvullend beschikbare middelen te benutten als cofinanciering in het meerjarige EBU-project om kenniscongressen te stimuleren - een van

de vier thema's - waarbij een belangrijke rol in de uitvoering is weggelegd voor het Utrecht Convention Bureau (onderdeel van Toerisme Utrecht).

Kantttekeningen

1.1 Er is potentie om meer banen (bovenop de beoogde 890 nieuwe banen), bestedingen en bezoekers te realiseren.

Uiteraard is niet alleen de gemeente aan zet, ook andere stedelijke en regionale partners spelen hier een uitvoerende, ondersteunende of financiële rol. Een aantal partners heeft interesse getoond om met de gemeente samen te werken op het thema internationaal toerisme.

Stichting Toerisme Utrecht heeft een ambitie lijst van projecten waarvoor geen dekking is. In de Meerjarenstrategie maakt Toerisme Utrecht onderscheid tussen thema's en projecten die passen binnen het budgettair kader van € 938.500,= en een ambitie lijst van mogelijke projecten (waarvoor breed draagvlak van partners is, maar waarvoor geen dekking bestaat. Hierdoor wordt de potentie om meer banen (bovenop de beoogde 890 nieuwe banen), bestedingen en bezoekers te realiseren niet volledig benut. Bij de Voorjaarsnota zal het college voor een aantal extra projecten - zoals het voorzetten van de toeristeninfobalie in Hoog Catharijne, de promotie van evenementenkoepeljaren en deelname aan grootschalige (inter)nationale promotiecampagnes en informatievoorziening met landelijke en regionale partners - met dekkingsvoorstellen komen.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling Ruis, A.P.M. (Arno)
Kenmerk	15.503343
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 57

Perspectief Toerisme 2020

Besluit

- 1 Het Perspectief Toerisme 2020 vast te stellen, waarin wordt ingezet op versterking van het toeristisch imago van de stad, het stimuleren van meer toeristisch bezoek en meer toeristische bestedingen ten behoeve van de thema's kenniscongressen, erfgoed, evenementen en fietsstad.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

**TOERISME
UTRECHT**

**MEERJARENSTRATEGIE
VRIJETIJDSECONOMIE 2015-2020**

VOORWOORD

De stad Utrecht heeft een sterke vrijetijdseconomie nodig. Het levert werkgelegenheid, omzet en een levendige stad op. Zo profiteren bewoners, bezoekers en bedrijven van groei in dag- en meerdaagse bezoeken aan Utrecht: zij hebben baat bij een stad die zich ontwikkelt tot een prettige, gastvrije en levendige ontmoetingsplaats, waar het fijn verblijven is.

Toerisme Utrecht draagt aan bovenstaande haar steen bij. Door kennis te verzamelen over bezoekers van het vrijetijds- en zakelijk toeristische aanbod, deze te delen met derden en toe te passen in haar activiteiten. Samen met het bedrijfsleven ontwikkelt Toerisme Utrecht activiteiten die potentiële bezoekers vertellen wat de stad te bieden heeft en verleiden om Utrecht te komen bezoeken. De verantwoordelijkheid om van de bezoekers ook daadwerkelijk betalende klanten te maken, blijft liggen bij de aanbieders van het vrijetijdsaanbod en de congres- en vergadermogelijkheden. Hun succes om meer omzet te genereren is een uitgangspunt voor alle activiteiten van Toerisme Utrecht.

Met kennisorganisaties wordt samengewerkt om meer kennisevenementen naar de stad te halen, zodat Utrecht meer en meer een podium wordt voor wetenschappelijke congressen die zichtbaar maken waar Utrecht sterk in is: groen, gezond en slim (lifesciences, gaming, duurzaamheid).

De gemeente Utrecht is verantwoordelijk voor het economische beleid. Dat beleid schept kaders en geeft onze organisatie richtlijnen om succesvol te kunnen werken. Het hiervoor leidende Perspectief Toerisme wil inzetten op het overkoepelende motto 'live like a local' en kiezen voor de thema's kenniscongressen, erfgoed, evenementen en fietsstad. Wij zullen deze thema's één-op-één doorvertalen in onze inspanningen. Succesvol groeien in de vrijetijdseconomie is een resultaat van de inspanningen van vele bedrijven en organisaties in en rond Utrecht. Toerisme Utrecht is hier één van, maar ziet het als haar taak om de verschillende subdoelstellingen en subboodschappen met elkaar te verbinden en waar mogelijk te versterken. Om zo slagvaardig bestaande en steeds meer nieuwe bezoekers van de stad hartelijk welkom te heten.

Ambitie: schaalsprong

De foto op de voorkant laat het al zien: de stad is in ontwikkeling. Vanuit de Domtoren heeft men mooi zicht op het nieuwe Stadskantoor en TivoliVredenburg. De komende jaren blijft de stad, misschien wel meer dan ooit, flink in beweging. Met nieuwe attracties als DOMunder, de verjaardag van icoon nijntje en de komst van de Tour de France, maar ook met de ontwikkelingen in het stationsgebied, Hoog Catharijne, de Jaarbeurs en de uitbreiding van de hotelcapaciteit, kan Utrecht de komende jaren een schaalsprong maken. Niet alleen in het aantrekken van meer bezoekers en bestedingen in de vrijetijdseconomie, ook in de gehele regionale economie door het loslaten van regionale en sectorale grenzen.

In 2014 zijn in de stad de eerste stappen richting een schaalsprong ondernomen, in 2015 worden die verder doorgezet. Toerisme Utrecht en Stichting Cultuurpromotie Utrecht zullen het komende jaar de nauwere samenwerking verder verkennen en vormgeven. Ook zal in 2015 het vervolgproces van het 'Verhaal van Utrecht', waarin een breed netwerk van organisaties uit verschillende sectoren in een coalitiestrategie samenwerkt aan gezamenlijke citymarketing, verder worden vormgeven. Er zal dan meer duidelijk worden over de rol van Toerisme Utrecht. Als collectieve marketingorganisatie is een samenwerking van Toerisme Utrecht en Stichting Cultuurpromotie een logische partij om in de toekomst een grotere rol te spelen in de uitvoering van brede citymarketing.

In het laatste hoofdstuk is aangegeven welke ambities Toerisme Utrecht heeft die bijdragen aan het mogelijk maken van deze schaalsprong.

Voorliggende meerjarenstrategie maakt duidelijk hoe Toerisme Utrecht in haar huidige vorm haar reguliere middelen wil inzetten om bij te dragen aan groei in de vrijetijdseconomie en zo van de stad. Voor het jaar 2015 is uitgewerkt welke projecten ondernomen zullen worden.

De hiervoor genoemde ontwikkelingen zorgen mogelijk voor veranderingen in het takenpakket en de organisatievorm van Toerisme Utrecht vanaf 2016. In dat geval zal deze meerjarenstrategie in 2016 worden herzien en waar nodig worden aangevuld.

Team Toerisme Utrecht,

Januari 2015

INHOUD

Voorwoord.....	2
1. Dashboard vrijetijdseconomie economische doelen 2015-2020	4
2. De kracht van toerisme utrecht als strategische uitvoeringsorganisatie	4
Strategische keuzes	4
3. Invulling van het marketingplan	7
Doelstelling 1: Stimuleren toeristische en zakelijk toeristische bekendheid en imago van de stad	7
Doelstelling 2: Stimuleren dag- en verblijfstoerisme	8
Doelstelling 3: Stimuleren van bestedingen per bezoeker	10
Kenniscentrum & netwerkorganisatie toerisme utrecht	11
4. Projecten 2015	12
5. Begroting Stichting toerisme utrecht	14
6. Ambities van toerisme utrecht	17
Ambities binnen de Utrechtse vrijetijdseconomie	17
Schaalsprong door loslaten geografische en sectorale grenzen	19
Bijlage 1: Wat is de toegevoegde waarde van Toerisme Utrecht?.....	21

1. DASHBOARD VRIJETIJDSECONOMIE ECONOMISCHE DOELEN 2015-2020

De gemeente Utrecht heeft in 2014 een nieuw perspectief toerisme 2015-2020 geschetst, waarin ze heldere economische doelen verwoordt. In het onderstaande dashboard is te zien welke doelen gesteld worden bij het continueren van de huidige inzet, en welke ambities behaald kunnen worden bij extra inzet op de vrijetijdseconomie.

Inzet	Van (2013/2014)	Continueren huidige inzet	Naar (2020) Ambitie: extra inzet	Bron
Verhogen werkgelegenheid (voltijdbanen)	12.510	13.400	14.300	Ecorys
Verhogen dagbezoeken leisure nationaal	4.500.000	4.500.000	5.000.000	NBTC-Nipo
Verhogen verblijfs-Bezoek (overnachtingen)	462.000	508.000	550.000	CBS
Verhogen bestedingen per leisurebezoeker per dag	€43,-	€ 48,-	€58,-	NBTC-Nipo
Verhogen bestedingen per congresbezoeker per dag	€354,-	€ 400,-	€ 475,-	NBTC-Nipo (CZO)
Verhogen aantal congresdeelnemersdagen	19.500	22.000	26.400	Toerisme Utrecht op basis van ICCA

Het dashboard voor de komende jaren geeft sturing aan voor alle activiteiten van Toerisme Utrecht.

2. DE KRACHT VAN TOERISME UTRECHT ALS STRATEGISCHE UITVOERINGSORGANISATIE

Toerisme Utrecht is de samenwerkingspartner van het toeristische en zakelijk toeristische bedrijfsleven en uitvoeringspartner van de gemeente Utrecht.

Alle inzet van Toerisme Utrecht heeft maar één doel: het versterken van de vrijetijdseconomie van de stad. Het dashboard voor de vrijetijdseconomie is een leidraad voor Toerisme Utrecht, waar ze via al haar activiteiten direct een bijdrage aan levert.

Dit doet ze door het:

1. Stimuleren van toeristische en zakelijk toeristische bekendheid en het imago van de stad
2. Stimuleren van dag- en verblijfsbezoek
3. Stimuleren van bestedingen per bezoeker.

Randvoorwaarden om deze doelstellingen te kunnen realiseren zijn:

- het gastvrij informeren en ontvangen van bezoekers;
- het fungeren als kenniscentrum en netwerkorganisatie voor Utrecht.

Strategische keuzes

Toerisme Utrecht zet zich in om groei te realiseren in de vrijetijdseconomie. Dit levert een levendige, aantrekkelijke stad op, waar mensen graag willen verblijven en levert werkgelegenheid op binnen alle sectoren in de vrijetijdseconomie. Om dit te kunnen bereiken zijn de volgende strategische keuzes gemaakt:

1. Inzet op bredere vrijetijdseconomie

De kunstmatige scheidslijn tussen bezoekers en bewoners verdwijnt. De toeristische infrastructuur wordt voor een belangrijk deel gebruikt en in stand gehouden door bewoners en draagt daardoor bij aan een gunstig leefklimaat in de stad. De informatie van Toerisme Utrecht over vrijetijdsaanbod is tevens interessant voor bewoners en de bestedingen van bewoners dragen net zo goed bij aan de economie. Of bezoekers van een evenement, restaurant of congres nu uit de stad en regio zelf komen, uit Nederland of daarbuiten: het gaat om de consument die geld besteedt en zo optimaal mogelijk bediend wil worden. Daarom zet Toerisme

Utrecht de komende jaren in op de bredere vrijetijdseconomie die vrijetijdsbestedingen van zowel bewoners als bezoekers omvat.

2. Versterken inzet op de markt van zakelijke evenementen (MICE)

De zakelijke markt (**M**eedings **I**ncentives **C**onferences **E**xhibitions) levert binnen de vrijetijdseconomie bijna 60% van de totale toeristische bestedingen op. De kenniseconomie is een belangrijke pijler binnen de regionale economische agenda. Toerisme Utrecht zal met behulp van de extra financiële bijdrage vanuit de gemeente Utrecht, Economic Board Utrecht, HOST, Jaarbeurs en anderen in ieder geval de komende 3 jaar inzetten op een structurele, substantiële versterking van het werven van meer kennisevenementen. Naast de focus op de (inter)nationale associatiemarkt zal er, op verzoek van de betrokken marktpartijen, ook aandacht zijn voor de (inter)nationale corporate markt.

3. Focus op beperkt aantal kansrijke markten en doelgroepen

Toerisme Utrecht kiest ervoor om haar marketingbudget gebundeld in te zetten op die markten waarin de bezoekpotentie en groeiverwachting voor Utrecht het grootst en meest kansrijk zijn.

Zakelijke markt

(inter)Nationaal: Binnen de zakelijke toeristische markt focust Toerisme Utrecht op de meerdaagse, wetenschappelijke congresmarkt, de (inter)nationale associatiemarkt. Associatiecongressen brengen mensen samen met gemeenschappelijke professionele, wetenschappelijke of sociale interesses. Een associatie is een internationale vereniging van mensen met eenzelfde interesse of vakgebied. Associatiecongressen hebben als kenmerk dat het veelal gaat om terugkerende evenementen, met een lange leadtijd die zelden binnen een korte tijdspanne wederom in hetzelfde land georganiseerd worden. Het land waarin het congres georganiseerd wordt 'roteert'. De organisatie van dit soort congressen is veelal in handen van een groep van initiatiefnemers die een 'local organizing committee' (l.o.c.) vormen. Deze lokale ambassadeur nodigt de internationale vereniging uit tot het congresseren in hun thuisland.

De (inter)nationale corporate markt wordt daarnaast bewerkt in samenwerking met het lokale bedrijfsleven, bijvoorbeeld door middel van gezamenlijke beurspresentaties en te ontwikkelen salesactiviteiten.

Leisure markt

Nationaal: De focus ligt op het aantrekken van dagbezoek omdat daar de grootste bezoekpotentie ligt en het de meeste bestedingen oplevert. Daarnaast zal vanaf 2015 ook worden ingezet op nationaal verblijfsbezoek vanuit heel Nederland tijdens weekenden, vakanties en rondom evenementen.

Internationaal: Toerisme Utrecht stimuleert het korte verblijfsbezoek (stedentrips) in de weekenden en vakantieperiodes. Actieve marktwerking vindt plaats in de meest kansrijke markten¹: België en Duitsland en in toenemende mate Spanje en Italië. Toeristische intermediairs vanuit Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten, Japan en de BRIC-landen worden gefaciliteerd en incidentele kansen worden benut, maar de markten worden niet actief benaderd. Internationale marktwerking gebeurt op de individuele reizigersmarkt en in toenemende mate ook op de groepenmarkt (trade).

In 2014 wordt de omvang van internationale markt van het dagbezoek (bijvoorbeeld vanuit Amsterdam) onderzocht. Wanneer deze markt interessant blijkt voor Utrecht, dan zal hier in de toekomst ook op ingezet worden.

Doelgroepen

Om de doelgroepen binnen deze markten te specificeren, maakt Toerisme Utrecht gebruik van het lifestyle-segmentatiemodel dat het NBTC door Motivaction heeft laten ontwikkelen. Deze doelgroepbenadering is zowel nationaal als internationaal toepasbaar en niet alleen gebaseerd op socio-demografische kenmerken zoals leeftijd, geslacht, inkomen en opleiding, maar met name op levensstijl, waarden, behoeften, motivaties en de belevingswereld van de consument. De leefstijlsegmenten die het beste passen bij de interesses in de focusmarkten, en het aanbod van Utrecht zijn 'Postmodern', 'Upper Class' en 'Traditionals'².

Postmodern - Gemiddeld-hoog opgeleid - Modaal-hoog inkomen - Brede interesse, zowel high als low culture - Individualistisch, ondernemend - Belangrijk: vrijheid, creativiteit, tolerant 	Upper Class - Hoog opgeleid - Hoog inkomen - Interesse & participatie in kunst&cultuur - Conservatief, hiërarchisch, statusgevoelig, - Belangrijk: kwaliteit, verdieping, spiritualiteit, familie 	Traditionals - Gemiddeld opgeleid - Laag-modaal inkomen - Interesse in natuur, cultuurhistorie - Traditioneel, sober, weinig ondernemend, lokaal geïntereerd - Belangrijk: familie, traditie, veiligheid, orde en regelmaat
---	--	--

¹ Gezien vanuit bezoekpotentie en groeiperspectief

² In de paspoorten van 'Postmodern', 'Upper Class' en 'Traditionals' staat informatie over interesses, vrijetijdsgedrag, mediagebruik, blik op Nederland, etc.

• Frequent op vakantie • Citytrip en culturele vakantie • Logeert bij bekenden of B&B • Vooruitstrevende merken	• Frequent op lange en korte vakantie • Citytrip of strand • Slaapt in luxe hotels • Bekende, dure merken	• Vrij frequent op lange en korte vakanties • Vooral citytrips, strand of rondreis • Verblijft vaak in vakantiehuis, bungalow • Bekende, laagdrempelige merken
--	--	---

Bron: NBTC Holland Marketing

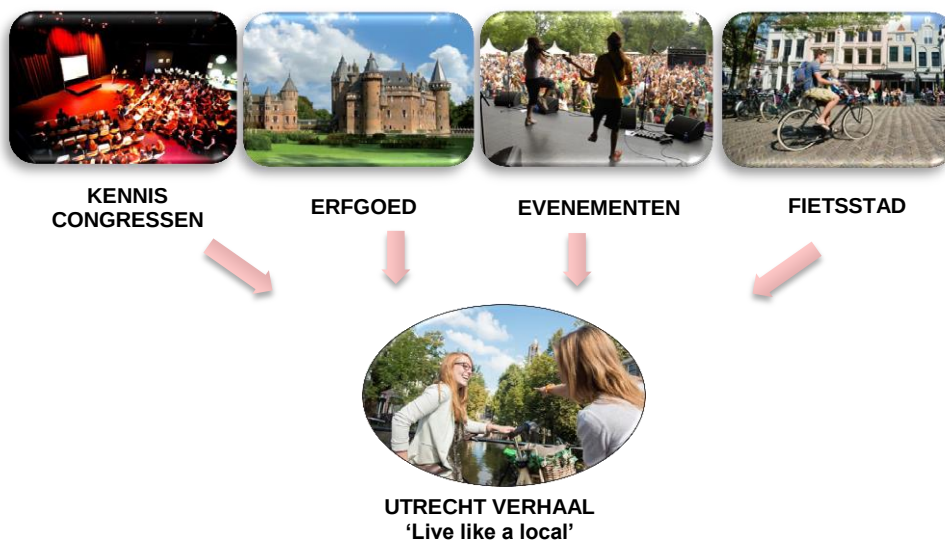
De postmoderns is voor Utrecht een doelgroep die het beste aansluit bij zowel de propositie van Utrecht, als bij het gewenste imago van de stad Utrecht. Het 'Live like a local' principe sluit goed aan bij de ervaring die een 'Postmodern' zoekt (social traveling). Het historische en culturele aanbod, bijvoorbeeld de vele musea, van Utrecht is interessant voor de 'Upper Class', vooral in combinatie met de fietsmogelijkheden in de omgeving. Tenslotte is de combinatie winkelaanbod, gezelligheid, erfgoed aantrekkelijk voor 'Traditionals'. Momenteel bezoeken vanuit België met name 'Traditionals' de Nederlandse steden en 'Upper Class' het natuuraanbod (fietsen). Ook onder de Duitsers die de Nederlandse stad bezoeken is de groep 'Traditionals' het grootst, op de voet gevolgd door 'Upper Class' en 'Postmoderns'. Door de geringe naamsbekendheid van Utrecht in het buitenland zal echter sterk geïnvesteerd moeten worden in awareness bij 'Postmoderns'.

4 Laden merk Utrecht door inzet op verhaal van Utrecht en merkwaarden

Het 'Verhaal van Utrecht' en de merkwaarden Bright, Inspiring en Welcoming gaan als rode draad door activiteiten en middelen van Toerisme Utrecht lopen. Vanaf 2015 zal samen met de andere partijen verder worden gewerkt aan gezamenlijke ambities, doelstellingen en een strategische agenda voor citymarketing. Voor de bezoekersdoelgroep wordt het 'Verhaal van Utrecht' doorvertaald in het 'Live like a local' principe, dat goed past bij social traveling.

5. Inhoudelijke inzet op sterke en onderscheidende pijlers van bestemming Utrecht

Kenniscongressen, erfgoed, evenementen en fietsstad zullen in de promotie en marketing van de stad extra in de etalage worden gezet.

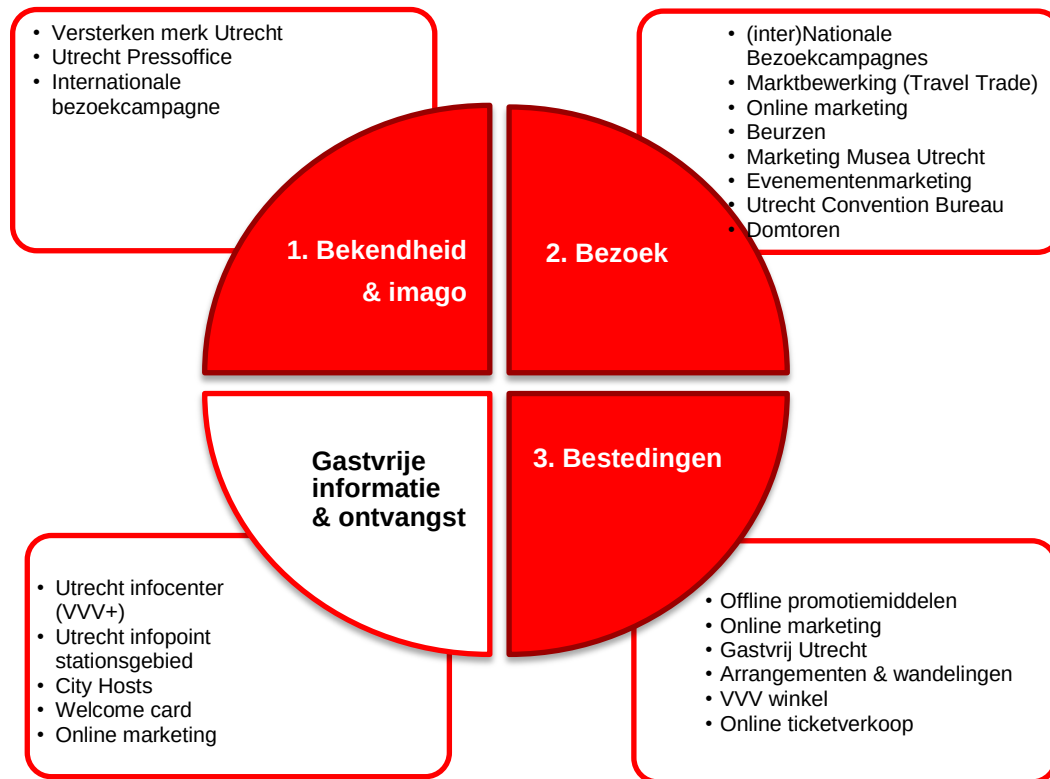
Voor de pijler erfgoed geldt dat de Utrechtse musea belangrijke dragers zijn. Utrecht is een echte fietsstad en 'fietsen' wordt ingezet als onderdeel van de 'Live like a local' beleving voor buitenlandse gasten. De fiets is bovendien een verbindend middel tussen aanbod in de stad en de regio. Het culturele en groene aanbod in de regio versterkt de aantrekkelijkheid van de bestemming Utrecht en zal daarom ook worden benut in de marketing en positionering van Utrecht. Het uitgangspunt vanuit de stad Utrecht is dat bezoekers overnachten (en dus het meest besteden) in Utrecht, 'the heart of Holland', en vanuit hier de typisch Nederlandse attracties bezoeken: de kasteelmusea in de omgeving, Spakenburg voor de vis, Gouda voor kaas en (op lange termijn als de bekendheid van Utrecht groter is) ook Amsterdam.

6. Doorontwikkeling naar bredere marketingorganisatie en kennisinstituut

De stad heeft baat bij een brede marketingorganisatie. Kansen kunnen zo beter benut worden en beschikbare middelen kunnen effectiever worden ingezet. Toerisme Utrecht verkent de mogelijkheden om meer samen te werken met andere partners, met name Stichting Cultuurpromotie Utrecht als preferente partner. In de geschetste doorontwikkeling past een functie als evenementenregisseur goed.

3. INVULLING VAN HET MARKETINGPLAN

De genoemde drie economische doelstellingen zijn leidend voor alle activiteiten van Toerisme Utrecht. Toerisme Utrecht zet hierop in met de volgende middelen:

De invulling van de doelstellingen is als volgt:

DOELSTELLING 1: STIMULEREN TOERISTISCHE EN ZAKELIJK TOERISTISCHE BEKENDHEID EN IMAGO VAN DE STAD

Inzet 1: Versterken merk Utrecht

Toerisme Utrecht zet in haar activiteiten het 'Verhaal van Utrecht' en de merkwaarden Bright, Inspiring en Welcoming centraal.

Geef je over aan Utrecht

Het kloppend hart van Nederland. Slim, hecht en creatief. Grootstedelijk en gezellig tegelijk. De stad die je verrast en omarmt. Dat is Utrecht.

Onze eeuwenoude stad blijft opvallend fris van geest. Van oudsher werken we hier aan een gezonde, groene toekomst. We geven ruimte aan het experiment. Wij zijn wijs, maar niet grijs. Talent, nieuwe ideeën en creatie komen hier samen. We vormen een creatieve smeltkroes in het centrum van het land. Wie hier zoekt, wordt altijd beloond. Met verborgen schatten als bijzonder erfgoed, verhalen en festivals. Ondernemerschap zit ons in het bloed.

Wij zijn groot in kleine zaken. We excelleren in niches. Onze universiteitsstad herbergt vele slimme geesten die werken aan oplossingen die het leven hier en elders in de wereld beter maken. Utrecht is een stad met vele gezichten. Ze verovert je met haar middeleeuwse charme, haar intellect en frisse, creatieve geest. Laat je verrassen, geef je over aan Utrecht.

De sterke en onderscheidende pijlers van Utrecht die door Toerisme Utrecht extra uitgelicht gaan worden zijn binnenstad, evenementen en het erfgoed.

Toerisme Utrecht werkt mee aan marketingprojecten van andere partijen en stadsbrede projecten die direct of indirect bijdragen aan de doelstellingen van Toerisme Utrecht, zoals de doorontwikkeling van het ‘Verhaal van Utrecht’ in een citymarketingstrategie.

Inzet 2: Mediabewerking, Utrecht Press Office

Binnen Toerisme Utrecht zet het Utrecht Press Office zich al een aantal jaar actief in om de (inter)nationale pers systematisch en consequent te bewerken. De jarenlange persbewerking en het opbouwen van contacten resulteren in prachtige online- en print reportages in binnen- en buitenland. Ingezet wordt op het genereren van free publicity door het goed en persoonlijk informeren van media. De persbewerking van het Utrecht Press Office richt zich nu met name op internationale pers, maar vanaf 2015 zal ook steeds meer op nationale pers worden ingezet.

Outputindicatoren

Inzet TU	Middel	Van (2013/2014)	Naar (2020)
Media Bewerking/ press office	Informatieaanvragen pers	780	1.040
	Ontvangsten journalisten	70 journalisten	100 journalisten
	Perswebsite	2.292 bezoeken NL 514 bezoeken Eng 197 bezoeken Dsl	3.071 bezoeken NL 689 bezoeken Eng 240 bezoeken Dsl
	Mediawaarde offline	Buitenland €1.630.009 Binnenland €2.350.343	Buitenland €1.835.655 Binnenland €2.646.877
	Mediawaarde online	Buitenland – 0 meting in 2015 Binnenland – 0 meting in 2015	Doel stellen op basis van 0 meting
Campagne internationaal	Citybreak-campagne	Naamsbekendheid bij doelgroep: 55%	Naamsbekendheid bij doelgroep: 65%

DOELSTELLING 2: STIMULEREN DAG- EN VERBLIJFSTOERISME

Campagnes en marketingprojecten

Om Utrecht nationaal en internationaal bekender te maken en het imago te versterken blijft Toerisme Utrecht zowel nationaal als internationaal campagnes voeren. In 2014 is de nationale imagocampagne in samenwerking met Centrummanagement Utrecht doorontwikkeld naar een campagne die naast imagobuilding door middel van actiemarketing intensiever inzet op verhoging van het daadwerkelijke bezoek en de bestedingen. Deze strategie zal na 2014 worden doorgezet en waar nodig op basis van de campagneresultaten worden bijgestuurd.

Voor de internationale campagne wordt samengewerkt met het NBTC en andere grote Nederlandse steden in de Citybreak campagne. Door samen te werken wordt een groot multiplier effect gecreëerd en ontstaat een campagnebereik dat Utrecht nooit alleen zou kunnen bereiken. De Utrechtse inzet in de Citybreakcampagne richt zich op de focusmarkten Duitsland en België, en daarnaast het Verenigd Koninkrijk, Spanje en Italië en wordt voornamelijk ingezet op carriers met een directe verbinding met Utrecht, bijvoorbeeld Deutsche Bahn, om het daadwerkelijke bezoek te vergroten. Deze strategie wordt 2015 voortgezet. Utrecht profiteerde in 2014 sterk van de positie als grootste investeerder³, doel is om deze nummer 1 positie te behouden. De campagne droeg de afgelopen jaren voornamelijk bij aan de bekendheid en het imago van Utrecht. Het doel is om vanaf 2015 meer conversie (daadwerkelijk bezoek) te creëren. Op basis van de campagneresultaten van 2014 en 2015 zal worden besloten over de invulling van de internationale campagne in de jaren 2016 en verder.

Online zijn de verschillende websites van Toerisme Utrecht, zoals bezoek-utrecht.nl / visit-utrecht.com, domtoren.nl en utrechtconventionbureau.nl voor veel bezoekers een startpunt en inspiratiebron voor hun bezoek. Deze websites worden constant doorontwikkeld om bij te blijven bij de snelle veranderingen in de online media. De websites worden beschikbaar gemaakt worden voor smartphone en tablet en de bezoek-utrecht.nl zal meer interactie gaan bieden, zoals mogelijkheden tot het maken routes, real time parkeer informatie en inspiratie van andere bezoekers (in het kader van social travelling). Aansluitend worden

³ Amsterdam neemt sinds 2014 niet meer deel aan deze campagne en Den Haag en Rotterdam investeren minder dan Utrecht.

online nieuwsbrieven en sociale media ingezet om (potentiële) bezoekers te informeren, inspireren en bij te dragen aan de bekendheid en het imago van de stad.

Behalve in campagnes promoot Toerisme Utrecht de stad op internationale consumentenbeurzen. Op basis van voorgaande jaren wordt eind 2014 besloten welke beurzen het beste aansluiten bij Utrecht. De komende jaren zal sterker worden ingezet op de kwaliteit van beursbezoekers (daadwerkelijk bezoek aan Utrecht) in plaats van de kwantiteit (bereik). Vanaf 2016 zal nog meer worden ingezet op het aanhaken van partners om gezamenlijk dekking te creëren voor de kosten zodat aan meer beurzen deelgenomen kan worden.

Met marketingprojecten wordt ook ingespeeld op de actualiteiten in de stad. Icoonprojecten zoals in 2015 de Tour de France en themajaren die vanuit citymarketing of het NBTC worden benoemd, worden benut in de marketing van de stad. Met de organiserende partijen wordt intensief samengewerkt om de marketing aan te laten sluiten op die van de stad en waar nodig worden de organisaties door Toerisme Utrecht ondersteund in hun marketing.

Daarnaast worden projecten ondernomen om samenwerking te stimuleren en het productaanbod te verbeteren en te verbinden. De musea van Musea Utrecht brengen jaarlijks circa 900.000 bezoekers naar de binnenstad en zijn daarmee belangrijk voor de bezoekersstromen van de stad. Toerisme Utrecht voert de collectieve marketing voor Musea Utrecht uit en adviseert over de strategische afstemming van de individuele marketing van de musea. Daarnaast zal met organisatoren van evenementen met grote bezoekersaantallen, zoals de Jaarbeurs Utrecht en het Nederlands Filmfestival, worden samengewerkt om de evenementen nog beter te vermarkten en aan Utrecht te verbinden. Succesvolle projecten als Winter Utrecht worden doorgezet. Op basis van vragen of kansen uit de markt worden nieuwe marketingprojecten opgezet. De beschikbaarheid van financiële middelen is hiervoor een voorwaarde, cofinanciering vanuit de markt is daarbij het uitgangspunt.

Travel Trade

De Touroperatormarkt wordt bewerkt door informatievoorziening aan touroperators en busbedrijven door middel van de Travel Trade website, een Travel Trade Manual en Travel Trade nieuwsbrieven. Door Utrecht op belangrijke Travel beurzen in Europa persoonlijk te promoten en door het organiseren van een FAM-trip en incoming Touroperatorstag worden directe, persoonlijke relaties opgebouwd met deze touroperators en busbedrijven.

Utrecht Convention bureau

Binnen Toerisme Utrecht wordt het Utrecht Convention Bureau (UCB) ingezet op de MICE markt. Acquisitie vormt een belangrijk onderdeel van de inzet van het UCB. Als onderdeel van de acquisitie vindt research plaats in de ICCA database en internationale associaties, worden site inspecties georganiseerd en worden vanuit het bidfonds bijdragen geleverd aan bidbooks. Een belangrijk instrument is het stimuleringsfonds, een bijdrage uit dit fonds vormt voor veel congressen de laatste stimulans om voor Utrecht te kiezen. Het UCB participeert in platforms/brancheorganisaties en gepresenteert de zakelijke bestemming Utrecht op beurzen, congressen & symposia en in vaktijdschriften.

Inzet TU	Middel	Van (2013/2014)	Naar (2020)
Internationale bezoekcampagne	Citybreak-campagne	Bezoekintentie doelgroep: 15%	Bezoekintentie doelgroep: 25%
Nationale bezoekcampagnes	Winter-campagne	80 partners, 100 activiteiten, 20.000 extra bezoekers website	90 partners, 120 activiteiten, 70.000 extra bezoekers website, 25.000 extra dagbezoekers
	Echt Utrecht campagne (lente/zomer)	Utrecht bezocht n.a.v. de campagne: 2% van de doelgroep buiten prov. Utrecht	Utrecht bezocht n.a.v. de campagne: 10% van de doelgroep buiten prov. Utrecht
Online marketing	Verhoging bezoek Bezoek-Utrecht.nl / Visit-Utrecht.nl	55.000 maandelijkse bezoeken	120.000 maandelijkse bezoeken*
	Inzet social media	4.114 volgers (Facebook, Twitter, Instagram)	40.000 volgers (Facebook, Twitter, Instagram en nieuwe sociale media)
	Nieuws-brieven (cumulatief)	16.577 leden	29.170 leden
Marktbewerking Travel Trade	Acquisitie en account-management	0 meting in 2015	Doel stellen op basis van 0 meting. (5% jaarlijkse groei)

	Versterking bezoek webpagina's	1.350 unieke bezoekers	3.450 unieke bezoekers
	Beurzen	28 aanvragen n.a.v. beurzen	75 aanvragen n.a.v. beurzen
	FAM Trips	2013: 12 Touroperators 2014: 30 Touroperators	2020: 60 Touroperators
(inter) Nationale congresmarkt-bewerking [Outputindicatoren voor de zakelijke markt zijn gebaseerd op de extra financiële impuls van EBU, Jaarbeurs, Host.]	Versterking acquisitie congressen	50 Jaarlijks aantal int. Congressen waarvan 17 Icca** congressen	70 Jaarlijks aantal int. Congressen waarvan 30 Icca** congressen
	Verhoging bezoek Utrecht Convention Bureau pagina's	800 maandelijkse bezoeken	2.000 maandelijkse bezoeken
	Congres-beurzen en workshops	98 aanvragen n.a.v. beurzen	175 aanvragen n.a.v. beurzen
	Bidproce-dures en kandidaat stellingen	37	57
	Site-inspecties	12	20
	Nieuwsbrieven	1.089 leden	2.600 leden
Opname Utrecht in hotspots inter-nationale destinaties	Presentatie in middelen hotspots, zoals Amsterdam	0 meting 2014	volgt
Consumentenbeurzen	Presentatie tijdens beurzen	150.000 bereikte beursbezoekers	320.000 bereikte beursbezoekers
		15.000 Utrecht sets verspreid	32.000 Utrecht sets verspreid
		2.500 aanmeldingen nieuwsbrief	5.000 aanmeldingen nieuwsbrief
Domtoren		62.000 betalende bezoekers	76.000 betalende bezoekers

DOELSTELLING 3: STIMULEREN VAN BESTEDINGEN PER BEZOEKER

Bezoekers blijven langer en besteden meer, als zij goed geïnformeerd zijn. Hier ligt een kerntaak van Toerisme Utrecht. Gastheerschap en informatievoorziening zijn middelen om van bezoekers van het vrijetijdaanbod van de stad ambassadeurs te maken. De activiteiten binnen het cluster 'Informatievoorziening en gastheerschap' zijn direct gericht op de bezoekers van Utrecht. Deze activiteiten vormen als het ware de 'front-office' van Toerisme Utrecht.

VVV informatiecentrum

Om bezoekers excellent te informeren, inspireren en ontvangen is er het VVV Informatiecentrum op het Domplein. Met de opening van DOMunder in 2014, de groeiende bezoekersaantallen van de Domtoren en de toenemende samenwerking in het DOMkwartier zal het Domplein de komende jaren steeds meer gaan fungeren als hét startpunt voor een bezoek aan Utrecht.

Informatie & promotiemiddelen

Behalve persoonlijke ontvangst en informatievoorziening bedient Toerisme Utrecht de gast met online en offline informatie- en promotiemiddelen. Verschillende websites⁴ van Toerisme Utrecht, zoals bezoek-utrecht.nl / visit-utrecht.com, domtoren.nl en utrechtconventionbureau.nl zijn voor veel bezoekers een startpunt en inspiratiebron voor hun bezoek.

Voor een grote groep bezoekers geldt nog steeds dat zij toeristische informatie het liefst tot zich nemen via een tastbare folder of programmaoverzicht. Dit blijft aangeboden worden door Toerisme Utrecht op vele plaatsen in de stad. Vanaf 2015 zal alle bezoekersinformatie in het Nederlands, Engels en Duits beschikbaar zijn. De jaren daarna zal basisinformatie online en in de Ontdek Utrecht folder beschikbaar worden gemaakt in het Frans, Italiaans, Spaans, Japans en Chinees.

Verbinden & stimuleren aanbod

Door aanbod aan elkaar te verbinden door middel van bijvoorbeeld arrangementen en fietsroutes worden bezoekers verleid te blijven overnachten en meer te bezoeken (en dus meer te besteden). Een belangrijke doelgroep daarbij zijn evenementenbezoekers. Door het project Gastvrij Utrecht wordt de gastvrijheid van de stad gestimuleerd.

⁴ Toerisme Utrecht maakt voor alle websites gebruik van de door de Provincie Utrecht beschikbaar gestelde online infrastructuur en het open data platform U-base (voorheen UtrechtYourWay).

Outputindicatoren

Inzet TU	Van 2013/2014	Naar 2020
VVV informatiecentrum	138.000 bezoekers	197.000 bezoekers
Offline middelen	200.000 ontdekfolders 75 displaypunten	355.000 ontdekfolders + 90 displaypunten
Nieuwsbrieven	16.577 leden (cumulatief)	29.170 leden (cumulatief)
Groei opbrengst retailartikelen	€ 137.000 omzet	€ 180.000 omzet
Stadswandelingen	13.100 personen	15.000 personen
Arrangementen Utrecht voor groepen	6.300 personen	7.200 personen
Gastvrij Utrecht	30 aangesloten partners 15 aangejaagde projecten per jaar	60 aangesloten partners 15 aangejaagde projecten per jaar

KENNISCENTRUM & NETWERKORGANISATIE TOERISME UTRECHT

Toerisme Utrecht wil haar rol als kenniscentrum en netwerkorganisatie de komende jaren verder uitbreiden. Activiteiten die hiervoor relevant zijn betreffen onderzoek (imago, bezoekers, bestedingen) en het delen van kennis met stakeholders. De strategie/ werkwijze daarvoor is:

- Het organiseren van kennisbijeenkomsten, waarin thematisch wordt ingezoomd op kennisvraagstukken (die in de stad spelen). Een paar maal per jaar initieert Toerisme Utrecht de bijeenkomsten zelf. Voor het bijwonen van de bijeenkomst vraagt Toerisme Utrecht een vergoeding. Op aanvraag zijn bijeenkomsten en presentaties ook mogelijk.
- Organiseren van een ambassadeursdag waarin front-office personeel wordt geïnspireerd met actuele toeristische informatie (gratis).
- Kennis vergaren over het relevante 'Umfeld' voor de Utrechtse vrijetijdseconomie, door onderzoeksopdrachten uit te zetten, in te kopen en vrij beschikbare onderzoeksgegevens te gebruiken
- Analyseren, benchmarken en verwerken van onderzoeksgegevens tot kennispakketten.

4. PROJECTEN 2015

In het voorgaande hoofdstuk is beschreven welke activiteiten Toerisme Utrecht per doelstelling onderneemt. Hieronder is een overzicht opgenomen van de projecten die in 2015 ondernomen worden binnen de resultaatgebieden. Resultaten worden aan het einde van het jaar verantwoord per resultaatgebied.

Projecten 2015 – per resultaatgebied

1: Stimuleren toeristische en zakelijk toeristische bekendheid en imago van de stad

Merkcommunicatie Stad Utrecht

Utrecht Press Office

Campagne internationaal: Citybreak

Icoonproject Tour de France

Opdracht: Persbewerking Tour de France

2: Stimuleren dag- en verblijfstoerisme

Campagne nationaal: Echt Utrecht campagne

Campagne nationaal: Winter Utrecht campagne

Online Marketing

Ontwikkelen City Guide App: Responsive Design 2014-2015

Nieuwsbrieven, consumenten en connect

Internationale consumentenbeurzen

Evenementenmarketing

Utrecht Convention Bureau

Travel Trade marktbewerking

Domtoren

Trajectum Lumen Marketing

Opdracht: opschonen U-Base

Opdracht: marketing Musea Utrecht

Opdracht: Persbewerking Erfgoedlocaties 2014-2015

Opdracht: Touroperatormarkt Erfgoedlocaties 2014-2015

Opdracht: CMU Centrumkwartieren incl Ontdekfolder winkelen/horeca

3: Stimuleren van bestedingen per bezoeker

VVV informatiecentrum

Pilot VVV op het Stationsplein (t/m 5 juli 2015)

Offline informatiemiddelen; (Ontdek Utrecht, Recreatiekrant)

Live like a local: USE-IT 2014-2015

Stimuleren & Verbinden aanbod

Gastvrij Utrecht

Utrecht voor groepen arrangementen & Stadswandelingen

Een randvoorwaarde om deze doelstellingen te kunnen realiseren en de projecten succesvol te kunnen uitvoeren is het fungeren als kenniscentrum en netwerkorganisatie voor Utrecht. Daarvoor onderneemt Toerisme Utrecht de volgende projecten:

4: Kennis en Netwerkorganisatie Toerisme Utrecht

Netwerkactiviteiten

Strategische partnerships

Partnerplan & Relatiebeheer

Regionale Samenwerking

Kennisdeling

Marktonderzoek

Acquisitie en Accountmanagement

5. BEGROTING STICHTING TOERISME UTRECHT

De begroting 2015 wordt gepresenteerd in een nieuwe opzet: namelijk ingedeeld op resultaatgebied. Op deze manier sluit het cijfermatige verhaal direct aan op de hiervoor verwoorde plannen. De afdelingen van Toerisme Utrecht zijn opgenomen in de resultaatgebieden, en wel als volgt:

- Domtoren: onder resultaatgebied 2: Stimuleren dag- en verblijfstoerisme
- Toerisme Utrecht VVV: onder resultaatgebied 3: Stimuleren van bestedingen per bezoeker.

De meerjarenbegroting 2015-2020 is nog wel in de vertrouwde weergave opgenomen.

In de begrotingen valt direct op dat er voor 2015 een fors negatief resultaat wordt geraamd. In de jaren 2014 en 2015 zijn de financieringen van de activiteiten van Toerisme Utrecht door diverse bezuinigingen aanzienlijk verlaagd. Hierdoor zou de organisatie en haar takenpakket eigenlijk flink moeten inkrimpen. Waarbij medewerkers zouden moeten worden afgestoten en diverse (afdelings-)activiteiten geen doorgang meer zouden kunnen vinden. Aangezien dit voor 2015 – het voor Utrecht uiterst belangrijke jaar van de Tour de France – onverantwoord zou zijn, zullen deze zeer onwenselijke maatregelen voor het jaar 2015 (nog) niet worden doorgevoerd. Het begrote tekort ad € 259.815 zal daarom worden onttrokken aan de reserves.

Voor de jaren na 2015 zal moeten worden gezorgd dat deze weer kostendekkend zijn. Vanzelfsprekend gaat de voorkeur uit naar het verhogen van de inkomsten. Als dit in onvoldoende mate mogelijk blijkt, dan zal de organisatie moeten inkrimpen en zal het activiteitsniveau moeten worden teruggebracht. Dit laatste is vanwege de groei van de stad, de ambities die er zijn en het belang van een goede promotie en toeristisch beleid niet wenselijk. In de meerjarenbegroting is echter uit voorzichtigheid vanaf 2016 gerekend met lagere opbrengsten uit opdrachten en gereduceerd budget voor activiteiten en personeel (dus een kleiner team). De bedachte bezuinigingen zullen enkel worden doorgevoerd als deze strikt noodzakelijk zijn.

In 2014 is in nauwe samenwerking met de Gemeente Utrecht gezamenlijke huisvesting voor Stichting Toerisme Utrecht en Stichting Cultuurpromotie Utrecht gevonden in het Utrechtse Stadhuis. Rond de jaarwisseling 2014-2015 zijn deze ruimtes betrokken. De éénmalige en structurele kosten van deze nieuwe huisvesting zijn verwerkt in de begrotingen.

Met deze gezamenlijke huisvesting wordt een belangrijke stap gezet in de nauwere samenwerking van de beide stichtingen. In 2015 wordt de samenwerking verder uitgebouwd. De nu voorliggende meerjarenbegroting is nog gebaseerd op de huidige vorm en taken van Toerisme Utrecht. Veranderingen in de organisatie en ontwikkelingen en tendensen in 2015 worden verwerkt in de begroting 2016, die in de tweede helft van 2015 wordt opgesteld. Indien nodig zal dan eveneens een geactualiseerde meerjarenbegroting worden gemaakt.

Begroting 2015

RESULTAATGEBIED	KOSTEN	DEKKING				RESULTAAT
1: Stimuleren toeristische en zakelijk toeristische bekendheid en imago van de stad	<i>€ 398.873</i>	<i>€ 244.994</i>	<i>€ 100.000</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 344.994</i>	<i>-€ 53.879</i>
2: Stimuleren dag- en verblijfs-toerisme	<i>€ 1.514.861</i>	<i>€ 252.946</i>	<i>€ 585.100</i>	<i>€ 562.724</i>	<i>€ 1.400.770</i>	<i>-€ 114.091</i>
3: Stimuleren van bestedingen per bezoeker	<i>€ 960.120</i>	<i>€ 360.010</i>	<i>€ 18.225</i>	<i>€ 502.584</i>	<i>€ 880.819</i>	<i>-€ 79.301</i>
4: Kennis en Netwerkorganisatie Toerisme Utrecht	<i>€ 143.894</i>	<i>€ 80.550</i>	<i>€ 0</i>	<i>€ 50.800</i>	<i>€ 131.350</i>	<i>-€ 12.544</i>
Totaal	€ 3.017.748	€ 938.500	€ 703.325	€ 1.116.108	€ 2.757.933	-€ 259.815

Begroting 2015-2020

	Begroting 2015			Begroting 2016			Begroting 2017			Begroting 2018			Begroting 2019			Begroting 2020		
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Opdrachten																		
Opdrachten Utrecht Marketing																		
Gemeente Utrecht : structureel	638.500			638.500			638.500			638.500			638.500			638.500		
Gemeente Utrecht : additioneel	100.000			0			0			0			0			0		
Provincie Utrecht: additioneel	59.950			0			0			0			0			0		
Externe Opdrachtgevers	510.150			217.500			217.500			217.500			217.500			217.500		
Nog te verwerven	0			125.770			145.770			168.770			191.770			214.770		
Totaal		<u>1.308.600</u>			<u>981.770</u>			<u>1.001.770</u>			<u>1.024.770</u>			<u>1.047.770</u>			<u>1.070.770</u>	
Informatie & Bemiddeling																		
Gemeente Utrecht	300.000			300.000			300.000			300.000			300.000			300.000		
Totaal		<u>300.000</u>			<u>300.000</u>			<u>300.000</u>			<u>300.000</u>			<u>300.000</u>			<u>300.000</u>	
TOTAAL OPDRACHTEN			1.608.600			1.281.770			1.301.770			1.324.770			1.347.770			1.370.770
Overige opbrengsten																		
Opbrengsten Retail																		
Geschenkbonnen																		
Omzet	1.519.000			1.543.550			1.571.201			1.596.465			1.626.354			1.658.881		
Inkoopwaarde	1.435.001			1.463.701			1.492.975			1.522.835			1.553.292			1.584.357		
		<u>83.999</u>			<u>79.849</u>			<u>78.226</u>			<u>73.630</u>			<u>73.063</u>			<u>74.524</u>	
Balieartikelen																		
Omzet	163.200			166.464			169.793			173.189			176.653			180.186		
Inkoopwaarde	83.232			84.897			86.595			88.326			90.093			91.895		
		<u>79.968</u>			<u>81.567</u>			<u>83.199</u>			<u>84.863</u>			<u>86.560</u>			<u>88.291</u>	
Overige																		
Omzet	11.381			11.609			11.841			12.078			12.320			12.566		
Inkoopwaarde	10.595			10.807			11.023			11.243			11.468			11.698		
		<u>786</u>			<u>802</u>			<u>818</u>			<u>834</u>			<u>851</u>			<u>868</u>	
TOTAAL OPBRENGSTEN RETAIL			164.753			162.218			162.242			159.327			160.474			163.683
Opbrengsten Activiteiten																		
Rondleidingen en dagtochten																		
Omzet	29.495			30.085			30.687			31.301			31.927			32.565		
Inkoopwaarde	21.067			21.489			21.918			22.357			22.804			23.260		
		<u>8.428</u>			<u>8.597</u>			<u>8.769</u>			<u>8.944</u>			<u>9.123</u>			<u>9.305</u>	
Domtoren																		
Omzet	561.874			578.174			594.952			612.223			630.000			648.298		
Inkoopwaarde	14.471			14.761			15.056			15.357			15.664			15.977		
		<u>547.402</u>			<u>563.413</u>			<u>579.897</u>			<u>596.866</u>			<u>614.336</u>			<u>632.321</u>	
Groepsarrangementen																		
Omzet	208.637			212.810			217.066			221.407			225.835			230.352		
Inkoopwaarde	118.395			120.762			123.178			125.641			128.154			130.717		
		<u>90.243</u>			<u>92.047</u>			<u>93.888</u>			<u>95.766</u>			<u>97.681</u>			<u>99.635</u>	
Participatiebijdragen																		
Omzet	84.025			85.405			86.814			88.250			89.715			91.209		
Inkoopwaarde	0			0			0			0			0			0		
		<u>84.025</u>			<u>85.405</u>			<u>86.814</u>			<u>88.250</u>			<u>89.715</u>			<u>91.209</u>	
Overige																		
Omzet	6.722			6.839			6.959			7.081			7.206			7.333		
Inkoopwaarde	2.130			2.172			2.216			2.260			2.305			2.351		
		<u>4.592</u>			<u>4.667</u>			<u>4.744</u>			<u>4.821</u>			<u>4.901</u>			<u>4.982</u>	
TOTAAL OPBRENGSTEN ACTIVITEITEN			734.690			754.130			774.111			794.647			815.756			837.452
TOTAAL OPBRENGSTEN		<u>2.508.043</u>			<u>2.198.118</u>			<u>2.238.123</u>			<u>2.278.744</u>			<u>2.323.999</u>			<u>2.371.905</u>	
Inkoopkosten Utrecht Marketing (projecten)																		
Out of Pocket kosten	899.564			463.770			463.770			463.770			467.270			472.270		
		<u>899.564</u>			<u>463.770</u>			<u>463.770</u>			<u>463.770</u>			<u>467.270</u>			<u>472.270</u>	
TOTAAL DIRECTE KOSTEN			899.564			463.770			463.770			463.770			467.270			472.270
Algemene kosten																		
Loonkosten en overige personeelskosten	1.328.490			1.240.245			1.271.156			1.302.840			1.335.315			1.368.603		
Huisvestingskosten	267.393			221.032			225.151			229.353			233.639			238.011		
Afschrijvingskosten	48.507			45.591			45.591			45.591			45.591			45.591		
Algemene kosten	202.347			207.407			211.555			215.786			220.102			224.504		
Bank- en rentekosten	3.060			3.181			3.305			3.431			3.560			3.691		
Onvoorzien	18.497			17.175			17.568			17.970			18.382			18.804		
		<u>1.868.294</u>			<u>1.734.631</u>			<u>1.774.326</u>			<u>1.814.971</u>			<u>1.856.589</u>			<u>1.899.204</u>	
TOTAAL ALGEMENE KOSTEN			1.868.294			1.734.631			1.774.326			1.814.971			1.856.589			1.899.204
TOTAAL BEDRIJFSKOSTEN		<u>2.767.858</u>			<u>2.198.401</u>			<u>2.238.096</u>			<u>2.278.741</u>			<u>2.323.859</u>			<u>2.371.474</u>	
RESULTAAT		<u>-259.815</u>			<u>-283</u>			<u>27</u>			<u>3</u>			<u>140</u>			<u>432</u>	

6. AMBITIES VAN TOERISME UTRECHT

AMBITIES BINNEN DE UTRECHTSE VRIJETIJDSECONOMIE

De toeristische en bredere vrijetijdssector zijn een belangrijk voor de economie van Utrecht. De sector is goed voor 7 % van de werkgelegenheid en draagt bij aan het leef- en vestigingsklimaat voor bewoners en bedrijven.

Ondanks de inzet op toerisme de afgelopen jaren, is het aantal dagbezoeken aan de stad gedaald. De terugval in het toeristisch bezoek aan Utrecht is een belangrijk signaal voor de stad. Maar de jarenlange investeringen en de toenemende samenwerking werpen wel degelijk hun vruchten af: Utrecht wordt steeds bekender als bestemming en het toeristische imago van Utrecht is de afgelopen vier jaar opvallend positiever geworden. Het is nu tijd om dit positieve imago en de bekendheid om te zetten naar groei in bezoeken aan de stad. Met nieuwe attracties als TivoliVredenburg, DOMunder, de verjaardag van icoon nijntje en de komst van de Tour de France in 2015, kan Utrecht een schaa sprong maken.

Wil Utrecht mee blijven doen in de concurrentie om bezoekers met steden als Rotterdam, Den Haag en Amsterdam, dan is die schaa sprong ook hard nodig. Ook deze steden hebben te maken met bezuinigingen, maar relatief gezien investeren deze steden nog steeds veel meer in marketing van de stad dan Utrecht.

In dit hoofdstuk staan de ambities beschreven die bijdragen aan het mogelijk maken van de schaa sprong in het aantrekken van meer bezoekers en bestedingen. Daar zijn echter wel aanvullende financiële middelen voor nodig. Om het tij van teruglopende bezoekers-aantallen te keren, bij te kunnen blijven bij de concurrentie én de kansen die er liggen te verzilveren, zal meer dan de afgelopen jaren moeten worden geïnvesteerd in de leisuresector en zakelijk toeristische sector. Toerisme Utrecht zal blijven inzetten op cofinanciering vanuit de markt, maar raadt de gemeente Utrecht ook aan om extra te investeren.

De volgende projecten kunnen alleen worden gerealiseerd met extra financiële middelen:

Utrecht informatiepunt stationsgebied, permanent

Omdat een groot deel van de bezoekers aan de stad aankomt via het Centraal Station is het noodzakelijk om een permanent informatiepunt in het stationsgebied te voeren. Dit zou een aanwinst zijn voor een gastvrije ontvangst van de toenemende bezoekersstromen.

Cityhosts

Daarop aansluitend heeft Toerisme Utrecht de ambitie om ontvangst en verblijf in de stad nog gastvrijer en persoonlijker te maken door tijdens grote evenementen en andere piekmomenten Cityhosts in te zetten: vrijwilligers die op belangrijke aankomstpunten en kruispunten als gastheer of gastvrouw mensen welkom heten in Utrecht en van informatie voorzien. In 2015 bestaat een soortgelijke functie al binnen het totale vrijwilligersfunctieboek van Le Tour Utrecht. Afgesproken is om de ervaringen en de vrijwilligersinfrastructuur voor deze gastheerschapfunctie van Le Tour Utrecht door te vertalen naar Utrecht Cityhosts in 2016. Toerisme Utrecht en Le Tour Utrecht zullen daarvoor in 2015 al nauw samenwerken.

Utrecht Welcome Card

Een belangrijk en wenselijk middel dat vanaf 2015 in de markt gezet zou kunnen worden is de Utrecht Welcome Card. Een dergelijke citycard draagt bij aan een gastvrij ontvangst en verhoogt de bestedingen.

Outputindicatoren

Inzet TU	Van 2013/2014	Ambitie 2020
Infobalie HC	Pilot in 2014: 1.400 contactmomenten per week	1.800 contactmomenten per week
Cityhosts (Ambitie)	Start in 2015	150 Cityhosts die ingezet worden tijdens (grote) evenementen en het hoogseizoen
Welcomecard (Ambitie)	Start in 2015	Bepalen 2014, 4 ^e kwartaal
Ticketshop (Ambitie)	Verkoop tickets 1 attractie (Domtoren)	Verkoop tickets 10 attracties/activiteiten

Mogelijk vanaf 2016: Cultuurpromotie

Vanwege de raakvlakken tussen toerisme en cultuur en de overlap in doelgroepen en taken zullen Toerisme Utrecht en Stichting Cultuurpromotie Utrecht in 2015 nauwer gaan samenwerken en de mogelijkheden om samen te gaan in één organisatie onderzoeken.

In 2014 hebben Toerisme Utrecht en SCU gezamenlijk vijf projecten benoemd waarvoor zij in 2015 een gemeenschappelijke aanpak willen ontwikkelen, met de intentie vanaf 2016 een gezamenlijke aanpak te kunnen implementeren:

- Partner- en contribuantenmodel
- Advertentieacquisitiebeleid
- Persbeleid
- Informatievoorziening
- Onderzoeken mogelijkheden van een meer efficiënte distributie.

Wanneer de versterking van de samenwerking tussen Toerisme Utrecht en Cultuurpromotie Utrecht in de toekomst uitmondt in een fusie, dan zal 'cultuurpromotie' een belangrijke activiteit worden binnen de nieuwe organisatie. Ook de organisatie van de Culturele Zondagen één van de producten van de nieuwe organisatie worden. De strategie en activiteiten zullen dan voortvloeien uit de huidige strategie en activiteiten van Stichting Cultuurpromotie Utrecht.

Mogelijk vanaf 2016: Evenementenmarketing

Grote en/of bijzondere evenementen trekken veel mensen naar de stad. Het zijn belangrijke 'laders' van het merk Utrecht (zie Utrechtverhaal) en economisch interessant vanwege te boeken overnachtingen, maar vooral vanwege het grote potentieel om de verblijfsduur te verlengen. Door arrangementen aan te bieden kunnen bezoekers worden verleid na het evenement nog te gaan eten, te blijven slapen en volgende dag meer te doen en besteden.

In de toekomst is binnen een bredere marketingorganisatie een functie als evenementenregisseur goed mogelijk. Evenementen die passen bij het karakter van Utrecht en bijdragen aan de (inter)nationale positionering en het merk van Utrecht worden extra ondersteund. Aanvullend kan actieve acquisitie worden ingezet om dergelijke evenementen naar Utrecht te halen.

Overige ambities

- *Merkcommunicatie stad Utrecht:* de afgelopen jaren leverde Toerisme Utrecht in beperkte mate Utrecht-promotiemateriaal aan congres- en evenementenorganisatoren om uit te delen aan hun bezoekers en intermediairs (organisatoren, journalisten, etc.). Omdat de samenwerking in de stad en het besef van het gezamenlijk uitdragen van het merk 'Utrecht' steeds groter wordt, neemt de behoefte aan dergelijk promotiemateriaal toe (pennen, tasjes, gadgets, informatie, Utrecht-rollbanners, etc.). Het consequenter uitdelen van Utrecht-promotiemateriaal op dergelijke evenementen, maar ook tijdens handelsmissies en beurspresentaties in het buitenland draagt bij aan het uitdragen van het merk Utrecht. Met extra financiële middelen kan dergelijk materiaal worden gemaakt om in de toekomst het merk Utrecht gezamenlijk uit te dragen. (Het reguliere budget van Toerisme Utrecht is voor dergelijke extra middelen niet toereikend meer.)
- *Intensivering campagnes:* De campagnes die Toerisme Utrecht voert hebben door beperkt campagnebudget een relatief beperkt bereik. De nationale campagne wordt voornamelijk in de regio ingezet. De effectiviteit van de campagne zou groter zijn als op nationaal niveau campagne gevoerd kan worden. Daarvoor is het huidige budget echter niet toereikend. Ook voor de internationale profilering geldt dat er meer bereikt kan worden en naast imago meer kan worden ingezet op conversie (daadwerkelijk bezoek). Ook daarvoor is aanvullend budget nodig.
- *Utrecht Ticketshop:* In 2014 is een start gemaakt met de verkoop van Domtoren tickets online, in 2015 wordt er gekeken of ook andere door Toerisme Utrecht verkochte tickets via dit systeem kunnen worden aangeboden aan bezoekers. Bij een succesvolle implementatie zou de verkoop verder uitgebreid kunnen worden naar andere producten en partijen in de stad. Op deze manier wordt niet alleen de dienstverlening voor de bezoeker verbeterd, maar ook de cross-sell mogelijkheden waardoor bestedingen toenemen.
- *Trajectum Lumen:* Toerisme Utrecht voert al een aantal jaar de marketing voor lichtkunstroute Trajectum Lumen uit. Daarvoor was tot en met 2013 extra financiering beschikbaar. In 2014 heeft Toerisme Utrecht de marketing onderhouden door middel van de website, sociale media, een app en plattegronden. In 2015 moeten nieuwe plattegronden gedrukt worden. Daarnaast moet ook de Trajectum-Lumen app worden ge-update om te kunnen blijven functioneren op de nieuwe mobiele besturingssystemen. Het reguliere marketingbudget is daarvoor niet toereikend.

Begroting Ambities binnen de Utrechtse Vrijtijdseconomie

De begroting in hoofdstuk begrotingen zijn gebaseerd op het basisbedrag van de structurele opdracht. Onderstaande ambities kunnen alleen worden gerealiseerd met additionele financiële middelen.

RESULTAATGEBIED	KOSTEN	DEKKING			
	Totaal	Structurele Opdracht	Externe inkomsten	Eigen inkomsten TU	Totaal
5: Ambities van Toerisme Utrecht					
Welcome Card	€ 200.000	€ 0	€ 200.000	€ 0	€ 200.000
Evenementenmarketing (uitbreiding)	€ 75.000	€ 0	€ 75.000	€ 0	€ 75.000
Merckcommunicatie stad (uitbreiding)	€ 25.000	€ 0	€ 25.000	€ 0	€ 25.000
Integratie STU en SCU	€ 75.000	€ 0	€ 75.000	€ 0	€ 75.000
Utrecht infopunt Hoog Catharijne	€ 160.000	€ 0	€ 160.000	€ 0	€ 160.000
Cityhosts	€ 250.000	€ 0	€ 250.000	€ 0	€ 250.000
Ticketshop	€ 50.000	€ 0	€ 50.000	€ 0	€ 50.000
Intensivering nationale campagnes, vergroten bereik nationaal	€ 75.000	€ 0	€ 75.000	€ 0	€ 75.000
Intensivering internationale campagne, mogelijk via ABHZ	€ 75.000	€ 0	€ 75.000	€ 0	€ 75.000
Update Trajectum Lumen app	€ 25.000	€ 0	€ 25.000	€ 0	€ 25.000
	€ 1.010.000	€ 0	€ 1.010.000	€ 0	€ 1.010.000

SCHAALSPRONG DOOR LOSLATEN GEOGRAFISCHE EN SECTORALE GRENZEN

Niet alleen in de vrijetijdseconomie liggen veel kansen, ook op andere economische gebieden. Utrecht is bijvoorbeeld de meest competitieve regio. Met grootschalige ontwikkelingen als Leidsche Rijn, Papendorp, het stationsgebied en het Utrecht Sciencepark is Utrecht klaar om een schaa sprong te maken. Het gaat echter niet alleen om de fysieke ‘harde’ elementen, er is mentaal nog een nieuwe mind-set nodig. Utrecht moet groter denken. Daarvoor is het nodig om grenzen los te laten. Niet alleen geografische grenzen, maar ook sectorale grenzen.

Geografische grenzen loslaten

Vanuit bezoekersperspectief gezien spelen gemeente- en provinciegrenzen geen rol, zeker niet voor internationale bezoekers. Een bezoeker heeft niet door dat wanneer hij het Waterliniemuseum op Fort Vechten bezoekt, hij de gemeente Utrecht verlaten heeft. Een internationale bezoeker die vanuit Amsterdam binnen een half uur reizen Utrecht bezoekt, heeft zelfs niet door dat hij Amsterdam verlaten heeft. Toerisme Utrecht heeft al een regionale strategie ingezet door Utrecht als the heart of Holland te positioneren. De ambitie is om deze strategie uit te breiden en daarbij samen te werken met de andere bestemmingsgebieden binnen de provincie Utrecht. De regio Utrecht zal dan steeds meer als één bestemmingsgebied worden gepositioneerd binnen Nederland. Op internationaal schaalniveau sluit Utrecht aan op de strategie van het NBTC waarin Nederland als een grote stad met verschillende districten gepositioneerd wordt. Utrecht kan worden gezien als het district van erfgoed (landhuizen en kastelen en militair erfgoed) en het district waar men goed kan fietsen. Eenzelfde strategie kan worden toegepast op een lager schaalniveau. Samen met de andere bestemmingsgebieden wil Toerisme Utrecht in 2015 de ‘districten’ van de regio Utrecht definiëren, die elk hun eigenheid hebben waardoor ze elkaar aanvullen. Bijvoorbeeld de steden Utrecht en Amersfoort, de Utrechtse Heuvelrug en het Kromme Rijngebied (groen, kwaliteit van leven, bloesemroute), het Vechtgebied (water) en het Groene Hart (groen, Hollands landschap). De achterliggende gedachte is de bestemming Utrecht als geheel aantrekkelijker maken en verblijfsduur verlengen

Ook zal aansluiting worden gezocht bij de strategie van het NBTC waarin regio’s binnen Nederland thematisch aan elkaar verbonden worden. Een goed voorbeeld daarvan is het Van Goghjaar in 2015, waarin het Brabantse Nuenen door het Van Gogh fietspad en het Noord Brabants Museum verbonden wordt aan Amsterdam (Van Gogh museum) en de Veluwe (het Kröller Möller museum). Een bezoeker die alle drie bezoekt beleeft dit als één geheel zonder te beseffen dat hij verschillende provincies bezoekt. Bovendien zou zonder het Van Gogh fietspad geen buitenlander naar het Brabantse Nuenen komen. In 2017 kan Utrecht op eenzelfde manier profiteren van het jaar van ‘de Stijl’, bijvoorbeeld door de verbinding te leggen tussen Utrecht (Rietveld), Amersfoort (Mondriaan) en het Gemeentemuseum in Den Haag (meest brede collectie De Stijl wereldwijd).

In de zakelijk toeristische markt zal de regio als één bestemming worden gepositioneerd. De afstanden tussen gebieden zijn zo klein, het maakt voor zakelijke bezoekers niet uit dat zij in Amersfoort of op de Heuvelrug slapen tijdens een evenement op het Sciencepark Utrecht, of andersom. Uiteindelijk versterken gebieden elkaar door als één gebied samen te werken en Utrecht als groene, gezonde en slimme regio te profileren.

Sectorale grenzen loslaten

In 2014 is Toerisme Utrecht een van de initiatiefnemende partijen geweest voor het 'Verhaal van Utrecht', waarin inmiddels een zeer breed netwerk van organisaties uit verschillende sectoren samenwerkt aan gezamenlijke citymarketing.

Met het gezamenlijk formuleren van het 'Verhaal van Utrecht' en de merkwaarden Bright, Inspiring en Welcoming zijn de eerste stappen gezet in het bouwen aan het merk Utrecht. Het vormt de basis om vanuit verschillende organisaties vanuit diverse organisaties dezelfde boodschap over Utrecht uit te stralen in de marketing. Zo versterkt de marketing van partijen elkaar. Dat is in de praktijk al gebeurd in de campagnes van het Utrecht Sciencepark, de campagne van CMU en Toerisme Utrecht en het promotiefilmpje van Le Tour Utrecht.

Wanneer diverse organisaties en sectoren hun doelstellingen, markten en strategieën op elkaar afstemmen, dan kan op de gezamenlijke belangen en doelstellingen sectoroverstijgend worden samengewerkt. Een voorbeeld is internationalisering. Diverse organisaties in de regio opereren in internationale markten en profileren Utrecht in die markten. Toeristisch gezien is Duitsland bijvoorbeeld één van de belangrijkste markten voor Utrecht. Ook in de internationaliseringsagenda van EBU en van de Gemeente Utrecht is Duitsland een belangrijke doelmarkt. Toerisme Utrecht streeft naar meer afstemming en samenwerking zodat bijvoorbeeld een campagne en informatiemiddelen van Toerisme Utrecht een handelsmissie van Invest Utrecht kunnen versterken. In de komende jaren zal ook meer worden afgestemd met de corporates om hun motieven, ambities en doelstellingen op het gebied van internationale groei te verbinden aan hetgeen Toerisme Utrecht doet en zo te faciliteren en versterken.

Maar marketing gaat verder dan het uitstralen van dezelfde merkwaarden en afstemming van doelgroepen en doelmarkten. Het merk Utrecht zou sturend moeten zijn bij productontwikkeling en strategische keuzes in verschillende sectoren. De sectoren hebben immers allemaal invloed op elkaar. Voor bedrijven die zich in Utrecht willen vestigen zijn niet alleen het ondernemingsklimaat en de aanwezigheid van goede kennisinstellingen van belang, voor de werknemers moet ook het woonmilieu aantrekkelijk zijn. Wil een stad talent vasthouden, dan moeten er bijvoorbeeld passende starterswoningen en kinderopvang zijn. Van invloed op het aantrekkelijk wonen zijn de aanwezige vrijetijdsvoorzieningen. Bewoners willen immers in hun vrije tijd lekker uit eten en een museum bezoeken in een leuke omgeving. Andersom heeft het ondernemingsklimaat ook invloed op het vrijetijdsaanbod en het woonmilieu: zonder een goed ondernemingsklimaat zijn er geen aantrekkelijke winkels of restaurants.

Door het merk Utrecht leidend te laten zijn in strategische keuzes, wordt 'het product' Utrecht als geheel sterker en daarmee de totale economie van de stad en regio.

Brede marketingorganisatie voor stad en regio

Het proces richting brede, regionale marketing van Utrecht wordt nu vormgegeven en uitgevoerd door het 'City Brand Netwerk Utrecht' waarin verschillende organisaties met elkaar afstemmen. Voor de stap richting intensievere gezamenlijke city- en regiomarketing met een sterk merk en gezamenlijke doelstellingen, is sterkere borging en binding noodzakelijk. Daarvoor is in toekomst een slagkrachtige marketingorganisatie nodig. In 2015 wordt met de betrokken partijen verder verkend hoe de organisatie van city- en regiomarketing vormgeven kan worden. Voor de bezoekersmarkt is Toerisme Utrecht al de uitvoerende citymarketingorganisatie. De samenwerking met Stichting Cultuurpromotie vanaf 2015 is al een eerste stap richting een bredere marketingorganisatie. Die samenwerking kan worden doorontwikkeld tot een bredere marketingorganisatie, waarin de verbindingen met andere sectoren gelegd wordt en sectoroverstijgende marketing wordt uitgevoerd.

BIJLAGE 1: WAT IS DE TOEGEVOEGDE WAARDE VAN TOERISME UTRECHT?

Toerisme Utrecht maakt het vrijetijds- en zakelijk toeristische aanbod van de stad Utrecht als collectief zichtbaar bij bewoners, bezoekers, touroperators, pers en meetingplanners. Waar winkels communiceren over winkels, musea communiceren over musea en hotels communiceren over hotels, is Toerisme Utrecht de enige organisatie die communiceert over Utrecht als geheel.

Toerisme Utrecht is bovendien de enige organisatie die Utrecht zichtbaar op de internationale leisure en MICE markt. Daardoor heeft Toerisme Utrecht een breed bereik: bewoners, regionale, nationale en internationale bezoekers, met een leisure of een zakelijk motief.

Daarmee is Toerisme Utrecht een belangrijk instrument om de reputatie van de stad te versterken op het gebied van vrijetijdseconomie. De marketingorganisatie bewerkt het hele kanaal, vanaf het versterken van de reputatie van Utrecht tot en met het ontvangen van de gasten in de stad. Van acquisitie tot aan het hartelijk welkom heten van gasten in de stad zelf.

Bij wie maakt zij het verschil?

Bij iedereen (van lokaal tot internationaal), zodra het om het totale beeld van het vrijetijdsaanbod van de stad gaat

Bij de media, omdat deze zoekt naar 1 faciliterende organisatie die kennis van zaken heeft op het gebied van vrijetijdseconomie

Bij de meetingplanners, omdat deze in eerste instantie niet op zoek zijn naar één specifieke congresaccommodatie, maar naar een aantrekkelijke bestemming waar ze terecht kunnen (om vervolgens voor een accommodatie te kiezen).

Bij de travel trade, omdat zij op zoek zijn naar arrangementen die een thema overstijgen. Klanten van touroperators kiezen op bestemmingsniveau (dagje Utrecht) en minder op productniveau (uitverkoop bij V&D)

Bij de gasten van het bezoekersaanbod (ook bewoners), die graag on the spot informatie willen over de stad en dat wat er te beleven valt.

Bij de gemeente, omdat Toerisme Utrecht:

- marketinginformatie heeft over de vrijetijds- en MICE markt en hierover kan adviseren;
- invulling kan geven (uitvoering) aan de doelstellingen van de gemeente op het gebied van de vrijetijdseconomie;
- Toerisme Utrecht concreet inzet op het versterken van de bekendheid en het imago van de stad (in het bijzonder de vrijetijdseconomie), en de omzetten in de stad (via al haar inspanningen).

Bij de marktpartijen, omdat Toerisme Utrecht:

- marketinginformatie heeft;
- samenwerkt met nationale/internationale communicatiepartners die wel met een intermediair zaken doen (zoals Toerisme Utrecht), maar niet zomaar met een individuele aanbieder (zoals een hotel);
- direct reputatie- en/of omzetversterkend werkt voor aanbieders in de stad via bijv campagnes, ontvangsten van meetingplanners, media, touroperators etc.;
- als neutrale partner de verbindende en uitvoerende organisatie is voor collectieve campagnes (leisure en zakelijk toeristisch) van stedelijke partners/aanbieders.

Toerisme Utrecht maakt geen beleid voor de vrijetijdseconomie van de stad. Zij ondersteunt de gemeente bij de realisatie van haar doelstellingen, door zich in te spannen om meer omzet te genereren (en daarmee werkgelegenheid te creëren) bij het vrijetijds- en zakelijk toeristisch aanbod van de stad. Het gewenste imago van de stad, het verhogen van bezoekersaantallen en het verlengen van het bezoek zijn middelen om dit voor elkaar te krijgen.

Live like a local

**Perspectief
Toerisme 2020**

Gemeente Utrecht

[Utrecht.nl](https://www.utrecht.nl)

Inhoud

Beleidscontext en inleiding	3
Huidige toeristische vraag en economische betekenis	6
Relevante markttrends	12
Verwachte vraagontwikkeling tot 2020	14
Ambitie en algemene doelen	16
Motto Live like a local	17
Inhoudelijke focus op vier thema's	18
Beoogd resultaat	22
Organisatie en uitvoering	23
Randvoorwaarden	24
Budget	26

Colofon

Uitgave

Gemeente Utrecht, april 2015

Fotografie

www.utrechttoolkit.nl, Toerisme Utrecht, Ramon Mosterd

Vormgeving

Tappan Communicatie, Den Haag

Beleidscontext en inleiding

Voor u ligt het Perspectief Toerisme 2020, dat een doorkijk geeft naar de belangrijkste ontwikkelingen in de toeristische markt voor de komende jaren en hoe we hier als gemeente Utrecht met onze stakeholders op willen inspelen. Het vormt een nadere uitwerking van twee lopende beleidskaders, namelijk de Economische Agenda 2012-2018 en de Hotelnota 2020. In de Economische Agenda 2012-2018 is toerisme benoemd als opgave om de vorming van een internationaal gastvrijheidscluster te bevorderen. De Hotelnota 2020, waarin we inzetten op 1.000 nieuwe hotelkamers in 10 jaar tijd, is eveneens leidend voor de voorliggende uitwerking.

Het Perspectief Toerisme 2020 sluit aan bij het door de raad aangenomen amendement (d.d. 22 maart 2012/ A13 Stads promotie als drager van het economisch

beleid) om stads promotie meer in handen te leggen van de stichtingen die gemeente, bedrijven, culturele en wetenschappelijke instellingen bij elkaar brengen. De inzet is hierbij om meer toeristische bezoekers en bestedingen te genereren.

De voorliggende notitie maakt duidelijk welke inhoudelijke keuzen de gemeente Utrecht maakt bij de inzet van toeristische marketing, promotie en informatievoorziening in de komende jaren. Het vormt het kader voor de activiteiten van uitvoeringspartner Stichting Toerisme Utrecht, zoals verwoord in haar Meerjarenstrategie Vrijtijds-economie 2015-2020. Stichting Toerisme Utrecht werkt de gewenste doelen en thema's één-op-één uit in haar inspanningen.

Nadere uitwerking binnen lijnen Economische Agenda 2012-2018 en Hotelnota 2020

De Economische Agenda 2012-2018 streeft naar het verwezenlijken en behouden van Utrecht als attractieve stad voor inwoners, bedrijven, organisaties en (zelfstandig) ondernemers. Het toeristisch beleid van de gemeente Utrecht maakt hiervan integraal onderdeel uit en is geformuleerd als opgave om internationale gastvrijheid te bevorderen, dat valt binnen het speerpunt 'Investeren in centrum Utrecht'. Het beleidskader geeft de volgende generieke noties voor toerisme:

"Utrecht heeft bezoekers en toeristen veel te bieden, zoals de historische binnenstad, culturele dynamiek, prettige grootte en de vele studenten. Ook voor zakelijk toerisme biedt de stad veel mogelijkheden. De focus van het toeristisch beleid ligt op het stimuleren van horeca, hotels, vrijetijdsbesteding en het aantrekken van toeristen en het vergroten van het zakelijk verblijf. We zetten in op (inter-) nationale promotie, versterking van het verblijfstoerisme en goede informatievoorziening en gastheerschap voor de bezoeker van de stad. Hierbij wordt ook gekeken naar de mogelijkheden om toerisme op het water meer te stimuleren."

In de Hotelnota 2020 zetten we in op een kwantitatief doel om in 10 jaar tijd 1.000 nieuwe hotelkamers te stimuleren. We willen hierbij inzetten op bijzondere of onderscheidende hotels (experience), doelgroep hotels en kleinschalige hotelinitiatieven. Uit de gemeentelijke Actualisatie Marktruimte Hotelnota (d.d. februari 2015) blijkt dat er inmiddels 350 kamers zijn gerealiseerd en we verwachten dat er de komende jaren marktruimte is voor 840 nieuwe hotelkamers. Op piekmomenten is er een tekort aan hotelkamers in de stad en de beoogde groei van hotelkamers betekent een stimulans voor de toeristische ontwikkeling van Utrecht in de komende jaren. Door meer kamers te creëren en met nieuwe, onderscheidende concepten meer diversiteit in doelgroepen te bedienen, wordt het toerisme de komende jaren aangejaagd.

Coalitieakkoord: toeristische marketing en promotie koppelen aan opgave citymarketing

In vergelijking met de afgelopen jaren willen we als gemeente keuzen maken, die goed passen bij actuele marktontwikkelingen. We maken hiervoor geen nieuw beleid maar sluiten aan op de afspraken in het Coalitieakkoord 2014-2018. Hierin is de wens geformuleerd om toeristische marketing en promotie te koppelen aan citymarketing. Op het gebied van citymarketing willen we de positionering van Utrecht samen met alle relevante partners in de stad (zoals Toerisme Utrecht, Utrecht Science Park, musea, Cultuurpromotie Utrecht, bedrijfsleven) verder versterken door de samenwerking te intensiveren. Daarmee kunnen we de gastvrijheid van de stad met al haar voorzieningen (muziek, film, horeca, festivals) beter laten zien en ontwikkelen. De start van de Tour de France in 2015 is daarvoor een uitgelezen mogelijkheid en katalysator.

Kansen voor toerisme verzilveren

Utrecht is een stad met een unieke dynamiek, waar voor bezoekers en toeristen veel te ontdekken valt. Onderscheidend ten opzichte van andere historische steden zijn de werven aan de Oude Gracht, het Rietveld-Schröderhuis (UNESCO werelderfgoed) en Dick Bruna's nijntje. Wandelen door de middeleeuwse binnenstad, fietsen door de groene omgeving van de stad en ontspannen op een van de terrassen, uitkijkend over het water. Een stad die bruist, met de vele studenten die daar naar hartenlust aan bijdragen. Rijk aan cultuur en historie, een inspirerende evenementen- en festivalagenda, gezellige horecapleinen en een gastvrije ontvangst. Er wordt inzet gepleegd om in 2019 voor de Romeinse Limes en Nieuwe Hollandse Waterlinie de UNESCO werelderfgoedstatus te verkrijgen. De toeristische aantrekkelijkheid van Utrecht beperkt zich niet alleen tot het centrum, maar reikt tot Leidsche Rijn (Hoge Woerd en Kasteel De Haar) en regiogemeenten als Bunnik (nationaal bezoekerscentrum Waterlinie) en Soest (park Vliegbasis Soesterberg en Nationaal Militair Museum). Juist de combinatie van historische stad met de groene, erfgoedrijke regio maakt Utrecht als bestemming interessant.

Utrecht is niet alleen geliefd onder haar bewoners, maar ook in het buitenland wordt Utrecht steeds bekender, gezien de toenemende aandacht van buitenlandse media als The Washington Post,

Toerisme als pijler in opgave city marketing

Een brede coalitie van Utrechtse marketeers is met Het Verhaal van Utrecht aan de slag gegaan, met als doel om te werken naar een citymarketingstrategie die een helder beeld van Utrecht moet geven. Dit Utrecht Brand Netwerk is een coalitie van denkers, doeners en strategische partners en bedrijven in de stad, bestaande uit Stichting Toerisme Utrecht, Cultuurpromotie Utrecht, Corio, Rabobank, Utrecht Science Park, Stichting Utrechtse Musea, Centrummanagement Utrecht, Economic Board Utrecht en gemeente Utrecht. Deze partners geloven in bundeling van krachten en gezamenlijke focus en inzet. Zij zijn nu bezig met verbreding naar andere partners in de stad en met uitwerking van het inhoudelijke verhaal.

Zij hebben een eerste fundament opgeleverd in de vorm van merkwaarden van Utrecht. Deze merkwaarden geven in samenhang het gevoel van Utrecht weer. Dit is het gevoel zoals Utrechters en bezoekers dat nu beleven én waar de Utrechtse ambitie in voelbaar is. Stichting Toerisme Utrecht is één van de founding partners van Het Verhaal van Utrecht. In de toeristische marketing/promotie en informatievoorziening van Stichting Toerisme Utrecht zijn deze merkwaarden leidend voor alle campagne inspanningen in de komende jaren.

El Correo, CNN, The New York Times en BBC.

En met de opening van het iconische TivoliVredenburg, de toeristische erfgoedattractie DOMUnder en de komst van de start van de Tour de France in 2015 liggen de kansen voor het grijpen.

De tijd is rijp om het positieve imago en de grotere bekendheid om te zetten naar het verzilveren van een groei in bezoekers en bestedingen. De urgentie om actie te ondernemen op toerisme is groot, want het aantal dagbezoekers is, net als in andere Nederlandse steden, in 2013 afgenomen en de congresmarkt stond de afgelopen jaren door de crisis onder druk. Tegelijkertijd zijn er kansen in zich gunstig ontwikkelende segmenten als wetenschappelijke

congressen, stedenvakanties en buitenlandse dag-bezoeken uit Amsterdam (zie hoofdstuk Verwachte vraagontwikkeling tot 2020). Wij zien hierdoor kansen om de aantrekkelijkheid van de stad beter over het voetlicht te brengen en het aantal (inter)nationale bezoekers en bestedingen te vergroten. Wil Utrecht mee blijven doen in de concurrentie om bezoekers met steden als Maastricht, Rotterdam, Den Haag en Amsterdam, maar zeker ook internationaal, dan is een schaa sprong nodig. Utrecht is interessant genoeg om er langer dan één dag te genieten, we hebben hiervoor als stad meer dan genoeg te bieden, maar we moeten het wel laten zien. We willen dat de bezoeker zich gemakkelijk kan bewegen, dat zij zich kan onderdompelen in de rijkheid van de stad en dat zij zich kan verbazen over de innovatieve activiteiten en voorzieningen die Utrecht kenmerkt.

In deze notitie wordt toegelicht wat de huidige vraag is van de verschillende toeristische segmenten, welke prognose wordt voorzien door deskundigen, welke ontwikkelingen en trends er zijn op het gebied van toerisme en wat dit betekent voor Utrecht. Vervolgens wordt aangegeven wat we als gemeente Utrecht willen bereiken, hoe we dat willen bereiken, hoe we dat gaan meten en wat de beoogde rol is van Toerisme Utrecht in de uitvoering van het beleid. We sluiten af met de randvoorwaarden en het budget.

Huidige toeristische vraag en economische betekenis

Het toeristisch beleid is gericht op het ontvangen, faciliteren en aantrekken van toeristen. Over het algemeen wordt een toerist gezien als iemand die vanuit een andere regio of vanuit een ander land de stad bezoekt voor een dagje uit of een meerdaags verblijf. Deskundigen maken onderscheid tussen de leisuremarkt, waarbinnen vrijetijdsmotieven centraal staan en het zakelijk toerisme, namelijk de markt van congressen, vergaderingen, trainingen en beurzen. Binnen beide segmenten onderscheiden we dagbezoek en verblijfsbezoek. Samen vormen ze de vrijetijdseconomie ofwel de toeristisch-recreatieve branche van de stad. Als definitie houden we hier de afbakening van de provincie Utrecht aan die uitgaat van de indeling volgens het Provinciaal Arbeidsplaatsen Register (PAR).

12.510 banen, goed voor 7,4% van totale werkgelegenheid

De toeristisch-recreatieve sector van Utrecht is goed voor 12.510 voltijdbanen, waarvan 11.040 directe en 1.470 indirecte werkgelegenheid. De vrijetijdseconomie draagt hiermee bij aan 7,4% van de totale werkgelegenheid in de stad.

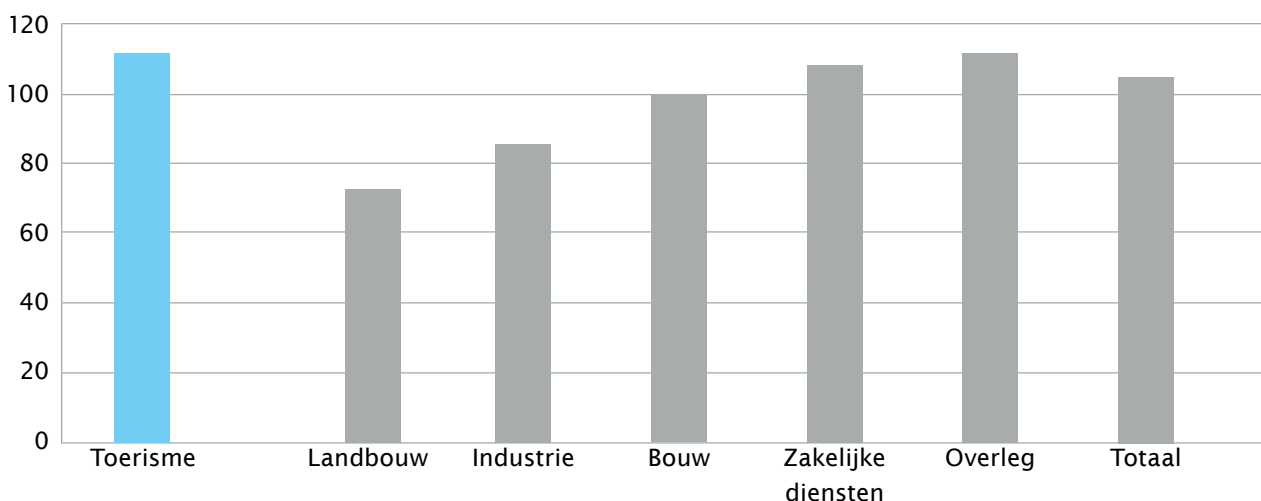
De toeristisch-recreatieve sector in Utrecht is in termen van banenvolume aanzienlijk groter dan branches als industrie en bouwnijverheid en vergelijkbaar met de sector zakelijke diensten. Als we de groei van de toeristisch-recreatieve werkgelegenheid in de afgelopen jaren (2004-2013) vergelijken met die van andere sectoren, valt op dat de sector zich positief heeft ontwikkeld.

Deelsegment

Werkgelegenheid (aantal voltijdbanen)

Dagtochten direct	3.940
Vakanties direct	390
Zakelijk toerisme direct	6.710
Alle segmenten indirect totaal	1.470
Totaal stad Utrecht	12.510
Totaal provincie Utrecht	26.200

Bron: Provincie Utrecht, ECORYS Monitor Toerisme en Recreatie 2014 (peildatum 2013)

Bron: Provincie Utrecht, ECORYS Monitor Toerisme en Recreatie 2014 (peildatum 2013, indexcijfer, 2004=100)

Jaarlijks € 1,1 mld. bestedingen, zakelijk toerisme als kurk

De ECORYS Monitor Toerisme en Recreatie 2014 laat zien dat de stad Utrecht een belangrijke economische motor is voor de provincie Utrecht. In 2013 bedroegen de toeristisch-recreatieve bestedingen in de stad Utrecht € 1,093 mld., waarvan € 607 mln. (56%) van zakelijk toerisme, € 33 mln. (3%) uit vakanties (overnachtingen) en € 453 mln. (41%) uit dagtochten. De bestedingen uit de vakantiemarkt zijn in de stad afgelopen jaren sterk gegroeid, terwijl de zakelijke markt onder druk stond. Niettemin blijft het zakelijk toerisme de kurk waarop de toeristische sector in Utrecht drijft.

Toeristisch-recreatieve bestedingen (in mln.) bestemmingsgebieden provincie Utrecht

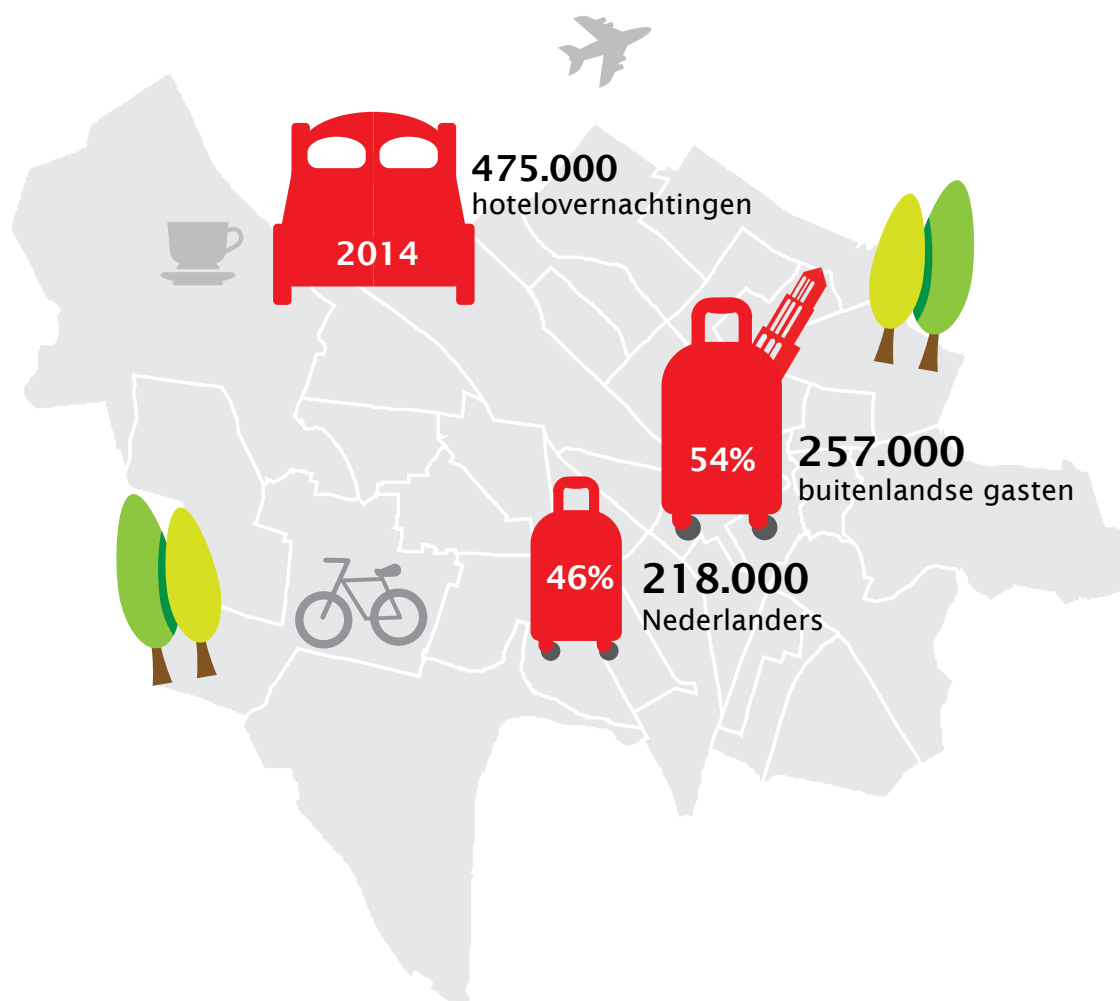
	Provincie Utrecht	Amersfoort e.o.	Groene Hart Utrecht	Utrechtse Heuvelrug	Kromme Rijn	Stad Utrecht
Zakelijk	1.427	127	287	311	61	607
Vakanties	107	9	12	50	3	33
Dagtochten	1.080	140	169	266	52	453

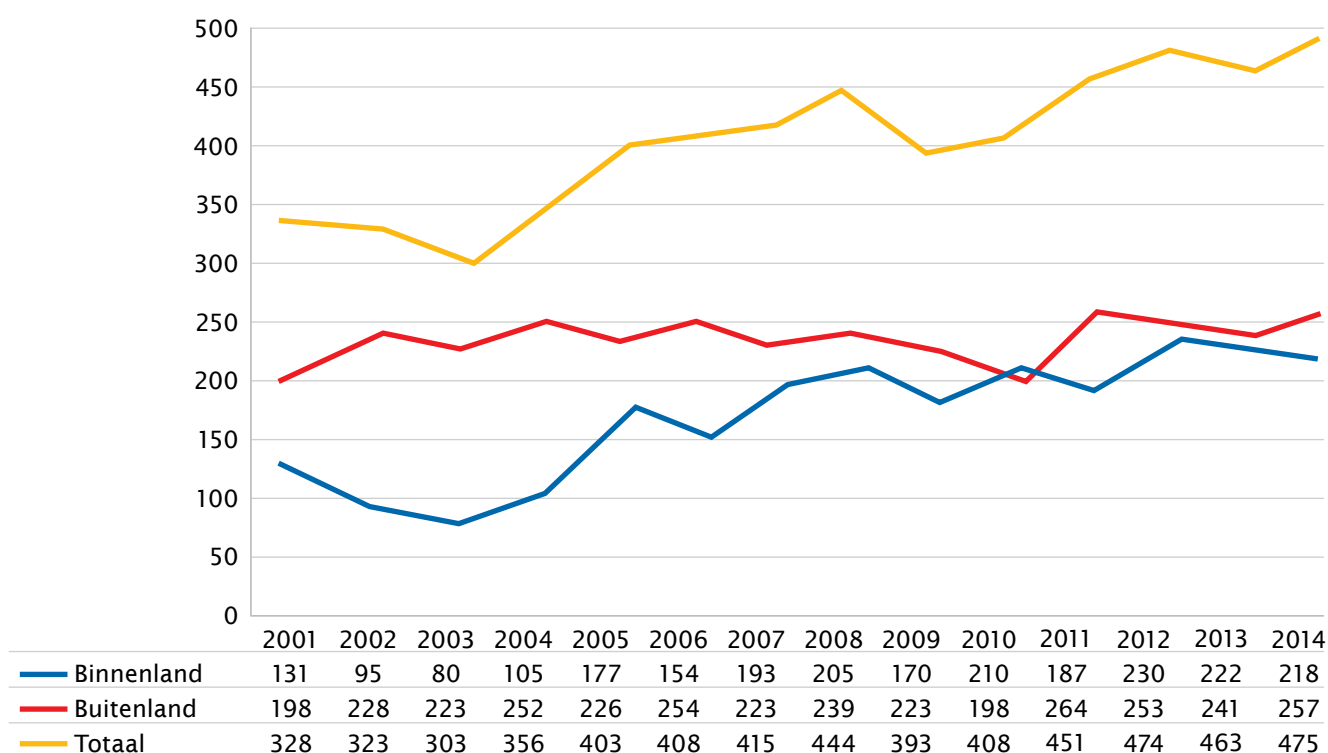
Bron: Provincie Utrecht, ECORYS Monitor Toerisme en Recreatie 2014 (cijfers 2013)

■ Provincie Utrecht
 Amersfoort e.o.
 Groene Hart Utrecht
 Utrechtse Heuvelrug
 Kromme Rijn

475.000 overnachtingen, waarvan 257.000 buitenlandse

In 2014 werden in Utrecht 475.000 hotelovernachtingen geboekt, waarvan 257.000 door buitenlandse gasten (54%) en 218.000 door Nederlanders (46%). Tussen 2003 en 2014 steeg het aantal overnachtingen met 57% van 303.000 naar 475.000.

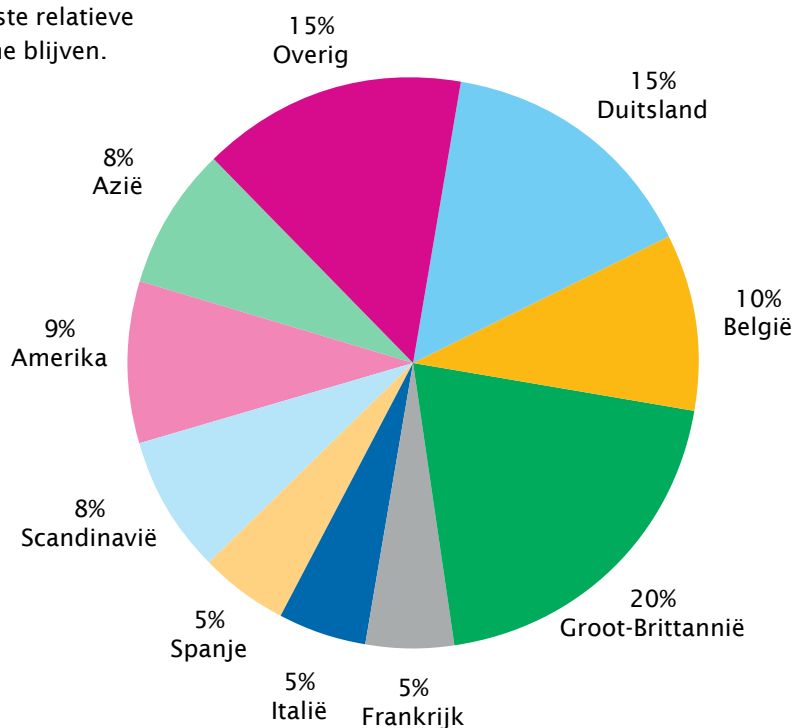

Bron: CBS (2014). Ontwikkeling aantal hotelovernachtingen in Utrecht tussen 2001 en 2014.

Buurlanden goed voor 45% van buitenlandse overnachtingen

Van de buitenlandse verblijfsgasten zijn Duitsers (15%), Belgen (10%) en Britten (20%) samen goed voor 45% van alle hotelovernachtingen. In vergelijking met 10 jaar geleden laten alle herkomstlanden groeicijfers zien, waarbij opvalt dat Spanje en Italië de grootste relatieve groei kennen, maar relatief klein qua volume blijven.

Bron: CBS (2014), bewerking Toerisme Utrecht

5 mln. dagbezoeken (90% NL), besteding leisure € 43 pp

Gemiddeld wordt er door Nederlanders € 42,00 uitgegeven per persoon per bezoek aan een Nederlandse stad. De besteding neemt vaak toe als er meer wordt gewinkeld. Een aantrekkelijk winkelaanbod is belangrijk om bezoekers in de stad te ontvangen en te laten verblijven. De horeca- en retailsector zijn hierbij gebaat: in winkels komt ongeveer 41% van de totale bestedingen terecht en in de horeca 45%. In Utrecht werd in 2013 € 43,00 per persoon per bezoek uitgegeven¹. Het aantal toeristische dagbezoeken van Nederlanders in Utrecht wordt in hetzelfde onderzoek² geschat op ca. 4,5 mln. per jaar. ECORYS heeft recent onderzoek gedaan naar het aantal buitenlandse dagbezoekers in Utrecht in een eerste meting: in 2014 hebben ca. 500.000 buitenlanders een dagbezoek aan Utrecht gebracht (bijvoorbeeld als excursieonderdeel van een rondtoer door Nederland of bezoek aan Amsterdam). In totaal schatten we dat er jaarlijks 5 mln. toeristische dagbezoeken aan Utrecht worden gebracht, waarvan zodoende 90% Nederlanders en 10% van buitenlandse herkomst.

19.500 congresdeelnemersdagen in Utrecht, besteding € 354,00 pp

Nederland is in 2013 internationaal gestegen als congresdestinatie. De International Conference & Congress Association (ICCA) inventariseert elk jaar de internationale associatiecongressen die wereldwijd plaatsvinden. Nederland staat in deze ranglijst in 2013 op de tiende plaats. Met 302 internationale congressen in 2013, sluit Nederland de top 10 van de internationale landenlijst. In 2012 vonden er 315 internationale associatiecongressen in Nederland plaats.³ Ook Utrecht doet het goed als bestemming voor internationale congressen, met name op het vlak van wetenschappelijke congressen. Dit houdt direct verband met de internationale betekenis van partners als Universiteit Utrecht en Utrecht Science Park. Utrecht was in 2013 goed voor 19.500 congresdeelnemersdagen. NBTC-NIPO heeft het aantal bestedingen buiten de deur van zakenreizigers onderzocht. Gemiddeld geven zij € 354,00 uit tijdens een meerdaagse binnenlandse zakenreis, waarvan het grootste gedeelte op gaat aan het verblijf zelf.

Overnachtingsdruk ratio Utrecht =1,4

De overnachtingsdruk ratio geeft een indicatie van de feitelijke druk van het aantal hotelovernachtingen op het inwonersvolume van een bestemming. Voor Utrecht geldt hiervoor het cijfer 1,4 en hiermee staat Utrecht onderaan in het lijstje van toeristische bestemmingen in Europa en in Nederland. Ter vergelijking: Amsterdam (13) en Lissabon (12,6) voeren de lijst aan.

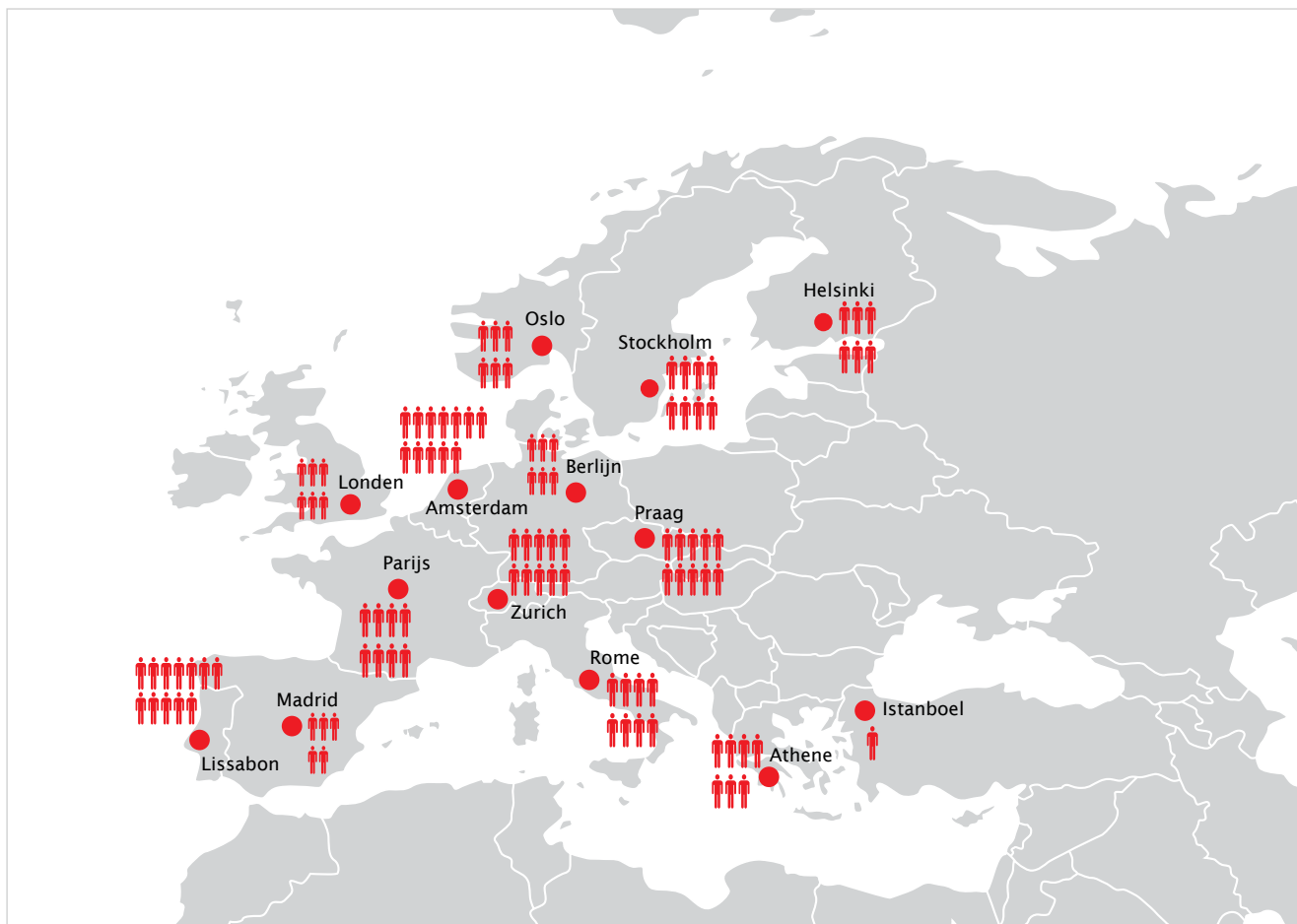
¹ NBTC-NIPO 'Toeristisch dagbezoek van Nederlanders aan steden' 2013 'Toeristisch dagbezoek van buitenlandse toeristen aan Utrecht', 2014.

² ECORYS, 'Dagbezoek van buitenlandse toeristen aan Utrecht', 2014.

³ ICCA neemt in haar statistieken alleen congressen van associaties op en hanteert de volgende criteria voor een internationaal congres: minimum van 50 participanten, georganiseerd op een reguliere basis (dus éénmalige bijeenkomsten worden niet meegeteld) en het congres moet tussen tenminste 3 landen bewegen, Bron: NBTC.

Overnachtingsdrukratio van Europese en Nederlandse steden (aantal hotelovernachtingen/aantal inwoners)

Amsterdam	13,0
Lissabon	12,6
Praag	10,3
Parijs	8,2
Rome	7,5
Maastricht	7,0
Londen	6,4
Berlijn	6,1
Den Haag	2,7
Rotterdam	2,0
Utrecht	1,4

Bron: LAGroup en Parool 2015, bewerking gemeente Utrecht

Relevante markttrends

De toeristisch-recreatieve sector, dé branche die zich bezig houdt met gastvrijheid, is onmisbaar voor Nederland. De sector genereert niet alleen werkgelegenheid, jaarlijks genieten ook miljoenen mensen van uiteenlopende vrijetijdsbestedingen. Daar komt bij dat de gastvrijheidssector, als onderdeel van het vestigingsklimaat, tevens een voorwaarde is voor de groei en bloei van andere stedelijke economische bedrijvigheid. De ondernemers in de sector moeten acteren in een snel veranderend speelveld, zoals de verandering aan vraagzijde, de brancheverbreiding, waarbij gedacht kan worden aan thuisrestaurants en particuliere verhuur, gewijzigde communicatie- en boekingsprocessen, opkomst van internationale eigenaren en flexibele arbeidsinzet. Het gaat de komende jaren om vinden en gevonden worden. We lichten hieronder markttrends toe, die uit onze consultatieronde met deskundigen en stakeholders het meest in het oog sprongen. Deze zijn relevant voor de ontwikkeling van de toeristisch-recreatieve branche van Utrecht in de periode tot 2020.

Spreadingsbeleid van NBTC en Amsterdam in tijd en ruimte

De grote steden zijn, naast de kustplaatsen, voor inkomend toerisme (bezoek uit het buitenland) de belangrijkste trekker. Amsterdam fungeert voor het internationaal toerisme als hoofdtrekkpleister. Dat gaat zo goed, dat in deze stad het aantal hotelovernachtingen in enkele jaren is gegroeid van ca. 10 mln. naar 12 mln. en de stad verwacht in 10 jaar tijd een verdere toename tot 20 mln. overnachtingen. Sinds een aantal jaren zet Amsterdam zich in om toeristen, die een bezoek aan de stad brengen, tevens naar de regio te verwijzen. Dit is om de druk op de Amsterdamse binnenstad, waar de balans tussen leefbaarheid en economisch belang het meest onder druk staat, te verkleinen. In regioverband werkt Amsterdam inmiddels samen met 15 gemeenten aan een actieve spreading van toeristen. In drie jaar tijd is het bezoek aan attractiepunten in de Amsterdamse

regio door deze aanpak met 30% gestegen. Spreading in tijd en ruimte is ook het centrale thema van het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC), dat verantwoordelijk is voor de branding en marketing van Nederland in binnen- en buitenland. Het NBTC wil toerist meer spreiden én hoogwaardige bestedingen aantrekken. Dit is nodig om een duurzame groei te kunnen realiseren. Door het spreiden van bezoekers in tijd en ruimte blijft de druk op bepaalde plaatsen op bepaalde momenten beheersbaar. De stad Utrecht opereert hier naast en in nauwe samenwerking met Amsterdam, Den Haag en Rotterdam. Het NBTC besteedt de laatste jaren meer aandacht aan Utrecht in haar campagnes en promotie-uitingen.

Groeiende behoefte aan belevenissen

De huidige bezoeker is veranderlijker en veeleisender geworden, wil overal en altijd verbonden zijn, ook op vakantie of tijdens een dagje weg. Een wereld waar je in deelt en verzamelt. Zowel spullen als ervaringen en belevingen.⁴ De bezoeker wil verrast worden door innovaties en gastvrijheid. Dit is te bereiken door samen te werken en slim te verbinden. Grootschalige (culturele) evenementen zorgen voor extra bezoekers: de bezoeker wil beleven. Er wordt gesproken van massa-individualisering: een bezoeker verwacht een gepersonaliseerd op maat gesneden programma, waarbij peer-to-peer van belang is. Wat je vrienden al hebben meegemaakt wil jij ook meemaken, en misschien nog wel bijzonderder. Toegang tot bijzondere locaties of specifieke kennis is belangrijker dan bezit. Tot slot hebben we te maken met zowel nieuwe gezinsvormen als met de vergrijzing waardoor het toeristische product op een andere manier wordt gebruikt of dient te worden benaderd.

Opkomst van social traveling

Mobiel internet en sociale media zorgen voor een snelle opkomst van social traveling: je als een local voelen en bewegen op je vakantieadres,

⁴ Bron: 'Vinden, Verrassen, Verbinden. Visie op de Nederlandse Gastvrijheidseconomie 2012'. Den Haag, 31 oktober 2013.

door bijvoorbeeld te slapen bij een plaatselijke bewoner of samen met die plaatselijke bewoner een stad te verkennen. De bezoeker wil op vakantie steeds meer opgaan in de lokale cultuur. Hier hoort ook een andere manier van overnachten bij. Het gaat niet om de perfecte hotelkamer, maar om bijzondere, kleinschalige accommodaties. Het gaat om kwaliteit en voor aandacht voor de sfeer van de bestemming. AirBenB en Wimdu zijn webplatforms die hierop inspelen en logies bij particulieren mogelijk maken buiten de reguliere structuren om. Social traveling aanbieder AirBnB heeft Utrecht samen met Den Haag benoemd als voorkeursbestemming door een actief account te voeren voor de werving van nieuwe adressen (in 2013 waren er 600 AirBnB-aanbieders in Utrecht aanvullend op het reguliere hotelkameraanbod van 1.750 kamers).

Groei van fietseconomie

Een populaire activiteit van bezoekers aan Nederland is fietsen. Zowel de binnenlandse (dag)bezoeker als de buitenlandse (meerdaagse) toerist stapt regelmatig op de fiets om de omgeving te ontdekken. 84 Procent van de Nederlanders bezit één of meer fietsen. Op jaarbasis wordt er ruim € 450 mln. besteed aan recreatief fietsen; € 201 mln. aan binnenlandse fietsvakanties (2012) en € 251 mln. tijdens

fietsdagtochten (2013). Fietsers gaven in een jaar tijd € 165 mln. uit aan consumpties tijdens het fietsen van een dagtocht. Dit is 66% van de bestedingen tijdens de fietsdagtocht. Tijdens een fietsvakantie gaven Nederlanders gemiddeld € 27,00 per persoon per dag uit, dit is 12% meer dan tijdens een gemiddelde binnenlandse vakantie (€ 24,00)⁵. Hier liggen kansen voor groei van de toeristische markt in Utrecht.

⁵ Bron: Bovag-RAI/CBS/ GfK R&T Benelux B.V., 2012/2013 en Bron: NBTC-NIPO - CVTO 2012/2013 & CVO april-sept 2009-2012.

Verwachte vraagontwikkeling tot 2020

Prognose zakelijk: eendaags aantrekkende markt en meerdaags buitenlands zeer kansrijk

Utrecht is de aantrekkelijkste stad in Nederland voor zakelijke bijeenkomsten.⁶ Over het algemeen geldt dat de zakelijke markt in Nederland, maar ook in Utrecht onder druk staat door de crisis van de laatste jaren. Volgens de samenwerkende hotelondernemers, verenigd in HOST, bestaat 70% van de hotelovernachtingen in Utrecht uit bezoekers met een zakelijk motief. Voor Utrecht is congresstoerisme zodoende de kurk waarop de hotelbranche drijft. De markt staat onder druk door dalende dagbijkomsten en lagere zaalbezettingen.⁷ Met de verwachte aantrekkende economische groei wordt door de hoteliers voor de komende jaren niettemin weer een lichte groei verwacht.

Het aantal buitenlandse zakelijke bezoekers op het Utrecht Science Park neemt toe: gemiddeld zijn er dagelijks 400 buitenlandse gasten op bezoek bij Utrecht Science Park of Universiteit Utrecht. De verwachting van Universiteit Utrecht is dat dit aantal de komende jaren gestaag zal groeien, met name voor de meerdaagse zakelijke markt. Uit de consultatieronde schatten we in dat een groeipercentage van 12% over vijf jaar haalbaar is als deze markt daadwerkelijk gaat worden bewerkt.

Prognose vakanties: buitenlandse vraag groeit sterk, vraag Nederlanders stijgt licht

De verwachting is dat het aantal buitenlandse toeristen (leisure) de komende tijd verder zal groeien, waarbij er tot 2020 een landelijke groei wordt verwacht van gemiddeld 2,4% per jaar. De inschatting van het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC) is dat de stad Utrecht hiervan goed zal weten te profiteren door de nabijheid van Schiphol op slechts 30 auto- en treinminuten. De Europese

herkomstmarkten zorgen hierbij nog steeds voor de grootste groei van internationale aankomsten. Ook gaan de intercontinentale markten een steeds grotere rol spelen voor Nederland. Amerika en Azië laten de hoogste groeipercentages zien. De belangrijkste buitenlandse markten waar de bezoekpotentie op het gebied van leisure voor Utrecht het grootst zijn, zijn Duitsland en België.

De verwachte realisatie van nieuwe hotelkamers zal gedeeltelijk leiden tot het aanspreken van nieuwe doelgroepen (bv budgetsegment, doelgroephotels) waardoor het volume aan overnachtingen ook een impuls zal krijgen. Het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen verwacht voor binnenlandse vakanties naar hotels, zoals stedentrips naar Utrecht, de komende jaren een lichte groei.

Prognose dagtoerisme: Nederlandse vraag blijft onder druk, kansen voor buitenlandse dagbezoekers uit Amsterdam

Het NBTC NIPO schetst sinds 2001 ieder jaar een beeld van het toeristisch bezoek aan Nederland door een onderzoek te doen naar het toeristisch bezoek van Nederlanders aan steden.⁸ De meeste steden zagen, als gevolg van de crisis en de recente ontwikkeling van minder uithuizig vrijetijdsgedrag⁹, het aantal Nederlandse dagbezoeken dalen. In Utrecht zakte het volume dagbezoekers van 2,43 mln. naar 2,19 mln., goed voor ca. 4,5 mln. bezoeken. De verwachting van deskundigen is dat deze deelmarkt de komende jaren onder druk zal blijven en dat het consolideren van dit volume (dus 0% scenario) het meest realistisch zal zijn. Voor dagbezoek van buitenlandse gasten uit Amsterdam verwachten we op basis van de inschattingen van experts wel groei.

⁶ ContinuZakenreisOnderzoek (CZO) 2012-2013, uitgevoerd door onderzoeksbureau NBTC-NIPO en gemeten over de periode 1 oktober 2012 - 30 september 2013.

⁷ Bron: Onderzoek Horwath Hotelmarkt, augustus 2014.

⁸ De gepresenteerde bezoekcijfers hebben alleen betrekking op het bezoek van Nederlanders aan de onderzochte steden. Bezoeken van buitenlandse dag- en verblijfstoeristen blijven buiten beschouwing. Toeristische bezoeken van inwoners uit hun eigen gemeente zijn tevens buiten beschouwing gelaten. Relatief gezien gaat het bij toeristische bezoek aan steden in verreweg de meeste gevallen om dagtochten.

⁹ Bron: Provincie Utrecht, ECORYS Monitor Toerisme en Recreatie Utrecht 2014.

Samengevat verwachten we voor Utrecht vanuit de verschillende deelsegmenten de komende jaren de volgende vraagontwikkeling:

Deelsegmenten toeristisch-recreatieve branche	Werkgelegenheid (aantal voltijdbanen)
Zakelijk toerisme eendaags	-/+
Zakelijk toerisme meerdaags	+
Vakanties leisure buitenlands (citytrips)	++
Vakanties leisure binnenlands (stedentrips)	+
Dagtochten leisure buitenlands	+
Dagtochten leisure binnenlands	-/+

Legenda: -/+ = consolidatie vraag verwacht, + = groei vraag verwacht, ++ = sterke groei vraag verwacht

Bron: interviews stakeholders, Toerisme Utrecht, Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen, 2014 en 2015

We verwachten dat Utrecht de komende jaren verder in bekendheid gaat winnen als toeristische bestemming, zowel voor de zakelijke als leisuremarkt. We willen hierbij niet de strijd aangaan met internationale A-destinaties als Amsterdam, Antwerpen, Berlijn, Kopenhagen, Venetië, Londen, Parijs, Lissabon, Istanbul, maar ons internationaal gezien versterken als authentieke nabij-bestemming voor leisure en zakelijk. Denk hierbij aan andere levendige, historische steden als Gent, Aken, Turijn, Siena, Cambridge, Birmingham etc. Het is van belang om aan zakelijke toeristen ook aanvullende leisureactiviteiten aan te bieden, zodat de kans om het bezoek te herhalen wordt vergroot. De groeiende bekendheid van Utrecht wordt zichtbaarder voor de buitenwereld door vrije publiciteit in bekende internationale media, van The New York Times, el Correo tot CNN. Deze stijging heeft onder meer te maken met de start van de Tour de France in

juli 2015, momenteel al merkbaar door een stijging van het aantal aanvragen van journalisten: het aantal toeristische publicaties over Utrecht in buitenlandse media is in enkele jaren verdrievoudigd tot meer dan 170 per jaar¹⁰. De jarenlange inzet van het Utrecht Press Office, onderdeel van Toerisme Utrecht, heeft hieraan direct bijgedragen.

Er is nog veel potentieel dat Utrecht kan benutten, zowel op zakelijk als op leisure-gebied. De inzet van de afgelopen jaren op campagnes, persbewerking en de investeringen in nieuwe publieksvoorzieningen, zoals het nieuwe TivoliVredenburg, DOMUnder, Museum Oud Amelisweerd (Bunnik), Nationaal Militair Museum (Soesterberg) en Waterliniecentrum (Bunnik), de verdubbeling en vernieuwing van Station Utrecht Centraal en de nauwere samenwerking tussen Toerisme Utrecht, Cultuurpromotie Utrecht en andere partners, zullen hun vruchten afwerpen.

¹⁰ Bron: Toerisme Utrecht (2014).

Ambitie en algemene doelen

In lijn met de Economische Agenda 2012-2018 hebben we met de uitvoering van het toeristisch beleid de ambitie om:

‘Utrecht als gastvrije toeristische bestemming te versterken’

We willen hierbij inzetten op de volgende algemene doelen door het:

- verhogen van toeristische en zakelijk toeristische bekendheid en imago van de stad
- verhogen van aantal dag- en verblijfsbezoekers, zowel voor zakelijke als leisuremarkt
- verhogen van bestedingen van zakelijke en leisurebezoekers
- versterken van toeristische kennisfunctie en partnernetwerk én faciliteren van een goede ontvangst- informatievoorziening

Door collectief meer bezoek en meer bestedingen te genereren, wordt een bijdrage geleverd aan het creëren van meer toeristische banen. Dit sluit goed aan bij de door de coalitie ingezette lijn ‘Werken aan Werk’ om in vier jaar de laagste werkloosheid van Nederland te hebben. In afwijking van de inspanningen voor het Lokaal Economisch Fonds kunnen we voor het toeristisch beleid niet op microniveau monitoren wat de directe effecten zijn van Toerisme Utrecht op de werkgelegenheid. Het gaat immers om acties die de toeristisch-recreatieve sector in collectieve zin stimuleren. We zullen dit meten aan de hand van generieke indicatoren (zie verder ‘Beoogd resultaat’). We willen en kunnen dit niet alleen doen, maar trekken hierbij op met het toeristisch veld en andere partners op het gebied van bezoekersmarketing, zoals de kennisindustrie, de zakelijke markt, de culturele sector en waar mogelijk onze regionale partners, zoals de Economic Development Board en de provincie Utrecht. De gemeente Utrecht beschouwt Stichting Toerisme Utrecht als belangrijke uitvoeringspartner om met inspanningen invulling te geven aan deze algemene doelen (meer hierover bij paragraaf ‘Organisatie en uitvoering’).

Motto Live like a local

De tijd is rijp om het positieve imago en de grotere bekendheid om te zetten naar het verzilveren van een groei in bezoekers en bestedingen. Met het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen, die verantwoordelijk is voor promotie van Nederland in het buitenland, willen we kiezen voor een onderscheidend motto, namelijk Utrecht beleven als een local. Volgens het NBTC is er geen andere Nederlandse stad die in haar marketing en promotie de focus legt op het 'live like a local'-motto.

Motto: Live like a local

Utrecht onderscheidt zich van Amsterdam en andere Nederlandse steden door haar persoonlijke en menselijke schaalgrootte. Utrecht is een aantrekkelijke historische stad met een unieke dynamiek, waar voor bezoekers en toeristen veel te ontdekken valt. Wandelen door de middeleeuwse binnenstad, fietsen door de diverse wijken en de groene omgeving van de stad en ontspannen op een van de terrassen, uitkijkend over het water. Een stad die bruist, met de vele studenten die daar naar hartenlust aan bijdragen. Rijk aan cultuur en historie, een inspirerende evenementen- en festivalagenda, gezellige horecapleinen en een gastvrije ontvangst. En niet te vergeten ons UNESCO werelderfgoed; het Rietveld Schröderhuis, in 2019 waarschijnlijk uitgebreid met de Romeinse Limes en Nieuwe Hollandse Waterlinie.

In Utrecht word je niet overspoeld door de toeristen, maar stap je net als een local gewoon op je fiets, in de sloep of ga je wandelend door de binnenstad. Wij zien social traveling als AirBnB en Wimdu als een spannende en vernieuwende toevoeging op het Utrechtse toeristische verblijfsaanbod, passend bij aard en karakter van een stad als Utrecht, waarin de toerist zich nog kan onderdompelen in de lokale cultuur. Van regulering is op dit moment geen sprake, mede omdat AirBnB in Utrecht niet leidt tot overlastsituaties. Uiteraard houden we de komende jaren nauwlettend in de gaten wat de marktruimte is die initiatieven als Airbnb innemen en welk effect dit heeft op de Utrechtse hotelmarkt.¹¹ We willen verkennen in hoeverre we maatregelen kunnen nemen om tot een gelijk speelveld met de reguliere hotels te komen (bijvoorbeeld door aanbieders van particulier toeristisch verblijf ook toeristenbelasting te laten betalen net als de reguliere hotels).

Inzet is meer samenwerking met regio

We willen samen met onze partners in de regio (U10, provincie, Noordvleugel, Utrechtse Heuvelrug) de samenwerking voor toeristische ontwikkeling de komende jaren vergroten. Zo kunnen we aan slagkracht winnen en mogelijk aanhaken op kansrijke ontwikkelingen, zoals de lopende campagne Amsterdam Bezoeken, Holland Zien. Utrecht ligt op slechts 30 minuten per auto of trein van Amsterdam en Schiphol, wat aantrekkelijk is voor buitenlandse gasten die kort in Nederland verblijven. We willen het gemak voor de bezoeker vergroten door ervoor te zorgen dat de bezoeker ook gebruik kan maken van de faciliteiten buiten de grenzen van de binnenstad, zoals Kasteel De Haar, Hoge Woerd, het Rietveld Schröderhuis, Slot Zuylen en Museum Oud Amelisweerd. De voorgaande analyse leidt tot een keuze voor een viertal strategische, inhoudelijke thema's.

¹¹ Gemeente Utrecht, Actualisatie Marktruimte Hotelnota, 2015.

Inhoudelijke focus op vier thema's

We willen werken aan een scherper toeristisch profiel en kiezen voor zaken waarin Utrecht onderscheidend is, die passen bij de gekozen merkwwaarden en die kansrijk lijken gezien de marktontwikkelingen en prognoses. Naar aanleiding van de voorliggende analyse, consultatie van stakeholders, input uit het rondetafelgesprek Toerisme en de Conferentie Vrijtijdseconomie brengen we de volgende inhoudelijke focus aan:

- Thema 1:
Stimulering van kenniscongressen

- Thema 3:
Toeristisch gebruik van evenementen

- Thema 2:
Toeristische benutting van erfgoed

- Thema 4:
Toeristische ontwikkeling van Utrecht als fietsstad

Thema 1: Stimulering van kenniscongressen

We willen ons imago van zakelijke bestemming verbeteren én bijdragen aan het stimuleren van meer congresbezoek- en bestedingen. Een zakelijke bezoeker geeft immers bijna acht keer zo veel uit als de toerist (zie hoofdstuk 'Huidige toeristische vraag en betekenis'), waardoor het economisch effect relatief hoog is. Het gaat hierbij om congresbezoekers, deelnemers aan business meetings en van potentiële investeerders (van buitenlandse bedrijven). Voor de toekomst is het van belang om ook het aanbod van Utrecht op het gebied van kunst en cultuur en vrijetijdsbesteding meer onder de aandacht te brengen bij de zakelijke toerist (sociale programma's).

We willen met onze stakeholders de komende jaren inzetten op acquisitie en werving van meerdaagse kenniscongressen, die goed passen in de gekozen thema's van Economic Board Utrecht (EBU), te weten Groen, Duurzaam, Slim. Naast de (inter)nationale associatiemarkt zal er ook aandacht nodig zijn voor de (inter)nationale corporate markt. We willen

in afstemming met onze EBU-partner meerjarig de acquisitie en stimulering van kenniscongressen faciliteren. Deze beoogde aanpak wordt breed gedragen door marktpartners als Jaarbeurs, HOST (vereniging van Utrechtse hoteliers) en andere overheden als provincie en gemeente Amersfoort. De genoemde partners hebben reeds budgetten toegezegd waar we als gemeente in kunnen co-financieren.

Een belangrijke rol in de uitvoering zien we hierbij weggelegd voor het Utrecht Convention Bureau (onderdeel van Toerisme Utrecht). Dit onafhankelijke congresbureau opereert onder de vleugels van Toerisme Utrecht en ondersteunt congreslocaties, hotels en kennisinstellingen in de stad in het aantrekken van meerdaagse congressen. Voor de beoogde samenwerking met EBU denken we hierbij aan een stimuleringsfonds, bevordering van kandidaatstellingen in bidboekprocedures, acquisitie en research.

Thema 2: Toeristische benutting van erfgoed

We zijn goed in het opknappen van ons erfgoed. We kunnen nog een wereld winnen in het beter vermarkten van het gerestaureerde en ontdekte erfgoed, zowel historisch als industrieel. Utrecht is na Amsterdam, de tweede monumentenstad van Nederland als men kijkt naar het aantal rijks- en gemeentelijke monumenten. De stad Utrecht beschikt over UNESCO werelderfgoed, te weten het Rietveld Schröderhuis en staat op de nominatie voor nog twee locaties die tot werelderfgoed kunnen worden bestempeld, namelijk De Limes en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. De stad en de omgeving zijn rijk aan archeologische sporen uit de Romeinse en (vroeg-)middeleeuwse tijd. Utrecht heeft een belangrijke rol gespeeld als kerkelijk, bestuurlijk, en handelscentrum en is hierdoor met afstand de grootste en de belangrijkste middeleeuwse stad van ons land. Die positie komt tot uiting in de grachten, werven, de middeleeuwse kerken en de vele middeleeuwse panden.

De afgelopen jaren is er geïnvesteerd in erfgoed en publieksbereik. Trajectum Lumen, de lichtkunstroute langs 14 plekken in de historische binnenstad is ontwikkeld. DOMunder en Museum Oud Amelisweerd zijn in 2014 geopend en het gereconstrueerde Castellum Hoge Woerd in Leidsche Rijn opent halverwege 2015 haar deuren en toont onder meer een dertig

meter lang Romeins schip. Ook het gevestigde aanbod is indrukwekkend, waarbij niet alleen de Domtoren als parapedaardje fungeert, maar ook Kasteel de Haar, het Rietveld Schröderhuis en de zestien 19de-eeuwse forten rondom Utrecht, trekpleisters zijn. Ook het industrieel erfgoed is hierbij van belang. Hoewel veel Utrechtse fabrieken al meer dan dertig jaar geleden hun deuren hebben gesloten, zijn er overal in de stad nog sporen te vinden van het industriële verleden van Utrecht, zoals de Metaalkathedraal in De Meern, de Pastoefabriek op Rotsoord, de Cereolfabriek, en de fabriekshallen die behoren bij de prachtig gerestaureerde villa van de familie Jongerius, Vila Jongerius. Bijzondere plekken in de stad, die door bezoekers nog niet zijn ontdekt en goed passen in de gewenste motto van Utrecht beleven als een local. Vanuit het toeristisch beleid willen we de ingeslagen weg een extra accent geven. Het Utrechtse erfgoed (inclusief het industrieel erfgoed) willen we meer in de etalage zetten voor toeristische doelgroepen, zowel voor de leisure als zakelijke bezoeker. We geven hiertoe Stichting Toerisme Utrecht de opdracht om specifiek voor het thema erfgoed marketing- en promotieactiviteiten te voeren. Denk hierbij aan persbewerking van internationale en nationale erfgoedmedia, campagnes om erfgoed te belichten én de bewerking van touroperators- en groepenmarkt zodat arrangementen worden gestimuleerd.

Thema 3: Toeristisch gebruik van evenementen

Utrecht staat al jaren in de top van grootste evenementensteden in Nederland¹². De kracht van Utrecht zit vooral in kleinschalige, culturele evenementen en evenementen in niches, zoals het Holland Animation Film Festival, Le Guess Who en Summer Darkness. Maar er worden ook grootschalige evenementen georganiseerd zoals het Nederlands Film Festival en de Culturele Zondagen. Daarnaast zijn er een drietal beurzen, die door de Jaarbeurs worden georganiseerd en veel bezoekers trekken: de Motorbeurs, de 50PlusBeurs en de Vakantiebeurs. In 2013 vond een aantal grote evenementen plaats in Utrecht, waaronder de viering van 300 jaar Vrede van Utrecht, Call of the Mall en het European Youth Olympic Festival. In 2014 hebben we met vele partners gekozen voor Muziekjaar 2014. Het doel van dit soort evenementen is niet alleen om bezoekers te trekken, maar ook als langetermijninvestering om Utrecht te positioneren als aantrekkelijke locatie om te bezoeken en te verblijven. In 2015 hebben we twee bijzondere evenementen: de start van de Tour de France en het themajaar nijntje 60 jaar. Ook na het ontvangen van de Tour de France-organisatie in Utrecht zijn er bijzondere

jaren die (inter)nationaal aandacht verdienen, denk aan 100 jaar Jaarbeurs en de viering van St. Maarten in 2016 en het landelijk themajaar 100 jaar De Stijl – 100 jaar Dutch Design in 2017.

Door te werken met meerjarige planning in themajaren kan promotioneel gezien aandacht worden gebundeld, goed worden aangesloten op landelijke ontwikkelingen (zoals de internationale kalender van het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen) én nadere samenwerking tussen ondernemers en instanties worden gestimuleerd. Er liggen volop kansen om meer bezoekers naar Utrecht te trekken daar waar de verschillende terreinen van de vrijetijdseconomie elkaar raken en versterken. Toerisme, evenementen, internationalisering, beleving in het centrum en de regio maken – indien verbonden en gezamenlijk ingezet – de zo gewenste schaa sprong mogelijk. Bij de evaluatie van het evenementenbeleid in 2013 is al gebleken dat partners in de stad samen willen werken en kansen zien in gebundelde en thematische marketing. Voor 2018, 2019 en 2020 zijn nog geen keuzen gemaakt, maar nemen we vanuit de gemeente vroegtijdig het voortouw richting onze stakeholders om tot een gedragen keuze te komen. Stichting Toerisme Utrecht zal voor het betreffende jaar de marketing en promotie thematisch bundelen, waardoor arrange-

¹² Respons, Evenementenmonitor (2014)

menten van ondernemers worden gestimuleerd.

Thema 4: Toeristische ontwikkeling van Utrecht als fietsstad

Utrecht is als fietsstad in ontwikkeling. Utrecht investeert al jaren flink in de fietsinfrastructuur van de stad; tussen 2010 en 2015 € 28,5 mln. in de aanleg en verbetering van fietspaden en € 56 mln. in fietsenstallingen in het stationsgebied en centrum. Investerings in fietsinfrastructuur hebben een hoog 'maatschappelijk rendement', zo blijkt uit maatschappelijke kosten-batenanalyses. Wij werken de komende jaren verder aan de verbetering van de fysieke omgeving van en voor de fietsers door de aanleg en verbetering van fietsroutes en fietsparkeerplaatsen. Alleen al tussen 7.00 en 19.00 uur rijden er dagelijks 90.000 fietsers van en naar de binnenstad. Wij werken de komende jaren voor deze en alle toekomstige fietsers, aan goede fietsvoorzieningen. We willen de fiets alle ruimte geven, en dat betekent dat we de fietsende (trein) reiziger goede voorzieningen moeten bieden. Over enkele jaren opent onder het nieuwe stationsgebied de grootste fietsenstalling van de wereld met 12.500 stallingsplekken.

Als eerste stad in Nederland plaatst de gemeente Utrecht digitale informatieborden op de fietsroutes naar het stationsgebied en de binnenstad. De borden tonen het aantal vrije plaatsen in de dichtstbijzijnde stallingen. Over het Amsterdam-Rijnkanaal en nabij het Rabokantoor zullen fietsbruggen worden

aangelegd, als belangrijke schakel in het netwerk van hoofdfietsroutes. De gemeente Utrecht wil mensen stimuleren om vaker de fiets te pakken, ook voor langere afstanden. Daarom investeert Utrecht de komende jaren in snelle, veilige en comfortabele fietsroutes.

Met deze ontwikkelingen in het vooruitzicht, gecombineerd met de start van de Tour de France, liggen er genoeg kansen om de fietsmogelijkheden in en rondom Utrecht extra promotioneel onder de aandacht te brengen van buitenlandse en binnenlandse toeristen. We willen voor toeristen zodoende 'Utrecht bicycle city' als onderscheidend thema benadrukken. Hierbij is de verbinding met andere thema's kansrijk, net als de verbinding met de regio rondom Utrecht. Immers biedt de Utrechtse regio een attractief fietsgebied met erfgoed, plassen, rivieren, bossen en polders.

Voor dit thema willen we met stakeholders zoals ondernemers en koepelorganisaties nadere acties uitwerken om de fietseconomie in Utrecht te benutten voor de doelgroep toeristen. Denk hierbij aan het stimuleren van toeristisch fietsverhuur, gastvrijheidsacties voor fietstoeristen, specifieke promotie etc. Er is geen enkele stad die fietsen breed vertaalt voor fietstoeristen en Utrecht kan dit als stad waar maken. Het past bovendien goed in het gewenste motto om de stad als een local te beleven.

Beoogd resultaat

De genoemde ontwikkelingen willen we verzilveren om hiermee de werkgelegenheid te stimuleren door het aantal bezoekers en het aantal bestedingen in de stad Utrecht te vergroten. Onderstaande beoogde resultaten geven de komende jaren sturing aan en een horizon voor de activiteiten op het gebied van de vrijetijdseconomie, in het bijzonder van Stichting Toerisme Utrecht.

Resultaat op basis van indicatoren	Nulsituatie	Te bereiken 2020	Vershil (in %)	Bron
Aantal nationale dagbezoeken leisure	4.500.000	4.500.000	0%	NBTC-Nipo Research
Besteding leisurebezoeker per dag	€ 43	€ 48	+10%	NBTC-Nipo Research
Aantal overnachtingen leisure en zakelijk	463.000	508.000	+10%	CBS/SLA
Aantal congresdeelnemersdagen	19.500	22.000	+12%	ICCA/Toerisme Utrecht
Besteding congresbezoeker per dag	€ 354	€ 400	+13%	NBTC-Nipo Research
Aantal voltijdbanen	12.510	13.400	+7%	PAR/ECORYS

Indien we consistent met onze partners inzetten op de genoemde thema's, verwachten we hiermee bij te dragen aan een groei in de toeristisch-recreatieve werkgelegenheid in Utrecht van 7% ofwel 890 nieuwe voltijdbanen, tot 2020.

Organisatie en uitvoering

Er zijn vele ondernemers betrokken bij de toeristisch-recreatieve sector in Utrecht. Van hotels en restaurants, tot de culturele, recreatieve en monumentale instellingen en de ondernemers van het Utrechtse winkelaanbod. In 2010 is Stichting Toerisme Utrecht opgericht met als opdracht om zowel de informatieverstrekking over de stad, als het gastheerschap, vrijetijdsmarketing en de zakelijke marketing voor haar rekening te nemen. Op deze manier willen we het mooie aanbod van Utrecht, het toeristisch product, zichtbaar maken.

De gemeente Utrecht beschouwt Stichting Toerisme Utrecht als belangrijke uitvoeringspartner voor haar toeristisch beleid. Toerisme Utrecht dient hierbij te fungeren als spin in het web met collectieve informatievoorziening, marketing en promotieactiviteiten voor zakelijke congrespartners zoals Economic Board Utrecht, Utrecht Science Park, Universiteit Utrecht én toeristische partners als Stichting Cultuurpromotie (SCU), Stichting Utrechtse Musea (SUM), Hoteloverleg Utrecht (HOST), centrummanagement (CMU), erfgoedpartners en horeca.

Toerisme Utrecht ondersteunt de gemeente bij de realisatie van haar doelstellingen, door zich in te spannen om meer omzet te genereren (en daarmee werkgelegenheid te creëren) bij het vrijetijdse en zakelijk toeristisch aanbod van de stad. Het gewenste imago van de stad, het verhogen van bezoekersaantallen en het verlengen van het bezoek zijn middelen om dit voor elkaar te krijgen.

In de periode van 2011 tot en met 2014 ontving de stichting subsidie op basis van haar jaarlijkse activiteitenplannen. Voor de periode tot 2020 hebben we Toerisme Utrecht, na besluitvorming, een opdracht verstrekt, waarbij de stichting opereert binnen het voorliggende Perspectief Toerisme 2020. Hierdoor kunnen wij als gemeente één-op-één een inhoudelijke strategie meegeven en kan Toerisme Utrecht als uitvoeringsorganisatie vanuit haar deskundigheid de inspanningen nader vorm geven. In bijlage 1 staat een samenvatting van de activiteiten en thema's waar Toerisme Utrecht concreet op in gaat zetten tot en met 2020.

Ter voorbereiding hierop hebben wij in 2014 een evaluatie¹³ laten uitvoeren door adviesbureau Berenschot naar de effectiviteit van het toerismebeleid zoals uitgevoerd door Toerisme Utrecht. De evaluatie heeft geresulteerd in een foto van de prestaties van TU en de wijze waarop de relatie met de gemeente Utrecht de afgelopen vier jaar is ingericht. De aanbevelingen en opmerkingen hebben wij ter harte genomen bij het opstellen van de voorliggende notitie en de opdrachtverstrekking aan TU. In bijlage 2 zijn de belangrijkste uitkomsten van dit rapport terug te vinden.

¹³ Berenschot, 'Evaluatie Toerisme Utrecht Doeltreffendheid in de periode 2011-2014', 2014.

Randvoorwaarden

Optimaal profiteren van de toeristische activiteiten is pas mogelijk wanneer er aan een aantal randvoorwaarden wordt voldaan. Daarvan verschilt de vrijetijdssector niet van andere vormen van economische activiteit. Er is een aantal basisvoorwaarden te benoemen, namelijk mensen dienen voldoende vrij besteedbaar inkomen te hebben, mensen moeten tijd hebben om te besteden en de infrastructuur in de zin van accommodaties en bereikbaarheid dient op orde te zijn. De stad Utrecht dient door de gast te worden ervaren als schoon, veilig, heel en goed bereikbaar. Ook dienen de belangen van toerisme en bezoekers enerzijds en die van leefbaarheid van inwoners anderzijds in evenwicht te zijn om zo voldoende draagvlak van de bewoners te behouden. Deze voorwaarden bieden voor de toerist een belangrijke basis voor een aantrekkelijke en gastvrije beleving van de stad Utrecht.

Voor Utrecht vinden we innovatie, samenwerking met andere partners, een gastvrij verblijf, een slagkrachtige toeristische marketingorganisatie en een toereikend budgettair kader essentiële randvoorwaarden voor een succesvolle inzet op marketing, promotie en informatievoorziening voor toerisme. We lichten deze voorwaarden nader toe.

Innovatie stimuleren in allianties

Een belangrijk element om innovatie te stimuleren is om verbindingen te leggen en allianties aan te gaan. Zo willen we dat zakelijke bezoekers meer verleid gaan worden met het culturele en toeristische aanbod en willen we dat de parels van kennis en creativiteit meer in de Utrechtse etalage worden gezet. Vanzelfsprekend dient er verbinding gemaakt te worden met alles wat bijzonder is in het Utrechtse. Essentieel hierin is samenwerking. Culturele instellingen, (toeristisch) bedrijfsleven, de universiteit en de gemeente moeten weten dat hun toeristische marketingambities versterkt kunnen worden door de inzet van een centrale toeristische marketingorganisatie. Dat is geen automatisme. Een partij als Toerisme Utrecht zal moeten bewijzen dat haar slagkracht en expertise bijdraagt aan individueel en gemeenschappelijk succes. Waarbij ook het aantrekken van nieuwe partijen en het ontwikkelen van nieuwe concepten nadrukkelijk tot de opdracht behoort.

Samenwerking met partners

Wij zien kansen om samen met de stadsregio Utrecht op te trekken, vergelijkbaar met de metropoolregio Amsterdam.

Dat dit een succesvolle samenwerking is, blijkt wel uit het feit dat vanuit het gezamenlijk opgestelde project Amsterdam Bezoeken, Holland Zien, alleen al voor het Muiderslot een verdubbeling van het aantal bezoekers is gerealiseerd. Enkel door het Muiderslot in de etalage te zetten als Amsterdam Castle. Als stad Utrecht, maar ook als stadsregio Utrecht, is het niet ondenkbaar en biedt het wellicht een kans om voor de internationale dagbezoeker bij het project aan te sluiten, waardoor de Amsterdamse bezoeker niet alleen wordt verleid zich in de Metropoolregio te bewegen, maar ook naar Utrecht te komen, en vanuit daar de stadsregio te ontdekken. Met de provincie Utrecht zien wij verbinding op het gebied van spannende erfgoedlocaties en recreatieve mogelijkheden. Vanuit Utrecht is de provincie gemakkelijk te verkennen, en kan het bezoek van buitenlandse gasten worden verlengd.

Gastvrij verblijf

Om de gunst van de bezoeker te winnen, is een gastvrij verblijf van belang. Bij een stad als Utrecht passen kleinschalige verblijfsaccommodaties, die het Utrechts imago als gezellige en persoonlijke stad ondersteunen. We willen daarnaast aandacht voor de sfeer in de stad waarbij een uitnodigende openbare ruimte essentieel is, zoals we ook uitspreken in ons ambitiedocument 'Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar'. Dit geldt ook voor een optimale bereikbaarheid van de voorzieningen. Allerlei initiatieven, zoals de ontwikkeling van een webapplicatie of de balie op Hoog Catharijne / Utrecht Centraal, juichen wij zeer toe. De toeristische informatie dient dicht bij de (arriverende) bezoeker te komen, zowel digitaal als fysiek. We zetten ons daarnaast in om samen met Amsterdam, Rotterdam en Den Haag de toegankelijkheid voor de internationale bezoeker van het openbaar vervoernetwerk te verbeteren. Ook nieuwe voorzieningen uit andere programma's die bijdragen aan de beleving van Utrecht als authentieke bestemming passen in deze lijn. Te denken valt bijvoorbeeld aan (een pilot met) eigentijdse 'beleeftoiletten' in fietsenstallingen, aantrekkelijke voorzieningen voor sloepen op een zichtbare locatie voor waterrecreatie in het centrum én meer mogelijkheden voor op- en uitstaphaltes voor bussen van touroperators.

Naar één organisatie voor bezoekersmarketing

We werken toe naar een slagkrachtige (bezoekers) marketingorganisatie, waarbij zowel ingespeeld wordt op de toeristische bezoeker als ook op de culturele bezoeker, die op dit moment wordt bediend door de Stichting Cultuurpromotie Utrecht¹⁴. De directies en de bestuurders van Toerisme Utrecht en Stichting Cultuurpromotie Utrecht zijn in overleg over een vergaande samenwerking die allereerst vorm heeft gekregen in de gezamenlijke huisvesting in het stadhuis per 1 januari 2015. De intentie om samen te werken is tevens vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.¹⁵

Toerisme Utrecht en Stichting Cultuurpromotie Utrecht hebben gezamenlijk vijf projecten benoemd waarvoor zij in 2015 een gemeenschappelijke aanpak willen ontwikkelen, met de intentie vanaf 2016 een gezamenlijke aanpak te implementeren:

- Partner- en contribuantenmodel
- Advertentieacquisitiebeleid
- Persbeleid
- Informatievoorziening
- Onderzoeken mogelijkheden van een meer efficiënte distributie

Een zorgvuldig proces is hierbij van belang, maar wij zien één (bezoekers)marketingorganisatie als de meest wenselijke situatie. Afhankelijk van het draagvlak zijn in een dergelijke organisatie ook de musea en festivals vertegenwoordigd. Beide besturen hebben de verantwoordelijkheid een plan van aanpak te leveren, dat duidelijk maakt waar meerwaarde kan worden bereikt. In het plan van aanpak moet ook aandacht zijn besteed aan de taken in relatie tot het budget en wat de mogelijke scenario's betekenen voor de overhead en de uitvoering. Voor de uitwerking van de bestuurlijke vraag wordt van de organisaties verwacht, dat ze die met hun eigen deskundigheid en capaciteit kunnen uitwerken en beantwoorden.

¹⁴ In 2009 is er door Andersson Elffers & Felix (AEF) een onderzoek uitgevoerd naar de positie en mogelijke herpositionering van Utrecht, Toerisme & Recreatie (UTR), opgericht in 2004. In dit onderzoek is het scenario voorgesteld van 1 (bezoekers)marketingorganisatie voor Utrecht waarbij de activiteiten van het voormalige UTR zouden worden gecombineerd met Culturele zondagen en het Uitburo, toen nog aparte stichtingen. Het college heeft in 2010 echter besloten om twee stichtingen op te richten.

¹⁵ De samenwerkingsovereenkomst is ondertekend door de voorzitter van de Raad van Toezicht van Toerisme Utrecht en de voorzitter van het bestuur van Stichting Cultuurpromotie Utrecht op 28 maart 2014.

Budget

In Utrecht wordt de toeristenbelasting geheven naar een vast percentage van de overnachtingprijs (5%). Met ingang van de gemeentelijke programmabegroting 2007 wordt de helft van de inkomsten uit de toeristenbelasting ingezet voor bijdragen en subsidies voor toerisme, waarmee de geïnde belasting direct weer ten goede komt aan de sector. Dit gebeurt in afstemming met de hoteliers, verenigd in HOST. In aanvulling op de jaarlijkse begroting wordt ook van een eventuele meeropbrengst toeristenbelasting de helft voor toerisme ingezet.

In 2010 is, in overleg met HOST, besloten het overgrote deel van de toeristenbelasting toe te kennen aan Toerisme Utrecht voor de toeristische marketing en promotie van de stad. Hiermee is een structurele inzet van de middelen gewaarborgd en wordt versnippering voorkomen. Voor de jaren 2015 – 2020 wordt een jaarlijkse bijdrage van € 938.500,- beschikbaar gesteld aan Toerisme Utrecht. Dit budget voor activiteiten van Toerisme Utrecht (marketing en promotie én informatievoorziening) vormt een structurele post binnen de Meerjarenbegroting van de gemeente. Naast inzet vanuit de toeristenbelasting wordt dit bedrag voor bijna een kwart gedekt uit regulier programmabudget.

Inzet is de meeropbrengst toeristenbelasting van 2014 de komende jaren te benutten als cofinanciering in het meerjarige EBU-project om kenniscongressen te stimuleren, hiervoor benoemd als thema (zie hoofdstuk 'Focus en inhoudelijke keuzen'). Over dit project wordt positief geadviseerd door HOST. De EBU heeft met cofinanciering van partners een driejarige samenwerking voorbereid waarbij een belangrijke rol in de uitvoering is weggelegd voor het Utrecht Convention Bureau. Het project kent een totaalbegroting van ca. € 1,4 miljoen, waarvan de gemeente in de periode 2015, 2016 en 2017 van € 100.000,= per jaar co-financiert. Na deze periode kijken we hoe we de meeropbrengst toeristenbelasting in lijn met het Perspectief Toerisme 2020 kunnen inzetten om één van de vier thema's kenniscongressen, erfgoedtoerisme, toeristische benutting van evenementen of toeristisch gebruik van fiets aan te jagen.

Er is potentie om meer banen, bestedingen en bezoekers te realiseren. Uiteraard is niet alleen de gemeente aan zet, ook andere stedelijke en regionale partners spelen hier in een uitvoerende, ondersteunende en/of financiële rol. Partners als provincie Utrecht, Corio en regiogemeenten als Houten en Stichtse Vecht hebben interesse getoond om met de gemeente Utrecht nader samen te werken op het thema internationaal toerisme. Denk hierbij aan het voortzetten van de toeristeninfobalie in Hoog Catharijne/station Utrecht Centraal, promotie van evenementenkoepeljaren en samenwerkingsprojecten met regionale en landelijke partners. Ondanks de gedaalde structurele financiële ondersteuning, nodigen we de toeristische partijen en in het bijzonder Toerisme Utrecht uit om plannen op te stellen waarbij aansluiting wordt gezocht met de doelen, resultaten en thema's zoals opgesteld in deze notitie.

Bijlage 1: Beknopt overzicht van doelen en inspanningen Toerisme Utrecht

De Meerjarenstrategie Vrijtijdseconomie 2015-2020 van uitvoeringspartner Toerisme Utrecht gaat, in lijn met voorliggende beleidsuitwerking, uit van drie economische doelstellingen:

- stimuleren van toeristische en zakelijk toeristische bekendheid en het imago van de stad
- stimuleren van het dag- en verblijfsbezoek
- stimuleren van bestedingen per bezoeker

Schematisch uiteengezet zet Toerisme Utrecht de komende jaren in op de volgende marketing-inspanningen:

Bron: Toerisme Utrecht, 'Meerjarenstrategie Vrijtijdseconomie 2015-2020', 2015.

Bijlage 2: Bevindingen Berenschot-evaluatie

In de zomer van 2014 heeft de gemeente opdracht gegeven aan adviesbureau Berenschot om een evaluatie¹⁷ uit te voeren naar de effectiviteit van de inspanningen van Toerisme Utrecht. De evaluatie heeft geresulteerd in een foto van de prestaties van TU en de wijze waarop de relatie met de gemeente Utrecht de afgelopen vier jaar is ingericht. De aanbevelingen en opmerkingen hebben wij er harte genomen bij het opstellen van de voorliggende notitie en de opdrachtverstrekking aan TU.

Op basis van de bevindingen van Berenschot zijn de volgende aanbevelingen gedaan, waarbij een deel van de aanbevelingen ook gericht is aan Stichting Toerisme Utrecht (TU). De **aanbevelingen aan de gemeente Utrecht** zijn:

- Definieer als gemeente Utrecht de opdrachtgeversrol ten opzichte van TU.
- Geef TU een belangrijke adviserende rol bij het ontwikkelen en het evalueren van het toeristisch beleid in Utrecht.
- Maak in het opdrachtgeverschap onderscheid tussen partnerschap met TU (accountmanagement en beleidsadviezen) en verantwoording van de resultaten (planning en control).
- Laat TU bij het bepalen van specifieke campagnes en activiteiten zoveel mogelijk gebruik maken van zogenaamde effectiviteitsratio's.
- Zorg ervoor dat de effectiviteit van TU niet alleen wordt beoordeeld op basis van deze ratio's.
- Continueer de voorbereidingen op een fusie tussen TU en de stichting Cultuurpromotie Utrecht.
- Ondersteun als gemeente het initiatief tot oprichting van een fonds voor het binnenhalen van congressen en meetings.
- Profiteer als Utrecht van de aantrekkingskracht van Amsterdam op buitenlandse toeristen.
- Stimuleer als gemeente Utrecht het streven van TU om zoveel mogelijk projecten te ontwikkelen op basis van cofinanciering.
- Stimuleer als gemeente om TU meer aandacht en middelen te besteden aan het doen van onderzoek naar 'facts and figures' van de toeristische sector en de effectiviteit van haar activiteiten (campagnes, pers/PR, website).

De **aanbevelingen aan Toerisme Utrecht** zijn de volgende:

- Leg meer nadruk op de zakelijk toeristische markt.
- Besteed meer aandacht aan het verder professionaliseren en uitbreiden van het Utrecht Convention Bureau.

Tot slot wordt meegegeven dat er een aantal risico's is verbonden aan de keuze om de uitvoering van het toeristisch beleid te beleggen bij een externe partij, in dit geval Toerisme Utrecht, namelijk:

- Bewaak de balans tussen eigen verantwoordelijkheid en expertise van de organisatie versus de behoefte van de overheid aan specifieke middelen, activiteiten en projecten.
- Krijg inzichtelijk van wat er realistisch mogelijk is binnen het beschikbare budget.
- Zorg voor een balans tussen een goede en degelijke subsidieaanvraag en onderbouwing en een ingewikkelde en omslachtige subsidieadministratie. Dit geldt in algemene zin ook als de gemeente besluit over te gaan op een opdrachtverlening in plaats van een subsidieverstrekking.

¹⁷ Berenschot, 'Evaluatie Toerisme Utrecht Doeltreffendheid in de periode 2011-2014', 2014.

Bijlage 4: Proces

Tussen september 2014 en februari 2015 heeft afstemming plaats gevonden met stakeholders. In totaal is van ca.180 professionals input verwerkt in de voorliggende notitie.

Bij het **Rondetafelgesprek** op 2 oktober 2014 met directeuren en marketeers van toeristische, culturele en commerciële samenwerkingspartners in de stad Utrecht waren ca. 40 aanwezigen, onder wie wethouder Kreijkamp.

Van de **Utrechtse Vrijetijdsconferentie** van 30 oktober 2014 is op de volgende pagina een samenvatting van de resultaten van de stemronde aan het publiek terug te vinden. Deze conferentie werd door ca. 120

professionals bezocht met brede vertegenwoordiging van toeristische ondernemers, marketeers, horeca, winkels, musea, festivals, bewoners, taxicentrale en raadsleden. Wethouder Kreijkamp was hierbij aanwezig.

Een **consultatieronde** tussen november en maart in de vorm van interviews, telefoongesprekken en presentaties is gehouden met de volgende externe sleutelpersonen en deskundigen. De input en opmerkingen van de deelnemers zijn verwerkt in het voorliggende Perspectief Toerisme 2020 en bieden voor de uitvoering in de komende jaren verschillende nadere aanknopingspunten.

Organisatie	Contactpersoon
Corio	Ingmar Creutzberg
Cultuurpromotie Utrecht	Hanneke Bouwsema
ECORYS	Michel Briene Manfred Wienhoven
Fietsplatform	Eric Nijland
HOST	Leo Hollman
Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen	Champ Bouwman Kees van der Most
Noordvleugel Samenwerking Toerisme	Sharief Gülzar
Oosterman Vrijetijdszaken	Jan Oosterman
Provincie Utrecht	Andrea Lion Wietse Visser
RBT Heuvelrug en Vallei io	Michiel van der Schaaf
Toerisme Utrecht	Ronald Besemer Carlijn Leenders André Berrens Elvi Donkers
Utrecht Science Park	Floris de Gelder
Utrecht Convention Bureau	Monique André de la Porte
Utrechtse Musea	Ward Rennen Joris van Hees
Universiteit Utrecht	Cor Jansen
Wijkraad Binnenstad	Hans Dortmund ea

Reacties en input van 180 professionals
verwerkt uit het Rondetafelgesprek,
de Vrijetijdsconferentie en de consultatieronde

Keuzen van professionals tijdens de Vrijetijdsconferentie

Als u mag bepalen waar we onze middelen
op inzetten, is dat dan op zakelijk bezoek
of op leisure bezoek?

	percentage	stemmen
Leisure	54,8%	51
Zakelijk	45,2%	42
Totaal	100%	93

Wilt u meer bezoekers in Utrecht, of wilt u
bezoekers die meer (dan nu) besteden?

	percentage	stemmen
Bezoekers die meer besteden	63,4%	59
Meer bezoekers	36,6%	34
Totaal	100%	93

Op welke markt (en) wilt u dat we ons richten?

	percentage	stemmen
Nederlanders	22,3%	62
Duitsland	21,9%	61
België	19,3%	48
Regio	0,6%	24
Utrechters	7,6%	21
China	5,4%	15
Amerika	3,0%	14
Engeland	4,3%	12
Spanje	2,2%	6
Frankrijk	1,4%	4
Rusland	1,4%	4
India	1,1%	3
Italië	1,1%	3
Brazilië	0,4%	1
Totaal	100%	278

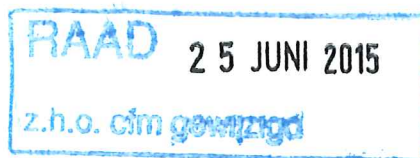

Wat wilt u dat Utrecht de komende jaren in de etalage zet?

	percentage	stemmen
Utrechtse iconen (zoals Nijntje, Rietveld)	21,8%	62
Evenementen en festivals	16,9%	48
Historische binnenstad	16,5%	47
Erfgoed (Domtoren, musea, grachten en werven)	15,8%	45
Beurzen en congressen	12,0%	34
Horeca terrasjes	6,0%	17
Studenten	3,5%	10
Fietsen	3,5%	10
Winkelen	2,0%	8
Musicals	1,1%	3
Totaal	100%	284

Als u zou moeten kiezen, wilt u dan dat we onze middelen inzetten op dagbezoek of op verblijfsbezoek?

	percentage	stemmen
Verblijfsbezoek	75,0%	69
Dagbezoek	25,0%	23
Totaal	100%	92

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	15.503343
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 57
Geheim	Nee

Perspectief Toerisme 2020

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 Het Perspectief Toerisme 2020 vast te stellen, waarin wordt ingezet op versterking van het toeristisch imago van de stad, het stimuleren van meer toeristisch bezoek en meer toeristische bestedingen ten behoeve van de thema's kenniscongressen, erfgoed, evenementen en fietsstad.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

Drs. M.R. Schurink

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Toezeggingen wethouder:

1. De wethouder gaat in de Verantwoording verslag doen van de doelstellingen uit het Perspectief.
2. De wethouder zal bij de uitwerking van het Perspectief met partijen o.a. aandacht vragen voor de uitwerking van het thema duurzaamheid. De wethouder zal daar in het vierde kwartaal richting de raad op terugkomen.
3. De wethouder komt vóór september bij de commissie terug op de bereikbaarheid/ parkeermogelijkheden voor touringcars.
4. De wethouder zal de raad 'aanhaken' op het proces rondom de bereikbaarheid.
5. De raad zal begin vierde kwartaal geïnformeerd worden over de voortgang omtrent de OV-bereikbaarheid van Kasteel De Haar.
6. De wethouder zal de raad informeren omtrent de mogelijkheden van de 'Utrecht-URL' en de 'Utrecht Welcome-card'
7. De wethouder zal het EBU-plan m.b.t. 'kenniscongressen' aan de commissie sturen.

Terug in de raad:

B-punt voor PvdD i.v.m. vragen over de duurzaamheid, de PvdD geeft voor raadsbehandeling aan of deze status naar A kan.

Status: B

Gemeente Utrecht

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3188

Bijlage: Toerisme Utrecht Meerjarenstrategie 2015-2020 20150104

Bijlage: Perspectief Toerisme 2020

Eerdere besluitvorming

Uitvoering

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	15.503343
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 57

Perspectief Toerisme 2020

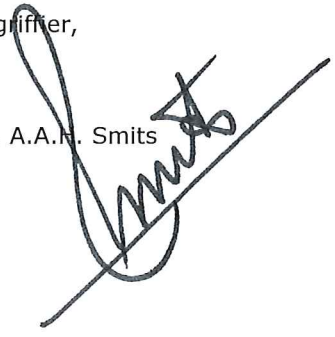
Besluit

- 1 Het Perspectief Toerisme 2020 vast te stellen, waarin wordt ingezet op versterking van het toeristisch imago van de stad, het stimuleren van meer toeristisch bezoek en meer toeristische bestedingen ten behoeve van de thema's kenniscongressen, erfgoed, evenementen en fietsstad.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

Drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

In de Economische Agenda 2012-2018 is vastgelegd dat de gemeente streeft naar het verwezenlijken en behouden van Utrecht als attractieve stad voor inwoners, bedrijven, organisaties en (zelfstandig) ondernemers. Het toeristisch beleid van de gemeente Utrecht maakt hiervan integraal onderdeel uit en is geformuleerd als opgave om internationale gastvrijheid te bevorderen. In het recent geactualiseerde hotelbeleid faciliteren we in 10 jaar tijd 1.000 nieuwe hotelkamers en stimuleren we meer diversiteit in hotelconcepten. De beoogde groei van hotelkamers betekent een stimulans voor de toeristische ontwikkeling van Utrecht in de komende jaren. Daarnaast is in het Coalitieakkoord 2014-2018 de ambitie vastgelegd om toeristische marketing en promotie te koppelen aan citymarketing. De raad heeft in 2012 (d.d. 22 maart 2012/A13 Stads promotie als drager van het economisch beleid) het college opgedragen om stads promotie meer in handen te leggen van de stichtingen die gemeente, bedrijven, culturele en wetenschappelijke instellingen bij elkaar brengen. Hierbij was de inzet om meer toeristische bezoekers en bestedingen te genereren.

Om uitvoering te kunnen geven aan de hierboven geschetste kaders, is een nadere beleidsuitwerking voor toerisme opgesteld. Dit Perspectief Toerisme 2020 'Live like a local' van de gemeente geeft een doorkijk naar de belangrijkste ontwikkelingen in de toeristische markt voor de komende jaren tot en met 2020 en hoe we hierop als gemeente Utrecht met onze partners willen inspelen. De voorliggende notitie maakt duidelijk welke inhoudelijke keuzen de gemeente Utrecht maakt voor de inzet van de beschikbare financiële middelen voor toeristische marketing, promotie en informatievoorziening in de komende jaren. Tussen september 2014 en februari 2015 heeft over het Perspectief Toerisme 2020 afstemming plaats gevonden met externe partners in een rondetafelbijeenkomst, een conferentie, interviews en presentaties. In totaal is in deze dialoog input van ca. 180 professionals verwerkt in de voorliggende notitie. Hierdoor kan de inhoud van het Perspectief Toerisme 2020 rekenen op breed draagvlak. Het dient eveneens als kader voor de activiteiten van uitvoeringspartner Stichting Toerisme Utrecht, zoals verwoord in haar Meerjarenstrategie Vrijtijdseconomie 2015-2020.

Beslispunt

- 1 Het Perspectief Toerisme 2020 vast te stellen, waarin wordt ingezet op versterking van het toeristisch imago van de stad, het stimuleren van meer toeristisch bezoek en meer toeristische bestedingen ten behoeve van de thema's kenniscongressen, erfgoed, evenementen en fietsstad.

Argumenten

- 1.1 Uitvoering van het Perspectief Toerisme 2020 draagt bij aan 890 voltijdbanen in toerisme en recreatie in 2020.
We verwachten met uitvoering van het Perspectief Toerisme 2020 bij te dragen aan een groei in de toeristisch-recreatieve werkgelegenheid in Utrecht van 7% tot 2020, ofwel 890 nieuwe voltijdbanen. Hiervoor geldt peiljaar 2013 (ECORYS Monitor Toerisme en Recreatie 2014) als uitgangspunt met 12.510 voltijdbanen, waarvan 11.040 directe en 1.470 indirecte werkgelegenheid betreft. De vrijetijdseconomie droeg hiermee bij aan 7,4% van de totale werkgelegenheid in de stad. Toerisme vormt hiermee een economische motor.
- 1.2 Toerisme levert de stad jaarlijks € 1,1 miljard aan bestedingen op, zakelijk toerisme is de kurk waarop de sector drijft.
De stad Utrecht is goed voor bijna € 1,1 miljard aan consumptieve bestedingen aan toerisme en recreatie. Hiervan vormt het zakelijk toerisme de kurk waar de sector op drijft: € 607 miljoen van de bestedingen wordt door congressen en vergaderingen opgebracht. Daarnaast zijn de vakanties goed voor € 33 miljoen en leveren de dagtochten jaarlijks € 453 miljoen op. Ongeveer 42% van alle toeristisch-recreatieve bestedingen van de provincie Utrecht (totaal ca. € 2,6 miljard) landen in de stad Utrecht (peiljaar 2013).

Gemeente Utrecht

- 1.3 De toeristische vraag ontwikkelt zich de komende jaren gunstig en levert groeikansen om te verzilveren.
Er is groeipotentieel dat Utrecht economisch kan benutten, zowel voor zakelijk congressen/vergaderingen als leisure (vakanties/dagtochten). De vraagprognose is voor Utrecht tot en met 2020 gunstig voor de deelsegmenten meerdaags zakelijk toerisme, stedentrips (zowel van buitenlandse als Nederlandse bezoekers) en dagtochten van buitenlandse gasten. Een actieve toeristische marketing, promotie en informatievoorziening op deze deelmarkten leidt tot het meer bezoek en bestedingen.
- 1.4 Het motto 'Live like a local' is onderscheidend, passend bij de stad en is inhoudelijk afgestemd met de citymarketing opgave.
Utrecht onderscheidt zich als toeristische bestemming van andere steden door haar persoonlijke schaalgrootte. In Utrecht word je niet overspoeld door toeristen en stap je net als een 'local' gemakkelijk op de fiets, in de sloep of ga je wandelend door de binnenstad. Door te kiezen voor 'Live like a local' sluiten we zodoende goed aan op het karakter van de stad Utrecht. Het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen wil dit onderscheidend motto in haar buitenlandse campagnes een plek geven. In het Coalitieakkoord is de citymarketing opgave opgenomen waarin een brede coalitie van Utrechtse marketeers meewerkt aan de profilering van Utrecht voor inwoners, bedrijven en bezoekers. In het toeristisch beleid en de uitvoering, die zich richten op het onderdeel bezoekers, is de bredere aanpak voor citymarketing leidend voor de marketing- en promotieinspanningen van Stichting Toerisme Utrecht in de komende jaren.
- 1.5 Inzet op thema's kenniscongressen, erfgoed, evenementen en fietsstad brengt scherpste in het toeristisch profiel aan.
De inzet is om te werken aan een scherper toeristisch profiel voor Utrecht en te kiezen voor het accentueren van thema's waarin Utrecht zich als bestemming onderscheidt en die kansrijk zijn gezien de marktprognoses. Dit levert een keuze voor vier thema's, namelijk het stimuleren van kenniscongressen, de toeristische benutting van erfgoed, het toeristisch gebruik van evenementen en de toeristische ontwikkeling van Utrecht als fietsstad. Dit zijn eveneens segmenten die relatief goed scoren in de gemiddelde economische besteding per bezoeker.
- 1.6 Stichting Toerisme Utrecht heeft de Meerjarenstrategie Vrijtijdseconomie 2015-2020 opgesteld die inhoudelijk aansluit op het Perspectief Toerisme 2020.
De Meerjarenstrategie Vrijtijdseconomie 2015-2020 van Stichting Toerisme Utrecht sluit inhoudelijk direct aan bij het gemeentelijk Perspectief Toerisme 2020. Stichting Toerisme Utrecht is in 2010 opgericht door de gemeente voor marketing, promotie en informatievoorziening. Toerisme is een zaak van vele ondernemers, van hoteliers en winkeliers tot culturele, recreatieve en monumentale instellingen in de stad. In 2010 is Stichting Toerisme Utrecht opgericht om als netwerkorganisatie collectieve economische effecten te realiseren. De stichting heeft hierbij als taak: het uitvoeren van marketing- en promotieinspanningen en de organisatie van een toeristische informatievoorziening (VVV-functie).
- 1.7 Bijdragen voor toerisme worden voor een groot deel gedekt uit de toeristenbelasting
In Utrecht wordt de toeristenbelasting geheven naar een vast percentage van de overnachtingprijs (5%). Met ingang van de gemeentelijke programmabegroting 2007 wordt de helft van de inkomsten uit de toeristenbelasting ingezet voor bijdragen en subsidies voor toerisme, waarmee de geïnde belasting direct weer ten goede komt aan de sector. Dit gebeurt in afstemming met de hoteliers, verenigd in HOST. In 2010 is, in overleg met HOST, besloten het overgrote deel van de toeristenbelasting toe te kennen aan Toerisme Utrecht voor de toeristische marketing en promotie van de stad. Hiermee is een structurele inzet van de middelen gewaarborgd en wordt versnippering voorkomen. Per abuis zijn de uitgaven aan toeristische stadspromotie de afgelopen jaren ten onrechte gefixeerd op het bedrag 2013, in de Voorjaarnota wordt voorgesteld dit te corrigeren. Voor de komende jaren is het voorstel om deze aanvullend beschikbare middelen te benutten als cofinanciering in het meerjarige EBU-project om kenniscongressen te stimuleren - een van

Gemeente Utrecht

de vier thema's - waarbij een belangrijke rol in de uitvoering is weggelegd voor het Utrecht Convention Bureau (onderdeel van Toerisme Utrecht).

Kantttekeningen

1.1 Er is potentie om meer banen (bovenop de beoogde 890 nieuwe banen), bestedingen en bezoekers te realiseren.

Uiteraard is niet alleen de gemeente aan zet, ook andere stedelijke en regionale partners spelen hier een uitvoerende, ondersteunende of financiële rol. Een aantal partners heeft interesse getoond om met de gemeente samen te werken op het thema internationaal toerisme.

Stichting Toerisme Utrecht heeft een ambitielijst van projecten waarvoor geen dekking is. In de Meerjarenstrategie maakt Toerisme Utrecht onderscheid tussen thema's en projecten die passen binnen het budgettair kader van € 938.500,= en een ambitielijst van mogelijke projecten (waarvoor breed draagvlak van partners is, maar waarvoor geen dekking bestaat. Hierdoor wordt de potentie om meer banen (bovenop de beoogde 890 nieuwe banen), bestedingen en bezoekers te realiseren niet volledig benut. Bij de Voorjaarsnota zal het college voor een aantal extra projecten - zoals het voorzetten van de toeristeninfobalie in Hoog Catharijne, de promotie van evenementenkoepeljaren en deelname aan grootschalige (inter)nationale promotiecampagnes en informatievoorziening met landelijke en regionale partners - met dekkingsvoorstellen komen.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling
Kenmerk	15.503343
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 57

Perspectief Toerisme 2020

Besluit

- 1 Het Perspectief Toerisme 2020 vast te stellen, waarin wordt ingezet op versterking van het toeristisch imago van de stad, het stimuleren van meer toeristisch bezoek en meer toeristische bestedingen ten behoeve van de thema's kenniscongressen, erfgoed, evenementen en fietsstad.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Wijken Drossaert, F.E. (Frank)
Kenmerk	15.504192
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 58
Geheim	Nee

Inzet krachtwijkenbudget 2016-2017

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 Bijgevoegde programmering voor 2016 en 2017 voor het krachtwijkbudget vast te stellen en het budget vrij te geven voor uitvoering.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Toezeggingen wethouder:

De wethouder zegt toe voor de raadsbehandeling de raad een overzicht te sturen van de krachtwijkprojecten die verankerd zijn in regulier beleid en een overzicht van projecten die niet zijn of worden voortgezet en daarbij inzicht te geven in de orde van grootte van bedragen.

-

Terug in de Raad:

Fracties wachten toegezegde info af.

Status: B

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3384

Bijlage: Bijlage 1 Inzet Krachtwijkenbudget 2016 2017

Bijlage: Bijlage 2 Onderbouwing programmering 2016-2017

Eerdere besluitvorming

Uitvoering

Raadsbesluit

Opgesteld door	Wijken
Kenmerk	15.504192
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 58

Inzet krachtwijkenbudget 2016-2017

Besluit

- 1 Bijgevoegde programmering voor 2016 en 2017 voor het krachtwijkbudget vast te stellen en het budget vrij te geven voor uitvoering.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

De burgemeester,

Drs. A.A.H. Smits

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

Het krachtwijkenbudget wordt sinds de start van het programma geprogrammeerd in de wijkactieprogramma's die in nauwe samenwerking met bewoners, ondernemers, corporaties en anders partners uit de wijken tot stand komen.

Naar aanleiding van motie 144 die bij de behandeling van de programmabegroting 2015 door de raad werd aangenomen, wordt de besteding in 2016 en 2017 van nog niet belegde krachtwijkgeden ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Als de raad instemt met de voorgestelde programmering, wordt deze verwerkt in de wijkactieprogramma's 2016 en 2017 van Overvecht, Zuidwest en Noordwest.

Borgen wijkaanpak

Het programma krachtwijken wordt komende periode geleidelijk afgerond. Al een paar jaar wordt gewerkt aan het borgen van de aanpak in regulier beleid en reguliere financiering. Van overlap tussen regulier en uit krachtwijkenbudget gefinancierde activiteiten is geen sprake. Voor een aantal activiteiten - op het terrein van onderwijs (brede/vreedzame school), gezondheid, openbare ruimte, straatcoaches - is het borgen intussen gelukt. Voor andere gebeurt dat komende jaren. Vanaf 2015 is de aansturing van het programma ondergebracht bij Wijken, waar het onderdeel is van het versterken van het wijkgericht werken.

Financiële stand van zaken

Uit het resterend budget 2008-2011 en het budget 2014 en 2015 is nog 3,9 miljoen euro beschikbaar voor de jaren 2016 en 2017. De raad is hierover geïnformeerd in de brief van B&W van 28 oktober jl.

Intussen is ook duidelijk hoeveel budget er nog beschikbaar is uit de periode 2012-2013: 1,9 miljoen euro. Uit 2014 is geen budget over. In totaal is dus nog 5,8 miljoen euro beschikbaar voor het geleidelijk afronden van de wijkaanpak in Overvecht, Zuidwest en Noordwest in 2016 en 2017.

Voorgestelde programmering

Het krachtwijkenbudget wordt al sinds de start van het programma in 2008 ingezet om achterstanden aan te pakken en te voorkomen. Door maatwerk per wijk kan worden in gespeeld op specifieke problemen.

Zowel uit de monitor krachtwijken als uit de voortgangsrapportages blijkt dat er in de drie wijken onmiskenbaar sprake is van positieve ontwikkelingen in de wijken. Ook bewoners en andere betrokkenen geven dat aan. Bereikte resultaten zijn echter vaak kwetsbaar en de verschillen met andere wijken in de stad zijn op tal van terreinen nog aanzienlijk.

Door de wijkregisseurs Overvecht, Zuidwest en Noordwest is in nauw overleg met de betrokken vakafdelingen een programmering voor 2016 en 2017 gemaakt (zie bijlage 1). Deze is gebaseerd op de wijkambities 2014-2018, de wijkactieprogramma's 2015 en actuele vraagstukken in de wijken.

Voor alle drie de wijken geldt:

- de programmering 2016-2017 voorziet in een geleidelijke afbouw van de krachtwijkanaanpak, vooral omdat op belangrijke onderdelen de achterstand nog niet is ingelopen;
- voortzetten van de ingezette koers betekent prioriteren en zoveel mogelijk regulier maken van projecten die goed werken;
- het budget wordt vooral ingezet voor (zwaar) jongerenwerk, het vergroten van kansen voor de jeugd (onderwijs, stages, werk), werken aan werk, veiligheid en herinrichting openbare ruimte;
- armoede is in toenemende mate een probleem in de drie wijken. De aanpak hiervan is onderdeel van de programmering 2016-2017. Noordwest geeft hiermee uitvoering aan de reactie van B&W op het advies van de Wijkraad NW over het wijkactieprogramma 2015 om in de periode 2016-2017 meer dan voorheen aandacht te besteden aan het thema armoede.

Uit bijgevoegde programmering blijkt in welke thema's en ambities komende jaren wordt geïnvesteerd. Over de uitvoering van projecten en activiteiten in 2016 en 2017 zijn nog geen juridische verplichtingen aangegaan. De komende periode kan nog met betrokkenen uit de wijken invulling worden gegeven aan de concrete activiteiten en projecten.

Een klein deel is gereserveerd voor 'stedelijke kosten' zoals rapportering en programmamanagement.

Beslispunt

- 1 Bijgevoegde programmering voor 2016 en 2017 voor het krachtwijkbudget vast te stellen en het budget vrij te geven voor uitvoering.

Argumenten

- 1.1 Voor verdere verbeteringen in de wijken Overvecht, Zuidwest en Noordwest zijn ook komende jaren nog investeringen nodig.

Sinds 2008 wordt in de 'krachtwijken' door gemeente, corporaties, bewoners en andere partners in de wijken, het programma krachtwijken uitgevoerd. Bij de start van de aanpak is vastgesteld dat voor duurzame verbeteringen in deze wijken een lange adem nodig is. Daarom is een aanpak van tien jaar afgesproken, van 2008 tot en met 2017. Uit de monitor en voortgangsrapportage en uit signalen uit de wijken blijkt, dat de aanpak op een aantal terreinen zijn vruchten afwerpt: er zijn onmiskenbaar positieve ontwikkelingen zichtbaar. Deze ontwikkelingen zijn echter nog niet stabiel; ook zijn de verschillen met andere wijken in de stad op tal van terreinen nog aanzienlijk. Het is daarom van belang de afspraak van tien jaar na te komen en samen met bewoners en andere betrokkenen uit de wijken te bepalen wat er nodig is om verdere verbeteringen te realiseren.

- 1.2 De voorgestelde programmering sluit aan bij de wijkambities 2014-2018, de wijkactieprogramma's 2015 en bij de actuele problematiek in de wijken.

Door de jaarlijkse monitor en voortgangsrapportage en doordat er sinds 2008 – in nauwe samenwerking met bewoners en andere partners in de wijken - wijkactieprogramma's voor de krachtwijken worden gemaakt, is er goed zicht op wat er in de verschillende wijken nodig is. Wijkambities, het wijkactieprogramma 2015 en de voorgestelde programmering voor 2016 en 2017 sluiten dan ook naadloos op elkaar aan en komen tegemoet aan de vraagstukken in de verschillende wijken.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Wijken Drossaert, F.E. (Frank)
Kenmerk	15.504192
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 58

Inzet krachtwijkenbudget 2016-2017

Besluit

- 1 Bijgevoegde programmering voor 2016 en 2017 voor het krachtwijkbudget vast te stellen en het budget vrij te geven voor uitvoering.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

Totaaloverzicht 2016-2017

		2016	2017
Overvecht	doorlopende projecten	€ 1.315.000,00	€ 995.000,00
Zuidwest	doorlopende projecten	€ 935.280,00	€ 661.720,00
Noordwest	doorlopende projecten	€ 1.031.500,00	€ 666.750,00
Stedelijk		€ 85.485,00	€ 146.955,00

Totaal		€ 3.367.265,00	€ 2.470.425,00	€ 5.837.690,00
		Budget 2016 2017		-€ 5.837.690,00

Overvecht: wijkactieprogramma 2015 en voorgestelde programmering 2016-2017

H3	Ambitie 1: Vergroten kansen voor de jeugd, inclusief werk (t/m 23 jaar)	Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
3.01	Extra school - en Jeugdmaatschappelijk werk	€ 56.000,00	€ 0,00	€ 0,00
3.02	Extra Outreachende hulpverlening jeugd en ouders	€ 10.000,00	€ 0,00	€ 0,00
3.03	Aanpak Multiprobleemgezinnen	€ 40.000,00	€ 0,00	€ 0,00
3.04	Extra speel mee en speeltuinwerk	€ 37.000,00	€ 25.000,00	€ 13.000,00
3.05	Bredeschool: ontwikkeling en vernieuwing	€ 30.000,00	€ 20.000,00	€ 10.000,00
3.06	Bredeschool: Talentontwikkeling	€ 30.000,00	€ 20.000,00	€ 10.000,00
3.07	Bredeschool: Ouderbetrokkenheid	€ 50.000,00	€ 40.000,00	€ 20.000,00
3.08	Jobmatch 2015	€ 45.000,00	€ 22.500,00	€ 0,00
3.09	Vergroten kansen voor jeugd op werk 2015	€ 85.000,00	€ 70.000,00	€ 40.000,00
3.10	Extra impuls Vreedzame wijk	€ 25.000,00	€ 0,00	€ 0,00
3.11	Firma Media	€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
		€ 408.000,00	€ 197.500,00	€ 93.000,00

H4	Ambitie 2: Werk, gezondheid, activering en ontmoeting	Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
4.01	Bevorderen ondernemerschap	€ 30.000,00	€ 20.000,00	€ 0,00
4.02	Programmacoördinatie DMC De Gagel/DMC de Gagel & participatie bewoners	€ 51.500,00	€ 30.000,00	€ 15.000,00
4.03	Wijkbedrijf	€ 40.000,00	€ 40.000,00	€ 30.000,00
4.04	Buurtgerichte gezondheidsbevordering	€ 55.000,00	€ 55.000,00	€ 35.000,00
4.05	JOGG/Gezondgewicht	€ 30.000,00	€ 30.000,00	€ 20.000,00
4.06	Beweegmakelaar volwassenen en beweegactiviteiten	€ 12.500,00	€ 12.500,00	€ 8.000,00
4.07	Jeugdsportprogramma en verenigingsondersteuning	€ 40.000,00	€ 40.000,00	€ 20.000,00
4.08	Activering en ontwikkeling van taal en digivaardigheid	€ 50.000,00	€ 45.000,00	€ 25.000,00
		€ 309.000,00	€ 272.500,00	€ 153.000,00

H5	Ambitie 3: Verbeteren leefbaarheid en veiligheid	Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
5.01	Groepsaankpak overlastgevend jeugdgroepen	€ 120.000,00	€ 120.000,00	€ 60.000,00
5.02	Zwaar jongerenwerk	€ 80.000,00	€ 80.000,00	€ 40.000,00
5.03	Sociale wijkontwikkeling	€ 100.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00
5.04	Verbeteren woonomgeving en openbare ruimte	€ 154.750,00	€ 300.000,00	€ 364.000,00
5.05	Schoon, heel & Veilig		€ 30.000,00	€ 30.000,00
5.06	Preventieve inzet Utrecht maken we samen		€ 25.000,00	€ 15.000,00
		€ 454.750,00	€ 605.000,00	€ 559.000,00

H6	Complexe projecten	Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
6.6	Wijkkring en 30 km-gebieden	€ 480.000,00		
6.7	Programma en gebiedscommunicatie	€ 55.000,00	€ 50.000,00	€ 40.000,00
6.8	Werkbudgetten sociale wijkversterking	€ 100.000,00	€ 90.000,00	€ 70.000,00
6.9	Ruimte voor nieuwe initiatieven	€ 120.000,00	€ 100.000,00	€ 80.000,00
		€ 755.000,00	€ 240.000,00	€ 190.000,00

		Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
	Totaal	€ 1.926.750,00	€ 1.315.000,00	€ 995.000,00

	Totaal 2016-2017			€ 2.310.000,00
--	-------------------------	--	--	-----------------------

Zuidwest: wijkactieprogramma 2015 en voorgestelde programmering 2016-2017

H3	Ambitie 1: Vreedzame Kinderzone Kanaleneiland	Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
3.1	Vreedzame Kinderzone Kanaleneiland	€ 90.000,00	€ 0,00	€ 0,00
3.4	JOGG	€ 35.000,00	17.500	€ 0,00
3.5	Schoolmaatschappelijk werk	€ 60.000,00	€ 0,00	€ 0,00
3.6	Ouderparticipatie	€ 15.000,00	€ 0,00	€ 0,00
3.7	Vrijtijdsbesteding	€ 40.000,00	€ 40.000,00	€ 25.000,00
3.8	Jongerenwerk	€ 175.000,00	€ 175.000,00	€ 87.500,00
3.9	Tiener VVP	€ 70.000,00	€ 70.000,00	€ 35.000,00
3.10	Woonoverlast	€ 40.000,00	€ 0,00	€ 0,00
3.12	UceeStation	€ 25.000,00	20.000,00	€ 15.000,00
		€ 550.000,00	€ 322.500,00	€ 162.500,00
H4	Ambitie 2: Leren, werken en wijkeconomie	Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
4.1	Leren, Werken en Wijkeconomie	€ 150.000,00	€ 0,00	€ 0,00
4.5	Toeleiding naar werk	€ 66.000,00	€ 0,00	€ 0,00
		€ 216.000,00	€ 0,00	€ 0,00
H5	Ambitie 3: Buurtaanpakken Zuidwest	Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
5.3.1	Buurtaanpak Kanaleneiland Noord	€ 60.000,00	€ 0,00	€ 0,00
5.3.7	3-Generatiecentrum	€ 34.000,00	€ 22.780,00	€ 11.220,00
		€ 94.000,00	€ 22.780,00	€ 11.220,00
H6	Complexe projecten	Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
6.3	Kanaleneiland schoon	€ 60.000,00	€ 60.000,00	€ 30.000,00
6.4	Gebiedscommunicatie (inclusief opdrachten U in de Wijk)	€ 40.000,00	€ 30.000,00	€ 15.000,00
		€ 100.000,00	€ 90.000,00	€ 60.000,00
H7	Gebiedsaanpakken Zuidwest	Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
7.1.4	Herinrichting Stanleylaan Midden	€ 125.000,00		
7.3	Herinrichting openbare buitenruimte Stanleylaan Zuid	€ 0,00	€ 500.000,00	€ 0,00
7.4	Herinrichting openbare buitenruimte Alexander de Grotelaan Noord	€ 0,00	€ 0,00	€ 428.000,00
		€ 125.000,00	€ 500.000,00	€ 428.000,00
		Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
	Totaal	€ 1.085.000,00	€ 935.280,00	€ 661.720,00
	Totaal 2016 en 2017			€ 1.597.000,00

Noordwest: wijkactieprogramma 2015 en voorgestelde programmering 2016-2017

H3	Ambitie 1: jeugd en veiligheid (*)	Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
3.02	Extra jongerenactiviteiten, coaching en VVP	€ 325.000,00	€ 325.000,00	€ 162.500,00
3.03	Extra inzet aanpak jeugd	€ 78.000,00	€ 78.000,00	€ 39.000,00
3.04	Job mach	€ 17.500,00	€ 17.500,00	€ 8.750,00
		€ 420.500,00	€ 420.500,00	€ 210.250,00
H4	Ambitie 2: Integrale aanpak ASW (*)	Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
4.01	Uitwerking Ontwikkelstrategie ASW	€ 1.000.000,00	€ 125.000,00	€ 115.500,00
4.02	Proces en communicatie integrale toekomstvisie ASW	€ 25.000,00	€ 25.000,00	€ 25.000,00
		€ 1.025.000,00	€ 150.000,00	€ 140.500,00
H5	Ambitie 3: Openbare ruimte, groen, verkeer	Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
5.01	Playground Plesmanlaan	€ 155.941,00		
5.06	Flexibele straat en reinigingsploeg	€ 32.500,00	€ 32.500,00	€ 32.500,00
		€ 188.441,00	€ 32.500,00	€ 32.500,00
H6	Complexe projecten: deel 1 Pedagogisch klimaat	Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
6.1.2	Extra activiteiten brede school/ouderparticipatie	€ 27.500,00	€ 14.000,00	€ 0,00
6.1.4	Homestart	€ 32.000,00	€ 0,00	€ 0,00
6.1.5	Opvoedcursus vaders	€ 15.000,00	€ 0,00	€ 0,00
6.1.6	Intensivering schoolmaatschappelijk werk	€ 32.000,00	€ 0,00	€ 0,00
6.1.7	Gezinsondersteuning MPG	€ 22.000,00	€ 0,00	€ 0,00
6.1.9	Meedoen op straat	€ 87.500,00	€ 42.000,00	€ 21.000,00
6.1.10	Jeugdopbouwwerk	€ 20.000,00	€ 10.000,00	€ 0,00
6.1.11	Culturele focus	€ 27.500,00	€ 27.500,00	€ 27.500,00
		€ 263.500,00	€ 93.500,00	€ 48.500,00
H6	Complexe projecten: deel 2 Gezondheid	Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
6.2.3	Jongeren op gezond gewicht	€ 40.000,00	€ 20.000,00	€ 10.000,00
6.2.4	Extra inzet beweegmakelaar jeugd	€ 25.000,00	€ 12.500,00	€ 0,00
		€ 65.000,00	€ 32.500,00	€ 10.000,00
H6	Complexe projecten: deel 3 Participatie, initiatieven en aanpak armoede (*)	Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
6.2.5	Programma en gebiedscommunicatie Ondiep en Zullen oost	€ 52.500,00	€ 52.500,00	€ 40.000,00
6.2.7	Extra interne ondersteuning	€ 25.000,00	€ 25.000,00	€ 20.000,00
6.2.8	Aanbod nieuwe activiteiten/sociale ondernemers Ondiep en Zullen	€ 100.000,00	€ 100.000,00	€ 75.000,00
6.2.9	Aanpak armoede, wijkgerichte initiatieven en activiteiten		€ 125.000,00	€ 90.000,00
		€ 177.500,00	€ 302.500,00	€ 225.000,00
H7	Gebieds- en buurtaanpakken	Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
7.4	Activering Ondiep/Vriendendienst	€ 10.000,00	€ 0,00	€ 0,00
		€ 10.000,00	€ 0,00	€ 0,00
		Krachtwijkenbudget 2015	Krachtwijkenbudget 2016	Krachtwijkenbudget 2017
	Totaal	€ 2.149.941,00	€ 1.031.500,00	€ 666.750,00
	Totaal 2016-2017			€ 1.698.250,00

(*) Dit programmaonderdeel voorziet in projecten en activiteiten gericht op "Werken aan werk"

Bijlage 2 Onderbouwing programmering krachtwijkenbudget 2016–2017

In deze bijlage bij het raadsvoorstel Inzet krachtwijkenbudget 2016–2017 wordt per wijk een onderbouwing gegeven voor de in bijlage 1 voorgestelde programmering 2016–2017.

Overvecht

Inleiding

Om te komen tot een voorstel voor de programmering 2016–2017 hebben we in Overvecht een gespreksronde gehad met de leden van het wijkoverleg en krachtwijkenoverleg

Overvecht. Belangrijke pijlers onder de begrotingen voor 2016 en 2017 zijn:

- de programmering 2016–2017 voorziet, zoveel mogelijk, in een langzame afbouw van de krachtwijkenaanpak in Overvecht zoals in 2014–2015 ook al ingezet. Vooral omdat op belangrijke onderdelen nog niet alle achterstand is ingelopen.
- Voortzetting van de ingezette koers betekent dat projecten die goed werken m.b.t. het inlopen van de achterstand, zoveel mogelijk regulier gemaakt worden.
- De extra inzet wordt in Overvecht vooral ingezet op het vergroten van de kansen voor de Jeugd m.b.t. onderwijs, stageplekken, werkgelegenheid en veiligheid.
- Omdat Overvecht op diverse onderdelen nog achter loopt, hebben we nog een flexibel budget (werkbudget sociale wijkversterking) om de wijk hier tot 2018 sterker in te maken.
- En daarnaast een initiatievenbudget om de vraag vanuit de wijk zoveel mogelijk te bedienen. Op basis van de ervaringen in 2014 en 2015 worden hiervoor ook in 2016 en 2017 middelen gereserveerd.
- Armoede is (ook) een probleem in Overvecht en wordt meer zichtbaar naarmate de crisis langer duurt. De programmering 2016–2017 voorziet in een aanpak hiervan.
- Naast deze optimistische teksten overheerst er echter breed in het WOO en bij de leden van het KOP het gevoel dat we er in Overvecht nog lang niet zijn. Er is geen sprake van veranderingen die op korte termijn beklijven: armoede, taalachterstand, ongezondheid zijn geen zaken die na 1 project structureel beter gaan. Dat kost heel veel tijd. Daarbij is de positie van de wijk Overvecht in de stad Utrecht er een van een wijk met een bovenmatig hoog aantal sociale huurwoningen (nog altijd 72%); waardoor er iedere keer weer nieuwe instroom van ‘kansarmen’ plaatsvindt. En dus ook de inzet iedere keer opnieuw weer nodig is. Pas na een hele lange adem zal daar (en dan hopelijk) structurele verbetering van merkbaar worden.

Ambitie 1: Vergroten kansen voor de Jeugd, incl. werk

Uit de gesprekken met MO naar voren gekomen dat de extra inzet in het kader van het bevorderen van het pedagogisch klimaat de komende jaren maar voor een beperkt deel kunnen worden afgebouwd. Extra inzet is minder nodig door de komst van de buurtteams en het regulier maken van diverse projecten. Omdat Overvecht nog relatief gezien achter loopt op de onderdelen talentontwikkeling en ontwikkeling/vernieuwing bij de Brede school, wordt het extra budget hiervan langzaam afgebouwd. Deze achterstand heeft ook te maken met de grote groep lage inkomens en werklozen in Overvecht, zie verder hierover in wijkambitie 2.

Voor de Vreedzame wijk en de Kinderraad geldt dat deze binnen de scholen en de wijk goed geborgd zijn; hoewel er nog wel een opgave ligt voor het nog beter betrekken van de ouders. Op het terrein van Jeugd en Vrijetijd wordt in 2016 nieuw beleid verwacht (combifunctionarissen, jeugdopbouwwerk en speeltuinen). Aandachtspunt daarbij wordt in welke mate de speeltuinen in eigen beheer kunnen worden vormgegeven. Om dit zoveel mogelijk nog een goede basis te geven in Overvecht, bouwen we het extra budget op speel mee en speeltuinwerk langzaam af naar 2018.

Vergroten van kansen voor de jeugd doen we ook extra op het gebied van stageplekken, tijdelijk en definitief werk. Omdat dit nog niet heeft geleid tot het gewenste resultaat en Overvecht ook hoog scoort op het percentage jeugd werkloosheid wordt tot aan 2018 nog geïnvesteerd in deze aanpak, om de jongeren nog een extra 'boost' te geven. Het project Stagestraat is hiervan een goed voorbeeld. Het is net gestart in het Groot Winkelcentrum en pakt de werkloosheid wijkgericht aan, werkzoekenden uit Overvecht doen werkervaring op in hun eigen wijk.

Ambitie 2: Werk, gezondheid, activering en ontmoeting

Door de recessie zijn de sloop nieuwbouw projecten ook in Overvecht vrijwel tot een stop gekomen, uitzondering hierop is de Ivoordreef, met als huidige stand 72 % sociale huurwoningen. Dit zal de komende jaren niet structureel wijzigen. Dit gegeven zorgt er ook voor dat de doelgroep in Overvecht bestaat uit veel lage inkomensgroepen en langdurig werklozen. Armoede speelt een belangrijke rol in deze doelgroep en dat wordt door diverse partijen in de wijk ook zo ervaren. De drie woningbouwcorporaties in Overvecht hebben dagelijks te maken met huisuitzettingen en bij de buurtteams lopen veel gezinnen in schuldhulp saneringstrajecten e.d. Daarnaast heeft de voedselbank een grotere locatie nodig en is er nu ook een weggeefwinkel en speelgoedbank in Overvecht opgezet.

De armoede is zichtbaar op vele terreinen van deze tweede wijkambitie zoals de gezondheid (Overvecht heeft laagste cijfers van Utrecht), lage deelname aan sport, activeringstrajecten en aan de participatie samenleving. Om de inhaalslag toch nog verder te brengen wordt tot 2018 nog budget op deze projecten ingezet. Zoals de re-integratie projecten en stageprojecten van het Wijkbedrijf, het JOGG, de gezonde wijk, het jeugdsportprogramma en de beweegmakelaar. Ook het project activering en ontwikkeling van taal en/of digivaardigheid. Veel bewoners komen langs op het wijkbureau in Overvecht om gemeentelijk zaken aan te vragen of door te geven. Vaak hebben ze geen computer in hun bezit of ze hebben er te weinig kennis van. Zowel op het vlak van taal hanteren (lezen en schrijven) als op digitale vaardigheden kampen veel bewoners nog met grote achterstanden.

Ambitie 3: Verbeteren Leefbaarheid en veiligheid

Voor de ambities op het terrein van de openbare ruimte, groen en verkeer is het beeld dat deze in Overvecht in de komende jaren niet met reguliere middelen, capaciteit en via programma's (zoals Programma Stedelijk Beheer, Meerjarengroenprogramma, Uitvoeringsprogramma Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar) tot stand kunnen komen. Daarom wordt in 2016 en 2017 nog budget gereserveerd voor het project 5.04 *Verbeteren woonomgeving en openbare ruimte*. Hiervan worden fysieke projecten (deels) gefinancierd

zoals de openbare ruimte rondom het Groot winkelcentrum Overvecht, de openbare ruimte bij de St. Maartendreef, het aanpassen openbare ruimte rondom de nieuwe gymzaal Santa Cruzdreef, bijdrage voor Stationsgebied, 30 km inrichtingen op diverse locaties, tweede deel van de Orinocodreef, woonomgeving diverse 10 hoog flats inclusief plan om gedrag van bewoners in relatie tot de openbare ruimte te verbeteren, oversteekbaarheid 50 km wegen, onderhoud van de buitenruimte vooral in de Gagel, doorzetten van het plaatsen van ondergrondse containers. De broodkliko's in de wijk en Leen, de man met zijn karretje rond de 10 hoogflats, willen we nog een tijd in de lucht kunnen houden.

In de gesprekken met gebiedsmanager Veiligheid en MO is naar voren gekomen dat de veiligheid in Overvecht nog steeds aandacht behoeft en dat de afbouw van de middelen in het kader van de groepsaankpak/het jongerenwerk niet haalbaar wordt geacht. De problematiek van overlast gevende jeugd neemt volgens de systematiek van geshortliste jongerengroepen nog niet in voldoende mate af.

Ervaren jongerenoverlast ligt ook nog steeds hoog in de wijk. De jongerenoverlast is over heel Overvecht verspreid maar concentreert zich wel op zogenaamde 'hotspots'. Via de aankpak jeugdgroepen stuurt de gebiedsmanager op inzet van JoU op deze 'hotspots'. Via werkplannen van JOU zal deze inzet geborgd moeten worden.

In de aankpak jongerenoverlast zal het accent in Overvecht verschuiven richting een preventieve aankpak en het vergroten van de ouderbetrokkenheid. Dus voorkomen dat groepen bestaande uit relatief jonge jongeren zich door ontwikkelen tot overlast gevende groepen in samenwerking met ouders. Daarom wordt ook in 2016 het extra budget op 100% gehouden en in 2017 gehalveerd. We gaan er daarbij vanuit dat de inzet op de aankpak daarna vanuit reguliere middelen wordt gefinancierd. Wanneer dit niet gebeurt, voorzien we grote problemen in Overvecht.

Aandacht voor High Impact Crimes (delicten die een grote impact hebben op slachtoffers en hun directe omgeving) en radicalisering zijn thema's op de veiligheidsagenda die naar verwachting meer aandacht behoeven. Voor laatstgenoemde worden stedelijk extra middelen en capaciteit vrij gemaakt. In het verlengde hiervan ligt er voor de reguliere aankpak op wijkniveau een opgave om de netwerken met bondgenoten, jongeren, moskeeën en andere relevante partners te verstevigen. Daarbij zal sprake zijn van een intensivering en verbijzondering van bestaande werkwijzen. Ook hier liggen relaties met ouderbetrokkenheid (een uiterst taai probleem in de wijk) en met de verbreding van Vreedzame Wijk naar ouders.

De komst en inrichting van het Nieuwe Zandpad is eveneens een belangrijk onderwerp dat de komende jaren vanuit veiligheid om extra aandacht zal vragen.

Complexe projecten: Flexibele budget Sociale wijkversterking en Nieuwe initiatieven

Sinds een paar jaar wordt de krachtwijkenaankpak stapsgewijs omgebouwd en geïntegreerd in de reguliere werkwijze van het Wijkactieprogramma Overvecht.

Zoals eerder gezegd zijn we in Overvecht op diverse onderdelen (nog) niet zover als de andere wijken in Utrecht. Het thema armoede is hier een belangrijk aandachtspunt. Om in

de praktijk snel te kunnen reageren op dit thema hebben wij het flexibel budget werkbudget sociale wijkversterking op hetzelfde niveau gehouden voor 2016–2017.

Ditzelfde geldt voor het flexibel budget Nieuwe Initiatieven. Om de komende jaren de energie en kracht in buurt en wijk optimaal te benutten wordt hiervoor nog budget gereserveerd.

Zuidwest

Inleiding

In het kader van de geleidelijke afronding van het 10-jarige programma krachtwijken voor de extra inzet en investeringen in de krachtwijk Kanaleneiland, is gekeken naar de nog noodzakelijke extra inzet in de laatste twee jaren: 2016 en 2017.

In 2007 is op Kanaleneiland vooruitlopend op de start van de krachtwijkenaanpak een versnellingsplan in werking gesteld. Vooral sociale en in bijzonder extra veiligheidsinvesteringen vormden tot 2013 het hoofdbestanddeel. De in 2008 verkregen rijks gelden zijn vooral fysiek (openbare ruimte) en onderwijs/werk gerelateerd ingezet. Het rijk gaf ook extra geld voor bewonersinitiatieven.

Vanaf 2012 is de extra inzet vooral op het sociale vlak geënt. Naast de lopende inzet op jongeren, kinderen, volksgezondheid en schoon is op bestuurlijk verzoek de extra inzet nader gericht op onderwijs, economie en (toeleiding naar) werk.

De hoofdlijn is altijd geweest een extra inzet waar nodig, die na verloop van tijd stopt of – afhankelijk van noodzaak en middelen – regulier wordt ingebed. Een voorbeeld van dit laatste is Cultuurhuis Kanaleneiland.

Met de programma's voor 2014 en 2015 is de lijn van afbouw en inbedding van het sociale programma (verder) voortgezet en dat gebeurt ook in 2016 en 2017, waarbij voor de meeste onderdelen op € 0 wordt uitgekomen.

Wijkambitie 1: Vreedzame Kinderzone Kanaleneiland

De extra inzet op Jongerenwerk, Tiener VVP en Toeleiding naar werk (Jobcoach) zijn in 2014 door het Programmteam Kanaleneiland/Wijkoverleg Zuidwest al bestempeld als de belangrijkste prioriteiten voor de resterende periode. Die activiteiten vergen ook daadwerkelijk reguliere inbedding, omdat de situatie in de wijk daar nog om vraagt en voorlopig blijft vragen. De extra inzet woonoverlast is ingebed in de buurtteams.

De toename van de (jongere) jeugdproblematiek in de Adenauerlaan, Stanleylaan en Transwijk Noord zijn reden de extra inzet op vrijetijdsbesteding (VET) voor 2016 op niveau te handhaven en in 2017 niet op € 0 af te bouwen. Voor UceeStation geldt dezelfde lijn, gezien de inzet van deelactiviteiten (kinderpersactiviteiten e.d.) bij VET.

De extra inzet op Volksgezondheid is afgebouwd conform afspraken en omvat in 2016 nog een deelbijdrage (50% van het budget 2015) voor JOGG.

Wijkambitie 2: Leren, werken en wijk economie

Voor leren, werken, wijk economie en vreedzame wijk is geen 'extra' budget meer beschikbaar in 2016 en 2017. Daarmee is het onderwerp niet minder belangrijk geworden, integendeel: de aanpak hiervan moet onderdeel worden van de reguliere aanpak en financiering van EZ en W&I.

Complexe projecten

Schoon, heel en veilig is als geheel een van de drie wijkprioriteiten volgens de wijkenmonitor, maar ook op basis van netwerk- en eigen ervaringen van vakafdelingen.

In Kanaleneiland Noord werken Mitros, Portaal en Stadswerken al lange tijd intensief samen in de “van gevel tot gevelaanpak”, waarbij de openbare en corporatieruimte onder regie van Stadswerken wordt schoongehouden. Naast eigen, reguliere inzet van die partijen was en is extra inzet nodig in Noord. De samenwerking en daarmee de (extra) inzet is in 2014 uitgebreid naar Kanaleneiland Zuid.

Gepleit wordt de extra inzet voort te zetten in 2016 en 2017: in die periode zijn dan weer meer buitenruimten opgeknapt en beter regulier te beheren (geen extra inzet meer).

Momenteel wordt in hoog tempo de ondergrondse huisvuilinzameling ingevoerd, wat soms gepaard gaat met (tijdelijk) toenemende vervuiling, die met de extra inzet (en handhaving) kan worden aangepakt.

Gebiedsaanpakken Zuidwest

Tot slot in het kader van wat nog nodig is: de herinrichting van de openbare buitenruimtes in de Stanleylaan Zuid en Alexander de Grotelaan.

De raad heeft het gebiedsplan ‘Vooruit in Kanaleneiland Zuid’ vastgesteld, waarin corporaties en gemeente hun inspanningen hebben opgenomen. Bij die vaststelling was bekend dat slechts gedeeltelijke dekking voor de aanpak van de buitenruimte (aansluitend op renovatie) beschikbaar was voor Stanleylaan Noord (uitgevoerd), Stanleylaan Midden (uitvoering in 2015), Magelhaenlaan Noord (in uitvoering) en Magelhaenlaan Zuid (uitvoering in 2015). Voor de overige stempels/gebiedsdelen niet.

Momenteel voert Portaal hoogniveaurenovatie met aanleg van liften uit in de Stanleylaan Zuid en de Marco Pololaan, heeft Bo-Ex de woningen Stanleylaan gedaan en gaat zij ook aan de slag in de Alexander de Grotelaan.

Voor de aansluitende aanpak van de buitenruimte daar (Stanleylaan in 2016, Alexander de Grotelaan Noord in 2017) zijn geen middelen beschikbaar. Voorgesteld wordt om hiervoor in 2016 en 2017 budget beschikbaar te stellen.

Noordwest

Inleiding

Om te komen tot een voorstel voor de programmering 2016–2017 hebben we in Noordwest een gespreksronde gehad met de leden van het wijkoverleg Noordwest. Belangrijke pijlers onder de begrotingen voor 2016 en 2017 zijn:

- de programmering 2016–2017 voorziet in een geleidelijke afronding van de krachtwijkenaanpak in Zuilen Oost en Ondiep, zoals eerder al ingezet.
- Voortzetting van de ingezette koers betekent: geen kaasschaafmethode voor Noordwest, maar een keuze voor accenten.
- Deze keuze voor accenten betekent onder andere nog inzet in het kader van Jeugd en Veiligheid.
- Ook in 2016 en 2017 zijn middelen nodig om de gewenste omslag op de Amsterdamsestraatweg te bereiken en te bestendigen.
- Noordwest is een initiatiefrijke wijk. Op basis van de ervaringen in 2014 en 2015 worden hiervoor ook in 2016 en 2017 middelen gereserveerd.
- Armoede is een probleem in Noordwest en wordt meer zichtbaar naarmate de crisis langer duurt. De programmering 2016–2017 voorziet in een aanpak hiervan.
- ‘Werken aan werk’ is niet apart gelabeld in Noordwest maar juist integraal onderdeel van de verschillende programma’s.

Ambitie: Jeugd en veiligheid

In de gesprekken met de gebiedsmanager Veiligheid en MO is naar voren gekomen dat de veiligheid in Noordwest nog steeds aandacht behoeft, maar dat de afbouw van de middelen in het kader van de groepsaanpak/het jongerenwerk nog niet verantwoord wordt geacht. De overlast op straat heeft zich gestabiliseerd in Noordwest; zeker in Ondiep. In de groepsaanpak zal het accent verschuiven richting 'aanstormend talent' in Zuilen, waarbij de volgende locaties als kwetsbaar worden ervaren: Rokade, Theo Thijssenplein, Werkspoorplein en Prins Bernhardplein. In Ondiep lijkt er sprake te zijn van relatief meer probleemgezinnen met korte lontjes. Ambulant jongerenwerk is hier nodig in de omgeving van de Laan van Engelswier, mogelijk ook in de omgeving van het Thorbeckepark en de Balkstraat (Pijlsweerd). Via de aanpak jeugdgroepen stuurt de gebiedsmanager op de inzet van JOU op deze plekken en via de werkplannen van JOU zal deze inzet geborgd moeten worden.

De buurtaanpak Geuzenwijk heeft in 2014 zijn vruchten afgeworpen; voor een belangrijk deel door middel van een prioritering van reguliere middelen/capaciteit en incidentele veiligheidsmiddelen. De komende jaren zullen in het teken staan van een stabilisering van de situatie waarbij er meer en meer een klimaat ontstaat waarbij participatie en initiatieven van bewoners mogelijk worden (onder andere vanuit de speeltuin).

Aandacht voor High Impact Crimes (delicten die een grote impact hebben op slachtoffers en hun directe omgeving) en radicalisering zijn thema’s op de veiligheidsagenda die naar verwachting meer aandacht behoeven. Voor laatstgenoemde worden stedelijk extra middelen en capaciteit vrij gemaakt. In het verlengde hiervan ligt er voor de reguliere aanpak op wijkniveau een opgave om de netwerken met bondgenoten, jongeren, moskeeën

en andere relevante partners verder aan te halen. Daarbij zal sprake zijn van een intensivering en verbijzondering van al bestaande werkwijzen.

De komst en inrichting van het Nieuwe Zandpad en de sloop en nieuwbouw van het Queeckhovenplein e.o. zijn eveneens thema's die de komende jaren vanuit veiligheid om extra aandacht zullen vragen. De verwachting is dat de reguliere capaciteit en wijkveiligheidsbudgetten voor Noordwest afdoende zullen zijn.

In het kader van de decentralisaties op het gebied van Jeugdzorg zijn per 1 januari 2015 verantwoordelijkheden voor de zorg van kwetsbare en risicovolle (jongeren)groepen bij de gemeente komen te liggen. De buurtteams en SAVE teams (Samen Veilig) waaronder die in Noordwest, zijn per 1 januari actief. Zij zorgen dat, door een vroege signalering in de jeugdketen, er snel kan worden ingegrepen op jeugdoverlast en afglijden. Deze teams lijken relatief snel en goed te zijn ingebed in de lokale situatie van Noordwest. Dit hangt waarschijnlijk mede samen met de langere ervaring die de buurtteams hier al hebben en, in het verlengde daarvan, de goede ontwikkeling van de professionele netwerken in Noordwest.

Bovengenoemde ontwikkeling brengt met zich mee dat inzet vanuit het krachtwijkenbudget in 2016-2017 nog maar beperkt nodig is.

Ambitie: Amsterdamsestraatweg

In de zomer van 2014 heeft de Raad de Ontwikkelstrategie Amsterdamsestraatweg (ASW) vastgesteld. Langs verschillende invalshoeken en thema's wordt de komende jaren gewerkt aan de gewenste omslag op de ASW. Naast een intensivering van de aanpak op het gebied van veiligheid, vergunningen en toezicht en handhaving voorziet de aanpak in een aantal ruimtelijke ingrepen. Naast het aantrekkelijker maken van de verblijfsruimte en de oversteekbaarheid van de ASW voor voetgangers gaat het om een aantal investeringen van markante locaties in de openbare ruimte. De gemeente werkt daarbij intensief samen met private partijen zoals de WOM, lokale ondernemers en pandeigenaren. Het ruimtelijke instrumentarium (bestemmingsplan) wordt aangepast, te beginnen met het nemen van een voorbereidingsbesluit in 2015.

Een derde belangrijke pijler onder de aanpak van de ASW is het stimuleren van particuliere initiatieven en betrokkenheid bij de aanpak. Naast het instellen van een Adviesgroep en het organiseren van verbindende bijeenkomsten (vervolg van de Pleinen) wordt gewerkt aan het in kaart brengen van breed gedragen en herkenbaar 'DNA' voor de ASW, dat kan dienen als kapstok en vlaggenstok voor alle projecten en initiatieven.

Na de opstart in 2014 is er voor 2015 een (gedekt) jaarprogramma in uitvoering gegaan. Voor de voortzetting van de aanpak in 2016 en 2017 moeten de noodzakelijke middelen nog worden gevonden. Conform de ontwikkelstrategie worden de mogelijkheden van onder meer Europese, private en provinciale financiering onderzocht. De bijdrage vanuit de gemeente/het wijkactieprogramma blijft ook in 2016 en 2017 een belangrijke basis voor cofinanciering en een vliegwiel voor initiatieven en bijdragen. Om die reden worden in de afbouw van het krachtwijkenbudget 2016 en 2017 voor de ASW opnieuw een aantal basisreserveringen opgenomen.

Ambitie: Openbare ruimte, groen en verkeer

Voor de ambities op het terrein van de openbare ruimte, groen en verkeer is het beeld dat deze in Noordwest in de komende jaren voornamelijk met reguliere middelen, capaciteit en via programma's (zoals Programma Stedelijk Beheer, Meerjarengroenprogramma, Uitvoeringsprogramma Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar) tot stand kunnen komen. Vanuit het programma 'auto', 'fiets' en 'bereikbaarheid' zullen de kosten voor de herinrichtingen van de Marnixlaan, van Egmondkade en van Hoornekade gefinancierd worden. Zo mogelijk aangevuld met financiering in het kader van de derde tranche verkeersveiligheidsprojecten. Maatregelen in het kader van knipj Monicabrug/Paardenveld zijn naar verwachting in de periode 2016–2017 uitgevoerd.

Ook voor de Playground Plesmanlaan (ook wel bekend als “het vijfpleinenplan”) geldt dat deze voor 2016 gerealiseerd wordt. De kosten voor inrichting van het noordelijk deel van het Van Heukelompark, tussen de Burgemeester Norbruislaan en de Vecht worden gedekt uit de meerjarengroenexploitatie.

Vanwege continuering van de maatregelen in het kader van de ASW en in verband met behoefte aan voor bewoners en ondernemers zichtbare maatregelen is het voorstel om de financiering van de flexibele straat- en reinigingsploeg van Stadswerken in 2016 en 2017 te continueren.

Complex traject/project: Pedagogisch klimaat

Uit de gesprekken met MO, Volksgezondheid (VG) en Cultuur is naar voren gekomen dat de inzet uit het krachtwijkenbudget in het kader van het bevorderen van het pedagogisch klimaat de komende jaren voor een belangrijk deel kunnen worden afgebouwd.

Extra inzet ten behoeve van de komst van de buurtteams Noordwest is na het overgangsjaar 2015 niet meer nodig. Hetzelfde geldt voor een belangrijk deel voor de activiteiten brede school. Ook voor de Vreedzame wijk en de Kinderraad geldt dat deze intussen binnen de scholen en de wijk goed geborgd zijn; hoewel er nog wel een opgave ligt voor het nog beter betrekken van de ouders. Voor de opvoedcursussen van VG geldt dat deze met ingang van 2015 een andere invulling krijgen. Op het terrein van Jeugd en Vrijetijd wordt in 2016 nieuw beleid verwacht (combifunctionarissen, jeugdopbouwwerk en speeltuinen). Aandachtspunt daarbij wordt in welke mate de speeltuinen in eigen beheer kunnen worden vormgegeven. De extra inzet voor Meedoen op straat en Jeugdopbouwwerk kunnen tot die tijd verder worden afgebouwd.

Voor Cultuur geldt dat de huidige convenantperiode (2013–2016) afloopt en de voorbereidingen voor de nieuwe convenantperiode 2017–2020 vanaf dit jaar in gang worden gezet. In dat kader is de wens geuit om vooruitlopend op deze convenantperiode een gezamenlijke visie te ontwikkelen op kunst en cultuur in de wijk Noordwest, zowel programmatisch maar ook voor wat betreft de mogelijkheden en het gebruik van de diverse (welzijns-)accommodaties (Vorstelijk Complex, Het Huis, de Speler, Ouderlokale en het Muziekhuis). Gegeven deze planning wordt 2016 als overbruggingsjaar gezien, waarvoor de bijdrage ten behoeve van de culturele focus in Noordwest op niveau wordt gehouden. De inzet op cultuur heeft een groot bereik in vooral de wijk Zuilen en maakt het mogelijk dat

culturele activiteiten bereikbaar zijn en blijven voor kwetsbare en lager opgeleide groepen in Noordwest.

Complex traject/project: Gezondheid

In de conceptnota Volksgezondheid 2015–2018 worden de nieuwe koers en de speerpunten op het terrein van Volksgezondheid (VG) uiteengezet. Meer dan in het verleden is de ambitie van VG om in de toekomst een regiefunctie te vervullen op het terrein van de volksgezondheid, minder aanbodgericht te werk te gaan en de uitvoering van het beleid over te laten aan uitvoeringsorganisaties en/of initiatieven uit de samenleving. Om de gezondheidsverschillen tussen en binnen wijken te verkleinen wordt gefocust op: een gezonde start (de jeugd heeft de toekomst), een gezonde wijk, menselijke waardigheid (specifieke doelgroepen) en meer dan voorheen inzet van expertise. Samenwerking op wijkniveau tussen wijkteams VG, CJG en buurtteams wordt geïntensiveerd, waarbij de verwachting is dat de buurtteams de verbindende schakel gaan vormen met de 1^e lijn zorg. Er wordt thematisch gewerkt waarbij er afhankelijk van de lokale situatie accenten worden gezet in het programma. Het JOGG programma blijft hier deel van uit maken. Deze lopende initiatieven maar ook andere (nieuwe) initiatieven in het kader van de gezonde wijkaanpak komen in aanmerking voor bijdrage vanuit de zogenaamde 'GIDS' gelden; een decentralisatie uitkering van het ministerie van VWS die flexibele is in te zetten voor lokale en integrale aanpakken ter voorkoming van gezondheidsachterstanden (voor Utrecht ca. € 4 ton in 2015).

Met dit in het vooruitzicht kunnen de extra middelen in het kader van gezondheid verder worden afgebouwd en zal er hooguit sprake zijn van een accentverschuiving in de werkwijze/aanpak.

Complex traject/project: Participatie, initiatieven en aanpak armoede

Sinds een paar jaar wordt de krachtwijkenaanpak stapsgewijs omgebouwd en geïntegreerd in de reguliere werkwijze van het Wijkactieprogramma Noordwest. Parallel hieraan is het de ambitie van de gemeente om in toenemende mate van 'buiten naar binnen te werken', waarbij het wijkbureau de verbindende schakel vormt tussen de dynamiek in de wijk en de logica van de gemeentelijke organisatie (en andere instituten). Vanuit de praktijk van de krachtwijkenaanpak in Noordwest wisten we al dat (semi-)professionele partijen, zzp'ers en sociaal maatschappelijk ondernemers in de wijk in de loop van het jaar met initiatieven komen die actueel zijn, een bijdrage leveren aan de doelstellingen van de (kracht)wijkenaanpak, inspelen op de lokale kansen in buurten en snel kunnen worden uitgevoerd. Met het meer 'van buiten naar binnen' werken merken we in de dagelijkse praktijk van Noordwest dat met het passend en uitvoerbaar krijgen van (een deel van) de initiatieven uit de samenleving veel tijd, creativiteit en doorzettingskracht nodig is. Instrumenten als 'het kompas voor initiatieven' zijn daarbij nuttige hulpmiddelen maar vragen ook om inzet van flexibele middelen (capaciteit en uitvoeringsbudget) zolang delen van de gemeentelijke (uitvoerings-)organisatie hierin (nog) niet of onvoldoende in voorzien. Om de komende jaren de energie en 'doekracht' in buurt en wijk optimaal te benutten worden de bijdrage in het kader van participatie en communicatie in de periode 2016–2017 op niveau gehouden. En mede naar aanleiding van de reactie van het college van B&W op het

advies van de Wijkraad Noordwest over het Wijkactieprogramma 2015 zal hierbij meer dan voorheen invulling worden gegeven aan kleinschalige additionele activiteiten en/of initiatieven op wijk en buurniveau die aanvullend zijn op het reguliere armoede beleid van de gemeente Utrecht. Vooruitlopend op de vernieuwing en vereenvoudiging van de armoede aanpak die momenteel in voorbereiding is, richt deze wijkaanpak in Noordwest zich bijvoorbeeld op het faciliteren en ondersteunen van initiatieven als de Weggeefwinkel en de (dieren)voedselbank Ondiep en Zuilen; laatstgenoemden zijn op zoek naar passende huisvesting. Maar ook aan initiatieven als Dress for succes en/of buurtactiviteiten georganiseerd door Bij Boschhardt en Geuzenkwartier. Of aan activiteiten gericht op talentontwikkeling van kinderen die daar vanuit huis weinig tot geen mogelijkheden voor hebben, zoals Muziek in de Wijk. Hiermee leveren we een bijdrage aan het voorkomen van sociale uitsluiting en vergroten we de ontwikkelingskansen van kinderen. Ook lokale initiatieven die enerzijds diensten en/of activiteiten aanbieden voor mensen met een kleine portemonnee en anderzijds een bijdrage leveren aan gezondheid en/of arbeidsparticipatie komen in aanmerking voor een bijdrage, zoals de buurtfitness en de Vriendendienst. Voor specifieke gebieden zoals Ondiep wordt gedacht aan een geïntensiverde aanpak van analfabetisme en laaggeletterdheid en aan een 'op maat programma' in de wijk, door en voor Ondiepers, gericht op het schrijven van sollicitatiebrieven en andere vormen van toeleiding naar werk. Hiermee wordt de intergenerationele cirkel van armoede doorbroken. Voor Noordwest worden ook de mogelijkheden van een 'community supermarket' naar Londens model onderzocht.

Werken aan werk in Noordwest

Hoewel 'werken aan werk' geen apart gelabeld onderdeel is in de meerjarenplanning van Noordwest, voorziet de programmering wel ruimschoots in onderdelen die gericht zijn op bijvoorbeeld versterking van de wijkeconomie, toeleiding naar werk voor jongeren en leerwerktrajecten voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. 'Werken aan werk' wordt in Noordwest vanuit een integrale aanpak ingevuld, in sterke samenhang met de wijkambities en de complexe trajecten uit het wijkactieprogramma. Het belang van een plek op de arbeidsmarkt en het vergroten van de maatschappelijke kansen van de bewoners in Noordwest hangt immers één op één samen met de aanpak van de problemen van de jeugd, de aanpak van de Amsterdamsestraatweg en de aanpak van armoede. Zo voorziet Jobmatch onder de wijkambitie 'Jeugd en veiligheid' in projecten en activiteiten gericht op toeleiding naar werk voor de kwetsbare jongeren in Zuilen en Ondiep. De wijkambitie 'Aanpak Amsterdamsestraatweg' is vooral gericht op versterking van de wijkeconomie en het creëren van broedplaatsen voor zzp'ers. Vanuit deze wijkambitie wordt ook gezocht naar mogelijkheden om met EFRO middelen te investeren in leer- en werktrajecten in de wijk. Onder de noemer 'Participatie, initiatieven en wijkgerichte aanpak armoede' worden verschillende activiteiten ontwikkeld gericht op versterking van de kansen van Noordwesters op de arbeidsmarkt. Hieronder valt bijvoorbeeld ondersteuning van de sociaal maatschappelijk ondernemers van Echt Waar die zorgen voor een ontwikkeltraject en werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ook bijvoorbeeld investeringen in het opheffen van taalachterstanden vanuit de aanpak van armoede zijn gericht op 'werken aan

werk' in Noordwest. In de programmatabel zijn de programmaonderdelen die zich vooral richten op 'werken aan werk' herkenbaar gemaakt met een (*).

Gebieds- en buurtaanpakken

Uit de gesprekken met Mitros en gebiedsmanager REO is naar voren gekomen dat er in de periode 2016–2017 nog diverse groot onderhoud, renovatie en nieuwbouwwontwikkelingen gerealiseerd gaan worden. Voor het programma van Mitros gaat het om ca. 1500 woningen t/m 2017, waarbij het accent meer dan in het verleden op groot onderhoud en renovatie ingrepen komt te liggen met een bijbehorend investeringsniveau van resp. 35.000,- tot 60.000,- per woningen. Het streven is om de woningen standaard te voorzien van energielabel D.

Naast het programma van Mitros zijn er in Noordwest nog diverse ander particuliere ontwikkelingen in voorbereiding waarvan de verwachting is dat deze voor een deel ook nog na 2017 gerealiseerd gaan worden, zoals delen van de gebiedsontwikkeling 2^e Daalsedijk/Spoorzone, Zijdebalen en Oudenoord/Nijenoord.

In het kader van de buurtaanpakken is in het gesprek met Mitros ook stil gestaan bij de mogelijkheden die Mitros de komende jaren heeft om een bijdrage te blijven leveren aan de leefbaarheid in de wijk. De nieuwe woningwet en novelle van de minister brengen met zich mee dat Mitros zich meer dan in het verleden zal moeten focussen op haar corebusiness; het verhuren van sociale huurwoningen. Daar waar Mitros veel (aaneengesloten) bezit heeft, zoals in Noordwest, en er sprake is van een relatie met haar huurders, blijft de corporatie mogelijkheden houden om een bijdrage te leveren aan de leefomgeving van haar huurders. Naast inzet bij de buurtaanpakken Noordwest kan daarbij gedacht worden aan betrokkenheid bij de gemeenschappelijke ruimte van de Dame, Plein 11 en huisvesting voor de weggeefwinkel, Dress for Succes, U in de Wijk en de Vriendendienst. Het optimaliseren van gebruik en beheer van de Speler is in dit verband één van de speerpunten van Mitros voor de komende jaren, naast blijvende betrokkenheid en samenwerking op het gebied van veiligheid zoals in de Geuzenwijk. Ook op het gebied van armoede wil Mitros zich inzetten. In het kader van de buurtaanpak Ondiep vinden momenteel verkennende gesprekken op welke wijze het thema armoede nadrukkelijker op de agenda kan komen. Verder zullen de werkzaamheden van de casemanagers vanaf 2015 worden afgebouwd en worden overgedragen aan de woonconsulenten van Mitros, die in dit verband ook de samenwerking met de buurtteams kunnen aangaan.

Voor de gebieds- en buurtaanpakken van Mitros betekent dit dat er geen beroep zal worden gedaan op een bijdrage vanuit de krachtwijkmiddelen 2016–2017.

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Stadswerken Teuns, A.I. (Anouk)
Kenmerk	15.503838
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 59
Geheim	Nee

Afval is Grondstof. Beleidsnota 2015-2018 STREKT TER VERVANGING

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 de nota "Afval is Grondstof 2015-2018" vast te stellen met daarin actuele doelstellingen en maatregelen voor minder restafval en een circulaire economie in Utrecht. Hierin wordt het Nieuwe inzamelen gemeentebreed ingevoerd, het serviceniveau op afvalinzameling verhoogd en restafval aanmerkelijk verminderd en hoogwaardig verwerkt.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Toezeggingen wethouder:

1. Voor de raadsbehandeling de nota aan te vullen met een nadere toelichting op de doelstelling 'te bereiken restafval bij laagbouw' in 2018 (150 kg per inwoner/per jaar) in 2020 (streven 100 kg) en ook nader in te gaan op de doelstelling met betrekking tot hoogbouw.
2. De second opinion overslagstation met een begeleidende brief binnen enkele weken aan de commissie te sturen.
3. De suggestie inzet elektrische vrachtfietsen nader onderzoeken en de commissie daarover informeren.
4. Na te gaan of het mogelijk is de inzet social return te verhogen meer dan de verplichte 5 %.
5. Schriftelijk terug te komen op de mogelijkheden tot een verbeterde bronscheiding in het stadhuis.
6. In AVU-verband nader onderzoek te doen naar het benutten van ingezamelde GFT voor het opwekken van groene energie.
7. Het dichtlassen van containers nader schriftelijk toe te lichten
8. Nader inzicht te geven in de kosten van verwerking in verhouding met de hoeveelheden op te halen huisvuil

Terug in de Raad:

Gemeente Utrecht

Pasjesloze containers, second opinion overslagstation, ambitie, participatie, doorrekenom, inzet social return, communicatiecampagne, zwerfafval.

Status: B

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3317

Bijlage: Nota afval is Grondstof 23-4

Eerdere besluitvorming

1. Afvalnota 2011-2014
2. Motie 'afval is grondstof'
3. Motie 'Afvalscheiden moet lonen'

Uitvoering

Raadsbesluit

Opgesteld door	Stadswerken
Kenmerk	15.503838
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 59

Afval is Grondstof. Beleidsnota 2015-2018 STREKT TER VERVANGING

Besluit

- 1 de nota "Afval is Grondstof 2015-2018" vast te stellen met daarin actuele doelstellingen en maatregelen voor minder restafval en een circulaire economie in Utrecht. Hierin wordt het Nieuwe inzamelen gemeentebreed ingevoerd, het serviceniveau op afvalinzameling verhoogd en restafval aanmerkelijk verminderd en hoogwaardig verwerkt.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

De burgemeester,

Drs. A.A.H. Smits

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

Vanuit een brede basis in de gemeenteraad heeft het college voor de stad een koers uitgezet die ondernemerschap koppelt aan duurzaamheid, met een faciliterende overheid, ruimte voor particulier initiatief en zorg voor elkaar. Utrecht heeft nieuwe ambities op het gebied van economische ontwikkeling, onderwijs, duurzaamheid, zorg en werkgelegenheid. In het coalitieakkoord is dit ook toegespitst op de afvalinzameling en het afvalbeleid van de gemeente Utrecht. Utrecht vindt dat afval een grondstof is, 'Het Nieuwe Inzamelen' verder moet worden uitgerold, met uiteindelijk een lagere afvalstoffenheffing voor de inwoner van Utrecht. We zien afval als nuttige grondstoffen en willen zoveel mogelijk kringlopen sluiten. Kortom, we willen naar een circulaire economie.

De in maart 2011 door de gemeenteraad van Utrecht vastgestelde Afvalnota 2011-2014 is aan vernieuwing toe. Door de uitvoering van de maatregelen die in de nota genoemd zijn, is Utrecht al goed op weg. En door meerdere projecten, proeven en ervaringen heeft Utrecht nog beter in beeld wat kan, wat mag en wat zij wil op het gebied van afval en grondstoffen. Ook landelijk zijn er vele ontwikkelingen en nieuwe inzichten over afval en grondstoffen. Daarom is het hoogste tijd voor een nieuwe nota "Afval is Grondstof 2015-2018", met ruimte en een plek voor onze nieuwe ambities, inzichten en ontwikkelingen.

Beslispunt

- 1 de nota "Afval is Grondstof 2015-2018" vast te stellen met daarin actuele doelstellingen en maatregelen voor minder restafval en een circulaire economie in Utrecht. Hierin wordt het Nieuwe Inzamelen gemeentebreed ingevoerd, het serviceniveau op afvalinzameling verhoogd en restafval aanmerkelijk verminderd en hoogwaardig verwerkt.

Argumenten

- 1.1 Met deze nota wordt uitvoering gegeven aan de nieuwe en verhoogde ambities voor de komende jaren uit het coalitieakkoord van Utrecht, alsmede vanuit Europa en het ministerie van Infrastructuur & Milieu.

1. Grondstoffen moeten zo veel mogelijk en zo hoogwaardig worden (her)gebruikt en verwerkt. Dit wordt mogelijk als restafval sterk vermindert en huishoudens thuis hun afval zo veel mogelijk scheiden. Daarom is het streven van de gemeente Utrecht om het bronscheidingspercentage aanmerkelijk toe te laten nemen (42% bronscheiding, daarmee komt het aandeel afvalscheiding incl. 3% nascheiding in 2018 zelfs op 45%). Dit bereiken we door in navolging van de succesvolle pilot in Lunetten Het Nieuwe Inzamelen in heel Utrecht in te voeren en hout apart op te halen van grofvuil.

2. Inwoners van Utrecht houden meer grondstoffen gescheiden van het restafval, als ze er goede faciliteiten voor krijgen. We willen dat zij blijvend tevreden zijn over de dienstverlening op afvalinzameling en deze met minimaal een 7 waarderen. Daarom wordt het serviceniveau op inzameling verhoogd; op restafvalinzameling o.a. door ondergrondse containers te plaatsen die 24/7 toegankelijk zijn en door deze te gaan legen zodra ze voor ca. 80% vol zijn. Het serviceniveau op grondstoffeninzameling o.a. door bij laagbouw minicontainers aan huis ter beschikking te stellen voor papier & karton, voor plastic & drankenkartons en voor gft en door meer brenglocaties te creëren voor grondstoffen die niet aan huis worden ingezameld, zoals glas en textiel.

3. Restafval willen we aanmerkelijk verminderen. Ook bewoners en bedrijven willen dat en nemen ook zelf initiatief om afval te verminderen, geheel te voorkomen, óf als grondstof te zien. De gemeente wil hier beter op anticiperen en zo veel mogelijk faciliteren. De gemeente Utrecht werkt zelf actief aan duurzame regionale samenwerking in U10/15 verband (utrecht10.nl).

4. Tenslotte willen we dat het (geminimaliseerde) restafval zo hoogwaardig mogelijk verwerkt wordt. Op bepalende momenten (bijv. bij de aanbesteding van het verwerken van restafval) stellen we hieraan eisen om daarin de beste resultaten te bereiken die in de sector op dat moment mogelijk zijn.

Gemeente Utrecht

- 1.2 Met deze nota "Afval is Grondstof 2015-2018" wordt invulling gegeven aan de motie nr 122 "Afval scheiden moet lonen".

De door het college overgenomen motie heeft als doel dat preventief naar bewoners wordt gecommuniceerd over de voordelen van Het Nieuwe Inzamelen en Zakken van de Straat. In deze nota "Afval is grondstof" is een aanpak opgenomen waarin vooraf wijkgericht naar bewoners wordt gecommuniceerd, met hen wordt gesproken en zij deelnemen in de besluitvorming over maatregelen en inpassingen in de openbare ruimte vóórdat de maatregelen worden gerealiseerd en de voorzieningen worden verstrekt.

De komende jaren worden in steeds meer buurten en wijken bewoners uitgenodigd om actief mee te denken hoe tot een betere bronscheiding en voorkomen van restafval te komen in hun wijk. Op deze manier wil de gemeente samen met de inwoners werken aan een gezonde toekomst voor de stad.

- 1.3 Met deze nota wordt ook invulling gegeven aan de motie nr 71 Motie "Afval is grondstof". Deze door het college overgenomen motie is richtinggevend voor de nieuwe nota "Afval is grondstof". Alle maatregelen dragen bij aan het zoveel mogelijk sluiten van de kringlopen zodat we toewerken naar een stad waar afval grondstof is.

- 1.4 Deze nota voorziet in maatregelen die leiden tot een zo laag mogelijke afvalstoffenheffing We willen de kosten van inzameling en verwerking van restafval en grondstoffen zo goed mogelijk beheersen en zo laag mogelijk houden. Daarom streven wij bij aanbestedingen een zo optimaal mogelijke marktwerking na. Om marktwerking op verwerking optimaal te houden, ontwikkelen wij als gemeente zelf initiatieven, zoals het in samenwerking met de gemeenschappelijke regeling Afval Verwijdering Utrecht te streven naar een eigen afvalop- en overslagstation. Om hier de juiste besluiten over te kunnen nemen laten wij op dit moment, samen met de AVU, een second opinion uitvoeren. Hierin wordt onderzocht of ons streven om in de nabije toekomst over een eigen overslag te kunnen beschikken nog steeds de juiste is. Dit in het licht van de meest recente ontwikkelingen bij diverse AVU-gemeenten die bijdragen aan het verminderen van restafval en het verhogen van afvalscheiding. Nadere besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden.

Kantttekeningen

- 1.1 Inzetten op 'afval is grondstof' vergt investeringen in de inzamelsystematiek. Deze investeringen kunnen eenmalig hogere kosten met zich mee brengen. Daar staan baten in de vorm van efficiencyverbetering en meer opbrengsten uit grondstoffen tegenover. De hogere kosten vallen hiermee binnen de begroting.
- 1.2 Inwoners van Utrecht kunnen ervoor kiezen geen gebruik te maken van de faciliteiten die wij bieden voor het inzamelen van grondstoffen aan huis. Zonder duidelijk communicatie- en participatietraject kan het draagvlak voor afvalscheiding lager uitpakken dan gewenst. Uit de pilot in Lunetten en bij de invoering van Het Nieuwe Inzamelen in andere wijken (Overvecht en Zuidwest) blijkt het communicatie- en participatietraject effectief te zijn geweest: het draagvlak is hoog en het percentage inwoners dat geen gebruik maakt van de faciliteiten voor het inzamelen van grondstoffen aan huis is zeer laag.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Stadswerken Teuns, A.I. (Anouk)
Kenmerk	15.503838
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 59

Afval is Grondstof. Beleidsnota 2015-2018 STREKT TER VERVANGING

Besluit

- 1 de nota "Afval is Grondstof 2015-2018" vast te stellen met daarin actuele doelstellingen en maatregelen voor minder restafval en een circulaire economie in Utrecht. Hierin wordt het Nieuwe inzamelen gemeentebreed ingevoerd, het serviceniveau op afvalinzameling verhoogd en restafval aanmerkelijk verminderd en hoogwaardig verwerkt.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

De burgemeester,

drs. A.A.H. Smits

mr. J.H.C. van Zanen

Afval is grondstof

**Beleidsnota
2015-2018**

Gemeente Utrecht

Utrecht.nl

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Context voor beleid over grondstoffen en afval	7
3	De kracht van de stad in de circulaire economie	13
4	Afvalinzameling in Utrecht	19
4.1	Terugblik 2011-2014	19
4.2	Actualisatie 2015-2018	25
5	Eindconclusie	35
	Definities	36

1 Inleiding

Afval is in Utrecht grondstof. Dáár gaat deze ‘grondstoffennota’ over. Nu al maken we van ons groente, fruit en tuinafval (gft) compost, wekken we er groen gas mee op en zetten we ons restafval in voor de opwekking van elektriciteit, stoom en warmte. Het oud papier is al jaren grondstof voor nieuw papier en ons textiel wordt hergebruikt. De opkomst van begrippen als Cradle to Cradle, circulaire economie en industriële ecologie, geven het belang aan van het omgaan met afval als een hernieuwbare grondstof. Utrecht investeert in een circulaire economie vanuit haar zorgplicht en vanuit haar maatschappelijke verantwoordelijkheid. Zo transformeert ons afvalbeleid in een grondstoffenbeleid. Hiermee geven we invulling aan motie 71 (2014), die extra nadruk legt op ‘afval is grondstof’. Deze nota gaat concreet in op de doelen die we de komende 4 jaar willen bereiken en de wijze waarop wij er invulling aan gaan geven.

Opzet nota

Na de inleiding presenteert hoofdstuk 2 de huidige context. De visie “afval = grondstof” van de gemeente Utrecht heeft invloed op meerdere onderdelen van de gemeente. In elke rol kan de gemeente deze visie vertalen en beïnvloeden. Dit doen we in samenwerking, uitgaand van de kracht van de inwoners van Utrecht, dat is de basis van het huidige beleid. Op deze manier wil de gemeente samen met inwoners werken aan een gezonde toekomst voor de stad en sluiten wij aan bij initiatieven uit de stad. In hoofdstuk 3 gaan we daar nader op in.

Vervolgens richten we ons in hoofdstuk 4 op onze wettelijke taak op het gebied van afvalinzameling en geven we antwoord op de vraag ‘hoe’ we nog meer van afval naar grondstof kunnen bewegen. De inhoudelijke verantwoording voor onze andere kijk – afval is grondstof – wordt daarmee dicht bij huis gezocht, als kans. Hierbij vertalen we de ambities van het college, te weten:

- koppelen van economische ontwikkeling aan duurzaamheid,
- inzetten op een faciliterende overheid,
- ruimte bieden aan particulier initiatief en zorg voor elkaar.

We kijken daarbij terug naar wat we al gedaan hebben in de afgelopen vier jaar en nemen de ervaringen mee in de ontwikkelingen van de komende jaren.

Afgesloten wordt met een samenvattende conclusie in Hoofdstuk 5.

2 Context voor beleid over grondstoffen en afval

Afvalbeleid in Europa, Nederland en Utrecht

In beleidsplannen, wetten en regels is vastgelegd hoe we in Nederland omgaan met ons afval. Het nationale afvalbeleid is vastgelegd in het Landelijk afvalbeheerplan (LAP). Het programma Van Afval naar Grondstof (VANG) is het actieprogramma van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM), om ervoor te zorgen dat grondstoffen optimaal gebruikt worden door het voorkomen van afval en beter scheiden en recyclen van afval dat toch ontstaat. Gemeenten zijn vanuit de wet milieubeheer belast met de zorgplicht voor huishoudelijke afvalstoffen en spelen een belangrijke rol bij het inzamelen van afvalstoffen. Daarbij streven gemeenten ernaar om afvalstoffen weer zoveel mogelijk voor hergebruik terug het productieproces in te brengen. Zo is er niet langer sprake van afvalstoffen, maar van grondstoffen.

Europese richtlijnen, het LAP 2 en Programma VANG.

Het LAP is het afvalbeheerplan, opgesteld door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu, zoals genoemd in titel 10.2 (artikelen 10.3 tot en met 10.14) van de Wet milieubeheer. Het plan moet worden opgesteld als gevolg van voor Nederland bindende besluiten van de instellingen van de Europese Unie. In het plan moet in ieder geval worden aangegeven wat de hoofdlijnen zijn van het beleid voor afvalpreventie en afvalbeheer, hoe die hoofdlijnen voor afzonderlijke afvalstoffen zijn uitgewerkt, wat de benodigde capaciteit van bepaalde afvalbeheervormen is en wat het beleid is voor grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen. Met het opstellen van een afvalbeheerplan wordt ook uitvoering gegeven aan de volgende **E(E)G-richtlijnen**:

- de Richtlijn betreffende afvalstoffen (2008/98/EG), beter bekend als en verder in dit LAP te noemen de Kaderrichtlijn afvalstoffen, waarin de lidstaten ondermeer wordt opgedragen één of meer afvalbeheerplannen vast te stellen;
- de Richtlijn 2004/12/EG tot wijziging van de Richtlijn betreffende verpakking en verpakkingsafval (94/62/EG), waarin de lidstaten onder meer wordt opgedragen om in hun afvalbeheerplannen een speciaal hoofdstuk op te nemen over het beheer van verpakkingen en verpakkingsafval;
- de Richtlijn betreffende het storten van afvalstoffen (99/31/EG), waarin de lidstaten onder meer wordt opgedragen een strategie te ontwikkelen voor vermindering van de naar stortplaatsen over te brengen biologisch afbreekbare afvalstoffen.

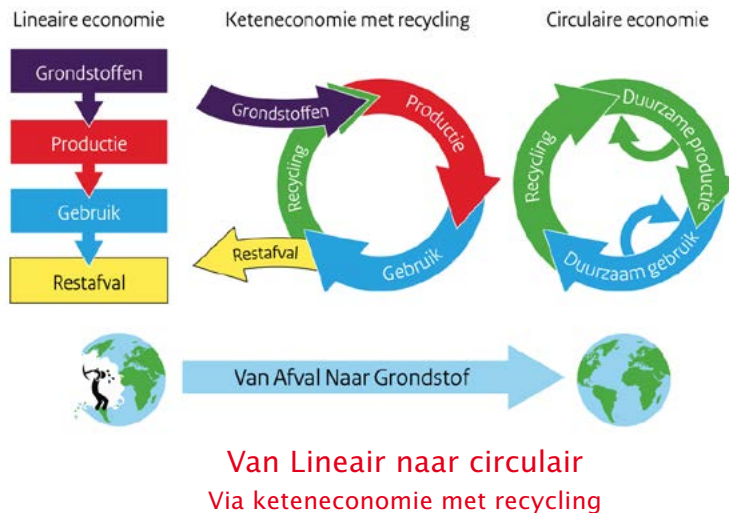
Op het moment van vaststelling van de tweede wijziging van het LAP was de uitvoering van **het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG)** net gestart. Dit programma omvat acties zowel gericht op duurzaam produceren en duurzaam consumeren als op meer en betere recycling. Met een samenhangende aanpak van deze drie terreinen in één programma wordt een belangrijke volgende stap gezet in de transitie van apart afvalbeleid naar integraal grondstoffen en materialenbeleid.

Van afval, via grondstoffen naar de circulaire economie

In de wereld van de afvalverwerking verschuift de blik van afval naar grondstoffen. Naar circulair denken én doen. Vanuit een brede basis in de gemeenteraad heeft het college voor de stad een koers uitgezet die ondernemerschap koppelt aan duurzaamheid, met een faciliterende overheid, met ruimte voor particulier initiatief en zorg voor elkaar. Utrecht heeft nieuwe ambities op het gebied van economische ontwikkeling, onderwijs, duurzaamheid, zorg en werkgelegenheid. Utrecht wil zuinig omgaan met energie en grondstoffen, zoveel mogelijk kringlopen sluiten en energie duurzaam opwekken. In het coalitie-akkoord is dit ook toegespitst op de afvalinzameling en het afvalbeleid. Utrecht vindt daarin dat afval een grondstof is, 'het Nieuwe Inzamelen' verder

moet worden uitgerold en dat dit uiteindelijk moet leiden tot een lagere afvalstoffenheffing voor de inwoner van Utrecht.

Van Afval naar Grondstof

Deze nota vertaalt de Europese, Nederlandse en gemeentelijke ambities in gemeentelijk beleid voor de periode 2015-2018.

Utrecht maken we samen

De gemeente Utrecht wil de doelstellingen samen met een breed aantal actoren behalen. Te beginnen met de bewoners en bedrijven. De overgrote meerderheid van deze doelgroepen is bereid om de grondstoffen zorgvuldig apart te houden van het afval, waardoor de gemeente grondstoffen kan inzamelen. Bewoners en bedrijven zijn daarmee de natuurlijke partners van de gemeente. De komende jaren worden bewoners in steeds meer buurten en wijken uitgenodigd om actief mee te denken over bijvoorbeeld de locaties voor ondergrondse containers in hun buurt. Ook gaat de gemeente Utrecht met bewoners in gesprek om samen te bezien hoe tot een betere bronsscheiding te komen in hun wijk. Hiermee geven invulling aan de motie nummer 122 "afval scheiden moet lonen". Op deze manier wil de gemeente samen met de inwoners werken aan een gezonde toekomst voor de stad.

Daarnaast zijn er steeds meer bewoners en bedrijven die zelf initiatief nemen om: óf afval te verminderen, óf afval geheel te voorkomen, óf afval als grondstof te beschouwen. Voorbeelden hiervan zijn initiatieven als Repaircafé's en kiesjetasje.nl, maar ook de uitnodiging aan Utrecht om te participeren in de green deal 'cirkelstad'. De gemeente wil beter op initiatieven uit de samenleving anticiperen. Daarom richt de gemeente een initiatievenfonds¹ in.

¹ Het Initiatievenfonds komt naar verwachting per 1 juli 2015 in de plaats van het leefbaarheidsbudget en het budget flexibel welzijn. Met dit nieuwe fonds kunnen initiatieven in de stad ondersteuning krijgen.

De gemeente Utrecht werkt zelf actief aan duurzame regionale samenwerking in U10 verband (utrecht10.nl). In dit regionale verband is het thema 'afval is grondstof' geagendeerd aan de duurzaamheidstafel, waaraan 15 om Utrecht liggende gemeente aandeel nemen. Ook de Economic Board Utrecht, richt zich met de thema's Groen, Slim en Gezond op projecten, die bijdragen aan het bewuster omgaan met energie en grondstoffen.

Gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht

De op- en overslag en de verwerking van huishoudelijk afval, zoals restafval, papier en karton, gft en plastic, heeft Utrecht geregeld via de Gemeenschappelijk Regeling Afvalverwijdering Utrecht (de GR AVU). In de GR AVU zitten alle 26 gemeenten van de provincie Utrecht. Utrecht maakt deel uit van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur van de GR AVU. Op die wijze oefent Utrecht in gezamenlijkheid met de andere gemeenten invloed uit op het beleid.

De contracten voor verwerking worden voor een langere periode door de AVU gesloten. Het huidige contract voor op- en overslag en verwerking van restafval is gestart op 1 januari 2011 en eindigt op 31 december 2018, waarbij het contract voor verwerking van het restafval nog met twee keer een jaar kan worden verlengd. Het restafval wordt verbrand, waarbij energie, warmte en stoom wordt geproduceerd tegen een voordelig tarief. Het nascheiden van fijn restafval, dat gemeenten hebben ingezameld, is binnen de huidige contract-condities niet mogelijk. Het contract voor de op- en overslag van restafval kan niet verlengd worden.

3 De kracht van de stad in de circulaire economie

Om grotere stappen te maken met afval = grondstof is samenwerking nodig binnen het gemeentelijke apparaat, met de partners in de stad en met partners buiten de stad. Immers, het begint al met het inkopen van grondstoffen. Daarbij kan gedacht worden aan de grondstoffen die gebruikt worden bij de productie van bijvoorbeeld meubels, die de gemeente in haar kantoor gebruikt. In de circulaire economie gaan er geen grondstoffen meer verloren. Dit heeft ook gevolgen voor het gebruik van de producten en voor de uiteindelijke af-dankfase. In een circulaire economie wendt de gemeente haar invloed aan op al deze facetten.

De kansen die de circulaire economie biedt voor Nederland worden steeds duidelijker. Onderzoek van TNO (Zie “Kansen voor de circulaire economie in Nederland”, TNO 2013) toont aan dat er jaarlijks tenminste €7 miljard te verdienen valt, ruim 50.000 banen gecreëerd kunnen worden en de milieu-impact sterk gereduceerd kan worden. Koplopers binnen het bedrijfsleven en de overheid laten zien dat circulaire bedrijfsmodellen leiden tot betere prestaties. Een sleutel voor het aanjagen van de circulaire economie ligt bij inkopers. Zij stimuleren en creëren de vraag naar circulair geproduceerde goederen. De circulaire economie wordt steeds meer zichtbaar op bedrijfsniveau, maar ook op het niveau van werklocaties, waar het bedrijfsleven in gezamenlijkheid nadenkt over het gebruik en hergebruik van grondstoffen. Kortom het gaat niet alleen om de het terugbrengen van afval in de kringloop in de vorm van grondstoffen, maar ook om een gebruik van andere type grondstoffen, wat leidt tot afvalstromen, die herbruikbaar zijn.

Meer waarde toekennen aan grondstoffen

In een eenvoudige modelbeschouwing gaan grondstoffen de stad in. Afval gaat de stad uit. Om tot een meer circulaire economie te komen zijn er in hoofdzaak twee sporen: 1) Het optimaliseren van afvalinzameling en verwerking en 2) voorkomen van afval.

Optimalisatie van afvalinzameling en -verwerking

Het eerste spoor van afvaloptimalisatie is al jaren de kerntaak van de gemeente, tenminste daar waar het huishoudelijk afval betreft. De gemeente zamelt het afval van huishoudens in en zorgt voor goede verwerking. Dat is een wettelijke verplichting. Ook bedrijven hebben afval. De inzameling van dit bedrijfsafval is een marktactiviteit. Deze nota richt zich dan ook op huishoudelijk afval.

In een circulaire stad wordt 100% van het afval hergebruikt. Afval gaat als nieuw grondstof de stad weer in, na diverse nabewerkingen. Dit gebeurt nu deels voor glas, papier, karton, gft etc. Wat we hierin hebben bereikt en hoe we dit verder gaan optimaliseren, wordt in hoofdstuk 4 nader uitgewerkt.

In toenemende mate zien we, dat er partners in de keten zijn die ons daarbij kunnen en willen helpen. Veelal selecteren we deze partners via aanbesteding. We bezien samen met concerninkoop hoe we deze aanbesteding zo optimaal mogelijk in kunnen richten, ten einde zoveel mogelijk grondstoffen te behouden.

Voorkomen van afval

Voorkomen van afval begint bij het juist scheiden van afval. Als grondstoffen aan de bron gescheiden worden ingezameld, dan is de waarde van die grondstoffen zo goed mogelijk gewaarborgd. Daar zet gemeente Utrecht al jaren op in. Daar gaan we mee door, zie ook hoofdstuk 4.

Indien huishoudens (en bedrijven) zelf in staat om afval om te zetten in grondstoffen, bijv. een kastje dat door de één wordt afgedankt, door de ander wordt opgeknapt, dan is dat ook een vorm van circulariteit. In Utrecht zien we steeds meer van dergelijke (sociaal) ondernemerschap.

In Nederland zien we dat ook grote zakelijke partijen zich meer als ketenpartner in stad en regio op willen stellen. Zie bijvoorbeeld een initiatief als Cirkelstad. De business case van dergelijke initiatieven is niet altijd even makkelijke rond te krijgen. De gemeente kan participeren in deze nieuwe initiatieven. Ook kan de gemeente samen met partijen allianties vormen die onder voorwaarden kennis en kunde delen. Samen kan worden bezien hoe, waar en welke kans zich voordoet om meer toe te werken naar afval is grondstof. De komende periode wil de gemeente onderzoeken of en hoe ze zo'n faciliterende rol kan vervullen.

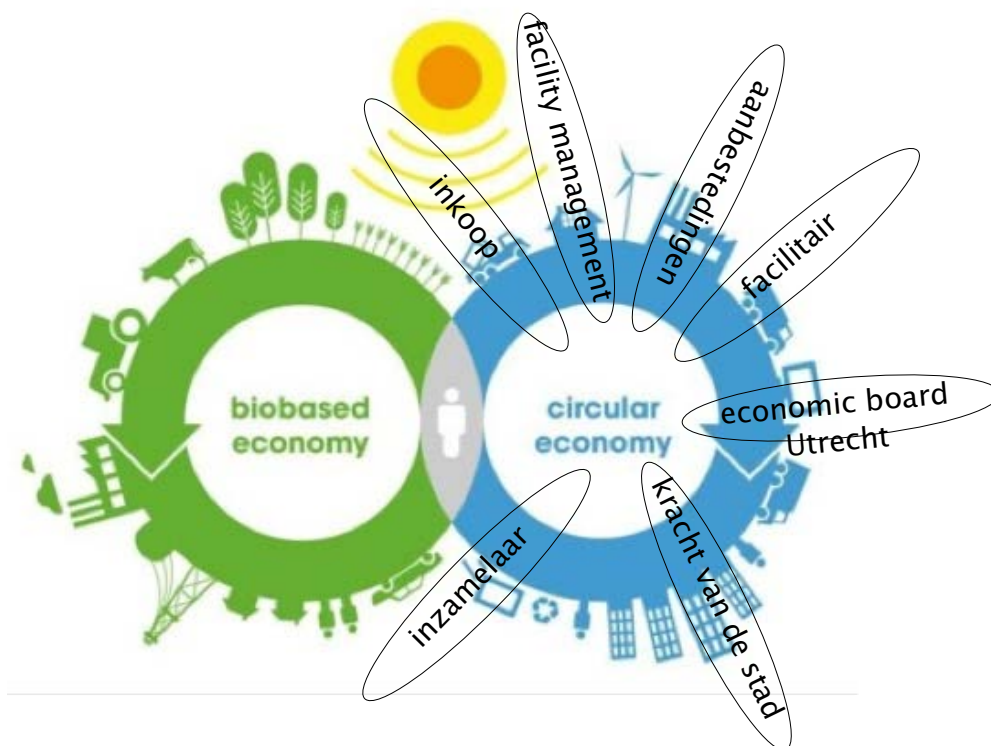
Om versneld tot meer circulariteit te komen zetten we in op de volgende acties:

- We organiseren een intern netwerk van specialisten van inkoop, economische zaken, milieu en inzamelen om onderling kennis te delen, kunde in te zetten en externe contacten – die met nieuwe oplossingen komen voor de “afval is grondstof”-keten – te bedienen of hier gesprekspartner voor te zijn.
- We blijven inzetten op regionale en maatschappelijke samenwerking. Dat doen we in AVU verband en we zijn alert op nieuwe netwerken als de

U10/15, USI. MVO Nederland en EBU. In deze samenwerking zien wij kansen om jaarlijks bij twee verbeterinitiatieven betrokken te zijn.

- Voor onze gemeentelijke organisatie kijken we samen met de facilitaire dienst hoe we van ons eigen afval tot grondstof kunnen maken.

Deze doelstellingen kan de gemeente Utrecht bereiken door gebruik te maken van de verschillende rollen die zij speelt in de economie. In hoofdstuk 4 is uitgebreid ingegaan op de rol van de gemeente als inzamelaar van huishoudelijk afval. Op de andere rollen gaan wij hieronder nader in (zie onderstaande figuur).

Het eigen “huis” van de gemeente

De inzameling van ons eigen afval, het afval en de grondstoffen die vrijkomen in onze kantoren bijvoorbeeld, is een bedrijfseconomische activiteit. Als gemeente hebben we ook een voorbeeldfunctie. We willen ons eigen huis op orde hebben, waarbij het adagium “afval = grondstof” hanteren. Papier en gft halen we al apart op, maar kan dat nog beter? We gaan een quick scan van de inzameling van afval en grondstoffen uit onze eigen kantoren doen. Ook gaan we een quick scan doen in andere taakvelden van de gemeente, naar de kansen die er zijn om grondstoffen meer circulair te gebruiken.

Inkoop

Naast het aanbieden van afvaldiensten als gemeente, kopen we als gemeente ook producten en diensten in. Zoals hiervoor vermeld: een sleutel voor het aanjagen van de circulaire economie ligt bij inkopers. Bij circulair inkopen borgt de inkoper dat de producten die hij inkoopt, volgens de principes van de circulaire economie zijn gemaakt of tot stand gekomen. En dat ze ook na gebruik weer opnieuw worden gebruikt. In november 2013 ondertekende de gemeente Utrecht daarom met twintig publieke en private partijen de Green Deal Circulair Inkopen. In deze Green Deal hebben deze partijen met elkaar afgesproken om de circulaire economie aan te jagen middels hun inkoopbeleid. In 2015 starten zij twee circulaire inkooptrajecten om van elkaars ervaringen te leren. Uiterlijk in 2016 willen ze circulair inkopen aantoonbaar geïntegreerd hebben in hun inkoopprocessen, -beleid en strategie. In het nieuwe inkoopbeleid willen we de mogelijkheid opnemen om een opdracht met een waarde onder de Europese aanbestedingsdrempels, één op één te gunnen, indien het een opdracht betreft aan een sociale onderneming of wijkinitiatief. Voorbeelden hiervan hebben we in Utrecht legio.

Deelnemer in de Economic Board Utrecht

In aanvulling op deze Green Deal ondertekende de gemeente Utrecht, tezamen met de provincie, gemeente Amersfoort en Woerden in maart 2014 een convenant met de Economic Board Utrecht (EBU) waarin we ons committeerden aan de doelstelling om in 2020, 10% van het inkoopvolume circulair in te kopen. Voor de gemeente Utrecht betekent dat dus 55 miljoen Euro. Om dat te bereiken zullen we de komende jaren elke aanbesteding die zich daarvoor leent, moeten aangrijpen om de circulaire kansen ervan te onderzoeken. De opdrachten in het facilitaire domein en het infrastructurele domein lenen zich hiertoe het meest. De inhoudelijke focus van de EBU op maatschappelijke vraagstukken is cruciaal en zorgt voor een wederzijdse afhankelijkheid tussen de afzonderlijke partijen; bedrijven, kennisinstellingen en overheden. Juist de samenwerking maakt het interessant. De overheid treedt op als launching customer met een zorg of duurzaamheidsvraagstuk, de kennisinstellingen leveren hun kennis en expertise en het bedrijfsleven komt hiermee tot innovatieve oplossingen waarmee geld kan worden verdiend en banen worden gecreëerd.

Facilitator in de circulaire hub

In de laatste maanden van 2014 is de gemeente Utrecht gestart met het onderzoeken van de mogelijkheden voor een 'circular hub' voor stad en regio in het werkspoorkwartier (Cartesiusdriehoek). Het gebied biedt mogelijkheden tot herontwikkeling, en huisvest een mix van bijzondere ondernemers als producenten en designers. Met name die sociale infrastructuur lijkt kansrijk te zijn. Het is nog te vroeg om conclusies te trekken, maar begin 2015 lijkt er ruimte te zijn voor diverse allianties met lokale ondernemers, instellingen en maat-

schappelijke organisaties, die 'iets' circulair kunnen en willen doen. Op termijn van 1 à 2 jaar zou een circulaire werkplaats op het werkspoorkwartier werk kunnen gaan bieden aan zo'n 20 mensen.

Deelnemer van de Green Business Club Utrecht aanpak

Als zakelijk bewoner van het stationsgebied is de gemeente Utrecht deelnemer van de Green Business Club Utrecht Centraal (GBC). De Green Business Club Utrecht Centraal is een initiatief van een aantal bedrijven rondom Utrecht CS. In 2014 heeft de GBC een atelier georganiseerd waar kunstenaars kunst maakten van afval, om te laten zien hoe waardevol afval kan zijn.

De partners zetten zich gezamenlijk in om het Stationsgebied van Utrecht verder te verduurzamen en verlevendigen. In 2015 en 2016 wordt dit vertaald in drie pijlers:

1. CO2 footprint gebied verkleinen;
2. Leefbaarheid openbare ruimte verbeteren
3. Voedsel- en productverspilling reduceren.

4 Afvalinzameling in Utrecht

In maart 2011 is door de gemeenteraad van Utrecht de afvalnota 2011-2014 vastgesteld. Hierin vertaalt de gemeente de Europese en landelijke wetten en regels naar gemeentelijk beleid. Dit ligt weer ten grondslag aan de afvalstoffenheffing. Inmiddels is dit beleid aan vernieuwing toe. Door de uitvoering van de maatregelen die in de nota genoemd worden, en door meerdere projecten, proeven en ervaringen heeft Utrecht nog beter in beeld wat kan, wat mag en wat zij wil op het gebied van afval en grondstoffen. Ook landelijk zijn er vele ontwikkelingen en nieuwe inzichten over afval en grondstoffen. In dit hoofdstuk blikken we terug van de behaalde resultaten en actualiseren we het beleid met deze nieuwe ambities, inzichten en ontwikkelingen.

4.1 Terugblik 2011-2014

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de inzameling van huishoudelijk afval. Binnen de gemeente Utrecht is de afdeling Inzamelen, Markten en Havens (IMH) van de Dienst Stadswerken daarvoor verantwoordelijk. Bij de inzameling van huishoudelijk afval zijn voor de gemeente Utrecht de volgende doelstellingen van belang:

- Het behalen van milieudoelstellingen (afval = grondstof);
- Een hoog serviceniveau voor de inwoners;
- Een lage, kostendekkende afvalstoffenheffing.

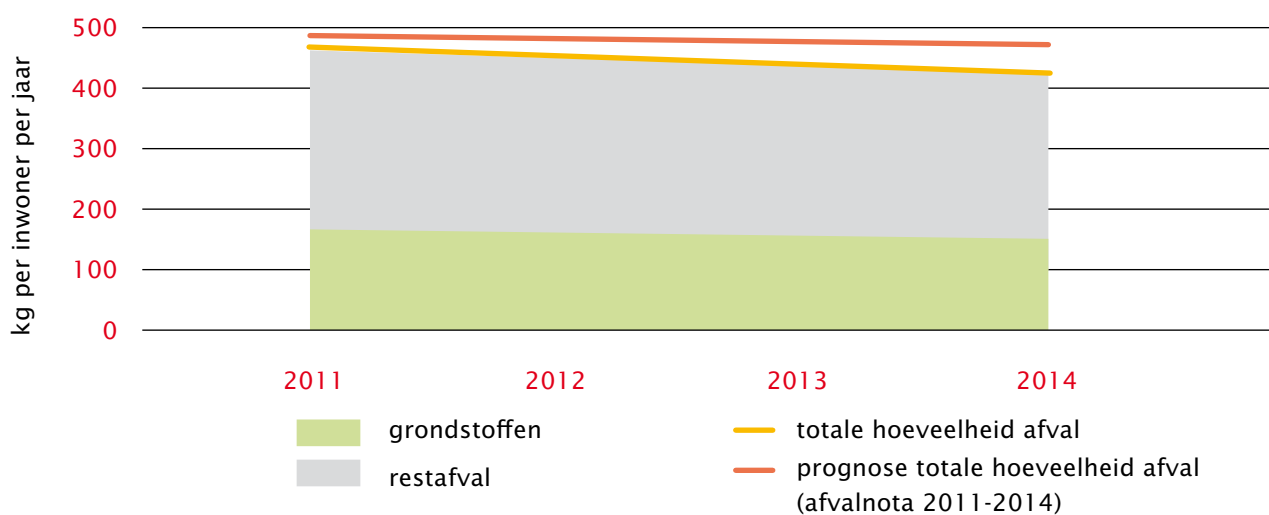
Afval is grondstof

Veel afvalsoorten, zoals glas, papier, plastic en textiel, kunnen via hergebruik, recycling of andere methodes van bewerking terug in het productieproces en de kringloop komen. Afval wordt dan weer grondstof voor (nieuwe) producten. We spreken in deze nota over “grondstoffen” als we het over deze bruikbare afvalsoorten hebben. Daarmee geven we meteen het verschil aan met restafval dat verbrand wordt om energie mee op te wekken.

4.1.1 De milieudoelstellingen

4.1.1a De hoeveelheid afval (restafval en grondstoffen)

De hoeveelheid huishoudelijk restafval en de gescheiden ingezamelde stromen als glas, papier, plastic, kunststof, in deze nota grondstoffen genoemd, laten landelijk een dalende trend zien. Ook in Utrecht is deze trend zichtbaar, zoals uit figuur 1 blijkt. De daling is zelfs sterker dan in de vorige nota geprognosticeerd.

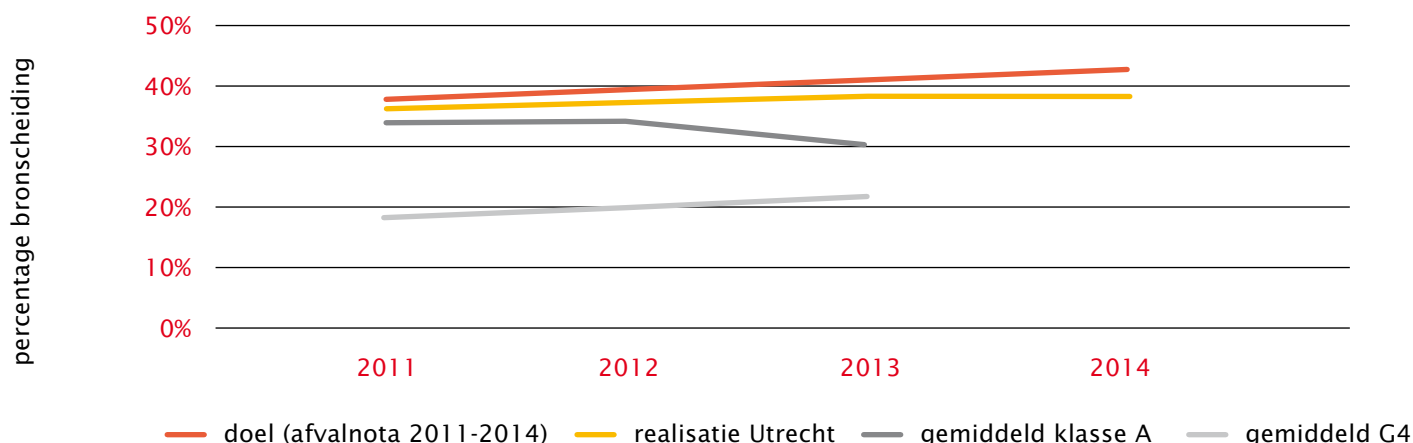
Figuur 1: ingezameld huishoudelijk afval in de periode 2011-2014

De daling is een direct gevolg van meer afvalscheiding en van de economische teruggang van de afgelopen jaren. Zodra de economie weer aantrekt is niet uitgesloten dat de hoeveelheid aangeboden restafval en grondstoffen weer toenemen. Reden temeer om nog verder in te zetten op afvalscheiding.

4.1.1b Afvalscheiding in Utrecht

Bronscheiding

Het Utrechtse beleid is erop gericht zoveel mogelijk grondstoffen apart van het restafval op te halen. Dit wordt bronscheiding genoemd. Deze grondstoffen kunnen vervolgens worden gerecycled. Bronscheiding wordt gemeten met behulp van het bronscheidingspercentage. Dit is de verhouding tussen de ingezamelde hoeveelheid grondstoffen ten opzichte van de totale hoeveelheid ingezameld afval.

Figuur 2: Realisatie bronscheiding in de periode 2011-2014

Uit figuur 2 blijkt dat we de afgelopen vier jaar een stijging hebben gerealiseerd van de hoeveelheid grondstoffen die inwoners apart van hun restafval aanbieden. Daarmee presteert² Utrecht het beste van G4-gemeenten en bovengemiddeld van gemeenten in klasse A (gemeenten met minimaal 50% hoogbouw). De afvalscheidingsprestaties van gemeenten nemen toe, naarmate er minder hoogbouw is. Zo zien we bijvoorbeeld dat in gemeenten met 30-49% hoogbouw in 2014 het bronscheidingspercentage gemiddeld 54% was. Hieruit kan geconcludeerd worden dat bronscheiding het beste te realiseren is bij de laagbouw. Ook concluderen wij dat extra maatregelen nodig zijn om onze prestaties op bronscheiding nog verder te verbeteren en onze doelen te halen.

Nascheiding

Grof afval, dat gemengd wordt ingezameld, laten wij nascheiden. Hiermee voorkomen we dat een groot deel van deze stroom als restafval wordt verbrand. Deze vorm van nascheiding levert nu al een bijdrage aan de totale afvalscheiding van ca. 3%. In totaal wordt dus ruim 41% van het afval van Utrecht gescheiden ingezameld en gerecycled danwel na sortering gerecyceld.

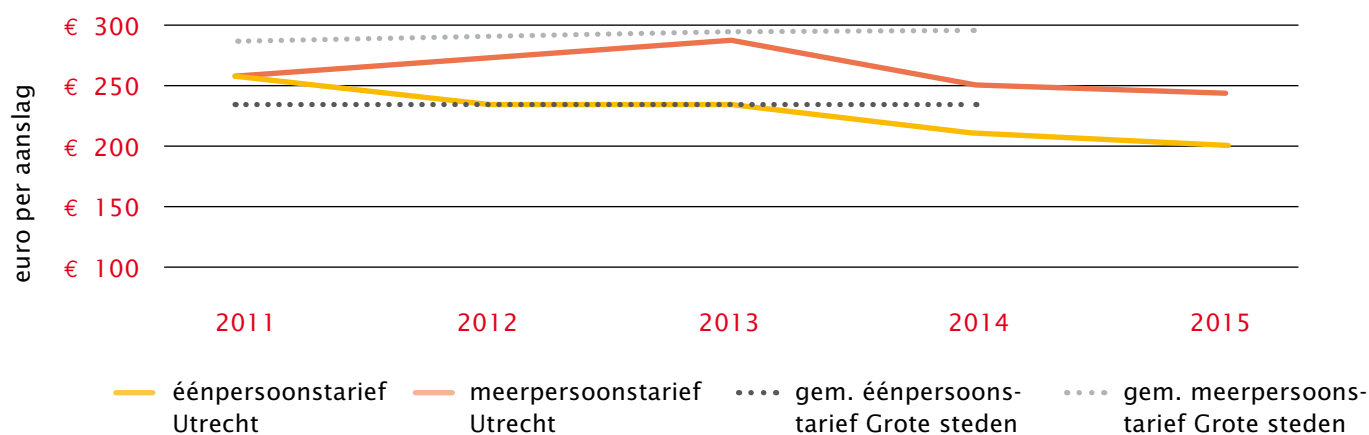
4.1.2 Klanttevredenheid

De burger van Utrecht is tevreden met de afvalinzameling. Het gemiddelde rapportcijfer in 2013 dat de burger geeft, is een 7. Ook over het afhandelen van meldingen heerst tevredenheid. Meldingen worden zondermeer binnen de algemene gemeentebrede servicenorm van maximaal 5 werkdagen afgehandeld. Eenvoudige meldingen binnen 1 tot 3 werkdagen.

² Bron: Benchmark Huishoudelijk Afval 2014; Peiljaar 2013: Ministerie van Infrastructuur & Milieu, NVRD en Cyclus management

4.1.3 De afvalstoffenheffing

De kosten van de inzameling van huishoudelijk afval worden gefinancierd uit de Afvalstoffenheffing³, een gemeentelijke doelbelasting. Uit de onderstaande tabel is duidelijk te zien dat de afvalstoffenheffing in 4 jaar zowel voor éénpersoonshuishoudens als voor meerpersoonshuishoudens gedaald is (met 17,7% resp. 2,6%). In 2015 gaat de heffing nog verder omlaag. In 2014 verwachtten we voor 132.800 objecten afvalstoffenheffing te kunnen heffen en voor 12.700 huishoudens kwijtschelding te verlenen. Voor 2015 zijn dit er resp. 137.000 en 13.000.

Figuur 3: ontwikkeling van de afvalstoffenheffing

Ook op kostengebied, presteert Utrecht beter dan de G4 en het gemiddelde van de grote steden. Dit is onder andere te zien aan de hoogte van de afvalstoffenheffing in Utrecht: deze is de laagste van de G4 en ligt onder het gemiddelde van de grote steden.

3 De gemeente heeft een wettelijke plicht tot de inzameling van huishoudelijk afval. De kosten die de gemeente daarvoor maakt, kunnen door middel van een afvalstoffenheffing (artikel 15.33 Wet milieubeheer) verhaald worden op de aanbieder van het afval. Tot de te verhalen kosten behoren onder meer de inzamelings-, transport- en verwerkingskosten, de kosten van maatregelen om de hoeveelheid afval te verminderen zoals subsidies voor het inzamelen van oud papier en de kosten die zijn verbonden aan maatregelen om hergebruik te bevorderen of anderszins de afvalstroom in te perken. Ook de kosten van heffing en invordering (waaronder kwijtscheldingskosten) en de omzetbelasting (die ingevolgde de Wet op het BTW-compensatiefonds recht geeft op een bijdrage uit het fonds) zijn verhaalbaar. Bron: Handreiking kostentoerekening. Heffingen, rechten en tarieven. Oktober 2014 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Tabel 1:

Hoogte afvalstoffenheffing voor meerpersoonshuishoudens in 2014 in de 10 grootste gemeenten in Nederland (Bron: Coelo 2014)

Naam gemeente	Hoogte afvalstoffenheffing
Nijmegen*	€ 156,91
Tilburg	€ 230,68
Eindhoven	€ 241,00
Utrecht	€ 252,96
Den Haag	€ 287,64
Almere	€ 306,39
Breda	€ 319,68
Groningen	€ 336,00
Amsterdam	€ 339,30
Rotterdam	€ 372,50

*De afvalstoffenheffing in Nijmegen is niet kostendekkend

4.1.4 Uitgevoerde maatregelen

In de afvalnota 2011-2014 hebben we diverse maatregelen aangekondigd die nodig zijn om onze doelstellingen te halen. Hieronder zijn de belangrijkste maatregelen weergegeven die we de afgelopen periode hebben doorgevoerd.

4.1.4a Uitgevoerde maatregelen op het gebied van afvalscheiding

- Uitbreiden van het aantal brengvoorzieningen (onder- en bovengrondse containers) voor plastic, papier & karton en textiel van 448 naar 626 containers. In totaal zijn er in 4 jaar tijd 178 *extra containers* geplaatst. Uitbreiden van het aantal brenglocaties voor glas van 255 eind 2010 naar 265 nu.
- Huis-aan-huis inzamelen van gft-afval door middel van minicontainers (kliko's) in Leidsche Rijn/Vleuten-de Meern (ca. 20.000 huisaansluitingen).
- Pilot Het Nieuwe Inzamelen in Lunetten: aan huis inzamelen van plastic en papier met minicontainers bij laagbouw (ca. 3.000 huisaansluitingen), uitbreiden inzamellocaties voor plastic en papier bij hoogbouw (ca. 3.000

huisaansluitingen) en restafval inzamelen met ondergrondse containers in heel Lunetten.

- Promotiecampagne om het inzamelen van papier voor en door scholen en verenigingen te bevorderen.
- Pilot voor het apart inzamelen van hout bij een grofvuilafpraak.

Om het inzamelen van papier bij scholen te stimuleren organiseerde de gemeente Utrecht een inzamelwedstrijd. Deze wedstrijd werd gewonnen door de St. Bonifatiuschool in Haarzuilens die ruim 65 kilo oud papier per leerling inzamelde.

4.1.4b Algemene maatregelen op het gebied van de bedrijfsvoering

- Nagenoeg alle inzamelvoertuigen hebben minimaal Euro 5 motoren. Naast kosten worden ook emissie-eisen meegewogen bij de aanschaf van nieuwe voertuigen. Als resultaat daarvan, rijden er nu 4 inzamelvoertuigen op groen gas en varen we met een elektrische afvalboot.
- De samenwerking met de gemeenschappelijke regeling AVU is geëvalueerd en een aantal verbeterpunten is ingevoerd;
- Structurele inzet van mensen met een WSW-indicatie. UW Groen haalt afval bij ondergrondse containers voor ons weg en doet dit 7 dagen per week. In totaal zijn hier 15 mensen door aan het werk. Het Leger des Heils Reshare zet bij het sorteren van textiel 5-7 mensen met een WSW-indicatie in. Daarnaast hebben nog meer mensen met een WSW-indicatie werk bij onze opdrachtnemers (zie inzet).

Social Return

Elke opdrachtnemer is verplicht om minimaal 5% van de opdrachtsom te realiseren door de inzet van werkloos-werkzoekenden en/of het bieden van leerwerkstages voor jongeren.

4.1.4c Maatregel op het gebied van (tarieven voor) de afvalstoffenheffing

- Er is in 2012 een gedifferentieerd tarief voor één- en meerpersoons-huishoudens ingevoerd.
- De afvalstoffendeckering is kostendekkend en inclusief een deel van de veegkosten en inclusief kwijscheldingen.

4.1.5 Conclusie

In de periode 2011-2014 zijn door de ingevoerde maatregelen er meer grondstoffen apart van het restafval opgehaald en gerecycled en is de hoeveelheid restafval afgenomen. Daarnaast is de efficiency verbeterd en hebben we de kosten voor de inwoner van Utrecht kunnen verlagen.

4.2 Actualisatie 2015-2018

Utrecht presteert goed ten opzichte van vergelijkbare gemeenten. Maar de ambities van Utrecht gaan verder. In het coalitie-akkoord hebben we afgesproken dat afval in Utrecht grondstof is. En dat we waar mogelijk een lagere afvalstoffenheffing willen realiseren. Ook vanuit Europa en het ministerie van IenM zijn de ambities voor de komende jaren aanzienlijk verhoogd. In dit hoofdstuk vertalen we onze eigen ambities en de landelijke en Europese ambities in Utrechtse doelstellingen en lichten we toe met welke maatregelen we deze doelstellingen samen met de inwoners van Utrecht willen én kunnen bereiken.

4.2.1 Doelstellingen 2018

Utrecht wil nog veel meer grondstoffen (glas, papier, textiel etc.) apart van het restafval inzamelen. Het huidige afvalscheidingpercentage van 41% moet in 2018 verhoogd zijn naar 45% en in 2020 zelfs 50% hebben bereikt. Om dat te bereiken verhogen we komende jaren het serviceniveau en introduceren we nieuwe inzamelmethodes. Zo bewerkstelligen en bestendigen we de nodige gedragsverandering bij de inwoner van Utrecht als het om afvalscheiding gaat.

Hieronder volgt de vertaling van bovenstaande ambitie voor 2020 naar de doelstelling voor 2018.

- Het bronscheidingspercentage neemt aanmerkelijk toe (en komt incl. 3% nascheiding van grof afval uit op 45%).
- Er is aanmerkelijk minder restafval (235 kg per persoon per jaar).
- Het serviceniveau voor inzameling van restafval en grondstoffen is verhoogd en de inwoners van Utrecht blijven tevreden met onze dienstverlening (waardering minimaal een 7).
- Een lagere afvalstoffenheffing voor onze inwoners.

Met deze doelstellingen doen wij recht aan onze ambities, zoals verwoord in het coalitie-akkoord. Dat deze ambities hoog zijn, wordt bevestigd als wij kijken naar de rest van Nederland. Want door het realiseren van de in deze paragraaf genoemde ambitie valt Utrecht in de VNG-categorie “koploper”- met ondergemiddelde kosten en bovengemiddelde afvalscheidingsprestaties.

Tabel 2: Prestatie indeling gemeenten met 40-60% hoogbouw.

kosten	215-235 kg/inw restafval	235-300 kg/inw restafval	300-400 kg/inw restafval
€225-€285	koploper ondergemiddelde kosten	middenmoter ondergemiddelde kosten	achterhoede ondergemiddelde kosten
€285-€385	koploper bovengemiddelde kosten	middenmoter bovengemiddelde kosten	achterhoede bovengemiddelde kosten

Toelichting op de tabel:

In opdracht van de VNG is er een transitie-agenda opgesteld voor gemeenten om te gaan voldoen aan de eerdergenoemde ambitie van de minister van Infrastructuur & Milieu op het gebied van afvalbeheer. In het rapport is rekening gehouden met de specifieke kenmerken van de gemeenten, met name op het gebied van hoogbouw. Het hoogbouwpercentage is namelijk van sterke invloed op het bronscheidingspercentage dat een gemeente haalt c.q. kan halen. In deze agenda is een indeling opgenomen voor gemeenten met 40-60% hoogbouw, waarbij kosten en hoeveelheid restafval bepalen hoe goed een gemeente presteert (zie Tabel 2).

4.2.2 Meer bronscheiding, minder restafval

Binnen Utrecht kunnen we op drie momenten beïnvloeden dat zoveel mogelijk afval en grondstoffen zo hoogwaardig mogelijk verwerkt worden:

1. bij de inzameling (bronscheiding)
2. bij het laten verwerken (recyclen/hergebruik) van de grondstoffen
3. bij het laten verwerken van het restafval.

4.2.2a Maatregelen op de inzameling

Uit de pilot “Het Nieuwe Inzamelen” in Lunetten is gebleken dat inwoners van Utrecht meer grondstoffen gescheiden van het restafval houden, als ze er de juiste faciliteiten voor krijgen. Deze richting zetten we voort en als de bebouwing het ook maar enigszins toelaat voeren we de komende 4 jaar “Het Nieuwe Inzamelen” in binnen alle wijken van de gemeente Utrecht. We verwachten dit eind 2018 te hebben afgerond.

Concrete uitwerking van de invoering van Het Nieuwe Inzamelen

De komende vier jaar voeren we de volgende acties uit om de gescheiden inzameling van grondstoffen te faciliteren:

- Het huis-aan-huis ophalen van papier & karton, plastic en gft breiden we flink uit. Dit betekent dat alle laagbouw huishoudens voor deze grondstofsoorten minicontainers krijgen. Ook betekent dit dat we verzamelcontainers (onder- of bovengronds) voor papier & karton en plastic plaatsen in de directe omgeving van hoogbouw. Per wijk bekijken we waar we welke voorzieningen moeten uitbreiden.
- Per wijk bekijken we waar we extra verzamelcontainers voor glas en textiel moeten plaatsen.
- Voor restafval plaatsen we ondergrondse containers in de wijk. Het inzamelen van restafval via zakken of minicontainers aan huis komt daarmee grotendeels ten einde.

Figuur 4: Het Nieuwe Inzamelen: voorzieningen voor plastic, papier, gft, glas, textiel en restafval

- We evalueren de pilot om hout (balken, spaanplaat, etc) het hele jaar door aan huis in te zamelen. Snoeihout en kerstbomen blijven we in het seizoen dat ze vrijkomen, aan huis inzamelen.
- De afvalscheidingsstations worden verder actief gepromoot. Er worden twee pilots opgezet om de gebruiksvriendelijkheid te vergroten door openingstijden op zaterdag te verruimen en vanaf het voorjaar een zondags-openstelling te realiseren. Ook wordt het afvalscheidingsstation aan Het Zwarte Woud vernieuwd.

Onderzoek en innovatie op het gebied van inzameling

De volgende maatregelen gaan we nader onderzoeken op haalbaarheid:

- Via het contract voor sorteren en vermarkten van plastic verpakkingsmateriaal dat de AVU heeft gesloten, is geregeld dat ook de drankenkartons kunnen worden gerecycled. In Lunetten bijvoorbeeld, bleken inwoners 6 kg drankenkartons per persoon per jaar bij het restafval te doen. Uit onderzoek is gebleken dat drankenkartons prima samen met het plastic kunnen worden ingezameld en dat inwoners ook bereid zijn dit te doen. Utrecht werkt daarom aan een plan van aanpak om deze stroom in de loop van 2015 samen met het plastic in te zamelen.
- Als er een haalbare recyclemogelijkheid voor luier- en incontinentiemateriaal is, zal ook Utrecht deze stroom weer apart inzamelen en verwerken.

- Via brancheverenigingen zoals de NVRD en via (klankbordgroepen van) de VNG lobbyen wij voor de uitbreiding van de producentenverantwoordelijkheid, waardoor het voor nog meer grondstoffen mogelijk wordt om deze apart in te zamelen en de afvalstoffenheffing laag te houden.
- Mede op initiatief van Utrecht en in samenwerking met de G4 en enkele andere gemeenten met veel hoogbouw, zetten wij een onderzoek op naar gedrag en afvalscheiding, toegespitst op hoogbouw. Dit omdat er door huishoudens in hoogbouw minder afval gescheiden wordt dan door huishoudens in laagbouw. En dat terwijl Utrecht voor 50% uit hoogbouw bestaat. Het resultaat van het onderzoek moet leiden tot duurzame gedragsverandering bij inwoners in de hoogbouw op het gebied van afvalscheiding en dus tot minder restafval.
- Na uitvoering van de in deze paragraaf genoemde maatregelen kan de discussie worden gevoerd of in Utrecht een verdere differentiatie in de afvaltarieven gewenst is (Diftar).

4.2.2b Maatregelen bij het verwerken van grondstoffen

- Grondstoffen laten wij recyclen ten behoeve van (nieuwe) producten. De wijze waarop wij dit regelen is via de verwerkingscontracten. In deze verwerkingscontracten is duurzaamheid één van de onderdelen waarop een leverancier cq afnemer geselecteerd wordt. Dit element wordt nu nadrukkelijk meegenomen in de aanbestedingen, zodat op economisch meest voordelige inschrijving wordt gegund. Met de branche worden gesprekken gevoerd om te bezien of en hoe de verwerking hoogwaardiger gedaan kan worden dan nu de wettelijke minimum standaard is.
- Grof afval, dat gemengd wordt ingezameld, laten wij nascheiden. Bij heraanbesteding van deze activiteit -uiterlijk eind 2020- zetten we nadrukkelijker in op een hoogwaardigere recycling van de diverse grondstoffen die er na het sorteren zijn.

4.2.2c Maatregelen bij de verwerking van het restafval

Utrecht is een gemeente met een grote diversiteit aan inwoners en met veel hoogbouw. Afvalscheiding is bij dit soort bebouwing een grote uitdaging. Duurzame gedragsverandering bij deze doelgroep moet resultaat brengen in het meer scheiden van afval. Dit kost tijd en betekent dat we nu nog wel te maken hebben met restafval. Toch gaat het restafval niet zomaar verloren. Het levert nu al veel op en dat kan meer worden als gevolg van technologische ontwikkelingen.

- Het restafval wordt momenteel verbrand, waarbij er stoom, elektriciteit⁴ en warmte van gemaakt wordt voor huishoudens en bedrijven. Metalen worden eruit gehaald en alsnog gerecycled. Als het contract voor de verwerking van het restafval afloopt, zetten we in op een zo hoogwaardig mogelijke verwerking van het restafval, tegen een zo laag mogelijke prijs. Hoe dit er precies

4 Momenteel hebben wij een contract voor de verbranding van ons restafval via de AVU met AVR. In 2013 leverde AVR *in totaal* circa 722 GWh elektriciteit aan het net en 1.029 TJ aan warmte. De netto elektriciteitsproductie van de AVR-centrales komt overeen met het jaarlijkse elektriciteitsverbruik van ongeveer 250.000 huishoudens.

uit gaat zien, wordt in een businesscase verder uitgewerkt.

- De op- en overslag en de verwerking van het restafval, het gft en grofvuil is door de gemeente Utrecht geregeld via de gemeenschappelijke regeling AVU. Het huidige verwerkingscontract loopt af op 31-12-2018 en kan nog 2 keer met een jaar verlengd worden. Het contract voor op- en overslag kan niet meer worden verlengd.
- In Nederland zijn er diverse bedrijven die zich gespecialiseerd hebben in het nascheiden van restafval. De techniek is volop in ontwikkeling, waardoor het ook voor Utrecht interessant kan gaan worden. Utrecht blijft deze ontwikkelingen nauwgezet volgen.

4.2.3 Een hoger serviceniveau en een tevreden klant

4.2.3a Maatregelen voor participatie en draagvlak

Meer afvalscheiding aan de bron staat of valt met het draagvlak bij de bewoners voor de maatregelen die wij daarvoor nemen. De veranderingen op het gebied van afvalscheiding en afvalinzameling gaan we vooral samen met de inwoners inzetten. Tijdens de pilot van Het Nieuwe Inzamelen in Lunetten hebben bewoners via fora, informatieavonden, internet, mail, twitter en andere media invloed kunnen uitoefenen op de invulling van de pilot en op de resultaten. Het gevolg daarvan was een groot draagvlak voor het nieuwe systeem en succesvolle resultaten. Deze ervaring willen we verder uitbouwen en toepassen. We besteden bij de uitvoering van onze dienstverlening en van projecten dan ook uitgebreid aandacht aan de wensen en behoeften van de inwoners. Veranderingen zijn daarmee samen met de bewoners ingezet. Daarnaast doen we dit als volgt:

- De inwoner van Utrecht moet nu nog veel papier, plastic, textiel én glas zelf wegbrengen. Mensen vinden het makkelijker om afval te scheiden, als we het serviceniveau op grondstoffen verhogen. Dit doen we dan ook door aanzienlijk meer ondergrondse containers voor plastic, papier, glas en textiel in Utrecht te plaatsen én door papier en plastic aan huis in te zamelen bij de laagbouw.
- Bewoners zijn betrokken bij hun omgeving en melden het als ze een kans op verbetering zien. Deze meldingen vinden wij zeer waardevol. De Utrechtse standaard voor de afhandeling voor meldingen is binnen 5 werkdagen. Dit serviceniveau voor afvalinzameling zetten we, naar de wens van de bewoner, scherper in: eenvoudige meldingen worden binnen 1-2 werkdagen afgehandeld.
- Het plaatsen van afval naast ondergrondse containers (dus in de openbare ruimte) leidt tot ergernis bij burgers. In overleg met de bewoners gaan we een aanpak ontwikkelen die ervoor zorgt dat er minder afval naast de ondergrondse containers staat. We kijken daarbij naar succesvolle voorbeelden uit onze omgeving, zoals de inzet van buurtbewoners of afvalcoaches.
- De invoering van Het Nieuwe Inzamelen en het Zakken van de straat worden wijkgericht aangepakt met een goede communicatiecampagne. Hierdoor is het voor de burger duidelijker wat, wanneer én waarom er voor hen iets gaat veranderen. Zo worden inwoners meegenomen in de voordelen die het

nieuwe inzamelsysteem biedt in de vorm van lagere kosten, meer service en meer afvalscheiding.

- Om een positieve attitude van de bewoners voor het inzamelsysteem te bewerkstelligen, maken we het systeem zo gebruiksvriendelijk mogelijk. Zo geven we bewoners toegang tot meerdere ondergrondse containers voor restafval. Ook bekijken we de mogelijkheden om de tevredenheid over het gebruik van het pasjessysteem voor de ondergrondse containers te verhogen.
- Binnen de aanpak van de projecten intensiveren we het participatietraject en bieden we service op maat. Hierbij kijken we als het nodig is ook samen met andere gemeentelijke diensten naar de mogelijkheden van een inwoner.

4.2.4 Een lagere afvalstoffenheffing

Om de kosten zoveel mogelijk te beheersen en de afvalstoffenheffing zo laag mogelijk te houden, nemen wij maatregelen op het gebied van de bedrijfsvoering.

4.2.4a Maatregelen voor de bedrijfsvoering van inzamelen

- Het inzamelen van restafval in ondergrondse containers wordt binnen de gemeente in vier jaar tijd ingevoerd. De voordelen hiervan zijn
 - Minder voertuigbewegingen
 - Minder opslag van volle vuilniszakken in en om het huis.
 - Minder belasting voor de medewerkers van de inzameldienst en daarmee minder ziekteverzuim
 - Minder straatvervuiling, die vaak ontstaat als zakken met afval aan de straat worden geplaatst.
- De ondergrondse containers worden met ondersteuning van een nieuw ICT-systeem in de nabije toekomst dynamisch geledigd. Dat wil zeggen dat het ledigen van de containers gebeurt, zodra ze (voor ca. 80%) vol zijn. Er wordt een pilot opgezet om op deze wijze te gaan werken. Ervaringen met dit systeem in andere gemeenten geven een duidelijke kostenreductie te zien en laten zien dat dit ten goede komt aan de tevredenheid van de burger.

4.2.4b Maatregelen voor de op- en overslag

Om het ingezamelde afval van de Gemeente Utrecht te kunnen transporteren naar een eindverwerker is een groot en professioneel overslagstation nodig. In verband met milieubelasting en kosten is een gunstige locatie van zo'n station van groot belang: Utrechtse inzamelwagens moeten niet onnodig ver hoeven te rijden en het aftransport naar de verwerkers moet bij voorkeur per schip.

In de Gemeente Utrecht is één zo'n strategisch liggend, groot professioneel overslagstation aanwezig. Naarmate Utrecht meer belang hecht aan milieu-aspecten, stijgt het concurrentievoordeel van dit bedrijf. Bovendien kent dit bedrijf natuurlijk de ongunstige ligging van zijn concurrenten ook en kan hij dit meenemen in zijn tarifiering. Het resultaat kan zijn dat de afvalstoffenheffing verhoogd moet worden.

Een normale afschrijvingstermijn voor vastgoed zoals een overslagstation is tenminste 20 jaar. De markt wordt niet vergroot met nieuwe toetreders, omdat Utrecht/AVU een verwerkingscontract uitgeeft voor maximaal 8-10 jaar. Nieuwe aanbieders zullen zich dan ook niet snel aandienen omdat het risico na 8 jaar van ongedekte kosten te groot is en het terugverdienen van deze kosten binnen de eerste 8 jaar niet haalbaar is. Concreet betekent dit dat de huidige aanbieder met zijn strategisch gunstige ligging in een monopolistische positie verkeert met op termijn een mogelijk negatief effect op de afvalstoffenheffing.

Om de concurrentiekracht op de verwerking van restafval te vergroten, zijn de AVU en het college een aantal jaar geleden tot de conclusie gekomen dat er een eigen afvaloverslagstation zou moeten komen. Dan is niet alleen een laag verwerkingstarief gegarandeerd, maar ook het overslagtarief zal laag zijn. Immers, de kosten van zo'n station bestaan voornamelijk uit kapitaalslasten. Bovendien kan het loondeel van de kosten van het station beheerst worden, door de exploitatie van het station wel door de markt te laten doen.

Op dit moment laten wij, samen met de AVU, een second opinion uitvoeren om te bezien of ons streven om in de nabije toekomst over een eigen overslag te kunnen beschikken nog steeds de juiste is. Dit in het licht van de meest recente ontwikkelingen bij diverse AVU-gemeenten die bijdragen aan het verminderen van restafval en het verhogen van afvalscheiding. Indien het eigen overslagstation er komt, dient het aftransport naar een eindverwerker over water plaats te kunnen vinden en de aanrijdafstanden van de inzamelwagens zo kort mogelijk te zijn. Social return kan worden meegenomen. Uiteindelijk moet zich dit vertalen in een minimale milieubelasting, lage kosten en dus een lagere afvalstoffenheffing.

4.2.4c Maatregelen voor de verwerking

Afval dat verbrand of gestort wordt, brengt hoge verwerkingskosten met zich mee. Grondstoffen leveren veelal geld op voor de gemeente, hetzij door de marktwaaarde van de materialen, zoals bij metalen, hetzij omdat producenten de inzameling en recycling financieren. Dit laatste gebeurt bijvoorbeeld bij plastic en bij elektrische apparaten. Daarom blijft Utrecht investeren in bron-scheiding: hoe meer grondstoffen, hoe hoger de opbrengsten, hoe lager de verwerkingskosten.

4.2.4d Maatregelen voor goed werkgeverschap

- Het inzamelen van restafval en grondstoffen middels zakken en bakken is veelal een fysiek belastende activiteit.⁵ De fysieke belasting wordt zoveel mogelijk verminderd door:

5 In de arbowetgeving staat het beschermings- en veiligheidsniveau dat werkgevers moeten bieden aan werknemers, zodat zij veilig en gezond kunnen werken. In de Arbocatalogus Afvalbranche hebben werkgevers en werknemers deze voorschriften concreet uitgewerkt voor de afvalbranche. Een uitwerking daarvan is de P90-norm. Deze norm is de randvoorwaarde voor de uitvoerende werkzaamheden.

- De afbouw van de inzameling van restafval met zakken.
- Sturen op de inzet van inzamelmiddelen met een minimale fysieke belasting (i.e. zo veel mogelijk met 140 en 240 ltr kunststof mini-containers en met ondergrondse containers die mechanisch worden geledigd). Hierbij wordt altijd een afweging gemaakt tussen kosten, baten en praktische mogelijkheden.
- Social return is een belangrijk onderdeel bij inkoopprocedures. Bij nieuwe aanbestedingen wordt dit nadrukkelijker opgenomen, zodat er meer medewerkers met een WSW-indicatie kunnen worden ingezet.

Afval en grondstoffen in andere landen

Ook in ons omringende landen komt afval vrij en wordt gewerkt aan meer recycling en hergebruik. In veel landen wordt huishoudelijk afval nog vaak gestort en richt het beleid zich op het verminderen van de hoeveelheid afval dat naar stortplaatsen gaat. Een discussie die in Nederland al lang beslecht en ook voor Utrecht niet meer relevant is. Elk land heeft zijn eigen inzamelsysteem. Zo wordt in Vlaanderen PMD (Plastic, Metalen en Drankenkartons) veelal aan huis opgehaald en wordt in de Verenigde Staten (waar bijna 1,5 x zoveel afval per persoon als in Nederland wordt geproduceerd) thuis composteren gepromoot. De vergelijking is soms moeilijk te maken, omdat het ene land verbranden met energie terugwinning wél als recycling ziet en het andere land (waaronder ook Nederland) niet.

4.2.5 Conclusie

De komende jaren gaan we eraan werken om onze ambitie “afval is grondstof” waar te maken. Dit doen we op een vernieuwende manier, samen met de inwoners van Utrecht. Hierbij zorgen we er ook nog eens voor dat de afvalstofheffing laag blijft. Zo voldoen we aan onze eigen ambities én aan die van Europa en van het ministerie van Infrastructuur & Milieu. Met als resultaat nog meer grondstoffen apart, de kosten omlaag en een tevreden burger.

5 Eindconclusie

Uit voorgaande hoofdstukken blijkt dat Utrecht goed op weg is om van afval grondstof te maken, de inwoner van Utrecht goede service te bieden en de afvalstoffenheffing laag te houden. Baanbrekende maatregelen als de invoering van Het Nieuwe Inzamelen in heel Utrecht, het overgaan op inzameling van restafval met ondergrondse containers en het inzamelen van steeds meer grondstoffen apart van het restafval worden daartoe genomen. Daarbij spiegelen wij ons continu aan onze eigen ambities en aan de prestaties van anderen. Wij benaderen dit uiteraard zakelijk, want ook de afvalstoffenheffing willen wij zo laag mogelijk houden. We maken dan ook expliciete keuzes om kosten te beheersen, zoals bij de op- en overslag van afval en bij het ledigen van de containers. Dit doen wij met aandacht en betrokkenheid van de inwoners van Utrecht, door het frequent doen van bewonersonderzoeken, door bewonerspanels te betrekken, door in gesprek te gaan met de inwoner van Utrecht via social media en wijkraden of bewonersgroepen. Dit komt ten goede aan het draagvlak onder de inwoners van Utrecht voor het “afval is grondstof” beleid en ook aan de kwaliteit van (de invulling van) het beleid.

Daarbij zetten we in op het realiseren van een circulaire economie, door de kringlopen zoveel mogelijk te sluiten. Dit doen we door te investeren in duurzaam inkopen en in het toekennen van meer waarde aan grondstoffen en aan het creëren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

In deze nota is ook een aantal richtingen genoemd, zoals het onderzoek bij de hoogbouw, die ten grondslag komen te liggen aan nieuwe innovatieve maatregelen. En zoeken we vooral samenwerking. Samenwerking via een intern netwerk van specialisten, met bedrijven en via (regionale) samenwerkingsverbanden zoals de U10/15, de EBU of MVO Nederland. Deze brengen Utrecht dichterbij haar ambities. Want innovaties zijn nodig in een stad als Utrecht die groeit en de komende jaren zal blijven groeien. Wij groeien mee, in kennis, ervaring én ambitie. Zo bouwen wij samen aan een gezonde toekomst voor Utrecht.

Bijlage

Definities

Bronscheiding

Het apart houden van recyclebaar en herbruikbaar afval, zoals oud papier, lege flessen, gft etc. door bewoners, die het vervolgens ook apart aanbieden aan de gemeente voor inzameling. Dit kan in mini-containers, citybins, ondergrondse containers of op de milieustraat.

Bronscheidingspercentage

De verhouding tussen de ingezamelde hoeveelheid grondstoffen ten opzichte van de totale hoeveelheid ingezameld afval.

Citybin

40 ltr emmer ten behoeve van GFT

Drankenkartons

Verpakkingsmateriaal, bestaande uit een meerdere materialen, waaronder papier en plastic, dat meestal gebruikt wordt om dranken in te verpakken. Bijvoorbeeld melkpakken, sappakken en yoghurtpakken.

GFT

Groente-, Fruit- en tuinafval. Ook keukenafval valt hieronder.

Grof afval

huishoudelijk afval dat niet in een vuilniszak of minicontainer past. Bijvoorbeeld een bankstel of een kast.

Grof restafval

Grof afval dat gemengd door de inwoner wordt aangeboden.

Grondstoffen

Afvalstromen, die bewoners apart van hun restafval houden en die gerecycled of hergebruikt worden. Dit zijn bijvoorbeeld papier, plastic, gft, textiel en glas.

Hergebruik

het opnieuw gebruiken van een afgedankt product. Bijvoorbeeld een broek die weer verkocht wordt in een tweedehands winkel.

Huishoudelijk afval

Al het afval dat bij huishoudens vrijkomt

Kliko

140 of 240 ltr rolcontainer met twee wielen, ook wel minicontainer genoemd.

Minicontainer

140 of 240 ltr rolcontainer met twee wielen, ook wel Kliko genoemd.

Nascheiding

Het sorteren van afval dat gemengd is ingezameld.

Recycling

Het bewerken van grondstoffen zodat ze weer gebruikt kunnen worden om nieuwe producten van te maken.

Restafval

Afval dat verbrand wordt om energie mee op te wekken. In de praktijk zitten hier nog materialen in, die wel gerecycled of hergebruikt hadden kunnen worden.

Sorteren van plastic

Het sorteren van ingezameld plastic in verschillende plasticfracties, zoals PE, PP, folie etc.

Vermarkten van plastic

Het sluiten van contracten met bedrijven die het gesorteerde plastic recycleren.

Colofon

Tekst:
Gemeente Utrecht
Stadswerken
Inzamelen, Markten en Havens

Ontwerp en opmaak:
Taluut.nl

voorstel aan de raad

Opgesteld door	Projectorganisatie Stationsgebied Lam, M. 't (Mirjam)
Kenmerk	15.502883
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 47b
Geheim	Nee

Toekomstvisie centrum fase 2 Stationsgebied (strekt ter vervanging)

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor het volgende te besluiten:

- 1 De toekomstvisie Utrecht Centrum (2015 - 2040) vast te stellen als kader voor structuurvisie fase 2 Stationsgebied met als belangrijkste kenmerk het vergroten van het centrum tot overzijde Merwedekanaal op basis van de leidende principes van duurzaamheid en gezonde verstedelijking;
- 2 Op basis van principes duurzaamheid en gezonde verstedelijking de algemene uitgangspunten te hanteren: a) attractief gebied met sterke menging van functies en eigen centrumidentiteit en attractieve gebouwen; b) prettig verblijfsklimaat: autoluwgebied met 30 km-zones. c) energieneutraal gebied: verlagen van energiebehoefte, optimaliseren van zonnestroomopwekking, benutting bodem; d) vergroening van openbare ruimte, gevels en daken met ruimte voor waterretentie d.m.v. cool spots en rooftopfarming.
- 3 De volgende specifieke uitgangspunten te hanteren: a) gebied ten zuiden van centruboulevard met hoofdaccent hoogstedelijk wonen, gebied ten noorden van de centruboulevard met hoofdaccent kantoren/business b) afspraken in de BOO Jaarbeurs als randvoorwaarde meenemen voor uitwerking gebied langs Merwedekanaal c) van Zijstweg 2x1 rijstroken + HOV met aantoonbaar goede bereikbaarheid Rabobank d) Westplein: inpassing van een stadsstraat met 2x1 profiel met pleinfuncties, 30 km zone en vastgoed.
- 4 Het vervolgproces vast te stellen op basis van de volgende uitgangspunten: a) De participatie heeft het karakter van raadpleging, onder regie van gemeente, op onderdelen wordt het participatieniveau co creatie gehanteerd; b) De uitwerking voor de deelgebieden wordt gedaan door 3 werkgroepen met bijdragen van betrokken stakeholders; c) Over de integratie van de 3 resultaten tot 1 visie worden alle stakeholders geraadpleegd.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.R. Schurink

Mr. J.H.C. van Zanen

Conclusie commissie

Toezeggingen wethouder:

1. Eind september 2015 de commissie een participatieplan voor te leggen. (met uitdrukkelijk ook de rol van de raad daarin).
2. Voor de raadsbehandeling de redeneerlijn m.b.t de verkeersintensiteiten

Westplein toe te zenden aan de raad.

Terug in de Raad:

Mobiliteit, autoluw, duurzaamheid, participatie, inrichting Westplein, effecten binnenstad.

D.m.v. van amendementen/moties zal het college kaderstellende of richtinggevende opdrachten krijgen voor de uitwerking richting structuurvisie. Een aantal fracties wil pas op de plaats maken en eerst nader onderzoek doen.

Status: B

Bijlages

Voorstel: Voorstel_3004

Bijlage: Besluitenhistorie Westpleintunnel

Bijlage: 2015 03 30 Visiedocument bij bestuursadvies fase 2

Bijlage: Besluitenhistorie Jaarbeurs

Eerdere besluitvorming

zie besluitenhistories.

Uitvoering

Naar verwachting kan de Structuurvisie fase 2 begin 2016 ter bestuurlijke besluitvorming aan college en raad worden voorgelegd.

In 2015 is met de plankosten rekening gehouden met het afronden van de structuurvisie fase 2. Op 3 november 2011 bij de programmabegroting 2012(2012, nr. 142) heeft de raad voor het maken van de structuurvisie fase 2 binnen de grondexploitatie fase 1 een budget van € 2 mio. geautoriseerd. Na afronding van de Structuurvisie eind 2015 is het budget voor planvoorbereiding fase 2 uitgeput.

Na afronding van de structuurvisie moeten op het Westplein aanpassingen aan de bestaande infrastructuur worden voorbereid en uitgevoerd met als doel reductie van de hoeveelheid asfalt en voor het creëren van ruimte voor organische ontwikkeling. Hiervoor is een voorbereidings- en uitvoeringskrediet nodig. In de periode 2016 – 2020 zal onderzoek worden verricht aan duurzaamheidsmaatregelen en hoe deze kunnen worden omgezet in haalbare business cases. Hiervoor zijn onderzoeksbudgetten nodig.

Bij vaststelling van de structuurvisie zullen voorstellen worden gedaan voor het beschikbaar stellen van benodigde budgetten.

Raadsbesluit

Opgesteld door	Projectorganisatie Stationsgebied
Kenmerk	15.502883
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 47b

Toekomstvisie centrum fase 2 Stationsgebied (strekt ter vervanging)

Besluit

- 1 De toekomstvisie Utrecht Centrum (2015 - 2040) vast te stellen als kader voor structuurvisie fase 2 Stationsgebied met als belangrijkste kenmerk het vergroten van het centrum tot overzijde Merwedekanaal op basis van de leidende principes van duurzaamheid en gezonde verstedelijking;
- 2 Op basis van principes duurzaamheid en gezonde verstedelijking de algemene uitgangspunten te hanteren: a) attractief gebied met sterke menging van functies en eigen centrumidentiteit en attractieve gebouwen; b) prettig verblijfsklimaat: autoluwgebied met 30 km-zones. c) energieneutraal gebied: verlagen van energiebehoefte, optimaliseren van zonnestroomopwekking, benutting bodem; d) vergroening van openbare ruimte, gevels en daken met ruimte voor waterretentie d.m.v. cool spots en rooftopfarming.
- 3 De volgende specifieke uitgangspunten te hanteren: a) gebied ten zuiden van centruboulevard met hoofdaccent hoogstedelijk wonen, gebied ten noorden van de centruboulevard met hoofdaccent kantoren/business b) afspraken in de BOO Jaarbeurs als randvoorwaarde meenemen voor uitwerking gebied langs Merwedekanaal c) van Zijstweg 2x1 rijstroken + HOV met aantoonbaar goede bereikbaarheid Rabobank d) Westplein: inpassing van een stadsstraat met 2x1 profiel met pleinfuncties, 30 km zone en vastgoed.
- 4 Het vervolgproces vast te stellen op basis van de volgende uitgangspunten: a) De participatie heeft het karakter van raadpleging, onder regie van gemeente, op onderdelen wordt het participatieniveau co creatie gehanteerd; b) De uitwerking voor de deelgebieden wordt gedaan door 3 werkgroepen met bijdragen van betrokken stakeholders; c) Over de integratie van de 3 resultaten tot 1 visie worden alle stakeholders geraadpleegd.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015,

De griffier,

De burgemeester,

Drs. A.A.H. Smits

Mr. J.H.C. van Zanen

Context

De herontwikkeling van het Jaarbeursgebied en het Westplein kennen beide een lange tijd van voorbereiding. In mei 2013 is een belangrijke doorbraak bereikt en heeft de Jaarbeurs een nieuwe bedrijfskoers bepaald. Op basis hiervan is een nieuw afsprakenkader tussen Jaarbeurs en de Gemeente gemaakt met als belangrijkste onderdelen:

- a. de oost-west omklap inclusief de verplaatsing van het Jaarbeurs parkeren van P3 naar de overzijde Merwedekanaal,
- b. uitwerking van ontsluiting van het expeditieverkeer voor de Jaarbeurs over Jaarbeursterrein via een nieuw aan te leggen brug over het Merwedekanaal, waarbij de gemeente 50% van de aanlegkosten voor zijn rekening neemt;
- c. het ontwikkelen door de Jaarbeurs van een "transferiumfunctie" aan de overzijde Merwedekanaal ;
- d. de ontwikkeling van de Kop Jaarbeurs door de gemeente (plots Casino en Hotel).

Dit afsprakenkader is in mei 2014 door de Raad van Commissarissen Jaarbeurs en B&W vastgesteld voor uitwerking in een nieuwe BOO Jaarbeurs.

In 2011 is samen met de ontwikkelgroep Centraal Lombok een ontwikkelvisie Lombokplein gemaakt waarin drie varianten voor de hoofdinfrastructuur op het Westplein zijn uitgewerkt. De ruimtelijke ambitie uit de ontwikkelvisie is vervolgens door het college vastgesteld om als richtlijn te gebruiken voor toekomstige ontwikkelingen in het gebied rondom het Westplein. Geconstateerd is toen dat er voor geen van de drie inrichtingsmodellen financiële middelen waren voor realisatie van de infrastructuur en overige openbare ruimte.

Bij de start van het planproces van de structuurvisie fase 2 in 2013 stonden de volgende elementen centraal:

- het Jaarbeursparkeren verplaatsen naar de overzijde van het Merwedekanaal en in dat gebied een binnenstedelijk transferium ontwikkelen,
- een snelle en aantrekkelijke voetgangersverbinding tussen het transferium en de OVT als ook een goede verbindingen met OV,
- door de verminderde verkeersbelasting volstaan met 2x1 wegprofielen op de Van Zijstweg en Westplein met een duurzame en financieel haalbare maaiveld variant.
- verminderen van hoeveelheid distributieverkeer door duurzamere invullingen.

Bovenstaand perspectief is de uitnodiging geweest aan alle betrokken stakeholders om te participeren bij het maken van een aanzet tot fase 2 van de planvorming. De infrastructurele vraagstukken vormen de verbindende keuzen tussen het Jaarbeursgebied en het Westplein. Op en rond het Westplein speelt de variantenkeuze voor de hoofdinfrastructuur, in het Jaarbeursgebied is het de relatie met de Van Zijstweg en inpassing van het Jaarbeursparkeren. Voor het Westplein zijn een aantal deelstudies uitgevoerd. 1. Fact finding varianten hoofdinfrastructuur, 2. Benchmark stedelijke invalswegen en 3. Financiële analyse. Voor het Jaarbeursgebied zijn enkele stedenbouwkundige modellen gemaakt waarbij de relatie met de capaciteit op de Van Zijstweg is onderzocht.

Beslispunt

- 1 De toekomstvisie Utrecht Centrum (2015 - 2040) vast te stellen als kader voor structuurvisie fase 2 Stationsgebied met als belangrijkste kenmerk het vergroten van het centrum tot overzijde Merwedekanaal op basis van de leidende principes van duurzaamheid en gezonde verstedelijking;

Argumenten

- 1.1 Om richting te kunnen geven aan de gewenste ontwikkeling is een toekomst visie nodig. De samenhang van (deel)ontwikkelingen in het nieuwe uitgebreide stadscentrum vragen om integrale visie voor het gebied centrum-west. Deze visie moet aangeven wat voor type

centrumgebied dit moet worden en wat hierbij de leidende motieven worden. Om een structuurvisie voor dit gebied op te kunnen stellen zijn ruimtelijke principes nodig voor wonen, werken, verkeer en andere functies. De structuurvisie zal nieuwe en onvoorziene ontwikkelingen en inzichten moeten kunnen begeleiden en faciliteren.

Beslispunt

- 2 Op basis van principes duurzaamheid en gezonde verstedelijking de algemene uitgangspunten te hanteren: a) attractief gebied met sterke menging van functies en eigen centrumidentiteit en attractieve gebouwen; b) prettig verblijfsklimaat: autoluwgebied met 30 km-zones. c) energieneutraal gebied: verlagen van energiebehoefte, optimaliseren van zonnestroomopwekking, benutting bodem; d) vergroening van openbare ruimte, gevels en daken met ruimte voor waterretentie d.m.v. cool spots en rooftopfarming.

Argumenten

- 2.1 Nieuwe leidende principes op het terrein van duurzaamheid en gezonde verstedelijking bieden nieuwe mogelijkheden en kansen om de bestaande ambities uit het Masterplan stationsgebied uit te voeren
De ambities uit het Masterplan Stationsgebied (2003) van herstellen, verbinden en betekenis geven, blijven ook voor de tweede fase in de ontwikkeling van het Utrechtse Stationsgebied onverminderd van kracht. Duurzaamheid is sinds 2009 als vierde ambitie toegevoegd. Door nieuwe inzichten op het gebied van duurzame en gezonde verstedelijking en verkeer & vervoer, komen er andere oplossingen binnen bereik om deze ambities uit te voeren. De Kop Jaarbeurs maakt qua ruimtelijk beeld onlosmakelijk deel uit van het gebied van fase 2. Door gebruik te maken van de leidende principes uit de toekomstvisie hier kan de ontwikkeling Kop van Jaarbeurs worden gezien als een oefening in het smart formuleren van duurzaamheid en gezonde verstedelijking voor vastgoed.

Beslispunt

- 3 De volgende specifieke uitgangspunten te hanteren: a) gebied ten zuiden van centruboulevard met hoofdaccent hoogstedelijk wonen, gebied ten noorden van de centruboulevard met hoofdaccent kantoren/business b) afspraken in de BOO Jaarbeurs als randvoorwaarde meenemen voor uitwerking gebied langs Merwedekanaal c) van Zijstweg 2x1 rijstroken + HOV met aantoonbaar goede bereikbaarheid Rabobank d) Westplein: inpassing van een stadsstraat met 2x1 profiel met pleinfuncties, 30 km zone en vastgoed.

Argumenten

- 3.1 De te onderscheiden deelgebieden in fase 2 kennen gelet op historie en aard specifieke uitgangspunten.
Voor Jaarbeurs West gelden de afspraken in de op te stellen Bilaterale OntwikkelOvereenkomst als kader. Voor het Westplein geldt als ruimtelijke referentie een stadsstraat zoals de Burgemeester Reigerstraat of Catharijnesingel. De ruimtelijke ambitie uit de ontwikkelvisie samen gemaakt Ontwikkelgroep Lombok is richtlijn voor toekomstige ontwikkelingen rondom het Westplein. Voor de Zijstweg gelden de afspraken met partijen Rabobank en Jaarbeurs over de bereikbaarheid als kader; afspraak tussen gemeente en Rabobank is dat de verwerkingscapaciteit van de wegen aantoonbaar een goede bereikbaarheid waarborgt.

Beslispunt

- 4 Het vervolgproces vast te stellen op basis van de volgende uitgangspunten: a) De participatie heeft het karakter van raadpleging, onder regie van gemeente, op onderdelen wordt het participatieniveau co creatie gehanteerd; b) De uitwerking voor de deelgebieden wordt gedaan door 3 werkgroepen met bijdragen van betrokken stakeholders; c) Over de integratie van de 3 resultaten tot 1 visie worden alle stakeholders geraadpleegd.

Argumenten

- 4.1 Bij het verdere uitwerken van onderdelen van deze toekomstvisie willen we de kennis en inzichten van de stad benutten.

Voor het opstellen van de structuurvisie wordt gebruik gemaakt van de kennis en ervaring van alle gebruikers van de stad: grond- en vastgoedeigenaren, inwoners, investeerders, kenniscentra en (belangen)organisaties. Samen met gebruikers van het gebied willen we verder zoeken naar slimme oplossingen voor de juiste balans tussen economische ontwikkeling, bereikbaarheid, duurzaamheid, gezondheid en aantrekkelijkheid. Hiertoe willen we het niveau van informatievoorziening zoveel mogelijk gelijkwaardig maken door veel informatie beschikbaar te stellen (dmv interactieve webpagina, inventariseren van relevante en beschikbare open data).

Raadsbesluit

Opgesteld door	Projectorganisatie Stationsgebied Lam, M. 't (Mirjam)
Kenmerk	15.502883
Vergadering	Gemeenteraad
Vergaderdatum	25 juni 2015
Jaargang en nummer	2015 47b

Toekomstvisie centrum fase 2 Stationsgebied (strekt ter vervanging)

Besluit

- 1 De toekomstvisie Utrecht Centrum (2015 - 2040) vast te stellen als kader voor structuurvisie fase 2 Stationsgebied met als belangrijkste kenmerk het vergroten van het centrum tot overzijde Merwedekanaal op basis van de leidende principes van duurzaamheid en gezonde verstedelijking;
- 2 Op basis van principes duurzaamheid en gezonde verstedelijking de algemene uitgangspunten te hanteren: a) attractief gebied met sterke menging van functies en eigen centrumidentiteit en attractieve gebouwen; b) prettig verblijfsklimaat: autoluwgebied met 30 km-zones. c) energieneutraal gebied: verlagen van energiebehoefte, optimaliseren van zonnestroomopwekking, benutting bodem; d) vergroening van openbare ruimte, gevels en daken met ruimte voor waterretentie d.m.v. cool spots en rooftopfarming.
- 3 De volgende specifieke uitgangspunten te hanteren: a) gebied ten zuiden van centruboulevard met hoofdaccent hoogstedelijk wonen, gebied ten noorden van de centruboulevard met hoofdaccent kantoren/business b) afspraken in de BOO Jaarbeurs als randvoorwaarde meenemen voor uitwerking gebied langs Merwedekanaal c) van Zijstweg 2x1 rijstroken + HOV met aantoonbaar goede bereikbaarheid Rabobank d) Westplein: inpassing van een stadsstraat met 2x1 profiel met pleinfuncties, 30 km zone en vastgoed.
- 4 Het vervolgproces vast te stellen op basis van de volgende uitgangspunten: a) De participatie heeft het karakter van raadpleging, onder regie van gemeente, op onderdelen wordt het participatieniveau co creatie gehanteerd; b) De uitwerking voor de deelgebieden wordt gedaan door 3 werkgroepen met bijdragen van betrokken stakeholders; c) Over de integratie van de 3 resultaten tot 1 visie worden alle stakeholders geraadpleegd.

Aldus besloten in de vergadering van de raad, gehouden op 25 juni 2015

De griffier,

drs. A.A.H. Smits

De burgemeester,

mr. J.H.C. van Zanen

Besluitenhistorie

Projectorganisatie Stationsgebied

Postadres Postbus 1273, 3500 BG Utrecht

Bezoekadres Stadsplateau 1, Utrecht

Telefoon 030 – 286 96 00

Fax 030 – 286 96 01

E-mail stationsgebied@utrecht.nl

Betreft Besluitenhistorie Westpleintunnel en Lombokplein

Datum 16 maart 2015 (eerdere versies zijn hiermee achterhaald)

Deze besluitenhistorie bevat de openbare besluiten van college en gemeenteraad die over deze en enkele aanverwante onderwerpen (ALU) genomen zijn. Ook zijn er passages uit de verschillende beleidsdocumenten opgenomen.

Aangezien het gebied een "gebiedsknoop" is, zijn er vele relaties met andere onderwerpen: actieplan Luchtkwaliteit, ambitiedocument "Utrecht aantrekkelijk en bereikbaar", vertramming/ Uithoflijn, Graadt van Roggenweg, openbare ruimte Westzijde, Van Sijpesteijnkwartier etc. De Westpleintunnel behoorde tot aan het raadsbesluit van 3 november 2011 tot fase 1 van het Stationsgebied; daarna fase 2. Het Lombokplein behoorde al tot fase 2.

2002 Referendumkrant

Westpleintunnel is een van de zeven kenmerken visie A¹:

Citaat: "Westplein ondertunneld: Het doorgaand autoverkeer op het Westplein gaat ondergronds. Bovengronds komt de ruimte vrij voor doorgaande routes voor fietsers en voetgangers en bebouwing.

Augustus 2003 Masterplan Stationsgebied:

Blz. 19 Westplein Smakkelaarsveld: Ontmoeten

Lommerrijk wijkplein

Lombok en Smakkelaarsveld verbinden voor voetgangers en fietsers

Autotunnel onder Westplein

Een wijkmarkt is mogelijk

Blz. 22 Op cruciale plaatsen, zoals het Westplein, kruisen fietsroutes het openbaar vervoer ongelijkvloers.

Blz. 34 De Stadscorridor verbindt de westelijke delen van de stad met de oude stad en loopt vanaf Leidsche Rijn via een zone tussen de Graadt van Roggenweg en de Leidschekade via het Westplein tot Vredenburg.

Blz. 36 De Visiekaart geeft de ambities binnen de Stadscorridor weer. Het Vredenburg, het Smakkelaarsveld, de strook rond het spoor, het Westplein en de Kop van Lombok worden met elkaar verbonden door kwaliteiten te herstellen en nieuwe betekenissen aan de diverse plekken te geven

Blz. 48 In de Kop van Lombok komt een nieuw plein op de plek van het voormalige Westplein. Doordat het doorgaande verkeer ondergronds wordt geleid, biedt het plein aangename verblijfsgelegenheid. Dit lokale plein wordt een herkenningspunt in de dichtbebouwde wijk. Tegelijk is het de schakel tussen de levendige Kanaalstraat en de voetgangersverbinding langs de Leidsche Vaart richting binnenstad. De inrichting en de invulling van de omliggende bebouwing biedt vooral ruimte aan activiteiten van uit de wijk.

Blz. 49 Onderweg kruisen velen op hun weg door de stad de bundel spoorlijnen. Door de aanpak van het Westplein, de Van Sijpesteijntunnel en het Smakkelaarsveld, ontstaat een riante, comfortabele en veilige route. Nieuwe publieksvoorzieningen, woningen en commerciële functies begrenzen en begeleiden deze route.

Blz. 90. Lombokplein

Het verkeer, de routing en het programma in dit gebied worden gereorganiseerd, zodat deze nu nog blinde vlek in het plangebied betekenis krijgt als stadswijk. Dankzij een tunnel onder het Westplein krijgt het gebied de kans om van ruim opgezet onoverzichtelijk verkeersplein uit te groeien tot een levendig plein en toegangspoort tot de wijk Lombok.

¹ Dit in tegenstelling tot Visie 1 waarbij het Westplein bovengronds bleef en het verkeersplein werd opgeknapt.

Het Lombokplein is gericht op Lombok, is kleurrijk en kleinschalig. Hier ontmoeten verschillende culturen elkaar. Het is een verblijfsplein met een programma dat past bij de

wijk (schaalgrootte S): wonen, spelen, boodschappen doen, werken en eten & drinken. De panden hebben altijd een eigen voordeur aan de straat. Starters en kleine bedrijfjes vinden hier hun plek, evenals gezinnen en 1/2-persoonshuishoudens. Er is veel uitwisseling tussen hetgeen op straat en in de plinten van de bebouwing plaatsvindt.

wijk (schaalgrootte S): wonen, spelen, boodschappen doen, werken en eten & drinken. De panden hebben altijd een eigen voordeur aan de straat. Starters en kleine bedrijfjes vinden hier hun plek, evenals gezinnen en 1/2-persoonshuishoudens. Er is veel uitwisseling tussen hetgeen op straat en in de plinten van de bebouwing plaatsvindt.

Blz. 107

Omdat ook de private partners hun investeringsbeslissingen nemen op grond van elementen met een acceptabel risicoprofiel, wordt bij de realisatie van het Masterplan uitgegaan van een gefaseerde aanpak in vier uitvoeringsclusters:

A. OV-Terminal

B. Vredenburg/Catharijnesingel

C. Lombokplein inclusief Westpleintunnel

D. Leidsche Vaart/Smakkelaarsveld

Het Jaarbeursgebied is een uitvoeringscluster zonder directe afhankelijkheid van andere ontwikkelingen.

11 november 2003 B&W Besluit (*Diverse besluiten over Masterplan waaronder:*)

Wij hebben besloten EUR 3 miljoen minder te reserveren als bijdrage aan de onrendabele top voor gebouwde parkeervoorzieningen en deze optimalisatie van EUR 3 miljoen in te zetten voor de financiering van uitvoeringscluster C (ondertunneling Westplein).

11 december 2003 Raadsbesluit ((2003/277) *Masterplan Stationsgebied Utrecht*

tot vaststelling van het Masterplan Stationsgebied met daarbij acht amendementen waaronder amendement fasering uitvoering (2003/ A 90):

1. d) Het planmatige beleidskader zo aan wordt gepast dat het in de cluster B genoemde "Water in de singels" wordt verplaatst naar cluster C en binnen dit uitvoeringscluster wordt gestreefd naar een zo spoedig mogelijke realisatie van de tunnel onder het Westplein en vervolgens dan wel gelijktijdig het terugbrengen van het water in de singels. (Amendement A90, 2003).

en motie Aanpak Kop van Lombok (2003 / M188):

sprekt uit dat de herontwikkeling van Lombok geen vertraging mag oplopen vanwege het ten uitvoer brengen van andere plannen zoals het Masterplan Stationsgebied.

04 november 2004 Raadsbesluit ((2004/190) *Actualisatie Masterplan Stationsgebied*

Tot vaststelling van het geactualiseerde Masterplan Stationsgebied met daarbij o.a. besluit 3 b:

"cluster C wordt opgesplitst in twee delen te weten:

C1: Westpleintunnel en omgeving

C2: Daalsetunnel en Paardenveld en omgeving; De financiën van C1 zijn gebaseerd op opbrengsten uit vastgoedontwikkeling op de locatie zelf (motie 2003/M167); MIT (GDU)-subsidie (EUR 14,1 miljoen) en een bijdrage van EUR 10,8 miljoen uit gemeentelijke reservering van EUR 70 miljoen zodat de Westpleintunnel volledig binnen de grondexploitatie van het gebied gedekt is; de uitvoeringsperiode wordt afgestemd op de overall planning infrastructurele werken tussen A2/A12 en het stationsgebied"

en amendement Westpleintunnel (2004/ A58)

"Uiterlijk per 1 januari 2009 te starten met de aanleg van de tunnel onder het Westplein, of zoveel eerder als in combinatie met de werkzaamheden in het kader van de aanleg van de OV-Terminal mogelijk is;

- b) in elk geval voorbereidende werkzaamheden, zoals het verleggen van ondergrondse infrastructuur (kabels, leidingen, etc.) ten behoeve van de aanleg van de tunnel te starten op het moment dat de tramroute over Westplein gewijzigd is;
- c) het college op te dragen zonodig een alternatief tracé voor deze tunnel te zoeken om eerdere realisatie mogelijk te maken;
- d) de eventuele meerkosten ten gevolge van renteverliezen door eerdere realisatie van de tunnel binnen het plangebied op te vangen.

07 november 2005 *Commissiebrief (Met diverse informatie Stationsgebied)*
Aanbieding van de scenariostudie Westpleintunnel juni/oktober 2005.

15 december 2005 *Raadsbesluit ((2005/157) Bestuursrapportage Stationsgebied)*

Besluit:

1. In te stemmen met de Bestuursrapportage Stationsgebied van september 2005 waarin begrepen:
 - a. de uitwerking van de amendementen en moties;
 - b. bijgestelde rasterkaart;
 - c. bijgestelde programmatabel en
 - d. de geheime financiële onderbouwing van september 2005;
2. Krachtens artikel 25 Gemeentewet geheimhouding op te leggen aan bijlage "financiële onderbouwing".

Uit de bestuursrapportage 2005 (blz. 11, 13, 14)

Blz. 11 4.1 "In 2005 zijn gestart: Scenariostudie Westpleintunnel"

Blz. 13 6.3 "Fase 1 betreft het gebied ten zuiden van de Leidsche Rijn inclusief Westpleintunnel en exclusief Jaarbeursterrein Noord. Deze fase komt overeen met de voormalige clusters Stationsentrees (Ae), Vredenburg (B), Westpleintunnel (C1) en jaarbeursterrein (E). Voor deze fase worden met de marktpartijen contracten gesloten over de uitvoering en worden de gemeentelijke investeringen gedekt door "harde" financieringsbronnen."

Blz. 14 6.4 "Om de resultaten van de financiële analyse van 2004 en 2005 te kunnen vergelijken is het resultaat van 2004 gewijzigd naar de huidige fase 1 en fase 2. Voor fase 1 betekent dit een optelling van de deelexploitaties clusters Stationsentrees (Ae), Vredenburg (B), Westpleintunnel (C1) en jaarbeursterrein 1^e fase (E).

Het nominaal resultaat van fase 1 is in de vergelijking met de actualisatie 2004 weliswaar gedaald maar past binnen de financiële kaders. Daarnaast heeft het saldo aan kwaliteit gewonnen doordat een aantal kwaliteitsverhogende maatregelen, waaronder de verlengde Westpleintunnel, is genomen. Ons beleid blijft gericht op het sturen naar tenminste het nulsaldo, waarbij continue aandacht is voor optimaliseringsdoelstellingen.

Bij de herzieningen van de financiële analyse zijn zowel de kostenvoordelen als -nadelen ten opzichte van het Masterplan 2004 geraamd. Een stijging van de geraamde kosten is vooral het gevolg van de betere variant van de Westpleintunnel en het indexeren van alle ramingen voor de inrichting van het openbaar gebied 2,5%. Ook is de BTW-last als gevolg van afspraken omtrent het BTW compensatiefonds verhoogd en is op basis van nader onderzoek het percentage VAT-kosten verhoogd van 15% naar 18%.

Daarnaast is sprake van bijstellingen in de kostensfeer met positieve uitwerking. Zo zijn een aantal verwervingsposten verlaagd en wordt de Projectorganisatie Stationsgebied gecompenseerd voor reguliere dienstkosten.

19 september 2006 *B&W Besluit (Vaststellen Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht)*

1. Het Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht (hierna: ALU) met bijbehorende financiering vast te stellen, met in het bijzonder de aanwijzing van 'projecten in betekenende mate' en de uitvoering van de genoemde maatregelen.
2. Het ALU in principe vrij te geven als onderdeel van het Regionaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit Utrecht.
3. De directeur DSO opdracht te geven een programma voor uitvoering van het Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht op te stellen.

4. De commissie Verkeer en Beheer te informeren.

09 november 2006 Raadsbesluit ((Bestuursrapportage Stationsgebied 2006) 2006/216)

Besluit:

1. In te stemmen met de Bestuursrapportage Stationsgebied 2006, inclusief de bijgestelde Grondexploitatie Stationsgebied;
2. De financiële problematiek rond het weerstandsvermogen te betrekken bij het gemeentebrede onderzoek bij de GREX-diensten naar de noodzakelijke omvang van de risicovoorziening in de relatie tot het weerstandsvermogen en
3. Het college op te dragen bij de jaarrekening van 2006 te rapporteren over de invulling van de optimaliseringtaakstelling waarbij de optie "structurele oplossing Graadt van Roggenweg e.o." de voorkeur heeft – en mocht dat niet lukken – alternatieve keuzes worden voorgeld.

Uit de Bestuursrapportage 2006 (Blz. 4)

Blz. 4 Gezien de lange looptijd van het Project Stationsgebied zijn faseerbaarheid en flexibiliteit belangrijke ordeningsprincipes om gemeentelijke risico's te kunnen beheersen. Contractstructuur, een faseringsmodel met clusters en projectlocaties, overall planningen en het financieringsmodel zijn hierop gebaseerd. Wij gaan uit van een grondexploitatie in twee fases. Fase 1 heeft betrekking op het gebied ten zuiden van de Leidsche Rijn (inclusief Westpleintunnel, maar exclusief Jaarbeursterrein noord. Fase twee heeft betrekking op het gebied ten noorden van de Leidsche Rijn en het Jaarbeursterrein noord.

14 december 2006 Raadsbesluit ((Structuurplan Stationsgebied) 2006/238)

Besluit:

Het structuurplan Stationsgebied, waarin op hoofdlijnen het planologisch kader wordt gegeven aan de ontwikkeling van het Stationsgebied, met inbegrip van het Milieuraapport op grond van de Strategische Milieubeoordelingen en de zienswijzennota vast te stellen.

Uit het Structuurplan 2006 (Blz. 16, 21, 27, 35, 40)

Blz. 16 De stadscorridor verbindt de westelijke delen van de stad met de oude stad en loopt vanaf Leidsche Rijn via een zone tussen de Graadt van Roggenweg en de Leidschekade via het Westplein tot Vredenburg.

Het Vredenburg, het Smakkelaarsveld, de strook rond het spoor, het Westplein en de kop van Lombok worden met elkaar verbonden door kwaliteiten te herstellen en nieuwe betekenissen aan de diverse plekken te geven.

Blz. 21 Het doorgaand autoverkeer dat vanuit de westzijde naar wijken ten oosten van het spoor rijdt, wordt ondergronds geleid. Daartoe komt een autotunnel onder het huidige Westplein.

Blz. 27 De zwakkere plekken krijgen een nieuwe betekenis, zoals de Catharijnesingel, de beide stationsentrees en het gebied Smakkelaarsveld/Westplein.

Blz. 35 De routes in het Stationsgebied zijn onderdeel van de hoofd fietsstructuur of sluiten daarop aan. Op cruciale plaatsen, zoals het Smakkelaarsveld en het Westplein, wordt het openbaar vervoer ongelijkvloers gekruist.

Blz. 40 Graadt van Roggenweg / Westplein: doorgaande open water verbindingen met groene oever.

17 oktober 2007 B&W Besluit (Motie "Fly-over 24 Oktoberplein nog niet gunnen")

Besluit:

1. dat op basis van de resultaten van de verkenning "Doortrekken tunnel onder het 24 Oktoberplein"(bijlage 1) een ondergrondse variant voor het 24 Oktoberplein niet aan de orde is.
2. met de verkenning Doortrekken tunnel onder 24 oktoberplein en met onze conclusie in besluitpunt 1 de motie "Fly-over nog niet gunnen"als afgehandeld te beschouwen en de realisatie van de fly-over 24 oktoberplein in gang te zetten.
3. de resultaten van de studie naar de ondertunneling van de Graadt van Roggenweg (onderzoek ontwikkelingsmogelijkheden Graadt van Roggenweg, bijlage 2) te betrekken bij een bredere aanpak van het verkeer en vervoer in Utrecht.
4. De raadscommissie Verkeer & Beheer en Stedelijke ontwikkeling hierover te informeren.

08 november 2007 Raadsbesluit ((2007/230) Bestuursrapportage Stationsgebied 2007)

Besluit:

1. In te stemmen met de Bestuursrapportage Stationsgebied 2007.

Uit de bestuursrapportage 2007 (blz. 3, 4, 22)

Blz. 3/4 1.3 Uw raad stemde op 9 november 2006 in met de Bestuursrapportage 2006, inclusief de bijgestelde Grondexploitatie Stationsgebied. Tevens besloot u de financiële problematiek rond het weerstandsvermogen te betrekken bij het gemeentebrede onderzoek bij de GREX-diensten naar de noodzakelijke omvang van de risicovoorziening in de relatie tot het weerstandsvermogen. Ten slotte droeg u ons op bij de jaarrekening 2006 te rapporteren over de invulling van de optimaliseringstaakstelling waarbij de optie "structurele oplossing Graadt van Roggenweg e.o." de voorkeur heeft- en mocht dat niet lukken- alternatieve keuzes worden voorgelegd.

Blz. 22 5.3 "Westpleintunnel: in de grondexploitatie is de Westpleintunnel als leefbaarheidmaatregel opgenomen, met als doel om de wijk Lombok aan te sluiten op de binnenstad. Inmiddels is duidelijk dat de tunnel op stedelijk niveau een bijdrage moet leveren aan de verbetering van de luchtkwaliteit. Nieuwe milieuwetgeving maken een verdere verlenging van de tunnel richting de Daalsetunnel en Graadt van Roggenweg noodzakelijk. Daarmee wordt de tunnel ook duurder. In de grondexploitatie is voor de Westpleintunnel dekking opgenomen conform het geactualiseerde Masterplan 2004 (de zogenaamde gestrekte variant). Het verder verlengen van de tunnel en milieumaatregelen zijn niet in de grondexploitatie gedekt. De totale kosten voor de verlengde tunnel zijn geraamd op circa €72 miljoen, hiervan is €36 miljoen gedekt in de grondexploitatie. In het actieplan luchtkwaliteit Utrecht (ALU) is voor de tunnel een bedrag van 14, miljoen opgenomen. Dit bedrag is evenwel nog niet hard gedekt Externe financiering is nodig om de maatregelen daadwerkelijk in uitvoering te nemen. Zoals gesteld onder paragraaf 1.3, komen wij hier in het najaar 2007 op

06 november 2008 Raadsbesluit ((2008/136) Bestuursrapportage Stationsgebied 2008)

Besluit:

1. In te stemmen met de Bestuursrapportage Stationsgebied 2008, inclusief de grondexploitatie 1 juli 2008.

Uit de bestuursrapportage 2008 (blz. 18, 19, 27)

Blz. 18 5.1 Westpleintunnel: In de bestuursrapportage 2007 is gemeld dat de tunnel op stedelijk niveau een bijdrage moet leveren aan de verbetering van de luchtkwaliteit. Al eerder hebben wij aangegeven uit te gaan van de gestrekte variant (de verlengde Westpleintunnel). Aan de tunnelmonden zijn voorzieningen nodig om er voor te zorgen dat ook daar aan de eisen voor luchtkwaliteit wordt voldaan.

Blz. 19 5.3 Met de NUON wordt een voorstel voorbereid om te komen tot verlegging van de hoofdleiding van de NUON bij de Westpleintunnel. De mobiliteitsvisie en de vertramningsstudie en de te nemen besluiten hierover, leveren uitstel en daarmee uitvoeringsproblemen op de voor met name de verlegging van kabels en leidingen. Ook bestaat de kans dat indien er grote wijzigingen optreden in het programma, er zich dubbele kosten zullen voordoen. Bij grote wijzigingen is een integraal functioneel ontwerp van de openbare ruimte onontbeerlijk.

Blz. 27 7.3 Westpleintunnel: Vorig jaar hebben wij in de Bestuursrapportage gerapporteerd over de financiële problematiek over de Westpleintunnel. Op dit moment worden uitgaande van de mobiliteitsvisie nieuwe varianten onderzocht die binnen de financiële kaders van de grondexploitatie passen.

03 maart 2009 B&W Besluit (Tracéwijziging Tram Stationsgebied)

Het college besluit:

De raad voor te stellen:

1 Een krediet beschikbaar te stellen van EUR 33,2 miljoen ten behoeve van de financiering van de verwerving Cranenborch, zoals uitgewerkt in het rapport Van Sijpesteijnkwartier en verder en de basisafspraken met ING-REIM. Dit krediet is een tijdelijk voorziening en wordt gefinancierd door:

- EUR 15,0 miljoen te onttrekken aan de Bereikbaarheid (onderdeel Kwaliteitsverbetering Openbaar Vervoer - opbrengsten aandelen GVV);
- EUR 18,2 miljoen te dekken uit het budget voor HOV Om de Zuid, welke wordt verantwoord onder investeringsnummer 210.0.0939.

En vervolgens besluit het college van B & W:

2 Het in het Masterplan Stationsgebied Utrecht opgenomen tram- en bustracé over het Jaarbeursplein te verplaatsen naar de toekomstige NH-straat en door gebouw Cranenborch en, in samenhang daarmee, in te stemmen met:

- Stedenbouwkundige opzet 'Van Sijpestijnkartier en verder' en het daarin opgenomen tramtracé;
- De Basisafspraken met ING-REIM over de verwerving van gebouw Cranenborch, conform de bereikte overeenstemming op 22 januari 2009;
- Het mandateren van de wethouder Stationsgebied om de concept tekst van de Basisafspraken met ING-REIM nader uit te werken tot een definitieve versie en deze namens het College van B&W aan te gaan.

3 Ter plaatse van het beoogde toekomstige tramtracé in de NH-straat een tijdelijke eindhalte voor de SUNIJ-lijn te realiseren vanwege de bouwactiviteiten in het Stationsgebied.

4 De kosten (circa € 48 miljoen) van de maatregelen zoals benoemd onder 2 en 3 in te brengen in de onderhandelingen die gevoerd worden met de BRU inzake de Vertramming.

5 In te stemmen met bijgevoegde brief waarin het DB Bestuur Regio Utrecht gevraagd wordt: in te stemmen met de tracéwijziging tram Stationsgebied, dat de kosten voor de aankoop van 'Cranenborch' worden meegenomen in de begroting van het tramproject en het verzoek garant te staan voor 50% van de kosten voor deze verwerving.

6 Het presidium van de raad voor te stellen bovenstaande te agenderen voor de commissie Stad en Ruimte op 31 maart 2009 en de raadsvergadering van 9 april 2009.

14 maart 2009 B&W Besluit (Actieplan Luchtkwaliteit 2008)

1. In te stemmen met het Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht 2008 (ALU2008)
2. Het Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht 2008, inclusief de in hoofdstuk 4 vermelde maatregelen vast te stellen en de als zodanig aangemerkte 'NSL maatregelen' en IBM-projecten aan te melden bij de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ontwikkeling en Milieubeheer voor het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) onder voorbehoud van goedkeuring van de gemeenteraad.
3. De studie Utrecht West vast te stellen en tezamen met de vastgestelde voorgenomen maatregelen vrij te geven voor inspraak voor een periode van 6 weken.
4. De directeur StadsOntwikkeling opdracht te geven tot het maken van een Investerings- en Uitvoeringsprogramma voor het Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht 2008 voor 1 november 2009
5. De wethouders Giesberts en Van Eijk verkrijgen aantekening niet in te stemmen met het beslip punt 3 en nemen derhalve een minderheidsstandpunt in.
6. Wethouder De Weger te machtigen tekstuele aanpassingen in de documenten aan te brengen en hij wordt tevens gemachtigd de aanbiedingsbrief voor de Rijksoverheid vast te stellen.

Uit het Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht "Lucht voor ambitie" (Blz. 11, 25, 44, 95, 122, 132)

Blz. 11 Tunnelmonden

We nemen maatregelen om de luchtkwaliteitsknelpunten bij tunnelmonden aan te pakken. Afhankelijk van de situatie kiezen we daarbij voor aanpassing van de vormgeving van de tunnelmond, aanpassing van de bebouwing in de omgeving van de tunnelmond, filtering of recirculatie. Daarmee worden de knelpunten bij de noordelijke tunnelmond van de Westpleintunnel, de onderdoorgang van de Catharijnesingel en de zuidelijke tunnelmond van de Stadsbaantunnel volledig opgelost.

Blz. 25 4.6 Tunnelmonden

Onderzocht is of een tunnel onder de Graadt van Roggenweg – waarbij de Westpleintunnel wordt doorgetrokken naar het Merwedekanaal of het 24 Oktoberplein – bijdraagt aan verbetering van de luchtkwaliteit. De meerwaarde van een dergelijke tunnel blijkt beperkt te zijn. Er is weliswaar sprake van minder bovengronds verkeer, wat goed is voor de luchtkwaliteit, maar bij de tunnelmonden is juist sprake van zeer hoge concentraties stikstofdioxide, waarmee een nieuw luchtkwaliteitsknelpunt wordt gecreëerd. Gegeven de hoge kosten is verlenging van de Westpleintunnel dan ook geen kosteneffectieve maatregel. Bovendien is verlenging van de Westpleintunnel niet nodig om de luchtkwaliteitsproblemen op te lossen, omdat de concentratie stikstofdioxide op de Graadt

Van Roggenweg als gevolg van invoering van het sectorenmodel in 2015 onder de norm blijft.

Op basis van windtunnelonderzoek is nagegaan hoe de problematiek bij de tunnelmonden van de Westpleintunnel, de Stadsbaantunnel en de onderdoorgang bij de Catharijnesingel kan worden opgelost. De luchtkwaliteitsproblematiek op deze plekken kan worden opgelost door de vormgeving van de tunnelmonden, filtering, een recirculatiesysteem of door niet te dicht op de tunnelmond te bouwen. Bij het ontwerp van de tunnels en hun omgeving worden deze oplossingsrichtingen meegenomen.

Blz. 44 Vooralsnog gaan we uit van invoering van de knips in 2012. Afhankelijk van de economische situatie op dat moment en de stand van zaken bij de ontwikkeling van het Stationsgebied zullen we bezien of het wenselijk is de invoering van de knips uit te stellen tot uiterlijk 2014. De invoering van de knip Croeselaan, die niet noodzakelijk is om aan de luchtkwaliteitsnormen te voldoen, is gekoppeld aan de ingebruikname van de Westpleintunnel

Blz. 95 4.3.5 Aanpak tunnelmonden

Onderzocht is of een tunnel onder de Graadt van Roggenweg bijdraagt aan verbetering van de luchtkwaliteit. De meerwaarde van een dergelijke tunnel blijkt beperkt te zijn. Er is weliswaar sprake van minder bovengronds verkeer, wat goed is voor de luchtkwaliteit, maar bij de tunnelmonden zijn de concentraties stikstofdioxide juist zeer hoog. Gegeven de hoge kosten is verlenging van de Westpleintunnel dan ook geen kosteneffectieve maatregel. Overigens is verlenging van de Westpleintunnel ook niet nodig om de luchtkwaliteitsproblemen op te lossen, omdat de Graadt van Roggenweg in 2015 bij invoering van een sectorenmodel onder de luchtkwaliteitsnormen blijft. Bij een aantal tunnelmonden (Stadsbaantunnel, Westpleintunnel en onderdoorgang Catharijnesingel) is in 2015 sprake van overschrijding van de norm voor stikstofdioxide. Op basis van windtunnelonderzoek is nagegaan of er bij de tunnelmonden overschrijdingen optreden en hoe deze kunnen worden opgelost. Uit het windtunnelonderzoek bleek dat de problematiek bij de tunnelmonden minder ernstig is dan werd verwacht. Mogelijke oplossingen zijn een zodanige vormgeving van de tunnelmonden dat de lucht uit de tunnel zich geleidelijk vermengt met de buitenlucht of een recirculatiesysteem dat de vuile lucht reinigt. Een andere optie is om niet te dicht in de omgeving van de tunnelmonden te bouwen. Bij het ontwerp van de tunnels en hun omgeving worden deze oplossingsrichtingen meegenomen. Conclusie is dat de problematiek bij de tunnelmonden opgelost kan worden.

Blz. 122 5.8.1 Tunnelmonden

De komende jaren worden de Stadsbaantunnel, de Westpleintunnel en de vernieuwde onderdoorgang van de Catharijnesingel aangelegd. De Westpleintunnel en de Stadsbaantunnel zullen in 2014 worden gerealiseerd. Er moeten maatregelen genomen worden om de luchtkwaliteit bij de tunnelmonden te verbeteren. Er is een windtunnelonderzoek naar de Westpleintunnel en de Stadsbaantunnel uitgevoerd. De concentraties fijn stof en stikstofdioxide bleken aanzienlijk lager te zijn dan aanvankelijk verwacht was. Rekening houdend met ongunstige meteo levert het uitgevoerde onderzoek de volgende normoverschrijdingen op:

- rondom de zuidelijke tunnelmond van de Stadsbaantunnel treedt op één plek normoverschrijding op bij de toekomstige bebouwing, zoals deze beoogd was*
- bij de tunnelmonden van de Westpleintunnel is alleen sprake van normoverschrijding bij de oostelijke tunnelmond ter hoogte van de Leidseveertunnel*
- Onder de traverse over de Catharijnesingel treedt op één plek (zuidkant) normoverschrijding op. Verder is er rondom de zuidelijke beëindiging van de onderdoorgang op zeven plekken sprake van normoverschrijding. De knip Catharijnesingel vormt een oplossing voor de normoverschrijding bij deze onderdoorgang.*

In principe kunnen door vormgeving dan wel inpassing van de tunnelmonden nadelige effecten van op de luchtkwaliteit worden tegengegaan. Dit kan door het aanbrengen van overspanningen boven de weg waarbij luchtstromen vanuit de tunnel in een hogere luchtlaag worden gebracht, of door toepassing van een schoorsteen. Een andere mogelijkheid betreft het Afvangen van een deel van de emissies. Hiervoor zijn meerdere luchtbehandelingssystemen mogelijk. Voor de tunnels zal uitgegaan worden van een ontwerp waarbij aan de tunnelmonden zo weinig mogelijk extra emissies ontstaan. Aan de tunnelmonden waar overschrijdingen van de normen verwacht worden, zullen extra voorzieningen getroffen worden als daar op grond van luchtberekeningen van het definitief ontwerp aanleiding voor is. Uitgangspunt is dat er geen situaties van overschrijding van de normen ontstaan. We hebben een voorkeur voor oplossingen op het gebied van de vormgeving van de tunnelmond boven oplossingen met hoge kosten voor exploitatie en onderhoud, zoals filtersystemen. Vooralsnog gaan we er van uit dat we voor de aanpak van de overschrijdingen aan de Westpleintunnel en de Stadsbaantunnel luchtbehandeling (inclusief reiniging) moeten toepassen. Daarbij lijkt recirculatie een aantrekkelijke optie.

Blz. 132 Tunnelmonden

Er resteren na invoering van de maatregelen uit het ALU nog normoverschrijdingen bij de noordelijke tunnelmond van de Westpleintunnel en de zuidelijke tunnelmond van de Stadsbaantunnel. De overschrijdingen bedragen 1 en $2\mu\text{g}/\text{m}^3$. Deze

overschrijdingen kunnen worden voorkomen door bij het stedenbouwkundig ontwerp of de vormgeving van de tunnelmonden rekening te houden met de uitkomsten van het windtunnelonderzoek of door technische maatregelen.

16 maart 2009 Raadsbrief (Actieplan luchtkwaliteit Utrecht – studie Utrecht west)

Informerende brief over het besluit dat is genomen over de studie Utrecht west en het Actieplan Luchtkwaliteit.

31 maart 2009 Raadsbesluit ((Tracéwijziging Tram Stationsgebied) 2009/43)

Besluit:

1. Een krediet beschikbaar te stellen van EUR 33,2 miljoen ten behoeve van de financiering van de verwerving Cranenborch, zoals uitgewerkt in het rapport Van Sijpesteijnkwartier en verder en de basisafspraken met ING0-REIM. Dit krediet is een tijdelijk voorziening en wordt gefinancierd door;
 - EUR 15,0 miljoen te onttrekken aan de Bereikbaarheid (onderdeel Kwaliteitsverbetering Openbaar Vervoer – opbrengsten aandelen GvU);
 - EUR 18,2 miljoen te dekken uit het budget voor HOV om de Zuid, welke wordt verantwoord onder investeringsnummer 210.0.0939.

07 juli 2009 Raadsbesluit ((Bestuursrapportage Stationsgebied 2009) 2009/86)

Besluit:

1. In te stemmen met de programmatabel (hoofdstuk 2.3) en de grondexploitatie, stand 1 mei 2009 (hoofdstuk 7), uit de bestuursrapportage Stationsgebied 2009, met daarin verwerkt de financiële consequenties van de continuering Projectorganisatie Stationsgebied tot en met 2012.

Uit de bestuursrapportage 2009 (blz. 20),

Blz. 20 5.6 Voor de openbare ruimte in het Stationsgebied West wordt gelet op de nauwe samenhang tussen de verschillende projecten, een integraal programma van eisen en functioneel ontwerp opgesteld. Uitgangspunt is daarbij het door ons vastgesteld rapport "Van Sijpesteijnkwartier en verder".

Het IPvE en FO worden na de zomer 2009 gepresenteerd aan bewoners, belanghebbende. Op basis van de reacties nemen wij hierover een besluit. De commissie Stad en Ruimte wordt daarover geïnformeerd.

08 september 2009 Brief aan Platform Lombok Centraal / Initiatiefgroep Bevaarbare (afzender College van B&W)

In de brief wordt o.a. ingegaan op Westplein en omgeving.

29 september 2009 B&W Besluit (Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht)

Voor de punten 1 en 2 zie raadsbesluit 03 december 2009

- 3 De nota van antwoord n.a.v. de inspraak Utrecht West vast te stellen.
- 4 Het gewijzigde Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht vast te stellen.
- 5 Wethouder Bosch wordt gemachtigd om tekstaanpassingen in het ALU aan te brengen.

03 december 2009 Raadsbesluit ((2009/141) Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht)

Besluit:

1. In te stemmen met het Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht en
2. In te stemmen met het maatregelenpakket voor Utrecht dat deel uitmaakt van het Nationaal Samenwerkingsverband Luchtkwaliteit.

14 december 2009 B&W Besluit (Openbare ruimte Stationsgebied westzijde)

Besluit:

1. in te stemmen met het integraal programma van eisen openbare ruimte Stationsgebied west.

2. Tot het toevoegen van onderdelen uit fase 2 aan de grondexploitatie Stationsgebied fase 1.
3. Tot geheimhouding met betrekking tot financiële bijlage ex artikel 55 lid 1 gemeentewet.
4. in te stemmen met het voorlopig ontwerp voor de openbare ruimte van Esplanade Croeselaan.

Uit het Integraal Programma van Eisen en Functioneel Ontwerp openbare ruimte Stationsgebied west (Blz. 17, 48, 50, 56, 110, 116)

Blz. 17 2. Gebruik van Westpleintunnel-variant

Voor de Westpleintunnel zijn meerdere verkeerskundige varianten opgesteld. De ruimtelijke inpassing van die varianten ontbreekt vooralsnog, waardoor de gevolgen van de keuze voor een bepaalde variant niet geheel inzichtelijk zijn. In dit document gaan we uit van variant '0+ alternatief'. Deze variant houdt in dat ter hoogte van het bestaande Reaalgebouw aan de Graadt van Roggenweg een toegang ligt die twee aparte tunnelbuizen ontsluit. Vervolgens loopt de tunnel onder de Leidsche Rijn door, waarna de beide tunnelbuizen een 'afsplitsing' hebben die op maaiveld aansluit op de kruising richting Vleutenseweg. De twee aparte tunnelbuizen vervolgen tussen de twee afsplitsingen hun weg naar de entree van de bestaande Daalsetunnel. Variant 0+ heeft de volgende dwangpunten:

Blz. 48 – bestaande wegalignment Graadt van Roggenweg (horizontaal en verticaal) in verband met aansluiting tunneltracé;
– nieuwe ongelijkvloerse kruising met de tram t er hoogte van de Croeselaan (horizontaal, verticaal en lengterichting);
– doorvaarddiepte Leidsche Rijn (verticaal);
– bestaande wegalignment Vleutenseweg (horizontaal, verticaal en lengterichting) in verband met aansluiting op tunneltracé;
– bestaande wegalignment Daalsetunnel (horizontaal, verticaal en lengterichting) in verband met aansluiting op tunneltracé.

Blz. 50 4.2.1 h Voor de volgende straten geldt een maximum snelheidsregime van 50 km/uur: Croeselaan, Graadt van Roggenweg (inclusief trambaan), Westpleintunnel, Daalsetunnel, Kanaalstraat, Vleutenseweg, alle HOV-banen (behalve ter plekke van de Verlengde Graadt van Roggenweg).

Blz. 56 De Westpleintunnel is gepland onder het maaiveld van de nieuwe bouwblokken in het van Sijpesteijnkwartier. Bromfietzers dienen in principe op de rijbaan te rijden. Bij de introductie van deze landelijke maatregel is voor de stad Utrecht een aantal uitzonderingen vastgelegd. De bromfietzers rijden in de huidige situatie op de fietspaden langs de Graadt van Roggenweg. In de toekomstige situatie wordt dit gehandhaafd, bromfietzers kunnen in de toekomst geen gebruik maken van de Westpleintunnel en de rijbanen van de Daalsetunnel.

Blz. 110 Interactie ondergrond en bovengrond

Voor de komst van onder andere de Westpleintunnel en een nieuw bouwblok moet de bestaande hoofdleiding van de stadsverwarming worden verlegd. Voorgesteld wordt de leiding te verleggen naar de Verlengde Damstraat en in een rechte lijn, onder het fietspad, in zuidelijke richting door te trekken naar de huidige ligging in de middenberm van de Croeselaan. De haalbaarheid van dit tracé wordt mede bepaald door het alignement van de Westpleintunnel. Nadere uitwerking van de tunnel is essentieel om een definitieve tracékeuze te maken. Meer informatie over de mogelijke tracés van de stadsverwarmingsleiding is te vinden in de bijlagen.

Blz. 116 5.6 Verlengde Graadt van Roggenweg

De Verlengde Graadt van Roggenweg begint bij de tunnelmonden van de Westpleintunnel in het 0+ alternatief en eindigt daar waar de HOV-/trambaan in de gevellijn van het Leeuwensteijngedebouw verdwijnt. Het functioneel ingerichte profiel van de straat wordt begeleid door de veelal nieuwe bouwblokken en bomenrijen. De inrichting van de Verlengde Graadt van Roggenweg is gestoeld op twee werkhypothesen, de Westpleintunnel en het tramtracé. Een aantal stedenbouwkundig vaste punten en ruimtelijke uitgangspunten bepaalt het verloop van het tramtracé en daarmee de indeling van het profiel. Een uitgebreide uitleg is te vinden in het document 'Van Sijpesteijnkwartier en verder'(februari 2009). Het doel is een evenwichtig en levendig profiel te realiseren met functies en entreeruimten in de plinten (5.6a) en een functionele en aangename tramhalte. (5.6b)

Ter plekke van de Westpleintunnel wordt een gronddek gerealiseerd van minimaal 1,20 meter, maar optimaal is een gronddekking van 1,50 meter boven het betonnen dek. Bij de plaatsing van bomen moeten goede groeimogelijkheden gewaarborgd worden. (5.6j) De bomenrijen worden voortgezet op de tramperrons. Daar waar het profiel wijkt, wordt een extra bomenrij geplant om de ontstane pleinruimte te benadrukken. Door de verwijding van het profiel eindigt de straat in een pleinruimte, de functionele beëindiging van het profiel wordt op deze manier ruimtelijk versterkt. De HOV-/tramlijn verdwijnt in

de trap naar het Forumniveau. De trap creëert een functionele verbinding met het hoger gelegen stationsniveau en zorgt voor lucht en ruimte in het profiel. (5.6k) Het hoge Forum-niveau krijgt een relatie met het maaiveldniveau en daarmee een directe koppeling met het Jaarbeursplein. De doorgang voor de trams en bussen wordt zo smal mogelijk gedimensioneerd en zo vormgegeven dat het duidelijk is dat het hier geen openbare route betreft. (5.6l) De rijbanen zijn van zwart asfalt, identiek aan de Croeselaan. De trottoirs, fietspaden en parkeerplaatsen van klinkers volgens de standaard kern Stationsgebied. (5.6m) Het HOV-/tramtracé wordt bij dubbelgebruik verhard, met beton of asfalt. Indien de expeditie van het Jaarbeurspleingebouw wordt ontsloten via de Verlengde Graadt van Roggenweg, zal het geheel inpandig plaats moeten vinden. (5.6n) In dat geval moet goed gekeken worden naar gevolgen voor de verkeersafwikkeling en de kruisingen met fietsroutes. Wat betreft de exacte opbouw van het profiel van de Graadt van Roggenweg dient een aantal zaken nader te worden onderzocht betreffende de profilering en de tunnelmonden van de Westpleintunnel. (5.6o) De tunnelmonden van de Westpleintunnel hebben een grote invloed op het profiel van de Graadt van Roggenweg. Bij de herprofilering van de Graadt van Roggenweg in een volgende planfase, in combinatie met een verder uitgewerkte Westpleintunnel-variant, moet een aantal punten verder onderzocht worden.

Mei Bestuursrapportage 2010

(blz. 11)

Wij zijn zeer attent op deze ontwikkelingen en de kansen die zich voordoen.

Het rijks- en provinciaal beleid (het stimuleren van binnenstedelijke herontwikkelingen), geeft mogelijkheden om in deze collegeperiode te bezien of fase 2 van de herontwikkeling (Jaarbeurskwartier en Lombokplein) naar voren is te halen. Dat het Stationsgebied onder de Crisis- en Herstelwet is ondergebracht, heeft daarbij een positieve betekenis.

09 juni 2010 Commissiebrief (Aanvullende info bij de bestuursrapportage Stationsgebied)

In de brief wordt o.a. in gegaan op de IPvE en de omgevingsmanagement.

28 september 2010 B&W Besluit Projectplan ontwikkelvisie Lombokplein & Westpleintunnel

In te stemmen met het projectplan voor de ontwikkelvisie voor het Lombokplein & Westpleintunnel in co-productie met de 'ontwikkelgroep Lombok Centraal'.

28 september 2010 Commissiebrief (Projectplan ontwikkelvisie Lombokplein & Westpleintunnel)

Stand van zaken.

Februari 2011 Voortgangsrapportage Stationsgebied

(blz. 11)

Bij brief van 28 september 2010 informeerde de wethouder Stationsgebied de raadscommissie Stad en Ruimte over de coproductie met de ontwikkelgroep Lombok Centraal.

Het programma van eisen voor de tunnel wordt in dit proces afgestemd op de toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden van het Lombokplein en de effecten van het Actieplan Luchtkwaliteit. Wij verwachten in het voorjaar 2011 het ontwikkelkader aan de raadscommissie Stad en Ruimte voor te leggen. Het streven is één voorkeursvariant voor te leggen waarover consensus bestaat. Mocht dit niet zo zijn, worden meer varianten voorgelegd.

juni 2011 Bestuursrapportage 2011

(blz. 11)

"In coproductie met de ontwikkelgroep Lombok Centraal wordt een visie afgerond voor het toekomstige Lombokplein en omgeving. Bij het maken van deze visie wordt een afweging gemaakt tussen drie verkeersmodellen; een model gebaseerd op een tunnel onder het Westplein voor autoverkeer, een model

met het autoverkeer op maaiveld en een gecombineerd model. Alle modellen passen niet in de financiële kaders van de Grondexploitatie fase 1.

De visie is eind april gepresenteerd aan alle belanghebbenden. Nadat de definitieve stukken zijn ingediend, willen wij de scenario's vrijgeven voor consultatie. Zie verder hoofdstuk 7.2"

(blz. 22)

"De beleidsmatige veranderingen als gevolg van het actieplan luchtkwaliteit, de verscherpte veiligheidseisen inzake ondertunneling en de vertramming (Uithoflijn), hebben ervoor gezorgd dat de plannen voor aanleg van de Westpleintunnel niet conform planning konden worden uitgevoerd. Ook betekent bovenstaande dat de stedenbouwkundige inpassing gezien moest worden. Vanuit de ontwikkelgroep Lombok Centraal is de zorg uitgesproken dat de grootschalige infrastructuur de doelstelling van de opgave, namelijk aanheling van Lombok aan het Stationsgebied, zal belemmeren.

Om die reden hebben wij besloten tot het opstellen van een ontwikkelvisie met de ontwikkelgroep Lombok Centraal in de vorm van een co-productie². Met die aanpak geven wij tegelijk invulling aan één van onze speerpunten van het collegeprogramma, namelijk intensieve participatie van direct betrokkenen en bewoners. Zie ook hoofdstuk 4.3.

Op basis van de te starten planontwikkeling voor het Jaarbeursterrein en het Lombokplein e.o., zullen separate deexploitaties opgesteld worden.

Deze deexploitaties worden aan u ter besluitvorming voorgelegd alvorens toe te voegen aan de overall grondexploitatie Stationsgebied".

21 juni 2011 *B&W besluit ontwikkelvisie Lombokplein en omgeving*

Besluit:

1. de (met de Ontwikkelgroep Lombok Centraal in co-productie opgestelde) ontwikkelvisie voor het Lombokplein e.o. met daarin drie modellen (tunnel, maaiveld en combinatie) vrij te geven voor consultatie:
2. in te stemmen met het vervolgproces, te weten a. het laten doorrekenen van de verkeersmodellen en b. het laten uitvoeren van een maatschappelijke kosten/ baten analyse om bij de behandeling van de programmabegroting 2012 een besluit te kunnen nemen over de eventuele uitwerking van een voorkeursvariant.

22 juni 2011 *Commissiebrief ontwikkelvisie Lombokplein en omgeving*
met informatie over het collegebesluit.

27 juni 2011 *Commissiebrief beantwoording vragen Voorjaarsnota/ Bestuursrapportage Stationsgebied 2011 (onderdeel van kosten/ opbrengsten van fase 1 naar fase 2)*

24 oktober 2011 *Commissiebrief beantwoording diverse rondvraagpunten*

Aquaduct Westplein: Het alternatieve model wordt op 1 november besproken met de ontwikkelgroep Lombok. Daar wordt ook gezien in hoeverre dit alternatief is mee te nemen in de analyse die momenteel wordt opgesteld van de verschillende modellen.

3 november 2011 *raadsbesluit over de grondexploitatie Stationsgebied programmabegroting 2012(2012, nr. 142)*

de raad besluit:

² Hierover informeerden wij de raadscommissie Stad en Ruimte bij brief van 24 juni 2010.

1. in te stemmen met de aanpassing van de fasering – conform bijgevoegde kaart – door de Westpleintunnel inclusief vastgoedontwikkeling over te hevelen naar fase 2 (Lombokplein e.o.).
2. ermee in te stemmen het positieve effect hiervan op de grondexploitatie fase 1 ad EUR 15,8 aan te wenden:

.....

- 2c. voor het maken van een structuurvisie en grondexploitatie Jaarbeursterrein en het Lombokplein e.o. ad EUR 2 miljoen.

December 2011 *Voortgangsrapportage Stationsgebied*

'Lombokplein inclusief Westpleintunnel

Status: de coproductie over de ontwikkelvisie is in juni 2011 vrijgegeven voor consultatie.

Toelichting: de consultatieperiode is voorbij. Ook is een maatschappelijke kosten/baten analyse uitgevoerd en zijn de verkeersmodellen doorgerekend. In samenwerking met de ontwikkelgroep Lombok Centraal, wordt thans het advies aan het college voorbereid, waarbij de inzet is tot een gezamenlijk advies te komen. Wij verwachten begin 2012 een besluit te nemen over het voorkeursscenario en u te informeren".

april 2012 *Ambitiedocument "Utrecht aantrekkelijk en bereikbaar"*³

15 mei 2012 *B&W ontwikkelvisie Lombokplein en Westpleintunnel*

Besluit:

1. Vast te stellen dat de realisatie van de HOV Infrastructuur in alle 3 modellen mogelijk is;
2. Het profiel van de bus & trambaan vast te stellen en opdracht te geven het profiel uit te werken in verschillende ontwerpen en deze weer voor te leggen aan het college;
3. De ruimtelijk ambitie uit de ontwikkelvisie vast te stellen, en deze als richtlijn te gebruiken voor toekomstige ontwikkelingen in het gebied rondom het Westplein.
4. Kennis te nemen van de drie inrichtingsmodellen om de ambitie te realiseren en te constateren dat voor geen van de modellen nu financiële middelen zijn.
5. Kennis te nemen dat de ontwikkelgroep Lombok Centraal uit de co-productie stapt om zelfstandig het tunnelmodel te gaan promoten.
6. de commissie S&R per brief te informeren.

15 mei 2012 *Commissiebrief ontwikkelvisie lombokplein en Westpleintunnel*

met informatie over achtergronden, resultaten, conclusies, co-productie en vervolgstappen.

3 juli 2012 *raadsbesluit over ambitiedocument "Utrecht Aantrekkelijk en bereikbaar" (2012, nr. 60)*⁴

1. het Ambitiedocument "Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar" vast te stellen en daarmee het beleid voor mobiliteit en openbare ruimte vorm te geven conform zeven beleidsprincipes, inclusief bijbehorende kaderteksten in hoofdstuk 4. De zeven beleidsprincipes zijn:
 - I. De gebruiker centraal in het mobiliteitsbeleid.
 - II. Kwaliteit in de openbare ruimte centraal stellen.
 - III. Levendige centra op knooppunten.
 - IV. De plaats bepaalt de mobiliteit.
 - V. Randstadspoor en HOV (tram) als basis voor het openbaar vervoersysteem.

³ enkele voor het Stationsgebied belangrijke passages zijn weergegeven in bijlage 1.

⁴ zie ook april 2012.

VI. Fiets als primair vervoermiddel in de stad.

VII. De stadsring wordt stadsboulevard.

2. de projecten die voortkomen uit de uitwerking van het Ambitiedocument Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar zo veel mogelijk een plek te gaan geven in het Meerjarenperspectief Bereikbaarheid (MPB).

Twee citaten uit het raadsvoorstel:

"Bij de keuze voor de fly-in hoort ook dat de Europalaan niet meer één van de twee hoofd auto-ontsluitingen van het Stationsgebied is. Ook ligt het voor de hand de parkeervoorzieningen voor Stationsgebied en Jaarbeurs zo veel mogelijk op de fly-in te oriënteren. Dit kan vervolgens weer leiden tot verminderde verkeersdruk op wegen als de Van Zijstweg.

De verkeersintensiteit op de fly-in neemt af naarmate hij dichterbij de binnenstad komt, door afslaan naar parkeerders. Op het Westplein/Lombokplein komt de fly-in door een Poort van de Binnenstad, waar een hoge kwaliteit in de openbare ruimte moet worden gerealiseerd. Bovendien kruist de fly-in hier de As van Kennis en Cultuur, waar fiets en openbaar vervoer een belangrijke rol spelen. Dit is een combinatie die bijzondere aandacht vergt in de uitwerking van het Ambitiedocument"

"De knip Paardenveld en de shared space Catharijnesingel dragen bij aan de keuzes "kwaliteit van de openbare ruimte staat centraal" en aan "de plaats bepaalt de mobiliteitskeuze".

25 april 2014 Coalitieakkoord gemeente Utrecht "Utrecht maken we samen

blz. 25: "De komende jaren geven we met partners, ondernemers en bewoners vorm invulling aan fase 2 van het bouwproject Stationsgebied. Dit betreft ondermeer het Jaarbeursterrein, het Westplein, het Smakkelaarsveld en omgeving en het terugbrengen van water in het laatste deel van de singel (vanaf 2018). Belangrijk element hierin is de omklap van de Jaarbeurs in oost-west richting waarbij het parkeren voor dit gebied grotendeels wordt opgevangen aan de westzijde van de Merwedekanaal met een hoogwaardig functionerend binnenstedelijk transferium. Hiervoor maken we het komend jaar een plan van aanpak.

Mei 2014 Berap Stationsgebied

Tegelijkertijd leggen wij het stedenbouwkundig kader op hoofdlijnen voor de structuurvisie (fase 2) ter vaststelling aan de gemeenteraad voor. Daar voegen wij een vergelijking van varianten voor de infrastructuur op het Westplein aan toe. Deze vergelijking doorloopt in grote lijnen de volgende stappen:

1. intakegesprekken met alle partijen:

o inventarisatie van belangen, wensen en eisen t.a.v. invulling fase 2, o voorkeuren t.a.v. tunnel- en maaiveldoplossingen op het Westplein, o de opdrachtformulering voor een onderzoek naar weging van de diverse varianten,

2. onderzoek naar effecten van de verschillende varianten op het Westplein. Deze

uitwerking betreft: detailleren, kostenramen en wegen op diverse aspecten zoals

leefbaarheid, doorstroming verkeer, oversteekbaarheid e.d. De uitvoering van de weging

wordt gemaakt via enkele interactieve sessies met alle stakeholders, 3. onderzoeksresultaten uit stap 2

uitwerken in de ruimtelijke uitgangspunten. Op basis hiervan doen wij een raadsvoorstel, inclusief een

afweging van alle belangen.

Na uw besluitvorming over de ruimtelijke uitgangspunten inclusief voorkeursvariant start het ontwerpen aan de deelgebieden met betrokken stakeholders.

In tegenstelling tot fase 1, wordt duurzaamheid in fase 2 meegenomen vanaf het eerste moment van

planvorming. In 2013 is met het Ministerie van I&M het project "Gezonde Verstedelijking" gestart. Het gaat

hier om een pilotproject in samenwerking met o.a. het K.N.M.I., planbureau voor de Leefomgeving, Utrechts Sustainability Institute, de

Provincie en Gemeente. Wat betekent het voor de stedelijke ontwikkeling als "gezondheid" als expliciete invalshoek vanaf de start van een ontwikkeling als uitgangspunt wordt genomen (vb. geen auto voor de deur, maar trapveldje). De uitwerking van duurzaamheid/ gezonde verstedelijking in fase 2 richt zich onder meer op de volgende thema's:

1. energie & duurzaam vastgoed,
2. vervoersmanagement & bereikbaarheid,
3. biodiversiteit

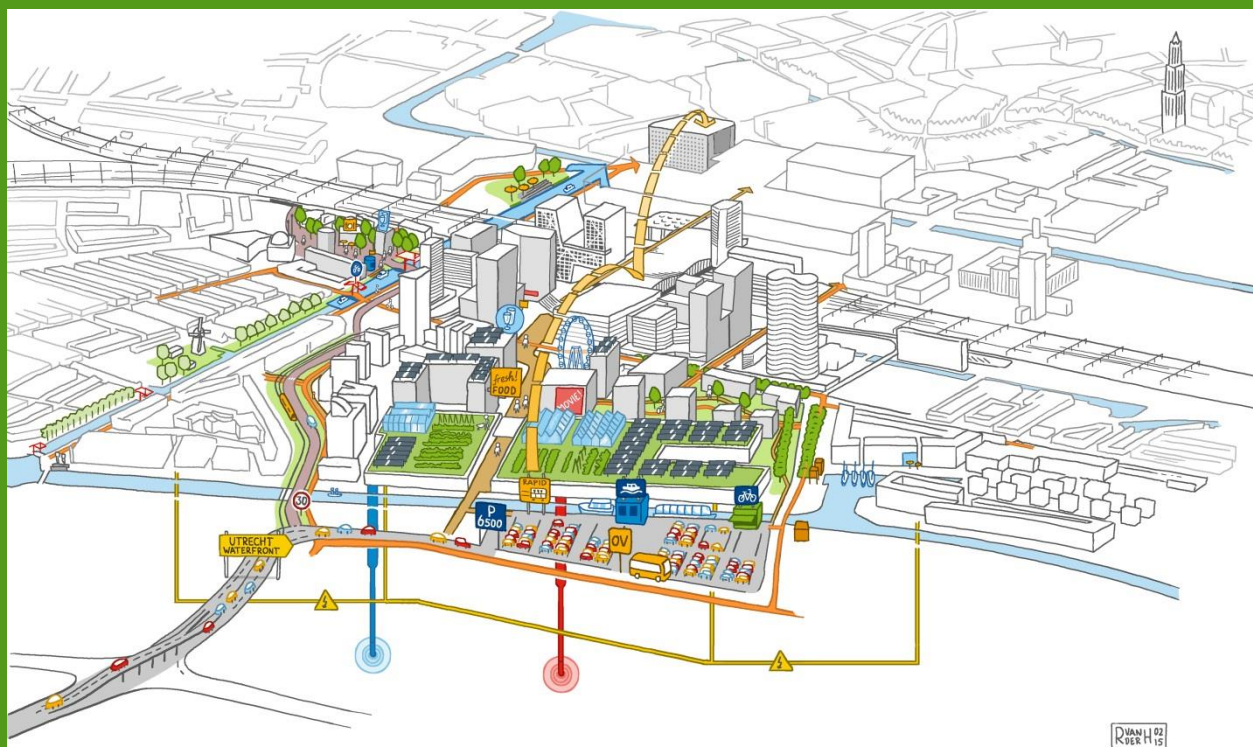
De ruimtelijke uitgangspunten voor fase 2 krijgen een juridische vertaling in de Structuurvisie, zoals bedoeld in de Crisis- en Herstelwet. De besluitvorming hierover is gepland voor eind 2014.

Raadsbrief: brief van het college van B&W aan de raad.

Commissiebrief: brief van het college van B&W aan een commissie.

Toekomstvisie Utrecht Centrum: 'a Healthy Urban Boost'

Maart 2015

Inleiding

Voor Fase 2 van het Stationsgebied is een structuurvisie nodig waarin de beleidskaders en worden uitgewerkt en de financiële haalbaarheid moet worden aangetoond. De Gemeente wilde eerst een afspraak met de Jaarbeurs over haar toekomst voordat kon worden begonnen met het maken van de structuurvisie. Uiteindelijk is deze gestart in december 2013 met een bijeenkomst waarvoor zoveel mogelijk betrokken partijen zijn uitgenodigd. Dit betrof in totaal zo'n 60 personen uit allerlei belangengroepen, organisaties en ondernemingen uit de stad. In deze startbijeenkomst is door de directeur Stationsgebied een ruimtelijk perspectief voor fase 2 gepresenteerd en vervolgens gesproken over de opgave en de gewenste wijze van samenwerken tussen partijen. Op basis van deze startbijeenkomst en vervolg input van stakeholders is een plan van aanpak gemaakt voor het maakproces van de structuurvisie.

De eerste stap in het beoogde proces was het uitwerken en laten vaststellen van de stedenbouwkundige hoofdlijnen. Hiervoor zijn werkgroepen geformeerd die variantenstudies voor deelgebieden hebben beoordeeld. De uitwerkingen van de variantenstudies zijn uiteindelijk omgezet in één presentatie met een aantal ruimtelijke scenario's. Deze is gepresenteerd in okt 2014 aan alle stakeholders en daarna aan het college van B&W. Door B&W is hierop aangegeven eerst een beschrijving van het type centrumgebied te willen maken als basis voor uitwerking in de structuurvisie. Dit is de toekomstvisie Utrecht Centrum geworden, welke gedeeltelijk is gebaseerd op resultaten uit de variantenstudies en feitelijk de stedenbouwkundige hoofdlijnen zijn gaan vormen. Parallel aan het uitwerken van deze hoofdlijnen zijn voor het Jaarbeursgebied een aantal duurzaamheidsverkenningen uitgevoerd met kennisinstellingen en stakeholders. Tevens is samen met het ministerie van Infrastructuur en Milieu en Rijkswaterstaat een toolbox gezonde verstedelijking gemaakt. De resultaten van deze verkenningen zijn eveneens gebruikt bij het formuleren van de Toekomstvisie Utrecht Centrum.

Deze Toekomstvisie richt zich op het nieuwe Centrum-west bestaande uit het Jaarbeursgebied en het Westplein. Het tweede deel van het centrum wordt gevormd door de historische binnenstad.

De opbouw van dit document is:

- H1. Toekomstvisie Utrecht Centrum: 'a Healthy Urban Boost';
- H2. Vervolgproces uitwerking in structuurvisie;
- H3. Historie voorafgaand aan start proces structuurvisie;
- H4. Uitgevoerde variantenstudies.

Fase 2 van het Stationsgebied bestaat uit de volgende gebiedsdelen (zie onderstaande kaart):

- a. *Catharijnesingel Zuid*; hiervan is een ruimtelijk ontwerp gemaakt waarbij het herstel van de Catharijnesingel centraal staat. Hiervoor hoeft geen structuurvisie te worden gemaakt, maar is de opgave de benodigde financiën te organiseren.
- b. De *Sijpesteijntunnel*; deze doorgang biedt ruimte tot verbreding van de Leidsche Rijn. Ook hier is de opgave het vinden van financiering op basis het gewenste doorvaart profiel.

- c. *Smakkelaarsveld*; Bij het sluiten van de exploitatie Bibliotheek ++ is de financiering voor aanleg van het aangrenzende deel van de Leidsche Rijn en het parkgebied weggefallen waardoor dit gebied is toegevoegd aan fase 2.
- d. *Jaarbeursgebied*; voor dit gebied is de structuurvisie nodig als basis voor toekomstige ontwikkelingen. Het gebied bestaat uit de delen Jaarbeurs-west (toekomstig grondgebied Jaarbeurs bestaande uit overzijde Merwedekanaal en hallen) en Jaarbeurs-oost (gebied tussen Jaarbeurshallen en Croeselaan, komt in 2023 vrij voor herontwikkeling door Gemeente).
- e. *Westplein*; ook voor dit gebied is de structuurvisie nodig als basis voor toekomstige ontwikkelingen.

1. Toekomstvisie Utrecht Centrum: 'a Healty Urban Boost'

Deze toekomstvisie is gemaakt op basis van de resultaten uit de variantenstudies en duurzaamheidsverkenningen. De toekomstvisie geeft een beschrijving van het type gebied en de uitgangspunten voor uitwerking in de structuurvisie.

Stedelijke en mondiale context

Utrecht ligt in het hart van Nederland en heeft het grootste OV-knooppunt van het land. Utrecht is een universiteitsstad en een aantrekkelijke vestigingsplaats voor jonge academici. De stad groeit de komende decennia fors van 300.000 naar 400.000 inwoners. De oude historische binnenstad is een trekpleister met een grote gebruiksdruk.

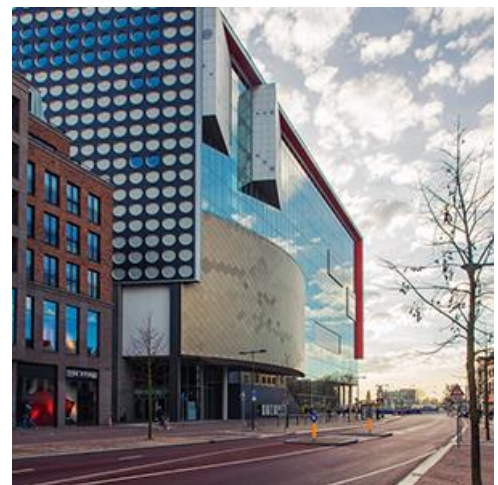

Artist impression van het Jaarbeursplein; begin van de route van de OV-terminal naar het Jaarbeursgebied

Het aantal mensen dat het OV-knooppunt gebruikt zal verdubbelen naar ongeveer 100 miljoen reizigers per jaar. De gemeente werkt daarom samen met externe partijen aan de vernieuwing en verruiming van het Stationsgebied; een grote operatie die ongeveer twintig jaar zal duren en 2 fasen kent.

Vanuit het groeiperspectief van de stad is in fase 1 sterk ingezet op schaalvergroting van centrum voorzieningen, de bereikbaarheid van het centrum en op economische versterking. Inmiddels heeft het Stationsgebied hierdoor een forse impuls gekregen die al enkele bijzondere gebouwen heeft opgeleverd met daarin ook bijzondere combinaties van functies.

Het Stationsgebied is één van de weinige plekken in het land waar nog steeds wordt gebouwd en waar steeds meer mensen werken.

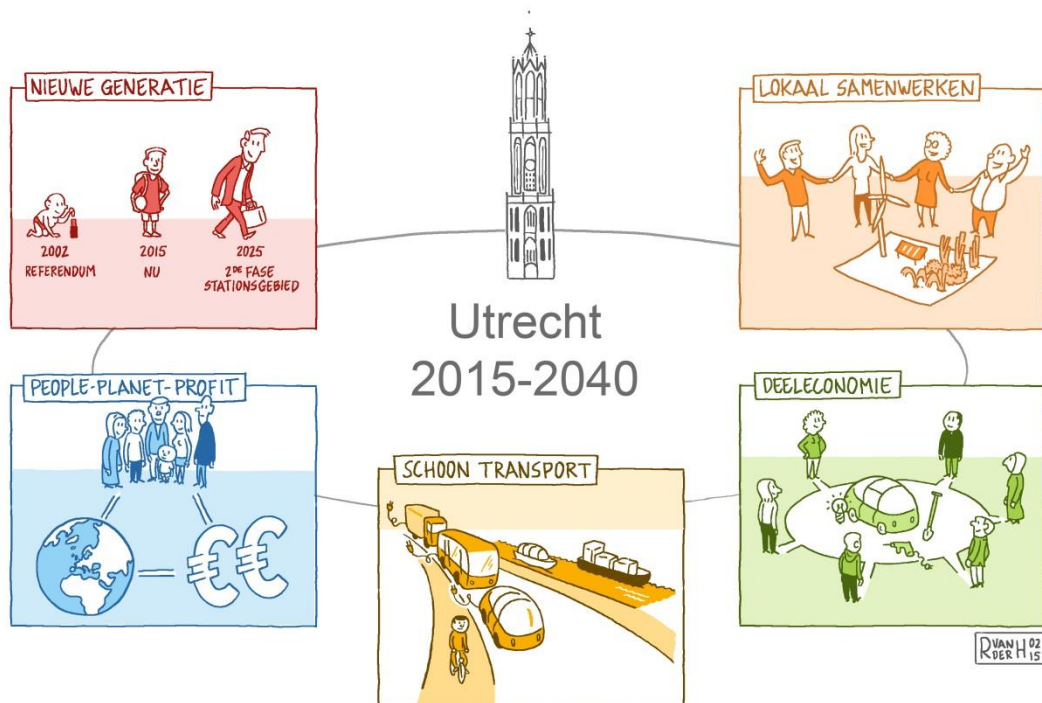

Muziekpaleis Tivoli Vredenburg

Het gebied heeft een grote economische aantrekkingskracht en kent weinig leegstand. Voor fase 2 wordt een structuurvisie gemaakt met de beleidslijnen voor de periode 2015 – 2040 op basis van deze toekomstvisie.

Er zijn een aantal aanleidingen voor een heroriëntatie op de ambities uit het Masterplan 2003 voorafgaand aan uitwerking in fase 2: de economische crisis met als gevolg een afnemende vraag naar kantoorruimte; de opkomst van het internet winkelen met zijn invloed op de detailhandel; de problematiek van luchtkwaliteit als gevolg van de hoeveelheid verkeer en de toename in het fietsverkeer. Er is een toenemende aandacht voor de gebruikskwaliteit van de openbare ruimte die zal leiden tot minder ruimte voor de auto en meer voor ontmoeten. In een verdicht centrum met een hoge bebouwingsdichtheid is de auto ook niet een effectief vervoermiddel. Er is meer ruimte nodig voor de groeiende ruimtevraag vanuit de fietser, voetganger en het OV.

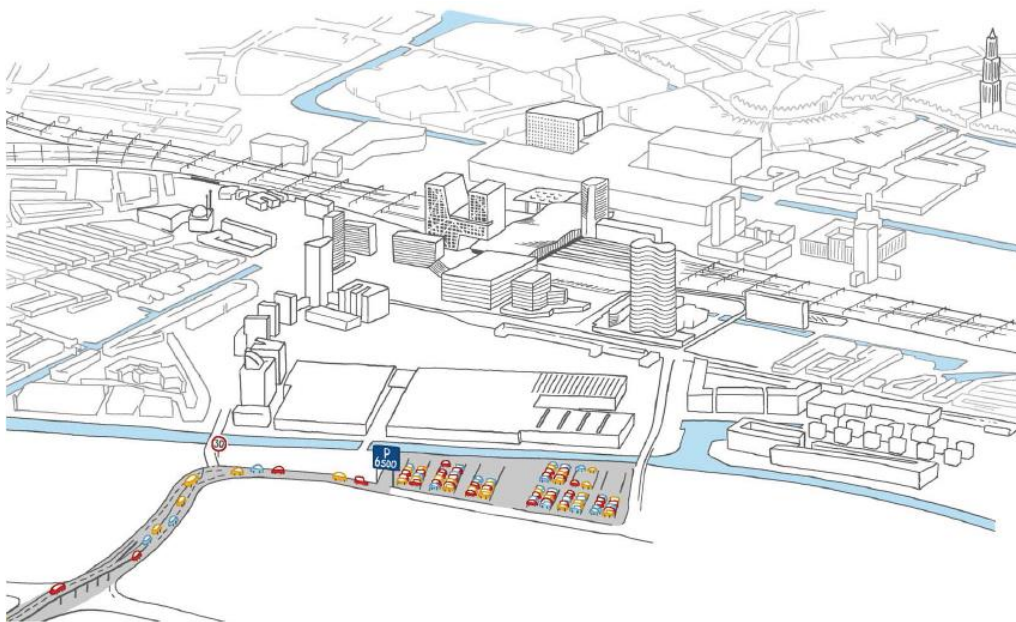
Mondiaal zijn er vraagstukken zoals uitputting van grondstoffen en het energie- en klimaatvraagstuk welke om een herbezinning op dit soort gebiedsontwikkelingen vragen. De groeiende bewustwording over deze mondiale vraagstukken leidt ook tot veranderingen in het consumentengedrag, namelijk een overgang van het bezit van goederen naar het deelgebruik van goederen. Deze mondiale ontwikkelingen zijn aanleiding om duurzaamheid als volwaardige doelstellingen aan fase 2 toe te voegen. Dit naast de bestaande doelen versterken van de economie, verbeteren van de bereikbaarheid en de leefbaarheid van de stad.

5 kenmerken voor de toekomst (infographic door Ronald van der Heide)

Leidende motieven fase 2

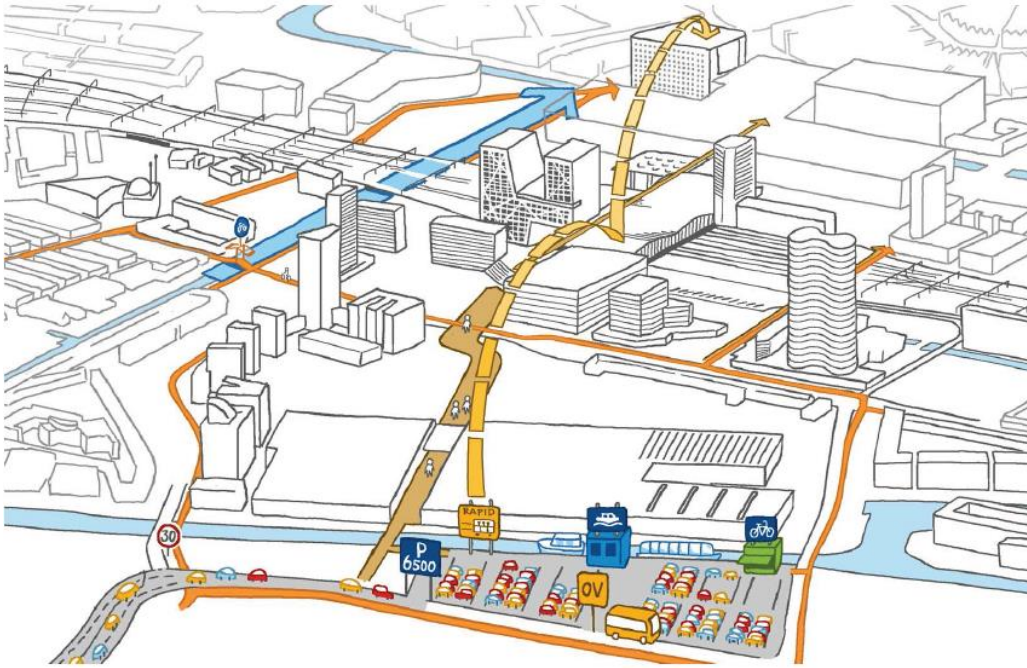
De groei van het centrumgebied gaat evenals de groei van de stad in westelijke richting. De Jaarbeurs concentreert en moderniseert haar hallen waardoor er ruimte vrij komt. Op het Westplein kan in beperkte mate ontwikkelruimte worden gecreëerd. Nieuwe functies worden zoveel mogelijk gemengd; combinaties van wonen, werken en recreëren. Het nieuwe centrum-west moet complementair worden aan het bestaande centrumgebied; gekoppeld aan de Jaarbeurs met naast wonen veel Leisure en ontspanning. Ook culturele functies voor bewoners, bezoekers en werkenden krijgen een belangrijke plek. Door het gebied komen aantrekkelijke wandelroutes voor mensen die in het Stationsgebied wonen, werken of als bezoeker verblijven. Er ontstaat een bruisend gebied met recreatieve routes en horeca. De belangrijkste verbindende route wordt de centrumboulevard; een openbare en altijd toegankelijke route welke ook door het hallencomplex zal lopen en eindigt op de O. den Oudenlaan. Aan de boulevard komen functies in het thema 'kunst, cultuur, leisure & entertainment' met een publiek aantrekkende werking.

Jaarbeurs-parkeren aan het Merwedekanaal (afbeelding Ronald van der Heide)

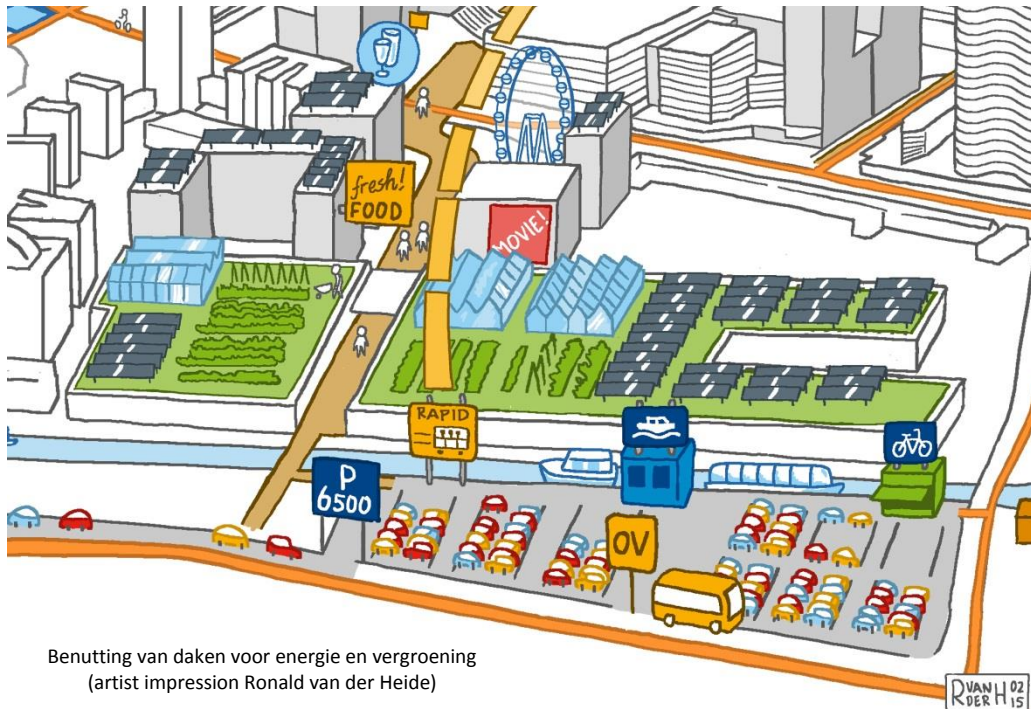
Door het verplaatsen van het Jaarbeurs-parkeren naar de westkant van het Merwedekanaal moet deze plek uitgroeien tot een grote binnenstedelijke parkeervoorziening in centrum-west. Deze voorziening wordt de entree van de Jaarbeurs en van het centrum van Utrecht. Hierbij hoort een kwalitatief hoogwaardige uitstraling met aanvullende functies op het parkeren. Vanaf deze parkeergarage kun je op vele manieren naar het centrum gaan. Al wandelend, via een snelle en moderne verbinding naar de OV-terminal, met de (OV)fiets en via vervoer over water.

We bouwen aan een gezonde stad met een duurzame toekomst. De uitdaging is om de tweede fase van het Stationsgebied energieneutraal te realiseren. Experts, onder andere van het project Climate-Kic waarin Utrecht participeert, zien mogelijkheden om hier een zogeheten Smart Sustainable District te creëren.

Voorwaarde is dat binnen het gebied ontwikkelaars en andere partijen samenwerken om energie op te wekken, op te slaan en te gebruiken, bijvoorbeeld door middel van laadpunten voor elektrische auto's.

Aanvullend worden kansen voor vergroening, infiltratie en hergebruik van regenwater optimaal benut. Het benutten van daken van gebouwen voor stadslandbouw is een enorme kans voor dit gebied. Deze zogenaamde ‘vergroenting’ van daken kan bijdragen aan het opzetten van een duurzame catering voor de omvangrijke zakelijke dienstverlening van Utrecht.

Vanuit een groei naar een duurzame en gezonde stad past een benadering om te streven naar een autoluw westelijke centrumgebied tussen de Van Zijstweg en Vleutenseweg, o.a. door een 30-km regime. De westelijke entree van het vergrote centrum komt voor auto's aan de overzijde van het Merwedekanaal te liggen. De bereikbaarheid met de auto van het kernwinkelapparaat blijft mogelijk maar neemt af in belang. Het 'internet winkelen' is hiervan een oorzaak.

De toegankelijkheid wordt anders georganiseerd. De automobilist moet bewuster gaan kiezen hoe hij wil rijden, waar hij wil parkeren en wat dit mag kosten. De auto zal meer aan de rand van de stad en het centrum worden opgevangen. Degene die met de auto dichtbij zijn einddoel wil komen moet hiervoor meer tijd uittrekken. Voetgangers en fietsers krijgen in het centrum zoveel mogelijk voorrang. Door de overgang van bezit naar gebruik worden deelauto's gemeengoed, hetgeen een bijdrage zal geven aan reductie van de hoeveelheid verkeer in de stad. Dit past in het beleid van Utrecht aantrekkelijk en bereikbaar (UAB) en wordt stedelijk ingevuld via uitwerking van 'Slimme Routes, Slim Regelen'.

Opgaven voor het Lombokplein (artist impression Ronald van der Heide)

Een Westpleintunnel past niet in deze visie die is gericht op verminderen van de hoeveelheid autoverkeer. Deze afname is al ingezet als gevolg van maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren. Het doel is een verdere reductie van het aantal verkeersbewegingen naar de binnenstad via een organisch ontwikkelingsproces. Hiertoe wordt begonnen met "knijpen" van verkeer op het Westplein door concentratie op het oostelijk weggedeelte en het weghalen van het westelijk weggedeelte. Hierdoor ontstaat ruimte voor een overgang naar een Lombokplein met minder autoverkeer, beter oversteekbaar en met verblijfskwaliteit. Daarin wordt de doorgaande weg uiteindelijk een stadsstraat zoals de Burgemeester Reigerstraat en de Catharijnesingel.

Parallel aan duurzaamheid wordt onderzocht hoe fase 2 zo kan worden ingericht dat gezond gedrag van bewoners en gebruikers kunnen worden gestimuleerd. Hiervoor wordt met het Rijk (RWS en Min. Van I&M) een aanpak gezonde verstedelijking uitgewerkt; het resultaat is een toolbox die kan worden gebruikt bij het maken van ontwerpkeuzen, fase 2 is hiervoor proefgebied.

De centrale ligging van Utrecht in Nederland en van de OV-terminal in het Stationsgebied geven het centrum een enorme kans om uit te groeien tot een icoon op het gebied van duurzaamheid en gezonde verstedelijking. Dit kan worden gebruikt in de branding van het gebied, eventueel in combinatie met een internationale profilering van Utrecht. Hierbij wil de gemeente samen optrekken met haar partners.

De ontwikkeling van Centrum-west biedt ook kansen voor het leggen van relaties met nieuwe woongebieden langs het Merwedekanaal. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan dubbelgebruik van parkeervoorzieningen, energieopwekking en opslag voor omliggende woonfuncties en zorgen voor goede langzaam verkeersverbindingen. Ook is het belangrijk om het Jaarbeursparkeren een kwalitatief passende uitstraling te geven zodat negatieve effecten op omliggende woongebieden worden voorkomen.

Flexibiliteit

Deze visie voor de gebiedsontwikkeling van Utrecht Centrum-west geeft de hoofdlijnen en richting aan welke nog veel uitwerking vraagt. Daarbij zal onderzoek een belangrijk rol spelen. Tevens is flexibiliteit nodig om te kunnen anticiperen op nu niet te voorziene ontwikkelingen. Dit betekent ook dat naast onderzoekers, innovatieve marktpartijen en toekomstige eindgebruikers van een gebied een actieve rol moeten krijgen.

2. Vervolgproces na vaststelling Toekomstvisie Utrecht Centrum

De uitwerking van de Toekomstvisie Utrecht Centrum in een structuurvisie wordt verricht via ateliers voor de 3 deelgebieden welke worden geïntegreerd tot één samenhangende visie.

De structuurvisie krijgt een globaal karakter, dit omdat het gebied Jaarbeurs-oost pas vanaf 2023 kan worden gerealiseerd en ook op het Westplein een gefaseerde ontwikkeling op termijn wordt voorzien. Daardoor is het niet zinvol en passend een gedetailleerde en definitieve uitwerking van ontwerpen te maken. Wel worden voorbeelduitwerkingen gemaakt. De belangrijkste inhoudelijke onderdelen waarover de structuurvisie uitspraken moet doen zijn:

- Het vastleggen van de infrastructuur voor alle verkeer met aantakkingen op bestaande wegen en omliggende gebieden,
- Een fasering van de realisatie van de infrastructuur; van huidige naar de eindsituatie,
- Te nemen verkeersmaatregelen,
- Een globaal stedenbouwkundig plan; bepaald de ligging van de ontwikkelgebieden voor vastgoed, soort functies, mate van functiemenging, programmatische bandbreedten, indicatie van bouwhoogten en hoeveelheid en type openbare ruimte,
- Een energieplan; vraag en aanbod in bandbreedten, mogelijkheden voor besparing, opwekking en opslag van energie, benodigde organisatie om vraag en aanbod van energie optimaal af te kunnen stemmen,
- Een onderzoeksplan voor uitwerking van duurzaamheidsmaatregelen,
- Spelregels en organisatievorm voor organische ontwikkeling,
- Een uitvoeringsplan met financiële haalbaarheid.

Voor de invulling van programma, waaronder kantoorontwikkeling, zal met Provincie en Regio overleg worden gevoerd. Voor de 3 deelgebieden worden een aantal ateliers georganiseerd waarin stakeholders, kennisinstellingen en ambtenaren bovenstaande uitwerkingen gaan maken en/of beoordelen. Op onderdelen zal dit gaan in co creatie en op onderdelen via raadpleging van partijen. De integratieproducten zullen net als bij de variantenstudies worden besproken met alle stakeholders.

Na afronding van de structuurvisie zal een fase ontstaan zonder planvoorbereiding voor nieuwe gebiedsontwikkelingen (2016–2020). Wel moeten op het Westplein aanpassingen aan de bestaande infrastructuur worden voorbereid en uitgevoerd met als doel reductie van de hoeveelheid asfalt en voor het creëren van ruimte voor organische ontwikkeling. Hiervoor is een voorbereidings- en uitvoeringskrediet nodig.

Verder is het nodig in de periode 2016 – 2020 onderzoek te doen naar duurzaamheidskansen en uitwerkingen tot business cases. Hiervoor zijn onderzoeksbudgetten nodig. De eerste uitwerking van duurzaamheidsmaatregelen zal lopen via het project Climate-Kic, waarin de gemeente gaat samenwerken met USI en Jaarbeurs. Met USI en/of Jaarbeurs zal worden gezocht naar aanvullende onderzoeksprogramma's.

De Gemeente zal samen met USI coördinatie van deze onderzoeksprogramma's verzorgen. USI kan hierbij de rol van makelaar vervullen tussen vraag (op welke thema's en vraagpunten is onderzoek nodig) en aanbod (welke onderzoeksinstituten kunnen vragen beantwoorden en vertalen in hanteerbare oplossingen).

Bij vaststelling van de structuurvisie zullen voorstellen worden gedaan voor het beschikbaar stellen van genoemde budgetten.

Voor vaststelling van de structuurvisie zal conform de eisen van de CH-wet een stuurgroep worden geformeerd welke de structuurvisie moet vaststellen en in ieder geval zal bestaan uit de 4 betrokken overheidsorganen; Rijk, Provincie, HDSR en Gemeente. Daarbij ligt het voor de hand om andere partijen op te nemen zonder formele beslissingsbevoegdheid zoals de Jaarbeurs als grote investeerder en USI met een adviesfunctie (kwaliteitszetel voor aspect duurzaamheid). De stuurgroep kan na vaststelling van de structuurvisie blijven bestaan en de bestuurlijke coördinatie van de onderzoeksprogramma's verzorgen evenals de afstemming met aangrenzende projectgebieden als Merwedekanaalzone. Voor onderdelen kunnen aanvullend andere partijen aan de stuurgroep worden toegevoegd; zoals Rabobank voor aspecten die relatie hebben met haar bereikbaarheid (capaciteit Van Zijstweg).

3. Historie voorafgaand aan start proces structuurvisie

a) Jaarbeursterrein en omgeving

De herontwikkeling van het Jaarbeursgebied kent een lange geschiedenis.

In het Masterplan Stationsgebied 2003 waren de ontwikkelingen van het Jaarbeursterrein beperkt tot de kop van het Jaarbeursterrein. De plannen gingen uit van de bouw van megabioscoop, hotel/ woningen en casino. In het kader van de privaatrechtelijke onderhandelingen in 2004/ 2005 is de behoefte ontstaan om de rest van het Jaarbeursterrein in de plannen te betrekken. Aanleidingen daarvoor vanuit de Jaarbeurs lagen o.a. in zekerheid over de continuïteit van het bedrijf. De huidige eigendom- en erfpachtregelingen zijn een lappendeken. De erfpachtregelingen kennen verschillende aflopende termijnen.

Aanleidingen vanuit de Gemeente lagen meer in ruimtelijke zin: de wens om dit omvangrijke terrein meer onderdeel te laten zijn van het stedelijk weefsel. Ook had de gemeente de behoefte om hier stedelijke functies waaronder wonen te realiseren. Dit kon worden bereikt door ruimte vrij te spelen.

Deze behoeftes leidden tot een afsprakenkader in 2005 over het Jaarbeursterrein tot aan het Merwedekanaal. Eind 2005 zijn die afspraken op aangeven van de gemeenteraad omgezet in een bilaterale ontwikkelovereenkomst (BOO) tussen Jaarbeurs en Gemeente. De BOO is op 2 maart 2006 ondertekend, maar met een aantal opschortende voorwaarden. In die BOO zijn afspraken gemaakt over de zogenaamde noord-zuid omklap waarbij de Jaarbeurs de gronden aan de zuidzijde van de centrumboulevard in eeuwigdurende erfpacht zou krijgen en hier haar hallencomplex met bijbehorend parkeren zou gaan transformeren. De Jaarbeurs zou de Kop van de Jaarbeurs ontwikkelen en hiervoor aan de Gemeente een exploitatiebijdrage betalen. In de periode 2006 tot 2009 is een BOO addendum gemaakt om de opschortende voorwaarden in te vullen. Deze is in concept afgerond maar echter nooit vastgesteld. Hierna stagneerde de voortgang in de onderhandelingen tussen de Jaarbeurs en de Gemeente.

Er zijn vele pogingen gedaan om de plannen vlot te trekken. Voornaamste directe struikelblok was de bereikbaarheid van de Van Zijstweg (2x2, 2x1) en het autoparkeren. Maar ook andere factoren deden hun invloed gelden: de banken-, later economische en vastgoedcrisis en veranderende gemeentelijke inzichten op het gebied van verkeer. In 2012 heeft de Jaarbeurs de Gemeente verzocht om ipv een Noord-Zuid omklap een Oost-West omklap uit te werken. Toen ook de gesprekken hierover in december 2012 vastliep heeft het college de Jaarbeurs voor het blok gezet: als er geen keuze wordt gemaakt, ziet de gemeente geen kans meer aan een integrale ontwikkeling mee te werken.

In mei 2013 is een belangrijke doorbraak bereikt en hebben de Jaarbeurs en de gemeente gewerkt aan een nieuw Afsprakenkader. Nu op basis van een oost-west omklap. Tijdens de raadsinfo-avond op 11 februari 2014 heeft de algemeen-directeur van de Jaarbeurs de nieuwe koers toegelicht: de Jaarbeurs gaat zich (opnieuw) richten op haar oorspronkelijke doelstelling waarvoor zij in 1916 is opgericht: de bevordering van handel en nijverheid in Nederland.

Kern van de afspraken Jaarbeurs en gemeente zijn op hoofdlijn het volgende overeen gekomen:

- een complete "ruilverkaveling" met als uitkomst dat de Jaarbeurs zich concentreert aan de westzijde van het gebied en de gemeente vanaf 2023 het oostelijk gebied kan herontwikkelen (de oost-west omklap);
- tweezijdige entrees; aan de oostzijde gericht op het openbaar vervoer en aan de westkant gericht op het autoverkeer;
- het terugdringen van het autoverkeer op de Van Zijstweg door het Jaarbeursparkeren voor een groot deel te organiseren aan de westzijde van het gebied (overzijde Merwedekanaal);
- het verduurzamen van het gebied, o.a. door vergroening en nieuwe energieconcepten. Het eerder afgesproken model van de noord-zuid omklap is hiermee vervallen.

b) Westplein e.o.

Al dan niet ondertunneling Westplein was 1 van de 7 kenmerkende verschillen tussen visie 1 en A in het referendum in 2002 over het Stationsgebied:

- visie 1 was zonder ondertunneling (in combi met verkeersknip waardoor er geen oost/ west vice versa verkeer meer mogelijk was met westelijk autoverkeer naar de parkeergarages),
- visie A met ondertunneling (in combi met doorstroommodel van oost west vice versa) voor 30.000 auto/s.

In het Masterplan in 2003 wordt conform visie A ingezet op beperkte leefbaarheidstunnel op basis van een prognose voor 2020 van circa 43.000 auto's/etmaal. In 2004 besluit de raad de grondexploitatie op te knippen in twee fases. Gezien de lange looptijd van het Project Stationsgebied zijn faseerbaarheid en flexibiliteit belangrijke ordeningsprincipes om gemeentelijke risico's te kunnen beheersen.

In 2009 worden in het kader van het Actieplan Luchtkwaliteit (2008) tal van maatregelen voorgesteld om doorgaand autoverkeer terug te dringen en verdere bevordering OV en fiets. In hetzelfde jaar stelt de raad Tracéwijziging Tram Stationsgebied vast. Het in het Masterplan Stationsgebied Utrecht opgenomen tram- en bustracé over het Jaarbeursplein wordt verplaatst naar de toekomstige NH-straat en door het gebouw Cranenborch.

De beleidsmatige veranderingen als gevolg van het actieplan luchtkwaliteit, de verscherpte veiligheidseisen inzake ondertunneling (tunnelwetgeving: dubbele tunnelbuizen en vluchtstroken vereist) en de vertramming (Uithoflijn), hebben ervoor gezorgd dat de plannen voor aanleg van de Westpleintunnel niet conform planning konden worden uitgevoerd.

Om die reden is besloten tot het opstellen van een ontwikkelvisie met de ontwikkelgroep Lombok Centraal in de vorm van een coproductie. Andere reden was het verzoek van de ontwikkelgroep om een start te maken met nadenken over het Westplein om te borgen dat er goede aansluitingen mogelijk zouden blijven.

In 2011 is samen met de ontwikkelgroep Centraal Lombok een ontwikkelvisie Lombokplein gemaakt waarin drie varianten voor de hoofdinfrastructuur op het Westplein zijn uitgewerkt. Het college heeft op 15 mei 2012 vastgesteld dat de realisatie van de HOV Infrastructuur in alle 3 modellen mogelijk is en het profiel van de tram en bus vastgelegd. De ruimtelijke ambitie uit de ontwikkelvisie is vervolgens door het college vastgesteld om als richtlijn te gebruiken voor toekomstige ontwikkelingen in het gebied rondom het Westplein. Geconstateerd is toen dat er voor geen van de drie inrichtingsmodellen financiële middelen waren voor realisatie van de overige infrastructuur.

In de raadsvergadering van 3 november 2011 riep de raad het college bij motie, met de titel Structuurvisie fase 2 Stationsgebied, op een integrale structuurvisie, omvattende het gebied behorend tot fase 2 incl. Westplein/Lombokplein (en afgestemd op ontwikkelingen van Zijstweg en Merwedekanaalzone,) te ontwikkelen en de raad voor te leggen.

4. Uitgevoerde variantenstudies en verkenningen na start structuurvisie in 2014

a. *Jaarbeurs-oost*

i. Variantenstudie

In de ambtelijke werkgroep zijn verschillende stedenbouwkundige modellen onderzocht, waarbij programma-dichtheden zijn uitgetoetst. Het betrof de modellen Central Park en Business District. Onderzocht is wat de impact was op de openbare ruimte en de mogelijkheid tot vergroening evenals de relatie met de omgeving en capaciteit van de Van Zijstweg. Onderwerpen die tijdens dit proces aan de orde zijn geweest:

- De ontwikkelruimte op basis van het uitgangspunt van 2x1 van Zijstweg;
- hoe om te gaan met autoparkeren dicht bij een stationslocatie;
- hoe kan een autoluw gebied worden ontwikkeld, waarin fiets, voet en OV de belangrijkste mobiliteit gaan vormen;
- aansluiten bij de omgeving, d.w.z. hoogbouw aan de Croeselaan/Graadt van Roggenweg, laagbouw aan de zijde Parkhaven;
- aangenaam groen om in te verpozen vraagt om bezonning;
- bij functiemenging rekening houden met mogelijke overlast tussen functies;
- rekening houden met marktvragen bij bepalen van het programma is lastig gezien latere termijnen van ontwikkelen;
- investeringen in functies op gebied van cultuur en leisure zal vooral vanuit marktpartijen moeten komen;
- Jaarbeurs-oost kan pas herontwikkeld worden vanaf 2023, dit betekent dat de invulling nu slechts globaal kan worden uitgewerkt.

De verschillende modellen zijn besproken met de klankbordgroep met stakeholders.

De plots in de Kop Jaarbeurs zijn onderdeel van fase 1 en worden eerder ontwikkeld. Deze kavels liggen ingesloten tussen delen van fase 2. Deze vastgoedontwikkelingen zullen door gebruikers van het gebied worden ervaren als de start van ontwikkeling van fase 2 en de toon zetten voor veel partijen. Aan de uitwerking van deze plots zal zoveel als mogelijk de ambities van fase 2 worden meegegeven.

Het toekomstige programma zal grotendeels worden gevuld met niet gerealiseerd programma uit fase 1 en mogelijk nog uit andere locaties in de stad. Bij de uitwerking worden drie onderscheidende delen aangehouden:

- het kantoorgebied tussen Graadt van Roggenweg en de Centrumboulevard zal grotendeels bestaan uit een mix van kantoren tot hoogte XL, leisure en woningen. Dit gebied wordt ontsloten via de Graadt van Roggenweg, waarbij mogelijk gebruik wordt gemaakt van bestaande parkeergarages. Leisure en cultuur zullen in de plint langs de Centrumboulevard worden geconcentreerd, aangevuld met wonen en werken; voor invulling van parkeren wordt gekeken naar het parkeren in de Jaarbeursplein-garage en/of parkeerfaciliteit overzijde Merwedekanaal.

- het gebied tussen de Centruboulevard en Van Zijstweg; waarin hoofdzakelijk functie wonen in combinatie met werken, onderwijs en horeca. Hier zullen vooral doelgroepen wonen die zich aangetrokken voelen door de hoogstedelijke mix van cultuur, werken, horeca en die niet afhankelijk zijn van een auto. Werknemers die hier alsnog met de auto komen, zullen deze parkeren aan de overzijde Merwedekanaal en Jaarbeurspleingarage. Fietsenstallingen en deel-auto's zijn ruim aanwezig.

ii. Financiële analyse

Voor het Jaarbeursterrein oost zijn de twee stedenbouwkundige modellen globaal doorgerekend.

A. Central Park (2 varianten):

1. Verwerven en sloop vastgoed strook Croeselaan
2. Beperkt verwerven en sloop vastgoed Croeselaan

B. Business district

In het model Business district model kan het vastgoed aan de Croeselaan niet behouden blijven.

In de berekening zijn de volgende belangrijke uitgangspunten gehanteerd:

- Projecten Kop Jaarbeurs vallen onder grondexploitatie Stationsgebied fase 1;
- Gronden komen per 1-1-2023 vrij voor herontwikkeling;
- Prins van Oranjehal wordt gesloopt;
- Parkeren wordt grotendeels buiten het gebied opgelost;
- in geval van inpassing van parkeren is gerekend met een half verdiepte parkeeroplossing;
- Voor de bijkomende kosten als plan- en VAT-kosten en onvoorzien is gerekend met gebruikelijke percentages voor dergelijke gebiedsontwikkelingen. Hierbij is rekening gehouden met de mate van complexiteit en looptijd;
- Kantoorprogramma: programmatabel Stationsgebied en regionale afspraken zijn als kaders gehanteerd.

Het model Central Park dat uitgaat van verwerven en sloop van de panden aan de Croeselaan is in de eerste analyses niet haalbaar (=minimaal budgettair neutraal). Het Central Park model met grotendeels behoud van het vastgoed aan de Croeselaan en het Business District sluiten met een beperkt positief resultaat.

Kansen voor optimalisatie:

- Parkeren in het gebied nog verder minimaliseren
- In het rekenmodel is met weinig kantoorvolume gerekend. Als hier meer ruimte ontstaat, kan dit een positief effect hebben op het resultaat

b. Jaarbeurs-west

De ruimtelijke hoofduitgangspunten voor Jaarbeurs-west worden vastgelegd in de nieuwe BOO Jaarbeurs. Deze ruimtelijke hoofduitgangspunten zijn gebaseerd op het afsprakenkader Jaarbeurs dat in mei 2014 door de Raad van commissarissen en B&W van de Gemeente Utrecht is vastgesteld. Bij het samenstellen van deze ruimtelijke hoofduitgangspunten is rekening gehouden met het kunnen ontwikkelen van de modellen voor Jaarbeurs-oost. De BOO Jaarbeurs wordt mei/juni 2015 behandeld in B&W en de Gemeenteraad via een voorhangprocedure.

c. Westplein

i. Fact finding varianten

In overleg met stakeholders is nader onderzoek gedaan naar 6 infrastructurele varianten voor het Westplein (3 tunnelvarianten en 3 maaiveldvarianten). De resultaten van dit onderzoek zijn verwerkt in het rapport Fact finding varianten Westplein. Het meerledige doel van deze Fact finding was:

- een bredere range aan stakeholders betrekken bij de ontwikkelingen op en rond het Westplein;
- gezamenlijk onderzoek doen met als doel dat partijen hun uiteindelijke mening baseren op dezelfde feiten en gegevens;
- het onderzoek verbreden met meer maaiveldvarianten om na te gaan of er oplossingen zijn te vinden die op korte termijn en tegen lagere kosten kunnen worden gerealiseerd.

Foto van het Westplein anno 2015

Deze Fact finding heeft niet geresulteerd in een doorbraak in de zin van een gedeeld en uitvoerbaar eindbeeld, maar wel in een aantal waardevolle bevindingen.

- Het is bij gebrek aan financiële middelen niet mogelijk een finale keuze uit de varianten te maken voor een eindbeeld. Het aantonen van financiële haalbaarheid is een belangrijke eis die aan een structuurvisie onder Crisis- en Herstelwet wordt gesteld.
- De betrokken partijen vinden elkaar in de opvatting dat de huidige situatie niet langer aanvaardbaar is en moet worden verbeterd. En als dat niet kan op basis van een eindbeeld, dan is een tijdelijke oplossing – onder voorwaarden – aanvaardbaar. In de Fact finding is hiervoor een variant gepresenteerd met alle autoverkeer op de huidige oostelijke rijbaan.
- De betrokken partijen zijn in meerderheid voor een Westplein met minder asfalt en minder auto's, een aantal partijen vonden dat het economisch functioneren van functies rond het Westplein en in de binnenstad daardoor niet mag worden belemmerd.
- Indien wordt gekozen voor een eindbeeld op maaiveld, is een drastische reductie van de intensiteit van het autoverkeer noodzakelijk om de ambities uit het Masterplan en de Ontwikkelvisie Lombokplein te kunnen realiseren. In de Fact finding zijn aanvullende maatregelen onderzocht die kunnen leiden tot een intensiteit lager dan 15.000 auto's per dag.

ii. Benchmark

Naar aanleiding van de Fact finding is in opdracht van de Gemeente een benchmark uitgevoerd naar stedelijke straten, in Utrecht en steden van vergelijkbare omvang, met een intensiteit tussen 10.000 en 15.000 auto's per dag. Het doel van de benchmark is om de discussie over maaiveldvarianten op het Westplein uit de hoek te halen van een discussie die alleen over aantallen auto's gaat. Het is de bedoeling om meer inhoudelijk te kunnen kijken naar de mogelijkheden en onmogelijkheden op het gebied van profiel, inrichting, oversteekbaarheid en aanliggende functies. De benchmark biedt een breed scala aan voorbeelden en is daardoor, ondanks dat geen enkele situatie 100% vergelijkbare situatie met Westplein bestaat, een nuttige inspiratiebron.

iii. Financiële analyse

In samenwerking met de adviesbureaus Goudappel Coffeng, Waterpas en Veacon zijn de financiële consequenties van de verkeerskundige varianten voor het Westplein in beeld gebracht. Hierbij is per model in een bandbreedte het saldo van kosten en opbrengsten in beeld gebracht. Alle modellen sluiten met een fors tekort:

• Tunnel met bebouwing	€ 185 mio tot € 200 mio negatief
• Tunnel zonder bebouwing	€ 185 mio tot € 200 mio negatief
• Deels open tunnel zonder bebouwing	€ 170 mio tot € 185 mio negatief
• Maaiveld achter NH-Hotel	€ 100 mio tot € 110 mio negatief
• Maaiveld voorlangs NH-Hotel (oost)	€ 70 mio tot € 80 mio negatief
• Maaiveld voorlangs NH-Hotel (west)	€ 60 mio tot € 70 mio negatief

In de berekening zijn volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Vastgoedprogramma: Wonen (appartementen) met een commerciële plint;
- Parkeren wordt ondergronds opgelost;
- Verwerving bestaand kantoorpand Sijpesteijn;
- Voor de bijkomende kosten als plan- en VAT-kosten en onvoorzien is gerekend met gebruikelijke percentages voor dergelijke gebiedsontwikkelingen. Hierbij is rekening gehouden met de mate van complexiteit en looptijd.

De uitvoeringskosten van de variant met concentratie van verkeer op de oostelijke rijbaan is begroot op € 10 – € 15 mio.

d. Verkenning organische gebiedsontwikkeling

In lijn met de aangenomen motie 2013–37 wordt onder organische gebiedsontwikkeling begrepen: “Gebiedsontwikkeling waarbij zonder eindbeeld, maar wel binnen een beperkt kader van randvoorwaarden en uitgangspunten, ruimte geboden wordt aan tijdelijke invulling van een gebied door crowdfunding, maatschappelijke bottom-up initiatieven en financiering, nieuwe vormen van participatie (co-productie) en regelgeving”.

In 2013 en 2014 is ‘pionierend’ op het Westplein een aantal particuliere initiatieven gerealiseerd zoals het paviljoen PoP (zie afbeelding), mobiele tuinen en de activiteiten in het kader van de Culturele Zondag in mei 2014.

In het kader van de structuurvisie wordt een beperkt pakket van randvoorwaarden en uitgangspunten samengesteld voor organische ontwikkeling van gebiedsdelen:

Paviljoen pOp op het Westplein

- welke ruimtes kunnen beschikbaar worden gemaakt en voor welke periode;
- welke functies zijn mogelijk en welke niet;
- hoe gaat de gemeente particuliere initiatieven uitvragen en selecteren;
- hoe worden de afspraken met gebruikers vastgelegd (planologisch en vergunningsprocedures, financiën, risico's en aansprakelijkheden).

e. Duurzaamheidsverkenningen

Als onderdeel van het programma Utrechtse energie zijn voor de deelgebieden Jaarbeurs-oost en west een 4-tal workshops over duurzaamheidskansen georganiseerd. Aan twee workshops namen kennisinstituten en belanghebbenden deel en aan twee vooral medewerkers van de Gemeente Utrecht en het Utrecht Sustainability Institute (USI). Hierbij is gebruik gemaakt van de methodieken ‘ambitieweb en omgevingswijzer’. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in een kansen- en bedreigingenkaart.

Gebaseerd op deze resultaten is onder coördinatie van het USI en samen met de Jaarbeurs een onderzoeksprogramma ingediend bij het project Climate-Kic in het kader van uitwerking van Smart Sustainable Districts. Hierbij zijn de volgende drie uitgangspunten en vier prioriteiten aangegeven voor het verduurzamen van het Stationsgebied:

Uitgangspunt A: Energieneutraal gebied

1. Optimaliseren WKO– Welke koppelingen tussen systemen?

Ervan uitgaande dat de warmte- en koudevraag geminimaliseerd zijn door gebouwgebonden maatregelen, moet voorzien worden in de resterende warmte- en koudevraag in het gebied. Voor een energieneutraal gebied zijn warmte- en koudeoplossingen nodig op gebiedsniveau, die optimaal gebruik maken van de in het gebied voorhanden zijnde warmte- en koudebronnen (uit de bodem, uit het Merwedekanaal, restwarmte). We noemen dit hybride verwarmings- en koelingssystemen.

2. Zonnestroomopwekking

Jaarbeurs Utrecht wil grootschalig investeren in het opwekken van duurzame stroom met zonnepanelen (photovoltaïsche panelen, PV). De vraag is hoe dit optimaal gecombineerd kan worden met de ambitie om daken en gevels te vergroenen met oog op uitstraling en rendement. Verder wil de Jaarbeurs haar klanten voorzien van parkeerruimte met oplaadmogelijkheden voor elektrische auto's. Die combinatie maakt het mogelijk om lokaal opgewekte stroom ook lokaal te benutten, bij voorkeur via slimme laadpalen en opslagsystemen die het maximale rendement uit de zonnepanelen halen. De naastgelegen wijk Lombok ontwikkelt zich momenteel als een Europese proeftuin voor slimme laadsystemen (smart solar charging). Jaarbeurs Utrecht zou voor deze innovatieve ontwikkelingen een aanvullende proeftuin kunnen zijn.

Uitgangspunt B: Waterbeheersing

3. Vergroening, cool spots en waterretentie.

Het doel is om een aantrekkelijke, veilige, duurzame en economisch sterke verbinding te maken tussen het historische centrum en het gebied ten zuidwesten van het stationsgebied. De eerste impressies geven het beeld van een levendige, parkachtige omgeving, uitnodigend voor wandelaars en fietsers, visueel aantrekkelijke en verkoelende groen- en waterpartijen. Die vergroening maakt waterretentie mogelijk: water wordt vastgehouden wat wateroverlast bij stortbuien voorkomt en tegelijk de omgeving koelt. Op het parkeercomplex ten zuiden van het Merwedekanaal komt mogelijk rooftop farming; de opbrengst van dit fraai ogende stadskassencomplex is in eerste instantie bedoeld voor voorziening van de Jaarbeurs plus kantoren.

Uitgangspunt C: Attractief gebied

4. Schoon en comfortabel personenvervoer

Het Stationsgebied is een nationale hub in personenvervoer, met het Centraal Station en de Jaarbeurs als belangrijke nationale faciliteiten. Het doel is schone mobiliteit, d.w.z. het optimaliseren van de dagelijkse stroom personenvervoer met het oog op uitstekende

bereikbaarheid van het Stationsgebied te voet, per fiets, OV en auto, en tegelijk zo laag mogelijk energieverbruik en bijbehorende emissies.

Voor duurzaamheidsmaatregelen welke niet worden uitgewerkt in het onderzoeksprogramma Climate-Kic worden andere oplossingen gezocht. Dit betreft onder andere het toepassen van duurzame materialen, energieneutraal bouwen en verbouwen in combinatie met gebouwgebonden grondstofkringlopen en het opzetten van een systeem om de verduurzaming te kunnen monitoren.

f. Afstemming projecten Merwedekanaalzone, Welgelegen en Stationsgebied fase 2

Als uitwerking van de Nieuwe Ruimtelijke Strategie (2012) is in het kader van het project Prioritaire Projecten een afstemming gemaakt tussen een 3-tal projecten gelegen in de as van 'Kennis en Cultuur'. Hierbij zijn de programma's en plannen naast elkaar gelegd en is gekeken waar deze aanvullend of concurrerend zijn. Tevens is gekeken in welke mate meer synergie tussen de projecten is aan te brengen. Op basis van de bestaande globale programma's en plannen bleken de projecten in grote mate aanvullend op elkaar en niet concurrerend in de tijd. Een belangrijke ruimtelijke drager van de plannen kan het zogenaamde recreatieve 'groen en blauwe rondje' worden dat wordt gevormd door de kanalenstructuur in Utrecht-west.

g. Toolbox Gezonde verstedelijking

Samen met Rijkswaterstaat en het ministerie van I&M is een pilot gestart over gezonde verstedelijking. Het Stationsgebied fase 2 is als studiegebied gekozen. De pilot is gestart met een werkexcursie in jan 2014 waaraan circa 50 vertegenwoordigers deelnamen van de organiserende partijen, kennisinstituten en maatschappelijke partijen. Na deze excursie is door kennisinstituten gebundeld in het kenniscentrum Healthy Urban Living (KC-HUL) een theoretisch begrippenkader gemaakt. Door POSAD (bureau voor 'Spatial Strategies') is een zogenaamde toolbox gemaakt en toegepast op het Jaarbeursgebied. Het maken van deze toolbox is begeleid door de Rijksadviseur infrastructuur. Deze toolbox is bruikbaar bij de uitwerking van de structuurvisie. Elementen welke in de toolbox zitten en een gezond gedrag van bewoners en gebruikers kunnen stimuleren zijn:

- Creëren van recreatieve routen door groene gebieden,
- Situeren van voorzieningen aan deze routen,
- Goede doorgaande fiets- en looprouten,
- Brede trottoirs aan de zonkant van straten,
- Drinkpunten in de openbare ruimte,
- Benutten van recreatieve kwaliteiten van het Merwedekanaal en hier voorzieningen langs realiseren,
- Benutten van daken voor groenvoorzieningen en recreatie,
- Evenwicht tussen kwaliteit en kwantiteit van de openbare ruimte.

Besluitenhistorie

Projectorganisatie Stationsgebied

Postadres Postbus 1273, 3500 BG Utrecht

Bezoekadres Stadsplateau 1, Utrecht

Telefoon 030 – 286 96 00

Fax 030 – 286 96 01

E-mail stationsgebied@utrecht.nl

Betreft Besluitenhistorie Jaarbeurs

Datum 16 maart 2015

Deze besluitenhistorie bevat de openbare besluiten van college en gemeenteraad die over de Jaarbeurs en het Jaarbeursterrein in de periode Stationsgebied (2001 – tot heden) genomen zijn.

In de loop van de tijd zijn er ook verschillende termen gebruikt: Jaarbeurskwartier en Jaarbeursterrein / Jaarbeursgebied. De gebiedsaanduiding varieert: soms inclusief, soms exclusief de Jaarbeurseigendommen aan de overzijde van het Merwedekanaal.

Er zijn veel raakvlakken met andere onderwerpen: o.a. Holland Casino aan de Overste den Oudenlaan, Structuurplan Stationsgebied, Dynamisch Stedelijk Masterplan/ Merwedekanaalzone en Crisis- en Herstelwet (inclusief Jaarbeursparkeerterrein/ garage aan de overzijde van het Merwedekanaal), verkeersontwikkelingen (Van Zijstweg, Croeselaan etc.), de beleidsnotitie "nieuwe ruimtelijke strategie" (mei 2012), de Structuurvisie. Deze ontwikkelingen komen in deze besluitenhistorie op enkele punten na niet verder aan de orde.

Voor informatie over de Jaarbeurs vanaf de ontstaangeschiedenis en de samenwerking met de gemeente Utrecht, is een scriptie geschreven door Alexander van Loon.

Deze is opvraagbaar bij de POS.

December 2001 Eindrapportage Planontwikkeling Stationsgebied

Uit de Eindrapportage Planontwikkeling Stationsgebied (Vastgesteld in de raad 21 februari 2002, 2002/nr.28.

Uit de eindrapportage Blz. 32

Blz. 32 Zone 1: Jaarbeursplein en -terrein: entertainment, congressen; verbindingen naar de Graadt van Roggenweg. Het Jaarbeursterrein krijgt een flinke opknappbeurt. Aan een plein op het jaarbeursterrein komen ook in plan A grootschalige voorzieningen ten behoeve van kunst & cultuur, een food-court, een mediaplaza, een bioscopencomplex, een (musical)theater, een congresgebouw enzovoorts. De bebouwing aan het plein wordt onderbroken door dwarsstraten. De voorzieningen kunnen aan verschillende zijden ingangen krijgen.

– De zone tussen de Graadt van Roggenweg en centruboulevard heeft twee voorkanten. Gebouwen richten zich niet alleen naar de centruboulevard maar ook naar de Graadt van Roggenweg of de routes daartussen.

– Er komen dwarsverbindingen tussen beide routes en doorverbindingen naar Lombok en Leidsche Kade.

– Wonen op het Jaarbeursterrein, boven andere functies is onderdeel van de planontwikkeling.

22 januari 2002 Eindrapportage Planontwikkeling Stationsgebied

Blz. 5 De centruboulevard loopt van Merwedekanaal tot Vredenburg, door het hart van het Jaarbeursterrein, de Openbaar Vervoer Terminal en door Hoog Catharijne.

Blz. 11 Uitbreiding op Jaarbeursterrein van congresfunctie, kunst & cultuur, entertainment, hotel en tentoonstellingsruimte.

Blz. 18 Zone 1: Jaarbeursplein en -terrein: dag- en avondgebruik

De boulevard is ter hoogte van het Jaarbeursplein een brede straat, geschikt voor wandelaars en fietsers. Wellicht komt er een roltrattoir om de loopafstand snel te overbruggen. Op het Jaarbeursterrein komt een plein. Rondom het plein komen tal van grootschalige voorzieningen, ten behoeve van kunst & cultuur, een foodcourt, een mediaplaza, een bioscopencomplex, een (musical)theater, een congresgebouw, etc. Het Beatrixgebouw wordt opgeknapt en behoudt zijn vergader-, kantoor-, trademart- en theaterfunctie.

Het Jaarbeursterrein staat in verbinding met het Jaarbeursplein. Aan de zuidzijde van de boulevard worden de grotere hallen geconcentreerd. Er komt nieuwe parkeergelegenheid.

Blz. 32 Zone 1: jaarbeursplein en -terrein: entertainment, congressen; verbindingen naar de Graadt van Roggenweg.

Het Jaarbeursterrein krijgt een flinke opknapbeurt. Aan een plein op het jaarbeursterrein komen ook in plan A grootschalige voorzieningen ten behoeve van kunst & cultuur, een food-court, een mediaplaza, een bioscopencomplex, een (musical)theater, een congresgebouw enzovoorts. De bebouwing aan het plein wordt onderbroken door dwarsstraten. De voorzieningen kunnen aan verschillende zijden ingangen krijgen.

- De zone tussen de Graadt van Roggenweg en centruboulevard heeft twee voorkanten. Gebouwen richten zich niet alleen naar de centruboulevard maar ook naar de Graadt van Roggenweg of de routes daartussen.

- Er komen dwarsverbindingen tussen beide routes en doorverbindingen naar Lombok en Leidsche Kade.
- Wonen op het Jaarbeursterrein, boven andere functies is onderdeel van de planontwikkeling.

Blz. 62 Jaarbeurs

De gronden waarop het Jaarbeurscomplex is gesitueerd, zijn in hoofdzaak in erfpacht uitgegeven. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de vastgestelde bestemmingsplanomschrijving 'Jaarbeursdoeleinden' is door de Jaarbeurs een meerwaarde verschuldigd.

Augustus 2003 Masterplan Stationsgebied Utrecht

Blz. 19 Jaarbeursplein: Starten – Geen verblijfsplein, maar grootsstedelijk reizigersplein – Bebouwing met wonen en werken – Overzichtelijke en veilige voetgangersverbinding – Retail en horeca (snelservice).
Jaarbeursterrein: Ontmoeten – Beurzen, congressen, vergaderen, Leisure en entertainment – Terrein overdag voor publiek toegankelijk; 's nachts veilig – Ambitie voor de toekomst: meervoudig grondgebruik met tentoonstellingshallen en functies voor cultuur, Leisure & entertainment, kantoren, opleidingsinstellingen en wonen.

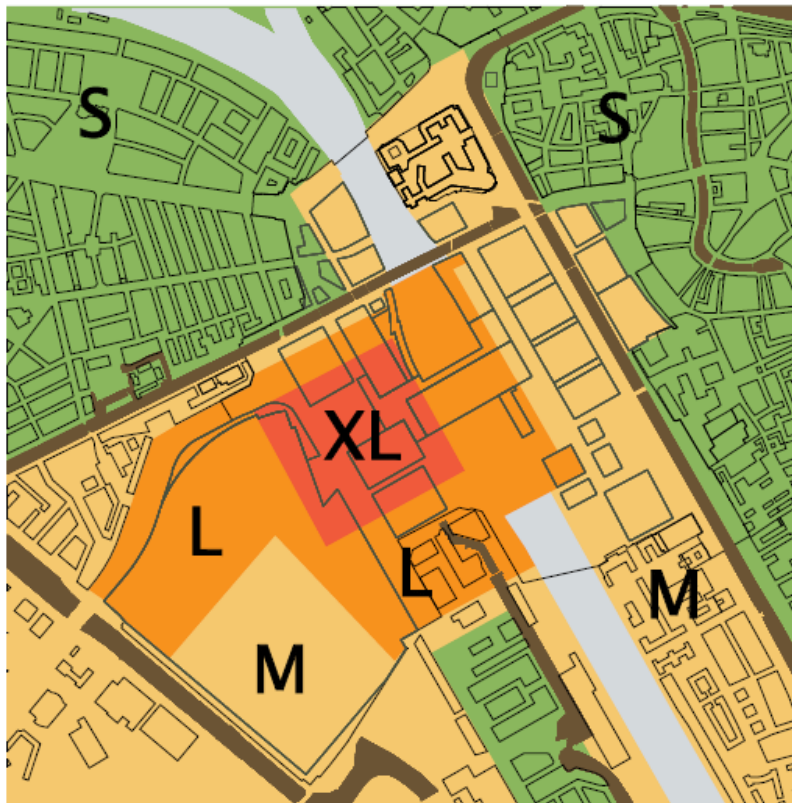
Blz. 38 Het stuk aam weerszijden van het station en de Croeselaan is 'large' (L), het jaarbeursterrein is 'extra large' (XL).

Blz. 59 De Jaarbeurs gaat zijn (inter-)nationale positie op het gebied van beurzen en congressen verder versterken door de kernactiviteiten te concentreren en plek te maken voor functies die synergie opleveren.

Blz. 85 De functie van de Jaarbeurs verandert: naast expo en congres richt de Jaarbeurs zich ook op amusement ('leisure'). Eenderde van het terrein wordt ingericht voor diverse specifieke programma's voor verschillende doelgroepen, zoals casino, een foodcourt, een hotel en een megabioscoop. Al deze functies zijn gericht naar het jaarbeursplein en de Croeselaan. Het Beatrixgebouw herbergt een musicalfunctie, een congres- en vergadercentrum en de Trade Mart Utrecht. Omdat de amusementfuncties in Utrecht naast het station liggen, midden in de stad, zijn ze zeer kansrijk, zowel voor zichzelf als voor de ontwikkeling van het gebied. De eigenlijke Jaarbeurs bevindt zich straks verderop in het Jaarbeursterrein. Een fors voetpad over de Croeselaan (waar de verkeersfunctie is teruggebracht) leidt via het amusementsprogramma (casino, bioscoop, dinershow, foodcourt) op de Kop naar de beurs- en expositiegebouwen op het Jaarbeursterrein. Voorin, langs de Croeselaan, liggen kantoren en onderwijsinstellingen met daarboven woningen voor bijvoorbeeld studenten. Deze complexen zijn maximaal zes verdiepingen hoog.

Blz. 105 De ontwikkelingen op het Jaarbeursplein kunnen autonoom plaatsvinden, in afstemming met de reconstructie van de infrastructuur.

Blz. 107 Het jaarbeursterrein is een uitvoeringscluster zonder directe afhankelijkheid van andere ontwikkelingen.

S	small	basishoogte 3 lagen, soms tot 25 meter, voordeur aan de straat, één dominante functie per gebouw: de oude stad, Lombok, Dichtersbuurt
M	medium	basishoogte 25 meter, soms tot 45 meter, gedeelde entreehal aan de straat, meerdere functies mogelijk; het gebied rond Vredenburg en de Catharijnesingel
L	large	basishoogte 45 meter, soms tot 90 meter, foyer van meerdere gebruikers aan de straat, veel verschillende functies; aan weerszijden van het spoor en de Croeselaan
XL	extra large	basishoogte 45 meter, soms tot 90 meter, veel gebruikers per kavel, atria en overdekte buitenruimte, grote diversiteit in functies: rondom het huidige Jaarbeursplein

Managers

B	20-10-05	01/05	WV		Aanpakken tot lat legende
A	10-10-05	01/05	AVV		Uitwerking van de aanpakken
Wf	Stroom	Stroom	Stroom	Wf	Aard de velding
Projectorganisatie Stationsgebied Stationsgebied 1:10000, Schiedkaart 1:10000, Schied					

Augustus 2003 Masterplan Stationsgebied

Uit het Masterplan Stationsgebied Blz. 19, 38, 59,

Blz. 19 Jaarbeursplein: Starten – Geen verblijfsplein, maar grootsstedelijk reizigersplein – Bebouwing met wonen en werken – Overzichtelijke en veilige voetgangersverbinding – Retail en horeca (snelservice). Jaarbeursterrein: Ontmoeten – Beurzen, congressen, vergaderen, Leisure en entertainment – Terrein overdag voor publiek toegankelijk; 's nachts veilig – Ambitie voor de toekomst: meervoudig grondgebruik met tentoonstellingshallen en functies voor cultuur, Leisure & entertainment, kantoren, opleidingsinstellingen en wonen.

Blz. 38 Het stuk aam weerszijden van het station en de Croeselaan is 'large' (L), het jaarbeursterrein is 'extra large' (XL).

Blz. 59 De Jaarbeurs gaat zijn (inter-)nationale positie op het gebied van beurzen en congressen verder versterken door de kernactiviteiten te concentreren en plek te maken voor functies die synergie opleveren.

Blz. 85 Jaarbeurs De functie van de Jaarbeurs verandert: naast expo en congres richt de Jaarbeurs zich ook op amusement ('leisure'). Eenderde van het terrein wordt ingericht voor diverse specifieke programma's voor verschillende doelgroepen, zoals casino, een foodcourt, een hotel en een megabioscoop. Al deze functies zijn gericht naar het jaarbeursplein en de Croeselaan. Het Beatrixgebouw herbergt een musicalfunctie, een congres- en vergadercentrum en de Trade Mart Utrecht. Omdat de amusementfuncties in Utrecht naast het station liggen, midden in de stad, zijn ze zeer kansrijk, zowel voor zichzelf als voor de ontwikkeling van het gebied. De eigenlijke Jaarbeurs bevindt zich straks verderop in het Jaarbeursterrein. Een fors voetpad over de Croeselaan (waar de verkeersfunctie is teruggebracht) leidt via het amusementsprogramma (casino, bioscoop, dinershow, foodcourt) op de Kop naar de beurs- en expositiegebouwen op het Jaarbeursterrein. Voorin, langs de Croeselaan, liggen kantoren en onderwijsinstellingen met daarboven woningen voor bijvoorbeeld studenten. Deze complexen zijn maximaal zes verdiepingen hoog.

Blz. 105 De ontwikkelingen op het Jaarbeursplein kunnen autonoom plaatsvinden, in afstemming met de reconstructie van de infrastructuur.

Blz. 107 Het jaarbeursterrein is een uitvoeringscluster zonder directe afhankelijkheid van andere ontwikkelingen.

September 2005 *bestuursrapportage Stationsgebied*

(blz. 3): Met de erfpachtharmonisatie op het Jaarbeursterrein heeft de gemeente zich in fase 2 een goede positie verworven met het oog op de toekomst. De gemeente kan hiermee onder andere een groot aantal woningen toevoegen aan het plangebied, waarmee voldaan wordt aan de breed gedragen wens de woonfunctie in ons Stationsgebied te versterken.

(blz. 9): Als de grondtransacties geëffectueerd zijn, start de eerste fase van de ontwikkeling van het Jaarbeursterrein. Uiterlijk in 2019 beschikt de gemeente vervolgens over 6,7 hectare grond die een nieuwe bestemming zal krijgen. Uitgangspunt is dat een substantieel deel van deze grond de bestemming wonen krijgt. Deze ontwikkeling wordt betrokken bij de tweede fase Stationsgebied.

20 september 2005 *B&W Besluit (Bilaterale Ontwikkelovereenkomst¹ Jaarbeurs – gemeente Utrecht)*

1. Het voornemen uitspreken in te stemmen met de bilaterale ontwikkelovereenkomst Jaarbeurs – Gemeente Utrecht met daarin de volgende elementen:

- a. Harmonisatie erfpachtsituatie
 - b. Uitgifte in erfpacht aan Wolff Cinema Groep, Holland Casino en de Amrath Hotelgroep.
 - c. In te stemmen met de financiële transactie tussen de Gemeente Utrecht en de Jaarbeurs Utrecht ten aanzien van erfpacht en de gebiedsontwikkeling van de kop Jaarbeurs.
2. Krachtens artikel 25 gemeentewet geheimhouding op te leggen aan de raad aan bijlage 2.
3. De raad informeren over het voornemen de overeenkomst aan te gaan en deze in de gelegenheid te stellen op grond van artikel 160 en 169 gemeentewet wensen en bedenkingen kenbaar te maken, conform bijgaande brief,
4. Aan de hand van deze wensen en bedenkingen een definitief besluit te nemen over de ontwikkelovereenkomst.

18 november 2005 *raadsbrief over onderhandelingsproces.*

B&W kondigde aan met de partners te zullen overleggen over contractaanpassingen op basis van de aanbevelingen van Simmons&Simmons.

Voor de Jaarbeurs betekende dat vooral het omzetten van het afsprakenkader in een bilaterale ontwikkelovereenkomst.

6 december 2005 *raadsbrief over contractaanpassingen en nadere info over Stationsgebied (o.a. aanpassing en ontbinding erfpachtrecht).*

Citaat: “Simmons&Simmons heeft de bilaterale ontwikkelovereenkomst (BOO) ter advisering voor te leggen. Het is de bedoeling die begin januari 2006 voor wensen en bedenkingen aan u voor te leggen. Vooruitlopend hierop hebben wij in de commissie uw mening gehoord en hebben we geconstateerd dat u in meerderheid vindt dat het voorliggende afsprakenkader de juiste koers is die wij met de Jaarbeurs willen varen.

In de bijlage “overzicht contractaanpassingen” staat dat het voorstel om het afsprakenkader om te zetten in een bilaterale ontwikkelovereenkomst, is overgenomen.

20 december 2005 *collegebesluit over o.a. afsprakenkader*

17 januari 2006 *collegebesluit over de bilaterale ontwikkelovereenkomst Jaarbeurs – gemeente Utrecht*

Besluit:

1. het voornemen uit te spreken in te stemmen met de bilaterale ontwikkelovereenkomst Jaarbeurs B.V. – gemeente Utrecht.

¹ De titel dekt de lading niet: op dat moment ging het om het Afsprakenkader tussen Jaarbeurs en gemeente.

2. De raad te informeren over het voornemen de overeenkomst aan te gaan en deze in de gelegenheid te stellen op grond van artikel 160 en 169 gemeentewet wensen en bedenkingen kenbaar te maken conform bijgevoegde brief.
3. Aan de hand van deze wensen en bedenkingen een definitief besluit te nemen over de ontwikkelovereenkomst.
4. Wethouder Lenting te mandateren om de commissiebrief redactioneel aan te passen en de overeenkomst aan te passen in lijn met het afsprakenkader.

18 januari 2006 *raadsbrief over de BOO Jaarbeurs*

met het verzoek deze te voorzien van wensen en bedenkingen.

2 maart 2006 *positief advies van een meerderheid van de raadsfracties over de BOO Jaarbeurs*

03 maart 2006 ondertekening BOO Jaarbeurs

4 december 2006 *Raadsbesluit, (Vaststelling Structuurplan Stationsgebied), 2006 nr. 238*

1. Het Structuurplan Stationsgebied, waarin op hoofdlijnen het planologisch kader wordt gegeven aan de ontwikkeling van het Stationsgebied, met inbegrip van het Milieuraapport op grond van de Strategische Milieubeoordeling en de zienswijzennota vast te stellen, onder de voorwaarde dat de tekst en de cijfers van het programma voor kantoren in overeenstemming worden gebracht met de bestuursrapportage Stationsgebied van september 2006, excl. programmatische invulling Knoopkazerne en het Jaarbeursterrein-Noord, waarover aparte besluitvorming door de raad zal plaatsvinden. (zie amendement A073).

December 2006 *Structuurplan Stationsgebied*

Blz. 4 Wijzigingen in Structuurplan. Op blz. 42: fasering vastgoedproject Westflank Zuid aangepast in 2010–2015 en fasering Kop Jaarbeurs is aangepast in 2007–2009.

Blz. 6 De Centrumboulevard is de aorta van het Stationsgebied en loopt van het Jaarbeursterrein tot het Vredenburg door de OV-Terminal en Hoog Catharijne. De Centrumboulevard geeft samenhang en identiteit aan de gebieden die eraan grenzen en draagt bij aan de optimalisering van de wisselwerking tussen openbare en private ruimte.

De Kop van Jaarbeurs aan de Croeselaan en de stationsentree west vormen een nieuw gebied voor grootstedelijke amusementsfuncties zoals een megabioscoop, casino en een hotel en diverse functies die de levendigheid van het gebied ondersteunen. Entertainment functies dienen ter versterking van de winkelfuncties.

Blz 28 Bij het begrip schaal is de bouwhoogte slechts één aspect, zij het dat het voor de herkenbaarheid en betekenisgeving van het stationsgebied een belangrijke rol speelt. De bouwhoogtekaart, zoals opgenomen bij dit structuurplan is de uitkomst van de hoogbouwvisie. In de hoogbouwvisie is vastgelegd waar de mogelijkheden liggen voor accenten en maximale hoogten. Voor dit laatste geldt dat in het Stationsgebied de grens op 90 meter is gelegd. Voor belangrijke publieke ruimten geldt dat de hoogte van de wanden in beginsel gelijk is, grotere hoogte is alleen toegestaan in een tweede, teruggelegen lijn (setback). (zie schalenkaart onderaan dit document).

Blz. 33 De Jaarbeurs gaat zijn (inter-)nationale positie op het gebied van beurzen en congressen verder versterken door de kernactiviteiten te concentreren en plek te maken voor functies die synergie opleveren. De Kop van de Jaarbeurs aan de Croeselaan en de Stationsentree-West vormt een nieuw gebied voor grootstedelijk amusement. Inmiddels is het Beatrixtheater verbouwd tot een permanent musicaltheater, met een grootse entree naar het (huidige) Jaarbeursplein. Dit soort functies hebben een bovenregionale uitstraling.

Blz 34 Stationsentree West en Jaarbeursterrein: perspectiefrijke gebieden voor grootschalige concepten, onder het motto "zien en gezien worden". Doelgroepen zijn: jongeren, twintigers en dertigers. Gezocht moet worden naar uitbreidingsmogelijkheden of behoud en versterking van grootschalig en spraakmakend aanbod. Uitbreiding van 'hard uitgaan' komt hier goed tot zijn recht, maar ook combinatie met 'hard uitgaan' en combinatie overig.

Blz 42 Indicatieve planning Kop Jaarbeursterrein (bioscoop, hotel en casino): 2007–2009.

Blz 49 De geluidsbronnen van de Jaarbeurs bestaan o.a. uit luchtbehandelingsapparatuur in gevel of op daken en transport/laad/losactiviteiten op het buitenterrein. Bij evenementen vinden soms ook activiteiten buiten plaats of komt er muziekgeluid via wanden en dak naar de omgeving toe. Indien, in vergelijking met bestaande woningen, op kortere afstand of grotere hoogte woningen worden gebouwd zal het geluidsniveau hoger worden dan de normen voor een goede ruimtelijke inpassing. Als in het kader van ontwikkelingen in het Stationsgebied ook ingrijpende wijzigingen bij de Jaarbeurs plaats vinden, zoals aanbouw (amusement) of overbouw (b.v. voor parkeren) zal de geluidsuitstraling naar de omgeving ingrijpend kunnen wijzigen en mogelijk afnemen. Indien die aanpassingen van de zijde van de Jaarbeurs niet of niet voldoende mogelijk zijn, is woningbouw niet mogelijk tenzij dit gepaard gaat met ingrijpende bouwkundige voorzieningen aan de woningen zoals voorhanggevels of vliesgevels aan de zijde van de Jaarbeurs.

Blz 73 Doelstelling is het verder versterken van de stationsomgeving, door het stimuleren van meervoudig ruimtegebruik. Inbreiding is mogelijk rond het Jaarbeursterrein met woningen en leisure voorzieningen. Voorwaarde voor verdere ontwikkeling van deze locatie is het realiseren van de openbaar vervoerterminal en verbeteren van de autotoegankelijkheid. Oplossingen voor het parkeren zijn cruciaal in dit gebied.

Blz 76 Behoud van de Jaarbeurs.

Blz 79 Complementariteit tussen de oude binnenstad, Hoog Catharijne, Centraal Station en het Jaarbeursterrein is essentieel.

Blz 80 *Welterusten, hotelnota 2000–2004*

Deze nota is vastgesteld in februari 2000. Gesteld wordt dat in het Stationsgebied op het Jaarbeursterrein een hotel is voorzien van maximaal 400 kamers. Een fors hotel in de nabijheid van de Jaarbeurs is zeer wenselijk vanuit hotelbeleid, aangezien dat een noodzakelijk ingrediënt is om meer meerdaagse congressen naar Utrecht te trekken (conform toeristisch beleid en beleid Jaarbeurs). Bij grote congressen komt het nu nog te vaak voor dat deelnemers (ver) buiten Utrecht geplaatst moeten worden, wat congresorganisatoren nogal eens doet besluiten om het congres elders te houden.

16 juli 2007 *Commissiebrief (Vervolgovereenkomsten Defensieterreinen)*

In de brief wordt o.a. ingegaan op, Op 19 april jl. hebben wij de intentieovereenkomst 'Defensiecomplexen Utrecht' getekend. Dit gaat over o.a. Merwedekanaalzone.

10 januari 2008 *Raadsbesluit (Programmatistische invulling Knoopkazerne), 2007 nr. 231*

4. binnen de grondexploitatie Stationsgebied deze opbrengsten te oormerken voor investeringen in openbare ruimte en groen op in ieder geval de locaties Jaarbeursplein en Moreelse park (zie amendement A1).

11 juli 2008 *B&W Besluit (Tripartiete projectovereenkomst megabioscoop en hotel/woningen kop jaarbeurs)*

1. in te stemmen met de tripartiete projectovereenkomst (TPO) tussen Jaarbeurs BV, Wolff Megabioscoop Utrecht BV en de gemeente Utrecht
2. in te stemmen met de tripartiete overeenkomst (TPO) tussen Jaarbeurs BV, Amrath Hotels en Restaurants BV en de gemeente Utrecht;

3. de wethouder Stationsgebied te machtigen de laatste wijzigingen in beide overeenkomsten af te handelen
4. Wethouder Janssen te machtigen om de brief aan de commissie tekstueel aan te passen.

07 mei 2009 B&W Besluit (Duurzaamheid Stationsgebied)

1. in te stemmen met het toevoegen van de doelstelling "duurzaamheid" aan de drie andere doelstellingen herontwikkeling Stationsgebied en daarbij onderscheid te maken tussen
 - gebied 1 (gebied waarbij gelet op de vastgestelde kaders en de gesloten/ te sluiten contracten, duurzaamheid aanvullend is) en
 - gebied 2 (gebied waarbij er nog geen vastgestelde kaders en gesloten contracten zijn en waarbij duurzaamheid een van de leidende principes wordt)
2. in te stemmen met de intentie-overeenkomst "duurzaam Stationsgebied" met verschillende overheids- en private partijen, inclusief de catalogus "het Utrechtse Stationsgebied geeft duurzame energie" (bijlage bij de intentie-overeenkomst)

26 mei 2009 B&W Besluit (NSP Project Jaarbeurskwartier)

1. In te stemmen met het indienen van het Jaarbeurskwartier als toekomstig Nieuw Sleutel Project (NSP)

28 mei 2009 Commissiebrief (Duurzaam Stationsgebied)

In deze brief wordt o.a. ingegaan op: 4. Jaarbeurskwartier. Het jaarbeurskwartier is aangemeld bij de minister als NSP Project.

Juni 2009 Bestuursrapportage 2009:

Blz. 7 1.5 3. een gemeentelijke stedenbouwkundige visie over het Jaarbeurskwartier. Dit project is aangemeld bij de Minister van VROM als nieuw NSP Project. Wij informeerden de raadscommissie Stad en Ruimte over deze ontwikkeling bij brief van 28 mei 2009.

Blz. 12 4.1.2 Jaarbeurs: een addendum op de BOO Jaarbeurs en tripartite overeenkomsten (TPO's) met de exploitanten van de vastgoedprojecten Casino, Megabioscoop en Hotel/Woningen. Afronding van deze overeenkomsten is echter in sterke mate afhankelijk van de voortgang van de afspraken die Jaarbeurs moet maken met deze exploitanten over o.a. de onderlinge positionering van en raakvlakken tussen de uit te geven kavels, parkeren en fasering. Tevens is afronding van TPO's afhankelijk van de besluitvorming van de zijde van genoemde exploitanten.

Blz. 32 Na de raadsverkiezingen komt er een informatiemap met daarin overzichtelijk informatie (op hoofdlijn) van de besluiten tot dan toe. Daarin is ook aandacht aan fase 2 van het project. Het Jaarbeurskwartier is aangemeld bij de Minister van VROM als nieuw NSP Project. De programmatabel vertoont kleine verschillen op twee onderwerpen: woningen (-50) en hotel m² (+5000 m²).

07 juli 2009 Raadsbesluit ((Bestuursrapportage Stationsgebied 2009) 2009/86)

Besluit:

1. In te stemmen met de programmatabel (hoofdstuk 2.3) en de grondexploitatie, stand 1 mei 2009 (hoofdstuk 7), uit de bestuursrapportage Stationsgebied 2009, met daarin verwerkt de financiële consequenties van de continuering Projectorganisatie Stationsgebied tot en met 2012.

Uit de bestuursrapportage 2009 (Blz. 7

Blz. 7 1.5 3. een gemeentelijke stedenbouwkundige visie over het Jaarbeurskwartier. Dit project is aangemeld bij de Minister van VROM als nieuw NSP Project. Wij informeerden de raadscommissie Stad en Ruimte over deze ontwikkeling bij brief van 28 mei 2009.

Blz. 12 4.1.2 Jaarbeurs: een addendum op de BOO Jaarbeurs en tripartite overeenkomsten (TPO's) met de exploitanten van de vastgoedprojecten Casino, Megabioscoop en Hotel/Woningen. Afronding van deze overeenkomsten is echter in

sterke mate afhankelijk van de voortgang van de afspraken die Jaarbeurs moet maken met deze exploitanten over o.a. de onderlinge positionering van en raakvlakken tussen de uit te geven kavels, parkeren en fasering. Tevens is afronding van TPO's afhankelijk van de besluitvorming van de zijde van genoemde exploitanten.

Blz. 32 Na de raadsverkiezingen komt er een informatiemap met daarin overzichtelijk informatie (op hoofdlijn) van de besluiten tot dan toe. Daarin is ook aandacht aan fase 2 van het project. Het Jaarbeurskwartier is aangemeld bij de Minister van VROM als nieuw NSP Project. De programmabel vertoont kleine verschillen op twee onderwerpen: woningen (-50) en hotel m² (+5000 m²).

April 2010 Collegeprogramma 2010-2014

- Bij ontwikkelingen als Rijnburg, de Jaarbeurs en andere nieuwbouwplannen heeft energiebesparing en -opwekking prioriteit.

Mei 2010 Bestuursrapportage 2010

Blz. 4 In samenwerking met de provincie, onderzoeken wij de mogelijkheid een pilot te starten met de Jaarbeurs naar vergroeningsmogelijkheden. Wij onderzoeken – mede in het kader van de Crisis en herstelwet om het Jaarbeurskwartier, zoals bekend fase 2 van het Stationsgebied – naar voren te halen. In de komende periode zal een investeringsvoorstel en ontwikkelstrategie voor de parkeergarage Jaarbeursplein worden uitgewerkt.

Blz. 9 Wij hebben het Jaarbeurskwartier aangemeld als nieuwe sleutelproject (NSP). De Rijksbouwmeester heeft het initiatief genomen in het kader van "Nederland wordt anders" voor een architecten-laboratorium om hier een voorbeeldproject te starten voor de "nieuwe generatie binnenstedelijke verdichting

Blz. 16 Met de Jaarbeurs (Addendum) en de exploitanten van de megabioscoop en hotel/woningen (tripartite projectovereenkomsten) zijn in 2009 verdere stappen gezet om tot contractering te komen. Finale afronding van deze contracten is in afwachting van de afwikkeling van een aantal onderwerpen die spelen tussen Jaarbeurs en de exploitanten, alsmede de besluitvorming van de zijde van de exploitanten.

September 2010 Programmabegroting

Wij willen deze collegeperiode tot besluiten over het Jaarbeurskwartier komen. Doelstelling daarbij is om het Jaarbeurskwartier vanuit duurzaamheidsprincipes te herontwikkelen als voorbeeld van binnenstedelijke herstructurering, waarbij functiemenging en dubbel grondgebruik centraal staan.

februari 2011 Voortgangsrapportage Stationsgebied

(blz. 4): "Maar ook de Jaarbeurs en Corio hebben in de afgelopen tijd hun koers duidelijk ten gunste van duurzaamheid verlegd. De duurzaamheidsdoelstelling van de Jaarbeurs is de volgende: "Jaarbeurs Utrecht streeft naar duurzame groei voor toekomstige generaties gebaseerd op economisch verantwoord en sociaal rechtvaardig beleid en zorg voor het milieu. Daarbij worden ook medewerkers, partners en klanten gestimuleerd om binnen de eigen mogelijkheden een bijdrage te leveren. Wij stellen ons ten doel, als uitvloeisel van het beleid, de productie van (rest)afval te minimaliseren en een nadelige invloed op lucht, het water en de bodem als gevolg van de bedrijfsvoering te beperken."

(bz. 6) "1.6. Fase 2 Zoals aangegeven², willen wij met kracht inzetten op de versnelling van fase 2 van het Stationsgebied. In de bestuursrapportage 2010 hebben wij aangegeven te willen onderzoeken in hoeverre de ontwikkeling van het Jaarbeurskwartier (fase 2) kan worden versneld. In september 2010 heeft er tussen de algemeen directeur van de Jaarbeurs en de gemeente op bestuurlijk niveau overleg plaats gevonden. Uitkomst van het gesprek is dat zowel Jaarbeurs als gemeente beide inzetten op gezamenlijk planvorming voor de herontwikkeling van het noord- en zuidterrein. Wij verwachten u in het voorjaar te kunnen informeren".

(blz. 16) "Jaarbeurs

In de bestuursrapportage 2010 hebben wij aangegeven te willen onderzoeken in hoeverre de ontwikkeling van het Jaarbeurskwartier (fase 2) kan worden versneld. In september 2010 heeft er tussen de algemeen directeur van de Jaarbeurs en de gemeente op bestuurlijk niveau overleg plaats gevonden. Wij werken met de Jaarbeurs aan twee sporen: 1. gericht op gezamenlijke planvorming om tot (her)ontwikkeling te komen van het noord- en zuidterrein. Zoals bekend, loopt de erfpacht voor het noordterrein in 2019 af. In de bilaterale ontwikkelovereenkomst zijn afspraken gemaakt dat de Jaarbeurs zich gaat concentreren (intensiveren) op het zuidelijke gedeelte en de gemeente mogelijkheden krijgt het noordelijk deel te herontwikkelen. 2. de afronding van de lopende afspraken, waaronder enkele urgente projecten zoals de overeenkomst met de megabioscoop, het addendum op de bilaterale ontwikkelovereenkomst Jaarbeurs en de afspraken over de grondtransacties die nodig zijn ten behoeve van de herprofilering van de Van Zijstweg.

Wij verwachten in het eerste kwartaal van 2011 over beide sporen besluit te nemen".

26 april 2011 *B&W Besluit Ontwikkeling Jaarbeurskwartier*

In te stemmen met de gezamenlijke verklaring van de Jaarbeurs-gemeente Utrecht inzake de samenwerking Jaarbeurskwartier.

Mei 2011 *Bestuursrapportage Stationsgebied 2011*

7.2. recente ontwikkelingen (blz. 19 en 20 Jaarbeursterrein)

" Bij de opstelling van het Masterplan Stationsgebied in 2003 is het Jaarbeursterrein met uitzondering van de kop Jaarbeursterrein als conserverende situatie opgenomen. Na actualisatie van de plannen, stelde de gemeenteraad in november 2004 het geactualiseerde Masterplan vast.

In de daarna gevoerde contractonderhandelingen met de Jaarbeurs kwam de gemeente met de Jaarbeurs overeen uiterlijk in 2019 een "ruilverkaveling" door te voeren.

In de in maart 2006 tot stand gekomen Bilaterale Ontwikkelovereenkomst (BOO) tussen Jaarbeurs en de gemeente hebben partijen in grote lijnen aangegeven hoe op korte en lange termijn het Jaarbeursterrein ingevuld zou worden. Hieruit vloeide onder meer de wens voort het op meer efficiënte wijze concentreren van het hallencomplex op het zuidterrein. Het noordterrein zou vrij gemaakt worden voor het ontwikkelen van nieuw programma, waarbij het hoofddaccent zou liggen op kunst, cultuur, leisure en entertainment.

De planontwikkeling zou volgtijdelijk plaatsvinden, namelijk eerst planvorming zuidterrein door Jaarbeurs en vervolgens planvorming noordterrein door de gemeente, afgestemd op de plannen van het zuidterrein.

Vooruitlopend op deze volledige "omklap" zouden op de kop van het Jaarbeursterrein projecten ontwikkeld worden voor een bioscoop, casino en hotel/woningen. Door het contracteren van een aantal openstaande punten uit de BOO (d.m.v. een addendum) en minstens twee projecten zou de totale ontwikkelovereenkomst (BOO Jaarbeurs) definitief worden.

Door verschillende oorzaken, waaronder nieuwe wetgeving op het gebied van casino's, is deze ontwikkeling gestagneerd. Sindsdien worden pogingen gedaan om de drie ontwikkelingen zoveel mogelijk onafhankelijk van elkaar tot ontwikkeling te brengen.

Sinds 2006 hebben zich beleidsmatige en bestuurlijke ontwikkelingen voorgedaan, waaronder:

- a. de toevoeging van de doelstelling "duurzaamheid" aan de doelstellingen voor het Stationsgebied (2009), waarbij een catalogus is gemaakt met daarbij een visie op de duurzame herontwikkeling van het Jaarbeursgebied;
- b. de aanbieding van deze visie aan de Minister van VROM als toekomstig Nieuw Sleutelproject;
- c. de scopewijziging van de Rijksoverheid waarbij meer accent wordt gelegd op binnenstedelijke herstructurering en intensivering rond stationslocaties in plaats van stadsuitleg in het buitengebied;

- d. (mede als gevolg van de economische crisis) de inwerkingtreding van de Crisis- en Herstelwet (CHW) waarbij het Utrechtse Stationsgebied (inclusief de Jaarbeurseigendommen aan de westzijde van het Merwedekanaal) is aangewezen als lokaal project met nationale betekenis;
- e. visieontwikkeling over de functie van de Jaarbeurs waarbij de Jaarbeurs zijn betekenis voor de stad wil vergroten (kort samengevat: Jaarbeurs hét Dorpsplein van Nederland).

Mede in het licht van de bovenstaande ontwikkelingen, is er met de CEO van de Jaarbeurs Holding verschillende keren bestuurlijk overleg geweest.

Dit heeft geleid tot de opstelling en ondertekening op 13 mei jl. van een gezamenlijke verklaring. De belangrijkste ambitie is dat partijen het Jaarbeursterrein tot ontwikkeling willen brengen en vóór 1 januari 2014 een structuurvisie hebben afgerond die dat regelt en die door de raad is vastgesteld.

Met de gezamenlijke ambitie en het wederzijdse vertrouwen, moet dit binnen deze raadsperiode mogelijk zijn.

De komende maanden maken wij in samenwerking met de Jaarbeurs een plan van aanpak inclusief een uitgewerkt afsprakenkader en een financieel plan. Dat zullen we ter vaststelling aan u voorleggen".

13 mei 2011 *commissiebrief over de ondertekening van de gezamenlijke verklaring.*

7 juni 2011 *raadsinfo-avond over de ontwikkelingen Jaarbeursterrein.*

met informatie over contract uit 2006, de veranderingen t.o.v. 2006 en acties korte en lange termijn.

3 november 2011 *raadsbesluit over de grondexploitatie Stationsgebied programmabegroting 2012(2012, nr. 142)*

de raad besluit:

1. in te stemmen met de aanpassing van de fasering – conform bijgevoegde kaart – door de Westpleintunnel inclusief vastgoedontwikkeling over te hevelen naar fase 2 (Lombokplein e.o.).
2. ermee in te stemmen het positieve effect hiervan op de grondexploitatie fase 1 ad EUR 15,8 aan te wenden:

.....

2c. voor het maken van een structuurvisie en grondexploitatie Jaarbeursterrein en het Lombokplein e.o. ad EUR 2 miljoen.

Daarbij werd motie "Structuurvisie Fase 2 Stationsgebied" (2011, M58) overgenomen door het college en daarna ingetrokken (motie bijgevoegd).

december 2011 *Voortgangsrapportage Stationsgebied*

(blz. 17) 3.5 Jaarbeursterrein (fase 2)

"Het in de bestuursrapportage Stationsgebied van mei 2011 aangekondigde plan van aanpak, kunt u het eerste kwartaal 2012 tegemoet zien. De door ons college overgenomen motie Structuurvisie fase 2 Stationsgebied (motie 2011, nr. 058) is daarbij betrokken".

12 januari 2012 *commissiebrief over toepassing Crisis- en Herstelwet in fase 1 Stationsgebied*

citaat uit de brief

"ad 2 lokaal project met nationale belang

Het Stationsgebied is daarnaast opgenomen als lokaal project met nationaal belang. Dat biedt de gemeente de mogelijkheid om het project onder de werking van de CHW te brengen.

De procedure in de CHW vereist dat voor het gebied eerst een structuurvisie inclusief een Milieu Effect

Rapportage wordt opgesteld. Vervolgens vormen de drie direct betrokken overheden (inspectie van het ministerie van IM, provincie en gemeente) een projectcommissie die de uitvoering van de structuurvisie begeleidt.

Voor fase 1 van het Stationsgebied heeft de CHW geen toegevoegde waarde, omdat:

1. voor het grootste deel van de bouwplannen inmiddels vrijstellingen ex artikel 19 lid 1 WRO (oud) zijn verleend;
2. en/ of bestemmingsplannen zijn vastgesteld op basis van het in 2006 vastgestelde Structuurplan;
3. en/ of bouwvergunningen zijn verleend.

De lokale projectprocedure is mogelijk wel interessant voor de nog uit te werken programma's van de fase 2 en met name voor het Jaarbeurskwartier.

Zoals bij verschillende gelegenheden is aangegeven, worden met de Jaarbeurs de mogelijkheden op bestuurlijk niveau verkend. Daar komt het college binnen 1 of 2 maanden op terug".

mei 2012 *Bestuursrapportage Stationsgebied 2012*

College-reactie op motie 2011, M58 (blz. 6)

"Wij verwachten u direct na de zomer een procesvoorstel te kunnen voorleggen voor het plan van aanpak van de Structuurvisie fase 2.

Onderdeel van het plan van aanpak is een participatieve aanpak met maatschappelijke stakeholders. Daarbij staan wij een aanpak voor ogen zoals bij het Dynamisch Stedelijk Masterplan is gehanteerd.

Wij verwachten het proces in het derde kwartaal van 2012 te kunnen starten".

17 december 2012 *Schriftelijke vragen raadslid Rottier inzake Jaarbeurs fase 2 (2012, nr. 130)*

20 december 2012 *Raadsbrief Herontwikkeling Jaarbeurs*

Citaat:

Wij hebben u meermalen aangekondigd met een structuurvisie te zullen komen over de herontwikkeling van het Jaarbeursterrein voorzover deze betrekking heeft op fase 2 en op basis van een met de Jaarbeurs gedeeld voorkeursmodel.

Het was daarbij onze bedoeling om in deze raadsperiode tot onomkeerbare besluiten te komen over de herontwikkeling van het gehele gebied.

De door uw raad aanvaarde motie 58 (structuurvisie fase 2 Stationsgebied) uit 2011, heeft daarbij voor ons als een stimulans gewerkt.

Helaas moeten wij constateren dat het – ondanks intensief overleg tussen de eerst betrokken wethouders en de algemeen directeur van de Jaarbeurs – en maximale bereidheid van onze zijde – tot nu toe niet gelukt is om tot een gelijkgezinde visie te komen.

Wij hebben per brief van 18 december j.l. aan de Jaarbeurs bericht nu nog twee mogelijkheden te zien:

- 1. of terug te vallen op het noord/zuid model waarover in 2009 overeenstemming is bereikt. Dat kan simpel door ondertekening van het addendum.*
- 2. of stoppen met fase 2 en de kop van het Jaarbeursterrein (fase 1) afmaken om daarmee in ieder geval ook de belangen van een aantal private initiatiefnemers te kunnen faciliteren.*

15 januari 2013 *B&W antwoord op schriftelijke vragen Jaarbeurs fase 2(2012, nr. 130)*

22 april 2013 *Commissiebrief n.a.v. rondvraag commissie 5 maart 2013 over o.a. inzichtelijk maken*

Mei 2013 Bestuursrapportage Stationsgebied

blz. 5 (programmatabel)

De plannen voor de bouw van een hotel/ woningen op de kop van het Jaarbeursterrein dateren van 2006 en hebben tot nu toe niet tot concretisering geleid.

Zolang de realisatie van deze initiatieven nog niet definitief in contracten zijn vastgelegd, blijven de hotel ontwikkelingen zich bewegen binnen de vastgestelde kaders.

Vanuit het principe "wie het eerst komt, wie het eerst maalt", willen we in ieder geval concrete initiatieven die tot contracten en realisatie leiden, niet op voorhand blokkeren.

blz. 10 (fase 2)

Wij willen u nog vóór de zomer 2013 een eerste opzet van de Structuurvisie fase 2 voorleggen.

Het moment dat een concreet programma met grondexploitatie ter vaststelling kan worden aangeboden, is op dit moment nog niet aan te geven.

22 oktober 2013 Commissiebrief beantwoording rondvraagpunten 15 oktober 2013 (o.a. Fase 2)

Citaat:

ad. 2 Fase 2 (Jaarbeursterrein en Lombokplein e.o.)

Bij verschillende gelegenheden bent u geïnformeerd over de ontwikkelingen (o.a. de Bestuursrapportage 2013 en de brieven over de Valeriusbaan en de Van Zijstweg).

Ik kan u thans het volgende melden.

In het licht van het dynamische stedelijk masterplan, is er begin december 2013 in concept een visie Die visie op hoofdlijnen is wel afhankelijk van de besluitvorming over de Van Zijstweg en de visie van de Jaarbeurs op de toekomst van het beurswezen.

Met dit concept op hoofdlijnen start nog in december 2013 de participatie volgens de methode van het dynamisch stedelijk masterplan. Vóór december zal de Projectorganisatie Stationsgebied in overleg treden met het comité Van Zijstweg en de Ontwikkelgroep Lombok over hun deelname aan dit participatietraject.

In de maanden daarna vindt de uitwerking plaats tot de structuurvisie fase 2 als bedoeld in de Crisis Herstelwet.

Definitieve besluitvorming in het college en de nieuwe gemeenteraad over de structuurvisie fase 2 is gepland in de tweede helft van 2014.

8 november 2013 Commissiebrief over o.a. Stadsdebat

2. het organiseren van een stadsdebat (ism Aorta) over de inrichting van het westelijk Stationsgebied

In mijn brief van 22 oktober over o.a. de structuurvisie fase 2 Stationsgebied, heb ik u globaal geschetst hoe het proces er globaal uit ziet.

In dat verband wil ik de suggestie om een (derde) debat te organiseren over de inrichting van het westelijk Stationsgebied graag in het communicatietraject graag inpassen. Dit wordt waarschijnlijk het voorjaar van 2014.

17 december 2013 'Commissiebrief Voornemen vaststelling uitwerkingsplan Galaxyroom'

8 april 2014 B&W besluit afsprakenkader Jaarbeurs

1. in te stemmen met het afsprakenkader "hoofduitgangspunten herontwikkeling Jaarbeursgebied".
2. Het afsprakenkader uit te werken tot: a) Een stedenbouwkundig kader op hoofdlijnen b) een nieuwe bilaterale ontwikkel overeenkomst (BOO)

3. In te stemmen met de grondaankoop voor de herprofilering Van Zijstweg/dr. Van Tellegenweg en dit te dekken uit het HOV-budget, Meerjarenprogramma Bereikbaarheid.
4. In te stemmen met het doorzetten van de financiële methodiek conform de BOO 2006, waarbij de omzetting van erfpachtrechten en grondeigendommen in samenhang wordt verrekend.
5. De opbrengsten uit de verkoop Truus van Lierlaan en het positief saldo erfpachtconversie in lijn met de gemeentebrede spelregels vrij te laten vallen voor de algemene middelen. Dit positief saldo te bestemmen bij de integrale afweging op een passend moment in de P en C cyclus en daarbij de kosten en risico's voor extra maatregelen bereikbaarheid Stationsgebied- west (o.a. het gemeentelijke aandeel expeditiebrug en de scope uitbreidingen project van Zijstweg, zoals de eventuele aankoop van woningen) te betrekken.
6. geheimhouding met betrekking tot bijlage 4 (financiële bijlage) op te leggen ex artikel 55 lid 1 Gemeentewet
7. de commissie Stad & Ruimte te informeren via bijgaande brief en voor te stellen een speciale commissievergadering te beleggen om het afsprakenkader te kunnen toelichten en bespreken

Extra besluit 8: de besluiten 1 t/m 7 hebben de status van voorgenomen besluit tot het moment waarop de nieuwe commissie S&R in zijn vergadering kennis heeft kunnen nemen van de collegelijn (in verband met de demissionaire status van het college);

Extra besluit 9: wethouder Everhardt wordt gemachtigd om tekstuele aanpassingen in de brief aan de commissie S&R aan te brengen

8 april 2014 *Commissiebrief Afsprakenkader Jaarbeurs*

met daarbij achtergrondnotitie, afsprakenkader + besluitenhistorie.

"We komen na de zomer 2014 met een stedenbouwkundig kader op hoofdlijnen voor fase 2 (inclusief de toekomst van het Westplein). Die ligt ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor. Tegelijkertijd werken we (Jaarbeurs en gemeente) het afsprakenkader uit tot een bilaterale ontwikkelovereenkomst. In die overeenkomst zijn de afspraken uitgewerkt en juridisch vertaald. Die overeenkomst leggen wij – conform de Gemeentewet – aan u voor in het kader van de wensen- en bedenkingen procedure. Beide producties komen tegelijkertijd ter besluitvorming in uw raad".

25 april 2014 *Coalitieakkoord gemeente Utrecht "Utrecht maken we samen*

blz. 25: "De komende jaren geven we met partners, ondernemers en bewoners vorm invulling aan fase 2 van het bouwproject Stationsgebied. Dit betreft ondermeer het Jaarbeursterrein, het Westplein, het Smakkelaarsveld en omgeving en het terugbrengen van water in het laatste deel van de singel (vanaf 2018). Belangrijk element hierin is de omklap van de Jaarbeurs in oost-west richting waarbij het parkeren voor dit gebied grotendeels wordt opgevangen aan de westzijde van de Merwedekanaal met een hoogwaardig functionerend binnenstedelijk transferium. Hiervoor maken we het komend jaar een plan van aanpak.

28 mei 2014 *Commissiebrief beantwoording vragen Afsprakenkader Jaarbeurs*

"De uit onderhandelde cijfers leggen wij aan de gemeenteraad voor in het kader van de voorhangprocedure over de bilaterale ontwikkel overeenkomst (na het zomerreces)".

Mei 2014 *Bestuursrapportage Stationsgebied*

De ruimtelijke uitgangspunten voor fase 2 krijgen een juridische vertaling in de Structuurvisie, zoals bedoeld in de Crisis- en Herstelwet. De besluitvorming hierover is gepland voor eind 2014.

Kop Jaarbeurs

In het Afsprakenkader (zie commissiebrief Afsprakenkader Jaarbeurs 8 april 2014) tussen de gemeente en de Jaarbeurs zijn partijen overeengekomen dat de Kop Jaarbeurs met uitzondering van de megabioscoop actief door de gemeente wordt ontwikkeld. De kosten en opbrengsten van de ontwikkeling van de plots casino en hotel

zijn in de grondexploitatie verwerkt. Dit heeft een licht positief effect op het geprognosticeerd eindsaldo van de grondexploitatie. Voorheen werd uitgegaan van een passieve rol van de gemeente waarbij de Jaarbeurs per vastgoedontwikkeling een bijdrage aan de gemeentelijke grondexploitatie zou afdragen.

16 juni 2014 *Commissiebrief nadere informatie planontwikkeling bioscoop kop Jaarbeursterrein (bestemmingsplan Megabioscoop)*

29 januari 2015 *Motie 2 Beperken parkeervolume westelijk Stationsgebied*

Is van mening dat:

Bij andere ontwikkelingen in het westelijke Stationsgebied het parkeren opgelost moet worden binnen het bestaande en geplande parkeerareaal, waaronder de Jaarbeurspleingarage, en er geen extra parkeercapaciteit wordt toegevoegd.

Draagt het college op:

Bij de uitwerking van de structuurvisie tweede fase Stationsgebied deze mening van de raad als randvoorwaarde te hanteren.

Raadsbrief: brief van het college van B&W aan de raad.

Commissiebrief: brief van het college van B&W aan een commissie.

Motie : Structuurvisie fase 2 Stationsgebied

De gemeenteraad van Utrecht in vergadering bijeen ter behandeling van de programmabegroting 2012 op 3 november 2011

Overwegende, dat

- De ervaring met fase I van het Stationsgebied leert, dat de samenhang van (deel)ontwikkelingen in het utrechts centrumgebied actief geregisseerd moet worden;
- Het nadenken over en invullen van fase II van het Stationsgebied, alsmede de noodzakelijke samenhang met aanpalende terreinen, tijdig dient te beginnen;
- Er een aantal ontwikkelingen gaande zijn, die ons dwingen tot richtingkeuzes en tot het zoeken naar samenhang en afstemming (Lombokplein/Westplein, opstart met de Jaarbeurs, verkeersontsluiting Van Zijstweg, het "Ambitiedocument");
- Een structuurvisie een geëigend instrument is voor een samenhangende visie;
- Actuele beslissingen inzake HOV en Tram ontsluitingen separaat genomen dienen te worden en randvoorwaardelijk voor een Structuurvisie zullen gelden;
- Afgelopen jaar zeer positieve ervaringen zijn opgedaan met een interactieve werkwijze voor de tot stand koming van de structuurvisie " Dynamisch Stedelijk Masterplan" voor de Binnenstedelijke gebiedsontwikkeling in de stad.

Draagt het college op:

1. Uiterlijk vóór 1 januari 2014 een integrale Structuurvisie te ontwikkelen en aan de Raad voor te leggen, omvattende het gebied behorende tot fase II van het Stationsgebied inclusief het Westplein / Lombokplein en afgestemd op de ontwikkelingen van:
 - de Van Zijstweg
 - het gebied van de Merwedekanaalzone tussen Kanaalweg, Adm. Helfrichlaan, Overste Den Oudenlaan, Dr.Tellegenlaan (" Jaarbeursparkeerterrein")
 - het garagecomplex tegenover het Casino gelegen aan de Overste Den Oudenlaan
2. Deze structuurvisie te voorzien van een faseringsplanning met deelplannen en bijbehorende financiële ramingen, alsmede uitgangspunten voor een beeldkwaliteitsplan;
3. Bij de tot standkoming van deze structuurvisie de ervaringen te gebruiken van de interactieve werkwijze voor het Dynamische Stedelijk Masterplan;
4. In deze structuurvisie expliciet mee te nemen:
 - De afspraken in de " Gezamenlijke Verklaring" met de Jaarbeurs van 13 mei 2011;
 - De mogelijkheden tot "afvangen" van het autoverkeer richting centrum uiterlijk binnen dit Structuurvisiegebied en de consequenties daarvan te betrekken bij de afweging al/niet een tunnel onder het Westplein; e.e.a. in de geest van het concept Ambitie Document " Utrecht Aantrekkelijk en Bereikbaar" van 5 juli 2011;
 - De al eerder genomen en separaat te nemen beslissingen van de Raad inzake HOV en Tram voorzieningen te respecteren, waaronder de HOV baan Van Zijstweg;
 - Een overzicht van afwijkingen van het oorspronkelijke masterplan Stationsgebied en/of later genomen besluiten.

Chiel Rottier, GroenLinks

